
GERÇEK BİR
HİKAYE DEĞİL.
GERÇEK AŞK.
KIŞ MASALI
MARK HELPRIN

KIŞ MASALI

MARK HELPRIN

Çeviren
Zeynep Ünalan
Belgin Selen Haktanır

Mark Helprin'in henüz Türkçeye çevrilmemiş diğer kitapları:
A Dove of the East and Other Stories
Refiners Fire
Ellis Island and Other Stories
Swan Lake (Chris Van Allsburg'un süslemeleriyle)
A Soldier of the Great War
Memoir from Antproof Case

Winter's Tale
WINTER'S TALE by Mark Helprin.
Hyperion - 22
Romantik Edebiyat - 6
ISBN: 978-605-5002-02-2
İlk Baskı: Şubat 2014
Editor
Zeynep Unalan
Çeviren
Zeynep Unalan
Belgin Selen Haktanır
Kapak Tasarımı
Warner Bros. Entertainment Inc.
Kapak Uygulama
Vural Kınayman
Yayına Hazırlayan
Ali Bulut
KRP Yayıncılık Matbaacılık Ltd. Şti.
email: info@krpyayincilik.com
Tel: +90312 213 44 04
Fax: +90312 213 44 04
Turan Güneş Bulvarı 100/20 Çankaya-Ankara
Baskı
Ana Basın Yayın
Adnan Kahveci Mahallesi
Avrupa Caddesi No: 62/A2 Blok Kat:1
Beylikdüzü - İstanbul
HYPERİON c Bir KRP Yayıncılık Markasıdır.

BABAM İÇİN
Hiç Kimse Şehri Daha İyi Bilemez.

“*Ben başka bir dünyaya gittim ve geldim. Beni dikkatle dinle!*”

ÖNSÖZ

Büyük bir şehir, kendi kendinin portresinden başka bir şey değildir ve her şey söylenip yapıldığında bile, onun manzara ve görüntü donanımı, derinlerde kıpırdayan bir planın parçalarıdır. Bu planın okunacağı bir kitap olarak düşünülürse, New York şehri emsalsizdir. Bütün dünya kalbini Palisades'ten* bu şehre döktüğü için, onu hak ettiğinden çok daha fazlasıyla iyi bir şehir yapmıştır. Fakat şehir, sık sık olduğu gibi, içinde, bizlerin soğuk siste inleyen bir rüzgârla yarışırcasına, sırrına varılmaz bir hızla koşuşturmasını da barındıran ve bir balyadan dökülen pamuk veya lokomotif buharı gibi parıldayıp yayılarak kendi üstüne yuvarlanan beyaz bir yığının karanlığına gömüldü şimdi.

Dur durak bilmeyen seslerin gözleri kör eden dokusu merhametsizce uçuşmaya devam ederken, perde aralanıyor... Bulutların ortasından ayna kadar pürüzsüz ve berrak bir gökyüzü gölü ortaya çıkıyor; beyaz bir kasırganın dipsiz ve yuvarlak gözü bu. Bu gölün dibinde şehir yatıyor. Kendi büyük yükseltilerimizin arasından bakınca, küçük ve uzak görünüyor; ancak içindeki çalkantı çok belirgin ve ona kıyasen, şehrin kendisi bile bir böcekten daha büyük değilken, o canlı. Bizler düşüyoruz şimdi ve bizlerin gözlenmesi imkânsız hızdaki düşüşü, bizi başka bir zamanın sessizliğinde çiçeklenen hayata götürecek. Bizler, mutlak bir sessizlik içinde, buzları çözülen bir zaman diliminin dibine çökerken, kış renklerinden bir tablo ile karşılaşıyoruz. Bunların hepsi çok güçlü ve bizi içeriye çağırıyorlar.

* Çevirenin Notu : İngilizce, “uçurumlu kıyı şeridi” veya yalıyar anlamında.

New York'un, Hudson Nehri'nin batı kıyısındaki, Hudson Palisades ve New Jersey Palisades olarak anılan yalıyarları.

I – ŞEHİR

BEYAZ BİR AT KAÇAR

Henüz pek derinleşmemiş beyazlığın caddeleri sükunetle kapladığı ve açık mavi bir sel gibi sökmek üzere olan şafağın aydınlattığı doğu yönü hariç, gökyüzünün titrek yıldızlarla dolu olduğu sakin bir kış sabahında, beyaz bir at vardı. Hava sakindi ama biraz sonra güneş yükselip, Kanada üstünden gelen rüzgâr Hudson'a hücum ettiğinde, kıpırdanmaya başlayacaktı.

At, sahibinin Brooklyn'deki tahta kaplanmış küçük ahırından kaçmıştı. Gün doğmadan önce, şehrin üstünde hâlâ yıldızlar parlıyor ve köprü geçiş memuru sobasının başında uyukluyorken, Williamsburg Köprüsü'nün araba yolunda tek başına tırıs gidiyordu.

Köprünün üzerindeki taze kar, takip edilip edilmediğini anlamak için arada sırada arkasına dönüp bakan atın nal seslerini yutuyordu.

Brooklyn çıkmazından beri sessiz kiliseleri ve kepenkleri kapalı dükkânları geçerek, dört veya beş millik eşkin koşusuna harcadığı gayretinden dolayı bedeni ısınmıştı ve nefes nefese kalmıştı.

Karanlıkta, sadece gecenin içinden ve Hell Gate'in* altından süzülerek gelecek balıkçı teknelerini bekleyen pazarcı tayfasının ayakta olduğu Narrows'un buz kaplı sularının güneydeki uzak ucunda görünen parıltı, Manhattan'a giden feribotun ışıklarıydı.

At gemi azıya almıştı ama hâlâ yaptığı şeyden endişe duyabiliyordu. Sahibinin ve sahibesinin birazdan kalkıp ışığı yakacaklarını biliyordu.

---

* Çevirenin Notu:İngilizce, cehennem kapısı' anlamındaki Hell Gate, New York'ta bir köprü adı.***

Kedi, düpedüz aşağılanarak mutfak kapısından dışarı atılacak ve hayvan, geri geri uçarak karla kaplı talaş yığınının üzerine düşecekti. Sıcak tereyağı ve yaban mersini kokusu ateşteki çam odunlarının tatlı kokusuna karışacak; çok geçmeden de sahibi onu yemlemek ve süt arabasına koşmak için avluyu geçip ahıra yürüyecekti. Fakat o, orada olmayacaktı.

İyi bir şakaydı; ancak bu isyankarlığı kalbinin korkuyla çarpmasına neden oluyordu; çünkü çok geçmeden sahibinin onun peşine düşeceğinden emindi. Feci bir dayak yiyebileceğinin farkında olmasına rağmen, sahibinin eğlendiğini, memnun olduğunu ve çok sık olmadığı takdirde, uygun bir

şekilde, iyi hazırlanmış ve cesaretle uygulanmış başkaldırıdan hoşlandığını hissediyordu. Ahır kapısını tekmelemek gibi biçimsiz, hoyrat bir isyan, kırbaca vesile olurdu. Ancak o durumda bile sahibi kırbacı her zaman kullanmazdı; çünkü cesur mizaçlı hayvanları takdir ederdi ve bu beyaz atın esrarengiz zekasının hem farkındaydı hem de onun değerini biliyordu. Kendi mesuliyetinde olmasa ve kaybından kederlenmeyecek olsa bile göz ardı edemeyeceği bir zekaydı bu. Ayrıca adam ata bayılıyordu. At daima Manhattan’a kaçıyor, sahibi de onu orada aramaktan gocunmuyordu; çünkü bu durumda eski arkadaşlarından yardım isteme imkânı doğuyor, başıboş dolaşan, çıplak, gemsiz, yularsız ve battaniyesiz, çok güzel ve çok iri bir beyaz aygırı gören olup olmadığını sormak için, bir iki bira içebileceği barlara uğrama fırsatı buluyordu.

At Manhattansız olamıyordu. Manhattan atı, mıknatıs gibi, vakum gibi, yulaf gibi, bir kısrak gibi veya ucu bucağı olmayan ağaçlıklı bir yol gibi çekiyordu adeta Köprü rampasından indi ve biraz durdu. Önünde, değerli rüzgârın sesini bekleyen, bin tane sessiz cadde vardı. Henüz kar yığınlarını kıpırdatmadan ıslık çalmaya başlayan rüzgâr altında, karla kaplı beyaz ve boş caddeler, ona keyif veren dolambaçlardı. Boş tiyatro binalarını, muhasebeci yazıhanelerini ve kar hattına dizilmiş yüksek ve karanlık çam korularına benzeyen ağaçlıklı rıhtımları geçti. Karanlık fabrikaları, bomboş parkları, sobalarına yeni atılan odunların dumanıyla havaya tatlı bir güven duygusu yayan küçük sıra evleri de geçti. Paçavra toplayıcıları ile kol bacağı eksik adamların doluştukları ürkünç bodrumların önünden yürüdü. Aniden bir bar kapısı açıldı ve sokağa atılan sıcak su, buhar bulutları çıkararak yere saçıldı. Kendi donmuş bedenlerinin paçavra kaplı tortop tabutlarında yatan adamların yanından geçerken ürktü. Tıknaz ve gürbüz yük beygirlerinin gücüyle canlanarak pazar yerlerinden çıkıp şehre yayılan kızaklar ve arabalar, zillerini çıngırdatarak caddelerde yarışmaya başladılar. Fakat at, pazar yerlerinden uzak durdu; çünkü şafak saatleri olduğu hâlde oralarda öğlen hareketliliği başlamıştı bile. Ana caddelerin sakin akışını takip etti; çelik iskeletleri görünen, hummalı inşaatlarının molasındaki binaları geçti. Kadınsı güzellikteki Brooklyn’i zengin amcası Manhattan’a bağlayan yeni köprülerin görüş alanından çıkmamaya çalıştı. Şehrin, taşraya uzanan köprüden elleri, mazinin sonuydular; çünkü sadece derin sular üstündeki mesafeyi değil, rüyaları ve zamanı da aşıyorlardı.

Boş bulvar ve caddelerde canlı bir tırıs tutturan beyaz atın kuyruğu, sağa sola sallandı. Bir rakkas gibi hareket ediyordu ki bunda şaşılacak bir şey yoktu: atların müthiş güzel hayvanlar olmasının ötesinde belki de asıl kayda değer olan şey, daima bir müzik duyuyorlarmış gibi hareket etmeleridir. Kendini de hayrete düşüren kuşkusuz bir güdüyle, güneye, uzun ve dar bir caddenin ilerisinde peydah olmaya başlayan ve yüksek ağaçların gölgeleriyle kaplanmış beyaz bir açıklık gibi görünen Battery'ye* doğru ilerledi. Battery Limanı, yeni ışıkların, yeşil, gümüşi ve mavi renklerle titreşen katmanlarına bürünmüştü. Bu kutup gökkuşağının sonunda, ufukta, bütün şehrin içine gömüldüğü beyazlık, güneşin yükselişiyle altuni renge dönüşüyordu. Ufuktaki sarılık, bin şehrin bulunduğu bir yer veya cennetin sınırı gibi görünene kadar, sıcaklığın ve ışık kırılmalarının yükselen dalgalarıyla çalkalandı. At, gözlerine dolan altın ışıkları seyretmek için durdu. Ulaşılması imkânsız bu davetkar mesafeyi dikkatle izlerken, burun deliklerinden buhar fışkırdı.

---

* Çevirenin Notu: New York, Manhattan'ın güney ucu.***

Gözlerinin önündeki altuni renk, maviliğin içinde güçlenip kaynarken, sanki bir heykelmiş gibi caddede dikilip kaldı. Mükemmel bir yer gibi görünüyordu orası ve oraya gitmeye kararlıydı.

İlerlemeye başladı ama çok geçmeden caddenin tek parça bir demir kapıyla kapatılmış ve Battery'den ayrılmış olduğunu gördü.

Aynı yoldan geri dönüp başka bir yola yöneldi ama orada da tamı tamına aynı biçimde bir kapı buldu. Birçok caddeyi denedi ama hepsinde de o ağır demir kapıların hiçbiri açık değildi. At, cadde dolambacının içinde kapana kısılmışken, altuni renk, dünyanın yarısını kaplamış gibi yoğunlaştı. Denizi nasıl aşacağı hakkında hiçbir fikri yoktu ama o bomboş beyaz açıklığın, o öbür mükemmel dünyaya geçmenin yolu olduğu kesindi ve at, sanki orası için doğmuş gibi Battery'ye ulaşmak istiyordu. Çaresizlik içinde, Battery'ye çıkan yollar boyunca, caddelerde, karla kaplı yeşilliklerde ve bir gözünü yoğunlaşan altuni şafaktan ayırmadan, dörtnala koştu.

Battery'ye çıkan son cadde olduğunu düşündüğü yolda da basit bir sürgüyle kilitlenmiş bir demir kapı ile daha karşılaştı. Nefes nefese kalmıştı; kapının demir parmaklıkları arasından bakarken, yoğun nefesi yüzünü kapladı. Buraya kadardı: altuni bulutlara ulaşmak için, bir şekilde, oradan

denizin mavi ve yeşil şeritlerine atlayacağı Battery'ye asla adım atamayacaktı. Sessizliğin içinde, kendi nefesi uzakta çatlayan dalgaların sesi gibi çıkarken, belki tekrar Brooklyn'e geçen köprüyü bulabileceğini düşünerek, tam da geri dönüp, geldiği yönden şehre doğru gitmeye niyetlendiği sırada, bir ayak sesi patırtısı duydu.

İlk başta sesler zayıftı. Ancak anbean kuvvetlenmeye başlayan seslerin yankısını, yerin hafifçe titremesinde hissetti. Sanki başka bir at daha koşuyordu. Fakat ses bir atın değil, aniden görüş alanına dalan adamların ayak sesleriydi. Kara demir kapının parmaklıkları arasından, adamların Battery'de koştuklarını gördü. Uzun adımlarla atlaya atlaya koşuyorlardı; çünkü rüzgârın sürüklediği kar, diz boylarına yükselmişti. Bütün güçleriyle koşuyorlardı ama hareketleri ağır çekim gibiydi. Açıklığın ortasına ulaşmaları uzun zaman aldı ve oraya ulaştıklarında, en önde bir adam olduğunu ve belki bir düzineye yakın başkalarının da onun peşinden gittiğini gördü at. Peşinden koşulan adam nefes nefeseydi ama zaman zaman ileriye doğru kararlı ataklar yapıyordu. Bazen düşüyor, sonra tekrar ayağa fırlayıp kendini ileriye atıyordu. Takip edenler de arada düşüyorlardı ama çok daha yavaş ayağa kalkıyorlardı. Çok geçmeden kırık bir çizgi hâlinde dağıldılar. Arkadakiler kollarını sallayıp bağırırken, öndeki tamamen sessizdi ve kollarını kanat gibi açıp kar yığınlarından veya alçak birikintilerden atladığı anlar haricinde, koşusunda daha inatçıydı.

Öndeki adam yaklaştıkça, at onu sevmeye başladı. İyi koşuyordu; bir at veya rakkas veya müziği duyan biri gibi değildi elbette ama cesaretle koşuyordu. Seyrettiği manzaraya bakılırsa, yani sırf bu öndeki adamın hareketlerinden anlaşıldığı kadarıyla, olay kar üzerinde basit bir kovalamacadan öte bir şeydi. Mamafih, arkadakiler aradaki mesafeyi kapattılar. Nasıl başardıklarını anlamak zordu; çünkü kovalayanların üzerinde kalın paltoların ve melon şapkaların ağırlığı varken, öndeki adamın başında bir atkı, sırtında kışlık bir ceket vardı sadece. Öndekinde kışlık botlar, arkadakilerde ise alçak ökçeli gündelik ayakkabılar vardı ki ayaklarını uyuşturan kar, içlerine dolmuş olmalıydı. Ama demek ki öndeki kadar hızlı veya ondan daha hızlı koşuyorlardı. Görünüşe göre nasıl kovalayacaklarını biliyorlardı ve bu konuda talimliydiler.

Arkadakilerden biri durdu, bir ayağını ileri uzattı, iki eliyle tuttuğu tabancasını kaldırdı ve kaçan adama ateş etti. Silahın patlaması, parka bakan binaların arasında yankılandı ve buzlu kaldırımlardaki güvercinler,

hürya havaya uçtular. Öndeki adam bir an arkaya baktı; cadde tarafında, atın büyülenmiş gibi kalakaldığı yere çıkan kestirmeye doğru yön değiştirdi. Arkadakiler de yön değiştirdi; adam üçgenin ikinci dik bacağını koşarken, onlar hipotenüs üzerinde koştukları için, aradaki mesafeyi daha çabuk kapattılar Aralarında elli altmış metre bir mesafe kaldığında, arkadakiler ateş etmek için yere yattılar. Ses o kadar yakınındaydı ki at büyülenmiş hâlinden kurtulup geri sıçradı.

Kaçmaya çalışan adam kapıya yaklaşırken, at da ahşap bir barakanın arkasına çekildi. Bu işin parçası olmak istemiyordu. Ama aşırı meraklı olduğu için, olduğu yerde uzun süre saklanamadı ve çok geçmeden, ne olup bittiğini görmek için kafasını barakanın köşesinden uzattı. Adam kapının sürgüsüne sert bir yumruk salladı, dışarı çıktı ve ardından kapıyı kapadı. Belinden, kalın bir İskoç kaması çekti; nefes nefese sürgüye vurarak çalışmaz hâle getirdi. Sonra, hâllerine açıyormuş gibi arkadakilere baktı ve dönüp caddeye yöneldi. Adamın ayağı yerdeki buzda kaydığında, takip edenler de kapıya yetişmişlerdi. Çok kötü düştü adam; başını yere çarptı ve yerde yuvarlanıp, hareketsiz kaldı. Bir düzine adamın, bir manga asker gibi kendilerini demir çitin üzerine attıklarını gördüğünde, atın kalbi gümbürdemeye başladı. Mükemmel birer sabıkalı görünümündeydiler: tuhaf çarpık suratlar, kaya gibi alınlar, küçük çeneler, kopmuş da tekrar yerine yamanmış gibi duran burunlar ve kulaklar ve abes bir şekilde alınlarının ortasından başlayan saç hatları (buzullar bile o kadar aşağıya inmeye cüret etmedi). Kopmuş kablolardan atlayan kıvılcımlar gibi hunharlık saçıyorlardı. Bir tanesi tekrar tabancasını kaldırdı ama belli ki liderleri olan adam, “Hayır! Öyle olmayacak. Şimdi onu kıstırdık. Bu işi yavaşça ve bıçakla halledeceğiz,” dedi. Demir çiti tırmanıyorlardı.

Barakanın arkasında kendini gözetleyen bir at olmasaydı, düşen adam, düştüğü yerden kıpırdamazdı belki de. Adı Peter Lake olan bu adam, “Berbat bir hâldesin, seni salak piç, bir at bile sana acıyor,” diye söylendi ve bu söz kıpırdamasını sağladı. Ayağa kalktı ve ata seslendi. Adam mangası, barakanın ardındaki atı göremedikleri için Peter Lake’in delirdiğini veya numara yaptığını sandılar.

“At!” diye seslendi. At başını geri çekti. “At!” diye bağırdı bu defa Peter Lake. “Lütfen!” diyerek kollarını açtı. Diğer adamlar, kapının bu tarafına atlamaya başlamışlardı. Sadece birkaç metre ötedeydiler; cadde

bomboştu; Peter Lake kaçmadığı ve onu yakaladıklarından emin oldukları için ağırdan alıyorlardı.

Peter Lake'in kalbi öyle hızlı atıyordu ki bütün bedeni sarsılıyordu.

Durduk yerde dağılan bir motor gibi kontrolünü kaybedip gülünç duruma düşmüş olduğu hissi içindeydi. "Sevgili İsa," dedi, mekanik bir oyuncak gibi titreyerek, "Sevgili İsa, sevgili Meryem, sevgili Josef, bana zırhlı bir silindir makinesi gönderin." Her şey atın ne yapacağına bağlıydı.

At, Peter Lake'e doğru, buzun üstüne fırladı ve beyaz boynunu ona uzattı. Peter Lake kendini toparladı, koluyla atın kuğu boynu gibi boynuna sarıldı ve kendini atın sırtına attı. Tekrar dirilmişti sanki ve tabancalar soğuk havayı yırtarken o sevinçten uçuyordu.

Tek bir zarif hareketle artık suç ortağı hâline gelen at, döndü, sıçradı, kıçını biraz geri çekerek, fişek gibi ileri atılacak gücü toplamak için nefesini içine çekti. Aynı anda Peter Lake, peşindeki afallamışlara baktı ve onlara güldü. Bütün varlığı büyük ve mükemmel bir gülüşe dönüştü. Atın ileri atıldığını hissetti. Sonra da Pearly Soames ve Güdük Kuyruklar Çetesinin bazı üyelerini, demir kapıya dayanmış, küfrede ede piştov patlatırken bırakıp, caddede hızla koşmaya başladılar. On iki adamın hepsi ateş ediyordu, Pearly hariç; silahlardan çıkan ses kulakları sağır ederken o, dudaklarını ısırıp gözlerini kısmış, avını tuzağa düşürmek için yeni yollar düşünmeye başlamıştı.

Adamların atış menzilinden çıkmışlardı bile; Peter Lake atı dörtnala sürüyordu. Yumuşak kar üzerinde koşarak uyanmakta olan şehri bir hız bulutu içinde kat ederken, kepenkli dükkânları geçtiler ve kuzeye yöneldiler.

SABAHIN AYAZINDA FERİBOT YANGINI

Güdük Kuyrukları geride bırakmak kolaydı; çünkü bir tanesi bile (diğer hepsi gibi Five Points'te büyümüş olan Pearly dahil) at binmeyi bilmezdi. Onlar rıhtımlarda ustaydılar ve küçük bir sandalla bile çok şey yapabilirlerdi; fakat karaya çıktıklarında ya yürürler ya tramvaya binerler ya metro girişlerinin üstünden atlarlar ya da demiryolunu kullanırlardı. Üç yıldır Peter Lake'in peşindeydiler.

Her mevsimde onu avlamaya ve 'tünel' tabir ettiği, hep kaçıp kurtulmak istediği ama yapamadığı o sürekli mücadele ortamına geri götürmeye çalışmışlardı.

Bayonne Bataklığı* midyecilerine sığındığı zaman hariç, Peter Lake Manhattan'da olmak zorunda kalınca, Güdük Kuyruklar kısa zamanda onun kokusunu almışlar ve takip başlamıştı.

Manhattan'da olmak zorundaydı zira kendisi bir ev soyguncusuydu ve bir ev soyguncusu için başka bir yerde çalışmak, içi burkula burkula sıradanlığı kabul etmek demekti. O çılgın üç yıl boyunca, sık sık Boston'a taşınmayı tasarladı. Fakat her seferinde, orada çalmaya değer bir şey olmadığı sonucuna vardı; şehrin planı hırsızlığa elverişli değildi, çok küçüktü ve muhtemelen orada, tıpkı Güdük Kuyruklar Çetesiyle olduğu gibi ama şüphesiz bambaşka nedenlerle, (pek büyük olmasa da şehrin başta gelen çetesi) Simian Cantarellos Çetesi ile ters düşecekti. Duyduğuna göre, gece olunca Boston'da hava gerçekten çok kararırmış ve sokakta, giysili bir adama çarpmadan yürünmezmiş. O yüzden, Güdük Kuyruklar Çetesinin onu takip etmekten bir gün bıkacağını umarak New York'ta kaldı.

---

*Çevirenin Notu: New Jersey Eyaletinin, New York, Manhattan'a çok yakın bir bölgesi.***

Ancak Çete bıkmadı ve o yıllardaki hayatı bir çeşit yakın takibe döndü.

Şafak sökmeden önce ve kim bilir nerede bulduğu geçici bir konaklama mekânının külüstür merdivenlerinde, Güdük Kuyrukların telaşlı ayaklarının çıkardığı ve birileri çil yavrusu gibi dağılıyormuş sanacağınız seslerle uyandırılmaya alışıktı. Çetenin aniden ortaya çıkıverdiği zamanlarda, yüzlerce kere, yemeğin zevkinden, birçok defa da kadınlardan ve bir düzine

kadar korumasız evi soyma girişiminden mahrum kalmıştı. Bazen, nasıl olduğunu idrak edemediği bir şekilde hemen bir metre dibinde cisim buluveriyorlardı. Her şey çok yakında, manevra alanı çok dar ve çevik davranmak çok zor oluyordu. Fakat şimdi, bu atla, her şey farklı olacaktı. Neden daha önce at düşünmemişti? Güvenlik payı ölçüsüz genişlerdi ve Pearly'nin arayı kapatmaya uğraştığı her seferde, Pearly Soames ile arasına metreler değil, kilometreler koyardı. Yazın, at suda yüzebilirdi; kışın buz üstünde koşabilirdi. Sadece Brooklyn'e (riskliydi elbette, Brooklyn'in karmakarışık yollarının sonsuzluğunda kaybolmak da vardı) değil, çamlıklara, Watchung Dağlarına Montaukun plajlarının uçsuz bucaksızlığına ve Hudson Tepelerine sığınabilirdi.

Bütün bu yerler metro ile ulaşılması mümkün olmayan ve kentli hayattan başkasını bilmeyen Güdük Kuyrukların gitmeye cesaret edemeyeceği yerlerdi. Çete üyeleri namussuzluk ve cinayette çok rahat olsalar da şimşekten, yıldırımdan, vahşi hayvanlardan, ormandan, hatta ağaç kurbağalarının geceleri çıkardıkları seslerden bile korkarlardı.

Peter Lake atı mahmuzladı. Fakat atın dürtülmeye ihtiyacı yoktu; çünkü ürkmüştü, koşmayı çok seviyordu ve güneş, çatıların tepesine yükselmiş, büyük bir ateş gibi her şeyi ısıtıyor, zaten kıvraklaşmış olan bacaklarına daha çok güç veriyordu. Koşmaya bayılıyordu. Büyük, beyaz bir mermi gibiydi; her ileri sıçrayışında, başı yukarıda ve ileride, kuyruğu geride ve aşağıda, kulakları ise rüzgârın aerodinamiği ile uyumluydu. Adım araları öyle uzundu ki Peter Lake kanguruları hatırladı; at bazen, yerden kopup uçmaya geçecekmiş gibi koşuyordu.

Five Points'e gitmenin hiçbir âlemi yoktu. Orada, Peter Lake'i yer altında dans edip eğlendikleri binlerce odadan birinde saklayabilecek arkadaşları olmasına rağmen, devasa bir beyaz atın gelişi, bütün ispiyoncuları, tekrar şarkıların hararetine kapılana kadar kıvrandıracaktı. Ayrıca Five Points çok uzak değildi. Altında bir at olduğuna göre orayı atlayıp daha uzağa gidecekti. Bowery boyunca koşup, Washington Meydanını çemberden atlayan sirk hayvanları gibi geçtiler. Artık caddelerde yayalar vardı ve bu insanların, sokak trafiğindeki bir at ve binicisinin pervasızlığından hoşlanmadıkları belliydi. Madison Meydanı kapalı trafik noktasındaki polis, onların Beşinci Caddeden gelişini gördü. Durmayacaklarını hissedince, hız yapan bir atın, çıtkırıldım otomobillerle çarpışmasının dehşetli sonuçlarını daha önce gördüğü ve aynı şeyi tekrar

görmek istemediği için, trafiğin yönünü değiştirmeye başladı. Bodur bir minareye benzeyen polis kaidesi yanından geçmeye hazırlanan ve çeşitli yönlerden gelen otomobil, elektrikli makine ve at arabalarının trafik akışını tam ayarlamıştı ki Peter Lake ve binitinin büyük bir süratle yaklaştığını fark etti. At, kaidesinden fırlayıp canlanmış bir savaş anıtına benziyor ve güdümlü füze gibi üzerine geliyordu.

Düdüğünü çaldı. Beyaz eldivenli ellerini salladı. Eşi benzeri görülmemiş bir durumdu. Polis kaidesini hedef almış gibi ve herhâlde saatte elli kilometrelik bir hızla yaklaşıyorlardı. Dadılar istavroz çıkarıp yanlarındaki çocukları kucakladılar. At arabası sürücüleri ayağa kalktılar. Yaşlı kadınlar gözlerini kapatıp başlarını başka yöne çevirdiler. Ve polis, sarı yaldızlı açık kabininin içinde donup kaldı.

Peter Lake atı tekrar mahmuzladı ve sağ kolunu, donup kalmış polisi hedeflemiş bir mızrak gibi uzattı; beyaz bir karaltı gibi yanından geçerken polisin şapkasını başından kaptı. “Şapkanızı alıyorum müsaadenizle,” dedi polise. Öfkeli polis kendi ekseni etrafında döndü, not defterini çıkardı ve atın kıç taraftan tasvirini not etti.

Peter Lake sola, Tenderloine döndü ama cadde trafiği öyle yoğundu ki bir su tankeri ve birbirine dolanmış arabalar arasında çakılıp kaldı. Yük arabası sürücüleri çığlıklar atıyor; sabırsızlanan atlar kişniyor; bir grup sokak çocuğu buz ve kartopuyla yaylım ateşi açma fırsatını kullanıyordu. Bunların arasından sıyrılmaya çalışırken, arkasına baktı ve doğu yönünden yarım düzine kadar mavi noktanın caddeye koştuğunu gördü. Uzaktaydılar ama yaklaşıyorlar, düşe kalka, kaya kaya geliyorlardı ve bunlar polisti. Ne eyeri ne de üzengisi olduğu hâlde, atın sırtında dikelerek tanker ve arabaların üzerinden bakmaya çalıştı. Cadde ölümcül bir trafik tıkanıklığı yaşıyordu ve rahatlaması yarım saat sürerdi. Tekrar atın sırtına oturdu ve hayvanı döndürdü. Niyeti, yaklaşan topluluğun içinden geçip mavileri devirmekti. Fakat atın farklı türden bir yiğitliği vardı ve onun istediğini yapmaya niyeti yoktu. Peter Lake’in onu ileri gitmeye ikna edemeyen mahmuzlamaları sırasında, ürperip başını salladı. At ileriye gidemiyordu ve geriye gitmeye niyeti yoktu. Üzerinde, ‘Saul Turkish Sunar: İspanyol Çingenesi Caradelba yazısı ile ışıklandırılmış bir markize* doğru yanlamasına gidiyordu at.

Sabah gösterisi için yarı yarıya dolu tiyatro salonun içi karanlıktı ama Caradelba’nın beyaz ve krem rengi kostümü ile yarı çıplak dans ettiği

ortadaki sahneden, mavi ve yeşil renklerle göz kamaştıran bir gösteri taşıyordu. Peter Lake ve at, önce orta koridorun başında durdular ve girdiklerini kimsenin görmediğini umarak Caradelba'nın gösterisini seyrettiler. Fakat polis lobiye dalınca, Peter Lake atı tekrar tekmeledi ve tiyatronun içinde dörtnala koşarak orkestra çukuruna yöneldiler. Müzisyenler, karanlığın içinden süratle kendilerine yaklaşan atın, bir lokomotifin önüne asılmış beyaz bir balkabağı fenerine benzeyen heybetli başını ve gövdesini görünce, çaldıkları müziği biraz gevelediler ama çalmaya devam ettiler.

At hızlandı. Peter Lake, "Engelli koşu atı olduğunu sanmıyorsun herhâlde," dedi ve gözlerini kapadı. At, bir engel atlamaktan daha fazlasını yaptı.

---

* Çevirenin Notu: Kapı veya pencere önlerine yağmurdan korunmak için yapılan Saçak anlamında bir mimarlık terimi.***

Kendisi de şaşırdı ama orkestranın üzerinden süzüldü ve hemen hemen hiç ses çıkarmadan, altı metre genişliğinde ve iki metre yüksekliğindeki sahneye, İspanyol Çingenesinin tam yanına indi. Peter Lake, atın o kadar uzak mesafeden böylesine bir yumuşak bir inişle atlamasından dolayı hayretler içindeydi.

Caradelba'nın ise nutku tutulmuştu; yüzünü kaplayan kilolarca makyaja rağmen, narin yapıda ve dans etmediği zamanlarda nasıl davranacağını bilemeyen, daha çocuk yaşta bir kızdı. Ağır bir hakaret gibi, aniden sahnesini paylaşan bir at ve üzerindeki adamın, âdeta havada asılıymış gibi duran görüntüsüne baktı. Peter Lake, devasa aygırının üstünde bütünüyle cisimleşerek, kendisiyle alay etmişti sanki. Ağlamak üzereydi neredeyse. Ve atın kendisi de tam bir serinkanlılık içinde değildi. Bırak sahneye çıkmayı, daha önce bir tiyatro salonuna hiç girmemişti. Karanlıktan parlayan ışıklar, müzik, Caradelba'nın makyajının hafif kokusu ve cömert dökümlü mavi kadife perdelerden mest oldu. Bir resmigeçit atı gibi göğsünü ileri çıkardı.

Peter Lake'in gönlü, Caradelba'yı avutmadan oradan ayrılmaya razı gelmedi. Polisler, kendi düdük sesleri kırgın müzisyenlerin üflemelerine karışırken, orkestra çukuruna doğru yol almaya çalışıyorlardı.

Sahnenin zemin ışıklarına aldanan at, tiyatronun debdebesini keşfederken, çeşitli yüz ifadeleri deniyordu. Ateş altında bile daima

soğukkanlı olmayı bilen Peter Lake, kıvrak zekâsını çalıştırdı; atından indi, polisler sahne önünden sarkan kadife iplerle boğuşurken, elindeki polis şapkasıyla Caradelba'nın yanına gitti.

Konuştuğu İrlanda aksanlı İngilizcesi ile "Çok sevgili Miss Candelabra*, size, kendi sevgimin ve bu büyük şehrin insanlarının size hayranlığının nişanesini takdim etmek istiyorum. Polis şapkası bir hatıra ve ben onu, Madison Meydanındaki küçücük kabininde dikilen, küçücük bir polisin küçücük kafasından kendi ellerimle aldım. İşte görüyorsunuz," dedi, sahne önünden yukarıya tırmanamadıkları için müzisyenlerin arasından sıyrılmaya çalışan yarım düzine polisi göstererek, "bu gerçek bir polis şapkası ve ben şimdi gitmek zorundayım."

____

* Çevirenin Notu: İngilizce, 'büyük ve kollu şamdan' anlamında.***

Kızcağız şapkayı elinden aldı ve kendi başına taktı. Şapkanın süslü kabarıklığının maviliği, çıplak omuzları ve kolları olduğundan daha seksi gösterdi. Kız tekrar, hem kendinin hem de seyircilerin gönlünü şenlendiren arabesk İspanyol dansının kıvrak ritmine döndü.

Peter Lake atı, gözü kör eden sahne ışıklarından uzaklaştırdı; atın sırtına atladı ve bir sürü kostüm ve ayakkabı kalabalığı içinden geçerek şimdi trafiği açılmış olan caddenin kış havasına çıktılar.

Tekrar Beşinci Caddeyi takip ederek dörtnala şehir merkezi yönüne döndüler.

Kanunun Peter Lake'i takibi, her sabah Five Points'e, rıhtımlara ve kilise kuleleri, yatılı kız okulları, baharat depoları gibi sıra dışı yerlere yığınla ceset bırakan çete savaşlarının hararetlenmesi nedeniyle yakın zaman önce gevşemişti. Polis, Peter Lake gibi bağımsız çalışan soyguncuların takibi için şimdi daha az vakit ayırabiliyordu. Fakat böyle palas pandıras ve dörtnala, sosyetenin işlek caddelerine dalmasının gentiles' vatandaşları (bildiği kadarıyla, bu yanlış bir deyimdi galiba*) rahatsız edeceğini ve polisin tekrar peşine düşeceğini ama polis bunu yaparsa, Güdük Kuyruklar Çetesinin geri çekileceğini düşündü. Ancak, Çete bir kişiyi mimleyince onun peşini asla bırakmazdı. Fakat onu bu kasvetli şehrin ölümcül tuzaklarından kurtaracak pek çok stratejisi vardı ve iyi tasarlanmış planları, kabaran fırtına bulutları gibi, kollarını açmış, bağra basılmaya hazır, gözünün önünde serpiliyordu. Hayatta kalmanın ve ölmenin, bu

şehrin caddeleri, yolları ve manzaraları kadar çok yolu vardı. Ama Güdük Kuyruklar Çetesi de çok becerikli ve bilgiliydi; şehir şebekesinin su yolları ve nehir yollarının tünel ve geçitlerinde açılar ve açı kolları üzerinden, bir sıçan uzmanlığıyla hareket edebilirlerdi. Ellerinden kurtulmanın mümkün olmadığı ve çok hızlı oldukları hissi yaratan, zamanın geçmesi, suyun akması, yangının yayılması kadar doğal ve dehşetli bir havaları vardı.

---

* Çevirenin Notu : 'Kibar' anlamına da gelen İngilizce gentle' kelimesi ile aynı klan veya aileye mensup kişiler' anlamına da gelen gentiles' kelimelerinin karıştırdığının farkında.***

Sadece bir haftalığına bile olsa onlardan paçayı kurtarmak, şahane bir marifetti. Son üç yıldır bu çetenin birincil hedefi olmuştu.

Peşinde hem Güdük Kuyruklar Çetesi hem de polis olacağını düşünen Peter Lake, mengenenin iki ağzını birbirlerini kıstırmaya bırakarak, Manhattan'dan ayrılmaya karar verdi. İki taraf, ellerinden kaçırdıkları avlarını ararken yüz yüze geldiklerinde, çarpışmanın şiddeti, Peter Lake'e üç dört aylık bir özgürlük sağlayabilirdi. Ancak böyle bir noktada çakışmaları, kendisinin ortadan kaybolması ile mümkün olurdu. Böylece, tekrar Bayonne Bataklığı midyecileri Baymanlara sığınmaya karar verdi. Peter Lake'i buldukları ve bir süreliğine de olsa onu daha çok hayırhah kurtlar üslubuyla büyüttükleri için, ona yatacak yer ve atı için kuru bir ahır vereceklerini biliyordu. Aslında Güdük Kuyruklardan daha acımasızdılar; ferah feza nüfuz bölgelerinin karasularına girdikleri takdirde, anında kafalarının kopacağı korkusuyla, hiç kimse oralarda kürek sallayamaz veya yelken açamazdı. Kimse onlara boyunduruk takamamıştı ve bunun nedeni, sadece sıra dışı dövüşçüler olmaları veya ele geçirilmelerinin imkânsızlığı değil, yarı gerçek hükümranlıklarıydı; onların izni olmadan oraya giren herhangi biri, ayna gibi suları yalayan bulutların gümbürtüsü içinde ebediyen ortadan kaybolurdu. New Jersey yönetimi onları, genel kabul görmüş düzene, kanunlara ve vergi sistemine yaklaştırmaya karar verdiğinde, otuz tane polis şefi, eyalet polisi ve Pinkerton* dedektifi, kükreyen bulutların içinde temelli ortadan yok oldu. Vali yardımcısı, Princeton malikânesindeki yatağında, uykusunda ikiye bölündü; Weehawken feribotlarından biri, denizin ortasında, elli millik çevredeki her

pencereyi zangırdatan bir patlama sesiyle infilak edip, bir alev topu hâlinde yirmi kat göğe uçtu.

Peter Lake, bataklığa sığınabileceğini biliyordu ama tehlikesi ne olursa olsun, nehrin öbür yakasındaki Manhattan ışıklarının cazibesine kapılacağını da biliyordu.

---

*Çevirenin Notu: Kökü 1850lere uzanan Ulusal Dedektiflik kuruluşu.***

Baymanlar bulut duvarının hareketli sonsuzluğuna çok yakın bir yerde yaşıyorlardı. Sessiz, gayretli, anlaşılması zor insanlardı. Zaman onlar için demiryolu tünellerinin duvarları kadar hızlı geçerdi. Tipik bir Bayman, Aborjinlere çok benzerdi; balık ciğerlerini inceleyen profesyonel kâhinlerdi ve esrarengiz runik* bir dili çok hızlı konuşurlardı. Piyano çalmaya ve yüz vermeye nazlanan kızlarla oynamaya alışkın biri olarak Peter Lake'in bataklıkta kalması zor işti. Fakat o, hızla uyum sağlamayı becerebilen ve kendi ruhunu zor şartlarda sınamaya hevesli biriydi.

Belki orada, buzda balık avlayarak, ay doğmadan yatağa girerek, sonsuz kere istiridye kavurma yiyerek, donmamış tuzlu haliçlere yelken açarak ve kışın şiddetli rüzgârları buzun üstündeki tüm geçitlere kar yığarken ve o serkeş beyaz duvar, sazlıklar arasındaki küçük evlerini sallarken, sevişmenin vecit** nöbetinde kendisiyle birlikte nefes kesen bir nefaset bulan birkaç kadının çıplak kucaklamaları ile şenlenerek, bir hafta on gün kadar kalırdı. Anarinda'yı düşündü: kara saçlar, şeftali gibi göğüsler, yıldız gibi gözler... Ve Peter Lake Kuzey Feribotu'na yöneldi.

"Lanet olsun!" dedi, en güneydeki yalıyara bakan rıhtımdan önceki tepeyi aşarlarken. Feribot, buzlu nehrin ortasında, derhâl müdahale edilemeyecek bir noktada, hareketsiz kalmış, yanıyordu; yuvarlana yuvarlana çözülen kabarık kara duman balyaları arasından turuncu alevler fırlıyordu. Feribotlar her zaman yanardı, kazanları patlardı; özellikle de kışın ve ağır buz kütlelerinin oluşturduğu adacıkların saldırısına uğradıklarında. Tek çaresi, muhteşem yeni köprülerdi; fakat Hudson Nehri üzerine kim bir köprü inşa edebilirdi? Masmavi bir gündü. Karşı kıyının renk şeritleri, tek başına dikilen ağaçları, küçük ve beyaz ahşap evleri, boz renkli yüksek kayalıklarındaki kırmızı ve mor damarlar, hepsi yanıyormuş gibi görünüyordu.

*Çevirenin Notu: Ortaçağ başlarından kalma gizemli ve kutsal yazılara benzeyen.

Çevirenin Notu: Gerçeklikten koparak kendinden geçme hâli.*

Kuvvetli bir soğuk rüzgâr, nehrin yukarısındaki buzları kırarak buraya sürüklemişti. Römorkör ve sahil güvenlik botlarındaki siyah giysili itfaiyeciler, böğüren çatırtılar arasında, kazazedeleri kurtarma ve alevlerin üstüne buzlu sular atma mücadelesi içindeydi. Sabahın ayazına rağmen kıyıya yüzlerce seyirci birikmişti: çemberli ve patenli kızlar, işlerine gitmekte olan tesisatçılar, marangozlar, hizmetçiler, çımacılar, arabacılar, nehir çalışanları, demiryolu işçileri. Feribot yüzen bir kömür topağına dönüştükten hemen sonra, bu sıra dışı olayın üstüne kestane veya mısır kebabı, sıcak gevrek, et şiş yemek isteyecek binlerce kişiyi bekleyen esnaf da oradaydı. Peter Lake, elleri ateşin sıcaklığını kanıksamış cingöz bir adamdan bir kese kâğıdı kestane kebabı aldı. Adam, dumanı üstündeki kestaneleri, mangalında çıtırdayan kızıl korların arasından topladı. Ağza atılamayacak kadar sıcaktılar. Onun için, Peter Lake, (yakınlarda hanımların olup olmadığını anlamak için sağına soluna birer bakış attıktan sonra) dumanı tüten torbayı pantolonunun içine, karnına yakın bir yere soktu ve bütün bedeni ısındı. Feribotun yanışını seyrederken, rüzgâr güçlendi; uzun söğüt dallarını güneye savururken üzerilerindeki beyaz buzları silkeledi.

Seyircilerden biri, yanan feribota değil de Peter Lake’e bakıyordu.

Peter Lake bu tahkiri küçümseyen bakışlarla savdı; çünkü kendisine bakan adam bir telgraf ulağıydı ve Peter Lake telgraf ulaklarından nefret ederdi. Belki de kanatlı Merkür’ün* besili benzerleri oldukları içindi; hilafsız ve istisnasız hepsi de tombul, hantal, pekmez kanlı adamlardı; saatte bir mil yürürler ve merdiven çıkamazlardı.

Alınlığında ‘Haberci’ yazan kutu gibi şapkası, çuvalımsı üniforması içindeki bu ablak kuş beyinliden korkarak, dikkatini yanan feribottan ayıracak değildi. Peki ya bu ‘Haberci’ kalabalığın içine dalıp gözden kaybolursa? Ya Güdük Kuyruklara bir haber uçurursa? O durumda Peter Lake’in bütün yapacağı, atına atlayıp onlardan uzaklaşmak olacaktı.

Yangın söndürme gemisi itfaiyecilerinin bir kısmı, yanan feribota çıkmaya çalışıyorlardı.

*Çevirenin Notu: Antik Romanın ticaret ve haber tanrısı.***

Bunu yapmaları için belirgin bir sebep yoktu; yolcuları tamamı ya ölmüş ya da kurtarılmışlardı ve itfaiyeciler, sırf alevlere daha yakın olacakları için yangını söndüremezlerdi. Öyleyse, neden gergin bir halata sırayla ve elle tutuna tutuna tırmanmaya çalışıyorlardı? Ara sıra itfaiyecilerden bazıları nehrin buzlu sularına düşünce, bütün kalabalık bir anda nefessiz kalıyordu.

Peter Lake biliyordu. İtfaiyeciler ateşten güç alırlardı. Alevlerle ne kadar yakından savaşırlarsa o kadar güçlenirlerdi. Ateşin onları öldüreceğini ama paha biçilmez ihsanlarda bulunacağını bilirlerdi.

İtfaiyeciler alev hattını geçip güverteye çıkınca, kalabalıktaki herkes gibi Peter Lake de alkışladı. Bir yandan seyrederken bir yandan da kestane soyuyor ve soyduklarını atıyla paylaşıyordu.

Yarım saat sonra, bir römorkör, az sonra kanalın sularına batacak feribotta halatları yandığı için mahsur kalmış yorgun itfaiyecileri kurtarmaya uğraşırken ve araya giren buz tabakalarını kırmaya çalışırken, feribot baş aşağı gelmek üzereydi.

Peter Lake, göz ucunda (hırsızların en gelişmiş bölgeleri), yoldan gelen iki otomobil gördü. Ortalıkta bir sürü araba vardı ve bir acayiplikleri yoktu ama bu ikisi arka arkaya ve son sürat onun üzerine doğru geliyorlardı ve içleri Güdük Kuyruklar ile doluydu.

Peter Lake kendini atın sırtına fırlatırken, 'Haberci' heyecan içinde zıplıyordu (yavaşça); muhtemelen Güdük Kuyruklar onu büyük bir akşam yemeği ve bir müzikhol biletiyle ödüllendirirlerdi.

Peter Lake, feribot yangını yüzünden boşalmış, fabrikalara, mandıralara, bira fabrikalarına ve demiryolu bakım istasyonuna giden caddede, dörtnala güneye yöneldi. Atı ve kendisi çabucak, variller, ray yığınları, kübik kereste istifleri, gaz fabrikası, tabakhane, halat sundurmaları, gecekondular, vodvil tiyatroları ve demir köprülerin gri renkli ayak kuleleri arasında gözden kayboldular.

Bir kere daha, otomobilde oldukları için hızlı ama utanç içindeki Güdük Kuyruklar Çetesi pek de geride kalmadan peşindeydi. Fakat Peter Lake önde kalmayı başardı ve atın uçmaya hazır güçlü adımları güneye giden yolu inletti.

PEARLY SOAMES

Bütün kâinatta, Pearly Soames'in tek bir fotoğrafı vardı ve o fotoğrafta, Pearly ile birlikte, Pearly'nin bacaklarında ve kollarında birer, başında da tek bir tane olmak üzere beş polis memuru görünüyordu.

Polisler onu kol ve bacakları yana açılmış olarak göğsünden ve belinden kayışlarla bağlı olduğu bir sandalyeye oturtmuştu. Gözleri kapalı yüzü sımsıkı tutulmuşken, boğazından çıkan böğürtüyü, bu siyah beyaz fotoğraftan bile duymak mümkündü. Arkasındaki iri kıyım polisin, tutuklunun yüzünü fotoğraf makinesine doğru tutmakta zorlandığı belliydi. Pearly'nin saçını ve sakalını kavrayış şekli, kıvrak bir zehirli yılanı tutuyormuş gibiydi. Polisin verdiği mücadelenin kaza kurbanı palto askısı, flaş tozu* patladığı anda devrilirken, saat ikiyi gösteren süslü bir saat akrebi misali ölümsüzleşmişti.

Pearly Soames fotoğrafının çekilmesini arzu etmiyordu.

Pearly'nin gözleri beyaz pırlantadan jiletler gibiydi. Gözlerindeki mümkünsüz renksizlik, saydamlık ve parlaklık karışımını görenler, "Pearly Soames gözünü açtığında, elektrik çakıyor," derdi.

Ağzının kıyısından kulağına kadar uzanan bir yara izi vardı yüzünde. O yaraya bakan, kendi etini derinlemesine kesen keskin bir bıçağın acısını hissederdi; çünkü Pearly Soames'in yara izi, fildişi kıymıkları kullanılarak, eziyetli kesiklerle işlenmiş beyaz bir yarık gibiydi. O yara, kendi babasının, oğlunun boğazını kesmeye çalışırken bıraktığı bir hediye olarak dört yaşından beri yüzündeydi.

---

* Çevirenin Notu: Fotoğrafçılıkta, flaş ışığı elde etmek için kimyasal tozların kullanıldığı eski teknoloji.***

Cürümkâr olmak elbette kötüdür. Bunu herkes bilir ve bu sözün doğruluğuna yemin edebilir. Cürümkârlar dünyayı mahveder. Fakat değişkenliği muhafaza edenler de onlardır. Aslında, esrarengiz karşıtlıkları ve dirençleri ile iyiliğin ışığını parlatan aykırı iblis lejyonları olmasa, New York'un mevcut parıltısının da olmayacağı savunulabilir. Hatta cürümkârların, şehrin sağlam sırtına vurulan bütün zamanları hiç durmadan

ve gayet güzel kemirerek eşitliği sağlayan denklemin gerekli bir öğesi oldukları bile söylenebilir. Onlar, şehrin şekeri ve alkolü, mozaiğin kırmızı parçaları, sıcak bir gecenin şimşeğidirler. Pearly de öyleydi.

Cefa ile kendine biriktirdikleriyle, beyni, merhametsizliğin ne demek olduğunu hızla kavramıştı; her an için kendinin ne olduğunu tamı tamına bilirdi; yaptığı her şeyin yanlış olduğunu bilirdi, onun için Pearly bunların hepsiydi. Denge mekanizmaları hiç mi hiç umurunda değildi ama eğer yaptığı şeyleri durdurursa, şehirdeki hayat darmaduman olurdu. (Diğer başka şeylerin yanında) orantılı, muhalif ve rastlantısal erkler gerekliydi ve Pearly bu üç rolü de oynamaya soyunmuştu. Bir adamın öldürmek istediği bir bebeğin gözü önünde eğilip bükülmesini nasıl bir tılsım sağlar, bir düşünün. Pearly'de bu tılsım vardı: bebeklerden nefret ederdi ve onları öldürmek isterdi. Kahrolası kafalarını bile dik tutamazlarken, çatıdaki kediler gibi bağırırlardı ve kocaman ağızları vardı.

Muhtaçlıklarıyla, masumiyetleriyle ve tavırlarıyla bebekler onu çıldırtırdı. O tavırları ezmeyi, masumiyetlerini yok etmeyi isterdi.

Konuşamamalarına rağmen onlarla tartışmak isterdi. Çalamayacak kadar ufak çocuklardan da nefret ederdi. Ne trajik bir çelişki; her türlü parmaklığın arasından geçecek kadar küçük oldukları hâlde, ne yapacaklarını bilmezler ve hiçbir şey taşıyamazlardı.

Ne yapacaklarını kavrayıp, öbür yanından neleri getireceklerini öğrendiklerinde ise parmaklığın arasından geçemezlerdi. Savunmasızlıklarından dolayı nefret ettiği sadece çocuklar da değildi.

Herhangi bir sakat gördüğünde, kontrol edemediği hiddet dalgalarının göğsünü şişirdiğini hissederdi. Dişlerini gıcırdatır ve kendi kendilerine acımalarının o korkunç sesini susturmak için, onları öldürmek, küspelerini çıkarmak, sandalyelerinin tekerleklerini yamultmak isterdi. O bir bomba atardı, bir ruh hastasıydı; usta bir cürümkâr, bir iblis ve sokakların harika köpeğiydi.

*

Pearly Soames altın ve gümüş isterdi ama adi hırsızlar gibi zenginlik için değil. Altın ve gümüşü parladıkları için ve saf oldukları için isterdi. Tuhaf, özürlü ve biçimsiz hâliyle, renklerin soyut bileşiminde bir şifa arardı. Parlak ve koyu renklere kapılsa da bir duayen değildi. Boyamanın erbabı olanlar, garip bir şekilde renklere kayıtsız kalıyorlar ve nadiren bir

renge kapılıyorlardı. Aksine renklere hükmediyorlardı ve bundan kolayca tatmin oluyormuş gibiydiler.

Yemeğini yemeden önce ondan şatolar yapan gurmeler gibiydiler.

Güzellikle bilgiyi ve sabır ile uzmanlığı harmanlıyorlardı. Pearly öyle değildi; renklere düşkünlüğü bir hastalık veya din gibiydi ve bu açıdan aç bir adamdı. Bazen, caddede yürürken veya hızlı bir yarış kayığı ile nehir üstünde kayıp giderken, güneşin aydınlığının renk düzlemine şahit olur ve onu, (New York'taki diğer her şey gibi) önüne gelenle yatıp kalkan bir kucaklamaymış gibi yaşardı.

Pearly, elektrikli gözleriyle o renk parıltısına bakarak caddenin ortasında donmuş gibi durur, trafik etrafından akmak zorunda kalırdı. Veya denizdeyse, teknesini o renge çevirir ve renk solana kadar ona bakardı. Pearly diplerine sokulup tepelerine çökünce, bina boyayanlar, ıslak fırçalarından damlayan renklere bakan elektrikli gözler karşısında terör molası vermek zorunda kalırlardı. Pearly yalnız bile olsa korkarlardı (hepsi onu tanırdı ve şöhretini bilirlerdi) ama yanında bir grup Güdük Kuyruk olmaması çok nadir rastlanan bir durumdu zaten. Böyle durumlarda, ödleri patlayan boyacılar, Güdük Kuyrukların elleri ceplerinde sessizce gözleyerek dikilmek zorunda oldukları ve Pearly'nin 'renk çekimi' tabir ettiği bu anlaşılmaz gizemin süresi dolduktan sonra cezalandırılacaklarını düşünerek titrerlerdi. Pearly'ye şikâyette bulunamazlardı ama gruptan bir kaçı boyacıları dövmek için geride kalırdı. Bir keresinde, bir çete savaşına giderlerken, Pearly altmış Güdük Kuyruk üyesini Horansa ordusu gibi uygun adım yürütmüştü caddelerde.

Sadece mutat gizli silahları değil, tüfekleri, el bombalan ve kılıçları da vardı üzerilerinde Bir dövüşe hazırlanmanın ölçüsüz heyecanı içindeydiler. Göğüs kafeslerinin içinde yürekleri sıkışıyordu.

Gözleri pörtlemişti. Savaş alanının yarı yoluna geldiklerinde Pearly, bir barın kapı sütunlarına yeni bir kat emaye boya atan boyacıları gördü. Küçük ordu durdu. Pearly titreyen boyacılara yaklaştı. Gözlerini yeşil renge dikti ve öylece kaldı; boyayı kokladı, boyada kayboldu. Dinçleşmiş, mütehassis, hayran ve renk çekimi ile sarmalanmış hâlde bir adım geri çekildi... "Biraz daha sür," dedi. "Sürülürken görmek istiyorum, daha ıslakken. En görkemli olduğu anda." Boyacılar bir kat daha sürmeye giriştiler. (Bar sahibi buna bayıldı tabii.) Pearly kendinden geçerek seyretti. "Güzel manzara," dedi, "çok güzel bir peyzaj. Bana zengin mülklerinin bazı kısımlarını hatırlattı.

Yeşilliğin içine koyun sokmazlar ve yeşil hiç bozulmadan kalır. Arkadaşlar siz boyamaya devam edin, ben bir iki güne tekrar gelip, kuruyunca nasıl göründüğüne bakarım”

Ve savaş alanına vardıklarında, renk kuyularından çekilmiş hiçbir adamın yapamayacağı gibi, Pearly en önde dövüştü. Bu renk çekimi, onun resim hırsızlığına yöneltti. Önceleri, sanat mağazalarına kendisi gider veya birkaç adamını gönderirdi ama oralarda şövaleler ve boyalardan başka hiçbir şey bulamadılar.

Sonra olayın farkına vardılar; basının huzursuz genç kurtlarını cezbetmiş ve eleştirmenlerin tek bir olumsuz söz etmeye cesaret edemedikleri, on binlerce dolara satılan en gözde tabloların bulduğu saygın galerilerin kilitli mahzenlerini ve Beşinci Caddenin yukarısındaki en iyi korunan sarayları talan etmeye başladılar. Bunlar, özel odalarda ve başlarına üçer Pinkerton nöbetçisi dikilerek yatlarla Avrupa’dan getirtilen parçalardı. Pearly onları çalacağını bilirdi; çünkü gazeteleri okur ve müzayede kataloglarını incelerdi.

Bir gece, en iyi soyguncuları, Knoedler Galerisi’nden, beş rulo kanvasla döndüler. Pearly sabahı bekleyemedi. Kanvasların gerilmesini emretti ve Güdük Kuyruklar İspanyol Gerillalarını taklit ettikleri için sürekli yer değiştirdiklerinden, o sıralarda karargâhları olan köprülerin dibindeki devasa samanlığı aydınlatmak için, iki düzine gemici feneri ve ayna getirilmesini istedi. Pearly resimlerin tablo sehpalarına yerleştirilerek üzerilerinin kadife örtülerle kaplanmasını da istemişti. Lambalar yakıldı ve ışık kadifelerin üzerinden yansıdı. Pearly geri çekilerek görsel şölenine hazırlandı. Bir baş hareketiyle adamlarına kadife örtüleri indirmeleri sinyalini verdi.

“Bu da ne!” diye bağırdı, gayriihtiyari elini tabancasına atarak.

“Sizden çalmanızı istediklerimi mi çaldınız?” Soyguncular telaş içinde müzayede kataloglarını karıştırdılar. Pearly’nin kırmızı dairelerle işaretlediği isimleri kanvaslarla birlikte çaldıkları plakalarla karşılaştırdılar. İsimler uyuyordu. Uyduğunu Pearly’ye gösterdiler.

“Anlamıyorum,” dedi, büyük ve ünlü isimlerin tablolarından oluşan koleksiyonuna bakarak. “Hepsi çamur, kara ve kahverengi. İçlerinde ışık yok, hatta renk bile yok. Kahverengi ve siyahla kim resim yapar?”

“Bilmiyorum Pearly,” diye cevapladı, en güvendiği yardımcısı Blacky Womble.

“Neden? Neden böyle bir şey yapsınlar? Ve neden onca zengin ve onca uzman bu şeyleri beğenirler? Bilmiyorlar mı? Onlar zengin, bilmeleri lazım.”

“Dedim sana Pearly, ben de çözemedim,” dedi Blacky Womble.

“Kapa çeneni! Alın geri götürün bunları. Onları burada istemiyorum. Hepsini çerçevelerine geri koyun.”

“Fakat biz onları çerçevelerinden keserek çıkardık,” diye itiraz etti soyguncular, “ayrıca bir saate kalmaz hava ağarır. Yeterli zaman yok.”

“Öyleyse yarın gece koyun. Lanet olsun onlara! Bu ne israf!”

Ertesi gün, Knoedler’dakiler yarım milyon dolar değerinde tabloların çalındığını keşfedince, ortalık karıştı. Sonraki gün gazeteler, tabloların yerine konduğu haberiyle çalkalandı. Hepsinin manşetlerinde, çerçevelere iliştirilen bir notun metni vardı.

Ben bunları istemiyorum. Hepsi çamur; renk namına bir şey yok. En azından bildiğim renklerin dışında bir renk olsaydı.

Sonbaharda veya kışın, ışığın renkleri dans ettirip uçuşturdu bir zamanda, herhangi bir Amerikan şehrine gidin ve oraya uzak bir tepeden veya körfezdeki veya nehirdeki bir gemiden bakın. Göreceksiniz ki şehrin herhangi bir bölümünde sizlerin sevmeye doyamadığınız bu yeşil mercimek çorbalarından çok daha güzel bir resim vardır. Ben bir hırsız olabilirim ama cennetin parıltısında veya Şeytan’ın dalaverelerinde renk gördüğüm zaman, onu tanırım ve çamuru da tanırım. Mr. Knoedler, bundan sonra tablolarınız için endişelenmenize gerek yok. Onları çalmayacağım. Hiçbirini sevmedim.

Saygılarımla, P. Soames

Yaralanan renk çekimini huzura erdirmek için, Pearly’nin adamları ona zümrüt, altın ve gümüş getirmeye gittiler. Pearly, altının sıcaklığı ve saf gümüşün şıkırtısı ile iyileşene kadar, günlerce konuşmadı.

Ara sıra adamları ona Amerikan ressamlarının veya Rönesans minyatürcülerini veya canlı renklerle çalışan kıymeti bilinmemiş ressamların veya çalışmalarında kaynamış bezir kullanamamış daha antik birilerinin resimlerini de getirdiler ve Pearly, eski bir birahanenin üst katındaki bir sütunun dibinde veya haczedilmiş bir bira fabrikasının fıçıları arasında şölen yaptı. Fakat muhteşem görüntüler veya manzaralar, kurban

olduğu gerçek renklerin ince farklıkları ve yekpare düzlemler veya kıpırdaşan akıntılar üzerine düşüşlerindeki kutsiyet, Pearly'ye yetmiyordu.

Gözüne çarpan rüyanın içinde gerçekten yaşamak, gecelerini ve gündüzlerini parlatılmış altın buğusu içinde geçirmek istiyordu.

"Altından bir oda istiyorum," dedi, "som altından, devamlı güderiyle parlatılan, saf altından: duvarları, tavam ve zemini altın kaplı bir oda." Güdük Kuyruklar Çetesi bile afalladı. Şehir onlarındı ama İnka kralları gibi olmayı veya cennetlik bir saray inşa etmeyi hatta sabit bir adres edinmeyi hiç düşünmemişlerdi.

Blacky Womble şefle ters düşmeyi göze aldı. "Pearly, New York'ta hiç kimsenin hatta en zengin bankerin bile altından bir odası yok. Bu zaman israfı olur. O kadar altını çalmak yüzlerce yıl sürer."

"İşte orada yanılıyorsun," dedi Pearly. "Bir günde halledeceğiz."

"Bir günde?"

"Tavuk çalar gibi. Ve sen altından bir oda olmadığını mı sanıyorsun? Yanılıyorsun. Bu şehirde yerin dibine, göğün yüzüne ve caddelerin sonsuz dolambacına alabildiğine uzanan milyonlarca oda ve kapalı mekân var. Cennetteki yıldızlardan daha çok sayıda altın oda olabilir bu şehirde."

"Nasıl olabilir?" diye sordu Blacky Womble.

"Sarganda Caddesi'ni veya Elmas Sokağını veya Dokuzlu ve Yirmili Caddeleri duydun mu hiç?"

"New York'ta mı?"

"Gerçekten - yüzlerce, binlerce mil uzunluğunda yollar; dönüyor, dolanıyor ve her biri, birbirine geçen ve bir öncekinden daha büyük sayısız yeni yollara dallanıyorlar."

"Bunlar Brooklyn'de mi? Ben Brooklyn'i bilmem. Aslında kimse doğru dürüst bilmez. İnsanlar hep oraya giderler ama asla geri dönmezler. Brooklyn'de kimsenin adını bile duymadığı bissürü cadde var. Funyew-Ogstein-Crypt Bulvarı, misal."

"Bu bir çeşit İbrani bir söze benziyor ama evet Brooklyn'deler ve de Manhattan'dalar. Birbirlerinin içinden ve üstünden geçiyorlar."

Pearly'nin gözleri elektrik çakıyordu. Blacky Womble, Pearly'yi her zaman anlamazdı (özellikle de Pearly ondan gece yarısı gidip bir kutu taze boya getirmesini istediğinde); fakat Pearly'nin sonuç aldığını bilirdi ve onu, güreşçiler veya boksörler gibi bir şeylere girişip, saçı başı diken diken olmuş terleyerek, bir kâhin tarafından ele geçirilip yönetiliyormuş gibi,

olmadık yerlerden gün yüzü görmemiş hazineler çıkarmasını seyretmeye bayılırdı. “Dokuzlu ve Yirmili Caddeler, çiftleşen bir çift yılan gibi birbirinin üstüne dolanır. Binlerce mile uzanıyorlar.”

“Hangi yöne uzanıyorlar Pearly?”

“Yukarı! Dümdüz yukarı!” diye cevapladı Pearly, karanlık tavanı işaret ederek; gözlerindeki çakmaklar sönerken yerlerini ifadesiz beyaz yumurtalara bıraktılar. Blacky Womble da tavanın karanlığına baktı ve gri sarmallar ve mavi parıltılar gördü. Sanki sonsuz derinlikteki bir çukurun üzerinde duruyordu. Yerçekimini unuttu. Uçtu. Pearly’nin o anda önüne açtığı caddelerin karaltısı gözlerini yuttu. Geri döndüğünde, Pearly’nin onun yüzüne baktığını gördü. Noel ertesindeki bir çamaşırhane çırağı kadar sakin ve makul bakışları, işe odaklanmıştı.

“Sarganda Caddesi ile Dokuzlu ve Yirmili Caddeler... “Ve Elmas Sokağı.”

“Ve Elmas Sokağı, mevcut olsalar bile, altın odayı yapmaya yetecek kadar altını nasıl çalacağız? Yanlış anlama ama bunu nasıl başaracağız?”

“Bunu yapmanın tek yolu, Narrows’dan geçen altın taşıma gemilerinden birini çalmak.” Blacky Womble şaşaladı. Güdük Kuyruklar, çetelerin en iyisi, en güçlüsü ve en cesuruydu. Ama bu güne kadar büyük bir bankayı soymamışlardı. Sadece bir kere böyle bir işe soyunmuşlardı o da bir konserve açacağıyla bile içine girebileceğiniz o geçici şubelerden biriydi. Altın gemisi ise söz konusu bile olmamıştı. Bir kere, limana ne zaman yanaşacaklarını kimse bilmezdi, çünkü rotalarını rastgelesine belirlerlerdi. Bu gemiler denizde inanılmaz bir örüntüyle zikzak çizerlerdi. Mesela, Peru’dan New York’a gitmek için yola çıkan en hızlı taşıyıcılardan biri, altı kere Yokohama’ya uğrar - bir altın gemisi için teslimatsız ara liman olduğu için, kıyıdan elli mil açıktan mavi bir fişekle selamlar, sonra da karanlıkta ve uzaklarda gözden kaybolurdu. Herhangi bir altın gemisinin ne zaman nerede olduğunu bilmenin hiçbir yolu yoktu; mürettebat denizden ikrah getirirdi; beklenmedikleri bir zamanda ve ivedilikle yanaşırlardı nihai limana. Aslında New York’taki insanların çoğu onları tanımazdı. Fırıncılar sonsuz sayıdaki kurabiyelerini pişirir; makinistler, yağ ve çelik kokan yağlı motorlarıyla uğraşır; banka memurları, insan elinin yarattığı devasa organizasyonlar içinde ufak miktarlarda paraları tahsil ederek veya ödeyerek mesailerini yapar; ancak hiçbiri, sazlıklar arasındaki dalgalar gibi Manhattan’ın derinliklerine süzülerek biriken zenginliği asla bilmezlerdi.

Milyonlarca insan içinde, belki on bin tanesi, yarım saatlik bir yük boşaltma için limana yanaşan veya tahkimli iskelesine bağlanmış hâldeki bir altın gemisini görür ve bunların bin kadarı gördükleri şeyin ne olduğunu anlardı. Bu bin kişinin dokuz yüzünün, namuslu insanlar olarak, hırsızlık akıllarından bile geçmezdi. Geri kalan yüz kişinin aklından geçse de bunların ellisi, kendi ceplerindekini çalacak kadar bile suça meyilli olmazlardı. Geri kalanın yirmisi bu işe kalkışabilecek kişiler olmakla beraber, becerilerini başka alanlara yöneltmiş olurlardı (mesela, opera, yayıncılık, askerlik). Diğer yirmisi vasıflı cürümkârlar olsa da planlama becerileri olmazdı; beşi münasebetsiz ve gülünç planlarla ortaya çıkar; kalan beş kişinin dördü ölümcül kazalar, tesadüfen dağılan dikkatler ve ani hazımsızlık gibi nedenlerle başarılı olamazdı. Geri kalan tek kişi Pearly Soames'ti. Fakat onun için bile başarılması imkânsıza yakın bir işti; çünkü bu gemiler dünyanın en hızlı ve en kıvrak gemileriydi. Zırhlı ve silahlıydılar. Gövdelerinin derinliklerindeki muazzam kasalar, ancak ve ancak, gemi tahkimli iskeleye yanaştığı takdirde açılabilirdi. Özel yapım taşıma ve çıkarma mekanizması gövdenin içindeki alaşımlı çelik kolları çekerek, arkalarında on tane yüksek güvenlikli bölme bulunan zaman ayarlı kilitlerle mühürlenmiş kapıları açar; altın, bu bölmelerdeki patlayıcı donanımlı çelik kasalarla çıkarılırken, her tahliyeyi bir güvenlik ordusu korurdu.

Blacky Womble, bir Caucasian* olmasına rağmen, kobalttan daha karaydı. Güdük Kuyrukların geri kalanından farklı olarak parlak deriden siyah bir ceket giyerdi. Saçlarının, Sarganda Caddesi'nin ürkünç sarmalları hâlinde kulak seviyesine kadar inen bir örüntüsü ve Pearly'nin gözleriyle uyumlu dişleri vardı. Uzun dağ sıraları veya geleneksek ekmek bıçakları gibi tırtıklı, iyi bilenmiş neşter kadar keskin, kasatura kadar güçlü, minare tepesi kadar sivri dişler, bir pala kılıç hilali ile sıralanmıştı.

---

*Çevirenin Notu: Kökeni Avrupa, Kuzey Afrika, Batı ve Güney Asya ile Orta Asya'nın bazı bölümlerine uzanan insanlar için kullanılan ve beyaz ırkı ima eden bir tanım.***

Ancak yine de bir bebeğin rahatça uykuya dalmasını sağlayacak kadar yumuşak ve huzurlu bir tebessümle gülümsemeyi bir şekilde başarıyordu. Bu dişlere rağmen, (bir Güdük Kuyruk için) sevimli sayılabilecek bir

adamdı. Pearly'nin renk çekiminin, onu delilik ile kudret arasındaki ince çizgide gezindiren, çıtayı devamlı onun renk şehvetine hizmet edecek şekilde yükselten, böylece ona hayranlıkları asla aksamayan Güdük Kuyrukların sadakatini elinde tutmasını sağlayan yegâne şey olduğunu biliyordu. Fakat bu bir gün kırılacaktı, hepsi Pearly'nin bu becerisini kaybedeceğini düşünüyorlardı ve Blacky o günün geldiğini zannetti.

"Pearly, senin için endişeleniyorum," dedi hiç çekinmeden.

Pearly güldü. "Çıldırdığımı sanıyorsun."

"Bundan hiç kimseye bahsetmeyeceğim. Hiçbir şey söylemeyeceğim. Böylece, sen bu konuyu düşün—"

"Karar verildi bile. Diğerlerine ben söyleyeceğim. Toplantıda."

Hırsızların gizli müzakereleri, demokratik ve her görüşe açık olarak, havalandırılmış, serin, mikropsuz, umuma açık salonlar veya şehir meydanları gibi sağlıklı mekânlarda yapılamayacağından, toplantılarını yer altında veya yerin çok yukarısında yaparlardı.

Mezar gibi odalarda veya bir mezarlığa ya da cehennemi uçurumlara bakan en yüksek kulelerde toplanırlardı. Pearly buraları, entrikalarını tezgâhlamak ve Güdük Kuyruklara heyecan aşılamak için kullanırdı. Çete üyeleri, Brooklyn Köprüsü ayaklarının üstünde veya bel hizasına kadar dolu bir su tankının içinde veya Özgürlük Anıtının tacındaki mızrak çıkıntıları arasına dehşet içine kıvrılarak veya Doyer Caddesi'ndeki bir afyon batakhanesinin alt mahzeninde veya gece karanlığında Niagara Şelalesi kıyısında piknik yapıyormuş gibi merkezi lağımın döküldüğü çavlanın kıyısında bir araya gelmenin, ayrıcalıklı seçkinliğini hissederlerdi.

"Herkese söyle," dedi Pearly, Blacky Womble'a. "Toplantı, gelecek Salı, gece yarısı, Şeref Mezarlığında."

Blacky Womble'ın nefesi kesildi ve gözleri yuvalarına çöktü. Şehrin rüzgârlı yükseltilerinde, en yüksek kulelerinde veya Merkezi Polis Karargâhının çatı mertekleri arasında toplanmayı anlayabilirdi ama Şeref Mezarlığı! Ağzından fışkıran itiraz kelimeleri, fildişi bir rendede doğranmış gibi çıktı.

"Kapa çeneni Blacky! Sana söylediğimi yap."

"Fakat bırak da bi dakka..."

Pearly Soames'in gözleri Blacky'nin gözlerine kilitlendi. Blacky açısından bu durum Bessemer* fırınının göz deliğinden bakmak gibiydi. Çok iyi bildiği gibi, Pearly'ye biraz daha direnirse, eriyik altından diller

hâlinde o gözlerden fırlayacak turuncu alevler, yanmakta olan dünyasını kırbaçlayacaktı.

Süklüm püklüm olan Blacky, toplantıya kaç kişinin katılmasını istediğini sordu. Pearly bir miktar sakinleşmişti ve dümdüz cevapladı. “Yüz kişilik tüm kadromuz.”

Sadık Blacky Womble, korkuyla çöktü.

____

* Çevirenin Notu: 1800’lerde erimiş demirden çelik elde etmekte kullanılan teknoloji.***

Şeref Mezarlığına gömülmek gerçekten de büyük bir şerefti. Pearly, ölen bir Güdük Kuyruk’un cehenneme en yakın yere defnedilmeyi hak ettiğine karar vermişti ve bu nedenle defin işlemi, hayatta kalanlara, akla gelebilecek en büyük zararı verecek şekilde olmalıydı (bir cürümkârı şereflendirmenin en yüksek payesi). Böylece, görev başında ölen Güdük Kuyruklar, Harlem Nehri sifonunun altındaki mahzen mezarlara taşınırlardı.

Croton suyunu Manhattan’a taşımak için, şehir, muazzam ve anıtsal bir sifon** inşa etmişti. Harlem Nehri’nin her iki yakasında, iki şaft üç dört yüz metre derinde kayadan oyulmuş basınç tüneline iniyordu. Şaftların arasındaki mesafenin orta yerinde, sekize sekiz metre tabanlı ve sekiz metre yüksekliğinde bir çökelti odası vardı.

Güdük Kuyruklar Çetesi burada, kuraklığın sifonu Temmuz’dan Eylüle kadar işlemez hâle getirdiği bir yaz mevsiminde, yüz tane su geçirmez mahzen mezarı yaptırdı.

____

* * Çevirenin Notu: Sıvıyı bir yerden diğerine aktarmaya yarayan düzenek.***

O mezarların yapıldığı zamanda, daracık platformlarda, dar şaftın kaya duvarları çizmesin diye dirseklerinizi yanınıza yapıştırarak, sonra bir tüfek namlusu kadar dar tünelin içine tepiliyormuşsunuz gibi, tünel yosunları içinde, zifir karanlık çökelti odasına kadar iki yüz metre sürünerek on dakika gitmek, mumları yakmak ve korkuyla çığlık atan fareleri dinlemek, çok zor olmuştu. Yüzeyden, havadan ve açıklıktan dört yüz metre aşağıda ve bir saat uzakta olmak kötüydü; dümdüz yukarıya kadar da iki yüz metre kaya bloğu, otuz metre çamur, çakıl ve pis sudan başka bir şey yoktu.

Çökelti odasındaki iki yuvarlak giriş kapağı tamı tamına, tünel ile aynı çaptaydı: rögar kapağından küçük.

Mezarların yapımında çalışan yeraltı işçileri burayı tek bir sebeple yaptılar; yapmadıkları takdirde Pearly ailelerini öldürecekti. Çabuk bitirdiler ve bittiğine çok memnun oldular; çünkü kuraklıkta bile oralara girmek korkunçtu. Fakat suyun aktığı, Jarome Park toplama havuzundan herhangi bir anda bırakıldığı ve bir attan daha hızlı koşarak tünellere hücum ettiği zamanlarda; merhuma bahşedilen şerefi ifa eden iki Güdük Kuyruk'un, naaşı tünelden geçirmek için tık nefes kalarak, yaklaşan suyun sesini dinleyip temiz hava için çıldırmak üzereyken, mevtayı paldır küldür mezarına atıp, yüzükoyun sürüne sürüne yosunlu tüplerden hızla çıkmaları gerektiğinde, durum çok daha kötüydü.

E. E. Henry (bir süre Peter Lake'in ortağı ve Güdük Kuyrukların arasındaki en iyi Woola boy), bir banliyö trenini soymaya kalkıştıkları başarısız girişim sırasında hareket hâlindeki bir vagon tarafından un ufak edildiğinde, iki Güdük Kuyruk, Romeo Tan ve Bat Charney, ondan geriye kalanları mezarına taşımaya gönüllü olmuşlardı.

Çok cesurdular; E. E. Henry, iki hafta durmaksızın yağan yağmur ardından gelen berrak bir Ekim gününde bu dünyadan ayrılmıştı.

Kuzeydeki barajlar, elektrikli dokuma tezgâhları sırmalı brokar kusuyormuş gibi durmadan taşıyordu. Ve Jarome Park, periyodik aralarla göl hacminde buz gibi su tahliye ettiği için, basınç tünelleri fazla mesai yapıyordu.

İçeriye, bir gece vakti, parlayan ayışığı altında girdiler. Küçük torbalara doldurdukları E. E. Henry'yi, torbaları bağlayan ipin bir ucunu dişlerinin arasına alarak, şaftlardan geçirme mücadelesi verdiler. Yatay tünellerin tabanında on santim kadar soğuk su vardı.

Tünellerden geçerken oksijen kokusu aldılar, bu demekti ki su, temiz suydu. Romeo Tan ve Bat Charney çökelti odasına doğru sürünürken, Jarome Park'taki savak kapakları açılsaydı, pisi pisine ölürlerdi; çünkü tüneller dönülemeyecek kadar dardı. Arada sırada durup su sesi dinlediler ama hiçbir şey duymadılar. Sonunda Romeo Tan çökelti odasına girdi. Bir metre yüksekliğindeki soğuk suyun içinde çalışarak, mumu yaktılar, kaldıraçla mezarı açtılar, E. E. Henry torbalarını içine attılar, kapağı güm diye kapatırken iki kelimelik bir dua ("İsa Efendimiz!") söylediler, kaldıracı bırakıp, kalpleri güm güm atarken çıkışa yöneldiler. Bat Charney elleriyle

bir basamak yaptı, Romeo Tan'ın başı tünelin seviyesine yükseldi ve tam girmek üzereyken acayip bir ses duydu. Yüksek dağ tepelerinde esen rüzgârın sesi veya püskürmeden birkaç dakika önce gayzerlerden çıkan ses gibiydi. Jarome Park savaklarından geçmeye başlayan suyun sesiydi bu.

"Su!" dedi Bat Charney. İlk başta resmen göçtüler ama hemen ardından, mümkün olduğunu asla düşünemeyecekleri bir hızla tünellerin içinde yılan dansı yapmaya başlamışlardı bile. Kendilerini ileri çekmek için yosunlara öyle sıkı tutunuyorlardı ki otuz metre kadar ilerlediklerinde, ellerinde tırnak kalmamış; elleri, su kelerlerinin ön ayaklarına benzemişti. Yine de ilerlediler ama çok geçti.

Çökelti odasına varan suyun patlamasını duydular. Yer değiştiren hava, tünel içinde kalan boşluklardan kasırga gibi geçti ve ardından su geldi. Suyun köpür köpür, karanlık ve buzumsu kütlesi Bat Charney'nin ayaklarına vurdu; takma dişleri ağzından fırladı ve onu ölümcül bir hızla ileri itti. Oracıkta boğuldu ama Romeo Tan'ı kurtardı; çünkü Batin hızla fırlayan bedeni su kolonunun önüne sıkıştı ve suyun hızını engelledi. Romeo Tan ise sırtüstü dönerken tünel tabanındaki ıslak yosunun üstünde mermi gibi kaydı. Şafta vardıklarında yukarı döndüler ve şaft içinde öyle hızlı yükseldiler ki Romeo Tan'ın yüzündeki etler o hıza yetişemedi; suratı, sarkık yanaklı köpeklerin suratına döndü. Yüzey seviyesine vardığında ne olacağını merak etti ama cevabını çabuk aldı; şaftın ağzından top mermisi, daha doğrusu kuyruğunda tortop bir tıkaç olan top mermisi gibi havaya fırladılar (şaft ağzını açık bırakmışlardı). Romeo Tan, kafasının, girişin üstündeki ziftli çatı kaplamasında bir delik açtığını hissetti. Aniden, gözünü alan parlak aya ve yıldızlara doğru uçuşa geçmişti. Şehrin, bir sonbahar gecesindeki tüm görkemi etrafındaydı. Işıkları, tüten bacaları, parkların kıyısında yakılmış ateşleri gördü. Harlem Nehri, aynı parıltılı beyazına boyanmıştı.

Uzaya kaçacağını sandı. Ancak düşüşe geçtiği noktada, Morris Tepeleri seviyesinden sadece altmış metre kadar yüksekteydi. Bir elma ağacının üstüne düştü. Düşmesiyle birlikte, ağaçtaki her bir elma, belki beş yüz tane, dallarını terk edip patır patır yere döküldü.

Romeo Tan, elmaların bayır aşağı yuvarlana yuvarlana bir çiftçi kulübesinin duvar dibine birikmelerini seyretti. Gecenin geri kalan kısmında ağaçta oturdu; ayışığı altında başlarına geleni düşünmeye çalıştı;

er ya da geç herkesin böyle bir tecrübeyi yaşayıp yaşamayacağını ya da aslında bunun oldukça istisnai bir vaka olup olmadığını merak etti.

Pearly Soames, planını açıklamak için, yüz adamının bir saatliğine, işte o mahzene inmesini istiyordu. Haber şehre yayıldığında, her bir Güdük Kuyruk, yüreğinin ayaklarına kaçtığını ve korkak bir köpek gibi oraya sindiğini hissetti. Endişeleri bulaşıcıydı. Manhattan'daki herkes endişeliydi. Müzikholleri bile kasvet basmıştı. Fakat Salı gecesi saat dokuzda, tastamam yüz Güdük Kuyruk, sifon girişinin başındaki elma bahçesinde toplandılar ve aşağı inmek için beklemeye başladılar. Daha çok, kaygılı konuşmalar yaptılar ve biraz da soygun, çeşitli hapishanelerin koşulları ve mahkûmların durumu hakkında gönülsüz birkaç hoşbeş ettiler beklerken. Feleğin sillesini yemiş Romeo Tan'a aşağıya son inen ve ilk çıkan kişi olma izni verildi. Üç saat sonra, bütün Güdük Kuyruklar Çetesi Çökelti odasına doluşmuştu.

Mezarlara yaslanarak ayakta dikilirken, bütün kulaklar da Jerome Park'a dikilmişti. Bir düzine titrek mumun ışığında, Pearly ileri geri dolaşırken, diğer herkes nefes bile almıyor gibiydi. Soyguncuların hepsi siyah maske takmışlardı (bazıları, sırf alışkanlıktan, soygun torbalarını bile tünelden geçirip yanında getirmişti); güçlü ve yay gibi bacaklarıyla çevik 'woola boy'lar; iyi giyimli dolandırıcılar; yankesiciler; silahlılar (çete savaşlarının keskin nişancıları ki bunlara pek rağbet edilmezdi çünkü ne yankesicilik yapabilirlerdi ne de ev soygunu); hatta aşçıbaşı bile maskeliydi. Romeo Tan, çıkış borusunun ağzına elini dayamış hâlde dikiliyor ve kulak kesilmiş, su sesi dinliyordu. Pearly dolanmayı bıraktı ve adamlarına baktı. Beş dakika boyunca hiçbiri bir milim bile kımıldamadı; kalp çarpıntılarının sesiyle yankılanan odaya Bronx tünelinden gelebilecek su baskını terörü altında, öylece dikildiler.

"Su sesi mi duyuyorum?" diye sordu Pearly, başını kaldırarak.

Yüz Güdük Kuyruk'un hepsinin, sanki jaluzi perde kapanıyormuş gibi bembeyaz kesilmesini seyretti. "Buraya girmek üç saat sürdü," dedi, "demek ki çıkmak için de üç saat gerekecek. Bu da ne!" Güdük Kuyruklar Çetesi kımıldandı; cehennemin yekvücut tutuklularıymış gibi göğüs geçirdiler. "Sanırım bir şey duydum. Galiba hiçbir şeymiş. Bir bardak... su isteyen var mı!" Çete inledi.

Bacaklarına cambaz ayaklığı takmış gibi kasıla kasıla yürüdü.

'"Size bir teklifim var," dedi.

Maskeli soygunculardan biri, “Bakın!” diye bağırınca, kalabalığın içinden bir dehşet ürpertisi geçti; adam elindeki bir çift takma dişi gösteriyordu. Herkes, Bat Charney’in ‘fil kastanyeti’ dediği dişlerinden nasıl utandığını hatırladı. Ondan geriye kalan tek şey, soyguncunun havaya kalkmış elindeydi. Pearly, dualarını yarıda kesene kadar, süklüm püklüm Bat’in kastanyetine baktılar.

Devam edelim mi beyler, yoksa bir çift takma dişe sessiz dualar etmek gibi lüzumsuz aptallıklarla uğraşarak, bu yeraltı çay poşetinde ebediyen kısılıp kalmayı mı tercih ederdiniz (ki böylece şehrin suyuna yirmi yıl boyunca çeşni katarsınız)?” Pearly’nin yanağı seğiriyordu ki bu, onun soğuk öfkesini ele veren türden bir şeydi.

“Arzu ederseniz,” dedi, “rutubetli ve yosun tutmuş bir mezar odasında değil de altından bir odada olduğunuzu tasavvur edin; orada her som altın külçesinin üstünde tumturaklı bir kartal veya bir taç veya bir zambak sembolü mührü olsun. Altının sıcak rengi odanın havasını yumuşatsın, tereyağına çevirsin; bu çukurda soluduğunuz kapkara rutubetli havayı değil, saf altın duvarlarından sürekli yansıyan ışıltılı bronzlukla demlenmiş havayı soluyor olun.” Nefesini tuttu. “Bu odanın ışığı, her... her... yani... bazen körfezin dışında, bulutların ardında yükseldiği söylenen ve dünyayı altın rengine boğan ışığın tonunda olsun. Planım,” dedi içinde kıvranan bir ıstırabı çekiyormuş gibi, “yüksek bir yerde böyle bir altın oda yapmak ve bulutları takip edecek gözcüler dikmek. Bulutlar altuni renge döndüklerinde ve ışık şehrin üstüne yayıldığında, oda açılacak. Işık odaya dolacak. Sonra kapılar sımsıkı kapatılacak ve o altunilik ebediyen içeride kalacak.” Hırsızların çeneleri bir karış açık kaldı.

“Sizler oraya gelebilirsiniz, hepiniz! O ışıkla yıkanabilir, o havayı içebilir ve pürüzsüz duvarları okşayabilirsiniz. Hatta gecenin göbeğinde bile altın oda ışıltıyla kaynayacak. Ve orası bizim olacak.”

Özlemle sakinleşti, hülyalı gözlerle tavana baktı. “Orta yerine basit bir yatak koyacağım ve orada, altın ve onun sıcaklığında, istirahate çekileceğim... ebediyete.”

Bir an için nerede olduklarını unuttular ve Pearly’yi soru bombardımanına tuttular. Pearly niyetinin ne olduğunu onlara anlattığında, kötümserler onun aklını kaçırdığını söylediler. Hiç kimse bir altın gemisini soyamazdı. Fakat Pearly bir planla karşı koydu.

Bir gözcü, Sandy Hook Adasında hayır işi kisvesi altında inşa edecekleri bir gözleme kulesinden, gece gündüz denizi tarayacaktı. Brooklyn Köprüsü'nün Manhattan ayağı tepesindeki bir gözcü ise Sandy Hook'u gözleyecekti. Daima hazır kuvvet olarak elli adam buldurmak amacıyla, çete, iş yoğunluğunu üçte iki oranında azaltacaktı ve bu elli adam, on teknelik winabout (şehirdeki en hızlı küçük tekneler) filolarıyla tam teçhizatlı olarak limana dalmak üzere harekete hazır olarak bekleyeceklerdi. Sandy Hook'daki gözcü gemiyi gördüğünde, bir fişek atacaktı. Köprü kulesindeki gözcü bu işareti gördüğünde, özel bir telefon hattından, Korlaer's Hook rıhtımındaki teknelerinde bekleyen Güdük Kuyrukları alarma geçirecekti.

Çete derhâl limana dalacak; oraya iki şamandıra yerleştirecekler ve tekneleriyle iki şamandıra arasında, altın gemisinin tahkimli iskeleye yanaşmak üzere izleyeceği mecraya dik bir hat üzerinde gidip geleceklerdi. Çetenin hepsi kadın kıyafeti giyecekti ve şamandıralar arasındaki düzmece tekne yarışı sırasında soymayı planladıkları altın gemisine çarpmaya ve batmaya çalışacaklardı. Bu kısım biraz tekne kullanma mahareti gerektirecekti; ayrıca iki üç ay kadın kıyafetleri içinde teknelerde beklemeleri de gerekecekti ama bu iş bu kadarcık zahmete değerdi. Hiçbir gemi kaptanı elli tane kadın yatçıyı New York limanında boğulmaya terk etmezdi.

Kesinlikle onları gemi güvertesine alacaktı ki güverteye çıkan çete üyeleri elbiselerinin altından ünlerine ün katan silah ve cephanelerini çıkaracaklar, gemiyi ele geçireceklerdi.

"Sonra ne olacak," dedi birisi. "Hemen ardından donanma muhafızları bizi yakalayacak."

"Hiçbir muhafız," diye cevapladı Pearly, "bir altın gemisi kadar hızlı veya iyi silahlanmış değildir."

"Öyle bile olsa bunun önemi yok Pearly. Özel makinelerin olmadığı sürece altını gemiden dışarı çıkaramazsın ve bu iş de büyük bir çekek havuzunda olur ancak."

"O zaman kendimize bir çekek havuzu inşa edeceğiz."

"Bu akıl almaz bir şey," diye bağırdı bir woola boy. "Bir çekek havuzunu nasıl inşa edeceğiz? Haydi, ettik diyelim, cümle âlem bunu fark edecek. Ve biz gemiyi oraya çektiğimizde, bizi takip edip ensemize yapışacaklar."

“Buradan bir woola boy ne işe yarar anlaşılıyor,” dedi Pearly.

“Ben seni terfi ettirene kadar woola woola yap, benim tatlı tavşanım. Havuzu, gemiyi teslim alana kadar inşa etmeyeceğiz. Bunu yapmak için istediğimiz kadar zamanımız olacak; kasaya delik açıp altını çıkartmak için de bol bol vaktimiz olacak (tek delikle bunu yapabiliriz); geminin altına büyük bir ateş yakıp altını eriteceğiz ve altın lavı alttaki kaplarımıza dolacak. İstediğimiz kadar zamanımız olacak dememin sebebi, gemiyi ele geçirince onu Bayonne Bataklığı’na götüreceğiz ve beyaz bulutun içine sokacağız.”

Odada daha da soğuk bir hava esti. “O bulutların ötesine geçince,” dedi mahcup bir yankesici, “orada biter. Asla geri dönülmez. Bu ölüm demek Pearly.”

“Nereden biliyoruz?” diye sordu Pearly. “O bulutun gerisinde ne olduğunu söyleyen hiçbir kişi tanımadım. Belki de dönüyorlar ama gagalarını sıkı tutuyorlar. Belki de orası şahane bir yerdir - bir sürü çıplak kadın, meyveli ağaçlar, çıplak memeli hula hula dansçıları, bedava yemek, ipekler, motorlu araçlar, daima kazanılan at yarışları... ve geri dönmeyi bile başarabiliriz belki. Başarırsak, döndüğümüzde, dünyanın en zengin adamları oluruz. Tütün ve puro dükkânı açmaktan daha iyi değil mi? E. E. Henry’yi düşünün. Rascal T. Otis’i düşünün. Onlar birer fıstık tanesi için öldüler. Ben her şeyimi daha büyük ölçekte bir iş için riske atmayı tercih ederim.”

İkinci söylediği, hırsız topluluğunu sarstı. Bulut bariyerine dalmaya istekliydiler. Fakat liman konusunda büyük tecrübesi olan bir adam (uzmanlık alanı özel yatları yağmalamaktı), buluta giderken, bataklığın dolambaçlı sazlık kanallarının okyanus tipi bir gemiyi geçirmek için yeterli derinlikte olmadığını hatırlattı. Ayrıca, kendisi bir liman parmaklığının üstünde dikilirken, fırtına sonrasında aniden ortaya çıktığında, bulut duvarını bir kilometre kadar yakından gördüğünü söyledi. Bulut duvarı hep aynı yerde kalmıyordu.

Şehrin üstünde “Moibus belt”* gibi dolanıyordu ve yer boyunca salınıyordu. Bazen kayboluyor ve ardındaki topraklar görünüyordu (işte o zaman batıya gidip gelen trenler, bulutun çalkantılı alt kısmının sürtünmesi ile pırıl pırıl ovulan göz alıcı gümüşi raylar üzerinde hareket ederek, o açıklıktan geçiyorlar) ve bazen de sahne perdesi gibi kalkıyor, kısmen veya tamamen cennete çekiliyordu. Bazen de yere batarak sessiz ve güneşli bir

manzara bırakıyordu geride. Fakat havada olduğu zaman, yere yakın kısmı çok hızlı hareket ediyor ve birkaç kilometrelik bir alanda yer değiştiriyordu.

---

* Çevirenin Notu: Aslı, Mobius strip veya Mobiusband. Möbius şeridi-Möbius kuşağı; dikdörtgen bir şeridi kısa kenarlarından birinden 180 derece çevirip o kenarın öbür kenara yapıştırılmasıyla elde edilen tek yüzeyli şerit.***

Çapraz boyutunun ne olduğu hakkında kesin bir sınır yoktu. Nehri geçip Manhattan’ı silip süpürdüğü ve çekip giderken de vakti gelmişleri toplayıp götürdüğü biliniyordu.

Pearly, kanalın dibini ellerinden geldiğince kazımak zorunda kalacaklarını, gerisini de şansa bırakmayı düşünüyor ve duvarın üzerilerinden iyi bir zamanda geçmesini umuyordu. Çok riskli bir işti. Liman tecrübelisi adam tekrar söz aldı. Kanalın dibinin kazımak imkânsızdı. Orada Baymanlar yaşıyordu.

“İş oraya varırsa,” dedi Pearly. “O zaman onlarla savaşacağız ve her birini tek tek öldüreceğiz. Haber yayılmadan önce ve ne kadar erken olursa o kadar iyi. Onlar aşağılık vahşiler. Bir kere bir tanesiyle dövüştüm; az daha ölüyordum ve buluta yakın bir yerde değil, Manhattan’ın kuru topraklarındaydı. Bir fırtınada indi ve ben onu basit bir balıkçı sandım. Kılıçları öyle hızlı uçuyor ki göremiyorsun bile. Onları şaşırtarak yeneceğiz. Erkekleri işteyken kanolarla oraya gideceğiz, kadın ve çocukları öldüreceğiz ve kulübelerinde bekleyeceğiz. Adamlar geri döndüklerinde onları hazırlıksız yakalayacağız ve siper ardından ateş ederek vuracağız. Göğüs göğüse dövüşmenin âlemi yok.”

Tüm Güdük Kuyruklar Çetesi batmakta olan ayın ışığına çıktıklarında - çıkışlarının hemen ardından sifona buz gibi, karanlık sular doldu - cesaretleri artmıştı. Belki gecenin güzelliğindendi belki tepenin üstündeki elma bahçesinin yumuşak soğukluğundandı belki de pırıl pırıl parlayan şehrin dinginliğindendi. Baymanlara karşı kazanacakları zaferin hayaliyle bahçeye yayılabildikleri kadar yayıldılar. Hatta limanı darmadağın etmek için kadınlar gibi giyinmeye istekli, buluttan geçmeye evhamlı olsalar da geminin altına ateş yakmaya ve altının akmasını beklemeye gönüllüydüler.

Cesaretlerini ayakta tutabilirlerse dünyanın en zengin adamları olacakları düşüncesinden keyiflendiler.

O çay poşetinde Peter Lake de vardı. Kendisi de bir woola boy olarak bir grup acemi woola boy ile bir köşeye sıkışmıştı. İlk başta bu plandan mest oldu. Pearly'nin altın odayı tasvir edişi, Peter Lake'e derin rüyalarını hatırlattı. Yumuşak altuni postlu altın hayvanlar, şefkatli bir sevgiyle onu dürterler, kendisi de muhteşem uçan atların, evcil leoparların, yumuşak başlı fokların güzel yüzlerini okşar ve öperdi. Nadir bir ışığı (kendisi böyle bir ışığı hiç görmemişti) çalmak ne kadar da kurnazca, ahlaksızca ve hırsızca bir hareketti ama gene de hayranlık uyandıran bir başkaldırıydı.

Altın ışığı Pearly Soames'in istediği gibi istemek, masumiyetin bazı belirleyici özelliklerini ima ediyordu. İster Pearly'nin renk çekimini tatmin etmek isterse de ganimet elde etmek için olsun hırsızlar, cennetin ışığını ele geçirmek için başkaldırıyorlardı. Peter Lake yarım saat kadar planı dinledi ve başarılı olmasını istedi. Hatta etrafındaki şeyleri unutup gerçeklikten uzaklaşarak, gri granit mahzeni; gerçekten de içinde güneşin parladığı bir yer olarak hayal etti. Fakat Baymanlara karşı olan planı duyunca Peter Lake, Güdük Kuyruklara ebediyen yabancılaştı; onlara ihanet etmek zorunda kalacaktı. Pearly'nin o altın odaya asla sahip olamayacağını, sadece ve sadece Peter Lake biliyordu.

PETER LAKE BİR YILDIZDAN SARKAR

Castle Garden* hakkında çok şey yazılıp söylenmiştir: göçmenlerin giriş kapısı, yeni bir hayatın yol başı, patlayan bir yıldız. Fakat onun görkemli sessizliğinin ardında, bir zamanlar, başka bir zamanda, Castle Garden'ın onlara veya ebeveynlerine, Aziz Peter Kapıları** gibi göründüğünü itiraf edecek çok az insan vardır. Buranın, bol süslü elbiseler giymiş memurları, hem bürokratların hem de bir rüyanın işi olan bir karar süreci sonunda, bozuk ve uygunsuz olanlarını geri çevirdi. Işığı arayarak okyanusu aşıp gelenlerin çoğu, aniden geri itildi ve ışık, karanlık bir gecede tek bir yıldıza dönüşene kadar, beyaz dalgaların ve yeşil okyanusun içinde yuvarlandılar.

Geri döndüler, öldüler.

____

* Çevirenin Notu: New York, Manhattan'ın en güney ucundaki Battery Park'ta, bir zamanlar Castle Garden adıyla bilinen ve Amerika'nın ilk resmi göçmen bürosu olan, şimdiki Castle Clinton veya Fort Clinton binası.

* * Çevirenin Notu: İnanışa göre, Aziz Peter'in koruduğu ve cennete giremeyecek olanların elenip cehenneme gönderildiği, tek bir inciden oyulmuş cennet kapıları.***

Castle Garden'ın bir mil kadar güney doğu yönünde ve Governors Adasının batı kıyısına yakın bir yerde, Riga, Napoli veya İstanbul'a doğru mu olduğu belirsiz ama eski dünyaya doğru uzun ve meşakkatli bir yolculuğa çıkmaya hazırlanan bir gemi, sisli bir bahar gecesinin içinde yatıyordu. Fakat muhtemelen İstanbul'a gidecekti, güvertede toplanan insanlar ve bir süre önce hıncahınç ve gürültü ile dolu olan boşluklar hâlâ, acılardan ve ateşten kaçmış Asya, Rusya ve Balkan ırklarının renkli karışımını sergiliyordu.

Gelen gemiler, dönerlerdi de. Beraberlerinde, törensiz tantanasız, iki yolculuk yapmaya mecbur bırakılanları da götürürlerdi. Bu insanların çoğu, zaten ölüme çok yakın bir hâlde çıkarlardı yolculuğa ve evlerine varmadan önce denize gömülmeleri gerekirdi. Diğerleri, boş veya kendilerini istemeyen köylerine dönecek kadar sağlıklıydı ve ondan sonraki hayatları, başka bir dünyaya gidip gelmiş olmanın sarhoşluğu ile geçecekti.

O gece, Governors Adası açıklarındaki buharlı gemide yaklaşık yüz kişi bütün gece uyumadılar ve denizin ötesinde parıldayan yüksek binalara ve köprülere baktılar. Baharın son günlerinde, hava ılıktı; sis vardı ve ardındaki şehre, açık bir havada görüneceğinden daha da fazla bir rüya şehri havası katıyordu. Karayı göremedikleri için Amerikanın sakin bir denizin ortasından parlayarak arşa yükselen bir ada olduğunu sanıyorlardı.

Sessizdiler; çünkü serseme dönmüşlerdi. Rıhtımdaki insan kuyruğu ilerlemeye başlayıp bine yakını pürneşe iskele köprüsünden inerek yeni karaya ayak basarken, kalpleri az daha bedenlerinden dışarı fırlayacaktı. O sabah, sağ taraflarında kalan Brooklyn, kilise çanları, klaksonlar ve gemi düdükleriyle konuşmuştu. Eğimli tepelere doğru yükselen caddeler, güneşte parıldamıştı; limanın, iskelelerin ve nehir yollarının manzarası gibi bunlar da sürekli bir trafiğin manzarasıydı. Gökyüzü bile kalabalıktı; rüzgârla birlikte savrula savrula uçuşan bulutlar ve kuşlarla doluydu. Çok zor şartlarda geçen çok uzun bir zaman sonra, göçmenler, önlerinde yükselen ve parıldayan binaların müziğini duymuşlardı sanki. Burası sonsuz bir değişkenliğin ve zenginliğin ülkesiydi. Kapıları, cennetin kapılarıydı sanki ve eğer öbür tarafta bunun gerçek olmadığını söyleyecek biri çıkarsa, söylenecek tek şey vardı. “Yaşadığım onca şeyden sonra, rüyalarımın gücü bu şehri gerçek yapıyor. Burası gerçek güzelliğin yeri olmasa bile ki ben olduğunu düşünüyorum, öyle ya da böyle ben buraya güzellik katacağım “

Hıncahınç kuyrukta ilerlerken, parmaklıkların ötesine bakmışlar ve bariyerlerin ardında, “Hele durun bakalım! Önünüzde, benim başımdan geçenler gibi iyi ve kötü günler var,” der gibi onlara gülümseyen insanları görmüşlerdi. Sinyaller her yönden geliyordu ve çok güçlüydüler. Yüzüne baktıkları dünya hem dehşetengiz hem de çok güzeldi.

İskele köprüsünün sonundaki bariyerin böldüğü toprağa ayak bastıktan sonra çabucak yürüyerek, insan kaynayan devasa bir salona girdiler. Pencereler açıktı; ağaçların ve çiçeklerin kokularıyla yüklü ılık bahar esintisi, usulca içeriye doluyordu ara sıra. Üç kişilik bir aile, adım adım kuyruğun başına yaklaştı. Adam güçlü kuvvetli ve sarışındı; itinayla kesilmiş bir bıyığı ve sulu boya paletindeki mavi gölcükler gibi gözleri vardı. Karısının küçük ve çok güzel ağzı, hassasiyet, savunmasızlık, şefkat ve sevecenliği akla getiriyordu; fakat etrafında dikilen ve yuvarlana yuvarlana yürüyen kara kabakların aksine, uzun boylu ve dayanıklıydı. Kucağında bir bebeği, küçük oğullarını taşıyordu. Kadın muayene odasına

gittiğinde, baba bebeği kucağına aldı. Etrafındakiler onun kaçık olduğunu düşündüler; çünkü annenin çıkıp geleceği kapıdan gözlerini ayırmadan, gergin ve çaresiz bir tonda bir şeyler mırıldanarak, mekanik hareketlerle bebeği okşadı. Kadın nihayet kapıdan çıktığında, doktorun teşhisinin ne olduğunu bilmediğini ima eder gibi omuz silkti. Tek kelime söylemeden bebeği aldı, onu tekrar kucaklamış olmaktan memnundu ve bu defa kocası öbür muayene odasına gidiyordu. Karısının yanından ayrılırken, kadının sırtına tebeşirle bir işaret konulmuş olduğunu gördü. Sonra kendisini muayene ettiler. Ufak bir şişeye tükürmesini istediler; biraz kanını aldılar ve çabucak muayene ederlerken bir memur söylenen bulguları yazdı. Elbiselerini giyindiğinde, onun sırtına da tebeşirle bir işaret çizdiler.

Akşamın erken saatleri yaklaşırken, tebeşir işaretlerinin hikmeti anlaşıldı. Salonun çoğu boşalmıştı ama yaklaşık bir yüz kişi, hâlâ oradaydı. Bir resmî görevli gelip, kendi dillerinde onlara geri dönmeleri gerektiğini söylediğinde, kadın çoktan ağlamaya başlamıştı bile. “Neden?” diye sordular, öfke ve korkuyla. Görevli, cevap vermeden önce, kabul edilmemelerine neden olan o tek kelimeyi söylemek için arkalarını döndürdü;”verem,” dedi.

“Peki ya çocuk?” dedi kadın. “Onun için bir yer var mı? Biz gitmek zorundaysak, onu bırakacağız.”

“Hayır,” dedi resmî görevli. “Çocuk sizinle kalacak.” İfadesinde, çocuğunu bırakmak isteyen bir annenin zaten kusurlu olduğunu ima eden bir hava vardı.

“Anlamıyorsunuz,” dedi kadın, titreyerek. “Arkamızda neyi bıraktığımızı anlamıyorsunuz.” Fakat resmî görevli kuyruğun ilerisine, reddetmek zorunda olduğu diğerlerine doğru yoluna devam etti ve sessizce ortadan kayboldu. Göz kamaştıran elektrik ışıkları altında, kucaklarında çocuklarıyla, kalakaldılar.

Sonra, oraya kadar geldikleri gemi, Governers Adası Limanına yaklaştığında açıkta demir atınca, çoğunluk, bunun gemiden atlamasınlar diye bir önlem olduğunu düşündü; yüzme bilenler için bile su çok soğuktu, kara ile aralarındaki mesafe çok uzaktı ve akıntı çok güçlüydü. Buz kütleleri, tıslaya tıslaya eriyerek yanlarından geçiyor ve bazen, ahşap tokaçlar gibi gemi gövdesinin çelik plakalarına çarpıyorlardı.

Bebeği kıyıya götürmesi için kaptana rüşvet önerdiler ama yeterli paraları yoktu ve kaptan makul birisi değildi. Belki başka sebeplerle geri

çevrilmiş olsalardı, sevine sevine arkalarında bıraktıkları memleketlerine geri dönmek imkânsız olmayabilirdi. Ama öleceklerini biliyorlardı; ondan ayrılmak ne kadar zor olursa olsun, çocuğu Amerika'da bırakmaya kararlıydılar ve bu, ölmek kadar zor olacaktı.

Küpeştede dikildiler veya sessizce karanlık köşelerde oturdular: tıpkı diğerleri gibi. Günün, açık denizde olsalar korkacakları bir zamanındaydılar. Fakat onlara göz kırpan ve parıltısıyla gözlerine altuni ışıklar dolduran görkemli bir şehrin eteklerindeydiler. Parıldayan inci dizileri gibi uzanan kavisli köprülere hayran olmuşlardı. Böyle bir şeyi daha önce hiç görmedikleri için, görüntülerini ölçeklendiremiyorlardı ve onların kilometrelerce yukarı uzandığını sanıyorlardı. Bahar gecesine dalmışlar, uyuyamıyorlar, imrenme ve keder duyguları içinde yanıp tutuşuyorlardı.

Adam geminin içinde gezinmeye başladı. Neden bunu kabul etmeme cesaretini gösterecek kadar yürekli bir erkek değilim? Niye bu kadar korkağım? Gözlerinin önüne karısının görüntüsü geldi. Önce ağlamaya başladı; fakat sonra öfkeden kudurdu. Geminin duvarına bir yumruk attı. Duvardaki çerçeveli resimlerden biri askısından atladı ve koridorun zemininde paramparça oldu.

“Korkak!” diye bağırdı, hiçbir şeyle ama o ana kadar var olmuş her şeyle kavga ederek. Tam önünde panjurlu, ahşap bir kapı vardı ve tekmelenmek için yalvarıyordu sanki. Kapıya öyle güçlü bir tekme koydu ki menteşelerinden koparıp yıktı ve kapı öyle bir sesle yere yapıştı ki içeride birçok şey harekeye geçti. Şok içinde bir adım geri sıçradı. Odanın ışığı yandı ve güverteye açılan kapı güm diye kapandı.

Bir an, donup kaldı, mürettebattan birinin duymuş olabileceğinden korktu. Fakat sonra hatırladı, hemen hepsi filikayla kıyıya çıkmışlardı. Geride bir iki gemi subayı kalmıştı; onlar da köprü üstünde ayaklarını uzatıp koltuklarına oturmuş, şehrin ışıklarını seyrede ede tütün içip konuşuyorlardı. Duymak için çok uzaktaydılar.

Işığı söndürmek için içeri adım attı. Toplantı odası gibi bir yerdeydi.

Koyu ahşaptan bir masanın etrafında yeşil deri koltuklar vardı. Etrafına bakındı, ışığı söndürdü ve açık güverteye doğru yöneldi.

Koridorun yarısında durdu. Bir üşüme hissedip titremişti. Sonra tekrar odaya koştu, ışığı yaktı ve görmek için döndüğü şeyi gördü.

Köşede, lombozun altında, büyük bir cam muhafazanın içinde, City of justice* adlı geminin, bir metreden biraz uzunca, tıpatıp ve ölçekli ahşap

maketi vardı; tartılı omurgası, serenleri, gemi bacası. Öyle ince detaylandırılmıştı ki, gözünün önüne, maketin içinde bir oda, odanın içinde bir adam ve adamın baktığı bir gemi maketi; o maketin içinde de başka bir oda ve başka bir maket getirdi ve bu hayali silsileyi, ta ki odaların ahenk içinde iç içe tekrarının kaçınılmaz olarak birleştiği noktadan ters çevirdiğinde, en sonuncusu artık küçük değil, kâinattan da büyük olana kadar sürdürdü.

---

*Çevirenin Notu: İngilizce, 'Adaletin Şehri' veya 'Adil Şehir anlamında.***

Bir kapıyı tekmeleyip yıkmaya veya duvarlara yumruk atmaya kalkışmayacak kadar mazbut bir adamdı. Fakat o günün öğleden sonrasında, kendisi ve genç karısı, ölüm cezası olduğunu düşündükleri bir kararla karşılaşmışlardı. Yeşil derili ağır koltuklardan birini kaptı, kaldırdı ve cam muhafazanın üstüne indirdi. Başka bir şangırtı ile daha çok cam parçası yere yayıldı. Bir bakıma, neşesini yerine getiren bir şey olmuştu.

Kimselerin bulunmadığı karanlık kıç tarafta, kendisi ve karısı, bağladıkları halatlarla minik gemiyi suya indirdiler. Sadece su üstünde durmakla kalmadı, kendini rüzgâra göre ayarladı ve yakından geçen bir römorkörün yarattığı dev şişkinlik asıl gemiye vurup kendi üzerinde patladığında, alabora olmaya karşı koydu. Hatırı sayılır ağırlığına rağmen suyun üstünde kaldı ve yaklaşık on beş yirmi santimlik bir bordo yüksekliğini muhafaza etmeyi başardı.

Karısıyla birlikte maketi ele geçirdikten sonra, bir alet çantası bulmaya gitmişti. Yarı terkedilmiş gemide, kapı tekmelemeyi öğrenmiş bir adam olarak, aradığını bulmak kolay olmuştu. Döndüğünde, bir keski yardımıyla, maketin arka bacasının gerisinde bir boşluk açtı. Elini içine sokarak yokladığında, boş gövdenin geniş ve kuru olduğunu keşfetti. İçeride küçük bir yatak ve üzerinden dalga aşarken sıkıca kapanacak sonra tekrar açılacak menteşeli bir menfez kapağı yapması, sabaha kadar sürdü.

Hızla güçlenen güneş baharın ilk sıcak gününü müjdelerken, bebeklerini küçük gemiye yerleştirdiler ve gemiyi suya indirdiler.

Gözden kaybolana kadar, onun güneşli ve yeşil açık denize doğru hızlı hızlı gidişini seyrettiler. Kadın arkasından ağladı, çünkü aşığı olduğu her

şeyi çok yakında kaybedecekti.

“Çocuklarını ardında bıraktığında,” dedi adam, “kendi yollarını çizerler. Aşağı yukarı aynı şey...” Sözüne devam edemedi ve karısının yüzüne, incecik, eğri büğrü bir çizgiye dönüşmüş minik ağzına baktı. Artık onun koruyucusu olamazdı. Korkunç bir şekilde eşitlenmişlerdi; birbirlerine sarıldıklarında, sanki bunu daha önce hiç yapmamış gibiydiler; çünkü bu sonuncu sarılışlarıydı. Gemi, o öğleden sonra demir aldı. Düdüğü gök gürültüsü gibi yayıldı. Bacalarından fışkıran buhar, geriye yatmış bir sorguç gibi yükseldi.

*

Minyatür City of Justice, Manhattan ve Brooklyn arasındaki gelgit yarışının anaforlarında, dalgaların üstünde tay gibi sıçradı. Gerçek ölçekli bir liman trafiği içinde yüzerken, onu gören olmadı. Devasa mavnaların ve buharlı gemilerin veya bir kıyıdan öbürüne uyurgezer gibi gidip gelen feribotların çarpmasıyla yumurta gibi kırılmaktan defalarca kurtuldu. Akşam inerken, Jersey kıyıları ve Bayonne Bataklığı istikametine dönmüştü. Burası, şemasının çizilmesi imkânsız bir kanallar düğümü ve dar su kanallarından geçince göz önüne serilen ferah körfezleri olan, kendi topoğrafyasına özgü bir hayatın barındığı ve çalışkan bir bulut duvarın dur durak bilmeksizin kazıya kazıya sürekli olarak değiştirdiği, esrarengiz bir yerdi. City of Justice, aheste aheste kanallarda ve sazlıkların arasında ilerledi. Altı nehrin su taşıdığı az tuzlu, geniş bir gölde, City of Justice, uzun bir beyaz kum tepesine oturdu ve durdu. Dalgaların sallaması ile uykuya dalan çocuğun bir an için bile göremediği yüz milyonlarca yıldızın parladığı ılık gece boyunca da orada kaldı.

Baymanların esrarlı ve şifreli bir sözü vardır. Her ne anlama geliyorsa, “Gerçek, bir atın gözünden daha yuvarlak değildir,” derler ve bu sözü, avlanarak veya balıkçılıkla geçirdikleri hayatları boyunca nesilden nesile geçirirler. Sazlıkların arasında öyle hızlı hareket ederler ki yalıçapkınları bile onlardan daha hızlı değildir. Bataklığın suyu ve havasıyla öyle bütünleşmişlerdir ki bunların içinde imtiyazlı doğal güçlermiş gibi hareket ederler ve bulut duvar hareket ettiğinde onun önünden koşabilirler. Karadan birkaç kişi bile onları hiçbir zaman görememiştir ama hırpani Baymanların dörtnala gelen bulutun önünde uluya uluya, çığlık çığlığa yarışmaları olağanüstüdür. Bulut duvar kartalları bile yutacak kadar hızlıydı. Fakat Baymanlar, beyaz suları ve sazlıkları yara yara ilerledikleri için kano başları

da tehlikeli bir biçimde yontula yontula, hırpani kıllı suratlarını ekşitip muhteşem makineler gibi kürek çekerek yol aldıkları kanolarıyla bile, bulutu yenebiliyorlardı. Bulut duvarın önünde akın hâlinde giderler ve yarış sona erdiğinde serinlemek için, demirciler sıcak demiri tombul bir varile soktuğunda çıkan tıslama ve fosurdamalarla kendilerini suya atarlardı. Bu nedenle, derbeder kılıklı çarpık çurpuk Baymanlar, büyük beyaz duvarın yakınındaki bakir göl ve kanallarda balık avlamaktan veya midye toplamaktan korkmazlardı. Aslında, çoğu zaman, sarı kamışları tarayıp ovması ve gölgeledikleri suların ışık alması için bulutun harekete geçmesini isterlerdi. İncecik kanolarının içindeyken onunla yarışmayı severlerdi ve dünyada o bulutu mat edebilecek, onlardan başka hiç kimse yoktu; yakalandıkları takdirde, onları kapıp götürmemesi için söylenecek sözleri biliyorlardı. Onlar hakkında söylenecek güzel ve kayda değer başka şeyler de vardı ama ilkeldiler, cahildiler, kavgaya meyilli ve pistiler. Belki de bu, bulut duvarın ayağı altındaki bereketli göllerde yaşayabilmek için ödenmesi gereken büyük bir fiyattı ama onların doğası buydu.

Yıldızlı gecenin son saatlerinde ve City of Justice karaya oturmuşken, hepsi Bayman olan Humpstone John, Abysmillard ve Auriga Bootes, Hudson kanallarından dolanarak körfeze gelen besili, kırmızı kırlangıç balıklarını avlamak için yola çıktılar. Üç Bayman, Bulutun üç kilometre kadar uzakta çalkalandığını gördüler. Bulut, gürüldeyerek, dövünerek, kayarak, kaynayarak, çatlayarak, çığlık çığlığa—kenarlarına ahenkle yerleşmiş bir çağlarca şarkısı söylüyordu.

Ağlarını attılar. Su berraktı; sazlıklar yeni filizler çıkarmaya başlamışlardı.

Güneş yükselirken, önünden esen rüzgâr, suyun, kumun ve sazların üstünde ıslık çaldı. Işık, kıvılcım saçtı ve gözlerinin önünde değişti: şimdi altuni, şimdi kırmızı, şimdi beyaz veya sarı. Ve sudan sesler yükseldi: zil sesleri, obua sesleri ve hayali bile kurulmamış bir dünyadan gelen bir koronun şarkısı. Işık dalgaları bulutun altındaki beyaz köpüğe çarpıp, parıltısı ve sıcaklığıyla şehrin tepelerini ve körfezi doldurmaya döndüğünde, Baymanlar güçlü ve hayırhah bir şeyin varlığını hissettiler: sanki her şeyi süpürüp geçecek ve bulutla çarpışacak güçlü bir fırtınanın yarattığı dalganın sesli ve ışıklı alameti gibi bir şey. Üçü de duydular. Şehrin ve körfezlerin üstüne dağılacak, taş ve çeliği saydamlaştıracak, o her

şeye kadir coşkuyu duydular. Bir gün bunu görmeyi dilediler ama göreceklerine ihtimal vermediler.

*

Fakat sabahları, kıyıya bıraktığı döküntü ve tortuları seyrettiler.

Balıkçılar, dinlemek ve balık gözlemesi, turp, ekmek ve elam* birası tayınlarını bölüşmek için ara verdiklerinde, ağlar birkaç kere serilip toplanmıştı. Clam birası, tüm alkollü içkiler içinde insana en çok canlılık vereniydi ve Baymanların elam birası, yıllanmışlık ve ısıyla renk değiştirirdi; mor rengi aldığı zaman, en lezzetli olduğu zamandı. Mor olması, soğuk, yoğun ve sert olduğunu gösterirdi ve tarifi imkânsız bu İlahî lezzetin yanında, bal likörü bile at sidiği gibi kalırdı. Uzun kanolarının içinde oturdular, sessiz sessiz yemeklerini yediler. Auriga Bootes'un gözleri sürekli olarak ufku tarayıp, denizden göğe kayarken, ayağa fırlayıp elini uzattı. "Gölde bir gemi var," dedi, hayretler içinde; çünkü göl gemiler için çok sığdı. Humpstone John, Baymanların yaşlısı, başını kaldırdı ama hiçbir şey görmedi. Irmak ağzının genişliğini bildiği ve gerçek bir gemi görmeyi umarak baktığı için, City of Justice'in on yirmi derece yukarısında geziniyordu bakışları.

---

* Çevirenin Notu: İngilizce, midye, istiridye ve deniztarağı gibi deniz mahsullerinin genel adı.***

"Nerede Auriga Bootes?" diye sordu. Abysmillard da lokmasını yüksek sesle çiğnemeye devam ederek baktı ama gemiye benzer hiçbir şey görmedi.

"Orada, John, orada John," dedi Auriga Bootes, hâlâ aynı yönü işaret ederek. Sonra Humpstone John da gördü.

"Çok uzaktaymış gibi görünüyor," dedi Humpstone John, "ama sanki yakındaymış gibi. Hareket etmiyor. Belki de bulut onu buraya tükürmüştür de karaya oturmuştur. Belki bordosunda iyi mallar vardır: silahlar, alet edevat, şeker pekmezi diye devam ederken bu noktada Abysmillard şenlenerek dikildi, çünkü şeker pekmezi onun için muhteşem bir ağız tadıydı.

"— ve belki bazı sersemlemiş adamlar da vardır." Yemeği bıraktılar, City of Justice'e doğru kürek çekmeye başladılar. Sandıklarından çok daha kısa bir süre sonra gemiye varmış, ona bakıyorlardı.

Abysmillard, bir maymun gibi kendi bedenine dokundu; kaburgalarını, burnunu, dizlerini yokladı. Ne olup bittiğini anlayamıyor, kendisinin devleştiğini düşünüyordu. Diğer ikisi bunun ne olduğunu biliyorlardı ama kuruntuları devam ediyordu, çünkü gemi büyük bir maharetle yapılmıştı. Serenlerin ve güvertenin rengi, yağlı ceviz ahşabından daha koyu bir renkteydi. Gövdenin kara çeliği, boğa döşü gibi karaydı. Ve pirinç parçaları da yıllardır cam muhafazada değil de denizdeymiş gibi paslanmıştı.

"Şunu görüyor musunuz," dedi, Humpstone John, geminin beyazla yazılmış ismini göstererek. "Buna yazı derler."

"Neye yazı derler?" diye sordu, Auriga Bootes, bacaya bakarak; Humpstone John'un yazı dediği şeyin orası olduğunu sandı.

"Şu," dedi Humpstone John, geminin başını göstererek. Auriga Bootes eğilip, parmağıyla çıpalardan birini dingildetti.

"Hayır! Buradaki beyaz şey."

"Haa o. Yazı ha! Neye yarıyor?"

"Yazı konuşma gibidir ama ses çıkmaz."

"Yazı konuşma gibidir ama ses çıkmaz," diye tekrarladı Auriga Bootes. Sonra Abysmillard ile ikisi, derinden, kaba ve burunlarından çıkan pofurdamalarla güldüler. "Bazen," diye düşündüler, bu Humpstone John, bütün bilgeliğine rağmen su katılmamış bir aptal oluyor."

Minyatür gemi pek de büyük bir ganimet sayılmazdı ama gene de onu eve götürmeye karar verdiler; gemiye bir ip bağlayıp kano ile çekmeye başladılar. Yarı yolda, bebek uyandı ve ağlamaya başladı.

Üç Bayman, kürek çekmenin ortasında kalakaldılar. Havada hareketsiz kalan küreklerinden sular damlarken, sesin nereden geldiğini anlamak için başlarını eğdiler. Humpstone John, önündeki bir yığın çuval bezini eşelemeye başladı; Baymanlardan birinin çuvalların arasında yanlışlıkla bir bebek unuttuğunu veya şaka olsun diye bıraktığı sandı. Orada bir bebek bulamadı ama bebeğin ağlaması devam etti. Hâlâ su üstünde kayarlarken, ipi çekerek City of Justice'i yakınlaştırdı. Ses onun içinden geliyordu. Humpstone John kemerinden bir pala çekti ve bıçakla yumurta kırar gibi gemiyi kırdı. Bütün Baymanlar gibi o da bir kılıç sihirbazıydı. Ahşabın kalınlığını ve çeliğe direncini gözüyle ölçtü ve sadece kabuğu kıracak bir darbe indirdi. Kılıç gün ışığında bir kerecik bile parıldayamadan kemerine girmişti bile ve dikine ikiye yarılıp ölen maket geminin ortasında, bebek havada asılı kaldı. Auriga Bootes, suya düşmeden bebeği havada kaptı ve

çuvalların üstüne attı. Sonra olan biten hakkında en küçük bir kelime dahi etmeden kürek çekmeye devam ettiler. Bunu konuşmak için hiçbir neden yoktu.

Abysmillard, konuşmak istese bile bu konuda konuşamazdı. Tutuk dilli koca bir kütük olduğundan, onun açısından sanki hiçbir şey olmamış gibiydi. Diğer ikisi açısından ise olay, beslenecek yeni bir boğaz ve kulübelerde kıkırdayıp gülecek yeni bir çocuktan ibaretti.

On iki yaşına gelene kadar onlardan biri oldu. Ona Peter diyorlardı ve sonra, aynı isimdeki bir sürü oğlandan ayırmak için, onu ilk buldukları yere uygun bir soyadı eklediler; Peter Lake oldu. Ona öğrettikleri şeyleri çabucak öğreniyordu; onların yaptığı şeyleri yapmakta becerikliydi. Usulüne uygun bir eğitim yoktu elbette.

Çocuk büyürken, Baymanların becerilerini algılayarak öğreniyor ve yapıyordu. Mesela, olağan üstü bir kuvvet ve hareket uyumu gerektiren kılıç kullanma becerileri emsalsizdi. Fakat bundan da öte, kılıcın hareketleri, cüretinden daha özgür, sanki tamamlanmış da sadece onaylanmayı bekliyormuş gibi bir yol çiziyordu. Peter Lake, kılıç kullanmayı on bir yaşındayken ve bir hamlede öğrendi.

Bir kanonun arkasında oturmuş, Humpstone John ağırlıklarını bağladığı yuvarlak ağını suya atarken, o da yaşlı adama kürek çekiyordu. Bulut duvarına uzanan kumlu düzlükte kendilerine yaklaşan bir suret gördüler ki o gün bulut, kendi griliği içinde çalkalanıyordu. Asabi olduğu günlerde acayip şeyler yapardı zaten. Yaklaşan suret bir adamdı ve bulut duvarından çıkmış geliyor gibiydi.

Sersemlemişe benziyordu ama antik Japon savaşçıları veya Cape May tımarhanesinin kaçkınları gibi dövüşken bir hırçınlığı vardı.

Humpstone John ve Peter Lake'in o güne kadar duyduklarından daha da acayip bir lisanda bağıra çağıra ve eli kılıcında dosdoğru onlara doğru geldi. İngilizce değildi; Bayman dili de değildi konuştuğu.

Gelenin, kendini başka bir ülkede veya başka bir zamanda bulduğunu sandığı için asabileştiğini zanneden Humpstone John, "Burası bataklık. Sanırım Manhattan'a gitmek istiyorsun. Bağırmayı kesersen seni oraya götürürüz. Muhtemelen, orada kendine benzeyen başkalarını bulursun. Bulamasan bile, garabetinin fark edileceği bir yer değildir. Ve lütfen guruldamayı kesip İngilizce konuşur musun!"

Savaşçı cevabını, bir dövüş hamlesini hatırlatan, kendi etrafında hızlı bir dönüş ile diz yüksekliğindeki suya girerek verdi. Humpstone John, kendisi ne kadar uysal davranırsa davransın bir dövüş olacağını tahmin etti. Samuray ya da her neyse o, uzun kılıcını çekip, bir yalıyarın tepesinden yeni itilmiş gibi çığlıklar atarak kanoya doğru koşarken, Humpstone John, iç geçirdi; elindeki ağı havaya atıp, palasını kınından çekti ve Peter Lake'e uzattı. "Al sen dene," dedi. "Öğrenmenin en iyi yolu bu."

Samuray kulakları sağır eden çığlıklarla hücuma kalkmıştı.

"Neresinden tutacağım?" diye sordu Peter Lake.

"Neyi neresinden tutacaksın?"

"Kılıcı."

"Sapından elbette. Davran şimdi..."

Savaşçı kanonun yarım metre dibine gelmişti. Uzun, ağır kılıcı, kafasının ardından ayak bileklerine kadar sarkıyordu. Bir celladın, eli kulağındaki vuruşunu yapmadan önce aldığı pozisyona girmiş, suratı balon balığına dönmüştü ki kılıç yolculuğuna başladı.

"O darbeyi önlesen iyi olur," dedi Humpstone John, sakin sakin.

Peter Lake, tam zamanında, palasını rakip kılıcın dikine kaldırdı ve metalin metale çarpışının soğuk sesi duyuldu.

"Şimdi ne yapayım John?" dedi Peter Lake, rakibinin kılıcı palasından sekip kanonun kıyısında derin bir yarık açarken.

"Kılıcı tuttuğu kolunun altına doğru dik bir vuruş dene. Çabuk ama."

"Kılıcı iki eliyle tutuyor John," dedi Peter Lake, başını eğmese boynunun olacağı yerden görünmez hızda bir vızıltı geçerken.

"Sanırım haklısın," dedi Humpstone John ve bir an düşündü.

"İkisinden birini dene."

Rakip savaşçı, iki eliyle tuttuğu kılıcıyla dümdüz Peter Lake'in kalbine doğru bir hamle yaparken, dehşetengiz bir bağırtı kopardı.

Peter Lake ise hamleyi savuştururken Humpstone John'un sakalından büyükçe bir parça kesti.

"Hey!" dedi Humpstone John. "Kılıcına hâkim ol. Sakalımı seviyorum."

"Pekâlâ," dedi genç Peter Lake ve jilet gibi keskin palayı hızlı hamlelerle hareket ettirmeye başladığında, rakibinin sol kolunda derin bir kesik açtı. Bunun ardından, sanki içinde bir şey uyandı ve birkaç hamle daha yaptı; çok hızlıydı, gözle takibi imkânsız bir hızla hareket ediyordu; tek bir hareketmiş gibi görünecek kadar zarif ve uyumlu vuruşları, rakibinin

bağırsaklarını deşmek üzereyken, adam kılıcını sığ sulara düşürdü ve kösteklene tökezlene buluta doğru kaçtı. Ya bir ambulansa ya da bir cenazeciye ihtiyacı olsa gerekti (ama bunu hiç kimse asla öğrenemedi).

"Kılıcını sudan alayım mı John?" diye sordu Peter Lake; hâlâ titrediği hâlde, ilk dövüşünü kazanmış olmanın muazzam gururuyla.

"Kimin kılıcını?" dedi, balık ağlarıyla uğraşmaya dönmüş olan Humpstone John.

"Dövüştüğüm adamın kılıcını."

"Haa o adam. Ne, onun kılıcı mı? Boş ver, teneke zaten. Bırak düştüğü yerde kalsın."

Bulut, kumlu düzlüklerde harekete geçtiğinde, Peter Lake onu kıl payı ile de olsa yenebiliyordu ve bu sazlar bu sularda oldukça ve bu balıklar, bu midyeler, bu yengeçler de onların aralarında yüzüp kaçıştıkça veya bir köşeye sindikçe, asla yiyeceksiz ve sığınaksız kalmayacağını biliyordu. Onun becerilerinden memnun yaşlılar sönen ateşe bakarak dinlerken, Bayman dilini oldukça iyi konuşuyordu. Yaşıtı olan bütün Bayman çocukları gibi, o da kız kardeşi ile birlikte uyumaya yeni başlamıştı. Baymanlar bunu, iyi bir fikir olmadığını bir kerecik bile düşünmeden yapıyorlardı (ki Abysmillard'ın öyle olmasının sebebi de buydu). Peter Lake, kız kardeşi Anarindanın üstüne konmuştu. Aslında gerçek kardeş değillerdi ve neyse işte, Anarinda hamile kalmadı ki hemen ilk başta kimse kalmazdı zaten. Anarinda çok güzeldi ve Peter Lake de keyiften dört köşeydi. Abysmillard ve Auriga Bootesa, yeni öğrendiği bu şeyi insanların ne kadar zaman sürdürebildiklerini sordu.

Abysmillard böyle şeyleri bilmezdi; Auriga Bootes, Humpstone John'a sormasını söyledi; Humpstone John da "Ah, dört beş yüz yıl sanırım, elbette senin erkekliğine ve yıl tanımının ne olduğuna bağlı olarak değişebilir," dedi.

Peter Lake tanımları kafaya takmadığından, çok şanslı olduğunu düşündü; çünkü yıl denen şey her ne demekse, sonsuza kadar uzuyormuş gibiydi. Anarindanın çıplaklığı ve kulübenin sıcaklığında birlikte yuvarlanırken olanlar da çok eğlenceliydi. Yani bu durum bir dört beş yüz yıl daha sürecekse... daha başka ne isteyebilirdi ki insan? O bahar, bu durumun yarım düzine kadar asırlar boyunca süreceğini düşünürken, hayatından memnuniyeti ve kendine güveni arttı, şarkı söylemeye, dans etmeye ve Anarinda için uydurduğu manileri mırıldanmaya başladı. Mesela:

Aah Anarinda, midye gibi yuvarlacık memeler, Dil balığı derisinden de pürüzsüz kalçalar, Saçları demet demet altın rengi başaklar; Zilim senin içinde çalar da çalar, Oh Anarinda, körfezin sevgilisi, oh Anarinda, körfezin en güzeli.

Fakat bu mutluluğun süresi hiç de o kadar uzun olmadı. Aslında, bir hafta bile sürmedi denebilir. Humpstone John ona bataklıktan ayrılması gerektiğini söyledi. Baymanlar arasında yaşayamazdı, çünkü Bayman olarak doğmamıştı. On iki yıl ona iyi bakmışlardı.

Artık kendi yoluna gitmeliydi. Nasılsa bir iki yıl sonra körfezin öbür yakasına gitmeye can atacaktı; çünkü o yaştaki oğlanların hepsi isterdi bunu. Fakat henüz, dünyada istediği her şeyin bataklıkta bulunduğunu, mutlu olmak için biraz fazlası bile olduğunu düşündüğü yaştaydı ve onu göndermeye kalkışmalarının nedeni de buydu zaten. Manhattan'da hayatta kalabilmesi için oraya varmadan önce acının ne olduğunu biraz öğrenmesi gerekiyordu. Ve o acı da Manhattan'a gitmek için körfezi geçmeden önce onu nasıl donattıklarını hatırlamak olmuştu hep. Ona, deniz kabuklarından bir taç ve tüylerden yapılmış bir kolye (bunlar onların erkeklik sembolüydü), iyi bir pala, yepyeni bir balık ağı, bir torba balık gözlemesi ve bir testi de elam birası vermişlerdi. Ona, yanındaki bu malzemeyle, şehir hayatına iyi hazırlanabileceğini söylemişlerdi. O güne kadar, Manhattan'ın geceleri parlayan bir sürü tepe olduğundan daha fazla bir şey düşünmemişti.

Ayrılmak acı gelmişti ama zannetti ki orada da balıkların cirit attığı koylar, içleri Anarinda kaynayan rahat kulübeler ve bildiği hayattan farklı olmayan bir hayat bulacaktı. Bahar sonuna doğru bir akşamüstü Manhattan'a geçti.

*

Manhattan, yüz milyonlarca odası olan çelikten örülmüş şekilsiz bir sarayı, sıra sıra bahçeleri, havuzları, geçitleri ve nehirlerinin üzerinden geçen surlarıyla yüksek ve dar bir cennet gibi, her zaman ümit vadeden bütün gücüyle, Peter Lake'in üzerine atıldı.

Başka adalara ve ana karaya köprülerle uzanan bir ada üzerine kurulmuş, binlerce yüksek kulesi olan savunmasız bir saray; girmek isteyen hemen herkesi içine alıyordu; başka her şeyden çok daha büyük olduğu için asla fethedilemez, sadece ayak basılıp ziyaretçisi olunabilirdi. Sonradan

gelenler, istilacılar ve yerleşik halkın hepsi de yüksekliği, çeşitliliği, karışımı, kibri, gaddarlığı ve zarif ihtişamı karşısında allak bullak oldukları için, onun ne olduğunu unuturlardı.

Aslıda, hayal edilebilecek en olağanüstü ve en muazzam arı kovanına benzeyen, o güne kadar inşa edilmiş her şeyden daha büyük ama sevimli, hoş bir ev gibi basit bir yapıydı. Peter Lake, Mayısta bir Cuma günü akşam beşte, evde dokunmuş üst başı, deniz kabuğu tacı ve tüylü kolyesiyle Bowery'de dikilirken, böyle olduğunu biliyordu.

Bir elinde bir testi elam birası, diğer elinde, içinde balık gözlemesi olan rakun derisinden yapılmış yağlı bir torba tutuyordu.

Şaşkınlıktan küçük dilini yutmuş gibiydi ama çabuk öğreniyordu.

Başına ilk gelen şey, Güney Caddesi iskelesinde karaya adımını atar atmaz kanosunun çalınması oldu. Kanoya sırtını döndüğü anda, yosun yığınları arasından çıkan gölgeler sanki onu cehennemin dibine çekiverdiler. Beş dakika içinde, kanonun parçalarını odun olarak satmaya götüren çocukları gördü. Bowery'ye vardığında odunlar, bir seyyar satıcının, tavuk, domuz ve sığır etlerini cızırdattığı ızgarası altında yanıyordu. Alevler geçtiğinde ızgaraya yeni et parçaları süren seyyar aşçılar, kanonun küllerini, kimya fabrikaları veya seralara satmak için kül ve odun artıkları toplayarak büyük torbalarla taşıyan, grilere bürünmüş insan enkazlarına satmıştı bile. Peter Lake, bu adamlardan, torbanın ardında sadece küçük kavruk kafası ve kanlanmış pörtlek gözleri görünen birine yaklaştı ve devasa torbasını işaret etti. "Bu benim kanom," dedi.

"Ne senin kanon?" diye sordu hantal sefil.

"Bu," dedi Peter Lake, hâlâ torbayı gösterirken.

"Bu, senin kanon, ha?" dedi külcü, Peter Lake'i deniz kabuğu tacından, misk sıçanı derisi çarıklarına kadar süzerek. "İyi o zaman, ihtiyar Jake Sahveen kanonu Çin'e gitmek için kullandı diye kusura bakmazsın, değil mi? Sana iyi günler evlat! Yakında seni Overweary'ye alırlar."

"Overweary mi?"

"Sanki bilmiyormuş gibi soruyor! Çekil yolumdan, seni sersem cüce."

Peter Lake, şehrin, en azından gördüğü kadarının, bulut duvara benzediğini düşündü. Hareketleri, her yönden fışkıran sesleri, zinde hayatiyeti, bulut duvarın kaynayan bir hah gibi dümdüz yere serilmiş hâli olsa gerekti. Fakat duvar beyazken, bu şehir bir ressam paleti gibiydi. Şehrin formları ve geometrisi: yükseklerdeki pencerelerden yansıyan

turuncu parlaklık; bir gaz lambasını çan şeklindeki yeşil beyaz ışığı; ateşten uzayan alev dilleri; kömürlerin arasındaki kızıl kor boşluklar; cilalı arabaların önünde koşan havalı, nallı atlar; sivri üçgen çatılar; insan kalabalığının, merdiven çıkarken, bina köşelerinden dönerken, caddelerde karşıdan karşıya geçerken sergilediği bale; makinelerin boğuk gürültüleri (uzakta, bulut duvarınkine benzer boğuk bir ses duydu ama bu, buharlı makinelerin, teker çarklarının ve matbaa makinelerinin sesiydi); caddelerin ucunda görünen ve kıyıdaki binaların görüntülerini giyotin gibi kestiği, yelkenleri rüzgârla şişmiş tekneler; kostümlü satıcıların bağırmaları; içlerindeki derinlerde sıra sıra lamba (hiç lamba görmemişti) ışığı, küçük ağaçlar, masalar ve üstündeki elbiselerle ipek tüylü orman kuşlarına benzeyen ve Bayman kadınlarından çok farklı, daha iri göğüslü, soğuk, güzel ve dik duruşlu kadınlar görünen binalar (hiç bina görmemişti), onu büyülemişti.

Daha önce hiç üniforma, tramvay, camlı pencere, tren ve insan kalabalığı görmemişti. Şehir patlamış, parçaları başındaki kabuk tacın halkaları arasından beyninin içine doluyordu. Gördüğü her şeyi anlamlandıramadan, Broadway ve Bowery’nin ateş ve hengâmesi içinde bocaladı. Misal: Bir adam, bir kutunun üstündeki kolu çevirip, kutu müzik çalmaya başladığında, yarı insan yarı hayvan küçük bir şey, caddede dans edip adamın şapkasının içine bir şeyler topladı. Peter Lake onunla konuşmak istedi. Kolu çeviren adam, o yaratığa para vermesini tavsiye etti.

“Para da ne?” diye sordu Peter Lake.

“Para, maymuna vereceğin şey, yoksa maymun üstüne işer,” dedi laternacı.

“Para, maymuna vereceğin şey... yoksa maymun üstüne işer,” diye tekrar etti Peter Lake, anlamaya çalışarak. Kırmızı elbise giymiş küçük adamın ‘maymun olduğunu anladığı sırada da maymunun üstüne işemekte olduğunu da fark etti. Geri sıçradı ve (diğer başka şeylerin yanı sıra) para bulmaya karar verdi.

Bir saat içinde, hayatında hiç yorulmadığı kadar çok yorulmuştu; ayakları ağrıyor, kasları acıyordu; başı, merdivenlerden aşağıya yuvarlanmış kazan gibiydi. Şehir savaş gibiydi: her tarafta öfkeli muharebeler sürüyor ve sokaklarda, biçare adam lejyonları kaynıyordu.

Baymanların savaştan bahsettiğini duymuştu ama savaş denen şeye koşum takılıp, başı aşağıda tutularak yerinde koşu yaptırılabileceğini

söylememişlerdi. Bilmem kaç bin kilometrelik caddelerde, tufana tutulmuş gibi sarsılan ordular birbirlerinden habersizce birbirlerini etkileyerek hareket ediyorlardı: sadece Broadway'de on bin fahişe; yarım milyon terk edilmiş çocuk; yarım milyon kör ve topal; bir o kadar polisle birlikte, ebedî bir muharebeye mahkûm olmuş bilmem kaç bin tane faal cürümkâr ve normal hayatları içinde bile başka şehirlerin vahşi köpekleri kadar acımasız ve açgözlü, çok sayıda iyi vatandaş. Bunların arasındaki ilişki, alışveriş ilişkisi değildi; birbirlerini öldürme ve dövme ilişkisiydi.

Caddelerde yürümüyorlardı; gümbürdeyen yürekleri ve kenetlenmiş dişleriyle mızraklı askerler gibi ileri atılıyorlardı. Gözü dönmüşlerle, sıradan insanların farklı rütbeleri arasındaki ayrım öylesine ince bir örüntü içindeydi ki dürüst ve saygın olanı ayırt etmek hemen hemen imkânsızdı. Bir cürümkârın cezasını tayin eden bir yargıç, ondan on kat fazla bir mahkûmiyeti hak ediyor olabilirdi ve hak ettiği ceza, bir gün, kendisinden dört kat daha namussuz bir meslektaşı tarafından kesilebilirdi. Bütün şehir, o güne kadar yapılmış olanlardan daha karmaşık bir çarkıfelek tekerleğiydi.

Masumlar ve suçlular, dolambaçlı yollarında yuvarlanan büyük ve içi kalabalık tamburun içinde birlikte altüst olurken, ölümün onları havasız mahzenlerde veya krallara layık bir manzaraya bakan yüksek binalarda yakalaması ile alın yazısının mutlak tecellisine çok yakın bir modeldi aslında şehir.

Peter Lake'in, hissettiklerinin veya algıladıklarının neden ameliyattaki bir hastanın bedeni doğranıp biçilirken hissettiği veya algıladığıyla birebir aynı olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Hissettiklerine yenilmişti. Bu şehir, içinde ateş yanan bir kutuydu ve kendisi o kutunun içinde yanıyor ve sarsılıyor ve ne olduğunu tanımlayamadığı keskin görüntülerle sürekli olarak delik deşik oluyordu. Elinde mor bira testisi ve balık gözlemesi torbası ile caddelerin dolambacında sürüklendi. Bir koy yoktu, uzanıp yatabileceği bir kulübe veya yumuşak kumsallar yoktu. Fakat anarindalar vardı. O kadar çok anarinda vardı ki onların insan olup olmadığını merak etti. Her tarafından; yanlarından, yukarıdan, aşağıdan, cam cepheli kutuların içinde, yer çekiminden ari, davetkâr balık sürüleri gibi ve gülerek geçiyorlardı. Tükenmez bir kaynaktan çıkıyorlar, nehir gibi akıyorlardı. Sesleri, küçük zillerin veya kuşların berrak şarkılarına benziyordu. Onu evine götürecek bir anarinda yakalarsa, ona elinden gelenin en iyisini yapmaya karar verdi. Birlikte balık gözlemelerini yer, elam birası içer,

elbiselerini atar ve bu anarindaların uyuduğu yumuşak yer nasıl bir yerse, orada birlikte yuvarlanabilirlerdi. Bulabildiği en iyi anarindayı seçecekti. Bir testi elam birası, kürkleri, tüyleri, deniz kabukları ile hangi anarinda ona direnebilirdi ki? Hepsi de güzel birçok anarinda geçti. Ama onun seçtiği gerçekten de özel biriydi. Boyu kendinden en az iki kat daha uzundu. Yüksek gri yakasının (o yakaya bir de zümrüt takmıştı) üstündeki geniş yüzü çok güzeldi, bir tanrıçaya benziyordu. Samur bir atkı takmıştı ve zümrütten başka mücevherleri de vardı. İki tane güçlü kuvvetli atın çektiği parlak bir siyah kutunun içine adımını atmak üzereyken, muhteşemdi.

Peter Lake ona yaklaştı, bir bilek hareketiyle önce testisini sonra balık gözlemesi torbasını gösterdi; sonra da çenesini havaya kaldırıp ayaklarını yere vurarak, Baymanların çiftleşme çağrısı olan cüretkâr dansını yaptı. Tacı şıngırdadı, tüyleri uçuştu. Önce başardığını sandı; çünkü anarinda ona hayret dolu kocaman gözlerle baktı. Fakat sonra ayın önünden geçen kara bir bulut gibi güzel yüzüne bir korku ifadesi yürüdü. Kapı suratına kapandı ve kutu çekip gitti. Bu ayartma numarasını birçok kere denedi; fakat en pejmürde anarindalar bile ona tenezzül etmedi. Bütün keyfi kaçmış ve tükenmiş bir hâlde olmasına rağmen, artık çökmüş olan geceyi geçireceği bir yer arayarak dolaşmaya devam etti. Nereye gittiğini bilmese de caddeler o kadar çok ve o kadar dolaşıktı ki aynı yerden iki kere geçmedi ve gittiği her yerde onu tutsak eden görüntülere yakalandı (parende atan bir köpek, beyaz bir çarşafa sarınmış ve küfreden bir adam, iki cenaze arabasının çarpışması). Üç saat sonra (saat sadece sekizdi) Bayonne Bataklığı uzaklarda kalmış silik bir dünyaydı ve şimdi uzun ve muhteşem bir rüyanın içinde kaybolduğunu biliyordu.

Başı fırıl fırıl dönüp sersemleyene kadar, görüntü ve renkler bir fırtınanın dalgaları gibi koştu.

Sonra, taş binalarla çevrili, kare şeklinde küçük bir parka geldi.

Sessiz ve yemyeşil bir yerdi ve Ankara kedisi önüne düşmüş bir zümrüt kadar cazipti. Ağaçlar, yumuşak otlar, kuytu alanlar ve ortada da bir havuz vardı. Bütün parkta, ağaçların arasında gaz lambaları ışıldıyor, rüzgârda savrulan alevleri ışık ve gölge desenleri yaratıyordu. Ve bir anarinda, başka anarindayla dans ediyordu.

Biri küçük, kızıl saçlı ve yeşil giysiliydi. Diğeri çok daha büyük ve (yaşça Peter Lake'ten daha büyük olmasa da) daha çekiciydi; uçuşan sarı saçları, kırmızı yanakları ve iç yakan krem rengi bir giysisi vardı. Havuzun

etrafında birbirlerinin kollarında bir Felemenk dansı yaparlarken, elleri birbirine geçmiş, yanakları birbirine değiyordu.

Müzik yoktu, kendileri mırıldanıyorlardı. Peter Lake'in görebildiği kadarıyla, çok güzel bir gece olmasının dışında dans etmeleri için bir neden yoktu.

*

Ayaklarındaki terliğe benzer kahverengi ayakkabılar makadam zeminde şakrak sesler çıkararak öyle keyifle dans ediyorlardı ki Peter Lake de onlara katılmak istedi. Ve öyle yaptı; kılıcını, testisini ve torbasını bir yığın hâlinde bırakıp dans etmek için açık alana atladı. Onun dansı biraz Kızılderili dansına benziyordu; çünkü Baymanlar elam danslarını ve daire oluşturarak rüzgârda eğilen sazlıkları taklit ettikleri dansları onlardan öğrenmişlerdi. İki kız öyle keyifle dans ediyorlardı ki Peter Lake de bir ay dansı yaptı.

Atladı, kıvrıldı ve bir kürk çarığından öbürüne geçerek numaralar yaptı. Tacının şıngırtıları dikkatlerini çekince, kızlar da onun etrafında fırıl fırıl dönmeye başladılar. Birlikte ortaya koydukları görüntü oldukça hoştu ve gelen geçen, ayaklarının altına gümüş parçaları attı. Bunların para olduğunu öğrenmişti Peter Lake. Öğrenmişti ama uzun zaman paranın gizemli kurallarıyla şaşkına dönmeye devam etti. Bir kere, parayı elde etmek hemen hemen imkânsız gibiydi. İkincisi, eline geçtiği takdirde, elinde kalması da neredeyse imkânsızdı. Üçüncüsü bu kurallar her birey için geçerliydi ama onun dışındaki herkes için geçerli değildi. Yani parayı elde etmek ve elinde tutmak imkânsızdı ama başkalarının ellerine kovayla akıyor ve ebediyen ellerinde kalıyordu. Dördüncüsü, para, iyi döşenmiş, albenili, temiz, ışıltılı, renkli yerlerde yaşamayı seviyordu.

Büyük kısmı, parkın etrafındaki kırmızımsı kahverengi taştan örülmüş yüksek evlerde yaşıyordu besbelli ki. Bu evlerin şeffaf camlarının arkasında, sıcak ışıklar yanıyor; gümüş pırıltısı ve alev yansımaları yanı sıra, vişneçürüğü, kırmızı, yeşil ve beyaz renkler görünüyordu. Dans ederken bile görmüştü bunları. Ve buralarda yaşayan insanlar, ay dansı yaparken ona para atsalar da böyle yerlerden dışlandığını hissedebiliyordu ki bu da ayrı bir gizemdi. Ona, yapmayı çok sevdiği ve çok kolay bir şeyi yaptığı için para atmışlardı; para atmasalar bile zaten yapacağı bir şeydi. Peter Lake, karanlık yeşil parkın gece havuzunun başında dans ettiğinde ve ona para atıldığında hırsız oldu. Prensiplerini anlaması daha çok uzun bir zamanını alacaktı ama birinin keyif için yaptığı şeyden para kazanması

çalmaktı. Tam anlamadan bu dersi öğrendiğinde hırsızlara bir yakınlık hissetti ki bu iyiydi; çünkü o iki kız da dolandırıcıydı.

“Dolandırıcı nedir?” diye sordu kızlara, kızarmış terli yüzlerine havuzun suyunu çarparlarken.

“Sen nerelisin ki,” dedi büyük kız, “dolandırıcının ne olduğunu bilmiyorsun?”

“Bataklıktanım.”

Kızlar da onun neden bahsettiğini anlamadılar. Parayı aralarında bölüşürlerken ona dolandırıcılığı anlattılar. “Kalabalığın içinde dans ederiz ve dikkatlerini çekeriz. Bize para atarlar...”

“Para, maymuna vereceğin şey, yoksa maymun üstüne işer,” dedi Peter Lake. İki kız birbirlerinin yüzüne baktı.

“Onlar para atarken, Little Liza Jane de onların ceplerini yoklar. Dolandırmak budur.”

“Size para atmadıkları hâlde şimdi neden dans ediyorsunuz?”

“Bilmem kine,” dedi büyük olan. “Neden etmeyelim?”

Büyük olan Little Liza Jane, küçük olan da Dolly’ydi.

Bosça adında üçüncü bir kız daha varmış ama kısa süre önce ölmüş.

“Neden öldü?” diye sordu Peter Lake.

“Çamaşır teknesi,” dedi Little Liza Jane, daha fazla bir açıklama getirmeden.

Bosca’nın yerine onu aldılar. Dolly ile Peter Lake dans ederlerken, Little Liza Jane de yankesicilik yapacaktı. Kızlara uyuyacak yumuşak bir yerleri olup olmadığını sordu. Kızlar da olduğunu söylediler. Oraya varmaları üç saatlerini aldı. Bir sürü küçük ırmak ve dereden geçtiler. Opera sahnesine benzeyen yüze yakın eğri büğrü yoldan, büyük köprülerin üstünden, ateş yiyen adamların bulunduğu ve kılıca takılmış etlerin kızartıldığı pazar yerlerinin içinden; bir düzine kadar da kalp atışı gibi sesler çıkardıktan sonra duman saçan fabrikanın bulunduğu geniş kapıların önünden geçtiler.

Yürürlerken, Peter Lake bu demir binalardan gelen seslerle yaptığı bir şarkı söyledi.

“Boom, açça açça rapumbella, boom, boko, açça açça, zeeeeeeeyaaaa!
Pahlaka pahlaka pahlaka, ooooh-tak!
Çik çik çik çik!

Beema!
Um baba um baba, dilla dilia dilla, maşş!
Um baba um baba, dilla dilla dilla okk!”

Şehir insanlarının sadece hücuma kalkınış gibi değil, aynı zamanda ritmik bir dans sergiliyorlarmış gibi yürüdüklerini de fark etti: bedenleri aşağı yukarı hareket ederken, kolları ileriye ve geriye doğru salınıyor, kalçaları da kadınsı bir coşkuyla trampet çalıyordu (kadınlarda böyleydi ama bazen kadın olmayanlarda da böyleydi. Dolandırıcı kızlara bir savaşta olup olmadıklarını sordu veya korkunç bir şey olmuş olabilir miydi acaba? Çünkü caddelerdeki ateş öbeklerini, evsizler ordusunu, ortalıktaki molozları ve keşmekeşi anlayamıyordu. Kızlar etraflarına baktılar ve sıra dışı bir durum olmadığını söylediler. Peter Lake bitkinlikten bayılmak üzereydi.

Sıra sıra ve birbirlerinin tıpkısı konutlarla dolu bir caddeye geldiler. Dolandırıcılar bu konutlarda değil kendi yaptıkları gizli mekânlarında oturuyorlardı. Beyaz badanalı karanlık bir tünelin içinden geçtiler ve belki yüz tane binanın arasına sıkışmış bir avluya çıktılar. Ortada henüz bahar canlılığına kavuşamamış, kıyılarını yabani otlar büyümüş virane bir bahçe olan avlunun kenarında, etrafındaki binalar arasında cüce kalmış bir baraka vardı. Dolandırıcılar bu barakanın içinde ama onun bodrumunda oturuyorlardı.

Kiler kapısı gibi bir yerden indiler ve tavana yakın bir yerde küçük bir penceresi olan karanlık bir odaya girdiler. Yağ tenekesinden bozma bir sobanın içinde önceden kalma bir ateşin kömürleri hâlâ ışıldıyordu. Duvarlarda, tavalar ve birkaç mutfak gereciyle birlikte, kurutulmuş sebzeler asılıydı. İçerideki tek mobilya, birbirine denk olmayan bacakları üzerinde yanlamış kocaman bir yataktı. Üzerinde yarım düzine kadar eski püskü yastık, çarşaf ve battaniye vardı.

Bekleneceğinin aksine çok kirli değillerdi. İşte dolandırıcı kızların uyuduğu yumuşak yer burasıydı.

“Little Liza Jane don yağı lambasını yaktı, Dolly de sobaya biraz odun attı,” dedi Dolly, bu işler tamamlandıktan sonra. Kız konuşurken, genellikle kendisinden üçüncü şahıs gibi bahsediyordu.

“Suyun kaynayıp sebzelerin haşlanması bir saat sürer” Peter Lake onlara balık gözlemelerini gösterdi ve tatlandırmak için gözlemeleri nasıl kesip düğümcük düğümcük bağlayarak sıcak suya atacaklarını öğretti.

Yemekten önce biraz dinlenmeyi düşünmüşlerdi ama dinlenmek yerine elam birasının çoğunu içtiler. Little Liza Jane kollarını çaprazlayarak üzerindeki gömleği çıkardı; Dolly de onu takip edip aynı şeyi yaptı. Sonra etekliklerini de çıkardılar. Peter Lake elam biranın etkisiyle uçmaya başlamıştı bile ve kızların soyunması fena hâlde cazip geldi. Little Liza Jane on altı yaşında ve tamamen gelişmişti ama Dolly hâlâ ergenleşme aşamasındaydı ve hacim olarak eksiklerini körpeliğiyle kapatıyordu; zaten Little Liza Jane'de ikisine yetecek kadar hacim vardı. Dans eden kalçaları Peter Lake'in gözlerine doldu. Bundan sonra olacakların aynı Anarinda ile yaptıkları şeyler gibi olacağını ancak bu sefer iki anarinda ile yapacağını düşündü. Keyifle inleyerek kendi üstündekileri çıkardı. Istakoz kapanından semer çıkarmak kadar zor oldu soyunması. Nihayet bitirdiğinde, yataktaki birçok göğüs ve bacakla bayram etmeleri için gözlerini açtı; fakat bacakların hepsi birbirine dolanmıştı ve kızlar şehvani seslerle soluyorlardı. Hafif hafif bir emme sesi geliyordu.

Neler oluyordu burada? İkisinin de zannettiği gibi anarinda olup olmadıklarına baktı. Evet, ikisi de anarindaydı, bundan hiç şüphesi yoktu. Şimdi bu çok yeni bir durumdu; fakat şehirdeki her şey yeni bir durumdu zaten ve çok şaşırmadı. Bunu da kaydına aldı. Kızlar onunla ilgilenmiyordu; ancak o da aralarına dalıp artık onlarla ilgilenmek istemeyene kadar birçok kez keyif yaşamasına ses çıkarmadılar. Saatler sonra, artık hiç biri diğeriyle ilgilenmez, sadece yemekle ilgilenir olmuştu. Sessizce yemeklerini yediler ve güneş doğmadan biraz önce uyumaya yattılar.

Sanki afyon çekmişler gibi, Little Liza Jane'in söylediği şeyi bir yarı uyanıklık arasında, duydular. "Yarın Madison Meydanı'na gideceğiz. Orada bol miktarda keriz var." Ve uykunun gri dumanı küçük odaya doldu; yamuk, yumuşak yatakta keyifle üzerilerine çöktü.

*

Ertesi sabah, Peter Lake şehri, o günden sonra uykudan uyandığı her seferde olduğu gibi, farklı gözlerden gördü. Asla bir günden öbürüne, aynı şehir olmuyordu. Karanlık, kapalı, dumanlı öğleden sonralar; okyanuslar dolusu yağmur; kristalden berrak sonbahar günleri; güneş ışığı ve gölgeler ile dolu başka hiçbir şehir olamazdı.

Erken kalktı. İki kız battaniyelere sarınmış yatıyordu. Peter Lake giyindi ve çabucak dışarı çıktı; ilk defa şehrin gün ışığını ve konutların üstündeki

en yüksek bacayı görecekti. Bahçede, beline kadar yükselen otların arasında dururken, bu yapıların içinin neye benzediğini merak etti. Bir binanın içine hiç girmemişti. Bütün bildiği, bunlardan birinin kapısını açınca içeride, bu yeni keşfettiği şehir kadar geniş ve eğlenceli yeni bir şehrin olduğuydu. Neredeyse yazın geldiği baharın bu son gününde, en yakın konutun kapısına gitti ve soğuk bir şafakta yüksek bir tepenin üstünden kışa yatmış büyük bir şehre bakacağını umarak, kapıyı ardına kadar açtı. Belki bir gün bakacaktı ama o anda baktığı yerde karanlık ve mide bulandıran bir koku vardı. Basamakları gördüğünde, temkinli temkinli (bataklıkta yetiştiği için yükselme kavramı yoktu) yukarı çıktı ve bir sahanlığa geldi. Tırabzanların üstüne kablolar ve ipler bağlanmıştı; bunlarla çocukların oynadığını düşündü. Karanlıkta, kirli duvarların çizilmiş ve oyulmuş olduğunu gördü. Burası, sudan, gökyüzünden ve kumlardan uzakta korkunç bir yerdi. Basamaklardan daha yukarıya gitmek için anlamadığı bir çekim hissetmese hemen dışarı çıkıp burayı unutmak üzereydi. Şimdi binanın kalbindeydi ve sanki bir mezarın dibindeymiş gibi ışıktan çok uzaktaydı. Tam geri dönmek üzereydi ki avının üzerine atlamaya hazırlanan bir avcı hafifliğiyle kendine hâkim oldu ve hareketsiz kaldı. Önünde bir çocuk vardı; sıradan bir çocuk değildi ya da öyle olmadığını umdu. üç dört yaşından büyük değildi ve üzerinde iğrenç bir kara gömlek ile kocaman, saçları kazınmış ve şekli çarpılmış bir kafası vardı. Alnı ve tepesi, patlamak üzereymiş gibi ileri çıkıktı. Başının arkası da öyleydi. Peter Lake ürktü. Buradaki molozların içindeki bu yaratık elini ağzına sokmuş, duvara dayanmış, boş boş ileriye bakıyordu. Çenesi titredi ve o iğrenç kafatası çırpmıyormuş gibi öne arkaya sallandı. İçgüdüleri Peter Lake'e bu çocuğun yaşayacak fazla bir zamanı kalmadığını söylüyordu. Yardım etmek istedi ama bunu yapmak için hiçbir tecrübesi veya ona yol gösterecek bir anısı yoktu. Ne kalabilecek ne de çekip gidebilecek hâldeydi. Yarı karanlıkta onun sallanmasını seyrederek kalakaldı ve başı döne döne gerilerken, bir şekilde kendini tekrar gün ışığında buldu.

Koridorda ölüme terk edilmiş o çocuk gibi bir şey, bataklıkta bilinmezdi. Fakat burada, gün doğmuşken, fanilik vardı. Bu şehirde, bir kere içine düşünce bir daha asla dışarı çıkamayacağın şeyler mevcuttu: kâbuslar ve yavaş ölümler, çocukların ölümü, bağışlanarak veya kefaretini ödeyerek kurtulamayacağın ıstıraplar, nihai ve ebedî yitiş. O çocuğun anısı

yakasını bırakmadı. Fakat gerçeklik yılankavi halkalarını oluştururken, yakasına yapışan son şey de olmadı.

Hatta telafisi imkânsız şeyler telafi edilebilecekti ve her şey için bir denge vardı. Olmak zorundaydı. Dolandırıcıların yanına döndü.

“Kılıcını burada bırak,” demişti kızlar, “yoksa aynasızlar peşini bırakmazlar.

Bir Bayman yüzmek veya yuvarlanmak haricinde kılıcından asla ayrılmazdı. “Bir yığın para için bile,” dedi Peter Lake, “kılıcımı burada bırakmam.”

“İşte bu iyi,” dedi Dolly. “Dilerim ondan da çok para çalarsın.”

Madison Square, kızlarla karşılaştığı parktan daha uzakta bir yer değildi. Bir feribot, iki köprü, bir tren ve yarım düzine tünelden sonra, birkaç saat de caddelerin dolambacı içinde, her birinden hayat fışkıran geçitlerden, sokaklardan, kemer altlarından geçerek zikzak çize çize yürüdüler. Peter Lake, işe başlamadan önce bitkin düşmüştü bile. Fakat sonra, hava köprüleri ağının kesişim noktasındaki yüksek binalarla çevrili bu muhteşem parkta, seri hâlinde ay dansı, deniz kabukluları dansı ve sazlıkların rüzgârda salınması dansı yaptı. Dolly de onun etrafında dans etti ve o sırada Little Liza Jane, kalabalığın arasında sağa sola gezinerek cep yokladı.

Little Liza Jane’in (gerçekten güzel bir kızdı) paranın kokusunu almakta büyük bir yeteneği vardı ve şişko bir adamın Turkey Bankasından vals yapar gibi çıktığını görünce bal arısı gibi adama gitti. Adamın yüklü cüzdanındaki 30.000 doları aldı. Titreye titreye Peter Lake’in çılgın mideye dansını yarıda kesti ve Dolly ile birlikte parkın köşesine gelmelerini istedi. Parayı eşit bölüştüler ve Peter Lake’in payına o sabahki hasılattan 10.004,28 dolar düştü.

Little Liza Jane, şişko adam şikâyet ettiği takdirde polisin peşlerine düşeceğini, dolayısıyla şimdi ayrılıp akşam olunca tekrar buluşmanın daha iyi olacağını söyledi. “Tam burada,” dedi. “Bu arada paranı bir bankaya koy.”

“O da ne?” diye sordu Peter Lake. Kız ona “banka” kelimesini okumayı öğretti ve eğer parasını kapısında bu kelimenin yazılı olduğu bir binaya koyarsa, paranın emniyette olacağını anlattı. Peter Lake bu fikri beğendi ve ayrıldılar. Bir banka buldu, içeri girdi, gıcır gıcır kâğıt paralarını, bankanın bir duvarına güzelce sokuşturdu ve çıktı. Artık paranın emniyette

olduğundan ve hiçbir maymunun üzerine işemeyeceğinden emindi. Oradan çıkınca Madison Meydanındaki cam saraya girerek akşam tekrar işe çıkana kadar orada vakit geçirmeye niyetlendi.

*

Makineler. Her yerde makineler vardı ve her döndüğü yönde daha çok makine görüyordu. İlk önce Peter Lake bunların, durdukları yerde dans etmeyi öğrenmiş hayvanlar olduğunu sandı. Peter Lake için, altı da üstü de metal olan bu dünya, olağanüstü ve karşı koyması imkânsız bir hipnoz gibiydi. Daha önce hiç böyle şeyler görmemişti. Pencerelerden içeri dolan güneş, yüksek palmiyelerin arasından yayılıyordu. Havada asılı bir orkestra, bu acayip makinelerin hareketleriyle uyumlu beli kırık bir müzik çalıyordu. Fazla şişman blok çelikten şekillerin merkezinden, yeşil bir piston nefes darlığı çekiyormuş gibi yükselmeye uğraşıyordu. Her renkten tekerler zangırdadı ve geri döndü sonra da peşinden köpek kovalıyormuş gibi yuvarlanmaya başladı. Toplar ve çubuklar yükselip alçalmaya başladı; tertibat tik tok sesleri çıkardı; hareketli bloklar öfkeli geyikler gibi hızla ve arka arkaya çarpıştılar. Şehir meydanı kadar büyük koskoca hokkabaz makinelerin ve palmiyelerin arasından küçük buhar sütunları fışkırdı ve sağa sola sürpriz su ve yağ damlaları sıçradı. Peter Lake bu şeylere bayıldı. Ve o yerde bunlardan iki bin tane vardı; her biri oflaya puflaya çalışıyordu. İlk defa bataklıktan uzaklaştırıldığına memnun olmuştu. Makinelerin hareketlerinde, o ana kadar öğrendiklerinden daha fazlasını görüyordu.

Dalgalar, rüzgâr ve su gibi hareket ediyorlardı. Kendi içlerinde güç ve kıvanç doluydular.

Makinelerin arasında gezerken - iki bin tane makine! - başı döndü, mest oldu. Bunların bir tanesinin bile ne işe yaradığını bilmiyordu; onun için sormaya karar verdi. Duman püskürten her dev yaratığın yanında bir çeşit bir muhafız, aslında bir satıcı vardı.

Peter Lake hiç satıcı görmemişti ve satacak elli tonluk ve 200.000 dolarlık bir makinesi olan bir adamın, kürk çarıklı, midye kabuğu ve tüyler içindeki on iki yaşında bir oğlana vakit ayıracağını düşünmenin hayali bile zor. Fakat Peter Lake'in yapması gereken tek şey, o canavar makinelerden birinin yanına gidip muhafızına, "Bu, bu ne bu?" diye sormak oldu.

"Ne bu mu? Ne bu mu? Bu, sevgili bayım, Barkington - Payson, Yarı Otomatik ve Seviye Ölçer Sualtı Temel Atma Sondaj ve Dinamit Ara Parçası! Burada sergilenenler arasında ve dünyanın başka bir yerinde

bununla mukayese edilebilecek bir YOSÖSTASDAP bulamazsın. Önce tasarımdan başlayalım. Buraya, Düseldorf'ta en iyi şekilde üretilen taklabaz ayağın yanına gelin şu yekpare turkey parçaya bakın; pırıl pırıl bir yodelagnia ve saf çelikten körük yayları.

Şimdi, bu turkey parça doğrudan doğruya olağanüstü bir hassasiyetle kalibre edilmiş meltonian bir rota bağlantılı ki onun dibinde de sadece üstün kaliteli bir YOSÖSTASDAP'ta görebileceğiniz sıra dışı bir hususiyet var — deniz tipi helezonik tepe konveyörü kovanı! Bu, bulabileceğiniz en iyi kalite. Ben kendim kullanıyorum. Genellikle herkese bunu söylemem ama sana söyleyeyim. Başka hiçbir YOSÖSTASDAP'ın yanına bile sokulmam. Yemin ederim, bunun için hayatımı bile veririm. Şu içeri çekme bıçaklarına bakın. Siz hiç böyle bıçak gördünüz mü? Şu dış tabaka delicisi bile tek başına makinenin bütün fiyatına bedel. Saf salinium! Çifte muhafazalı bataklık tekerleği! Tekerden kaya gibi bir süspansiyon parçayla korunmuş. Açın ve pürüzsüz calabrian perdahına dokunun. Şimdi sadede gelelim. Yerinden oynatılması gereken yarım milyon dolarlık su altı kayası varsa en ucuzundan kedi pisliği gibi bir şey kullanılır mı? Elbette kullanılmaz, hele sizin gibi biri hiç mi hiç kullanmaz. Ben işin uzmanını gözünden tanırım. Kimse beni yanıltamaz. Sen arkadaşım, Yaradan'ın makinist başısın. Senin gibi işinin ehli biri, kımıldatacağı şeyler için sağlam ve iyi makineler kullanır: Barkington-Payson gibi güvenilir ve iyi yapılmış makineler. Buraya gel de düdüğe bir bak. Saf volpinium! Şimdi, size fiyat hakkında küçük bir sır vermeme müsaade edin.. Peter Lake bu adamı iki buçuk saat kadar dinledi. Kendini her kelimeyi anlamaya zorlarken ağzı bir karış açıktı. Yankesicilik ve kırmızı elbiseli maymunların yanı sıra, bunun da içine yuvarlandığı uygarlığın temel taşlarından biri olduğunu düşündü. Fakat adamın çabasını Peter Lake'i yakalayan iki polis memuru ve bir papaz böldü. Ellerini arkasına bağladılar; onu güzelim sergi salonundan çıkarıp çocuklarla dolu bir tutuklu arabasına bindirdiler ve Reverend* Overweary Meczup Çocuklar Erkek Yurduna götürdüler.

---

* Çevirenin Notu: İngilizce, Hristiyan din adamlarının adından önce kullanılan, muhterem, saygıdeğer anlamında bir saygı ifadesi.***

Şehrin her yerinde; gün ışığının sıcaklığında, varillerin içinde, bodrumlarda ve biraz sessizlik ve sükûnet bulabildikleri her yerde, tavşanlar

gibi birbirine sokulmuş uyuyan ebeveynsiz çocuklar bulunabilirdi.

Geceleri, soğuk onları hareketlendirir; çocuklara hiç yakışmayan ve hiç yakışmayacak maceraların, yağma ve talanın kollarına fırlatırdı. Yarım milyondan fazla böyle çocuk vardı ve bunlar, hastalıklara ve şiddete, en fazla kendilerinden büyük olanlar kadar, hatta bazen onlardan da çabuk boyun eğerlerdi; çömlekçiler tarlasına sık sık, iç burkacak kadar küçük ebatlarda tabutlar gelir, mezarcılar bazen ikisini üçünü birlikte hallederlerdi. Kimse bu çocukların adını bilmezdi (bazen isimleri bile olmazdı) ve kimse de asla öğrenemezdi. Bazen, vicdan sahibi insanlar, “Bu çocuklar ne olacak?” diye sorarlardı, yaz kış sokaklarda olan çocukları kastederek. Bu soruya cevaben, bazıları çalışır veya çalar; bazıları yurttan yurda veya bodrumdan bodruma gezer; gerisi de şehrin dışında, sessiz, düz ve makilik bir araziye gömülürdü.

Çocuklar bazen algılarını ve hislerini yitirir ve meczup bir hâlde ortalıkta dolanırlardı. İşte Overweary Yurdu, aklını yitiren erkek sokak çocuklarına sığınak ve eğitim sağlamak için kurulmuştu.

Genel taramalarından birinde de Reverend Overweary’nin yardımcıları, üzerindeki giysilerden dolayı Peter Lake’i fark etmişlerdi.

Peter Lake, bu yurdun üç adam tarafından idare edildiğini çok çabuk keşfetti. Reverend Overweary’nin kendisi, oğlanlara karşı derin şefkatinden dolayı kendini her şeyden mahrum bırakan, acınası bir kişilikti. Sık sık gözlerinde yaşlar olur ve başkalarının çektiği ıstıraplar için ıstırap çekerdi. Bu nedenle de yardımcısı Deacon* Bacon’ı doğru dürüst denetlemeye ne zamanı ne de enerjisi vardı. Deacon Bacon, her yeni gelen grubun içinde, ilk bit temizliği sırasında, bizzat ve hevesle yaptığı bakıma gayretle cevap verecek birkaç oğlan bulacağını bilirdi. Gerçek, oğlanlar buhar banyosunda bit ilacı sürünmeye hazırlanırlarken Deacon Bacon’ın da onlara katılmasıyla ortaya çıktı. Peter Lake, ilacın vücuduna onun tarafından sürülmesine karşı çıktı ve kendi kendine yapmakta ısrar etti. Yeni gelenlerden bazıları düpedüz bilmiyorlardı. Bazılarıysa kuş gagası gibi burnunun üstünde kemik çerçeveli gözlüğü olan bir seksen boyunda, müşfik görünüşlü adamın kendilerine yaklaşmasına hevesliydi. Çok geçmeden (her zaman olduğu gibi) her şey açığa çıktı ve Deacon Bacon maiyetiyle birlikte günlerce, sultanların Marmara Denizi’ne bakan kabul salonları gibi döşenmiş kulübesine çekilirken, Reverend Overweary bunu görmezden geldi.

*Çevirenin Notu: İngilizce, din adamları için kullanılan “yardımcı papaz” anlamındaki ifade***

Zaten, Reverend Overweary kimdi ki yardımcısını cezalandırsın? Kendi evi bir saray gibi dikiliyordu. Ve içinde her zaman iki binden fazla oğlanın yaşadığı gri taş bloklardan inşa edilmiş yurt binası onun yanında cüce kalıyordu. Reverend Overweary, zenginleri, entelektüelleri ve hanedan mensuplarını ağırladığı savurganlığı abartılı balolar düzenlerdi. Davet edildikleri bu balolara katılırlardı; çünkü hem yemekler güzeldi hem de onu, servetini milyonlarca kişiye sığınak sağlamak için harcayan bir para babası sanıyorlardı. Gerçek tam tersiydi. Ona servetini sağlayanlar oğlanlardı. Eğitim ve öğretim kisvesi altında, çocukları çetelere veya onlara ihtiyacı olan herkese kiralıyordu. Vasıfsız olanlar için, günde on iki saat çalışma ve aptalca davranışlarda bulunmama koşulu ile gündelik ücret, adam başı dört ile altı dolar arasında değişiyordu.

Çocuklar için günde birer dolar harcıyor ve her gün net olarak yaklaşık 8.000 dolar kar ediyordu. Elbette bu toplam sürekli olarak, çocukların hastalanmaları, ölmeleri veya kaçmaları (bu üçlü genellikle üçü bir arada olan bir süreçti) nedeniyle aşınıyordu. Merhametli muhterem, oğlanları sokaklardan topluyor, onlara iş öğretiyor, onları çömlekçiler tarlasından kurtarıyor ve her yıl birkaç milyon dolar kazanıyordu. Oğlanlar yurttan ayrıldıkları zaman, beş kuruşsuz ayrılıyorlardı.

Peter Lake, hemen hemen tamamen büyüyünceye kadar burada kaldı. Bir köle olmasına rağmen, cennette gibiydi ve bunun sebebi de Overweary Yurdu üçlüsündeki üçüncü faktör, Reverend Mootfowl’du.

*

Peter Lake makine sergisi salonunda yakalandığı gün, o günkü tarama sorumlusu olan Reverend Mootfowl, yanındaki polisin itirazlarına rağmen, sergiye girmekte ısrar etmişti; çünkü teknolojinin, mühendisliğin ve makinelerin sergilendiği yerleri ziyaret etmekten kendini alıkoyamıyordu. Yurdun kurucularından biriydi ve henüz her şey yoluna oturmadığı zamanlarda ve “papazlığa atanma” töreninden önce, Overweary onu bir sürü teknik okula göndermişti. Mootfowl’un, metal işleme, demircilik, makine yapımı, pompa tasarımı, kemer inşası, kablo bükme ve yapı mühendisliği haricinde herhangi bir duygusu, arzusu veya düşüncesi yok

gibiydi. Çelik, demir ve kereste ile yaşıyordu. Hemen her şeyi imal edebilirdi. Çılgın bir zanaatkârdı ve alet edevatın efendisiydi.

Peter Lake'in, bir demir ocağının başında gece gündüz çalışan elli seçkin öğrencinin arasına girmesi uzun sürmedi. İşe erken yaşta başlayıp çok çalışma ile mekaniğin ustası oldular. Makineleşmeye yeni başlayan şehirde, Mootfowl ile birlikte, tam zamanında çalışmaya başlayan ve tam bu işe uygun insanlardı. Motorlar hayat bulmaya ve kendi duman ve buharlarını başlarına taç ederek her köşeyi aydınlatmaya ve canlandırmaya başladılar. Bir kere çalışmaya başladıklarında, aheste ve kendinden emin, ritmik parıltılarının ihtişamı ilelebet devam edecekti. Şehrin bedenine, sadece onu harekete geçiren kaslar ve hız katmıyorlardı; dur durak bilmeden geleceğe ilerleyen yeni bir hayat da yaratıyorlardı. İnsanı sersemleten sayıda birbirine benzemez parçaların bir araya getirilmesi gerekiyordu.

Elektrik; o vahşi, hızlı ve kıvılcımlı ışınlar her yere girmeye başlamıştı. Peteklere dolan buhar, dinamoları harekete geçiren motorlar, caddelerin altından giden trenler, kat sayıları gittikçe yükselen binalar, mekanikçilerin yarattığı mekaniğin yeni dünyasıydı.

Makineler kendi miraçlarına yükselirken ve şehrin kendisi bir makine hâline gelirken, milyonlarca insan, gece gündüz, bu doğuma şahit olmak, doğru şeylerin yapılmasına katkı sağlamak, atmaya başlayan kalbi çarpmaya devam ettirecek çeliğin, taşın ve edevatın üretilmesi için, hırsla çalıştı.

Şehre yeni çelik katmanlar döşeyecek inşaatçılar ve makinistler her yerden geldiler. Kullandıkları malzemeleri, üretilir üretilmez kullanıp tüketecek kadar becerikliydiler. Pennsylvania'nın o ıssız yabanlığı, onların ateşli kalpleri; eyalet arazisinin orman örtüsü, şehirdeki demir işlerinin kalıbı oldu. Madenleri kazdılar, taşıdılar, patlattılar ve her şeyi buraya taşıyıp şehrin düzenindeki yerlerine yerleştirdiler. Elbette, hünerli ellerden çıkan küçük parçalara bitmek tükenmek bilmez bir ihtiyaç doğdu. İşte bu çelik parçalar, Peter Lake'in imal etmeyi öğrendiği parçalardı: contalar, kelepçeler, cıvatalar, sürgüler, kavrama kolları, merdaneler, teller gibi, kavuran ateşlerden veya makinelerden hassas ölçülerle çekilerek yapılan parçalar. Ayrıca kullandığı ateşi her daim harlı tutacak türbinlere kumanda etmeyi, makinelerin ve elektrikli motorların bakımını yapmayı, otomatik ateşleyicilerin karmaşık mil hareketlerini, elektrik sistemlerini, vitesleri,

çarkları, hareketi nakletmeyi, gazlı motorları, basınç kazanlarını, metalürjiyi, metal gerilim mühendisliğini, kısacası, kendine makinist diyenlerin bilmesi gereken bütün fiziği öğrendi.

Yağlı karaya bulanmış çelik aletlerin her yere dağıldığı ve bir düzine ateşli ocağın gürüldeye gürüldeye kıvılcımlar saçtığı, devasa bir hangarda çalışıyorlardı. Makineler ve alevler birlikte şarkı söylerken, çılgın bir müzik çalan vurmalı çalgılar orkestrası gibiydiler.

Oğlanlar siyah deriden iş önlükleri ve kalın eldivenler giyerlerdi.

Ateşlerin ve örslerin arasında kendi toplumlarını oluşturmuşlardı ve günde on altı saat işlerinin başında kalıyorlardı. Mootfowl ise en az yirmi saat çalışıyordu. Onların bu hünerli üretimlerinden hatırı sayılır ölçülerde gelir elde ediliyordu ancak onlar sadece işin kendisiyle ilgileniyorlardı. İş için şehirde dolaştıkları zaman, herkes onları siyah önlükleri, çağın taleplerini karşılamak üzere her gün biraz daha artan esrarengiz maharetleri ve işlerine olan insanüstü sadakatleri ile tanıyordu.

Mootfowl, hararetli bir parça çeliğin hazır olup olmadığını kontrol etmek için yağlı zemine diz çöktüğünde demir ocağının hararetinden saçları tutuşmasın diye bir Çinli şapkası takardı. Sıcak metali inanılmaz bir şefkat ve hassasiyetle ele alır ve muamele ederdi. Kaynayan metal eriyiğinden güçlü bir aksam yapmak için tamı tamına nasıl darbeler indirmesi gerektiğini çok iyi bilirdi. Oldukça uzun boylu bir adamdı. Peter Lake tam boyuna ulaştığında bile, adamın yarı boyunda hissederdi kendini. Mootfowl'un, büyük gezegenlerin yüzeyi gibi sarp, isli ve aydınlık bir yüzü ve baykuş gözü gibi kıvılcımlı gözleri vardı. O gözleri her gördüğünde, Peter Lake, Baymanlarla geçirdiği günleri ve bazı sabahlar kahvaltıda yediği yağlı baykuş kızartmalarını hatırlardı. Ama o günler çoktan bitmişti. Mootfowl'un himayesi ve öğretmenliği altında, okuma yazmayı, matematiği kullanmayı, işle ilgili konularda maharetle tartışmayı ve pazarlık etmeyi, her şart altında yolunu bulacak kadar şehrin kendisini öğrendi. Oğlanların yarısı İrlanda kökenli olduğu için gerçek İrlandalı aksanıyla konuşmayı da öğrendi. Bu aksam sevdi - dalgaların üzerinde koşmaya benzeyen bir aksandı - ve birkaç yıl içinde, Baymanlardan öğrendiği birkaç oynak sözcük dizilimi dışında, başka türlü konuşamadığını fark etti. Yine de sık sık, orijinal benliğini (nasıl bir kimlik idiyse) kaybetmekten dolayı kederlendi. Gerçek bir Bayman değildi; gerçek bir İrlandalı değildi: sadece Mootfowl'un, hangarın bir köşesinde

görülebilecek, minyatür aletlerle çalışmayı öğrenen beş yaşındaki gözü pek oğlanlardan farklı olarak, çıraklığa biraz daha geç başlamış çocuklarından biriydi. Neye sadakat göstermesi gerektiğinden emin değildi. Fakat arkadaşı ‘meczupların katlandığı diğer eziyetler gibi, bu belirsizliğin de bir gün kaybolacağını varsayıyordu.

Şehrin yapıları, resif inşa eden mercanlardan daha hızlı birbirleri üzerindeki yerlerini alırken, Mootfowl ve grubu, dur durak bilmeksizin hep iş başındaydı. Her kulenin geniş bir manzarayı seyredişi sadece bir dakika sürüyor ondan sonra ebediyen rakibi diğer kuleleri seyrediyordu. Büyük köprüler öyle değildi. Onlar nehrin üzerinde uçuyor ve ebediyen, havadar bir manzaraya bakıyorlardı.

Mootfowl köprülere tapıyordu. Birçoğunun inşaatında görev almıştı ve East River’dan Brooklyn’e yeni bir tane daha köprü geçirileceğini duyduğunda günlerce bayram etti; çünkü o uzunlukta bir köprünün özel olarak imal edilecek metal parçalar ve uzmanlık işi onarımlar gerektireceğini biliyordu. En mukaddes anlarından biri, oğlanlara, Brooklyn Köprüsü’nün dört ana kablosu nehrin üzerine çekildikten sonra, Albay Roebling* için köprünün en yüksek yerlerinde kırılan mafsallı demir bağlantıları onardığını anlatmasıydı.

---

* Çevirenin Notu: Washington Augustus Roebling (1837 - 1926). Babası John A. Roebling tarafından tasarlanan Brooklyn Köprüsü’nü inşa eden Amerikalı inşaat mühendisi.***

Mootfowl, fırtınada kalmış bir kuş gibi başı döne döne, yanında asılı aletleriyle birlikte su yüzeyinden çok yüksekte, altından geçen Fulton feribotunun binlerce yolcusunun hayran bakışları altında çalışmıştı.

“Jackson Mead,” dedi Mootfowl, huşu içinde bir hayranlıkla, “Ohio’nun ötesinden, yüz tane sağlam adamı ve nereden getirdiğini sadece Allah’ın bildiği tonlarca para ve çelikle yeni bir köprü yapmaya gelmiş. Buraya fırtınadan sonra vardılar. Beyaz duvar şehrin dışını günlerce esir almıştı. Duvar tam kalkmak üzereyken, onların treni yoluna devam etmiş ve Erie Lackawanna geçişindeki puslu havayı yarmış. Trenin, duvarın tabanına çarptığını anlatan Çiftçiler şaşkına dönmüşler. Duvarın dibine vurduğunda, trenin parladığını ve çatısının kazınıp yırtıldığını ve söylemişler. Her ne

olmuşsa olmuş, Jackson Mead burada ve köprü yapılacak. Bunun için dua edelim."

"Neden?" diye sordu, genizden konuşan ve her zaman çok şüpheci olan demirci oğlanlardan biri.

Mootfowl ona baktı. "Bir köprü," dedi, "çok özel bir şeydir. Büyüklüklerine rağmen ne kadar zarif olduklarını hiç fark etmedin mi? Kuşlar gibi yüksekte süzülürler; en ince çaba ve gayretlerimizle cisimleşip uzarlar ve cennetlik eğrilerle şekil bulurlar. Bir mil uzunluğunda çelikten bir eğri nehrin üzerinde asıldığında, inan bana, Allah bunun değerini bilir. Bir kilise adamı olarak, şunu bile söyleyebilirim ki o çelik eğri, fiziğin tüm kurallarını sevinçle kaynaştıran, isyan ile itaat arasında mükemmel bir denge kuran o muhteşem şey, Allah'ın dünya üzerindeki imzasıdır. Bence Allah köprülerin inşa edilmesinden hoşnuttur. İşte bu nedenle bu şehir, her bakımdan bu kadar zengin; bütün bir ada büyük bir katedrale dönüşüyor."

"Bronx dışarıda mı kalıyor?" diye sordu başka biri.

"Evet," dedi Mootfowl.

Ellerindeki aletleri bıraktılar, başlarını eğdiler ve arkalarındaki ocakların ateşleri şarkılarını söylerken, yeni köprü için dua ettiler.

Duaları biter bitmez, Mootfowl çelik bir yay gibi fırladı. "İş başına," dedi. "Bu gece çalışın. Yarın, yeni köprüde çalışmak için müracaat edeceğiz."

Jackson Mead hakkında, Batı'daki büyük nehirlerin üstüne, bazılarının yapımı yıllar süren ve dipsiz denebilecek kanyon ve vadileri geçen, usta işi birçok asma köprü inşa ettiğinin dışında çok fazla bir şey bilinmiyordu. Gazetelerin yazdığına bakılırsa, bir şehrin, ancak yüksek köprüleri varsa gerçekten büyük bir şehir olacağını söylemişti. "Londra'nın ve Paris'in haritadaki görüntüsü," diye konuşmuştu, köprü şirketinin ofislerindeki basın konferansında, "San Francisco veya New York ile mukayese edildiğinde, çok sıkıcı. Muhteşem olabilmek için, bir şehir, kalp veya böbrek gibi, büyük ve yeşil bir bedenin boğduğu, toparlak ve korumalı bir organa benzememelidir. Davet edildiği tüm yönlere, suların üstünden, yarım adaların, tepelerin, yükseklere çekilen kulelerin içinden geçerek uzanmalı, uzamalı ve atlamalıdır; adalar köprülerle birbirlerine bağlanmalıdır." Basın, orada köprü olmadığını hatırlatarak, misalleri arasına San Francisco'yu neden eklediğini merak etmiş.

"Benim hatam," demiş, gülümseyerek.

Gazeteler ve hanımlar, onun fiziksel görünümünü konuşuyorlardı.

İki metreye yakın boydaydı ama zayıf değildi. Kar gibi beyaz saçları; saçlarıyla uyumlu bir bıyığı vardı ve yelekli beyaz elbiseler giyiyordu; bir masa saati kadar kocaman, platin köstekli cep saatini eline aldığında, saat küçücük görünüyordu. Mükemmel sıhhatli fiziksel görünümüne bakarak yaşını tahmin etmek güçtü. İnsanlar onun, az pişmiş bufalo eti yediği, maden suyuyla banyo ettiği ve kartal sidiği içtiği için çok iri yarı, dinç ve masmavi gözlü olduğunu söylüyordu. Basın bunu kendisine sorunca, “Evet, elbette doğru,” dedi ve kahkahalara boğuldu. Onu çok sevenler vardı; elbette hiç sevmeyenler de. Peter Lake, Mootfowl ve diğer kırk dokuz arkadaşıyla, Jackson Mead’ın birkaç eşya ile döşenmiş ofisine doluştuklarında şaşkınlığa uğradı. Jackson Mead, gerçek boyutlardan daha büyük çizilmiş bir tablo gibiydi.

Mootfowl yanında küçük bir heykel gibi kalmıştı. Onları yan yana görünce, Peter Lake, Jackson Mead’ın damat, Mootfowl’un ise damadı düğün pastası üstünde temsil edecek figür olduğunu düşündü.

Genç çırak, çenesi bir karış aşağıda, ağzı açık olduğunu fark edince, ağzını kapattı ve sanki ağzına uyum sağlamaya çalışıyorlarmış gibi bir gümüş dolar kadar büyümüş gözlerini normal boyutlarına küçültmek için, bilinçli bir çaba harcamak zorunda kaldı.

Bir insanın bu adamdan nasıl nefret edebileceğini veya gazetelerin yazdığı gibi sert ve zalim denilebileceğini anlayamadı. Nihayetinde, pos bıyığı dâhil tamamen beyazlar içinde, kurumlu ama dengeli bir çehresi olan, hâlinden hoşnut, sakin görünümlü biriydi.

Peter Lake, işte tas tamam bu nedenle sevilmediğini anladı.

Adam başarılıydı ve tuttuğu işi bitiriyordu, buna hiç şüphe yoktu.

Tereddüt ve çelişkili duygularla iş görmeye kalkanlar, ne yapmak dediğini ve neden yapmak istediğini bilen birini kıskanıyorlardı.

Adam sanki birkaç asır boyunca, varoluşun normal problemlerini çözmüş ve şimdi sıra köprü inşa etmeye gelmişti.

Mootfowl neden orada olduklarını açıkladıktan sonra, Jackson Mead, bunun cazip bir teklif olduğunu, çünkü vasıflı demircilere, makinistlere ve teknisyenlere ihtiyacı olacağını söyledi. Fakat ne kadar hevesli olurlarsa olsunlar, bu çocukların bu işe uygun olduklarına ikna olmadığını açıkladı.

“Bunu söyleyeceğinizi tahmin ederek efendim,” dedi Mootfowl, “bir test önerisi hazırladım. Lütfen, çocuklarım arasından istediğiniz bir tanesini

seçin ve ona aklınıza gelebilecek en zor görevi verin. Böyle bir testle değerlendirmeye alınmaya hazırız," diyerek bitirdikten sonra, biraz asabi ve epey gururlu bir edayla, bir adım geri çekildi.

Jackson Mead, eğer aralarından seçeceği bir çocuk, demirden ve kayda değer bir kusuru olmadan, yedigen şekilli bir parça yapabilirse, hepsini işe alacağını söyledi. Adayların önünde durup onları incelerken, sanki bir kulenin tepesine tırmanmış gibiydi. Kendileri ise topluca bir yeni yetmelik ürpertisi geçirdiler ve kar beyaz saçlı köprücü, gurubun gerisine büzüşmüş tombul bir küçük oğlanı işaret ettiğinde, ürpertileri donmaya dönüştü.

"Onu seçiyorum. Bir zincir, ancak en zayıf halkasının gücü kadar güçlüdür ve bu çocuk bana en zayıf halka gibi görünüyor," dedi.

Bir buçuk metre boyunda, doksan kilo çeken, yüzü taşınması zor bir yağ tabakasıyla kaplı ve göz deliklerinin olması gereken yerde iki tane güleç, kara yarık olan, küçük Cecil Mature'yi seçmişti.

Yurtta kabak aşçılığı yaparken, makinist olmak için yalvar yakar olmuştu Cecil. Asker tıraşlı yağlı başının toparlaklığına mükemmelen uymuş delikli bir kasket şapka takmıştı. Kolları sosise benziyordu ve üzerindeki siyah önlükle yürümeye başladığında, ortalıkta canlı bir top güllesi dolaşıyor gibiydi. Overweary'ye geleli pek uzun bir zaman olmamıştı; nereden geldiği de pek belli değildi ama o, bir İngiliz balıkçı teknesindeki hayatına ilişkin hayal meyal hatırladığı anıları olduğunu söylüyordu. On dört yaşındaydı ve dünyada hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi bir havası vardı.

Test için kendisinin seçildiği ona anlatılınca, yüzüne sevinçli bir tebessüm yayıldı ve ocağa koştu. Herkes neler olacağını merakla takip ediyordu. Cecil'i severlerdi, orası bir gerçek. Ama bu sevgi, merdivenden inmeyi beceremeyen sakar bir köpeği sevmek gibi bir şeydi. Mootfowl henüz, Cecil Mature'nin zekâsını bu iş için terbiye edebilmiş değildi. Oğlan çok istekliydi ama çok nadiren bir işi doğru dürüst yapıyordu. Bir demir parçasını ısıtıp örsün üstüne koyduğunda hepsi ürktü. Her darbesi bir öncekinden daha sakıncalıydı.

Beş dakika sonra, demir berbat bir şekilde ezilmişti ama hâlâ sonuç alınabilecek bir hâldeydi. Cecil Mature, çekicini bıraktı, bir adım geri çekildi, şapkasını düzeltti ve yarık gibi gözlerini kısıp yarı mevta demire baktı. Sonra tekrar örsün başına geçti ve bu sefer demiri tam öldürdü. Demir parçası, kambur bir araba tekerleğine dönmüştü. Cecil Mature

tarafından on beş dakika dövüldükten sonra madenden yeni çıkmış cevher hâline gelmişti; daha çok da gökten yeni düşmüş bir meteor parçasına benziyordu. İşini bitirdiğinde, Cecil Mature kibarca geri adım attı ve oğlanların yanına geri dönüp aralarına saklandı. Jackson Mead, beyaza kesmiş ve nutku tutulmuş Mootfowl'a (Cecil'in de onlarla geldiğini bilmiyordu) teşekkür etti ve yeni gelen çelik payandaları teftiş etmek için arabasına gitti.

Tek sıra hâlinde, naaşsız bir cenazeden geliyorlarmış gibi hangarlarına geri döndüler. Mootfowl onlara izin verdi ve bir hafta aylaklık ettiler. Bu süre içinde, Mootfowl'un morali çok bozuktu.

Bütün gün mahzun mahzun devasa alet sehpasının üstünde yatıp güneşte kavrula kavrula gökyüzüne baktı. Sonunda Peter Lake'i yanına çağırdı.

Peter Lake çok sevindi, çünkü Mootfowl yılmaz bir adamdı. Koşarak yanına vardığında onu, hummalı bir çalışma içinde, atölyenin ortasına kurduğu iskelet gibi bir tertibatla uğraşırken buldu.

Peter Lake bunun yeni bir makine olduğunu, Jackson Mead'a göstererek durumlarını telafi edeceklerini düşündü.

Mootfowl'a bazı ayarları yapmakta yardım etti ama ne imal etmeye çalıştığını veya Mootfowl'un neden çılgın bir heyecan içinde olduğunu hâlâ anlamış değildi. "İşte oldu," dedi Mootfowl, "sadece tek bir şey kaldı. Ben sana söyleyince, şu çubuğa balyozla ve tüm gücünle vur. Benim son bir ölçüm ve bir bağlantı yapmam gerekiyor ve hassas olması çok önemli." Mootfowl, çelik çubuğun içinden geçtiği ahşap bir paravanın arkasına geçti. "Tüm gücünle Peter Lake, vur şimdi!" diye seslendi. Peter Lake tüm gücüyle vurdu ve yeni talimatı bekledi. Bekledi, bekledi ve nihayet paravanın ardına baktı. Mootfowl, tetikteymiş gibi gülümseyen bir ifadeyle, hiç olmadığı kadar hareketsiz, dingin ve sessiz, kalbinin ortasından, meşe bir kütüğe mıhlanmıştı.

"Aman Allah'ım," dedi Peter Lake. Geçirdiği şokla çok sevdiği bu adam için üzülemedi bile. Mootfowl'u kelebek iğneler gibi kütüğe çivilemişti.

Bir din adamının kalbine bir çelik çubuk çakıp sonra da cezasız kalamazdın. Peter Lake yurttan kaçtı (duvardan atlayıp kaçmadı elbette) ve o yıllar sona erdi. Önlüğünü geride bıraktı ama kılıcını yanına aldı.

*

Caddelerde koşarken, yollarda uçarken ve kendi kuvvetinin ateşini hissederken, Peter Lake, içinde bulunduğu duruma kafa yoruyordu.

Yirmi yaşını doldurmasına çok az bir zaman kalmıştı ve yakın zaman önce sade ama dolgun bir bıyık bırakmaya özenmişti.

Alnındaki saçlar dökülmeye başlamıştı ki artık alnı açılmış ve yaşından daha büyük görünmeye başlamıştı. Hoş bir yüzü vardı ama şartları hiç de hoş değildi. Kendini kolayca sevdiren, dost canlısı, iyi kalpli ve esprili bir insandı. Bütün hâliyle iyi bir adam görüntüsündeydi.

Bir aristokrat olsaydı, önü çok açık olurdu. Ama şimdi, bütün dünya önüne dikilmişti. Şehirde kendinden emin adımlarla gezerdi; mükemmel bir makinist ve meslek sahibi, güçlü kuvvetli bir genç olduğunun bilincindeydi. Evet, polis peşine düşecekti. Fakat hiçbir engeli olmadığı için bu sorun olmazdı.

Hiçbir engeli olmadığını düşünüyordu arkasına dönüp Cecil Mature'yi görene kadar. Cecil, bütün yüzünü kaplayan bir tebessümle bakıyordu ve görebilmek için göz yarıklarını kırpmıyordu bile. "Kahretsin Cecil, Sana benimle gelebileceğini söyledim mi?"

"Hayır ama ben geldim."

"Geri dönmelisin, polis benim peşime düşecek."

"Umurumda değil."

"Benim umurumda. Yurda dön!"

"Ben şenle gelmek istiyom!"

"Benimle gelemezsin. Şimdi git buradan. Yurda dön Cecil."

"İstediğim yere giderim."

"Benim peşimden gelirsen, yarım günde beni bulacaklarının farkında mısın? Büyük işler yapmaya başladığımda sana haber veririm."

"Burası özgür bir ülke, istediğim her yere giderim. Kanun öyle diyor. Bunu bir yargıç söyledi."

"Senin kafanı koparacağım."

"Hayır, koparamazsın"

"Öyleyse kaçıp senden kurtulacağım, hepsi bu."

"Hayır, kaçmayacaksın. Hızlı hareket edebiliriz. Ayrıca sana yardım edebilirim. Sebze alabilirim, yurtta yaptığım gibi. Bana kabak pişirmeyi öğrettiler. İyi kabak pişiririm."

"Hah, benim ihtiyacım olan şey tam da buydu, değil mi? Cinayet zanlısı olarak aranıp kaçarken, kabak aşçım yanımda." Hızla Bowery'de

yürüyorlardı. Aslında onun hızına yetişmek için Cecil koşuyordu. “Jessie James’in bir kabak aşçısı vardı, bunu herkes biliyor. Butch Cassidy’nin de vardı. Bu bir zaruret. Başka şeyler de pişirebilirim, çamaşır yıkarım, gece nöbet tutarım. İyi bir demirciyim, mükemmel değilim ama iyiyim.”

İnsan kalabalıklarının ve Bowery’de gösterişli danslar yapanların arasından geçtiler. Güneş batmak üzereydi; ışınları sayısız pencerenin defolu kara camları üzerinde kıvranıyor, kıpırdıyordu. Izgaracılar ve şarkıcılar, yeni akşamın hücumu ile sokaklara fırlamış; müzikholler mor, yeşil ve turuncu renklerle parıldamaya ve müziklerini çalmaya başlamışlardı. Manhattan mücevher kutusunu bırakıp, şehir dışındaki kıyıda alaycı kuşlarının ılık, tatlı gecelerine ve mehtaba dalmak için East River’dan aşağıya, karanlığa doğru ilerleyen buharlıdan gelen müzik bile duyuluyordu.

“Dövme yapabilirim”

Peter Lake, kaskatı hareketsiz kaldı. Cecil’e döndü. “Ne yapabilirim dedin?”

“Dövme yapabilirim.”

“Onu nasıl öğrendin?”

“Beni yurda götürmek için yakalamalarından önce bir dövmeci salonunda çıraktım.”

“Ben senin balıkçı teknesinden geldiğini sanıyordum”

“Ondan sonra dövmeci oldum.”

“Nerede?”

“Çin’de.”

“Anladım.”

“Yani şu Çinlilerin olduğu yeri demek istiyorum. Ne diyorlardı oraya? Hah, Çin Mahallesi!”

“Peki, tamam. Dövme yapabiliyorsan n’olmuş?”

“Yiyecek paramızı çıkarabilirim. Zengin kadınlara malikânelerinde dövme yapardım, gizli gizli.”

“Sen mi?”

Cecil Mature omuzlarını silkti. “Bütün vücutlarına dövmeler yapıyordum. Dövme yaptırmak için yataklarına çıplak uzanıyorlardı. On yaşındaydım.”

Peter Lake, Cecil’i yeni bir açıdan görmeye başladı. “Nasıl dövmeler yapıyordun?”

“Haritalar, Sanskrit yazılar, Temel Haklar Beyannamesi (kitaplardan kopya ediyordum). Belediye reisinin karısının ‘bue-tox’una* yaptım. Wa Fung söyledi nasıl yapacağımı; ben yaparken de o ve belediye başkanı perde arkasından seyrettiler. Bir ‘bue-tox’una Manhattan, öbür ‘bue-tox’una da Brooklyn haritası yaptım. Doğum günü için istedi. Wa Fung’a beş yüz dolar ödediler ama bütün işi ben yaptım.”

---

* Çevirenin Notu: İngilizce, ‘but’, ‘kalça, ‘kıç’, popo’, ‘kaba et’, geminin kıçı’ anlamlarına gelen ‘buttock’ kelimesi, romanın bazı bölümlerinde ‘bue-tox’ olarak kullanılmış. ***

Bu çok yönlü becerilerden etkilenen Peter Lake, Cecil Mature’nin yanında kalmasına izin verdi ama her an ayrılmak zorunda kalabilecekleri ve Cecil’in başındaki şapkayı atacağı üzerinde anlaştılar. Bir kuru mallar mağazasına Çinli şapkası almaya gittiler. Çünkü Mootfowl da bu şapkalardan giyerdi, Cecil’in güzel hatıralarla anımsadığı Wa Fung da. Peter Lake’in kalabalık içindeki konuşması tam bir İrlandalı gibiydi. Platform tepesinden nutuk atanların insanı uyutan sesine benziyordu. Mağazacıyla konuşurken konuşma sesi son derece kibardı. “Kabak aşçım ve dövmecim, Mr. Cecil Mature, bir Çinli şapkası almak istiyor,” dedi kibar bir alayla.

Mağaza sahibi şapkayı getirdi. Cecil giydi. Yampiri bir çapkına benzedi.

Çatılarda, su kulelerinin altında yaşadılar ve uzun süre sadece Cecil’in dövme kazancıyla geçindiler. Fakat sonra ortalık duruldu ve Mootfowl olayı maziye göçtü. Peter Lake, bazen takma isimle bazen de isim kullanmaksızın demir işleri yapmaya başladı ve önlerindeki gelecekten umutlandılar. Bir gece geç saatte, bütün gün çalışmaktan kurtlar gibi acıkmışken, rosto, taze ekmek, salata yiyip bira içmek için bir bara gittiler. Aydınlık ve gürültülü bir yerdi.

İçeride en az iki yüz kişi vardı. İçerisinin sıcağı ve konuşmalar tavana kadar yükselip tekrar salondakilerin kafasına düşüyor ve yeni mırıltılara dönüyor gibiydi. Cızırdayan sularıyla baştan çıkarıcı bir rosto tabağı Peter Lake ve Cecil Mature’nin arasına yerleştirildi.

Yemeğe başlamak üzereydiler ama bütün salon bir anda sessizleşiverdi. Onca gürültüden sonra şimdi duyulan tek ses buz kâsesinde eriyen buzların sesiydi.

Pearly Soames girmişti içeriye ve yapacak bir şey arıyordu. Tüylerini kabartmış kocaman bir kediye benziyordu. Gümüşi bıyığı, gümüşi sakalı ve kırmızı yanaklarından çıkan kedi bıyığı gibi favoriler ona, bir kobrayı bile korkutacak, büyüleyici bir hava veriyordu.

Üzerinden, sanki içinde bir bando marş çalıyormuş gibi, kendine güven, enerji ve serserilik yayılıyordu. Sırf eğlence olsun diye böyle salonları sessizleştirmeyi seviyordu. Yakın zaman önce, çetenin gaddar ve bencil kurucusu Mayhew Rottinel'in planlı ölümünden sonra Güdük Kuyruklar Çetesinin reisi olmuştu. Ve Güdük Kuyrukların iğrenç korteji arasından bir lord edasıyla bara gitti.

Etrafına bakındı ve rostolarının başına çöreklenmiş Peter Lake ile Cecil Mature'yi gördü. Gözleri dosdoğru Peter Lake'in kemerine asılı kısa kılıcı buldu.

"O kılıcı kullanabiliyor musun?" diye sordu salonun orta yerinden. Bu, bir soru olduğu kadar bir tehditti aynı zamanda; o nedenle Peter Lake ayağa kalktı. Pearly Soames ile aralarında bir patika aralandı.

"Evet, efendim," dedi Peter Lake.

"Gerçekten kullanabiliyor musun?"

Peter Lake evet anlamında başını salladı.

"Öyleyse kullan!" diye bağırdı Pearly Soames, bir elmayı hızla ve sert bir şekilde Peter Lake'e atarak.

Elma ortadan kaybolduğunda, Peter Lake, elma atılmazdan önceki pozisyonunu aynen koruyordu. Görünüşe göre kılıcı çekecek zaman bulamamıştı. Pearly Soames küçümseyerek dudak büktü. Fakat sonra, Peter Lake'in ardındaki kalabalıktan elma parçaları uzatıldı ve Pearly Soames'e götürüldü. Elma mükemmelen dört parçaya bölünmüştü. Pearly elmanın Peter Lake'in göğsüne çarpıp parçalanmış olabileceğini ilan etti. Peter Lake güldü ve elmayı kendisinin doğradığını söyledi.

"Bana kılıcını göster."

Kılıç tertemizdi.

"Elbette," dedi Peter Lake. "Kılıcımı yerine koymadan önce temizledim."

"Sahi mi?"

"Evet, buraya," dedi, Pearly Soames'e kalçasında kılıcı temizlediği yerdeki izi göstererek. Rostolarını ve içtikleri biraları Pearly ısmarlasa da

başlarının belada olduğunu biliyorlardı. Ancak başlarını belaya sokamadan yaşamayı becerebilecek yaşta değillerdi.

Pearly onları Güdük Kuyruklar Çetesine girmeye davet etti. Bunun çok tehlikeli olacağını söyleyerek itiraz ettiler. “Sizin için kesinlikle tehlikeli değil!” dedi Pearly, nadiren yaptığı bir iltifatla.

“Ancak sizi davet eden ben olduğum için kabul etmemeniz sizin için tehlikeli olabilir.”

Yerlerinden kıpırdamadan, rostoyu silip süpürmeye devam ettiler.

Pearly’nin gözleri alevlendi. “Sizi tanıyorum,” dedi. “Evet, sizi tanıyorum. Siz, dindar bir ördeğin göğsüne bir demir saplayan o iki gençsiniz.” Lokmalarını çiğnemeyi bırakıp Pearly’nin pırlanta gözlerine baktılar. “Neydi o adamın adı? Moocock? Mowblow? Ah evet... Mootfowl! Çok fiyakalı bir iş; çok çok fiyakalı küçük bir iş; şehirdeki bütün aynasızlar sizi arıyor. Ve sen şişko çocuk, çok göze çarpan bir silüetin var. Sence de öyle değil mi? Tamam! Şimdi ne olacak?”

Peter Lake ve Cecil Mature o akşam Güdük Kuyruklar Çetesine katıldılar. Onlarla geçirdiği on yıldan uzun süre içinde, Güdük Kuyruklar Çetesi, Peter Lake’e doğru kabul edilen birçok şeye aykırı beceriler öğrettiler. Şehrin çok geniş ve her an değişen hâletiruhiyesini anlamanın çok zor olduğunu bilse de Peter Lake, gün geçtikçe bütün şehri daha da iyi öğrendi; şehir sürekli değişti; Peter Lake de cürmün ayaklı ansiklopedisi çete içinde bir görevden diğerine geçerken değişti. Onlarla olmak çoğu zaman çok tehlikeli olsa da iyi bir eğitimdi aslında. Sanki bir prizmanın etrafında dolanıp ışığa bakıyormuş gibi, şehri pek çok açıdan görebilme imkânı sağladı.

Harlem Nehri’nin altındaki ‘çay poşeti’ toplantısına katıldığında, Peter Lake de bir woola boy olarak çalışıyordu. O güne kadar ev soyguncusu, kibar bir dolandırıcı, üçkâğıtçı, sanat hırsızı, sevk memuru, mühendis, çantacı, polisle arabuluculuk, liman hırsızı, kasa hırsızı olarak çalışmıştı. Woola boy olmak yeni bir iş olanağı; yeni keşfedilen oldukça dar kapsamlı bir alt uzmanlık alanıydı. O işe ‘Woola Woola deniyordu ve kamyon ve araba yağmalamak için karmaşık bir teknik kullanılıyordu. Woola boy ekip şefi Dorado Canes’di ve ekipte bir düzine adam vardı. Ekipteki adamlardan ikisi veya üçü bir sokakta veya bir kapı girişinde saklanır ve bir arabanın geçmesini beklerdi. Araba geçerken woola bov saklandığı yerden araba sürücüsüne doğru koşar, zıp zıp zıplayarak “Woola woola woola! Woola

woola woola! Woola woola woola!” diyerek, bağırabildiği kadar bağırırdı. Sürücülerin şaşkınlıkla kafaları karışırken, gözcüler arabaya girip talan ederlerdi. İyi bir woola boy ayakta dururken yerden bir buçuk metre yükseğe zıplayabilmeliydi.

Gözlerini şaşılaştırıp “Woola woola woola!” diye bağırmanın yanı sıra başka şeyler söyleyebilir ve kaz gibi keskin sesler çıkarabilirdi. Taşımacılar, hayretler içinde ağızları açık kalır ve arabalarındaki malların yarısı boşaldıktan sonra bile durumu farketmezlerdi.

Bütün meslekler gibi Woola Woola işinin de kendine has bir zarafeti vardı. Her ne kadar cezalı birisi olsa da (Pearly’ye orospu çocuğu demişti ki söylediği gerçek olmasa, affedilebilirdi belki) Dorado Canes yeni buluşlarla ortaya çıkmakta çok becerikliydi. İlk önce, daha yükseğe zıplamaya karar vermişti; bunun için üzerine ağırlıklar bağlayarak, aşağı yukarı şeysi’ dediği zıplama talimi yaptı.

Sonra yüz kilo kadar kurşunu özel kemerlerle beline ve omuzlarına bağlayarak denedi. Bu yükü kaldırmak için gelişen bacak kasları canlı yaylara dönüştüler. Durma pozisyonundayken üç metre havaya sıçrayabilir hâle geldiğinde, gerçekten nefes kesici bir seyirlik olmuştu. Sonra Peter Lake ona alaşımlı yayları olan botlar yaptı ki böylece Dorado Canes bir buçuk metre daha yükseğe zıplayabilmeye başladı. Sadece, “Woola woola woola!” diye heyecan içinde bağıran bir adamın yerden dört buçuk metre havaya zıplaması bile sürücüleri hipnotize etmek için yetip artıyordu ama Dorado Canes bununla kalmıyordu. Branda bezinden bir çift katlanabilir kanat yaptı. Uzun kollarını açtığında, kanatlar da açılıyordu ve havada süzülebiliyordu. O kadar yükseğe zıplayabildiği için, kanatlarla birlikte ilk zıpladığı noktadan dokuz on metre uzağa inebiliyordu.

Çok geçmeden, kanatları, yaylı botları ve bacak kaslarının gücüyle, üç katlı bir binadan atlayabildiğini keşfetti. Biraz talim yapınca dördüncü kattan da atlayabilmeye başladı ve beşinci kata kadar kendini geliştirdi. Cecil Mature, arabaların yüksekliğinin bir kat yüksekliği kadar olduğunu ve Dorado Canes’in altıncı kattan arabaların üstüne atlayabileceğini önerince canı isterse apartman çatılarından veya ticari binaların tepesinden de atlayabileceğini anladı.

Dorado Canes kendisine parlak ipek kumaştan tek parça bir elbise dikti ve elbise, boynunu ve başını sıkıca örtüyor, sadece yüzü açıkta kalıyordu. İşe çıkmadan önce yüzüne ve ellerine turuncu renkte bir makyaj yapıyor,

gözleri beyaz çukurlar hâlinde kalırken dudaklarını da mor boyuyordu. Kanatların iç yüzü sarıydı. Nefes kesici görevini tamamladıktan sonra, Dorado Canes her zaman sürücüye yaklaşıyor, “Ben Vinie Totmule. Ruhbanlar, belediye reisi ve polis şefi namı hesabına, size şehrimize hoş geldiniz diyorum. Sahte bozukluklara dikkat edin, kötü kadınlarla oynaşmayın ve odanızda lazımlık yok diye otel lavabosuna işemeyin,” diyordu.

Peter Lake Woola Woola işine bayılıyordu ve bir sürü suç işine gönüllü soyundu. Öğrenecek çok şey vardı, çok iş vardı ve her zaman için büyük bir vurgunla malı götürme olasılığı vardı.

Otuzlu yaşlarının başına geldiğinde, mekaniğin kurallarını, hırsızlık sanatını, Baymanların acayip becerilerini biliyordu; gençliğin mutlu heyecanlarının ve şehrin güzelliğinin keyfini çıkarmak için serbestlik kazanmaya başlamıştı. Sakindi, kendinden hoşnuttu ve seyrelmeye başlayan saçlarını kabullenmişti. Sadece mevsimlerin sükûnetini yaşamak, güzel kadınlara bakmak ve şehrin o müthiş ve her daim keyif veren operasını dinlemek istiyordu. Bunların hepsi, Harlem Nehri’nin kesif ve renkli yatağının çamuru içindeki çay poşeti toplantısında, Pearly Soames, Baymanları çocuk ve kadınlardan başlayarak yok etmekten bahsedince değişti.

Peter Lake, Pearly’yi fikrinden caydırmaya kalkarsa öldürüleceğini biliyordu. Yapabileceği tek şey saldırıdan önce doğrudan Humpstone John’u uyarmak ve Güdük Kuyrukların, bir daha Bayonne Bataklığı veya Newark Meadow yönüne dönüp bakmaya cesaret bile edemeyecekleri iyi bir kötek yemesini sağlamaktı. Öyle yaptı. Yüz tane Güdük Kuyruk, ince uzun, kahverengi kanolarının tabanına yatarak, sisin içinden süzülüp geldiklerinde, Bayman köyleri sessizdi. Kolay bir katliam olacağını düşünen Güdük Kuyruklar silahlarına yapıştılar ama Baymanlar hiç olmadık yerlerden fırlayıverdiler. Saz borularla nefes alarak suyun içinde sabırla beklerken, soğuktan mosmor bir hâlde sudan fırladılar. Kumun içindeki tünellerden çıktılar. Kamışların arasından geldiler.

Bir düzinesi kumluk taraftan at sırtında dörtnala koştular. Güdük Kuyruklara hücum ettiler ve havayı titreten güçlü vuruşlarla çeteyi dağıttılar. Koskoca Percheron* atları kanoları çiğneyip ezdiler ve kanlı suları bulandırdılar. Kadın ve çocuklar, düşman içindeki güçlü kuvvetli adamları kargıladılar, sürüden ayrılanları kovaladılar ve yaralıları

öldürdüler. Dehşete düşen Güdük Kuyruklar derin sulara kaçmaya çalıştılar ama onları kıvrak kanolarıyla kıstıran veya köpük ve kan izleri arasında eğitimli dansözler gibi kıvrılan atlı Baymanlar tarafında öldürüldüler.

---

* Çevirenin Notu: Kuzey Fransa kökenli, zekâsı ve iş yapma hevesi ile tanınan, iri yapılı bir yük atı cinsi. ***

Romeo Tan, Blacky Womble, Dorado Canes ve diğer çete üyelerinin doksan dördü orada öldü. Zavallı Cecil Mature, sadece yirmili yaşlarındaydı; Peter Lake ona yakınında durmasını söylediği hâlde deli gibi kaçtı. Atlı bir Bayman onu kılıçla biçmek üzereyken, Peter Lake, Baymanların kullandığı taklidi imkânsız ve ürkünç bir ıslık çalınca Bayman döndü. Ama Cecil Mature, Çinli şapkasını tuta tuta koşmaya devam etti ve bulut duvarın içinde gözden kayboldu. Anlaşılan, bulut onu ebediyen yutmuştu.

Savaşı kaybederken bile sakin kalmayı başardı Pearly Soames; peşindeki birkaç Baymandan kaçmadan durup (onun da özel bağları ve bir kaderi vardı ve ne kadar iyi savaşçı olurlarsa olsunlar midyecilerin veya balıkçıların elinde ölmeyecekti) Peter Lake'in ıslığının etkilerini inceledi. O keskin ses olmasaydı, Peter Lake'in dövüşmediğini veya kimsenin ona saldırmadığını fark etmeyebilirdi.

Şimdi Güdük Kuyruklar Çetesinin son üyesi olarak, Pearly Soames akıntılı sulara çekilmeyi başardı ve kendini Kili van Kull boğazının güçlü akıntısına bıraktı.

Bağrı yanık Peter Lake, tekrar şehre döndü (kahverengi bina kayalıkları, çaresizlik içinde olanlara bile bir şefkat ve rahatlama sağlıyor) ve uzaktan uzağa, Pearly Soames'in Güdük Kuyruklar Çetesi'ni yeniden kuruşunu ve nizama sokuşunu izledi.

Çok geçmeden çetede, yine onları ortaya çıkaran devir kadar kötücül, takıntılı ve çelik gibi yüz tane güçlü, yüzsüz ve enerjik askeri oldu.

Çok gerilerde kalan iki otomobilin önünden koşan beyaz at, kaslarının olağanüstü kasılmalarıyla havada süzülerek, büyük kavisli atlayışlarla uçtu. Peter Lake, sığ sularda uzun sıçramalarla koşan Bayman atlarına alışıktı. Fakat bu at sadece güçlü sıçramalar yapmakla kalmıyor, kendi becerisini keşfederken rekorlar kırıyordu.

Atın, evden kaçıp Peter Lake ile bu maceraya atılmadan önce, şu anda koştuğu gibi koşma imkânı olmamıştı veya en azından imkânı olduğunu hatırlamıyordu. Topuzlu beyaz dizlerinde ve güvercin döşü gibi göğsünde ateş yanıyordu. Yayından fırlamış bir oku bile utandırabilecek ve herhangi bir yarış atının koşabileceğinden daha hızlı, güneye doğru koştu. İki sokak arasını iki sıçrayışta geçiyordu ve koşu gücü de gittikçe arttı. Arabalarla tıkanmış kavşaklarda, yolunda ne varsa ve sonrasında ne olabileceğini düşünmeden, üstünden atladı. Bu türden tehlikeleri göze alabilecek kadar kontrollü koşuyordu; sıçramasının havada kaldığı süresi içinde inişi için uygun yerler seçebiliyor ve dörtnala sıçrayışını tamamlamak için o noktaya süzülüyordu. Atın, şehir merkezinin kalabalık caddelerinde yaptığı bir şey, Peter Lake'in dikkatini çekmişti. Canal Caddesi kavşağının tıkanmış olmasından dolayı, caddenin hemen kuzeyindeki iki sokak arası da tıkanmıştı. At, boğuk ve ürkmüşe benzeyen bir kişneme ile at ve araba kalabalığı üzerine atılarak şaşkın kalabalığın üzerinden Canal Caddesi dâhil tüm açıklığı aştı ve biraz tökezleyerek de olsa Lispenard Caddesi'nin köşesine indi.

Battery'nin kıyısındaki buzlanmış cılız ağaçlara vardığında, uzun sıçramalara alışmıştı ve ondan sonra da bu atlayışları kolaylıkla yapmaya başladı.

Peter Lake attan indi ve beyaz atın önüne yürüdü; utangaç at, doğrudan binicisinin yüzüne bakmıyordu. Peter Lake, ömründe bu kadar güzel, bir hayvan görmemişti: geniş beyaz alnının iki yanında siyah ve soylu gözler, kadife yumuşaklığında pembe-bej bir burun, kederli tebessümlere benzeyen bir yüz ifadesi, bronz bir heykelinkinden daha güzel soylu bir boyun ve döş. Kulakları uzun, canlı, sivri, tetikte ve dikti; dörtnala koşarken geriye devriliyorlar ve üzerinden aşan havayı yönlendiren kanatçıklar gibi hareket ediyorlardı.

Kibirli kuyruğu çalımla ileri geri hareket ederken, koskoca iki beyaz elmaya benzeyen böğür çıkıntılarına çarpıyordu.

“Sen nasıl bir şeysin?” diye sordu Peter Lake, ata usulca. Bunun üzerine at dönüp ona baktı. Peter Lake ürpererek, atın gözlerindeki sanki başka bir kâinata açılan tünellermiş hissini veren sonsuz derinliği gördü. Atın sessizliği, o soylu kara gözlerinin güzelliğinde ezelî ve ebedî bir şey varmış hissi yarattı Peter Lake'te. Ve her at gibi bu atta da ayartılması imkânsız bir masumiyet vardı. Peter Lake yumuşak burnuna dokundu ve kocaman

kafasını kollarının arasına aldı. “Güzel at,” dedi. Fakat her nedense, hayvanın sükûneti Peter Lake’i hüzünlendirdi.

Peter Lake’in, kendi kaçışı sırasında gördüğü insanlar da bir koşu, bir kaçış içindeydiler aslında. Şehir, yaz kış, sadece ve sadece, eşi benzeri görülmemiş heybetini kullanarak üzerine abanıp, takatlerini eritip onları bunalttığı için, güç bela nefes alarak, hırs, öfke ve hararet içinde, yuvarlana yuvarlana, koşuyorlardı. Fakat Peter Lake’in otuz yılı aşkın öksüz ömründe öğrenme fırsatı bulamadığı şey, hemen hemen hiç tanımadığı bu yuvarlanan ruhların, patırtıyı susturmak için kısa süreliğine birbirlerini buldukları ydı.

Soğuk rüzgârın aralarından estiği bir dizi ağaç arasında atın gözlerinin içine baktı. Ve sanki şehrin dışındaki karlı, geniş bir arazide tek başlarına kalmışlar gibi, şehir sessizleşti. Ebediyen, her zaman olayların göbeğinde, içlerindeki şefkati bile yağmalayarak koşuşturan o milyonlardan biri olmamayı diledi. Atın gözlerindeki bir şey ona, kendisinin değişmek üzere olduğunu söyledi. O kara kuyuların içinde Peter Lake’i etkisi altına alan bir şey vardı; o minik sarı parıltılara yenildiğini hissedene kadar baktı. O soylu yüzün derin kara gözlerinde bir şey gördüğünü sandı.

Bitkin hâlde ve soğuktan donarken, Battery’den ayrılıp caddelere döndüler. Doğu kıyısını takip ederek ilerlemeye, at ve kendisi için saklanacak bir yer bulmaya niyetlenmişti. Tam olarak nereye gitmesi gerektiğini biliyordu ve oraya nasıl varacağı da demir işlediği günlerden yanına kâr kalan bir bilgiydi. En iyi sığınak gök kubbenin yukarısında, parlayan takımyıldızların üzeriydi. Oraya varmak için, eflatuni akşam gözlerinde uyku dansı yapana kadar, kar kaplı caddelerde kilometrelerce yol kat ettiler.

*

Peter Lake’in etrafında bir, gümüşi payandalar ve oluklu metalden kemerler ormanı vardı. Altındaki zemine monte edilmiş elektrik aydınlatmasının geriye sızdırdığı ışıkla aydınlanan, meyilli ve meyvesiz bir korunun içinde rahatça uzanmıştı. Zeminin kendisi, çelik ızgara döşemeli bir tavan ve bir yarım kubbeydi. Bütün burası, altındaki ışıklardan yukarı gözle görülebilen akıntılar hâlinde yükselen havayla ısınıyordu. Bu ışıklar da Grand Central İstasyonunun tonozlu çatısı altındaki takımyıldızlardı. İstasyon yakın zaman önce inşa edilmişti ve tavanı gök kubbeden ilhamla tasarlanmıştı. Gökyüzünün iç mekâna alınması ve sürekli ışıldaması düşünülmüştü.

Peter Lake, aşağıdan yüzüyormuş gibi görünen evrenin ardında, kirişler, ustalıklı bir sanat ve gösterişsiz taşıyıcıların bulunduğunu bilen üç-beş kişiden biriydi. Hüner ve gücünü kullanarak girdiği gökyüzünün arkasındaki bu yere, bir zamanların başka bir hayatında kiriş bağlantılarının yapılmasına yardım ettiği, tasarımcısının muhteşem fikirleriyle şekil bulmuş payandalar arasında dinlemeye gelmişti şimdi. Kendine, sağlam meşeden bir döşeme tahtası bulmuş; yumuşak bir tüy yatak; köşeye düzgünce yerleştirilmiş bir mutfakçık (konserveler, bisküviler kirişlerin arasına stoklanmıştı); gece okumak için bir yığın teknik kitap; bir zamanlar tavandaki yıldızlardan biri olan ve kaybolduğunu kimsenin fark etmediği küçük bir lamba; ihtimamla hazırlanmış, Mootfowl'un en parlak öğrencisine layık kaçış sisteminin parçalarından biri olan makaraya sarılı uzun bir ip edinmişti, o zamanlar.

Royal Wind'in kaymak tabakanın araba atlarına hizmet veren ahırında, atı tımar etmesi ve rahatını sağlaması, bir saatini almıştı.

Royal Wind, büyük ekili alanları olan Virginialı bir adamın oğluydu ve İç Savaş sırasında mülklerine el konulmuştu. Acılı, övüngen ve temiz bir adamdı ve Peter Lake'in oralarda olduğunu ifşa etmeyecek kadar güvenilir biriydi. Beyaz aygır ise Brooklyn'deki hayatında böyle bir lüks görmemişti. Taze yulaf yiyip temiz suyunu içtikten sonra şimdi, üzerinde saf kaşmir bir battaniye, gözleri ışıktan rahatsız olmasın diye gölgelenmiş bir ışık altında, kendine ayrılan ahır bölmesinde uyuyordu.

Takipler ve mücadeleler kalbi yorar ve derin uykuda geçirilecek uzun saatleri gerekli kılar. Peter Lake'in, tonozun içinde hareketsiz geçireceği bir-iki güne ihtiyacı vardı. Bütün sesler, uzaktan gelen zayıf bir hışırtıya indirgendiği için, gökyüzünün ardındaki bu ebedî alacakaranlıkta sıkı bir uyku çekecekti. Bol miktarda temiz hava vardı ve buranın dokunulmaz olduğu kesindi.

Haftanın büyük kısmını insanı kesen bir soğukta koşarak geçirdikten sonra, bu kurşun gibi ağır sessizliğin içinde, bütün gece uyudu; ertesi gün ve sonraki günde de uyudu. Rahat rahat nefes alarak ve tamamen dinlenmiş olarak, otuz altı saat sonraki sabahta uyandı. Gücü tekrar yerine gelmişti ve kurtlar gibi acıktığını fark etti. Çeşitli balık ve domates konservelerinden, şarap ve yağ şişelerinden ve koca bir şişe Saratoga kaynak suyundan istifade ederek, balık türlüsü pişirmeye kalktı. Sonra yıkandı, tıraş oldu,

elbiselerini değiştirdi. Bulunduğu yerde, yükseklerde bir tanrı veya iş başındaki Emerson* gibiydi; düşünmeye ve plan yapmaya başladı.

---

*Çevirenin Notu: Ralph Waldo Emerson (1803 - 1882), 19. Yüzyılın ortalarında transcendentalist. veya Tanrı, doğa ve insanı kaynaştırmaya çalışan veya Tanrı, doğa ve insanı kaynaştırmaya çalışan deneyustücülük hareketinin başını çeken, Amerikalı, şair ve yazar. ***

“Elimde bu muhteşem at var,” diye düşünmeye başladı. “Ve ben onun gözlerine ve soylu yüzüne vuruldum. İki sokak başı arasındaki mesafeyi atlayarak geçti ve beni çamlıkların uzak köşelerine veya Highland’a veya Montouk’a, Pearly’nin ayak basmayacağı yerlere taşıyabileceğinden hiç kuşkum yok. Oralarda dinlenebilirim. Ama geri döndüğümde her şey sil baştan tekrar başlar. Aslında dinlendim. Öyleyse kalayım. Ama kalmak da kaçmakla aynı şey; çünkü hep ya bataklığa kaçmak ya da tavan aralarında veya bodrumlarda saklanmak zorunda kalacağım. Ne fark edecek? Bunlar da Highland’ın veya çamlıkların minyatürü. Farklı bir insana dönüşmemden başka bir yolu yok. Beni tanıyamayacakları gibi değil de (er ya da geç beni mutlaka tanırlar) umursamayacakları birine dönüşebilirim. Mesela bir rahibe olsam. Delirdiğimi sanırlar. Veya külcü olsam veya bacaklarımı kaybetsem veya içinde kaybolabileceğim gibi, çamlıklardan da büyük, kendimi hasredeceğim bir şey bulsam...”

“Aziz Stephen sıradan bir adam olduğu hâlde, kendini hasrettikten sonra, onu seyreden insanların gözü önünde form değiştirdiğini söylüyorlar; havaya yükselebiliyormuş, geçmişten ve gelecekten bildiği bir sürü şey olabiliyormuş, bir zamandan öbürüne yolculuk yapabiliyormuş. Bütün bunlardan dolayı (gözlerini kaldırdı, boğazını temizledi) da onu yakmışlar galiba.”

“E şimdi ben Aziz Stephen değilim; fakat kendimden başka bir şey olmaya yeterince odaklanabilirsem, belki değişebilirim. Mootfowl, köprü inşa edenlerin değiştiğini söylediydi. Acaba benim anladığım şeyimi söylemeye çalıştı? Şehrin de değiştiğini söylemişti de ne kadar şaşırmıştım, Mootfowl küçük şeyleri umursayan biri değildi. Peki, keşiş olsam? Hayretten küçük dillerini yutarlar. Sonra da beni öldürürler. Belediye meclisi veya encümen heyeti üyesi falan gibi biri olsam? Beni kesinlikle öldürürler, rüşvetimi ödememek için. Tatlı bir hatun olup tiyatroda dansçı

olsam? İsa aşkına, böyle bir şeyi asla beceremem. Yeraltında yaşasam... bir münzevi, hayır, bir kör? Ben onları göremem ama onlar beni görür. Bir hayvana dönüşebilir miyim acaba? Hiç duymadım. Görünmezlik! Bilim adamları görünmezlik şurubu falan gibi bir şey yapmışlardır."

Aniden donakaldı. Yıllardır takip ediliyor olmaktan dolayı duyuları keskinleşmişti; bir koşuşturma sesi duydu çok derinden gelen. Bir avcının hırslı ayak seslerinin ritminde bir sesti. Yıldızlardan birinin dibinden otuz metre aşağıdaki mermer zemine baktı ve bir sıra adamın merasim atları gibi iki sıraya ayrıldığını gördü.

Takımyıldızlara çıkan merdivenlere yönelmişlerdi.

"Ölü Tavşanlar!" dedi. "Kesinlikle onlar; fakat neden onlar?"

Kırk yılda bir tavandaki takımyıldızların boya ve bakımını yapmak için bir boyacının üzerine çıkacağı iskeleyi aşağı sallayabilmek niyetiyle yapılan tavan kapaklarından birini açtı. İpin ucunu eline aldı ve kendini aşağıya salladı. İp, makarasından usul usul çözünüp kubbenin altına salınırken, Peter Lake de sessizce yıldızların altındaki büyük boşluğa indi. Zamanında kaçamamış olabileceğinden endişesiyle korkuyordu ve bu korkusunda haklıydı; çünkü sessizce aşağı doğru kayarken daha yarı yola gelmeden ipin salınımı yavaşladı ve nihayet durdu. Hiç alakasız bir hâlde zeminden çok yukarıda havada asılı kalmıştı. Altından binlerce insan geçiyordu ama onu kimse görmedi.

Oradan atlayamazdı. Atlamak için çok yüksekteydi; mermer zemine yumurta gibi yapışır kalırdı. İleri geri sallanarak duvarlardan birindeki çıkıntılara tutunmayı düşündü ama Ölü Tavşanlar kaçış makarasının çevirme kolunu buldular; Peter Lake yukarıya yükselmeye başladı. "Ölü Tavşanlar!" dedi. "Ölü Tavşanlar! Ne isim ama."

Tam tavan kapağına (kapağın boşluğundan yarım düzine Ölü Tavşan onu seyrediyordu) yaklaşırken bir eliyle yıldızlardan birinin montaj açıklığına tutundu, ipi bıraktı ve yıldızdan yıldıza maymun gibi salınmaya başladı. Yıldızlara tutunmak zordu ama gene de yıldızdan yıldıza geçip Boğa takımyıldızında boynuz ucu olan yıldıza kadar geldi. Orada bir tekmeyle başka bir tavan kapağını açıp oradan kaçmayı düşünüyordu. Sadece üç parmağıyla tutunabildiği son yıldızın ucunda tavanı tekmelemek için hareketlendi ama kapak açıldı ve bir sürü Ölü Tavşan suratı göründü.

Bacakları aşağı düştü. Çok uzakta görünen mermer zemine baktı.

Üç parmağının gücü zayıflamaya başladı. Eli yıldızdan kaydı ve düşmeye başladığını hissederek bağırdı. Fakat bir Ölü Tavşan, kapak boşluğundan kolunu daldırdı ve Peter Lake'in koluna yapıştı.

Adam güçlüydü. Tek hareketle Peter Lake'i yukarı çekti.

Peter Lake, kendisini derhâl halledeceklerini düşündü. Zar zor nefes alabilmesine rağmen sordu. "Neden oradan düşmeme izin vermediniz? Pearly beni diri mi istiyor? Hem neden bu işi Ölü Tavşanlar Çetesine yaptırıyor?"

Ölü Tavşanlardan biri konuştu. "Biz senin canını yakma derdinde değiliz," dedi. "Sadece konuşmak istiyoruz."

Peter Lake, rahatlama ve iğrenme karışımı bir duyguyla gözlerini kapadı. "Söyle o zaman Ölü Tavşan, benimle konuşmak istediğiniz nedir?"

"Duyduğumuza göre bir atın varmış ve söylendiğine göre de uçabiliyormuş."

"Öyle mi?"

"Evet. Uçtuğuna yemin ettiler. Şimdi bütün şehir bunu konuşuyor. Biz bu atı senden satın almak istiyoz - iyi para vercez - ve sirkte çalıştırcaz."

"Sizi salak piçler. At uçamaz."

"Herkes uçtuğunu söylüyor."

"Sadece atlayabiliyor, hepsi bu"

"Ne kadar uzağa?"

"İki sokak arasındaki mesafe kadar veya bunun iki katı bir mesafe."

"İki katı!"

"Öyle bişey."

"Biz atı alacağız, Peter Lake. Ve onu Belmont'a sokacağız."

"Hayır," dedi Peter Lake. "Anlamıyorsunuz. Para için atlamaz. Atlıyo çünkü atlamayı seviyo veya buna benzer bir sebeple yapıyo, para için atlamıycaktır, anlıyo musunuz? Ayrıca bensiz atlamaz ve ben... ayrıca at satılık değil."

"Sana on bin dolar veririz."

"Olmaz."

"Yirmi bin."

"Olmaz."

Ölü Tavşanlar, geride, payandaların arkasında duran şeflerine baktılar. "Elli bin," dedi şef.

"Size onun satılık olmadığını söylemedim mi?"

“Yetmiş beş, bu son!”

“Hayır.”

“Seksen.”

“Satmıyorum.”

“Peki, yüz bin. Ama verebileceğimiz son fiyat bu.

“Chicory,” dedi Peter Lake, “bir milyon da desen bir faydası olmaz.”

Ölü Tavşanlar nihayet Peter Lake’in attan ayrılmayacağına ikna olduklarında, suratlarını asıp çıktıları taş merdivenlere yöneldiler. O anda Peter Lake takip edilebileceği kadar takip edildiğine karar verdi. “Buradan gidiyorum,” dedi kendi kendine, kararlılıkla dudaklarını gererek. “Bunun için her şeyi yapacağım ama buradan gideceğim.”

“Tırnak bile yerim!” diye bağırdı ve usulca ekledi, “gerekirse.”

Tırnak yemek yerine, olduğundan başka bir şey, belki de daha iyi bir şey olmasını sağlayacak kadar para çalmaya karar verdi. Bunun olacağına iman etmişti neredeyse. Sadece Aziz Stephen misal değildi, Mootfowl da bir örnekti; bütün hayatı boyunca değişmek ve kendini aşmak için hırsla çalışmıştı. Başaramamıştı. Fakat diğer yandan belki de erimiş kor çeliğin kıvrımları arasında Peter Lake’in beyaz atın gözlerinde gördüğü şeyi görmüştü.

Peter Lake çatının dışına çıkmak için demir bir merdivene tırmandı.

Dışarısı diz boyu kardı. Gerçek yıldızlar, çok uzaklardaki beyaz alevler gibi parıldıyor ve istasyon tavanındaki sahte yıldızları utandırıyorlardı. Onlar alevden fırıldaklardı, ışığın fosforlu sarmallarıydı. Peter Lake, her yanında kıvılcım gibi uçuşarak girdaplar yaratan kar taneleri arasında rüzgâra eğildi. Uçuşan karlar derinlerdeki yıldızlar gibi havada asılı kalıp sessizleştiler. Parıldayan girdap tünellerinin derinliklerinde, hareket ve sükûnet karşı karşıya geldiler ve bütünleştiler. Rüzgâr, istasyon çatısından savurdukları arasında çığlıklar attı ve kaldırdığı kar, beyaz bir buhara dönüşürken girdapları dağıttı. Çok uzaklardan, şehrin nabız gibi atan ışıkları görünüyordu ve hepsi de yıldızlara benziyordu. Uzaklarda kıvrım kıvrım görünen yollar ve yükselen dumanlar da yıldızlara giden yollardı.

“Bu güne kadar gördüğüm her şeyi hesaba katsam,” dedi Peter Lake, kendi kendine, “Daha hiçbir şey görmedim. Bu şehir bir motor gibi: daha yeni çalıştırılmış ısınmaya çalışan bir motor” Motorun sesini duyabiliyordu. Köpür köpür dalgaların gürültüsüne benzeyen sesi ışıklarıyla uyumluydu. Dur durak bilmez gümbürtüsü boşu boşuna değildi.

BEVERLY

Isaac Penn, The Sun* gazetesinin yayıncısı; evini, Upper West Side'da geniş bir arazinin ortasında tek başına dikilip, Central Park havzasını görecek şekilde yaptırmıştı. "Beşinci Cadde'deki, kütük gibi bir sürü insanın arasında yaşamaya niyetim yok," demişti.

---

*Çevirenin Notu: İngilizce "güneş" anlamında***

"Ben Hudson'da küçük bir evde doğdum, iskelelerden pek uzakta değildi. Tren yolu yapılmadan önce bile yirmi dört saat gürültü olurdu ve ağılından kaçan domuzlar her yerde homurdanırdı. Biraz düşününce, New York'ta da aynı şeyi yapıyorlar, tek fark yelek giymeleri. İşte böyle bir yerde yaşıyorduk. Yoksulduk. Bütün hatırlı kişilerin, bir paketteki purolar gibi aynı yerde oturduklarını hatırlıyorum. Hepsi de hayatları boyunca aklı başında bir fikir düşünmemiş kütüklerdi. Bunu saklamak için birbirlerine yakın yerlerde otururlardı. Evimi seviyorum. Temiz havada tek başına. Çocuklarım da bu evi seviyor. Onlar da temiz havada yalnız başlarına. Ben çocuklarımın ne dediğine bakarım, Mrs. Astor'un ne dediğine değil ve o da bunu bilir."

Isaac Penn, sinir törpüleyen, lafını sakınmayan, nüfuzlu, zengin, irfan sahibi ve yaşlı bir adam olduğu için, evin efendisi şahsen onu kapıda karşılayıp içeriye kadar yol gösterdiğinde, göz doktorunun dizleri titriyordu. Biraz sonra karanlıklarda yaşayan büyük ve sinsi bir hayvan tarafından yeneceğini zanneden bir çocuk gibi hissediyordu kendini. Ve dahası, neden bütün teçhizatıyla Penn Malikânesine gelmesinin istediğini de bilmiyordu. Gerçekten de seçkin bir müşteri topluluğuna hizmet veriyordu ve ünlü müşterileri sürekli dükkânına gelirlerdi. Isaac Penn'in gözlük takmadığını görünce daha da şaşırdı; işi, gözünün önünden geçen küçücük yazıları takip etmek olan bu yaştaki bir insan için çok sıra dışı bir durum olduğunu düşündü.

"Sanırım buraya sizin için gelmedik," dedi göz doktoru, kocaman bir deri koltuğa oturmaya giden Isaac Penn'e. Yan odada çalan piyano nedeniyle sesini duyurmakta zorlanıyordu.

"Ne?" dedi Isaac Penn.

“Sanırım buraya sizin için gelmedik.”

“Biri daha mı var?” diye sordu Isaac Penn, etrafına bakınarak.

“Gözlüğe ihtiyacı olan siz değilsiniz, değil mi efendim?”

“Hayır,” dedi Isaac Penn, hâlâ doktorun yanında yardımcısının da olup olmadığını merak ederken. “Hiç gözlük takmadım. Balina gözleyerek büyüdüm. Gözlükler bir işe yaramazdı.”

“Gözlüğe ihtiyacı olan eşiniz mi Mr. Penn?”

“Öldü,” dedi Isaac Penn. Göz doktoru sustu. Zoraki bir başsağlığı dilemeye bile mecali yoktu. Aslında bir yanda da Isaac Penn’in onun cenazeci olduğunu sanarak çağırmış olabileceğini düşününce paniklemişti.

“Ben bir göz doktoruyum,” deyiverdi, savunmaya geçerek.

“Biliyorum,” dedi Isaac Penn. “Merak etme. Senin için bir işim var. Kızım için bir gözlük yapmanı istiyorum. Şimdi,” dedi müziğin geldiği yönü işaret ederek, “piyano çalıyor. Birazdan bitirir, yarım saat, bilemedin bir saat. Güzel değil mi? Mozart çalıyor.”

Göz doktoru, arabaya koşulu hâlde karın içinde bekleyen atını düşündü. Yemeğinin soğuduğunu düşündü. Paramparça olmuş haysiyetini düşündü (nihayetinde profesyonel bir adamdı). “Mr. Penn, gözlüklerini yapmak için geldiğimi kızınıza haber versek iyi olmaz mı?” dedi.

“Sanmam,” dedi Isaac Penn. “Niye bölelim ki? Bırak çalsın. Bitirdiği zaman ona bir gözlük hazırlarsın. Gereçlerin yanında mı? Umarım yanındadır. Çünkü gözlük ona bu gece lazım. Bu sabah kardeşi gözlüğünün üstüne oturmuş ve tek gözlüğü de oydu. Kızımın uzun kirpikleri var, eşi menendi olmayan kirpikler. Gözlük camını süpürüyor. Sanırım o gözlükle pek rahat değildi. Gözlük camlarını mesafesini kirpiklerine göre ayarlayabilir misin?” Göz doktoru başını aşağı yukarı salladı. “Güzel,” dedi Isaac Penn ve arkasına yaslanıp sonatın pürüzsüz müziğini dinledi. Babasına göre, kızı harika bir piyanistti; hiç hatasız çalıyordu âdeta.

Müzik devam etti ve göz doktoru da araç gereci ve göz şemalarıyla birlikte hazırlandı. Sonra oturup dinledi; hemen hemen nefes bile almadan otururken Isaac Penn gibi bir adamın kızına karşı neden bu kadar müsamahakâr olduğunu düşündü. Aslında, anlam veremediği bir nedenle, göz doktoru kızdan korkuyordu. Avuçlarının içi terledi. Kızın çalmayı bitirip, asil bir prenses gibi yanlarına geleceği ve basit bir gözlükçüyle tanışacağı andan ödü kopmaya başladı.

Ön kapı büyük bir gürültüyle açıldı. İki tane yeniyetme oğlan merdivenlere koştular ve içeri girişlerinde zıngırdamaya başlayan kapı camlarının titremesi daha durmadan gözden kayboldular.

Isaac Penn bu durumu ufak bir tebessümle karşıladı ve üzerinde baskıdan yeni çıkmış The Sun gazetesi olan köşe masasına gitti. Tıkırdama sesleri duyuldu ve yakındaki mutfaktan kızarmış tavuk kokusu yayıldı. Bir düzine kadar şömine tutuştutuldu; kışlık odunlardan çıkan reçine ve kiraz ağacı kokusu evin içine yayıldı. Piyano çalmaya devam etti. Karanlık koyulaşmaya başladı. Nihayet, akşam ve gece evin dışında sıkıca birbirlerine kenetlenirken, içeride de parlak lamba ışıkları bütün gölgeleri aydınlattı.

Piyano sesi durduğunda, göz doktoru yutkundu; kapağın tuşların üstüne kapanışını duydu. Sonra kapıda genç bir kadın göründü; anlaşılan yüzü kızarmıştı, güleç gözleri buzlanmış camlara doğru baktı. Sanki ateşi varmış gibi nefes alıyordu ve güzel yüzündeki ifade, coşkulu bir keyif yaşadığını ima eder gibiydi. Altın sarısı saçlarına düşen ışıklar, güneşte yanıyormuş gibi parladı. Kapının çerçevesini birbirinin üstüne koyduğu elleriyle denge sağlamaya çalışır gibi tutmuş, misafir kabul salonundaki iki adamın konuşmasını bölmek istemiyormuş gibi bir hâli vardı. Dış görünüşte hürmetkâr bir kıza benziyordu ama birilerine saygılı davranmak zorunda olmayan bir kız olduğunu söylemek mümkündü. Göz doktoru, kızın üzerindeki elbisenin, henüz kadın olmanın başında, babasının mevcut olduğu bir salona giren, piyano çalan ve ateşi olan bir kız için aşırı alımlı ve hatta kösnül olduğunu düşündü. Göğsündeki dantel - ki dantelsiz bir elbise giymek skandal bir durum olurdu, kızın nefes alıp verişiyle aşağı yukarı oynuyordu. Doktor, gözünü alamıyordu, çok hızlıydı ve rahatsız ediciydi. Kızın, sabit bakan mavi gözleri vardı; fakat piyano çalmaktan çok yorulmuş olmalıydı ki titredi ve sanki kapının çerçevesine tutunup sallanmasını engellemeye çalışıyordu.

Çok nazik ve çok çabuk atıldı Isaac Penn ve koltuğuna kadar kıza refakat etti. “Beverly,” dedi, “bu adam sana yeni bir gözlük yapmak için geldi.”

*

Dışarıdaki, rüzgâr aniden; kuzeyden esen ve kutuptan inen gözü kara bir fırtınaya dönüştü. Çünkü kutup ile New York arasındaki bölge rüzgârlıydı. Ayaz ve yıldızlı gecelerde, ay karla uyum içindeyken, Beverly, beyaz

ayıların gümüşi ayışığı altında sinsi sinsi ortalığı kolaçan ederek nehir buzlarına kadar neden inmediğini merak ederdi bazen. Kışın neden olduğu katılaşmaya rağmen ağaçlar eğiliyordu ve bazıları biçare silkinişlerle pencerelere vuruyor ve sürtünüyordu. Donmuş Hudson üzerinde bir kanal açık tutulabilseydi, bir sürü cömertçe aydınlatılmış küçük tekne, ani bastıran kış rüzgârının hızıyla kuş gibi güneye doğru uçuyor olurlardı. Beverly, dünya yörüngesinden fırlayıp, aşırı soğuk kara uzayın içine savrulsa ve güneşi, ayın dörtte biri büyüklüğünde sönük bir disk gibi göreceği kadar çok uzağa giderek, ebedî bir gecenin içine düşse, çok acayip ve olağanüstü olacağını düşünmüştü. Isı ve ışık için elde etmek her ağacın, her kömür kırıntısının, her odun kıymığının, yakılması için nasıl bir emek ve endüstri gerekirdi acaba? Deniz donmuş olacaktı tabii ama erkekler, camlaşmış buzu delerek altındaki uyuşuk balıkları avlamaya gideceklerdi karanlıkta. Fakat sonunda bütün hayvanlar yenecek, postları ve yünleri dikilip örülecek, bütün kömür yanacak, ayakta tek bir ağaç bile kalmayacaktı.

Dünyaya sessizlik hükmedecek, rüzgâr duracak, deniz som cama dönüşecek ve insanlar sessizlik içinde ölüp, üzerlerindeki kürklerle ve yünlere gömüleceklerdi.

“Atınız,” dedi, göz doktoruna, “dışarıda kalırsa soğuktan donacak.”

“Evet, hatırlattığınıza memnun oldum. Onu bir yere almam lazım.”

“Bir ahırımız var,” dedi Beverly, gayet serinkanlı.

“Kendi arabanla geldiğini niye bana söylemedin?” diye azarladı Isaac Penn, atı ahıra çekmek için dışarı çıkarken. Beverly ve göz doktoru yalnız kaldılar.

Kızın, göz doktorunu korkutmak gibi bir niyeti yoktu ve kendisinden korktuğu için de mutsuzdu. “Gel, gözlerimi muayene et,” dedi Beverly, “ben yorgunum.”

“Babanız dönene kadar bekleyeceğim.” Göz doktoru kızın yakınına sokulmaya çekiniyordu. Hastalığından değil, ateşler içinde yanan bir kızın, çıplak kollarının ve boynunun ateşini hissederek, nefesini hissederek, ister istemez kızın elbiselerinden, dantellerinden yayılan, hararet karışmış tatlı kokuyu koklayarak yakınında olmanın uygunsuz kaçacağını düşünüyordu.

“Sorun değil,” dedi kız, bir an gözlerini kapayarak. “Şimdi başlayabilirsin. Uygunsuz olacağını düşünüyorsan, sana ne diyebilirim bilmiyorum. Fakat yapmaya geldiğiniz şeyi yapabilirsin.”

Bütün aletlerini hazırlamış olduğu için göz doktoru hemen işe başladı. Kıza yaklaştığında burnundan nefes alıyordu; avcısına yakalanmış bir böcek kadar gergin ve sessizdi. Diğer yandan kız, ateşi olduğu için, hızlı hızlı soluyarak, ağzından nefes alıyordu; nefesi ılık ve tatlıydı. Göz doktoru, ter dökerek ve titizlikle çalıştı; fildişi ve ebonit ölçme çerçeveleri, bir muhafazanın içine dizilmiş, seçilecekleri o büyük anı bekleyen, bir düzine kadar gözlük camı; göz doktoru, "Böyle mı daha iyi, böyle mi? Böyle mi böyle mi? Böyle mı böyle mı?" diye diye ilahisini makamıyla okurken, ileri geri hareket edip, öne arkaya çevrildiler.

Kız, adamın günde kaç bin kere "böyle mi böyle mi" dediğini düşündü. Bunlar göz doktorunun kelimeleriydi. Ona aittiler. Bunları söylemekten adamın başı dönüyor olmalıydı.

Adam kızın çok güzel olduğunu düşündü. Öyleydi. Genç kızlıktan çıkmış, tam bir kadın gibi görünüyor ve öyle davranıyor olsa da gençliğin tüm nitelikleri üzerindeydi. Kızı arzuladı, ondan korktu ve ona gıpta etti. Kız, çok güzel, zengin ve gençti. Kendisi, bir sürü fiziksel kusuru ile hayatını kazanma mücadelesi verirken, kızın verem olduğunu ve için için ölenlerin bilgeliğini taşıdığını bilmesine rağmen, her açıdan kutsanmış, güzellik ve kabiliyet bahşedilmiş biri gibi göründü gözüne. Ateş ve sayıklama insafsızca yükselirdi.

Afyon bile daha iyisini yapamazdı. Ölüm onun sırtını yere getirmek için çok uzun bir süre uğraşmak zorunda kalacağından, aylarca ve yıllarca sürecek uzun ateş nöbetleri, haysiyetli bir ölümün vasıtası olacaktı.

Salon kımıltılarla doluydu ve kızın çevresindeki bir yarım daire içinde dans ediyorlardı. Ateş harlandı, duruldu, pencereler zangırdadı ve ağaçlar, kapı tırmalayan köpekler gibi pencereleri tırmaladı.

Beverly, evin etrafında koşturan kışın odaya dolan ışığını, ateşten, pencerelerden yansıyarak, optik camların içinden gözlerinin mavi kürelerine dolmasıyla görebiliyordu. Gördüğü kadarıyla odanın içi bir kımıltı ağıyla kaplıydı ve güzel bir konçertonun sakin notaları gibi kolayca akarak dans eden muzip partiküllerin senfonisiydi âdeta. Bütün bunları, tedirgin bir adamın gözlerini muayenesi sırasında optik camları takıp çıkarırken görebiliyorsa, ateşi katlanılmaz sınırlara kadar yükseldiğinde neler görecekti acaba? Önemli değildi. Şimdilik sadece, etrafında dolaşan nedimeleriymiş gibi çalışan oynak ışığın esrarengiz kırık parçalarını görüyordu.

“At ahırda,” dedi Isaac Penn, geri döndüğünde. “Arabadan istediğiniz bir şey var mı? Getirtebilirim...”

“Bir saniye Mr. Penn,” dedi göz doktoru. “Böyle mi böyle mi? Böyle mi böyle mi? Böyle mi böyle mi?”

Geri çekildi; hem hafiflemiş hem de bozulmuştu ve Beverly’nin hiçbir görme sorunu olmadığını açıkladı. Kesinlikle gözlüğe ihtiyacı yoktu.

“Küçücük bir kız olduğu günlerden beri gözlük takıyordu,” dedi Isaac Penn.

“Ne söyleyebilirim ki? Şu anda gözlüğe ihtiyacı yok.”

“Güzel. Bana faturayı gönderin.”

“Ne faturası? Ona gözlük yapmadım ki.”

“Böyle bir gecede buraya geldiğiniz için.”

“Bunun için ne ücret isteyeceğimi bilmiyorum”

“Kızım gayet iyi görüyor, değil mi?”

“Gayet iyi görüyor.”

“O zaman bana en iyi gözlüğün fiyatıyla bir fatura gönder.”

Akşam yemeğinin hazır olduğunu ilan eden küçük bir çıngırak sesi duyulduğunda, evdeki herkes yemek salonunda toplanmaya başladı ve göz doktoru yarım bir reveransla kapıdan çıkıp Aralık gecesinin soğuğuna daldı.

Penn malikânesinde akşam yemeği sofrasına evin hizmetlileri ile birlikte oturulması alışılmadık bir durum değildi; çünkü Isaac Penn bir aristokrat değildi. Önceleri, balina avlama teknesinin ters ucunda doğmuş biri olarak, gemi subayları ve diğer mürettebatın ayrı karavana fikrini de sevmemişti. Ve sonra Penn ailesi çocukları (büyüyüp hasta olmadan önce Beverly, Harry, Jack ve üç yaşındaki Willa), eve arkadaşlarını getirmeleri konusunda teşvik edilmişlerdi.

“Bu bizim cemiyetimiz,” derdi Isaac. “Farklı işler yapıyor olabiliriz. Fakat burada herkes eşit, herkes kabul görür ve sofraya oturmadan önce herkes ellerini yıkar.”

İşte o gece, soğuk kış rüzgârı dışarıda parkın içini ovalayıp silerken, yıldızlar gökyüzüne yörüngelerini çizerken, Beverly’nin canını sıkmasına rağmen yan odadaki piyanola* popüler valsler çalarken (Beverly popüler valsleri severdi ama piyanolayı kıskanırdı), Penn ailesi (Isaac, Beverly, Harry, Jack ve Willa), aile dostları (sarışın Bridgett Lavelle, Jamie Absonord ve Chester Satin) ve malikânenin hizmetlileri (Jayga, Jim, Leonora, Denura ve Lionel), büyük yemek masasının başında toplandılar.

* Çevirenin Notu: Piyanola, mekanik veya elektronik akşamlı, otomatik olarak çalabilen piyano***

Masanın iki ucundaki şöminelerin ikisinde de ateş yanıyor, ortaya konan tavuk rostosuna simetrik olarak yerleştirilmiş, yeşil salata kâseleri, et suyunda haşlanmış Nantucket patatesi tabakları ile tuzluk, baharatlık, peksimet ve şarabın yer aldığı masanın üstünde, kristaller ve porselenlerle birlikte ışıldıyordu.

Chester Satin, düz saçlıydı. O ve Harry Penn'in korkmuş ve suçlu gibi bir hâlleri vardı. O gün öğleden sonra okulu kırmışlar; şehir merkezine, İspanyol Çingenesiymiş gibi yarı çıplak dans eden Caradelba'yı seyretmeye gitmişlerdi. Chester Satin her zaman biraz muzip bir cüretkâr olduğu için, bir deste de pornografik posta kartı satın almıştı. Kartlar şimdi, yemek odasının tam üstündeki Harry'nin odasında, taban tahtalarından birinin altında yatıyordu. Hem Harry Penn hem de Chester Satin, o kartların tavan döşemesinin arasından aşağıya sızıp, ilelebet utanmalarına sebep olacağından korkuyorlardı. Ayrıca, değişik ölçülerde çıplaklık sergileyen kadınların şehvani fotoğraflarının yer aldığı desteyi de akıllarından çıkaramıyorlardı. Kadınların tarlatanları fütursuzca indirilmişti: bacaklarının dizden, kollarının dirsekten aşağısı, yüzleri, boyunları ve (bir tanesinde) 'bağrı' bile görünüyordu. Bu iffetsiz kadınlar, edep sınırının çok ötesine geçmişler; bir kutup kâşifini eksi doksan derecede bile terletmeye yeterli miktarda iç giysiye bürünmüş oldukları hâlde, tavandan Isaac Penn'in kucağına düşüp, iki oğlanı kepaze etmeye hazırlanıyorlardı. Bu yüzden, Harry ve Chester yemek boyunca iki suçlu gibi davrandılar.

Jack ev ödevini yaptı (çocukların yemek masasında okumalarına izin veriliyordu); sarışın Bridgett Lavelle, (mühendis olmak isteyen) Jack'i seyretti; Jamie Absonord, görevi bu dünyadaki bütün tavukları yemekmiş gibi midesini tavukla doldurdu; Beverly de ayı gibi yemek yedi. Beverly aslında zayıf bir kızdı; çünkü şömine ateşi kütükleri nasıl yakıp yutuyorsa o da yediğini öyle kolayca yakıyordu.

Diğer çocuklar büyüme çağındaydı ve günlerini soğukta geçirmişlerdi. Tavuk tabağı, büyük bir hızla az etli kemik tabağına ti? dönüştü; patatesler ebediyen kayboldu; şarap da sanki masada bir sihirbaz varmış gibi yok olup

gitti. Sonra da meyveler ve bir pasta, aynı hızda gözden kayboldu. Bu arada piyanola hafif valsler çaldı.

Bir tanesi çalarken piyanolada bir aksama oldu, Beverly kalkıp onu halletmeye gitti. Döndüğünde Isaac Penn, dikkatle elindeki bir avuç dolusu resmi inceliyordu. İki oğlan masanın üzerine eğilmiş inliyordu ve tavanda da büyük bir delik vardı.

“Güzel kadınlar,” dedi Isaac Penn, Beverly’ye. “Yine de hiçbiri annenizin eline su bile dökemez.”

O gece, Beverly yatağına girmeden önce, soyundu ve boy aynasında kendini inceledi. Harry’nin fotoğraflarındaki kadınların hepsinden çok daha güzeldi; çok, çok daha güzel. Keşke Mouquin’e gidip dans edebilse, güzel vücudunun bütün yeteneğiyle pistte kuğu gibi süzülebilse, müzikle uçabilseydi. Keşke bir erkek onun elbiselerini çıkarıp ona sarılsaydı. Başının içinde çalan müzikle, onu tutacak bir erkek olmadığı için kendi bedenine sarılarak, hayalî bir mermer pistte dans ederek dönmeye başladı. Sonra uyku giysilerini giydi. Beverly Penn, çatıdaki bir terasta uyuduğu için, burada akıl almaz derecede acımasız bir soğuk vardı. Fakat soğuğa rağmen ve belki soğuğun da etkisiyle, başka insanların, rüya, arzu, mucize dediği şeyler görüyordu orada.

*

Beverly için şömine ateşi ve sıkışık odalar ölüm fermanı gibiydi.

Eğer yüzünü yalayıp geçen açık hava yoksa nefes alamıyormuş gibi hissederdi. Bütün perhizi, eğilimi ve vadedilen kurtuluşu aynıydı: dışarıda kalmak. O da bütün gün, banyo yaptığı, piyano çaldığı ve ailesiyle yemek yediği üç-dört saat dışında, böyle yapıyordu. O saatler dışında, Isaac Penn’in yaptırttığı, çatıya oturan özel terasındaki tentenin altında oluyordu. Burada uyuyordu. Bütün gününü burada kitap okuyarak veya şehri, bulutları, kuşları, nehirdeki gemileri ve caddeden geçen at arabası ve otomobilleri seyrederek geçiriyordu.

Kışın, burada geçirdiği bütün vakit boyunca, tek başına oluyor denebilirdi, çünkü kuzey rüzgârının buzlu su çağlayanı akıyormuş gibi esen acı soğuğunda, sadece birkaç kişi uzunca sayılabilecek bir süre yanında kalabiliyordu. Beverly buna yalnızca alışkın değildi, ayrıca bunsuz yaşaması mümkün de değildi. Ocak ayında bile elleri ve yüzü güneş yanığı olurdu. Bütün narinliğine ve hastalığına rağmen, Grand Banks’in balıkçıları gibi o da zorlu hava şartlarını kanıksamıştı. Sağlıklı ziyaretçileri terasın

soğuğunda hissizleşmiş buz kütlelerine dönerken, kendisinin baharda çiçeklenmeye başlamış bir bahçede dolaşır gibi gezinmesi büyük bir tezattı elbette.

Misafirleri onun kadar deneyimli değildi. Ayrıca, eldiven, yorgan, uyku tulumları bir yana, Beverly'ninkiler gibi hepsi yünden, kuş tüyünden veya yumuşak samur kürkten özenle hazırlanmış ve her ayrıntısı düşünülmüş giysileri, paltoları ve başlıkları yoktu. Kuş tüyü ile astarlanmış samur bir Eskimo parkası vardı ve belki de dünyadaki en iyi kışlık giysiydi. Hafif ve rahattı, esnekti, nem geçirmezdi ve her zaman sıcacık tutardı. Yüzüne kadar çektiği kürk başlık, siyah bir güneş gibiydi; kendi dişleri bembeyaz olduğu için, gülümseyiverdiği zamanlarda, başlığıyla yarattığı tezatta, ışık yakılmış gibi olurdu.

Yaz kış, her sahanlıkta biraz dinlenerek birkaç kat yukarı çıkmak zorunda kalıyordu. En sonda özel yapım bir merdiven sahanlığı ve küçük bir kapı vardı. O kapıdan çıkıp, çelik ve ahşaptan yapılmış bir iskeleden geçerek, çelik taşıyıcılar ile iki çatı mahyası* arasına yerleştirilmiş bir terasa çıkıyordu. Teras, altıya dört metrelik bir alandı ve üstü, sirk çadırı tavanından daha sağlam yerleştirilmiş bir tente ile örtülmüştü. Tenteyi yerleştiren usta, direkten direğe öyle bir kavisli geçiş yaratmıştı ki rüzgâr doğal rotasında eserken tenteyi, uçurmadan geçip gidiyordu. Üç tane teras koltuğu, değişik manzaraları görebileceği, rüzgâra en az maruz kalacağı ve cılız kış güneşini en iyi alabileceği şekilde yerleştirilmişti. Kalın camdan yapılmış menteşeli rüzgâr siperlikleri, dâhiyane bir makara ve ray sistemi ile çalışıyordu ve Beverly, dört taraftaki cam siperlikleri bir buçuk metre kadar yukarıya kaldırabiliyordu. Ayrıca hava koşullarına dayanıklı dört dolabından bir tanesinde, Napolyon'un Rusya'daki ordusuna yetecek kadar battaniye, yastık ve örtü vardı.

---

*Çevirenin Notu: Mahya, çatılarda iki eğik yüzeyin birleştiği bölüm.***

İkinci dolap, otuz kadar kitap, bir yığın dergi, bir dürbün, bir dizüstü çalışma masası ve çeşitli oyunları (Willam'ın, günün en sıcak olduğu saatlerde dama oynamak için terasa çıkmasına izin verilirdi) koymak içindi. Üçüncüsü, raflı bir dolaptı ve içinde sıcak içecek termoslarını ve o gün canı ne çekmişse o türden yiyecekleri saklıyordu.

Dördüncü dolap bir hava tahmin istasyonuydu. Beverly, pek fazla barometre, termometre veya rüzgâr ölçüm aleti kullanmadan hava tahmini yapmakta ustalaşmıştı. Bu türden aletleri, titizlikle tuttuğu hava durumu kayıtları için olduğu kadar, kuşların davranışları, ağaçların çiçeklenmesi, şehirdeki yangınlar (şehirdeki konumları, süresi, alev yüksekliği, duman rengi ve yoğunluğu), balonların geçişleri, uçurtmaların gökteki süzülüşü, gökyüzünün nasıl göründüğü ve Hudson Nehri üzerinde gidip gelen gemiler hakkında tuttuğu notlar ve yazdığı yorumlar için de kullanırdı.

Hudson üzerinden zaman zaman büyük uskunalar* geçerdi ama şehirdeki insanların gündelik hay huyu içinde, onların geçişini gören tek kişi Beverly olurdu.

____

*Çevirenin Notu: Uskuna, iki direkli ağır yük gemisi.***

Gece, tente brandasının bir kısmı sıyrılmış olarak yatağına yatar, böylece yıldızları seyrederdi. Yıldızları seyretmesi, çoğu insanın yaptığı gibi on- on beş dakika değil, saatler, saatler, saatler boyunca sürerdi. Astronomlar bile gökyüzüne o kadar uzun süre ve o kadar büyük bir sadakatle bakmazlar; daha çok, şema çıkarma, ölçme, cihazlarının dünyanın hareketine bağlı yanılma payları veya diğer göksel meselelere odaklanma ile meşgul olurlardı. Beverly bütün gökyüzünü görürdü ve dışarıda çalışmak ve uyumak zorunda olan çobanlardan, celeplerden veya ormancılardan farklı olarak, yorgun olmazdı. Kış gecelerinde gökyüzünde parıldarlarken yalnız başlarına bırakılan yıldızların hepsi onun olurdu ve hepsine âşıklarıymış gibi bakardı. Yukarıya değil, sonsuz kâinata baktığını hisseder; her parlak yıldızın ve bütün takımyıldızların adını bilir ve (onları göremese de) sonsuzlukta dalgalanırken, her sarmalında, kendi yörüngesinde akan yüz milyon dünya barındıran, bulutsu yıldız topluluklarını tanırdı. Kuyrukluyıldızları, güneşleri, titreşen yıldızları sayıklarken; galaksilerin kıyılarında mırıldanan, kıkırdayan, tıslayan, cennetin gri şafağı gibi ölümsüz alacakaranlık ışıklarının, gözlerine dolmasına müsaade ederdi.

Yüzü keskin soğuğu hissederek bulutsuz gökyüzüne bakarken, Samanyolu üzerinde dolaştı ve eyaletlerin ismini sayan bir çocuk gibi, her yıldızın ismini söyledi. Yakındaki bacadan çıkan duman savrulup cennetin dokusunun önüne geçince isimlerde biraz tereddüt etti. Yoksa Aralık ayı

gökyüzündeki bütün yıldızların, hepsinin ismini hipnoz altındaymış gibi sayardı. “Güvercin, Tavşan, Büyükköpek, Küçükköpek, Öncü, İkizlerevi, Rigel, Avcı, Boğa, Aldebaran, İkizler, Polluks, Kastor, Arabacı, Kapella, Ülker, Kahraman, Kraliçe, Büyükayı, Küçükayı, Kutupyıldızı, Ejderha, Kral, Vega, Kuğu, Denep, Yunus, Andromeda, Üçgen, Koç, Balina, Balık, Kova, Kanatlıat, Fomalhaut.”* Gözleri İkizlerevi ve Rigele döndü; sonra Rigel, Aldebaran ve Ülker arasında gezindi. Bir saniyenin en küçük parçasında, birinden diğerine ışık yılı süren yolculuklar yaptı. Sanki hız ve zaman, sadece bir perspektif sorunuydu.

---

* Çevirenin Notu: Sayılan yıldız veya takımyıldızların bilinen veya pek bilinmeyen Türkçe ismi bulunanlar, Türkçe ismiyle, bulunmayanlar ise İngilizce kelimenin Türkçe söylenişine uygun olarak yazıldı. İngilizce metinde de Rigel ve Aldebaran adıyla geçen yıldız isimleri ise İngilizce değil, Arapça isimler.***

Sanki bütün yıldızları biliyordu ve onların arasında bulunmuştu veya bulunacaktı. Neden acaba gökevi hakkında söylenenler ve teleskobik fotoğraflardaki her şey, sadece ona değil, herkese çok aşina gelirdi? Çiftçiler, çocuklar ve şimdi nesli tükenmekte olan bir zamanların Paunamuk Kızılderilileri, bu soyut görüntüleri derhâl ve ezbere tanıyıverirlerdi? Gökevi gözlemcileri hiçbir şey söylemeseler bile, nebulalar, dönen galaksiler, yıldız kümeleri - aslında bir tavana monte edilmiş elektrik ışığından farklı değillerdi - herkesi bir kendinden geçme hâline sürüklüyordu. Ve peki, neden belli sesler, frekanslar veya tekrarlanan ritmik örüntüler, hep yıldızları, yüzen galaksileri hatta alt yörüngelerde dolanan opak uyduları akla getiriyordu? Neden (Hristiyanlıktan önceki veya sonraki, fark etmez) bazı müzik parçaları armoni ve ritim olarak hep yıldızlarla ilintiliydi ve aldatıcı parlaklıklarından dünyaya inen ışık yağmurunu çağrıştırıyordu? Bu sorulara ve bu konudaki daha yüzlercesine bir açıklama getiremiyordu. Okulu bırakmak zorunda kaldığı ve okuldayken bile bilimsel konularda çok az şey öğrenebildiği için (o okuldayken kızlar fizik veya kimya dersi almazlardı) bir sabah uyanıp da defterine kendi kaleminden çıkma uzun bir denklem yazmış olduğunu gördüğünde, hayretler içinde kalmıştı. Harry’nin ona oyun oynadığını bile düşünmüştü ama el yazısı kesinlikle kendine aitti. Sayfalar dolusu da formül vardı. Bunları bir gökevi

bilimcisine götürmüştü ve o da bunların ne olduğunu bilememişti. Adam bunları açılır kapanır bir çalışma masasında kendi defterine yazarken, bol miktarda soluk kuzey ışığı giren pencerenin önünde oturup, bir saat adamı seyretmişti.

Adam bunlardan hiçbir anlam çıkaramadığını ama çok büyüleyici bulduğunu söylemişti. Onun yazısıyla daha bir saygın görünmüştü denklem ve formüller.

“Ne anlama geliyorlar?” diye sordu.

“Bilmiyorum,” dedi adam. “Fakat anlamlı görünüyorlar. İznin olursa onları saklayacağım. Bunları nereden buldun?”

“Size söyledim,” dedi Beverly.

“Bu doğru mu?”

“Evet.”

Adam ona baktı. Bu güzel, kırmızı yanaklı, ipek ve samur giysili kız kimdi acaba? “Sana ne anlam ifade ediyorlar?” diye sordu Beverly’ye, gri yelekli elbisesinin buruşukları içine kaykılırken.

Beverly sayfalarını eline alıp onları inceledi. Bir süre sonra başını kaldırdı. “Bana kâinatı ifade ediyorlar... hırıltılar çıkarıyor... şarkı söylüyor... Hayır, bağırıyor.”

Eğitimli astronom şok geçirmişti âdeta. İnsanlarla münasebetlerinde, çılgın veya önsezili kimselerle karşılaşırlardı ve bunların teorilerinin bazıları zekice, bazıları absürt bazıları da doğru olurdu. Ama bu kişiler genellikle kitap ve edevat yığılı tavan aralarında vakit geçirmeyi sevenler, dünya kadar malzemesini yanında taşıyarak şehrin sokaklarını arşınlayanlar, istenmedikleri devlet kurumlarında çalışanlar gibi sakallı divanelerdi. Bunların düşündüklerinde her zaman insanın aklını çelen bir doğruluk olurdu; sanki divanelikleri, bir dert olmanın yanı sıra Allah vergisi bir yetenekti; fakat sezinledikleri gerçekliğin ağırlığı mantıklarını öylesine bulandırıyordu ki söylediklerinde merak uyandıracak her şey, parçalanıp kılık değiştiriyordu.

Astronom, İç Savaş’ta sakatlanmış bir gaziyle veya Hudson Nehri üstündeki antik kasabalardan birinde yaşayan münzevi bir kâşif ile konuşuyor olsa çok daha rahat olurdu: genellikle sayfalar dolusu denklemlerle çıkıp gelenler böyle kişilerdi. Fakat karşısındaki, takıntılı, çarçabuk üzüntülere gark olan, daha onlu yaşlarında, hatta biraz ürkek hâli ile tezat, imtiyazlı bir ailede iyi yetiştirilmiş güzel bir genç kızdı.

“Hırıltılar mı?” diye sordu adam, kibarca.

“Evet.”

“Tam olarak nasıl bir şey?”

“Bir köpeğin hırıltısı gibi ama yavaş yavaş ve sonra sesleri ve tonlamaları karıştırarak tekdüze bir sesle bağırıyor.”

Astronomun gözleri iri iri açılmıştı ama Beverly başka bir şey daha söylediğinde, adamın kalbi gümbürdedi. “Işık sessiz; fakat sonra iki büyük zilin birbirine vurması gibi birbiriyle çarpışıp ve havuz fıskiyesi gibi fışkırarak yola koyulduğunda da sessiz. Yakut veya pırlanta bir sütun gibi tertemiz ve sessiz, hareket etmeden sabit bir yol izleyerek uzay boşluğunu aşıyor.”

Çatıda, tekrar Rigele baktı sonra Avcı* takımyıldızına döndü.

Ülker** takımyıldızı her zamanki gibi şaşırtan bir simetrik denge içindeydi. Aldebaran göz kırptı. “Bu gece pek ışıltılısın,” dedi yıldıza, rüzgâra konuşarak; Aldebaran sağır ve dilsiz, pırıl pırıl bir dansa başlayarak, her şeye rağmen içini ferahlattı.

---

*Çevirenin Notu: Orion adıyla da bilinen takımyıldız.

Çevirenin Notu: Yedikızkardeş veya (yedi kandilli) Süreyya adıyla da bilinen takımyıldız. *

Rigel, İkizlerevi* ve Avcı da onunla konuştu. Yıldızlar sessizlik içinde konuşmaya başladıklarında, karanlık ve korunaklı çatı tepelerindeki bir ordu sessiz veremli mahkûm için, bundan daha iyi bir kilise ve daha iyi bir kilise korosu yoktu.

O gece, o veremli ordusu, kuzeyden ve yaşayan her şeye hasar vermek istiyormuşçasına sert bir hiddetle esen rüzgârın taşıdığı keskin soğukta, çatı tepelerinde yattılar. Oradaydılar; pırlanta gerdanlıklar gibi parlayarak uzanan köprüler boyunca yayılmış bina ormanının tepelerinde, gözlerden uzaktılar. Her biri orada ve - bir gün herkesin olacağı gibi - hepsi de yalnızdılar; yıldızlarla konuştular, onların soğuk ve uzak ışıklarından günübirlik bir aşk üretmeye çalıştılar. Her yer buzdu. Nehir, derinliklerine kadar donmuştu; yollar ve ağaçların üstü takır takır bir kar tabakasıyla kaplıydı. Yerdeki karın en üst kabuğu, bir atın adımına bile dayanacak kadar kabuklanmıştı. Ama gene de çatılarda uyuyanlar, küçük birer fırına benzeyen yorganlarının altında yanarak uzandılar; Beverly yıldız

âşıklarından yeterince sevgi devşirince, usulca ve mutlulukla bir yanına döndü, kürk ve kuştüylerinin içine gömülüp uykuya daldı.

---

* Çevirenin Notu; Avcı takımyıldızındaki kırmızı dev yıldız.***

BANYODA BİR İLAHE

Aralık ayında, Beverly hariç bütün Penn ailesi, Coheeries Gölü'ndeki kır evlerine gideceklerdi ve o ev, taşranın öyle uzak bir köşesindeydi ki kimse orayı kolay kolay bulamazdı. Beverly tatilde onlara katılacaktı ki o zamana kadar göl evinde, onun rahatça uyuyabileceği bir yer hazırlanmış ve ev, şehirden oraya kadar yapacağı uzun ve yorucu yolculuktan sonra onu kucaklayacak hâle gelmiş olacaktı. Beverly bir telgraf gönderip, sık sık rahatsızlandığı için göldeki bu kış toplantısından muaf tutulmayı rica etmeyi ve yalnız kalmayı düşündü. Fakat her zamanki gibi, Noel kutlaması için, göl kıyısının hilali içindeki küçük bir adada dikilen o koskocaman eve, önce bir yolcu kızağı, sonra bir nehir buharlısı, sonra tekrar bir kızak ve nihayet buzkıran bir tekne ile gidecekti.

Isaac, Harry, Jack ve Willa (kar elbiseleri içinde, yastık vücutlu bir nur topuna benziyordu) yakında gidiyorlardı. Hizmetlilerden sadece Jayga, Beverly ile kalacaktı. Fakat onlar ayrılır ayrılmaz, Beverly Jayga'ya, Four Points'teki ailesinin yanına gitmesini söyleyecekti.

Jayganın babasının usul usul ölmekte olduğunu biliyordu ve Isaactan Posposil ailesine para göndermesini istemişti. "Fakat bizim bir hayır vakfımız var," dedi Isaac. "Biz para vermeyiz, bunu vakıf yapar ve o da bağımsızdır"

Babacığım," dedi Beverly, "yakında Harry evden ayrılacak, sonra da Jack. Willa'nın zaten yeterince güvencesi var ve ben de gömülüp gitmiş olacağım. Söyle bana, onca parayı nereye harcava çaksın?" Bunun üzerine Isaac, ne kendisine ait bütün paranın, ne de dünyadaki bütün paranın Mr. Posposil ve Beverly'yi yakından takip eden korkunç şeyi etkilemeyeceğini bilmesine rağmen, bolca para verdi. Böylece Jayga da gidince, ev birkaç günlüğüne sadece Beverly'ye kalacaktı ve anlayamadığı bir nedenle, o sürede çok özel bir şeyin olacağına inanmaya başlamıştı. Belki iyileşiverecekti veya ani ve ağır bir ateş başlayacak ve onu hemen öldürüverecekti. Fakat görünürde bir şey olması için bir neden yoktu. Babası ve kardeşleri ayrılmazdan iki gece önce kar yağdı ve yıldızlar kayboldu. Ertesi gece bir bulut, ayı bile sakladı. Fakat Beverly'nin inancı ve sabrı vardı. Bekledi. Ayrıldıkları gün, hava açtı.

*

Peter Lake, Aziz Stephen’ı o kadar çok düşünmüştü ki geçici bir dindarlığa bürünmüş ve nihayet bir kiliseden içeri adım atmıştı ama içeri girince de korkudan yarı ölü hâle geldi. Daha önce hiç kiliseye girmemişti; Reverend Overweary, Baconun sultan kulübesinin yakınında yurttaki çocuklara yaptırdığı kutsal yere, onların girmesine izin vermemişti. Ve bütün şehrin vaiz kürsülerinden Peter Lake ve onun gibilerin kınanmadığı ve aleyhlerinde konuşulmadığı tek bir gün bile geçmezdi. Burası düşman kampıydı ve kilisenin orta koridorunda ve vitray pencerelerden geçip hiç tanımadığı binlerce renkle üzerine saldıran ışığın altında yürürken, son derece huzursuzdu. Maritime Katedralini seçmişti; şehrin en güzel kilisesiydi. Sainte-Chapelle Notre Dame’a ne kadar yakınsa bu kilise de Aziz Patrick ve Aziz John katedrallerine o kadar yakındı. Gemilerden ve denizden desenlerle süslenmiş vitray pencereleri, yabani çiçek dolu dağ yamaçları gibi yükseliyordu. Isaac Penn, ışıklı pencerelerin, birçok balina öldüren Yunus Peygamberin hikâyeleri ile süslenmesi koşuluyla bu katedrale bağışta bulunmuştu.

İşte Yunus Peygamber oradaydı; balina kendisini yutarken şaşkınlık içinde ağzını açmış olarak resmedilmişti. Ve balina! Bu hiç de öyle insan ağızlı, vodvil oynuyormuş gibi bakan sembolik bir balina falan değildi; gerçek balinaların bütün güzelliği ile resmedilmişti.

Canavar gibi büyük bir çenesi vardı; uzun, siyah ve çok büyüktü. Üstü Çin bulmacası gibi petek petek olmuş, yaralar ve derin kesiklerle kaplıydı. Üzerinde hâlâ çelik bir zıpkın saplıydı ve bir gözü kördü. Suyun içinde bir balığı tasvir eden Rönesans minyatürleri gibi değil, gerçekten suyu yarıp geçen bir balina gibi görünüyordu.

Peter Lake bu katedralde, sanki ana ticaret yollarında süzülüp gidiyorlarmış gibi duran yüz tane muhteşem güzellikte gemi maketi gördü. Bir insanın bir katedralde bulduğu buysa, o zaman bir katedralde bulunan şey de bu olmalıydı. Dinin ne olduğunu bulmak istiyordu ve böylece, Aziz Stephen gibi olabilir ve Mootfowl için dua edebilirdi. Mootfowl’un ölümü unutulup gideli çok olmuştu ve o olayı hatırlayan tek kişi olursa, onu öldürenin Peter Lake olduğunu da hatırlardı. Evet, öldürmüştü ama gerçekten değil.

Mootfowl kendi kendini öldürmüştü ve bunu öyle acayip bir şekilde yapmıştı ki Peter Lake’i ebediyen kendine bağlamıştı. Mootfowl neden bu

kadar karamsar davranmıştı ki? Jackson Mead, East River üstüne büyük bir çelik köprü kurarken birkaç yıl yarı ünlü yarı silik kalmıştı. İnşa edilecek başka köprüler de vardı ama Jackson Mead, ortaya çıkışı gibi açıklanması zor bir kayboluşla gidivermişti.

Bir tren dolusu münzevi makinist ile birlikte, köprünün açılışında bile görünmeden kaybolmuştu. Manitoba, Oregon ve California'da köprüler yapmaya gittiği söylenmişti ama bu sadece bir dedikoduydu.

Peter Lake nasıl dua edildiğini merak etti. Mootfowl onlara sık sık dua ettirirdi ama o zaman diz çöküp yüzlerini ateşe dönerler ve içindeki, güneşle birlikte dans eden dünyalara bakarlardı. Bu kadarı yeterdi. Maritime Katedralinde ateş yoktu; sadece pencerelerde ağlayan renkleri yıkayan saf ve soğuk ışık vardı. Peter Lake diz çöktü.

"Mootfowl," diye fısıldadı, "sevgili Mootfowl.. Başka ne diyeceğini bilemedi ama dudakları sessizlik içinde kıpırdamaya devam ederken, Mootfowl'un gözlerinden yansıyan demirci ocağını, Çinli Şapkasını, güçlü ve ince ellerini hatırladı; ateşin, kol gücünün ve Çeliğin birleşmesinde bulacağı gizeme hiç çekinmeden hasrettiği hayatını düşündü. Dudakları düşündüklerinden başka şeyler söyleyerek kıpırdadı. Mootfowl'u çok sevdiğini söylemek istiyordu; fakat bu çok zordu ve uygunsuz kaçacaktı. İçeriye girdiği andaki kadar ikircimli ve hüsran içinde katedralden çıktı. Dua etmenin çok kolay olduğunu düşünenler kimlerdi acaba? Sanki restoranda yemek söyler gibi mi konuşuyorlardı Allah'la? Kendisi diz çöktüğünde dilinin bağlandığını hissetmişti.

Peter Lake, kaldırımdan çok yukarıda atının üstünde oturuyordu.

Sık sık bu atın, hiç kıpırdamadan koskocaman bir alanı koruyabilecek destansı bir heykel olduğunu düşünüyordu. At, eşkin adım bir gidiş tutturdu ve parka geldiler. Peter Lake, Beşinci Caddenin yukarısındaki bazı malikâneleri incelemek istiyordu ama at, Bethesda Havuzunun orada, gölün en dar yerinden atladı ve onu West Side'a geçirerek, o güne kadar hiç görmediği Isaac Penn'in evine götürdü. Karın içinde dikilirken, Isaac Penn, Harry, Jack, Willa ve Jayga hariç hizmetlilerin, bir tanesi tepeleme çanta yüklü üç büyük kızağa binmekte olduklarını gördü. Kızak çıngırakları çalarken kırbaçlar şakladı. Atlar üçlü koşumla kızağa koşulmuşlardı. Peter Lake gece inene kadar evi seyrederek, beyaz atın yanında dikildi.

Beyaz at, köpeklerin yaptığı gibi arka bacaklarının üstüne oturdu ve o da seyretti. Bir saat geçmeden, sanki birisi bir buzluğun kapağını

kapatıvermiş gibi şehrin üstüne karanlık ve soğuk yayıldı; güçlü rüzgârlar parkın içinden, Kanada'dan gelen rötarlı trenler gibi geçmeye başladı. Peter Lake ayak değiştirerek hopluyordu. Yakasını yukarı kaldırdı; sırtındaki yünlü ceketin, rüzgâr eserken ıslık çaldığından kesinlikle emindi. Ata döndü; o hâlâ arka bacakları üstüne oturmuş, mutlu mesut eve bakıyordu. Peter Lake şikâyet etmeye başladı. “Ben at değilim,” dedi. “Çok daha çabuk üşürüm ve ayakta uyuyamam.”

Fakat usul usul donma tehlikesi bile, profesyonelliğine gölge düşüremedi.

Aile kızaklara binerken, evin yedi bacasının beşinden duman çıkarken, şimdi sadece üç tanesi gökyüzüne ve yıldızlara duman bayrakları sallıyordu. Yakında onların dumanının da kesileceğini düşündü ama öyle olmadı; saat altıya doğru bir baca daha tütmeye başladı, sonra da beşincisi. “Belki ısınma için yağlı otomatik sistem vardır,” dedi, sesli düşünerek. “Ama hayır, bu büyüklükteki bir evin bile beş fırını olamaz; de ki iki fırın, iki de sıcak su için olsun, en fazla dört. Bunlar şömine dumanı. Kokularını bile alıyorum. İçeride birileri var”

Altı buçukta, pencerelerden birinde ışık göründü. O vakte kadar karanlıkta kalan Peter Lake'in gözleri kamaştı. Görünebileceğini düşünerek bir ağacın arkasına geçti. Çok soğuktu ama iyi ki beklemişti.

Işık mutfaktan geliyordu. Bir kız pencereye yaklaştı. “Besbelli evde bir hizmetçi bıraktılar.” Kıpırdamadan bekledi, sanki o sınıftan biriymiş gibi (aslında daha alt sınıftandı), evin efendisi evde olmayınca pek çok şeyin vuku bulabileceğini çok iyi biliyordu. “Bir kız,” dedi ata. “Bahse girerim bir sevgilisi vardır. Bahse girerim birazdan gelir ve bir hafta sarhoş gezerler. Benim için bir mahsuru yok. Onlar efendilerinin yatağının ipek çarşaflarında çıplak uyurken, ben içeri girip alt kattaki değerli eşyalara el koyacağım. Şimdi bütün yapmamız gereken... herifin ortaya çıkmasını beklemek.'“

Saat yedide, gökyüzüne bir ışık vurdu. Peter Lake bunun bir yıldız kayması veya nehir kılavuzu çağıran bir işaret fişeği olduğunu düşündü. İkisi de değildi; Beverly çatıdan aşağıya inmek için döner merdivenlerin kapısını açmıştı. Başka ışıklar da yandı. “Perdeleri kapatacak,” diye düşündü Peter Lake, “birazdan adam gelecek, sağa sola bakacak ve içeri giriverecek.”

Beverly mutfağa indi. Orada, sokağa çıkmak üzere giyinip hazırlanmış Jayga ile yemek yedi. Birlikte birkaç kelime konuştular.

İkisi de var olmayan adamlara âşık birer kadındı; çok fazla hayal kurarak ve o hayali özleyerek kadere boyun eğmenin verdiği etkârı paylaştılar. Yalnız başlarına kaldıklarında, bir yerlerde saklanarak, onların güzelliğini ve zarafetini (Jayga'va göre bunlar, görmek isteyenin göreceği şeylerdi) seyreden bir adamın var olduğunu hayal ederlerdi; belki göklerde bir platformdan, görünmeden izliyordu. Ve onlar hangi işle meşgullerse: dikiş dikerken, piyano çalarken veya ayna karşısında saçlarını tararken; o işi, adamın gerçekmiş gibi âşık oldukları görünmez varlığının orada olduğunu düşünerek yaparlardı.

Jayga ortalığı toplarken, Beverly yatmaya hazırlandı. Piyano çalmak, satranç veya tavla oynamak yoktu; Willa ve bebekleriyle oynanacak bir oyun yoktu. Willa'yı özlemişti bile. Çocuk tıpatıp Isaac Penn'e benziyordu. Henüz güzel denecek yaşta değildi ama onu gören herkes yüzünün niteliklerine vuruluyordu. Çok sevimli küçük bir kızdı. Çığlık atardı ve kıkırdardı. Coheeries Gölü'nde geçirdiğini hatırlayacağı ilk Noel olacaktı; bundan dolayı Beverly telgraf çekmekten vazgeçti. Sıcak su musluğunun beyaz kolunu çevirerek suyu kapattı. Sabahleyin, evde hiç kimse olmadığında, babasının muhteşem havuzuna girip bir saat banyo yapacaktı. Fakat şimdi yorgundu. Jayga'ya güle güle dedi, birkaç güne görüşmek üzere vedalaştılar ve Beverly yukarıya çıktı.

Peter Lake, çatı kapısı açıldığında gökyüzüne vuran ikinci ışığı da fark etmedi; çünkü Jayga çıkmaya hazırlanırken tek tek ışıkları söndürüyordu ve Peter Lake de ışıkların ardı ardına sönüşünü izlemekle meşguldü. En son mutfak ışığı söndü. Jayga ön kapıdan dışarı çıktı ve bavulunu kapının önüne koydu. Kapı anahtarını iki kere çevirdikten sonra kapı kolundan tutup sarsarak sıkıca kapandığından emin oldu. Hizmetçi kızın bir bavul, kalın bir palto ve atkıyla çıktığını görmek Peter Lake'in keyfini yerine getirdi. Jayga caddeden aşağıya hızlı hızlı yürürken, Peter Lake bacalara baktı.

Şimdi üç bacadan duman yükseliyordu ama gittikçe zayıflayan bir duman çıkışıydı bu.

"İşte bu kadar," diye düşündü Peter Lake. "Sabah saat dörtte, Manhattan'da görevli beş polis, kim bilir neredeki bir depoda, bir odun sobası başında oturuyor ve (üst katta, kendinden geçmiş, dizleri Clevelandlı zavallı küçük bir kızın butları arkasına kıvrılmış, yüzündeki pembe bir tüylü

fulara doğru horlayan) amirlerinin ortaya çıkmasını bekliyor olacaklar. Ben buraya saat dörtte gireceğim ve beş buçukta, gümüş takımlar, nakit para ve yarım düzine Rembrandt rulosuyla çıkmış olacağım."

Ama merak etti; acaba ne kadarlık bir ganimet savunmasız bırakılabilirdi? Anlaşdan o ki hizmetçi kızı evde nöbet tutsun diye bırakmışlardı. Ama hepsi bu kadardı. Kız da şimdi kaytarıp gidiyordu. Elbette elektrikli alarmları veya başka zamazingoları olabilirdi ama bunlar da işe daha çok eğlence katardı.

Soğuktan titredi. Biraz kızarmış istiridye yemeli ve sıcak tereyağlı rom* içmeliydi yoksa açlıktan ölecekti. Atın da yulafını yiyip sıcak bir alfalfa** çayı içmesi lazımdı. Parkın kar kaplı yollarından hızla geçerek, gecenin içinden, Bowery Caddesi'nin müzik ve ateşlerine fırladılar.

Kızarmış istiridye yenilecek yerdeki insanların, yemek yerken çıkardıkları sesleri beş sokak öteden duyabiliyorlardı. Kızarmış istiridye yemekle ilgili garip bir şey vardı; mavi denizin keskin tadı, kendi kuru kabuğu içinde pişince, kaynar yağdan daha sıcak olurdu ve sofra adabına en rafine kurallarla bağlı insanlar bile, homurdana, pofurdaya, burnunu çeke çeke, hımıl hımıl bir yeme sesi çıkarırlardı. Peter Lake, atın ihtiyacı olan şeyleri ayarladıktan sonra en yoğun saatinde istiridye yerine gitti. Burası Bowery ile Rochambeau arasında geniş bir yeraltı mağarasıydı. Boz-beyaz taş duvarlar yarım düzine kadar geçit ve galeriyi çevreliyordu. İçerideki kemerler, Romalıların su kemerleri gibi bir noktada yere vurup oradan havaya sıçramış gibiydiler. Bir Cuma akşamının yedi buçuğunda, bu yeraltı bodrumunda beş binden fazla insan yemek yerdi.

Dört yüz tane çocuk istiridyeleri toplayıp, büyük bir gemiyi limana yanaştırmalarına veya Napolyonun toplarını Rusya içlerine taşımalarına denk bir zahmetle, buraya taşırdı. Orada burada mumlar ve gaz lambaları yanıyordu ve ocakların arasında elektrikle aydınlatılmış yollar vardı. İçerideki gürültü, Thomas Alva Edisonın Niagara Şelalesi'nde kaydettiği sesten farklı değildi. Havadan giden istiridyelerin yörüngesi, geceleri Vicksburg*** üstünde gezen gazileri getiriyordu insanın akima.

Bezgin bir istiridyeci çocuk, Peter Lake'in önünde bitiverdi; alnını kırıştırdı ve sordu: "Kaç tane istiyorsunuz?"

---

*Çevirenin Notu: Sıcak tereyağlı rom; sıcak su, şeker, rom ile yapılan ve bir kupada üzerine bir topak tereyağı konularak servis edilen bir içecek.

**Çevirenin Notu: Bir çeşit yonca.

*** Çevirenin Notu: Mississippi'de bir askeri park ve mezarlık.***

"Dört düzine," dedi Peter Lake. "Kekik ve ceviz ateşinde pişsin."

"İçmek için?" dedi istiridyeci çocuk.

"Hayır," dedi Peter Lake. "Yemek için, oğlum. Bir de tereyağlı rom."

"Rom bitti," dedi oğlan. "Elma şarabımız var."

"O da olur. Ah, evet, şöyle güzel kızarmış baykuş eti de var mı?"

"Kızarmış baykuş mu?" dedi istiridyeci çocuk. "Kızarmış baykuş yok." Sonra gözden kayboldu ama bir dakikadan kısa bir süre sonra, bütün Pittsburgh'daki en iyi demirci ocağından bile daha sıcak dört düzine kızarmış istiridye ve bir litrelik iç yakan elma şarabı ile döndü. Peter Lake'in bunlara tepkisi, bir Baymanın tepkisi gibi oldu. Bir saat boyunca, pembe kafalarına dingildeyen pudralı peruklar takmış bir sürü insan ve bin tane kabuğu açılmış şişman istiridyenin iğrenç kargaşası içinde, gözlerini bile kırpmadan burnunu çeke çeke, hımıldadı.

"Soyguna çıkmadan önce kendimi biraz şımartmayı severim," dedi Peter Lake, yakınındaki bir dava vekiline; ikisi de dişlerinin arasına sıkışmış etleri temizleyerek, şişmiş midelerinin üzerinden, gözerimlerindeki turuncu alev dillerini çıkara çıkara dans eden ateşe bakıp, menteşeli kapakları arasından buharı tüten kalaylı sıcak çay kupalarının keyfini paylaşırken."Büyük uğraşlardan önce kontrolü bırakıp gevşemek iyidir, öyle değil mi?"

"Kesinlikle öyle," dedi dava vekili. "Büyük davalarımdan bir gece önce ya kör kütük sarhoş olurum ya da kendime bir fahişe bulurum. Bu türden bir çılgınlığın aklımı zindeleştirdiğini ve tabiri caizse, Pisagor'un teoremlerini bile kavramaya hazır, bir tabula rasa* yarattığını keşfettim."

"Pekâlâ," dedi Peter Lake, "Bunlar ne demek bilmiyorum ama böyle konuştuğunuza göre, sanırım iyi bir avukatsınız. Mootfowl, bir avukatın görevinin, çetrefil kelimeler kullanarak insanları kendinden geçirmek ve mallarını ellerinden alıp gitmek olduğunu söylerdi."

---

* Çevirenin Notu: ‘Boş sayfa, yazısız levha, ‘bir bebeğin daha hiçbir şeyden etkilenmemiş beyni’ anlamında.***

“Bu Mootfowl, bir avukat mı?”

“Bir makinist. Demir ocaklarının efendisiydi. Onu çok severdim. Benim öğretmenimdi. Metal ile her şeyi yapabilirdi. Demiri sevgi dolu bir coşkuyla döverek uyuşuk sarım tellerine ve alev sarmallarına çevirir, sonra da kudretli gözleri ne görmek istiyorsa öyle bir şekle sokardı.”

“Harika,” dedi dava vekili.

Peter Lake, temiz bir oda buldu kendine ve sabah saat üçe kadar derin bir uyku çekti. Hiç ummadığı kadar zinde ve güçlü olduğunu hissederek uyandı. Yıkandı, tıraş oldu, bir bardak buzlu su içti ve soğuk havaya çıktı. Bomboş caddelerde yürürken, sanki yaz başındaymış gibi, içi sıcacıktı ve güçlü, mutlu, sevgi dolu bir filiz tomurcuğu gibiydi. Ve tesadüfe bakın ki ahıra vardığında, beyaz at da pırıl pırıl parlayan gözlerle, içi enerji dolu ve yola çıkmaya hevesli bir hâlde uyanmıştı.

*

Tamı tamına saat dörtte, Beverly’nin gözleri açıldı ve bahardan kalma bir yıldız manzarasına baktı. Yıldızlar, altlarında kendilerine bakan bir çift insan gözüne hitap ederken, iç açıcı bir berraklık içinde, huzurlu ve sakindiler; hatta kışın havası bile ılık ve mutedildi. Ortalıkta insan görmedi, yollar açılmamıştı ama göz kırpan küçük yıldızların bu yaz havası, çılgıncasına mutlu bir müzikali perdeliyor olabilirdi.

Beverly, kâinatın birden bire, bir sağanak öncesinin berraklığı kadar muhteşem, göz kamaştırıcı, hafif, zarafet ve sevinç dolu, denizci mavisine boyanmış bir Belle Époque* sanat eseri gibi görünmesinin hoşnutluğu içinde gülümsedi. Daha fazla uyuyamadı.

Kalkıp oturdu ve sonra da her zamanki gibi büyük bir çaba sarf etmeden ayağa dikildi. Yıldızlar şimdi her yanını çevirmişken, havanın tazeliği ve ılıklığı içinde, ateşinin de olmadığını fark edince, kıpırdamaya hatta nefes almaya bile cesaret edemedi. Bu olabilir miydi?

---

*Çevirenin Notu: 1871-1914 yılları arasında, üretim, sanat, edebiyat ve teknoloji atılımlarının yaşandığı Batı Avrupa’yı anlatan bir deyim.***

Evet. Ayağa kalktığında aşırı bir sıcaklık, zor bela nefes alma veya titreme hissetmemişti. Pırıl pırıl samur kukuletasını indirdi ve cömert sabah havasını yudumladı. Gerçekten, bu olabilir miydi? Evet. Ancak dikkatli olması gerekiyordu. İçeri girecek, banyo yapacak ve sonra termometreyi alacak ve birkaç saat sonra da içindeki gümüşi sütunun, yaz sıcağında süzülen bir martı gibi gittikçe daha yükseğe tırmanıp tırmanmadığına bakacaktı.

Peter Lake alt kata ulaşmıştı ve ayışığı altında etrafı keşfederek dolanıyordu. Akrobasi yapmadan içeri girebileceği her yerde parmaklıklar vardı. Fakat bu çok da büyük bir sorun değildi; çantasının içinde seyyar bir asetilen kaynağı vardı ve demir parmaklıkları sosis gibi doğrayabilirdi. Tam onu çalıştırmak üzereyken bir daha düşündü. Sırt çantasını altüst edip bir voltmetre çıkardı. Demirlerde akım vardı, öyle kalınlardı ki elektriği baypas edebilmek için düşük dirençlerini taklit edebileceği, aynı çapta iletkenlere ihtiyacı vardı. Gidip iletken bulmayı düşündü - Amsterdam Makine Parçaları mağazası çok uzakta değildi ve sık sık oraya girerdi, çünkü doğru dürüst stok sayımı yapmazlardı ve ön kapısının anahtarı da yanındaydı - ancak önündeki demir çubuklar farklı çaplardaydı.

Biraz daha dikkatlice inceleyince, içlerine, karmaşık spiraller hâlinde ve değişik kesitlerde farklı metallerden çubukların işlenmiş olduğunu anladı. Bu alarm sisteminin nasıl çalıştığının teorisini anlayabilmesi için bile, bir güne ve bir de yazı tahtasına ihtiyaç vardı. Bu çözümlemeyi karanlıkta ve eksi on dört derecelik bir sıcaklıkta yapmaya niyeti yoktu. Sistemden etkilenmiş hatta hoşlanmış bir hâlde, Peter Lake evin öbür tarafına gitti ve bir pencerenin enli çıkıntısına tırmandı.

Şimdi salon zemini seviyesindeydi; genellikle şatafatlı salon pencerelerinin kıyılarına yerleştirilen Mısır usulü metal bantların olmadığını gördü; zaten olsaydı bile, illa zarafetle iş yapmak gibi bir ısrar içinde olunmadığı sürece, o bantları sıyırıp almak o kadar zor bir iş değildi. Önündeki pencere kilitliydi ve alarma bağlıydı ama bütün yapması gereken şey, camda güzel bir delik keserek, usulca içeri süzülüp, nazikçe piyanonun üzerine basmaktı.

Ay ona bir iyilik sundu; çatı saçağından çıkıp cam yüzeyinde parlayınca, camın içine, on bin tane saç teli kadar ince kanalın kurallı kafiye gibi dizilimini aydınlattı. Kuyumcu büyütecini çıkarıp kanalları inceledi. Onun bile bilmediği ileri derecede gelişmiş bir teknikle, kanalların içinden

metal tellerin geçtiğini gördü. Anlaşılan bu evde açılıp kapanan her şey güvenlik donanımlıydı. Peter Lake, Isaac Penn'in soygunculara ne kadar takıntılı olduğunu ve her girişi kapatacak kahramanca önlemler aldığını bilmiyordu.

"Olsun varsın," dedi Peter Lake. "Kapı ve pencereleri tıkamış olabilirler. Sorun değil. Ama duvarların ve çatının her santimetre karesine tel geçirmiş olamazlar. Madem evde kimse yok, ben de kendime çatıda bir kapak açarım."

Tam o anda, Beverly demir merdivenlere inen kapıyı açtı, gökyüzünde bir ışıldama oldu, Peter Lake'in ucuna ip bağlı bordo kancası havaya uçtu, mükemmel bir yay çizerek çatıya düştü, bir keresteye vurulan baltanınkine benzer bir ses çıkararak yerine yerleşti.

Beverly bu sesi duymadı; çünkü kanca çatıya vurduğu anda, o da açtığı çatı kapısını kapatmıştı. Peter Lake, sırtında içi alet dolu çantasıyla, ipin bir düğümünden öbür düğümüne el atarak, dağcılar gibi yukarıya tırmanırken, kancanın yerinden oynamaması için ipe yalvarıyordu. Beverly ise döner merdivenin orta direği etrafında, müzik dolu bir sarayın merdivenlerini iniyormuş gibi daireler çiziyordu. Saat sabahın dördüydü.

Şehir hâlâ uyanmamıştı. Birkaç bacadan, hiç kıvrılmadan dümdüz yükselen dumanlar çıktı; nehrin üzerinde, aceleyle şamandıralara palamar bağlamış veya buzda çakılıp kalmış teknelerin kılavuz lambaları görünüyordu. Beverly ve Peter Lake; ikisi de çakırkeyf ve tutkularıyla cayır cayır yanarak, birbirlerinin hayatına giriyorlardı.

Beverly, ikinci katta, döne döne ve elbiselerini çıkarıp ata ata; havuzun, içine sığınıp, soğuk havanın gözle görünmez anaforlarından korunmasına yetecek seviyede suyla dolmasını bekliyordu. Böyle uğraşlar için emek sarf etmeye alışık değildi ve muhtemelen kendini zapt etse iyi olurdu; fakat o, seyredilmediklerini düşünen insanların yaptığı gibi pervasız ve kuzular gibi sıçrayan bir çocuk kadar bilinçsizce, dans ediyordu. Peter Lake ise çatıda, ağır iş altındaydı; bir matkabın kolunu, nefes nefese kalmış bir bisikletçi gibi çeviriyordu.

"Bu kahrolası çatı da bir metre kalınlığında herhâlde," dedi kendi kendine, matkap anbean derine gidip hâlâ öbür tarafa çıkamadığı için. Matkabın bir traverse denk geldiğini ve yeni bir delik açmaya uğraştığını düşündü. Bir süre sonra matkap ucunun tüm uzunluğu içerde kayboldu ve çalışacak bir boşluk kalmadı ama hâlâ istediği delik açılmamıştı. "Ne

oluyor burada yahu?” diye sordu Peter Lake, büyük bir öfkeyle. Normal şartlar altında şimdiye bahçe çitinin kapısından çıkıyor olmalıydı; tabii (şimdi denizlerdeki kum kadar parası olsa da aslen eski bir balina avcısı ve bir delibozuk olan) Isaac Penn’in, bu evi New England’ın en iyi tersanecilerine yaptırırken, kutuplarda balina avlamakta kullanılan ve buz kütlelerinin etkisine dayanıklı teknelerin gövde iskeleti gibi sağlam bir çatı istediğini söylediğinden haberi yoktu. Bir nedenle, Isaac Penn meteor düşmesinden korkardı ve bu nedenle de evinin çatı arası, yekpare blok keresteden yapılmış gibiydi. Keresteler çok kalın ve sert dokulu ağaçtandı; Peter Lake’in orada kendine bir giriş açması için Hazirana kadar testere sallaması gerekirdi. Gitgide bacadan girmek zorunda kalacağı vesvesesine kapılmaya başladı. Yaz gününde bile bacayı kullanmak yeterince kötüydü ama kışın, genellikle daha başka zorlu karmaşalara da yol açardı.

Peter Lake çatıda gezinirken, Beverly suya girmeye hazırlanıyordu.

Isaac Penn’in banyo küveti, siyah kayrak ve bej mermerden yapılmış uç metre uzunluğunda, iki buçuk metre genişliğinde ve bir bucuk metre derinliğinde bir havuzdu. Su, havuzun uzunluğu boyunca uzanan pürüzsüz bir taş çıkıntıdan akıyor, içindeki su seviyesi yükseldikçe, dibindeki fıskiyelerden baloncuklar yükseliyor ve üst kıyısındaki altın balina figürlerinin esniyormuş gibi açılmış ağızlarından dışarıya taşıyordu. Penn ailesinin bütün çocukları ve son zamanlarda Willa, yüzmeyi bu havuzda öğrenmişlerdi. Ve her yönüyle hak ettiği, fazilet abidesi gibi itibarına rağmen Isaac Penn, erkeklerin ve kadınların., mahcubiyet hissetmedikleri ve fazla cilveleşmedikleri sürece birlikte havuza girmelerine itiraz etmezdi.

Japon geleneklerini öğrenmişti ve bunun gayet medeni bir gelenek olarak görürdü. Kamuoyu bunu bilse Isaac Penn, boyunduruk takılıp teşhir direğine bağlanırdı.

Havuz yarıya kadar dolmuş, beyaz baloncuklarla çalkalanan bir deniz gibiydi. Peter Lake ışıklandırılmış döner merdivene açılan çatı kapısını bulmuştu. Bunun bir tuzak olabileceğini düşündü ama sonra bunun uğurlu bir kapı olduğunda karar kıldı. Çelikten yapılmış ağır bir kapıydı ve birisinin buradaki güneşlenme terasını kullandıktan sonra kapıyı yanlışlıkla açık bıraktığı belliydi. Peter Lake, içeri girmeye karar verdiğinde, tabancasını eline aldı. Beverly kollarını kaldırdı; ateşi varmış gibi değildi. Aynada kendisini gördü. Çok güzeldi; tükenmeye yüz tutmamış bir güzellik olmak ne şahane bir şeydi kim bilir. Peter Lake, gözlerinin içerideki ışığa

alışmasını bekleyip, çatı kapısından içeriye bir göz attıktan sonra bir de adım atarken, Beverly de çivileme ‘hoop’layarak, kendini girdaplı suya bıraktı. Peter Lake, başı döne döne döner merdivenden inerken, Beverly kollarını açtı ve suyun içinde kolay taklalar attı. Peter Lake, elinde tabancası, gözleri fıldır fıldır sağa sola kayarak giriş katına indiği sırada, Beverly altın balinalardan birine tutundu, olduğu yerde ayaklarını gerip sallayarak, kendi kendine şarkı söylemeye başladı. Gevşek belikler hâlinde ördüğü saçları, sırtını yalayan suyun yüzeyinde asılı kalmıştı. Önündeki altın balinaya tutunurken, kolları lavta şeklinde bükülmüş; geriye uzattığı, ince, fildişinden bile pürüzsüz, bacak formuna örnek olacak kadar biçimli ve güzel bacaklarının birbirlerini dengelerken yaptıkları hareketler, muhteşemdi. Eğer ateşi çıkacaksa, bunu banyodan sonra yapacak ve onu, bir tarla kırmızı gül kadar kıpkırmızı edecekti. Ama şimdi bunu düşünmüyordu; su akmaya devam ederken, o suyun içinde küçük tekmeler atarak şarkısını söyledi.

Tuzağa düşmediğinden artık emin olan Peter Lake, Isaac Penn’in çalışma odasına ulaştı. Çok görkemliydi gerçekten, bir soyguncunun çalıp götürmek için dua edeceği kadar hem de: on bin tane (bazıları cam muhafaza içinde) deri ciltli kitap, göz kamaştıran bir denizcilik aletleri koleksiyonu, kronometreler, pirinç kaplı bir teleskop, yarım düzine yağlı boya tablo. Peter Lake, cam muhafazadaki kitaplardan birine baktı. Yanındaki kartta “Gutenberg İncili”* yazıyordu. “Değersiz,” diye düşündü Peter Lake; New Jersey’nin, Kuzey Bergen’in güneyinde ve Batı New York’un kuzeyinde kalan kasabası Guttenberg’den geldiğine göre çok eski bir şey olamazdı.

Oralarda birileri okunması mümkünsüz koskoca İnciller basıyor olmalıydı.

Hizmetli odası kadar büyük, koyu maun bir çalışma masasının tam üstünde, ağaçlar arasında resmedilmiş bir yarış atı tablosu vardı. Peter Lake, böyle bir tablonun arkasında daima bir kasa bulunacağını bilirdi. Tabloyu duvardan aldı. “Banka kasası kadar büyükmüş,” dedi yüksek sesle. Öyleydi gerçekten ama o kasa Isaac Penn’in çalışma odasındaydı ve bunun bir anlamı vardı.

Birçok açıdan, Isaac Penn bir dâhiydi. Ayrıca müşkülpesent ve delibozuk bir adamdı. Bilime meftun bir adam olduğu için son çocuğunun adını Oxygen** koymak istedi ama herkes ona daha geleneksel bir isim

seçmesi için baskı yapınca, küçük Willa’nın şansı yaver gitti. Ancak yıllar önce, Harry’ye hiç duyulmadık bir göbek adı vermeyi başarmıştı: Brazil.*** Ve Isaac Penn, evin tasarımındaki her şeye müdahil ve hâkim olmuştu. Evin en sıra dışı tasarım parçalarından biri de Peter Lake’in bulduğuna çok sevindiği kasaydı.

Evin kendisi zaten bir hisar gibi olsa da Isaac Penn, içeriye girmeyi başarabilen birinin meşgul edilmesi gerektiğini düşünmüştü. Bu nedenle, Peter Lake’in bulduğu kasa bir kasa değil, duvarın içinde bir buçuk metre derine kadar itilmiş, som molibden çeliğinden bir tıkaçtı. Peter Lake delmeye başladı.

---

* Çevirenin Notu: Batı’da ‘Movable Type’ teknolojisi ile Latince olarak ve sadece kırk sekiz kopya basılan ilk kitap. Söz konusu teknoloji, hareketli parçalar kullanarak yapılan bir baskı tekniği ve ilk olarak MS 1040 yılında Çin’de kullanılmış. Söz konusu İncilin ABD’ye gelen ilk kopyası New York Halk Kütüphanesinde; kırk sekiz kitabın basım tarihi tam olarak bilinmiyor, ancak basımının 1455 yılında tamamlandığı tahmin ediliyor.

* * Çevirenin Notu: İngilizce, oksijen’ anlamında

* * * Çevirenin Notu: İngilizce, Brezilya.***

Yarım saat sonra, iki inçlik matkap ucunun dibine dayanmış, matkabın çeliğini aşındırmaya başladı. Matkabı çıkardı ve deliğe bir sonda soktu. Henüz öbür tarafa geçememişti. İyi yapamadım herhâlde,” diye düşündü. “Ya da matkap ucum aşınmış.” Çantasından bir kumpas çıkardı ve ucu ölçtü. Tastamam iki inçti. “Şu girişi engelleme yöntemlerinden biri,” dedi kendi kendine. Deliğe bir biz yerleştirdi ve çelik tokmağı ile üzerine vurdu ama tokmak geri sekti; omzunun üzerinden uçup karşı duvardan da sekti ve düştü.

“Üç inçlik bir kapı mı yani? İmkânsız! Açılması bile mümkün olmaz. Bir dakika şunu bir inceleyeyim” Titizlikle ölçüp biçti ve hesap yaptı. Kapak çapı ve menteşe tasarımı, üç inç kalınlığında bir kapağı kaldırmazdı. Ama gene de üç inçlik matkabı deneyecekti.

Daha uzun bir uç taktı ve delmeye başladı.

Üs katta; Beverly ateşinin mi yükseldiğini yoksa banyodan dolayı mı sıcaklık hissettiği ayırt edemedi. Ateşi doksana çıkmış gibi terliyordu; ateşi geçerdi ama onu davet edenin buhar ve sıcak suyla cilveleşmesi olmasından

korktu. Belki körebe oynar gibi tamamen sessizleşip nefesini de tutarsa, ateş onu evin içinde arayıp bulamaz ve bir pencere kırıp dışarıdaki kara yayılırdı. Ama böyle bir akılsızlığın daha sonra başına iş açmayacağından emin değildi. Babasının, bir şeyin zamanının gelmesini bekleyip duranlar ve çok fazla nasihat dinleyenler hakkında ona ne söylediğini hatırladı. Demişti ki; "Bilim Allah'ı yanıltamaz." Ona her zaman cesur olmasını ve bazen de karşı çıkmasını söylerdi. Aslında babasının bunu söylemesine de gerek yoktu çünkü Beverly, evvel ezel bu mizaçta bir kız olmuştu. Elini kabaca sürerek aynanın buharını sildi ve karşısına, kıpkırmızı yüzünde ve göğsünde su damlacıkları parıldayan, terlemiş, muhteşem bir kız çıktı. Ateşle savaş. Savaş onunla ve gerekiyorsa, savaşa savaşa yenil. Cesaret ödülsüz kalmazdı, değil mi?

"Öyle olup olmadığını göreceğiz," diye düşündü. Ama hiç şüphe yok ki savaşacaktı. Battaniye büyüklüğünde bir havluya sarındı ve omzuna yakın bir yerden gümüş bir kıskaç ile bağladı. Ateşi olduğunda, sadece ayakta durmak bile çok külfetli bir iş oluyordu.

Piyano çalmak için aşağı kata yöneldiğinde, koridorun serin havası dağ esintisi gibi geldi.

Peter Lake de fena hâlde terliyordu. Matkap ucu sonuna kadar dayanıp durduğunda, ucu dışarı çekti ve metal tozunu üfledi. Bir sonda daha soktu. Olmamıştı. Tekrar bizi yolladı. Üzerine muazzam tesirli bir darbe salladı ama tokmağın sekmesiyle az daha kendini öldürüyordu; çünkü sekerek fırlayan tokmak, bu sefer arkasındaki duvara gömülmüştü. Bileği ve parmakları sızlarken, Peter Lake bu eve ne yapmaya geldiğini unuttu ve on inçlik bir matkap ucu çıkardı. "Bu piç oğlu piç kasayı deleceğim," dedi öfkeyle ve aklını kaçırmış gibi, "beni öldürse bile deleceğim." Gömleğinin kollarını kıvırdı ve tekrar delmeye başladı. Yüzünden ter akıyor, gözlerine dolup batıyor ve yerdeki fes rengi halıya damlıyordu.

Beverly, çalışma odasının kapısından süzülüp geçti. Peter Lake matkabın ıslak çeliğinden yansıyıp dağılan beyaz bir yansıma gördü ve bir hayalet görebileceğini düşünerek döndü. Fakat Beverly mutfağa girmişti bile. Peter Lake işine geri döndü; matkabın pancar renkli kaygan sapını bütün gücüyle kavradı ve çalışmaya başladı.

Beverly, matkabın gıcırtısını ekmek kızartma makinesinin içindeki cehenneme bakarken duydu. Duvarların engellemesiyle kendisine ulaşan ses, irice bir fare sesine benziyordu. Gözleri kuşkuyla açıldı. Penn

malikânesinde nasıl bir fare olabilirdi acaba? Fareyi gözünün önüne getirmeye çalıştı ve tüyleri ürperdi. Farelerin, mezarların içinden, toprağı kör ve renksiz solucanlar gibi kucaklayan ağaç köklerinin korkunç düğümleri arasından geçen tünellerini geldi gözünün önüne. Ama bu fare, duvarların derininde olan şeylerle karnını doyuruyor olmalıydı. Ayrıca evin içinde duyulan kemirme sesleri her zaman, sanki hiç var olmamışlar gibi kaybolurdu.

Kızartma makinesinin içinden iki tane ince pide zıpladı ve Beverly onları ustaca havada yakaladı.

Peter Lake on inçlik matkap ucunun da sonuna geldi. Kol kasları ağrıyordu. Çok susamıştı. Beverly piyano odasına gitmek için çalışma odasının önünden geçmeden hemen önce, kendini bitkinlik içinde deri bir kanepenin üstüne attı ve gözlerini kapadı (Beverly odanın önünden geçerken soluna bakıyor olsa onu görürdü).

Beverly, pidelerini koyduğu küçük porselen tabağı ve kemik beyazı fincandaki sıcak çayını piyanonun üstüne koydu. Küçük bir kızken bunu yaptığında, babası onu hep azarlardı. Piyanonun üzerinde sıcakla oluşmuş halka halka lekeler vardı ama sesi hiç değişmemişti.

Tuş kapağını kaldırdı ve fildişinden dişleri olan canavarın kocaman tebessümü ortaya çıktı. Bugün ne çalsaydı acaba? Mesela ‘Les Adieux’*? En sevdiği parçalardan biriydi ve bunu çalarak ateşe ebediyen elveda diyebilirdi belki. Fakat hayır, ‘Les Adieux’ parçasının güzelliği, biraz da onun geri dönüşe bir davet olmasındaydı.

---

* Çevirenin Notu: Fransızca, ‘vedalar’ veya ‘elvedalar’ anlamında ve Napolyon’un 1809 yılında Vıyana’ya saldırısını konu alan, Ludwig van Beethoven’in 26. Piyano sonatı.***

Dörtnala giden bir atı ve sürücüsünü geri döndürecek kadar güçlü bir davetti hem de. Babasının, gereksiz yere sessiz kalanlar için söylediklerini hatırladı ve saf cesareti simgeleyen bir şarkı seçmeye karar verdi: Brahms, ‘Keman Konçertosu’, allegro; evet, piyano uyarlaması da vardı elinde. Notaları piyanonun üstüne açtı. Çayın buharı yükselip notaların yanından geçti; notaların görüntüsü, yüksekten uçan bir kartal yüksek sıra dağları nasıl görürse öyleydi.

Başlangıç notaları çok cesurdu ve parmaklarını tuşlara değdirmeye korktu; çünkü tuşlardan süzülecek melodi insanın kalbinden sökülen bir haykırış gibi olacaktı. Ürperdi ve çalmaya başladı. Müziğin güzelliği evin içinde patladı ve ilk notalar evin içinde havada uçuşurken, arkadan gelen notalar onların yankısını güçlendirdi.

Peter Lake, laçkalaşmış bir hâlde kanepede sırtüstü yatıyordu.

Aletleri odanın içinde ortalığa dağılmıştı. Mesleğinin emrettiği gibi ne sinmişti ne temkinliydi ne de toplanıp gitmeye hazırdı; tam tersine hiç alışık olmadığı kadar savunmasızdı. Müzik cayır cayır yükseldiğinde tamamen hazırlıksız yakalanmıştı. Havaya sıçradığında kalbi durdu ve tekrar yerine düştüğü zaman, yüzünde, kapı dibinde uyurken kafasına yaylı tel kapı çarpmış bir köpeğin ifadesi vardı. Mamafih çabuk toparlandı - bu da mesleğinin bir özelliği -ve ayaklarının üstüne dikildiğinde, keman konçertosu tarafından çarpılmış bir soyguncu değil, bir erkekti artık. Aletlerini ve ceketini oldukları yerde bıraktı ve sese doğru yürüdü. Bu, müzikhollerde dinlediği tatlı ve hüzünlü piyano dımbırtısı değildi; ondan çok daha yükseklerde bir şeydi. Onu, art arda dizilmiş soyut sesler gibi değil; sanki geceleri köprü halatları boyunca parlayan yeşilimsi beyaz inci dizileri kadar basit bir somutlukla etkiledi.

Akşamın erken saatleri geldiğinde, parıl parıl orada olurlardı; çok sevdiği ama gerçekte ne olduğunu bilmediği bir şeyin sembolü gıbiydiler. O saatler geldiğinde köprülerin ışığı yanmayıverse ne yapardı? O ışıklar onun için, yatıştıran, içini rahatlatan, güven veren şeylerdi; hatta bundan da fazlasıydı. Bu müzik Peter Lake’e sisli havada ışıkların tutturduğu ritmik sinyaller gibi geldi.

Müzik odasının kapısına vardı; tamamen savunmasızdı.

Beverly’nin büyük piyanosunun yankısı ve tınısı, fizik kanunlarından fırlamış bir titreşimle Peter Lake’in içinden geçti. Bu ateşli kara makineyi çalıştıran, havluya sarınmış bir kızdı; terliyordu, büyük bir çaba içindeydi, hızı gittikçe artan müziğe güç yetiştirmeye çalışırken kendinden geçmişti. Hâlâ örgülü saçları yarı ıslak; sayıklıyor gibi; piyanoya şarkı söylüyor, piyanoyla konuşuyor, onu ikna etmeye, cesaretlendirmeye, baştan çıkarmaya çalışıyor; alçak sesle konuşuyor, dudakları vurgulayarak, onaylayarak kımıldıyordu.

“Evet,” dedi kız. “Şimdi!” Notaları mırıldandı, onların şarkısını söylerken, gözlerini kapadı; bazen çok güçlü darbelerle tuşlara vururken,

bazen de yüzünde bir tebessümle elini çekti. Fakat bütünüyle çalışıyordu, elleri sürekli hareket ediyordu; boynundaki ve omuzlarındaki kaslar, tendonlar bir atletin kas ve tendonlarıymış gibi gerildi, kabardı. Peter Lake, onun ağlamak üzere olduğunu göremiyordu ama kendine ne olduğunu da bilemiyordu; kontrol etmeye çalışıp, söz geçiremediği derin duygulara içerliyordu; istediği hâlde geri çekilemiyordu. Orada dikildi, sanki kök salmıştı; Beverly zor bela nefes alarak, parçayı bitirip piyano kapağını çarparak kapayana kadar Öylece bekledi. Kızın nefes alışı olağan değildi.

Çok yüksek bir beden hararetinin durgun karanlığı içinde nefes almaya çalışıyordu sanki.

Beverly ellerini piyanonun üstüne koydu ve düşmemeye çalışıyormuş gibi eğildi. Peter Lake ne kıpırdayabiliyor ne de gözlerini ondan alabiliyordu. Kendini ayıplıyordu, utanç içindeydi. Buraya çalmak için gelmişti, gizlice içeri girmişti; terden ve matkap tozundan yüzü yol yol olmuştu ve Beverly farkında bile olmadığı hâlde, onu seyrediyordu.

Kızın, aşikâr bir dermansızlıktan silkinip, dinlediği o yakalanması zor, çetin notalara kur yapmaya kalkışındaki tutkuya karşı tarifi imkânsız bir hayranlık hissetti. Mootfowl'un her zaman söylediği bir şeyi yapmıştı. Kız, gözlerinin önünde, kendi kendini aşmış; varlığının ötesine yükselmiş, sonra tekrar daha zayıf, daha kırılgan ve daha yalnız olarak çökmüştü. Onun bu hâlini seyretmek istiyordu.

Çok güzeldi, yarı çıplaktı ve sanki az önce banyodan çıkmış gibi ışıldıyordu. Kızın bitkinliği, hemen hemen sarhoşluk veya kendini koyuvermekle aynıymış gibi görünüyordu. Sadece çıplak omuzları bile aklını haftalar boyu meşgul edebilirdi. Peter Lake'in aklı başından gitmiş, gördükleri karşısında başı dönmüştü. Fakat hangi cüretle, nasıl edip de ona yaklaşacaktı veya yaklaşabilirdi ki? Yeni şafağın odaya dolması bir saat sürmüş gibi geldi Peter Lake'e ve bütün o süre boyunca oldukları yerlerinde donup kalmışlardı sanki. Nihayet ve çok basit bir gerçeği kabul eder gibi, onun, erişilmez ve emsalsiz bir insan olduğu sonucuna vardı ve yaklaşmamaya karar verdi. Şafak rüzgârı pencereleri hafifçe tıkırdatmaya başladığında, kız piyanonun başında hareketsiz dururken, fark edilmeden çekip gitmeyi umarak geriye doğru bir adını attı.

Adım attı atmasına ama zemin, üzerinde canlı bir ağırlığın bulunduğunu ilan eden, nefis bir ahşapsı ıstırap sesiyle inledi. Peter Lake, bu sesin fark edilmeden kaybolmasını umarak donup kaldı.

Beverly ayağa kalktı, başını çevirdi ve Peter Lake'i gördü. Bilinci ve aklı kaybolmuş da yarı sayıklıyormuş gibi bakan gözleri, Peter Lake'e kilitlendi. Tepkisi, anbean benliğinin içinde şekilleniyordu ama tüyünü bile kıpırdatmıyor gibiydi. Peter Lake'in bütün utancı, sıcak gayzerler gibi yüzüne hücum etti.

Tek kelime söyleyemedi. Orada olmaya hakkı yoktu, benliğinin ve kalbinin derinliklerinden gelen bir değişime uğramıştı, havadan sudan konuşmayı bilmezdi, kız yarı çıplaktı, şafak vaktiydi ve... ve ona âşık olmuştu. Onu ele veren gevşek zemin tahtası üstünde ayağını aşağı yukarı oynattı. Tahta, üzerine basılmış çocuk oyuncağı gibi öttü. Ayağını aşağı yukarı oynatmaya devam ederken, gözyaşlarına boğulmak üzereymiş gibi görünüyordu. "Gıcırdıyor," dediğinde bunu öyle bir heyecanla söyledi ki sanki bütün dünyanın bundan dolayı, altüst olacağını düşünüyor gibiydi. "Gıcırdıyor."

Beverly önce dönüp piyanosuna baktı. Sonra tekrar Peter Lake'e döndü. "Ne?" diye sordu, sesini hafifçe yükselterek. "Ne dedin?"

"Hiçbir şey," diye cevapladı Peter Lake. "Önemli bir şey değildi."

Beverly gülmeye başladı. Yüksek perdeden bir gülüştü önce, (müzik durduğundan beri) evin uzun zamandır sessiz olduğunu hatırlattı ikisine de. Peter Lake de güldü ama çok kibarca ve çok tedirgin. Beverly ellerini yüzüne koydu, gözlerini kapattı ve içini çekti. Sonra sessizleşti; elleri hâlâ yüzündeydi ve yeni bir gülüşle sarsılıncaya kadar öyle kaldı. Sonra ellerini alnına bastırdı sıkıca; ağlamaya başladı. Gözyaşları korkunç bir hızla akıyordu. Şimdi o da tuzluydu ve yüzü Peter Lake'in yüzü gibi yol yol oldu. Canhıraş, iliklere işleyen bir ağlamaydı ama çok geçmeden durdu; başını kaldırdığında, kanı çekilmişti sanki ya da öyle görünüyordu.

Sabah güneşi artık odayı şeker beyazına boyamıştı ve esintinin cereyanları ile içerisi serinlemişti. "Eğer almam gereken sen isen," dedi Beverly, "ben de seni alacağım." Peter Lake bu sözden rencide olabilirdi; fakat Beverly bunu söylerken kendi kendine açıyormuş gibi değildi. Sanki Peter Lake'i biliyordu, hatta onun kendisini bildiğinden çok daha iyi biliyordu. Peter Lake anladığını göstermek için başını salladı. Bu söylediği her ne demekse, cennette ayarlanmış bir evliliğe benzemiyordu. Hayatında ilk defa kendini tümüyle olduğu gibi hissetti ve olduğunu hissettiği şeyi beğenmedi. Ama yine de kızı kucaklamak istiyordu. Fakat bunun lafı bile edilemezdi ve oda gittikçe daha çok beyazlaştı.

Altlarındaki bodrumda otomatik kazan çalışmaya başlayınca, Penn malikânesinin gemi omurgası irkildi. Kazanın ritmik titreşimini ve parlak sarı alevini duyabiliyorlardı. Peter Lake'in dünyada her şeyden çok istediği tek şey ona sarılmaktı. Ama bu katiyen söz konusu bile olamazdı.

Sonra Beverly ona döndü. Kollarını ona uzattı. Ve Peter Lake, sırf bu kucaklaşma olsun diye bu dünyaya gelmiş gibi, Beverly'ye doğru yürüdü.

BATAKLIKTA

Nehrin kaskatı donması hem cümbüş hem de tehlike demekti. Halk hemen rengârenk çadırlar kurdu ve buzun üstünde şenlik ateşleri yaktı; kısacık bir gün içinde ortalık ortaçağ panayırına döndü; insanlar, şimdi sessizliğe bürünmüş şehirlerine uzaktan ve yüreklere işleyen bir açıdan bakabilmek için buzun üstüne doluştular.

Feribotlar buzda mahsur kaldığı için buza ilk inenler, at arabalı nakliyeciler ve işçilerdi; katırların çektiği vagonlar, atlı karavanlar hatta motorlu kamyonlar, bu yeni, bembeyaz yolda dolaşmaya başladılar. Çoğu kişi yeni bir buz çağının yaklaştığını söylüyordu.

Ateşlerin etrafına serdikleri pazen yataklarının içinde, umutsuzca, fareler gibi bir araya toplandılar ve baharın gücünü unuttular.

Bir gece, yoğun bir kar yağışı altında Bayonne Bataklığı'na giderken, Peter Lake de buz yolu kullandı. Peş peşe gelen ve gözlerini kör eden savur savur parıltılardan başka bir şey göremediği hâlde, sadece bulut duvarın uzaklardan gelen uğultusunu dinleyerek, hiç hata yapmadan yolunu buldu. Kesme hamlacı* sesine veya sanki her sesten oluşan bir koronun şarkısına benzer, parazitsiz bir sesti. Bu ses, o öfkeli duvarın arkasında, derin bir mazi ile parlak bir geleceğin bir şekilde birine karıştığını ima ediyordu. Yolunu bulmak için bu sesi bir ışık gibi kullandı ve eğer ses canlı olsaydı - bir şekilde cisimleşmiş bir ruhlar korosu veya belki bir tanrı gibi - onu sürekli on derece solunda tutarak, bir deniz feneri yerine kullanmasından hoşnut olmayacağını düşündü.

---

* Çevirenin Notu: Türkçe, 'Hamlaç' veya 'Üfleç', kaynak yapımında, metalleri kesme ve eritme izlemlerinde kullanılan, alev püskürten araç.***

Ve sadece doğru yolu bulmakla da kalmadı; bulduğu, emniyetli bir yoldu ayrıca; buzun, beyaz atın adımları altında geri dönen ve yeni yağan karın altından boğulan sesini dinleyerek ilerledi. Bastığı yerin altındaki suyu hisseden atların çoğu ürkerlerdi.

Kırılan buzun arasından aşağı düşmek; üstüne binlerce metre yukarıda titreşen mavilikten pamuk yağan beyaz bir plakanın altında bunalmış kara soğuk sular içinde boğulmak demekti. Fakat beyaz at korkmuyordu ve sanki

yolu biliyormuş gibi istikrarlı bir yürüyüş tutturmuştu. Başını yukarıda tutuyordu ve bulut duvarın, duygusal bir yakınlık kurmaya çalışıyormuş gibi gelen sesini dinliyordu.

Peter Lake, yağan kar kadar beyaz hayvanını bile zar zor görüyordu ama atın kendi yolunu bulduğunu hissederken, aslında uzun zamandan beri bildiği bir şeyi yeniden öğreniyordu. Ayrıca, buzun üstünde, yavaş yavaş ve zahmetle olsa da şimdi şahit olduğu bütün bu sükûneti, bütün cömertliği ve zarafetiyle sessizce yağan karın sağladığını keşfederek ilerlemek, hiç de nahoş bir şey değildi.

Saatler sonra, bataklığa geldiğini anladı; çünkü buz, kumulların üstünde büyük balina kamburları gibi şekillenmeye başlamıştı ve atın adımlarıyla sallanan gevrek sukamışlarının hışırtısı duyuluyordu. İzlendiğini hissetti. Elbette, bataklık donduğunda Baymanların ne kadar tetikte olduğunu anlıyordu; çünkü serseri sürüleri buzu geçip buralara kolayca gelebilir ve köylerine zarar verebilirdi.

Baymanlar, Hassianları*, Kızılderilileri ve hatta onlardan önce buralarda yaşayanları hatırlardı. Onu izlediklerinden emindi. Bir davul vuruşu gibi gözlerine batıyor olmalıydı. At tetikteydi ve adımlarını sessizleştirmeye uğraşıyordu. Sonra, tek nefeslik bir sürede, tavşan postundan yapılmış kalın kışlık paltoları içinde, Peter Lake ve atın etrafında bir tam daire oluşturuverdiler. Mızrak uçlarıyla oluşturdukları halka, içinden çıkma imkânsızlığının, kaçış ihtimalinin mutlak sıfır olduğunun, mekanik bir ifadesiydi. Ne kadar da sessizce gelmişlerdi; göz gözü görmeyen pusun içinden ortaya çıkışları ne kadar mükemmeldi!

---

*Çevirenin Notu: Hassian; 18. Yüzyılda Britanya İmparatorluğu buyruğu altında hizmet gören Alman askerler.***

Sanki o pusun bir parçasıydılar. Peter Lake onlarla kendi törensel dillerinde konuştu. Onu hemen tanıdılar ve köye götürdüler.

Peter Lake atına daima çok iyi bakıyordu. Her şeyden öte, bu ata âşıktı. Sazlarla sıkıca örtülmüş baraka ahırda, iri cüsseli iki benekli Percheron atın arasında, onlardan daha da iri cüsseli beyaz atın yerleşebileceği sıcak ve rahat bir yer hazırlamaya çalışırken, Humpstone John ahırın keçe kapısından içeriye daldı. Humpstone John, gözlerini pirinç mum lambasının ışığına alıştırmaya çalışırken, afallamış gibiydi. Onun afallaması gayritabii

bir durumdu; çünkü o, olağanüstü olaylarda hazır bulunmuş bir adamdı. Ata muazzam bir beğeniyle bakıyordu. Peter Lake, John'un gözlerinde eski bir dostu görmenin hoşnutluğunu yakaladı ama bu hoşnutluğu doğuranın kendisi olmadığını da anladı.

At pofurdadı. John'u tanımıyordu, orası kesindi. John, Peter Lake ile İngilizce konuştu. "Bu atı nereden aldın?" diye sordu.

"Onu... ah... onu..."

"Pekâlâ, onu nereden aldın?"

"Aslında satın aldığım söylenemez. Orada karşıma çıktı."

"Nerede?"

"Battery'de. Az daha yakalanıyordum - Güdük Kuyruklara-. Düştüm. Kalktığımda koşacak durumda değildim. Sonum geldi sandım. Sonra at geldi, şeyden..."

"Sol tarafından."

"Sol tarafımdan," diye tekrarladı Peter Lake, başıyla da onaylayarak.

"Bunu nasıl bildin?"

"Ona isim verdin mi?" diye sordu John.

"Hayır."

"Atın adını bilmiyorsun, değil mi?"

"Hayır. Öğrenmemin bir yolu yoktu." Bir dakika düşündü.

"Bu at sıçrayarak atlayabiliyor. Yüce İsa, ne atlayış hem de. Ölü Tavşanlar onu benden satın almak istediler; sirke koyacaklardı." Sonra sesini alçalttı. "Dört sokak öteye atlayabiliyor John "

"Hiç şaşırmadım."

"Onun hakkında bir şeyler biliyorsun, değil mi?"

Peter Lake, dedi John, "sonunun kötü olabileceğini düşünmüştüm (hâlâ da olabilir). Biz seni nehrin öbür yanına, tek başına gönderdiğimizde, o yerde doğru dürüst bir hayatın olacağına dair çok az ümidim vardı." John 'o yer' sözünü yılgı ve tiksinme ile söylemişti; Baymanlar şehirden bahsederken böyle konuşurlardı.

"Bizden ayrıldığını ve onlardan biri olacağını sandım..."

"Oldum," dedi Peter Lake.

"Belki oldun. Fakat tamamen değil."

"Neden?"

"On tane şarkı olduğunu hatırlıyorsun, değil mi?"

"Evet."

“İlkinin on üç yaşında, geri kalanının da her on yılda bir tanesinin öğrenildiğini?”

“Evet. Ben hiçbirini öğrenemedim.”

“Biliyorum Peter Lake. Biz seni buradan uzaklaştırdık. İlki, on üç yaşın şarkısı yani, sadece dünyanın biçimini anlatır. Doğanın şarkısıdır ve su, hava, ateş gibi şeylerden bahseder. Bu şarkılardan hiçbirini asla sana söyleyemem, en azından artık söyleyemem. Ama ikinci yani yirmi üç yaşın şarkısının kadınlar hakkında olduğunu söyleyebilirim. Ve üçüncü, yani otuz üçün şarkısı, Peter Lake, Athansor şarkısıdır.”

“Athansor mu?”

“Evet,” dedi Humpstone John, “Athansor... beyaz at.”

*

Ertesi sabah, kar yağışı durup, gökyüzü soğuk bir kristale döndüğünde, beyaz at şarkısını bilen bütün Baymanlar, bataklığın her yerinden çıkıp Athansor’u görmeye geldiler. Şarkıyı Peter Lake’e söylemeyi reddettiler ama büyük bir hayranlıkla Athansor’u seyrettiler.

At, bu ismin onun adı olduğunu bilmiyordu ama öğlen olduğunda öğrendi. Peter Lake tedirgin olmuştu; çünkü atına bu adı verdiğinde, neyle gezindiğini de öğrenmek istemişti. Merak etmekten vazgeçmesi çok uzun sürmedi; bunu asla öğrenemeyeceğini çabuk kavradı - Baymanların ağzından laf almak asabı bozuk bir istiridyeyi açmaktan çok daha zordu. Beyaz atın yanına gidip onu sakinleştirmeye çalıştı ama bu ani şöhretinin ve yeni adının, at hariç hiçbir anlam ifade etmediğini fark ederek rahatladı. “Hiç önemli değil,” diye düşündü; o beyaz attı; burnu hâlâ yumuşacık ve ılıktı; hiçbir şey değişmemişti. Fakat bir şey değişmişti veya değişiyordu. Onları ne kadar çok severse sevsin, sahip olduğu her şey daima değişiyordu. Bunun tek telafisi, bütün bu düşüp kalkmaların ve düzen değiştirmelerin anlamlı bir şeye vesile olmasıydı. Ama telafinin nasıl bir örüntü içinde olacağını bilmiyordu. Eğer anlamlı tek bir denklem varsa, yani onun anlayacağı türden, evrensel bir dengeyi ifade eden bir denklem; o zaman başka eşitliklerin de olduğunu bilecekti. Ve bir gün, dünyanın perdesi gözlerin önüne güneşli bir bahar günü huzurunu sererek açılırken, hiçbir şeyin - hiçbir şeyin - ne kendisinin de çektiği çileyi çeken bütün o çocukların ne koridordaki çocuğun çektiği acının ne de ölümün sona erdirdiği aşkın; hiçbirinin, hiçlik uğruna olmadığını ortaya koyacaktı. Daha büyük bir amacı olacağına dair bir ipucu yakalayabileceğini sanmıyordu.

Efsanenin anlattığı ve yerine geldiğinde bulut duvarın altınlaşacağı, hiçbir belirsizliğe yer bırakmayan o hakkaniyeti, bir lahza için bile göreceğini sanmıyordu.

Her yeri kürklerle kaplıydı; kulübesinde uzanmış, açık kapıdan, donmuş bembeyaz körfezin ta öbür yakasındaki Manhattan'a bakıyordu. Bulutların arasında uçuyormuş gibi ufukta oturan o şehirde iki on yıl geçirmişti. Şimdi, gri ve kırmızı yalıyarın ne olduğunu biliyordu; ölçeğini, müziğini, içini, makinelerinin sesini ve caddelerinin planını biliyordu. Büyüklükleri bir yana, o köprüleri kavramak mümkün değildi. Yeni gökdelenlerin nasıl inşa edildiğini anlamıştı. Onları makinistler dikiyordu ve kendisi de bir makinistti.

Yirmi yıl, o şehrin caddelerinde gezmişti ve bunu çok sevmişti. Bir rehberi, çok yakın bir dostu olmuştu. Ama gene de güneş ışığının punduna getirip ona uzaktan bakınca, bildiği hiçbir şeye benzemiyordu.

Gözünün görebildiğince şehrin boz görüntüsünü seyredip, bakışlarını yüksek binaların sivri tepelerine kaydırdı. Bu uyuyan şeyin tepesinden, yüz tane duman sorgucu yükseliyordu ve derhâl canlanıverse hiç mi hiç şaşırmazdı. Büyüyen canlılığı buzun öbür tarafına da sıçramıştı; şimdi kara zincirler altında uyuyormuş gibi görünse de bir gün, denizden havaya ve ışığa sıçrayan balinalar gibi onun da yükselip aydınlanacağından hiç şüphesi yoktu. Böyle bir şehrin hayat dolu anıları içinde kaybolmak çok kolaydı ve o anılar, şehrin caddelerinin kendi enerjisi ve karmaşası ile üzerine atıldılar. Bir sürü form ve renk trafiği içinde, görüntüler sessizce konuştular; mine kaplı minyatürler kadar canlıydılar ve onları hatırlamak çok güzeldi.

Güney Amerikalı bir asilzade ailesi, Kasım ayı kadar gri atların çektiği dört arabalık konvoyla, bir yaz gününde parkı gezmişti. Anlaşılan o ki gün ışığı ve hayvanlarla dolu vahşi ve geniş bir alanda, başka bir hayata alışıktılar ve Lake kaplı arabalarda gezerlerken, şövalyevari bir eda ile dolaştılar. Kadınların taşkınlıklarının özünde, İspanyol dansözden daha fazla bir albeni vardı; seks, üzerlerinde taşıdıkları parlak bir metal gibiydi. Aile reisleri oldukları anlaşılan sessiz bir yaşlı adam ve bir kadının, ferasetli bakışları ve bir posta pulunun tırtıklı kıyısı kadar beyaz saçları vardı. Yaklaşırlarken, Peter Lake onları kıskanmıştı; şehri bilmediklerini düşünüyorlardı ve yabancı bir toprağın efendileri oldukları belliydi. Daha da yaklaştıklarında, Peter Lake, en öndeki arabanın sürücüsünün yanında,

ahmak ya da geri zekâlı birinin oturduğunu gördü; arabadakilerin oğlu, kardeşi veya torunu olmalıydı. Giyimi arabadakiler gibiydi ama gözleri pörtlekti ve koskocaman gülümsemesinin arasından akan salyasını zor topluyordu. Saçları pösteki gibiydi. Gevşek bacak etleri bıngıldıyordu. Büyük anne arada sırada arabanın içinde ayağa kalkıyor, tek eliyle tutunarak dengesini sağlıyor ve köpek okşar gibi o çocuğu okşuyordu. Diğerlerinin onunla konuşması da sevgi ve şefkat doluydu. Çocuk için, sürücünün yanında oturmak büyük bir şeydi herhâlde. Hiçbiri kaderin bu cilvesinden en ufak bir utanç duymuyordu. Aksine, sanki bundan nasipleniyorlardı; tıpkı bir geminin yorgun omurgası körü körüne kara suları yararken, güvertede güzel havanın keyfini çıkaranların ondan nasiplenmesi gibi. Çocuk onların bir parçasıydı ve daima öyle olacaktı. Onu seviyorlardı. Arabalar geçip gitti ama Peter Lake, kafilenin başında giden o çocuğun, aşağı yukarı sallanan solgun ve ay mehtabı kadar büyük suratını hiç unutmadı.

Arada sırada, Brooklyn geçişinin rüzgârlı platformundan, asker sırası gibi dizilmiş gökdelenlerin kasıntılı taş silüetlerini görürdü.

Bir keresinde, bahar sonuna yaklaştıkları bir zamanda, bu gökdelenlerin, kıta büyüklüğünde bir sis ve bulut kütlesini durdurmasını seyretmişti. Bulutun önünde bir baraj oluşturarak onu değirmen havuzu kadar sakinleştirmişler ve bulut gökdelenlerin parmak aralarından kayıp giderken her gökdelen bulutun üstünde kendi başına bir ada gibi kalmıştı. Geceleri, göz kırpan ışıklarla kaplı bir yalıyara dönüşüyorlar; herkes uyuduktan sonra da rüzgârın ses ve titreşimleriyle kumpas çeviriyorlar; göz gözü görmez hava şartlarında, kendi acayip statik hesaplarını konuşturarak ayakta kalıyorlar ve cennetle cehennemi evlendirme vaatlerini yerine getirmenin mücadelesini verir gibi, en yükseğe ulaşmaya çalışıyorlardı. Bir fırtına sırasında, Peter Lake, şimşeğin, bembeyaz çarşaflar üstündeki bu granit iğnelerle dans edişini seyretmişti. Fakat ne kadar güzel, buruk veya güçlü olursa olsun, hiçbir anı Beverly’nin anısıyla boy ölçüşemezdi. Çok heyecanlı çok mükemmeldi ama gözlerinin rengini hatırlayamıyordu. İri, parlak ve çok güzel gözleri vardı, orası kesin; peki, renkleri yeşil miydi ela mıydı mavi miydi? O ölürken gözlerinin renginin ne önemi vardı ki zaten? Fakat mavi gözlü (mavi gözlü müydü?) Beverly, şarap rengi atkısı içinde, en ummadığı ve istemediği anda onu kendine çekti.

Peter Lake aklını ondan kurtarmaya çalıştı. Art arda gelen birkaç uğurlu yaz mevsimini hatırladı; rüzgârlı buzların üzerindeki yatağından, sıcaktan kaynayan bir Manhattan resmine uyanmıştı hani. Caddelerin çok yükseklerinde renk demetleri yüzüyor ve dalgalanıyordu: kırmızı tuğlalı gümüşi kanyonlar, peltek peltek tıklayan kocaman bir ihtiyar saat, minik çan sesleri çıkaran yeşil ağaçlar, loş ışıkta bir ayna kadar sessiz ve karanlık caddeler, sağda solda bin tane tablo—tepelerine sis yığılmış adalar, çıplak kayalardan yayılan hararet, asla durmayan tacirlerin kıpırtısızlığı; mermi biçimli, mor renkli ötüşen güvercinler; bir park dolusu gül, birbirlerini kesip duran caddeler, leopar deseni gölgeler, alaca bulaca çizgiler. Fakat şarap rengi atkısı içinde, yeşil gözlü (yeşil gözlü müydü?) Beverly'nin olmadığı olay hangisiydi? Şehrin en derinlerine saklanabilir, bulanık renklerde, şiddet olaylarında, her caddenin sonundaki yaz sıcağı fırınlarında kendini kaybedebilirdi. Fakat kaybolmanın keyfini sürerken, dönüp ardına baktığında, takip edildiğinin ve değiştirildiğini görüyordu.

Şarap rengi atkısı içinde, ela gözlü (ela gözlü müydü?) Beverly, onu kolayca bu tefekkürünün içinden çekip alıveriyordu. Genç bir kız, ince ve güçsüz, basit ve içten, piyanonun başından kendi başına kalkamıyor ve kucakta taşınması gerekiyor; kendisinin yarı yaşında; bir silahı ateşleyemeyen ve hayatında hiç istiridyeciye gitmemiş, bir kulenin tepesine çıkmamış veya iskelenin altına inmemiş; her zaman Ağustos öğleninden daha sıcak, hiçbir şey bilmeyen bir kız; onun sırtını öyle bir yere getirmişti ki ilelebet nefes alması mümkün değildi.

Şehir, gözünü bile kırpmadan yüzlerce can alırdı. Beverly, binaların arasında çabucak bunalır, kaybolur, yok olurdu; bariyerlerde erirdi, yolunu kaybederdi, tükenirdi; kendisi şehrin dolambacında kendi yoluna giderken, Beverly onu takip edemezdi. Ama o yeşil, mavi, ela gözler, onu bütün caddelerde, bütün yollarda, her yerde, en ufak bir çaba harcamadan, takip etti.

Hiçbir yere varamadığına göre, yapılacak en iyi şey vakit varken ve canı çok yansa da buna bir son vermekti. Buzun öbür yanındaki mimarlık denizinde onun için kadın kıtlığı yoktu ki. Oradaki kadınlar, hem de sonsuz sayıda kadın, çılgınca işlek bir caddenin açıldığı sessiz ve yeşil bir park kadar sarsıcı ve güzeldiler. Konuşmalarıyla onu sımsıkı kavrayıveriyorlar, gümüş bir muhafaza içindeki inci tanesiymiş gibi ona sahip çıkıyorlardı. O, kadınların seslerine bile kolayca âşık oluveriyordu ki telefon kullanmaya

başladıktan sonra bu huyu sonsuz bir bela kaynağı olmuştu. Bir kadın öyle bir kıskançlık krizine yakalanmıştı ki bir istiridyecinin barında dikilirken onu vurmaya kalkmıştı. Kurşunlardan biri maun ahşaba gömülmüş, bir diğeri bir istiridyeyi parçalamış, sonuncusu da dilimleme makinesinin bıçağında bir delik açmıştı. Peter Lake, kadına dönüp sordu. “Bunun romantizmle ne alakası var?” Beverly aklına düşünce, o kadın ve diğerleri çarçabuk ortadan kayboluyordu.

Beverly. Bu bir tek genç kız, bütün hafızasını ve aklını, sanki bir boya çukuruna girip çıkmış gibi boyuyordu. Bunu Mootfowl’a nasıl açıklardı acaba? Mootfowl her zaman havada ve yanındaydı. Sanki Peter Lake bir tablonun içinde yaşıyordu da Mootfowl da o tablonun içindeki başka bir tablodaydı.

Kemerli bir pencerenin gün ışığında dikilmiş, Peter Lake’in hayat mabedini gözlüyordu. Mootfowl her zaman affetmeye hazır olmuştu ama önce gerçeği öğrenmesi gerekirdi. Ve gerçek, Peter Lake’in gördüğü hâliyle gerçek şuydu ki kız veremdi; sadece verem de değil, ölmek üzereydi. Bunu, bina tepelerindeki düzlükten atlayıp havada uçmaya hazırlanan birçok karanlık veya aydınlık adam arasında geçen hayatı boyunca öğrenmişti. Koridordaki çocuk, dünya değiştirmek üzereyken gördüğü tek kişi değildi katiyen. Sayıları baharda açan çiçekler kadar çoktu ve demir yataklarla dolu çatı katlarında veya yoksul hastanelerinin bakımsız bahçelerine doluşanlar arasında bulunabilirlerdi. Zaman içinde hayalete döner ve aklayamazlardı bile.

Beverly de yakında bu kaybolanlar ordusuna katılacaktı; yavaş yavaş solacak, incecik kalacaktı. Ona âşık olduğuna Mootfowl’u nasıl inandırabilirdi? Beverly zengindi ve kazanılacak çok şey vardı.

Zenginler de ölür ve onların ölmediğini zannedenleri hüsrana uğratırlardı. Peter Lake, fanilikle ilgili hayal kurmazdı. Herkesi mükemmelen birbirine eşitlerdi ölüm ve bu dünyanın hâzineleri, hareket, cesaret, kahkaha ve aşktı. Zengin olanlar bunları satın alamazlardı. Ancak bunlar elde edilmesi kolay şeylerdi. Kendi düşüncesine göre, Peter Lake şanslı bir adamdı ama zengin değildi. Bu da bambaşka bir konuydu tabii ve doğrudan altın, gümüş ve ticari kâğıtlara (bankalardan ticari kâğıtlar çalmıştı ve elden çıkarılmaları zor oluyordu) bağlıydı. Beverly, tasavvuru bile bir insanın karakterini değiştirecek büyüklükte bir mirasın varisiydi; insanın doğrudan damar yoluna uyarıcı ilaçlar zerk edilmesi gibi bir servet.

Milyonları, milyonların katsayılarını ve yüzlerce milyonu düşünürken kalbi güm güm attı.

Havadaki Mootfowl'a kendisini alt eden şeyin tamahkârlık değil, aşk olduğunu nasıl anlatabilirdi. Beverly yakında ölecekti ve kendisi de Mootfowl'un deyimi ile onu kıskıvrak yakalamayı bilen başka kadınları sevecekti. Işıklı bir pencerede duran bir rahibin ruhuna, şehvetinin ve aşkının nihayet artık bir noktada birleştiğini ve azalmadığını nasıl açıklardı.

Onu kucağına alıp piyanonun başından, salona değil, babasının çalışma odasına da değil, bir yatak odasına götürdü. Orada Beverly'yi ipek kadar serin, tertemiz pamuklu çarşafların üzerine yatırdı ve yastıklara dayanmış, sanki tıbbi muayeneye hazırlanıyormuş gibi, bedenine sardığı havlusundaki kıskacı çıkarmasını ve havluyu açmasını hayretle izledi. Güçlükle nefes alıyordu - ateş nöbeti soluması - ve dosdoğru karşıya bakıyordu. Sonra Peter Lake'e bakmaya zorladı kendini ve onun, kendisinden de daha çok ürkmüş durumda olduğunu gördü. Derin bir nefes alıp dudaklarını yaladı. Sonra aldığı nefesi dışarı verdi ve yanında dikilen adama şöyle dedi: "Bunu daha önce hiç yapmadım."

"Neyi yapmadın?" diye sordu Peter Lake.

"Sevişmeyi," dedi Beverly.

"Bu çılgınlık. Ateşten yanıyorsun. Bu hoyratlık olur," dedi Peter Lake, bir nefeste.

"Cehenneme git!" diye bağırdı Beverly.

"Fakat küçük hanım," dedi Peter Lake, "çok güzel olmadığın için değil, ben sadece..."

"Sen ne?" dedi Beverly yarı merak yarı yalvarır, biraz tiksinir gibi.

"Ben evinize girdim" Başını sağa sola salladı. "Buraya çalmak için geldim."

"Eğer benimle sevişmezsen" dedi Beverly, "sanırım hiç kimse bunu yapmayacak. On sekiz yaşındayım. Bugüne kadar beni dudaklarımdan öpen olmadı. Hiç kimseyi tanımıyorum, görüyorsun. Özür dilerim. Fakat bir yılım kaldı." Beverly gözlerini kapadı.

"Baltimore'dan gelen doktora göre belki bir buçuk yıl. Boston'dakiler altı ay dedi ve bu sekiz ay önceydi. Yani iki aylık ölüyüm şu anda," dedi fısıldamaya başlayarak, "bana ne istersen yapabilirsin."

Hem azimli hem de cesur Peter Lake, bir an düşündü. "Ben de tam olarak öyle yapacağım," dedi, yatakta yanına oturup onu kollarına alırken.

Kızı kendine çekti ve alnından, saçlarından öpmeye başladı. Beverly ilk başta, yüksekten düşmeye başlamış biri gibi pörsük ve tutuktu. Sanki kalbi durmuştu.

Beverly, sevgi ve şefkat görmeye hazırlanmamıştı. Şaşırdı. Peter Lake onun şakaklarını, yanaklarını, saçlarını öptü ve sanki kız bir kediymiş gibi nazikçe omuzlarını okşadı. Beverly gözlerini kapadı ve ağladı. Gözyaşları kirpiklerinin kara perdesi arasından sızıp yanaklarından yuvarlanmaya başladığında, bundan hoşnut oldu.

Beverly Penn, hayati önemdeki şeylerle sık sık karşılaşan kişilerin cesaretine sahip biri olarak, aynı cesarette başka birinin daha olacağını ummuyordu. Peter Lake onu, kendisi kaybedeceğini bildiği şeyleri nasıl seviyorsa öyle seviyordu. Öpüyordu, okşuyordu ve onunla konuşuyordu. Anlattığı şeylere ne kadar şaşırmıştı. Peter Lake ona şehri anlattı; sanki kasıkları, kanı, dudakları olan kanlı canlı, yaşayan bir yaratıktan bahsediyordu. Ona Prince Caddesi'ndeki pınarı, çiçeklerle dolu, ağaçlarla korunan ıssız ve gizemli dar sokakları anlattı. Elbiselerin ve paltoların renklerinden, gösterilerden, her türlü ışıktan ve onları canlı yapan gelişigüzel hareketlerinden söz etti. "Prince Caddesi," dedi, "canlı. Binaları et kadar kanlı canlı. Onların nefes aldıklarını gördüm. Yemin ederim." Peter Lake kendi kendini bile hayrete düşürdü.

Dört saat boyunca anlattı. İçi kuruyana kadar anlattı. Beverly yastıklara dayandı. Onun önünde çıplak olmaktan memnundu, gevşemişti, sakindi ve gülümsüyordu. Peter Lake tepeleri anlattı. Bahçeleri anlattı. Anlattıkları mutedildi, güçlüydü, melodileri uyumlu ve kafiyeliydi; Peter Lake kendisi bile şarkı söylemediğinden emin değildi. Ve her şeyi anlatıp bitkin düşmezden çok önce, Beverly ona âşık oldu.

Ateşi epeyce düşmüştü ve odanın serinliğini hissetmeye başladı. Kulaklarında bir çınlama ile geçirdiği birkaç dakika dinlenmeden sonra, Peter Lake eğilip onun göğüslerini öpmeye başladığında, nazik ve hareketli bir arzuya yenik düştü. Beverly'nin teni serindi ve birbirlerini bulmanın telaşı içinde yaptıkları her şeyi dudak uçuklatan bir isabetle hayal etmiş olmasına rağmen, birleşmelerinin gücü ve taşkınlığı hakkında en ufak bir tahminde bulunamamış olduğunu anladı. Sanki bin yıldır birbirlerinden ayrı bırakılmışlardı ve sonraki bin yılda da bir araya gelemeyeceklerdi. Fakat o anda, göğüs göğüse, kolları birbirine dolanmış, hayal görür gibi ve hafif, sanki bir bulutun içinde dönüyorlardı.

Ateşi tekrar yükseldiğinde Beverly'nin sayıklamaya başladığını ve Peter Lake'e onunla evlenmesi için yalvardığını, kendisinin de kız fikrinden caymadan acele ettiğini havadaki Mootfowl'a nasıl açıklayacaktı. Kız çok uzun bir süre yaşamayacaktı ve kendisi parayı düşünüyordu. Sonra ağlamıştı. Yarı uykulu Beverly fark etmemişti bile. Ertesi sabah Peter Lake giderken ve Beverly bütün güçlerinden mahrum kalmış bir hâlde merdivenlerin arkasında dururken, Peter Lake, sanki o beyaz yatakta madde ve ruh takas etmişler gibi, o güçleri büyük bir duyarsızlıkla beraberinde taşıyarak ayrıldı. Beverly'nin sahip olduğu her şeyi kendisine verdiğini biliyordu ve onun yanından ayrılırken aklında, torna tezgâhları, makineler, karmakarışık hesaplar ve cam veya parlatılmış pirinç gibi yüzeyleri olan hassasiyetle imal edilmiş şeyler vardı.

Peter Lake ona âşıktı; onun Isaac Penn'in kızı olmasından etkilenmiş de değildi. Bu iki hizip savaşıyordu. Tablonun bir kenarında, Mootfowl, eğleniyormuş gibiydi ki bu Peter Lake'i şaşırttı; çünkü büyük bir tecavüz suçu işlediğini düşünüyordu. Ancak tablonun çeperine yakın ışıklı penceredeki gülüş ve renk, öyle olmadığını ima ediyordu.

Günbatımında, şehrin kayalıklarının altın rengi yüzüne doğru giden tuhaf bir bulut fark etti. Gökdelenlere doğru hareket ettikçe maymun iştahlı bir hayalet gibi büyüklüğü ve formu değişiyordu. Bunun bir güvercin sürüsü olduğunun anladı: güvercinler, milyonlarca güvercin, yansımayla heyecanlanan bir bulut. Ufuk çizgisinin yukarısına doğru, gökyüzü ile sarı pirinçten bir zemin arasında yansıyıp duran ışıkla aydınlanıveren karalık bir odada yakalanıp, Brown hareketi* yapmaya başlayan duman partikülleri gibi yuvarlandılar.

Binaların cüssesi yanında bit kadar veya kar tanesi kadar veya toz zerresi kadar... ama hepsi rüzgârda savrulan duman gibi tek bir sürüydüler. Peter Lake, şehrin onları koruyacağını biliyordu; çünkü o şehir, iyi bir nedenle, masum bir özlem, büyük bir ümit ve dokunaklı bir cesaret gösterenlerin girdiği büyülü bir kapıydı.

---

* Çevirenin Notu: Bir sıvıda yüzen veya asılı kalan parçacıkların rastlantısal hareketi.***

Şehir onları koruyacaktı. Bir motor kadar derli toplu, sağlam ve kendinden emin olarak ve parıldayan buzun üstünde yanıp dönerek önüne

serilen bu mimari rüyasına güvenmekten başka bir seçenek yoktu. Beverly'yi gözlerinin rengini hatırlayamadan tekrar görene kadar orada yattı. Ve sonra, aniden mahcubiyetle bunaldı. Sanki bin tane şimşek ona yardımcı olmak için için aynı noktada toplanmış gibiydi.

Bütün görebildiği maviydi; elektrik mavisi, ıslak parlak ve ılık bir mavi, sonu olmayan, derin bir mavi; her yerdeydi; parlayan ve onu ağlatan bir mavi; mavi, mavi, gözleri maviydi.

COHEERIES GÖLÜ

Kışın, Coheeries Gölü bir kuşatma görüntüsüne bürünürdü. Ateş püskürten veya taş fırlatan hiçbir Rönesans makinesi, New York kışının tek bir beyaz şaplağıyla bile boy ölçüşemezken, gölün kışı, mevsimler gelip geçerken gölün üstünde gidip gelen büyük beyaz vapurların suyu tokatlayan çarkları gibi sonsuz sayıda şaplak atardı.

Şehri kar bombardımanına tutmak, onu fildişi rengine ağartmak ve buzdan havan toplarıyla dövmek için kuzeyden aşağıya sürüklenen tabur tabur kutupsal bulutun hareketi, Eylül'den Mayıs'a kadar sürerdi. Bu kuşatmanın altında kaybolan yerlerden biri de insanda sonsuzlukta bitiyormuş hissi uyandıran büyüklüğü ile baş döndüren Coheeries Gölü'ne kıyasen, 'Çin Mahallesi'ndekilerin ayakkabı kutusu kadar' dedikleri büyüklükteki Coheeries Köyüydü Aralık ortasına kadar göl, yağan karı tüketirdi. Sonra göl de buz tutunca, üzerinde esen rüzgârın yığdığı karlarla, yük taşıyan buz botlarının geçişine müsaade edecek genişlikte, yanları kanal yüksekliğinde kar tepeleriyle kaplı bir koridor dolambacı ortaya çıkardı.

Botların seren direklerinin tepeleri, bu kar tepelerinin arasında görülebilirdi. Bazen cesur bir baloncu, gölün bir yanından öbür yanına bu tepelerin arasından yol açmaya çalışan buz botlarının kar kürümeye uğraşan mürettebatına havadan yardım için yükselirdi. Fakat bir hafta içinde veya daha kısa bir sürede, rüzgâr, savurduğu karla buzda açılan geçişleri dolduruverirdi. Böylece mürettebat, gene tahmin ederek, birbirlerine seslenerek veya etrafa göz atmak için kar tepelerine tırmanarak, işe koyulmak zorunda kalırdı. Ve sonra, yani Ocak'ta, kış gerçekten bütün hışmıyla geldiğinde, kar gölün üzerini tamamen kapatır; gölün üstündeki yolculuk, atlara ve kızaklara kalırdı.

O Aralık ayında, buzun üstü bomboştu, hiç bozulmamıştı, ayna gibiydi ve buz yelkenlileri, kırlangıçlar ve yalıçapkınları gibi uçuyorlardı. Buzu camcı elması gibi kusursuzca keserek yollarını takip ediyorlardı. Penn ailesi gölü saatte on iki-on üç kilometrelik bir hızla geçtiler. Willa, küçük dilini yutmuş gibi bir şaşkınlık içindeydi. Isaac Penn, rüzgârda kucağına oturttuğu kızına anlattı. Bu Dutch'dı*; sanki bu bir tek kelime, hızlarını ve buzda

kayışlarını açıklıyormuş gibi. Bu Dutch'dı. Her şeyi açıklıyordu. Daha fazlasını merak etmeye gerek yoktu. Baş döndürücülüğü, hızı, ufuk çizgisi ve gök mavisi buz, Dutch'dı; çocuk bu dünyanın büyüsüne kapılmıştı. Telgraf ulağı için öyle değildi tabii; Isaac Penn'e götüreceği bir telgraf mesajıyla buz yelkenlisine atlamış, karanlıkta buzu geçerek, Isaac Penn'in, Noel bayramı için pırıl pırıl ışık öbekleriyle donatılmış, doğu kıyısındaki yazlık evine doğru yola çıkmıştı. Telgraf ulağı elindeki mesajı kürklü deri eldivenleriyle sıkıca tutuyordu.

---

* Çevirenin Notu: İngilizce, 'Felemenk', 'Felemenkçe', 'Felemenklere özgü' anlamında.***

Harcadığı gayretten ellerine kramp girmiş, kolları yerinden kopacak gibiydi; kara buzun üstündeki en kısa yolu takip etmeye çalışmıştı. Önceleri ışıklar, varılabilecek bir uzaklıkta değilmiş gibiydi. Sonradan yavaş yavaş büyüdüler ve ışığın kendi hızından bile daha büyük bir hızla üzerine doğru geldiler. İpini çözerken, yol verirken, dururken ve geri dönerken yelkenlisini, atmış gibi kullandı. Penn iskelesine yanaşmazdan bir kilometre önce telgrafı katladı ve arada sırada yelek cebini yoklayarak, sarı kâğıdın gevrek çıtırtısını hissetti.

Isaac Penn'in, cennetlik bir dinginlikle hüzünlü hâllere, derin melankoliye düştüğü veya çok mutlu, sevinçli ve neşeli olduğu zamanlar olurdu. Onun halet-i ruhiyesi etrafındaki herkesi etkilerdi. Hüzne kapıldığında, dünya, Londra'nın yağmur altındaki ağaçları gibi grileşir; neşeli olduğundaysa orta batının Mayısıymış, her odada davul zurna çalıyormuş, bir ortaçağ festivali yaşanıyormuş, kuş sürüleri havalanıyormuş gibi olur; Willa'nın köpüklü dalgalar gibi kahkahaları, her yeri doldururdu. O gece, Coheeries Gölü'ndeki yazlık ev, kâğıt bir muhafaza içinde yanan mumlar gibi görünüyordu.

Noel gecesinden önceki geceydi. Isaac Penn ipini koparmış bir keçi gibi hoplayıp zıplıyordu. Boyunu onun boyuna ayarlayarak Willa ile dans etti, Harry ile boks yaptı, halıyı kaldırıp şöminenin önünde fırıl fırıl döndüler; hizmetçiler ve en yakın komşuları Gamely ailesi de katıldı. Bacaklar havalarda uçtu. Elbiseler dönme ve çökme hareketleriyle neşe içinde savruldu. Rom, şampanya, pasta ve rosto her yerdeydi. (Yani, şöminenin

içinde, arpın üstünde veya tavana yapışmış değillerdi elbette.)Evin içi sıcacık ve pırıl pırıldı. Hatta kediler bile dans ettiler.

Telgraf ulağı kapıyı çaldı. Kapıyı açtıklarında adam, karda kalmış ağaç gibi kar ve buz kaplıydı. İçeri girdiğinde davul tokmağı gibi yüzüne çarpan ışıktan korumak için gözlerini gölgeledi ve kurmalı oyuncak böcekler gibi daireler çize çize ve dura dura yürüdü. Ona bir bardak fulya şırası verdiler, bıyıklarında donmuş buzlar bardağın içine eridi ve büyük bir sirk orgu 'Turkey in the Straw'* şarkısını çalarken, "Telgraf," dedi adam.

____

*Çevirenin Notu: 19. Yüzyıldan bir Amerikan halk şarkısı.***

Vay canına; adam, bu sözüne gelen tepki karşısında şaşırdı, hatta ürktü; çünkü herkes, bir alay deli gibi dans edip alkışladı. "Ben sadece 'telgraf' dedim," diye itiraz etti ulak, '"İsa ikinci defa dünyaya indi' demedim."

"Yaşaaa!" diye bağrışıp bir kere daha alkışladılar, "Allah senden razı olsun!" dediler, son bir saattir buzlu zeminde ruh gibi uçan adamı serseme çevirerek. "Telgraf! Telgraf!"

"Deliler," diye düşündü adamcağız, "tipik şehirli deliliği." Telgrafı verdi.

Harry telgrafı okudu: "'Noel için Coheeries Gölü'ne gelemiyorum. Noel'i Mouquin'de Peter Lake ile dans ederek geçireceğim. Hepinizi çok seviyorum. Hayatım ışıl ışıl. Willa'yı benim için öpün. Beverly.'"

Dans müziği çalmaya devam ederken, Isaac Penn odanın ortasında dikildi kaldı; şaşırmıştı. Mouquin mi? Orası sıcak ve kalabalıktı. Kendine ne yapıyordu bu kız? Ve bu Peter Lake de kim oluyordu?

*

Peter Lake, Noelden kısa bir süre önce beyaz atıyla (şimdi ona Athansor diyordu) sisli parkın kuzeybatı kanadındaki Penn malikânesine giderken, korku içindeydi. Beverly'nin aklında kalan hâli, aşk sarhoşluğu içindeki veya onu piyano başında gördüğü ve bütün benliğini değiştiren hâli değildi; o evden çıkarken kızı arkada bıraktığı hâliydi. Merdivenlerin arkasında, dağınık saçlarının altın buğusunda yumuşayan haşin bir kuzey ışığı içinde, ayakta duruyordu. Ona emsalsiz bir sadelikle bakmıştı. İfadesi bir şey söylemiyordu, bir şey yansıtmıyordu, kendisine karşı bir tamah yoktu, tuzak yoktu, plan yoktu. Sevgi bile yoktu. Belki de Beverly çok yorulmuştu ve hiçbir şey düşünmeden öylesine bakmıştı. Aralarında bir engel yoktu ve onu

hep öyle, merdiven başında tek başına dikilmiş, yukarıya, saçlarına vuran soğuk ışık zirvesine çıkmaya hazırlanırken hatırlayacaktı. Bu Beverly'ydi.

Oturduğu ev, böyle enfes bir sadeliğe uymuyordu; garip fikirler, yaratıcılık ve dalga geçme örneğiydi. Her yeri engellerle kaplı ev, Nuh'un gemisinin ters çevrilmiş gövdesinden daha sağlamdı ve ön kapıda asılı Noel çelengi kadar cazipti. Ön kapı uçuk mavi renkteydi: griye yakın bir ton. Pearly oradan geçmiş olsa, kapının rengi dikkatini çekerdi. "Bu işler nasıldır bilirim," dedi Peter Lake, kendi kendine fısıldayarak çelenge konuşurken. "Çok hızlıydı, çok çok hızlıydı. Böyle hızlı bir dönüşümün vasat bir sonu olur. Beni görünce utancından ölecek. Bana bakamayacak bile. Sonra çıldıracak. Dört dakika sonra da caddeye atılacağım."

Kapı dışarıya açılınca çok şaşırdı çünkü dış kapılar genellikle içeriye açılırdı. Şaşkınlığı yüzünden okunuyor olmalıydı ki "Mr. Penn kapıların dışarı açılmaları gerektiğini söyler. İnsanları böyle içeri almayı sevdiğini söylüyor; ne demek istiyor bilmiyorum ama kapı dışarı açılıyor. Senin işin ne?" dedi Jayga. Onu yukarıdan aşağıya kadar süzdü. "Bir mesleğin varmışa benzemiyorsun."

"Beverly"

Jayga sağına soluna bakındı. "Aman Allah'ım!" dedi. Sanki zamanı geri çevirmeye çalışıyormuş gibiydi. "Senin işin ne? Bir mesleğin varmışa benzemiyorsun."

"Beverly," dedi Peter Lake, sakin sakin.

"Beverly kim?"

"Beverly Penn."

"Miss Beverly Penn mi? Küçük hanım?"

"Miss Beverly Penn," diye tekrarladı Peter Lake, "küçük hanım."

"Sen?" diye sordu Jayga, hayretler, içinde. "Tuhafiyeci çırağına benzemiyorsun."

"Ben benim. Tuhafiyeci çırağı değilim. Senin gibiyim, anladın?"

Çok bozuldu Jayga ama onu çatıya kadar götürdü. Beverly, teras koltuklarından birinde oturuyordu, yüzü bulutlara dönüktü. Korunaklı terasın ılık olduğu bile söylenebilirdi. Beverly, karşılaştıkları günkünden daha zinde, daha güçlü görünüyordu. Sükûnet içindeydi, bulut kubbenin griliği gibi dingin ve huzur doluydu. Ne kadar da güzeldi. Sürekli kaçan bir adam olarak özlemini duyduğu güçlülük ve güvenle ilgili nitelikleri çağrıştırıyordu. Beverly ona, bütün mücadelesinin geride kaldığını

hissettiriyor, onu heyecanlandırıyordu; ilk defa evlenme heyecanı duyuyordu. Birlikte ne güzel bir çift olacakları düşüncesi hoşuna gitti. Bunlar ve daha fazlası, sadece bir bakışla hissettiği şeylerdi.

Jayga, genellikle hizmetçilerin efendileri adına duydukları bir heyecan içinde aşağı gitti. Peter Lake, Beverly'nin karşısındaki mindersiz koltuğa oturdu. Kömür karası paltosu dizlerinin üzerinden kaydı. Eğer bir şapkası olsaydı (şapka giymezdi), şapkasını çıkartırdı. Şehir Noel'e hazırlanıyordu. İkisi de artan gerginliklerinin farkında olsalar da huzurluydular.

Sonra, bazen erkek ve kadınların hayalini kurdukları, nadir rastlanır bir şey oldu. Tamamen sessiz kalarak, farklı duygular, planlar, nidalar, şakalar, fikirler, kahkaha ve hayallerle; hızlı, sessiz ve açıklanamaz bir şekilde, dolu dolu konuştular. Yüzleri ve gözleri, berrak suların kum tepelerine vurduğunda çalkalanan ışık gibi hareketliydi. Peter Lake, bazen koca koca, beyaz, sarı, pembe pırlantalar çaldı. Tel örgülerle randevusundan önceki saatlerde kendinden geçmişçesine örgülerin arasında dans eden ışıkları seyretti ki onlar da Peter Lake ve Beverly gibi sessizce konuşabiliyorlardı. Bu çok garipti; gerçekliğinden öte, iletişimin hiç direnç görmeden aralarında gidip gelmesiydi garip olan. Gün ışığında, birbirlerinin görüntüsünden de hoşlanmışlardı, evet. Peter Lake yakışıklıydı, Beverly çok güzeldi ve hafızanın bile hayal edebileceğinden daha güzel bir hediye almak hoş bir sürprizdi. Birbirlerine aşklarını açıklamışlardı. Evlilik mükemmel bir fikir gibi görünüyordu; Beverly'nin bir yıldan daha fazla yaşamayacağından başka, akla gelmeyecek ne engelleri vardı ki?

"Mouquin mi?" diye sordu Peter Lake sessizliği bozarak. "Ben Mouquin'e gidemem."

"Fakat ben gitmek istiyorum," dedi Beverly, merdivenlerden inerken bencilce bir gevezelikle ve Peter Lake'in itirazını tamamen duymazdan gelerek. "Annemin elbisesini giyebilirim. Onun elbiseleri bu günün en moda giysileri; mavi-beyaz ipek elbisesi bende."

"Güzel," dedi Peter Lake. "Bu çok güzel; fakat..."

"Ve diyorlar ki Mouquin dışarıdan bir pansiyona benzeyen sarı bir ahşap binaymış ama içeride, mermer tırabzanları, aşkmerdiveni saksıları ve orkestrası olan Fransız tarzı bir dans salonuymuş; insanlar giriyor, çıkıyor, dans ediyorlarmış. Âşıklar, sanki orada başka hiç kimse yokmuş gibi dans ediyorlarmış. Babamın dediğine göre herkes iki dirhem bir çekirdek

giyiniyormuş. Dediğine göre orayı öylesine muhteşem ve mutlu bir yer yapan şey mahzun bir havası olmasıymış.”

“Gerçekten de mahzun bir hava,” dedi Peter Lake, kütüphanedeki kahverengi kadife kanepeye otururken. “Gerçekten de mahzun bir hava, özellikle de benim için. Ben Mouquin’e gidemem. Mouquin, Pearly Soames’in yaşadığı yerdir diyebilirim.” Sonra Beverly’ye Pearly Soames’in bir kılıçla onu şişlemeye yemin ettiğini, bütün banalliğine ve sakarlığına rağmen (Pearly sık sık kafasını sağa sola vurur, tökezler ve kendi parmaklarını kapı arasına sıkıştırırdı) Pearly’nin ettiği yeminleri sıra dışı yollarla yerine getirdiğini anlattı. “Ben Mouquin’e gittim, o kadar muhteşem bir yer değil. En azından uğrunda ölmeye değecek bir yer değil.”

Beverly kahverengi kadifeye dayandı ve gözlerini kapadı. Hararet onu yormaya başlamıştı. Jayga mutfakta meşgul olmaya çalışıyordu ama hafiyelik yapmaktan da kendini alamıyordu. İkide bir şaraplığın üstündeki açıklıktan kütüphanenin önündeki koridoru gözlemeye gidiyordu. Mouquin’in görüntüsü Beverly’nin gözlerinin önündeydi: yepyeni bir dünya; içine girildiğinde mucizelerle karşılaşılacak, minyatür bir cennet; su mermerinden, yarı saydam bir yumurtanın içine yerleştirilmiş, sakin ve karlı bir Rus Paskalyası gibiydi. Mouquin’de dans ederse hastalığının ışıklarla tahrip olacağını, çekip gideceğini; içinden öbür tarafa geçtiğinde, artık ateşin olmayacağı ve âşıkların ebediyen yaşadığı bir zaman ve güzellik perdesi yaratacağını düşünüyordu. Peter Lake’in Pearly ile olan sorunları çok sudan şeylermiş gibi görünüyordu.

“Sen benimle dans ederken, Pearly’nin sana zarar verebileceğini düşünemiyorum,” dedi.

“Öyle mi dersin?”

“Evet. Nedenini bilmesem de benimle olduğun takdirde, Mouquin dâhil, Pearly’nin yatak odası dâhil, mezarlardaki en karanlık delik dâhil, her yerde, tamamen emniyette olacağın gibi güçlü bir duygum var.”

Peter Lake şaşırdı; sadece onun kendisini koruyacağına olan inancına değil, kendisinin de kızın bu inancına bir sebeple katılıyor olmasına şaşırdı. “Sence de bir mahsuru yoksa senin güçlerini test etmemeyi tercih ederim,” dedi, gene de herhangi bir sorun çıkmasına engel olmak için.

“Mouquin’e gitmek istiyorum!” diye öyle bir çığlık attı ki Beverly Jayga yerinden zıplayıp, kafasını başının üstünde asılı tencereye çarptı.

Acıdan ağlayamadığı için, halk dansı yapar gibi sessiz sessiz yerinde zıpladı.

“Orada sana bir zarar gelmeyecek. Asıl riske giren benim; dağ gibi bir elbise giyip arabaya bineceğim; sıcak, kalabalık ve mutlu bir salonda dans edecek, içecek, oturacağım. Pearly sana dokunmayacak.”

Peter Lake ona inandı. Yorulduğu zaman, bir kâhinden daha tuhaf oluyor, kuşku duymadan ve hüküm verir gibi konuşuyor, ısrarcı ve bencil oluyor ve sayıklıyordu. Beverly tekrar arkasına dayandı; bitkinleşmişti. Sadece onun nefesinin, saatin sarkacının ve mutfakta tup tup zıplayan bir şeyin sesini duyuyordu. Beverly ile Mouquin’de dans ederken, Pearly çok yırtınsa da hiçbir şey yapamayabilirdi. Ama yapsa bile, ne yazardı? Güzel bir son olurdu.

Dünya kadar şampanya içecek; Mouquin’de kolayca birbirine karışan yüksek sosyete ve alçak sosyete onun ölümüne tanık olacaktı.

“Ne olacak yani,” diye düşündü, “yaşadığının farkına varırsın böylece.”

“Pekâlâ,” dedi. “Seninle Mouquin’e gideceğim. Fakat yılbaşı gecesine kadar bekleyelim, o gece daha cümbüşlü olur.”

“Tamam,” dedi Beverly. “Böylece Coheeries Gölü’ne gidecek zamanımız da olur. Ailem orada. Babamı ve Willa’yı görmek istiyorum. Seni onlarla tanıştıracağım.”

Sesi zayıflamıştı, uykuya dalıyor gibiydi. Buyurarak konuşan bu güzel genç kızla nelerin içine sürükleneceğini merak etti. Bütün bunların nereye varacağı hakkında hiçbir fikri yoktu ama ona âşık olduğunu biliyordu.

“Coheeries Gölü’ne mi?” diye sordu. “Tamam, Coheeries Gölü’ne de gideceğiz.”

“Sevindim,” dedi Beverly usulca; Peter Lake onun zar zor duydu.

*

Küçük bir çam ağacı, Albany* vapurunun bacasına doğru yanlamıştı.

---

* Çevirenin Notu: New York’un kuzeyinde, Hudson Nehri üzerinde; 19. asırda Avrupa’dan göçen Alman ve Felemenklerin yerli halkla kaynaşmasıyla gelişmiş bir yerleşim.***

Dalları, rüzgârın sürekli saldırısı altında geriye bükülmüştü. Fakat önemli değildi, o hâlâ bir Noel ağacıydı. Beverly ve Peter Lake,

Athansor’un birkaç atla birlikte rahatça kalacağı ahırın da bulunduğu kızağın güverteye bağlanacağı karanlık bölüme girdiler.

Rölantiye alman motorla birlikte jeneratör de devreye girince ışıklar aniden yandı. Gri paltosu içinde Peter Lake ve servet değerindeki samur kürkü içinde Beverly, birbirlerini kolayca görmeye başladılar. Peter Lake, Athansor’un rahatça yerleştiğinden emin olunca, Beverly’nin koluna girip onu yukarıya, kabinlerine götürmek istedi. Nereye gideceğini biliyor değildi ama Beverly biliyordu. O kabinde yüz kere yolculuk etmişti. İçeriye girmek üzerelerken, Peter Lake korkuluktan alt güverteye baktı. Sıcak ekmek, kestane, çay, kahve satıcılarını gördü. “Yolculuk için biraz ekmek ve çay almalıyım. Yok, çay soğur; bira alsam daha iyi,” dedi.

“Gerek yok,” dedi Beverly.

“Neden? Yemek yememiz lazım.”

“Vapurun restoranı var; istersen sabahın dördünde bile bir garson çağırıp, kızarmış istiridye, sıcak rom, pirzola ya da canın her ne çekiyorsa onu isteyebilirsin.”

“O zaman,” dedi Peter Lake, “kestanelerin canı cehenneme.”

Kabinleri iki katlıydı. Aşağıda, üstünde bir yağ lambası (elektrik kullanılmaya başladıktan sonra da sırf Isaac Penn öyle istiyor diye yerinde bırakılmıştı) asılı büyük bir yemek masası, kaptan yatağı, ranza, bir şezlong ve büyük bir banyo vardı. Üst katta ise ayrıca bir yatak vardı ve sancak tarafına bakan ayna camlı pencerenin önüne, deri kaplı birkaç koltuk yerleştirilmişti. Vapur, öğlen vakti nehirden yukarı doğru hareket ettiğinde, sancak tarafının manzarasında, güneşin aydınlatabildiği her detayı seyretmek mümkündü.

“Bu bizim kabinimiz,” dedi Beverly “Brayton Ives*, The Sun gazetelerinin Glens Falls’dan batıya taşınması işlerini yapıyor ve bu işten iyi para kazanıyor. O yüzden bu kabini istediğimiz zaman kullanmak üzere bize ayırdılar.

---

* Çevirenin Notu: Brayton C. Ives (1840-1914) Kuzey Pasifik Demiryolu şirketinin başkanı. Ancak burada deniz aracının adı.***

Elbette ücretini ödüyoruz ama bizden normal kabin ücreti alıyorlar. Normal kabinler küçük ama onlar da rahat. Biz daha çocukken, Harry ve

ben onlardan birinde kalmıştık; çünkü göle giden Penn kafilesi çok kalabalıktı ve bütün yatakları işgal etmiştik.”

Vapur alarga etti ve buzu temizlenmiş kanala doğru ilerledi. Paltolarını çıkarmadan, yataklardan birine uzandılar ve Riverdale’e kadar öpüştüler. Yol boyunca, vapur motorlarının iniltisine rağmen Upper West Side mızıka gruplarının müziğini ve küçük kilise korolarının şarkılarını duyabiliyorlardı ama Riverdale’e kadar yerlerinden kalkmadılar ve orada güverteye çıktıklarında, bakir doğayı gördüler. Beyaza bürünmüş yalıyarlar, sıra sıra tepeler, buz kaplanmış ışıl ışıl ağaçları seyrettiler. Tappan Zee*, Noel’de kutba doğru yayılıyormuş ve vapur motorlarının davul sesi gibi gürültüsü de Noel şarkılarıymış gibiydi.

---

*Çevirenin Notu: Tappan Zee, Hudson’ın en geniş olduğu yer.***

Tarrytown’a geldiklerinde, batmakta olan güneş, yamaçtaki çan kulelerini ve tuğla binaları, tropikal meyvelerin kırmızı ve turuncularına boyadı. Ossining’i geçerlerken alacakaranlık çöküyordu; karla kaplı tarlalar mavi ve eflatuna büründü. Ossining’in, tepelerde sıra sıra yükselen, Dutch usulü Noel öncesi sofralarında toplanmış, mutlu ailelerin, mutsuz ailelerin, ne mutlu ne mutsuz ailelerin ve hem mutlu hem de mutsuz ailelerin oturduğu bütün evlerinin ışıkları, ateş böcekleri gibiydi. Ve hiç şüphesiz, gölcüklerin üzerinde, meşelik ve sazlık duvarların arasında soğuk vadiler gibi uzanan dar geçitlerde, karanlık çökmeden önce birbirleriyle yarışan birkaç oğlan vardı. Ossining’deki nehir çok geniş, çok güzel ve sakindi; Croton Körfezi’ndeki buz kabuğu, sonsuz bir kutup havasındaydı; kuzeydeki dağlar gerçek bir dağ ihtişamı içinde, doğu kıyısındaki orman muhteşemdi; tepelerin ıssızlığında uzanan veya kıyılarındaki güzel evlerin ışıkları altındaki tarlalar ve meyve bahçeleri, çok davetkârdılar. Rüzgâr yüzlerini dondurup hissizleştirse de Peter Lake ve Beverly, bütün bunları seyretmek için güvertede kaldılar.

Haverstraw Körfezi, genel olarak açıktı ama kanalda devasa buz kütleleri yüzüyor ve aşağıdan, Brayton ivesin demir kaplı pruvasına çarpıyorlardı. Her çarpmada da bir merdivenden on bin tane minik zil yuvarlanıyormuş gibi sesler çıkıyor; sert esen rüzgârın, gerilen motorun ve buhar ıslıklarının arasında hoş bir karışım yaratıyordu.

Peter Lake ve Beverly, yüzleri kuzey rüzgârına dönük, vapurun bir beyaz kütleden öbürüne çarpıp onu ikiye bölmesiyle, havaya dağılan konfetiyi seyrettiler.

Vapurun şimdi aralarından seyrettiği dağ sıraları, kışın beyazlığına bürünmüştü ama yazın bu tepeler, kartal ordularının, üzerilerine devasa yuvalarını kurdukları yıldırım çarpmış ağaçlarla kaplı, yemyeşil tepelere dönüşüyordu. New York'un yarım günlük uzağındaki kuytu vadiler öyle karanlık ve öyle ıssızdı ki eyalet sınırında olabilirlerdi. Haverstraw ve Verplanck'ın, buz yelkenlilerinin saltanat sürdüğü kuzey bölgesinde hiç ışık yoktu ve şu anda hepsi ya uyuyor ya da lambalarını söndürmüş, ateş başında oturuyorlardı.

Tepeler çıplaktı, deniz kapkaraydı ve Brayton ivesin her hücumunda, buz tabakaları daha da kalınlaşıyordu. Fakat vapur ileri atılmaya devam etti ve buzların direnci arttıkça daha büyük mücadelelere girişti.

Hücum ve çarpışmayla geçen gece boyunca uyudular ve uçuşlarına yol açmak için ellerini öne uzatmış melekler gibi dünyayı dolaştıklarının rüyasını gördüler. Duman, bazen açık pencereden içeri doldu ve gözlerini yaktı ama çok geçmeden çekip gitti ve onlar kendilerini deniz seviyesinin çok yukarısında veya Orta Asya'nın dağ sıraları tepesinde ıslık çalarken buldular. Sonra, sanki bütün hayatları buzlara hücum ederek geçmiş gibi bir hissiyat ile ısının sıfırın altında olduğu bir şafağa ve güvertedeki büyük bir velveleye uyandılar.

"Yakacak neyimiz var?" diye bağırdı kaptan, dümen başından.

"Meşe ve çıralı çam, efendim," diye cevapladı baş kasarasında duran bir güverte tayfası. "Ve bir maun sevkiyatı," diye ekledi biraz düşündükten sonra.

"Çıralı çamla başlayın. Üzerine meşe odunu atın. Tam kapasite buhar sağlayamazsak, kahrolası maunları da atın. Neyse parası, öderiz."

Brayton Ives, Conn Hook'a kadar gelmişti; burada nehir öyle dardı ki buz, mermerden yapılmış dümdüz bir yola benziyordu. Vapurun gevrek, buz kabuğunun üstüne atılması (sanki vapur, bir havuzda dolanan kurmalı bir oyuncak ördekti) ve yan çarklarının müthiş gücüyle onu kırması gerekiyordu. Bu, basit bir nehir seyrüseferi değil, bir kış savaşıydı. Vapur, daha yeni kırdığı kabuğun içinde üç-dört yüz metre kadar geri gitti ve bir dizi tayfanın kazana odun doldurması için bekledi.

Isı yükselirken, kazan çığlıklar attı ve sesi etraftaki alanlara kadar yayıldı. Basınç, atına atladı. Başmühendis, gözlerini kısarak basınçölçer göstergesinin yükselmesini gözlüyordu. Nefesini tuttu - 1750 - 1800 - 1850 - 1900 - 1950 - 1975 - 2000! Vapura tam yol verdi; makinelerin bu gerilime tahammül edip edemeyeceklerini veya nehrin üstünde yeni bir ölümcül patlamaya sebep olup olmayacağını merak ediyordu.

Vites takımları ve hız kontrol üniteleri, kendi gözden ıraklıkları içinde dönmeye başladılar. Kıvamlı yağlar inceldi. Miçolar üzerilerine kovalar dolusu soğuk sular dökse de millerden dumanlar çıkmaya başladı. Çarklar, suyun içinde kendilerine siper kazar gibi dönmeye ve nehrin suyunu testere talaşı gibi savurarak buharlaştırmaya başladı. Brayton Ives, geri çekildiği mesafeyi bir top güllesi hızıyla aştı ve buza çarptı. Yavaş ama durdurulması imkânsız bir hareketle buzun üstüne atladı ve üç yüz metre kadar yardı. Kanalın ortasında kalmaya devam ederken, vapur çarkları çıldırmış değirmen taşları gibi buzu öğütmeye başladığında vapur öyle bir savruldu ki mürettebat, kaptan ve şimdi yanlamış olan üçüncü güvertedeki Peter Lake ile Beverly, ne olduğundan ve nerede olduklarından emin değillerdi.

“Patlayacak!” dedi başmühendis, emniyet vanasını açarken ve ıslığı ta Champlain Gölü’nün kuzey ucundan duyulan bir buhar sütunu, Hudson üstünde havaya fışkırdı. Islığın sesi hafiflerken kendilerine buzun üstüne yanlamış buldular. Çarkların dönmesi durmuştu. Açık sular savruldukları yerden o kadar uzaktaydı ki göremiyorlardı bile. Brayton Ives, kışlık giysiler giymiş oyuncak bir gemiye benziyordu.

Baş tarafa yakın adamlardan biri hareket etmek istedi ama kaptan bir el işaretiyle onu durdurdu. Herkes gibi, kaptan da dinliyordu.

Gözler, beyaz nehirden alındı ve, vapurun elleri havadaki efendisine çevrildi. Bir dakika geçti; iki dakika, üç dakika ve dört dakika. Beşinci dakikadan sonra inançsızlar, West Point’ten bir sandık dinamit gelene kadar kaptanın vapuru hizmet dışı bırakacağından emindiler. Ama kaptan köprü üstünde, elleri aynı şekilde ve hâlâ havada, dinliyordu.

“Bak,” dedi Beverly, “kaptan gülümsüyor.” Kaptanın yüzüne, hâlinden memnun bir tebessüm yayılmış, kollarını indiriyordu.

Güverte mürettebatı onun mağlubiyeti gönül hoşluğuyla karşıladığın sanıp güldüler. Kaptan onlara parmağını salladı ve başlarının üzerinden ileriye baktı.

Bütün gözler kuzeye döndü; vadinin içinde kırbaç şaklaması gibi bir ses yankılanıyordu. Buzda üzerilerine doğru çatırdaya çatırdaya gelen siyah bir çizgi vardı; buz ikiye ayrılıyordu. Kaptan, ne olacağını herkesten çok daha önce anlamış ve biliyordu (işte bu sebeple o kaptandı). Donmuş nehir kilometreler boyunca ikiye ayrılıp vapur bir kükremeyle açılan su yarığına oturduğunda, dünyaları da yerli yerine oturdu. Önlerindeki yol açıktı. Tekrar islim tutturdular ve sakin sakin kuzeye doğru yola devam ettiler; karada hiç insan veya yerleşim yeri yoktu; sadece dağlar, göller, kar yığılmış sazlıklar, yıldızlar ve fırtınayla oyun oynayan kış tanrıları vardı.

*

Jayga, Peter Lake ve Beverly'nin kızağı yüklemelerini, Athansor'u kızağa koşmalarını ve kürklere sarınıp gitmelerini seyretmişti.

Bir dakika sonra da nöbetçi çavuşu, birahanelerde ezbere söylendiğini duyduğu Shakespeare tragedyalarının her birinden bir parça kattığı masalıyla sağır etmek üzere, polis karakoluna koştu.

Hikâyesi, Otello, Lear, Hamlet ile When We Were Young in Killarney, Molly'nin gevşek bir örüntü içinde çok fazla gramer kaygısı taşımayan bir hızla hep birlikte anlatımı gibiydi.

"Genç hanımım ve kuğusu zıpladı," dedi Jayga, nöbetçi çavuşa.

"Adamın kalite olmadığını biliyodum. Kahrolası, bütün gece sokaktadır; o kesin. Kulağını bana ver! Seksen ve yirmi dokuz yıl önce, çatıda bıraktığı izlerden hatırladım, saten çarşaf ve ipek yorganlara imrenerek yükseğe atladı. Hiç utanması yok mu?"

"Ne dedin?" diye sordu çavuş. "Buraya bir suçu ihbar etmeye mi geldin?"

"Tabii ya! Tüh suratına, alacakarga!"

Penn ailesi adına polisle konuşacaksa böyle konuşması gerektiğini düşünmüştü. Böyle de devam etti; Jayga detaylar icat ederken, çavuş da midesi üstüne eğilip onu dinledi ve karakol kayıt defterini suaygırı çiğnemiş gibi ezdi. Peter Lake'in acayip kırmızı gözleri vardı. Kırbacında şimşekler dans ediyordu. At uçabiliyordu (onu evin etrafında daireler çizerken havada görmüştü, sahibi de içindeydi).

Hanımına gitmemesi için yalvarmıştı, topuklarına yapışmış, kızağın önüne yatmıştı ama nafile. Yarım saat çığlık çığlığa anlattıktan sonra, Jayga bağırdı. "Ayy! Kurabiyeleri fırında unuttum!" dedi ve karakoldan öyle bir fırlayıp çıktı ki polisler rüya gördüklerini sandılar.

The Sun ile Coheeries Gölü arasında telgraflar gidip geldi. O Noel'de telgraf ulağı hayatında hiç çalışmadığı kadar çok çalıştı ve gölün buzunda açtığı iz, tüfek namlusundan daha düzdü.

BEVERLY KAYIP stop JAYGA BİR KAHİNLE KAÇTIĞINI SOYLUYOR stop NE YAPALIM stop

NE soru işareti ünlem işareti nokta BULUN ONU stop ÇATIYA BAKIN stop HER YERE BAKIN stop

HERKES HER YERDE ARIYOR stop ONU BULAMIYORUZ stop NE YAPALIM stop

DAHA İYİ ARAYIN stop

HALA BEVERLY'Yİ BULAMADIK stop

HER YERE BAKIN stop

HERYER NERESİ soru işareti stop

AYRINTI MI İSTİYORSUNUZ soru işareti stop

EVET stop

HASTANELER OTELLER DEPOLAR RESTORANLAR FIRINLAR HALATHANELER AHIRLAR KARGO ŞİLEPLERİ MANDIRALAR TERMİNALLER BİRA FABRİKALARI SERALAR MEZBAHALAR BANYOLAR TAVUK PAZARLARI DEVLET DAİRELERİ PERAKENDECİLER KAYNAKÇILAR GARAJLAR SPOR SALONLARI DEMİRCİLER OKULLAR SANAT STÜDYOLARI İŞÇİ BULMA KURUMU DANS SALONLARI KÜTÜPHANELER TİYATROLAR İSTRİDYECİLER ÇÖMLEKÇİLER KABAK TARLALARI MATBAALAR MÜZAYEDE SALONLARI LABORATUVARLAR TELEFON KABİNLERİ DEMİRYOLU İSTASYONLARI GÜZELLİK SALONLARI MORGLAR İSKELELER SİLAH DÜKKANLARI KAHVEHANELER KULUPLER KIREC OCAKLARI MÜZELER KARAKOLLAR BİSİKLET YOLLARI TABAKHANELER HAPİSHANELER BERBERLER PROVA SALONLARI BANKALAR BARLAR MANASTIRLAR SALATA BARLARI BUHARLI GEMİ İSKELELERİ KİLİSELER GALERİLER KONFERANS MERKEZLERİ GENELEVLER MUZİK OKULLARI UÇAK HANGARLARI GÖZLEME KULELERİ stop

BODRUMA BAKTINIZ MI soru işareti stop EVET stop

Brayton Ives nehrin batı kıyısındaki yüksek dağların eteğinde durdu ve buzun üstüne bir rampa yerleştirildi. Her şey dingin ve huzurluydu; motorlar rölantide tıslarken bir hareket hissedildi ve ardından Athansor vapurun yanından dışarı çıktı, toynakları rampayı tangırdattı ve içinde Peter Lake ile Beverly'nin bulunduğu kızağı da peşinden sürükledi. Denizciler daha borda kalaslarını yerleştiremeden Athansor, beyaz buzun üstünde dağlara doğru dörtnala yola çıkmıştı. Dağların üç yüz metre yukarısına kadar, buz kaplı ağaçlardan ve uzun zaman önce kalın bir kar lahdine gömülmüş her dem yeşil çalılıklardan başka bir şey yoktu. Kutup göğünün altındaki donmuş dağları geçerken, yürek hoplatan kaymalarla sağa sola ama sürekli yokuş yukarı gittiler. Nihayet küçük bir geçitte durup batıya bakınca, Peter Lake hayatında gördüğü en büyük düzlüğü gördü. Üç yöne doğru yüzlerce kilometre boyunca uzanıyordu; ormanlar, tarlalar, nehirler, kasabalarla kaplıydı ve otuz kilometre ileride sessiz, karla kaplı, ufukta beyaz hayali dalgalar gibi kıpırdayan, hudutları belirsiz bir krallık gibi Coheeries Gölü vardı. Dağdan aşağı âdeta uçarak indiler ve sonra Athansor, göle giden geniş, düz ve karlı yolda azgın bir hız tutturdu.

Telgraf ulağının botunun izine paralel, dörtnala gidiyordu ki Beverly ayağa fırladı. "Ailem geliyor!" dedi, izin üstünden kendilerine doğru gelen buz yelkenlisini göstererek. Isaac Penn, kendi kızağını tanıdı ve yelkenlisini yavaşlatıp frene asılınca kaldırdığı buz arkasında horoz kuyruğu gibi savruldu. Atın soluma sesleri arasında, Penn ailesi, Beverly ve Peter Lake'e, onlar da Penn ailesine baktı.

Hiç kimse söyleyecek bir söz düşünemezken, Willa öne uzanıp en gözde sevgilisi Beverly'ye gitmek istedi. Peter Lake kızaktan atladı, çocuğu kucakladı ve Beverly'nin kollarına verdi. Willa, annesiyle oynaşan küçük bir ayı yavrusu gibiydi; çünkü hem o hem de ablası, parlak kara kürk paltolar giymişlerdi ve Beverly kardeşini, bir daha hiç kucağından indirmeyecekmiş gibi tutuyordu.

Willa gözlerini kapatıp mışıl mışıl uyumaya geçti; yelkenli çark etti; Peter Lake kamçısını şaklattı ve masmavi göğün altında, eve kadar yarıştılar. "Hızlı sür, Peter Lake, hızlı sür," dedi Beverly, kucağında çocukla Hiçbir zaman bir ailesi olmamıştı. Ama işte, aniden, bir koca ve bir baba olmuştu sanki. Bazen küçük görüntüler olağan üstü bir güzellik taşırlar ve adamı ebediyen değiştirirler. O buz gölündeki o öğlen vaktini ve söylenen kelimeleri asla unutamayacaktı.

“Hızlı sür,” demişti Beverly. Sürerdi. Her şey çok farklıydı. O anda bütün istediği sevgiydi.

*

Beverly dışarıda, onun için özel olarak yapılmış kendi özel bölmesinde, Peter Lake ise üst kattaki bir yatak odasında, akşama kadar uyudular. Peter Lake, hava tamamen karardıktan sonra uyandı; koridorlardan ve hollerden geçti; nihayet kendini çok büyük bir salonda, yanan iki şömineye ve hepsi tamamen uyanık Penn ailesine bakarken buldu. Beverly de soğuktan içeri girmişti ve uyanıktı.

Peter Lake, gidip atına bakmak zorunda olduğunu söyledi ve ön kapıdan çıktı. Hava pırıl pırıldı ve ay da pırıl pırıl parlıyordu.

Ahıra kadar izleri takip etti; Athansor kırmızı bir battaniye altında, rüya görüyormuş gibi rahat rahat uyuyordu. Zihni temizlenen Peter Lake eve döndü. Isaac Penn haricinde herkes mutfaktaydı ve Hunları, Moğolları, Eskimoları doyuracak bir ziyafet hazırlamakla meşguldü. Isaac Penn, tahtvari bir deri koltuğa oturmuş ateşe bakıyor, ince parmaklarıyla koltuğun kalın kolunda trampet çalıyordu.

Peter Lake, ateşin yanında ahşap bir banka oturdu ve dobra dobra Isaac Penn’in gözlerine baktı. Pearly ile yaptığı gibi bir bakışma yarışması olacağını bekliyordu. Peter Lake, güçlü adamların, bakışlarıyla insanları yarı boyutlarına küçültebildiklerini biliyordu ve sık sık da bunu yaparlardı. Jackson Mead ve Mootfowl bunu hayırlı sebeplerle yaparlardı ama yaparlardı. Bu nedenle Peter Lake, fırçalanacağını ve silkeleneceğini düşünüyordu; çünkü Isaac Penn, Pearly’den çok daha çetin bir cevizdi. Gerçekten de Isaac Penn ile mukayese edildiğinde, Pearly sadece keskin dişli bir encikti. Çünkü Isaac Penn şehrin aynasının arkasındaki adamdı. Şehrin kendine ilişkin kavramlara hâkim güçleri vardı ve küçük ayarlamalarla Şehri hipnotize edebilir ve içine sızabilirdi. İsterse büyük endişeler yaratarak şehrin bacaklarını kırardı. Ödünü koparıp bütün caddelerini boşaltabilir ve kendine saklanacak delik aramasına sebep olabilirdi. Isaac Penn, şehri öyle bir şekilde harekete geçirebilirdi ki gücü dünyadaki bütün devleri utandırır veya şehrin elini kaldırıp bir bebeğin gözündeki tozu fiskelemesini sağlayabilirdi. Peter Lake, kendini meraklı bir yavru tatarcık gibi hissedeceği bir karşılaşma bekliyordu. Fakat işe bakın ki Isaac Penn onun gözlerinin içine baktığında, koyun gibi (hatta biraz koyuna benziyordu ve belki de Willa’yı bütün çocuklardan böylesine farklı kılan

şey de bu ifadesiydi - Beverly koyuna benzemiyordu) süklüm püklüm konuştu. “Hmm, ah, yemekte şarap içer misin?”

“Bazen,” dedi Peter Lake.

“Güzel, bu gece şarap içeceğiz. Claret* senin için uygun mu? Doksan sekizden Château Moules du Lac?”

“Ah, farketmez,” dedi Peter Lake. “Fakat clarey şeklinde telaffuz edilmiyor muydu?”

“Hayır. Claret. Sondaki ‘t’, ‘filet’** der gibi söyleniyor.”

“Filet mi? Ben onun da ‘fıley’ diye söylendiğini sanıyordum.”

“Hayır. Filet. Wallet*** der gibi. ‘Walley’ demiyoruz değil mi? Wallet diyoruz. Claret ve Filet de aynı şekilde.” Isaac Penn koltuğunda arkasına yaslandı.

---

* Çevirenin Notu: Bordeau şarabı.

** Çevirenin Notu: Fileto et.

*** Çevirenin Notu: Cüzdan.***

Peter Lake’in içi rahatlamaya başlamıştı. “Neden,” diye düşündü, “bu ürkek yaşlı adamdan bundan daha farklı bir davranış bekledim ki?”

“Bir şey sorabilir miyim?” dedi Isaac Penn.

“Buyurun efendim.”

“Sen, hırsıza benziyorsun. Kimsin, nesin, ne yaparsın? Beverly ile ilişkin nedir? Onun özel durumundan haberin var mı? Varsa seni ona iten niyet ve arzun nedir? Doğruyu, sadece doğruyu söyle, hiç abartma, içeriye bir çocuk veya hizmetçi girerse konuşmayı kes. Kısa ve öz olsun.”

“Nasıl kısa ve öz konuşabilirim ki? Bunlar karmaşık sorular.”

Kısa ve öz konuşabilirsin. Benim muhabirlerimden biri olsaydın şimdiye bitirmiştin bile. Allah dünyayı altı günde yarattı. Onu taklit et”

“Deneyeceğim.”

“Geç, lüzumsuz.”

“Pekâlâ.”

“Geç, lüzumsuz.”

“Adım Peter Lake. Haklısınız. Ben hırsızım. Bir ev soyguncusuyum; fakat aslında bir makinistim- hem de iyi bir makinist. Beverly’ye aşığım. İlişkimizin bir adı yok Kötü bir niyetim yok. Onun özel durumundan haberim var. Onu istiyorum ve beni ona iten şey... aşk. Bu gün öğlen gölün

üstünden geçerken, Beverly küçük kızı kucağına aldı. Sadece bir zevkten öte ve bu güne kadar bildiğimden çok daha fazla bir sorumluluk hissettim. Sizin çocuğunuz olduğunu biliyorum. Beverly'nin ölebileceğinin farkındayım. Ve bir baba, aile geçindirecek biri ve bir koruyucu olarak kendi noksanlıklarımın çok daha fazla farkındayım. Makineleri çok iyi biliyorum ama cahilim. Cahil olduğumu biliyorum. Ve biliyorum ki... o kızaktaki tuhaf aile, yakında birbirinden ayrılacak. Fakat Willa Beverly'yi çok seviyor. Beverly fiilen onun annesi. Sanırım bir süre Willa'ya biz bakmalıyız, sadece onun hayrı için değil, Beverly'nin de hayrı için. Anlıyor musunuz?"

"Seni," dedi Isaac Penn, "dürtükleyen şeyin fodulluk veya merak olmadığını nereden bileyim. Burada olmanın sebebinin bu ailenin parası olmadığını nereden bileyim?"

Peter Lake tamamıyla kendine hâkimdi. "Ben öksüz ve yetimim," dedi. "Öksüz ve yetimler fodulluğun ne olduğunu bilmezler. Nedenini bilmiyorum ama bir insanın gösterişçi bir kibirli olması için anne ve babasına ihtiyacı vardır. Kusurlarım ne olursa olsun ben her şeye belli bir şükranla yaklaşırım; kibirlilerde ise şükran hissetme kabiliyeti yoktur. Meraka gelince; pekâlâ; çok şey gördüm, hatta haddinden fazlasını. Merakın bu konuyla hiçbir ilgisi yok. Neden sordunuz anlamadım."

"Ya para? Şimdi neden sorduğumu anladın mı?"

"Evet, parayı düşündüm. Beni heyecanlandırdı" Gülümsedi.

"Gerçekten heyecanlandırdı. Ardı ardına rüyalar gördüm; sizin sağ kolunuz olmak; sadece zengin ve güçlü adamların yapma fırsatı bulabileceği şeyleri yapmak; her gün farklı bir elbise giymek ve temiz çarşaflarda yatmak gibi. Bir senatör oldum. Başkan oldum. Beverly yaşamaya devam etti. Çocuklarımız büyüyüp iyi adamlar oldular. Ansiklopedinin bizim ailemizi anlatan bölümü o kadar uzundu ki T cildinin hemen hemen tamamını kapladı. Bütün ülkenin her yerine kar beyazı mermer heykellerim dikildi. Ve itiraf edeyim, sonunda, kâinatta uçuyordum. Beverly ve ben aya dokunup yıldızlara uçtuk. Ama şunu bilin ki birkaç saat sonra gidilecek bir yer kalmadı. Krallarla birkaç saat yürüdükten sonra, kimsenin adını bile duymadığı, özgür, Peter Lake olmaktan çok memnun oldum. Mr. Penn, böyle şeyleri isteyenler, böyle şeylerin hayalini kuramayacak kadar aptal olanlardır. Şimdi, bu size tuhaf gelebilir, efendim; ayrıca benim için de yeni bir şey (son birkaç günde fark ettim) ama ben

sorumluluk istiyorum. Bu benim için en büyük zafer olacak. Ben almak değil vermek istiyorum ve Beverly’ye aşığım.”

“Farkında mısın — sana nasıl hitap edeyim?”

“Herkes bana iki adımla birlikte hitap eder”

“Farkında mısın, Peter Lake, para ve paranın mevcudiyeti, bütün bu duygularının hepsini çürütüp yozlaştırabilir?”

“Farkındayım, efendim. Kendim de gördüm ve kendi içimde de hissettim.”

“Peki, öyle bir imtiyaz elde ettiğini farz et; o zaman bunun olmasını önlemek için ne yapmak niyetindesin?”

“Ne yapacağımı biliyorum. Tahsilim yok. Ama aptal değilim. Sonra... yani eğer... Beverly ölürse... ortadan kaybolacağım. Bunların hiçbirini istemiyorum.”

“Bunları” derken, kolunu havada gezdirerek odanın içindeki her şeyi gösterdi ama aslında dünyadaki her şeyi kastediyordu.

“Bunu yapmana müsaade edeceğimi mi sanıyorsun? Kızımın âşık olduğu adamın? Evet, öyle, Beverly bana söyledi ve söylemek zorunda değildi.”

“Sizden müsaade istemeyeceğim”

“Pekâlâ, söyleyeyim o zaman, müsaade ederdim. Dürtülerim, seni ailemize almak, bizden birisi yapmak ve hayatının sonuna kadar sana bakmayı söyleyecek. Fakat böyle yapmayacağım. Bu sadece Beverly için. Anlıyor musun?”

“Evet. Anlıyorum. Elbette anlıyorum. Dahası Mr. Penn, besbelli ki sizin söylediğiniz anlamda bir aile için yaratılmış biri değilim. Ben korunmak için doğmamışım; fakat koruyacağımı garanti ederim.”

“Öyleyse anlaştık. Sanırım soygunculuğu bırakacaksın ve makinistliğe döneceksin.”

Peter Lake Başıyla onayladı. “Tek bir şey var, sizden tek bir şey isteyeceğim. Sadece bunun için yardımınıza ihtiyacım var.”

“Neymiş bu?”

“Bir çocuk. Bir zamanlar bir koridorda görmüştüm. Bir apartmanda, çok uzun zaman önceydi. Bu güne kadar gördüğüm her şeyin içinde en iyi hatırladığım bu. O günden beri aklımdan çıkma...”

Fakat o sırada Peter Lake’in konuşması, mutfaktan çıkan manga tarafından kesildi; hepsinin yanakları kuzine sıcağından kızarmıştı;

ellerinde tabaklar ve şarap şişeleriyle geldiler. Sofraya oturmadan önce, Beverly herkesi ellerini yıkamaya yolladı; el yıkamaları gerektiği için değil (hepsinin elleri temizdi), sadece Peter Lake'i kabul ettiği için babasını kucaklamak ve teşekkür etmek istiyordu; öyle olduğunu biliyordu, babasının ve Peter Lake'in yüz ifadelerinden belliydi; ayrıca başından beri kapıdan onların konuşmalarını dinlemişti.

*

O gece geç saatlerde, iyi bir yemekle ve bol bol gülerek canlanmış ve kendilerine gelmiş olan Peter Lake ve Isaac Penn, şömine ateşine bakarak, küçük çalışma odasında oturdular. Isı, yarım düzine kadar kırmızı silindire dönmüş odunun etrafında dolanıp renklerini değiştirirken, odunlar da kara ateş tuğlasından bir evrenin içinde altı tane güneş gibi görünüyorlardı. Parıltılar görünmez bir rüzgâr gibi odanın içinde dolanırken, iki adamı koltuklarına mıhladılar - tıpkı çevrelerindeki bütün orman yanarken başlarını kaldırıp alevlerin ötesindeki beyaz ışığa bakan orman geyikleri gibi.

“Doktorlar bana,” dedi Isaac Penn, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi, “birkaç ay içinde öleceğini söylediler. Bunu söylediklerinden beri bir yıl geçti” Buzlanmış pencereye baktı; ay, pencereden görünen gökyüzünde değildi; kış ortasında bir gecede sadece burada duyulan, Coheeries Gölü'nden gelen ve kükreyen Mars veya Satürn rüzgârları gibi esen rüzgârı dinledi. “Beverly'nin dışarıda uyuyabilmesi benim için bir muamma. Öyle yapmaması gerekiyordu. Kış olduğunda içeri girmesi gerekiyordu. Fakat reddediyor; hatta burada bile reddediyor. Kızımın dışarıda bir buz kazanının içinde uyumasına hiç alışamadım. Ama yine de sabahları, on iki saatini çok sağlıklı bir adamı bile öldürecek bir soğukta geçirdikten sonra kahvaltı için içeriye geldiğinde, canlanmış, hayat bulmuş gibi oluyor. Rüzgâr ve kar ona hücum ediyor, üzerini kaplıyor. Önceleri, içeri gelmesi için ona yalvarırdım; sonra fark ettim ki bu yaptığı, onu hayatta tutan şeydi.”

“Nasıl?”

“Bilmiyorum.”

“Düşünüyorum da,” dedi Peter Lake; kendisinin, duvarların dışında rakipsiz bir ordu gibi manevralar yapan kar denizinin içinde, sıcak ve rahat bir yerde olduğunun farkında olarak. “Diğerlerini merak ediyorum.”

“Diğerleri dediğin kim?”

“Beverly gibi, binlerce, binlerce, binlercesi.”

“Hepimiz Beverly gibiyiz. Sadece o bizden erkenci, hepsi bu.”

“Fakat böyle olmak zorunda değil.”

“Nasıl yani? Açık konuş.”

“Yoksullar ıstırap çekmek zorunda değil ama öyle oluyor, milyonlarcası gepegenç ölüyor.”

“Yoksullar mı? Herkes mi demek istiyorsun? Kesinlikle New York’taki herkesi kastediyor olmalısın; çünkü New York’ta zenginler bile yoksuldur. Fakat senin tanımına göre Beverly yoksul mu? Hayır. Öyleyse fark eden ne?”

“Fark şu ki,’ dedi Peter Lake, “küçük çocuklar, onların anneleri ve onların babaları, hayvanlar gibi yaşıyor ve ölüyor. Onların özel yapım uyku odaları, onlarca kilo kuş tüyü ve samur kürkleri, havuz büyüklüğünde mermer banyoları, Harvard’dan ve John Hopkins’den boy boy doktorları, tepsi tepsi et rostoları, gümüş termoslarda sıcak içecekleri ve neşe dolu aileleri yok. Ben Beverly’nin bütün bunlara sahip olmasını istiyorum ve onlarsız kalmaması için hayatımı veririm. Fakat bir fark var. O koridorda gördüğüm çocuğun ayakları çıplaktı, başı çıplaktı, çaputlar içindeydi, açtı, kördü, terkedilmişti. O oğlanın kuş tüyü yatağı yoktu. Ölmek üzereydi. Ve ayaktaydı; çünkü yatıp öleceği bir yeri de yoktu.”

“Bunu biliyorum,” dedi Isaac Penn. “Böyle şeyleri senin gördüğünden çok daha fazla gördüm. Benim, sen doğmadan önce ve senin yaşamından daha uzun bir süre, çok daha yoksul bir adam olduğumu unutuyorsun. Bir annem, bir babam, kız ve erkek kardeşlerim vardı ve hepsi de çok genç ve çok çabuk öldüler. Bunların hepsini biliyorum. Benim aptal olduğumu mu sanıyorsun? The Sun ile bütün adaletsizlikleri kamuoyunun dikkatine sunmaya ve hiçbir amaca hizmet etmeyen adaletsizlikleri giderecek makul önerilerde bulunmaya çalışıyoruz. Birçok lüzumsuz ve gaddar ıstırabın ortalıkta kol gezdiğini biliyorum. Fakat sen, sen, müdafaasını üstlendiğin bu insanların, mücadelelerinde mükâfatlandırıldıklarını anlamıyor gibisin”

“Ne mükâfatı?”

“Onların davranışları, hastalıkları, duyguları, esir düşmüş bedenleri ve tutuklu duyguları; mevsimleri oluşturan mikroskobik detaylardan daha incelikli veya şehrin tek bir varlık gibi hareketinin tekrar bölünemeyecek kadar küçük parçaları olarak, muhteşem bir katiyetle güdüleniyor. Onların, tamamen rastlantısalmış gibi görünen eylem ve devinimleri, bir planın parçaları. Bunu bilmiyor musun?”

“Bu planda bir hakkaniyet göremiyorum.”

“Senin, veya bir adamın,” diye azarlamaya başladı Isaac Penn “hakkaniyeti daima idrak edebileceğini kim söyledi? Hakkaniyetin, senin hayal ettiğin gibi bir şey olduğunu kim söyledi? Bir nesle, on nesle, insanoğlunun varoluşunun bütün nesillerine tebliğ edilebilir hâlde gerçekleştiğinin kati sonuçlarını görecek kadar uzun yaşarsan, hakkaniyeti gördüğünde onu tanıyacağından emin olabilir misin? Senin söylediklerin sağduyu ile ilgili, hakkaniyetle değil; hakkaniyet çok daha derin bir kavram ve yanlış anlaşılması imkânsız bir görkemle kendini gösterene kadar, kolayca kavranabilecek bir şey değil. Benim bahsettiğim planın tasarımı, bizim idrakimizin çok ötesinde; biz bazen onun var olduğunu hissedebiliriz sadece. Hiçbir koreograf, hiçbir mimar, hiçbir mühendis veya ressam, bundan daha kusursuz ve akıllıca bir tasarım ortaya koyamaz. Her eylemin, her devinimin ve her görüntünün bir amacı var. Ve bir insan ne kadar güçsüzse onu, her şeyin içinden geçerek yaklaşan ve sadece basit bir insan eşitliği (bunu bir çocuk bile düşünebilir) kavramıyla değil, bizim düşünemediğimiz kadar nurlu ve şaşılası bağlantılarla tanımlanmış bir geleceğe; bizim görmeyi umduğumuza değil, bugüne kadar her şeyin bağlı olduğu ve bundan sonra da bağlı olmaya devam edeceği, yalın ve tuhaf bir gerçekliğin dehşet verici ama bir o kadar da hayırlı altın çağına sabırla hazırlayan o büyük dalgalara, o kadar yakındır. Bu dünyada hakkaniyet var, Peter Lake, ancak sırrına vakıf olunmadan alınabilecek bir şey değil. Adaleti sağlamaya çalışıyoruz ama ne olduğunu bilmiyoruz ve ona sadece değinebiliyoruz. Olan her şey ve bütün zamanların adaletinin bütün alev ve kıvılcımları, o hiç tanıklık edilmemiş çağa can verip güçlendirmek için; tıpkı, gizli hatlardan süzülen güçlerini uzaklardaki ve onlardan hiç habersiz şehirlere aktaran motorlar gibi.”

“Bilmiyorum,” dedi Peter Lake, aklı karmakarışık. “Ben Beverly’yi düşünüyorum ve sizin bahsettiğiniz, bizim hayatlarımızın ötesindeki, bizim hiç göremeyeceğimiz bir altın çağdan da emin değilim. Beverly’yi düşünün. Bu nasıl olabildi?”

Isaac Penn koltuğundan kalktı ve odadan çıkmak için yürüdü.

Kapıya gelince, yalnızlık içinde üşüme hisseden Peter Lake’e döndü.

Isaac Penn yaşlı bir adamdı ve bazen, bin tane azap içindeki ruhun huzurundaymış gibi ziyadesiyle kasvetli olabiliyordu. Şöminenin alevi

gözlerine vurdu. Gözleri, yakında ölecek bir ruhun derinlerine düştüğü alev tünelleri gibi gayritabii bir havaya büründü.

“Beverly’nin, bir zamanlar var olmuş veya gelecekte var olacağa değil, şimdi burada olan altın çağa şahitlik ettiğinin farkında değil misin? Ben yaşlı bir adamım ama bir altın çağ görmedim. Beverly gördü. Benim kalbimi kıran bu.”

*

Yaklaşan Noel, çocukları doymazlık üreten küçük dinamolara çevirmişti ve Noel sabahı, çarpıcı bir ganimet değişimine sahne oldu; ancak Willa’nın babasına verdiği hediyeden daha dikkate değer bir şey yoktu. Bu, küçük kızın hayatında verdiği ilk hediyeydi. Bir buçuk günde karar verebilmişti ve sonra Peter Lake, gölün öbür yakasına, Coheeries Gölü kasabasına gitmiş ve Willa’nın babasına vereceği hediyeyi satın almıştı. Isaac Penn kendi hediyelerini en son açtı ve üzerinde delikleri olan büyük bir kutunun içinden, boynunda ‘Willa’dan yazan bir pusula asılı, büyük, şişko bir tavşan çıktı.

Noel günü öğleden sonra, Peter Lake ve Beverly gezintiye çıkarlarken yanlarında yarım düzine de çocuk götürdüler: Willa, Jack, Harry, Jamie Absonord (tren ve buz botu yolculuğu yaparak yeni gelmişti; kalbi hâlâ Jack için atıyordu ama her nedense şimdi ikisi de birbirlerine bakmıyorlardı) ile hepsi de Dutch çılgınlığını, İngiliz becerikliliğini, Kızılderili gizemliliğini ve Amerikalı zekâsını mükemmel dengelemiş, garip fikirli, gürbüz Coheeries gençleri olan Gamely ailesinin iki çocuğu ve Sarah Shingles. Tıknaz, gürbüz ve içlerine soğuk işlemeyen Gamely çocukları ve genç Sarah, her maceraya hazır bir heyecanla, bir sıra Bavyera ahşap oyması gibi, kızağın arkasındaki yükseltiye oturdular. Gölün üzeri, dümdüz ve sımsıkı bir kar tabakasıyla kaplı olduğu için Athansor nihayet, gönlünce koşabileceği sınırsız bir alana çıkmıştı. Peter Lake dizginleri gevşetip onu kendi başına bırakınca, o da dümdüz gölün üstünde, ufka doğru koşmayı seçti. Gittikçe hızlandılar. Herkes kızaktaki yerine büzüşüp, paltolarına sarındı. At, hızlandıkça hızlandı. Çok geçmeden en hızlı kızak çeken atların en yüksek hızından da daha fazla bir hız tutturdu, rahat rahat koşarken.

Sonra gerçek koşusuna geçti. Rüzgâr kızağın içindekilere öyle bir şiddetle çarpıyordu ki eğilmek ve gözlerini kısmak zorunda kaldılar. Bir buz yelkenlisine yetişip onu öyle bir hızla geçtiler ki bottaki adam geri geri

gittiğini sandı. Sonra, Athansor başını kaldırdı ve bir seri sıçrama yapmaya başladı. Kızak yüzeyden yükseldi ve havada uçtu. Arada sırada hafifçe yüzeye dokundu ama kızak ayakları nadiren karla buluştu ve buluştuğunda da kısa bir tıslama ile karı buharlaştırdı. Çocuklar hayretler içindeydiler ama korkmuyorlardı. Batıya, batmaya hazırlanan güneşe doğru bir yarış tutturduklarında, güneşin durduğunu yön değiştirdiğini ve tekrar yükselmeye başladığını gördüler. “Sevgili Allah’ım,” dedi Peter Lake, zorlukla yutkunarak, “güneş batıdan yükseliyor!” Fakat onun söylediğini duyan olmadı; çünkü rüzgâr üzerilerine öyle bir çarpıyordu ki bütün dünya bir canavar düdüğüne dönmüş gibiydi. Öyle hızlı gidiyorlardı ki kıyıyı sadece bir porselenin üstündeki mine çizgisi gibi görebiliyorlardı. Gamely çocukları bile büzüşmek ve rüzgârdan korunmak zorunda kalmışlardı. Sonra Athansor yavaşladı. Kızak ayakları yere indi, rüzgâr yavaşladı, güneş tekrar durdu, batış yönünde harekete geçti ve kıyıyı görebildiler. Athansor, normal atlar gibi tırıs koşusuna döndüğünde, Peter Lake onu, kasabanın erken yanan akşam ışıklarına yönlendirdi. Burası, New York’un batısında küçücük bir yerleşimdi. Kasabanın yerlileri olan Iroquois halkı hâlâ Pierre de la Tranche’ı bekliyorlardı.

Kasaba, dokuz metre kara gömülmüştü ve evleri, çılgın bir mimarın yere ufak delikler açarak yaptığı bir tasarım gibi görünüyordu. Ama tavernasının etrafı temizlenmişti ve ışığı, rüzgârın dövdüğü bir tepeliğin üstünden göle vuruyordu. Duman, bacalardan ince ama yoğun bir çizgi hâlinde çıkıyordu. Çocuklar ileride yapacakları resimler için bu görüntüyü akıllarına not ettiler.

Athansor’un tırısı taverna ahırına kadar sürdü ve sanki kızağı da içeri sokmak isteyip istemediğini anlamak için dönüp Peter Lake’e baktı. Beverly istemedi; Peter Lake çocukları sıcak Antwerp Flinder içmeye içeri götürdüğünde, o kızakta bekleyecekti. Peter Lake itiraz etti. Beverly de gelmeliydi. Neden olmasındı? Burası Mouquin değildi; dans etmeyeceklerdi; korseli elbisesini giymiş olması gerekmiyordu; geri dönüş yoluna düşmeden önce en fazla çeyrek saatliğine oturulacaktı.

“Hayır,” dedi Beverly, “çok sıcakladım.” Peter Lake elini onun yanağına koydu, sonra alnına dokundu. Isı dengesi yerindeydi. Ama tedirgin bir hâli vardı.

“Beverly,” dedi Peter Lake, “bana neden içeri girmek istemediğini söyle.”

“Söyledim,” dedi Beverly. “Ateşlenecekmişim gibi hissediyorum.”

Peter Lake bir an düşündü. “Sebebi ben miyim?” diye sordu.

“Bir kızak sürücüsüyle gelmiş ve uygun şekilde giyinmiş bir centilmen olmamam mı?” Ahırın içine baktı; içeride iki düzine at, iki düzine kızak sürücüsü vardı ve kamu yararına çalışmaya adanmış bir ocağın başında kendilerince bir parti yapıyorlardı. Bu kasaba, birçok genç insanın yemek ve içmek için tavernasına geldiği bir uğrak yeriydi. Çok zenginler hep uzaklara giderdi.

“öyle olmadığını sen de biliyorsun,” dedi Beverly. “Ben her zaman kızağı kullanan bir adamı, kızağı kullanılan bir adama tercih ederim. Burada rahat edeceğim. Mouquin’e de gideceğiz. Al,’ dedi, kış gecesinin karanlığına alışık olmayan gözleri pırı pırıl parlayan Willa’yı Peter Lake’e uzatarak, “Willa sıcak bir şeyler içmeli.” Bu arada diğer çocuklar karın üstünde birbirleriyle boğuşuyorlardı. Peter Lake Willa’yı omzuna oturttu ve kızaktan atlayıp çocuklara katıldı. Bir an için Beverly’ye döndü, sonra tavernaya yürüdü.

Altı çocuk içeride büyük ilgi çekti. Çok güzel kadınlar gelip Willa, Jamie Absonord ve boncuk gözlü, sevimli küçük Shingles kızı, Sarah ile konuştular. Kızların refakatçisi de memnuniyetle gülümsedi. Peter Lake, Beverly’nin yanında olmasını istiyordu. Onsuz olmak doğru gelmiyordu ve Beverly yanında olsa gurur duyacağı bakışlardan, utanmıştı.

İçerisi, ateş, heyecan ve dans etmekten gelen rahatlıkla doluydu. Etrafında çocuklar ve dans edenler olsa da içerideki hava, ücra bir Coheeries Gölü hanında, on dokuzuncu yüzyıl - kendi çağı; içinde büyüdüğü, her şeyin daha sakin daha şaşırtıcı ve daha güzel olduğu çağ - anısıyla Peter Lake’in kalbini hoplattı. Güzelliğin önemli olduğu bir zamandaymış gibi hissetti ve bunu teyit etmek için düşünmesi gereken tek şey, dışarıdaki, katran karası pencerelerin ardındaki, Beverly’ydi.

“Dokuz tane Antwerp Flinder” dedi bardaki kıza. “Yedisine cin koymayın. Bir dakika. Şöyle yapalım; biri bu küçük kız için sekizde bir ölçek cin, altısı yarım ölçek cin (Jamie Absonord accık sarhoş olabileceği umuduyla kıkırdadı), biri üç ölçek cin, bir tane de giderken götürmek üzere çift ölçek cin ile termosta olsun. Bol tarçın, bol limon, bol krema ve bol bol da kıyılmış erik.”

Antwerp Flinder içecekleri, kaynar kaynar geldi. Peter Lake ve çocuklar bir yandan içerken bir yandan da iki düzine latif dansçıdan ateşli bir kadril

dans gösterisi izlediler. Neler görmüş geçirmiş zemin tahtaları yerlerinde sarsılırken, şöminelerin ateşi, ipek ve tafta elbiselerin ve değerli İngiliz yününden kırlangıç kuyruklu ceketlerin arasından onlara göz kırptı. Ancak iki karşı cinsin dansına pek aldırmayan çocuklar (duvarlara yaslanarak ağır uykular uyumasına neden olan esrarengiz bir yeniyetmelik deliliğine yakalanmış Harry hariç) heyecanlı bir Duck Thumb oyununa daldılar.

Peter Lake, Beverly dışarıda kaldığı için hâlâ huzursuzdu. Onu öyle özledi ki her hücresinde aşk hissetti; usul ve eziyetli nefeslerle solurken, bütün bedeninin kızardığını sandı; az daha masayı devirerek kalkıp, dışarıya koştu. Ahırın oraya gitti; Athansor samanını yiyordu. Beverly yoktu. Ahırın içine baktı. Orada da yoktu. Sonra arka tarafa doğru giden izler gördü. Karanlıkta ve üzerilerine kar yığılmış çamların arasından izleri takip etti ve yamaçta, ayakta durmuş, ellerini birbirine kenetlemiş, tavernanın içine bakan Beverly’yi buldu. Beverly onun geldiğini fark edene kadar, kızın neye baktığını anladı. Sessiz bir minyatür gibiydi; ışıklandırılmış bir küp, içinde mum yanan bir kâğıt ev gibi. Mesafe ve karanlık, ışık ve hareket dolu, içi içine sığmayan bu görüntüyü, başka bir zamanda, hüzünlü ve tek parça bir şeye dönüştürmüştü. Beverly’nin onu, narin ambalajındaki bir mücevhermiş gibi kendine aldığını anladı. Aralarındaki mesafe içinde Beverly onu bir tabloya, rastgele çekilmiş bir fotoğrafa çevirmiş ve can evinden vurulmuştu. Beverly dışarıda kalmıştı; çünkü hiçbir zaman topluluk içine karışma fırsatı olmamıştı ve korkuyordu. Bir tavernadaki dans gibi masum şeyler onu dehşete düşürüyordu. Peter Lake, Mouquin’in, kendi cesaretinden çok Beverly’nin cesareti için bir sınav olacağını anladı.

Önce, onu içeriye, dansa ve müziğe götürmenin kolay olacağını düşündü. Gerçekten de korkacak hiçbir şey yoktu. Ama Beverly gerçekten korkuyordu ve o yüzden içerdeki heyecanı anlayıp o görüntüyü kucaklayabileceği bir yere gelmişti. Bu, Peter Lake’in şehri uzaktan seyredişinden farklı bir şey değildi; o zamanlarda hep, içinde bulunsa öğrenemeyeceği şeyleri öğrenmişti şehirden. Hayır, içeride ona tapacak olsalar bile, onu içeri girmesi için kandırmaya çalışmayacaktı. Onu içeri götürmeyecek, orada, o çarpıcı görüntüye bakarak, onun yanında kalacaktı.

Karda yanına yaklaştı. Beverly, çamların arasında tek başına yakalanmaktan utandı neredeyse. Fakat Peter Lake’in yüz ifadesinde onun kendisini anladığını gördü ve artık Peter Lake’in hep yanında olacağını biliyordu.

Bir süre pencerelerden içeriyi ve Duck Thumb oyununda kaybolan çocukların masasını seyrettiler. Harry duvara yaslanmış uyuyordu ve aşırı mesai yapmış orta çağ aşçı yamaklarına benziyordu. Sonra Peter Lake içeriye bir baskın yapıp çocukları kaçırdı ve hepsi tekrar kızağa doluştu. Merhametsiz karanlıkta doğu yönüne doğru yola çıktılar. Beverly Antwerp Flinder içti. Sarındıkları battaniyeler ve kürkler altında mutluydular ve Athansor kızağı çekince geriye yaslandılar; bu defa o kadar hızlı gitmedi ama bir ekspres tren kadar hızlıydı.

Üstlerindeki soğuk havada, yıldızların ve bulutların birbirine karıştığı bir tıslama vardı. İnsanı hipnotize eden bir sesti; başlarını kaldırıp, gezinen bulutların ve yıldız ışıklarının, cıvıldayıp kıkırdayarak ritmik sesler çıkaran denizine baktılar. Yollarına devam ettiler; rüzgâr gibi pürüzsüz, mevcudiyetlerinden sıyrılmış gibi süzülerek ve kızak ayaklarında karla, gittiler ve gittiler.

Athansor, beyaz at, zamanın içinde yukarıdan yayılan bir dinginlikle ilerledi. Ahırına yetişmeye çalışan hızlı bir atın neşe ve sevinci içindeydi ama kızaktakiler onun mutluluktan öte duygularını sezebiliyorlardı. Onun ayak uydurduğu hipnotik ritimin, hayale sığmaz bir yolculuk olduğunu anladılar. O güne kadar hiç şahit olmadıkları bir şekilde koşuyordu. Adımları hafifledikçe hafifledi, güçlendikçe güçlendi ve gittikçe mükemmelleşti. Sanki kendini dünyayı aydınlatmaya hazırlıyordu.

PRİNTİNG HOUSE MEYDANINDAKİ HASTANE

Şehrin bazı bölümleri nasıl ölümcül birer muharebe meydanıysa, takvimin bazı bölümleri de aynı şekilde diğer kısımlarına göre daha cengâverdi ve Noel ile yeni yıl arasındaki günlerde bütün elementler, insan ruhuna boyun eğdirmek için kumpas hazırlıyor gibiydiler. Yangın, yağmur, hastalık, soğuk ve ölüm, bir cehennem tablosundaki gibi, karanlığın içinden her yere yayılmıştı. İnsanlar, ellerindeki avuçlarındaki ve sahip oldukları her şeyi vererek, tükeninceye kadar mücadele ettiler ve günler, belalar ve gizemlerle hıncahınç doldu.

Penn ailesi ve Peter Lake, Coheeries Gölü'nden döndüklerinde, kar ile Meksika Körfezi'nden hücum eden ılık ve nemli rüzgârları çarpışırken buldular. Atmosfer, birbirine dolanmış gri izlerle doluydu ve gelecekteki hava savaşlarının ipuçlarını veriyordu. Şehrin, okuldan çıkıp, sulu sepken yüzünden evlere kapanan çocukları, ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Sonra, sanki bir motor, o yılı düştüğü çukurdan çekip çıkarmaya karar kılmış da ocakçıların kömür atma hızından daha hızlı ve daha çok çalışıyormuş gibi, olaylar hız kazanmaya başladı. Belediye reisi, karısı ve en sevdikleri dalkavuklarından oluşan bir kafile, bir öğleden sonra Penn malikânesinin üzerine çöktü. Hepsi öyle sarhoştular ki nefesleri evi bir buhar bombasına çevirdi.

Partiye, emniyet müdürü de geldi. Bu durum, özellikle de emniyet müdürü tekrar tekrar ona bakınca ve sanki kendi kendine "Kimdi bu adam?" der gibi yüzünü buruşturunca, Peter Lake'i fena hâlde gerdi elbette. Yıllar önce ve otuzlu yaşlarına kadar Peter Lake'in yakasını bırakmayan yeniyetmelik galeyanlarından birinde, şimdi onun kimliğini bulup çıkarmaya uğraşan bu emniyet müdürünün bizzat kendisine, bir seri hakaretamiz, köprüleri atan, kendi kendini yok etmekle eşdeğer, şeytanla dans eden, zehir zemberek mektuplar yazmıştı. Mektuplar şöyle başlıyordu: "Çok sevgili kabiliyetsiz Emniyet Müdürü soytarısına..." veya "Kendine Emniyet müdürü diyen zavallı asalağa..." veya kısaca "Yavşak..."

Jayga ve Leonora sıcak limonlu çay ve çörek servisi yaparken, Peter Lake bol bol yutkunup hiçbir şey yemeden bir köşede durdu. Arada sırada, emniyet müdürü ondan yana bir bakış fırlatıyordu. Peter Lake'in portresi

Dolandırıcılar Albümü'ndeydi. O zamanlar polis fotoğrafçısına poz vermişti; züppe bir hâli vardı; iki kara boncuk, kalın bir fok derisi ceket yakasının arasından bakıyordu, başında fok derisi bir başlık ve demir dövme esnafına ilham verecek bir bıyığı vardı. O zamanki namı 'Namıyüce Pete, Dolandırıcı ve Küstah' olarak almış yürümüştü ki mektuplarını da böyle imzalıyordu.

Belediye reisini gölgede bırakmamak için, emniyet müdürü suskundu ve düşünmek için bol bol fırsatı vardı. Ayıkmaya ve Peter Lake'in kim olduğunu çıkarmaya başladığında, Peter Lake izin isteyip çatıya çıktı. Çatıda, Beverly, soğuk yağmurdan korunarak tentenin altında oturmuş, National Geographic dergisinden 'Soylu Hottentotlar'* başlıklı bir makale okuyordu.

---

*Çevirenin Notu: Güney Batı Afrika'da yaşayan Khoikhoi kabilesi.***

"Bir şeyler düşün!" diye telkinde bulundu Peter Lake, Beverly'yi tehlikeden haberdar ettikten sonra. "Şu anda bütün düşünebildiğim Hottentotlar," dedi Beverly ama sarışın kaşlarını çatıp odaklanmaya çalıştı. Peter Lake bir çıkış yolu bulmak için neden Beverly'ye geldiğini bilmiyordu. Aslında kaçış planı yapmakta üstüne rakip tanımayan kendisiydi. Belki de bir emniyet müdüründen kaçınmak için değil de Beverly'yi içine çektiği problemle uğraşırken seyretmeye geldiğini düşündü.

"Şimdiye anlamıştır, değil mi?" dedi Beverly.

"Hayır ama eşiğinde dolanıyor."

"Öyleyse onu o eşikten çekmeliyiz. Buldum. Onlara tabloyu göstereceğiz. Babam onu Belediye reisine göstermek istediğini söylemişti zaten"

"Ne tablosu?"

"Bodrumda bir tablo var. Sen onu bilmiyorsun."

Misafir kabul salonuna girdiklerinde Isaac Penn konuşuyordu.

"Seçkinlerle ilgili en garip şey - ki şimdi ben de onlardan biri oluyorum sanırım - aşırı bir... bir... incelikle hüküm sürüyor olmaları. Büyük insan kitleleri ki içinde cesur askerler, ortalığı karıştıran delifişekler, dâhiler, becerikli makinistler de bulunuyor; onların bahçe partileri, himayesiz mülkleri, mestane sendelemeleri, pastel renk kıyafetleri ve yetkilerini aşan

şeylere lüzumsuz saplantıları gibi insan incelikleri karşısında felce uğruyorlar. Bir iş sahibi onların arasında dolaştığında hayretlere düşüyor: aralarında kendini nasıl küçülmüş hissettiğine hayret ediyor, kırılganlıklarına hayret ediyor, yine de namağlup olmalarına hayret ediyor, kendisinin bir kelebek tarafından yönetilen bir boğa olmasına hayret ediyor."

"Evet," dedi belediye reisi, çok sarhoş olduğu için ana fikri anlamaktan âciz. "Yoksulların palyaço gibi giyinmeleri ne kadar komik, değil mi? Ne kadar yoksullaşırlarsa o kadar gülünç görünüyorlar. Brooks Brothers sirki gibi. Ve hepsi de çok çirkin."

"Ah, o kadar emin değilim," diyerek söze karıştı Peter Lake, Beverly ile kolkola durdukları kapı arasından.

"Kendilerini palyaçoya çevirenler sadece yoksullar değil. Zenginler de bunu yapıyor. Neticede çıtkırıldım ve akla sığmaz bir usule göre giyinip tüy dikebiliyorlar. Aslında tüyleri takıyorlar da. Sonra bir moda var yüksek seçkinler arasında; bue-tox dövmesi yaptırıyorlarmış diye duymuştum," diye devam ettiPeter Lake, belediye reisinden tarafa bakarak, bu şehrin sosyal açıdan mühim bazı kadınların 'bue-tox'lannda harita dövmeleri varmış."

Belediye reisi ve karısı haricinde herkes çay fincanlarının içine pufkurarak güldüler ve dalkavukları, "Çok saçma!" veya "Fasa fiso!" dediler.

"Ah, hayır, fasa fiso değil," diye devam etti Peter Lake, Beverly ile birlikte Büyük Beyaz Filonun iki gemisi gibi salonun ortasına doğru süzülürken. "Saçmalık da değil. Sayın Reis, siz kesinlikle, yani işiniz gereği, böyle şeyleri duymuşsunuzdur," diyerek sözü belediye reisine bıraktı.

"Nasıl şeyler?" dedi belediye reisi, gergin gergin.

"Bue-tox dövmesi haritalar. Bir bue-tox üzerinde Manhattan haritası, öbüründe Brooklyn haritası. Vesaire, vesaire, vesaire."

"Yani..." dedi belediye reisi. "Aslında... galiba... evet, evet... öyle bir şey duydum!"

Peter Lake bir reverans yaptı ve Beverly'yi bu sarhoşlarla tanıştırarak hepsinin başını bir kere daha döndürdü. Kızın çok güzel olduğunu duymuşlardı ama bir nedenle maluldü; düğün gecesine kadar ufak ufak eriyeceğini ve sonra tehlikede olmanın keyfini sürdüklerini anlayan birçok

genç kadında olduğu gibi birdenbire iyileşeceğini varsayıyorlardı. Görünüşünden, onun ciğer ve kemik tüberkülozu olduğunu anlamıyorlar ve kavrayamıyorlardı.

“Reis Beye tabloyu göstermek istemiyor muydun?” diye sordu Beverly, babasına.

“Evet, öyle,” dedi babası.

“Ah, yeni bir tablo mu?” dedi belediye reisi, konunun değişmesine memnun olarak.

“Yeni sayılır.”

“Kim yapmış?”

“Bu tabloyu yapan adam bilinmek istemiyor. Sadece bilmekle ilgileniyor.”

“Yapma yahu!” dedi birisi.

“Evet, kesinlikle doğru,” dedi Isaac Penn.

“İsminin baş harflerinden tahmin edebiliriz!” dedi, vaktinin çoğunu çok tatlı likörler içerek ve çok basit iskambil oyunları oynayarak geçiren bir kadın.

“M.C.,” dedi Isaac Penn. “İstediğiniz kadar tahmin edin. Asla bulamazsınız.”

Bronz döner merdivenden aşağıya, bazı hanımların inmekten imtina ettikleri kayanın derinliklerine inerlerken, belediye reisi sordu.

“Neden tabloyu bodrumda saklıyorsun?”

“Burası evin en geniş yeri,” dedi Isaac Penn, “tablo da oldukça büyük.”

“Sergileyeceğin zaman, rulo yaparak buradan çıkaracaksın herhâlde.”

“Hayır,” dedi Isaac Penn, “rulo yapılamıyor.”

“Sahi mi?” dedi belediye reisi, birçok basamak merdiveni inmek zorunda kaldığı için biraz asabi, “umarım bunca zahmet sadece benim için değildir.”

“Sayın Reis,” dedi ev sahibi, “bu sonsuz bir kâinat; bütün dünyalar birkaç basit ruhun yücelmesi için yaratılmış ve onların emrine verilmiş. İnanın bana, bu tabloyu size göstermek benim için hiç zahmet olmaz ki bildiğim kadarıyla...” Burada Isaac Penn’in sesi, aşağılarından, sanki oradaki yoğun bir buluttan geliyormuş gibi bir sesin içinde boğuldu. Peter Lake yıldızların ve beyaz duvarın cıvıl cıvıl statik elektriğini derhâl tanıdı. Ses gittikçe arttı; nihayet, merdiven basamaklarının sonuncusunu da indiklerinde ve tabloyu gördüklerinde, sesin ondan geldiğini anladılar.

Kımıldamadan kalakaldılar, dengelerini muhafaza etmeye çalıştılar; indikleri derinlikten korkmayanlar sadece Isaac Penn, Beverly ve Peter Lake’ti. Parmak ısırtan boyutları olan bir odadaydılar ve tek ışık, on metreye yirmi metre ölçülerindeki tablonun kendisinden gelen ışıktı. Ve o güne kadar gördükleri tüm tablolardan farklı olarak, tablo kımıldıyordu. Tabloya bakanlara, değişen görüntüler, kıpırdayan ışıklar ve bir gelgit dalgasına benzeyen, statik bulut ve yıldız elektriğini gönderiyordu; sanki gizli bir yeraltı denizi keşfetmişlerdi.

“Bu nasıl bir teknik? Renkler ne?” diye sordu seyredenlerin yansı hep bir ağızdan.

“Yeni bir teknik ve yeni renkler” dedi Isaac Penn.

Tablo, bir şehrin gece görüntüsüydü ama havadan bakılıyormuş gibi bir görüntü; tablodaki birçok şeyi tanısalar da pek çoğuna aşina değillerdi. Çünkü gerçekten ışıldayan milyonlarca ışık vardı; uzun yollar boyunca dizilmiş, havada ve nehir boyunca hareket eden ve seyredenlerin hayal bile edemeyecekleri kadar yoğun ışıklar. Tabloda gördükleri şehir gerçekmiş gibi görünüyordu, tasavvuru imkânsız bir ölçekteydi ve insanı dehşet içinde bırakırcasına kendi şehirlerine benziyordu.

“Yakına gelin,” diye rica etti Isaac Penn; yaklaştıkça daha da çok şey gördüler. Likör ve iskambil düşkünü kadın az daha bayılıyordu; yakından bakınca, açık bir şemsiyenin altında hızla yürüyen bir çift minik bacak gördü. Her detayı mükemmelen görebiliyorlardı: ışıklandırılmış yüzlerce köprü, Ponte Vecchio* benzeri, tepelerinden asılmış gibi yolun üstüne dizilmiş ve yığılmış ışıl ışıl binalar.

---

* Çevirenin Notu: İtalya, Floransa’da Amo Nehri’ni geçen ve üzerinde dükkânlar olan antik taş köprü.***

Manzara değişti; sanki geçmişe doğru uçtu ve esrarengiz bir şekilde üç boyutluymuş gibi görünen, sessiz caddelerin ve derin kanyonların üzerinde süzülen kuşlar gibiydiler. Sonbaharda, rüzgârla savrulan ve gökyüzünü suyun altındaymış gibi yeni derinliklerle şekillendirerek yerçekimini sürgüne yollayan yaprak sağanağı altındaki bir köy yolunda yürüyormuş gibi, keyifli bir baş dönmesi hissettiler. Bu tablodaki şehir, biraz uzaktan kendini seyreden herkesin, zahmetsizce gökyüzüne yükselmesine, üzerinde

süzülmesine ve labirentimsi bölünmelerine rağmen, nihayetinde göz kırpması kadar basit bir cennet çağrısı olduğunu bilmesine izi veriyordu.

New York gibiydi (kesinlikle New York olmalıydı— zamane musibetlerinden dolayı çoktan unutulmuş bir şehir): seçkisiz ve nadir güzellikler şehri. İçindeki her şey çok güzeldi; her şey kendisine rağmen çok güzeldi ve her türlü beklentinin ötesine geçerek, hayran olunacak bir tavırla kendini keşfettiriyordu. Hareket ettiği görünen her şey, yavaşlık ve dünyevi olmayan bir zarafetle hareket ediyordu. Gökyüzünden, miraca çıkmış saydam gezegenlere benzeyen uçan makineler geçti ama bir roketleme hareketiyle değil, usulca yükselerek, sarsılmadan ve sonsuz bir güvenle.

“Bu güzel şehir, hangi şehir?” diye sordu belediye reisi, etkilenmiş olduğunu açıkça belli ederek. “New York mu?”

“Elbette New York,” dedi Isaac Penn. “Bir bakın hele! Başka hangi şehir olabilir ki?”

“Fakat nasıl olabilir?”

“Ne demek?” dedi Isaac Penn. “İşte önünüzde duruyor.”

Peter Lake bu görüntülerin anahtarının Beverly olduğuna ikna olmuştu. Beverly öyle muhteşemdi ki onu düşünmeye çalıştığı zaman, kızın tasviri yere düşmüş bozukluk para gibi yuvarlanıp kendisinden uzaklaşıyor ve yerini bir sevinç duygusuna bırakıyordu. Mamafih onun, yorgun bir bakıcı gibi veya genç kızların ebeveyninin yaşlı arkadaşlarının mevcudiyetinde yaptığı gibi bir yandan hayal kurarken bir yandan da on bininci defa babasının sanat koleksiyonu hakkındaki sözlerini dinleyen hürmetkar bir kız evlat gibi davrandığını fark etti. Beverly, tablonun asılı olduğu platforma çıkan küçük bir sabit merdivenden yukarı çıktı ve ellerini kavuşturarak, yüzü misafirlere dönük, oturdu. Canlı görüntünün hemen hemen içinde, rüzgârlı sarp kayalıkların üzerinde, havada duruyordu âdeta; odanın arka tarafına ve arada sırada da Peter Lake’e baktı. Peter Lake neyi seyredeceğini bilemedi; canlı tabloyu mu yoksa tablonun önünde oturan kızı mı? Ama bu kararsızlığı bile çok keyifli bulduğunu fark etti.

*

Eğer koridordaki çocuk yaşamaya devam ettiyse ki muhtemelen etmemişti, şimdi erkeklik çağına gelmiş ve artık kimsenin yardımına ihtiyaç hissetmiyor olmalıydı. Eğer öldüyse, Peter Lake onu asla bulamayacaktı, çünkü çömlekçiler tarlasında bir yere, mezar taşsız bir toplu mezara

gömülmüş olmalıydı. Bu son dinlenme yerlerinin çoğu zaten üst üsteydi ve şimdi ebediyen, kazan dairelerinin ve bodrumların altında boğulup kalmıştı. O çocuk, kız veya erkek (onu dahi bilmiyordu), memurların ve kız tezgâhtarların oturduğu bir pansiyonun kilerinde, bir kömür yığınının on metre altında olabilirdi. Bununla birlikte, yeni yıldan birkaç gün önce, Peter Lake sabah erkenden Athansor'a atladı ve onu, çok uzun zaman önce kanosuyla karaya çıktığı Korlaer's Hook'a sürdü; oradan itibaren şehirdeki ilk izlerini takip etmeye niyetleniyordu. Bu, sadece imkânsıza yakın bir hatırlama başarısı olmayacaktı (çünkü şehir değişmişti), ayrıca Korlaer's Hook, Güdük Kuyrukların en yoğun olduğu yerdi; orada yeni kanunlar ve yeni bir ekonomi icat etmişlerdi, anında fark edilecekti. Athansor'u tırıs koşuyla Chrystie Caddesi'ndeki çitle çevrili çarşıya yönlendirirken, sabah havası güneşli ve berraktı.

Caddenin sıralı ağaçları, zahmetli bir kusursuzlukla, ince katmanlar hâlinde buzla kaplanmıştı ve rüzgâr estiğinde, kristal avizeler gibi çıngırdıyorlardı.

Köprülerin aşağısına doğru, Kleinwaage otelini geçti; pek büyük bir otel değildi; iyi bir otel sayılabilirdi ve kömür ateşinde pişen et ızgaraları, yumuşacık beyaz yatakları ve taze çiçeklerle dolu geniş salonlarıyla meşhurdu. Peter Lake, önünden geçerken otelin cephesini inceledi.

İnanılmaz bir fiyakayla yürüyerek, mermer basamaklardan aşağıya kakım kürklü palto giymiş şişko birisi iniyordu. Elinde bir bastonla bir milyonermiş gibi kurumlanarak kasılıyordu ve orasında burasında iri pırlantalar vardı. Zengin bir baharat tacirini çağrıştıran her şey vardı üzerinde ve eğer tek kaşlı şişko ablak suratındaki kara yarık gözleri, güçlükle nefes alması ve Çinli şapkası dikkatini çekmese Peter Lake de onun bir baharat taciri olduğuna kanaat getirecekti.

"Cecil," dedi Peter Lake.

Cecil Mature, panikle döndü; yarık gözlerini, adını söyleyeni bulmak için açtı ve sonra caddeden aşağıya doğru kaçmak niyetiyle, sosis bacaklarını rüzgâr değirmeni gibi çalıştırdı. Elbette söylemeye gerek yok, Athansor'dan kaçamazdı.

"Cecil, Neden koşuyorsun?"

Cecil durdu. Konuştuğu zamanlarda olduğu gibi yüz etleri titriyordu.

"Benimle görüşmemen gerekiyor."

"Sen neden bahsediyorsun? Senin öldüğünü sandım. Ne oldu?"

“Sana anlatmamam gerekiyor.”
“Anlatmaman gerektiğini kim söyledi?”
“Onlar,” dedi Cecil, oteli işaret ederek.
“Onlar da kim?”
“Jackson Mead.”
“O döndü mü? Onunla mı çalışıyorsun? Anlamadım. Ne oldu?”
“Söyleyemem.”
“Hadi yapma Cecil Mature, benimle konuşuyorsun.”
“Her şeyden önce, benim adım Cecil Mature değil.”
“Ne peki?”
“Mr. Cecil Wooley.”
Peter Lake, ne diyeceğini bilemeyen gözlerle bu eski arkadaşına baktı.
“Benim adım Mr. Cecil Wooley ve Jackson Mead için çalışıyorum.”
“Kabak aşçısı mısın?”
“I-ıh.”
“Patates şefi?”
“I-ıh.”
“Ne peki?”
“Şef... strüktür... mühendisi dedi Cecil, gururla yanan bir deniz feneri gibi. “Bütün mühendislerin şefinin ve Jackson Mead’ın başyardımcısının kim olduğunu tahmin edemeyeceğine bahse girerim.”
“Kim?”
“Reverend Doktor Mootfowl.”
“Olamaz.”
“Olur.”
Tam o sırada, Jackson Mead, peşinde yüz tane uşakla otelin kapısından çıktı. Onu görmek hem bir keyif hem de bir şoktu. “Gitmek zorundayım,” dedi Cecil. “Bu kurallara aykırı; kimseyle konuşmamam gerekiyor.”
Mootfowl’u görmek istiyorum.”
“Göremezsin. Gemiye bindi bile. Bu öğlen, Gulf Coast ve Güney Amerika’ya gitmek üzere yola çıkıyoruz. Köprü inşa edeceğiz; on dört tane.”
“Ne zaman döneceksiniz?”
“Bilmiyorum,” dedi Cecil ve Jackson Mead ile uzun boylu adamlarının kalabalığı arasında gözden kayboldu.
“Demir parçası ne oldu?” diye bağırdı Peter Lake.

“Beni affetti,” diye seslendi Cecil ve Jackson Mead’ın Park Place’e dönen maiyeti ile birlikte sürüklenerek, onları Gulf Coast’a götürecek büyük beyaz gemiye doğru yola çıktı.

Peter Lake’in onların ardından dörtnala kalkması uzun sürmedi. Fakat rıhtıma giden yolda önünü bir dizi tramvay kapattı. “Atla!” diye emretti Peter Lake. Athansor uzun zamandır atlama idmanı yapmamıştı; daha çok, hız yapmaya ve uçmaya odaklanmıştı. Bu nedenle tramvayları aşamadı ve üzerilerine indi. Çok korktuğu için de Peter Lake ne derse desin aşağıya atlamadı. Böylece geriye, Çin Mahallesi’ne doğru gittiler; oranın sakinleri, bir toplu taşım aracının üstündeki bembeyaz atın üstünde oturan adama hayretler içinde baktılar. Bunun tuhaf Amerikan şakalarından biri olduğunu veya (diğer pek çoğu gibi) anlamadıkları bir reklam olduğunu düşündüler. Bir tanesi onun Başkan olduğunu söyleyerek çığlık atmaya başlayınca, hep bir ağızdan Başkan diye bağırmaya başladılar; çünkü onu Theodore Roosevelt (o sırada başkan değildi ama kısa bir süre önce başkandı) sanmışlardı. Sonra Athansor, dörtnala kalkıp tramvay boyunca koştu; aşağıya atladı, bir grup binanın üzerinden süzülerek Çin Mahallesi’nden çıktı ve oranın şaşkın halkı ilelebet Cumhuriyetçi oldu.

Rıhtıma ulaştığında beyaz gemi, yelkenlerini şişirmiş, rüzgâr mavisi ve beyaz köpüklü dalgalarla dolu limandan ayrılıyordu. Öyle olacağını tahmin etmişti ve böyle şeylerin nasıl bir örüntü içinde geliştiğini idrak etmeye başlamıştı. Cecil’in dediğine göre, Mootfowl tekrar hayattaydı. Peter Lake, şehrin çetrefil makine çarkları ve kalp gibi atan motorları arasında yaşayan diğerlerinin kaderlerinin ne olacağını merak etti.

Bir dizi yüksek köprüye bakınca, dolandırıcı kızlarla birlikte geçtiği köprüyü tanıdı. Sonra, o evin Diamond Reef’in adalarından birinde olabileceğini fark etti. Tek bir kelimeyle Athansor’u mahmuzladı, köprüye çıkan beyaz rampaların üzerinden ağdılar ve çok geçmeden, köprünün üstünde öyle yükseldiler ki sanki Coheeries Gölü’nün kış yıldızları ve bulut takımadaları arasında gidiyorlarmış gibiydi.

Birkaç adayı, onları birbirine bağlayan köprüler üzerinden düz geçtikten sonra, Peter Lake doğru yere geldiğini anlayarak, kilometrelerce cadde ve meydanı duyularıyla takip edip, dolandırıcı kızların küçük evinin bulunduğu Dutch cepheli binaları buldu. Fakat binalar boştu ve arkada avlu olan yer şimdi is karası duvarları ve bacaları olan endüstriyel bir yerdi. Fabrika veya her nasıl bir yerse o, bütün binaları işgal etmiş; iç taraftan eski

dış cepheye kadar dayanmıştı ve camsız pencerelerden bakınca içeriden bir balina su yüzüne çıkıyor gibi görünüyordu.

Peter Lake, kapıları açmayı denedi. Açılsalar bile karşısına kaskatı duvarlar çıkacaktı. Başım yukarıya kaldırıp bacaların yüksekliğini anlamaya çalıştı. Her sırada yedi baca otuz metre yukarıya kadar yükseliyordu ve hepsi de savrulup dağılacak duman kütleleri üretmekle meşguldü. Öbür tarafa gitti ve binanın yarı yüksekliğinde bir kapı buldu. Alt kısmında, at sırtında bir adamın iki katı yüksekliğinde olsa da koca bir balinanın eksik dişi kadarcık görünen bir geçiş yeri ve o geçişten dışarıya uğrayan bir ışık ve hava akım vardı. İçeriden, dinamo veya motor sesleri gibi sesler geliyordu. Athansor, zarif bir yürüyüşle, Peter Lake'i geçişten içeriye soktu. Önünde devasa bir mekân vardı. Yukarıya ve ileriye baktığında, karşı taraf gözden kayboluyordu. Çatı görünmüyordu ama yukarısı iskeleler, kirişler ve hareketli vinçlerle doluydu. Uzaktaki vinçlerin bazıları usulca, pürüzsüzce hareket halindeydi ve Peter Lake çok etkilendi. Yatay vinç kabinleri, sanki her iki taraflarında bulunan ev büyüklüğünde ve ışıklı kutulardan yönetiliyordu. İleri geri büyük bir kararlılıkla gidip geliyorlardı ama içeride hiç kimse görünmüyordu. Kabinler çok uzaktaydılar ve büyük pencerelerinden düz çizgiler hâlinde çıkan uçuk sarı ışıkların kaynağında, gözü kör edecek bir ışıma vardı. Athansor kulaklarını dikip başını kaldırarak onları takip etse de (sanki esrarengiz bir nedenle yavaş giden böceklermiş gibi) ne o ne de Peter Lake, yerdeki makinelerin sesinden başka hiçbir ses duyamadılar.

Makinelerin kendileri ofis binaları kadar büyüktü; zeytin yeşili, gri, mavi renklerde parlayan bir vernikle cılalanmışlardı. Yanlarından yukarıya çıkan merdivenler çelik sahanlıklara açılıyor, oralardan da yeni koridorlar uzanıyordu. Kıyılardaki ışıklar, göz kırpan yaban çiçekleri gibi rengârenkti; maden kuyuları kadar geniş çaplı kavisli borular büyük blokların arasında kıvrılıyor; bu motorlarla ilgili her şey sükûnet hâlinde görünse de sesi kısılmış bir düzine Niagara Şelalesinin şaşmaz hızını ve hareketini çağrıştıran bir çalışma hissediliyordu.

Makine sırası boyunca yürüdüler ve nihayet, iç taraftaki uzun bir geçitten çıkmak üzere olan bir işçi onları gördü. Yanlarına gelene kadar hiçbir şey söylemedi. Fakat ifadesiz yüzü ve mücevher gibi gözleri ile adamın kendisi, özellikle sessizleştirilmiş ve sakinleştirilmiş bir ifade gibiydi. Peter Lake, Beverly'den duymuştu.

“Sakinlik ne kadar büyükse, o kadar uzağa gidebilirsin ve mutlak devinimsizlik noktasında mutlak hıza ulaşırsın. Eğer nefesini tutup yatsan ve içindeki her atomunun çırpıntısını durdurabilsen, sonsuzluğa sıçrayabilirsin,” demişti. Bunlar Peter Lake’in idrakinin ötesinde şeylerdi. Ama bu binanın içinde, onun sessiz ve sevecen atı Athansor, tanıdığı bir nalbandın avlusuna girmiş bir atın havasına bürünmüştü. Athansor’un ne ile nallandığını ve bir gün neyle nallanması gerekeceğini merak etti.

“Uyarı levhasını görmedin mi?” diye sordu adam.

“Ne uyarısı?”

“Şu uyarı,” dedi adam, üzerinde ‘Girmek Yasaktır’ yazan devasa bir fosforlu paneli göstererek.

“Doğrusunu isterseniz, görmedim,” diye cevapladı Peter Lake.

“Burası nedir?”

“Güç istasyonu,” dedi adam. “Bunun aşikâr olduğunu sanıyordum “

“Ne çeşit bir güç istasyonu?” diye sormak oldu, mahir bir makinist ve dinamo, buhar türbini, içten yanmalı motorlar ve elektrik motoru yapan ve tamir eden bir kişi olarak, Peter Lake’in bir sonraki sorusu.

“Röle istasyonu.”

“Ne için?”

“Buraya gelen güç için.”

“Nereden gelen güç?”

“Bilmiyorum. Burası bir röle istasyonu; ben mühendis değilim.”

“Ben var olan bütün güç istasyonlarını gördüm.”

“O zaman biliyor olman lazım, değil mi?”

“Evet ama bilmiyorum. Bunun gibi bir şeyi ne gördüm ne de duydum.”

Adam, küçümser bir ifadeyle konuştu. “Çok uzun zamandır burada; kaç yıllık olduğunu sayamadım bile.”

“O kadar uzun bir süre olamaz. Yirmi yıl önce bu binalarda insanlar oturuyordu. Avluda toprak zeminli küçük bir ev vardı. İçinde dolandırıcılar otururdu; yankesicilik...”

“Biliyorum,” dedi adam sözünü keserek. “Litde Liza Jane, Dolly ve Bosça; kara kız.”

“Bunları nereden biliyorsun?”

“O zamanlar da buradaydım. Şurada oturuyordum, şu makine bloğunun olduğu yerde, gördün mü?”

“Apartmanda mı?”

“Aynen öyle. Şimdi herkes ya öldü ya da taşındı.”

“Şuradaki binada yaşayan bir çocuğu hatırlıyor musun?” dedi Peter Lake, bir grup ışığın altındaki boş alanı işaret ederek. “Çocuk hastaydı; aşağı yukarı şu boyda, zar zor görüyordu, korkunç büyük bir kafası ve şişmiş bir kafatası vardı?”

“Dedim sana, herkes gitti. Fakat çocuk anlattığın gibiyse, onu hastaneye götürmüş olabilirler.”

“Hangi hastane?”

“Adalara hizmet veren hastane, onlara da hizmet veriyordu; Printing House* Meydanındaki hastane.”

“Fakat orası Manhattan’da.”

“Ambulanslar köprüden geçip gidiyor.”

---

*Çevirmenin Notu: İngilizce, basımevi, matbaa anlamında***

Printing House Meydanındaki hastanenin morgu, alt bodrumda, bir havalandırma bacası bile olmayan, penceresiz bir odaydı. Yanan spot ışıkların altında elli tane otopsi masası vardı ve her birinin üstünde ebedî istirahatine göçmüş ruhların bedenleri uzanıyordu.

Bazılarında, on kadar çocuk, yan yatırılıp masanın bir ucundan öbürüne kadar, çürüğe çıkmış pistonlar gibi dizilmişlerdi. Her yaştan ve her renkten ceset vardı: erkekler, kadınlar, çocuklar; at kadar büyük ve bir bohça kadar gevşek kimsesizler; kol gücüyle çalışırken ölümle katılaşanlar; üzerinde gram et bulunmayan kızlar; son işi on sent büyüklüğünde bir kurşun deliği edinmek olan cürümkârlar; başı kendine odanın öbür tarafından bakan, kafası kesilmiş bir Doğu Kızılderilisi; şaşkınlık ve acı ifadeli suratları olan küçük çocuklar; sonlarının burası olacağını asla akıllarına getirmemiş erkek ve kadınlar; yüzlerindeki son ifade, bir hayret ifadesi olan bedbaht insanlar.

Kan lekeli önlüğü içinde bir doktor, masadan masaya geçerek, bir baş üstü rayından çektiği konuşma ağızlığından ses borusuna konuşarak bulgularını not ettiriyor, bazen incelemek veya kesmek için cesedin üstüne eğiliyordu. Peter Lake, kapıda, hareketsiz dikiliyor; ne içeri girebiliyor ne de çekip gidebiliyordu. Ölülerin gözleri rastgele bir yerlere ve her yere baktığı için insanın, üzerine ölü gözü dikilmemiş bir nokta bulması güç görünüyordu.

“Hiç şüphesiz birini arıyorsun,” dedi doktor, hiç başını kaldırmadan, Peter Lake’e. “İhtimal ki aradığını burada bulamayacaksın. Nedenini bilmiyorsan, ben sana söylerim.” Doktor, sanki hâlâ boruya konuşuyormuş ve Peter Lake de söylenmesi, not edilmesi ve incelenmesi gereken bir şeymiş gibi konuşuyordu. “Buradaki insanların hiçbirinin onları arayıp soracak kimseleri olmaz. Bunlar ihmal edilen, göz ardı edilen insanlardır. Ebeveynleri, çocukları, kardeşleri, arkadaşları nerede? Ya buradalar ya buradaydılar ya da yakında burada olacaklar. Hâlâ nefes alabilen yakınlarının, gelmek zorunda olmadıkları sürece bu binanın yakınına sokulacaklarını mı sanıyorsun? Onları buraya bocurgatla bile getiremezsin.”

Peter Lake’in hiçbir şey söylememesi, doktoru konuşmaya teşvik etti. “Belki de kanıt toplamaya çalışan reform gruplarındansındır.”

Peter Lake’e baktı ve ifadesinden ve görünüşünden, öyle olmadığı sonucuna vardı. “Buraya gelip fotoğraflar çekerler. Burada heyecanlanıp gerildikleri için buraya geliyorlar. Bu ezik cesetler için hissettikleri merhamet ve haksızlık karşısında öfkelenmekten, dehşetli bir keyif alıyorlar; bu onlara lunaparktaki hız treni gibi geliyor. Öyle olduğunu biliyorum,” dedi, yeniyetme bir kızın karnında bir kesik açarken, “nedenini sana da söyleyeyim. Sürekli burada olduğum ve her gün bunlardan ellisiyle ilgilendiğim için onlardan her biri için bir şey hissedemiyorum. Ben tanrı değilim. İçimde o kadar büyük bir şey yok. Kadınlara yardım kuruluşları ve sosyal eleştirmenler, benim yenilebilir olmayan hiçbir eti iplemediğimi hemen anlıyorlar ve istedikleri de bu. Kendilerinin, yardım etmeye çalıştıkları sefil piçlerden daha iyi durumda olduklarını biliyorlar ama asıl keyif aldıkları, kendileri kadar ‘merhametli ve sevecen olmayan herkesten daha iyi olduklarını düşünmek.” Tekrar Peter Lake’e döndü. “Bu kelimelerin dudaklarından ne kadar sık döküldüğünü fark ettin mi hiç? Onları sopa gibi kullanırlar. Dikkatli ol.”

Her günkü programının bir parçası olarak bir sonra yaptığı şey Peter Lake’in dehşet içinde gözlerini kapamasına sebep oldu. Fakat doktor, parlayan elleriyle hiçbir şey olmamış gibi işine devam etti. “Buraya sadece kendi çıkarları için geliyorlar; bunu yapmayı çok sevdikleri aşikâr. Büyük ironi ve mükemmel espri şu ki en talihsiz garibanların, bu kendine hizmet eden yüz karalarının onları müdafaa ettiklerini sanmaları. Ne müdafaa ama! Yoksullardan besleniyorlar; önce maddeten sonra manen. Fakat bir bakıma iki taraf da birbirini hak ediyor; çünkü ahlaksızlık ve aptallık birlikte

yürüsünler diye yaratılmışlar. Bunu biliyorum, çünkü ben de yoksuldum. Fakat roket gibi fırladım ve bütün bu işler nasıl dönüyor biliyorum. Her zaman senin yanında olanlar veya öyle olduğunu düşünenler seni baskı altında tutarlar. Yaptıkları her şey seni baskılamak içindir. Her sebeple seni affederler. Soy, tecavüz et, talan et veya öldür, seni sana karşı savunurlar. Bütün kusurlarını, başarısızlıklarını ve hatalarını anlayışla karşılarlar. Mükemmel değil mi? İlelebet böyle gidebilirsin. Umurlarında mı ki? Pardon, umurlarında tabii; böyle olmasını isterler çünkü."

Kısa bir kesik açmak için eğildi: saç kılı kadar ince bir kesik, daha yeni içini boşalttığı sıska bir sarışın kızın göğsüne.

"Bu yoksullara hizmet etmeye çalışanlar, eğer ortada hiç yoksul kalmasa, nasıl yaşayacaklardı acaba? Gerçeği anlayıp görmekten aciz bütün insanlardan farklı düşünmeme sebep olan şey, bir gün, bendeki hemen her şeyden nefret eden ve bana bunu söyleyebilecek kadar cesur bir adamla yüz yüze gelmemle oldu. Kelimelerini çok iyi hatırlıyorum. Dedi ki: 'Yaptığın şey berbat bir iş. Genç yaşta ölmen için mükemmel bir yol. Bundan sonra mutlu mesut yasamak istiyorsan, doğru şeyi yapmayı öğrenmek zorundasın.'"

Doktor yaptığı işi bıraktı, kollarını iki yanına sarkıttı ve dosdoğru Peter Lake'e baktı. "Yoksullardan nefret ediyorum. Kendilerine ne yaptıklarına bak hele. Bu hâlde olmaları gerektiğini düşünmüyorsan, onlardan nefret etmekten başka ne yapabilirsin?"

Elindeki neşteri bırakarak, biraz düşündü. "Affedersin," dedi.

"Bazen, dirilere de ölülere konuştuğum gibi konuşuyorum. Belki beni sandığımdan çok daha iyi anlıyorlardır. Ama sen birisini arıyordun. Yoksa neden burada olasın?"

Peter Lake başını aşağı yukarı salladı.

"Yaşı?" dedi doktor.

"Çocuk."

"Cinsiyeti?"

"Bilmiyorum. Oğlana benziyordu galiba."

"Irkı?"

"İrlandalı veya İtalyan, sanırım."

"Bunlar ırk değil. Nereden geldi?"

"Adalardan."

‘Artık oradan buraya gelen olmuyor. Sanayileştikleri için değil. Nüfusun bir kısmı yok oldu.”

“Bu dediğim ondan önceydi.”

“Yirmi yıl önce mi?”

“Evet, öyle.”

“Belki, belki... Yirmi saat önce bu yerden geçmiş birini bulmana yardım edebilirdim, o da belki. Fakat yirmi gün önce dersen edemem, yirmi hafta dersen edemem ve bu şartlar altında yirmi ay dersen imkânsız derim. Yirmi yıl ne demek? Komik bir şey soruyorsun âdeta. Kansas’taki bir buğday tarlasına gidip, sen oraya varmazdan iki on yıl önce başağından düşmüş bir tek tohumu araşan daha iyi. Nesiller, hiç anımsanmadan doğuyor ve ölüyor. Herkes unutuluyor. Sanmıyorum ama eğer aradığın çocuğun ebeveyni hayattaysa, onların da o çocuğu unuttuklarını sana garanti ederim. Bak, ortalıkta çocuk fahişeler var; bir-iki tane değil, düzinelerce. Onlar yaşıyor, tabii buna yaşamak dersen; fakat ortalama on dokuz yaşına gelene kadar yaşıyorlar. Sonrası, aşırı miktarda kokain veya frengi veya bir bıçak. Seni, sadece bulabildiğimiz parçaları sakladığımız odaya götüreyim mi? Veya nehirde iki ay kalmış kadavraların veya yıllarca bir delikte bulunmayı bekleyerek kalmışların odasına? Bu hastanede bu manzaraların tekrarlandığı yarım düzine kadar diğer odaları da göstereyim mi? Ya diğer hastanelerin odaları? Printing House Meydanı hastanesi küçük ve yavan kalır. Şehir dışındaki özel kurumlarda bile tam bunun gibi bir gösteri seyredebilirsin: yılların beyhude zevklerinin içinde kabarıp leş kokulu çürüme gazlarına dönüşerek şişmiş obez bir kadavradan daha iğrenç bir şey yoktur. Şehir bir kuşatma altında yanıyor. Hepimiz öyle bir savaşın içindeyiz ki herkes ölüyor ve hiç biri anımsanmıyor.”

“Eğer her şey anlattığınız gibiyse,” diye sordu Peter Lake, “peki, ne yapmalıyım o zaman?”

Çok sevdiğin biri var mı?”

“Evet.”

“Bir kadın mı?”

“Evet.”

“O zaman evine, onun yanına git.”

“Peki, o zaman onu kim hatırlayacak?”

“Hiç kimse. Anlaman gereken de bu. Onun için yapman gerekeni şimdi yapmalısın.”

ACELDAMA*

Peter Lake, Athansor'u kar kaplı caddelerde kuzey rüzgârına karşı eşkin koşturdu. Çok soğuktu; rüzgârdan, bıyıklarında buz saçakları oluştu. Doktor, âşık olduğu kadının ölmekte olduğunu bilmiyordu ama verdiği tavsiye daha uygun ve daha can yakıcı olamazdı; özellikle de Beverly'nin, Peter Lake'in şahit olduğu, ikinci sayıklaması (sonuncusundan çok önce) sırasında söylediği bir şey kulaklarında yankılanırken. "Ben de senin gibiyim," demişti Beverly, ona. "Başka bir çağdan geliyorum. Fakat şimdi halletmemiz gereken birçok şey var."

____

*Çevirenin Notu: İncile (Ahdi Cedid) göre Kudüs yakınlarındaki bir çömlekçilik arazisi. Arazi, Judas'ın İsa'ya ihanetinin karşılığı olarak aldığı ödül parasıyla satın alınıyor ve yabancıların gömülmesi için kullanılıyor. Ancak kelime, korkunç şeyler çağrıştıran yer' veya 'kıyım ve katliam yapılan yer' anlamında da kullanılıyor.***

Beverly'ye duyduğu aşkın gücüyle, bu aşkın aniden ortaya çıkıvermesiyle, hızla yaklaşan sonuyla ve belki de ona yardım etmek için elinden hiçbir şey gelmiyor olduğu için kafası karmakarışık olduğundan, Beverly'nin inandığı şeylere o da katıldı. Hiç doğal görünmese de sırf ona âşık olduğundan dolayı ve Beverly ile birlikte olabilmek için, her türlü akıl dışılığı ve acınası saçmalığı kabul etti. Fakat Beverly'nin söylediklerine, ancak Printing House Meydanı hastanesine gittikten sonra düşünmeye başlayınca, yarı inanır oldu.

Eğer doğru Beverly'nin söylediği gibiyse o zaman, bazen dünyanın neden, arkasında, ziyadesiyle cömert ve yüce gönüllü ama amir ve kaygısız bir güç bulunan bir sahne gibi göründüğünü açıklamak mümkündü. Eğer, şimdiki veya gelecek çağlarda, her şeyin sebebi gözler önüne serilir ve tartılar eşitlenirse, masumların çektiği çileler de hesaba katılacak; sanki çok yükseklerden, loş bir ışık sağanağında, canlı bir yaratığa bakıyormuş gibi, yazgıyı, tesadüfü ve şehrin görüntülerini açıklayacaktı. Çok uzak yerlerden ve çok uzak zamanlardan Beverly'ye iletilen şeyleri açıklayacaktı. Yükseklere sıçrayabilen Athansor'un, zaten bildiği bir şeye doğru sıçradığını ortaya koyacaktı. Peter Lake'in, dünyadaki her kımıltının,

tasavvuru imkânsız bir çetrefil ile tutulan muhteşem bir defterikebire yazılarak, nihai sonuçların asla unutulmadığı gibi güçlü bir duyguyu, neden hissettiğini açıklayacaktı. Nasıl yapacağını bilmese de özgürlüğü, hatırlamayı, başkalaşımı, adaleti ve hakkaniyeti açıklayabileceğini düşündü.

Bir keresinde, hiçbir bariz sebep yokken, Pearly'nin geriye sıçrayıp, .45 kalibre tabancasını çekişini ve arkasındaki, kara kış gecesinden başka bir şey göstermeyen pencereye on kere ateş edişini hatırladı Peter Lake. Sonrasında Pearly, başka bir zamandan kendisini kapmaya gelen beş metre boyunda, Afganistan'ın dev Beyaz Köpeği'nin dişlerini çıkarmış, pencerenin dışından pis pis ona baktığını anlata anlata, bir saat kadar titremişti. Peter Lake, Pearly kafasını sık sık kapı pervazlarına veya masa üstlerine çarptığı için delirdiğini düşünmüştü. Titremesi nihayet geçtiğinde, Pearly kırk sekiz saat uyumuş ve her dakikasında kâbuslar görmüştü.

Baymanlar da bekliyordu; Peter Lake bunu biliyordu; bulut duvarında büyük bir pencere açılacak ve yandığı hâlde tükenmeyen, bir hayvan gibi kımıldadığı hâlde hareket etmeyen, havada asılı bir şehir ortaya çıkacaktı. Her ayrıntıyı gözleyerek, her belirtiye uyanıktılar; böyle bir şeyin olacağına mim koymuşlardı ve bu olduğunda, dünya altın bir ışıkla aydınlanacaktı.

Bütün bunlar, Peter Lake'in içinde, gezginci esnafın beli göçmüş atının yanlarına asılmış, birbirine çarpıp duran tencere ve tavalar gibi sallanıyordu. Dilinin ucuna gelmeyi reddeden kısmi ifşaatın ağırlığı altında ezilip durmak çok zordu. O bir Mootfowl veya Isaac Penn veya derin düşünmeyi bilen biri değildi, basit bir adamdı. O sadece Peter Lake'ti; kayrak taşı havuzda banyo yapıp, sonra da Mouquin'e gitmek için giyinecek Beverly'yi seyretmek gibi basit umutlar ile Penn malikânesine doğru at sürüyordu. Keskin kar soğuğunda, kış akşamının erken trafiği, buhar bulutları, pirinç lambalı ve lake cilalı at arabaları arasından, soluk soluğa kalmış atlarla yolu kesişerek hızla atını sürdü. Athansor'un koşusu öyle sarsıntısızdı ki sanki denizin ortasındaki büyük bir dalgadan aşağıya süzülüyordu. Bütün bariz tehlikelerine rağmen Beverly ve Peter Lake Mouquin'e gideceklerdi. Yeni yıl, körfezde yuvarlanan büyük ve dolgun bir gelgit dalgası gibi üstlerine geliyordu.

Athansor, Penn malikânesi ahırında, ön ayaklarını gererek ve huzurlu rüyalar için başını eğerek saman yatağına yatınca, Peter Lake evin ikinci katına koştu ve sıcak su vanalarını açtı. Keskin soğuktan sonra, sıcak su

emsalsiz bir keyifti. Peter Lake, köpükler arasında döne döne pürneşe yüzerken, kapı açıldı ve Beverly içeri girdi.

“Herkes The Sun’a gitti,” dedi, iyi bir balıkçının olta fırlatması kadar hızlı bir hareketle bluzunu başının üstünden çekip çıkarırken.

“Yeni yıl partisi yediden sekizden önce bitmez.”

“Peki ya Jayga?” dedi Peter Lake, Jayga’nin gözetleme dürtülerinden ve gizli gizli dinlemelerinden tedirgin olarak.

“Jayga şu anda, babamın editörler salonundaki çalışma masasının altında; dizlerinin üstünde bir tepsi somon fümesi, yanında bir büyük şişe Fransız şampanyası var. Onu, bütün binanın altını üstüne getirdikten sonra Ocak ayının üçüncü günü bulacaklar. O vakte kadar da kış uykusundan daha uzun bir süre yetecek kadar, bol bol somon, havyar, ciğer ve karides yiyecek. Fakat bunu sadece o, Harry ve ben biliyoruz ve ona sırdaşlık ediyoruz”

“Öyleyse yalnızız.”

“Evet!” diye bağırdı Beverly ve kendini suya attı.

Yüzerken kucaklaştılar, döndüler, akan su onları çevirdi ve dibe batırdı. Beverly’nin örgüsü açılmış saçları suyun üstüne yayıldı, yumuşacık nemiyle üzerine yapıştı; göğüsleri suyun içinde serbest kaldılar; uzun ve zarif bacaklarını pembe beyaz bir makas gibi açıp kapadı; sıcaklık tenine hoş bir katman ekledi; insanın içine işleyen gözleri yumuşadı ve neşe doldu. Suyun aktığı taş çıkıntıya doğru süzüldüler; orada konuştular; kelimelerinin yarısı o beyaz çavlana saklandı.

Arzuyla uyuşmuş Peter Lake, Cecil Mature ile neler konuştuğunu, Mootfowl’u, Jackson Mead’ı ve Printing House Meydanı hastanesindeki doktoru anlatmayı başarabildi. Beverly’nin ona verecek cevabı yoktu. Rahatlatıcı bir havayla konuşmasına rağmen bunu nasıl yaptığı bir muammaydı. Peter Lake’in ima ettiği sorulara hiç değinmedi, sadece sakin bir katiyetle konuştu.

“Yıldızlarda hayvanlar var,” dedi Beverly, “senin tarif ettiğin, ışık saçan dipsiz kuyular gibi gözleri olan hayvanlar. Astronomlar takımyıldızların hayalî olduğunu söylüyor. Kesinlikle hayalî değiller. Onlar, çok uzaklardaki hayvanlar; hiç sarsılmadan dönüyor ve hareket ediyorlar ama tamamen durgunlar. Takımyıldızları temsil eden birkaç yıldızdan oluşmuş değiller - muazzam bir enginlik içindeler -ama o yıldızlar hayvanın duruş yönünü gösteriyor.”

“Nasıl olup da yıldızların arasındaki mesafeden daha büyük olabilirler?” diye sordu Peter Lake.

“Gökyüzünde görebildiğin bütün yıldızlar bir boynuzun veya bir kirpiğin ucu kadar bile değiller. Kaba tüylü postları ve şaha kalkmış başları, bir yıldız perdesi, bir hafif pus, bir buluttan oluşuyor. Yıldızlar bir buğu, parlak bir kumaş gibi; tek başlarına görünmezler. Bu yaratıkların gözleri bildiğimizi sandığımız evrenin bin katından daha büyük. Semavi hayvanlar hep birlikte ve sonsuz bir zamanda, hareket eder, kuyruk sallar, oynaşır, burun sürter, eşinir, yuvarlanır ve postlarının çıtırtısı da dünyaların sonsuzluğunu yıkayan statik elektriği ve ıslığımsı sesi oluşturur.”

Peter Lake, suyun taş çıkıntıdan dökülüşüne baktı. “Ben de senin kadar çılgınım,” dedi, “belki daha da çılgın. Sana inanıyorum. Sana kesinlikle inanıyorum.”

“Bu sadece aşk,” dedi Beverly. “Bana inanmak zorunda değilsin. İnanmamanda bir yanlışlık yok Gerçekliğin güzelliği, söylenmeye veya inanılmaya ihtiyacı olmamaktan gelir. Bir ruhtan öbürüne geçer ve her dokunduğunda form değiştirir ama neyse odur, özü değişmez, Ben onu gördüm, bir gün sen de göreceksin.”

Peter Lake, Beverly’yi suyun içinde kaldırdı ve biraz daha yüksekçe bir basamağın üstüne yerleştirdi. “Bütün bunları nasıl biliyorsun?”

Beverly gülümsedi. “Görüyorum. Rüyama giriyor”

“Fakat sadece rüya ise nasıl gerçekmiş gibi konuşabiliyorsun?”

“Onlar sadece rüya değil. Artık değil. Şimdi uyanık olduğumda daha çok rüya görüyorum ve zaman zaman karşıya geçtim. Göremiyor musun? Ben orada bulundum.”

*

Tezatlar, mantıkla çelişen doğrular ve güçlü duygu dalgaları Peter Lake’in, ‘benim’ diyebileceği kadar çok uzun zaman önce öğrendiği şeylerdi; dolayısıyla Mouquin’in genellikle şamatalı geçen Yeni Yıl gecesindeki sakin ortama şaşırılmasına hiç şaşırmadı. Asrın değiştiği yılbaşı gecesinde eski yıl, (Peter Lake’in görüşüyle) merkez bankasının kasa kapısı gibi heybetli ağırlığını sürüklerken, kutlamaya gelenler sadece tarihe tanıklık etmenin huşusu ile dikilip, hiçbir şey kutlayamadıkları zaman da aynı şeyin olduğunu hatırladı.

31 Aralık 1899 gecesi, bin şişe şampanya ve yüz yıl sürecek yeni beklentilere rağmen Mouquin, 4 Temmuz* gecesindeki kiliseler kadar

sessiz ve sakindi. Kadınlar ağlamış, erkekler gözyaşlarını tutmakta zorlanmışlardı. Saatin tik takları, gözlerinin önünde yeni bin yıla doğru bir çentik daha atarken, onların düşüncelerini küçük şeylerden uzaklaştırıp, zaman karşısında ne kadar âciz olduklarını hatırlatmıştı.

---

*Çevirenin Notu: 4 Temmuz 1776 tarihinde kabul edilen Amerikan Bağımsızda Bildirgesinin, Bağımsızlık Günü olarak kutlanan yıl dönümü.***

Fakat soğuktan donan bu tek sayılı yıl, ağırbaşlılık ve duygular açısından asrın dönüşündeki geceyi de aşmıştı; çünkü o zamanki sessizlik, gece yarısından bir saat öncesinde çökmüştü. Şimdi, Peter Lake ve Beverly, saat dokuzda buraya gelmişlerdi; onlar ve en iyi elbiseleri içinde sarhoş olup dans edecekleri bir gece geçirmek için buraya gelenler kendilerini, berrak bir ışık banyosu içinde, her ayrıntıdan haberdar, huzurlu ve dalgın bir hâlde buldular.

Ateşin başında, onun ısısını emerek, ellerinde içkileri, bir gözleri daima kapıda, soğuktan içeriye kimin gireceğini gözleyerek, birleriyle çığlık çığlığa konuşan, o olağan insan halkası yoktu. Yapabildikleri ve sık sık yaptıkları gibi, ortama cazibelerini salarak erkekler arasındaki yarışı kızıştırmaya çalışan kadınlar da yoktu. Barn Rush, Rumbling BufFalo, Grapesy Dandy veya Birdwalla Shuffle gibi olağan danslar ve kalabalık yerlerin olağan gerginliği yoktu. Nihayet orkestra çalmaya başladığında, açılış kadrilleri için A. R Clarissadan emsalsiz güzellikte ‘Chantpleure and Winterglad’ parçasını sundular. Ve çeşitli melodilerin karıştığı diğer çekingen danslarda da sadece gözler hareket etti ve yürekler yeni avlanmış geyik göğsü gibi çarptı. Burası Pearly’e göre bir yer değildi ama o ve bir düzine Güdük Kuyruk, ‘kadın dedikleri kaim sesli madamlar, bütün gün istiridyedlerde veya güzellik salonlarında çalışmaktan bıkmış ve yozlaşmış taşra kızları, hanım yankesiciler, Pearly’nin deyimiyle ‘meme uçları peynire batacak kadar sivri” olan profesyonel silahlı fahişeler ile birlikte, yine de oradaydı. Pearly, Peter Lake’in içeriye girdiğini görünce, çakmak çakmak gözleriyle, öfke içinde yerinden doğruldu. Fakat Peter Lake’in yanına gelen Beverly’nin mevcudiyeti, sanki Pearly’nin etine onu uysallaştıran bir panzehirle yüklü dart okları gönderdi. Donup kalarak felç olan Pearly ve Güdük Kuyruklar hiçbir şey yapamadılar; sabit bakışlarla, şapşal şapşal

mutfağı seyrettiler. Hayretler içinde kalan fahişeler, Güdük Kuyrukların kollarını çekelediler ve şaşkınlık içinde birbirlerine baktılar. Güdük Kuyruklar yeraltı dünyasının haşmetli büyükelçileriydi ve bulundukları yerlerde onlardan çekinilir ve saygı gösterilirlerdi.

Mouquin onları içeri almasa, bütün binayı derhâl yakar, yerle bir ederlerdi. Pearly, içeri girerken her seferinde kafasını kapıya çarpsa da içeriye girdiklerinde o ve emrindekiler, oranın hâkimi olurlardı. Fakat şimdi asap bozucu bir rüyaya gömülmüşlerdi. Bir dişçi, bütün maharetini ve pahalı hilelerini üzerlerinde uygulasa, en küçük bir itirazla karşılaşmazdı.

Peter Lake, Pearly'ye baktı; modası yarım asır önce geçmiş elbiseler içinde dev bir beyaz kediye benzeyen düşmanının ne kadar süre ile hareketsiz kalacağını merak etti. Anlaşılan, Beverly onu öyle bir koşulun derinlerine itebiliyordu ki Pearly, zaman durması kapanına kısılmış bir bedende betonlaşmış gibiydi.

Peter Lake ve Beverly bir masaya geçtiler ve bir şişe şampanya ısmarladılar. Şampanya, içi kendi soğuğuyla üşüyen buzla dolu, gümüş bir kova içinde geldi.

"Burayı bu kadar uyuşuk gördüğüm tek gece, bin dokuz yüz yılından önceki geceydi," dedi Peter Lake. "Belki de tamamen tesadüf eseri olarak, buradaki herkes bir akrabasını kaybetmiştir."

"Canlandır burayı," diye emretti Beverly. "Ben dans etmek istiyorum; o gece tavernadakilerin dans ettiği gibi."

"Kim, ben mi?" diye sordu Peter Lake. "Ben burayı nasıl canlandırabilirim ki? Belki şimdi zamanın sinek kâğıdına* yapışmış gibi duran Pearly'i vurabilir veya bıçaklayabilirim; fakat o zaman da herkes dışarı kaçar; biz de sessiz bir akşam geçirip yeni yılı bekleriz."

"Hayır," dedi Beverly. "Bu benim son kahrolası yeni yıl gecem. Biraz heyecan ve ateş görmek istiyorum."

---

* Çevirenin Notu: Sinek yakalamakta kullanılan, üzeri yapışkan ve zehirli bir maddeyle kaplanmış kâğıt.***

Koltuğunda döndü ve içeri girmeye çalışan kış ayazının soğuğuna direnen çift kanatlı bir camlı kapıya baktı. Birdenbire, kapı açılıverdi. Sonra anlaşılmaz bir şekilde, sonraki kapı da açıldı ve ardından, makineli tüfek atışı gibi takırtılarla, Mouquin'in yirmi bir kapısı aynı şekilde peş peşe

açıldı; orkestra ve dans edenler durdu. İçeri dolan taze hava ateşi harlattı ve onu, mırıldayan bir kedi hâlinden kurtarıp, öfkeli bir Bessemer fırınına çevirdi. Dışarıdaki ağaçların buzları, binlerce kızak zili gibi şıngırdadı. Sonra saatin kolları, tavşan ve kaplumbağa hikâyesindeki gibi bir yarışa tutuştular ve ikisi de gece yarısına aynı anda ulaştı. Saatle birlikte New York'taki bütün saatler, kilise çanları, gemi düdükleri de çalmaya ve havai fişekler patlamaya başladı ki bütün bu tantana şehri dev bir laternaya çevirdi.

Çok geçmeden içerisi öyle soğudu ki adamlar kapıları kapatmaya koştular. Kapıların kapanması bitince, içerisi tekrar sessizleşti ve birkaç kadının ağladığını gördüler. Kadınlar, dondurucu soğuk çıplak omuzlarını üşüttüğü için ağladıklarını söylediler; fakat birbirlerini tanımayanlar bile kıyısına ayak bastıkları yeni yılın gücünün başladığını hissederken hüzünle kucaklaştılar. Ağlıyorlardı; çünkü sihir ve ikilemler vardı; çünkü zaman geçiyor ve kalan zaman kısalıyordu; çünkü kendilerini, faniliklerini inkâr eden bir hızla çekilmiş bir fotoğrafın içindeymiş gibi görmüşlerdi; çünkü içinde bulundukları şehir yüz bin tane kalbi kırmanın kumpasım kuruyordu; çünkü kendileri ve diğer herkes bu belalar denizinin dalgaları üstünde yüzmek zorundaydı. Bazen adalar vardı ve o adaları buldukları zaman çabucak tutunuyorlardı ama hiçbir zaman tekrar sürüklenmeyecek kadar sıkı tutamıyorlar ve tekrar yenilgiye uğruyorlardı.

"Halk dansları!" diye bağırdı bir adam ayağa zıplayarak ve asortik kalabalık da ona katıldı. Hafiflemiş ve rahatlamış olarak, müzik başlamadan dansa koyuldular. Şimdi Mouquin'in zemininde kış kırlarının bembeyaz dans figürleri gümbürdüyordu ve Coheeries Gölü'nün sihri sanki gözle görünür helezonlar çizerek aralarında geziniyordu. Mavi bir ipek elbise içindeki Beverly, Peter Lake ile dans etti. Pearly ve Güdük Kuyrukların buzları çözülmeye başladığında, kalabalığın içinde birçok konuşma dönüyordu. İçerdeki bütün camlar, kırılana kadar parıldadılar. Salonun ısısı arttı. Beverly dans ediyordu. İstiridyeci salonlarında, körfezdeki feribotların soba ile ısınan salonlarında, altın süslerini ve gümüş parıltılarını gündüz gözüyle görenlerin banka sanabileceği taşralı balo salonlarında, hastanelerin umumi salonlarında ve sefil karanlık bodrumlarda, bir anlığına bile olsa, herkes dans etti.

Peter Lake, dünyanın içinde harikulade bazı makineler devreye sokulmuş da kararını icra ediyormuş ve bu devam edecekmiş gibi hissetti.

Fakat çok geçmeden düşünmeyi bıraktı ve Beverly’nin görüntüsünde kendini kaybetti. Genç, sarışın, mavi gözlü bir liseli kız, fırıl fırıl dönüyor, bacak sallıyor, saçları uçuşuyor; sanki müzik Beverly’nin içinde çalıyor; dansın en keyifli yerinde dakiklikle yapılması gerektiği gibi, ayaklarını tam zamanında yere vuruyordu.

Beverly hareketlerine daima hâkim olurdu; onları bir araya getirip güçlerini kendi içinde saklıyordu. Şimdi ise serbest bırakmıştı. Peter Lake onu hiç böyle görmemişti: Beverly hiç böyle olmamıştı.

Beverly için korksa da bu tablonun asla kaybolmayacağını, bir çeşit çeviri veya koruma mekanizmasında saklı kalacağını ve tekrar başlatılmak üzere bir gün serbest bırakılacağını hissetti. Beverly’nin hareketleri, hepsi yakıcı güzellikte yüz binlerce resim üretti ve her biri uzay kubbenin kara soğuğuna dağıldı. Cesaretle bir yerlere konacaklarını düşündü. Her şey her zaman bir istirahate geçer ve orada tekrar güç toplardı. Bu, en azından Peter Lake’in umuduydu.

Dans ederken ve her şeyi Mouquin’den buram buram taşan ve zahmetsizce her yöne yayılan görüntülere perçinlerken, kendilerini kaybettiler.

*

“Dehşete düştüm,” dedi Beverly, motorlu bir taksi ile eve dönerken.

“Dehşete mi düştün? Bunu da nereden çıkardın? Dünyanın kraliçesiydin. Önce Pearly’yi uyuttun. Sonra galiba kapıları açtın, ateşi harlattın ve saati döndürdün. Dansı baş balerin gibi götürdün. Gecenin kendisi senin etrafında döndü. Biz ayrıldığımızda, parti yağmurda kalmış tente gibi çöktü.”

“Öyle çok korkuyordum ki,” dedi Beverly, “bütün o süre içinde titredim.”

Peter Lake, şüpheye düşmüş gibi bir kaşını kaldırdı. Beverly onu görmezden geldi.

“Bittiğine çok sevindim. İnsan kalabalıklarından nefret ediyorum. Sadece bir kereliğine yapmak istedim,” dedi, ölçülü bir kararlılıkla.

“Ve yaptım bitti.”

“Senin gergin olduğunu hiç düşünmedim.”

“Fakat öyleydim.”

“En ufak bir belirtisi bile yoktu.”

“Çünkü çok derinlerimdeydi.”

Vardıklarında, daha hiç kimse eve dönmemişti. Yeni yıl Penn ailesinden herkesi bir tarafa dağıtmıştı. Hatta Willa bile, taş ve çeliğin efendisi başka bir yapı ustası olan Crawford Bees'in kızı Melissa Bees'in evinde kalacaktı. Peter Lake ve Beverly, kendilerini Beverly'nin ikinci kattaki odasının yatağına attılar. Peter Lake onun sıcaklamış ve terlemeye başlamış olduğunu fark etti ama Beverly mutlu ve canlı görünüyordu ve bunun mutat akşam ateşi olduğunu söyleyen Beverly'ye inandı. Bir banyo ve ardından çatıdaki soğukta birkaç saat geçirirse bir şeyinin kalmayacağını söyledi Beverly. Hatta kendini daha iyi hissetmeye başlamıştı bile ve hiç olmadığı kadar güçlü hissediyordu kendini. Aslında ertesi gün ya bisiklete binmeyi ya da buz pateni yapmayı denemek istiyordu.

Şimdi çok daha kolay nefes aldığından emindi. Bir şey olmuştu ve Beverly'nin iyimserliğine rağmen Peter Lake korkuyordu ve korkusuna rağmen, seviştiler.

Bir anda aşktan gözleri kararmıştı sanki. Elbiselerini bile çıkarmadılar; Beverly'ye ulaşabilmek için Peter Lake, bir yığın ipek ve pamuklu kumaşın arasında mücadele etti. Ve nihayet yolunu bulup içine girdiğinde, sanki bir masanın iki kenarında karşılıklı oturuyorlarmış gibi birbirlerine baktılar. Peter Lake'in ceket yakasındaki karanfil hâlâ yerindeydi. Beverly'nin kadife kurdeleleri hâlâ yerindeydi. Ağırbaşlı bir partide oldukları bile söylenebilirdi; sadece aynı kaide üzerinde duruyor gibiydiler ama bütün elbiselerin altından birbirlerine bağlanmış gibi ve her zaman olduklarından daha terli ve daha sıcaktılar. Sanki dans eder gibi ellerini birbirlerinin sırtında bellerine dolamışlar parmaklarını elbiselerinin kumaşı üzerinde gezdiriyorlardı. Beverly'nin zarif yüzü, mavi bir havuzdan yükseliyor gibiydi. Bütün yatağı kaplamış olan elbise etekleriyse, fıskiyeden fırlayan sulara benziyordu.

Tedirgin değillerdi, eve bir gelen olsa umurlarında olmayacaktı. Isaac Penn olan biteni gayet iyi biliyordu. Başka şartlar altında, genç, zarif ve kibar Beverly'nin hastalığı sırasında kadınlığın keyiflerine dalmasına izin verilmesi skandal olurdu. Fakat Isaac Penn, kızının Peter Lake'e âşık olduğunu anlamıştı ve bütün tehlikesine rağmen, kızının serbest kalmasını, kalan ömrü boyunca bu hayatta bize izin verilen arzularını yaşamasını istemişti.

Kızı, zarafeti veya çılgınlığı, yıldız ışıklarındaki görülerinde keşfetmişti gerçekten de. Hangisi olursa olsun, Beverly babasına bu konuyu açmak ve

anlatmak istediğinde, bu durum babasını korkutmuştu; çünkü uzun, belirgin ve asil görüler bahşedilmiş genç insanların, bunun karşılığını dünyevi bir ölümle ödediklerini biliyordu. Bazen gecenin kör derinliğinde kızını çatıda ziyaret ettiğinde, onu uyur bulacağını sanırdı ama onu nefes bile almadan kendinden geçmiş, büyülenmiş bir hâlde, gözleri ardına kadar açık, takımyıldızlara bakarken bulurdu. “Ne görüyorsun?” diye sorardı, kızının aklını yitirdiğinden korkarak. “Gördüğün şey nedir?”

Ve bir kere, sadece bir kere, kızını, zapt olunmuş, parçalanmış ve bırakılmış bir beden gibi, gevşek ve zayıflamış bir hâlde bulduğunda, Beverly anlatmaya çalışmıştı. Kızı, post tüyleri sonsuz sayıda yıldızdan oluşmuş, bir gökyüzü dolusu hayvandan bahsederken, Isaac Penn zar zor anladı. Usulca ve rahatça hareket ediyorlardı gerçekten ama devinimsizdiler. Yüzleri görünemiyordu ama hepsi gülümsüyordu. Karanlık semavi koruluklarda, atlar ve diğer hayvanlar vardı; yakut rengi, türbülanslı ve mutlak sessizlik içindeki yerlerde, uçuyorlar, dövüşüyorlar ve oynuyorlardı -ve bunları hareket etmeden yapıyorlardı. “Bu yerlerde,” demişti Beverly, “bizler de bulunduk.”

“Benim aklım bunu almıyor,” dedi babası. “Benim anladığım tanrılar, hep bulutlara saklanır ve çok uzaklarda olurlar.”

“Ah, babacığım, hayır,” dedi Beverly. “Onlar oradalar.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Oradalar demek istiyorum.”

*

Bahar geldiğinde, Beverly’nin ruhu yükseldi. Gökyüzünün kargalarla dolu olduğu ve dünyanın kışa mağlup olup bitkin düştüğü, rüzgârlı ve kapalı bir Mart gününde öldü. Peter Lake onun yanındaydı ve ebedî bir perişanlığa sürüklendi. Bir daha hiçbir zaman genç olamayacak veya gençliğin nasıl bir şey olduğunu hatırlayamayacaktı. Bir zamanlar zevk bildiği şeyler ona kendi mağlubiyeti; laubali fodulluğunun, iğrenç olduğu kadar hak edilmiş cezası gibi görünüyordu. Ölmeden önce söylediği şeyleri asla aklından silip atamayacaktı: eşarpların şarkılar olduğu, bardaktan boşanırcasına gümüşi kıvılcımlar yağdığı, korno gibi ses çıkaran erkek geyikler, hindiba çiçeklerinin güneş olduğu kara ışık tarlalarında ziyafetler, gibi abuk sabuk sözler. Hayatının geri kalan günlerinde, onun bir deri bir kemik kalmış ve solmuş, ilelebet kıpırtısız kalacak bedeninin, köklerin

deldiği, karanlık bir mezardaki görüntüsünün baskısı altında olacaktı - ya da o öyle sanıyordu.

*

Beverly'nin ölümünden kısa bir süre sonra, Isaac Penn de kızını takip etti. Bir gece Harry'yi odasına çağırdı ve dedi ki: "Şu anda ölüyorum. Mahşerî bir hız hissediyorum. Korkuyorum. Düşüyorum."

Ve ardından, sanki oradan tasavvuru imkânsız bir hızla geçen büyük bir şey tarafından kapılıp götürülmüş gibi öldü.

Willa ve Jack taşradaki akrabaların çiftliğine gönderildi. Hizmetlilerin tazminatları ödenip işlerine son verildi. Ev satıldı ve yerine yeni bir okul yapılmak üzere yıkıldı. Harry Harvard'a gitti ki oradan da Fransa'ya savaşa gidecekti. The Sun aşağı yukarı aynı kaldı ve Harry'nin sağ salim Château-Thierry ve Marne'den dönüp işin başına geçmesini bekledi. Aniden ve çok acı bir şekilde, Penn ailesi şehri terk etmişti. Daha önce yalnızlığın ne olduğunu hiç bilmeyen Peter Lake için, şehir şimdi bomboştu. Fakat bazen, mağlup askerler bile hayatta kalırlar. Eğer doğru hareketleri yaparlarsa, muharebeden geri dönerler. Peter Lake de hayatta kaldı.

Sorumluluğunu üstleneceği hiç kimse ve yapacak başka bir şey kalmayınca, Athansor'u aldı; son derece pervasızca ve öfkeyle Five Points'e sürdü. Pearly'ye rastlamak için elinden gelen her şeyi yaptı. Ölmek istiyordu. Ama o yaz, sanki büyü yapılmış gibi, Pearly'nin yollarının uzağında ve (kendinden iğrenerek) hayatta kaldı. Athansor'un üzerinde oraya buraya gezindi; at, idman ve sevgi yoksunluğundan, git gide, Brooklyn'de süt arabasına koşulan beyaz renkli alelade sütçü beygirine dönüşmeye başladı. Peter Lake'in nereye gittiğini kimseler bilemedi, hatta bazen nerede bulunduğu kendisi için bile bir sırdı. Şehrin karmakarışık dolambaçları, rüzgârlı caddeleri, gürültülü bulvarları, sapa meydanları, kavşakları ve parkları, bereketli sayılarıyla onu kolayca yutuveriyorlardı ve Peter Lake, büyük meçhuller ordusunun, paçavracıların, başıboşların ve sokaklarda bağıranların bir neferi oluverdi.

Athansor'u her zaman, kendisini ise ara sıra besleyebiliyordu ama bunu nasıl yaptığını bilmiyordu; bazen kalabalık bir caddede yürüyor ve oradan çıktığında sanki havadan gelmiş gibi yüz doları oluyordu. Ancak para başka insanların cebinden geliyordu elbette. Bu yaptığından nefret ediyordu ve yapmamak için kendisiyle mücadele ediyordu. Ama ellerinin midesine olan sadakati, aklınınkinden daha fazlaydı. Elbiseleri, Peter Lake'in yüzü kadar

olmasa da eskimiş, paçavralara bürünür olmuştu. Bir gün, çıtkırıldım bir hanım evladı küçük çocuk, fok derisi paltosunun içinde, Peter Lake'e yaklaştı. "Bunlar sana, peder," diyerek eline bir avuç bozuk para bıraktı.

"Ben senin pederin değilim, seni salak piç," dedi Peter Lake cevap olarak ama parayı geri vermedi.

Büyük bir yeminini bozmuş bir tövbekâr kadar huzursuz olsa da Peter Lake avcundaki paradan ayrılmak istemedi. Athansor ile birlikte birkaç kilometre gezindiler sonra bir askerî araç konvoyu yollarını kesti. Konvoyun geçişi çok uzun sürünce attan indi etrafa bakındı. Bir sinema salonunun önünde duruyordu ki bu sinema sözünü yenilerde duymaya başlamıştı. İçeri girip ne olduğunu anlamaya karar verdi.

İçerideki karanlığın dudaklarını uçuklatan bir ışık patlamasıyla parçalanacağını beklemiyordu. Fakat duvardaki beyaz alevli düzgün karenin bir yüreği ve derinliği vardı sanki. O kareden gelen ışık, bir fırınınkine kıyasen daha hızlı çırpıntılarla yayılıyordu.

Elektrikle çalışan dişlilerin düzenli dönüşlerinin ve hiç şüphesiz onların altında bulunan yüksek hızlı havalandırma fanının flüt gibi inleyen sesini işitti. Havadaki toz, davetsiz lokomotifin ışığından ürken bufalo sürüsü gibi, ark lambasının eğri ışığının tuzağına düşüyor; sonra bu toz zerrecikleri koca salona dağılarak orayı, kıpırdaşan yıldızlarla dolu bir evrene çeviriyordu. Fizik ve gizemin alelade odalarda veya caddelerde veya demiryolu raylarında insanlara görünmek için bir arada hemhâl olması ne kadar acayipti. Yarım saat kadar, Peter Lake, içindeki her şeyin çok hızlı hareket ettiği ve aktörlerin sessiz konuştuğu gri bir dünya seyretti. Sonra bütün salonu tekrar beyaz ışık doldurdu; ardından da 'Brooklyn'den Kış Görüntüleri - Eski Mutlu Günler başlıklı kısa bir görüntü geldi. Karlara gömülmüş, kıpırtısız bir köy göründü. Kızak çeken bir at, birkaç adımda sahneyi geçti ve perdenin arkasında kayboldu. Sonra kapılar açıldı, yarım düzine kadar kadın dışarıya çıktı ve sanki hayat hep böyle akıp gidiyormuş gibi, tereyağı yapmak için yayık yaymaya başladılar. Sonra aniden ve hep birlikte evlerine geri döndüler. Aynı sahne bu sefer odun kıran adamlarla tekrarlandıktan sonra, süt dağıtan sütçüler, gazete dağıtan çocuklar ve uzun bir hırsız alayının peşine takılmış uzun bir polis alayı geçti. Bütün hırsızlar gibi bütün polisler de tek bir grup hâlindeydi.

"Bunun nesi 'mutlu?" diye sordu Peter Lake, kızgın çıkan yüksek bir sesle.

“Şşşş!” diye tısladı, başında şapkasıyla oturan bir kadın.

Sonra tekrar bir beyaz ışık, Peter Lake’i koltuğuna mıhladı. Şimdi, ‘Üçüncü Milenyumdaki Şehir adında bir görüntü seyretmek üzereydiler. Görüntü sahneye dolduğunda, Peter Lake az daha yerinden fırlayıp öfkeyle bağıracaktı: bu, Penn ailesi için yapılan tablonun filmiydi. Tablonun her hareketi farklı isimlerle gösteriliyordu. ‘Uçuş’, şehrin gece göğünde dolaşan ışıklarla doluydu. Uskunalar kadar zarif fakat ekspres trenler kadar hızlı, karanlığın içinde ışık izleri bırakarak, belli bir amaçları varmış gibi gezen yüzlerce ışık vardı. Şehir, yukarıya doğru ve gümüş kutulardan kayalıklar gibi büyümüştü; suların üzerinde, pürüzlü bir müzikal örüntü hâlinde yanıyor, ışıyor ve parlıyordu. En dikkat çekici tarafı, görüntünün büyük kısmı ışığın kendisiydi. Soğuk rüzgâr, dar bulvarlarında koştururken ağaçlardaki buzları şıngırdattı. Küçük ve gürbüz kış bulutları bir savaktan sızan nehir gibi yüksek duvarların arasından süzülüyordu. Bulutlar, binaların çeyrek yüksekliği kadar bir seviye yüzüyorlardı ama bunlar alçaktan uçan bulutlar değildi; bunlar, güçlü kuru rüzgârların getirdiği yüksek bulutlardı. Bu nasıl olabilirdi ki? Başka bir başlık göründü: ‘Gelecek Ateşinin Şehri Olarak’. Alevler görünmüyordu, ışıklandırılmış büyük duman yığınları, şehrin üstünde birbirine dolanıyor veya dağlar gibi kabarıyordu. Sonra film koptu ve Peter Lake, bir çağlayanın dev kazanındaki çalkantının içine hapsolmuş gibi, gözlerini kör eden bir beyazlığa yakalandı.

Athansor, dükkân önüne bağlanmış bir köpek gibi dışarıda bekliyordu. Sessiz ve keyifsiz efendisi onu usul usul doğuya doğru yürümeye yöneltti. Athansor’un derisi is ve tozdan yol yol olmuştu ve artık pek de bir heykele benzer tarafı yoktu. Peter Lake yorgun ve haşat olmuş bir hâldeydi ve gidecek hiçbir yeri yoktu. Fakat Eylül ortasında, Kanada kışının uzakta bir bombardıman topuymuş gibi tehdit ettiği gecelerden biriydi. Sığınacak bir yer aranırken, Büyük Köprü’den çok uzakta olmayan bir bodrum buldular. İçeride donyağı mumu yanıyordu ve birkaç yığın saman vardı. Athansor bir duvarın dibine çekilirken, Peter Lake de öbür duvarın dibine çöktü ve sırtını duvara dayadı. Bir süre sonra, bir adam girdi içeriye ve atın önüne bir kova yulaf bir kova da su koydu. Sonra çıktı; tekrar geri geldiğinde, tek elinde kızarmış balık ve sebze dolu bir demirtava, öbür elinde de iki şişe soğuk bira vardı. Bunları misafirinin önüne koydu. “Sabahleyin sıcak su ister misin?” diye sordu.

“Elbette,” dedi Peter Lake. “Epeydir sıcak su yüzü görmedim.”

“O zaman senin ve atın için oda ücreti, yulat, sıcak su, yemek, bira ve mum dâhil, iki dolar ama burada seninle birlikte kalacak başka birini istemezsen o zaman iki buçuk dolar. Ödemeyi sabah yapabilirsin. Ayrılma saati sabah on bir.”

“Ayrılma saati mi?”

“Bir zamanlar bir otelde çalışırdım.”

Balık ve sebzeler taze, bira buz gibi, yerdeki saman da sıcak ve rahattı. Peter Lake şehirdeki ilk gecesini, dolandırıcı kızları hatırladı; bir donyağı lambasının titrek ışığında uyumuşlardı. Fakat şimdi bir kadın yoktu. Artık bir kadına dokunamayacağını, birlikte olamayacağını, aşk hissetmeyeceğini düşündü. Her şey darmadağın olmuş, dünya puslu bir yağmura gömülmüştü. Ve önünde daha da zorlu bir yol olduğunu düşünürken ve parmaklarının arasında samanları sıkarken, tek başına pis bir bodrum sıcağının rahatlığında uykuya daldı.

Diğer taraftan Athansor, dümdüz durdu ve başını kaldırdı. Huzursuzdu; kulakları, bir sivrisineği takip ediyormuş gibi sürekli kıpırdanıp durdu, gözleri ise fıldır fıldır ileri geri gidip geldi. Peter Lake derin bir uykuda olmasa, beyaz atının, uzaktaki muharebeyi fark etmiş bir savaş atı kadar gerildiğini görecekti. Havada bir şey vardı ve beyaz atın tedirginliği artarken, yüreğini de hayrette bırakan anılar bastı.

*

Uzun bir süre sonra, Peter Lake bir rüya gördü: kendisi saman üstüne uzanmıştı ve ısınsın diye de sırtını ahşap duvara dayamıştı. Athansor, karanlıkta beyaz bir bulanıklık hâlinde, endişeli, hoşnutsuz ve huzursuz kıvranıyordu. Peter Lake rüya gördüğünü biliyordu; daha sabah olmadan çok önce, bodrum duvarının zemine yakın yarıklarından içeriye gümüşi bir ışık dolmasına şaşırmadı.

Yüksekteki pencerelerden biri, Aralık’ta bütün cümbüşüyle ışıyan ay büyüklüğüne ulaşana kadar ve buzla kaplanmaya başlamış gibi ışımaya başladı. Bu ışık, şafağın söküşü gibi ama ondan çok daha hızlı, gittikçe güçlendi; hiçbir renk tonu yoktu, kızıllar, sarılar yoktu. Sadece, gümüşi ve maviydi; yaklaştıkça daha parlak ve daha yoğun bir ışık hâline geliyordu. Normal gün ışığı ağırlığında olsa rüyayı tuz buz ederdi ama sanki her şeyi yüzdürüyormuş gibi bir aydınlanma olduğu için rüyaya, içe işleyen bir anlam katıyordu. Güçlenen gümüşi-mavi ışığa birçok huzursuz ses de eşlik

ediyordu. Ses tonları ve statik elektrik çarpışıyor, onları yukarı kaldıran bir savaşla birbirine dolanıyordu. Rüzgâr ve seslerin örüntüsü delinmez bir kalkana dönüştü. Bu akkora dönüşmüş bulut duvarıydı; bütün galeyanı ile Manhattan’a doğru ilerliyor; kendine kolye yapan bir fırtınanın, amber renkli parlak deniz kabuklarını bir plaja yığması gibi, adanın kıyısından süpürdüğü kayıp ve kırık sesler ile ışığı, önünde sürüklüyordu. Fakat bu kasırganın katı bir gözü vardı: sakin bir merkez; şehrin üstünden basınçsız bir sükûnetle geçecek, yüksekliği sınır tanımayan bir sessizlik bacası. Yaklaşması, Peter Lake’i rüyasında uyandırdı ve gözlerine dolan gümüşi ışıkla doğrulup oturdu. Athansor kendini zor zapt ediyordu. Sanki vakti ermiş gibi titriyor ve ayağını yere vuruyordu. Gözleri ruhunun çatısına tırmanmış ve kımıltısız donmuş Peter Lake, Athansor’un, devasa motorlar ve sızlanan türbinler misali iç güçlerini hissedebiliyordu.

Rüzgâr güney yönden patladı. Ağaçlar eğildi, yaprakları duraksız bir telaşla titrediler. Peter Lake, çöp bidonu kapaklarının yerlerinden fırlayıp, top mermisi gibi uçtuklarını duydu. Çöp bidonlarının kendileri de büyük bir hızla caddeler boyunca yuvarlanmaya, som demirden mermiler gibi dükkânların vitrinlerine çarpmaya başladılar. Rüzgâr ve ışık birbirlerine baskın çıkmak için yarışırken, evin kalasları sallandı ve gacırdadı. İkisi de kazanamadı ama toprak, üzerindeki her şey tertemiz süpürülüyormuş gibi ürperdi.

Sonra uluyan rüzgâr durdu; şehri, bütün her şeyi içine alan bir sükûnet sardı ve onu devre dışı bıraktı. Hiçbir şey kımıldamadı; ne insan ne hayvan. Sular durulmuştu ve her şey olduğu yere kök salmış gibiydi. Şimdi ışık gerçekten de sel hâlini almıştı. Ürkütücüydü. Göz yakıcı bir ışımayla limanın üstünde patladı ve şehre doğru ilerledi.

“Bu bir rüya, bu bir rüya,” dedi Peter Lake, kendi kendine; defalarca ve titreye titreye. “Bu bir rüya.” Bodrumun kapısı usulca menteşelerinden çıktı ve uçup gitti, sessizce gözden kayboldu. Gümüşi ışık saman dolu odanın merdivenleri yıkayarak serin bir ışık gibi içeriye doldu. Aniden ışık söndü ve gece oldu. Hâlâ rüyadaydı; Peter Lake, göçmüş gibi kendini dayandığı duvara bıraktı; şimdi nefes alabiliyordu. Aklını başına toplayabildiği o kısacık zamanın pek fazla bir yararı olmadı; çünkü şimdi başka bir şey görüyordu. Rüya da bile olsa, bu olabilir miydi? Beyaz, gümüşi ve mavi bir akkor, ay kadar yuvarlak bir ışıma küresi içinde, Beverly bodrumun kapısında duruyordu. Kendisini taşıyan ışık rampasından aşağıya süzüldü.

Elinde, yıldızlardan ve pırlantalardan yapılmış zincir misali, bir at yuları vardı. Işığının kaynağı kendisiydi ve onun yanında, Athansor küçük bir Shetland atı gibi kalıyordu. Athansor, Beverly'nin gelmesiyle sakinleşmişti; sanki onu bekliyor gibiydi ama rüyadaki Peter Lake ölü gibi bayıldı. Fakat rüya gören Peter Lake, eski tarz saç örgülü Beverly'nin Athansor'u tımar etmesini ve onunla anlaşılmaz bir şeyler konuşmasını seyretti. Hareketleri ve ifadesi, atını tımar eden bir kız gibiydi ve ışık yayıyordu. Rüya gören Peter Lake, rüyadaki Peter Lake'in kendine geldiğini ve Beverly işini bitirene kadar seyrettiğini gördü. Sonra Beverly döndü ve doğrudan ona baktı. Beverly yanına yaklaşınca, Peter Lake, o semavi yuları tuttu. Beverly gülümsüyordu ve gözleri kıpır kıpırdı ama yuları geri çekti. Peter Lake onu öyle sıkı tutmuştu ki yular ellerini kesti; daha fazla tutamadı ve karanlıkta uyandığını hissetti. Beverly ile kalmak istedi. O gizemli, statik elektrik yüklü, acayip ışıklı odada, Beverly ile kalmak istedi ama rüya canlılığını kaybetti, ışık çekildi; karanlığa mahkûmiyeti içinde hatırladığı en son şey, tarifsiz bir acı, bir kayıp, bir öfke oldu.

*

Gün doğmazdan bir saat önce, Peter Lake'in rüyasında Beverly'yi gördüğü ahırın dışında, tuhaf bir hazırlık vardı. Hemen hemen panik hâlinde bir telaşla, Güdük Kuyruklar, onların işbirlikçileri ve işbirlikçilerinin işbirlikçileri, silahları ve makineleri ile caddelerde ve meydanlarda, asker nizamı mevzileniyorlardı. Pearly, benekli bir kır at üstünde bir yerden bir yere koşarak, muharebe düzenini denetliyordu. Yardımcılarından biri, birkaç taburu Brooklyn'den yola çıkarmış, Büyük Köprü yönüne sevk ediyordu. Bu, savaş onları rüzgâr önündeki tozlar gibi süpürüp götürene kadar çetelerin son seferberliğiydi. Bu bir 'swan song* olacaktı ve bu şarkıyı söyleyen kuğu küplere binmiş durumdaydı.

---

* Çevirenin Notu: İngilizceden kelimesi kelimesine 'kuğu şarkısı' olarak çevrilebilecek deyim, ölmeden önce son ve en güzel ötüşünü yapan bir kuğu efsanesine dayanıyor. Yerleşik kullanımı 'bir sanatçının son gösterisi veya son eseri' ya da daha yaygın kullanımıyla, 'jübile anlamında.***

Çöküşe geçtiklerinde, çeteler acayip bir cürümkâr havuzuna dönmüştü. Toplanmakla meşgul iki bin askerin çoğunun boyu bir buçuk metreden fazla değildi. Bir yerden bir yere gidişleri silahlı adamların zarafetiyle değil, paytak paytak yürüyerek oluyordu. Şişman olanların çoğu, Cecil Mature'nin yarık gözlerini taşıyordu ama onun sevimliğini taşımıyorlardı. Sayılarının üçte biri cidden topallıyordu ve köstekli gibi yürüyordu.

Üçte biri, hatta belki fazlası, yürürken acayip bir takır tukur sesi çıkarıyordu. Konuşurlarken, şampanya tıpası patlamış, tavuklar gıdaklamış, gargara yapılmış ve köpekler hırlamış gibi oluyordu.

En sıradan görünenler, azılı katillerdi; eskiden onlara Vahşi köpekler denirdi, çünkü arkadaş markadaş tanımazlar, en gem almaz çetelerde bile hoş görülemeyecek ölçüde birbirlerine saldırırlardı. Onlar da şimdi taburların içindeydi.

Pearly, Güdük Kuyruklar, Ölü Tavşanlar, Çirkin Tıkaçlar, Mutlu Mertekler, Taş Çetesi, Paçavra Çetesi, Ahır Çetesi, Kırık Kaburgalar, Beyaz Şalter Çetesi, Corlear Hook Sıçanları, Five Points Çelik Levye Çetesi, Alonzo Truffos, Köpek Tasmaları, Ay Körfezcileri, Yılan Kasnakları, Bowery Şeytanları ve diğer birçok çetenin kalıntılarını bir araya toplamıştı. Şehirdeki bağımsız çalışan diğer bıçakçılar, kundakçılar ve başıbozuklar dâhil iki bin kişiden fazlaydılar.

Chambers Caddesi'nin güney bölgesini boşaltması için polise gerekli rüşvetler verilmişti. Pearly, sadece tek bir adamın peşinde olduğuna ve hiçbir mala zarar gelmeyeceğine dair gerekli güvenceyi de vermişti polise. Hırlayan köpekler ve aksayan cüceler ordusunu, oraya buraya at sürerek, benekli kır atıyla kendi adamlarının üzerinden atlayarak ve konuşlanma tertibini gözden geçirerek, gerçek bir general edasıyla mevzilerine yerleştirdi. Brooklyn koluyla telefonla konuştu. Hazırdılar. "Manhattan hazır mı?" diye sordular. Pearly müspet cevap verdi. Manhattan'daki bin altı yüz asker tamamen silahlıydı ve mevzilenmişti. Bulut duvar, mevsim değişirken Eylül ayında bunu sık sık yapardı ve şimdi pek sakinleşemeden körfeze geri dönmüş olsa da Pearly, güneş doğup ortalığı sakinleştirdiğinde bulut duvarın daha da geri çekileceğine bahse girmeye hazırdı.

Güneş doğdu ve kan çıkacağını düşündükleri için birbirleriyle yüksek sesle konuşmaktan kendilerini alıkoyamayan bücür cürümkârların büyük ordusunu aydınlattı. Hepsinde gerçek silahlar vardı ve o silahları kullanmayı seviyorlardı.

Pearly, Peter Lake'in bodrumdan çıkmasını bekledi; bodrum sahibi Peter Lake'in orada saklandığına yemin etmişti. Kış rüzgârında kalmış büyük gri bir kedi gibiydi Pearly ve kıvılcımlar saçıyordu. Yerinde duramıyor, saniyeleri sayıyormuş gibi başı aşağı yukarı sallanıyor ve jilet gözlerini bodrum ahırın açık rampasından ayırmıyordu.

*

Peter Lake, "Yüce İsa!" diyerek uyandı ve kendini sırtüstü samanın üstüne attı. Hava yarı aydınlanmıştı bile ve bir kere uyandıktan sonra ister mutlu olsun ister mutsuz, bir daha tekrar uyuyamazdı.

Doğrulup oturdu; Athansor'a baktı; atın koşmak ister gibi bir hâli vardı. Peter Lake koşmak için acil ihtiyaç hisseden başka atlar da görmüştü ama bu hep Belmont'da bir şırınga atropinin* tehlikeli durumlar yarattığı zamanlardaydı. Athansor o atların on tanesini teker teker geçebilirmiş gibi bakıyordu.

Peter Lake kendini şaşılacak derecede güçlü ve enerjik hissediyordu.

Tamamen uyanmıştı ve Athansor'u sürmek istiyordu. "Onu şehir dışına çıkaracağım," dedi yüksek sesle. "Kahrolası eyaletin bir ucundan öbürüne kadar koşacağız." Ayağa kalktı ve sabah getirilmesini istediği sıcak su zannettiği şeye doğru yürüdü ama sadece bir gece önceden kalan suydu. Suyun sıcak olup olmadığına bakarken avuç içlerinin ve parmaklarının, sanki elmastan bir zinciri avuçlamış da zinciri elinden çekmişler gibi fena kesiklerle yaralanmış olduğunu gördü.

---

* Çevirenin Notu: Atropin, güzelavrat otundan elde edilen ve panzehir olarak kullanılan zehirli bir madde.***

Durup bunu düşünmek istemedi; acele ederse iyi olacağını düşündü, çünkü Athansor'un enerjisi öyle yükselmişti ki ahırın duvarları, içine altı lokomotifin birden aynı anda girdiği bir istasyon sundurması gibi titreşiyordu.

Sonra Peter Lake, artık mevzilerine yerleşmiş ve hazır oldukları için sessiz olmalarına gerek kalmayan bin altı yüz adamın sıra dışı gürültüsünü duydu. "Bu da ne böyle?" diye sordu Peter Lake, kendi kendine. Kapıdaki rampaya fırladı ve elli metre ileride, bomboş meydanda yarım ay oluşturacak şekilde dizi dizi sıralanmış bin altı yüz adamı gördü. Pearly kır atının üzerindeydi ve kendinden çok emin bir edayla gülümsüyordu. Peter

Lake, onu gördüğünü belli ederek gülümsedi. “Aferin sana Pearly, iyi iş!” diye bağırdı, aradaki mesafenin ötesine. “Fakat henüz hiçbir şey bitmedi.”

“Hayır, Peter Lake,” diye bağırdı Pearly. “Henüz hiçbir şey bitmedi.”

“Ne elde edeceğini sanıyorsun,” dedi Peter Lake, Pearly’nin ordusuna göz gezdirirken, “hele de bu geri zekâlı soytarılarla?” Cevabı beklemedi, içeri döndü; Athansor’un sırtına atladı ve at muazzam bir güçle ileri atıldı. Peter Lake, kolayca adamların üstünden atlayıp kaçmaya niyetliydi. Pearly nasıl bu kadar aptal olabilirdi?

Athansor ahırdan ekspres tren gibi fırlayınca, ablak bücürler ordusu nefesini tutmak zorunda kaldı. Fakat büyük bir hızla da durmak zorunda kaldı. Peter Lake kendi nabız atışını hissetmeye başladı. Atlamayacaktı. Bu acayip zavallı ordu sivri uçlu mızraklarını on-on iki metre havaya kaldırdılar.

Athansor’un o mızrakların üzerinden aşabilecek kadarlık bir gerilme mesafesi yoktu: Athansor dikey havaya kalkıp onları aşamazdı.

Sol taraftaki küçük bir açıklık haricinde bütün önü tıkalıydı. Peter Lake, Athansor’u mahmuzladı ve o gediğe ilerledi. Ardından Pearly’nin ordusu canlanmış gibi bağırmaya başladı. Dikkatlice hazırlanmış bir plandı. Peter Lake gedikten çıkar çıkmaz, yüz tane ufak adam, ellerinde mızraklarla yan sokağın ağzını tıkadı. Binalara monte edilmiş kalaslara ağlar gerilmişti. Ve bir düzine kadar hırçın köpek de Athansor’u taciz etmek üzere tasmalarından salınmıştı.

Athansor köpekleri çiğnedi veya üzerlerinden atladı ama hızını kesmişlerdi. Tek bir silah bile atılmamıştı. Pearly’nin adamları Peter Lake’i köprü rampasına yönlendirmekle meşgullerdi. Peter Lake onların ne yapmaya çalıştıklarını anlıyordu ama kaçacak yeri yoktu. Köprüye yaklaştıkça daha çok ağ, daha çok mızrak ve takipçilerinden yükselen daha çok bağrışma vardı.

Nihayet, gidecek başka bir yer kalmayınca ve yüz tane sivri mızrak onu dürterken, Athansor tereddüt içinde rampaya çıktı. Ağzı köpürmüştü. Dişlerini gösterdi. Düşmanlarının üstünden atlamak veya onlarla savaşmak için bir fırsat arıyordu ama yoktu. Köprünün asma kablolarının üstüne de kuleler boyunca ağır ağlar asılmıştı.

Brooklyn yönüne gitmekten başka çaresi yoktu.

Peter Lake’in tahmin ettiği gibi Brooklyn tarafı da sıkıca ağ kaplanmış, köprü kablolarına palamar ve trol ağları asılmıştı. Yürüme yolu kendisine

doğru uygun adım yürüyen mızraklı adamlarla doluydu.

Athansor şimdi mızrak yüksekliğini aşabilirdi ama katedral kemeri gibi kemerler mızrak başlarının sadece bir metre yukarısına kadar inen ağlarla kaplıydı.

Peter Lake bir doğuya bir batıya doğru dörtnala at sürdü ve bir çıkış yolu aradı. Birçok atın birçok savaş meydanında, şimdi kendisinin Athansor'a yaptığı gibi, binicileri korkudan nefesi kesilmişken, koşan kaplanları taklit ederek döndürüldüğünü, dizginlendiğini ve mahmuzlandığını biliyordu. Gidecek hiçbir yerleri yoktu; onun için ileri geri koşuyorlardı. Şehir, kuzey ve batı yönünde bir sonbahar mavisiyle parlıyordu. Brooklyn hâlâ uyuyordu. Nehrin üzerinde, rüzgârın yarattığı kara izler vardı. Ve güney yönünde, rıhtımların üstüne, gözü dönmüş hiddetiyle bulut duvar yayılmış, körfezin üstünde kıvranıyor, suda anaforlar yaratıp tabanında yuvarlanan dalgalarla çizgiler yaratıyordu.

Nehrin üstünde, su seviyesinden otuz metre kadar yukarıda bütün yapabildikleri, düşman yaklaşırken ileri geri koşmaktı. Peter Lake'in görebildiği tek çıkış iki şeyin birlikte olmasıydı. Onlarla savaşırken, gerilerine düşmeyi başarabilir ve kaçabilirdi. Silahı yoktu.

Athansor zor nefes alıp veriyordu.

İki taraf da durdu. Pearly, Peter Lake'in beklediği karmaşayı yaratmayacak kadar akıllıydı. Oldukları yerde durdular; mızrakları ağlara yakın kaldırdılar ve yerlerinde kaldılar. Ondan sonra, iki ana guruptan savaşçılar Öne çıktı. Sayıları yüz kişi kadardı. Daha kısa mızrakları, kılıçları ve tabancaları vardı. Pearly, işi bitirmeye ayaktakımının yeterli olmayacağını bildiği için onları durdurdu ve en iyi adamlarını Peter Lake ve atını öldürmeye gönderdi.

"Başka şansımız yok," dedi Peter Lake, Athansor'a. "Bu sefer dövüşeceğiz."

İlk grup yaklaştı. Tutuk davranıyorlardı ki öyle olmalıydılar zaten.

Athansor şahlandı ve mızrakları ittirdi. Askerlere saldırıp onları yere yıktı. Onları ısırıp ayaklarının altında çiğnedi. Bir mızrak ormanı içindeydi ve göğsü ve yan tarafları kesildi. İkinci bir gurup onun yaralandığını görünce, dövüşe katıldılar ve ateş etmeye başladılar. Kılıçlı biri Peter Lake'in üzerine atladı ve sırtını boydan boya kesti. Peter Lake hiç acı hissetmedi. Adamın elinden kılıcı aldı. Şimdi bir silahı vardı. Bütün öfkesi ve gücüyle kılıcı salladı.

Athansor tekrar şahlandı ve toynaklarını saldırganların göğsüne indirdi. Çalı kırılması gibi sesler çıktı. Kılıç kılıca çarpışırken, Peter Lake artık öleceğini anlamıştı. Athansor'un yüzüne ateş ediyorlardı; mermiler kemiklerine saplandı ve hisar tepesindeki bayraklar gibi kulaklarını parçaladılar. Kurşun kaslarını deldi ve karnına doldu. Peter Lake'in de her yeri yaralıydı ve kanıyordu. Üşüdü. Pearly savaşçılarına geri çekilmelerini emretti. Peter Lake etrafında bir sürü ölmüş adamla yalnız başına kaldı. Kendisi ve Athansor yaralarından dolayı sarsılıyorlardı. Amaçsızca dolandılar. Peter Lake, Pearly'nin ikinci ve üçüncü dalgaları da dövüşe hazırladığını gördü. Buna katlanmak imkânsızdı.

Aşağıdaki nehre baktı. Çok uzaktaydı; çok çok uzaktaydı. Ama muhteşem bir mavilikti ve eğer ölmesi gerekiyorsa, Büyük Köprünün kanla kaplanmış zemini yerine, o maviliğin içinde ölmek, çok daha iyi olurdu. Kaybedecek hiçbir şeyleri yoktu. Atlayacaklardı.

Rüzgâr, ağların ve kabloların arasından ıslık çaldı. Peter Lake son bir defa şehre baktı; sonra güneye, bataklık yönüne döndü.

Pearly'nin ikinci dalga adamları yaklaşmaya başladı. Athansor kaplan adımlarına başladı ama bu defa köprü platformunu kuzeygüney yönünde adımlıyordu. Herkes atın delirdiğini düşündü.

Öldürmek için ateş etmeye başladılar. Athansor aldırmadı. Hazır olduğunda arka ayaklarının üstünde yaylandı. Pearly'nin adamları, hiç böyle bir şey görmedikleri için donup kaldılar. Athansor'un topladığı gücün dalgaları gözle bile görülebiliyordu sanki. Arka bacakları üzerinde güç toplarken tortop olmuştu neredeyse. Sonra kükrer gibi kişnerken bacakların gerilimi çözüldü; uzun, beyaz ve ipeksi bir hareketle havaya uçarken, önüne çıkan ağ ve kabloları kolaylıkla aştı.

Bir an için körfezin üstünde, havada asılı kaldılar. Peter Lake düşeceklerini beklemişti ve bundan memnun olacaktı ama düşmüyorlardı.

Athansor yükseldi, yaralı ön ayaklarını öne uzatarak ileri doğru atıldığında, yanlarından geçen rüzgâr ıslık çalıyordu.

At ve binicisi beyaz bulut duvarına doğru uçuyorlardı. Peter Lake arkasına baktı; şehir bir yusufçuk kadar küçülmüş ve sessizleşmişti. Bulutun içine daldıklarında dünyaları, işkence görenler korosu gibi tiz ve keskin çığlıklar atan hızlı bir sis fırtınasına döndü.

Saatlerce uçtular; nefes almak anbean güçleşirken, Peter Lake'in atın üstünde kalması da gittikçe zorlaştı. Athansor'un hızı arttıkça, bulutun

çalkantısı da bulanık bir beyazlığa dönüştü. Peter Lake şehri düşündü. Orada çok zahmet çekmişti ve şimdi şehir, yahn ve kibirli bir sığınaktan, sevecen bir yere dönüşmüş gibiydi. Beyazlık körü olmasına rağmen, gözünün önüne parlak görüntüler geldi; zamanda bir adaymış gibi, şehrin renklerini, yumuşaklığını ve parıltılarını özledi.

Nihayet, Athansor bulutların tepe noktasından da yukarıya çıktı.

Kendilerini kara ve havasız bir gökyüzünde buldular. Peter Lake, Beverly'nin tasvir ettiği şeyleri gördü ve kendi kapasitesini de aşan huşu hissetti. Nefes alamıyordu ve atın üstünde kalırsa öleceğini biliyordu. Usulca Athansor'u okşadı ve kendini bulut tarlasının içine bıraktı. Bu, yükseklerdeki berrak dünyayı son görüşü oldu; takla takla düşüşü bulutlara bürünürken, zamandan arındı. Bulutların içinde, denizi terk etmiş göller vardı ve beyaz havanın içinde uzun ve derin kıvrımlar hâlindeydiler. Peter Lake düştü ve düştü ve düştü; artık iradesi kaybolmuştu. Kolları ve bacakları havada yayılıp sallandı. Boynu, bir bebeğin yumuşak boynu gibi büküldü.

Peter Lake, bu beyaz dünyanın içinde yuvarladı, yuvarlandı. Ve sonra, tamıyla unutulmuş olarak, onun sonsuz gazabının derinliği içinde yitip gitti.

II – ŞEHRİN DÖRT GİRİŞ KAPISI

ŞEHRİN DÖRT GİRİŞ KAPISI

Her Şehrin giriş kapıları vardır ve taştan kapılar olmaları gerekmez.

Başlarına dikilmiş askerlerin veya muhafızların olması da gerekmez. En başlarda şehirler, gizemli ve karanlık bir dünyanın mücevherleriyken, genellikle dairesel bir şekilleri ve onları koruyan duvarları olurdu. Şehre girmek için, kapılarından geçilmesi gerekirdi ki bu girişin ödülü, merhametsiz ve külfetli talepleri bitip tükenmeyen, yeşillik, beyazlık ve mavilikleri içindeki vahşi özgürlükleriyle bunaltan ve ancak şehir kapılarında biten ormanlar ve denizlerden sonra, sıcak bir sığınak bulmaktı.

Zamanla, surlar daha da yükseldi, daha da sağlamlaştı; derken, sonra basbayağı yok oluverdiler; yerlerini, taştan daha kurnaz, daha mahir, daha zorlu ve şehri, bütün maneviyatını içinde tutan bir taç gibi kuşatan mânialara bıraktılar. Bazıları manialarının var olmadıklarını iddia etti ve onları küçümsedi. Fakat bedenleri bu yeni duvarları hiç zahmetsiz geçip içeri girdikleri hâlde, ruhları (ki ruhların da olmadığını iddia ediyorlardı) giremedi ve şehir çeperlerinin dışında öksüz ve yetim kaldılar.

Bir şehre eksiksiz girmek için, bu yeni giriş kapılarından birinden geçmek gerekir. Sağlam taştan atalarına kıyasen, bu kapıları bulmak çok daha zordur; çünkü bu yeni kapılar, testlerdir, sınavlardır, çeşit çeşit düzeneklerdir, aygıtlardır ve adaletin icra edilmesidir. Bir zamanlar bir harita vardı, şimdi çoktan unutuldu; üzerinde uyuyan veya galeyan hâlinde rengârenk hayvanlar olan antik çizimlerden biriydi. O haritayı görenler, haritanın en süslü ve aydınlanmış yerlerinin, kapıları sembolize ettiğini söylerlerdi.

Doğu kapısı sorumluluk yüklenme, güney kapısı keşfetme arzusu, batı kapısı güzelliğe sadakat ve kuzey kapısı da diğerkâm aşk içindi. Ancak kimse bunlara inanmadı. Dediler ki: “Böyle girişleri olan bir şehir var olamaz, çünkü öyle bir şehir, olağanüstü muhteşem ve mükemmel olur.” Böyle olduğuna karar verenler, o haritayı her kim görmüşse o kişinin sadece hayal gördüğüne de karar verdiler ve bütün mesele bir rüya sayıldı, görmezden gelindi ve unutulup gitti. Elbette, bu unutuş, ebediyen var olmak üzere, onu özgür bıraktı.

COHEERİES GÖLÜ

Çin İtalya’dan ne kadar farklıysa, Yukarı Hudson* da New York ve onun engin körfezlerinden o kadar farklıydı ki iki bölgenin birbiriyle tanışabilmesi için bir Marco Polo gerekirdi. Eğer Hudson Nehri heybetli bir yılana benzetilecek olursa, New York, o yılanın, duyularını, edalarını, beynini ve sivri dişlerini taşıyan başıydı.

Nehrin yukarısı, daha uysal, daha kuvvetli; uzun, pürüzsüz bedeninin sert adaleli boynuydu. Bu yılanın çıngırağı** yoktu. Albany bir zamanlar çangırtı koparmaya çalıştı ama duyulabilir bir ses yaymayı beceremedi.

____

* Çevirenin Notu: New York ile Albany arasında, Hudson Nehri üzerinde bir yerleşim ve o bölgenin adı.

** Çevirenin Notu: Çıngıraklı yılanların kuyruk ucunda bulunan ve ses çıkaran organ. Albany’nin Hudson Nehri üzerindeki konumu, yılana benzetilen nehrin, bu organla temsil edilebilecek noktasında.***

Her şeyden önce, Hudson’ın manzarası ve tabiatı, aşk çağrıştıran bir görüntüydü. Oraya denizden varmak isteyen biri, şakrak müziklerini yüksek köprülerin yaptığı bir seri görkemli düğünden geçmek zorundaydı. Sonra, iki yakasının arası, herhangi bir çift uzun bacağın teslimiyetle açılabileceği kadar geniş, durgun, huzur dolu, ferah, kadınsı körfezlere uğrar; ardından da keyifle üst üste sarmaşan kıvrımların sonsuzluğu başlardı. Nehre kavuşan yan kolların vadileri binlerce bakımlı bahçeyle kaplıydı. Nehrin iki yakasındaki kasabalar, kendilerini muhteşem manzaraya dâhil olmaya veya tarihin bir asrındaki bir zamanında keyfini sürdükleri temiz havanın sonsuz büyüsünün hatırasına adamışlardı. Eski opera binaları, büyük malikâneler, gizli yeraltı odaları, sarmaşık çitler, Felemenklerin inşa ettiği büyük kiliseler, nehrin içine bir mil kadar uzanan rıhtımlar; bazı günler bir düzinesi o rıhtımlara asılan, her biri yüz seksen-iki yüz kilo çeken ve havyardan patlamak üzere olan mersin balıkları vardı. Burada paten yapmak emsalsiz bir deneyimdi; belki Hollanda’da bir istisna olabilirdi. Eski Felemenkler, bataklıkların, tarlaların, köylerin arasından geçen yüzlerce kilometre uzunluğunda kanal inşa etmişlerdi; uzun kış gecelerinde dolunayın ışığı altında kaymaya çıkanlar, sadece on dakika dışarıda

kaldıklarını sanabilirlerdi. Kızlar ve oğlanlar sık sık, bütün gece ayla yarışıp, âşık olduktan sonra, sabah gün ağarmak üzereyken ve aşkını herkese ilan edercesine bağıra bağıra eve dönerlerdi.

Hudson üzerinde karasevdaya kapılmışçasına âşık olmak, muhteşem ve çetrefil bir fenomendi. Bazen gülünç ve sevimli olabiliyordu: bayıla bayıla içine düştükleri keyifli tuzakların eziyetine yakalanmış yeniyetmeleri görünce yani. Kasabada iç geçirerek ve kendi kendilerine konuşarak gezinirler, “Seni seviyorum,” derlerdi, hayallerindeki âşıklarına; başkaları ise onların bir kar küreğine veya yumurta sepetine konuştuklarını görürdü. Bütün vadi aşkla çalışıyordu sanki. Fakat neyse ki buralara ticaret ve çiftçilik bahşedilmişti ve mevsimler bereketliydi (kışın buz ve akçaağaç şekeri; baharda kabuklu deniz ürünleri ve çiçekler; yazın sebze, tahıl ve her çeşit böğürtlen; sonbahar hasadında her şey; kereste, maden ürünleri, balina ürünleri, sığır eti, koyun eti, yün ve bütün yıl boyunca üretilen diğer şeyler) ve sanki bunlar olmasa kaos olurdu.

Hudson üzerinde, kalbinizin içine işleyen bir tahsil edinme fırsatınız olurdu hep. Gerisini, aynı büyüsünün, sıcak ve sazlık körfezlerin, parıldayan gümüşi buzların, pırıl pırıl masmavi bir hava okyanusuna gömülmüş yaz veya kar günlerinin, sınırsız tarlaların, Kanada’dan esen rüzgârın ve güneydeki muhteşem şehrin yardımıyla, manzaranın güzelliği hallederdi.

Coheeries Gölü’nün suyu, yuvarlak ve yanardöner bir buzul havuzunun suyu kadar mavi ve bereketliydi. Gümüşi bir dövüş içindeki bereketli balık sürüleri (sudan fırlayan kılıçlar gibi su yüzeyinin üstüne zıplarlar), bir yerden bir yere ışık banyosu içinde, yoğun ve şaşmaz bir sadakatle yüzerlerdi. Göl, fırtınada öfkeli ve zalim olabilir ama suyundan içmek, bir uyanış ve kutsanma gibiydi. Ve her yıl, kışın çok fazla dik ortası olmayan günlerden birinde, Coheeries Gölü bir gecede donarak herkesi şaşırtırdı. En geç Aralık ayının ikinci haftasında, Coheeries Gölü Kasabasının sakinleri, akşam yemeğinden sonra ateşin başında oturur, kasabalarına kuzeyden saldıran Kanada rüzgârının yağması sürerken, tavanlarındaki çatı kirişlerinin karanlığına bakarlardı. Bu rüzgârlar kutup bölgesinde doğar ve büyürler; güneye seyahatlerinde Montrealden geçerken terbiye görürlerdi - ya da öyle olduğu söylenirdi; çünkü Coheeries Gölü sakinleri, Montreal örf ve âdetlerine pek fazla saygı beslemezlerdi.

Rüzgâr, kaplama taşlarını söker, dalları kırar ve bağlanmamış bacaları yıkardı. Rüzgârlar başladığında, herkes kışın geldiğini ve yeni yeni nefes almaya başlayan tarlalarda eriyen buzlu suların, gölü açık sarıya boyayacağı bahara kadar, uzun bir zaman geçeceğini bilirdi. Fakat bir kış mevsiminde, rüzgârlar her zamankinden çok daha sert ve soğuk estiler. Esmeye başladıkları o gece, kayalıklara veya ağaçlara çarpıp ölmüş kuşlar, ağlayan ve bağrışan çocuklar ve alevleri yanıp sönen mumlar gördü. Mrs. Gamely, kızı Virginia ve Virginia'nın yavrusu Martin, o gece küçük evlerinde kaldılar ve gölün üzerindeki su katılmadık cehennemi gözlerinin önüne getirmeye çalıştılar. Karanın suyla buluştuğu noktadaki, yumuşak peruk misali sazlıkları döven devasa dalgaların sesini duyabiliyorlardı.

"Gölün ortasında," diyordu Mrs. Gamely, "su, dev köpük kaleleri gibi kalkıyor ve Donamoula dâhil derindeki bütün canavarlar, yeni sürülmüş tarlada havaya bakan kökler gibi altüst oluyor."

"Dinle," dedi Mrs. Gamely. "Onların çığlıklarını ve yuvarlanmalarını duyabilirsin. Zavallı yaratıklar! Deniz örümcekleri, kıvranan sürüngenler ve en keskin bıçakların melezleri olsalar da gözleri büyük ve ardına kadar açık ve kirpikleri olmasa da insanın yüzüne Şaşı dilenciler gibi baksalar da dişleri kemikten bir jilet ormanı olsa da gene de onların böyle ağladıklarını duymak çok acı"

Karanlığa sımsıkı sarınmış Virginia, deniz yaratıklarının gölün ortasında salata malzemesi karıştırılır gibi altüst olmalarının çığlıklarını dinledi. Bütün duyabildiği rüzgârın sesiydi. Mrs. Gamely, minik gözlerini devirdi ve bir parmağını havaya kaldırdı."Şşş," dedi dışarıdaki sesleri dinlerken. "İşte! Duydun mu?"

"Hayır!" dedi Virginia. "Ben sadece rüzgârın sesini duyuyorum."

"Beraberinde yaratıkların sesini de duymuyor musun, Virginia?"

"Hayır anne, sadece rüzgârı duyuyorum."

"Bahse girerim bu taze akrabamız duyuyordur," dedi Mrs Gamely, tüylü yumuşak pazenleri içinde derin derin uyuyan bebeği kastederek. "Biliyor musun, yaratıklar var," diyerek devam etti.

"Ben onları gördüm. Ben gölün kuzeyinde oturan küçük bir kızken (Theodore ile evlenmezden çook önce), onları her zaman görürdük. Elbette bu çok uzun bir zaman önceydi. Sürüleriyle gezerlerdi ve evcil köpekler gibi evlere yakın kıyılara gelirlerdi. Bazen iskeleye atlarlar ve sandalları batırırlardı. Kız kardeşimle birlikte iskelede dikilir onlara turta parçaları

atardık. Turtaya bayılırlardı. Donamoula elli metre uzunluğunda ve on metre eninde vardı ki o vişneli turtaya bayılırdı. Biz vişneli pastayı havaya atardık o da on metrelik diliyle havada kapardı. Bir gün babam bunun çok tehlikeli olduğunu düşündü ve bize müsaade etmemeye başladı. Ondan sonra da Donamoula bir daha hiç gelmedi.” Kaşlarını çattı. “Acaba görse beni hatırlar mı?”

Annesinin olağandışı tasvirlerini asla tartışmayan Virginia, ortaya atılan bu soruya nasıl cevap verebileceğini düşündü. Annesine baktı: yaşlı kadının, şişman veya kalın denilemeyecek dolgun yapısına; büyük ve güçlü ellerine; kadife ve muslin karşımı, yeşil, robalı, biçimsiz elbisesine; kucağında uyuyan ve ara sıra okşadığı beyaz (ibiği mandalina kırmızısı) horoza; saman yığını gibi toplanmış, yumuşak, beyaz saçlarının altında muziplikle ışıyan yüzünün, birbirine yakın küçük sevimli gözlerine ve yüzünde gördüğü şakacı ve zinde zekâya hem memnun olmuş hem de hayret etmişti.

“Jack (horoz, Quebec doğumlu ve orijinal adı Jacques) elli yıllığına çekip gitse, sonra da dönüp gelse, beni tanır mıydı?” diye sordu Virginia.

“Horozlar elli yıl yaşamaz Virginia. Ayrıca giderse Kanadaya gider ve bir daha asla geri gelmez. Orada Fransızca konuşuluyor biliyorsun; hiçbir şeyi doğru yapmayı bilmezler zaten. Muhtemelen Jack’i de rüzgâr fırıldağı olarak kullanırlar.”

“Tamam ama diyelim ki elli yıllığına gidip gelebildi.”

“Pekâlâ. Nereye gidip gelmiş olsun?”

“Peru’ya.”

“Neden Peru’ya?”

Böyle konuşmalar, insanoğlunun bildiği her konuya değinir ve genellikle de gecenin büyük bir kısmının yönetimini eline alırdı.

Mrs. Gamely, okumayı ve yazmayı hiç öğrenmemişti; kızını, kâtip ve ansiklopedi araştırmacısı olarak kullanır, bulduğu her şey hakkında uzun uzun sorular sorardı. Yaşlı kadının düzen duyusu mantıksız ama çiçeğe durmuş bir meyve ağacının dalları kadar bereketli bir gelişigüzellik mucizesiydi. Mrs. Gamely bir buçuk saatte 150 farklı konuyu kolayca tartışırdı ve Virginia, uçsuz bucaksız ama mükemmel bir plana benzeyen bu konuşmanın sonunda hayretler içinde kalırken, çok şey öğrenirdi.

Mrs. Gamely, her bakımdan bilimden uzak ve cahil olmasına rağmen, kelimeleri bilirdi. Onları nereden öğrendiğini kimse tahmin edemezdi ama

yaşlı kadının kelimelerle arası çok iyiydi. Virginia, gölün kuzey kıyısı sakinlerinin, İngilizcenin hem çok anlamlı hem de yanlışsız çeşitlemeleriyle demlendikleri için lisanlarını, mükemmel bahçe peyzajı yapabilecek bir alet hâline getirdikleri çıkarımında bulunuyordu. Küçük yerleşimler gibi tenha yerlerde yaşayanlar, büyük şehirlerin hepsinde olan girift şeyleri bilmeyebiliyorlardı ama yürekleri zengin oluyor ve böylece kelimeler üretip onları muhafaza ediyorlardı. Mrs. Gamely'nin sözcük dağarcığı muazzamdı. İnsanların hiç duymadıkları kelimeleri bilirdi ve yüzlerce yıl önce ölmüş veya uykuya dalmış kelimeleri her gün kullanırdı. Virginia o kelimeleri Oxford sözlükte arar ve Mrs. Gamely'nin kelimeyi (istisnasız her zaman) mükemmel bir isabetle kullandığını görürdü. Mesela bazı çeşit köpeklerden 'Leviner'1 diye bahsederdi. Quebec yakınlarındaki bölgeye marchlands2 derdi. Liripoop3, rapparee4, dagswain5, caroteel6, opuntia7, sough8, diclesium, bronstrop9 gibi kelimeler kullanırdı. Tasvirlerinde patibulary, fremescent, pharisaic, Roxburghe veya glockamoid gibi tanımlamalar kullanır ve mormal, jeropigia, endosmic, mage, palmerin, thos, vituline, Turonian, galingale, comprodor, nox, gaskin, secotine, ogdoad ve pintulary gibi kelimeler, 13. Yüzyıldan kalma ateşli Napoli dansları ile dudaklarından dökülürdü. Evdeki Sözlüğün kıyıları domuz kulağına dönmüştü; çünkü Mrs. Gamely, yarım düzine dilbilimciyi bile kalpten götürecek kelimelerini anlamayanlara sinirlendiğinde Virginia, gününün epeyce bir bölümünü sözlük kurcalayarak geçirirdi.

"Bütün bu kelimeleri nereden öğrendin anne?" diye sorardı Virginia.

Mrs. Gamely omuzlarını yukarı kaldırır, "Sanırım biz bu kelimelerle büyüdük," derdi. Her zaman anlaşdması güç bir şekilde konuşmazdı. Aslında bazen aylarca, Anglosakson kelime türevlerinin güçlü ve saygın kök ve kalıplarına sımsıkı bağlı kalırdı. O zamanlarda, Virginia rahat bir nefes alır, horoz da mutlu olurdu; çünkü tavuk olsa herhâlde sıkıntıdan günde üç yumurta yumurtlardı.

Yoksa aslında bir tavuk muydu? Kim bilir? Mesele şu ki horoz kendini kedi sanıyordu.

---

1 Çevirenin Notu: Hızlı ve çevik bir köpek cinsi.

2 Çevirenin Notu: Sınır bölgesi.

3 Çevirenin Notu: Atkı veya eşarp ucu; aptal; zekice yapılmış hile.

4 Çevirenin Notu: Korsan.

5 Çevirenin Notu: Kıldan dokunmuş kumaş; yün alerjisi; bir çeşit halı veya yatak örtüsü.

6 Çevirenin Notu: Genellikle 700 libre ağırlığında kuru meyve fıçısı.

7 Çevirenin Notu: Frenk inciri.

8 Çevirenin Notu: Rüzgâr sesi veya dua ederken yapıldığı gibi mırıltılı bir ses çıkarmak.

9 Çevirenin Notu: Son iki kelime Oxford Sözlükten de yaşlı olmalı.***

Rüzgârın hızı daha da şiddetlendi; saman balyalarını uçurdu, ahırları yıktı, gölü karaya sürükledi. Mrs. Gamely ve Virginia, milyarlarca buz parçasının rüzgârla kabararak karman çorman olurken çıkardıkları, o güne kadar yaşamış tüm böceklerin kayıp ruhlarının sesiymiş gibi gelen şiddetli şıngırtılarını duyabiliyorlardı.

Ev inledi ve sallandı; ancak fırtınalara dayanıklı inşa edilmişti; öldürülmeden önce, kendisine ne olursa olsun karısını ve kızını korumaya niyetli Theodore Gamely’nin elinden çıkmıştı. Onun gepegenç karısı şimdi yaşlı bir kadındı; kızı da otuzlu yaşlarındaydı.

Mrs. Gamely ve Virginia, onca zamandır bu evde yalnız yaşamışlardı; sadece Virginia’nın Boissy d’Anglas adında bir Fransız-Kanadalı ile evlenmek için ayrılıp, üç yıl sonra kucağında yeni doğmuş oğluyla tekrar geri döndüğü süre hariç.

“Ev yıkılır mı dersin?” diye sordu Mrs. Gamely.

“Hayır, sanmıyorum,” dedi Virginia.

“Rüzgârın böyle estiğine hiç şahit olmadım, gelen kış zor geçecek.”

“Her zaman zor geçiyor.”

“Fakat bu sefer,” dedi anne, “sanırım soğuk memleketin belini bükecek. Hayvanlar ölecek. Yiyecek tükenecek. İnsanlar hastalanacak.”

Rüzgârın şiddetine uyumlu bu kelimelerin telaffuzu yanlışsızdı.

Aslında, Mrs. Gamely ne zaman ağırbaşlılıkla konuşsa, genellikle haklı çıkardı. Öngörüsü gerçekleşecek olsa da olmasa da o gece rüzgâr saatte yüz altmış kilometre hızla esti ve termometreler eksi yirmiyi gördü.

Kemikleri zangırdatan olağandışı bir rüzgâr sesinden sonra Mrs. Gamely ayağa kalktı ve odanın ortasında daireler çizerek dolanmaya başladı. Sobada güzel bir odun ateşi yanıyordu. Yüzünü tavana çevirerek mutfak masasının etrafında döndü. Zemin ve duvarlara gül, krem ve sarı gibi sıcak renkler hâkimken, tavan alaca bir mordu. Çatı sarsıldı. Jack, Mrs.

Gamely’nin kucağına atladı; o da horozu kediymiş gibi tuttu. “Kar yağar mı anne?” diye sordu Virginia, âdeta hâlâ küçük bir kızmış gibi.

“Bu rüzgârda yağmaz,” dedi Mrs. Gamely. Sobaya birkaç odun daha attıktan sonra, köşedeki, çift namlulu çiftesini almaya gitti.

Çok soğuk bir gecede, zincirlerin kırıldığını, hapishanelerin açıldığını, delilerin dışarı çıktığını, hayvanların çıldırdığını anlattı ve göldeki canavarların eve girmeye çalışabileceğini söyledi.

Bütün gece orada oturdular, yatağa gitmeye bile kalkışmadılar.

Daha Noel’e birkaç hafta vardı ama sanki Noel gecesi gibiydi; Virginia, kucağında bebeğiyle ileri geri sallanırken hayal kurup düşündü.

Evde iki kışa yetecek kadar kuru odun vardı. Kilerde tavana kadar, füme sığır, tavuk ve kuş eti; peynir, kurutulmuş et ve sebzeler; torbalar dolusu pirinç, un, patates; konserveler, reçeller, yerli şarap ve iki kadının pişirme konusundaki müthiş becerilerinde kullanabilecekleri diğer malzeme yığılıydı.

Rafları, okuması zor kitaplarla doluydu; insanın ruhunu yıkıp yeniden inşa edebilirlerdi ve okumayı bitirdiğinde katır tepmiş gibi olurdun. O gece kullanmadıkları yataklarında, bir metre yüksekliğindeki kremşanti kadar hafif, kaz tüyü yorganlar vardı.

Virginia’nın zorlukla atlattığı zamanlar olmuştu; hiç şüphesiz önündeki gelecekte daha da zorları olacaktı. Fakat şimdi evde, bir sükûnet körfezindeydi ve sadece hayal kurmak bile keyifliydi.

Kanada: kelimenin kendisi bile kar kaplanmış tarlalar kadar dümdüz ve soğuktu. Virginia ve Boissy d’Anglas’ın kızakla Laurentians’a varmaları iki günlerini almıştı; kar yüklü ağaçların arasındaki açıklılardan ufukta yükselen ayı seyretmek gerçek bir keyif olmuştu. Kanadada geçirdiği yıllar, hatırlanması zor yıllardı; fakat bütün ihtiyacı o seyahatin anisiydi.

Bir öğleden sonra yola çıktılar; güneş, altın bir tepsi gibi alçalırken. O gün kar, havadan ılıktı ve akşam güneşinin bir duvarda parlaması gibi sarımsı bir ışıkla parlıyordu. Kızağı, biri kestane alı diğeri kiraz ah iki al donlu at, birbirleriyle uyumlu bir eşkin koşuyla çekti ve kuzeyin yabanına doğru götürdü onları. Eşkin adımlarını gecenin derinliklerine kadar korudular ve sağ olsun, göz kamaştıran ayda karda yansıdığı için, gündüzmüş gibi yol aldılar.

Atlar önlerindeki açık yola bayıldılar; açık arazide ve çamlıklarda yarışır gibi yol aldılar. Boissy d’Anglas ve yanındaki, neredeyse kaçırdığı

denilebilecek genç kadın, büyülenmişlerdi. Yüzleri ateş gibi yanıyor, gözleri parlıyordu. Anbean, gölgeler dağlara veya koruluklara dönüştü ve yaklaştıkça kışın dağladığı yaprakları ve kaya çıkıntılarını görebiliyorlardı. Göller ve şarıl şarıl çaylar, yolun iki yanında bir göründü bir kayboldu; tepelere çıkıp dönemeçleri döndükçe, manzara okyanus dalgaları gibi önlerinde yuvarlandı.

Tepsi gibi ay, buz kadar parlaktı. Atlar, ayışığı altında koşmaktan öyle mutluydular ki hiç durmadan ta Kanadaya kadar koşabilirlerdi herhâlde. Fakat donmuş bir gölün kıyısına geldiklerinde durmak zorunda kaldılar. Göl, tepe ve dağ sıralarının arasında, bir anayol gibi kuzeye doğru uzanıyordu. “Bilmiyorum, burada kamp kurup yarın sabah mı yola düşsek yoksa atlar yıkılana kadar gitmeye devam mı etsek. Üç yüz kilometre kadar bu yolu takip edeceğiz. Devam edersek yol bitmeden ölürler.”

“Uyuyabilir misin?” diye sordu Virginia, kendisinin uyuyamayacağını ima ederek. “Sence atlar uyuyabilir mi?”

“Hayır,” dedi Boissy, dizginleri şaklatarak ve kızak kar kaplı gölün üstüne indikten sonra yollarına devam ettiler.

Nehirlerden, tren yollarından, karayollarından, ışıklı yerleşimlerden, mırıldanan değirmenlerden, yükseklerdeki soğuk ormanlardan geçtiler; ağaçlar ayışığını engelleyince yollarını fenerlerle aydınlattılar. Virginia, bir kızakta donmuş ve karanlık çam ormanlarında giderken evi mi hayal ediyordu yoksa evde, ateşin başındaydı da tamamen at toynaklarının kardaki çıkardığı boğuk seslere dalmış, rüya mı görüyordu, bilmiyordu.

Sabah, hasta ve ateşli bir çocuğa gelişi gibi, usul usul, aşırı sıcaklamış ve bitkin bir hâlde geldi Mrs. Gamely ve Virginia’ya. Mrs. Gamely hızla kapıp açtı ve dışarı baktı. Mavi havanın soğuk akımı sıcak odaya olup içerisini arındırırken, “Tek bir kar tanesi bile düşmemiş.

Ne işe yaradı? Bütün yaptığı ısıyı çalmak ve daha çok odun yakmamıza sebep olmak,” dedi.

“Göl ne âlemde?” diye sordu Virginia.

“Göl mü?”

“Göl donmuş mu?”

Mrs. Gamely omuzlarını silkti. Virginia ayağa kalktı ve üzerine kapitone bir ceket giydi. Bebek de aynı türden bir tulumun içine konuldu; beraber göle gitmek için çıktılar. Daha evin köşesini dönmeden, gölün donduğunu biliyorlardı; çünkü hiç dalga sesi yoktu, rüzgârın sesi

tekdüzeydi ve beyaz köpüklere vurduğunda çıkan kuş şarkılarına benzeyen yüz çeşit ses kaybolmuştu.

Göl bir gecede donmuştu; bunun anlamı, merhametsiz ve haşin bir kışın kapıya dayandığıydı. Ne kadar zor bir kış olacağı, gölün buzunun ne kadar pürüzsüz olduğuna bakılarak tahmin edilirdi. Buz ne kadar düzgün ve pürüzsüzse, takip eden kış ayları da o kadar sert geçerdi; daha kar düşmemiş olmasına rağmen, buz yelkenlilerini kullanmak, dünyada eşi benzeri görülmemiş bir olay olacaktı. Mrs. Gamely, gölün pürüzsüz hâlini daha önce de görmüştü ama bu seferki, daha önce gördüklerine hiç benzemiyordu.

Göl, sanki kendi pürüzsüzlüğünün mükemmelliğine gülüyormuş gibi uzanıyordu. En küçük bir dalga şıpırtısı, dalga çizgisi hatta bir su kabarcığı bile yoktu. Dehşetli rüzgâr ve köpük köpük fasılasız dalgalar, ağır mavi suların ani donuşu ile sürülüp gitmiş, yok olmuştu. Göl yüzeyinin astronom aynaları mükemmelliğindeki camsı sonsuzluğunda savrulan tek bir kar tanesi bile yoktu.

"Göl canavarları buz altına sıkıca hapsoldular herhâlde," dedi Mrs. Gamely. Sonra, önlerindeki kışı düşünerek sessizleşti. Buz, pürüzsüz, karanlık ve sakindi.

*

Güneş, Coheeries gölü üstünde iki hafta boyunca, alçaktan ve pırıl pırıl, altın yelesini silkeleye silkeleye doğdu ve battı. Batıdan doğuya bir karar esen hafif bir rüzgâr, çaylardan, kırılan dalgalardan ve sonbahar ormanlarını kırkan fırtınalardan çalınmış bir sahne yönetimiyle şen şakrak sahnelerinden çıkan, enerji dolu sıra sıra opera şarkıcıları gibi rüzgâr ve güneşten kaçan ince dalların ve buz saçaklarının fasılasız tören alayı çıngırtılarıyla gölün lekesiz, kara yüzünü süpürdü.

Sıcaklık eksi on derecenin üstüne hiç çıkmasa da hava ılımlıydı; çünkü esinti hafifti ve gökyüzü bulutsuzdu. Kuyuları da donduğu için hayatları durgunlaşmış göl halkı, güneşin doğuşunu ve batışını gören Dutch usulü bir buz barajı yapmaya başladılar ve Felemenklere has bir kış manzarası yarattılar. Bu manzara onlara atalarından miras kalmıştı belki; belki de benliklerinin derinliklerindeki tarihi anılar, manzarayı boyayan yoğun renkler gibi yenilenebiliyordu.

Gölün kıyısında bir Dutch köyü doğdu. Buz yelkenlileri, yüz tane çiçek buzun üstünde sessizce sürükleniyormuş gibi muazzam seyirleriyle, batı

kıyısından doğuya doğru yarıştılar ve tekrar geriye döndüler. Yakınlarında, pırıl pırıl çelik çarklar büyülü kesikler atıyormuş gibi hafif bir ses oluşuyordu sadece. Biraz uzaktan ise bir buhar motorunun zar zor duyulabilen sesine benziyordu. Gölün üstünde, dairesel dizilmiş, çarpma kapılı balık tutma kabinlerinden oluşan ve soba bacalarından domuz kuyruğu gibi bükülerek dumanlar yükselen minyatür köyler peydah oldu. Bu kabinlerin içindeki ateşin, geceleri buzun üstüne turuncu ve sarı çizgiler hâlinde düşen yansımaları, kama ucu gibi sivri noktalarda son buldu.

Kızlar ve oğlanlar, patenleri üstünde, kalçalarına ve omuzlarına bağlanmış balon yelkenlerle sınırsız uzaklıklara kaydılar ve birlikte ortadan kayboldular. Bomboş aynanın üzerinde öyle uzaklara gittiler ki kıyı görünmez olduğunda, yelkenleri katlayıp buzun üstüne yaydılar. Yelkenlerin dalgalı kabartıları üstüne uzanıp; böyle şeyleri görmek için buz yelkenlilerine atlayarak boş alanlara giden daha genç çocuklar tarafından keşfedilmemek ve hayran bakışlarından ölene kadar utanmamak için, bir gözleri ufukta, yaklaşmakta olan bir buz botu görüntüsü arayarak, birbirlerini okşamaya ve öpüşmeye başladılar.

Kıyıdaki ateşlerin parlaklığı, rıhtımlara ve körfezin içlerine bir kolye kavisi gibi yayıldı. Her ateşin üstünde, sıcak çikolata, rom veya elma şarabı ile cızırdayarak kızaran geyik eti vardı. Karanlıkta buz üstünde paten kaymak, arkadaşlarla iletişim kurmak için Piştov atışı yapmak, uzayda yolculuk etmek gibiydi; çünkü gölün üstünü bir fanus gibi örten gökyüzünde ve ufka kadar inen derinlerinde, bir sürü parlak yıldız vardı. Yıldız ışıkları buzun üstüne, ışımaktan donana kadar loş ışıklar yansıttı. Daha önceden, birisi ortaya bir fikir atmıştı: geniş kızak ayakları üstüne beyaz bir düğün pastası gibi ışıklar donatarak, köy bandosu sahnesi hazırlamak ve kızağa yarım düzine kar nallı saban atı koşup, bütün gece köyde dolaştırmak. Kızaktan ışıklar saçılırken ve mestane köy halkı da kızağın arkasından paten yaparak gelirken, Coheeries orkestrası A.P. Clarissa’dan ‘Kışın Ritmi’ gibi büyülü şarkılar çaldı. Gölün girintili çıkıntılı kıyılarında yaşayan çiftçiler, turuncu alevli minik ışık dizilerini ve karanlığın içinde, beyaz bir şatonun rüyadaymış gibi (bir dansçının uzun eteğinin altındaki hızlı adımları gibi) hareket ettiğini gördüklerinde, patenlerini bağladıkları gibi bahçelerinden fırlayıp buzun üstüne atladılar ve ufukta görünen sihirli ışıklara kadar birbirleriyle yarıştılar. Yaklaştıkça, duydukları müzik ile kadınların, erkeklerin, çocukların, bir kızağın

arkasından gelen hayaletimsi dansları karşısında hayrete düştüler. Kayan bir yıldızın ışıksız kuyruğuna benziyorlardı. Genç kızlar müzik eşliğinde dans ediyor, bazıları da sadece kızağın peşinde gidiyordu. Bu karnaval, odun, yiyecek ve diğer malzeme stoklarını epeyce eritti. Aptalca bir şeydi ama Coheeries Gölü sakinleri yakaladıkları, herkesi heyecana boğan bu mükemmel havayı görmezden gelemediler. Lakayt ve çılgındılar. Ruhlarını rahatlatmak için ellerindekini çarçur ederek dans ettiler, şarkı söylediler, doğanın güzel günler getireceğine olan güvenlerinin teyit ederken, önlerindeki sert kışa beddualar ettiler. Yiyecek maddelerini muhafaza etmenin mükemmel ustası Mrs. Gamely bile, stoklarını gönüllü olarak verdi, müsrifçe ondan fazla çeşit yemek hazırlama ve gözünü kırpmadan yüz tane turta pişirme faaliyetine katıldı. O ve Virginia, bando kızağının arkasında paten kayarak gezdiler. Kıyıda, harika, medeni, esprili eski dans figürleriyle dans ettiler. Dansa katılamayan yaşlılar nükteleriyle katıldılar; gençler, danslarında direnmeyi, sevmeyi, sabrı ve en önemlisi güvenmeyi ifade etmelerini söyleyen büyüklerini dinlediler. Yaşadığı güç yıllara rağmen kıyıda, hatta buzun üstünde, dans eden ve gülen dul Mrs. Gamely'yi gördükten sonra hiç kimse bu derse kayıtsız kalamazdı.

Ocak ayının ortasında, kimsenin yeterli yiyeceği kalmamıştı.

Mümkün olduğunca yetirmeye çalışarak yaza kadar bitmemesine dua etmeye başladılar (ki imkânsızdı) ve herkes Aralık ayında çok fazla yemekten sağlıksız bir şişmanlığa geçmişti. “Eden bulurmuş,” diye ilan etti Mrs. Gamely, biraz durgundu ama henüz bunalımda değildi. “Tahminimce,” dedi, kıpır kıpır ve tedirgin gözleriyle kileri gözden geçirirken, “Mart ayına kadar yetecek yiyeceğimiz var. Var da ya sonra? Mart da soğuk; Lamston Tarko ve köpeği, otuz yedi yılında Mart'ın son günü donarak öldüler. Nasıl karın doyuracağız? Sorun bu.”

“Köylülerin bize verecek yiyeceği yok mudur?” diye sordu Virginia.

“Hayır. Onların ürünlerini dolu vurduydu. Bizimkilere bir şey olmadı ve epey iyi ürünümüz olduğu için onlara da verdik. Satmadık bile, öylece verdik. Fakat şimdi hepimiz aynı durumdayız. Kışın rüzgâr öyle esiyor ki kimse yardıma gelemez. Ayrıca biz hep kendi kendimize yettik. Keşke Antoine Bonticue burada olsaydı. O bir çözüm bulurdu; Theodore da bulabilirdi.”

“Antoine Bonticue da kim?”

“Sen doğmadan önce öldü. Coheeries ile marchlands arasında yaşardı. İsviçreliydi; bir örümcek arabayla* dolaşırdı.”

“İsviçreliydi ve örümcek arabayla dolaşıyordu?” diye tekrarladı Virginia.

“Evet,” dedi Mrs. Gamely. “Örümcek arabalar harikadır. Sessizdirler ama kalabalık trafikte kullanamazsın, çünkü ezilme tehlikesi vardır. Biraz yavaş giderler ama gayet ekonomiktirler; özellikle de hafif yükler taşıyacaksan. Antoine Bonticue, kırk beş kilodan daha hafifti. Bir nevi mühendisti. Bir yerden bir yere kablolar çeker makaralar taşırdı. Sanırım kablo çekmek İsviçreliler için bir çeşit terapi oluyor ya da dinlerini bir parçası.

____

*Çevirenin Notu: üç veya dört tekerlekli, yere çok yakın, küçük araba.***

Dur bakayım ne deyip dururdu o?

“Dağ sıraları arasında dengeli bir kavis /

Efendisinin hizmetinde olduğunu söylerken /

kuşatma altındaki imanın gücü /

bir şeyde bir şey bir şey, bir şey bir şey bir şey - bir şey yapar ördekler veya gök kuşakları”

Neyse, Theodore ne yapmamızın lazım geldiğinin bilirdi. Biz de bileceğiz. En azından Marta kadar yetecek yiyeceğimiz var.”

Sonra akşam yemeği hazırladılar: koca bir füme sığır eti parçasını dilimlediler, masaya yarım kilo kadar kuru mısır serptiler, süt ürünü talaşı gibi bir yığın da sert peynir rendelediler. Bu üç malzemeden bir püre yapıldı ve bebeği doyurmaya ayrıldı. Karayla çevrilmiş balık türlüsü gibi bir şey oldu ki dereotu ile bahar gibi bir nefaset kazandı ve onlar yemeye başladıklarında tabaklarındaki yemek canlanıp onlara saldıracak kadar da kırmızıbiber attılar.

Pişirdikleri yemeğin kokusu iştah açıcıydı ama iki kadın aç kaldı; Mart’ta ne yapacaklarını düşünüyorlardı. O gece, belki de yatağa aç girdikleri beşinci geceydi; Virginia cevabı, sessiz arabalarla bir yerden bir yere gidilen, gürültülü gümüş bir kubbenin içinde geçen ve otel yemeği gibi zengin ve şık bir şekilde servis edilen rüyasında buldu.

Mevsim bahardı; dumanlı, gri meydanları ve beyaz gömütleri, salkım söğütleri, safir rengi nehirleri olan büyük bir şehirdeydi.

Bir sepet yılan misali kıvrılmış caddeler örüntüsü içinde, kiliselerinin ve meydanlarının etrafına çöreklenmiş bir şehir; ipek şapkaların ve havalı gri paltoların şehri; yanıp sönen bulut ışığında sessiz bir müzik çalan, sayıklayan yeşil ağaçları, gizli tünellere açılan dükkânları, berrak gündüzleri, kristal sarayları, durmadan türeyen sonsuz tasvirleri olan bir şehir. Şehir canlandı ve Virginia'nın aşığı oldu. Virginia onu hiç çekinmeden, cebelleşmeden kabul etti ve onunla birlikte nefessiz ve çıplak kaldı. Şehir, çalkantılı renkleriyle onu istila ederken, terledi, kapalı gözleri yuvalarında döndü, bir kalçadan öbürüne ileri geri sallandı.

Rüya ona, şehirlerin yiyen, uyuyan, çalışan ve âşık olan büyük hayvanlar gibi olduğunu öğretti; o, mavi okyanusların yer çekimsiz ortamlarında hiçbir yere tutunmadan aşk yapabilen, bir balina kadar hacimli ve devasa bir şeydi. Ve şehir Virginia'ya, geleceğinin (her zaman geleceğinin kendi içinde olduğunu, sadece silkinip çıkarılmayı beklediğini bilirdi) şehirde olduğunu, hayatını bu rüyada gördüğü yerde geçireceğini öğretti.

Uyandığında, hâlâ yarı rüyada gibiydi ve olağanüstü çabadan dolayı sırılsıklamdı; fakat hemen hesap yaptı; eğer bebekle birlikte giderse, Mrs. Gamely'nin hayatta kalmaya yetecek kadar yiyeceği olacağı gibi belki başkalarına da yardım edebilirdi.

Mrs. Gamely'nin en baştaki itirazları, tekrar tekrar anlatılan rüyanın güzellikleri ve incelikleri ile kesildi. "Oraya hiç gitmemiş olsam da," dedi Virginia, "böyle bir rüyayı yaratabilecek kadar iyi tanıyor olmalıyım." Virginia'nın korktuğu olmadı ve Mrs. Gamely, Boissy d'Anglas ile yaşadığı talihsizliği dile getirmedi. Aksine, ilerlemiş yaşına rağmen, unuttuğu bir hedefi tekrar yakalayıp canlandırması mümkün olduğu için onu takip etmeye karar veren biri gibi heyecanlandı.

Virginia ayrılmadan önce binlerce kere birbirlerine sarıldılar ve her seferinde ağladılar. Mrs. Gamely'nin söylediği son şey şu oldu: "Bu dünyada yapmaya çalıştığımız şeyin, zamanı tuz buz edip ölüleri geriye getirmek olduğunu unutma. Yüksel Virginia, yüksel ve bütün dünyayı gör"

Virginia, annesinin ne söylemeye çalıştığını tam olarak anlamadı.

*

Virginia ve bebeği, kar üstünde koşarken gölün kalın buzunu sarsacak büyüklükte atların çektiği büyük bir kızak ile Coheeries Gölü'nün bir ucundan öbürüne geçerlerken, gölün üstü karla kaplanmıştı. Öğleden sonra dağlara ulaştılar; durmadan yokuş aşağı indiler, keskin dönemeç teraslarından dönerken, mavi beyaz bir dünya gördüler. Arada sırada, bir kar atmacası kemik beyazı arazinin parıltılı kamuflajında yükseliyor, hava okyanusu içinde seyrediyor, bir patenciden daha muhteşem bir zarafetle, kanatları üstünde yana kayıyordu.

Dağların tepesine vardıklarında, yüksek rüzgârların, sürükledikleri kar savuruntusunu nerelere biriktirdiğini seyrettiler. Güçlü karasal boralar, pervaz bölgelere çarparken savurduğu karı dikine püskürterek çıkıntılar yaratmıştı. Bu beyaz ipek perdelerin ötesinde tepelerin arasından, altın güneşin parlayan bordürleri görünüyordu. O kadar çok çığlık ve ıslık vardı ki troykanın çanlarının sesi duyulmuyordu. Kızak sürücüsü, pasta gibi yuvarlak bir tepenin zirvesinde durdu. Orada dinlenirken, üzerilerinden havaya beyaz toz yükselen tepeler ve kaya çıkıntıları ile bölünmüş ve çevrelenmiş, bir kar ve buz peyzajı seyrettiler. Atlar başlarını eğip, buz kaplanmış yelelerini silkelediler. "Buradan" dedi kızak sürücüsü, dağ havası esintilerinin ve kendi kaşkolunun engellediği sesini duyurmaya çalışarak, "gölü görebilirsiniz ama sadece doğu kıyısını. Birazdan da Hudson'ı göreceksiniz. Son bir defa bakın; çünkü artık bambaşka bir yere gidiyorsunuz."

Yol, arkalarını görebilecekleri yerlere veya tarlaların içine değil, bakir bir ormanın içinden, yükseklikleri üç yüz metreye varan kayalıklar arasından, kaya matkabı gibi gümbürdeyen ve otuz metrelik meşelerin üstüne buz püskürten çavlan ve olukların bulunduğu buz boğazlarının yakınından, git gide aşağıya inen bir yöne götürdü onları. Savaş baltası gibi taşıdıkları katıksız bir seksenlik boynuzları olan, kırmızı dutlarıyla kana boyanmış dikenli çalılıkları çiğneyen, masumiyetleri rencide edilmiş gibi şaşkın şaşkın ormana kaçan beyaz kuyruklu geyik ailelerinin yollarına çıkarak, loş ışıklı yollardan kaydılar. Karın ve ağaçların, üzerilerine kubbeler kondurduğu maun rengi yollardan geçerlerken, soğuk kar tünellerinin havasını soluyan atlar, zahmetsizce ileri atılarak önlerindeki yolu yuttular. Virginia bebeğini paltosunun altında tutuyordu. Bebeğin adı, en azından şimdilik Martin d'Anglas'dı. Bu soyadı bir ipin ucunda sallanan bir silahşor veya bir paralı asker için pek münasip görünse de mavi

kundaklı bir bebek için pek öyle değildi. Ağzı ve burnu, denizci mavisi kaşmir bir başlığın dışına çıkmıştı ve soğuk havada bir encik gibiydi. Virginia başını geriye atıp atmaca ve kartallara bakmak istedi; ağaçların yükseklerindeki kaba yuvalarında tüneyen, çok sayıda bu türden kuş görünce şaşırdı. Kayıp geçen kızağı lakaytılıkla seyrediyorlardı. “Yukarıdaki bütün şu asıl kartallara bakın,” dedi Virginia, sürücüye. “Altın yaldızlı porselen gibi görünmeseler, Yüksek Mahkemenin emekli yargıçları olduklarını söylerdim.”

Yokuş aşağıya yavaş yavaş alçalan uzun bir inişle, nehir kıyısına vardılar ve tam alacakaranlıkta, Hudson kıyısında bir hana geldiler.

Avluda domuzlar, hancı onları domuz ahırına soksun diye şarkı söyler gibi, bir arada tepişiyorlar ve hanın bacasından bembeyaz duman yumakları yükseliyordu. Virginia ve Martin, ertesi sabah dev bir buz yelkenlisi altı kişilik yolcu ve bagajlarını kanalın açık olduğu bölgeye doğru götürmek üzere yola çıkana kadar handa kalacaklardı; oradan da güneye giden sahil güvenlik gemisine bineceklerdi.

Gecenin ortasında -bazen Martin’in minik butlarında ortaya çıkan isilikten daha kırmızı yanakları olan- hancının karısı kapılarını çaldı. Virginia ışığı yaktı; akşamki, kuzu pirzola, mısır ekmeği ve hindiba salatasından oluşan yemeği fazla kaçırdığı için rahatsızdı. Işık üzerine parladı ve Martin, ışığa tepkisini esnek kol ve bacaklarıyla havayı yumruklayıp tekmeleyerek gösterdi. Virginia sabahlığına sarındı. “Kim o?” diye sordu.

“Uyandırdığım için özür dilerim tatlım,” dedi, hancının karısının uzun yıllar naneli jöle çömleğinde saklanmış sesi, “fakat Mr. Fteley’e Oscawana’dan bir telefon geldi. Sanırım kar savuruntusundan dolayı buz yelkenlileri çalışmıyor; yarın yoluna, önce patenle devam etmek zorundasın. Sahil güvenlik gemisi öğlene kadar bekleyecek. Saat sekizde buradan çıkarsan, yetişmek için bol bol zamanın olur. Mr. Fteley bir yük kızağıyla bagajını taşıyacak”

“Anladım,” dedi Virginia. “Buradan Oscawana kaç kilometre?”

“Sadece otuz,” dedi Mrs. Fteley, “rüzgâr arkandan esecek.”

“Tamam,” dedi Virginia, Mrs. Fteley kapıdan ayrılırken. Işığı kapattı ve beş saniye içinde de uykuya daldı. Rüyasında buz pateni yaptığını gördü ve (sık sık olduğu gibi) ertesi sabah rüyasının tastamam aynısını tekrarlarken buldu kendini.

*

Saatler ve saatler boyunca, dağ eteklerinin arasındaki beyaz bir buz yolu üzerinde, kendinden geçmiş gibi paten kaydı. Virginia, bacak boyu başkalarının omzuna kadar gelen o kadınlardan biriydi. Onu hapiste tutmak mümkün olmazdı herhâlde; çünkü gardiyan anahtarlarını ne kadar uzağa asarsa assın, Virginia bacağını uzatıp, kalça ve baldırını güzelce oynatarak, ayak başparmağıyla anahtarları kancasından alıp kendine çekebilirdi. Bu nedenle paten kaymak onun doğasında vardı. Tek bir uzun hamlesi ile kırk kırk beş metre ilerleyebilirdi ve paten üstünde saatlerce hamle üstüne hamle yapabilirdi. Sadece bir altmış boyundaydı ama mükemmel bir bedeni vardı. Saçları, sağlıklı bir fokun pırıltılı kaim postu gibi mavimsi siyahtı. Mükemmelen oluşuveren, güçlü, davetkâr, yumuşak, bembeyaz bir tebessümü vardı. Fotoğraflarda, kanlı canlı hâli kadar göze çarpmazdı; güzelliği doğrudan ruhundan yansırdı çünkü ve eğer içeriden aydınlatılmamışsa, fiziksel güzelliğin esamesinin okunmayacağının canlı kanıtıydı. Öyle nazenin bir güzel de değildi.

Ciddi olduğunda ciddi, öfkeli olduğunda öfkeli görünürdü.

Kundaklayıp sırtına bağladığı Martin ile birlikte, dönemeçleri alarak ve gözünü kıyı çizgisinin ve buzun buluştuğu yerden ayırmadan nehir boyunca kaydı. Arada sırada durup Martin'i önüne koydu, diz çöküp durumunu kontrol etti. Martin öyle iyi kundaklanmıştı ki evdeki beşiğindeymiş gibi rahat rahat uyuyordu. Sonra bebeği tekrar sırtına alıp daha da güçlü hamlelerle yoluna devam ediyordu. Rüzgâr arkasından esse de saçları geriye savrulacak kadar hızlı gidiyordu.

Arkasından, aşağı yukarı bir kilometrelik bir mesafeden, hancı Mr. Fteley, hafif bir kızağı çekerek onu takip ediyordu. Kırmızı tuğladan ve hırpani görünüşlü ahşaptan yapılmış yerleşimlerin arasından sessizce ilerlediler. Constitution Adası yakınındaki bir nehir dönemecinde, Virginia bir buz ev gördü ve rüzgârdan korunarak biraz dinlenmek istedi. Var hızıyla kaydı ve tam iskelesinin önünde keskin bir dönüşle dururken, patenlerinin bıçağından fırlayan taze ufalanmış, haşin bir kristal sağanağı, ışıl ışıl havaya savruldu.

Evin yan tarafında kızak ve yelkenlilerin girebileceği bir koy vardı; oradan geçerek karanlık girişe doğru kayarken yarım düzine bülbül havalandı. Cam gibi duvarların içerisi, tavan kirişlerine kadar yükselen

saman ve buz bloklarıyla doluydu. Rüzgârdan korununca daha az üşüdü. Martin'i sırtından indirdi ve kundağını açtı.

Bebek uyanmış, sanki harika bir espri dinlemiş gibi pürneşe gülümsüyordu.

Belki de annesi, duvarların çatlakları arasından giren simetrik ışığın merkezindeki soğuktan kızarmış yüzüyle karanlıkta ışıldadığı için mutluydu. Virginia'nın damarlarındaki sıcaklıkla kanı hızlanınca, beraberinde berraklık, metanet ve hafif bir ritmde taşımış olmalı ki bebeği de heyecanlandırmış, gülümsemesine neden olmuştu belki de. Martin'i emzirirken, kendi nabız atışlarını dinledi; başını hafifçe geriye atıp, ardında kuşların yaşadığı buz bloklarının karanlığına baktı.

Uzun zaman önce, Coheeries'in (şimdi içinde bulundukları haşin kıştan sonra) gördüğü en sert kışlardan birinde çiftçiler, Coheeries Gölü'nden buz blokları kesmişler ve gölün kıyısında, Gamely evinden çok çok uzakta olmayan bir buz ev yapmışlardı. Yarım asır kadar, takip eden yıllarda da kesilen buzun altındaki o evden, epey bir kısım ayakta kalmıştı. Sonra bu ev orayı bir matbaa olarak kullanmak isteyen bir adama satıldı ve kimse oraya buz koymadı.

Çok geçmeden eski buz tabakaları ortaya çıktı; Virginia altı yedi yaşlarındayken bir yaz, yarım asır önce kesilmiş ve yeni ortaya çıkmış buz bloklarının yakınlarında oynuyordu. Acımasız sıcaktan kaçınmak için buz evin içine girmişti; emektar, camsı buz blokları eriyerek minik taze su derelerine dönüşüyordu. Virginia içeride yalnız olduğunu sanmıştı. İçi kabarcık dolu buz duvarının eriyen yüzeyine avucunu bastırdı ve suyu yaladı. Mrs. Gamely onu buz evden uzak durması için uyarmıştı; çünkü orası korkunç tehlikelerle doluydu. "Donamoula geceleri buz eve gelir, buz kalıplarını yerken tuzlu yerleri de yalar. Eğer seni orada görürse," demişti Mrs. Gamely, kendinden geçmiş gibi dinleyen küçük kıza, "senin bir meze öldüğünü düşünebilir. Onun için evden uzak dur!"

Virginia, Donamoula'dan korksa da ne olursa olsun gene de onu görmek istiyordu; hatta belki sırtına binip torpido gibi gölü geçebilirdi.

Mrs. Gamely'nin Donamoula'yı tasvirine bakılırsa, küçük kızları yese bile - ki o da yanlışlıkla oluyordu, üzerinde gitmek o kadar da tehlikeli olmasa gerekti. İşte orada Virginia, arada sırada Donamoula'nın göle bakan kapıya gelip gelmediğine göz atarak, deniz canavarları veya geceleri

yatağının altında yaşayan şeyler hayal eden çocuklara has bir gerginlikle buz evin içinde gezindi.

Tam Donamoula'yı tamamen unuttuğu sırada aniden, sulu ve balık çırpınmasına benzer vuruşlar duydu. Kıpırdamadı; Adirondack'ın bütün böğürtlenlerini verseler kıpırdayamazdı.

Sonra o balık şıpırtısı gibi ses tekrar, soğuk ve gizemli havaya karışırken, ona benzer ama daha düşük tondaki bir sesi de beraberinde taşıdı. Korkudan başı döndü; başını çeyrek daire kadar çevirdi.

Donamoula yoktu. Etrafına bakındı; sineğimsi bir böceğe atılan keler balığı gibi havada vişneli turta kapan, on metrelik hızlı bir dilin bedenine dolanıvereceğinden çok emindi. Hâlâ Donamoula yoktu ama ses devam etti - şlap şlap, şlaap, fışır fışır, fışırt, fırttş, şlaap! Korkusu biraz yatışırken sesin, buz evin piramit tepesinden geldiğini fark etti. Elleri ve dizleri uyuşa uyuşa yukarı tırmandı.

En tepede, saçakların altında, çürümüş çatlaklardan içeri sızmayı başarmış yaz güneşi ışıklarından uzak olmayan en sıcak yerde, elli yaşındaki buzun erimesiyle ortaya çıkmış minik mavi bir gölcük gördü. O gölcüğün içinde, Virginia doğmadan çok uzun yıllar önce buzun içinde donup kalmış ve şimdi erimeyle birlikte tekrar canlanarak, neşeli bir itirazla kuyruk çırpan iki tane kocaman tirsi balığı kıpırdaşıyordu. Bedenlerinin altuni ve gümüşi renklerinin içinde gözleri, bilge bir gökkuşağı gibiydi.

Virginia, o iki tirsi balığını seğiren pullu kuyruklarından tutarak tepeden indirip, hayatlarının havada geçirdikleri en güzel hatırasıyla birlikte göle atışının ve balıkların karanlık sularda kayboluşunun, emsalsiz yoğun keyfini hatırladı - belki de diğer balıklara kendi masallarını anlatacaklar ve balık nüfusuna, yaşlı gençliğin ve genç yaşlılığın çetrefil gizemini hatırlatacaklardı. Virginia bunun, meraklı gözlerin o soğuk ve muhteşem buzun içine bakabilmeleri için zamanın durduğu bir sihir olduğunu biliyordu.

Bakışlarını karanlıktan alıp, kapıdan içeri dolan beyaz ışığa çevirdi.

Bir saniyeden az bir sürede, kızağının önünde soluk soluğa giden Mr. Fteley'i kapı aralığından gördü; sonra gözden kaybetti.

Çabucak Martin'i tekrar kundakladı. Kundağı sırtına sardı ve buz evden dışarı, çıkış noktasından fırlayan yarış atı gibi fırlayarak, Mr. Fteley'in peşine düştü.

Rüzgâr her yönden başlarındaki atkılara hücum ederken adamı yakaladığında, keyfi yerindeydi. Anarşik rüzgârın - artık körfez genişlemeye başlamıştı - içinden bağırdı: “Mr. Fteley, buz yelkenlilerini neden nehir yukarıya çıkamıyor? Buz gayet düzgün ve kaim.

Anlayamadım.”

“Savuruntu duvarı,” diye bağırdı Fteley “Savuruntu ne?”

“Savuruntu duvarı!” diye bağırdı tekrar. “Tamamen tesadüf eseri Oscawana’nın hemen kuzeyinde tek bir yere yoğun kar yağmış; sonra rüzgâr o karı bütün buzun üstüne yığmış. Adımın Fteley olduğundan emin olduğum kadar eminim ki nehrin üstünü bir kıyıdan öbürüne kadar tamamen kapatmıştır. İçinden bir tünel açamıyorlar, erimeyle çökebileceğinden korkuyorlar.”

“Bütün nehri mi tıkamış?”

“Evet,” diye bağırdı Fteley, rüzgârın içinden.

“Dağlar kadar yüksek mi?”

“Evet.”

“Dağlar ne kadar yüksek?”

“Üç yüz metre,” diye bağırdı Fteley. “Onun tepesine kadar çıkıp, öbür yüzünden aşağıya kayacağız.”

Hudson yükseltilerini bir dizi devasa gergedan boynuzu gibi görünmesine neden olan sarp dönemeçlerden birini daha döndüklerinde, savuruntu duvarını gördüler -bir günde ortaya çıkmıştı ve modern bir gökdelenin kötücül, düşüncesiz, dümdüz havasını taşıyordu. Savuruntu duvarı, katılaşmış nehrin üstünde bir dağdan öbürüne kadar uzanan kar yığınıydı. Dimdikti; üç yüz metre yüksekliğindeydi; tepesi, kendi kendini yiyip, hızla büyüyen bir gül gibi açarak, tekrar ürüyormuş gibi çalkanan bir sis ile kefenlenmişti.

“Ben burayı tırmanamam,” dedi Mr. Fteley, “hele bagajlarla, kesinlikle imkânsız. Daha alçak olduğunu sanmıştım ve tepesindeki o şey hakkında da hiçbir şey bilmiyordum.” Başı afallama ve korkuyla kalkmış, gözleri uzun zirveye kenetlenmişti. “İsa aşkına,” dedi, “benim bir ödlek olduğumu düşünebilirsiniz ama benim de Mrs. Fteley ve küçük Felicia’mı düşünmem lazım. Bence tekrar geriye dönüp, bu kahrolası şey eriyene kadar ücretsiz bizimle kalmalısınız. Burayı tırmanmaya kalkmak büyük bir hata olur küçük hanım.”

“Mr. Fteley,” dedi Virginia, kaymaktan dolayı hâlâ sıcaklık hissederken ve buz evinin karanlığında hatırladığı, yeniden canlanan o renklerin ihtişamı hâlâ yüreğinde canlıyken, “sizin ödlek olduğunuzu düşünmüyorum; Mrs. Fteley ve Felicia’yı düşünmeniz gerektiğini anlıyorum ve sırf benim bagajımı taşımak için oraya tırmanmamızı istemeyeceğim. Onun için, neden siz geri dönüp eşyalarımı buz yelkenlileri çalışmaya başladığında bana göndermiyorsunuz? Bu arada ben de Martin ile birlikte öbür tarafa geçmeye çalışacağım.”

“Fakat küçük hanım! Yukarıdaki o köpüğün içinde kaybolursunuz. Ve eğer geri düşerseniz tutunabileceğiniz hiçbir şey yok. Teker tombak aşağı yuvarlanıp ölürsünüz.”

“Mr. Fteley,” dedi Virginia, gözleri ışıldayarak, “şu anda kendimi tek atlayışta öbür tarafa aşacak kadar iyi hissediyorum. Eğer düşündüğüm gibi tırmanırsam, bir adımımı sağlama almadan öbürünü atmayacağım, korkmayacağım, geriye düşmeyeceğim ve öbür tarafa geçeceğim.”

“Böyle olacağını nereden biliyorsunuz? Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?”

“Çok basit,” dedi Virginia, “Kendimi öbür tarafta gördüm”

“Daha önce öbür tarafa geçtiniz mi?” dedi Fteley, aklı iyice karışarak.

“Hayır.”

“O zaman hayal görmüşsünüz. O başka bir şey. Kedinin kuş peşinden uçmak istemesi gibi.”

“Hayır, hayal görmedim. Öyle olduğunu gördüm. Kedinin kuş peşinden uçmak istemesi gibi değil.”

“Gördüm derken ne demek istiyorsunuz? Geleceği mi gördünüz?”

“Evet.”

“Çıldırmışsınız!” dedi Fteley, öfkeli ve nahoş bir silkinişle. “Geleceği göremezsiniz. Geleceği hissedemezsiniz. Sizin gibi insanları sonunda tımarhaneye tıkarlar. Buradan geçilmez.”

“Bal gibi geçilir, Mr. Fteley,” dedi Virginia, dürüst bir cevap verdiği hâlde saldırıya uğradığı için öfkesi burnunda. “Ve ben öbür tarafa geçeceğim.” Sonra daha da sinirlendi ve adamın kendine bakışına benzer bir bakışla ona döndü. “Bu dünya senin gibi yüreğinin gücünden korkan kurşun misali tembellerle dolu hancı; sen dağa tırmananların ve akrobatların düşmesini, o cesur köprülerin yıkılmasını ve geleceği hissedenlerin cezalandırılmasını beklersin.

Eğer herkes senin gibi olsaydı, Mr. Fteley, hâlâ mağara devrinde olurduk. Hanına geri dön. Kendini erzağına hapset. Utancından yerin dibine gir. Bagajımızı daha sonra gönderirsin; çünkü Martin ve ben şehre gidiyoruz.”

Bunu söyler söylemez de hancıya arkasını döndü ve tırmanmaya başladı. Yoğun karın içine batarak birbiri ardına zincirlenen ufak adımlarla, çok geçmeden baraj yüzünde çalışan bir işçi gibi görünür olmuştu. Geri düşerse, Martin ile birlikte top güllesi gibi inerlerdi ve bir daha kimse onları bulamazdı. Fakat arkasına hiç bakmadı; sol ayağı hep ilerdeydi; sakin sakin nefes aldı ve yürüyüşüne odaklandı. Bir saat sonra hemen hemen tepeye varmıştı; ayakları kara battığı çukurların içinde, ellerini kara batırıp, parmaklarını mümkün olduğu kadar açarak daha güçlü bir tutunmayla, ayaktaydı.

Martin, yerden üç yüz metre yukarıda, annesinin sırtında asılı, huzur içinde uyuyordu. Aşağıda, Mr. Fteley, hayran, korkmuş ve öfkeli bir telaşla, karınca gibi sağa sola gidip geliyordu. Savuruntu duvarın tepesini belirleyen çıkıntıya bir buçuk metrelik bir mesafe kala, Virginia yavaşladı. Ne yazık ki çıkıntı öne eğilmişti ve orayı aşabilmek için, Virginia’nın geriye kaykılması gerekecekti. Peki, nasıl? Kar, tutunmaya elverişli değildi. Kendisini, Martin ile birlikte düşerken hayal etti ve daha önceki güçlü tutunmasının gevşediğini hissetti. Sonra bu etkiyi tersine çevirebileceği geldi aklına ve öyle yapmaya uğraştı. Kendisini duvara sıkıca tutunmuş, güvenle ve hevesle ilerlerken, bir an için bile ivmesini kaybetmemiş bir hâlde gözlerinin önüne getirdi. Bu görüntü ile heyecanlandı; kar içine basacak ve tutunacak delikler açarken kendine “Yürü! Yürü!” diye telkin etti. Böylece ilerledi. Birkaç saniye için geriye kaykılmış vaziyette kaldı kalmasına ama bunun icabına, ivmesi baktı; onu kenardan öteye aşırdı. Sonra, uzun ve çın çın bir boru sesi duyduğunu sandı ama sonra fark etti ki bu, rahatlayan yüreğinin yarattığı bir yanılgıydı. Mr. Fteley’in bütün gördüğü ise tepedeki sisin onu yuttuğuydu.

Kendini rüzgârın hamleleri içinde savrulurken buldu ve beyazlaşan havanın gözle görünür akınlarının üzerine geldiğini gördü.

Aslında, tepe sırtı üstünde yürümedi, rüzgârın yarattığı türbülans içinde vals yapar gibi döndü - ki zaman zaman ayakları yerden kesildi, tepe taklak döndü ama her seferinde yere ayaküstü indi.

Sonunda, olağan dışı ve o bulutun karakterine hiç uymayan bir kibarlıkla (çünkü sırtında bebeği vardı ve bu durum bebeğe bir ikramdı), sis yolağının dışına basbayağı tükürüldü. Ayağa kalktı, saçlarını düzeltti, incelmeye başlamış sisin dışına doğru birkaç adım attı; tekrar berrak havaya dönmüştü.

Artık, seksen kilometre güneyde, şehir vardı.

*

Burası başka bir dünyaydı. Gölgelikli, beyaz ve her şeyden öte, sessizdi. Ancak şehrin sessizliği, sonsuz sayıda seslerinin, kütlesi ve mesafeleri içinde kaynaşarak katılaşması demekti. Kuleler, ağdalı bir mavilik fonunda, kemik gibi yükseliyordu. Onların arasından yükselen çeşitli seviyelerdeki duyulmaz ses, havada yüzüyor, sonra bilinmeyen bir yöne doğru güdülüyordu ki orada, kırılan dalgalar gibi, yoğun bir statik elektrik, bir tıslama, bir parazit hâline dönüşüyordu.

Işık da uzak kıyıya yığılıyordu. Şehir, bir makine istikrarıyla ürettiği alçak sesli gök gürültüsü tonlamaları içinde ve gelecekte yatan anıların, her şeye kadir kavramasıyla çekilen kollarını geleceğe uzatarak, mevcudiyetinin sinyalini veriyordu.

Hava, Coheeries Gölü'nün üstündeki kadar temiz ve açıktı; yine de içinde, bütün kıyıları, nehirleri ve dağ sıralarını, hoş bir etki yaratmak için kendi kafalarına göre büyüten veya küçülten mercekler varmış gibiydi. Virginia, detaylarına vakıf ola ola yaklaşırken, önündeki bu görüntüye neresinden isterse oradan girebileceğini düşündü. Onu en çok cezbeden şey, her şeyin hareket etme biçimiydi. Uzaktan bakınca, büyük bir örüntünün içindeydiler (ve öyle olmalıydılar) ama o örüntüyü bilmiyormuş, ondan haberleri yokmuş gibiydiler. İleri hareketlerinde sahte bir mukavemetle karşılaşarak nehir üstünde hareket eden gemiler de öyle davranırdı: o örüntü, mıknatıs gibi peşlerini bırakmaz ve ancak gemiyi görenler bunu fark ederdi Deniz taşıtlarının hareketleri, köpüklü dalgaların, geçen bulutların, uzaktaki ekspres yollarda fare gibi koşuşturan yoğun trafiğin ve ulu yalıyarların pürüzlü cam yüzeylerinden yansıyan ışığın görünmez ipleriyle, bir örüntü yaratırdı.

Aşağıda, soğukmuş gibi görünmeyen bir emaye yüzey hâlinde uzanan buz, tertemiz ve bembeyazdı. Kocaman bir buzkıranın iskeleye bağlanmış olduğunu ve yükleme iskelesinden, hafifçe tüten egzoz dumanı buzun üstünde donan Hamilton tipi sahil gemisine doğru dizilmiş insan sırasını

gördü. İnsanlar, ağırlığı arttırıp, gönülsüzce içinde yattığı buzu kırarak onu serbest bırakacak bir etki yaratmak için, sıra sıra buzkırana biniyordu. Buzkıran, bir pusula iğnesi kadar sivriydi; bütün derdi mavi sulara inip Tappan Zee üzerinde kaya kaya okyanusa doğru yol almaktı. Buzun içinde kapana kısılmış olsa da bir buharlı gemi ve bir bıçak karışımı yapısı ile yola çıkmak için, bir çocuktan bile daha sabırsız gibiydi.

Virginia sahil güvenlik gemisine yaklaşırken, gemi subaylarını öne arkaya koşuştuklarını fark etti; bin kadar fazladan yolcu ve bagaj ağırlığının, buzdan hapislerini kırmaya yetmeyeceğinden endişe ediyorlardı. Gövdedeki açık bir kapıya yönelerek kardan rampayı çıktı.

“Alabileceğimiz bütün yolcuları aldık hanımefendi,” dedi genç bir subay. “Gerçekten hiç yerimiz kalmadı.”

“Fakat daha ağır olsun diye fazladan yolcu aldınız, değil mi?”

“Evet, hanımefendi,” dedi subay, eğleniyormuş gibi bir tebessümle, “ancak ilave bir kişi daha almamızın bir yararı olmayacak.”

Geminin büyüklüğünü kastediyordu ve Virginia ile Martin’in buzun üstünde yalnız kalmalarını umursamıyor gibiydi. Aslında, bu umursamazlığından keyif alıyordu sanki.

“İki kişi,” diye düzeltti Virginia, gayet ciddi, Martin’i havaya kaldırarak.

Martin geğirdi.

“Pekâlâ,” dedi subay. “Siz sonuncusunuz.”

“Öyle olduğu besbelli,” dedi Virginia, üstü boşalmış buz alana bakarak.

Martin’i kar yığının üzerine bırakarak gemiye atladı. Buzda bir çıtırdama olunca herkes başını kaldırdı. “Sadece bir tesadüf,” dedi subay.

Martin tekmelenip bağırmaya başladı. Nuh’un Gemisinin dışında kalan son kişi olmak istemiyordu. “Tamam, tamam,” dedi annesi, onu karın üstünden alırken. Subay, arkasını dönüp Verplanck’da bir torpido ateşlemeye çalışan genç bir oğlanı azarlamaya girişti.

Martin geminin içine geçer geçmez, keskin bir patlamayı andıran bir çatırtı duyuldu; gemi, binlerce ton suyu gelgit dalgası gibi buzun üstüne atarak suya oturdu, dalga daha geri dönmeye fırsat bulamadan düştüğü yerde dondu ve gemi, nehir üzerinde hareket etmeye başladı. Yolcular tezahürat yaptılar.

Etrafındaki herkes, gayret gayrete Martin’i alkışlıyordu. Virginia, subaya takılmak için bu fırsatı kaçırmadı. Boğazını temizledi, “Kaptan

köşkünde yolculuk etmek ve öğle yemeğini kaptanla yemek istiyoruz. Yemekte, fileto et, tere salatası, fırında patates, çay, çilekli tart ve biraz da az ısıtılmış süt istiyoruz.”

“Ve sen kendini kim sanıyorsun?” diye sordu subay, fiziğin oynadığı son piyesten habersiz.

Açıklamaya çalışmak yerine, Virginia Martin’i kucağına aldı ve bebeği doyurdu. Sonra dumanı tüten bir kızarmış istiridye tepsisi ile sıcak, sütlü ekmek dolaştı yolcular arasında. Virginia böylece şehirle ilgili ilk dersini öğrendi ama hiç istifini bozmadı.

Mrs. Gamely’nin, New York ve Hudsonlı sanatçıların tablolarını içeren bir kitabı vardı ve o kitabın parlak sayfalarını çevirirken, Coheeries Gölü kadınlarının kilisede hissettikleri huşuya benzer bir şey hissederdi. Mrs. Gamely bu kutsal kitabına bakarken, sık sık Virginia’nın kavramakta zorlandığı şeyler söylerdi. Şimdi, bu nankör Sahil Güvenlik Subayı - gösterişli donanma üniforması ve üzerindeki rütbe sembolleriyle hareketli bir tabloya benziyordu - vasıtasıyla, Virginia bazı çıkarımlarda bulunarak anladı ki bu şehir soğuk olacaktı, bencil ve şuursuz olacaktı, her kıpırtısı insan bilincinin sınırlarını aşacak, yüzlerce milyon ışıklı görüntünün her biri ahlaki bir ders ortaya koyacaktı. Böyle bir şehir, tasavvurları genişletecek, şefkati güçlendirecek, duyguları büyütecek ve denizin koskoca gemileri nazikçe suyun üstünde tutuşu gibi yürekleri dalgalandıracaktı. Bunu yapabilmek için, soğuk bir aygıt olmak zorundaydı. Ve bütün güzelliğine rağmen, zalim olmak zorundaydı. Bu, imgeler kitabı ile sıkı sıkıya bağlıydı ve ancak o imgeler bunu açıklayabilirdi. Annesine duyduğu saygı ve sevgiye hürmeten, Virginia tablolara, içlerinde zamanın parçalandığı, ışığın anlaşıldığı ve derin duyguların sadakatle güzelliğe bağlandığı şeyler olarak bakmayı öğrenmişti. Tablolardaki imgelerin soğuk olmak zorunda olduklarını biliyordu; çünkü onların görevi sessiz ve taşıdığı somut güçlerin varlığından kopuk olmayı gerektiriyordu; ancak o ana kadar, neden zalim olmaları gerektiğini fark etmemişti Zalimlik ve soğukluk âdeta birer fiziksel güç gibiydi. Kalbe dolduklarında, onun uyanmasını ve hissetmesini sağlarlardı. Dürtüleri arındırır ve ruhu tavizsiz bir katiyetle ısmarlardı. İmgeler ve insanlar, kendi ayakları üzerinde durabilmek için güçlü olmak zorundaydılar. Çünkü bunu yapabildiklerinde, bir yarar sağlayabilecekleri ve birbirlerine bağlanabilecekleri güce ve kudrete kavuşurlardı.

Virginia kalabildiği kadar güvertede kaldı. Buz kütleleriyle dolu nehir, geminin vakur gövdesine yanlardan çarparken, rüzgâr sanki buzdan bir biley taşıydı. Martin, yaşına göre gürbüz ama çok tombul bir bebek olmasa da bir Eskimo bebeği kadar esnek ve soğuğa alışkındı ve soğuktan pek etkilenmiyordu. Sonunda içeri girmek zorunda kaldılar çünkü Virginia kendisi üşümüştü. Martin sıcak kabine de itiraz etmedi ve nehirden aşağıya yollarına devam ederken, bacaklarıyla bisiklet pedalı çevirme hareketleri yapıp, yüz ifadeleriyle de bacak hareketlerine yardımcı oldu.

Virginia, lombozdan dışarıya bakarken birçok tanıdık görüntü seyretti. Dağ eteklerindeki ağaçlar, gün ışığındaki rüzgârla eğilip sallandı. Taştan ve ahşaptan evler, yamaçlarda kilometreler boyunca düzgün bir duvar gibi dizildi. Büyük meşe ağaçları nehrin kıyısında karaltılar gibi göründü. Croton Körfezinde, oğlanlar hokey oynuyorlar veya annelerinin çamaşır çekmecelerinden aşırdıkları çarşaflardan derme çatma yelkenlerle buz üstünde hız yapıyorlardı.

Ossining tepeleri ve o tepelere tırmanan caddeler, nehrin unutulmuş ve kederli yan kolları gibiydi. Ossining tuhaf ve külüstür de (yoksullaşmıştı çünkü) bir yerdi ama yokuş caddeleri, kayrak taşından çatıları, cüsseli meşeleriyle yine de güzellik ve gurur tabloları sergiliyordu.

Kayalıklıların ucuna kadar korkusuzca sokulan meyve bahçeleri ile yalçın ve üzerilerinden gök gürültüsü eksik olmayan dağların eteklerinde çakırkeyif yayılan tarlaların ülkesi Tarrytown ve Tappan Zee'yi geçtiler. Tappan Zee köprüsünün ayakları arasından geçerken, geminin çelik gövdesi yukarıdaki yola çarpacaktı neredeyse ama yolu sadece bir dumanla selamlayıp, seyrine devam etti. Güneye doğru bir yarım mil sonra yalıyarlar başladı ve şehir göründü. Virginia şehrin parıltılı kapılarını ve gökyüzünü süpüren beyaz bulutları görür görmez, yazgısının bu şehirde olduğunu anladı. İnsanları kendisine çekmesi nedensiz değildi. Bu Allah'ın zorlu bir sınavıydı ve Virginia o sınava girecekti.

Hızla akan nehirden aşağı doğru süzüldüler, süzüldüler; şehrin görüntüsü yanlarından geçti. Adeta sessizlik içinde nehri çaprazlayıp şehre yaklaşırlarken, batmakta olan güneş camsı yalıyarları ve boz renkli kuleleri altın kalkanlara çevirdi. Ve her şeyin üzerine vuran ışığı kaybolurken, şehrin üstünde, çocukların birbirlerine sinyal göndermek için kullandıkları tüten kavlar gibi ışıktan mızrak uçları bıraktı; şehir, kimyasal lambalarının soğukkanlı aydınlığına geçti; yüz milyonlarca yanıp sönen ışık, ateşler,

sunaklar ve hisar tepesi gibi kule sıraları içinde kıvranan yürekler bütün bu şaheser, iyi bir öğretmenin nazik dayatmacılığıyla Virginia'ya efelendi.

Altın ve yeşil renkli bu devasa tırmığın, parıltılı çıkıntı ve iğne gibi uçları yanında, Kuzey Nehir rıhtımına bağlanmış gemiler, zemin tahtalarının arasında gezinen küçük böcekler gibiydi.

"Bak Martin," dedi Virginia, bebeği tüm manzarayı görebileceği gibi tutarak, "... altın şehir."

Işık ve kuleler eşliğinde on mil kadar daha gittikten sonra, Battery'deki yangın söndürme gemisi rıhtımına yanaştılar ve Sahil Güvenlik Gemisinin yolcuları geceye girmek üzere gemiyi boşalttılar.

Subaylar, yolcuların hızla gemiyi boşaltmalarını ve şehre akmalarını istiyorlardı; böylece gemilerini, kilise kuleleri kadar yüksek beyaz dalgalar ve yeşil dalgalı deniz çayırlarının arasındaki gerçek işlerine dönmek üzere Narrows'un ötesine götürebilirlerdi.

Yolcular, yangın söndürme istasyonunun ahşap koridorlarından geçer geçmez kendilerini caddelerin insan kalabalığı içinde buldular. Böylece taşranın insanları, şehrin açık bekleyen ağzından içeri atılmış oldular.

*

Virginia ve Martin soğuk havada aylak aylak gezinmeye başladılar.

Virginia'nın ne bir planı ne de nasıl bir yol çizeceğine dair en ufak bir fikri vardı; saat onu bulduğunda, bitkin ve pörsük bir hâlde, Grand Central İstasyonunun fayans kaplı kemer sütunlarından birine dayanmış buldu kendini. İnsanlar, onun farkına bile varmadan akın akın geçip gidiyorlardı; çünkü taşralı giysileri içinde bir dilenciden farkı yoktu. Soğuk havada onca saat yürüdükten sonra acıkmıştı; bir İstiridye Barın hemen yanında olması güzel bir tesadüftü; içerisi, beyaz giysili barmenlerin, yeraltının derinliklerindeki daha anarşik atalarının inceliğine layık bir üretim hattı üzerindeki, midye, istiridye yemekleri servisiyle, kırk istiridyeli yahniler veya cızırtısı üstünde balık ızgaralar yiyen, mutlu müşterilerle doluydu.

Virginia, pencereye dayandı ve içerideki her şeyi içine çekti ama sadece gözleriyle. Arada sırada başını kaldıran birileri onu gördü. Burası şehrin kalbiydi. Bu mermer koridorlarda, yüzlerce dilenci kadın dolaşıyordu. Başını kaldırıp bakanlar, uzun süre bakmıyorlardı.

Virginia arkasını dönüp başka yöne gitmek üzereydi ki istiridye salonunun uzak köşesindeki genç bir kadının ayağa kalkıp kendisine

baktığını gördü. Sonra kadın eliyle de bir işaret yaptı ve sessiz mimiklerle konuştu; söylediği çok açıktı: “Sen misin?”

Virginia, insanların kendilerinden başka birine seslenildiğini sandığında genellikle yaptığı gibi, arkasına baktı. Fakat içerideki, yeşil ipekten bir elbise giymiş olan kadın, kalabalık restorandaki masalar arasından yürümeye başladı.

Yeşil ipeğin kemer sütunları arasında bir kaybolup bir ortaya çıkmasını beklerken, bitkinliğinden dolayı korkunç görünüyor olmaktan endişelendi Virginia. Fakat yanılıyordu. Her ne kadar sıcak bir şey içmeden ve sıcak bir yerde dinlenmeden uzun bir yol yürüdüğü için şehrin kışında biraz yıpranmış gibiyse de hâlâ insanın içine işleyen bir güzelliği vardı. Üşümüş ve yorgun olsa da dik durdu. Yeşilli kadın kubbeler ve fayanslar arasından çıktığında, Virginia onun Coheeries Gölü’nden tanıdığı yüzünü gördü. Gelen, birçok yaz önce tanıdığı bir çocukluk arkadaşı, Jessica Penn’di.

Nesiller boyunca, Penn ailesi her yaz (erkekleri hafta sonlarında ve Ağustosta, kadın ve çocukları bütün yaz), gölün üstündeki ışık tabakasını seyretmek, dünyayı sallayan gök gürültülü fırtınalarda verandada oturmak; hiç kimsenin görüp bilmediği ve bilmeyeceği dümdüz kayalıklı koylarda demir atarak, bir gün bir gece boyunca hiç eve dönmeden göl üstünde yelken açmak; yazın yavaş akan kuzey zamanı içinde mavi yeşil ormanlarda gezmek; hayattaki yazgısının ölüm olduğuna inanan ve öldükten sonra çocukların hayal meyal hatırladığı tuhaf insanların yüzlerini ve kahkahalarını tanımak için Coheeries Gölü’ne gelmişlerdi. Birileri elli yıl sonra “Evet,” diyebilirdi, “Sanırım Marjorie Teyzeyi hatırlıyorum. Evcil ayısına ziller takardı; bize mıknatıslarla yapılan numaralar gösterirdi ve zencefilli kurabiyeler yapardı. Yoksa bunları yapan Helen Hala mıydı?”

Virginia, bir yaz çocuğunun sazlıklar arasında çektiği küreklerin sesini duydu. Güneş, titreyen ışıklarıyla Coheeries Gölü’nü, Nil’in açık yeşil kıyıları kadar ısıttı. Çok daha genç bir kadın, Mrs. Gamely, evden sesleniyordu: “Virginia... Virginia... Virginia...”

Seslenmesi sıcaklık ve uzaklık içinde boğuklaştı. “Virginia... Virginia...” diye seslendi, kürekler gölgeli sulara dalıp çıkarken ve Virginia eve dönmek için küreklere asıldı. Fakat kürekler rüyadaymış gibi, bir kere daha gölün suyuna daldı ve göl, geçen yılların kederi ile donuverdi.

Çok eskilerde kalmış bir kış, Theodore Gamely, evin durumunu kontrol etmek için Penn ailesinin evine giderken, Virginia’yı da götürdü. Ne tam

buz ne de tam su hâlindeki gölü geçemeyecekleri için, gölün öbür yakasına giden uzun yolu, savrulan kar tünelleri içinden geçerek, kızak ve kayak üzerinde gittiler. Odaları sessizlik işkencesine yatmış ev, boş ve buz gibiydi: şark işi hahlar, yazlık mobilyalar, National Geographic dergileri, balık tutmak için araç gereçler, yapboz bulmacalar ve soğukta büzüşüp duran, bağlantısı kopmuş lambalar. Kar, evi ikinci kat pencerelerine kadar sarmalamış ve çoktan unutulup gitmiş bir mağara havasına bürümüştü.

Babası odadan odaya dolaşıp zarar görmüş yer var mı diye bakarken, Virginia zemin katta kaldı ve eskiden yaşamış Penn ailesi mensuplarının, birçok renkli tablodaki gözlerinin zamandan ari bakışlarının tutsağı oldu. Eski usul şıklıkları içinde, sessiz ve unutulmuş olarak ve tablolardan çıkıp birbirlerini kucaklamak ister gibi, bütün kış orada kalıyorlardı. Theodore Gamely, her şeyin yolunda olduğunu görmekten memnun, merdivenlerden aşağıya indiğinde, kürklerine sarınmış küçük kızını ağlarken buldu ve küçük kız, tablolardaki insanlar ölü oldukları için, kar altındaki bu soğuk salonda, yalnız ve herkesten uzak kalmak zorunda olduklarını söylemişti. Sonra babası onu kucağına aldı ve her tablonun karşısında, hatırladığı tarihlerinin en güzel bölümlerini anlattı. Ona yaşlı Isaac Penn'i gösterdi ki Virginia o adamı, kederli ve nazik yüzü ve âdeta bir çocuk kadar ufak tefek olması nedeniyle çok sevdi.

Babası Virginia'ya Isaac Penn'in karısı Abigail'i, oğulları Jack ve Harry'yi ve kızları Beverly ve Willa'yı gösterdi. "Harry, Jessica'nın babası," dedi Theodore Gamely, "o hâlâ hayatta biliyorsun."

"Evet," dedi Virginia, burnu çekerek ve bundan ne kadar emin olduğunu bilemeden. Çünkü daha çok küçüktü ve geçen yaz Harry Penn'i bir iki kez ya görmüş ya görmemişti.

"Ve işte," dedi babası, "bu da Willa. Willa da hayatta ve Boston'da oturuyor."

"Bu kim?" diye sordu Virginia. Bir iki adım tabloya yaklaşıp, soğuk duvarın yükseğindeki genç bir kadının portresine baktılar.

"O, Beverly," dedi Theodore Gamely. "Onu hayal meyal hatırlıyorum. Çok uzun zaman önce bir gece, Beverly ile kızak gezisine çıkmıştım. Çok hızlı gitmiştik, hatta sanırım hayatımda bir daha o kadar hızlı gitmedim. Handa durduk; orada Duck Thumb oynadık. Daha küçücük bir oğlandım o zaman; hemen hemen senin yaşındaydım."

“Peki, bu kim?” diye sordu Virginia, tam Beverly’nin tablosunun karşısına asılmış başka bir portreyi göstererek.

“O,” dedi babası, “Peter Lake. O gece kızağı kullanan adam. Karşılıklı birbirlerine nasıl bakıyorlar görüyor musun? Birbirlerine âşıklardı. Fakat Beverly çok genç yaşta öldü - Penn ailesinin buraya Beverly’siz geldikleri yazı hatırlıyorum - Peter Lake ise sonradan ortadan kayboldu.”

Virginia tekrar ağlamaklı olmuştu. “Doğrudur. İnsanlar ölürler.

Gerçek budur. Fakat çocukları düşün. Jessica var, kuzeni John var ve Penn ailesinin diğer çocukları da Boston’da. Böyle şeyler için üzülmemelisin yavrucuğum” dedi Theodore Gamely. Virginia’nın alnına düşen saçlarını düzeltip, kızını öptü. Sonra o buz gibi galeriden ayrıldılar ve Virginia orada, yarı karanlıkta önünde gezinen o rengârenk ruhları, sanki onları çok iyi tanımış gibi daima hatırladı. Fakat hikâyelerini bildiği hâlde, yüzlerini gözünün önüne getiremiyordu. Burada, yer altındaki başka bir galeride, Jessica vardı - aralarındaki şehir ve taşra farkı aşikâr olsa da Virginia gibi her açıdan ikisi de biraz şaşkındı; epey büyümüşlerdi ve küçük bir kızken yaşadıkları arkadaşlığı kaldığı yerden başlatabilecek durumda değillerdi. Bunu biliyorlardı ve biraz tutuk davranıyorlardı ama aptalca taşkınlıklar yapmamayı öğrenmiş, daha ağırbaşlı ve aklı başında kişilikler geliştirmiş ve bunu, sürdürülmemiş kısacık bir arkadaşlık hatırası için yok yere heba etmeye gönülsüz kişiler oldukları hâlde, aralarında yepyeni bir sıcaklığın oluştuğunu hissediyorlardı.

Martin, annesinin arkadaşına istemsiz bir yumruk attıktan sonra Jessica onları İstiridye Barın içine götürdü. Büyük bir yuvarlak masa vardı; Virginia da oturdu ve Jessica’nın masanın çevresindeki dostlarıyla tanıştı.

Bir gazeteciler yemeğiydi ve gazeteciler arasındaki Praeger de Pinto (çok genç olmasına rağmen) en tanınmış kişiydi. Hem The Sun’ın hem de The Whale’in* (ki The New York Evening Sun ve The New York Morning Whale’i kapsıyordu**) şef editörü olmanın yanı sıra Jessica Penn’in de nişanlısıydı; dolayısıyla grubun lideriydi ve dolayısıyla da çok bilgiliydi.

---

*Çevirenin Notu: İngilizce, ‘balina anlamında.

Çevirenin Notu: The Sun, akşam baskısı; The Whale, sabah baskısı.*

“Hâline bakılırsa zorlu bir yolculuk yapmışsın,” dedi Praeger de Pinto.

“Öyle.”

“Kuzeyden mi geldin?” diye sordu tekrar; mültecilerin Hudson tepelerindeki dondurucu soğuğa ve kar yoğunluğuna rağmen, şehre giriş için o yönü kullandıklarını duymuştu.

Virginia evet demek yerine başım salladı.

“Uzak kuzeyden mi?”

“Evet,” dedi Virginia.

“Nasıl?”

“Kolay olmadı,” dedi Virginia, utanmış hâlde başını önüne eğerek: “Önce sana ve bebeğe yemek getirtelim,” dedi Praeger.

“Şef garsonun bebekler için çok leziz balık lapası var. Lapayı hazırladıklarını görmüştüm ve kendim de tadına baktım. Senin için de bizim yediğimizi tavsiye edebilir miyim?”

“Bilmem. Benim çok param yok.”

“Hayır, hayır,” dedi Praeger dikkat çekici bir hüsnüniyet ve cömertlikle.

“Bu, The Sun’ın aylık yönetim grubu yemeği. Yemekleri The Sun ödüyor. Bizler istiridye kavurma, ıstakoza sarılmış ızgara mezgit, fırında patates, taze bezelye ve Dutch birası ısmarladık. Birkaç saniye sonra masada olur. Bir sipariş daha verebilirim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Virginia, yaver giden talihine şükrederek.

“Lafı mı olur,” dedi Praeger. “Sana kendimizi tanıtalım mı?”

Cevap beklenmeyen bir soruydu bu. Sanki herkes tanışmak için kaşınıyordu, özellikle de bekâr erkekler; bir tek kaplumbağa gibi boynunu havaya dikmiş Courtenay Favat hariç.

“Sizlere, arkadaşım Virginia Gamely’yi tanıştırayım,” dedi Jessica.

“New York, Coheeries Gölü’nden,” diye ekledi Virginia, zarif bir zil sesi gibi sesiyle; ardından şef editör masadaki oturma düzeni sırasıyla astlarını Virginia’ya tanıttı.

Courtenay Favat, ev ve kadın sayfalarının editörüydü; bu sayfalar, The Sun patronlarının konserve yapma, turşu kurma, örgü ve kroşe tavsiyeleri ile başlayan önceki dönemden kalma bir bölümdü.

Courtenay, günlük yarım sayfa kadarlık bir bölümle yemek, şarap, moda ve ev dekorasyonu gibi konularla bu geleneği devam ettiriyordu. The Sun, gerçek haberlere, edebiyata, bilime, keşiflere ve sanata adanmış bir gazeteydi. Rakibi The New York Ghost (Avustralyalı sermayedar Rupert Binkey tarafından kurulmuş ve en büyük torunu Craig’e miras bırakılmıştı),

Courtenay'ın işini yapan binlerce kişiyi çalıştırıyordu. Hatta sebzeler ve kuru temizleme için bir şef editörleri bile vardı. Fakat Harry Penn, geleneklere bağlı, cesur, metanet sahibi ve eşek gibi çalışma taraftarı olduğundan, patatesli puf böreği veya mantar çeşitleri için tam sayfa ayırma taraftarı değildi.

Hugh Close, The Sun'ın editörlerinden biriydi. Bir tazının sınırsız enerjisine sahip biri olarak sürekli, gidip getirmesi için soğuk göle atılacak çomağı bekleyen bir Labrador gibi tetikteydi. Kızıl bıyıklıydı, başına yontulmuş gibi görünen kızıl saçları vardı. Her şeyde bir kasıt bulabiliyordu ve onunla konuşan birinin, utanç verici eşelemelere veya her tarafa çekilebilecek sözlere katlanmak zorunda kalmaması mümkün değildi. Gri bir takım elbise giymişti; gömleğinin yakası içten destekliydi; dakikada, yukarıdan aşağıya ve tersine (kelimeleri tersten okuyordu, kendisi ters dönmüyordu) bin kelime okuyabiliyordu; Latince kökenli bütün dilleri (Romence dâhil), Hindu, Çuvaşça, Japonca, Arapça, Gullah Turqwatle ve Dutch dillerini biliyordu; bu dillerden her birini karşısındakinin aksam ile konuşabilirdi; bir dakikada bir mil uzunluğunda yeni kelimeler üretebilirdi; dünyanın en iyi gramer ve söz dizimi ustasıydı ve herkesi zıvanadan çıkarabilirdi ama The Sun, lengüistik hassasiyet açısından emsalsiz ve rakipsizdi. Adamın bildiği tek şey, kelimelerdi; kelimelerin kölesi olmuş, onların istilasına uğramıştı; sanki kelimeler bin tane beyaz kediydi ve o kedilerle tek odalı bir apartman dairesinde yaşıyordu (aslında kedileri sevmezdi, çünkü kediler konuşamadıkları gibi dinlemeyi de bilmezlerdi).

Sonra William Bedford vardı masada; mali konular editörüydü ve bütün hayatı Wall Street'ti. Dediklerine göre hıçkırığı tuttuğunda, her hıçkırığıyla hisse fiyatları bir tık yükselirmiş ve öldüğünde, borsa fiyatlarını kaydeden cihazın kâğıt şeritleriyle mumyalanmak istiyormuş. İngiliz ordusunun, çölden henüz çıkmış binbaşılarına benziyordu. Uzun ve ince bir yüzü; bronz, altuni ve gümüşi renk saçları; yavan, vakur ve biraz alkolik bir ifadesi vardı. Hem babası hem de büyük babası New York Borsasının başkanlığını yapmışlardı; dolayısıyla herkesi tanırdı, herkes de onu tanırdı. Pek çok insan için onun gazetedeki köşesi dinî bir kutsal metin gibiydi ve The Sun'ın finans bölümü grafikler, şemalar, çizimler ve isabetli analizlerin hoş mucizeleri ile düzenlenirdi. Harry Penn her zaman, aykırı tarafları bile olsa, yaptıkları işin en iyisi olan insanları isterdi (diğer bölümlerdeki bazı aykırılara kıyasen Bedford dümdüz bir adam sayılırdı); "Burası okul değil,"

demişti Harry Penn. “Biz gazeteyiz. Ben en iyi insanları istiyorum; mesleğini, uzmanlığını, fanatizmini, dehasını yaşayan insanlar olmalı. Böyle oldukları sürece biraz tuhaf ve müşkülpesent olmaları önemli değil. Close, buraya bizim gazetemizi gazetecilik mesleğinin İncil’i yapacak müşkülpesent ve olmadık tuhaflıkları olan adamları getirin. Anladınız mı?”

Masadaki sırada hem The Sun’ın hem de The Whale’in başçizeri olan Marko Chestnut vardı. Konuştukları süre boyunca hep çizmişti ve yaptığı çizimi göstererek kendini tanıttı. Sanatın gücünü bilen biri olarak Virginia, Marko Chestnut hakkında hemen birkaç şey öğreniverdi. Bir kere, The Sun’ın diğer kıdemlileri gibi o da becerileri açısından emsalsizdi. Yıllar yılı hızlı çizimler yapmış biri olarak, gazete çizeri olmanın gerektirdiği hatırlama hızı ona, bir görüntünün en gerçek ve en temel çizgilerini bulup çıkarmayı öğretmişti.

Virginia onun, yemek yiyenleri esprili çizgilerle çizerken, diğer pek çok sanatçının olabildiği gibi içe kapanık davranmamış olmasına sevinmişti. Kendisi henüz bilmiyordu ama şehirdeki her restoran, modelin çarpılıklarını değil de çizerin görme beceriksizliğini yansıtan yarı karikatür çizimlerle doluydu. Bazıları birkaç çizgiyle ruhu yansıtabilirdi, elbette bunu yapacak cesaretleri varsa.

Dünya duygularla doluydu ve insanlar hakkında öyle şeyler vardı ki zayıf bir kalem darbesi ile ortaya çıkıp herkesi şaşırtabilirdi - çizginin nasıl bir şey olduğu değildi önemli olan, ortaya koydukları gerçek önemliydi.

Marko Chestnut’ın çiziminde, erdemler ve marazi hususiyetler mucizevi bir şekilde apaçık ortadaydı. Praeger de Pinto herkesten büyük çizilmişti ve kader birliği ettiği herkes gibi hem ferahlık hem de heyecan sergiliyordu. Bedford’un gözleri parlıyordu; kül rengi gibi açık renk elbisesi ve kurt sırıtmasına benzer bir tebessümle çizilmişti. Hemen yanına Close tünemişti ve bir kahkaha anında gafil avlanmıştı. Courtenay Favat’ın küçük çizilmiş yüzü, çiçek gibi açmış bir papyonun içine sığdırılmıştı. Ve Jessica Penn, kadınsı güzelliğin ve olgunlaşmış cinselliğin aşikâr kaynaşması olarak ayakta çizilmişti. Virginia’yı gösteren çizimde renk yoktu ama kalça ve göğüs yuvarlaklığı, ipek bir elbiseden taşan pürüzsüzlüğü çağrıştırıyordu.

Marko Chestnut, Virginia’nın canlı, siyah saçlarını ve enfes taşralı tebessümünü de vurgulamıştı. Martin’in bir kaşı kalkık çizilmişti ve şüpheleri, çizdiği resme eğildiği için yüzü görünmeyen Marko Chestnut üzerinde toplanmış gibiydi.

Tanışma faslı tamamlandığında, bir canlı müzik grubu, köşesindeki varlığını ortaya koydu ve tavan kemerlerinde yankı yapan valsler çalmaya başladı. Praeger bir garson çağırarak, Virginia, Martin ve birkaç evrakı patronunun imzasına getiren kızıl saçlı sekreteri Lucia Terrapin için iki buçuk yemek siparişi daha verdi.

Balık ızgaralar cızırdayarak geldi; bezelyeler Ortaçağ emayeleri gibi ışıldıyor, patatesler fırınlanmanın keyfiyle birbirlerine şarkı söylüyordu; bira, Coheeries Gölü tavernasının dev fıçılarından çıkmış kadar iyiydi. Kurtlar gibi yemek yediler; iş konuşmaya çalıştılarsa da aslında ziyadesiyle eğleniyorlardı. Yırtıcılar gibi yerken ve Dewey'in 'Olives Omnikia şarkısına parmaklarıyla tempo tutarken, konuşmalar bir süre sonra kayıyordu. Müzikle birlikte en sıra dışı, en pervasız ve gizemli kakofoni içinde şarkı söyleyen, uzun bacaklı kuzeyli güzel ve bebeğini merak ediyorlardı.

"Kocan da yakında gelecek mi?" diye sordu Lucia Terrapin, gençliğinden gelen pot kırma mecburiyetiyle.

"Benim kocam yok," dedi Virginia, en ufak bir rahatsızlık belirtisi göstermeden. "Yani şu anda yok. Martin'in babası," diye devam etti, usulca Martin'e dönerek, "dinî bir iştiyaka kapıldı ve onun coşkusuyla bizi terk etmek zorunda kaldı. Önemli değil. Biz bu koşullara alıştık."

Kırdığı potu düzeltmeye çalıştı Lucia. "Babası hâlâ Fairies* Gölü'nde mi?"

"Fairies mi?" dedi Virginia, eğlenerek. Gölün adının böyle söylendiğini hiç duymamıştım. Coheeries olacak, Fairies değil "

____

*Çevirenin Notu: İngilizce "periler" anlamında.***

Hugh Close, yeni bir kelime türevi öğrenmek üzere olabileceğinin heyecanıyla atıldı. "Manası ne?" diye sordu.

"Bir anlamı yok" dedi Virginia, "sadece bir özel isim."

"Peki, kökeni nedir? Yani..."

"Etimolojisi tam olarak bilinmiyor," dedi Virginia. "Fakat benim bir teorim var. Mutlaka biliyorsunuzdur, 'her iki katlı keten ve yün ip için kullanılan bir uzunluk ölçüsü ve bir 'hesp' veya bir çile yünün altıda birine ya da bir iğ hamulesi ipin yirmi dörtte birine denk. Kelimenin kökeni bilinmese de dil bilimcilerin çoğu bunun Antik İskandinav kökenli

olduğundan ve yumak, çile anlamına gelen ‘herfe’ kelimesinden türediğinde hemfikir. Fakat Antik İskandinav akrabalıkların sizi yanıltmasına müsaade etmeyin.”

“Kesinlikle yanılmayalım derim,” dedi Favat.

“Bu akrabalıklar Frisian* diller kadar yanıltıcı olabilirler. İngilizcenin ve Cermen dillerinin işitsel benzeşimleriyle, özellikle de on bir ve on beşinci yüzyıllar arasında konuşulan Cermen dilleriyle mukayeselerde hata yapmak kaçınılmazdır. New York Eyaletinin kuzeyindeki yerleşimlerin isimlerinin sırrı bence, iyi bilinmeyen bir dildeki yer isimlerinin, tecrübesiz çevirmenlerin biçim ve yazımda yarattıkları bozulmalarda veya kesin olmayan hatırlamaların tahrifatında yatıyor (elbette, diller arası geçişme veya melez diyalektler ve söyleme uyarlamaları da olabilir). Sanırım “Coheeries” de ‘Grohius’ kelimesinin Amerikan lehçesinde söylenişi. Grohius, dağların batısına yerleşen ilk Dutch yerleşimcilerin ileri gelenlerinden biri. Gölün doğu yakasına yerleşirlerken, onun mülkünün gölün kendisini de kapsadığı düşünülüyor. Bu nedenle Grohius Gölü’, zaman içinde Coheeries Gölü’ne dönüşmüş. Örneğin Dutch dilinde ‘küçük hilekâr bataklık’ anlamına gelen “Krom Moerasje” kelimelerinin zamanla ‘Gramercy’ye dönüşüp Şimdi Gramercy Park’a isim olması gibi. Ama aslında gerçekten de bilmiyorum,” dedi Virginia, gülerek.

____

*Çevirenin Notu: Hollanda’da ve Almanya’da konuşulan Cermen kökenli diller.***

Bu konuşmayı dinleyen herkes ve özellikle Close, uçuş gösterisi seyreden bir av köpeği kadar afallamıştı. Virginia, bu ufak bilimsel incelemesinin, böyle bir sosyal ortam için normal bir konuşma olduğunu bilmiyordu; sadece, bir gözlemeyi alt üst edene kadar bunun gibi otuz paragrafı birden bir çırpıda söyleyebilecek Mrs. Gamely ile yaşadığı hayat boyunca öğrendiği şeylerdi.

“Dil bilim üzerine mi doktora yaptınız?” diye sordu Praeger.

“Ben mi?” dedi Virginia. Hem şaşırmış hem de mahcubiyet hissetmişti.

“Ah hayır, Mr. de Pinto. Hayatımda bir gün bile okula gitmedim ben. Coheeries Gölü’nde okul yoktur.”

“Öyle mi?”

“Hayır, yok.”

“Sanıyordum ki,” dedi Marko Chestnut, “New York Eyaleti’ndeki bütün çocuklar okula gitmek zorundadır.”

“Belki de,” dedi Virginia. “Coheeries Gölü gerçekten de New York Eyaletinde olmadığı içindir.”

“Değil mi?” diye sordu birkaç kişi hep bir ağızdan.

“Hayır,” dedi Virginia, sıkıntı yaşayacağının farkına varmaya başlarken. “Coheeries Gölü haritada yok. Eğer bizden biri Hudson’a gidip almazsak, oraya posta da gelmez. Açıklaması çok zor ama canınız istedi diye kalkıp oraya gidemezsiniz.”

“Gidemez miyiz?”

“Hayır” Virginia şimdi gevrek buz üstünde yürüdüğünü biliyordu.

“Şey olmanız lazım... Şey olmanız lazım...”

“Ne?”

“Şey olmanız lazım... “

“Oranın mukimi olmanız lazım,” dedi Jessica.

“Evet!” dedi Virginia bağırarak,”mukimi.”

Sonra, Jessica’nın etkisi devreye girdiği için konu sessizce terk edildi.

Artık bulut duvara kimse inanmıyordu; kimse onu görmüyordu; kimse anlamıyordu. Konuyu daha fazla söndürmenin bir anlamı yoktu. Yine de Virginia’nın sıra dışı bakış açısı ve aşikâr zekâsının (tabii güzelliğine değinmeye gerek yok) farkına varan Şefler, ona iş teklif etmek için ağzını aramaya başladılar. Her zamanki ekonomik tarzıyla, Bedford ona basitçe ne iş yaptığını sordu.

Ne için?” dedi Virginia; aklı karışmıştı, Coheeries Gölü’nde hiç kimse böyle bir soru sormazdı.

“Yaşamak için,” dedi Bedford, gözünü korkutmaktan korka korka.

“Ah, birçok şey yaparım. Anneme üzüm ve mısır yetiştirmekte yardım ederim. Sebze bahçesine ve arı kovanlarına bakarım. Kışın gölden buz keserim. Balık tutarım. Böğürtlen toplarım, örgü örerim, tamir yaparım, yemek yaparım, dikiş dikerim, Martin’e bakarım. Bazen köyün hesaplarını yaparım veya Daythril Moobcot dinamoyu tamir etmek için altına girdiğinde ona yardım ederim. Kütüphanede çalışırım. Kasaba nüfusu çok fazla değil ama kütüphanemizde bir buçuk milyondan fazla kitabımız var.”

“İşte bu,” dedi Praeger, kendi kendine. Virginia’nın yazmayı bilip bilmediğini ve bunu söyleyip söylemeyeceğini merak ediyordu.

“Çocuklara ve ihtiyacı olan yetişkinlere öğretmenlik ederim; köy de bana bunun için biraz para öder.”

Şimdi Favat bile onunla ilgilenmeye başlamıştı; belki de çok lezzetli böğürtlenli kek veya taşra yemekleri tarifleri de biliyordu (aslında, evet biliyordu).

“Çizebiliyor musun?” diye sordu Marko Chestnut; kıza âşık olmuştu bile.

“Hayır,” dedi Virginia, tevazu ile başını eğerek. Şimdi üzerine dönen bütün bu ilgiden biraz huzursuz olmuştu. Başlangıçta bunun farkında değildi. Jessica onu kurtardı. Virginia ile Martin’in çok uzun bir yoldan geldiklerini ve bebeğin uyku saatinin yaklaştığını söyledi Jessica.

Yeni Penn malikânesinde (ev Virginia’ya ziyadesiyle zengin caddelerden birindeymiş gibi geldi) yatağa girmeden önce Jessica, sahanlıkta Virginia ile konuştu. “Praeger bana, eğer mümkünse yarın seninle The Sun’la görüşmek istediğini söyledi,” dedi Jessica ve piyango ödülünü açıklıyormuş gibi bir edayla devam etti. “Sana The Sun’da veya The Whale’de veya çoğu zaman olduğu gibi ikisinde birden iş teklif etmeyi düşünüyormuş.”

“Fakat ben gazetede çalışmak nasıl bir şeydir bilmem ki,” dedi Virginia.

“Ben Öğrenebileceğini düşünüyorum. Sence de bu çok güzel bir fikir değil mi?”

“Evet,” dedi Virginia. “Eğer şansım varsa, bu gece bununla ilgili bir rüya görürüm ve yarın ne yapacağımı bilirim.”

Öğleden sonra Virginia, Printing House Meydanına, The Sun’ın yaşlı ve muhteşem ofislerinde Praeger ile görüşmeye gitti. Şehir, kış mavisi içinde pırıl pırıldı. Meydana varmak için, Lower East Side ve Çin Mahallesi’nden geçmek zorunda kaldı. Bu yerler, çalkantılı renklerle doluydu; birer şark şehrine benziyorlardı ve Virginia buralarda dolaşmaktan sınırsız bir haz duydu. Praeger’in ofisine vardığında, bin çeşit birbiriyle uyumsuz kaynaktan beslenerek güçlenmişti. Bu gücü şehirden, rıhtımdan, nehirde yüzen on bir gemiden, muazzam köprülerin eski zamanlardan kalma geometrisinden hasat etmişti.

Praeger, Virginia’nın yumuşak, güzel ve etkili konuşma; olağanüstü ve farklı düşünme biçimini içer gibi, iki saat ona sorular sordu.

“Konuştuğun şekilde yazabilir misin?” diye sordu.

“Sanırım, yazabilirim,” dedi Virginia. “Fakat çok emin değilim.”

Praeger onu başka bir odaya gönderdi ve New York ile ilgili ilk izlenimlerini yazmasını istedi. Virginia bir saat sonra mükemmel ve dalından koparılmış elma kadar taze bir makale ile geri geldi.

Praeger makaleyi iki kere okudu, sonra bir daha okudu ve güzel bir kadını öpüyormuşçasına keyif aldı.

“Bu şehri,” dedi, “sanki ilk defa görüyormuşum gibi hissettim. Bunun için sana teşekkür ederim.” Virginia sadece ona gerçekmiş gibi görünen şeyleri yazmıştı.

“Başmakale sayfasında yayınlanacak makale yazar mısın? Her iki gazetede de haftada iki ya da üç kere basarım. Buradaki sistem buraya özgüdür. Balina avlama gemilerindeki sistem gibidir.

Herkes - ofisinin büyüklüğü ve yardımcılarının sayısı hariç - hissesi ölçüsünde para alır ve imtiyazlar eşittir. Başmakale sayfasında yazacak biri olarak senin büyük sayıda hissen olacak ve iyi para alacaksın. Sonra Praeger ona kazanacağı paranın en az ve an fazla sınırlarından bahsetti. En az olarak telaffuz ettiği rakam bile Virginia’nın, bir yıl şöyle dursun, ömür boyu kazanabileceğinden fazlaydı. En fazla dediği rakam ise bütün Coheeries Gölü’nün ve Bunting’s Reef’in (komşu kasaba) toplam gayrisafi hasılasından daha büyüktü. Virginia bu işten korktu ama sonra şehirde bir saatlik bir gezinmeyle bin tane ansiklopedik madde yazabilecek kadar çok şey gördüğünü hatırladı. Haftada iki ya da üç makalenin sorun olmayacağını düşündü. Şehrin kuleleri, köprüleri ve meydanları arasında bir günlük yürümeden sonra kalemi bir arbalete yerleştirilmiş bırakılmaya hazır bir ok kadar hazır olurdu.

“Kabul ediyorum,” dedi Virginia. “Fakat şehri tanımıyorum ve bu çeşit bir işi de bilmiyorum. Çok yüksekten başlarsam, yanlış izlenimlere kapılabilirim. Ayrıca annem her zaman, insanın kendini işinin esasına adaması gerektiğini söyler; onun için gereksiz kolaylıklar ve hızlı terfileri umursamıyorum. Bana, herkes gibi en başından başlama fırsatı verin. Ben kazanmaktan çok yarışmayı severim.”

“Öyle mi? Gerçekten mi?”

“Evet, büyük zaferleri ve büyük yarışları düşünürüm, bana göre yarışlar daha iyidir.”

“Alttan başlarsan ücret aynı değil.”

“Biz materyalist insanlar değiliz. Çok fazla paraya ihtiyacımız olmaz”

“Buradaki gelenek, işe yeni başlayanlara ücretini ödeyerek on günlük bir süre tanırız. Bu süre içinde burayı tanır ve yapacağı işle ilgili saygın ve etkin bir başlangıç belirler. Ben senin hızla yükseleceğini umuyorum. Bu yıl sona ermeden bize makale yazmaya başlayacağını düşünüyorum.”

Virginia The Sun’ın geniş salonlarında gezindi; yaptığı işle büyülenmiş insanların arasından geçti; ön kapıdan süzüldü ve Printing House Meydanında âdeta yüzdü. On günlük ücretinin yarısını, ceketinin cebinden kırtasiye malzemeleri satan bir adamdan aldığı zarfa koydu. Bu zarfı annesine gönderecekti. Geriye çok fazla bir şey kalmadı ve bundan sonrasının kolay olmayacağını biliyordu.

Yine de kalabalık caddelere daldı ve yeni taç giymiş bir kraliçe gibi, şehrin insanı tüketen bölgelerini bir biri ardına dolaştı. Penn malikânesine geri döndüğünde, Martin’i kucağına aldı ve onunla dans etti. Bu sadece bir rüyaydı. Fakat ertesi gün uyanır uyanmaz, rüyasında gördükleri aynıyla gerçekleşti. Hatta konuşmalarda kullanılan kelimeler bile aynıydı. Rüyasında, daha önce hiç görmediği ve var olup olmadıklarını bile bilmediği odaları ve salonları, hiç adım atmadığı caddeleri bütün detaylarıyla görmüştü. Rüyasından farklı olarak gelişen dikkat çekici tek bir şey oldu. Eve dönerken Çin Mahallesi’nden geçip, Martin’e büyük bir vişneli kurabiye aldı. Kurabiyeyi ona, Çinli şapkası takmış, yumuk gözlü, şişman bir oğlan satmıştı. Çok acayip bir görünüşü vardı çocuğun.

Şimdi yapılması gereken bir takım işler vardı. Kendine bir daire bulması, yeni elbiseler alması, o çalışırken Martin’e bakacak birini bulması gerekiyordu. Fakat bu işleri halletmek kolay olacaktı. Virginia şehrin, sadece dilekleri yerine getirmek için değil, tutulacak her yol, aranacak her ödül, yaşanacak her hayat ve koşulacak her yarış için her türlü bileşimi, değiş tokuşu ve olasılığı sunmaya hazır olduğuna inanıyordu. Gözlerini kapadı ve gözlerinin önünde şehrin davetkâr bir altunilik içinde ışıldadığını gördü. Büyük cüsseli bulutlarla dolu gökyüzü, kış mavisi içinde pırıl pırıldı.

SAVRULMALARIN İÇİNDE

San Francisco, mavilikler içinde kendinden geçmiş, sükûnet dolu bir şehir olmasına rağmen Vittorio Marratta öldüğünde, sanki tepelerin üstündeki gök yarılmış gibi bir patlama koptu. Eğer kendisi bunu peşinen ve özellikle yasaklamış olmasaydı, cenazesini taşıyan arabanın ardından gelen siyah limuzinlerin oluşturacağı konvoyun uzunluğu bir buçuk kilometreyi bulurdu. Vittorio Marratta, aynı anda birçok topluluğun merkezinde olan bir insandı ve böyle bir adam öldüğünde, bu doğal karşılanmaz; hatta düşmanlarının bile saygıyla eğilmesine neden olur. Sinyor Marratta, San Francisco'daki İtalyan topluluğun lideriydi. Astrofizik alanında kuzey gök kürenin derinliklerinde yaptığı keşifleriyle, onun adıyla anılan, bir değil, tam üç (Marratta I, II, III) galaksiye ismi verilecek kadar önemli bir bilim adamıydı; sorunları, kuruluşundaki akademik sükûneti paramparça etmezden önce, bir süre körfezin karşısındaki üniversitenin rektörlüğünü yapmıştı. Eski bir donanma kaptanıydı, savaş sırasında önemli bir gemiye kumanda etmişti.

Filosundaki konteyner taşıyıcı hızlı nakliye gemileri, günde birkaç kere, Tokyo, Akra, Londra, Sydney, Riga, Bombay, Capetown ve Atina'ya geliş ve gidişlerinde körfezi selamlayan ve gemilerinin girdiği limanlarda kendi römorkörleri ile her işini halleden, zengin bir filo sahibiydi. Ölümüne ilişkin haberlerin yazarları, onun hayatını eşelerken, hayatında hiç kuğu, koyun, bisiklet ve mavi göz görmeden İngiltere'ye seyahate çıkmış yolcular gibiydiler ve yarım yamalak bir şeyler karalayabildiler. Büyük Savaştan sonra İtalya'dan geldiğini biliyorlardı ama katliamdan kaçtığını, bir yıl hırsız gibi yaşadığını, nihayet Cenova limanında yüze yüze -kendisi geminin nereye gittiğini bilmeden- San Francisco'ya giden bir geminin çapa zincirine tırmandığını bilmiyorlardı. Bir armatörün kızıyla evlendiğini biliyorlardı ama karısı ölene kadar ona nasıl âşık olduğunu veya karısının ölümünün ona ne yaptığını bilmiyorlardı. Üniversite rektörlüğü için savaştığını biliyorlardı ama bunun ne kadar zor ve külfetli bir savaş olduğunu bilmiyorlardı. Onun galaksiler keşfettiğini ve bazı temel gerçekleri tanımladığını biliyorlardı ama hangi el tarafından yönlendirildiğini bilmiyorlardı; gördükleri ve ölçtükleri üzerine yıllarca

düşündükten sonra, ödülünü bir şey görerek kazandığını, ancak dönemin karakteri nedeniyle gördüğü şeyi açıklayamadığını da bilmiyorlardı. İki oğlu olduğunu biliyorlardı ama oğulları hakkında pek fazla bir şey bilmiyorlardı.

Gök gürültüsünü tanımayan şehrin üstünde gök gürültüleri patladığında, birçok şey oldu. Akrabalar, çiçek almaya, otomobil kiralamaya koşuştular ama mezarının başında sadece iki oğlunun ve bir papazın olmasını isteyen merhumun emri ile cenaze kafilesinden dışlandıklarını öğrendiler. Avukatlar ve muhasebecilerin, yarım saat içinde bir hava alanı yapmak zorunda olan Seabee* ekipleri gibi, aniden işleri başlarından aştı. Akademik binaların isimleri değiştirildi. Rasathane bayrağını yarıya indirdi. Ve herkes, oğullarının, kendilerine kalan bunca şeyi nasıl idare edeceklerini merak etti. Vasiyetinde, yetmiş beş büyük gemi, San Francisco limanındaki bütün römorkörler, bir tane çok katlı mağaza, birkaç iş yeri gökdelen, üzerine yeni bir şehir inşa edilebilecek kadar büyük arazi, yatırım ortaklıkları, imarlı arsalar, büyük şirketlerin hisseleri vardı. Sinyor Marratta, tropikal bir deniz yatağındaki hayat kadar çok çeşitli ve renkli girişimleri; Nuh'un Gemisindeki canlı sürüsü kadar çok ve önemli menkul değerler topluluğu ile ekonominin bir bölümünün sahibiydi.

---

*Çevirenin Notu: ABD donanmasının inşaat işlerinden sorumlu taburu üyeleri.***

Doğal olarak herkes bütün bu mal varlığının nasıl kullanılacağını merak ediyordu. Vasiyeti, cenazeden üç hafta sonra, gök gürültüsü sesinin dağılmaya yüz tuttuğu bir Mayıs Çarşambasında okundu. Mayıs'ın dinginliği içindeki öğrencilerin bir kısmı, boş caddelerden geçerek kırları görmeye gittiler; geride kalanlar da hâlâ oldukça soğuk olan havanın hararetle parlayan güneşi altındaki berrak günlerin keyfini çıkarıyorlardı. Yaklaşık yüz kişi, Presidio Tepelerindeki Marratta malikânesinin, en büyük salonunun morötesi ışık gölgeliğinde toplandılar. Körfeze bakan bir balkona açılan camlı kapılardan geçen koyu mavi ışık demetlerini görebilmek mümkündü. Yüz elli kişilik katılımla vasiyetin okunması; bir özel okulun diploma töreni, bir divanıharp ve gizli bir dinî toplantı karışımı bir faaliyet hâline geldiğinden, Yosemite kayalıkları kadar beyaz ve duru mermerin serinliği olmasa, Sinyor Marratta'nın kendisi bile unutulabilirdi.

İlk sırada iki oğlu; Evan ve Hardesty oturuyordu. Otuzlu yaşlarının başlarında olmalarına rağmen daha genç görünüyorlardı. Bu balo salonunda değil de bir oyun sahasında veya ışığın mavi demetler hâlinde içine süzüldüğü bir ormanda olmayı istiyorlarmış intibası uyandıran, enerjik ve huzursuz bir hâlleri vardı.

"Korkarım," dedi beş avukatın toplantıyı yöneten en kıdemlisi, "bugün bu salonda büyük hayal kırıklıkları yaşanacak. Sinyor Marratta, anlaşılması zor bir adamdı ve anlaşılması zor adamların genellikle yaptığı gibi, basit eylemlerde bulunurdu. Onun arkadaşı ve hukuk danışmanı olduğum yaklaşık yarım asırlık ilişkimizde kendimi, hayat boyu kanunları sorgularken buldum. Sinyor Marratta kanunları bilmezdi ama kanunların ruhunu bilirdi; benim karşı çıktığım basit bir yaklaşımında ısrar ederken, benden sadece (uzun çalışma ve araştırmalarım sonunda) gerçekten de haklı olduğunu duymayı beklerdi. Bunu nasıl yapıyordu bilmiyorum; fakat bir şekilde kanunun neyi amaçladığını ve nerelerde pes etmediğini biliyordu. Bunları onu methetmek veya ölümünden sonra baroya fahri kabulünün yapılması için söylemiyorum; sadece, Vasiyet hiç şüphesiz şöyle olacak' diyerek çabuk bir hükme varmamanız için uyarmaya çalışıyorum. Sinyor Marratta tanıdığım en zengin adamdı ve bu güne kadar gördüğüm en kısa vasiyeti bıraktı. Eğer burada saatler boyu oturup büyük bir mal paylaşımı dinleyeceğinizi düşünüyorsanız, hemen her şeyi tek bir mirasçıya bırakıp diğerine ufak bir armağan vermiş olduğunu görerek çok şaşırabilirsiniz. Korkarım pek çoğunuz da haklı olarak güceneceksiniz."

Salonda bir kıpırdanma yerine, aksine gergin bir sessizlik oluştu.

Beklentiler ve korku bir açmaz içinde, Hermes'in* asasındaki yılanların bağımsız simetrisindeki gibi birbirine sarıldı. Hiçbir beklentisi olmadığı hâlde avukatın sözlerinden sonra en zengin hayallerinden daha zengin olabilecekleri umuduna kapılanlar hariç, üniversitelerin ve hayır kurumlarının temsilcileri, hastane yöneticileri, çoktan unutulmuş akrabalar, kaçak hısımlar, personelden bazıları ve basın temsilcileri, hep birlikte gerildiler.

---

*Çevirenin Notu: Ticaret ve iletişim tanrısı. Adı geçen asa İngilizce "caduceus" ***

Mamafih hemen herkes Evan'ın, muhtemelen olumsuz kişiliğine uygun, acı ve alaycı bir şey olacak o ufak armağanla yetineceğini düşünüyorlardı. Annesinin ani ölümü ile açgözlülüğün, uçarı davranışların, kimseyi gözetmeyen bir zalimliğin ustası olmuştu ve her şeye rağmen onu çok seven babasından ne koparabileceğini düşünerek yaşıyordu.

Çocukluk döneminde, haince saldırılarla sık sık Hardesty'nin kanını akıtmıştı ve Hardesty ondan korkuyordu; hatta yirmili yaşlarının sonuna doğru iki savaşa katılmasına ve güçlü kuvvetli bir atlet olmasına rağmen böyleydi. İki yıllık askerî hizmeti üniversitedeki kariyerini kesintiye uğratmış ve bu küçük erkek kardeşi özgüvensiz ve pısırık yapmıştı. Orduda birden fazla kere yaralanmış ve hem yaralı hem de hayal kırıklığıyla evine dönenlerden biri olmuştu.

Vasiyetin okunmasına şahit olan herkes, sessiz ve renk vermeyen hâline bakarak, her şeyin Hardesty'e kalacağını varsayıyordu ve kullandığı bütün uyuşturucular, haşat ettiği bütün arabalar, hamile bıraktığı bütün kadınlar ve heba ettiği bütün günler için Evan'ın yiyeceği son şamarı görmeyi hevesle bekliyorlardı. Hatta avukatın, vasiyetin özel şartları hakkındaki konuşması bitip mumlu mührün kırılmasına geçilen o kısacık sürede Evan'ın, tehdidi, dalkavukluğu ve cinayeti hatırlatan bir bakışla Hardesty'yi süzdüğünü bile gördüler.

Evan terliyor ve kesik kesik soluyordu. Yumruklarını sıkmış, gözlerini koca koca açmıştı. Diğer yandan Hardesty, ağabeyinin yanında kederli kederli oturuyor ve hiç şüphesiz babasını düşünüyordu; babasını düşünmesi dindarlığından veya duyguları körelmiş olduğu için değil, tek arkadaşı babası olduğu içindi ve şimdi korkunç bir yalnızlığın içine düşmüş olmalıydı. Bu toplantının bir an önce sona ermesini istiyordu; çiçeklerinden, kitaplarından ve güzel bir manzaradan başka bir şeyi olmayan odasına dönmek istiyordu.

Evan, yıllar önce Russian Hill'deki kartal yuvası gibi evine taşınmıştı; üç katlı, mağaramsı bir evdi; orayı, Cape Canaveral'da bir sığınağın içiymiş gibi, duvarlarına yığdığı elektronik cihazlara bayılan kadınları baştan çıkarmak için kullanırdı.

Hardesty'nin bir yatağı bile yoktu. Mavi ve altın sarısı renklerdeki bir Acem halısının üstünde, Abercrombie & Fitch'den alınmış pas rengi bir yün battaniyeye sarınarak uyurdu. Ama yastığı kuş tüyüydü ve kılıfının temiz olmasına çok dikkat ederdi. Binlerce kitabının dışında kendisine ait çok az

şey vardı. Yürümeyi ve toplu taşım araçlarını tercih ettiği için bir arabası yoktu. Bir saati yoktu. Tek bir elbisesi vardı, o da on beş yıllıktı. Bir çift spor ayakkabısı vardı ve üç yıldır aynı ayakkabıları giyiyordu. Buna mukabil ağabeyinin dolabında, seksen çeşit elbisesi, elli tane İtalyan ayakkabısı, bin tane kravatı, şapkaları, bastonları ve paltoları vardı.

Hardesty'nin gardırobu bir sırt çantasına sığardı. Mirasçısı olduğu servete kıyasen çok basit bir hayat yaşıyordu. Babası, Hardesty'nin katıldığı savaşların acılarını dindirmeye çalıştığını ve o yüzden sessiz ve çekingen davrandığını gayet iyi biliyordu. Sinyor Marratta Evan'ı korkunç bir hastalıkla boğuşan insanlar nasıl sevilirse öyle seviyordu - sevgisi kederle kaplıydı. Fakat Hardesty'yi en derin saygı ve duygudaşlığıyla severdi - sevgisi ümit ve gurur yüklüydü.

Genel düşünce, Hardesty'nin disiplin ve sade hayatının ödüllendirileceği yönündeydi ve o, babasının zenginliğinin kontrolünü eline alacak, adaletle yönetecekti. Hardesty'nin sessiz dünyasının dışına çıkıp büyük bir koşuşturmanın içine gireceği beklentisi vardı ve o koşuşturma içinde, taze ve keskin zekâsıyla sadece yapıcı olmayacak, herkesi de şaşırtacaktı. Vasiyetin okunacağı salonda hazır bulunan herkes içinde bir tek Hardesty, dolar ilahı olmak üzere olduğunu düşünmüyor, sakince ve beklentisizce oturuyordu.

Avukat okumaya başladı.

"Vittorio Marratta'nın işbu son arzusu ve vasiyeti, Efendimiz'in miladının bin dokuz yüz doksan beşinci yılının bir Eylül günü yazılmıştır. Menkul veya gayrimenkul bütün dünyevi mal varlığım, alacaklarım, hisselerim, haklarım ve imtiyazlarım oğullarımdan birine; çalışma odamdaki uzun masanın üstünde yer alan Marratta tepsisi ise öbür oğluma gidecek. Buna Hardesty karar verecek ve onun açıkladığı ilk karar, gayrikabili rücu olacaktır. Birinden birinin ölümü veya diğerinin rızası olsa bile, oğullarım, hiçbir şekil ve şart altında birbirinin mirasçısı olamayacaklardır. Bu açıklamayı aklım ve sağlığım yerindeyken yapıyorum; adil ve hayırlı bir karar olduğundan eminim."

Nihayet Hardesty güldü. Espri anlayışı iyiydi ve bu, oldukça özel bir vasıftı. Babası öldüğünden beri ilk defa gülümsüyordu ve bu tebessüm ile iyi, zeki ve ilginç bir yüzü olduğu da ortaya çıktı; yüzü çarpılan ağabeyininkine hiç benzemiyordu. Hardesty, keyifli bir hayret ifadesi ile

başını sağa sola salladı ve Evan'ın bir iş bulmak zorunda kalacağını düşünür gibi titremesi karşısında güldü.

Evan için dava açmak gibi bir yol yoktu; kardeşinin tepsiye razı olmasını sağlayacak bir yol da düşünemiyordu. Altından yapılmış olmasına rağmen o tepsiden her zaman nefret etmişti; çünkü üzerine hiç anlamadığı bir yazı kazınmıştı; babası, birkaç bin dolardan fazla bir değeri olmayan o tepsiden fazlasıyla hürmetkâr bir tavırla söz ederdi. İtalya'dan getirilmişse ne olmuştu yani. Hurda bir şeydi nihayetinde. Onu, babası ile Hardesty arasında gizli bir ittifak gibi görüyordu: ikisinin arasındaki, kendisini dışlayan büyülü bir bağlantıydı. Buradaki korkunç istihza şuydu: tepsi (ki o tepsiyle hep alay etmişti ve bir keresinde pencereden dışarı fırlatmıştı) kendisine kalacaktı; Hardesty ise bin tane adamı zengin edecek kadar büyük bir mirasa konacaktı. Evan, başka şansının olmadığına kanaat getirmişti; Hardesty'nin zenginliğe ilgi duymadığını biliyordu ama Hardesty'nin namus anlayışı, onu sorumluluk üstlenmeye ve herkesin Evan'ın çarçur edeceğini gayet iyi bildiği o serveti yönetmeye zorlayacaktı. Böylece ağabey, gözlerini kapadı ve idam mangasının önünde olmaya eşdeğer yeni durumu ile yüz yüze gelmek için kendini hazırlamaya çalıştı. Belki de babası onun, Marratta servetinin hesabını yaparken (abartılmaya hiç ihtiyacı olmayan bir şeyi abartıp), sayıları transa geçmiş bir keşiş gibi tekrarlayarak söylediklerini dinlemişti. Belki de babasının ruhu göğe yükselirken, kendisine babasının öldüğü bildirilen büyük oğlunun ruhuna kulak misafiri olmuş ve onun coşkuyla şarkı söylediğini görüp gücenmişti.

Evan'ın bütün görebildiği, Hardesty'nin yüzündeki, gücünden hoşnut ifadeydi. Salondaki politika ve köşe yazarları, sadece onun vereceği bir kararın, aynı zamanda herkesi ilgilendirdiğini ve kendisinden bekleneni yapmasını rica eder gibi gözlerini Hardesty'ye diktiler. Elbette şunu söylüyorlardı: "Eğer mirası reddedersen ve her şey Evan'a geçerse büyük bir kötülük yapmış olacaksın." İçlerinden bazısı kendi çocuklarını düşündü ve iyice asabı bozuldu.

"Bu oturuma," dedi avukat, "Mr. Marratta nihai kararma vardığını bize bildirene kadar ara vermeyi öneriyorum." Hardesty'nin kulağına bir şeyler fısıldamak ve onu doğru olanı yapmaya ikna etmek istiyordu. "Bu sence de uygun mu, Hardesty?"

"Hayır," dedi Hardesty. "Ben kararımı verdim."

Salondakiler arasında bu sözden hasıl olan gerilim, katlanılamaz denmese bile en azından oldukça nahoştu. Bir taraftan, eğer düşünmek için zaman isterse onun, vereceği karardan pek de emin olmadığı sonucu ortaya çıkacaktı ve böylesine belirgin bir kararda tereddüt göstermek, bir istikrarsızlık göstergesi olurdu. Diğer yandan, hızlı bir karar da doğru bile olsa bazı sorunlar yaratabilirdi. Öyle ya da böyle, tedirginlik veren bir durumdu. Keşke daha ağzını açmadan önce Hardesty ile konuşma imkânları olsaydı da seçenekleri bir bütünlük içinde değerlendirebilseydi.

“Bu kadar mühim bir karar,” diye başladı avukat.

“Hayır,” dedi Hardesty, kararlılıkla. “Anlamıyorsunuz. Babamın kendine has bir konuşma üslubu vardı. Bazı şeyleri dolaylı olarak yapardı ve o, kararını ağırdan alıp açıklayana kadar biz de bazı şeyler öğrenirdik. Biz daha çocukken ona saatin kaç olduğunu sorduğumuzda, saatin kaç olduğunu söylemez, bize saatini gösterirdi. Yaptığı her şey, bize bir şeyler öğretirdi. ‘Yol gösterilmeden yolumuzu bulabilmemizi’ arzu ederdi. Ve bu olayda da neyi arzu ettiği bence çok açık; belki babamı o kadar iyi tanımasaydım, - tanıdığım için beni atfedin - başka seçeneğim olabilirdi. Fakat bu durumda başka seçeneğim yok; yani onun benimle ilgili tutkusunu yerine getirmek istediğim için yok; ben de onun gibi kendi kabuğumdan çıkmak ve olduğumdan daha iyi bir şey olmak zorundayım. Evet, bütün sevgim ve memnuniyetimle onun vasiyetini yerine getireceğim ve babamın ne istediğinden çok eminim. Tepsi benim olacak.”

San Francisco’da, San Andreas fayı dikişlerini patlatmış olsa daha büyük bir karmaşa çıkmazdı. Evan yaşadığı şokla ayakta durmakta bile zorlandı. Böyle büyük bir servetin sahibi olmakla birlikte bir buçuk saat dili tutuldu. Sadece nakit paranın tutarını düşünmek bile damarlarında çeyrek kilo kokain dolaşıyormuş gibi bir etki yapmıştı. Hardesty’yi kınamakla geçirdikleri çok kısa bir sürenin ardından herkes onu unutmuştu. Artık beş kuruşsuz ve hiçbir gücü olmadığı için herkes gözünü ağabeyine çevirip ona odaklanarak Hardesty’yi görmezden geldiler. Avukat, Hardesty’nin bunu neden yaptığını bilmek istiyordu. Fakat Hardesty söylemeyi reddetti. Tepsiyi Sinyor Marratta’ya verenin büyük babası olduğunu söyledi Hardesty; büyük babası da babasından, o da kendi babasından... vs... vs... almıştı ve bu silsilenin kaç nesil geriye gittiğini kimse bilmiyordu. Ama Hardesty’nin kararının sebebi bu değildi. Kendisini, San Francisco’da sebep olduğu bu kakofoni ve dedikodudan uzaklaştırmanın daha iyi olacağını

düşündü. Artık odasını, körfeze bakan ahşap korkuluklu balkonunu (orayı ömrünün sonuna kadar özleyecekti) kullanma hakkı yoktu; hayatını kazanmak için yapabileceği şeylerden emin de değildi ve tepsiye sahip olmak başlı başına bir sorumluluktu. Tepsinin gerektirdiği sorumluluğu yerine getirmek için buradan ayrılması gerektiğini biliyordu. Ağabeyinin, babasının çalışma odasını dağıtacağını ve kutsallığını bozacağını hiç şüphesiz bildiği için, Hardesty oraya gidip, kalkanları ve hatırası olan diğer eşyaları aşıp, armağanını bulmalıydı. Sonra da ebediyen, doğup büyüdüğü bu şehirden, evinden ve annesiyle babasının gömülü olduğu bu yerden gidecekti.

*

Çalışma odası, evin en yukarısında ve o kattaki eski moda bir gözlemevinin gölgesindeydi. Sinyor Marratta, foton teleskobu teknolojisi kullanmaya başlamadan önce bu gözlemevinde uzun saatler geçirmişti. Presidio Tepeleri'nin en yüksek yerinde oldukları için en üst kattaki çalışma odasının şehre tepeden bakan bir manzarası vardı. Hardesty merdivenleri çıkarken, babasının ona manzaralarla ilgili öğrettiklerini hatırladı.

"Gördüğün şey senindir," dedi, küçük oğluna İtalyanca; onu bir pencereden öbürüne gezdirirken ve bakışını tepeler körfez ve okyanus üstünde gezdirmesini sağlamaya çalışırken. "Şuraya bak," dedi babası, uzaklardaki hardal ve altın rengi tepeleri işaret ederek, "benekli bir hayvanın postu gibi görünüyorlar. Nasıl uzandıklarına bak. Canlı sırtlarının altındaki kaslarına bak." Dışarıda, sis ve bulutlar, şehri kuşatmak ve körfezde üstünlüğü ele geçirmek için fedakâr süvarileriyle akın eden işgal ordularıydı. Hücum hâlinde saldırdılar ve sivri mızraklarıyla her şeyi gömdüler; ancak dağların tepesinde hâlâ mavi bir taç ve bundan dolayı da çalışma odasında saf ve yoğun bir ışık vardı. Ağırlıklı ultraviyole, mor ve mavi ışık Hardesty'nin yüzünde ve sanki başka dünyadan gelmiş gibi duran tepsinin üstünde dolaştı.

Hardesty, sanki su altında hareket ediyormuş gibi yavaş yavaş yürüdü; babasının tepsiyi, mutfak masasına tabak koyar gibi üstüne bıraktığı masif masaya yaklaştı. Marratta ailesi tepsinin korunduğunu düşünürdü. Savaşlardan kurtulmuştu; yangınlardan, depremlerden, hırsızlardan ve Evan gibi onu istemeyen kişilerden kurtulmuştu. Hardesty, ağabeyinin böyle mucizevi bir şeyi nasıl reddedebildiğine hayret etti. Bulutların boğduğu gün ışığında bile yüz binlerce renkle parlıyordu ve hepsi de altın ve gümüş

rengine dönüşüyordu. Kusursuz ışınlar tepsiden kalın demetler hâlinde çıkıyor ve göz kamaştıran bir güzellikle kıyısına kazınmış kelimelerden yansıyarak, diğer ışınlarla merkezinin üzerinde buluşuyor ve aşağı dökülerek tepsinin üzerindeki kitabeyi aydınlatıyordu.

Hardesty'nin yüzündeki ışık eflatun ve maviden, altın ve gümüş rengine dönüştü. Tepsinin sıcaklığını hissetti ve yazıları tekrar gördü - dört erdem kelimesi ve insanı ayartan vaat dolu bir cümle, tekerlek göbeği gibi havalandı tepsiden. Birçok kez, babası ona bu cümleyi okutmuştu ve bunların sahip olabileceği en önemli şeyler olduğunu ısrarla söylemişti; bunu söylerken kolunun bir hareketiyle zenginliğin, şöhretin, bütün dünyevi şeylerin değersiz ve anlamsız olduğunu ima etmişti.”Küçük adamlar,” demişti, bir keresinde, “günlerini böyle şeylerin peşinde harcarlar. Ben tecrübelerimden biliyorum; ölüm anlarında hayatlarının gözlerinin önünde cam gibi paramparça olduğunu görürler. Onları ölürken gördüm. Sanki arkalarından itilmişler gibi ve yüzlerinde en inanılmaz sürprizle karşılaşmışlar gibi bir ifade ile düşerler. Erdemi bilip onunla yaşayan adamlar öyle değildir. Dünya, o veya bu yöne gidebilir. Fikirler moda olabilirler veya olmazlar ve hüküm sürmesi gerekenler genellikle mağlup olurlar. Ama önemli değildir. Erdemler kokuşmazlar ve çürütülemezler. Kendileri birer ödüldür, güzellik anlayışımızı koruyan siperlerdir ve Allah'ı ararken gelen fırtınada, soğukkanlılıkla ayakta kalmamızı sağlayan güçlerdir.”

Hardesty'nin annesi öldüğünde, kendisi savaşa gittiğinde, tekrar geri döndüğünde ve keder, tehlike veya zafer dolu tüm zamanlarda, babası onun tepsiye gitmesini sağlamıştı. Adeta babasını orada, tepsiyi elinde evirip çevirirken, görüyordu. Sinyor Marratta önce gümüş yazıları İtalyanca okudu sonra tercüme etti. Farklı anadiller konuşanların evliliklerinde, tahripkâr nüktenin dokunamadığı, hoşgörülü ve yumuşak bir dille konuşmalarına benzer şekilde bir yabancı dil de tereddütten istifade eder. Örneğin Japon bir mutfak hizmetçisi kız, İngiliz yüksek sosyetesinin en katılarıyla bile kolayca kaynaşabilir; çünkü kızın anadilini, onu kovmaya yarayacak bir alet olarak kullanmayı beceremeyeceklerdir. Aynı şey erdemlerin İtalyanca telaffuzlarında da geçerlidir. Hiçbir şekilde küstah ya da sadece öğretmen veya vaiz sermayesi kelimeler değillerdi. Hardesty de onları, belki de kendi anadilindeki kelimelere hiç gösteremeyeceği kadar büyük bir hoşgörüyle kabul etti.

"'La onestâ, dürüstlük," ilk başta gelir ama bir insan, sırf dürüst olmadığı için büyük kayıplara uğrayana kadar, hiçbir zaman hak ettiği saygıyı görmez," demişti Sinyor Marratta, "ondan sonra da güneş gibi parlar." Annesinin ölümü etrafında dönüp dolanan bir kelimeymiş gibi görünse ve bu kelime aklına her şeyden çok gözyaşlarını getirse de Hardesty'nin en sevdiği, 'il coraggio, cesaret' kelimesiydi.

Sonra anlamakta zorluk çektiği, "il sacrificio, fedakârlık" geliyordu. Neden feda edilmeliydi? Bu şehitliğe özgü bir hususiyet değil miydi? Belki de çok nadir bir haslet olduğu içindi ve Hardesty için son erdem (âdeta 'la onestâ' kelimesinin içine girmiş gibi duran) kadar gizemliydi. Bu sonuncusu, kafasını en çok karıştıran ve genç bir adam olarak ona pek de çekici gelmeyen, 'la pazienza, sabır' kelimesiydi. Ancak kavranmaları ve günlük hayatta kullanılmaları çok zormuş gibi görünse de bu erdemlerin hiçbiri tepsinin ortasındaki beyaz altın renkli harflerle kazınmış sözlerin yarısı kadar bile esrarengiz değildi. Söz, Senilia of Benintendi'ye* aitti ve Sinyor Marratta, Hardesty'nin bu sözcükleri öğrenmesini ve unutmamasını sağlamıştı. Şimdi, babasının ölümünden sonra, onun bir zamanlar bulutların üstünü gören çalışma odasında yalnız başınayken, Hardesty parıldayan tepsiyi eline aldı ve üzerine yazanları yüksek sesle tercüme etti: Sadece adaletle şenlenen, hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir görüntüsünden daha güzel, ne hayal edilebilir ki". Bunu birkaç kere kendi kendine tekrarladıktan sonra tepsiyi, yanında götüreceği eşyalarını topladığı çantaya koydu. Yüksek ve ıssız çalışma odasının sükûnetinde, San Francisco'ya hızlı bir kavrayışla bakınca,- dudak uçuklatan görüntüsüne rağmen - adaletle bir alakası olmayan bu şehrin, hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir olmadığını ve asla olmayacağını gördü. Bu şehir, ruhsuz güzelliğin numunesiydi - her zaman soğukkanlı, ilelebet sessiz, mavilik içinde uyuyan bir yerdi ama adalete ilişkin hiçbir kaygısı yoktu; çünkü adalet kolay bir şey değildi. Adalet, çetrefil durumlar arasındaki bir dövüşten doğardı ve dünyanın, zar zor algılanan bütün erdemlerinin bir araya gelmesini gerektirirdi.

Son kez evden çıkmaya yöneldiğinde, o güne kadar öğrendiği bütün kurnazlık ve pişkinliğin de kendisinden ebediyen ayrıldığını fark etti. Nereye gittiği sorulursa ne olacaktı? Ne söyleyebilirdi?

---

*Çevirmenin Notu: Benintendi Bilgesi olarak çevrilebilir***

“Hakkaniyet mükemmelliğine nail şehri arayacağım,” mı diyecekti? Bunu söylerse, onun delirdiğini sanacaklardı.

“Nereye gidiyorsun Hardesty?” diye sordu Evan. Tam Hardesty kapıdan çıkarken Evan da içeri giriyordu.

“Hakkaniyet mükemmelliğine nail şehri arayacağım.”

“İyi güzel de nereye gidiyorsun?” Evan, yeni yüklendiği sorumluluklarda Hardesty’nin ona rehber olmasını istiyordu ve eğer avukatlar vasiyetname koşullarının buna cevaz verdiğini söylerlerse, kardeşine yüklü bir ücret teklif etmeyi düşünüyordu.

“Anlamayacaksın. Sen tepsiden hep nefret ettin. Bense onu hep çok sevdim.”

“İsa aşkına, o tepsi neydi ki zaten, bir çeşit hazine avcılığı mı yapacaksın?”

“Bir bakıma, evet,”

Evan ilgilenmeye başlamıştı. Hardesty’nin zeki olduğunu biliyordu ve şimdi bu tepsinin El Dorado’nun* anahtarı olabileceğinden şüphelendi. “Tepsi yanında mı?” diye sordu Evan.

____

*Çevirmenin Notu: Hayali bir “altın şehir”.***

“Evet, yanımda.”

“Bakayım.”

“İşte,” dedi Hardesty, tepsiyi çantasından çıkararak. Evan’ın ne düşündüğünü gayet iyi biliyordu.

“Burada ne yazıyor? Tercüme edebilir misin?”

‘“Çok pisim, beni yıka, diyor.”

“Bana burada ne yazdığını söyle Hardesty.”

“Ne yazdığını sana söyledim Evan.”

“Ne yapmayı düşünüyorsun?” diye sordu Evan, terk edilmenin aczi içinde.

“İtalya’ya gidebilirim, fakat emin değilim.”

“Emin değilim de ne demek? Oraya nasıl gideceksin?”

“Sanırım yürüyeceğim,” dedi Hardesty, gülerek.

“Yürüyecek misin? İtalya’ya kadar yürüyecek misin? Tepsi öyle mi söylüyor?”

“Evet.”

“Nasıl? Su var, arada çok büyük bir su var...”

“Elveda Evan,” dedi Hardesty ve yürümeye başladı.”

“Seni anlamıyorum Hardesty,” diye bağırdı Evan. “Hiçbir zaman anlamadım. Tepside ne yazıyor?”

Sadece adaletle şenlenen, hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir görüntüsünden daha güzel, ne hayal edilebilir ki’, diyor,” diye bağırdı Hardesty, cevaben. Ancak Evan, evin sahipliğini üstlenmek üzere içeri girmişti bile.

*

Ortaçağdan kalmışa benzeyen gri iş tulumu içinde gergin ve turuncu renk boyayla kirlenmiş bir köprü işçisi, arabasına aldığı Hardesty’nin, San Francisco’dan Oakland’a doğru yol alırlarken, neden duygusal ürpermeler geçirdiğini anlayamadı. Fakat Hardesty, bir tünelin serinliğinden geçmelerinden sonra aşağılarındaki denizin üzerinde beyaz çizgiler bırakarak ilerleyen gemilere bakarken, bir dünyadan çıkıp başka bir dünyaya gitmekte olduğunu biliyordu. San Francisco ve soğuk sularındaki adaların sis düdükleri ile tozlu Oakland arasındaki fark öylesine büyüktü ki sadece on kilometrelik bir mesafe ve bir köprüyle ayrılmış olmamaları gerekirdi; aralarında on bin kilometrelik bir mesafe olmalıydı.

San Francisco ve insanı uyuşturan morötesi ışınlarından, Oakland ve insanın beynini döndüren güneşine doğru bir seyahat, Hardesty’nin çabucak ordu alışkanlıklarına dönmesini sağladı. Bilet gişeleri arkalarında gözden kaybolurken, kendisini dikenli tel çitlerine tırmanmaya, yük taşımaya, toprakta uyumaya ve yürüyerek günde elli altmış kilometre yol almaya hazır hissetti. Körfeze döktüğü duygularını arkada bırakınca, Amerika’yı ve Atlantik Okyanusunu; hiç parasız, muğlak bir fikir ve bir altın tepsi ile boydan boya geçmeye hazırlandı. Oakland havasının sıcaklığı, savaştan beri içinde sessizce uyuyan cevval motorlarının kontağını çevirmiş gibiydi.

Doğuya giden demiryolunun kıyısındaki sazlıkların arkasında kendine iyi bir yer bulması çok uzun sürmedi. Güneşin altında yere uzandı ve çantasını başının altına koydu; gezginci bir gürültü sesi duyana kadar da bir ot filizini çiğnedi. Sazlıkların arasından bakınca, kimsesiz görünümlü bir makinenin demiryolundan geldiğini gördü. Dizel motorunun egzoz dumanı, siyah ve sarı çizgili kabinin (bu hâliyle motorize olmuş bir arı gibiydi) üzerine yükseliyordu; etrafındaki hava bir demet filiz gibi kıpırdadı; kot

kumaştan tulumlar içindeki altı adam, sirk atlarının üstündeki akrobatlar gibi iki yanından sarkıyordu. Bu görüntü bir kükremeyle birlikte gözden kaybolurken, Hardesty başını çantasının üstüne tekrar koydu ve beklemenin hoşnutluğunu hissetti. Uyuya uyana bir süre öyle yattıktan sonra, çok motorlu bir yük treninin kolay tanınan haykırışlarını duydu. Bakmaya bile gerek görmeden kalkıp hazırlandı.

Bakmasına gerek dahi yoktu; çünkü sekiz motorun çektiği yüz vagon raylar üzerinde gelirken, dünya sallanıyor, sazlıklar şarkı söylüyordu.

Yakınındaki bir çukurun içindeki üstü yağ kaplı su birikintisi, dalgalanmaya başladı. İlk motor kapkaraydı; tepesinde, gerçekliğin kendisiymiş gibi parlayan sarı bir ışık vardı. Oakland istasyonundan daha yeni çıkmıştı ve ilerlemek için, ıkına sıkına normal seyir hızını tutturmaya çalışıyordu. Hardesty, sıra sıra dizilmiş yüz vagonun bağlantı eklemlerinden çıkan hava sadmelerinin keskin sesini duyabiliyordu; yaz başında ülkeyi bir uçtan öbürüne kadar geçmeye kalkışan büyük bir yük treninden daha zarif bir şeyin, belki de var olmadığını düşündü. Bitkilerin asıl umutsuzluğunun, köklerinin olmasından kaynaklandığını öğrendi böylece. Sıcak tümseklerin üzerindeki ve çukurların içindeki sazlıklar ve otlar kıskançlıkla yeşerdiler ve onları da yanında götürmesi (işte tam da bu nedenle trenler geçerken dalgalanırlardı) için yalvarmaya başladılar.

Trenin kendisi bile, yanlarında sonsuzluğa uzanan bir yatak gibi serilmiş geniş otlaklar içinden geçen toprak rengi ırmakların derin vadilerinde veya ışıltılı körfezlerde, ağaçlar arasından esen rüzgârın gürültüsü altında, kolay bir yaz geçirebilecekleri, yüz binlerce sıcak ve şahane güzel yerin vaadiydi. Hardesty, tertemiz, yepyeni bir demiryolu taşıtının geldiğini gördüğünde, çantasını sırtlayıp tren yolu boyunca koşmaya başladı.

Demiryolu yatağından, paralelindeki kara balçık patikaya yuvarlanan birkaç taş parçası, ayakkabılarının üstünden ayağına battı. Arada sırada sağına bakıp, vagonun yaklaşıp yaklaşmadığını kontrol ediyordu. Vagonun merdiveni hizasına geldi. Sağ elini uzatıp tuttu ve trenle birlikte sürüklendi. Sol eliyle de tutunduğunda bacakları, fevkalade bir hızla dönen rüzgâr değirmenlerini fırıldağı gibi hareket ediyordu. Sağ eliyle biraz daha yukarıdan tutunup atladığında, artık trene binmişti, ilerliyordu, özgürdü. Alt alta topladığında, yolda yüz dolarlık bir banknot bulmaktan kat kat daha iyi bir duyguydu.

Vagon kapağının üzerinden sıçrayınca, Sierra'daki güneşli ormanlar gibi kokan taptaze çam kerestelerinin üstüne düştü. Açık vagonun yan kapakları, onu rüzgârdan büyük ölçüde koruyacak (ama tamamen değil) ve gözlerden ırak tutacak kadar yüksekti. Kendisi demiryolu kontrolörlerini görmeyebilirdi ama onlar da onu göremezlerdi. Ancak, çayırları, vadileri ve dağ sıralarını seyredebilirdi. Köprü altlarından ve tünellerden geçerken, kafasının kopma tehlikesi olmadan ayağa kalkabilir, ileri geri yürüyebilir, daire çizerek koşabilir, sevinçle bağırabilir, dans edebilir ve tren ne kadar sarsılırsa sarsılsın, bir daha bulunmamak üzere trenden aşağıya yuvarlanmayacağından emin olarak, çantasını bir kenara bırakabilirdi. Çok doğal olarak, şarkı söylemeye başladı ve dünyadaki hiç kimse onu duyamayacağı için, hiç çekingenlik hissetmeden, güzel güzel şarkı söyledi.

Ertesi sabah, Truckee'ye yakın dağlarda bir yerde, tren, çam ağaçlarıyla kaplı kayalık tepelerin arasında yavaş yavaş ilerlerken, Hardesty vagon boyunca yürüdü; trendeki rahatsız bir gecenin ardından çok coşkulu olmasa da hâlâ mutluydu. Tren yokuş yukarı ilerleme çabasını sürdürürken, Hardesty de geleceğinin ne kadar zorlu olacağının farkına vardı.

Kurak geçen yazlarda, sık sık yük trenlerine atlayıp Sierra'ya giderdi; ancak o günlerde, daima, dönebileceği bir evi vardı. Şimdi ise bu geçerli değildi; şimdi babasının, Dolomites yakınlarında teker teker kırılan bir İtalyan dağ birliğinden kaçıp, bir firari olarak denize ve nihayet Amerika'ya ulaşmasının nasıl bir şey olduğunu kavramaya başlıyordu.

"İlk aylarda," demişti Sinyor Marratta, "çok da kötü değildi. Çoğu zamanımız kayalıkların en yüksek yerlerine tahkimat inşa etmekle geçiyordu ve düşmanı sadece teleskopla bakınca görüyorduk. Fakat bizim ve onların tahkimli mevzilerimizin inşaatı tamamlandığında, iki tarafın generalleri de bizlere savaşmak için ilerleme emri vermeye mecbur bırakıldılar. Bu bana çok gülünç gelmişti; dağların tepesinde gayet mutluyduk, ancak sonra Ölmeye başladık. Bizim binbaşıya gittim ve dedim ki: 'Neden kazananın ve kaybedenin olmadığı bir duruma razı olmuyoruz? Onlar ovada birbirlerini öldürüyor diye bizim de burada ölmemiz gerekmiyor. Binbaşı bunun harika bir fikir olduğunu düşündü, fakat o kimdi ki? Roma toprak kazanmak istiyordu. Bizim gönülsüz keskin nişancılar, atışa başladılar; topçularımız, sahra toplarının namlularını doldurup, bombardımana başladılar; bizler, dağcılık yeteneklerinden yoksunduk; dar geçitlerden ve tehlikeli bayırlardan aşağı doğru yuvarlana yuvarlana inmek

zorunda kaldık - ki böylece bizi beklemeyen düşmanlarımızın önüne aniden çıkıverecek ve onları öldürecektik. Yarım düzine kadar çok iyi arkadaşımı üç yüz metre yüksekliğindeki sarp kayalıklarda dağcılık iplerine asılıp kalarak ölmüş hâlde geride bıraktım; çünkü düşman ateş etmeye başlamıştı. Toplarını, en ölümcül ve en öngörülemez atış yörüngeleriyle ateşleyerek, inmeye çalıştığımız kayalıkları patlatıyorlardı. Bir yıl kadar böyle devam ettikten sonra bütün istediğim ölmek olmuştu. İtalyan ve Avusturyalı dağ kulüplerinin silahlı güçleri arasındaki o mücadelede ısrar etseydim, muhtemelen sen şimdi hayatta olmazdın. Ayrıca, şimdi o iki kulübün herhangi birine üye olabilir ve öbüründen de çift taraflı üyelik elde edebilirsin."

Fakat Sinyor Marratta kaçmış olmaktan dolayı pişmanlık da duyuyordu. Hem sadakat hem de sorumluluk, genellikle bir yerde ölmenin yeterli gerekçesi olabilirdi ve 'büyük bir inkâr' ortaya koymuş olduğu hissinden kurtulamamıştı.

Hardesty, tepsiyi seçerek kendisinin de sorumluluktan kaytarmış olabileceğini düşündü. Fakat her zamanki gibi, soruyu babası kurmuştu ve seçeneklerinin ikisi de beraberinde kuşkular taşıyacaktı. Babasının, Marratta usulünce söyleyebileceği gibi: kuşku onu, kuşku duymaması hâlinde yapabileceğinde çok daha derinlikli, maceralı ve değerli kararlara sevk edecekti. "Bütün büyük keşifler," demişti bir keresinde yaşlı Marratta, "emin olmaktan daha çok kuşku duymanın ürünleridir ve bu ikisinin birbirlerine karşıt olmaları, muhteşem tesadüflerin ortaya çıkmasını sağlar."

O sırada Hardesty, sert bir sarsılmanın karşı koyulamaz gücüyle vagonun zeminine yapıştı. Bilincini yitirmezden önceki saniyenin küçük bir bölümünde, zemin tahtaları yüzüne doğru yükseliyormuş gibi geldi; kendi arkasında ne olduğunu merak etti ve öndeki vagonun takla atıp kendi üzerine düşmesinden korktu. Sonra dünya karardı.

Gözünü açtığında, yüzü gökyüzüne dönük yatıyordu. Yanağında kan pıhtısı vardı; ağrı hissediyordu ve başının yanında tırtıl uzunluğunda bir yarık olduğunu fark etti; en azından belirgin bir yarıktı. Sonra yan kapağın dibine çömelmiş bir yaratık gördü. Gözlerini kırpıştırıp, bulaşan kanı temizleyince, o yaratığın boyu bir buçuk metreden daha fazla olmayan bir adam olduğunu anladı. Ancak çömelmesiyle barizleşen güçlü kaslarından dolayı, sadece altmış santim boyundaymış gibi görünüyordu. Adamın

giydiği kostümü, Hardesty ilk önce kavrayamadı. Şifresi parça parça, çözülebilen bir şeydi ama bütün olarak, nefes kesici ve inanılmazdı.

Ayakkabıları, yağlı kara derilerin üst üste sarılarak topak yapılmış hâliydi; briyantin sürülmüş top güllelerine benziyordu - Hardesty ayakkabıların, çok uzun yıllar boyunca giyilebilen ve bir iki ayılık yağ ile kaplanmış, en pahalı dağcı botlarından olduğunu fark etti. Böyle ayakkabılarla bir ırmağa düşmek kesin ölüm demekti.

Üzerlerine ateş düşse hilafsız bir ay yanarlardı. Diz boyuna kadar yüksek, zikzaklı, mor ve mavi renkli, edelweiss* desenli çoraplar, çini mavisi golf pantolon, gökkuşağı renklerinde pantolon askısı, eflatun gömlek giymiş; çoraplarındaki mavi ve mor ile aynı renkte ama üzerine kırmızıyla gözleri şaşılaştıran bir desen çizilmiş korsan bandanası takmıştı. Hemen hemen yüzünün tamamını kaplayan bir sakalı ve yusyuvarlak, gülkurusu renkli gözlükleri vardı.

Sağ elinin iki, sol elinin üç parmağı yoktu; canlı mavi bir çanta taşıyordu ve bazı dağcılık gereçlerini kolye gibi boynuna dolamıştı; gümüş renkli karabinalar**, ışıltılı tırmanma cıvataları, dağcı çivileriyle birlikte şıngırdıyor, elli çeşit ışıltılı renkle örülmüş, iki düzine askı şeridi ile fistolanıyordu Bir omzuna turuncu ve siyah örgülü dağcı halatı asmıştı. Bir defter kadar sert bir parça kurutulmuş biftek çiğniyordu.

---

* Çevirenin Notu: Alp dağlarına özgü bir çiçek.

** Çevirenin Notu: Dağcılıkta kullanılan bir çeşit yaylı kanca.***

“Bunun için özür dilerim,” dedi, iki çiğneme arasında. “Trene bir köprüden atladım ve seni görmedim. Teşekkür ederim.”

“Teşekkür ne için?”

“İnişime minder olduğun için.”

“Nesin sen?”

“Ben ne miyim? Ne demek istiyorsun?”

“Sen neyin nesi bir şeysin? Seni rüyamda mı görüyorum? Rumpelstiltskin’e* benziyorsun.”

“Bahsettiğin kişiyi tanımıyorum. Sierra’da mı tırmanıyor?”

“Hayır, Sierra’da tırmanmıyor.”

“Ben bir dağcıyım. Profesyonelim. Şimdi Wind Rivers’a gidiyorum. East Temple Zirvesi’ne ilk tek başına tırmanmayı gerçekleştireceğim.

Cesaretimi toplayabilirsem, gece tırmanacağım. Vay canına! İyi bir iniş yaptım buraya. Çantama ve araç gerecime bir şey olmadığına çok sevindim."

"Evet," dedi Hardesty, "ben de çantana ve araç gerecine bir şey olmadığına sevindim."

"Başındaki o yarık fena görünüyor. Üzerine biraz Nandiboon sürmelisin."

"Nandiboon da ne?"

"Harika bir şey, Nandiboon Yağı. Hemen her şeyi çarçabuk iyileştirir. Bir arkadaşım Nepal'den gelirken getirdi. Al..." Mavi çantasını açtı ve küçük bir şişe çıkardı ve tıpasını dişleriyle açtı. "Şimdi bir şekilde sana karşı sorumluluk hissediyorum."

"Dur bir dakika," dedi Hardesty, yağ yarasına sürülürken.

"Merak etme, tamamen organiktir."

"Adın ne senin?"

"Jessy Honey.**"

"Ne?"

"Jesse... Honey. Honey benim soyadım. Böyle olması benim kabahatim değil. Daha kötüsü de olabilirdi. Bir kız olarak doğabilirdim ve adımı Bunny veya Bea veya kim bilir başka ne isim koyabilirlerdi. Senin adın ne?"

"Hardesty Marratta. Bu ne biçim bir yağ? Yakmaya başladı."

"Yakar ama çok çabuk iyileştirir."

---

* Çevirenin Notu: Grimm Kardeşlerin aynı adlı masalındaki samandan altın eğirebilen cüce.

** Çevirenin Notu: İngilizce, "arı balı" anlamında; ancak konuşma dilinde "tatlım" "şekerim", "canım" anlamında da kullanılan bir kelime.***

Nandiboon yağının acısı artıyordu ve Hardesty acının daha da artmasından korktu. Arttı da. Sürüldükten iki üç dakika sonra Nandiboon Yağı derisinde binlerce delik açıyormuş gibi acımaya başladı. Nandiboon yağı ne menem bir şeyse sülfürik asit ile hidrojen peroksite benzer bir şey olmalıydı. Hardesty acıyla kıvrandı.

"Ben biraz su bulacağım," dedi Jesse Honey. "Zikzak dönemeci kesen bir dere var. Orada trene yetişirim." Hardesty onu duymadı bile. Fakat on

dakika sonra Jesse Honey'nin vagonun aşağısından tutması için uzanmış elini görünce ona yardıma gitti. Jesse Honey plastik bir su matarasını vagonun içine attı ve Hardesty'nin uzattığı eli öyle bir yakaladı ki Hardesty'nin kolu çıktı. Jesse Honey onun koluna müdahale etti ve ilk yardım kurallarına göre yerine (yanlış kolu) oturtmaya çalıştı. Fakat aslında çıkmamış olan kolu da çıkardı.

"Beni öldürmeye mi çalışıyorsun?" diye bağırdı Hardesty. "Eğer öyleyse keşke elini çabuk tutsan diyorum."

Jesse Honey duymamış gibiydi ve Hardesty'nin kollarını yerine oturtma işine devam etti. "Bunu yapmayı Mount McKinley'de öğrendim," dedi, bariz bir hoşnutlukla. Sonra Hardesty'nin yüzündeki Nandiboon yağını suyla temizledi ve tekrar trenden aşağıya atladı. Döndüğünde bir kucak çalı çırpı getirmişti.

"Onu ne yapacaksın?"

"Ateş yakıp su kaynatmam lazım; yemek ve çay yapacağız," dedi Jesse Honey, çırayı tutuştururken.

"Ahşap bir zeminde nasıl ateş yakacaksın?" diye sordu Hardesty ama geç kalmıştı. Reçineli tahtalar alev almıştı bile ve rüzgârla birlikte başka yerlere atlıyordu. Jesse Honey üzerine basarak söndürmeye çalışıyordu ama yağlı botları da ısınmaya başlayınca çekildi.

Yarım saat içinde rüzgâr alevleri trenin öndeki ve arkadaki vagonlarına da taşıdı. Yağlama yağları, boyalar, ahşap taban, kapalı yük vagonlarının içleri, yük istifleme kalasları ve binlerce kargo yükü alev aldı. Tren alevler içinde kalmıştı. Tren mürettebatı yangını geç fark ettiğinden, durmak için de geç kaldı. Dağların arasında rüzgâr almayan kuytu bir yere kadar treni götürmeye çalıştılar.

Tren durduğunda, Hardesty ve Jesse için ortam ziyadesiyle ısınmıştı. Trenden atladılar ve doğuya doğru yürümeye başladılar.

Güneş batarken, iki kırmızı parlaklık gördüler (daha parlak olanı, treni tahrip eden yangındı) ve arada sırada, vasiyetini yazan yanıcı madde yüklü yakıt vagonunun patlama seslerini duydular. Jesse Honey'ye göre, bu doğanın işiydi. "Trenler," dedi, "dağlar için asla uygun değildir."

*

Gecenin büyük kısmında, Sierra yamaçlarındaki serin vadiler boyunca yürüdüler; dağlarda, yaz başı döneminin derin sükûneti ve yıldızlı gökyüzünden başka bir şey yoktu. Ağaçların sessizliği ve rüzgârın

uyuşukluğu doğanın, kışın geçtiğine dair kuşkulu ümidi gibiydi. Vahşi mıntıka, şenliğe başlamadan önce, açık mavi kuzeyli rüzgârların ve karın geri dönebileceğinden korkarak nefesini tutmuştu sanki.

İlk başlarda, tebeşir beyazı patikalardan ve karanlık dağ geçitlerinden geçerken, Hardesty ve Jesse konuşmadılar ve dağlar onları yutarken, yıldızları takip ederek dağ bordürlerini gözlediler. Hava, bahar gibiydi; rengârenk şapkaları ve atkıları içinde dağ çiçekleri gibi süslenmiş küçük çocukların arasına dalmakla aynı kaygısız keyfi taşıyordu. Deniz seviyesinden yükseğe çıkılan ilk günde her zaman olduğu gibi, bütün gece yürümek gayet kolaydı; ayrıca hava o kadar temiz, dereler öyle güldür güldür, bembeyaz ve soğuktu ki özgürlüğün neşesini bilen hiçbir canlı varlığın uyuması mümkün değildi.

Kuzey kuzeydoğu yönünde yürürlerken ay, inci beyazlığı içinde, yusyuvarlak, cömert ve kusursuz bir fener gibi yükseldi. Jesse, iki üç kilometre ileride, bu yönde harika bir demiryolu olduğunu iddia etti ve onu takip etmekte ısrar etti. Ay kaybolana kadar yirmi kilometre yol aldıkları hâlde, hâlâ bir demiryolu bulamamışlardı.

“Demiryolunun üstünde şahane güzel bir köprü var,” dedi Jesse, “kütükler ve bağlantı kablolarıyla yapılmış. Köprüyü kim kurmuş bilmiyorum, neden kurmuş onu da bilmiyorum ama oradan kolaylıkla tam trenin içine atlanabilir.”

“Anlamıyorum,” dedi Hardesty. “Neden bir trene binmen gerektiğinde yukarıdan düşmek zorundasın? Neden yanında koşup da bir basamağa tutunmaya çalışmıyorsun?”

Jesse ona incinmiş ve canı sıkılmış gibi baktı. “Yapamam,” dedi zoruna gitmiş gibi. “Tutunabileceğim yüksekliğe ulaşamam.”

“Haa, anladım,” dedi Hardesty, yoldaşına bir göz atarak - adam insanın nefesini kesecek kadar kısaydı. “Boyun kaç senin?”

“Ne fark eder?”

“Bir şey fark etmez. Sadece merak ettim.”

“Bir otuz altı. Aslında bir doksan iki olmam lazımdı. Röntgenime bakan doktor öyle söylediydi. Büyük babam iki metre ve babam da iki on; erkek kardeşlerim ondan da uzun.”

“Sana ne olmuş peki?”

Jesse’nin tüyleri diken diken oldu. “Bilmiyorum,” dedi, başını sağa sola sallayarak. “Bir otuz yedilik bir adam olarak...”

“Bir otuz altı dememiş miydin?” diye sözünü kesti Hardesty.

“Kahrol emi,” diye patladı Jesse. “Bir otuz yedilik bir adam için zor bir dünya bu. Gazetelerde bir yetmiş yedilik birini tarif ederlerken orta boyun altında olduğunu yazdıklarında sence ne hissediyor olabilirim? Kızlar bana bakmıyorlar bile. Pek çoğunun bakma fırsatı bile olmuyor, çünkü göz hizaları benim başımın üstünde kalıyor. Orduya katılmama izin verilmedi. Donanma ise baca temizleyicisi görevi ile beni kabul etmeye istekliydi. Üniversite okudum ve ben bir mühendisim ama donanma beni kahrolası bacalarına temizlikçi yapmak istedi. Uzun boylu herifler boylarının uzunluğuyla gurur duya duya ortalıkta kasım kasım kasılırken, elime bir makineli tüfek alıp... Ama önemli değil. Artık umursamıyorum. İhtiyacım olan tek şey, kısa boylu güzel bir kadın ve dağlarda küçük bir kulübe.”

“Sanırım, Kara Ormanda böyle bir yer var,” dedi Hardesty, “en azından efsane öyle söylüyor, orada aradığını bulabilirsin.”

“Trol istemem,” dedi Jesse. “Ben Amerikalı olarak doğdum, troller öyle değil.”

“Hayır, hayır, hayır; ben sarışın mavi gözlü kızlardan bahsediyorum, hani şu şişe tıpalarına kazınanlar gibi”

“Bana uymaz. Ben California kızlarını seviyorum; ince ve uzun, hani şu diz boyu benim boğazım kadar gelenleri.”

O gün, güneş altında altmış beş kilometre yol aldılar; kadınlardan, dağcılıktan, yük trenlerinden, politikadan konuştular. Jesse, Başkan Palmer’ın (belki de Linscott Gregory’den beri başa geçen en kısa boylu başkan olduğu için) coşkulu destekçilerinden biriydi.

Hardesty de ona oy vermeye hazırdı ama bütün sempatisi o kadardı.

Ağaçlıklı yerlerden geçerlerken bilinçli olarak sessizleştiler, çünkü geniş alanlara yayılan cüce çamların arasından geçiyorlardı.

Hardesty, onu minder olarak kullanıp üzerine atladığında kemiklerinin kırılabileceğini söyledi.

“Bilmiyor musun?” diye sordu Jesse.

“Hayır, bilmiyorum. Daha önce hiçbir yerimi kırmadım.”

“Hiçbir yerini kırmadın mı? Bu çok delice bir şey! Ben vücudumdaki hemen hemen her kemiği kırdım. Bir keresinde dağ halatımı demire tutturmayı unutmuşum, on altı tane kemiğimi birden kırdım. Bir keresinde de dalgınlıkla reepschnur halatıma dolandım (makaraya dolanmış ip gibi). O reepschnur ile on beş metre düştüm ve sanırım dilimin kemiği hariç

bütün kemikleri kırıldı, çünkü on beşinci metrede reepschnur kopunca, yüz metre daha düştüm.”

“Ölmediğine şaşırdım doğrusu.”

“Bir sürü kaya çıkıntısına çarptım.”

Nehir gibi ince uzun, dupduru ve masmavi bir göle geldiler. Bir grup kaya blokunun tepesinden bakınca, suyun öbür yanındaki bir kilometre ötede demiryolunu görebiliyorlardı. Jesse, karşıya geçmek için yüzmek zorunda olduklarını, göl jeotermal olduğu için hamam suyu gibi olacağını söyledi. Hardesty parmağını suya soktu ve bu fikre karşı çıktı. “Kıyıda değil!” diye bağırdı Jesse. “Hangi aptala sorsan jeotermal göllerin derinliklerde sıcak olduğunu bilir. Sıcaklık değişimi derinliklerde olur. Tonlarca soğuk termal akıntı, en derin merkezi altkümenin tollopsoid* bölgesinin yukarı yöndeki akıntı değişkenlerinden başlayan bir transfer ile iyonlu, BTU** zengini dalgaları harekete geçirir. Böylece, atmosferden etkilenmiş sıcaklık değişkenlerinin hareketlenme örüntüsü, yetersiz intraakütanöz çözünme nedeniyle kuraklığa bağlı nem azaltıcı yoğunlaşmaların oluşturduğu normal dengenin sadece alkaloit yüzey gerilimin versiyonları ile değişebilen salınımlı torraidal kuşağı içinde kapana kısılan yüzey suyunun her boyuttaki akıntıları üzerinde bir haploid grid yaratır.”

---

* Çevirenin Notu: Hiçbir sözlükte böyle bir kelime bulunamadı.

1 pound (0,4 kg) suyun sıcaklığını 1 °F arttırmak için gerekli ısı miktarını ifade eden British Termal Unit” Ölçüsünün baş harfleri.*

“Gene de,” dedi Hardesty, “gölün etrafından dolaşsak daha iyi.”

“Hiç şansımız olmaz. Demiryolu göle teğet bile geçmiyor. Kuzey batıdan aşağı ve kuzey doğudan yukarı dönüyor; çünkü buhar motorlarının böylelerini ağzına kadar doldurmak zorunda oldukları o günlerde öyle inşa edildi. Göl, seksen kilometre uzunluğunda ve biz orta yerindeyiz. Ayrıca bir ucuna kadar yürüsek bile gene de bir nehri geçmek zorunda kalacağız ve bir nehri geçmek - inan bana - bir gölü geçmekten çok daha zor bir iş. En azından göl akmıyor, durgun.”

Gölün neden kıyılarda değil de ortada daha sıcak olduğuna ilişkin açıklaması haricinde, Jesse’nin söyledikleri makul görünüyordu. Böylece,

kendileri yüzerken elbiselerini ve diğer eşyalarını üzerinde taşıyabilecekleri bir sal yapmaya başladılar.

"Onlar gürgen, ağır ağaç," dedi Hardesty, Jesse'nin kıyıda sal yapacakları yere doğru sürüklediği ağaç kütüklerini görünce (Jesse, çalılıklar arasında zar zor görünüyordu- mor renkli bir cilt hastalığına yakalanmış bir kirpi gibiydi). "O kütükler yüzmez."

"Gürgen mi? Hah! Bu Montana pelesengi. Zeplinlerin falan iç döşemesinde kullanılır. Elbette yüzer."

Kütükleri recpschnur halatıyla birbirine bağladılar ve kayaların üstünden suya ittiler; bir daha hiç görmediler. Ağır bir zincir gibi dibe indi. Sonra yüzmeye karar verdiler. Güneş batmak üzereydi ama gene de ıslanmayı göze almışlardı; ortalıkta bol miktarda Montana pelesengi olduğuna göre öbür kıyıda büyük bir ateş yakacaklardı. Jesse pelesenk ağacının yanmadığını söyleyince, Hardesty gayet güzel ısınacakları bir ateş yakacaklarından emin olmuştu.

Giysilerini, sırt çantalarının üstüne koymak üzere bohçaladılar; sırt çantalarını omuzlarının üstünde taşıyacaklardı. Teorik olarak, çantaların alt kısmı ıslanacaktı. Fakat bu teori, hızlı yüzebildikleri on dakika sonra çürüdü. Gölün ortasına vardıklarında, çantalar suya daha da çok battılar ve içlerindeki her şey sırılsıklam oldu. Su, bir derenin suyu Ocak ayının son gününün gece yarısında ne kadar sıcak olabilirse o kadarcık sıcaktı. Onlar suyun içinde ne kadar üşüyorlarsa Jesse de o kadar hızlı konuşuyordu ve bir politikacının konuşması ile bir ders kitabı metninin hızlı söylenen bir karışımıydı.

"Mazeret buluyormuşum gibi gelebilir," dedi Jesse. "Fakat Gauss-Bonnet Teoreminin Todd Polinomlarına uygulanmasıyla ispatladığı gibi; daha yüksek türevsel topolojideki tensör fonksiyonlar gösterir ki dışyalıtık olmayan termal yukarı akıntının kohometrik eksensel rotasyonu, dönüşümsel dengelilik toplamından gelen rastlantısal girişim vasıtasıyla ön yüz geçişkenlik düzeninde, bir etkileşimsel plazma ile süregelen negatif entropi dönüşümlerin termodinamik özelliği içinde dizilim yapabilir."

"Neden çeneni kapamıyorsun?" dedi Hardesty.

Jesse, bir daha ağzını açmadı, ta ki ateşin yanına kurduğu kurutma askısı çöküp, çini mavisi pantolonu yanana kadar. Ondan sonra da atık bir kola kutusundan imal edilmiş ve beline bağlanmış bir parça reepschnur halatının ucunda sallanan, Yeni Gine yerlileri tarzındaki penis kalkanı

haricinde belden aşağısı çıplak dolaştı. Çok geçmeden, bu yeni tarzını, yeni koleksiyonunu teşhir eden bir Yedinci Cadde modacısı edasıyla övmeye başladı. “Çok rahat,” dedi.

“Sen de denemelisin.”

Ateş yandıktan iki saat sonra, göl kıyısından dizel öksürüklü çelik tekerleklerin gök gürültüsü geçerken, Jesse ve Hardesty, kendilerini Yellowstone’a götürecek bir açık vagon buldular. Trene önce Hardesty çıktı; Jesse, gücü kesile kesile tehlikeli bir şekilde demiryolunun kıyısında koşarken, Hardesty onu yukarı çekti. Hardesty’nin onu görmesi zor olmuyordu, çünkü butları ayışığında parlıyordu.

Yirmi dört saat sonra, kuzeye, Montana ve Kanada’ya doğru devam etmek yerine, trenden aşağı atladılar; bir süre yürüdükten sonra Yellowstone Nehri olduğunu düşündükleri yerde durdular.

Hardesty, yağmur yağdırmakla tehdit ediyormuş gibi görünen gökyüzüne baktı. “Neden kendimize bir sığınak hazırlayıp, yarın bu nehri geçmek için neler yapabileceğimize bakmıyoruz,” dedi.

“Sanırım yağmur geliyor.”

“Yağmur mu? Yağmur yağacağını mı sanıyorsun?” diye sordu Jesse. “Besbelli ki sen dağlarda uzun süre kalmamışsın. Ben yağmurun yağmayacağını biliyorum. Sen yanılmaz olan şey nedir bilir misin? Ben sana söyleyeyim: benim hava tahminimdir.” Kuzey yönden onlara doğru yuvarlanan ve ayışığını kırpık kırpık eden dağ gibi devasa yağmur bulutlarına bir bakış attı. “Bu beş dakikada geçip gider. Bu gece hava kadife gibi olacak. Çam yapraklarının üzerine yayıl ve uyu.”

“Bilmem ki,” dedi Hardesty, temkinli temkinli bulutlara bakarak.

“Güven bana.”

Uykuya dalmalarından yarım saat sonra bir şimşek, onları yattıkları yerden zıplattı ve gözleme gibi altüst etti. Şimşekler makineli tüfek atışına başlayıp ağaçlara düştüler. Zaten çalkalanıp durmakta olan nehir, şimdi öyle bir hâl almıştı ki kendisi bir şimşek zıpkını gibi görünüyordu. Ve yağan yağmurun da hiç öyle mazlum mazlum yağıyormuş gibi bir hâli yoktu. Hardesty ve Jesse nehirde sürüklenip boğulmamak için ellerinden geleni yaptılar. “Beni takip et,” dedi Jesse, ağzına dolan suları saça saça.

“Ne için?”

“Sığınabileceğimiz bir yer biliyorum. Buraya gelirken gördüm.”

Tepenin yukarısına doğru yürümekle yüzmek arası hareketlerle gittiler ve bir mağara ağzına geldiler.

“Ben oraya girmek istemiyorum,” diye bağırdı Hardesty, eninde sonunda içeri gireceğini bile bile.

“Neden? İçerisi gayet güvenli.”

“Ben mağaralardan hep nefret etmişimdir. Sanırım İtalyan olduğum için.”

“Hadi ya! Sanırım ben daha önce bu mağaraya girdim. Doğru hatırlıyorsam içeride bir münzevi keşiş yaşıyormuş; bir iki kuş tüyü yatak, araç gereç, mobilya ve lambalar bırakmıştı geriye.”

“Peki,” dedi Hardesty, mağaranın karanlığı ikisini de yutarken.

“Neden mağaranın ilerisine gidiyoruz.”

“Keşişin yerini bulmak için.”

“Yarasalara ne olacak?”

“Platte’nin batısında yarasa yoktur.”

“Bu doğru değil. Ben San Francisco’da yarasa gördüm.”

“Veya Fresno’nun doğusunda diyelim o zaman.”

Yirmi dakika kadar, tıslayıp duran bir yeraltı dünyasının gözlerden ırak dereleri ve taklitçi yankıları arasında el yordamıyla ilerledikten sonra, büyük bir oda olduğunu hissettikleri bir yere geldiler; kendi ayak sesleri havaya uçuyormuş gibi onları terk ediyordu. Üstlerindeki ve yanlarındaki geniş boşluğu hissediyorlardı ve ne yöne yürürlerse yürüsünler bir duvarına varamadılar; sadece toprak ve kaya parçalarından oluşan zemin vardı. Küçük, sakin sakin akan, hamam suyu kadar sıcak ve içinde fosforlu yaratıklar olan derelerden geçtiler.

Kendi aydınlığını yaratarak, yüzlerce, binlerce farklı ve sessiz şifreyle göz kırpan ve bu ışıkları üreten yaratıklar görmek ne kadar tuhaftı. Sanki kendilerini işlerine adamış ve belirsiz bir yolculuğa çıkmaya hazırlanan bir işçi ordusuydu. Milyarlarca ama milyarlarca dizilim ve bileşim yaratan küçük ışık üreteçleri gizemli bir amaca doğru her engeli aşarak ilerliyorlardı sanki.

Saatlerce veya belki günlerce, Hardesty ve rehberi bu ışıklı derelerin ovasında gezindiler. Jesse keşişin yerini bulmayı tamamen unuttu. Bütün umursadıkları, renk, işini bilen dereciklerin sonsuz haritası ve kapkara boşluğu takip eden sükûnet ve sessizlikti. Derecikler, müzik notaları gibi birleşip ayrılıyorlardı. Hardesty, içinde tepsiyi taşıdığı çantasına sıkı sıkı

yapışmıştı, öyle bir an geldi ki bu parıldayan düzlüğün içinde dikilip, hâlâ hayatta olup olmadıklarını merak ettiler. Fakat nihayetinde, yüzeye çıkmayı düşünmek zorunda kaldılar.

Hardesty parıldayan en büyük dere boyunca yürümeyi önerdi. Böylece dışarı çıkabilirlerdi. Çok geçmeden, ışıldayan ağın bazı kolları kaybolmaya ve takip ettikleri kol gittikçe büyümeye başladı; yavaş yavaş fosforlu ışıklar da azaldı ve kendilerini en uzak köşedeki başka bir odada buldular ki dışarı açılan delikten, çakan şimşekleri görebiliyorlardı.

“Burası harika,” dedi Jesse. “Yer yumuşak ve kuru, çıkış da tam şurada. Hadi uyuyalım.”

“Sence de,” dedi Hardesty, “bir ışık yakıp nerede olduğumuzu görsek iyi olmaz mı?”

“Burada ne olabilir ki? Hiçbir şey yok burada.”

“Etrafımda ne olduğunu bilmeden uymak istemiyorum”

“Bu çok aptalca,” diye bağırdı Jesse. “Hey! Buradaki! Her kimsen, derdin ne lan senin! Cehenneme git! İstiyorsan öldür bizi hadi! Arrragghh!” Küçük bir adam için Jesse’nin büyük bir sesi vardı. Ne olduğunu bilmediği bir şeye meydan okuması, Hardesty’nin kulaklarında ziller çaldırdı.

“Öyle desen de,” dedi Hardesty, çantasında bir kutu kibrit ararken, “ben gene de bir bakmak istiyorum.”

Kibriti çaktı. Önce, beyaz mavi alev gözlerini kamaştırdı; fakat sonra altuni ışık güçlendi ve etraflarına baktılar.

“Görüyorum,” dedi Hardesty, sessizce.

Ekümenik* konsey toplantısına katılan kardinallerin oturma düzeni kadar tertipli dizilmiş sıralar hâlinde, kibrit ışığıyla geçici körlük yaşayan, yüzden fazla üç metrelik Kuzey Amerika bozayısı vardı. İçlerine giren bu iki yabancı hakkında ne düşüneceklerini bilemedikleri için, tavsiye bekler gibi birbirlerine baktılar, pençeleriyle havayı kazıdılar, kafa karışıklığı içinde başlarını sağa sola döndürdüler.

---

*Çevirenin Notu: Tüm kiliseleri kapsayan ve temsil eden anlamında.***

Ayıları uzak tutacağını umarak, titreme krizine girmiş parmaklarıyla, ardı ardına kibrit çakmaya uğraştı Hardesty. Işık miktarı artarken, yarasaları da gördü. Elbette, içeride yüz binlerce veya milyonlarca yarasa olmasında şaşılacak hiçbir şey yoktu. Birkaç yarasa boyu uzunluğunda salkımlar

hâlinde mağara tavanına asılmışlardı; boyları, rüzgârlı günlerde, kırıldığı için çöp bidonuna atılmış şemsiyeler kadar vardı; kulakları ve mafsalları da korkunç bir şekilde pembe ve mordu. Yarasalar, gittikçe büyüyen zincirleme bir tepkime ile hareket etmeye başlayınca, ayıların dirgen dişi gibi sivri, beyaz dişlerini göstere göstere kükremeleri durdu.

Kibritler bitince, ayılar yaklaşmaya başladı ve yarasalar uçtu.

Boz renkli kürk ve ipeksi kanatların denizinde boğulan Hardesty ve Jesse, saldırıya uğramadıklarını idrak ettiler ama gene de paniklemeye başladılar. Mağaradan dışarıya, volkanda kaynayan çamur gibi, bir ayı ve yarasa seli akmaya başladı. Hardesty ve Jesse girişten dışarıya fırlatıldılar; bir kaya yığınının üstüne ve stroboskopik* etkiler yaratan yıldırımların arasına düştüler.

---

* Çevirenin Notu: Hızla arka arkaya eklenen hareketlerin beyin tarafından bir bütünlük içinde algılanması.***

Hayvanlar çekip gidince, Jesse tekrar mağaraya girip uyumayı önerdi.

“Sanırım onların geri gelmeyeceğini düşünüyorsun, değil mi?”

“İhtimal yüzde elli elli derim.”

“Sen ne istersen öyle yap, ben tam burada bu kayanın üstünde uyuyacağım.”

Ertesi sabah uyandığına, Hardesty, Jesse’nin iki çam kozalağını birbirine sürterek ateş yakmaya çalıştığını gördü. Bu işe yaramayınca, bir kayayı bir dal parçasına vurarak kıvılcım elde etmeye uğraştı. Nihayet, Hardesty biraz daha kibrit çöpü buldu ve bir ateş yakmayı başardılar. Ormanı yakamadılar elbette, çünkü her şey sırılsıklamdı.

Önlerinde hâlâ geçilmesi gereken bir nehir vardı.

“Nehir aşağı yürüyüp bir köprü bulmaya çalışalım,” diye önerdi Hardesty. “Nehir yukarı gidersek, nehrin genişliği azalır ama rakım artacağı gibi yerleşim sayısı da azalır. Diğer yandan nehir aşağı gidersek, orada daha çok kara yolu vardır; nehrin kıyısı yürümeye daha müsaittir, hatta karşıya kolayca yüzecek veya yürüyerek geçebileceğimiz bir sığlık bulabiliriz.”

“Bu söylediğin ne kadar bilgili olduğunu gösteriyor,” dedi Jesse, infial içinde; dağlarda olduklarına göre, profesyonel rehber kendisiydi.”Nehrin ne yukarısında ne de aşağısında, buradan üç yüz kilometrelik mesafe içinde bir köprü yok. Akıntıya karşı gidersen kendini bir sürü kayaya ve yosunlu

kayalıklara çarparken bulursun. Güneyde, yan kollar da birleştikçe nehir daha da genişliyor ve güçleniyor. Sığlık bir yer bulabilmek için ta Utah'a kadar gitmen gerekir."

"Peki, önerin nedir?"

"Böyle durumlarda yüz kere yaptığım şeyi yapmak ki dağları bilen kişiler, otomatik olarak bunu düşünür."

"Nedir?"

"Bir mancınık yapmak."

"Bizi karşı kıyıya atması için mi?" diye sordu Hardesty.

"Aynen öyle."

"Burası dört yüz metre genişliğinde!"

"Eee, nolmuş?"

"Diyelim ki iş görecek bir mancınık yaptık. Tamam. Bizi karşıya fırlatacak bir şey. Sonra ne olacağını sanıyorsun? Nasıl bir yörüngede uçmayı planlıyorsun bilmiyorum ama çok yüksekten düşebiliriz. Anında da ölürüz."

"Ölmeyiz," dedi Jesse.

"Nasıl ölmeyiz?"

"Karşı kıyıdaki ağaçlar birbirine ne kadar yakın görüyorsun. Bütün yapmamız gereken, ağaçlara dolaşmasını sağlayacak ağsı uzantıları olan bir şok minderi üstünde uçmak."

"Şok minderi."

"Nasıl olduğunu ben sana göstereceğim," dedi Jesse. Ardından da derhâl mancınık, şok minderi, ağsı uzantılar, sırtlıklar ve erişim yolları yapmaya girişti. Hardesty bir an bile bunların bir işe yarayacağına inanmadığı hâlde Jesse'nin onları uçuracak bir makine yapma konusunda kendine güveninin gazına gelmişti.

Dört hafta uyku uyumadan, defter büyüklüğünde kurutulmuş et parçaları, çay ve nehirden yakaladıkları balıklar haricinde bir şey yemeden çalıştılar. Önceleri Jesse, balıkları gece uyurken kendi vücut sıcaklıklarıyla pişirmekte (söylediğine göre eski bir Kızılderili yöntemiymiş) ısrar etti. "Daha iyi yöntemler var," dedi Hardesty ve ahşap üstünde balık pişirmeyi öğretti rehberine. Bulundukları açıklığın ortasında yaptıkları mancınık, toprak ve kaya yığınından bir kaide üstünde duruyordu. Otuz metre uzunluğundaki devasa mancınık kolunu döndürebilecek iki kat yüksekliğinde bir iskelet yapabilmek için, bir sürü ağaç devirdiler,

kilometrelerce uzunlukta sarmaşık sıyırdılar. İçine birkaç ton kaya doldurdukları bir sepet, mancınık kolunun kısa kolunu yerde sabit tuttu; ta ki kolun uzun ucu atışını yapmak için gerilene kadar.

Uzun kolun ucuna şok yastığı ve ağsı uzantıları yerleştirildi ki bunlar, üç metre kalınlığında, on metre çapında, sepet örgüsünden nilüfer yaprağına benziyordu. Hardesty ve Jesse bu yaprağın üzerine, turuncu siyah dağ halatlarıyla bağlanacaklardı. Kendilerini daha da emniyete almak için, kendi bedenlerine saracakları, yosun ve kurt mantarı katmanlarından balon gibi bir elbise yaptılar. Bu elbise veya Jesse'nin deyimiyle yastıklar, öyle büyük ve hantal oldu ki şok minderi üzerinde giyinmek zorundaydılar; çünkü üzerilerinde bu yastıklarla şok minderi üzerine tırmanmaları mümkün olmazdı.

Bir bütün olarak baktığında, Hardesty kuşkuluydu ve kendini mancınık ucunda fırlattırmayı reddetti. Fakat sonunda çok yorgun ve açtı; Utah'a kadar yürümektense, bu yosun ve kurt mantarı topu içinde, dev bir mancınık ucundan havaya fırlatılmaya razı oldu. Ayrıca yaptıkları bu şey, delicesine davetkârdı. Fırlatma saati geldiğinde, fırlatma yastığının üstüne tırmandılar; yosun ve kurt mantarı elbiselerini giydiler ve kendilerini bağladılar.

Jesse'nin elinde, ahşap bir kamayı çekerek havaya fırlamalarını sağlayacak tetik mekanizmasına bağlı bir ip vardı. "Oradaki yeşillik öbeğini görüyor musun?" diye sordu, öbür yakadaki yumuşak görünüşlü genç çam ağaçlığını göstererek. "İşte oraya ineceğiz. İnişimiz, ağ ve minderin aerodinamik yapısıyla yavaşlayacak. Ağlar ağaçlara takılacak ve minderler de çarpışmanın etkisini emecek. Bu elbiselerin de nihai korumayı sağlayacağını söylememe gerek yok herhalde. Eğer ödün patlıyorsa, korkma. Ben bir mühendisim ve bu şeyi son ondalık sayısına kadar hesapladım. Hazır mısın?"

"Bir saniye bekle," dedi Hardesty. "şuradaki kurt mantarlarını ayarlamam lazım. Tamam. Hazırım. Gene de söylemem lazım ki sen bir delisin ve ben sana neden güven... güv..."

Jesse tuttuğu ipi çekti ve muazzam bir güçle fırladılar. Ama havaya değil, dosdoğru, kıyıdan on beş metre uzakta, nehrin içine düştüler. Suya top mermisi gibi çarptıklarında, havaya otuz metre yüksekliğinde köpür köpür bir su kütlesi yolladılar ve minderler hızla nehrin sularına batmaya başladı. Allah'tan, üstünde bulundukları ve üzerilerinde bulunan

malzemelerin hepsinin doğal bir yüzme yeteneği vardı ve kendilerini başları yukarıda nehirde sürüklenirken buldular. Ancak sımsıkı bağlı oldukları için hızla akan nehrin üzerinde kıpırdayamıyorlardı. İlk şoktan sonra bilinçlerinin yerinde olmasının tek nedeni onları canlandıran dondurucu soğukluktaki suydu. Hardesty elbiseden kurtulma mücadelesi vermeye başladı.

“Yapma!” diye bağırdı Jesse. “Boğulursun. En azından bu bir sal sayılır.”

“Cehenneme git!”

“Ciddi misin?”

“Ciddi misin mi?” Hardesty, biriken öfkesi, kızgınlığı, güvensizliği ve ikrahı içinde donmuş gibiydi. “Ciddi misin mi?”

“Sözümü dinle, yoksa daha büyük bir belaya uğrayacaksın “

“Şok minderi üzerinde ve mantar elbiseler içinde altmış kilometre hızla buz gibi bir akıntıda sürüklenmenin yeterli bir bela olduğunu düşünmüyorsun, değil mi? Sen nesin biliyor musun? Dur ben sana söyleyeyim. Sen kabiliyetsiz cahilin tekisin. Hiçbir şeyi doğru dürüst yapamıyorsun.”

“Kısa boylu doğmuş olmam benim suçum değil,” diye bağırdı Jesse, akıntının gürültüsünü aşmaya çalışarak. “Uzun boylular da sırf benden birkaç santim daha uzun oldukları için daha kabiliyetli değiller.”

Hardesty patladı. “Bunun uzunlukla veya kısalıkla alakası yok!”

O sırada fark etti ki mancınığın olduğu yerden bir buçuk kilometre kadar uzaktaki bir köprünün altından geçmek üzereler. Yeşil camlı gözlükler takmış küçük kızlar köprü korkuluğunun üstünden, aşağılarından geçen yolculara hayran hayran bakıyorlardı.”Buna ne diyorsun?” diye sordu Hardesty.

“Bu paralı bir köprü; seni bilmem ama ben paramı sokağa atmam.”

Akıntının gürültüsünü aşmak için bağırıp durmaktan yorulan Hardesty, mantar giysinin içine çöktü ve hızla yanlarından geçen görüntülere, tren penceresinden bakıyormuş gibi, yorgun gözlerle baktı. Tam, bir iki güne sakin sulara varıp oradan da doğu kıyısına yüzebileceklerini ve durumlarının o kadar da kötü olmadığını düşünmeye başladığı anda, ilerilerindeki nehrin ortadan kaybolduğunu gördü. Su yoktu; uzakta, sadece ufuk ve suyun olması gereken yerde, sarsıcı bir bulut görüntüsü vardı.

“Ryerson Şelalesi,” dedi Jesse. “bin iki yüz metre yüksekliğinde. Buradan kurt mantarı elbisesi içinde hiç atlamadım.”

Hardesty, Jesse’yi gırtlaklamak ile babası gibi yüzünde muzip bir tebessümle ölmek için, dünyadan ayrılmadan önce güzel ve gerçek bir şey söylemeye yarayacak düşüncelerini bir araya toplamak arasında bocalıyordu. Suyun içine batıp çıkarken, ihtiyacı olan duygu yoğunluğunu ve güzelliği bulabiliyordu. yer çekimi, hız, hava sıcaklığı gibi fiziksel güçlerin ittifakı, yeterince güçlü ve kesifti. Anlamlıydı. Hiçbir şey bu fiziksel güçlerin ebedî saflığından daha büyük bir teselli sağlayamazdı ve onlara dönüşmek yenilgi sayılmazdı. Fakat yanında kabiliyetsiz bir cüce ile birlikte, bir şok minderine bağlı hâlde ve bir kabuk elbise içinde öleceğini hiç düşünmemişti. İnsanı serseme çeviren şelale başından havaya uçtular. Düşerlerken, bazen onlarla birlikte düşen suya çarptılar ve ön ya da arka uca meylettiler. Şelalenin dibine yaklaştıkça Hardesty’nin, bu kadar yol gelmiş olduklarına göre hayatta kalma ihtimallerinin yükseldiğine ilişkin umudu arttı. Son birkaç metrede, ümidi arşı âlâya fırladı çünkü artık çok yaklaşmışlardı.

Şelalenin dibi köpüklerden ve baloncuklardan oluşmuş bir kar fırtınası gibiydi ve suda o kadar çok oksijen vardı ki yüzeyin otuz metre altında bile nefes alınabilirdi. Üzerlerindeki, suya batmayan tertibat onları yüzeye itti ve şelaleden bir kilometre uzakta su yüzüne çıktıklarında, araba büyüklüğündeki bir araç içinde tersine oturmuş tuhaf üniformalı insanımsı yaratıkların ne olduğunu anlayamayan iki balıkçıyı fevkalade şaşırttılar. Gayzerler, çamur çukurları ve sülfür kaynayan deliklerle dolu bir yere çıktılar. Hardesty, Jesse’nin yüzüne bile bakmadan mantarların içinden çıktı, çantasını sırtladı ve doğu yönünde yürümeye başladı.

“O yöne gitmek iyi bir fikir değil,” dediğini duydu arkasından seslenen Jesse’nin. “Beni takip etsen daha iyi edersin. O arazide yürüyebilmek için çok tecrübeli olman gerekir. Yoksa yerin dibine batıverirsin. Mayınlı arazide yürümekten bile daha tehlikelidir ve senin hiç tecrüben yok. Bak şu bataklı—” Jesse Honey’nin ağzından duyduğu sözler bununla bitti.

*

Colorado’daki bir koyun çiftliğinde altı ay geçirdikten sonra Hardesty, doğuya doğru tekrar yola koyulmak için, o yerde yeterince uzun bir zaman harcamış ve yeterince kazanç elde etmişti. Çiftliğin sahipleri, Henry ve Agnes adında genç bir çiftti. Hardesty’den, yükseklerdeki meralardan

koyunları indirmek, saman depolamak ve kar başlamadan önce çiftlikte yapılması gereken diğer işleri yapmakta faydalanmışlardı. Kasım geldiğinde, kış çekingen çekingen sokulmaya başladı; güneşin zayıflayan etkisi ile süpürülen çayırları kar kaplayınca, artık Hardesty'nin yardımına ihtiyaçları kalmadı. Ayrıca Agnes, bekâr bir işçinin aklıselimine ve haysiyetine terke dilemeyecek kadar güzel bir kadındı. Böylece, Henry ve Agnes Hardesty'yi, ahşap kasalı antik steyşın arabalarına bindirdiler ve Sangre de Cristo dağlarının eteğindeki demiryolu tevzi noktasına götürdüler. Oradan, tek dizel motorlu, yük ve posta vagonuna bindi ve ahşap kaplama yerde, kondüktörün yanında oturdu. Kıtayı bir ucundan öbürüne kat eden trenlerin geçtiği daha büyükçe son kasabaya geldiler.

"Beş saat içinde," dedi genç kondüktör, "kızışmış bir tavşandan daha hızlı giden Polaris geçecek. Seni alması için durmasını istiyorsan istasyon şefiyle peşinen konuşman gerekir. Çünkü onu durdurabilmek için bir fenerle su kulesinin üstüne tırmanması gerekecek."

Hardesty, kasabadaki mağazadan yeni bir pantolon aldı. Kendi kot pantolonuna o kadar çok lanolin* işlemişti ki demiryolunun yanında beklerken ateş yakmak için o pantolonu kullandı. Orada Polaris'i beklerken hava karardı. Henry ve Agnes'in sürülerinin bulunduğu yüksekliklerde sessizce oturmayı ve soğuğu görmezden gelmeyi öğrenmişti - elbette ücretinin bir kısmı olarak verdikleri, kaim koyun derisi paltosunun da faydası oluyordu. Havanın soğukluğuna meydan okumak için geçtiği trans hâli bazı hislerini yoksullaştırırken başka duyularını besledi. Hiçbir şey hissetmiyordu ama her şeyi duyuyor ve görüyordu. Bu nedenle de Polaris'in geldiğini istasyon şefinden çok daha önce anladı; uzak mesafede ve tepelerin arasında boğulan göz kamaştırıcı far ışıkları uzak dağların arasından solgun solgun parladı; zar zor duyulan boğuk sesi, gece havasında süzülüp köpekleri huzursuz edince Hardesty alarma geçti; istasyon şefinden su kulesine tırmanıp fenerini sallamasını istedi.

---

* Çevirenin Notu: Yapağıdan elde edilen bir çeşit yağ.***

Sallanan kırmızı ışıklı fenerin aydınlığı, dağlardan gelen ve her dönemeçte, düzlüklere yayılarak tarlalardaki hayvanların yarı saydam yeşil gözlerini cezbeden beyaz ışıkla karıştı. Polaris hız kesmeden yaklaşırken, istasyon şefi su kulesinin üstünden aşağıya bağırdı. "Durmazsa hayal

kırıklığına uğrama. Bazen benim fenerimin ışığını görmeyebiliyorlar. Bu kadar küçük bir kasabanın içinden öyle kahrolası bir hızda geçiyorlar ki. Ayrıca doğuya doğru gidiyorlarsa hep akşam yemeği saatine denk geldiklerinden uykuları da gelmiş oluyor herhâlde.” Fakat istasyon şefi, su kulesinin tepesinden, bütün vücudunu da o ritme uydurarak ve tren köyün eteklerine gelene kadar fenerini sallamaya devam etti.

“Gördüler!” diye bağırdı tekrar. “Şu yönde koşmaya başla. Tren durmadan önce en son vagon buradan bir buçuk kilometre uzakta olacak.” Hardesty, fren yapıp hızını azaltan tren boyunca koşmaya başladı. Restoran vagonlarının sarı ışıkları, önündeki karı yağmurluk muşambası rengine çevirdi. Başını kaldırdığında, restorandaki bazı insanların, şarap kadehlerini havaya kaldırdığını, bazılarının da neden durduklarını anlamak için cama yapıştığını, bazılarının ağızlarına kumaş peçeteler tuttuğunu gördü. Son vagon usul usul yanından geçti. Yuvarlak ucunun üstünde gözyaşı damlası şeklindeki lamba ile ışıklandırılmış cam isimlikte, bir sinema salonunun giriş markizi üzerindeki film adı yazısı gibi ‘Polaris’ kelimesini vardı.

Bir vagon kamarotu onu, mermi biçimli kapıdan içeri aldı ve lokomotif mürettebatına “devam” sinyali gönderen düğmeye bastı. Kapı kapandığı zaman, tren tekrar harekete geçmiş, ritmik seslerine geri dönmüştü.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu kamarot.

“New York.”

“Böyle ıssız bir yerden trene binenler New York’a gitmezler. Belki Kansas City olabilir ve orası onlar için yeterince büyüktür. Ama New York, ı-ıh. Paran var mı?”

“Bilet ne kadar?”

“Buradan bilemem, kondüktöre soracağım. O hesaplar. Bu arada sen de salon vagonunda bekleyebilirsin, şimdi benimle gel ve girişte bekle.”

Salon vagonunda yürürlerken, siyah elbiseli yaşlı bir adam kamarotu durdurdu. “Onu burada bırak Ramsey, biz göz kulak oluruz.”

“Mr. Cozad?” dedi kamarot, şaşkın şaşkın.

“Oyun için bir dördüncü lazım,” dedi yaşlı adam. Batı Teksas’ta yetmiş beş yıl önce konuşulan bir ses rengiyle konuşuyordu. “Buyurun oturun, genç adam,” dedi Hardesty’ye, masadaki boş dördüncü koltuğu göstererek.

Deri koltuk rahat ve yumuşaktı. Soğukta koşmaktan kıpkırmızı bir suratla, hâlâ kalbi çarpan Hardesty, koyun derisi paltosunu gevşetti; sonra tamamen çıkarmaya karar verdi. Paltosunu ve çantasını pencerenin yanına

koydu. Salon vagonu, mor ve siyah metal kaplı bir yerdi ve kırmızı lambalarla aydınlatılmıştı. Kart oyununa oturmuş gümüşi saçlı yaşlı adamlar siyah elbiseler giymişlerdi. Elleri, sanki vücutlarına bağlı değilmiş gibi hareket ediyordu. Yüzleri de ışıklandırılmamış bir sahnede dolaşan beyaz maskeler gibiydi. Işık, sanki ray bağlantılarının tıklama ritmiyle oluşuyordu. Kartlar bile fosforlu kemikler gibi gizemle ışıldıyor, papazların, kızların ve valelerin yüzlerindeki ifade, tebessümden çok ağız kulaklarda bir gülüşe benziyordu.

“Cin tonik ister miydin?” diye sordu Cozad.

“Hayır, teşekkür ederim,” dedi Hardesty. “İçki içmem.”

“Öyleyse başka bir şey?”

“Çay.”

Cozad çay sipariş etti. Çay asırlık bir demiryolu çaydanlığıyla geldi: sıçrayan levrek kadar parlak gümüştendi. “Kart oynarsınız, değil mi?”

“Oynamam,” dedi Hardesty. “Dinî bir nedenle değil, sadece oynamam.”

Masadakiler hayretler içinde kaldılar: büyük otlaklarda yaşayan ve salon vagonda seyahat eden ve kart oynamayan bir kovboy.

“Genç adam,” dedi Cozad. “Ben, beş yaşından büyük olup da poker oynamayan hiç kimseyle tanışmadım. Bize bahane yaratmaya çalışmıyorsun, değil mi?”

“Hayır, efendim,” dedi Hardesty. “Hiçbir zaman kuralları hatırlayacak kadar kart oynamadım.”

“Fakat kart oynadın.”

Hardesty omuzlarını kıstı. “Esasen balık; yani oyunun adı balık, rakiplerimin değil”

“Balık adıyla bir kart oyunu mu var?”

“Evet.”

“Hiç duymadım. Yedi kart poker biliyor musun?”

Çayın sıcaklığıyla ısınıp gevşeyen Hardesty, “Sanırım onu biraz oynadım. Neyse öğrenirim herhalde, değil mi?” dedi, gülümseyerek.

Cozad parmaklarıyla yeşil deri masayı tıpırdattı. “Senin bir üçkâğıtçı olduğunu sanmıyorum. Fakat eğer öyleysen, tam yerine geldin; çünkü bizim -yani ben, Lawson ve George- insanların ödünü koparıp bizden kaçmasına neden olan bir ünümüz vardır. Çünkü biz babasının bol parası olan ve bizi yenebileceğini sanan genç koçları kendimizden sayarız. Bu trende hiç koç

yok. Sen de onlardan biri değilsin, yüzüne bakınca belli oluyor. Fakat aramızda yeni biri olmadan oynamayı sevmiyoruz. Bizim davetimiz böyle."

"Benim sadece iki yüz altmış dolarım var," dedi Hardesty, "tren paramı da henüz ödemedim."

"Danayı ringe çıkarabiliriz Coe," dedi Lawson.

"Bu ne demek?" diye sordu Hardesty. "Bana pek de iyi bir şeymiş gibi gelmedi."

"Senin için mükemmel bir şey demek. Bizim üçümüzün koyacağı para ile oyuna başlayacaksın. Eğer kaybedersen kendinden bir şey kaybetmezsin. Kazanırsan bize olan borcunu ödedikten sonra kalanı senin olur. Biz çocuklarımıza kart oynamayı böyle öğretiriz." On dakikalık bir beş kart oyunundan sonra Hardesty için 10.000 dolar topladılar. Bir Marratta olarak Hardesty, bu miktarda bir para için istifini bile bozmayınca, üç adam bir an için kuşkuya kapıldılar. Fakat ülkedeki bütün nezih kumarbazları tanıdıkları için (Hardesty kazanırsa) yeni bir tanesini daha keşfetmekten memnun olacaklardı. Yeni bir kumarbazın daha doğduğu haberi ülkenin bir ucundan öbürüne kadar yayılacaktı.

"Pekâlâ," dedi Cozad. "Neyse ne. Dışarıda kar başladı. Sobaya birkaç odun atalım. Bu oyun "St. Louise beş mil"levhasında biter: ne daha önce ne de daha sonra. Denver-St. Louis arasındaki oyunun sınırı geleneksel olarak doksan bin dolardır. Yiyecek ve içecekleri kâğıt dağıtan öder. Kimin dağıtacağını belirlemek için kâğıt çekelim."

İnsanlar, çalışmadıkları için kumarbazların iyi olmadığını düşünürler. Ama böyle düşünenler hiç Denver-St. Louis arasında bütün gece ayakta kalıp, kart seyretmemişlerdir. Istıraplı bir rahatlık içindeydiler. Ağır bir tipi ve kutupsal rüzgâr altında ilerleyen tren insanın uykusunu getiriyordu. Salon vagonun içi sıcak ve bir kütüphane kadar sessizdi; risk almayı kızıştıran bir atmosfer yoktu. Dışarıdaki karla kaplı topraklar, sadece rüzgâr yüzünden bile ölebileceğiniz zorlu bir doğaydı ve oralardaki hayvanlar, sanki dünya yüzünde hiç insan yokmuş gibi böğürüyordu.

Nebraskanın bir yerindeki demiryolu makasçılarından birisi uykusundan vaktinde kalkamasa, trenin on beş metre aşağıya uçması işten bile değildi. İnsanlar kumarbazları sevmezlerdi, çünkü kumarbazlar onlara kendilerinin de kumarbaz olduğunu hatırlatırdı. Bu nedenle de kumar oynamanın bir iş olmadığı iftirasını icat etmişlerdi. Kumar da iştir. Hatta işten bile zordur. Bir

kömür madeninde çalışmak gibidir. Öyle olduğunu Hardesty çabucak öğrendi.

Boğazı ağrımaya ve kasları acımaya başladı. Kafası omurgasına barbar bir makinist tarafından vidalanmış gibiydi. Fakat o upuzun beyaz gecede, Polaris çayırlık topraklarda ilerlerken, yeşil deri masa üstünde kâğıt oynadığı bütün süre boyunca, yapması gerekeni yaptığını biliyordu. Sadece asilzade sakallı Cozad'ın dikkat çekecek kadar babasına benzemesinden dolayı değildi. Kazanıyordu ama kazanıyor olmasından dolayı da değildi. Sadece kendini kaderinin kollarına bırakmıştı. Dışarıdaki çayırların güzelliği ile de ilgiliydi.

Deli gibi pencerelere çarpan kardan ötesini göremiyordu. Angora yününden yeleklerine rağmen üşüyen yaşlı adamlar, vagon ısısının artabildiği kadar artmasını istedikleri için kendisi terliyordu. Abartılı kibar hareketlerle masanın üstüne kâğıtlar koyup kâğıtlar aldı, çünkü demiryolunun sesi ve çay onu uyuz ediyordu. Fakat kazanıyordu. Altı bin doların altına hiç düşmedi. Sonra onun da üstüne çıkmaya başladı: usul usul, hiç hata yapmadan ve körü körüne bir imanla.

"Floş mu kare mi daha büyük?" diye sorabiliyordu arada sırada, kuralları aklında tutamadığı için utana sıkıla. Uzun saatler boyunca, yaşlı adamlar kaybettiler, çünkü Hardesty'nin blöf yapmayı bildiğini sandılar. Ama o bir kere bile blöf yapmadı; sadece kazandı: bazen tepelerin üstünde bazen düz ovada. Bir keresinde yaşlı adamlardan biri floş dam açtı. Hardesty'nin elinde floş Royal vardı.

Adamlardan birine el almaz bir seri kâğıt gelmişken, Hardesty'de tek sayı farkıyla yedi benzemez bir seri olabiliyor ve böyle durumlarda, ilk önce kimin pas geçtiğine göre karar veriliyordu.

"Olur böyle şeyler," dedi Cozad, ertesi sabah "St. Louis'e beş mil" levhasını geçerlerken ve oyun sona erdi. Hardesty kazandıklarını geri vermek istedi ama adamlar kabul etmediler. St. Louis'de indiler. "İstasyondaki bankaya git ve kazandığın para karşılığında bir çek al. İnsanlar bunun çok daha azı için bile öldürülüyorlar. Ve bir şey daha: sadece şanslıydın. Bir tespih böceği bile senden daha iyi poker oynar. Bunun kıymetini bil."

Cozad ayrılırken Hardesty kederlendi; çünkü Cozad babasına çok benziyordu ve artık ne babasını ne de Cozad'ı bir daha görebilecekti. İstasyondaki bankaya gidip çekini aldı. Trene geri dönüp kendine bir

kompartıman istedi ve kamarota, kumarbaz usulünce bahşiş verdi. Uzun uzun duş yaptı, tıraş oldu ve yattı. Kompartımanın içini göz kamaştıran bir beyazlığa ve donduran bir serinliğe ulaşana kadar, yarı açık pencereden içeriye hava ve gün ışığı girdi. Hardesty sıcak yatağında uzanırken, gömlek cebinden sarkan banka çekine baktı. St. Louis Hasat ve Üretici Bankası'nın 70.000 dolarlık çekiydi ve diğer cebinde de nakit olarak birkaç bin doları vardı.

St. Louis'in dışında, lllinois'ye kadar toprak kar kaplıydı. Kamarota, New York'a varınca onu uyandırmasını söyledi. Dalmayı istediği uykuyu belki hak etmemişti ama o uyku için iyi para kazanmıştı. Chicago'ya varmadan çok Önce, rüya görmeye başladı; salon vagonun karanlığında, kartlar ve kan kırmızı lambalar parlıyordu.

*

Virginia gittikten sonra yalnız başına geçirdiği ikinci kış mevsiminin günlerinden birinde, Mrs. Gamely kalktı ve çatı penceresinden dışarı baktı. Horoz Jack'i kucağında şişko bir beyaz kediymiş gibi tutuyordu. Virginia gittikten sonra horozu mısırla besleye besleye öyle çok şımartmıştı ki hayvan artık yürüyemez hâldeydi; saatler boyunca, sanki Jack onun taklidi imkânsız çok heceli Latince kelimelerini, kısa ve bir okçunun kolu kadar güçlü, yeni biçilmiş yonca kadar taze, sert telaffuzlu Anglosakson deyimlerini anlayabilirmiş gibi, horoz ile konuşmuştu. Jack'in, hiç yoksa özellikle öğrencileri imrendirecek bir insani özelliği vardı: Mrs. Gamely ne kadar uzun konuşursa konuşsun, kendinden geçmiş gibi kadının yüzüne bakardı.

Eğer konuşmayı keserse, tekrar konuşmaya başlayana kadar kalkıp biraz horoz çalımıyla yürür; konuşma başladığında tekrar gezip dolaşacağı bir sessizlik anma kadar, hiç kıpırdamadan mestane mestane dinlerdi. Mrs. Gamely'nin hatırladığı hiçbir pilicin (binlerce pilicin her birini teker teker hatırlardı) Jack'inki kadar sıra dışı bir odaklanma becerisi olmamıştı. Jack, ihtimam gösterilmeyi hak ediyordu. Akıllıydı da. Karla kaplı tepelerin ardında batmaya hazırlanan (horozun ibiğinin etkisi) bir güneş manzarasına benziyordu. Hürmetkârdı, emektardı, zekiydi ve içtendi. Ve eğer İngilizce anlayabilse, çok şey öğrenebilirdi. Mrs. Gamely'nin Virginia'dan bile gizlediği sırları vardı; çünkü bütün sırların açıklanmayı bekledikleri uygun bir zaman olduğunu bilirdi.

Beş gün boyunca yağan kar, saçakların otuz santim aşağısına kadar biriktikten sonra durmuştu. Mrs. Gamely batıya baktığında, köyün bir beyazlık denizi içinde hâlâ ayakta olduğunu gördü. Kahvaltı hazırlamak için yakılan ateşlerinin dumanı bacalardan telaşlı telaşlı yükseliyordu. Göle bakmak için çatılarının tepesine çıkmış köy sakinleri zor da olsa seçilebiliyordu. İkinci kışın ilkinde de zorlu geçeceği söylenmişti. Böyle tahminler, göl suyu sıcaklığı tavuk haşlayacak seviyeye varacak veya tavuklara az pişmiş yumurta yumurtlatacak kadar çok sıcak geçen yazlarla beslenerek abartılırdı.

Son Ağustos ayında, evler, ağaçlar ve bazen bütün orman, sanki güneşle aralarına bir cam parçası konmuş gibi aniden alev almıştı.

"Her zaman salındığı gibi," dedi Mrs. Gamely, Jack'e; dışarıdaki karı döven rüzgârı seyrederlerken, "sarkaç salınıyor. Ebedî bir dengedir. İnsanlar bunları çoktan terk etmiş olsalar bile, doğa kendi belagatine ve ahlakına inatla sahip çıkar. Onun grameri, nevi şahsına münhasır ve harfi harfine düzgündür. Şuraya bak Jack. Gölün üstü kar tepeleriyle kaplanmış. Allah bizi buz ve ateşle imtihan ediyor. Galeyana gelmiş olmalı. Aklında bir şey var herhâlde."

Ön kapının hızlı hızlı çalındığını duyunca yaman bir hıçkırık tuttu. Elini göğsüne koydu. "Daythril Moobcot tünel kazmış," dedi. Neden o kadar erken geldiklerini merak ede ede ve kötü bir haber getirmediklerini umarak, hızla evin içinde koştu. Kapıyı açtığında, Daythril Moobcot, ta köye kadar giden tünelin içinde ve karşısındaydı."Daythril! Tüneli kazmaya ne zaman başladın?"

"İki gün önce Mrs. Gamely."

"Neden? Benim bol miktarda erzağım var. Kar fırtınasında tünel kazmanın akıllıca bir şey olmadığını sen de biliyorsun. Hagis Purgin ve Ranulph Vonk'un kendi tünellerinde gömülü kaldıklarını ve bahara kadar bulunamadıklarını hatırlayacak yaştasın. Üzerinde ne kadar kar yığılı olduğunu görmeden bunu yapmamalısın."

"Biliyorum Mrs. Gamely. Ama herkes harekete geçti; çünkü kar fırtınasının yakınlarda bir yerde Polaris'i esir aldığını duyuran bir telgraf geldi. İçinde iki yüz yolcu varmış. Eğer hâlâ hayattaysalar, onları köye getireceğiz. Kurtarma treni gelene kadar beş-altı kişiyi misafir edebilir misiniz?"

“Elbette ederim. Çok rahat edemeyebilirler ama ne olmuş? En azından hayatta kalırlar. Demiryolundan buraya kadar nasıl gelecekler? En kestirmeden desen, o bile yirmi kilometre nereden baksan. O şehirli insanlar, şehirli elbiseleri içinde, eksi kırk derece sıcaklıkta buraya gelene kadar donmayacaklar mı?”

“Hayır, efendim,” dedi Daythril Moobcot, gururlu bir edayla.

“İki gündür bunu planlıyoruz. Bir saat kadar önce elli adam yola Çıktı. Beraberlerinde, kayak takımları, yiyecek ve giyecek yüklü yirmi beş kızak çekiyorlar. Demiryoluna vardıklarında, aradaki mesafenin keşfini yapmış iki izci onları bekliyor olacak. Köyün en hızlı kayakçılarını izci olarak gönderdik. Bir tanesi treni bulup diğerlerini oraya yönlendirecek. Karanlık basınca herkesi buraya geri getirmiş olurlar. Biraz vakit alabilir, çünkü muhtemelen pek çoğu kayak kullanmayı bilmiyordun”

“Ben yatakları hazırlayayım,” dedi Mrs. Gamely. “Ve yemek yapmaya başlasam iyi olur. Sıcak ekmeğe, kaynar çorbaya ihtiyaçları olacak, özellikle de birkaç gündür bir şey yememişlerse. Onlara ne olduğunu ve nereye geldiklerini bilecekler mi?”

“Sanmam.”

“Neyse. Ruhu iyi olanlar zaten öğrenir, olmayanların da bilmeye ihtiyaçları yoktur.” Mrs. Gamely kapıyı kapadı ve aceleyle işe girişti. En iyi erzağını çıkardı, fırınını yaktı ve nefis bir tereyağı hazırlamaya girişti.

*

Beş günlük kar fırtınası boyunca, Polaris’in tren mürettebatı ve yolcular, tayına bağlanan yiyeceğin ve kapaklı vagondaki kömürün sonuna gelmişlerdi. Şimdi iki kompartımana doluşmuşlar ve battaniyelere, perdelere, halılara bürünmüş vaziyette odun sobalarında yanan döşeme tahtaları ve kurban edilen bagajların cılız ateşlerine yüzlerini dönmüş bekliyorlardı. Tren mühendisi, nihayetinde çalışmadığını keşfettiği telgraf hattını bulana kadar donayazmıştı.

Tabancaları olan yarım düzine kadar adam gündüzleri, yiyecek stoklarını arttırmak için, topraktaki karla aynı seviyede kalan trenin tepesine çıkmışlar, kar tavşanlarını ve kuşları beklemişlerdi. Onların emekleri sonucunda, üç bıldırcın ve bir tavşan, şimdi bir kazanda yatıyorlardı. Amaç, sadece suyunu kaynatmak ve sulu çorbayı eşit şekilde herkese dağıtmaktı (çocuklar ve bebekleri için ayrıca bir yiyecek stoku ayrılmıştı ve onları

besleyebilecek son yetişkin de ölene kadar yetecek çocuk yiyecekleri vardı).

Soğuk ve açlığın birlikteliği, ziyaret ettikleri kişilerin temel özelliklerini çarçabuk ortaya çıkarıvermişti. Hâlihazırda iki adamı kaybetmişlerdi; ikisi de sabırsızlıklarının kurbanı olmuş ve aptalcasına kar ve buz altında dışarı çıkarak trenin otuz metre uzağında, kar savuruntusu içinde ölüp gitmişlerdi. Kadının biri deliliğe (belki de zaten deliydi) teslim olmuştu. Birkaç kişi ölümcül derecede hastalandı; bir adam da ortak stoktan yiyecek çalmaya çalışırken aldığı tabanca mermisi yaralarıyla ölmüştü. Zayiat bu kadardı. Diğer yandan mürettebat, fedakârca sorumluluklarını üstlendiler. Onlara denk bir kahramanlık göstermeye yatkın olanlar, hastaların bakımını üstlendiler, tayınlarından vazgeçtiler, battaniye kullanmadılar ve mücadele gücünü kolayca kaybedebilen kişileri avutmaya çalıştılar.

Kar yağışı durunca, Hardesty zamanının çoğunu trenin çatısında geçirdi. Savuruntuları ve gökyüzünü inceledi. Ne o ne de diğer avcılar konuştular. Birbirlerinden çok uzaktaydılar. Avcılar avlarını ürkütmek istemiyorlardı ve zaten konuşulmayacak kadar soğuktu. Kurtarma treninin bile harekete geçemeyeceği kadar soğuk havanın ne kadar süreceğini merak ediyorlardı. Haritadaki en yakın yerleşim yüz elli kilometre uzaktaydı ve her çeşit makine yağını karamele çevirecek kadar soğuk olduğundan, makinelerin çalışamayacağı biliyorlardı. Tersine esintiler yumuşak karı mükemmel bir denge ile savurup zamanın akışını dondururken, parkalarına, battaniyelerine sarınarak, nefeslerinin buz kristalleri hâlinde yağışını seyrederek ve beş günlük fırtınayı hatırlayarak oturdular, beklediler. Bu bölgede, hava sıcaklığı bazen eksi elli hatta daha düşük olabiliyor ve bir hafta bu ısı derecesinde kalabiliyordu. Kalan kurşunlarının her bir tanesi, şişko bir tavşanın etinde kendine yer edinse bile bir güne yetecek kadar yiyecekleri olmayacağını biliyorlardı.

En acıklı olan ise ertesi sabaha kadar, yakabilecekleri her şeyin yanmış bitmiş olacağıydı. Değil iki yüz, elli kişiyi sıcak tutmaya yetecek kadar bile sarınacak malzeme yoktu. İçlerinden biri, bir şekilde, bir yerlerde, kar altında kalmamış ve kar üstünde gidebilen bir araç bulsa bile onunla nasıl yolculuk edileceğini bilen kimse var mıydı acaba? Kurtarma ekipleri onlara önemli bir öncelik verilir miydi? En yakın yerleşim kilometrelerce uzaktayken, kara batmış trene zamanında ulaşmaları mümkün olur muydu? Aklıselim sahibi herkes oradakilerin yakında öleceğini söylemek için yeterli

gerekçeye sahipti. Aşağıdaki darmaduman olmuş uyku vagonlarındakiler, trenin ne kadar hızlı boşaldığını veya dışarıda nasıl korkunç bir soğuk olduğunu ve trenin tepesindekilerin on-on beş metre yükseklikteki savuruntu kar tepelerinden başka hiçbir şey görmediklerini bilmiyorlardı. Yine de sayıları biraz rahatlık hissi veriyordu. İki yüz kişi, hep birlikte, emniyette olduklarını düşünüyorlardı. Fakat Hardesty böyle düşünmenin bir hata olduğunu biliyordu; babası ona, otuz bin Türk askerinin Ağrı Dağına yakın bir yerdeki Rus cephesinde, erken bastıran dağ kışıyla şaşkına uğradıklarını ve sonradan grup grup donarak ölmüş hâlde bulunduklarını anlatmıştı. Soğuğun, sayılara ve kalabalıklara aldırmadığını biliyordu.

Hardesty ve diğerleri, gözleri kör eden savuruntu tepelerine baktılar ve burasının bir zamanlar kutup denizi olduğunu düşündüler.

Eller ve ayaklar çoktan uyuşmuştu ve karıncalanmayı bile unutmuşlardı.

Bir zamanlar güneş olarak bildikleri o beyaz ışığın bu kadar soğuk olabileceğine inanmak zordu gerçekten. Bir büyük baba saatinin gösterişli yüzündeki metal bir diske benzeyen, bu dümdüz, çok soğuk ve yavan güneş, kış yörüngesinin yarısından fazlasını tamamladığında, çatıdaki adamlar en kötü şartlara hazırlanıyorlardı.

Çok geçmeden hava kararacak, soğuk katlanılması imkânsız derecede artacaktı. Ateşler sönümlenecek ve son duman kümesi de soğuya soğuya gökyüzünde dağılıp gidecekti. Tek umutları olan güneş, hızla batı yönünde ilerliyordu. Güneşin yoluna baktılar ve onun son ışık ve ısı kırıntılarını hasat etmeye çalıştılar ama güneş çok soğuk ve hiç aşina olmadıkları bir şeydi sanki ve rüzgârın tıslaması güneşin ölüm nefesleri gibiydi.

Hepsi kendinden geçmiş, gözleri görmez olmuş ve tamamıyla sessizlik içindeyken, batı yönlerinden yaklaşmakta olan mucizeyi hemen fark edemediler. Kilometrelerce uzakta, güçlü kuvvetli, kışa dayanıklı çiftçiler, uzun kayaklarının üstünde kayarak askeri bir düzen içinde ilerliyorlar, kar tepelerinden aşağı inerken yaptıkları hızı tepelerin üstüne ulaşmak için itici güç olarak kullanıyorlardı.

Ren geyiği veya ceylan sürüsü gibi istikrarlı bir ilerleme kaydediyorlardı. Elli adam, yirmi beş kızak çekiyordu. Her çift adamın çektiği kızaklarla savaş birliği gibi araziye yayılmışlardı; sanki dağlar ve tepeler hareket ediyor veya ağaçlar dalgalanıyordu.

Dikkatle nefes alıp vererek karın üzerini süpürüyorlar ve doğuya giden izcinin kuzeybatı yönünde altı kilometre ötedeki tepelerden tespit ettiği kara

saplanmış trene doğru ilerliyorlardı. Bu izci daha sonra güneşi arkasına alarak, kayakla on millik bir hızla tepeden inip, büyük gruba yetişmek için yola koyuldu.

Tren görüş alanlarına girdiğinde, kar tepelerinin üzerinde yüzüyor gibi görünüyordu ve sönmeye yüz tutmuş ateş dumanları incecikten gökyüzüne yayılıyordu. Bu hareketsiz kalmış araçta iki yüz kadın, erkek ve çocuk vardı ve emniyetli bir yere götürülmeleri gerekiyordu. Bütün güçleriyle o insanlara doğru ilerleyen çiftçiler, havayla, denizle ve bulutlarla gelen tehlikenin aslında güzel bir şey olduğunu düşünüyorlardı. Onlar yaklaştıkça, trendeki adamlar onların kayak seslerini, nefeslerini ve elli kişinin yan yana hareketiyle ezilen karın sesini duymaya başladılar. Önce bunun, gün batımını haber veren rüzgârın sesi olduğunu sandılar. Sonra bir hayvan olabileceğini düşündüler. Ama en nihayetinde onları gördüklerinde gözlerine inanamadılar.

Bembeyazlığın içinden, kilometrelerce genişlikteki bir alana yayılan kar tepeciklerinin arasından nereden geldikleri anlaşılmaz bir ordu sessiz kayakçı, onlara yaklaşıyordu. Trendeki adamlar bağırmaya başladılar ama donmuş boğazlarından guruldama ve inleme sesinden başka bir şey çıkmayınca, tabancalarını ateşlediler, birbiri ardınca havaya sıktılar. Bunu duyan Coheeries erkekleri, kayaklarının üstünde tezahürata başladılar.

Soğuk ve dumanlı yolcu vagonlarının içindekiler, pencereleri karla kaplı olduğu hâlde ne olduğunu anladılar ve çok sayıda insan ağlamaya, gülmeye ve dua etmeye başladı. Vagonlardan bir velvele koptu; burada kaybolup kaldıklarını zannedenler, açık havaya, kurtarıcılarını karşılamaya gittiler. Ev dokuması giysiler ve kürkler içindeki bu adamlar kimdi acaba? Bunu açıklayacak zaman yoktu (hiçbir zaman da olmayacaktı), çok fazla geceye kalmadan köye dönmeleri gerekiyordu.

“Bu gece dolunay var, bütün araziyi deniz feneri gibi aydınlatacak,” dedi Coheeries erkeklerinden biri, (Coheeries Gölü diye bir yeri hiç duymamış) tren mürettebatına. “Fakat gün ışığı varken yola koyulmak daha akıllıca olur; böylece kayakla kaymayı bilmeyenler de hava henüz bir nebze daha sıcakken kaymayı öğrenirler. Herkese için kayak getirdik. Hasta ve çocukları kızaklarla çekeceğiz.”

Bir saat içinde, herkes kayaklarını ayağına takmıştı; herkese kürk ceketler ve yün anoraklar verilmiş, kurutulmuş meyve ve çikolata dağıtılmış, kayak kullanma talimatı açıklanmış, kızaklara binecekler

binmişti; yola koyulmaya hazırdılar. Yeni kayakçıların kayaklarından Coheeries erkeklerininki gibi ıslık sesi çıkmıyordu ama akşam olduğunda istikrarlı bir hız tutturmuşlardı. Coheeries erkekleri V şeklinde hareket ederek herkesin yolunu aydınlatacak şekilde üç meşale taşıyorlardı. Diğerleri, yıldız ışığında göç ediyorlarmış gibi, orman içlerinden ve açık arazide dümdüz kayıyor, çıralı meşalelerin turuncu renkli oynak alevlerini takip ediyorlardı.

Büyük bir çam korusundan çıkarlarken ay doğdu ve on beş kilometrelik dümdüz bir platoyu aydınlattı. Manzara pırıl pırıldı ama gene de meşaleleri söndürmediler; çünkü çok güzel görünüyorlardı, herkesin hızı artmıştı ve üç meşaleyi takip etmeye alışmışlardı.

Şimdi yün ve kürklere sarınmış şehir insanları, ayışığının melankolik okşamalarına ve yıldızların yoğun ışığına çabucak alıştılar.

Çok geçmeden, soğuk havayı ve karı sevmeye başladılar ve neden orada olduklarını unuttular. Hareketlerinin, bugüne kadar yaptıkları ve gelecekte yapacakları her şeyden çok daha iyi ve kendine has bir gerekçesi vardı. Arazideki çeyrek saatlik ilerlemelerinin ardından sağ taraflarında kuzey ışıklarının solgun yeşili parıldamaya başladı.

Sonra, bir yükseltinin tepesinden, bir grup renkli mum gibi ışıldayan köyü gördüler. Şimdi parmak ısırtan sessiz kuzey ışıklarının mavimsi yeşil tacım takmış olan gölün kıyısındaydı. Coheeries bacalarından çıkan dumanlar, birbirlerine sarmalanarak yükseliyor, ayın önünde düğümleniyorlardı. Artık kayakçılar ve taşra adamları gönül rahatlığıyla ve yarışırcasına, donmuş gölün kıyısında Noel mumu gibi dans eden ışıklara doğru bayır aşağı kaydılar. Köyün içine girdiklerinde, köy halkının çatılarda ve pencerelerde onları beklediğini gördüler.

Kayaklar çıkarıldıktan sonra aileler toplandı, gruplar oluşturuldu ve herkes yemek yemek ve dinlenmek için evlere girdi. Günlerdir doğru dürüst bir şey yemeyenler, ayakları yerden kopmuş ve kendilerinden geçmiş gibiydiler. Bir rüya ülkesinde olduklarını düşünüyorlardı. Ne kadar hoştu her şey. Eğer trende donup ölmüşlerse şu anda bulundukları yer tanıdıkları bütün yaşamdan çok daha güzel ve daha iyiydi; sanki her şey ışık içindeydi ve bütün duyuları esrarengiz bir şekilde yüzüyor gibiydi.

"Hayır," denildi kendilerine. "Ölmediniz, ölümden çok uzaktasınız."

Fakat bu iyi insanlara inanıp inanmamaya karar veremediler; evlerden içeri girdiklerinde, sanki artık canlarını yakmaya gücü yetmiyormuş gibi

gelen soğuğa ve yıldızların altına tekrar çıkmak için yanıp tutuştular.

*

Hardesty ve dört kişi daha, kar tüneli içinden Mrs. Gamely'nin evine götürüldüler. Hardesty, Milwaukee'den bir guguklu saat tamircisi, genç bir denizci, evli bir çift Bengalli turist, içerisinin şömine ateşiyle aydınlanmış ışığında, kucağında Jack ile sobanın yanında dikilmiş Mrs. Gamely'yi görünce, gözlerini kıstılar. Yuvasında, şaşkınlık içinde sağına soluna bakınan (yüzünde, birbirine çok yakın gözlerinde tevazu ve haylazlığı mükemmelen kaynaştıran bir ifade ile) büyük bir kar baykuşuna benziyordu. Misafirlerine yaklaştı ve okulun spor salonunda gürültülü bir dansa gelmiş, rugan ayakkabılı utangaç bir kız gibi, her birini tek tek selamladı. Misafirleri de onu selamladılar. Coheeries Gölü'yle ilgili bir şey sezinliyorlardı ama isimlendiremiyorlardı. Onun için oldukça dikkatli davranıyorlar, yerlilerle karşılaşan kâşiflerin her seferinde daha iyi yapmaya çalıştıkları gibi selamları saygıyla karşılıyorlardı. Mrs. Gamely'nin aklına kendisine sunulan bu sıra dışı selamlama hevesini değerlendirmek geldi ve selamlarını tekrarladı. Misafirleri de onu takip ettiler. Mrs. Gamely tekrardan her seferinde zarafetle eğilerek sırayla herkesi selamlarken onlar da aynı şekilde karşılık verdiler. Bu durum beş dakika kadar sürdü ve Mrs. Gamely (ki çok eğlenmişti) misafirlerinden birinin kaybolduğunu fark etti.

Etrafına bakınca, yakışıklı bir genç adamın, masaya oturmuş, lüle taşı piposunu doldurmakta olduğunu gördü. Karşılıklı eğilmeleri seyrederken Mrs. Gamely'nin muzipçe oyun oynadığını fark etmişti. O andan itibaren de Mrs. Gamely'yi anladı.

Hiç tanınmayan misafirlerin aniden eve gelmeleri üzerine, bir yıldan fazladır yalnız başına yaşayan yaşlı bir kadından taşan konuşmalarla ortalığı sel basacağı sanılabilir. Özellikle de o kadın altı yüz binlik bir kelime hâzinesine sahip Mrs. Gamely gibi biri ise. Fakat Mrs. Gamely, her gün saatlerce Jack ile konuşuyordu ve söylediği şeyleri, o konuşurken sözlüklerin ırzına geçmeden tam söylediği gibi anlayacak tek kişi de kendisi olduğundan, kelimelerini gelen geçenin üstüne nadiren salardı. Aksine, başkalarının sözlerini tüketirdi, onların dillerinin ve bölgesel kullanımlarının sırlarını inek sağar gibi sağardı. Böylece dağarcığına, sadece guguklu saat tamircisinden öğrendiği beş yeni kelime daha ekledi - escambulint, tintinex, walatonian, smerchoo ve dangalak (sonuncusu hariç

bütün kelimeler, guguklu saatlerin farklı parçalarının Milwaukee eyaletindeki söylenişleriydi). Bengalliler ise altın madeni gibiydi.

İngilizceleri, uçuşan ipekleri ve şakıyan bülbülleri çağrıştırıyordu; Mrs. Gamely kendinden geçmişti ve öyle üzerilerine gitti ki insancıklar yemek bile yiyemediler.

“Sizin ülkenizde şuna ne deniyor?” dedi Mrs. Gamely, buharı tüten bir parça Coheeries ekmeğini göstererek.

“Ekmek,” dedi koca.

“Değişik söylenişleri de olmalı,” diye ısrar etti Mrs. Gamely.

“Evet, var,” dedi genç çift birlikte şakıyarak ve koca devam etti.

“Küçük bir çocuk ekmek isterken, “Ta mi balabap” der.”

“Balabap?”

“Evet, balabap.”

“Peki, rüşvet alan polis memuruna ne denir?”

“Jelby”

“Peki, kuğuların üzerine yuva kurdukları eski baraj savaklara ne denir?”

“Seatchit-hock!”

Misafirlerini sütlü beyaz Coheeries ekmeği, geyik eti yahnisi, kızarmış Kanada pastırması ve geyik eti suyunda pişmiş karışık sebze çorbası ile doyururken konuşmalar bu minvalde devam etti.

Salata yapamadığı için sık sık özür diledi. Kışın kötü tarafı, salata malzemesinin olmamasıydı. Yerli halk ne kadar uğraşırsa uğraşsın, sebzeleri saklamayı başaramıyordu. Tatlı olarak, göbekleri vişne likörlü, yaban mersini, ceviz ve çikolatalı kurabiyeler pişirmişti. Yemekte altı kişi olduğu için, evdeki bütün tabakları kullanmıştı ve kurabiyeleri servis edecek temiz tabak kalmamıştı. Böyle şeylerin yaşı ilerlemiş kadınlar için ne kadar önemli olduğunu bilen Hardesty, çantasını açıp altın tepsiyi çıkardı.

Belki de çantanın içindekilere sürtüne sürtüne daha da parladığı için, tepsi sanki değişiyordu ve her zamankinden daha fazla baş döndürücü bir parlaklığı vardı. Hardesty onu diğerlerine göstermek için kaldırdığında, herkes nefesini tuttu; tepsi, gazyağı lambası alevinin sarı ışığını yakaladı ve efsanevi kalkanlar gibi parıldadı; büyük bir şehrin kulelerinin canlı, kıpır kıpır ışıkları gibi, ışınlar her yöne yayıldı. Herkesin asıl dikkatini çeken şey, altının ışıldamasında çok, içinde hareket eden bir şey varmış gibi olmasıydı.

Tepsi, gözlerinin önünde eriyor, ölçüp biçiyor ve değişiyordu sanki.

“Bu çok güzel bir tepsi,” dedi Bengalli kadın.

“Kurabiye tepsisi olamayacak kadar güzel,” dedi Mrs. Gamely.

“Kurabiye servisi için kullanamam.”

“Neden olmasın?” dedi Hardesty. “Kırılgan bir şey değil. Ağabeyim bunu yedinci kat penceresinden betonun üstüne fırlatmıştı da çizilmedi bile. Som altın. Lekelenmez veya paslanmaz. İçinde et rostosu servis etseniz bile bir şey olmaz. Böylesine değerli bir şey en mütevazı işleri bile yapabilir. Bu kelimeler için de geçerlidir, değil mi Mrs. Gamely? Hem krallara hem de köylülere hizmet ederler.”

Tepsiyi masanın üstüne attı; tepsi masanın üstünde altuni bir hükümranlıkla döne döne iki dakika çınladı ve kömür ateşiymiş gibi herkesin yüzünü ısıttı. Mrs. Gamely, fırına gidip kurabiyeleri çıkardı ve onları tepsiye dizerken, Hardesty de üzerinde yazılı erdemleri okuyup tercüme etti; ortasındaki yazıyı okudu.

“Gerçekten öyle mi söylüyor?” diye sordu Mrs. Gamely. Sadece adaletle şenlenen, hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir görüntüsünden daha güzel, ne hayal edilebilir ki’ mi yazıyor?”

“Evet,” dedi Hardesty.

“Anladım,” dedi Mrs. Gamely ve kurabiyeleri yazıların üzerine dizmeye devam etti; bir daha da bu sözlere değinmedi.

O gece Mrs. Gamely, üst kattaki yatağında yatarken ve geçmişte Virginia’nın arkadaşlarıyla yaptığı yastık savaşı partilerinde, yatak ve battaniyelerin üstüne yayılan yastıklar gibi dağılan anılarını düşünürken, küçük bir kızken duyduğu ve vuku bulacağı kendisine vaat edilen güzellikleri hatırladı. Muazzam bir heyecan ve korkuyla, bu vadedilen kendisi hayattayken vuku bulabileceğini düşündü.

Uzun zaman önce onları düşünmekten vazgeçmiş ve onları, Virginia ve Martin’in görmesini dilemişti. Bir zamanlar mucizelere, parıldayan şehirlere ve bir altın çağa inanırdı. Sonra bir şekilde, böyle şeylerin sadece bir çeşit yanılsama veya kuruntu olduğunu öğrendi. Fakat şimdi, bundan çok emin değildi. Sanki büyük hacimli bir tekerlek, tekrar dönmeye başlamıştı. Yoksa bu da geçmişine ilişkin beyhude ve budalaca bir yorum muydu? Belki de öyleydi. Fakat hayır. Göl donmuştu ve yeni milenyum başlamak üzereydi. Belki de bu yanılsama değildi; göl bir kere daha ve daha önce sadece bir defa olduğu gibi, erkenden ve tam bir ayna yüzeyiyle donmuştu.

Daha çocukken, Penn ailesinin, Beverly Penn’i toprağa vermek için göle gelişlerini hatırladı. Penn ailesinin New York’a dönmelerinden sonraki çok soğuk bir geceyi hatırlayınca, Gözlerine yaşlar doldu. Bütün gökyüzünü dans ediyorlarmış gibi kaplayan ve o güne kadar hiç görmediği kadar parlak yıldızların, buz tutmuş bir çağlayan gibi mırıldanıp şıkırdayan çağrısı ile uyanmıştı; dört ya da beş yaşlarındaydı ve pencereden dışarı bakabilmek için ayak parmaklarının ucunda yükselmek zorunda kalmıştı. İşte o zaman, gölün üstüne bakmış ve ‘yükselme’ sözünün gerçek anlamını öğrenmişti.

*

Hardesty’nin New York’a vardığı gün, kuru bir soğuk vardı. Mamafih, çekingen kar savruntuları ara sıra caddeleri süpürüp gri bir ışık içinde dönebiliyordu. Şehir, henüz Ocak ayı kefenine bürünmemişti ve çıplak caddelere bakınca sanki Aralık ayında sonbahar yaşanıyormuş gibiydi. Gönülsüz kar yığınları Mayıs ayına da Aralık havası verebilirdi. Bu şehir, sanki burada hiç insan yokmuş ve batıdaki çölleri yaran kanyonlara benzer bir sistemmiş gibi, başka söze hacet bırakmadan kendini anlatıyordu ve böyle bir şehri ilk defa görüyordu. Zamanın, içinden akıp geçtiği ve karıştığı, insanı ezen yoğun mimarisi, Paris veya Kopenhag gibi utana sıkıla dikkat çekmeyi beklemiyordu; bir Romalı bölük komutanı gibi dikkat buyuruyordu.

Yüzlerce kat yükseğe çıkan büyük buhar bulutları, gümüş körfezlere uzanan nehir trafiği ve bazen yol şebekesini terkedip kendi başına nehir kıyısına uzayarak köprülerin üstünden aşan bilmem kaç bin tane kesişen cadde, âdeta daha derinlerdeki zorlu bir gerilimin dış sinyalleriydi.

Hardesty, şehrin griliğinin altında, gözle görünmez bir gücün nefes aldığını derhâl anladı; olaylar ve mucizeler, bu görünmez gücün, uykuya yatan, her şeyi doygunluğa eriştiren ve daha gözlerini açmadan şehri tekrar forma sokan etkileriydi sadece. Baktığı her şeyde o gücün mücadelesini gördü ve bütün bağımsızlık gururlanmalarına rağmen şehirdeki bütün nüfusun, o güne kadar hayalini bile kuramadığı, noksansız ve yoğun bir orkestrasyonun kulları olduğunu biliyordu. Nüfus, oradan buradan dışarı çıkıyor ve arzularının hükmüne göre, kuklalar gibi tekmelenip silkinerek mücadele ediyordu. İstasyondan ayrıldıktan on dakika sonra, bir taksicinin, bomboş caddedeki geçiş üstünlüğü kavgasının ardından bir işportacıyı öldürdüğüne şahit oldu. Şehrin bu yönünü sevmedi. Çok gri, çok soğuk ve çok tehlikeliydi. Belki de dünyanın en gri, en soğuk ve en tehlikeli yeriydi.

Genç insanların neden bütün her yerden çıkıp, buraya gelerek kendilerini bu kazana attıklarını anladı. Fakat kendisi bunun için yaşça çok büyüktü ve zaten savaş yüzü görmüştü.

Kaldı ki niyeti, o güzel ve hakkaniyetli şehri Avrupa'da aramaktı. Öyle bir şehirde bütün güçler düzgünce sıraya girmiş ve her türlü dengesizlik dengelenmiş olmalıydı. Böyle bir şey bu hırpani şehirde asla olmayacaktı; çünkü burada çok fazla birikmiş enerji ve aniden kopup uçları açıkta kalan kablo gibi, çok fazla gayesizlik ve intizamsızlık vardı. New York asla kendi kendisiyle barış içinde yaşayan bir şehir olamazdı; değişken ve kırıklı zamanını yenebilecek, baskılayabilecek veya kontrol edebilecek bir görüntü de asla ortaya çıkmayacaktı; çünkü bu, güzellik sinyali veren şeyler ile bir bakışta fark edilmeyen zarafeti tanımaya yetenekli ve mükemmel bir algı gerektirirdi. Manzaralarının güzelliğine ve muhteşem ile zayıfın muazzam birlikteliğine ve örüntüsüne rağmen, New York asla hakkaniyetin mükemmelliğine nail bir şehir olamazdı.

Pennsylvania'nın yarısını zikzak çizerek, istasyonlarında sadece alkol satan dükkânların ve kar aracı tamircilerinin bulunduğu sanayi şehirlerinde hat değiştirmek için uzun saatler bekleyerek geçen, uzun ve zorlu bir tren yolculuğundan sonra, maneviyatı biraz kırılmış olan Hardesty için, New York zor bir şehirdi; çirkinlik açısından çok fazla zengindi, anlamsızdı, devasaydı, gudubetti ve çekilmezdi. Abartılma ve çarpıtılma yeteneğine sahip her şey, abartılmış ve bozulmuştu. Genel kabul görmüş olaylar, âdetler ve davranış biçimleri burada korkunç kâbuslara dönüşmüştü. Hayatın en temel fonksiyonları bile biçim değiştirmişti. Örneğin nefes alabilmek çantada keklik bir olay değildi; rafineri kimyasalları sayesinde nefes almak mümkün bile değildi neredeyse. Tabur tabur lüks düşkünü menfur, yemek yemeyi bir domuz sporuna dönüştürmüştü.

Cinsellik, kavrulmuş fıstık veya manganez alıyormuş gibi alınıp satılan ticari bir maldı. Hatta matah bir şey olmasa da kabalığa kaynamak bile herkesin ortasında insafsızca kaldırımlara çökmüşlerin burnundan solumaları, homurdanmaları ile en aşağılık noktaya çekilmişti. Fakat rüzgâr yön değiştirdiğinde, gün ışığı ortaya çıktı ve bir anda, Hardesty bir büyü ile sarmalandı. Belirgin bir sebebi yoktu ama birdenbire dünyanın, üzerine her taraftan bir çılgınlık zenginliği akan kralı olmuştu. Kalbi öyle coşkulu atmaya başladı ki kalp krizi geçirdiğini sandı. Aniden sarhoş gibi olduysa da aklının bir kısmım, neden duygularının bu kadar hızlı alt üst olduğunu

anlamak için kullandı. Bunun, şehrin bir marifeti olduğunu düşündü; görebildiği herkes ya ölümün kapısında ağlıyor ya da bir şapka ve bir bastonla dans ediyordu. Sanki bu şehirde, bu ikisi arasında bir yer yoktu. Kesinlikle, yoksullar dünyanın başka hiçbir yerinde olmayacağı kadar yoksul, zenginler de dünyanın başka hiçbir yerinde olmayacağı kadar zengindi. Fakat burada, kürk ve pırlantalar içindeki zengin kadınlar çöp bidonları arasında dolaşıyor, metro ızgaraları üstünde uyuyan yoksullar ise çalımla sokaklarda yürürken, para politikası ve Merkez Bankası hakkında hararetli konuşmalar yapıyorlardı. Madison Meydanı Parkı'nda yatak çarşaflarına sarınmış iki deli, dövüş horozları gibi birbirlerinin etrafında dolanıyor ve bağıra bağıra büyülü bir ayna bulduklarını söylüyorlardı.

Hardesty, çekini saygın bir bankaya yatırmaya; İtalya'ya, bir süre New York'ta kaldıktan sonra mı yoksa değirmen havuzundaki kanolardan bile sıradan görünen ve nehirden çıkıp denize açılırken düdük çalan gemilerden biriyle hemen mi gideceğini düşünmeye karar verdi. San Francisco'da bir bankaya girmek, bir saraya girmek gibiydi ve öyle de olmalıydı. Fakat New York'ta, bankalar katedraller gibiydi ve herhalde böyle olmamalıydı. Eğer bir kanun çıkarılsa ve her banka şubesinin kiliseye çevrileceği, her iki müdürden birinin de papaz olacağı söylense, New York bir anda Hristiyan âleminin merkezi olurdu. Hardesty, kumar çekini, Hudson ve Atlantik Trust Bankasının Onuncu Cadde şubesinin mermer veznelerinden birinin üstüne koydu. Veznedar, profesyonel bir bakışla çeke baktı. "Bu çekleri bozamıyoruz," dedi. "Bu sabah, St. Louis Hasat ve Üretici Bankasının çeklerinin kabul etmememiz talimatı veren bir teleks geldi. Sanırım iflas bayrağını çekmiş. Wall Street'teki merkez şubemize gitmenizi öneririm. Bu talimatı size açıklayabilirler."

Bu karışıklık, Hardesty'nin hissettiği çılgınlığı bir nebze durulttu. Kendisi, mali piyasaların kalbinin attığı bölgedeki Hudson ve Atlantik Trust'ın merkez şubesine sakin sakin girmiş olsa da içerisini açıklayacak en iyi söz, hayretten soluğu kesilmek olurdu. Krem rengi mermer zemin, Kansas'ın buğday tarlaları kadar genişti. Bir bölümden öbürüne mesaj taşıyan ulaklar içeride bisikletle dolaşıyordu.

Küçük bir çocuk, elindeki helyum balonunu kasten bıraktığında, herkes balonun yükselmesini seyretti; tavana varan balon, bir kum tanesi kadar küçük görünüyordu.

Bankacı, Hardesty’nin kıyafetinden hoşlanmadı; St. Louis Hasat ve Üretici Bankasının iflas ettiğini ispat etmek için gazeteyi gösterdi.

“Üç seçeneğin var,” dedi adam. “Çeki saklayıp St. Louis Hasat ve Üretici Bankasına kredi açarsın (ve bir gün ayağa kalkmaları beklersin), yüzde bir buçuk değeri üzerinden bozdurabilirsin veya yırtıp atabilirsin.”

Hardesty, yapacağı en iyi şeyin bir kasa kiralayıp, bu çeki oraya koymak olduğunu düşündü. Belki yirmi yıl sonra, çek birden bire uçuşa geçerdi. Eğer yeterince büyük bir kasa kiralayabilirse, tepsiyi de içine koyabilirdi. Her on vatandaşından birinin hırsız olduğu söylenen bir şehirde birkaç kiloluk altın ve gümüşü yanında gezdirmeye bayılmıyordu. Buğday tarlası zeminin derinliklerinde demir parmaklıklı kapılar ve mermer odalar vardı. Hardesty küçük bir kabine girdi, önündeki kocaman kasaya çeki ve tepsiyi yerleştirdi. Başını kaldırıp yukarı baktı. Her taraftan, Tibet manastırlarında söylenen ilahi seslerine benzer mırıltılar geliyordu. Kendininkine benzer kabinlerde, birkaç tane orta yaşlı adam, alçak sesle kasalarındaki kâğıt değerleri saymaya dalmışlardı. Hardesty koltuğunda geriye dayandı, piposunu yaktı ve dinledi. Saymaları sırasında kâğıtlardan ve ağızlardan çıkan sesler, gölün dalgalanması gibi sakindi. Ara sıra açılıp kapanan demir kapıların metalik sesi ve açılıp kapanan kilitlerin sesi, içeride uzun uzun yankılanan sesler yaratıyordu; bunlara bir de kasa kilitlerinin şifre tıkırtıları eklenince uyuyan bir kedinin mırıltısına dönüşüyordu sesler. Kabinin loş ışığında Hardesty, pipo dumanının tavana yönelişini seyretti. Birkaç saatini orada geçirerek sonraki adımını düşündü.

Cebinde, Mrs. Gamely’nin Virginia için ona yazdırdığı uzun bir mektup vardı. Mektubun kendisi bir bulmaca gibiydi; çok güzel bir metindi ama kendi dilini anlamak için eline sözlük almak gibi utanç verici bir işe kalkışmadığın takdirde tek kelimeyle anlaşılmazdı.

Mektup, genel olarak runik* bir şiir gibiydi ama yer yer, sıradan İngilizce ile bazı dedikodular, alıntı sözler, yemek tarifleri; ekinlerin, gölün ve ismi olan bazı hayvanların (domuz Grolier, kaz Concord vb.) durumları hakkında haberler vardı.

Mrs. Gamely, Hardesty’yi bir kenara çekip mektubu yazdırmıştı ve mektubu Virginia’nın eline bizzat vereceğine de söz verdirmişti.

“Coheeries’in postası heteronomik** ve cilveli,” demişti Mrs. Gamely.

---

* Çevirenin Notu: Eski bir Cermen dili ve alfabesi.

Çevirenin Notu: Dışsal bir etki olmadan faaliyete geçememe.*

Postanın heteronomik veya cilveli olup olmamasından öte Virginia'dan hiç mektup gelmemişti ve nerede olduğu bilinmiyordu. Ama Mrs. Gamely Hardesty'ye, New York'tan ayrılmadan önce Virginia'yı arayacağına yemin ettirdi. Eğer bulamazsa ne yapacağını sorduğunda ise "Aramaya devam et," dedi Mrs. Gamely. Şimdi St. Louis bankası da iflas edince, Hardesty'nin New York'ta kalabileceği süre de kısalmıştı. Virginia Gamely'yi nasıl bulabileceğini düşündü ve söz vermiş olduğuna biraz pişman oldu. Fakat bu, şehirden hoşlanmadığı ve dolaşmaktan memnun olmayacağı anlamına gelmiyordu.

*

Çok geçmeden hava karardı ve insanlar akşam yemeği veya sıcak bir şey içmek için, pencerelerinin üstünde kar kaplı cam güneşlikleri olan restoran ve kafelerde toplanmaya başladılar. Fakat Hardesty bunların hepsini geçti ve kütüphaneye varana kadar dışarıda kaldı. Kütüphane şehrin en karmaşık yeriydi; yüz milyon kadar kitaba, sonra bölümlere, temalara, kelimelere ve harflere bölünmüştü.

Harfler âdeta, gözün bir araya getirerek nehir gibi akmasını sağladığı bir seri çizgilerdi ve uzaktan bakınca muhteşem görünen bir şehrin ışıklarıydı. Aslında Hardesty, ana okuma odasının yüksek duvarlarına dizilmiş kitaplar arasında yürürken, sanki şehrin caddelerinde yürüyormuş gibi geldi. Masaların bulunduğu düzlük ve okuyucuları dört bir taraftan çeviren dikdörtgen kitap rafları, okuma lambaları da ot kadar yeşil olduğundan, Central Park'ın komik bir taklidi gibiydi.

Bilimle uğraşanlar, yavan akşam yemeğinden gece çalışmalarına geri dönerken, Hardesty kendi araştırmasına başladı. Kendi doğal elementleri arasındaydı; ne yapacağını biliyordu; hızlı hareket ediyordu, çünkü soğukta yürümek ona çeviklik kazandırmıştı. Önce, aklına gelen bütün rehberleri karıştırarak Virginia Gamely adını aradı. Hatta danışmaya gidip rehber asistanda Virginia'ya ait bir telefon numarası olup olmadığını bile kontrol etti. Besbelli ki yoktu - en azından Virginia'nın adına bir numara bulamadılar. Hardesty polisi aradı ama onlar da yardımcı olamadı; suçlu peşinde koşmakla meşguldüler, köprü altlarında, devriye arabalarının içinde uyuyorlardı; ayrıca bu onların işi miydi? Bütün kolay taşların altına baktıktan sonra sıra kayaların altına bakmaya geldi. Mrs. Gamely'den

kızının nerede olduğuna dair en ufak bir bilgi edinememiş olan Hardesty, ondan alamadığı bilgiyi kütüphanede elde etmeye karar verdi. Coheeries Gölü'nü araştıracaktı; göl hakkında bilgi edindikten sonra, oradan elde edebileceği ipuçlarıyla Virginia'nın izini sürebilirdi. Önce atlasa baktı. Ancak Coheeries Gölü atlas indeksinde yoktu; bulunduğunu bildiği yerde atlas, yeşil bir ova ve adı sanı olmayan bir iki nehir gösteriyordu.

Daha detaylı haritalarda, resmî topoğrafik incelemelerde, tarihî coğrafya sözlüklerinde hiçbir bilgi yoktu.

Ne yana dönse, bir boşlukla karşılaştı. Yerin ismi hiçbir kayda geçmemişti. Dört buçuk saatlik bir kafa karışıklığından sonra, kütüphane kapanmak üzere olduğu için araştırmayı o gecelik bıraktı.

Coheeries Gölü ile ilgili olarak, bu zengin bilgi havuzunda bir şey bulamıyorsa başka hiçbir yerde bulamazdı. Danışma bankosunun bulunduğu mermer holde paltosunu sırtına giyerken, kütüphane tıktıkçısına - o kadar yaşlı bir adamdı ki dışarıdan bakınca içi görünüyordu - geceyi geçirebileceği ucuz bir yer bilip bilmediğini sordu. “Param çok sınırlı,” dedi Hardesty, “basit, temiz ve ucuz bir yer arıyorum. Odada tuvalet olması gerekmez.”

“Kimin odasında tuvalet var?” diye sordu yaşlı adam; görevi, ne zaman yanından bir kişi geçse bir düğmeye tıklamaktı (Bu, kütüphanenin çok uzun zamandan beri kullandığı, artık gelenekselleşmiş ve terkedilemeyen sistemiydi ve adam o işi yapmaktan başka hiçbir şey bilmiyordu). “Tuvalet başka bir odadır. Kocaman bir kutu gibi bir şey değilse, bir odanın içinde tuvalet olamaz”

“Haklısın,” dedi Hardesty. “İyi düşündün. Demek istediğim, sırf benim kullanımıma ayrılmış ve benim odama bağlı bir tuvalet olması gerekmez.”

“Bir nevi oda paylaşımı sana uyar mı?” dedi yaşlı adam.

‘“Bir nevi’ ne demek?”

“Demek istediğim, Widow* Endicott evine pansiyoner alır.”

“Bir odaya birden fazla kişi mi?”

“Pek sayılmaz ama ucuzdur. Ve temizdir. Sen güçlü kuvvetli bir adama benziyorsun.”

“Ne alakası var?”

“Widow Endicott iştahlıdır. Bazı taleplerde bulunur. Anlarsın ya.”

“Neye benziyor bu hanım?”

“Neye mi benziyor? Aman efendim! Neye benziyor ha! Keşke benim gücüm kuvvetim yerindeyken onu tanısaydım.”

“Bari oraya bakayım,” dedi Hardesty. “Yeri neresi?”

“He. Bari oraya bak. Zavallı dul hanımın kalbini kırmayacaksın, değil mi? Ne kadar iyisin. Şehir merkezine giderken, İkinci Caddede; hangi caddelerin kavşağında olduğunu bilmiyorum ama eski Coheeries Tiyatrosuna çok yakın.”

“Ne tiyatrosu?” diye bağırdı Hardesty.

“Coheeries Tiyatrosu. Artık adı bu değil. Ama orada sahne oyunlarının sergilendiği zamanları hatırlıyorum. Şimdi, güreş, dans gösterisi ve vodviller için kullanılıyor.”

“Tiyatro hakkında neler biliyorsun?”

“Genel olarak mı?”

“Coheeries Tiyatrosu.”

“E ben de şimdi öyle söyledim.”

“Neden o isim verilmiş, biliyor musun?”

“Dur bi düşüneyim. Neden o isim... Bilmem. Bunu hiç düşünmedim. Belki bir çeşit midye adı falandır. Shakespeare falan oynandığında sahne perdesi midye kabuğu gibi kalkardı.”

---

* Çevirenin Notu: İngilizce “dul” anlamında.***

“Teşekkür ederim,” dedi Hardesty. O tiyatronun kendinden bir şeyler öğrenip öğrenemeyeceğini anlamak için kış gecesine daldı. Coheeries Tiyatrosunun markizinde şimdi ‘Lucha Libre’ yazıyordu ve etrafındaki dükkânların hemen hepsinin kapısına tahtalar çakılmıştı. Çaprazında Widow Endicott’un pansiyonu vardı ve görüntüsü bile korku ve merakla kalbini hoplattı. Kadının kendisi bir cadaloz çıksa bile ev muhteşem bir binaydı. Pencerelerinin içinde mumlar yanıyordu; pirinçleri altın gibi parlıyordu; evin kılık kıyafeti ve saçaklarına bakınca, milli bir anıt olduğunu düşünebilirdiniz. Tiyatronun ise daha iyi günler gördüğü belliydi. Ön sırada kırk kişi oturuyordu; şiş kebap, sıcak ekmek yiyerek, televizyon alamayacak kadar fakir olanlar için yeniden diriltilen vodvilin başlamasını bekliyorlardı. Yere dökülmüş patlak mısır ve yapışkan içecek gölcükleri arasından kendine yol buldu. Tiyatronun ortasında bir koltuğa oturdu. Sahneye baktığı sırada ışıklar karardı ve perde kalktı. Binanın bir zamanlar

şık olan tavanını ve duvarlarını görebiliyordu; duvarlar, freskler ve kıl testeresi oymalarıyla süslenmişti ama detayları seçemeyeceği kadar karanlıktı içerisi. Kendini sahneyi izlemeye verdi. Yarım asırdan daha yaşlı ışıklandırma, sahne önü ışıklarının ardındaki kadifemsi rüya haricinde, bütün dünyayı koparıp attı. Karanlık, gümüşi ışık parlamalarıyla doldu; renkli ışık huzmeleri soğukta kalmış bir genç kız yüzü kadar diri ve hayat doluydu.

Önce iki komedyen çıktı sahneye. Yaptıkları espriler İbranice, seyirciler ise İspanyol kökenliydi. Komedyenlerin perukları turuncu talaştan yapılmışa benziyordu; gösterilerini ezbere oynadılar. Sonra bir bisiklet gösterisi başladı. İnsanı korkutacak kadar zayıf bir Sicilyalı, beş dakika kadar bisikletle sahnede gezindi. Yuhalanması çekilmez bir seviyeye gelince, üzgün bir kararlılıkla rolünü değiştirdi; bisiklet selesinin üstünde baş üstü dikilmeye kalkıştı. Yeterince pedal çevirmişti ve aslında doğru dürüst bisiklet binemiyordu.

Başının üstünde dikilmeye kalktığında bisikletin kontrolünü kaybetti ve ön sıra seyirci koltuklarının önündeki boşluğa uçtu. Sonra Şarkıcı Hıyarlar adlı bir grup sahne aldı. Üç çeyrek asır salataya doğranmaktan nasıl uzak kalabildikleri büyük bir gizem olmalıydı. Hasır şapkalı, bastonlu, kısa tozluk ve kaytan bıyıklı hıyar kostümü içinde üç şarkı söylediler: ‘Özgürlüğe Kaçan Fare’, ‘Beethoven’in Yeğeni’ ve ‘Boer Savaşı Üçgeni’.

Bütün kabiliyetsizliklerine rağmen, bu acıklı, direşken ve üçüncü sınıf -yedinci sınıf- tiyatrocular, başarılı olmak için didiniyorlardı.

Kendilerinin sanatçı olduğunu düşünüyorlardı; vergi beyannamelerine öyle yazıyorlardı ve neredeyse doğruyu söylüyorlardı; kendileri sanatçı değildi ama sanatın kendisiydiler. Kendi başlarına hüzünlü şarkılar veya portre tablolar gibiydiler. İnsana fena hâlde dokunan bir tarafları vardı. Sebatkârdılar, asla vazgeçmiyorlardı. Hırslı tutkularının ötesini göremiyorlardı. Ve sahnedeki gösterilerinin onları hüzünlü bir tablonun parçası yaptığını asla fark etmiyorlardı.

Sonuncusu bir dans gösterisiydi. Kendilerine “Dolandırıcılar” diyen üç tuhaf genç kız, ahşap ayakkabılar ve evde dikilmiş yeşil elbiseler içinde dans ettiler. Üçayaklı bir sehpaya asılmış karton üzerinde isimleri yazılıydı: Little Liza Jane, Dolly, esmer kız Bosça.

Tuhaf zıplamalarla, hoplayıp döndüler ve sanki bir tiyatro sahnesinde olduklarının farkında değillerdi. Dans etmeye bayıldıkları besbelliydi.

Birbirleriyle dans ettiler, gülümsediler; gösterileri bitince de çok güzel ve çok masum ifadelerle seyircileri selamladılar.

Güreş gösterisinden önce ışıklar yandı. Bu da Hardesty'ye duvar süslemelerini incelemek için bir fırsat oldu. Coheeries Gölü'nden bir düzine kadar, yağlı boya tonlarıyla gayet iyi betimlenmiş görüntü vardı duvarlarda. Burada göl; yaz, ilkbahar, sonbahar ve buzla kaplanmış kış manzaraları altındaydı. Burada köy; karla kaplanmış, yıldızlar altında ve etrafındaki her şey uyuyor gibiydi. Burada, gölün üzeri buz yelkenlileri ve tuhaf çardaklarla doluydu. Burada, köyün kızları, çiftçiler ve atların çektiği kızaklar vardı. Fakat tavanda, hepsinden daha da sıra dışı bir resim vardı. Gölün içinde bir adayı geceleyin tasvir ediyordu. Adadan bir beyaz yıldız sütunu yükseliyordu; sanki Samanyolu, gökkuşağına özenip dünyaya sarkmış gibiydi.

Hardesty'nin bunlardan sonra gördüğü şey onu koltuğuna mıhladı ve ürpermesine neden oldu. Tavanın etrafında, şimdi çok kirlenmiş ve zor zahmet okunabilen bir yazı vardı. 'Sadece adaletle şenlenen, hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir görüntüsünden daha güzel, ne hayal edilebilir ki? Güreşin yarısında, Hardesty kendini tiyatrodan dışarı attı. Çıkıştan hemen önce, duvarda asılı bir plaketin üstünde, Coheeries Tiyatrosunun bu şehre Isaac Penn tarafından hediye edildiği yazıyordu.

Tamamen körü körüne gitse de atacağı adımlarda ona yol gösterecek ipucu buydu. Fakat şimdi uyumak istiyordu ve en yakın yer de çaprazdaki pansiyondu.

Tavandaki yazı, sadece bir tesadüften ibaret olmalıydı. 'Hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehir, kesinlikle bu temizlikten uzak harabeler üzerinde yükselemezdi; medeniyetin başlıca tahripçisi bir endüstriyel uygarlığın kucağında yükselemezdi; bir makine griliği arkasına gizlenmiş merhametsiz bir gürültüden yükselemezdi; is bürümüş kulelerinin arasından yükselemezdi; buz kaplanmış demiryollarından, pervasız bir savaşın mağlubu gibi görünen mimarisinin ucu bucağı olmayan caddelerinden yükselemezdi.

Hayır. Bildiği her şey ona böyle olamayacağını söylüyordu. Bu sadece ve sadece bir tesadüftü ve yolculuğunu burada noktalamayacaktı.

Hâlâ afallamış, sersemlemiş bir hâldeydi. Ve Widow Endicott'un elinde oyuncak oldu.

*

Kadın, kızıl saçlı bir güzeldi; hemen hemen, Winkys Hill’deki parkta yer alan mermer Diana heykeli kadar iri bir Amazondu.

Yatağında on koca ölmüştü. Ardından da taşradan yeni gelmiş genç erkekler için bir pansiyon işletmeye başladı. Bu gençleri, her an çiftleşmeye amade tuttuğu banyoları, duşları, saunaları olan ve kendi odasından geçilebilen odalara dağıtıyordu. Çok güzel ve doymak nedir bilmez bir kadındı. Her bir göğsü olağanüstü güzeldi.

Kasık tüyleri, yumuşak, mis kokulu ve derin bir ormandı sanki.

Fildişi kadar beyazdı kadın ama kızıl saçları ve pürüzsüz cildinin altından akan kanının renklendirmesiyle kırmızı kırmızı parıldıyordu.

Hardesty’nin temiz ve güçlü olması, kadının hoşuna gitti ve onu, kendi odasına en yakın odaya yerleştirdi. Kadının kendisine bakışından, çok kısa bir süre içinde sevişeceklerini anladı Hardesty.

Kendi odasına gitti, elbiselerini çıkardı, yatağına girdi. Yarı uykuluyken ve hudutsuz bir düşünce deryasında, New York’un her şey olabileceğini ama içi materyalist hafifmeşreplerle dolu bir alet sandığı olamayacağı düşünceleriyle cebelleşirken, dulun kapısı ardına kadar açıldı.

Kalktı ve temkinli temkinli kadının oda kapısına gitti; içerideki her şey bembeyazdı. Hatta yerler bile beyazdı ve odada, çatı penceresi haricinde hiç pencere yoktu. Küçük bir şöminenin demir ızgarası üstünde, bir sepet kiraz gibi duran kömürler ışıldıyordu. Widow Endicott, yanan kömürlerin ışığında, bembeyaz yatağından hoş bir koku yayıyor; kalçalarını yükseltmek için altına koyduğu büyük bir yastığın üzerine uzanmış, sanki dalgalanıyordu. Hardesty, ipeğimsi teninin altındaki narin kaburgalarını gördü. Kadın kırmızıyla yazılmış bir makale gibiydi: kızıl kestane saçlar, hafif aralık kırmızı dudaklar, kırmızıyla kondurulmuş bir fırça darbesine benzeyen göğüs uçları, Pasifik ormanları kadar gür kasık tüyleri.

Hardesty bir ressam olmayı ve kadının resmini boyamayı diledi ama bir sonraki adımı resim yapmak olmadı.

Hardesty’nin, kütüphanede bir gece önceki nafile çabaları, günün büyük kısmını dinlenmekle geçirmesinin ardından ve yirmi dört saat sonra, tamamen telafi edilmiş oldu. Kütüphanede Coheeries Gölü’ne atıfta bulunan tek bir kelime bulunmamasına ve Coheeries kelimesi kütüphanedeki kitaplarda tek bir kelime olarak bile yer almamasına rağmen, Isaac Penn ile ilgili referanslar çekmeceler dolusu kartta yer alıyordu. Çok geçmeden Hardesty Kendini bir Penn arşivinin ortasında buldu. Sadece

kitaplar yoktu; reklamlı broşürler, fotoğraflar, mektuplar ve el yazmaları da vardı.

Telgraf ve mektupların çoğu Hudson üzerinden gitmiş ve elden ulaştırılmıştı. Penn ailesi, gazetelerle, balina avcılığıyla ve sanatla (Hardesty, Jessica Penn adındaki Broadway aktrisini tanıyordu ve onun adına bir sanat koleksiyonu vardı) ilişkisi olan bir aileydi; sadece ‘CG’ olarak ifade edilen bir yerde de yazlık evleri vardı.

Arşivlerde, uzun ve üretken hayatlar yaşamış birkaç bilim adamının kafasını dolduracak kadar çok bilgi vardı. Fakat Hardesty’yi asıl cezbeden şey fotoğraflar oldu; binlerce fotoğraf - hepsi siyah beyaz -hepsi de on dokuzuncu yüz yılın, resim yapmaktan gelen duyarlılığının fotoğraflara da yansıdığı ve çok geçmeden fotoğrafçılığın kendisi tarafından imha edilen güçlü gevezeliğiyle kendilerini anlatıyorlardı.

Fotoğraflar, cilalı kiraz tahtasından kapakları olan pirinç menteşeli albümlerde, tarih sırasına göre dizilmişti. Her çevrilen sayfada bir fotoğraf kendini gösteriyordu ve fotoğraftakilerin kimler olduğu ve nerede çekildiği açıklanıyordu. Eğer birisi oturup da asrın değişimini bu fotoğraflara bakarak anlatacak olsa o asrın, kürekli sandallar, kızaklar, kar çizmeleri, tenis raketleri, okyanus tipi yatlar ve bahçe mobilyalarından ibaret olduğunu sanabilirdi. Penn ailesi, spor yaparken veya yaz güneşinde deniz manzarasına karşı otururlarken resim çektirmeye bayılıyordu herhalde. Isaac Penn’in The Sun çalışanları arasında veya sosyal merasimlerde çekilmiş epeyce fotoğrafı da vardı; bazı fotoğraflarda Beverly piyano çalıyordu, Jack kimya malzemeleri arasında deney yapıyordu veya Jayga, elleri belinde bir asalet pozu ile sobasının başında dikiliyordu ama fotoğrafların çoğunda bütün aile bir aradaydı. Karda, yaylalarda piknik yaparken, atla yarışırken, Ağustos sıcağında kürek çekerken veya gün batımında su kıyısında yürürken; hepsi de güneşten yanmış, sağlıklı ve dalgaların hafif şıpırtısını dinliyormuş gibi görüntülenmişlerdi.

Penn ailesinin tarihi, geçmişin bütün zindeliği ile kabarıp Hardesty’nin önünde ortaya serilirken, özellikle iki şey dikkatini çekti. Birçok değişiklik arasında, iki farklılık açıklanmamıştı. Kendisinin o günden geçmişe bakan perspektifi içinde, asrın büyük bir kısmını işgal etmelerine rağmen, Harry’nin çarçabuk (iki yıl içinde) bir çocuktan bir kumandana dönüşmüş olmasına; gölün bir donup bir çözülmesine; Willa’nın bir albümden

öbürüne geçene kadar, sevimli küçük bir kızdan, zayıf ama buram buram cinsellik kokan zevküsefaya düşkün bir görüntüye geçmesine hiç şaşırmadı.

Kendi tanrısal bakış noktasından bakınca; resimlerde görünen ve kaybolan insanlara, pozlardaki, dekordaki veya modadaki değişikliklere pek aldırmadan, küçük tutarsızlıkları fark edebiliyordu; nihayetinde olaylarla dolu bir yüz yılın gölünde yüzüyordu. Fakat arşivi hazırlayan fevkalade güzel bir iş çıkardığı hâlde bazı yerlerde bocalamıştı ve Hardesty bunun nedenini merak ediyordu.

Dikkatini çeken tutarsızlıklardan biri, fotoğraflardaki Beverly'nin her zaman fotoğraftaki diğerlerinden daha güçlü bir ışık içinde görünmesiydi (bazı fotoğraflarda, arşivcinin bile dikkatini çekmemiş bir hale vardı etrafında). Ve aniden, Büyük Savaştan sonraki soğuk ve karlı dönemin hemen ardından, bir kişi daha eklenmişti fotoğraflara. Penn ailesinden birine benzemiyordu; bir hizmetliye de benzemiyordu yüksek sosyeteden birine de. Bir çalışanın inceliksiz ve sert mizacını yansıtıyordu ve fotoğrafa bakınca bile onun İrlandalı aksanıyla İngilizce konuştuğunu söylenebilirdi. Cüsseli ellerinin kalem veya piyano için yaratılmadığı besbelliydi. The Sun makinistlerinin ustası, Amagansett'teki çiftliklerinin kâhyası, Isaac Penn'in ticaret gemilerinden birinin kaptanı olabilirdi belki ama değildi; hep şık giyimliydi ve hep Beverly'nin yakınında duruyordu.

Resimlerden birinde, Beverly'ye öyle bir sevecenlikle sarılmıştı ki Hardesty on beş dakika boyunca gözlerini fotoğraftan alamadı.

Hardesty, Willa'nın gelişen kadınlığı gibi, bu adamın yansıttığı sevginin de albüm sayfalarını yaktığını hissetti. Adamı yönlendiren şey, salt sevgiden öte bir şeye benziyordu. Bu aşk olmalıydı. Sonra bir seri çok tuhaf resimle karşılaştı. Hüzünlü bir düğünün fotoğraflarıydı; güç bela ayakta durabilen Beverly, adamın kollarından destek alıyordu. Sonra göldeki adada çekilmiş bir seri fotoğraf vardı; karla kaplı buzların arasında güçlükle ayırt edilebilen, çıplak ve titrek fotoğraflar. Fotoğrafların hiçbirinde bu yabancı adamın adı geçmiyordu.

Fotoğrafların altındaki açıklamalarda, onun silüetinin altında hep bir soru işareti vardı. Kimdi bu adam? Kılı kırk yaran arşivci bilmiyordu ve kim olduğunu bilmediği için özür dilemişti. Son albüme bir not iliştirilmişti; Penn ailesinin hâlihazırda hayatta olan üyelerinin, bu fotoğraflı tarih hakkında konuşmayı, hatta koleksiyona bakmayı bile reddettikleri yazıyordu. Hardesty bu adamın yüzünü inceledi. Adamın yüzünü sevmişti.

Çok sevmişti hem de ve sadece birinin adı bilinen, aniden ortadan kayboluveren ve besbelli ki ilelebet unutulan bu çifti merak etti. Ancak aradığı şeyi az çok bulmuş sayılırdı. Fotoğrafların orasında burasında bir saman yığının tepesinde oturan veya atla çekilen bir kızağın arkalığına yerleşmiş Gamely ailesi de vardı; güçlü kuvvetli çiftçilere ve çocuklara bakılırsa, gölün yerel halkının Penn ailesini tanıdığı ve birlikte vakit geçirdikleri besbelliydi. Penn ailesi, Coheeries Gölü'nü terk etmiş, ilişkilerini koparmış ve haneden arşivlerinde donup kalmasına göz yummuş gibi görünse de, Virginia'nın da aynı şeyi yapmış olabileceğini düşünen Hardesty, bu aileyi aramaya karar verdi.

Hemen her açıdan çok büyük bir şehir olsa da sayısız eksiklikleri olan bir yerdi burası. Milyonlarca insan için sadece iki tane önemli gazete vardı. Evet, bu şehirde isterseniz, bir gün öncesinin, istediğiniz dil ve alfabesiyle yazılmış on-on iki sayfalık gazetesini satın alabilirdiniz; mercan yılanı sürüleri gibi elektronik spektrumun her yerinden yayın yapan istasyonlar da vardı; fakat nüfus ne yazık ki iki kutba ayrılmıştı: The Sun okuyanlar, The Ghost* okuyanlar.

---

* Çevirenin Notu: İngilizce "hayalet" anlamında.***

Bir Morning Ghost vardı bir de Evening Ghost (daha doğrusu: The New York Ghost Sabah baskısı ve The New York Ghost Akşam baskısı). Bir de The New York Morning Whale ve The New York Evening Sun vardı. Rekabetleri, karanlıkta ve şafakta, hem sabah hem de akşam baskılarıyla devam ediyordu. Şehrin yerlisi olan herkes, gece ve gündüzü, ışık ve karanlığı, zayıf ve şişmanı bilir gibi bu iki gazeteyi bilirdi. Ama Hardesty bilmiyordu. Boş bir sokağın köşesindeki, savrulan kar içinde deniz feneri gibi bir gazete bayiine geldiğinde, The Sun gazetesinin hâlâ Penn ailesinin mülkiyetinde olduğunu öğrenince, şaşırdı; Harry Penn -kumandana dönüveren çocuk- gazetenin editörü ve yayıncısıydı. Saat onda Printing House Meydanına gitti; o saatte gazetenin baskıya giriş koşuşturması içinde olacağını düşünüyordu.

Gerçekten de bir koşuşturmaca vardı; Hardesty'nin içeri girdiğini fark eden de olmadı, sorularına cevap veren de. İki saat kadar, bilmem kaç kat yukarıdaki cam çatıyı süpürüp geçen kar yağışını; yüzlerce gazetecinin, fotokopi çekenlerin, ulakların, dertli editörlerin, mürekkep lekeli

matbaacıların, bir kapıdan girip öbür kapıdan çıkarak, açık merdivenlerden her biri avluya bakan katlar arasında aşağı yukarı koşa koşa etrafında dolaşmalarını seyrederek, The Sun binasının camlı iç avlusunda bekledi. Fakat sonra, gece yarısı geldiğinde - en alt katta, sanki bir şeyleri damgalıyorlarmış gibi değil de sisli bir denizin çalkantısında binayı ileriye götürmeye çalışan bir geminin motorları gibi gümbürdemeye başlayan - matbaa hariç her şey durdu. Hardesty, üçüncü kattaki editörler salonuna gitti ve karşısına çıkan ilk kişiyi durdurdu. Bu kişi aslında, şef editör Praeger de Pinto'dan başkası değildi.

"Affedersiniz," dedi Hardesty. "Ben, Penn ailesinin bir zamanlar yazlık evlerinin bulunduğu Coheeries Gölü'nden gelen bir hanımı arıyorum. Onu burada aramam size çok aptalca gelebilir ama onu bulabileceğim başka hiçbir bilgi veya kişi adı yok elimde. Harry Penn'e onun nerede olduğunu bilip bilmediğini veya bulmak için ne önerebileceğini sormak istiyorum."

"Virginia Gamely'yi mi arıyorsunuz?" diye sordu Praeger.

"Evet, tastamam onu arıyorum."

"Burada çalışıyor."

"Demek onu buldum."

"Fakat şu anda burada değil. The Whale az önce baskıya girdi. O ise The Sun'da. Sabah altıda buraya gelir."

"Benim adım Hardesty Marratta. Ben Polaris'teydim... Ona annesinden bir mektup getirdim."

"Mektubu ben iletebilirim."

"Annesi bana, mektubu kendi elimle teslim edeceğime yemin ettirdi."

Praeger da kendisini tanıttı ve Hardesty'yi bir üst kattaki ofisine (oraya tavanı delip geçen döküm demirden, spiral bir merdivenle çıktılar), Coheeries Gölü'nde neler gördüğünü anlatmaya davet etti. Praeger, Virginia ilk defa değindiğinden beri bu gölle ilgileniyordu ama sonra Jessica Penn, bir daha göl hakkında konuşmamasını söyleyince onun dediğine uymuştu. Hardesty'nin tasvirlerini çok ilginç buldu; hem içerik olarak ilgilendi hem de Virginia gibi Hardesty'de de Allah vergisi bir lisan vardı. "Coheeries Gölü ile ilgili sır nedir bilmiyorum," dedi Praeger, "hatta böyle bir gölün gerçekten var olup olmadığından bile emin değilim. Ama bir şekilde oraya yolu düşenler, benim çok hoşlandığım bir tarzda konuşmayı biliyor. Belki orada birkaç seminer düzenlerim (tabii oraya gitmemiz mümkünse) ya da üstüne bir bardak soğuk su içeriz."

İkisi birlikte birkaç saat sohbet ettiler; on-on beş farklı konuya değindiler ve bakış açılarının birbirine çok yakın olduğunu keşfettiler.

Yorgun ve gevşemiş bir hâldeydiler; ikisi de kışın zorluklarına bayılıyorlardı; birbirlerinin kıvrak konuşma tarzlarını sevdiler; bir tek konu haricinde hemen her konuda gayet iyi anlaştılar. Şehrin mizacı üzerinde hemfikir olamadılar.

Hardesty, önemli gördüğü birçok açıdan şehrin kentsel deformasyonunu hoş görme yanlısı değildi; şehir sakinlerinin gereksiz kabalığı, kaskatı yerleşimi, mimarisi, inşası ve korunma şekli affedilemezdi.

Sanki şehre âşık olmak üzereymiş gibi ondan şefkatsiz ve orantısız bir şekilde nefret ediyordu. Çok güzel ve çekici olmalarına rağmen, boğuk sesli düdükler kar yığınlarını aşıp The Sun'ın pencerelerini zıngırdatınca huzursuzluk hissetti ve caddelere, sokaklara, dönemeçlere ve çatılara sinmiş sonsuz ufukları düşününce de son derece rahatsız oldu.

Praeger bunu daha önce de görmüştü. "Şimdi hakir gördüğün bu şeye yakında ebedî bir aşkla bağlanacaksın," dedi.

"Sen öyle san," dedi Hardesty. "Ben Avrupa'ya gidiyorum. Burada, herhangi bir şeye âşık olabilecek kadar uzun süre kalmayacağım."

"Buranın anarşisi yakana yapışacak ve seni bırakmayacak."

"Bu nasıl olabilir ki? En nefret ettiğim yönü de bu."

"Bunun öylesine bir anarşi olmadığını bilmelisin. Kaldı ki öyle bile olsa, senin aradığın bütün olanakları da içinde barındırır. Ayrıca bilmelisin ki şehrin ayakta ve hayatta kalmasını sağlayan şey, bir dengelilik hâlinin olduğunu; bu da ayrıca, her kategoriden yozlaşma için yüksek ve karşıt güçlerin varlığını ima ediyor."

"Ben o güçleri görmüyorum. Sen görüyor musun?"

"Sadece zaman zaman. Ama gördüğümde, dengenin muhafaza edildiğini de anlayabiliyorum. En zorlu cevher damarlarında altın bulunması gibi, mükemmel bir çağın izlerini görebiliyorum."

"Peki, kabalık ve çirkinlik, dilediğin şeyi yakaladığında onun değerini bilemeyeceğin kadar seni yıpratmışsa ne olacak?"

"Canıma minnet. Ben risk almayı severim. Ne kadar çok uğraşırsam uğraşayım, sonuçta elde ettiğim, ne kadar benim çabamın uzağındaysa o kadar çok severim hem de. Bu şehrin planları, savaşın planlandığı masalarda çizildi. Hiçbir vaadi yok ama yine de emsalsiz ve taklidi imkânsız bir cömertliği var. Bir süre burada kalıp nasıl olduğunu

gözlemelisin. Gemilerin düdüklerini dinle. Onları yaz kış demeden dinlediğinde, bir şarkıya ve bir mesaja dönüşürler. Ben onların, 'Senin zamanın iyi bir zaman, ben ayrılmak zorundaysam da sen kalıyorsun. Altın çağa gözlerini açmak üzere olan bir şehirde olduğun için ne kadar şanslısın,' dediğini duyuyorum her zaman."

Birbirlerinden sıkıntılı bir şekilde ayrıldılar; çünkü Hardesty, Praeger'ın onun içindeki değişime ilişkin bir kehanette bulunmasına içerledi; Praeger da böyle bir kehanette bulunmak zorunda bırakılmasına içerledi. Praeger için Hardesty'nin ne düşündüğünün ne önemi vardı ki zaten? Fakat ertesi gün saat dörtte, The Sun baskıya girer girmez, onu Virginia ile tanıştırmaya söz verdi gene de.

Hardesty, Lenore Hotel'e kadar, kar fırtınası altında yedi kilometre yol yürüdü. Otel, şehrin göbeğinde yüksek bir kuleydi; yükseklerindeki camların içine dolan kar, bir savaktan dökülen beyaz sular gibi aşağıya düşüyordu. Caddeler, vahşi çayırlar gibi bomboştu ve o beyazlık içinde, Praeger'ın bahsettiği gibi şehrin, sıcak ve buzlu yerleri arasındaki dengelilik savaşı mükâfatını görüyor gibiydi.

Otelin gece nöbetçisi Hardesty'ye en üst katta bir oda verdi. Artık Virginia'yı bulduğuna göre bir-iki gün içinde New York'tan ayrılabilirdi.

Hardesty otelin astronomik fiyatını karşılayabileceğini düşündü, The Sun'dan sabah birde ayrılmıştı. Şimdi gecenin öyle ilerlemiş bir yerindeydi ki saatler çalışmayı bırakmış ve kar fırtınası zamanı da silip yok etmişti sanki.

Yüz yirminci kattaki odasına vardığında, pencereye gitti ve rüzgârın dolaştırdığı kar yumaklarının pencereden geri çekilip tekrar pencereye doğru hücuma geçmesine baktı. Burası sinir bozucu, sert, merhametsiz, çilesi ve cefası güçlü, ölüm saçan bir iklimi olan, kötü bir şehirdi. Nüfusu ve iklimi, en güçlüleri bile diz çöktürene kadar, bıkıp usanmadan ve acımasızca biçip doğrayan birer tırpandı; sayılarının çokluğuna rağmen zayıflar da caddelerde gözden kayboluyor, soğuk ve karanlık içinde ve arkalarında onları hatırlayacak hiç kimse olmadan ölüp gidiyorlardı. Yüz yirminci katta dikilirken, hiçbir şey göremiyordu - bunun şehrin imzası olduğunu düşündü.

Mamafih, banyoda bir sauna olduğunu görünce neşesi yerine geldi. Saunaya girip sedir kapısını kapatır kapatmaz, içeriye sıcaklık dolmaya ve gün ışımaya başladı. Kutup çiftliklerindeki uzun yürüyüşünün ardından

şimdi kendini susuz bir çölde bulmuş olmaktan hoşnuttu; ancak dışarıda öyle üşümüştü ki terlemeye başlaması için kırk beş dakikanın geçmesi gerekti.

Ertesi gün mektubu Virginia Gamely'ye teslim edecekti ve eğer şansı yaver giderse buzu kırıp limandan çıkabilecek bir gemiye binmiş olacaktı. Ve o geminin düdüğü onun aleyhine değil lehine çalacaktı. Fakat kesinlikle Praeger'ın aleyhine çalıyorlarmış gibi de değillerdi; Praeger onların kilise orgu gibi olduğunu düşünüyordu; esas duruş komutu veriyor ve insanın bedenini sazlıkların salınması gibi ürperten duyguları çağırıyorlardı. Hardesty, derinden gelen gemi düdüğünün sesini, saat üçte veya dörtte veya beşte veya saat sabahın kaçıysa o saatte, yüz yirminci kattaki çölden bile duydu.

Gemi düdükleri neden bu saatte çığlık atabiliyorlardı acaba? Bu saatte limandan ayrılıp fırtınanın dişlerine atılan gemi oluyor muydu? Ve onların sesini kim duyuyordu acaba?

Şehirde, herkesin uyuyor olması gereken bir saatte bile durmayan bir faaliyet hâli vardı ve Hardesty onun, kendince bir canı olduğunu düşündü; gerçekten de derinlerde bir yerlerde, usul usul ve bir düzen dâhilinde işleyen bir şey olmalıydı.

Bayılmanın eşiğine gelmiş bir hâlde saunadan çıktı ve pencereye gitti. Fırtınanın öfkesi hâlâ geçmemişti ama içine baktığında, bir parıltı fark etti. Dümdüz ilerdeydi; havada olmalıydı ve rüzgâr çıldırıp içinde bulunduğu çelik kayalığı sallarken, sanki o güçlenerek büyüyor gibiydi.

Sonra, sanki kar sismiş, otel binası da gemiymiş de onu karşılıyormuş gibi bir boşluk açıldı; görüntüye ışıklı bir kule girdi; dışarıdaki hayhuy içinde, yerden bağımsızmış gibi havada asılı kaldı.

Eski bir gökdelenin mavi-beyaz-gümüşi renklerle parıldayan tepe ışığıydı. Kar, yarı saydam bir perde gibi zaman zaman ışığı yutsa da bir hale gibi ışık yaymaya devam etti. Şafak sökerken, kar fırtınası her yeri grileştirdi; dünya bulutlara büründü ve kule kayboldu.

*

Sabah olduğunda, hava cam gibi berraktı. Hardesty pencereye gitti ve mavi rengi bir koyun sürüsü gibi önüne katarak Kanada'dan esen rüzgârı dilimleyen yüksek gökdelen ormanını inceledi. Uzaklardaki köprülerin üstünde, şehre gelen ve şehirden çıkan arabaların camlarından sabah güneşinde yansıyan ışıklar akıyordu. Ve fırtınada düdüğünü duyduğu

gemilerin, bir zamanların şehirleri büyüklüğündeki kız kardeşleri, dalgalarla buruşmuş limanı keten üstündeki sıcak ütü gibi düzleyerek, uysal uysal geçiyorlardı.

Caddelerde, insanlar kuklalar gibi zıplıyor ve kendilerini bile şaşırtan bir hızla akıyorlardı. O cam gibi buzlu günlerde, dolunay karanlığın basmasını bekleyemeyip gökyüzündeki güneşin etrafında dönüverdiğinde, yaptıkları işle dans ediyorlardı; manejdeki yarış atları gibiydiler; büyük bir şey keşfetmiş insanlar gibi davranıyorlar; 'diğer şehirler gece yatağa girerken ve sabah kalkarken, New York'un ölüp dirildiği' söylemini ispat etmek için, ince uzun Manhattan Adasının kınından çekilmiş bir kılıç gibi titremesini ve çınlamasını sağlamaya çalışıyorlardı.

Bütün bu delilerin arasından geçip Printing House Meydanı'na varmak, Hardesty'nin hemen hemen bütün gününü aldı. Bu kalabalık ne ona ne de başka birine santim müsaade etmiyordu.

Trafik hatları kırmızı ışıklarda şişti. Fırın kamyonları ana caddelerde yüz elliyle giderek, bisiklet sürücüleri ve yayalara suikast girişiminde bulundular. Yarım metre kalınlığındaki elbiseleri ve yünlü tayyareci bereleri içindeki Balkan gevreği satıcıları, bir köşenin hâkimiyetini ele geçirmek için, üzerinde ateş yanan arabalarıyla birbirlerine hücum edip, bufalo gibi toslaştılar. Borsacılar, üç parçalı takım elbiseleri ve sırtlarına asılmış bond çantalarıyla, maraton kayakları üstünde ölüm kalım yarışı yapar gibi, Riverside Yolu'ndan Wall Street'e doğru yarıştılar. Kalabalık caddelerden birinde, beş kilometre boyunca caddenin iki yanındaki her ticari binanın ikinci katı, karate salonuydu.

Hardesty bunları ancak öğle yemeği saatinde aşabildi ve o süre içinde, Rus dansçılar gibi kolları açılmış, bacakları yerden kesilmiş, havada uçan bedenlerden, yüzlerce savaş çığlığı duydu. Her köşede yanan ateşler, her sokakta ölümüne tartışmalar, hırsızlıklar vardı; şeytani mangalar binalara hücum ederken, tek kablonun ucunda gökyüzüne yükselen işçiler, binalarını inşa etmeye devam ettiler.

Hardesty, şehir merkezine varmak ile orada olmanın aynı derecede zor olduğunu anladı. Şehir, ateşlerine yakacak istiyordu; alev ve yer çekiminden oluşan uzun diller hâlinde sağa sola savruluyor, yakaladığı insanları kapıyor, onları ölçüp biçiyor, biraz onlarla dans edip onlara bir elbise satıyor, sonra da onları yalayıp yutuyordu.

The Sun ofislerinin, karşı taraftaki The Ghost ofislerine baktığı Printing House Meydanına vardığında, vakit geç olmuş, hava kararmıştı.

The Ghost'un devasa karargâhının üstünde, başarısını ve popülaritesini ilan eden elektrikli reklam panoları vardı; buna mukabil, neoklasik mimari şaheseri The Sun binası, zarafetle içeriden parlıyordu. Hardesty hızla Praeger de Pinto'nun ofisine yöneldi. Zaten hızla çarpmakta olan kalbi, Praeger de Pinto ile Virginia'yı deri bir koltukta oturmaktan dolayı pek rahatmışlar gibi bir havada yan yana bulunca, daha hızlı çarpması için kırbaç yemiş gibi oldu.

Yoğun bir kıskançlık bedenine füze gibi çarptı. Fiziksel bir acı hissetti. Asla hakkaniyete nail olamamış ve asla olamayacak olan bu şehrin kahrolmasını diledi. Virginia'nın gözlerini görür görmez bu kadının kendi kadını olduğunu biliyordu ve bunun zamanlamasına da lanet okudu. Praeger ve o böyle oturduklarına göre... Fakat sonra tekrar düşündü; belki de kendisi öyle görüyordu; Praeger onu selamlamak için ayağa kalktığında, koltukta Virginia ile aralarındaki mesafe en az otuz santim vardı. Elli santim olduğunu düşündü sonra, ümidi biraz artarken; belki de altmış santimdi.

Hardesty, kendi değerinin farkında olmayan, uzun siyah saçlı, son derece zeki bakışlı bu güzel kadını, çok yakında karısı yapmaya karar vermişti bile - "Hayatında Praeger olsa da olmasa da," diye düşünürken, "Onu çeçe sineği gibi ezerim," dedi, yüksek sesle ve farkında dahi olmadan.

"Kimi?" diye sordu Praeger. Virginia da merak etmişti ve o da abayı yakmıştı bile.

"Craig Binky," deyiverdi, hazırcevaplıkla.

"Oo," dedi Praeger. "Aslında biz de bunu yapmak isteriz ama seni bu kadar çabuk o noktaya getiren nedir?"

"Bu günkü The Ghost'u gördüm. İnsanı çileden çıkarır."

Virginia gülümsedi. Hardesty'nin kendisine bakışından, sesinin hafifçe titremesinden, mutsuzluğundan, onun da kendisine âşık olduğunu anlamıştı. Bu, bir çeşit karakter zayıflığının göstergesiydi, evet, ancak Virginia'nın görmezden gelebileceği bir bağlanma değildi. Aşağıya kaymakta olduğunu düşündüğü dik bayırda tutunmaya devam etmeye çalışsa da birkaç dakika sonra vazgeçmişti bile. Gene de acelecilik etmek istemiyordu - düşünmesi gereken bir çocuğu vardı ve daha önce de bir kere acelecilik etmişti.

Daima Jessica Penn'e âşık yaşamış ve bundan sonra da ebediyen öyle yaşayacak olan Praeger de Pinto, usulca bu tuhaf konuşmanın, normal dışı

denebilecek nefes alıp vermelerin dışına çekildi ve iki gazetenin vardiyaları değişip, Printing House Meydanı, karda yürümeye başlayan gazeteciler ve gazete çalışanları kalabalığına boğulurken, Hardesty ile Virginia'nın birbirlerini keşfetmelerini seyretti.

Hardesty, Mrs. Gamely'nin mektubunu teslim etmeden önce, Polaris'i ve nasıl Coheeries Gölü'ne gittiklerini anlattı. Bunları anlatırken, Virginia'nın oraları ne kadar çok sevdiğini hissetti. Mevsimin kış olmasından memnuniyet duydu; aşk ve tutku soğukta ışıldardı.

Belki Virginia'nın arkasındaki kara camın ve The Ghost'un ışıklarıyla başı dönen karlı meydanın etkisi olmasa, bütün niyetini borazan çalar gibi haykıran bir tarza konuşmazdı Virginia ile. Anlatılanlara çok değer verdiği için malumu anlayamayan Virginia haricinde herkes, bunun farkındaydı.

Bir süre sonra etraflarına bakındıklarında, Praeger'ın gitmiş olduğunu gördüler.

"Ne zamandan beri odada değil acaba?" dedi Virginia, gülümseyerek.

"Bilmiyorum," dedi Hardesty. "Hadi yemeğe gidelim."

"Benim doyurmam gereken bir bebeğim var," dedi Virginia.

"Mrs. Solemnis saat altıda çıkmak ister."

Hardesty'nin bütün özgüveni, yükseldiğinden çok daha hızlı çöktü. Tekrar bir fiziksel acı hissetti.

Sonra Virginia ona baktı. "Ben evli değilim," dedi.

Praeger'ı bulamadılar. Binadan çıkarlarken, Virginia'nın yanından geçen iş arkadaşları, Hardesty'nin bakışlarındaki istikrarsız zaferi ve Virginia'nın yüzündeki şeytani ve nurani pembeliği fark ettiler ve bilgiç bilgiç gülümsediler; Virginia keyifle bakışlarını arkadaşlarından kaçırdı.

Hardesty, koyun derisi ceketinden vazgeçip kömür grisi yün bir palto almış ve parasının epey bir kısmını ona harcamıştı.

Virginia'ya bunu anlattı ve palto kadar uzun olmasa bile koyun derisi ceketin ne kadar sıcak tutuğundan bahsetti. "Ah hayır," dedi Virginia. "Paltona bayıldım. Ortalıkta koyun kırpması bir ceketle gezinmeni istemezdim. En azından şehirde olmaz; taşra kıyafetlerini şehirde giymek, şehir kıyafetlerini taşrada giymek kadar aptalca."

Öfkeli kuzey rüzgârı içinde yürüdüler ve bir nehirde yüzüyorlarmış gibi, rüzgârın yüzlerini yalayıp geçmesine izin verdiler. Sıkış tepiş caddelerde karşıdan karşıya geçerken bile ve çok istemesine rağmen, Hardesty onun koluna girmeye cesaret edemedi. Virginia paltosunu çok beğendiğini

söylemişti ve onu evine yemeğe götürüyordu. Şimdilik bu kadarı onun için yeter de artardı bile.

Çin ve İtalyan pazarları sırt sırtaydı. Hardesty ve Virginia, çok dönümlük pazar yerinin tezgâhları arasında sanki baharda gezintiye çıkmışlar gibi sıra sıra dolaştılar. Soğukta istiflenmiş sebze ve meyveler onlara bahçeleri hatırlattı ve şok içinde ağzı açık kalmış balıkları, sudan fırlayan alabalıklara benzettiler. “Bazen The Ghost’a azap çektiriyorum,” dedi Virginia, “onların yazılarını takip edip daha iyisini yazıyorum. Bu onları çıldırtıyor. Bu yaz Çin ve İtalyan pazarlarıyla ilgili bir yazı yayınladılar ve her zamanki gibi yiyeceklerden bahsettiler. The Ghost’un algısına göre, bir şeyi ağzına atamıyorsan o şey anlaşılmaz oluyor”

“Biliyorum,” dedi Hardesty. “Bugünkü Ghost’ta o sayfayı görünce çok şaşırdım. İki sütunluk manşet atıp enginar pişirmenin yeni bir yöntemini anlatmışlar.”

“Elbette. İlk sayfada bunu her zaman yapıyorlar - birinin suflesi kabarmazsa kara manşetler, yeni bir tür sos için büyük manşetler... Üç gün sonra ben de bir makale yazdım ve hiçbir yerinde yiyecekten bahsetmedim. Sanırım yine de onlarınkinden çok daha iyi bir market tasviri oldu; çünkü bir marketin en önemsiz şeyi yiyecek maddesidir.”

“Önemli olan nedir?” diye sordu Hardesty, cevabı bildiği hâlde.

“Alış, veriş, yüzler, renkler, ışık, bunların içinde üreyen hikâyeler, pazarın canlılığı. Soğukta parlayan ve bu kadar yukarıya asılmış böyle berrak ışıkları başka nerede bulabilirsin?” diye sordu, tezgâhların üzerine dizilmiş elektrik lambalarını işaret ederek.

“Harry Penn’e, Craig Binky’den bir telgraf geldi. ‘Yiyeceğe değinmeden bir pazarı nasıl anlatabilirsin ki?’ diyordu. Düşünebiliyor musun, aynı meydandaki iki bina arasında birbirlerine telgraf gönderiyorlar. Harry Penn de ona bir telgraf gönderdi. ‘Yemek, canlılığı katleder,’ yazdı. Ben yemeyi severim. Aslında şu anda çok acıktım. Fakat kuzu pirzolası, Roma İmparatorluğu ile mukayese edilmez.”

Biftek ve altı-yedi çeşit sebze aldılar ve yine incili ışıkların arasından, nefeslerinin soğukta bulutlanmasını seyrederek geri döndüler.

“Evim şu tarafta,” dedi Virginia. “Ama Five Points’ten geçmek istemem, orası çok tehlikeli. Hudson boyunca yukarı yürüyelim ve Five Points’i dolanalım.”

“Yolumuzu üç kat uzatırız,” dedi Hardesty. “Five Points’ten neden geçmiyoruz? Ben bugün oradan geçtim. Hiçbir şey olmadı.”

“Şansın varmış. Ayrıca hava karardı.”

“Merak etme,” dedi Hardesty. “Hırsızlar akşamları uyurlar.”

Five Points, tüneklerinde tüneyen ve caddelerinde gezinen her ırktan ve etnik gruptan haydut görmüştü. Davranışlar ve suçun modası, zaman, lisanlar ve çılgınlıklar içinde değişmişti. Temel olarak hırsızlar ve haydutlar aynıydı; silahları bıçak, sopa ve tabancaydı. Hardesty bir bakıma haklıydı. Akşamın erken saatlerinde dinlenirlerdi ve karanlık bastıktan birkaç saat sonra da canlanırlardı.

Caddeler bomboştu ve kış, bütün sevimliliğini Five Points sınırlarında terk etmişti - çıkışı olmayan bir mağara gibiydi burası.

Hardesty ve Virginia, karanlık pencerelerden izlendikleri hissine kapıldılar. Duydukları tek şey, uzaktan gelen bir zil sesi ile ona, masum sesinin burada gücü olmadığını ve yozlaşabileceğini hatırlatır gibi, dökük bir apartmandan gelen iğrenç bir kahkahaydı.

Yarı yola geldiklerinde, daha önce görmedikleri şeyleri görmeye başladılar. Kuytu karanlıklarda, tuhaf silüetler, acı çeken bedenler, merhamet veya kurtuluş dilenerek uzanan eller vardı. Her adımda onlara bakan gözlerin sayısı arttı ve sesleri keskinleşti.

“Bunu açıklayamam,” dedi Hardesty, “fakat bu bomboş caddeler dopdolu.” Virginia’yı kolundan tuttu ve bölgenin kıyısındaki bir yangına doğru yürüdüler. Bir yangın olduğunda ortalıkta polis ve itfaiyeciler, hatta basın mensupları olurdu. Yangının ışığının da Five Points’ten çıkana kadar yollarını aydınlatması gerekirdi.

Bir sıra harap apartman, turuncu bir girdap tarafından yutulmuştu.

Kabara kabara yükselen kara duman, ateşin ışığını aşağı yansıtıyor, kıvılcımları boğuyordu. Gözün görebildiği bütün çevrede, gözleri yangın ateşiyle şenlenmiş bir kalabalık vardı. Bir uğultuyla birlikte çocuklar kömürlerin üstüne düştü ve seyirciler, yanan binaların üstünde çatıdan çatıya ilerleyen bir kavgayı dikkatle seyrettiler. Kavga edenler çarpışmalarına öyle dalmışlardı ki yangını umursamıyorlardı; yangın onları, fenerle aydınlatılmış bir sahnedeki döküm demirden silüetlere dönüştürüyor ve mağlup olup düşenleri yutuyordu. Virginia sarsıldı; Hardesty, Five Points’ten geçmekte ısrar ettiği için pişman oldu. “Bilmiyordum,” dedi, helak olan çocukları Seyretmiş olmanın uyuşukluğu içinde; hiç ses

çıkarmadan düşüp, gayet düzenli bir şekilde gözden kaybolmuşlardı. “Gündüzün gördüğüm hâlinden tamamıyla farklı. Ben bilmiyordum.”

Kadın ve erkekler, güneş ışığını yakalamaya koşan kertenkeleler gibi koşarak caddelerden gelmeye başladılar. Kaldırımlar insan kaynıyordu ve seyyar satıcılar görünmeye başladı. İtfaiye yoktu, ambulans yoktu, yangın söndürme araçları yoktu, titreşen turuncu ışığı süzecek ışıklar yoktu; ateş öfkeyle parladı, binalar ufalandı, insanlar öldü.

Kalabalığın arasından, fena sakatlanmış ve şekli kaçmış, çöp arabası çeken bir yük beygiri çıktı. Arabacı, dizginlerini çekti ve kalabalığı dolanmak istedi. Ancak çok geçmeden kalabalığın arasına gömüldüler ve adım adım ilerlemeye başladılar.

“Şu hayvana bak,” dedi Hardesty, acısın mı iğrensin mi bilemeden.

“Gördüğüm en büyük yük beygiri ve safkan bir at kadar soylu. Başından neler geçmiş olduğunu bir düşün.”

Bir çocuk çetesi ince sopalarla atın yüzüne, sahibi de ağır bir kırbaçla sırtına vururken, at başını eğdi ve bereli gözlerini yumdu.

Böğründe ve iki omzunun arasında derin yara izleri görünüyordu.

Derisindeki eskiden kalma oyuntu benzeri yara izlerine daha sonra yanık ve yaralar eklenmişti; ilkel ve kaba saba bağlanmış bir koşum takımı vardı; kuyruğu ve yelesi anız tarlası gibi kısa kesilmişti; sağlam bir tek kulağı vardı - diğerinden parçalar koparılmıştı.

Çektiği araba ağırdı. Ancak çaresiz bir hastalığın pençesinde ıstırap çeken bir adama benzeyen, her yeri yara bere içindeki at, arabayı kolaylıkla çekiyordu. Canı yanmasına rağmen, güçlüydü; bütün iri yarı cüssesine rağmen, zarifti. Çocukların işkencesine rağmen efendisinin arzusunu yerine getirmek için hareket ettiğinde, üzerilerine titrenerek yetiştirilmiş yarış atlarının kasları gibi sıkı ama onlarınkinden çok daha muntazam ve güçlü kasları belirginleşiyordu.

Atı ve arabası kalabalığın dışına çıkıca, sürücü kırbacını atın başında şaklattı ve onu eşkin adım gidecek doğal güçlerini kullanmaya sürdü. At bunu, bağlı olduğu deri ve ahşap akşamı sündürerek, etini kesen ve yaralarına sürtünen koşumlarına aldırmadan, sanki büyük bir çayırda serbestçe koşuyormuş gibi ve insanı şaşırtacak kadar büyük bir zarafetle yapıyordu. Hayvanda ifade bulan kavisler, yükünden etkilenmiyordu; mükemmelen yuvarlak, dolgun ve coşkundu hepsi. At, başını kaldırdı ve hareket etmek, cennettin boyutlarından biriymiş gibi karanlığa daldı.

Kış, daha mevsimin başlarında ve havanın açık olduğu günlerde, yıldızları daha çılgınca parlamaya ve onları, havaya uzanan çıplak ağaç dalları üzerine gümüş ışıklarını dökmeye teşvik eden, şehirde ve taşrada engel tanımadan çalışan bir temizlik ve saflaştırma motoru gibiydi. Hayvanları ve insanları önüne katıp, koşmaya âşık olacakları bir ana kadar sürükleyen ve ruhlarını ova ova temizleyen, çılgın ve şahane bir şeydi. Chrystie Caddesi'nde buzla kapladığı ve bir dizi minik çan çalıyormuş gibi sesler çıkarana kadar ileri geri salladığı çınar dallarına bakınca, kuzeydeki ormanlara ne yaptığının tasviri hemen hemen imkânsızdı.

Hardesty ve Virginia, Mulberry Caddesi'ndeki apartmana ulaştıklarında, gaddar bir soğuk vardı; loş ışıklı merdivenlerden çıkarlarken, dışarıda Virginia'nın atkısını uçuran ve yüzlerini kırbaçlayarak esen rüzgâr, kıpkırmızı olmuş yüzlerinde iğneler batıyormuş gibi bir his ile kendini hâlâ hatırlatıyordu. Şimdi apartmanın sıcak koridorlarındaydılar; merdivenleri çıkarken, binanın içinde, gezegenlerin yörüngesi olmaya daha elverişli döngülerle yükseldiler.

Yunan bir sünger avcısının dul karısı olan Mrs. Solemnis'in her dem şüpheci gözü, kapı dürbününden baktı ve radar ekosu gibi bir konuşma başladı. "Kim o?" dedi Mrs. Solemnis.

"Benim," dedi Virginia.

"Sen kimsin?"

"Virginia."

"Virginia ne?"

"Virginia Gamely. Allah aşkına Mrs. Solemnis. Ben burada oturuyorum ve senin işvereninim."

"Ah, sensin," dedi Mrs. Solemnis; kapıyı açtı, Martin'i Hardesty'nin kollarına atarken, "Tut şunu," dedi.

Henüz dünya yüzünde bir yıldan daha fazla bir süre geçirmemiş olmasına rağmen Martin, minik yumuk ellerinden, göğüssüz bir denizkızı gibi görünmesine neden olan uzun mavi kuyruğunun (Coheeries usulü, bebek büyüyene kadar üzerinde kalacak bir bebek giysisi) ucuna kadar, harika bir bebekti. Hardesty'nin paltosunun soğuk kumaşına yanağını dikkatle dayadı ve noksansız bir güvenle gözlerini kapadı. Hardesty kollarındaki hafif ağırlığın nefesini ve ara sıra seğiren el ve ayaklarını hissetti. Martin'in uyku akan yumuşacık yüzüne baktı; bebeği öptü. "Tamam," dedi, bebeği kucağında hafif hafif sallarken, "tatlı bebek."

Martin’i rahatsız etmemek için, Hardesty paltosunu çıkarmadı; Virginia’nın evdeki dağınıklığı toplaya toplaya evin içinde dolanmasını seyretti. Virginia çok tertipliydi ama Mrs. Solemnis öyle değildi. Virginia, çeşitli odalara kayar gibi girip çıktı, eşyaları yerlerine yerleştirdi, simetrilerini düzeltti. Kömür grisi takım elbisesi ve fırfırlı bluzuyla, başka bir asra ait ve portredekinin, loş ışıktan bakarak bu günü seyrettiği türden bir tabloya benziyordu. Bu tablonun sergilediği ağırbaşlı ciddiyete rağmen, Hardesty gülmesini zapt edemedi; çünkü Virginia, oraya buraya gidip gelirken durup ona ve bebeğe bakıyor; bu kadar tertipli olmaktan utanmış gibi gülümsüyordu ve bunları yaptığında, atış poligonlarındaki, vurulmak için poz verip sonra kayan mekanik ayılara benziyordu. Virginia üstünü değiştireceğini söyleyerek, mekanik adımlarla yatak odasına giderken ve odasının kapısını kaparken, bu ayıcık efekti daha da abartılı bir hâl almıştı. Hardesty’yi eve getirmenin akıllıca olup olmadığını düşünüyordu (bir delinin Martin’i havalara attığına dair hayaller görmüştü ve belki de Coheeries elbisesi nedeniyle Martin futbol topu gibi görünmüştü), birkaç kere kafasını uzatıp kapıdan dışarıya göz attı.

“Geceleri de bir atış poligonunda mı çalışıyorsun?” diye sordu Hardesty.

“Hayır,” dedi Virginia, tekrar kömür grisi elbisesiyle ortaya çıkarak.

“Craig Binky ile yapacağım görüşmeye hazırlanıyorum. Uzun süre dikkatini toplayabilme konusunda çok kötü bir şöhreti var. Onunla konuşurken irkilten hareketler ve acayip mimikler yapmak zorundasın. Aksi takdirde söylediklerini anlamaz.”

“Kim söyledi bunu sana?”

“Harry Penn. Binky’nin iltifat duymaya dayanamadığını biliyor; arada sırada bazı sırlarını öğrenmek için The Ghost’a bir muhabir gönderir. Binky ile röportaj sırası yarın bende. Böylece The Ghost’ta neler olup bittiğini ve gelecek için planlarını tamı tamına öğreniyoruz. Biz ise onların gözünde gizemimizi koruyoruz. Çok fazla saklımız gizlimiz yok ve The Sun ile The Whale bir midyenin iki yarısı gibidir. Dışarıya bir şey sızmaz, çünkü herkes görevini bilir ve herkesin bir hissesi vardır. Bildiğim tek dedikoducu, hanımlara özel sayfayı hazırlayan bölümden biri olsa gerek. Geçen hafta annemin saksafon turtasının tarifini yayınladık. The Ghost da aynı tarifi aynı gün yayınladı. Bütün dünyada sadece ve sadece bir tek saksafon turtası tarifi var (şeftali, kuru üzüm, yaban mersini, rom ve naneyle yapılıyor);

sanırım The Ghost casusları takma bıyıkları ve sakallarıyla, ayak parmaklarının ucunda binalarımızın içinde gezip, dizgi odalarımızdan bir şeyler çalıyorlar.”

Virginia bebeği kucağına aldı. Hardesty paltosunu bir sandalyenin üstüne attı ve Virginia’nın yanında ayakta durdu; hep birlikte, kasaba meydanlarında İsa’nın doğumunu simgeleyen heykeller gibi görünüyorlardı. Hardesty’nin sırtında da on dokuzuncu yüzyıl portrelerindekine benzeyen bir elbise vardı - üzerine biraz bol gelmişti ve Hardesty’yi sanki az önce bir at arabasından inmiş gibi gösteriyordu.

“Martin’in babasından tamamen boşandın mı?”

“Evet,” dedi Virginia, hiçbir burukluk ya da pişmanlık ifade etmeden.

“Coheeries Gölü’ne geri dönmeyi düşünüyor musun?”

“Elbette düşünüyorum. Orası benim vatanım.”

“Yakında mı?”

“Bu kışlar bittiğinde. Belki de bin yıl devrilirken. Sanırım yeni bin yıl ile birlikte birçok şey değişecek; dünyada değişiklik olmasa bile bende olacak. Bugüne kadar gördüğüm her şeyden çok daha İyi şeyler göreceğimi umuyorum.”

Hardesty, dimdik oturan bir insanın vücuduyla yapacağı hareketleri duyularıyla yaptı. “Ne demek istiyorsun?” diye sordu.

Virginia soruyu duymazdan gelerek savuşturdu; çünkü verebileceği tek cevap inanç ve önseziyle ilgiliydi; ona anlatmak istiyordu; ona sarılmak ve onun da kendisine sarılmasını istiyordu ama Hardesty’ye külfet yüklemek veya onu elinden kaçırmak istemiyordu.

Hardesty pencereye gitti. Taştan örülmüş kemerli pencereli, kayrak çatılı, pişmiş çamur rengi binaların arasındaki bir kilometrelik koridora dizilmiş avlular ile yoksulların bahçelerinden yükselen ve yazın yeşeren ağaçların ötesinde, Williamsburg Köprüsü’nün savaş gemilerinin grisine benzer bir renkle yükselen kuleleri, mavi pırlantalar gibi parıldayan ışıklarla aydınlatılmıştı.

“Görebildiğin binaların hiç biri,” dedi Virginia bebeği kucağında sallarken, “bin dokuz yüz on beşten sonra inşa edilmemiş. Burası bir koruluk kadar sakin; yaz gelince bu ağaçlara yüzlerce kuş yuva yapıyor ve sabahları hep bir ağızdan şarkı söylüyorlar. Birinin kümesinde horozu var; güneş doğup Fundy körfezi dalgaları gibi bahçelere dolunca, horoz ötüyor.

Bana hep, ‘Bin dokuz yüz! Bin dokuz yüz! Bin dokuz yüz!’ diyerek ötüyormuş gibi geliyor.”

“Birkaç yıl sonra ‘İki bin! İki bin! İki bin!’ diye öteceğini mi düşünüyorsun?”

“Sanırım, Mr. Marratta,” dedi Virginia incinmiş gibi, “birkaç yıl sonra sadece horoz değil, bütün herkes iki bin diyecek.”

“Çift sayı olduğu için mi?” dedi Hardesty, ona doğru yaklaşırken.

“Hayır,” dedi Virginia, titreyerek; çünkü onun yaklaşmasını istiyor ve korkuyordu. “Çift sayı olduğu için değil.”

“Bu olağandışı kışlar mı bitecek?”

“Evet, bu olağandışı kışlar bitecek.”

“Ve şehir değişecek mi?”

“Evet, şehir değişecek.”

“Değişmezse ne olacak?”

“Değişecek.”

“Neden?”

“Hiçbir şey olmasa bile beklentiler içinde bocalamaktan kurtuluş, her şeyi değiştirecek. Bu kadarını biliyorum.”

“Nereden biliyorsun?” diye sordu Hardesty.

“Benim deli olduğumu düşüneceksin,” dedi Virginia, incinmiş gibi başını çevirerek.

“Hayır, senin deli olduğunu düşünmeyeceğim.”

“Biliyorum,” dedi Virginia, “çünkü bu kışlar hiç sebepsiz yaşanmadı. Bunlar toprağın sürülmesiydi. Rüzgâr ve yıldızlar toprağı tırmıkladı ve şehri silkeledi. Bunu her şeyde görüyorum ve hissediyorum. Hayvanlar onun geldiğini biliyor. Limandaki gemiler onun geldiğini bilerek koşuşturuyor. Belki de ölümcül bir şekilde yanılıyorum ama inanıyorum ki her hareketin bir anlamı var ve bizim zamanımızda, bütün bu bitmez tükenmez gök gürültüleri sebepsiz yere değil.”

“Buna ben de inanıyorum,” dedi Hardesty, onun ellerini tutarak. Ve böylece, o kışın bir gecesinde ve yükseleceğinden şüphe olmayan o şehirde, bir kamçı vuruşu kadar hızlı bir evlilik gerçekleşti.

YENİ BİR HAYAT

Denizin üstünde bol bol ışık vardı; yumuşak başlı bir rüzgâr, burnu sıkıca sarmaladı, önüne kattığı havayı yamaçlardan aşağıya sürükleyerek ana yelkeni tamamen doldurdu, ikinci yelkeni şişirerek ileri itti. Batı tarafında, mis kokulu bitkilerle kaplı uzun ve bomboş bir kıyı şeridi vardı. Serin nehirlerden zincirlerinden boşanmışçasına gelen su, havai fişekler gibi dağılarak okyanusa karışırken tuzlu suyun içine dere ve akıntılar hâlinde doluyordu. Tekneden itiraz gıcırtıları yükseldi; çünkü yirmi beş notluk bir hızla seyredebilecek şekilde inşa edilmemişti. Deniz balık kaynıyordu; plajlar, taze cam talaşı gibi bembeyazdı.

O günkü balık avı mesaisine son verip, rüzgâra meydan okuyarak yelken açtıklarından beri konuşmamış olmalarına rağmen, Asbury Gunwillow ve erkek kardeşi Holman, güneşli havadaki ısrarcı rüzgârla ilgili birbirlerinin endişelerini biliyorlardı. Hiç gevşemeden, gittikçe mertebe yükseltiyordu ve bütün denizi dünya üzerinden uzak boşluğuna yollayıncaya kadar da güçlenecek gibiydi. “Bu rüzgârda yön değiştirebilir miyiz Asbury?” diye bağırdı Holman.

Asbury, başını sağa sola salladı. “Hiçbir şey bu rüzgârda yön değiştiremez,” diye cevap verdi bağırarak. “Hiç böyle bir şey görmedim; bu, savaş gemisi filolarını batıran türden bir rüzgâr. Yön değiştirmeye kalkarsak batacağımızdan şüphen olmasın. Yine de şanslıyız”

“Neden?”

“Çünkü böyle bir rüzgârın denizde on dört metreden yüksek dalgalar yaratması beklenir; fakat denizin yüzü buz tutmuş kadar düz. Rüzgârın istikrarlı olmasından kaynaklanıyor. Öyle olmasa, göreceğin dalga yüksekliğine inanamazdın. Teknenin kıçı öyle dalgalara uygun yapılmamış,” dedi, dümen yekesinden yarım metre aşağıdaki suya bakarak.

“Müsaade edersen ikinci yelkeni indireyim en azından,” dedi Holman “Hayır,” dedi Asbury. “Ben yaparım. Senin hareket etmen çok tehlikeli...” Fakat daha cümlesini bitirmeden, sadece yirmi bir yaşında ve oldukça riayetsiz biri olan genç Holman, pruvaya doğru emeklemeye başlamıştı bile. Asbury ona geri dönmesi için seslendi ama dönmedi; santim santim

ilerlemeye devam etti ve kuduruk dalgalara tutunmaya çalışan bir adam gibi rüzgârın gücüne karşı koymaya çalıştı.

“Kes gitsin,” diye bağırdı Asbury. Fakat kelimeleri Holman’a doğru uçsa da onun duymaya fırsatı olmadı. Emekleme hâlinde, bir ayağını ana direğe dolayarak ve öbür ayağıyla vince basarak, yelken ipini çözmeye çalıştı.

“Kes gitsin!” diye bağırdı ağabeyi nafile yere. “Kes gitsin!” ip, iki kulaklı çengelde gevşemeye başladığında, Holman halat kangalının üstünde oturduğunu fark etti. Kangaldan uzaklaşmak için birazcık havaya kalktı; rüzgâr, Holman’ı yakaladığı gibi denize attı.

Asbury derhâl sancak tarafından bir can simidi attı ve ipini salmaya başladı; o, ipin otuz metresini salmış olduğu hâlde Holman hâlâ yüzeye çıkmamıştı; ipin tamamını bıraktı ve Holman’a tutunabileceği bir şey yollamış olduğunu ümit etti.

Sonra Asbury buz kesti; Holman hâlâ teknedeydi; sancak tarafında, yarısı suyun içinde yarısı dışında, yelken ipinin ucunda asılı kalmıştı. Biteviye suya çarpıyordu. Yelken rüzgârla savrulurken, bazen on beş-yirmi metre havaya yükseliyor, sonra tekrar suya Çarpıyordu.

Yelkeni kurtarıp kardeşini tekneye çekmek için, Asbury ileri atıldı. Fakat rüzgâr onu da itti; ayaklarını yerden kesti ve ana direğe çarptı. Gözleri kararıp gücünün yarısını kaybederken, Asbury sustalı bıçağını çıkarmayı başardı. Yelken halatını kesti. Bu durumda normal olarak halat makarasının boşalması gerekirdi ama yelken daha beter çırpınmaya başladı.

Asbury ne yapacağına karar vermeye çalışırken, yelkenin ucuna baktı; Holman orada yoktu. Sonra yelken havaya uçtu ve suyun yüzeyine indi. Gözlerine dolan kan arasından bakmaya çalıştı; görmesi mümkün olsaydı bile suyun altına inmiş olan Holman’ı göremezdi. Ölecek de olsa tekneyi döndürmeye kararlıydı.

Kendi kanında kaya kaya dümene gitti. Dümen yekesine uzandığında, üzerine düştü ve sıkıca tutundu. Ellerine yapıştı; çünkü her yer kan olmuştu. “Bu kan nereden geliyor?” diye sordu yüksek sesle; çünkü kan rüzgârla ve ilk önce yağmur damlası sandığı sıcak damlalar hâlinde düşüyordu. Akan kendi kanıydı; kafasındaki bir damardan fışkırıyordu. Eliyle kanı durdurmaya çalıştı ama parmaklarının arasından da fışkırdı.

Direği kırma pahasına yön değiştirmeye karar verdiğinden, dümen yekesine yüklendi ve elinden gelen bütün gücüyle itti. Ancak tek bir şey

oldu; kıç taraf suyun içinde yükseldi ve geri düştü. Yapacak başka bir şey kalmayınca, Asbury tutunduğu şekilde kaldı ama çok geçmeden gücü tükendi ve yere yuvarlandı. Kalkmaya çalıştı, kalkamadı. Kanamayı durduracağını umarak yarayı yerdeki bir çıkıntıya dayadı. Hatırladığı son şey rüzgârın sesi oldu.

Uyandığında çok üşüyordu. Çok fazla kuzeye kaymamış olmasına, aylardan da Haziran olmasına rağmen denizin üstünde geceydi ve fena yaralanmıştı. Boynunun, başım yasladığı şekilde ilelebet yamuk kalacağını sandı. Gözlerini açamıyordu. Kalkıp bir battaniye almak yerine bütün gece soğukta yatanlar gibi, o rahatsız pozisyonda uzun süre yattı; dakikalar, belki saatler sonra, teknenin, mutedil sığ dalgalar üstünde, bir kızak gibi kaydığını anlayacak kadar kendine geldi. İnsafsız rüzgârın sesi kesilmiş; yerini, tuzlu deniz suyunun omurga haznesindeki suyla buluşma gurultusuna ve tekneden gelen diğer ağrılı gıcırtılara bırakmıştı.

Kendini yana devirince, başında korkunç bir acı hissetmesine ve kaburgalarını çıpaya çarpmasına rağmen, kıpırdamakla çok iyi ettiğini anladı. Mümkün olduğunca hareket etmeye çalıştı. Kirpiklerinde kuruyan kanı temizleyip gözlerini açtı. Kan dolaşımı arttıkça ısındı ve bedeninde hissettiği katılık azaldı. Gökyüzündeki yıldızlara bakınca sabahın erken saatlerinde olduğunu düşündü; saat dört civarıydı belki.

Günler ve geceler boyunca uyumuş olamayacağını varsayarak, Holman'ın en azından on altı saattir suda olduğunu hesapladı ve muhtemelen üç yüz mil kadar uzağındaydı. Onları alt eden namussuz rüzgâr gibi bir güç olmadan, kardeşinin tekneden düştüğü yerin yakınlarına iki-üç günden önce ulaşması mümkün değildi.

Tekneleriyle kıyı kıyı seyrettikleri için, bir pusula haricinde, açık deniz seyrüsefer donanımları yoktu. Asbury'nin, içgüdülerine güvenmek veya çok kaba bir tahmin yürütmek haricinde nerede olduğunu bilmesi mümkün değildi. En yakın karanın batı-kuzeybatı yönünde olduğunu tahmin ediyordu. Üzerine bir kazak ve Holman'ın deri ceketini giydi. Üşüyordu ama bir süre sonra güneş yükselecekti. Bir gün önceki öğle yemeğinden artan etli sandviçi ve elmayı yedi. Uzun ve zorlu bir yolculuğa hazırlandığını düşünerek elmanın çekirdekli göbeğini de yedi; sapını da yemeyi düşündü ama iş tahta yemeye kalırsa, teknede bol bol tahta olduğunu hatırlattı kendine.

O, kardeşini kaybetmenin perişanlığı içindeyken, yıldızların altında sakin bir plan kendi mucizesini oluşturuyordu. Gece havası açık olmasaydı, sabah çok daha geç gelecekti; hava ağarana kadar parıldayan deniz üzerinde yol alırken, suyun üstünde, onu tekrar dirilten bir yığın yıldızı görebiliyordu.

Bir katedralin kubbesini süsleyecek kadar sakin ve vakur yıldızların altında ve yağ karası su üzerinde kayarken, Asbury ne yöne gittiğini ve neden o yöne gittiğini kavramaya başladı. Bu, sadece sabahın erken saatlerinde gelen bir ilhamla anlaşılabilecek bir şeydi; gündüz gözüyle ve güneş altında hatırlanması veya düşünülmesi mümkün olmayan, rüyaya benzeyen şeyler gibi; sadece yeterince erken kalkıp, kalbini ve hafızanı yeterince iyi çalıştırdığında elde edebileceğin; güverteye attığın, usul usul çırpınan ve gözleri solarken deniz diye yalvaran balıklar gibi, hiç tanımadığınız derinliklerden çıkıp gelen yarı canlı bir şeydi.

Asbury Gunwillow'un ihtiyar büyük babasının kaç yaşında olduğunu kimse bilmezdi ama büyük babası 175 yılın çok üzerinde olduğunu iddia ederdi. "Öyle olmalıyım," diyordu. "Yüz yetmiş beş veya yüz seksen yaşında olmalıyım. İç Savaş başladığında, Vermont St. Albans'daki kuru mallar mağazası hisselerimi yeni almıştım. Savaş sırasında stoklarımı New York'a taşıdım ve Brooklyn Donanma tersanesinin yanına yerleştim. Tersanede zırhlılar yapılırken biz de onlara mal temin ediyorduk. Lincoln vurulduğu zaman, bizim depomuz iki sokak arasındaki bütün alanı kaplayacak büyüklüğe ulaşmıştı."

Bunları söyledikten sonra tavana bakardı, gri gözleri ve yumuşak beyaz saçları, odaya giren bir ışıkla parlarken yüzündeki ifade bir karmaşaya ve kuşkuya dönüşürdü. "Nasıl bu kadar uzun yaşamış olabilirim?" diye sorardı. "Kimse bu kadar uzun yaşayamaz. Ve ayrıca zamanın nasıl geçip gittiği hafızamda pek berrak değil. Ama savaş sırasında nerede oturduğumuzu hatırlıyorum."

"Hangi savaş?" diye sordu Asbury.

"Hatırlamıyorum. Evimiz şehrin göbeğindeki bir tepedeydi. Atlantik, Hudson Tepeleri, Ramapos, Palisades... manzaramızın içine girerdi. Evden her şeyi görebilirdim. Parklarda oynayan yüzlerce çocuğu görebilirdim. Onları salıncaklarda ve kızaklarda seyredebilirdim. Paltolarındaki düğmeleri görebilirdim. Nehirdeki mavnaları ve gemileri görebilirdim ve nereye gittiklerini bilirdim, ne taşıdıklarını bilirdim ve gittikleri yere ne

zaman varacaklarını bilirdim. Şehirdeki her ofisin, her evin, her bodrumun içini görebilirdim; hatta yeni koparılıp bir şişe içinde pencere pervazına konulmuş bir nergis bile benden saklanamazdı. Şarkı söyleyen ev hanımlarının omuzları üstünden her bahçenin içine baktım; toplantı odalarına, hastanelere ve tiyatrolara baktım. Borsada ne olduğunu, Staten Adasının buhar banyolarında neler döndüğünü tamı tamına bilirdim. Bu nasıl olabilir?" diye sordu kendi kendinden şüphe ederek.

"Bilmiyorum. Ama gerçek bu; sanki berrak bir yaz gününde bir balonda uçuyor ve her şeyi seyrediyordum. Evimizin her iki yanında, apolet gibi duran, tek yön girişli şimşir labirentleri, her labirentte kilometrelerce uzunlukta yol vardı. Yaprakları öyle sıktı ki aralarından kurşun işlemezdi. Kuzeye bakan balkonlarımızdan biri kablolarla asılı olarak inşa edilmişti. Havadardı; akşam yemeğinden sonra orada oturur çay içerdik Köpek bir köşede, yeşil bir sayvanla örtülü kendi özel yuvasında uyurdu. Yazın orası çok serin olurdu, onun için orada da uyurdu. Bir köpeğe yazın serin bir yer ver, kışın da sıcak bir yer ver, bütün ömrünce uyusun. Balkon kuzeye bakıyordu. Her akşam, kuzey ışıkları altında, nehirler göz alıcı bir maviliğe... Sen benim oğlum musun?"

"Hayır büyük baba, ben torununum"

"Hangisisin?"

"Asbury'yim."

"Biz neyi konuşuyorduk?"

"New York'u."

Yaşlı adam boş gözlerle ileriye baktı. "Hah, işte mesele bu."

"Ne meselesi?"

"Oraya gitmelisin."

"Neden?"

"Çok geç olmadan onu yakala - motorlar."

"Ne motoru?"

"Bütün hepsi. Bir müziği çalmaya hazırlar. Akort yapıyorlar. Sanırım. Henüz belli değil ama müzik olacak. Biri yol gösterecek. Diğerleri peşinden gelecek - ve gün, o gün olacak."

"Özür dilerim büyük baba," dedi Asbury, "ne söylemeye çalıştığını tam olarak anlayamıyorum."

"Biz neden bahsediyorduk?"

"Motorlardan."

“Ah, motorlar evet. Onlar hakkında bilmek istediğin nedir?” Onların bir müzik çalacaklarını söyledin.”

“Söyledim. Köpekler gibi sessizce oturuyorlar, bütün yönlere dönükler, bazıları karanlığa terk edilmiş, bazıları paslanıp yaşlanıyor, bazılarının bakımı gayet iyi yapılıyor. Önemli değil. Hepsinin ruhu var.”

Asbury cin çarpmışa döndü.

“Ruhlar - hepsi. Hareket ediyorlar, değil mi? Hareket veren şey nedir? Ruhu olmayan hiçbir şey hareket etmez. Ben bilirim. Çıngıraklı koçları duydun mu hiç? Aynı şey motorlar için de geçerli. Sesler arasındaki bütün farklı perdeleri toplayacak bir motor var ve onlar içinden geçerken, onları tam hakkıyla yansıtacak. Sonra diğerleri onu takip edecek. Eğer senin kadar genç olsaydım, ben kendim oraya giderdim,” dedi büyük babası. Sonra bir öksürük nöbetine tutuldu. Hızla morardı, ardından öksürüğü hafifleyerek mavileşti ve tekrar normal rengine döndü, rahat rahat nefes almaya başladı. Asbury, yaşlı adamın ne kadar hafif nefes alıp verdiğine hayret etti. Sanki dakikada bir ya da iki kere nefes alıp veriyor gibiydi. Asbury düşündüğünü yüksek sesle söylemiş olmalıydı herhalde; büyük babası kendini toparladığında, “Çünkü oksijene ihtiyacım yok,” dedi. “Ben artık bütün sonuçlarıma ulaştım. Sadece yavaş yavaş kayıyorum. Bir gün tüy kadar hafifleyeceğim. Bana söz ver.”

“Ne sözü?”

“New York’a gideceksin.”

Asbury söz verdi. Ama rüzgâra kapıldıkları o güne kadar, verdiği sözü tamamen unuttu.

Şimdi, deniz üzerinde geçirdiği birkaç güneşli günden sonra etrafı, bir şehrin nabız atışları olduğunu düşündüğü ahenkli bir gürültü ile sarılmıştı; bunun hangi şehir olduğundan hiç şüphesi yoktu.

*

Hardesty Marratta ve Virginia, ne olduğunu tam idrak edemedikleri hâlde aynı gerçeği gören iki insanın başına geldiği gibi, bütün mevcudiyetleriyle, saplantı derecesinde tutkulu bir aşka yuvarlanmışlardı Zaman, birkaç on yıl öncesindeki kadar uçkuruna gevşek bir zaman değildi belki de ama birlikte olursalar (Virginia’nın dairesi üç kişinin sığacağı kadar büyük değildi) veya ayıplanmaktan çekinen ya da kararsızlıklarından dolayı diğer birçok insanın yaptığı gibi mütereddit bir ilişki sürdürseler de muhtemelen kimse dönüp bakmazdı. Fakat öyle yapmadılar. Kendi

ebeveynlerinden bildikleri gibi davrandılar. Belki de daha çok küçük yaştayken Hardesty’nin annesini, Virginia’nın da babasını çok iyi tanıyamamış olmasından dolayı böyleydi. En çarpıcı kelimelerle, kendi anne ve babalarının birbirlerine nasıl kur yaptıklarını ve sevecen evlenme tekliflerini dinleyerek büyümüşlerdi. Belki de Virginia’nın başından başarısız bir evlilik geçtiği ve bazı hatıralardan hâlâ ürktüğü; Hardesty’nin de iki kez savaşa katılması ve hâlâ askerlik acılarını yenememiş olmasından dolayı böyle yaptılar. Sebebi ne olursa olsun, birbirlerine olan arzuları, uzun ve sakin bir dalga gibi yavaş yavaş yuvarlandı; ilk tanışmalarını takip eden o haşin kış boyunca usul usul ve tatlı tatlı birbirlerine kur yaparak ilerlediler.

Hardesty, Banka Caddesi’ndeki bir binanın çatı katını kiraladı.

Çatı eğiminden dolayı bazı kapılardan geçerken eğilmek zorunda kalıyordu ama sakin bir yerdi. Bütün gürültüsü, rüzgârın ve karın sesi haricinde, avlu ve bahçelerde şıngırdayan ziller, kiliselerin çeyreklerde, yarımlarda ve saat başlarında çalan çanlarıydı. Kediler ve sincaplar, avlanırken veya kaçışırken, gergin telefon telleri üzerinde en meşhur sirkleri bile utandıracak, parmak ısırtan cambazlıklar yapıyorlardı. Bir kedi karda yürürken, sürgüne gönderilmiş bir kraliçe gibi, ihtiyat ve gururu bir arada sergileyerek hareket ediyordu.

Bir keresinde bahçeye bir atmaca indi ama sadece ebruli kanatlarını kontrol edecek kadar bir süre kalıp, uçtu. Hava genellikle, kar veya zamanın dilinden anlayan, onu durduran ve her şeyin rengini karartan odun dumanı ile tık nefes oluyordu. Ve akşam, karlı mavi bir ışıkla birlikte çökmeye başladığında dünya, su ve konfeti dolu hafifliklerle tasvir edilebilecek sessiz bir yer gibi görünüyordu.

Her öğleden sonra ve The Sun baskıya girer girmez Hardesty, umumi bir telefondan (ikisinin de evinde telefon yoktu bunun ifrata kaçan bir müsriflik olduğunu düşünüyorlardı) Virginia’yı arıyordu. Akşam yemeğinde ne yiyeceklerini konuşuyorlar, sonra farklı yönlerden Virginia’nın dairesine yürüyorlar ve yol boyunca önlerine çıkan pazarlardan veya dükkânlardan yemek malzemelerini alıyorlardı. Bazen Virginia daha geç vakte kadar çalışmak zorunda kalmış ve Hardesty erken çıkmışsa Printing House Meydanında buluşuyorlar ve eve birlikte gidiyorlardı. Ancak çoğu zaman, Hardesty akşam karanlığında Greenwich Caddesi’ni tek başına yürüyordu. Şehirde bundan daha güzel bir cadde olmadığını

düşünüyordu. Ne zaman Aziz Vincent Hastanesinin önünden geçse büyük Rus romanlarından birinin içindeymiş gibi bir hisse kapılıyordu. Duvarlarının karaltısı ve ışıklı pencereleri, ebedî ve ezelî bir şeyler anlatıyordu; oralardaki çam kokulu duman çıkaran odun ateşli restoranlarda, ürkek stajyerlerin yanındaki masalarda, kıyasen oldukça kof görünen yüksek tabakadan insanlar otururdu. Nasıl ürkek olmayacaklardı ki? Stajyer doktorlar, beraberlerinde ölmenin ve ölümün gerçekliğini taşıyorlardı; karda caddeyi karşıdan karşıya geçerken, uykusuz ve zorlu geçen yıllarının tuhaf efkârını döke döke yürümüyorlardı.

Babasının, San Francisco'da onun için büyük bir beceriyle tasarladığı görevi yerine getirme mecburiyeti olduğunu hissediyordu ama güçlü bir cazibe ve doyurucu sorumluluklar altında yerinden kıpırdayamıyordu. Virginia'yı nasıl bırakacağını düşünmek ona tarifi imkânsız bir keder yüklüyordu. Şimdi kurdukları düzeni bırakıp gitmek ancak Virginia'ya ihanet etmekle mümkün olurdu. Ona gerçekten âşıktı ama bir kere kızakla Kanada'ya gitmiş olan Virginia'nın, ne onunla ne de başka biriyle birlikte Atlantik'i aşmaya gönlü yoktu. Şimdiye kadar Virginia, onu başarıyla bu şehirde tutmuştu ve şimdi bir de işi vardı.

Praeger de Pinto Hardesty'de sadece bir kafa dengi arkadaşlık bulmamıştı; ondan daha iyi bir şey - rekabetçi bir ruh da görmüştü.

Praeger, kendi düşündüğü bir şeyi, Hardesty'nin düşünmediğinden veya düşünmemiş olduğundan asla emin olamıyordu ve bu durum Praeger için ne ima ederse etsin, Praeger bunun müthiş bir yetenek olduğunu düşünüyordu. Birçok kez Virginia ile Hardesty hakkında konuşmuştu; çünkü Hardesty'ye iş vermek istiyordu. Fakat nasıl bir olacağını kestirememişti; Hardesty İtalyanca da bildiğine göre, belki siyaset yazabilirdi veya şehirde olan bitenleri yazardı. Ayrıca işe Hardesty kendisi talip olsun istiyordu. Bir Cumartesi akşamüstünde Brooklyn'deki bir buz pateni sahasında tesadüfen karşılaştılar. Burası, şehri eksiksiz bir bütünlükle içine alan New York manzarası ile meşhurdu. Bir tüfeğin namlu ucundan manzaraya baksanız, öbür delikten yağlı boya bir tablo seyredebilirdiniz. Odun sobaları gümbür gümbür yanan, sarı renkli dikdörtgen binanın Manhattan'a bakan pencereleri önündeki kalabalık banklarda otururken Praeger, Virginia ve Hardesty, patenlerini yere vurarak üzerindeki buz artıklarını temizlediler ve eksi on derece sıcaklığın içinden manzaraya baktılar. "Şu tuhaf görünüşlü

bina ne binası acaba?” dedi Praeger, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi Fas tarzı, çan kulesi görünümlü, gülkurusu renkli taş binayı kastederek.

“Orası Clive Tower,” dedi Hardesty, “1867 de John J. Clive tarafından Mobile Körfezi’nde ölen oğlunun hatırasına inşa edildi”

Binanın şehirdeki yerini, mimari tarihine katkılarını ve binayı inşa eden mühendis ve mimarları anlatarak konuşmasını sürdürdü.

Praeger diğer binalar hakkında da sorular sordu. Hardesty çoğunu biliyordu; çok geçmeden, Praeger’ın çaktığı bir iki kibrit ile tarih, mimari, şiir dolu ateşli bir sohbete dönüştü - şehrin bir paten sahasından görünen portresi Praeger, Virginia ve Hardesty’yi hayretler içinde bıraktı. Bir grup oğlanın fenerlerle hokey oynamaya başladıklarını fark ettiklerinde, havanın karardığını da anladılar.

“Bütün bunları nasıl öğrenebildin?” diye sordu Praeger.

“Çok okudum ve çok yürüdüm.”

“San Francisco’da ne iş yapıyordun?”

“Bir iş yaptığım pek söylenemez,” diye itiraf etti Hardesty. “Ordudan sonra dinlendim. Dinlenmem birkaç yıl sürdü. Fakat ilk defa geri döndüğümde sanat tarihi ve mimari alanında doktora yapma şansım oldu. Sanırım senin öğrenmek istediğin de bu.”

“Neden bahsettiğini bildiğin sürece ki anladığım kadarıyla gayet iyi biliyorsun,” dedi Praeger, “ne tahsil ettiğin benim için fark etmez. Neden The Sun ve The Whale için birkaç parça yazı yazmıyorsun? Eğer yazıların da Batı uygarlığı hakkında biraz önce çektiğin nutuk kadar iyi olursa sana bir sütun açarız, düzenli olarak yazabilirsin.”

“Marko Chestnut da yazdıklarını resimlendirir,” dedi Virginia.

“Bak,” dedi Praeger, Virginia’nın zaten bildiğini bildiği için Hardesty’ye dönerek, “The Ghost’un bir mimarlık bölümü var: Pazartesi ve Cuma günleri yayınlanan otuz dokuzuncu bölüm. Ancak sadece kişileri anlatan bir sayfa; mesela son seferinde, sanırım adı Ambrosio D’Urbervilles olan ve ‘tasarım tebliği’, bir apartmanı zeminden tavana kadar koyu mor pamuk yumaklarıyla doldurmak üzerine kurulu birini yazdılar. Adam bu tarza ‘Hamam Tepesinde Dans Eden ölü bir Devenin Portresi’ diyordu. Eğer onlarla rekabet edeceksek, The Ghost’un yaptığında farklı bir şey yapmak zorundayız. Onlardan etkilenmemek için biz, onların var olmadığını düşünüyormuşuz gibi davranmaya çalışırız. Aynada kendimize bakıyormuşuz gibi olmaması için çok ciddi bir rakip olduklarını

düşünüyormuşuz gibi onlarla mücadele ederiz. Bu da bizim daha fazla düşünmemize sebep oluyor ve onların seviyesini de gittikçe yükseliyor. Fakat Harry Penn bundan farklı bir yöntemi asla kabul etmez; bu günlerde, ben de kabul etmem.”

“Anlıyorum,” dedi Hardesty, sobaların gürültüsü kulaklarında güneş patlaması gibi yankılanırken. “Çatıda dans eden develeri ben de okudum.” Hokey oyuncularının fener ışıkları, ışıklı kanyon duvarlarının altında ve gece buzunun üstünde uçuşurken, Hardesty The Sun’ın editörüne, şehrin portresini en iyi şekilde yazmaya çalışacağını söyledi.

Bir hafta içinde, Hardesty ve Marko Chestnut, örnek olması için inşa edilen ve örnek olmaya devam eden yerleri bulma araştırmasına giriştiler. Bulmak hiç de zor değildi; çünkü Riverdale’den South Beach’e, Riverside Yolu’ndan New Lots’a kadar kelimenin tam anlamıyla yüzlercesi, binlercesi vardı. The Sun Perşembe günleri, Hardesty’nin yazılarını, ortasında Marko’nun çizimleri olan iki tam sayfa üzerinden yayınlamaya başladı. The Sun okuyucularına Brooklyn’i havadan gösterdiler: Staten Adası bir istiridye ve işte Brooklyn, onu yemeye oturmuş, kanadı kırık bir kartal gibi yayılmış. On Dördüncü Caddenin kaosunu, Astoria’nın bacalarını, East Side’ın gümüşi bölümlerini, Gramercy Park’ın İngiliz bahçeleri kadar sisli hâlini; camdan şehrin kendisi uzayda bir yıldız gibi parlarken, Manhattan’ın, gün batımında Weehawken’dan bakınca görünen altın mızraklarını anlattılar. Yeni buldukları her şeyle birlikte bulabilecekleri yeni şeyleri fark ettiler ve The Sun için en iyisini yaptılar. Fakat bütün bunlar, Hardesty’nin hakkaniyet mükemmelliğine nail şehri görme sabırsızlığını daha da arttırdı. Bütün duygularını ve beğenilerinin yenerek, bir gemiyle Avrupa’ya gitmeyi kafasına koymuştu. Virginia’ya âşıktı hatta babasına karşı hissettiği sorumluluğun bile ötesine geçecek kadar çok seviyordu onu; fakat bu ikisinden de farklı bir şeyin çekimini hissediyordu; bu şeyin gücü onu hayretler içinde bırakıyor, savaşa gitmek için ailelerini geride bırakanları düşünmeye sevk ediyordu. Ve şimdi o da bir seçim yapmak, soğuk rüzgârları sıcak rüzgârların yanına götürmek üzereydi; kendine ait bir şey değildi bu ve onunla çok uzak bir zamanın ötesinden konuşan, âdeta çekim gücüne hayran olduğu bir şeydi. Buradan ayrılmakla hata ediyordu ve bunu biliyordu. Ancak salt hata ediyor olmak bir şeydi; hakkaniyet mükemmelliğine nail şehri bulmak için hata etmek, bambaşka bir şey.

Virginia’ya Haziranın birinci günü söyledi ve onu tamamen hazırlıksız yakaladı. Virginia cayır cayır bağırdı, üzerine saldırdı.

Saçlarını çekmeye çalıştı, bir-iki yumruk ile birlikte, “Defol!” diyerek öfkeli çığlıklar attı. Hardesty evden çıktığında, Virginia kapıyı arkasından çarptı ve sürgüledi; Hardesty onun ağladığını duydu ve İÇİ yandı. Bütün bunların ardından kapıyı çalıp tekrar içeriye adım atamazdı; böylece, yakında limandan ayrılacak bir gemiden bilet aldı, geri çatı katına döndü ve yaza lanetler yağdırdı.

New York’tan ayrılacağı gün, şehrin içinden geçip limana gidecek bir taksiye bindi. Haziran başındaki bir Pazar sabahının erken saatleriydi; şurup gibi bir hava vardı. Serin olmasına rağmen sakin, masmavi bir gündü ve caddelerde güneşten başka kimseler yoktu. Chelsea’den geçerlerken, taksicinin radyosundan çıkan ama binalardan, boş iç avlularından ve mukimlerinin ruhlarından yükseliyormuş gibi gelen bir arya duydu. Virginia Gamely’yi o anda sevdiğinden daha fazla sevemezdi; bu şehrin herhangi iki noktası arasındaki mesafenin, Virginia ile çıralarına giren mesafeden daha uzak olup olmayacağını merak etti - hatta gelecek, yeterince yaratıcı ve adil davranıp tek bir ruha sığınmasına yardım etse bile Virginia’nın kendi içinde böyle bir mesafe olur muydu acaba? Eğer öyleyse, yanlış bir şey yapıyordu. Aryanın orta yerinde, Hudson Caddesi’nde karşıdan karşıya geçen, omzunda bir şövale, kolunun altında yağlı boya dolu bir kutu taşıyan birini gördü.

Marko Chestnut, sabahın, ışığın en iyi olduğu ve serseri çetelerinin yataklarına çekildiği erken saatlerinde Hudson’da resim yapmaktan dönüyordu. Hudson, ışığın değişik yansımalarıyla binlerce nehre dönüşürdü: şafakta mutedil, sonbahar rüzgârlarında köpük köpük dalgalı, hava kapalıyken kraliyet mavisi, donduğunda bembeyaz, kış fırtınalarında grimsi yeşil, Ağustosta sisle kaplı bir dağ gölü. Fakat Marko Chestnut, yaz sabahlarının güçlü ve ikirciksiz ışığını tercih ediyordu.

Hardesty taksiyi durdurdu. Taksiden fırlayıp, dışarıda resim yaptığı zamanlarda saldırıya uğramaktan daima korkan arkadaşına seslendi. Marko hızla kaçmaya çalıştı. “Marko! Benim!”

“Ben seni gitti sanıyordum,” dedi Marko gözlüklerinin ardından gözlerini kısarak.

“Birazdan gidiyorum. Saat kaç? Gemi sekizde kalkacak”

Marko Chestnut tereddüt etti; saatine baktı. “Saat yedi. Neden bu kadar erken çıktın yola? Rosenwald’ın iskelesi sadece üç sokak ötede.”

“O kadar erken olduğunu düşünmedim.”

“Kahvaltı ettin mi?”

“Hayır”

“Hadi Petipas’a gidip kahvaltı edelim,” dedi Marko Chestnut.

“Oradan gemiye yürüyebiliriz.”

Petipas’ın bahçesinde kahvaltı ettiler; duvara konan ve güneş ışığında fildişi gibi görünen kuşları seyrettiler; Hudson kayalıklarından yankılanan gemi düdüklerini dinlediler. “Onun gibi bir kadını nasıl terk edebildin? Ve ne için terk edebildin? Onun bir kere Boissy dAnglas adında Kanadalı bir deli tarafından terk edildiğini biliyorsundur.”

“Biliyorum,” dedi Hardesty.

“Bu yaptığın ona insafsızlık; bu yaptığın kendine insafsızlık; bu yaptığın yanlış. Belki bir dul olduğum için senin bilemeyeceğin şeyler biliyorum. Bak sana ne diyeceğim - sen bir geri zekâlısın. Çok değerli bir şeyi heba ediyorsun... Allah aşkına, sana bunları açıklamam gerekiyor mu?”

“Hayır.”

“Öyleyse neden kalmıyorsun?”

“Kalamam,” diye fısıldadı Hardesty. “Babam.”

Bir gemi düdüğü havayı yırttı. “Bu Rosenwald mı?” diye sordu Hardesty.

“Olabilir,” dedi Marko Chestnut. “Fakat öyleyse, nehirden çıkıyor olmalı. Saat sekizi yirmi geçiyor,” diye ekledi sırıtarak.

“Seni adi mikrop herif. Bunu unutmayacağım!” dedi Hardesty tehditkâr bir bakışla.

“Bana teşekkür edeceksin,” dedi Marko, bütün özgüveniyle.

Restorandan fırladılar. Sırtındaki şövale ile güreşirken, Marko Chestnut masaları, sandalyeleri devirip bir sürü de porselen kırdı.

Hardesty bir taksiye el etti ve güney yönüne uçtular. Marko Chestnut onu takip etti. İki taksi Battery’ye arka arkaya girdi. Hardesty ve Marko Chestnut (şövale ve boyalarıyla) birbirlerine, birbirinden özlü çeşitli sıfatlarla bağırarak kordonun en güney ucuna koştururken, turistler ne olup bittiğini anlayamadı. En yeni beyazlarını Çekmiş bir amiral kadar yakışıklı Rosenwald’ın üzeri buharla kaplanmış, Liberty Adası yüksek kıçının arkasında kalmıştı. Hardesty ayakkabılarını çıkardı.

“Yüzmenin ne faydası var?” dedi Marko Chestnut. “Bunun gibi bir gemi yirmi not hızla gider.”

“Haklısın, su da buz gibidir. Onu yakalayabileceğimi sanmıyorum. Ama gene deneyeceğim, belki durur. Vücut sıcaklığımdan başka ne kaybederim?”

Suya atladı ve yüzmeye başladı. Marko Chestnut’ın şaşkın bakışları arasında, Hardesty suya atladıktan bir dakika sonra, Rosenwald’ın bacasından koca bir kara duman yükseldi ve gemi denizin ortasında durdu.

*

Rosenwald’ın Felemenk subaylarının gururu okşanmıştı; çünkü Hardesty’nin, New York limanının ziyadesiyle pis sularına kendini atacak kadar hizmetlerine değer verdiğini düşündüler. Onu makine dairesine yakın bir yere götürüp, haşlak su püskürten bir duşa soktular. Duştan sonra gemi doktoru Hardesty’ye on çeşit iğne yaptı ve şef garson da bir galon et suyu getirdi. Eğer gemi kaptanının, göğüs cebinde sırmayla Hollanda kraliyet arması işli, safir rengi kadife bornozunu giymiyor olsaydı, akşam yemeğinde kaptanın masasını şereflendirme davetini reddedebilirdi belki ama bornoz sırtındayken daveti reddetmenin çok zor olduğunu düşündü Hardesty.

Nihayet güverteye çıkabildiğinde, etkisi artan güneş ışıkları altında New York’u gördü. Pırıltılı bir parça mücevher gibiydi. Blokların ve kulelerin arasında insan ölçeğinde bir şey yoktu. Fakat arada sırada göze çarpan bir kubbe veya zarif bir eğri çizgi, camsı kayalıklar önünde ölçeklendi ve Hardesty’ye, bunların arasında bağıran veya şarkı söyleyen insanların, duşa adım atmak üzere olan kadınların olduğunu, piyanoların çalındığını, dansçıların dans ettiğini hatırlattı. Virginia da oradaydı; orada bir yerlerde, yaz güneşinin altındaydı. Nehrin yukarısında, yeni yeni uyanmaya başlayan ormanlar, yeşeren çayırlarla mavi dağların arasında uzanıyordu.

Orada burada, orman geçitlerini yıkılmış dallardan temizlemek için ateşler yakılmıştı ve dumanları tecrübeli ve dikkatli dağcılar gibi usul usul havaya tırmanıyordu.

Yaz gününde New York’tan deniz yoluyla ayrılmak zordu. Hardesty, başını bulutlara çarpmayı âdet edinmiş köprülerle nehirlerin üstünden zıplayan sonsuz uzunluktaki caddeleri ve tarihle geleceğin şok geçiren bir düzensizlik içinde yan yana durduğu bu şehri, derhâl özlemeye başladı. Ve Virginia’yı özledi. Öyle özledi ki suyun soğukluğundan oraya ulaşmasının

mümkün olmayacağını bile bile korkuluklardan atlayıp Long Island’a yüzmek istedi. Ama böyle bir şeyi yaparsa ve özellikle de gemiye nasıl bindiği göz önüne alındığında, onun bir delibozuk olduğunu düşüneceklerdi. Ayrıca, muhtemelen geminin pervaneleri onu doğrardı; gemi pervanelerinden kurtulsa bile elbiseleri yıkanıp ütülenmeye gitmiş olduğundan ya karaya çıktığında çıplak olmayı göze alacaktı ya da çalıntı bir bornozla on mil yüzmeyi. Gemiden atlama arzusu bu türden elverişsizliklerle engellenirken, Rosenwald’ın yoluna çıkan şeyi gördü.

Yolcular bunun bir sis yığını olduğunu sandılar. Kendilerine Vergeetachtig Oester Denizcilik’in güvenli kollarına emanet etmişlerdi ve onun subay ve temsilcilerinin kendilerini bu sisten çekip çıkaracağını varsaydılar. Fakat subaylar, gemilerinin önünde gördükleri şeyden huzursuzdular. Sis yığını denilen şey, ta gökyüzüne kadar yükselmezdi. Ayrıca deniz üzerinde her yönde kırk kilometrelik bir mesafeye, Budapeşte Konut İdaresi’nin platin metreleri gibi dümdüz ve pürüzsüz bir şekilde yayılmazdı ve trampet çalar gibi bir titreşim de yaratmazdı. Kaptan, yön değiştirip bu şeyi uzaktan seyretmek veya rotada kalıp içine dalmak arasında karar vermeye çalışırken, köprü üstü hareketlendi. Hardesty, daha iyi görmek için pruvaya gitti. Bunlar fırtına bulutu değildi; alt tarafında bir görünmezlik ile denizi perdahlayan büyük ve çok geniş, beyaz bir duvar gibiydi. İsterik gürültüleri, otomobil kornalarıyla cankurtaran düdükleri arasında geçen korkunç bir tartışmaya benziyordu. Rosenwald yaklaştıkça, duvarın habisliği de eziciliğini arttırdı.

Denizlerdeki onca yıllık tecrübelerine ve eğitimini aldıkları onca elektronik cihaza rağmen subaylar, bunun ne olduğunu bil diyorlardı. Fakat Hardesty biliyordu ve Virginia’yı terk etmesi artık mesele olmaktan çıkmıştı; çünkü bu şey, bir daha asla onu göremeyebileceği anlamına geliyordu. Virginia ona bu şeyden birkaç kez söz etmişti ve kendisi Polaris’in içinde derin bir uykudayken olsa bile, vagonların tepesi kış gazabı kadar yoğun bir beyazlıkla zımparalanırken, bu şeyin içinden geçmişti. Virginia’nın bunu nereden bildiği bir sırdı. Muhtemelen annesi anlatmıştı.

Hardesty’nin bilinmedik bir zamanda kaybolmaya niyeti yoktu.

Nihayetinde, eğer Virginia haklıysa Rosenwald sonsuza kadar onun içinde kalabilir veya bir saniye sonra dışına çıkıp askerî helikopterlerde şok etkisi yaratabilir veya kendini hiç anlamadığı bir geleceğin içinde

bulabilirdi. Eğer Rosenwald ve içindekiler herhangi bir şekilde sağ kurtulurlarsa onlara gemide bulunmuş olanlardan başka hiç kimse asla inanmazdı ve ilelebet sessiz kalmaya veya delilikle suçlanmaya mahkûm olurlardı.

Gençliğinde, hareket hâlindeki bir gemiden nasıl atlanabileceğini düşünmüştü Hardesty. Zor bir hareketti ve bazen ölümcül olabilirdi; çünkü dönen pervaneler ve yarattıkları hareketin her şeyi pervanelere çekmesi sorunu vardı. Bu konuyu dikkatle ve detaylarıyla düşündükten sonra genç Hardesty, en büyük şansın, gemiden eksene on beş derecelik bir açıyla ve pervane bıçaklarının yarattığı çekime yakalanmayı engelleyecek ağırlıklar taşıyarak atlamak olduğuna karar vermişti. Bu problemi babası da analiz etmişti. “Altı metre suyun altına indiğinde,” diye uyarmıştı, “vücudunu bir top hâline getirip yüzey ölçünü daraltman gerekir. Böylece seni pervanelere çekecek gücün sana etkisi de azalır. On iki metreye indiğinde üzerindeki ağırlıkları atmayı unutma. Bilirsin, okyanuslar gayet derindir.”

Rosenwald’ın kaptanı karşısındakini bir sis yığını olarak görmeye ve rotasında devam etmeye karar verdi. Geminin pruvası beyaz duvarın içine daldığında, Hardesty ana güverteye koştu ve kıç tarafa doğru koşmaya çalıştı. Kaderine boyun eğerek ve ümitle, daha iyi bir dünyanın varlığına inanmışların ifadeleri ve şad olmuş tebessümleriyle gülümseyen yolcular, şimdi yarısı kaybolmuş gemi ile birlikte yutuldular. Duvar Hardesty’nin topuklarına dokunduğunda, bütün vücuduna yayılan mestane bir zevk hissetti; ruhu yakan veya yoran bir şey değildi; çakırkeyif bir yükselmeye benziyordu ve onu çok uzaklara taşıyabileceğini biliyordu. Fakat içindeki her şey ona, şehrin daha iyi olduğunu söylüyordu. Daha pek az yerini görmüş, kepaze enerjisinin çok azını hissetmişti. Kuleler, köprüler, kubbeler, gün ortasında nehir, nehrin içindeki yaşam; orada keşfedilmeyi bekliyordu. Ve ayrıca, Virginia vardı.

Geminin ileri hareketi, gemilerinin hızıyla gurur duyan Felemenk denizciler için bile çarpıcıydı. Duvar ile arasında sadece santimlerle ölçülecek kadar bir mesafe kaldığında Hardesty, kendini pervanelerden koruyacak ağırlık olarak kullanmak üzere için kum dolu bir yangın söndürme kovasını kaptı. Beyaz bulut bacaklarından birini sarmalarken ve onu keyifle güçsüzleştirirken, kendini kurtardı ve ileri atıldı. Kıçtaki korkulukların üstüne çıktı ve dengesini sağlamaya çalıştı. Bulut vücudunun yarısı içine aldı ve çakırkeyifliği tekrar hissetti. Atlamaktan vazgeçebilirdi

ama yer çekimi onu dalgaların içine çekti ve duvarın altındaki görünmez boşluğa indi.

Rosenwald gözden kayboldu. Nefesini tutan Hardesty, çok geçmeden, suyun dibine iniyordu ve kovayı bırakmaktan korkuyordu; korkusu pervanelere yakalanmaktan çok, biraz önce kaçmayı başardığı şeyin onu yutmasındandı. Neredeyse jelatinleşmiş, zümrüt yeşili dondurucu denizin içinde gittikçe derine battı.

Nihayet kovayı bıraktı ve yukarıya doğru yüzmeye başladı. Bulut duvarı hayal etmiş olabileceğini düşündü ve diğer yolcuların, kaptanın bornozuyla güvertede koşan ve bir yangın söndürme kovası kaptığı gibi korkulukların üstünden suya atlayan adam hakkında ne düşünmüş olabileceklerini merak etti. Suyun yüzüne çıktığında, görünürde ne duvar ne de gemi vardı. Karadan çok uzakta, buz gibi denizin içinde, yapayalnızdı.

*

O gece, binaların içinden ve köprülerin üstünden yayılan ışıklar gökyüzüne dağılırken Asbury Gunwillow, küçük yelkenlisini likanın kestane rengi sularına yöneltmişti. Birçok sanayi adası arasındaki, nehir ağzındaki, kanallardaki, boğazlardaki, koylardaki trafiğin çeşitliliğine şaşırmıştı. Liman, Craig Binky için bile çok karmaşıktı ve bir keresinde burayı ahtapotumsu diye isimlendirmişti.

Teknesine aldığı pilot olmasa Asbury, Jamaika Koyuna yönelebilir veya East River’ın dalgalarıyla boğuşmayı göze alabilirdi.

Denizde, yüzen bir bornoz içinde, kendinden geçmiş hâlde hareketsiz olmak yerine geveze geveze debelenen kişinin, kaybettiği kardeşi Holman olmadığını görünce hayal kırıklığına uğramıştı. Ve Hardesty’yi derhâl tekneye çekmişti; ona bir pantolon ile denizci mavisi bir gömlek verip, ısınması ve kendine gelmesi için yeterince zaman tanıdıktan sonra da sorduğu soruya doğru dürüst bir cevap vermesini ummuştu. “Buraya nasıl geldin?” diye sormuştu. Karadan çok uzaktaydılar ve görünürde bir gemi falan yoktu. Hardesty’nin, lüks yatı alabora olup batmış veya bir denizaltından fırlatılmış veya bir top namlusundan fırlatılmış veya bir uçaktan atılmış, dünyanın en ünlü soğuk su yüzücülerinden biri olduğunu duyacağını sanıyordu ama Hardesty ona, bir çay tepsisi ile geldiğini söyleyince içerlemişti. Hardesty bunu öyle müsterih ve öyle ikna edici bir delilikle söylemişti ki daha fazla soru sormaya cesaret edememişti.

Bir süre kibar kibar konuştular ama Narrows'a geldiklerinde, belki de köprü ışıklarının hafif karanlıktaki güzelliğinden ve şehrin körfezde aniden kendini ortaya çıkarmasından dolayı, onları bir araya getiren şeylerin ne olduğunu anlattılar birbirlerine. Sonuçta, verilen veya ima edilen sözlerin yerine getirilmeden bırakılmaması gerektiğine bağladılar konuşmalarını. Mamafih, hiçbir söz vermemiş olanlar için bile, nasıl olup da zorunlulukların, başarısızlıkların, tesadüflerin ve olayların her şeyi birbirine bağlıyormuş gibi göründüğünü merak ettiler. "Belki de," dedi Hardesty, yorum yaparak, "bizim bildiğimiz dünyadan ve doğa kanunlarından apayrı ve bizi, göremediğimiz bir kalıp içinde davranmaya mecbur bırakan ve bize, algımızın dışında görevler yükleyen kanunlar ve örgütler var"

"Ben öyle olduğuna hiç tereddütsüz şahitlik ederim," dedi Asbury.

"Ben bir söz verdim ve sözümü tutmadım; yıllar sonra bir rüzgâr çıktı, kardeşimi tekneden denize attı ve beni yola getirdi. Verdiğim söz, New York'a gitmekti. Hiç şaşırmadım. Hatta yolda bedavadan bir de pilot aldım tekneme."

"Dairemi de alabilirsin," dedi Hardesty; çünkü eğer Virginia onu sonsuza kadar kabul etmeye razı olursa, onunla birlikte yaşamayı planlamaya başlamıştı.

Asbury kabul etti; çünkü olayların gidişatına bakılırsa, daireyi tutmadan önce bir göreyim demek çok aptalca olacağa benziyordu.

Morton Caddesi iskelesine doğru ilerlediler. Hardesty tekneden bir tavşan gibi zıpladı. Virginia'nın kapısına vardığında, dışarıda durup içeriden gelen sesleri dinledi - su akıyor, bebek konuşmaya çalışıyor, bir doğrama tahtasına inip kalkan bıçağın sesi geliyordu.

Virginia kendi kendine şarkı söylüyor veya sanki bebek söyleneni anlıyormuş gibi Martin ile konuşuyordu.

Hardesty çatıya çıktı ve yandaki polis ahırının çatısına sinerek kimselere görünmeden Virginia'nın dairesini gözleyebileceği şekilde yerleşti. Çevredeki Çinli ve İtalyan oğlanlar, temiz hava almak için sık sık buraya çıkarlardı ama asıl niyetleri Virginia'yı çıplak görmekti. Hardesty onların niyetine sempati duymuyor değildi ama yakaladığında gereken haşinliği gösterirdi. Şimdi bütün istediği Virginia'nın evde gezinişini görmekti. Üstünde elbisesinin olup olmaması önemli değildi. Onu görmek ve o görüntüyü ebediyen saklamak istiyordu. Ona âşıktı ve ileride bir gün, Virginia'yı keyiflendirmek için bu sırrı ona söyleyecekti. Nehirden gelen

serin gece esintisi, apartman sıralarının üstünden geçti. Yeni yapraklarla bereketlenmiş devasa bir ağaç, Virginia dairesinin ışığı içinde hareket ederken iç geçirip ürperdi ve ara sıra da Hardesty'nin Virginia'yı görmeye çalıştığı pencereye doğru uzandı Virginia güneşten bronzlaşmıştı; yakasında eflatun işlemeler olan beyaz bir elbise giymişti. Hardesty pozisyon değiştirdi ve aşağıdaki ahırda, onun varlığını hisseden atların kişnediklerini duydu. Şimdi mutfağın içini görebiliyordu; bir yandan yemekleri pişerken, Virginia da Martin'e bir şeyler okuyordu.

"'Eylülün yirmi üçünde Mauritius Nehri'nden geçerek New Netherland'dan yola çıkan The Arms of Amsterdam gemisi buraya vardı,'" diye okudu. Sık sık Martin'e bir şeyler okurdu. Oğlunun, annesi elinde bir gazete ile oturmuş üzerindeki satırlara bakarken ve arada sırada sayfaları çevirirken esrarengiz bir sessizlik olduğunu düşünerek, ot gibi büyümesini istemiyordu. Annesinin, sanki söylediklerini anlıyormuş gibi onunla konuşması, bebeğin gururunu okşuyordu ve hep konuşmaya çalışıyordu. Virginia konuşmayı tekeline almış olmamak için ara sıra elindekini bırakır, soru sorardı.

"Buna ne dersin Martin?"

Martin, genellikle sorunun cevabını düşünüyormuş gibi tereddüt eder, etrafına bakınır ve keskin bebek agulamasıyla "Tawiya! Tawiya!" veya "Iyama! Iyama!" derdi. Virginia kalkar, Martin'i kucağına alır, onu öper, "Evet! Evet! Ne kadar cin fikirlerin var senin öyle!" derdi. Şimdi ise Martin, her zamankinden çok daha heyecanlı gibiydi ve Virginia neden öyle olduğunu merak etti.

Virginia okumaya devam etti. '"İnsanlarımızın cesaretli olduğu ve barış içinde yaşadığı bildirildi. Onların kadınları, orada da çocuk doğurdu ve altmış gulden ödeyerek Manhattes* adasını vahşi yerlilerden satın aldılar.'"

---

* Çevirenin Notu: Virginia'nın okudukları 1626 yılına ait ve Felemenk yerleşimcilerin New York bölgesine seferlerinden birini anlatan bir mektuptan. Mektupta Manhattan Adasından bu isimle bahsediliyor.***

Ardından, Virginia döndü ve pencereden dışarıdaki yaz gecesine baktı. Virginia Hardesty'yi göremese de Hardesty onu gayet iyi görüyordu. Ne kadar kederli bir ifade vardı, siyah saçları ve eflatun filiz desenleri işlenmiş yakasıyla çerçevelenmiş yüzünde. Aniden, Virginia eğildi ve sol eliyle

gözlerini gölgeledi. Hardesty karanlıkta ileri doğru eğildi. Virginia sık sık, sırf ne getireceğini görmek için şehirde yaşamak istediğini söylerdi. Ve sık sık da ondan, aramak yerine beklemesini isterdi. “Boissy d’Anglas gibi kilise mensupları sürekli arayarak kendi kendilerini yakıyorlar ve hiçbir şey bulamıyorlar. Eğer içten bir inancın varsa, o zaman sorumluluklarını yüklenmeli, yükümlülüklerini yerine getirmeli ve bulunana kadar beklemelisin. O sana gelir. Sana gelmese bile çocuklarına, çocuklarına gelmese bile onların çocuklarına gelir”

Muhteşem bir bahçeler ve köprüler manzarası olan o odadaki, yakası eflatun nakışla işlenmiş beyaz elbiseli bu güzel kadın, yükselen şehri simgeleyerek Hardesty’ye gelmişti. Ayrıca o şehir olsa da olmasa da bu kadını çok seviyordu.

Virginia bağırmadan önce merdivenden çatıya çıkacak, alt kata inip kapısına varacaktı. Ahırın tepesinden ayrılırken, atlar tekrar kişnedi. Parapetin üstünden geçerken şehri gördü. Bu noktadan bakınca şehrin ışıkları, çayırlık bir ovada yakılmış yaz ateşlerine benziyordu.

Çatıyı geçerken, “Havanın yumuşaklığını unutma,” diye telkin etti kendi kendine. “Havanın yumuşaklığını ve gördüğün bütün ışıkları unutma. Işık hiçbir zaman aynı kalmaz, hep değişir ve uzaktaki ebediyete uçmuş ama asla unutulmamış ruhlar gibidir.”

Ve belki de uzaktaki ruhlar, Hardesty Marratta sessizce çatıyı geçerken, beğeniyle ışıldıyorlardı ama geri dönüp onlara bakmakta tereddüt etti; dar merdivenlerden aşağıya inerek gözden kayboldu.

Virginia onun ayak seslerini duydu; bir şekilde Martin ve atlar bunu zaten biliyordu; başını kaldırdı ve gelenin Hardesty olup olmadığını merak etti. Nefes almayı bıraktı; başını eğip dinledi. Hardesty, Virginia’nın kendisini kabul edip etmeyeceğini merak ediyordu.

“Tawiya! Tawiya!” diye çığlık attı Martin, kapı çalındığında; annesi, kapıyı açmaya koştu.

HELL GATE

Christiana Friebourg, Eylül ortasından Haziran sonuna kadar hemen hemen her sabah, babasının eski otelinden çıkar, gözlerini patates tarlalarında ve denize bitişik otlaklarda parlayan gün ışığına alıştırıncaya kadar verandada dikilirdi. Kasırga dalgaları bazen kum tepeciklerini ve tarlaları aşarak geldiğinden, otel bir kaya temel üzerine inşa edilmişti; bu nedenle verandaları bir buçuk kat yüksekliğindeydi ve uzun bir merdivenle toprağa bağlanıyordu. Bulunduğu yerden, kum tepelerinin ötesindeki okyanus ile doğu yöndeki kumlu yükseltileri yeşil bir şerit gibi örten alçak orman görülebiliyordu. Christiana her zaman verandada birkaç dakika dikilir; denize, tarlalara, ormana bakar, dalgaların ve rüzgârın sesini dinler; gün ışığına günaydın derdi. Sonra okul çantasını omzuna atar, eteklerini savura savura, patır patır merdivenleri iner; kuzeydeki orman yönünde yola koyulurdu. Okula varmak için, tarlalar arasından beş-altı kilometre yol yürür; mevsimlik tarım işçilerinin barakalarının yanından, orman altı bitkileri arasında manevra yapan askerler gibi dolaşan elli çeşit kuşun, tilkilerin, sansarların, yaban domuzlarının tavşanların ve geyiklerin yaşadığı bir ormandan geçerdi.

Gardiner’s Körfezi’ne bakan kayaların tepesine tünemiş ve eskiden donanmaya ait bir kışla olan bina, Christiana’nın okuluydu; adalardan ve su yüzeyinden yansıyan kuzey ışığı altı tane beyaz boyalı sınıfın içine davetsizce dolar ve bazen gökyüzü Atlantik’in kendisinden zar zor ayırt edilebilirdi. Pencerelerin üstü, yaz-kış parlak bir ışıkla taçlanırdı. Dersler çok çalışmayı gerektirse de ve zaman çabuk geçse de çocukların, uzaklarda ve pusun içinde ilerleyerek okyanusa açılan gemilerin düdüklerini veya bütün engelleri aşarak sınıflarına dolmayı başaran rüzgârın gün ışığı ve gölgeler konulu kompozisyonunu dinleyecekleri teneffüsler olurdu.

Christiana ikinci ya da üçüncü sınıftayken, ileride Christiana’nın da olacağı kadar güzel genç öğretmeni, sınıfındaki öğrencilerinin her birinden, en sevdikleri hayvanı tasvir etmelerini istemişti.

Sonra, bir hayvanı kendi tasvirlerince anlatan bir kompozisyon yazacaklar; köpekleri, atları, balıkları, kuşları veya nasıl bir yaratık seçmişlerse onu anlatacaklardı. Sonra her çocuk kalkıp, sevdiği hayvanı

betimleyen bir konuşma yaptı. Amy Payson, farkında bile olmadan kucağındaki tavşanı pışpışlayarak tavşanları anlatırken hiç kimse şaşırmadı. Çekingen bir kız vardı; asla kısık bir sesin üzerindeki bir perdeden konuşmazdı; o kısık sesiyle, çite tırmanmaya çalışan bir köpeğin masalını anlattı ve anlattığını duyabilmek için dikkatle dinlemek zorunda kalan dinleyicilerini büyüledi.

Tombul bir oğlan, domuzunu ne kadar çok sevdiğini anlatmak için beş dakika süren doğaçlama bir şiir okuduğunda herkes çok beğendi.

“Benim domuzum pek büyük, /

Kulakları da sanki ipekten, /

Bizi doyurmayı umarak iyilikle, /

Bol bol süt veriyor bize, /

Hastalandığımızda o bize bakar, /

Bol bol meşin üretirken bütün fundalığı yer, /

Hiç durmadan sağa sola seğirtir, /

Biteviye kuyruk sallar, derisini titretir,” vs. vs. diyerek şiiri şöyle bitirmişti:

“Ben onu çok seviyorum, /

Dokunmaya bile kıyamıyorum”

Sonra bir kılıç balığı avcısının oğlu vardı; o da kılıç balığını anlatmayı seçmişti ve balığın sudan dışarı zıplayışını, çırpınırken gösterdiği cesareti, suyun üstünde kıvılcım gibi parlayışını ve denizin içinde kalmak için bütün gücüyle mücadele edişini anlatırken kendinden geçmişti. Kılıç balığının, suyun içindeki hayatına âşık olduğunu ve o nedenle de oradan dışarıya çıkarılmamak için öylesine büyük bir mücadele verdiğini söyleyerek bitirmişti. Bir çocuğun saf ve iddialı bir konuşmayla anılarını tazelemesi ve cesareti tarif etmesi için bu kadarı bile yeterliydi.

Öğretmen, öğrencilerinin anlattıklarını dinlerken dersin gidişinden çok mutlu olmuştu ve sıranın Christiana’nın anlatacaklarına gelmesi için sabırsızlıkla bekliyordu. Christiana’nın hayvanları çok sevdiğini biliyordu; ayrıca çocuğun derin derin düşünmeyi sevdiğini de biliyordu. Otele nadiren müşteri gelmesine, Christiana’nın doğumundan beri zarar ediyor olmasına ve babasının yenilgi içinde mücadelesini seyrederken olumsuz etkilenmesine rağmen, nihayetinde bundan dolayı bir dram yaşamıyorlardı; tamahkâr insanlar değillerdi, dolayısıyla da yoksulluklarını metanetle karşılamayı biliyorlardı. Christiana zeki bir kızcağızdı; derin bir hayal gücü

vardı ve çok sevimliydi. Fakat kızın gücü, makul makul konuşulabilecek veya kolayca isimlendirilebilecek şeylerden kaynaklanmıyordu.

Tarifi imkânsız bir sağduyusu ve her şeyin gerçekte ne olduğunu görme gücü vardı. Bir şekilde, saf bir ahlaki değere kavuşuvermişti. Sanki kızın önünde yere bir yıldırım düşmüştü de parlak ve saydam şaftı, Christiana onun mutlak kaynağını görene kadar olduğu yerde kalmıştı.

Pencereleri ışıkla taçlanmış sınıfta, şimdi sıra Christiana'ya gelmişti; pencereden dışarıya bir göz attı ve çerçevenin içindeki kıpırtılı mavilikten hızla beyaz bir martı geçti. Bir anda geçmişti, hatta gözünün algılayabileceğinde daha hızlı geçmişti. Yüzü öğretmenine dönük, ayakta duruyordu. Onun da gözdesi olan bir hayvan vardı; o hayvanı çok seviyordu ve bugün onu anlatmaya niyetleniyordu. Fakat onu düşünmesinin veya onun hakkında bir-iki kelime söylemesinin bile onun kanlı canlı görünmesine, harikulade sessiz adımlarla yavaş yavaş - onu gerçekten gördüğü günkü anısı gibi - dolaşmasına neden olacağını düşündü ve ağlamanın eşiğine geldi.

Gerçekçi davranıp, sınıfın düzenini bozmamak için çarçabuk başka bir hayvandan söz etmeye karar verdi ve otelin önündeki küçük bir otlağa bağlı bir kuzuyu anlatmaya başladı. Fakat anlatamadı - ona göre her şeyin bilinci her zaman hazır ve nazırdı ve kısacık hayatında onu en çok heyecanlandıran şeyi hatırlamak zorunda kalmıştı bir kere. Bocalamasından dolayı düpedüz başarısız oldu ve acı içinde hıçkırmanın utancım yaşadı. Ne kadar çabalarsa çabalasın, beyaz attan başka bir şey düşünemiyordu.

*

Annesi Christiana'dan kurabiye ve turta yapmak için böğürtlen toplamasını istemişti ama asıl amaç, Haziran güneşi altında tek başına, özgürce ve hasır bir sepetin ağırlığından başka bir şey taşımadan fundalık yamaçlarda kilometrelerce yürümekti. Her dönemeçte ve her yükseltide yepyeni manzaralar görmenin imtiyazına sahipti; bej rengi kumların kucağında kobalt mavisi sular, ormanın denize uzanan yemyeşil zikzakları, boğazdan dümdüz demetler hâlinde yansıyan gün ışığı. Sanki gözlerini her kırptığında manzaranın yeni bir ihtişamı kendini gösteriyor ve kumsalı aceleci köpük halkalarıyla taçlandıran kıyı dalgalarını üfleyen inatçı rüzgâr tarafından tebrik ediliyordu. Kuşluk vaktine doğru, sepeti yarı yarıya dolmuşken bulutsuz gökyüzünde bir şimşek çatırtısı duydu ve neyin düştüğünü görmek için kek rengi bir kum tepeciğinin üstünden öteye baktı.

Dumanlı ve ışıklı bir meteorit gibi okyanusa dalarken, ardında bulutsu, hafif bir iz bırakmıştı. Dallardaki kuşlar, bir sılah sesi duymuşlar gibi geveze geveze bağrışarak dümdüz yukarı havalandılar. Bir kızıl tilki, sinsi sinsi dolaştığı fundalıklar arasında, etrafı dinlemek için bir patisi havada ve sanki ayağını yere indirirse duyularından mahrum kalacakmış gibi donup kaldı.

Christiana sepeti elinden bırakıp kum tepesinin üstüne koştu.

Eliyle gözlerini gölgeleyerek, denizin üstüne baktı ve üç yüz elli dört yüz metre ileride, suyun içinde beyaz bir yuvarlaklığın salındığını gördü. Beyaz yuvarlaklığın ortasından, endişeyle kurtulmaya çabalayan bir şey, suyun yüzüne çıktı. Bir balık değildi (bacakları vardı) ve boğulmak üzere olan bir canlının soğuk ve şaşkın korkusunu yayıyordu etrafına.

Elini hâlâ gözüne siper ederek ipeğimsi kum tepelerinden yürüyen, Christiana, onun ne olduğunu ve ne yapması gerektiğini düşünmekle meşguldü. Suyun hırçın (rüzgârdan dolayı deniz dalgalanmıştı) kıyısına geldiğinde, belki savaştan yeni dönmüş ve kendini yaralanmaz zanneden genç bir asker haricinde hiçbir yetişkinin yapmayacağı bir şey yaptı. Dalgaların ötesinde debelenen şeyi seyrederken, pabuçlarını ayağından fırlattı, elbisesinin düğmelerini çözdü, elbisesini gelen dalgaların kumda eriştiği uzaklığa tedbirsizce düşürdü. Çitilenmekten ve eskilikten pembeleşip incelmiş bir kombinezon içinde, okyanusun içine yürüdü; çalkantılı köpükler bel seviyesine geldiğinde ve dip akıntısı ayakta durmasını zorlaştırmaya başladığında, buz gibi sulara kafa üstü daldı; dalgaların arasında yüzmeye başladı. Bazen dalgaların oylumlu tepelerine çıktı, bazen de her zaman ‘tuz ve karabiber diye isimlendirdiği (çünkü sular çok beyazdı ama gözü kapalı olduğu için sadece karanlığı görüyordu) dalga altlarına indi. Dalgalarla arası her zaman iyiydi çünkü onların varlığı ile büyümüştü. Dalgaların onu geriye, yana ve aşağıya itmesiyle mücadele ederek, aşağısının çok derin olduğunu bildiği mavi sularda yüzmeye başlamıştı.

Okyanus, bir keman yayının hareketlerine benzeyen ritmik hareketlerle ileri geri salınıyor; onu, rüzgârın yarattığı ve Ağustos ayında nilüferle kaplanmış göller gibi anafor ve girdaplarla dolu dalga diplerine indiriyor; sonra da devrildiğinde düzinelerce küçük su kaydırağına dönüşen, dağ gibi su yükseltilerinin tepesine çıkarıyordu. Yükseğe çıktığında bir gözlem kulesinden bakar gibi etrafını görebiliyordu ve akıntının onu yana sürüklediğini fark etti.

Yön değiştirip yüzmeye devam etti; soğuk dalgalardan bitkin düştüğü sırada köpük havuzunun kıyısına ulaştı. Ortada, ıstırap çeken bir hayvan, panik içinde debeleniyordu.

Suda ayaklarını çırparken, dikkatle hayvanı inceledi ve onun patates tarlalarında saban çeken hayvanların iki katından büyük, bir miktar Southampton av atlarına benzeyen, beyaz bir at olduğunu anladı. Üzerinde bir süvari veya ortada bir savaş yoktu ama atın hareketlerinden, onun bir çeşit dövüşten çıktığı belliydi. At boğuluyor değildi; bir çeşit rüya görüyordu, ön ayakları zıplayan kılıç balıkları gibi sudan yükseliyor ve havaya gayzerler yollayarak, su yüzeyini yarıp hayalî bir düşmanın üstüne iniyordu. Kendi kendini cesaretlendirerek savaşan atlar gibi kişniyordu. Tuzlu suyu çiğnemeye çalışan bacaklarının hareketi durmuyordu.

Christiana onun yanına yaklaşmaya kalksa, kendisinin de darbe alacağı ya da girdabına yakalanıp suyun altına inerek boğulacağı kesindi. Buna rağmen beyaz halkanın içine yüzdü.

Halkanın içinde suyun kaldırma gücü daha azdı sanki. Bazen suyun altına indi, bazen de başka bir taraftan yüzeye çıktı; fakat atın sırtına oturana kadar yüzmeye devam etti - yarı yüzüyor yarı oturuyor sayılırdı. Kollarını atın boynuna doladı (ki pek fazla bir mesafeye dolanamadı kolları), sakinleşeceğini umarak gözlerini kapadı. O anda beyaz atın beklediği bir şey vardıysa, o beklenti kesinlikle yıpranmış bir kombinezon içindeki küçük bir kızın kollarını boynuna dolaması değildi. Sırtında ne olduğunu göremediği için çıldırdı. Önce sudan havaya sıçradı ve sanki uçtu. Sonra dört bacağını da uzatarak, suyun altına indi ve dalgaların sırtındakini alaşağı edeceğini umdu. İnebildiği kadar derine indi, sessiz tuzlu suyun içinde döndü, silkindi, tekmelendi; ancak Christiana, ciğerleri patlayacak hâle gelmesine rağmen atın boynunu bırakmadı.

At yüzeye çıktığında, Christiana sırtındaydı; hâlâ debelenmesine rağmen, sanki bir binicisi olmasını istiyordu. Kızın karaya götürülmesi gerekiyordu. İncecik kolları ve yüzüne yapışan ıslak saçlarıyla çelimsiz bir çocuktu. Oraya kadar yüzebilmesine, sırtına binebilmesine ve orada tutunabilmesine rağmen, soğuktan titriyordu; artık suya ve dip akıntılarına direnecek mecali kalmamış gibiydi. Christiana atın boynuna dokundu ve onu kıyıya yöneltti.

At, bir nehri geçerken yüzdüğü gibi - tamamen yüzmeye odaklanıp başka hiçbir şey düşünmeden yüzdü.

Beyaz atın sırtındaki, Christiana, onun kolaylıkla kıyıya değil de diğer yöne gidebileceğini ve sonraki birkaç ayı kutup ayıları gibi denizde geçirebileceğini hissetti. Sanki sınırsız bir gücü vardı atın. Dalgaların kırılma noktasından sonra daha hızlı gitmeye başladı at; sanki uykudan uyanmış ve gücünü geri kazanmış gibiydi. Bir an için çekilen dalgaların etkisiyle kafası karıştı ve az daha binicisini sırtından atacak birkaç uzun atlayışla karaya çıktı. Christiana yerden ne kadar yüksekte olduğunu fark etmeden, atından sırtından kaydı ve kıçüstü kuma oturdu. Atın o kadar yüksek olduğuna inanmak zordu. Ama bacaklarının arasından, başını dahi eğmeden kolayca geçebiliyordu. Atın bacaklarının içini dışını elleriyle yokladı; bacakları ağaç gövdesi gibiydi. Ön bacaklarının arasından, çenesinin altından geçti; tamamını görebileceği kadar geri çekilerek ata baktı. Yaraları haricinde - bazıları hâlâ kanayan, çizik ve kesikler - canlanmış bir anıta benziyordu.

At, başını yana eğdi ve sanki Christiana bir sıpa veya taymış gibi ebeveyn bakışlarıyla baktı. Sonra burnuyla kızın önce göbeğini, sonra başım dürttü; biraz o yana biraz bu yana itti; saçlarına bastırınca tuzlu sular şıpır şıpır yere aktı ama kızı asla incitmedi. At kendisine bakarken, Christiana gözlerini atın şefkatle bakan yusyuvarlak gözlerinden alamıyordu.

Christiana elbiselerini almaya gittikten ve at ile birlikte güneş ve rüzgâr altında kuruyup ısındıktan sonra atın, araştırır gibi gökyüzüne baktığını gördü. Gökte, sıcak hava akıntıları ile süzülen martıları takip etti ama aradığını bulamamış gibiydi. Sonra Christiana onu seyrederken, plaj boyunca aşağı yukarı dörtnala koştu; daireler çizerek kasıla kasıla yürüdü; yelesini silkeledi ve arka bacaklarının üstüne oturdu. Bütün bunlara doyduktan sonra, Christiana’nın hayret dolu bakışları altında, tek bir sıçrama ile en yüksek kum tepesinin üstüne çıktı yüzünü okyanusa döndü. Christiana onu seyrederken, tekrar dörtnala koşmaya; yüksek kum tepeleri, çalılıklar ve plaj gölcükleri üzerinden atlamaya başladı; Christiana onun her atlayışta daha da uzağa inmesini diledi; at da öyle yaptı. At kızın farkında değilmiş gibi değildi; durup durup ona bakıyor, hâlâ orada olup olmadığını kontrol ediyordu. Christiana, havada uçuş mesafesini uzattığı her seferinde ellerini çırpacak kadar gençti; atın havada süzüldüğünü gördükçe kendi kalbi de uçuyordu. Fakat en sonunda, Christiana’nın oturduğu kum tepesine baktı; başını ve boynunu dikti, öne arkaya salladı. Hareket hâlindeki atların

en güzel kişnemesiyle kişnedi. Sonra kum düzlüğüne ve boğaza doğru döndü; koşmaya başladı. Dünya sallandı, plajdaki bitkiler titredi; at ileri atıldı ve uçtu.

Haşmetli tombalak Craig Binky, sık sık, kendisinin ‘Rog and Gud Clug dediği ünlü East Hampton inzivasının salonuna yansıyan kıpır kıpır dalgakıran ışıklarına gözlerini dikerek, dermansız bir hayretle otururdu. Kulübü, babası Lippincott ‘Bob’ Binky inşa ettirmiş ve İngiliz nesebinden beyaz soyluların hizmetine açmıştı.

Mamafih, kulüp üyeleri, kurucusunun oğlundan pek hoşlanmazlardı. Onun, kelimeleri telaffuz ediş biçimini, büyük maiyetini, toplantılarda teklif ettiği anlamsız düzenlemeleri (dokuz ve on yaş arasındaki kızların her zaman yüzme kolluğu giyme zorunluluğu) veya golf sahasına demirlediği keşif balonu gibi şeyleri sevmezlerdi.

Craig Binky bu balona Binkopede diyordu ve cenazelerde kullanıyordu.

Merhum kişi mezarına indirilirken, balonun gölgesi tabutun üstüne düşüyor ve yas tutanlar havaya bakarken, The Ghost fotoğrafçıları da en olmadık pozlarda fotoğraflarını çekiyordu.

Craig Binky ve arkadaşı Marcel Apand (soyadı lape hand* olarak telaffuz edilen, zampara, mum suratlı, sıçan gözlü, gayrimenkul kodamanı), çok zenginlerin görevinin (dolayısıyla da kendi görevlerinin), göz kamaştıran plajlar ile arıların canlandırdığı gölgeli korular bulmak, ağaçların efil efil salındığı bahçelerde oturmak ve otel kadar büyük, bakımlı yazlık evlerden denizi seyretmek olduğuna inanıyorlardı. Bir gün öğleden sonra, bir düzine ‘Rod and Gun Club’** garsonu masalara tabak ve çatal-bıçak yerleştirirken Craig Binky ve Marcel Apand, eskiden kalma yedi artı beşin, on üç*** edip etmediği konusunu tartışıyorlardı. Güneşten bronzlaşmış kadın ve erkek kalabalığının arasında dolaşan kulüp yöneticisi, matematiksel tartışmalarını böldü. Yönetici ‘misafirlerine’, biraz ilerideki büyük ısıtıcılarda, deniz suyu ve dereotu buharında ıstakoz piştiğini bildirdi ve - yemek fikrinin tartışmayı bölmüş olduğunu umarak - bir iyilik talep etmek için Craig Binky’nin yanına geldi.

---

* Çevirenin Notu: ‘Maymun eli’ veya ‘Goril yumruğu olarak tercüme edilebilir.

** Çevirenin Notu: ‘Baston ve Silah Kulübü’ olarak tercüme edilebilir.

Çevirenin Notu: Hem işlemin matematiksel sonucu hem de gramer olarak, İngilizce ‘seven plus five is thirteen şeklinde mi yoksa ‘seven plus five art thirteen1 şeklinde mi söylenmesi gerektiğine dair bir tartışma.

Yönetici, Craig Binky’nin East Hampton’daki evinin kırk beş, Sutton Place teki çift katlı köy evinin ise altmış odalı olduğunu ve dünyanın her yerinde birçok Binky evi (mesela, Kyoto’da bahçeli bir ev) bulunduğunu biliyordu. Craig Binky veya Marcel Apand’ın bir iki haftalığına bir odalarının kullanılmasına izin verip vermeyeceklerini öğrenmek istiyordu. Kulübün mutfak personelinden genç bir kızın, şehirde iş ararken kalabileceği bir yere ihtiyacı vardı.

Kulüp, Ekim’in birinci günü kapanacaktı. Kızcağızın bu yıl kalacak bir yeri yoktu; çünkü - Springs yakınlarındaki patates tarlalarının ortasında bulunan - eski otelinin yıldırım düşüp korkunç bir şekilde yanmasının ardından, babası ölmüş, annesi de Danimarka’ya dönmüştü.

“Bir odam var mı bilmiyorum,” dedi Craig Binky, hiç düşünmeden; gözleri, insanların ondan bir iyilik istediği her zaman olduğu gibi fıldır fıldır dönüyordu. “Ah... bilardo odası yeniden düzenleniyor da.”

“Ah, sorun değil,” dedi yönetici, ayağa kalkarken. “Hiç önemli değil.”

Fakat Marcel Apand, konuşmayı dikkatle dinliyordu. “Bir dakika Craig,” dedi, “kızı bir kere görmek istemez misin?” Onu bir kere görmelerinin üzerinden çok geçmeden, kız kendini Marcel’in Apand Victory adlı yatında buldu ve boğazdaki on bin yelkenlinin arasında dolaşırlarken, kendini yazlık kumaş dokuyan bir tezgâh mekiğinin üstünde zannetti. Yatla New York’a seyahatleri iki gün sürdü. Geceyi Marcel Apand’ın Oyster Körfezi’ndeki evinde geçirdiler; kızın tahminine göre Marcel Apand o gece çok acayip davrandı ve Long Island sakinlerinin yeni tanıştıkları kimselerin huzurunda konuşmayacakları konularda fazlasıyla ileri gitti. Fakat ertesi gün Dört Temmuz’du; adamın bir gece önceki nezaketsizliğini cömertçe affetmiş; bütün dikkatini yaklaşmakta oldukları şehrin sıcak-mavi havasına vermişti.

Daha önce hiç New York’a gelmemişti. Şehrin akla ziyan büyüklüğünü ve haşmetini başkalarından dinlemişti; şehir insanlarının güç ve zenginliğini, adalarda oturanların senede bir gördükleriyle mukayese ederek kendince bazı çıkarımlarda bulunmuş ama yarısını bile tahmin edememişti.

Bir düzine kadar köprünün altından geçtiler. Köprülere aşağıdan bakmak bile başını döndürdü. Uzaktan bakınca çok güzel kemerler ve dimdik kuleler gibi görünüyorlardı. Ay ve güneş, yaz ve kış ve birbirini dengeleyerek tamamladıklarını bildiği bütün şeyler gibi, köprüler de daha büyük ve daha mükemmel tasarımların olduğunu ima ediyorlardı. Bu köprülerden yüzlercesinin bulunduğuna inanmakta zorluk çekiyordu; kaptan, geçtikleri köprülerin, nehirlerin, kanalların ve körfezlerin adını söylerken onu dinlemekten keyif duymuştu.

Hell Gate'de, burnu dönüp Manhattan'ın kararan kayalıklarını gördüklerinde, dünyanın (köyleri ne kadar güzel olursa olsun) şehirlerine âşık olduğunu anladı. Kips Körfezine doğru nehir aşağı manzara, bir daha unutamayacağı kanyonlarla doluydu; her yerde köprüler vardı ve akıntıların üzerinden yarış atlarından daha hızlı atlayarak, adaları birbirine bağlıyorlardı. Örümcek ağı gibi metal yapıları gökyüzüne yükseliyor; kulelerinin arasındaki kablolar, Amagansett'in dalgaları gibi inip çıkıyordu.

*

Paslı bir liman çekicisi yepyeni bir gemiyi nasıl çekerse Marcel de Christiana'yı bir partiden öbürüne öyle sürükledi. Haftada on iki farklı toplantıda, herkesin başını döndürerek, onu yanında bulundurdu.

Dört Temmuz'da yattan inip, bir taksi ile aynalı pencereli, kan kırmızı tuğla duvarlı kanyonların arasından gittikleri iki üç kilometrelik yol boyunca, normalde görmeleri gereken binlerce insan yerine, sadece üç-dört kişi gördüler. Hiçbir pencere açık değildi; havada hiçbir esinti yoktu ve çok sıcaktı; ağaçlar, sanki daha fazla sıcağa dokunmaya maruz kalmaktan korkuyorlarmış gibi yaprak kıpırdatmıyorlardı; Christiana, ölü bir şehre girdiğini sandı.

Mezarlık dolu çayırlıklardan geçerek, Long Island'dan arabayla gelmiş olsaydı, izlenimi daha da güçlenebilirdi. Marcel'in partilerinde, durum belli oldu.

Partiler, East River manzaralı bahçesi olan bir sarayda yaşamanın bedeliydi. Çoğu zaman, Christiana evin titizlikle döşenmiş resepsiyon salonlarında, kütüphanelerinde, jakuzilerinde, saunalarında ve güneşli balkonlarında oluyordu. Marcel ise sürekli olarak ofisindeydi ve eve döndüğünde Christiana'yı, ışıltılı payetlerle süslü, pahalı ipek elbiseler içinde, pür makyaj ve evden çıkmaya hazır vaziyette beklerken bulmak istiyordu.

Christiana ilk başlarda iş aramıştı ve Woolworth'da tezgâhtarlık veya bir bankada hademelik yapmaktan gayet mutlu olacaktı. Partilerde ve hayır kurumlarının verdiği veya diğer sebeplerle katıldıkları akşam yemeklerinde ona, sanki işler garsonların tepsiler içinde taşıdıkları şeylermiş gibi, bir sürü iş teklif edildi. Bu işlerin hepsi de dudak uçuklatan ücretler öneriyordu ama yine hepsi de Marcel'e sunduğunu sandıkları hizmetlerine taliptiler.

Gözüne çarpan genç adamlar ya işverenine sadık bir Apand çalışanı oluyordu ya da kendilerini gizlice aramasını istemenin bir yolunu mutlaka bulan, Marcel'den farksız açgözlüler. Tenteleri kurup, yiyecek servisi yapan ve masaları toplayan adamlar da Amagansett'te boş zamanlarında bu türden işler yapan balıkçılardan çok farklıydılar. Christiana'ya bakmaya cesaret edemiyorlardı; Christiana da onlara bakmaya utanıyordu. Küçük bir kızken, babasının oteline gelen İskandinav ailelere yemek servisi yaptığı; otomatik piyanodan elli yıllık Danimarka şarkıları çalarken, güneşten bronzlaşmış sarışın küçük oğlanların onunla dans edip birbirlerine dokunacakları düşüncesiyle yanaklarının kızardığı zamanları hatırlayıp kederleniyordu.

Ağustos gecelerinde, Christiana, Marcel ve Marcel'in misafirleri, bahçenin köşesindeki, nehrin üstüne uzanan balkonda otururlardı.

Yük taşıyan mavnalar ve kıyıdan kıyıya gidip gelen deniz taşıtları, akıntıya karşı kıyıya yakın seyreder; yanlışla şehri dolaşıp gelmiş de sinsi sinsi kanallara girmeye çalışan canavarlarmış gibi sessizce ve hızla geçen bu zavallı ürkek şeyler, Apand'ın tabancasının hedefi olurlardı. Mavnalar kayıp giderken, Marcel, Christiana ve arkadaşları, hareket eden ışıkları vurmak için karanlığın içine ateş eder, biraz aşağıya nişan aldıklarında, kurşunlar çelik gövdelerde şarkı söyleyip suya düşerlerdi.

Bazen, Christiana kendini yüksek bir yerde verilen bir partide bulduğunda, karanlık pencerelere gider ve şehri yukarıdan seyretmeye çalışırdı. Şehir, yazın sıcağında için için yanıyordu; görebildiği bulanıklık içinde, yoksulların bölgelerinde aynı anda belki on tane yangın görüyordu. Pusun içinden görünen ışıkların çoğu da yangın gibi görünüyordu ve sanki aşağısındaki her şey yanıyordu. Ama yine de şehir, kendi dumanında boğuluyormuş gibi görünmüyordu. Bu şehir canlıydı ve Christiana, şehrin içinde kaybolacak olsa bile onu tanımak istiyordu. Çünkü burada her çeşit cehennem vardı ve bazıları pis ve kara bazıları da gümüşi ve açıktı.

Yazın sonlarına doğru şehir, sıcak dalgalarının hücumuna uğradı ve bu dalgalarla kuşatıldı; New Jersey'deki bataklıkları, bir tuz tavası gibi

beyazlaşana kadar kuruttu, çam ağaçlarını kavurdu, Montauk kumluklarını Mars çöllerine çevirmeye çalıştı. Şehrin kendisi de bir fırına dönmüştü - gölgede ve bütün gece boyu, otuz beş-kırk dereceleri gördüler. Ana arterler, adalar ve bulvarlar, susuzluktan bayılan ağaçlarla örtülü bir yeşilliğe büründü; kuru ve sıcak rüzgârlarda, su diye yalvaran dansçılar gibi salındılar.

Ağustos sonundaki boğucu bir gecede Hardesty ve Virginia, arzuyla çıldırdılar. Büyülenmiş ve kendilerinden geçmiş bir hâlde, atletler gibi ter dökerek, birbirlerinin öbür yanına geçmek için bütün güçleriyle mücadele ettiler. Islak, şedit, jimnastikvari bir cinsel birleşmeye batmış hâldeyken, kendilerini, kudretli motorlar, demir ocakları, fırınlar gibi hissettiler ve belki de çok güçlü bir tanrı, hüküm alanının dışına çıkıp güneşin yanından uçtu ve sıcak pelerinini dünya yüzüne örttü diye düşündüler. Bittiğinde, nehir aşağı harekete geçmiş bir yük buharlısının limandan ayrılma düdüğünü duydular. Geminin formunu hissettiler ve ağırlığı bedenlerini sarsıp, sanki buhar buhara East River'dan aşağı yol almıyormuş da yatak odasının içinde karşılarında oturuyormuş gibi içlerini titretti. Onlardan çok uzakta olmayan bir yerde, Asbury Gunwillow yatağına uzanmış, elinden geldiğince nefes almaya çalışıyordu.

The Sun'ın yarım güverteli teknesinde kaptan olarak iş bulmuştu.

Muhabirleri ve çizerleri, iskelelerdeki yangınlara veya gemi güvertesinde cereyan eden görevlere; transatlantiklerle seyahat ederek gelen yüksek rütbeli kişilerle denizde yapılacak röportaj veya görüşmelere taşıyordu. Personele Manhattan, Brooklyn Heights ve Sheephead Körfezi arasında feribot hizmeti veriyor; Sahil Güvenlik, Gümrük Hizmetleri ve Liman Polisini izliyor; The Sun okuyucularının, yeni binaların nehir yönünden görünüşüne ilişkin en taze haberleri okumalarına katkı sağlıyordu. Hardesty ve Marko Chestnut'ı Sea Gate ve Indians Mallow gibi yerlere götürüyor ve körfezin yüz mil açığında lüfer avlıyordu. Bütün bir ay boyunca, Tribecadan, hırpani, paçoz, keçiyi erkek koyun sanan, okyanusu hiç görmemiş ve gece mi gündüz mü olduğunu bilemeyen kadın bir entelektüel tarafından takip edilmişti. Sadece kitaplar, tütün ve alkolle yaşayan, fesat, ciğer rengi boğa kurbağası suratlı, tatarcık beyinli, rakun vücutlu biriydi. Gene de Asbury'yi kolayca kandırıp Vesey Caddesi'ndeki çatı katına götürmüştü; çünkü kadının siren gibi sesi vardı; adı da Juliet Paradise'dı. Mümkün olduğunca nazik davranan Asbury, ilk

karşılaşmalarından sonra kaçmamıştı ve sonra da kadın onu av köpeği gibi takip etmişti. “Bu kadından nasıl kurtulurum?” diye sordu Hardesty ve Marko’ya. “Yüzüne bakıyorum, pizza görüyorum. Her şeyi denedim. Ne yapmalıyım? Söyleyin bana!” Hardesty ve Marko sadece güldüler ve onun bunalımıyla dalga geçtiler.

Şehrin yukarı kısmında ve Central Park’ın batısında, hayatlarının geri kalanını birleşerek ve tekrar birleşerek geçireceklerini bilen Praeger ve Jessica Penn, dokuzuncu veya onuncu kez, tekrar birlikteydiler. Dul Harry Penn, kızının rol aldığı oyunları seyretmeye gider, Batı dünyasındaki en iyi gazeteyi idare ederdi ve evdeki akşam yemeklerini, çılgın ama neşeli bir Norveçli hizmetçi olan Boonya hazırlardı. Marko Chestnut da duldu; ölen karısının aşkını asla unutmamıştı; stüdyosuna resimlerini yaptırmaya gelen çocukların, sanatını icra etmenin ve sürekli değişen şehrin desteği ile yaşıyordu. Craig Binky bekârdı ve aşk konusunu hiç kafasına takmamıştı. Ama zaten başka hiçbir şeyi düşünmezdi. Kendince mutluydu. The Ghost onundu; bir balonu ve The Sun’ı alt etmek için çeşitli planları vardı. Marcel Apand’ın ise mülkleri, metresleri vardı; Christiana sadece gösteriş içindi.

Asbury’nin uyuyamadığı ve Hardesty ve Virginia birbirlerinden kopamadıkları yaz gecesinde, Marcel Apand, en yakın arkadaşlarından bazıları ve Christiana, üç tane devasa otomobile binip, şehrin yoksul mahallerinde tur atmaya çıktılar. Marcel aptal değildi: tekerleklerin üstündeki kurşun geçirmez salonlar, radyo dalgaları ve yüksek voltajlı bir tabakayla kaplıydı; her otomobilde, hafif makineli tüfekler ve göz yaşartıcı bombalarla donanmış bir şoför ve bir muhafız vardı. Bunu, eğlence için her şeyi yapmaya hazır oldukları için yapıyorlardı ve ayrıca, onlar da uyuyamıyorlardı. Ve Marcel, dumanın ve az ışıklı yerlerin ardında bomboş bir gökkubbe olduğunu göstererek Christiana’nın gözünü açmak istiyordu. Böyle şeylerin olmadığını görmeliydi, ortada bir gizem yoktu, şekil değiştiren bir şey yoktu; dalgaların üstüne düşenleri kurtaracak tanrılar yoktu.

Williamsburg Köprüsü’nden, kimse içeriyi göremesin diye pencere perdeleri çekilmiş aheste bir konvoy hâlinde geçerlerken, şampanya kadehlerini tokuşturdular ve kapıların kilitli olup olmadığını kontrol ettiler. Gergin ama heyecanlıydılar; ancak bundan da öte, merak içindeydiler; Brooklyn rampasından cehenneme inerken güç bela duyulan fısıltılarla konuşuyorlardı.

“Bütün şehir bir gün yanacak,” dedi, oradaki en yaşlı kişi olan Marcel’den sonra gelen yaşlı bir adam.

“Yanarsa nolmuş,” diye cevapladı başka biri. “Belki şehri yakmaya hakları vardır.” Üç araba rampayı indi ve ışıksız apartmanların bulunduğu boş bir caddede ilerlemeye başladılar.

“Ben şu andaki gibi, her gün yandığı gibi bir yanmadan bahsetmiyorum,” dedi aynı yaşlı adam. “O kontrol edilebilir ve kabul edilebilir. Ben öfkesi ta cennetten duyulacak bir silkinmeden; geriye sadece moloz ve cam kırıkları bırakacak bir yangından bahsediyorum.”

“Tekrar inşa ederiz,” dedi Marcel. “Bırak yaksınlar, tekrar yaparız.”

“Bu çok yanlış olur,” dedi sosyetik bir kadın, “çok ama çok yanlış olur; yani sırf bir yerini temizlemek için her yerini yakmak...” Fakat kadının sözü aniden kesildi.

“Bakın!” diye bağırdı Christiana. Herkes sağ taraftaki pencerelere üşüştü. On-on iki tane zayıf yapılı genç adam vardı. Blucin kumaştan ceketler ve tayt pantolonlar giymişler, üzerinde gömleği olmayan bir adamın peşinden koşuyorlardı. Adam arada sırada tökezliyordu; aynı şekilde peşinden koşanlar da tökezliyordu; çünkü oraya buraya briket parçaları yığılmış bir açıldıkta koşuyorlardı. Fakat yine de adam neredeyse uçuyordu ve arkasından koşan sürünün başındaki biri kafasına nişan alıp bir briket parçası fırlatmamış olsa uçmaya devam edebilirdi. Sürü adama yetişti ve çelik borular ve zincirlerle adamı dövmeye başladılar. Sonunda, sanki bu kadarı kâfi değilmiş gibi, suratına dayadıkları tabancalarıyla sekiz-on kere ateş ettiler. Sonra da kaçtılar.

Bütün bunlar bir dakikadan az bir sürede olup bitmiş; olan biteni seyrederken, Christiana nefes alamamıştı. Marcel’e polisi araması için yalvardı ve yerde yatan adama yardım etmek için arabadan çıkmak istedi. Limuzinin yolcu bölümü ile sürücü bölümü arasındaki cam bölme aşağı indi ve muhafız, polisin çağrıldığını bildirdi. “Fakat gelmeyecekler,” dedi. “En azından gün ışıyana kadar gelmeyecekler. Korkuyorlar. Önemli değil, adam zaten öldü ve muhtemelen polisi beklemiyordun” Sonra cam bölme yükseldi ve yola devam ettiler.

“Bu arazinin büyük kısmı senin değil mi Marcel?”

“Öyleydi Del, otuz yıl önce ve sahip olmaya değer bir şey varken. Şimdi gecekondu kanunu hüküm sürüyor. Ve buna karşı koyabilecek pek fazla bina yok.”

“Kâr getiren bir şey kalmadı mı?”

“Şeytana yetecek kadar.”

Renkli camdan perdelerin arasından kadınların yüzünü pembeleştiren bir kırmızılık doldu içeriye. Çakıl taşı döşeli uzun caddeler boyunca, bacalar haricinde ayakta kalmış bir şey yoktu ve bu caddeler sadece yoksulların denize ulaşmalarına yarıyordu. Apartman yıkıntılarının gölgeleri arasından bakınca caddeler, içinde dumanlı bir şey yanan devasa bir tavaya benziyordu. Tepelerindeki gökyüzü parıldayıp dans etti ve görünmeyen apartman duvarları gün batımı önünde gölgelenmiş dağ sıraları gibiydi. Işıkların siyah ve kırmızı içinde hareketi, çılgın bir barbar ordusunu akla getiriyordu.

Ürküntü ile sessizleşmiş olsalar da alev şehrine doğru ilerlemeye devam ettiler. Burası sessiz ve sakin bir yer değildi; olabileceği kadar patlama ve silah sesleriyle deliniyordu. Duyuları köreltmeye çalışarak kükreyen mekanik seslerin cehennemi gibiydi: davul sesi ve siren taburları açık havada çiftleşiyor, motorlar zevk çığlıkları atıyordu.

Ana şehir serinkanlı bir parıltı yayarken, yüz binlerce insan bir yerden bir yere koşturuyordu; fakat bunlar, zinde bakışlı ziyan edilmiş yaratıklardı. Çürümüş giysiler içinde, isle kararmış bir adam eğildi ve iki çomakla kaldırıma vurdu. Bir an için adam ayağa kalkacak gibiydi ama kalkmadı. Yalınayak deliler, sulu ifadelerle, pantolonları yarı inik, caddeden caddeye yalpaladılar. Sıra sıra hastalıklı fahişe kaldırımlarda durmuş, bir tankı taşıyacak kadar güçlü motorlarla gümbürdeyen ve elleri bıçaklar ve silahlarla ısınmış adamlarla dolu otomobillere el ediyordu. Sessiz bir yer yoktu, buğulu parklar yoktu, göller yoktu, ağaçlar yoktu, temiz caddeler yoktu. Yoksulların şehrindeki kuleler, sarsak dumanlar çıkaran bacalardı ve burada, caddelerde sürtüp duran küstah genç adamlar hüküm sürüyordu. Kendi aralarındaki savaşlarla tükeniyorlar, rakiplerini önce patlatıp sonra düşünüyorlar ama hep kibirle dolaşıyorlardı.

Arabalar geçerken, bu insanlar göğüslerini ileri çıkarıp küstahça hareketler yaparken gülümsediler. Atılan taşlar ve şişeler zırhlı araçların üstüne yağmur gibi yağdı ve araçlardan sekip yere düştüler.

Bir zamanlar panayır yeri ve çiftçi pazarı olan bir meydana geldiler; burası şimdi, hüküm süren çetelerin çalıntı mal ve uyuşturucu sattığı, sürekli bir dolandırıcılık ve itiş kakış kol gezerken, şehrin kendi kendini tükettiği bir yerdi. Yan tarafta uyanık bir girişimci, harabeye dönmüş bir

kamu binasını arenaya çevirmişti; kapılarından içeriye bir kalabalık doluşuyor, külüstür bir duvarın üzerine gelişigüzel uzatılmış tahtalara oturmak için insanlar birbirlerini yiyorlardı. Binlerce kişi, bir nevi eğlence görmek için sürüye dönüşmüşlerdi. Marcel, kendilerinin de oraya girmesinde bir sakınca olmayacağını söyledi; çünkü herkesin dikkati, seyretmeye geldikleri şeye yönelmiş olacaktı. Kendi muhafızlarını gönderdi ve arabaların bekleyeceği yere yakın, ışıklardan uzak bir loca bulup bulamayacaklarına bakmalarını istedi.

Limuzinlerden indiler; kadınlar tül perdeleri açıp, gözlerini kısarak arenayı aydınlatan karbon ark lambalarının ışığına baktılar.

Kalabalıktan birkaç kişi, üzerilerinden giyim kuşam ve sağlık damlayan bu kişileri görmenin şoku ile sessizleşti ve iki taraf da kendini başka bir cinsin temsilcileri gibi hissetti. Christiana saçlarını geriye attı ve etrafına bakındı. Gerektiği takdirde tırmanabileceğini ve koşabileceğini biliyordu. Marcel ile yaşarken, kendini sık sık, duruk ve bedensiz hissediyordu. Burada, en azından fiziki bir şeyler vardı - gürültü vardı, kasvetli yaz sıcağı vardı, arena ışıklarının önünde yuvarlanan pembe bulutlar vardı. Burada olmanın daha iyi olduğunu düşündü; kalbi kontrol dışı çarpıyor, elleri titriyordu; Marcel’in arkadaşlarıyla pahalı bir restoranda veya bir kabul salonunda çene çalmaktan iyiydi.

Arena ışıklarının altına bir adam çıktı. Limon yeşili bir smokin giymiş ve üzerinde kıvrana kıvrana geziniyorlarmış gibi görünen altın mücevherler takınmıştı; Christiana’nın anlayamadığı bir dilde bağırdı ve bağırmaya devam ederken bir yandan da dans etti. El ettiği yerlerin gölgeliklerinden bir dövüşçü çıkıyordu. Parlak siyah renkte metal zırhları olan dövüşçüler, bir gladyatörden çok deniz yaratıklarına benziyorlardı ve ellerinde kılıç, çelik mızrak, üç dişli mızrak veya gürz gibi silahlar taşıyorlardı. Kendi mücevherleri tarafından yenmekte olan adam gözden kaybolunca, bir düzine güçlü dövüşçü kumun üstünde ayakta kaldı. Fakat birbirleriyle dövüşmediler. Onun yerine, bir kapı açıldı ve ışıkların altına al donlu bir kısrak itildi. Işıktan gözleri kamaşan hayvan, önce geri kaçmaya çalıştı.

Kalabalığın kükremesi hayvana bir dalga gibi çarptı ve onu felç etti. Sonra gözleri ışığa alıştı; dövüşçülerin kendine doğru geldiğini gördü; başına ne geleceğini biliyordu. En yakınındaki dövüşçü, atı duvardan uzaklaştırıp ortaya çekti. Adamlar yaklaşırken at seyretti.

Arka ayaklarıyla onları korkutmanın pek bir yararı olmayacaktı; çünkü ne yöne dönse, önünde bir kılıç veya mızrak olacaktı; hiçbir savunma gücü yoktu. Bazı hayvan dövüşçüleri teke tek dövüşürlerdi ama burada öyle bir şey yoktu. Buna rağmen dövüşçüler yavaş yavaş hareket ediyorlar ve seyirciler geriliyordu. Kısrak panikledi ve arka ayaklarının üstünde şahlandı. Aynı anda da adamlar ona saldırmaya başladılar ve ellerindeki çelikleri etine batırmaya başladılar.

Mızraklar, bir bıçağın kavun yarması gibi sesler çıkararak göğsünü deldi. Kısrak anında düştü; dizlerinin üstünde sallandı; adamlar, yerdeki kum yamyaş olana ve parçaları çöp gibi ortalığa dağılana kadar ona vurdular.

Christiana güç bela dik durabiliyordu. Ne ayakta durabilecek ne de ağlayabilecek gücü vardı; Marcel’in onu buradan götürmesini istemesine rağmen, ona bile dönemiyordu. İradesi kaybolmuştu; sadece, rüyadaymış gibi bakan gözlerden ibaretti.

Başka bir at çıkardılar ve Christiana, serbest kalmak için sessizce yalvarmasına rağmen eli kolu havayla bağlanmış gibiydi; başka bir şaşkın atın daha diz üstü düşüp öldürülmesini seyretti.

Sonra kalabalığın bekleyip durduğu hayvan arenaya çıkarıldı; devasa bir beyaz aygırdı ve onu dışarı çıkarmak için atların bulunduğu bölmenin iki kapısını birden açmak zorunda kalmışlardı.

Sakince durdu at; ne gözleri kamaştı ne de korktu. Arenadaki hayvan, Christiana’nın sevdiği her şeyin, güzel bulduğu her şeyin ve iyi bulduğun her şeyin cisimleşmiş hâliydi. Eğer o atı öldürürlerse dünyanın bir gün tekrar yükselmesini sağlayacak her şeyi de Öldürmüş olacaklarmış gibi hissetti. Ama Christiana onu plajda yalnız başınayken gördüğü, hiç düşünmeden elbiselerini çıkarıp attığı, dalgalara koştuğu günkü gibi değildi şimdi; onun yardımına koşacak mecali yoktu. O farklı bir zamandı. Her şey değişmişti.

Dünya, denizden o atın sırtında çıktığı günkü dünya değildi.

Şimdi ark ışıkları altında onunlaydı; başını oynatıp düşmanlarını incelerken onun gözlerinden gördü her şeyi. Korkmayı reddettiği için kalabalık buz kesmişti. Rahatça ilerledi ve biraz önce kısrak olan çöplerin yanına gitti. Toynağını bir tanesinin kanlı başı üstüne koydu. Hiç hafife alınmayacak bir davranıştı ve hayvan kasapları ürktüler. Christiana, atın o

çukurdan, kırlarda zıplayan bir engelli koşu atı kadar kolaylıkla atlayıp, her şeyi geride bırakabileceğini biliyordu. Fakat at, orada kalmayı seçti.

Arenada dolaşmaya başladı. Dövüşçüler daha önce bu kadar büyük bir hayvanla karşılaşmamışlardı. Kıvrak dansı sırasında atın kasları kalınlaştı, bacakları daha hızlı hareket etmeye başladı ve toynakları jilet gibi keskinleşti. Şahlandığında, kalabalıktan bir çığlık yükseldi ve namağlup dövüşçüler, korku içinde mızraklarını ve kılıçlarını indirdiler.

Bir mızrak fırlatıldı. Şahlanmış at öfkeyle döndü, mızrağı savurdu ve yarısına kadar kuma saplanmasına sebep oldu. Mızrağı atan adam beyhude yere mızrağı saplandığı yerden çıkarmaya çalıştı.

Seyirciler buna bayıldı ve ardından iki mızrak birden fırlatıldığında, eğer arenanın üstünde bir çatı olsaydı, çoktan yerinden sökülmüştü. At havaya sıçradı; mızraklardan biri ıskalayıp geçti; diğerini arka bacağıyla tekmeledi ve gece karanlığında, bulutların ve dumanların ötesine gönderdi.

Şimdi herkes onun nefesini duyuyordu. Çevik zıplamalarla arenanın bir tarafından öbürüne giderek, mızraklı ve kılıçlı adamları dağıtıyor, hücumlarını engelliyordu. Adamlar duvarlara çarptılar, silahlarını düşürdüler ve sanki nerede olduklarını bilmiyorlarmış gibi bocaladılar. Beyaz at, hepsini birbiri ardına düşürdü. Sola hareket eder gibi yapıp saniye geçmeden sağa kayıyor ve ön ayaklarıyla at kasaplarını duvara çarpıyordu. Onları yakalayıp pörsüyene kadar sallıyor sonra bir tarafa fırlatıyordu. Onları boynuyla dövdü, ayaklarıyla ezdi. Ve sonunda, titreyerek, terleyerek ve öfke içinde tek başına kaldı.

Seyircilerin tepkileri, tehlikeli bir taşkınlığa yükselmeye başlayınca, Marcel derhâl oradan ayrılıp Manhattan’a dönmekte ısrar etti. Üç devasa araba Büyük Köprü’ye geldiğinde, yoksullar şehrinin öfkeli bulanıklığının çok yukarısına çıkmışlardı; Christiana limanı seyreden ve kayalıkları ışıtan dolunayı gördü. Yoksullar şehrinden uzaklaştıkça, mavi rengi gördü, serin bir esinti hissetti; duman yoktu, yaz gecesinde birbirine geçmiş yıldız ışıkları ve muazzam büyük bir inci tanesi gibi ay vardı. Marcel, bu keşif gezisinin büyük bir başarı olduğunu söyledi. Beyaz bir atın, intikam meleği gibi dövüşünü seyredeceklerini nereden bilebilirlerdi? Bu keşiften dolayı tebrikleri kabul etti ve bunun haberi herkese yayılacaktı. Ama daha sonra gidenlerin şansı olmayacaktı; çünkü çok geçmeden beyaz at, yoksullar şehrinin derinliklerinde kaybolacaktı.

Oldukça geç bir saatte Manhattan’a döndüler; aslında sabah erken saatlerde döndüler denilebilir. Herkes yatağına girip derin bir uykuya daldı. Christiana hariç; o hiç uyumadı.

*

Bahçenin ötesinde, ayın aydınlattığı nehre baktı. Yoksullar şehrinde bulundukları süre içerisinde, Kanada üstünden gelen bir soğuk hava akımı, Manhattan üstündeki pusu kaldırmıştı. Nehrin yukarısının, içinde hiç mavi bulunmayan dağınık yaz yeşili rengini bırakıp tekrar koyu yeşil renge dönüşeceğini düşündü. Sıcaklık ve pus haftalardır bütün maviyi yutmuştu ama şimdi nehrin yüzeyini kaplamış ve dağlara yayılmaya başlamıştı. Serin hava duygularına kadar işleyerek Christiana’yı sarstı.

Eşyalarını topladı; patiska bir gömlek ve haki bir pantolon giydi; mutfağa indi. Kendine füme etli bir düzine sandviç hazırladı; birkaç elma ve havuç aldı; ufak para kavanozunu soymaya karar verdi.

Marcel o parayı önemsemezdi ve sadece orada olan parayı alacaktı.

Kavanozu açtı ve kâğıt paraları saymadan cebine soktu. Dışarıda, Sutton Place’de, gecenin ortasında, aylardır ilk defa kendini özgür hissetti; caddeden aşağı yürürken az daha dans edecekti. Nereye gittiği hakkında en ufak bir fikri yoktu, şehrin derinlerine dalmadan önce cebindeki parayı saydı ve ufak çaplı bir şok geçirdi; 3.243 doları vardı. Bu para Marcel’in arkadaşları ile bir öğlen yemeğine veya bir günlük yat turu erzağına zor zahmet yeterdi; o paranın Marcel için önemli olmadığına hatta farkına bile varmayacağına kanaat getirdi. Nihayetinde Pachinko* oynayarak yedi milyon dolar kaybetmiş bir adamdı ve parayı kaybettikten sonra, küçük gümüş topların küçük gümüş kukalardan daha hızlı düştüğünü görmenin hoşuna gittiğini söylemişti.

Tamamen tesadüfen, güneye, Village’e doğru yürüdü. Şehir bomboştu; tek aktivite göz kırpan neon panolardı; ara sıra caddelerden buhar yükseliyor veya şafağın ışığıyla pembeleşmiş ağırbaşlı bir martı usulca bina kanyonları arasından süzülüyordu. Her şey cömert ve müşfik görünüyordu ama yine de içinde bir evham hissediyordu.

Marcel, dışarıdaki zalim şehrin onu derhâl yutacağını söylemişti. “Sen hiç yalnız yaşamadın,” demişti. “Kolay değildir. Kendine nasıl bir daire bulacaksın? New York’ta bir daire tutmanın ne kadar zor olduğunu biliyor musun? Ya bir iş bulmak? İş bulman aylar sürebilir. O arada da caddelerde açlıktan ölürsün.”

Sabahın erken saatlerinde, bir emlakçı ona Banka Caddesi’nde minik bir yer gösterdi ve buraya ‘daire dedi. Banyo küveti mutfaktaydı, ‘yatak odası’ olan yerin ortasında durduğunda dört duvarına da dokunabiliyordu ama temiz ve sakin bir yerdi ve bir bahçeye bakıyordu.

“Balkonu yan dairedeki beyefendi ile ortak kullanacaksınız,” dedi emlakçı. “Kendisi The Sun’ın yarım güverteli teknesinde kaptanlık yapıyor; hava güzel olduğu zamanlar evde olmaz, balkon size kalır.”

“Fakat burası sadece otuz santim genişliğinde,” diyerek itiraz etti Christiana.

“Aylık kirası iki yüz dolar,” dedi emlakçı.

Christiana kira kontratını imzaladı; depozito ile bir aylık kirayı ödedi ve emlakçı çekip gitti. “Hah!” dedi Christiana. “İşte bu kadar, şimdi kendime ait bir yerim var!” Kendine bir banka hesabı açtı; buzdolabını doldurdu; eve eşya aldı; bütün bunları öğlene kadar halletti.

---

* Çevirenin Notu: Orijini Japonların mekanik bir oyununa dayanan bir tür kumar makinesi***

Sadece küçük bir masa ile iki sandalyeye, beyaz bir yatağa, birkaç battaniyeye, yastıklara, üç tane lambaya, küçük bir halıya ve çok küçük bir mutfağa yetecek kadar mutfak eşyasına ihtiyacı olmuştu; dolayısıyla cebinde iki bin dolardan fazla para ve biraz bozukluk kaldı. Bozukluklarını, öğle yemeğine, Danimarka dilinde sözlük ve romanlara, bir coğrafya kitabına, defter ve kalemlere harcadı.

Kendi kendine, ilk öğrendiği ve gerektiğinde hâlâ konuşabildiği ama gittikçe zayıflayan dili öğretecekti. Öğleden sonra üçe kadar bir iş de bulmuştu. Onu Chelsea’deki çok güzel bir evin servis girişinden içeriye, Boonya adında, hiç yaşını göstermeyen ve insanı hayretlere boğan bir kadın aldı ve bir yarı zamanlı hizmetçinin görev ve sorumluluklarını anlattı.

“Fakat ben tam zamanlı demiştim,” diye itiraz etti Christiana.

“Mr. Penn sana tam zamanlı çalışma üzerinden ödeme yapacak tatlım,” dedi Boonya; bir jimnastik topu kadar yuvarlaktı kadın.

“Fakat yarı zamanlı çalışacaksın. Kalan zamanında kitapanelere ve konserptlere gideceksin. Eğer üniversiteye gitmek istersen Mr. Penn okul harcını ödeyecek. Ben evde çalışmayı tercih ediyorum, yemek yapıyorum,

bulaşık falan yıkıyorum; fakat herkes farklı. Bosça, şu esmer kız, tiyatro eğitimi alıyordu buradan ayrılana kadar. Ne dediğimi anladın mı?”

“Evet. Fevkalade.”

“Öyle demek istiyorsan öyle olsun. Tamam, yemek pişirebilir misin?”

“Babamın otelinde yemek yapardım.”

“Güzel,” dedi Boonya, onu mutfağa götürürken. “Fakat Harry Penn’in çok düşkün olduğu yemeklere aşina olmayabilirsin. Kendisinin ve kızının çok sevdiği yemekler vardır. Onları sana öğretirim.”

“Ne gibi yemekler?”

“Ah, tirfılli durbo peyniri, camminog, thevibola eti, kavrulmuş bandribrolog çekirdeği, satcha yağlı gözleme, Donald soslu Dollit piliç, dev broom üzümü, creme de la berkishtollick, serbine vellit, teetingle turşusu, çikolatalı wall hermans, kuyruklu limonlar, taze armandolu Rhinebeck yahnisi, aminule parrifoo, vanilyalı lens arrows, bereketli serseriler, archbestial sosis, Türk usulü kalender kek, kızarmış berlac dilimleri, salon efendisi domuz kokteyli, vellum kremalı pasta, dip akıntısı, boksör kuzu gevrekleri, şekerli aksiyon terisi, mutlu rubint cevizi ve Arnold soslu rasta piliç.”

Boonyanın, çılgın tasarımlarının ürünü olan bu yemeklerin her biri için tarifleri de vardı; taze ‘teetingle hazırlamak veya ‘vanilyalı lens arrows’ keserken en uygun yöntemin ne olduğunu göstermek için sahnelediği pandomimi, Christiana hayret ve şaşkınlık içinde seyretti. “Pişmemiş ‘lens arrow’ altına mudaka un serp. Üstüne vanilya sepele. Kes hadi, hadi çabuk!” diye bağırdı. Salam gibi kollarının etleri jimnastik topunun etrafında dalgalandı. “Yoksa yapışır. Seni gidi yapışkan köftehor! Annen sana serbine vellit’ ayıklamayı öğretti mi?”

Boonya ona kitaplar, tablolar, deniz ve denizcilik yadigârları ile dolu evi gezdirdi; bunların hepsinin belli aralıklarla tozunun alınması gerekiyordu. Üzerindeki duvar apliği yanmakta olan bir tablo vardı. Harry Penn, Büyük Savaşta alay komutanı olarak resmedilmişti.

“Bu yıllar önceydi,” dedi Boonya, “yıllar ve yıllar önce. O resimde daha çok genç ama artık değil. Artık yaşlandı. Zamanının çoğunu The Sun’da geçiriyor; eve geldiğinde de sürekli okur. Kitaplar zamanı durdururmuş, öyle diyor. Bence Harry Penn biraz kaçık. Çalar saatimin yanına kitap koydum, saat çalışmaya devam etti. Kimseye söyleme ama sevdiği bir şey

okuyorsa mutlu oluyor, müziği açıyor ve kendi kendine dans ediyor. Hatta bazen saplı süpürgeyle dans ediyor. Sen bunu duymamış ol.”

“Sanırım,” dedi Christiana, “karısı öldüğü için süpürgeyle dans ediyordur.”

“Sanmıyorum,” dedi Boonya. “Toz fırçasıyla da dans ediyor.”

“Belki bir metresi vardır.”

“Vardı, fakat kısa saçlıydı. Kısa tüylü fırçalarım da var. Onlar hassas temizlikler için; hani şu yarış arabalarının küçük tekerlekleri gibi şeyleri temizlemek için. Avrupa’daki Formula yarışlarında tekerlekler gümüş 1 dolar kadarcık. Onun için de cüce yarışçıları var; böylece küçücük elleriyle onları tutabiliyorlar.” Bir entrika çeviriyormuş havasıyla etrafına baktı, parmak işaretiyle Christiana’yı kendine doğru çağırdı. Fısıldaya fısıldaya konuştu. “Küçücük bedenleri gövdenin içine sığabiliyor. Kuzenim Louis yarışçı olmaya çalıştı. Allah biliyor, kendisi yeterince ufak. Fakat Louis hep hindi gölgesi gibi davranır, onun için işten attılar.”

“Hindi gölgesi de ne?”

“Boomatooqların pencereleri yıkamada kullandıkları şeylerden biri ama kullanımı New York ve New Jersey’de yasaklandı; Connecticut boomatooqları onları Pennsylvania’dan kaçak getirtiyor. Ne demek istediğimi anladın? Louis’in aklı başında değildi. Yüce Mevla’ın bir gün ceviz kırarken, Louis ceviz yığınının üstünde uyku çekiyormuş. Çaktın?”

Christiana gülümsedi ama Boonya bir an başka tarafa baktı, sonra gözlerini devirdi.

“Şşş!” diye fısıldadı Boonya, bir parmağını havada tutarak. “Kastanyetleri duyuyor musun?”

“Hayır,” dedi Christiana.

“Sanırım kastanyet çalan bir cenaze arabası geçiyor. Belki de İspanyol Büyükelçisi nalları dikmiştir,” dedi Boonya. Alnının ortasına kırkayak yatmış gibi duran tek çizgi hâlindeki kaşlarından ter damlarken, sonunda Boonya çılgınlığının doruğuna yükseldi ve kelt rahibi edasıyla makamlı bir şeyler okumaya başladı. Söylediğine göre bu okuduğu, Mısırlıların en sevilen Noel ilahileriydi.

Sonra Eskimoların seks aygıtları üzerine bir doktora tezi sundu; ardından, askerî hazırlığa münhasıran bulundurduğu Hindistan cevizleri hakkında konuştu. Arada bir Christiana’yı sınıyordu.

“Askerî hazırlığın sembolü neymiş?”

“Hindistan cevizi.”
“Münhasıran mı?”
“öyleymiş.”
Fakat her şey bir yana, Boonya iyi bir hizmetçiydi (en azından iş başında) ve Cebelitarık Kayası kadar sağlam ve istikrarlıydı. Görünüş olarak da kayaya benziyordu aslında; belki de bir kürenin üstüne üç tane kavun konmuş gibiydi demek lazım: yer çekiminin arzusuna göre sallanan iki tane muazzam büyük göğüs ve etrafına, cılız sarı saçlarının sepet örgüsü dolanmış bir baş. Boonya Norveç asıllıydı. Ancak Danimarka asıllı olan ince ve güzel Christiana’ya göre daha üstündü; çünkü Norveç, Danimarka’nın yukarısındaydı. Öyle ya da böyle birbirlerine ısındılar. İşe gitmek Christiana için fevkalade eğlenceliydi; Boonya’nın açıklamaları ve bildirileri asla bitmiyordu; deli gibi temizlik yapıyor, hiç kimsenin bilmediği lisanlardan şarkılar söylüyordu ve dünyada mevcut olmayan binlerce yiyecek malzemesiyle yapılan yemek tarifleri yazıyordu.
*
Kış kapıya dikilip de uzun süren bir kar fırtınası nedeniyle The Sun’ın yarım güverteli teknesi aylak kaldığında, dairesinin duvarının öbür yanında oturan biri olduğunu keşfetti. İnsanı serseme çevire çevire esen bir kuzeybatı rüzgârı, bahçeye kar yığdı ve orayı buz yalağına çevirdi. Asbury ve Christiana yüzleri birbirine dönük oturuyorlardı ama aralarındaki iki şömine ve bir tuğla duvar vardı.
Christiana, Thorgard’ın Winter Seas romanına dalmıştı ve Danimarka dilinde saatte iki sayfa okuyarak ilerliyordu. Asbury ise şöminenin önünde küçük bir masada oturuyor ve Dutto’nın İleri Seviye Navigasyon Problemleri ile güreşiyordu; eğer ustalık sertifikası almak istiyorsa o problemlere galip gelmek zorundaydı. Altı aydır bitişik dairelerde oturuyorlardı ve yatakları arasındaki fiziki mesafe otuz santim kadardı ama birbirlerinin varlığından tamamen habersizdiler.
Doğanın güçleri dehşetli kar fırtınaları yığmakla veya dağ silsilelerini yeşillendirmekle daha az ilgilenip iyi bir adamla iyi bir kadını bir araya getirmeye vakit ayırsaydılar, aralarındaki tuğlaları şimdiye un ufak etmiş olurlardı. Ama doğanın güçlerinin pek aldırış ettiği yoktu ve tanışmaları, Asbury yerinden kalkıp şöminesindeki ateşle ilgilenene kadar bekledi. Kızıl kömürlerden sıçrayan kıvılcımları seyrederek ocak demiriyle kütükleri

dürttü. Ateşin yanış şeklinden memnun olunca, demiri kaldırdı ve üstündeki külleri silkelemek için üç kere duvara vurdu.

Christiana kitabım bıraktı ve şöminenin duvarına baktı. O da kalkıp ocak demiri ile üç kere duvara vurdu. Cevap verilmişti. Çok geçmeden aradaki telgraflaşma, şömine duvarından yatakların bulunduğu duvara doğru ilerledi. Orada, duvarın ses geçirdiğini keşfettiler ve birbirleriyle tanıştılar ama çok utandılar ve konuşmayı çabucak kestiler. “Burası senin odanda neresi?” diye sormuştu Christiana.

“Yatağım,” dedi Asbury. “Senin tarafında ne?”

“Yatağım,” dedi Christiana, uyurken aralarında sadece birkaç santim olduğunu düşünerek.

“Yatağını oradan çekecek misin?” diye sordu Asbury.

“Hayır.”

Daha sonra, yataklarına uzanıp, akıllarına ne gelirse konuştular, birbirlerine mazilerini, düşüncelerini ve rüyalarını anlattılar. Böyle böyle, çok geçmeden öyle sıkı fıkı oldular ki sanki aralarında bir duvar da yoktu ve bir fırtınalı bir aşk ilişkisi yaşıyorlardı. Yaz gelince, dar balkonlarından çatıya bir yolculuk yapabileceklerini söyledi Asbury. “Oradan nehri görebilirsin.”

Christiana bunu yapmanın hoşuna gideceğini söyledi ama oraya tırmanmak tehlikeli olmaz mıydı? “Hayır,” dedi Asbury. Yazın karşı karşıya geleceklerdi, ondan önce değil.

“Görünüşün nasıl?” diye sordu Asbury, aylar sonra bir gece; çünkü artık Mayıs ayma gelmişlerdi ve çok geçmeden onu görebilecekti.

“Güzel değilim. Hiç güzel değilim,” dedi Christiana.

“Bence çok güzelsin,” dedi Asbury, duvarın ardından.

“Hayır,” dedi Christiana. “Bu doğru değil. Göreceksin.”

“Umurumda değil,” dedi Asbury. “Seni seviyorum.”

Christiana’nın ağladığını duyunca, gereğinden fazla ileri gitmiş olabileceğinden endişe etti. Fakat gerçekten de onu seviyordu ve söyleyip durduğu gibi çirkin veya gösterişsiz olsa bile umurunda değildi. Bahar aylarında bunu ona çeşitli defalar söylemişti ve evlenme teklif etmişti.

Hardesty dâhil herkes onun korkunç bir hata yaptığını söylüyordu.

“Özellikle de yalnız yaşayan insanların,” dedi Hardesty, “duvarların arkasından bile nasıl âşık olabileceklerini anlıyorum. Fakat eğer söylediği gibi itici biriyse, o duvar hayatınızın sonuna kadar aranızda olacak.”

“Biliyorum,” dedi Asbury. “Eğer gerçekten gudubet biriyse, haklı olabilirsin. Fakat her ne demekse, ziyadesiyle düz olduğunu söyleyip duruyor. Yine de nasıl olup da ana dünyanın en güzel kadınıymış gibi geldiğini bilmiyorum.”

Hardesty kendisi gidip bakmayı önerdi ama cevap olarak güvenmek konusunda uzun bir nutuk dinledi. Asbury bu riski göze alacağını söyledi. Kızın sesi çok güzeldi ve ona âşık olduğunu biliyordu, bu kadarı yeterliydi.

Christiana onunla evlenmeyi kabul etti ve güneşin açtığı ilk günde çatıda buluşmaya karar verdiler. Doğal olarak bütün bahar ayları boyunca yağmur yağdı. Fakat Haziran başında bir gün, güneş çok ısıtmaya başlamadan önce, Asbury çatıya çıktı. Önce kendi tarafındaki çatıya tırmandı ve nehre baktı; çok fazla titrememeye çalıştı; bekleyip durduğu o masmavi gün gelmişti. “Yeter artık,” diye düşündü, “bitirelim şu işi.” Çatının Christiana’nın dairesinin olduğu tarafına geçti ve bacadan seslendi.

“Christiana,” dedi. “Uyandın mı? İnşallah doğru bacadan konuşuyorumdur.”

“Uyandım,” diye seslendi Christiana, şöminenin içine seslenerek.

Kalbi güm güm atıyordu.

“Çatıya gel. Vakit geldi.” Asbury gergin görünmemeye çalıştı.

“Bu işi hallettikten sonra denize açılabiliriz ve ta Amagansette kadar gidebiliriz.”

“Geliyorum,” dedi Christiana, heyecanla. Sesi hemen hemen İskandinav halkına has bir sese dönmüştü ve zar zor duyulmuş olmasına rağmen, ta kalbinden çıkmıştı.

Asbury, çatılarının birleştiği noktaya gitti ve bir ayağı kendi çatısında bir ayağı Christiana’nın çatısında ve yüzü onu göreceği yöne dönük, ayakta bekledi.

Önce, balkon demirine tırmanmaya çalışan Christiana’nın eli göründü. Sonra hızla yükseldi ve hiç görmediği aşkının önünde durdu. Christiana çok mutluydu. Asbury sersemlemişti.

“Biliyordum,” dedi Asbury zaferle, onu yukarıya çekmeye çalışırken.

“Senin dünyadaki en güzel kadın olacağını biliyordum. Ve hakikaten,” dedi bir adım geri çekilip ona çatıda yer açarken, “çok güzelsin.”

III - GÜNEŞ... VE HAYALET

HİÇBİR ŞEY TESADÜFİ DEĞİLDİR

Hiçbir şey tesadüfi değildir ve asla da olmayacaktır. Altuni bir belirsizlik içinde başlayan ve biten, uzun bir ip gibi ardı ardına gelen mükemmel mavi günler, en karmaşık görünen siyasi eylemler, büyük bir şehrin yükselişi, ışılda henüz tanışmamış değerli bir taşın kristalimsi yapısı, servetin veya kısmetin dağılımı, sütçünün hangi saatte uyanacağı, bir elektronun konumu veya insanı hayrete düşürecek derecede soğuk kışların arka arkaya gelmesi; hiçbiri rastlantı değildir. Güya öngörülemez olmanın en mükemmel örneği sayılan elektronlar bile, ışık hızıyla ortalıkta koşuşturarak tam da gitmeleri gereken yerlere giden, uysal ve fevkalade saygılı minik yaratıklardır.

Islığa benzer sesler çıkarırlar ve hangi birleşimlerde yakalanırlarsa yakalansınlar bir ormanın içinde esen rüzgâr kadar hoşturlar.

Tam onlara söylendiği gibi davranırlar. Buna emin olabilirsiniz. Buna rağmen, sütçünün kalkacağı saati seçmesinde, bir farenin Borough Hail hattından aşağılara doğru hızla kayan metro treninin önünden kaçarken hangi tünele dalacağını bilmesinde ve kar tanelerinin gereken yerlere düşmesinde fevkalade bir anarşi hüküm sürmektedir. Böyle bir şey nasıl oluyor? Eğer hiçbir şey rastlantısal değilse ve her şey önceden belirlenmişse hür irade nasıl olabilir? Bunun yanıtı basittir. Hiçbir şey önceden belirlenmiş değildir; ya belirlidir ya ezelde belirlenmiştir veya gelecekte belirlenecektir.

Her şeyin bir arada, bir andan da kısa bir süre içinde olmuş olması önemli değildir ve bize verilen bu kocaman ve ayrıntılı tabloyu bir bakışta idrak etmemiz mümkün olmadığından, zaman icat edilmiştir; biz o yüzden bunları çizgisel bir şekilde ve tek tek inceleriz. Buna rağmen zamanı yenmek mümkündür; bunu da ışığın peşinden koşarak değil, onun tamamını bir anda görebilecek kadar geride durmakla yapabiliriz. Kâinat, durağan ve eksiksizdir. Olmuş olan her şey, mümkün olan tüm birleşimleri ile

gözlerimizin Önündedir; olacak olan her şey de öyledir. Biz onun hareket ettiğini ve tamamlanmamış olduğunu zannederiz ama aslında o, fevkalade tamamlanmış ve dudak uçuklatacak kadar güzeldir. Nihayetinde veya gerçekte her şeyin olduğu gibi, ne kadar küçük olursa olsun, herhangi bir olay, yakinen ve mantıklı bir şekilde tüm diğerlerine bağlıdır. Bütün nehirler denize akar; birbirinden ayrılanlar bir araya getirilir; kaybolmuş olanlar kurtarılır; ölmüş olanlar hayata geri getirilir: altuni bir belirsizlik içinden doğmuş ve bitmiş olan mükemmel mavilikteki günler, durağan ve erişilebilir bir şekilde devam eder; her şeye zamanın üstesinden gelmek üzere bakıldığı vakit hakkaniyet, olması beklenen bir şey olarak değil, o an var olan bir şey olarak görünür hâle gelir.

PETER LAKE GERİ DÖNÜYOR

Son birkaç yıldan, hatta daha da uzun bir süreden beri, şiddetli kışların yerini yalnızca Hawaii halkının kış olarak tanımlayabileceği bir dizi güneşli, sahte kış almıştı. Ocak ayının ortasında, Manhattan'ın göbeğindeki cevval işçiler, bir köprü ayağının etrafında dönüp duran sel suları gibi akan trafiğin arasında sokakları paramparça ederken, gömleksiz iş görüyorlardı. Noel zamanı, kadınlar yüksek balkonlarına çıkıp güneşleniyorlardı. Kar yoktu; giysi sanayi sarsılmıştı; haftalık gazetelerin hava durumunu yansıtan kapakları bile birbirinin aynıydı. (Newsweek - artık kış gelmeyecek mi?"; Time-"Eskinin karlarına ne oldu?"; The Ghost News Magazine-"Hava sıcak") Sonra, dünyanın ikliminin değişmiş olduğunu artık herkes itiraz etmeden kabul ediyorken, orkestra şefleri Vivaldi'nin Dört Mevsim'ini bir bölümü tamamen es geçerek çaldırıyorken ve küçük çocuklara kışla ilgili masallar birer peri masalı gibi anlatılıyorken; bir dondurucu soğuk tufanı, New York'u vurdu ve insanlar bir kez daha yeni milenyumdan korkuyla söz etmeye başladılar.

Kar, Coheeries mukimlerini bile etkileyecek hacimlerle parkları kapladı; ağaçlar ve tepeler yarı görünmez oldular. Kısa süre içinde, bir yerden bir yere giderken karlara gömülmüş, çalışmayan arabaların üzerinden kayak yaparak geçmek âdetten oldu. Hava öylesine camsı bir berraklıktaydı ki insanlar, "Sallarsan kırılır," demeye başladılar. Yoğun ve dondurucu bir rüzgâr, yavrulayan bir buzdağı gibi karları ve buzları önüne katarak günler, haftalar ve aylar boyunca kuzeyden esmeye devam etti. Kış her yerdeydi ve infilak etmiş gibiydi. Her zaman sınanmanın ve aşırılıkların mevsimi olması yüzünden bazı insanlar mutluluktan havaya uçuyorlar, bazıları ise intihar etmek istiyorlardı. Dondurucu soğuklar granit kayaları, ağaç gövdelerini ve evlilikleri çatlattı; kış romanslarının sayısını üç misli arttırdı; kızakları, kayakları ve New England'ın Noelleriyle ilgili eğlencelik kitapları yeniden ortalara döktü; Hudson Nehri'ni buzdan bir otoyol hâline getirdi. Limanın bile yarısını dondurdu.

Daha önce de bu tür kışların yaşandığı söylense de kimse onları hatırlayacak kadar yaşlı değildi. Böylesine şiddetli geçen ve sadece fiziksel dünyayı değil, inançları ve kurumları da etkilemiş olduğu bilinen en son

kış, yüzyılın başından hemen sonra yaşanmıştı. Sadece büyük savaşlar, bu kışın anılarını insanların belleğinden silebilmişti. O süre boyunca, sanki zamanın kendisi canlanmış, iradesi olan ve unutulmak isteyen bir varlık hâline gelmişti. O yılların çoğundan hiç bahis açılmazdı. Bunlar bir darbe hazırlığı içinde olup da darbeye girişmeden hemen önce açığa çıkarılma korkusuyla daha uygun bir anın beklentisi içine girerek kendilerini gizlemiş gibiydiler. Fotoğraflardan görüldüğü kadarıyla, o dönemin erkek ve kadınlarının yüzlerinde çokbilmiş ifadeler vardı ve bu portrelerdeki insanlar zamanın içinden bakıyor ve kendilerini on yıllar sonra seyreden kişilerin ruhlarını okuyor gibiydiler. Işıktan ve gerçeğin kendisinden oluşan bu yüzler ve gözler artık yok olup gitmişlerdi.

Manhattan'ı bir buz ovası sarıp sarmalamıştı. Güney ucu (şimdi insanların yürüyerek gidebildiği) Hürriyet Abidesi'nin yaklaşık bir buçuk mil kadar uzağından geçiyordu. Buzkıran gemileri, Staten Adası feribotunun geçebileceği açık bir kanal sağlamak için hiç durmadan çalışıyorlardı. Buna rağmen feribotun, açık sulara çıktığı vakit bile, kıta sahanlığından koparak denize açılan devasa buz bloklarının arasından büyük bir dikkatle geçmesi gerekiyordu.

Bir Ocak sabahı şafak vakti, gözleri körelten çılgın bir kar altında ilerlemeye çalışan ve Staten Adası yolunun yarılarına kadar gelmiş olan bu feribotun arka şaftları ve pervaneleri denize gömülü bir buz kütlesine çarparak parçalandı. Kaptan, buzdağlarının aralarında dönüp durmak yerine, ön pervanelere yol vererek Manhattan'a geri dönmeyi yeğledi. Feribot, güç değiştirmeden hemen önce, buzların arasından yavaşça kayarak ilerliyordu. Bu rutin bir işti ama çabuk uygulanması gerekiyordu, aksi takdirde tekne buzdan daha farklı bir hızla ilerlediği için onunla çarpışması kaçınılmazdı.

Kaptan köprüsündeki subaylar ve mürettebat gerektiği kadar sakindi; bunlar, o anın geriliminden ve onun kendilerinde yarattığı sessiz teyakkuzdan keyif alan, alarm durumu profesyonelleriydi.

Aniden, bir yolcu içeriye daldı. Halktan birinin hangi nedenden olursa olsun kaptan köprüsüne çıkması yasaktı ve bu el kol hareketleri yapan meczup, pervanenin farklı bir sürate geçmesinin, insana doyum hissi veren heyecanına müdahale etmekle kalmamış, geminin normal koşullarda uzak kalmayı başardığı şehir gürültüsü kakofonisini de içeri sokarak, bu loş ve zarif sessizliği bozmuştu.

Adam pek az İngilizce biliyordu ve kılavuz kaptanların hiç biri İspanyolca bilmiyordu. Kendini, saralı bir hasta gibi oradan oraya atan adamda, tehlikeli bir firari havası vardı.

“Ne istiyorsun?” diye bağırdı kaptan, öfkeyle.

Adam derin bir nefes aldı, titrememeye çalışarak pencereyi gösterdi.

Yağan karlara baktıklarında, yaklaşık on beş-yirmi metre ötede suda yüzen bir şey gördüler. Belli belirsiz kasılmalarla hareket eden bu şey, bir adamdı.

Sandal vincini kaplayan buzları kırdıktan hemen sonra, cankurtaran sandalını indirdiler ve adamı sandala çektiler. Öyle kötü yaralanmış ve öyle şaşkın bir durumdaydı ki kimse onun konuşabileceğini düşünmüyordu. Hatta orada son hırıltısıyla can verseydi bile kimse şaşırmayacaktı.

Mürettebata ait duşun altına soktuklarında, adam buharlar çıkaran suya belirgin bir minnettarlıkla baktı. Buzlu liman sularının içinde birkaç dakika daha kalmış olsaydı, kendisi de gevrek bir buz parçasına dönüşebilirdi.

Adamı denizde keşfettiği için şimdi gururdan kasılan yolcunun anlattıklarını tercüme edecek İspanyolca bilen biri bulundu. Dalgın dalgın karları seyrederken, yaklaşmakta olan bir top güllesinin sesine benzer, ıslık gibi bir ses duymuştu. Gözlerinin önünde beliren parlak ışık çizgisinin altındaki sular, sanki buzun altında dinamit patlatmış gibi bir infilakla havaya savrulmuştu. Bu yoğun ve ani beyaz ışık onu şaşırtmıştı ama şaşkınlığı mantar gibi kabaran köpüklerin üzerinde bir bedenin yükseldiğini görünce bir kat daha artmıştı. Sonra doğrudan kaptan köprüsüne koşmuştu.

“Bu adamı bir kavga sırasında aşağıya atmadığından emin misin?” diye sordu, yaşına rağmen hâlâ hizmette olan ihtiyar Cornelius G. Koffin kaptanı. “Adamın yaralı olduğunu söylediler bana.”

Pek az İngilizce bilen adam hiddetle kaptan köprüsünü terk etti. Yüzündeki ifade suçsuzluğunu kanıtlamak için yeterliydi.

“Rıhtıma bir cankurtaran çağırın,” dedi kaptan, muavinine.

“Gemiden düşen adam herhangi bir kişi aleyhinde şikâyette bulunmak istiyorsa, polise haber verin. İstemiyorsa, boş verin. Yeterince işimiz var.”

Birkaç güverte aşağıda, gemiden düşen adam, duşun altındayken motorların çalıştığını duydu ve geminin ileriye doğru hamle yaptığını hissetti. Duş perdesinin arkasından biri şikâyette bulunup bulunmayacağını sordu.

“Kimi şikâyet edeceğim?” dedi yaralı adam, sıcak sudan çıkan buharların arasından. İrlandalı aksanından kendisi de korkmuş gibiydi.

“Emin misin?”

“Tabii ki eminim,” dedi Peter Lake, şaşkınlık içinde taze olduğu belli olan yaralarını incelerken.

“Ama her tarafın paralanmış.”

“Görüyorum,” diye yanıtladı Peter Lake. “Galiba içimde birkaç kurşun da var.”

“Nasıl oldu bu iş?”

Kaptan muavini, Peter Lake’in solgun tenine çarpan suların sesine kulak verdi. “Bilmiyorum,” dedi Peter Lake.

“Adın ne senin?” diye sordu muavin ama yanıt gelmedi. “Önemli değil, hastanede nasıl olsa soracaklardır; bir şey söylemek istemiyorsan, bu senin bileceğin bir iş.”

Kendini öyle hâlsiz hissediyordu ki kış limanından yükselen sis düdüklerinin sesi, rüyasında dinlediği bir müzik parçası gibiydi.

Peter Lake, yırtık bir pantolonu, bir iş gömleğini ve üstünde beyaz boya damlaları olan yün bir kazağı üzerine geçirmeye çalıştı. Ona, her nasılsa ayaklarına mükemmelen uyan bir çift de eski ayakkabı vermişlerdi. Bağlamak için eğildiğinde kalbi deli gibi çarpmaya başladı; gözlerinin önünde noktalar belirdi ama bunlar bile ona soğuk bir gecede sıcak bir yatağa girmişçesine büyük bir haz verdi.

Dayanıksız pılı pırtıdan oluşan kendi giysilerinin, onu cankurtaran sandalına çektiklerinde üzerinden sıyrıldığını ve paramparça olduğunu söylemişlerdi.

Feribot limana girerken, Peter Lake gemi bölmesindeki kırık bir aynanın önüne geçti.

“Rıhtımda bir cankurtaran var,” dedi muavin kaptan. “Çok kanaman vardı ama seni suyun altına sokmak zorunda kaldık. Yoksa donup ölebilirdin. Ayrıca liman da pek sütten çıkmış ak kaşık değil.”

Peter Lake dengesini bulabilmek için ellerini duvara dayadı.

Kan kaybından dolayı rengi uçmuştu; kendini bir sarhoş gibi hissediyor ve aynen bir sarhoş gibi hareket ediyordu. Aynadaki aksine bakarak, titredi. “Ne komik,” dedi. “Bu kişinin kim olduğunu bilmiyorum.”

Sonra, bir sedye taşıyan iki cankurtaran görevlisinin merdivenlerden aşağıya indiklerini gördü. Tam yere kapaklanmak üzereyken bu iki adam

onu yakaladılar.

*

Şafak sökerken, Onuncu Caddeye bakan Aziz Vincent Hastanesinin çok eski koğuşlarından birinin odasında gözlerini açtı. Kar yağıyordu ve loş ışık nedeniyle odadaki tüm gölgeler grimsi bir renk almıştı. Soğuk suyu, feribotu, duşu ve daha pek az şeyi hatırladı. Kuşkusuz, toparlanması an meselesiydi. “Bazen insanlar adlarını unutabiliyorlar,” diye düşündü. “Tam da bildin!”

Belki de sarhoştu. Rüya görüyor olabilir miydi? Bileğini saran plastik bandın üzerinde hastaneye kabul edildiği gün ve ay, dört haneli bir rakamla belirtilmişti ve ‘Adı yok’ yazılıydı.

Daha önce hiç plastik bir şey görmemişti. Neden bu kadar şaşırdığını anlamadan banda dokunup onun kayganlığını hissetti. Bunun tanıdık bir his olmamasından çok, daha önce böyle bir şey görmemiş olmak onu şaşırtmıştı. Bir türlü hatırlayamadığı belirli şeyler vardı ve bu onu dayanılmaz şekilde rahatsız ediyordu. Kimdi? Kaç yaşındaydı? Hangi aydaydılar? (Bileğindeki bantta “2/18” yazıyordu.) Yine de her şeyin çok yakında dilinin ucuna geleceğine inanıyordu.

Bir grup doktor ve tıp öğrencisi koğuşa girdiler ve vizitelerine başladılar. Peter Lake’in yanına gelene kadar, hastabakıcılar muayene edilen hastalara kahvaltılarını vermişler, beyaz perdelerin çoğunu açmışlar ve kar tanelerinin bir topaç gibi dönüp durduğu gümüş renkli aydınlık, gün ışığına benzer bir parlaklık yaymaya başlamıştı bile.

Bir düzine tıp öğrencisi ve hemşire Peter Lake’in yatağının etrafında toplanırken, başhekim karyolanın üzerindeki not panosunu eline alarak inceledi ve hastaya dönerek, “Günaydın,” dedi. “Bugün nasıl hissediyoruz bakalım?”

Peter Lake’in içinde düşmanca bir his kabardı. Doktordan hoşlanmamasına ve bunun nedenini kestirememesine rağmen, belki de sırf yapacak başka bir şeyi olmadığı için bir özgüven geliştirdi kendine.

“Bilmiyorum,” diye ani bir tepki verdi, her birine tek tek bakarak.

“Nasıl hissettiğinizi siz kendiniz bilmelisiniz.”

“Anladım,” dedi doktor. “Nasıl isterseniz öyle olsun.”

“Bacaklarımı testereyle kesmeyin yeter,” dedi Peter Lake.

“O zaman, adınızdan başlayalım. Sizi bulduklarında bilinciniz yokmuş. Üstünüzde kimliğiniz de yokmuş...”

“Ne kimliği?”

“Bir sürücü ehliyeti mesela”

“Ne kullanmak için, lokomotif mi?”

“Hayır. Bir araba kullanmak için.”

‘“Araba derken, otomobil mi demek istiyorsunuz?” diye sordu Peter Lake. Öğrenciler evet der gibi başlarını salladılar. “Otomobil kullanmak için ehliyet gerekmez ki.”

“Bana bakın,” dedi doktor, “bedeninizde üç kurşun yarası vardı. Parmak izlerinizi almak ve polise vermek zorunda kaldık. Adınızı nasıl olsa onlar bulur, o yüzden bize söyleseniz daha iyi olur.”

Polis sözcüğü geçer geçmez, Peter Lake ileriye doğru bir hamle yaptı ama aynı anda ellerinin yatağa kelepçelenmiş olduğunu keşfetti.

Tıp öğrencileri şangırtıyı duyunca irkildiler. “Ne parmak izinden bahsediyorsunuz siz?” diye sordu. Ama karşısındakilerin sabrı kalmamıştı. Yanıt vermek yerine, koluna bir iğne saplayıp uzaklaştılar.

Peter Lake onların uzaklaşmasını izledi.

Yavaş yavaş nefes alarak tavanı seyretmeye koyuldu. Hiç kuvveti yoktu ve hareket edemiyordu. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı ve zihninden milyonlarca düşünce, tipide savrulan kar taneleri gibi geçip gidiyordu. Kelepçelere, yaralarına ve verdikleri ilaçlara rağmen yine de içinde mücadeleci bir şeyler kaldığını hissediyordu.

Kim olduğunu bilmediği gibi, bu hissin nereden kaynaklandığını da bilmiyordu. Bildiği bir şey varsa o da hastane karyolasına kelepçelenmiş bedeninin ta derinlerinde, hâlâ yeterince ateş olduğuydu. Ve uykuya daldığında yüzünde bir gülümseme vardı.

*

Peter Lake, beş gün sonra, bahar gibi bir akşama gözlerini açtı. Koğuş sakindi; onu, kar beyazı kumaştan yapılmış fırfırlı bir paravanın içine almışlardı. Gözlerini açtığında, pencerenin üst köşesinden koyu menekşe renkli gökyüzünü ve tavanda da katot ışınlı bir tür lambadan geldiğini sandığı tuhaf beyaz ışıkları gördü. Başını yana doğru çevirince, paravanın içinde onunla birlikte genç bir kızın olduğunu fark etti.

Kız, yatağının yanı başında bir sandalyenin üzerinde oturuyor ve bedeninin her bir hücresinden taşan gençliğin verdiği bir iyimserlikle ona bakıyordu. En fazla on dört veya on beş yaşlarında görünüyordu; hayret verecek kadar güzel yemyeşil gözleri, güzel dalgalar ve bukleler hâlinde

yığılan kızıl saçları vardı. Onun renklerine sahip olan herkeste olabileceği gibi çilliydi ve hafiften tombul olduğu söylenebilirdi. Peter Lake (o yaştaki bir kızla ilgili böyle bir gözlemde bulunduğu için gerçekten utanç duymakla birlikte), kızın beyaz bluzunun altında belirgin ve baştan çıkarıcı bir şekilde hareket eden çok etkileyici göğüsleri olduğunu fark etti. Bunun, erken gelişme ve sağlıklı bir tombulluğun sonucu olduğuna hükmetti.

Aslında kız yirmi yedi yaşındaydı ve olduğundan küçük gösteriyordu.

Peter Lake'in uzman doktoru, daha önce Baltimore'da yaşamış, çalışkan ve iyi huylu genç bir kadındı. Ama Peter Lake, doğal olarak bunları bilmiyordu ve beş günlük uykusu boyunca yüzünden hiç gitmemiş olan o tuhaf gülümsemeyle ona bakıyordu.

"Merhaba, bayan," dedi.

"Selam," dedi kadın, onun selamlayışındaki içtenliğe aynı şekilde yanıt vererek.

"Ne kadar uyudum ben? Biliyor musunuz?"

Bu sorunun yanıtını bildiğini belirtir gibi başını salladıktan sonra, "Beş gün," dedi kadın.

"Vay canına!"

"Ama bu süre içinde epeyce iyileşme gösterdiniz. Uyku, yaralarınız üzerinde mucizevi bir etki yaptı."

"Öyle mi?"

"Evet. Bir haftaya kalmaz ayaklanırsınız."

"Öyle mi diyorlar?"

"Kimler?"

"Doktorlar."

"Hayır, bunu ben söylüyorum."

"İyi de, onlar ne diyor?"

"Genel olarak onlar da aynı fikirde olurlar," dedi kadın, bir an düşündükten sonra. "Yani eğer karmaşık bir durum yoksa. Bu tür şeylere gayet kolaylıkla karar verilir."

"Kelepçeler yok," dedi Peter Lake bileklerine bakarak. "Onları ne zaman çıkardılar?"

"Bir süre uykuda kalacağınız anlaşıldığı zaman onları ben çıkardım. Sonra polis raporu geldi: herhangi bir şüphe altında değilsiniz ve parmak izlerinizi bile almadılar. Sadece nasıl vurulduğunuzu ve nasıl bıçaklandığınızı bilmek istiyorlar ama sizi yine de zorlamayacaklar."

“Kadınların koğuşu ne tarafta?” diye sordu Peter Lake, bir yandan da kendisini yetkili bir kişi gibi gören bu küçük kızın bir tür deli olduğunu ve belki de onun yanında bulunma izni bile olmadığını düşünüyordu.

“Üst katta,” diye yanıtladı kadın, yukarısını işaret ederek. Güzel gözlerini yukarıya doğru çevirince gizemli bir simgeye benziyordu.

“Neden sordunuz?”

“Burada yakalanmadan önce geldiğin yere geri dönsen daha iyi olmaz mı canım?” dedi Peter Lake. Aslında, belki de içinde uyandırdığı babacan iyi niyet ve hafiften rahatsız eden cinsel ilgiden dolayı onun kalmasını istiyordu. Kadın onun bu sorusu karşısında güldü. Eğleniyormuş gibi gülmesi, Peter Lake’i onun zincirlerini kırarak koğuşundan kaçan bir deli olduğuna ikna etti.

“Benim koğuşum burası,” dedi kadın kendiliğinden; aslında adamın kadın doktorların erkekler koğuşunda işlerinin olmadığını düşündüğünü sanıyordu. Kim olduğunu anlamamış olduğunu hiç düşünmüyordu; çünkü üzerindeki gömlek, çağrı cihazı ve üst cebinden taşan stetoskop mesleğini açığa vuran bariz işaretlerdi. Ama Peter Lake bu tarzda bir doktor gömleği görmediği gibi, ne bir kadın doktor tanımış ne de onlarla ilgili bir şey duymuştu.

Hiçbir çağrı cihazı da görmemişti ve üstüne üstlük kadının taşıdığı yaka kartının üzerinde yazan yazıları bile okuyamayacak kadar miyoptu. Öyle ki üst cebinden sarkan ten rengi kordonların bir sapana ait olduğunu sanmıştı. “Bir kadın olduğunuz bu kadar açık seçik ve besbelliyken, sizi niye erkek koğuşuna koydular küçük hanım?”

Kısa bir sessizlikten sonra kadın konuştu. “Sizin doktorunuz olduğumu bilmiyor musunuz?” diye sordu. “Ben bu koğuştan sorumlu olan hekimim. İki yıldır stajyer doktor olarak çalışıyorum. Sizi bu mu şaşırttı?”

Kızın deli olduğu kesindi (bütün tatlılığına rağmen); çünkü hiçbir yetişkin kız, üstelik de cebinde sapan taşıyan bir kız, bir hastanedeki erkek koğuşunun başı olamazdı. Peter Lake yine de onu bozmamaya karar verdi. “Ah, şimdi anladım,” dedi. “Evet! Beni şaşırtan tam da buydu işte.” Gülümsedi. Kız da gülümsedi. “Ama şimdi her şey yerli yerine oturdu,” -ağzından çıkacak sözcüğünü vurgulamamaya çalıştı -”Doktor.”

“İyi,” dedi kadın; zorlu ve hatta tehlikeli bile olduğu söylenen bir hastasının güvenini ve işbirliğini kazandığı için mutlu olmuştu (nitekim perdenin dışında, çam yarması gibi bir hademe, bir sedyenin üzerine

oturmuş nöbet tutuyordu). Peter Lake kadının sevimli, tombulca elini ellerinin arasında sıkınca, “Yarın yine gelirim. Konuşacak çok şeyimiz var. Buradan en kısa zamanda çıkabilmeniz için elimden geleni yapacağım,” dedi kadın.

“Teşekkür ederim, Doktor.”

“Görevim,” dedi kadın. “Bu arada, ister inanın ister inanmayın, biraz daha uyumanız gerek. O yüzden size bir iğne yapacağım.”

Şiş kadar kocaman bir iğneyi aldı ve âdeta şeytani bir zevk alarak şırıngayı doldurdu.

“Hey, dur bir dakika!” diye haykırdı Peter Lake. Tedavi konusunda onunla bir pazarlık yapmamıştı, şırınganın içinde ne olduğunu veya iğneyi neresine batıracağını bile bilmiyordu. “Bence, yapmasak diyor...” Çok geç kalmıştı.

Kadın bir uzman gibi onun kolunu yakalamıştı. Peter Lake ise iğne etinin içinde kırılır kalır korkusuyla hareket bile edemiyordu.

“İçinde ne var?” diye sordu, sıvı damarlarına girdiğinde.

“Trioksimekasalisilat, dimetiletiloksitan ve Vipparin.”

“Ahhh...” diye bağırdı Peter Lake. O anda, belki de dünya yüzündeki en zihni karışık insanlardan biriydi. “Umarım ne yaptığını biliyorsundur.”

Uykuya daldığı anda kadın bir gülümsemeyle onu yanıtladı.

Genç doktorun düşündüğünden birkaç saat önce uyanan Peter Lake kollarını uzatarak gerindi. İlk başta, nerede olduğunu veya neler olup bittiğinin farkında değildi. Sonra içini bir kaygı kapladı, çünkü hiçbir şey hatırlamadığını hatırlamıştı. Başını çevirdi.

Görebildiği tek şey beyaz kumaştan yapılmış paravandı. O sessiz an içinde, nihayet orada yalnız olduğunu fark etti. Eğer onun sevdiği veya onu seven binleri varsa bile, şu anda onlardan ayrıydı. Şu anda birdenbire karşısına çıkacak olsalar bile, onları tanıyamayacağını düşündü. Bu şekilde kaybolmuş olması, bir insanın kaybolabileceği en tehlikeli şekillerden biriydi; yine de bütün bunların geçeceğini ve bu zihin karışıklığının sıcak bir Temmuz sabahında koya inen bir sis gibi ortadan kalkacağını umuyordu.

Sessizlik aniden bozuldu. Peter Lake sokaktan geçen atların sesini daha iyi duymak için omzunun üzerinde kaykılarak kulaklarını yastıktan kaldırdı. Bu ses, bildiği veya en azından ona tanıdık gelen bir sesti. Koca bir müfreze vardı sanki dışarıda: belki elli, belki de daha fazla sayıda attan oluşan. Nallanma şekillerinden, gemlerinin çıkardığı şıngırtıdan ve birbirlerine bu

kadar yakın koşulmuş olmalarından, onların vardiya değiştiren polis atları olduğunu anladı.

Saatin, dört olabileceğini düşündü. Şehir merkezine gidiyorlardı mutlaka ve tam şu anda siyahi oğlanların sopaladığı gece atları kıpır kıpır olmalıydı; atlı polisler, gece yarısına kadar at sırtında sürecek olan görevlerine başlamak üzere bir araya geliyorlardı.

Atlar az sonra geçip gittiler ve o da etrafındaki, kendisine tanıdık olmayan sürüyle şeyin verdiği rahatsızlıkla baş başa kaldı.

Duvara raptedilmiş eğimli bir kutu ona boş boş ve donuk bir suratla bakıyordu. Bu, bir dolap olamazdı; çünkü çok yükseğe asılmıştı hem de içindeki her şey karmakarışık olurdu. Onun ne olduğunu bir türlü kestiremedi. Ve sonra, etrafında gördüğü şeylerin şekilleri ve yapılmış oldukları malzemeler sanki bu dünyadan değilmiş gibi geldi ona. “Burada hiç demirden yapılmış bir şey yok,” diye mırıldandı kendi kendine, “ne de tahtadan.” Her şey pürüzsüzleşmişti, dokularını kaybetmişlerdi sanki.

Başının üstünde parlayan kırmızı ve yeşil panolar da neydi Allah aşkına? Önce onların ısıtma üniteleri olduğun sandı; ancak yanan ışıklar sadece kırmızı değil yeşildi ve ne kömürün ne de odunun yeşil renkte yanmadığını biliyordu. Doğrularak bu ışıklara yaklaştı. Bunlar pire gibi oradan oraya zıplayan minik ışıklardı. Şaşırtıcı bir şekilde, onun nefes alışlarıyla ve kalp atışlarıyla uyumlu bir duygudaşlıkla yanıp sönüyorlardı veya ona öyle gelmişti; çünkü onlara daha da yaklaşmak için kendini zorladığında deli gibi hareketlenmişler, kendini rahat bıraktığında ise onlar da sakinleşmişlerdi.

Rüya mı görüyordu acaba?

Kız doktor tekrar göründüğünde gündüz olmuştu. Yeni uyanan hastasını yatağında oturmuş olarak buldu; biraz düşünceliydi belki ama kesinlikle daha iyi görünüyordu. Düşüncelere daldıkları vakit, insanların bazıları gözlerinin önünde veya yüreklerinin içinde sahnelenen oyundan (veya sirkten) öyle etkilenirlerdi ki âdeta felç olur; etraflarındaki kişilerin herhangi bir güceniklik göstermeden tam anlamıyla sessiz kalmalarını beklerlerdi. Peter Lake her zaman öyle değildi ama şimdi öyle olmuştu; belki de gözünü açtığında içinde kaybolduğu bu bilmeceyi çözmeye gerçekten de çok ihtiyacı vardı. Doktoru bile onun bu dalgın hâline saygı duyarak, hiç sesini çıkarmadan bekledi.

“Ah,” dedi onu fark edince. “Sen bir doktorsun, değil mi?”

“Evet, öyleyim,” dedi kadın.

“Daha önce hiç bir kız doktor görmemiştim”

“Ben yirmi yedi yaşındayım.”

“Hiç göstermiyorsun. En fazla on beş gösteriyorsun. Hem çok özür dilerim ama kızları da doktor yaptıklarını hiç bilmiyordum. Ama bunun da bir anlamı yok, baksana kendimin kim olduğumu bile bilmiyorum ben.”

“Ben buradan gittikten sonra,” dedi kadın, “İrlanda’da kadın doktorların olup olmadığını araştırdım. Varmış”

“Ben İrlandalı değilim,” dedi adam. “Ben New Yorkluyum.”

“Ama İrlandalı aksanıyla konuşuyorsun.”

“Doğru. Bu durum benim için de bir muamma. Ama ben bu şehirdenim. Bunu biliyorum.”

“Sizi limanda bulmuşlar. Bir geminin yolcusu veya tayfası olabilirsiniz. Belki biri başınıza falan vurdu.”

“Hayır,” diye temin etti Peter Lake. “Şu polis atları olmasaydı, bu kadar emin olamazdım. Yirmi dakika önceydi, sanırım nöbeti devralmak için merkeze gittiler. Şimdi biz neredeyiz.”

“Aziz Vincent Hastanesinde.”

“Altıncı Cadde ve On birinci Sokak, değil mi?”

“Evet”

“Yaklaşık on dakika içinde buradan ahırlara giderler ve içine girmeleri de bir on dakika sürer. O yüzden şimdi saat, dört civarında olmalı.”

Tam o sırada, geçici olarak onu kıskacı altına alan zihin karışıklığından kurtulacak, daha doğrusu kurtulabilecek kadar hassas ve dikkatli bir adam olduğunu kanıtlamak istercesine, kilise çanları çalmaya başladı. Peter Lake dudaklarını hafifçe oynatarak sessizce saymaya başladı, “Bir... iki... üç... dört.” Doktor saatine baktı.

(Peter Lake onun kurmak için saatine dokunduğunu anlamadı, bir trencinin kronometresiyle veya bir beysbol oyuncusunun şapkasıyla oynadığı gibi oynadığını sandı.) Saat gerçekten de tam dörttü.

“Saatin kaç olduğunu söylemek için alışılmışın dışında bir yöntem bu,” dedi doktor. “Atlar! Bu kesinlikle kim olduğunuzu anlamanıza yarayacak bir şans verebilir size, en azından tümdengelim yoluyla.”

“Benim bir saate ihtiyacım yok,” diye atıldı Peter Lake. “Çeyrek saatleri çan seslerine göre söyleyebilirim ve (burada hem kendinin nerede olduğunu

saptamak hem de kadını etkilemek istiyordu) biliyorum ki trenler Ay'dan yaklaşık olarak her...”

“Ay mı?” diye araya girdi kadın.

“Ay.”

“Ay da ne?”

“Altıncı Cadde'deki “Ay”“

Kadının omuriliğinden yukarı doğru bir ürperti geçti.

“Asma yol üzerinden geçen tren yani,” dedi Peter Lake sesini yükselterek. “Daha fazla emin olamam.”

Kadın hayır der gibi başını salladı. “Altıncı Cadde üzerinde bir asma yol yok, benim bildiğim başka bir yerde de yok. Oh, belki Bronx'ta ve Brooklyn'de bir yerlerde olabilir. Ama Manhattan'ın göbeğinde, yok.”

“Saçmalama,” dedi Peter Lake, kendinden emin bir şekilde ama hiç de emin değildi. “Onlardan her tarafta var. Görmemen imkânsız. Onlardan her yerde var.”

“Hayır, yok,” dedi kadın vurgulayarak. “Hiçbir yerde yok. Öyle bir şey de yok zaten”

“Pencereden dışarıya bir bakayım.”

“Serum askısına ve monitörlere bağlısınız, ayrıca bu oda yan sokağa bakıyor.”

“Görmem gerek.”

“Bana inanın. Yarım asırdan beri bir ‘Ay’ yapılmadı.”

“İşte o yüzden görmem gerek,” dedi adam ve kalkmaya yeltendi.

“Şehri görmem gerek. Zamanı ancak o şekilde gerçekten ölçebilirim.”

“Peki, sizin şu atlara ne oldu?” diye sordu kadın sempatiyle.

“Atlar yeterli değil. Çok küçük onlar. Anladın mı? Tüm şehri görmem gerek.”

“İyileştiğiniz zaman.”

“Ben iyiyim.”

“Tam olarak değil.”

“İyiyim” diye tekrarladı. Hastane giysisini omuzlarından aşağıya doğru çekti. Kadın doktor onu durdurmak için yanına gitti ama yaralarının olduğu yerde sadece yara izleri olduğunu gördü. Adam gayet sağlıklı ve formdaydı. Başkalarının ihtiyaç duyduğu bir hastane yatağını işgal etmesi için hiçbir neden yoktu.

Kadın ellerini ağzını kapadı. Bu mümkün olamazdı. Yaralara kendi elleriyle pansuman yapmıştı ve adamın durumunu avucunun içi gibi biliyordu. Nasıl aldanmış olabileceğini anlamaya çalıştı. Bu belki de bir eşek şakasıydı. Hayır, adam gayet iyiydi. Açıklanması mümkün olamayan bir şekilde iyiydi hem de.

“Hangi yıldayız?” diye sordu Peter Lake.

Doktor ona yılı söyledi ama şaşmaz bir saat olan şehri kendi gözleriyle görmeden ona inanmaya hazır değildi adam.

“Beni çatıya çıkar,” dedi.

Kadın onun tüplerden ve cihazlardan kurtulmasına yardım etti. Adam feribotta verilen giysileri giydi. Koğuşun içinde yavaşça ilerleyip asansöre gittiler. Dışarısı karanlık olmalıydı ama bunun New York gibi bir şehir için ne önemi vardı? Kadın adamın çeliğe, termal çağırma düğmesine ve ışıklara bakış tarzından onun daha önce hayatında hiç böyle şeyler görmediğini anladı. Bir doktor gözüyle bakınca adamın titrediğini, dudaklarının hafifçe birbirine çarptığını ve yüzünün bir kıpkırmızı, bir sapsarı olduğunu gözlemledi. Ve sonra, bir hekimde olmaması gerektiği kadar, kendisinin de titremekte olduğunu fark etti. “Eğer bu bir şakaysa, seni öldürürüm,” dedi kadın. İnandığı şeylere nasıl inandığını ve düşündüğü şeyleri nasıl düşündüğünü kendisi de anlayamıyordu.

Bomboş ve bembeyaz olan en üst kata geldiler. Eski yapı yenilenmişti ama Peter Lake’e bildiği bir şehri göreceği hissini verecek derecede de tanıdıktı. “Ay” oradan görülüyor olmalıydı, bütün diğer şeyler de. Melon şapkalar gibi yükselen sıra sıra siyah bacalı gemiler, portakal büyüklüğünde kıvılcımlar kusarak limanda kayıyor olmalıydı. Uzaklarda, gökyüzüne karşı, güverte omurgası inşaatını görecekti belki ama şehir genel olarak aynı olacaktı -on dokuzuncu asır, çelik ve abanozdan yapılmış duvağını başından atarak gözlerini açacaktı. Rüya sona erecekti. Her şey sessizce yerli yerine oturacaktı.

Çatının kapısına geldiler. “Çok komik,” dedi Peter Lake. “Bunun olacağını rüyamda görsem inanmazdım ama kapıyı açmaya korkuyorum.”

“Sadece it,” dedi kadın.

Peter Lake kapıyı itti.

THE SUN…

Mayıs'ın on beşinci günü, The Sun 125. yıl dönümünü kutladı ve birkaç bin kişi, suların üzerinde uçuşan soğuk sisin içinde limanda bekleyen Staten Adası feribotuna bindi. Harry Penn, gazetelerinin bu denli uzun sürelerdir yayınlanıyor olmasını kutlamak için gazete çalışanlarını ve eşlerini 'Hudson Nehri boyunca, Palisades altından' gemiyle yapılacak bir bahar gezisine davet etmeye karar vermişti. Gezi, orijinal olarak böyle lanse edilmişti ama metinleri düzelterek yeniden yazan editör Hugh Close, kayaların altından bir tünel açmaya niyetli olmadıklarını söyleyerek alaycı bir tavırla 'Yalıyarların altından deyişine karşı çıkmıştı. Close'un o gece ayışığı olmayacağı için Jersey kayalıklarının da gölgelerinin olmayacağını belirtmesi üzerine "Yalıyarların gölgesinde" ibaresinin de kabul görmemesinden sonra, gemi gezisinin "Yalıyarlar boyunca" yapılmasına karar verilmişti.

Parlak ışıklarla donatılan gemi, güneş altında parlayan portakal ve altın renkli bir meyve kâsesi gibiydi. Binlerce şişe şampanya ve tonlarca meze, çerez ve meyve, uzun kabinler boyunca kurdeleler gibi uzanan, keten örtülerle kaplı masaların üzerini doldurmuştu.

Konuklar gemiye biniyor, her güvertede de ayrı bir orkestra tam gaz çalıyordu. Herkes kıvançlı ve iyimserdi; çünkü o akşamüstü The Sun erkenden baskıya girmiş ve bir yıllık maaşlarına tekabül eden miktarda 125. Yıldönümü ikramiyesinin yanı sıra Harry Penn'den birer teşekkür ve övgü mektubu almışlardı. Penn mektubunda her birinin kahramanca, yapıcı veya cömert tutumlarını övüyor ve gazetenin maddi durumunun iyiliğini vurgulayarak, her birini bundan böyle de birlikte çalışmaya ve geleceği onunla birlikte karşılamaya davet ediyordu. Bu 125. Yıldönümü ikramiyesi, Hardesty ve Virginia'nın başına âdeta bir devlet kuşu gibi konmuştu; çünkü böylelikle bu yıl evlerine dört tane tam maaş girmiş oluyordu. Ayrıca, beş yıldan sonra toparlanan St. Louis Hasat ve Üretici Bankası'nın sermaye yapısı değişmiş ve Hardesty'ye uzun zamandan beri bekletilmekte olan çekini göndereceklerine dair bir de mektup yazmışlardı. Bütün bunlar onları çok rahatlatmıştı. Virginia ikinci çocuklarını doğurmuş, bir kız olan bu bebeğe Abby adı vermişlerdi. Mrs. Gamely'den bir davet mektubu

almışlardı. Mektupta, milenyumun bitmesine birkaç yıl kala, Coheeries Gölü'nde kışların çok soğuk geçtiği ama köyü, zirai olarak ve kelimenin tam anlamıyla doğal zenginliklere boğan çok olağanüstü yazlar da yaşandığı vurgulanıyordu. "Hem her yerde bol bol yiyecek var hem de öyle çok yeni ve harika sözcükler yaratılıyor ki, depolar ve dolaplar dolup taşıyor; boğazımıza kadar tütsülenmiş balık, meyve turtaları ve yepyeni terimlere batmış durumdayız," diye yazdırmıştı bir arkadaşına Mrs. Gamely; mektubun içine çok ince ve çok lezzetli bir dilim kiraz turtası da eklemeyi ihmal etmemişti.

Hardesty ve Virginia, feribot daha limanın içlerine gelmeden, vals müziğinin temposuna uyarak dans etmeye başlamışlardı bile.

Oradaki çiftlerin içinde en mutlu olanlar arasındaydılar. Çocukları evde, emin ellerde, uykulu ve mutluydular; onlar ise borçlarını ödeyebilecek güçteydiler ve giderek gelişiyorlardı; sağlıkları yerindeydi ve zorlu bir çalışma gününü atlatmışlardı. Bu ve birkaç kadeh (o kadar sek bir içkiydi ki dökülse uçardı) şampanya, onları mükemmel elipsler çizerek ve dalış hareketleri yaparak vals etmelerini mümkün kıldı. Zaman zaman, gençlikleri ve enerjileriyle son derece çarpıcı ve mutlu görünen Asbury ile Christiana'nın yörüngesine girdiler. Olağanüstü bir kolaylıkla, gezegenler gibi dönerek feribotun dans pistine dönüştürülen güvertesinde dans ettiler.

Bir ara, Jessica Penn ile dans etmekte olan Praeger de Pinto'nun yanından geçtiler. Matbaacıların, kamyoncuların, bıyıklarını yeni yüzyıla yakışır şekilde kesmiş uzun ve soylu yüzlü makine ustalarının, The Sun'ın çatı bahçesinde verilen ağırbaşlı ve uygar Noel ve Temmuz partilerinin dışında böylesine zarif bir ortamda hiç bulunmamış olan sevimli ve genç sekreter kızların, gazeteye yeni giren, aşırı sakar acemi çaylakların, eski kütüphanecilerin, güvenlik görevlilerinin (şu anda boş The Sun binasını, onların yerine polisler koruyordu), kısacası işçilerin ve personelin arasına karıştılar.

Kartlaşmış ve pörsümüş ama iki dirhem bir çekirdek, akıllı, açıkgöz ve bir yıldırımsavar kadar ipince olan Harry Penn'in yanına gittiler. Herkes güvertede toplanınca gemi körfezin yukarısına hareket etti ve kuzeye, bir çarşaf gibi sakin olan Hudson Nehri'ne doğru ilerledi. Işıkları pırıl pırıl yanan binaların önünden geçtiler.

Orkestranın ve motorun sesinin dışında, tüm gemi sessizlik içindeydi. Manhattan'ın sokaklarından ve caddelerinden bir şarkı sesi yükseliyordu.

Sis, yıldızları ve gökyüzünü perdelemişti. George Washington Köprüsü'ne geldiklerinde, nehrin her iki yakası da sisler altında kaldı ama köprünün kendisiyle mavi ve beyaz pırlantalar gibi parlayan kablo eğrisi, tüm dünyayı kucaklayacakmış gibi geniş ve yaygın görünüyordu.

Manhattan'ın, Hudson'dan Battery'ye kadar pürüzsüz, yeşil bir parıltı hâlinde uzanan cam duvarları, iklimler arası çelişkiyi simgeleyen beyaz örtüyle karşılaştırıldığında çok sönük kalıyordu. Cam gibi parlayan nehrin üzerindeki gemi, yaydığı müzik ve arılığıyla, tüm dikkatleri üzerine çekiyordu. Az sonra, kutlamaya katılanlar kutlamalarını kestiler. Etraflarında katedral duvarları çekilmişti ve geminin sakince kayması, ölüler dünyasına yapılan bir yolculuk gibiydi. Bu da sisin yarattığı beyaz perdenin gerisinde, belki de New Jersey'den bile çok daha önemli bir şeyin olduğu beklentisini yaratıyordu. Ve Hudson'ın kuzey dönüşünü belirleyen ışık zincirinin ötesinden bir mesaj gelmiş gibi, hava birden çok soğudu.

Orkestra vals çalmayı durdurdu ve gemi sessizce nefesini tutana kadar motorlar stop ettirildi. Sonra pruvadaki orkestra, çok güzel ve apokaliptik bir kanon çalmaya başladı. Parçalardan birinde besteci, hiç kuşkusuz, sadece ona verileni kopyalamıştı ve onu yönlendiren elin düşüncesiyle, tir tir titremişti. Geminin kıç tarafındaki orkestra da hemen sonra devreye girdi ve kanon, ışıkları dışarıya taşan ve şehirle aynı aynadan oluşan nehrin üzerinde yüzen, camdan narin feribotun kendisi tümden bir müzik aleti hâline gelene kadar büyüyerek, tüm güvertelere ve suların üzerine yayıldı.

Müzik sesi arşa karışırken, onlar da üst güvertenin tırabzanlarına dayanarak, kendilerinden geçmiş ve bulundukları yere mıhlanmış bir şekilde dışarıyı seyrediyorlardı. Feribota, hiçbir şeyi umursamadan dans etmek ve gülüp eğlenmek için binmişlerdi.

Sonra etraflarını beyaz bir kuşak çevirmiş ve onlar da hayatlarının ne kadar hızla ve yetersiz geçtiğinin, nasıl bir anda, göz açıp kapayıncaya kadar her şeyin yok olabileceğinin farkına varmışlardı. Bu düşünceler onları kaygılarından ve tutkularından uzaklaştırdı ve sadece müziğe ve onun tabi olduğu yasalara yoğunlaşmalarını sağladı.

Derinden etkilenmiş bir şekilde feribotun açık güvertelerinde ayakta durdular. Ne gelecekse gelecekti. Ne göreceklerse göreceklerdi. Ve ondan sonra da gördükleri için minnettar olacaklardı.

"Ne kadar cesurlar," diye düşündü Harry Penn. Kendisi denizdeki bu tür anları savaşın en kızgın dönemlerinde, çocukların gözlerinin içine bakarak

yaşamıştı hem de. Onlar da kendi ölümlerini doğrudan seyredecek kadar cesurlardı ve ne kadar muhteşem bir şekilde ödüllendirileceklerdi.

Eli kulağında olan yazdan birer konuk gibi gelen ve bir örtü gibi ortalığı sessizce kaplayan bir dizi şimşek, dalgalar hâlinde yükselen sise çarptı ve arkasından gelen gürleme nehrin içine yansıdı. Bu manzara, feribot ve yolcuları yukarıda müthiş bir savaş veren bu sessiz parlamaların altında kayarken, orkestraların durmasına ve müziğin susmasına neden oldu. Ve sonra, kıvılcımlar saçan köprünün tam altında, feribot sessiz ve nefessiz bir dönüş yaparak hedefe doğru yola çıktı.

*

Isaac Penn, henüz on bir yaşında ve ip gibi incecik bir çocukken bir balina avlama teknesine atlayarak Hudson'dan ayrılmıştı. Denizi hiç görmediği için, usul usul Hudson Nehri'nden aşağılara doğru giderken Haverstraw Körfezi açıklarına, daha sonra da Tappan Zee'nin enginliklerine geldiklerinde, büyük bir şaşkınlık geçirmişti.

Manhattan ve Palisades önlerine geldiklerinde, önünden hızla geçtikleri sıra sıra binalar, çılgına dönmüş rıhtımlar ve Coheeries Gölü yakınlarındaki ağaç çileği çalılıklarından bile daha sık olan bir direk ormanı onu derinden ve ilelebet etkilemişti. Bu manzarayı elinden geldiğince içine çekti ve günün birinde Manhattan'a geri dönmeye ve şehrin yükselişine katkıda bulunmaya kendi kendine söz verdi. Henüz on bir yaşındaki balina avcısı bir çocuk olmasına rağmen, o bile adanın kuzey ucundaki engellenmesi mümkün olmayan gelişmeyi görmüştü. Narrows'un ötesine geçtiklerinde de verdiği bu sözün çelik üzerinde yoğunlaşmasına karar verdi. Buralarda çeneleri sürekli işleyen, cırtlak renkli danalarla süslü uçsuz bucaksız yeşil tarlalar, beyaz balıkçılların ve kuğuların doldurduğu sazlık körfezler yoktu; uzaklarda mavi dağlar görünmüyordu ve dağ sırtlarında serin ve rüzgârlı her dem yeşil ormanlar da yoktu.

Su ve gökyüzünün oluşturduğu devasa halkanın içinde sadece deniz vardı; başka bir şey yoktu. Daha sonra balina avcıları onu bulaşık yıkama bölümüne aldılar - ve üç yıl orada kaldı.

Tekrar tekrar denize geri döndü. Her seferinde, Hudson Nehri boyunca usul usul Manhattan'ın önünden geçtiler ve her seferinde Manhattan'ın kuzeye doğru birkaç adım daha atmış olduğunu gördü. Isaac Penn bu arada boş durmuyordu. Mutfaktan kamaraya, oradan miçoluğa geçti, arkasından usta denizci oldu; üçüncü, ikinci ve birinci subaylıktan kaptanlığa terfi etti;

daha sonra bir gemi satın aldı ve nihayet bir filonun sahibi oldu. Balina avcılığının çökmesinden sonra servetini bu işten çekti ve ticaret gemilerine, imalat sanayiine, araziye ve tasarımını kendisinin yaptığı bir gazeteye yatırdı.

Bir geminin nasıl idare edildiğini, tayfalara nasıl davranılacağını, karanlıkta ve fırtınalarda nasıl yol alındığını, yakalanması zor olan değerli balinaların nasıl ele geçirildiğini ve seyir defterine günün olaylarının en açık ve en ekonomik şekilde nasıl yazıldığını çok iyi biliyordu. Ayrıca, mükemmel şekilde hesap tutmayı, güverte planlarını verimli ve etkili bir şekilde düzenlemeyi ve petrolünü ne zaman satması gerektiğini de biliyordu. Diğer filolarla ilgili bilgi toplamaları ve piyasadaki dalgalanmalara karşı onu hazırlıklı kılmaları için yabancı limanlara muhabirler göndermişti. Sabırlı bir insandı, şansın peşinden sabırla gidiyor veya onun yakınlarına gelmesini bekliyordu. Bu arada kendisinin de usturuplu yerlere sapladığı zıpkınların sayısı hiç de az değildi.

Isaac Penn böylece, The Sun'ın çok mükemmel olmayan ilk tasarımını yapmayı başardı. Bir sonraki deneme kafasında oluşturduğu modele daha yakın bir sonuç verdi. Siyasi haberler için Aşağı Manhattan'ın Printing House Meydanındaki Dark Willow, Breasted, Tillinghast ve Pine sokaklarının birleştiği yerde, yani hükümet merkezinin bulunduğu yere yakın bir noktada konuşlanmışlardı.

Yabancı menşeli raporları yakalamak için rıhtımları kullanıyorlardı; suç haberleri için Five Points'i; tiyatro ve müzik için Bowery'yi ve insani konularla ilgili olarak da (köprü bitene kadar feribot kanalıyla) Brooklyn'i kullanıyorlardı. Harry Penn, "O günlerde," diye başlamayı pek severdi, "nedense herkes insanları ilgilendiren konulara sadece Brooklyn'de rastlanılır diye düşünüyordu. 'Bize insani konularla ilgili bir hikâye gerek, bir çocuk seçin ve onu Brooklyn'e gönderdin,' derlerdi. Ben de onlara hep 'Manhattan'da da insanlar yaşıyor,' derdim. Ama bana hiç inanmazlardı. Brooklyn'e gider ve çaresizce insanların ilgi duyacağı bir hikâye arardım, bulduklarım da genellikle bir inekle ilgili olurdu."

Daha sonra şehir merkezinde olup bitenler göz önüne alındığında, şehrin iş merkezindeki yerleri, biraz dezavantajlı bir konuma dönüşmüştü ama bu durum çok sayıda gazete çalışanının Staten Adası ve Brooklyn Heights mıntıkalarında yaşamalarına da izin vermişti. Ayrıca eski ve devasa

bir arı kovanının merkezi olduğu için, buralarda bir tarih ve hareketlilik duygusunun oluşmasını teşvik etmişti.

İnsan çok uzaktan bakınca bile The Sun binasını diğerlerinin arasından seçebiliyordu ve bu bina, zaman içinde diğerlerini gölgede bıraktı. Ve Sun binasının tanınmasını sağlayan bir unsur da bayraklarıydı. Bunlar, kurusunlar diye Birleşmiş Milletler binasının önünde bir koroda şarkı söyler gibi dizilen ulusal iç çamaşırlarına veya Rockefeller Plazanın buz pateni alanındaki bayraklara benzemiyordu. Daha çok alev renkli bireysel uyarı ışıkları gibiydiler.

Rüzgâr altında dalgalanan beş devasa bayrak vardı. Dört köşenin her birinde New York şehrinin ve New York Eyaletinin, The Sun'ın ve The Whale'in flamaları ve tam ortada da Amerikan bayrağı yerleştirilmişti. The Sun'ın bayrağında beyaz saten fon üzerinde altın gibi parlayan pirinç renkli bir güneş ve üçgenlerden oluşan bir güneş tacı vardı. The Whale'in bayrağının yarısı mavi ve yansı lacivert idi ve bu renklerle temsil edilen denizle gökyüzünü birbirinden ayırmak için deniztarağı şeklindeki motifler kullanılmıştı.

Denizin üstünde hareketsiz duran devasa bir balinanın mavi, beyaz ve grinin vurgulanmış tonlarındaki kuyruğu fiske atar gibi kıvrık duruyordu. Bir tarafın açıkça saldırgan, diğer tarafın ise kurban rolünde olduğu haklı ve haksız savaşlarda, kurbanın flaması ulusal bayrağın altında dalgalanırdı. Afişler iç avluyu süsler veya yerel haberlerin ele alındığı bölümün duvarlarına duvar halıları gibi asılırdı; çünkü Harry Penn'e göre, bir erkek için kravat ve bir kadın için eşarp ne ise bunlar da bir bina için onu ifade ediyordu. "Bir kravat, kılları ağarmış aşağılık bir herifi bile Polinezya Kralı gibi gösterebilir," diyordu. "Ben güzel bir kravat takmaktan hoşlanıyorum, binalar da aynen öyle."

Binanın kendisi bir on dokuzuncu yüzyıl mimarı alan Oiseau tarafından tasarlanmış demir iskeletli, taş yüzlü, Fransız neoklasik tarzda bir dikdörtgendi. Ayakları üzerinde hafif ve ferah bir şekilde yükseliyordu ama sağlam bir görünümü vardı. Bina, yapımından 110 yıl sonra tamamen elden geçirilmişti ve şimdi de devasa pencereler klasik folyolar hâlinde, geniş ve düz kesimli değerli taşlara benzeyen füme renkli camlarla dolmuştu. Binanın tam orta yerinde, içinde bahçeleri ve bir de çeşmesi olan geniş bir avlu vardı. Işıklar saçan merdivenler, avlunun dört duvarından açık alana doğru sarkıyordu. Bu iç avluyu, cam ve çelikten yapılmış, deniz kabuğuna

benzeyen ve daha sıcak havalarda bir kargo kapağı gibi açılabilen veya ortadan kaldırılmak üzere pratik bir şekilde katlanabilen bir limonluk kaplıyordu.

Binanın iç kısmı, genel olarak yumurta kabuğu beyazı rengindeydi; bazı duvarlar farklı renklerle gölgelenmişti veya duvar halılarıyla süslenmişti; orada burada canlı balina manzaralarını konu alan devasa tablolar asılıydı. Onları seyretmek kişiye denizdeymiş hissini veriyordu; beyaz su öylesine gerçek gibiydi ki insan kavgacı balinalardan birinin parıldayan kuyruğunun yüzüne çarpmasından korkarak uzak durması gerektiği hissine kapılıyordu. Modern ölçülere göre bile üç misli daha yüksek olan tavanlar, kuşaklar önce dünyalarını değiştirmiş olan usta sanatkârlar tarafından yapılmış olan süslemelerle çevrelenmişti. Tüm binada şark haldarı, sıcak renkli ahşaplar ve zaman zaman parlak ışık havuzları yaratmak, zaman zaman da saray gibi görkemli bir hava vermek üzere ayarlanan pirinç bezeli, göze çarpmayacak şekilde gömülü aydınlatma üniteleri vardı. Yer döşemeleri meşeden, merdivenler ise maundan yapılmıştı. Kabinleri pirinç, tik ve gerçek kristal camdan yapılmış olan asansörlerin bulunduğu koridorlar, palmiye ağaçlarıyla ve onları vurgulayarak elmas gibi parlamalarını sağlayan, parlak spot lambalarıyla doluydu.

Bodrum katında biri jeneratör, diğeri de sadece baskı makineleri için kullanılan elektrik santralleri vardı. Demir, pirinç ve çelikten yapılmış, eski olmakla birlikte oldukça karmaşık ve iki dönümlük bir alana yayılmış olan bu yapıların içinde, buhar püskürten devasa semaverler; deli gibi koşturan tekerlekler; geniş silindirler ve Imperial Valley'de üretilen tüm kayısıları pişirebilecek büyüklükteki kazanlarla çılgınca bir ilişki içinde olan biçimsiz ve hantal rotlar; manzarayı bir hava boşluğunun kuşattığı sera pencerelerinden seyreden kişilerde bir saat fabrikasına veya bir arıtma tesisine baktıkları hissi uyandıran vanalara, levyelere, pompalara, göstergelere, kadranlara ulaşımı sağlayan portatif merdivenler ve yürüyüş iskeleleri vardı. Her iki santral de gürültüyle çalıştığı vakit, çıkan buharların neşeli üfürükleri ve minik duman bulutları üzerinde parlayan ışıklarıyla sanki tüm dünyanın kalbini oluştururlardı.

The Sun'ın elektrik santrallerini ve bunları çalıştıran ve bakımlarını sağlayan yaşlı makine ustalarını görmek için Ohio gibi uzak yerlerden bile otobüsler dolusu öğrenci getirilirdi. Eski teknolojinin gizlerini bir tek bu yaşlı makine ustaları bilirdi. Aslında, bu işi babalarından öğrenmiş olan bu

adamlar bile makine parçalarının yarısının adlarını ve hareketsiz duran sürüyle ilave parçanın ne işe yaradığını bilmezlerdi. Bu makinelerin pek çoğu hiç kullanılmadan öylece dururdu, buna rağmen tüm dişlilerin, tekerleklerin ve pistonların pırıl pırıl parlatılması ve yağlanması gerekirdi.

Bodrum katında bir mahzen, beş duvar tenisi kortu, yirmi iki metre uzunluğunda bir yüzme havuzu, bir jimnastik salonu, saunalar, buhar odaları ve sıra sıra duş kabinleri vardı.

Birinci katta kâğıt depolama odaları, baskı makineleri, el arabaları için ayrılan bir bölme ve bir de resepsiyon salonu bulunmaktaydı.

İkinci katta tamamen dizgi ve bilgisayarlı dizgi odaları ve gizli bilgilerin tasnif edildiği bölüm vardı. Reklamlarla, çizimlerle, muhasebeyle, personelle ve maaşlarla ilgili bölümlerinin hepsi üçüncü kattaydı. Dördüncü katta yerel haberler ele alınıyordu. Burası, aşırı ışıklandırılmış ve korkunç madeni masaların istiflendiği bir uçak hangarı gibi değildi; The Sun'ın tüm yönetim merkezi bir avlunun etrafını çevreleyen ve duvarları boyunca sıra sıra masaların konmuş olduğu dört ferah odadan oluşuyordu. Yeşil camlı lambaların takılı olduğu masaların altlarında dolaplar, çekmeceler ve her bir muhabirin çalışma masasını kütüphaneye, morga, dizgi odalarına ve veri bankalarına bağlayan elektronik kablolar vardı.

Odaların her bir köşesinde, bölümlerin talimat aldıkları ve genç bir muhabirin yazısını mahcup bir şekilde elinde tutarak, elinde sıcak bir patates ile Rubicon nehrini geçen Sezar gibi yanaştığı, minbere benzer düzeltme masaları bulunmaktaydı. Her birinde elektronik durum panoları, ihtisaslaşmış kütüphaneler ve veri terminallerinin bulunduğu bölümler şunlardan oluşmaktaydı: Şehir, Ulusal, Washington, Latin Amerika, Batı Avrupa, Doğu Avrupa ve S.S.C.B., Orta Doğu, Güney Asya, Doğu Asya, Afrika, Bilim, Sanat, Finans ve Yazı İşleri. Bölümlerden bir tanesinin tamamı ad hoc (özel amaca mahsus) olarak tanımlanmıştı ve işleri toparlamak ve boşluk doldurmak için kullanılıyordu. Diğer gazetelerdeki dizgi odalarının aksine, The Sun'ın dizgi odası sakin ve düzenliydi. Bir tarafında sessiz bir avlu vardı, diğer tarafından ise şehrin upuzun bir manzarasına bakılıyordu.

Tavanları delen spiral merdivenler bölüm şeflerinin, köşe yazarlarının, editörlerin ve yayımcının beşinci kattaki bürolarına çıkıyordu.

Bir zamanlar Isaac Penn'e ait olan Harry Penn'in bürosu bir binanın uzun kenarının yarısını kaplıyordu. Burası, bir zıpkın koleksiyonunu

barındıran, dünyanın tek kapalı mekânıydı muhtemelen.

Nadide zıpkınlar duvarlardaki raflara dizilmişti. Bunları denemek isteyen biri çıktığı vakit, Penn bunlardan birini alır ve en harika balina avlama teknesi pruvasına benzetilmiş bir odaya girerdi. Az ilerde, yaklaşık otuz adım ötede, çekicilerle getirilen tahtadan yapılmış balina modelleri vardı. Altıncı katta iletişim, bilgisayar, faks, toplantı ve yönetim kurulu odaları bulunuyordu. Yedinci kat ise olağan odalardan ve bir restorandan oluşmaktaydı. Sekizinci ve dokuzuncu katlarda kütüphaneler vardı. Bunlarda açık raflar üzerine dizilmiş veya bilgisayarlara aktarılmış birkaç milyon cilt kitap, tüm belli başlı gazeteler, dergiler ve haritalar muhafaza ediliyordu. Uzman kütüphaneciler, sınırsız gibi görünen bir bütçe ile burayı idare etmeye ve güncel tutmaya çalışıyorlardı. Referans eserlerinin her biri ise birer dünya harikasıydı.

Çatı katında bir konser salonu, bir sera, bir güneş güvertesi, bir gezinti yeri ile limanı, köprüleri, muhteşem şehir manzarasını ve Monmartre’nin üstündeki gökyüzünden de daha mavi olan masmavi gökyüzünü gören bir de açık hava kafeteryası vardı. Burada bayraklar dalgalanır, gazetenin, yazın enerjiyle ve zarafetle çalıştığı öğleden sonraları ve akşamlarında bazen bir keman kuarteti çalardı.

The Sun binası öylesine mükemmel bir şekilde yapılmış ve öylesine enerji doluydu ki uzaktan bakan bir insan onun canlanmak üzere olduğunu rahatlıkla hayal edebilirdi. Isaac Penn’in denizleri dolaşıp servet toplayan gemileri gibi, The Sun’ın yazarları ve muhabirleri de gazeteyi gördükleri ve yaşadıkları tüm mucizelerin anılarıyla besliyorlardı. Her zaman ya The Sun ya da The Whale çalışır durumda olduğu için, binanın ışıkları hiçbir zaman söndürülmezdi ama söndürülse bile her zaman binayı görecek kadar ışık olurdu; çünkü söylendiğine göre, 125 yılın ışığı ve duruluğu, keresteleri ve kemerleri kaplamış, onların içine nüfuz etmişti bir kere.

The Sun’ın sosyal ve ekonomik organizasyonu da en az fiziksel karargâhı kadar mükemmeldi. Belki de Isaac Penn’in bulaşıkçı olarak yaşadığı günler nedeniyle Penn ailesi, asgari ücretin yüksek olması gerektiğine inanmışlardı. Başmakaleler ısrarla güçlü kuvvetli kişilerin refahı fikrine ve hükümetin karmaşık kayırma entrikalarından fazla bir farkı olmayan sosyal programlarına çatmaktaydı. Bu yüzden de, liberal çevrelerde sürekli eleştiriliyorlardı.

Diğer taraftan, aşırı yüksek asgari ücrete de aynı şekilde karşı çıkıyorlardı (Onlara göre, çok ve iyi çalışmanın bir ödülü olmalıydı; muhafazakârların, böyle yüksek ücretlerin işsizliği arttıracağı ve girişimcilik dürtülerini körelteceği yönündeki görüşlerine de bu İkincisinin finanse edilebileceğini ve daha çok gelir eşitliği sağlandığı, daha az sosyal yardımlaşma yükü altına girildiği ve bunlarla birlikte işletme vergilerinde indirimler yapıldığı takdirde, bu sorunun altından kalkılabileceği karşıt teziyle yanıt veriyorlardı).

Penn ailesi Binky ailesinin yüzde biri kadar bile zengin değildi ve insanları öğütme makinesine atarak servet yapan Binky ailesi aksine, Penn ailesi hiç bu tür işlere girişmemişlerdi. Birincisi, The Sun'da çalışan herkes, ister bir saat çalışan mutfak komisi olsun, isterse Harry Penn'in kendisi olsun, tamamen aynı ücret ve menfaat paketinden yararlanıyordu. Ve bu paket, gazetedeki her işi iyi bir ödül hâline getirecek kadar iyi bir paketti. 'The Sun'da çalışan herkes, emeklilik, sağlık hizmetleri, bodrum katındaki spor tesislerinden faydalanma, kafe ve restorana girme açısından eşit haklara sahipti. Herkes cömert eğitim imkânlarının avantajlarından yararlanabiliyor, buna müzik derslerini de katabiliyordu. Buna rağmen, çok çalışmak ve bu organizasyon içinde ilerlemek için pek çok neden vardı.

The Sun'ın işleyişinde, balinacılık girişimi örnek alınmıştı. Tüm masraflar ödendikten ve herkes ücretini aldıktan sonra elde kalan kâr, karmaşık bir hisse sistemine göre paylaşılıyordu. Sadece gazete çalışanları bu hisselerden satın alabilirlerdi ve bunlar ne miras ne de devir yoluyla başkalarının eline geçebilirdi. Gazeteye katılan herkes, beş hissenin sahibi olurdu. Ondan sonra, her terfi edişinde beş ve çalıştığı her yıl için de bir ilave hisse alırdı. Yirmi tane terfi kademesi vardı ve kıdeme önem veriliyordu. Örneğin, mutfakta çalışan bir hizmetli birinci yılını doldurduğunda, normal olarak altı hissesi olurdu. Personelde altı yıl çalıştıktan sonra (sekizinci kademeden girmiş olan) Hardesty Marratta, on ikinci kademeye yükselmişti. Böylece, ilk başta sahip olduğu beş hisseyle birlikte, terfi düzeyine göre birikmiş olan altmış hisse ve çalıştığı beş yıl için verilen beş hisseyle birlikte tam yetmiş hissesi olması gerekiyordu ama onun seksen hissesi vardı çünkü her biri beş hisse değerinde iki liyakat ödülü almıştı. Harry Penn (on yaşında getir götür işi yaparak gazetede çalışmaya başlamıştı), hayatının tam seksen beş yılını gazeteyle geçirmişti. Doğal olarak, yirminci terfi düzeyinde bulunuyordu. Beş orijinal hissenin

sahibiydi ve genç ve ödül kazanabilecek yaşlardayken (bu ödüller baş editör ve yayımcılara verilmezdi), tam on ödül kazanmıştı. Bu da onun tam 240 hisseye sahip olduğu anlamına geliyordu. Bu miktar, bir mutfak komisinin altı hissesinden oldukça fazlaydı ama Hardesty'nin 80 hissesinden de aman aman fazla sayılmazdı. Gazetede on yıl boyunca çalışmayı sürdüren bir mutfak komisi (en azından maaş ve kârlar açısından bu çok mümkündü), mutfak denetleyicisi olarak iki terfi seviyesi atlayabilir, yaptığı bir salatadan veya mercimek çorbasından dolayı veya örneğin, Craig Binky'nin hız yapan limuzininin önünden bir bebeği kurtardığı için bir ödül kazanabilir ve böylece toplam otuz hissenin sahibi olabilirdi. Bu, sadece yükselme şevkini değil, üretkenliği de kamçılayan bir sistemdi. Hisse sayısının sabit olmaması, buna karşın ve her yıl biriken kârın sınırlı olması nedeniyle (sonu olmayan kâr konusu nedeniyle uykuları kaçan tek kişi olan Craig Binky'ydi, bunun mümkün olması için ekonomistlere ve büyücülere başvuruyordu), daha fazla çalışmak herkesin menfaatineydi. Bunu sadece daha fazla kâr elde etmek için değil, mevcut personel sayısının ve buna bağlı olarak hisse sayısının belirli bir seviyede tutulması için yapmaları gerekiyordu.

The Sun çalışanları ellerinden gelen en iyi şekilde gazeteye hizmet etmek istiyorlardı, bunu sadece menfaatleri gerektirdiği için değil, The Sun'ın güzel ve adaletli bir yer olması nedeniyle yapıyorlardı ve bunun böyle olduğunu, bir manzaranın güzelliğini seyrederken hissettikleri gibi hissediyorlardı. Çalışanların böyle hissettikleri bilinirdi ama daha da güzeli, onların sabah ve akşam gazeteye gidip gelirken verdikleri görüntü de mantıksal açıdan baktığınızda, bunu apaçık belli ederdi.

The Sun'ın kayda değer eşitlikçi ve etkili sosyal sistemi, ne silah zoruyla ne Fransız yerel idaresi veya devrimcilere özgü bir şiddet ve zulümle ne de British Müzesindeki bir okuyucunun hayalindeki gibi gerçekleşmişti; tamamen on dokuzuncu yüzyıl Amerikan balina avlama teknesindeki uygulama esas alınmıştı.

The Sun gazetesinin sıkıcı olmamasının nedeni büyük çapta onun, enerjik ve olağandışı rakibiyle ilintiliydi.

Rupert Binky bir zamanlar Harry Penn'e karşı ünlü bir meydan okumada bulunmuştu. Alabaster Kulübü'ndeki dostlarına ve başmakale sayfasında, The Ghost'un The Sun'ı bin yılın başında ortadan kaldıracağını söyleyerek böbürlenmiş, eğer dediği çıkmazsa kendisini ağırlıklara

zincirleyerek New York'un en yüksek köprünün üzerinden atlayacağını iddia etmişti. “Bin yılın başında herkesin göreceği gibi, The Sun'ı gömmeyi başarırsak, o zaman Harry Penn de kendisini zincirleyip aynı şeyi yapabilecek mi?” diye basın yoluyla sormuştu.

“Hayır,” diye yanıt vermişti Harry Penn, kendi başmakale sayfasında.

“Ve ben Rupert Binky'yi, nehirlerimizdeki deniz trafiğinin selameti açısından verdiği bu sözü tutmaktan af ediyorum. Çünkü eğer Mr. Binky tepeüstü atlarsa, Billy Mitchell* türü bir zekânın, ne yaptığını bilmez bir gösterisine tanık olmuş oluruz.”

Hemen sonra Rupert Binky Oxford'daki İsis nehrindeki kızgın bir kuğu tarafından öldürülmüştü. Zorlu bir yarıştan çıkan bir grup yorgun Magdalen Koleji kürekçisi, onun son sözlerini duymuşlardı.

Binky ölürken “The Sun'ı ezin,” demişti. Bu sözler, onların düşündüğü gibi mistik ve yüksek anlamlı bir ifade şekli olmaktan çok uzaktı ve torunu Craig Binky'nin derhâl kavradığı belirli bir talimattı. Craig Binky, sanki kuğu Harry Penn'in emrinde çalışan eğitimli bir katilmiş gibi büyük babasının intikamını almayı görev edinmişti.

Binky'nin elindeki imkânlar sınırsızdı. İlk önce, Binky katrilyonlarının sahibi ve The Ghost tirajını sağlayan temelin kurucusuydu. Ama sırf bunlarla The Suna hücum etmek, doğal bir rakibi tartaklamaktan daha etkili olmazdı. Craig Binky, The Sun'ın zaman zaman karşılaştığı şanssızlıkların kendi stratejilerinden kaynaklandığını düşünüyordu; aslında o durumların nedeni, Binky'ye ve pek çok kişiye görünmez olan devasa bir varlık, değişen zamanın kendisiydi. Ustalık ve sanatkârlık gerektiren pek çok alanda daralmalar olmuştu; halk da eski bildiğimiz halk değildi. Nüfusun çoğunluğu uyanık olduğu saatlerin en az üçte birini oturarak geçiriyor, televizyonda gördükleri hiçbir şeye tepki veya direnç göstermiyordu.

Ahlak kuralları ile örf ve gelenekler öylesine rasyonel ve yenilikçi bir hâl almıştı ki eskiden yaşamış olan suçlular ve fahişeler canlandırılıp yeniden dünyaya getirilmiş olsalar herhangi bir sınırlama veya tekdirle karşılaşmayabilirlerdi. Nitekim Peter Lake gibi bir suçlu, sistemin şerefsizliği ve ahlaksızlığı karşısında müthiş bozulur ve insanların doğru ile yanlış arasındaki farkı görmeyi reddetmeleri karşısında da yönünü şaşırırdı. Şehir çürümüştü ve anarşi öyle boyutlara ulaşmıştı ki sonunda yeniden yapılandırma adacıklarının oluşmasına izin veren ortamlar yaratılmıştı. Bu adacıklar giderek de artıyordu. Bunlar, temiz olmayan bir su içinde

yükselen mercan adaları gibiydi; yavaş yavaş yükseliyorlardı ama onları yukarıya taşıyan güç sayesinde sonunda yüzeye çıkıyorlardı.

The Sun, Craig Binky'nin kendisini akıntıya teslim eden bir balık gibi yüzdüğü o kabaran denizlerin tehdit ettiği işte böyle bir adaydı. Harry Penn azgın suların karşısında bir kaya gibi dikilirken, Craig Binky köpüklerin arasında dönüp durarak gününü gün ediyordu. Bir rock dansçısının en yeni ıslak görünümüyle ilgili bir The Ghost makalesi; The Sun'da yer alacak ayın sömürgeleştirilmesiyle ilgili bir yazıya kıyasen, on bin misli daha fazla sayıda okuyucu bulabilirdi. Nitekim The Ghost'un krem karamelin afrodizyak özellikleriyle ilgili bir araştırması, elektronik müziğin yeni ve gelecek vadeden uygulayıcılarıyla ilgili bir The Sun dizisinin tamamından daha çok gelir sağlamıştı.

Bütün bunlara rağmen The Sun büyümeye devam etmişti. Ama Harry Penn, The Sun'ı sadece azınlıkta kalan dikkatli ve akıllı bir okuyucu kitlesiyle paylaşmaktan mutlu değildi; çünkü o gazetenin sadece yaşamasını değil, zafere ulaşmasını istiyordu. Gerçi The Ghost tam bir baş belasıydı ama bunun The Ghost ile bir bağlantısı yoktu: Harry Penn'in bu isteği onun düzen anlayışıyla ve dünya görüşüyle ilintiliydi. Harry Penn, The Sun'ın The Ghost ile ve onun temsil ettiği her şeyle mücadele etmek ama bunu kendi şartlarıyla yapamasa da kendi belirlediği zeminde yapmak istiyordu. O nedenle, adamlarını sıraya dizmiş ve onları Craig Binky ile savaşmaya göndermişti. Ama The Ghost taktiklerini uygulayamadıkları ve bazı pis istekleri karşılayamadıkları için, sürekli çekincede kalarak mücadele etmişlerdi. Bu eşitsizlik, yine de onların hayal gücünü körüklüyordu.

Yeni sayfalarındaki görünümüyle bir tutarlılık ve ciddiyet modeli olan The Sun'ın yazı işleri bölümü, daha geniş bir yelpazeyi kapsıyor ve âdeta birbiriyle savaşan hizipçi gruplara bölünmüş bir parlamento görünümü veriyordu. Editoryal I sayfasında, dünya üzerindeki diğer itibarlı gazetelerde olduğu gibi aklı başında, saygın ve seçme değerlendirmeler yer alıyordu. Sadece The Sun'da çıkan değerlendirmeleri anlamak daha zor olurdu; çünkü onun politikaları son derece değişken, pratik ve nevi şahsına münhasırdı.

Editoryal II sayfasının tamamı, Sağ partinin tamamı öngörülebilen görüşlerini, genellikle çok takdir edilen ve zekice bir şekilde yansıtması için ayrılmıştı. Editoryal III sayfasının tamamı ise Sol partiye verilmişti. Buna karşın, Editoryal IV sayfası tartışmalı bir sayfaydı; çünkü bu sayfada The

Sun’ın köşe yazarları ve konuk yazarlar, herhangi bir hakaret davası veya doğabilecek başka sonuçlara aldırmadan yazmaları için teşvik edilirlerdi. Buna rağmen, zaman zaman yazılı olmayan bazı kurallar gereğince, istismar ve tahrik unsurlarının iğneleyici ve kışkırtıcı olabilecek makalelerden ayıklandığı da olmaktaydı. Şu anda soyadı Marratta olan Virginia Gamely’de işte bu Editoryal IV sayfasında yazarak şansını zorlamaya başlamıştı.

Önce işe hafiften girişmişti ama kısa süre içinde nereden kaynaklandığını bilmediği bir dürtü oluşmuştu. Bu şaşırtıcı bir durum değildi; zira Coheeries Gölü’ndeki evleri kaplayan ve çevreyi kabaran beyaz bir denize çeviren en büyük tipi fırtınaları da her zaman, hemen hemen göze görünmez olan küçük ve geçici kar üfürmeleriyle başlardı. İlk önceleri, Virginia’nın köşe yazılarını kimseler fark etmemişti; çünkü bunlar genellikle içinde yaşayanların gözüne olduğundan daha korkunç görünen ve bir bütün olarak algılayamadıkları bir şehirle ilgili minnettarlık yazılarıydı. Bu şehrin güzelliğindeki ironi, onu yaratanların bu güzelliği göremiyor olmalarıydı; çünkü bu kişiler koşuşturmakla ve kavga etmekle meşgullerdi ve minik böcekler gibi onun içinde kaybolmuşlardı.

Virginia, unutulmuş mimari eserleri ve insana esin veren manzaraları araştırmak için çıktıkları yürüyüşlerde çoğu kez Hardesty’ye ve Marko Chestnut’a eşlik ederdi. İlgilendikleri bir konu bulduklarında, Virginia hemen bir köşeye, çalılıklarla kaplı bir arsaya veya taş merdivenlere çekilir ve onları çalışırken izlerdi. Çizimler yapıp notlar alırken, o da gözlerini ya onlara veya yakınlardaki bir başka sahneye dikerdi. Örneğin, akşamüstü ışıklarının kırmızı taştan inşa edilmiş oymalı bir bina cephesi üzerindeki yansımasını izler ve ışıkla taşın aynı şeffaf akıntı içinde bir ileri bir geri gidip gelen iki deniz yelpazesi gibi birbirlerine âşık olduğunu hayal ederdi.

Trafikte, şimdiki anın üzerine örtüler seren ve kendi çocuklarını kucakladığı gibi bu sahneye de sarılmasına izin veren beyaz bir ses duyar, onu fetheden ve kendinden geçiren zaman ile kavga ederdi.

Virginia, zamanın verdiği korkunç acıyı insanın ancak aşk yoluyla hissedebileceğine ve onu ancak bu yolla tam anlamıyla durdurabileceğine inanıyordu. Sazlıkların yeşil öbeklerinin rüzgârla salınışlarını, bunlar tamamen hareketsiz kalana ve bir çerçeve içinde sabitlenene kadar izliyordu. Sonra da yürüyerek The Suna geri dönüyor, Craig Binky ve onun okurlarını deliye döndüren yazılar yazıyordu; çünkü Virginia dünyayı, bir

şeyin bir diğerine bağlı olduğu maddesel bloklardan oluşan bir sistem olarak değil, tam tersine ruhun muhteşem bir hayali olarak görüyordu. Bir yazısında eski polis karargâhı binasının kubbesi ile binanın ‘bu kubbenin şekli sayesinde şehri nasıl seyrettiğini’ anlatmış; “Çünkü izahı güç birer mucize olan renklerin dışında, imgeler de şekiller olarak aktarılır ve algılanır. Algılayan ve aktaranların kendilerinin de ışığın niteliklerinden türeyen, tanınabilen ve sabit olan bir şekli vardır. Nihayetinde, bizim gözümüz vasıtasıyla gördüğümüz şey, bu kubbenin ta kendisidir,” diye yazmıştı. Bu yorumlarda, ayrıca sabah ışığındaki havanın niteliğini tasvir etmiş ve buradan da aynı anda hem metafiziksel hem de duyusal düzeye geçerek, nihai amaç, simetri, güzellik, Tanrı, şeytan, denge, adalet ve zaman hakkında yazarak devam etmişti. Bu Coheeries’e özgü bir özellikti. Onlar her zaman doğa ve din konularında çok ciddi olurlar, on dokuzuncu yüzyıl Alman filozoflarının sabrıyla ve yoğunluğuyla konuşurlardı.

Harry Penn bu yazıların ilkini okuyunca Virginia’yı bürosuna çağırdı.

“Bu yazıların yüzünden,” dedi doğrudan, “The Sun’ın korkunç saldırılara maruz kalacağının farkında mısın?”

Virginia o kadar şaşırmıştı ki hiç sesini çıkaramadı.

“Farkında mısın?”

“Hayır,” diye yanıtladı. “Saldırılara mı? Hangi nedenden dolayı? Kim?”

Harry Penn gözlerini bir an için kapadı ve kendi şüphelerini doğrular gibi başını salladı. “Otur,” dedi ve bir baba gibi, pek çok kişinin zihin gücünü doğanın üzerinde tuttuğu bir şehirde entelektüel mücadelelerin ne kadar vahşice yapıldığını anlattı ona. “Çoğu insan,” dedi, “çıkmaz ve acılı sokaklara dalarak kendilerini üzen sonuçlara varırlar. Senin gibi birinin onlara bir konuşma balonu içinde söyledikleri, onların hiç hoşuna gitmez. Kişinin kendisi deneyimlemediyse onun vahye inanmasını bekleyemezsin. Bunu yaşamayan kişiler, sadece mantığı bilirler. Ve vahiy dediğimiz şey farklı bir olay olduğu ve mantıkla izah edilemediği için, sana asla inanmayacaklardır. İşte dünyadaki büyük bölünme budur ve her zaman da bu olmuştur. Mantık ve vahiy birlikte gittikleri vakit, işte o zaman ne olur biliyor musun? Muhteşem bir çağ. Ama şimdi şehirde mantık galebe çalıyor. Senin yaptığın gibi başka bakış açılarından yola çıkarak veya başka vasıtalar kullanarak münakaşaya girişmek huzur bozar. Sana saldırırlar. Belki de bu yazdıklarını din bölümüne sunar ve bunları vaazlarla birlikte yayımlarsak, bu kadar çok tartışma yaratmazlar...”

“Ne tartışması?” diye araya girdi Virginia. “Herhangi bir tartışma olmadı ki.”

“Ama olacak.”

Virginia buna inanmakta zorlanmıştı.

“Sen neredensin genç bayan?” diye sordu Penn.

“Coheeries Gölü’nden. New York’a geldiğim vakit Jessica ile birlikte sizin evinizde kalmıştım. Siz Japonya’daydınız.”

“Küçük Virginia Gamely sen misin yoksa?”

“Artık değil,” dedi Virginia gülümseyerek, ona baskın çıktığını hissediyordu.

“Fark etmemiştim,” dedi Harry Penn doğrudan ona bakarak.

“Yazıların çıktıkça onları ilgiyle okuyacağım.”

“Aslında, ben sizi hatırlayamadım,” dedi Virginia.

“Seni son gördüğümde,” diye yanıtladı Harry Penn, “sen çok küçük bir çocuktun. Hatırlamaman doğal.”

Harry Penn’in öngörüleri doğru çıktı. Sanki şehrin çocuklarına baldıran zehri içmelerini önermiş gibi, Virginia’ya dört bir yandan saldırılar geldi. The Ghost, onu kıyasıya eleştirmek için dünya haberlerini görmezden gelerek ön sayfasından saldırdı; The Sun, ‘dinsel gericilik’ yaptığı için eleştiriliyor, “Bu tür şeyler için mahkeme kararları var ve çağdaşlık ve sağduyu adına bunların bastırılması gerekir,” deniyordu. Craig Binky’nin düşüncesi bu merkezde değildi (zaten ne gibi fikirleri olduğunu çoğu kez kendisi de bilmezdi) ama insanların bu şekilde düşünmekte olduğunu sanıyordu. Diğer yayınlar da kızın dişiliğini ön plana çıkarmışlar ve bunu, nahoş ve aşağılayan bir tarzda yapmışlardı. Bunun nedeni de yeni olduğu için bu yorumların onun kariyerini etkilemeyeceğini düşünmeleriydi. Bu tür hatalar genellikle savaş zamanlarında yapılırdı.

Virginia, Mrs. Gamely’nin geceleri tabancasını alıp çapulculara ateş ettiğine tanık olmuştu ve kendisi de pek çok açıdan annesine benziyordu. Tabii ki bu seçtiği yolun akıllıca veya doğru olduğunu göstermiyordu. Belki ikisi de değildi ve bu, çok daha cesur bir adımdı. Tedbir almadan düşmanlarını üstüne sıçratmıştı.

The Ghost’tan bir köşe yazarı da The Sun’da düzenli olarak çıkan bu karmaşık yazıları yol-yöntem açısından sorguluyor, “Sokaktaki milyonlarca adam (adları Hincky, Lester, Jocko, Alphonse veya John olabilir), The Sun’ı teslim alan bu mistik-dinsel saplantıyı ne derecede anlayabilmektedir?”

diyordu. Kısa süre sonra Harry Penn, deri kaplı eski çalışma masasının üstünden baktığında, Praeger de Pinto ve Hugh Close'u karşısında buldu. Baş editörü ve baş redaktörü, Virginia'nın The Ghost'a yazdığı yanıtı yayınlayıp yayınlamamayı tartışıyorlardı.

"Mr. Penn," diye yalvardı Hugh Close, "biz bu yazıyı, Editoryal IV sayfası dışında hiçbir yerde yayınlayamayız. Hayır, hayır, orada bile yayınlayamayız." Üstünde "Ey Ghost, nerede senin iğnen?" yazılı olan bir sayfayı havaya doğru kaldırdı. Bu süre boyunca Praeger de Pinto sessizce bekliyordu.

"Lütfen şuna bir bakın, efendim," diye yalvardı yine Close. "Şu satırlara dikkatinizi çekerim: 'The Ghost'un entelektüelleri tarafından bir anlık bir kabul görmektense, zehirli tırnakları olan bir kedi tarafından parçalanmayı yeğlerim... Myron Holiday, Wormies Bindabu ve Irv Lighningcow gibi adamlar, götlerini dirseklerinden ayırt edemezler, nerede kaldı gerçekleri görmek. Örneğin, daha dün, Myron Holiday, köşesinde Oliver Cromwell'in ünlü bir boğa güreşçisi olduğunu ve stratejik bombalamanın ilk kez 1812 Harbinde uygulandığını yazdı... The Ghost'un rasyonalistleri, karanlıktan beslenen ve güneş ışığında kuruyan mekanik hayvanlardır. Bunlar bir süt şişesinin yirmi adım yakınından geçerlerse, şişenin içindeki süt ekşir. Bunlar sürekli sigara içen paçoz kadınlarla dolu kokteyl partilere giderler, yüzmeyi bilmezler, çocukları korkuturlar ve kitapçılarda mastürbasyon yaparlar.' Bu tür şeyleri yayımlayamayız. Bu kadının fırçası çok fazla boyuyor."

"Ancak," dedi Harry Penn, işaret parmağını bir babanın yaptığı gibi uzatarak, "söyledikleri tamamen doğru. Bu yazıyı ön sayfaya koy."

"Ama Mr. Penn," diye yakardı Close. Tam bir doğruluk ve erdem abidesiydi ve bu yazıdaki gibi özensiz, çok kapsamlı saldırılar onun doğasına aykırıydı. "Bizi kahrolası bir savunmasızlığa sürüklüyor!"

Praeger de Pinto gülümsemesini saklamak için pencereye doğru döndü. Harry Penn'i ondan daha iyi tanıyan biri yoktu.

"Close, patavatsızlıklarımız bazen çok işimize yarıyor," diye bayat bir şaka yaptı Harry Penn. "Çünkü kaderimize kutsal bir varlık karar veriyor. Tanrı benim çobanımdır. Ben istemeyeceğim. O beni yemyeşil çayırlarda yatırır. Birinci sayfaya koy onu."

"Birinci sayfa mı?" Kazanamayacağını anlayan Close, kayıplarını azaltmaya çalışıyordu.

“Birinci sayfa.”

“Birinci sayfa mı?”

“Nesin sen? Bir papağan mı?”

Virginia o sırada çatı bahçesinde volta atıyordu. The Sun insanları işten atıyordu ve o da çok ileri gitmişti. Kafa tutmak ile pişmanlık arasında öylesine gidip geliyordu ki kendini bir geminin, elli derece eğimli direğinin tepesindeki gözcü yerindeymiş gibi hissediyordu. Praeger yüzünde ciddi ve donuk bir ifadeyle ona yaklaşınca, aklına en kötü olasılıklar geldi.

Praeger bir an ona baktı, dayanacak hâli kalmamıştı kızın. Sonra da Harry Penn ile birlikte, onun kalem kavgasını ön sayfada yayınlamaya karar verdiklerini söyleyerek onu havalara uçurdu. Ama kıl payı kurtulmuştu; bundan böyle tehlike içinde yaşamak isterse nitrogliserin yüklü bir kamyon kullansa daha çok para kazanırdı. Buna rağmen Virginia, Mayıs güzeli edasıyla çatı bahçesinde bir uçtan bir uca gitti. Aşağıdaki dizgi odasına gidip haber verdiği Hardesty de ona dikkatli olmasını söyledi.

Dikkatli oldu; tüm o gün boyunca hem de. Ondan sonra, yine eski hâline döndü. Korkuyordu ama yine de tehlikeleri umursamadan şansını zorluyordu. Bu, Fransız ve Kızılderili Savaşlarının korkusuz akıncıları olan Coheeries insanlarının soyundan geliyor olmasıyla ilgiliydi belki de. Kendisini zaman gemisini derin ve berrak pervane sularına yakalanmış gibi hissetmesiyle veya her şeye kadir Allah’ın ve doğanın gücü konusunda bilgili, cesur ve inançlı biri olmasıyla bağlantılı da olabilirdi. Veya belki de biraz deli olmasıyla ilgiliydi.

Virginia’nın The Ghost entelektüelleriyle ve onları destekleyenlerle olan anlaşmazlığı kısa bir süre sonra çıkmaza girdi; çünkü iki taraf da birbirlerine fikirlerini doğrulamaktan çok batıran, mesnetsiz kocaman genellemelerle saldırmaya başlamıştı.

Yazdığı her makale, onun işten atılması konusunda hem The Sun’ın içinden hem de dışından baskıları da birlikte getirdi. Buna rağmen, Harry Penn her olayda araya girip onu korudu. Kimse bunu neden yaptığını anlayamıyordu, özellikle de kendi öz kızı Jessica The Sun’dan ve The Ghost’tan zaman zaman yaylım ateşi hâlinde sert eleştiriler alırken.

İlk ceza ertelemesinden sonra Virginia, kıl payı atlattığı tehlikenin titreşimlerini, aynen sirklerde bıçak fırlatan adamın yardımcısının, hareketsiz bir şekilde sırtını dayadığı tahtanın titreşimlerini hissettiği gibi hissetmişti. İkinci kez, ferahlama ve minnettarlık direkleri arasında gerili bir

hamağın üzerinde neşeyle sallanmıştı sanki. Üçüncü kez, bu iş giderek komik gelmeye başlamıştı ona.

Dördüncü kez, ‘Belediye Başkanı Bir Yumurtaya Benziyor. Nokta başlıklı yazısından sonra bir ceza alacağını biliyordu. Ve ‘Craig Binky ve Zihinsel Çıplaklık’ yazısından sonra ise bir ceza almadığı takdirde çok şaşıracağını biliyordu.

The Sun’da hiç kimseye hiçbir vakit bu kadar saygılı davranamamıştı.

Dilediği her şeyi yapmakta özgürdü ve bir hafta içinde bir ömür yetecek kadar riskler alıyordu. İyi niyetli kişiler, ileri yaşından dolayı Harry Penn’in delice işler yaptığını söylüyordu. Bu gevşek dillilere göre, Virginia onun metresi olmuştu. Ama Harry Penn temkinli ve iki dirhem bir çekirdek olmayı sürdürdü. Her zaman tüvit takımlar giyiyor, yolu kirleten köpekleri korkutmak için kullandığı altın kabzalı, abanoz bir baston taşıyordu. Ara sıra bir zıpkın fırlatacak kadar sağlam olmasına rağmen, bir metres tutamayacak ve hatta bunu denemeyecek kadar yaşlı olduğu da bir gerçekti. Virginia Gamely’ye olan ilgisi de bir sır olarak kaldı.

…VE THE GHOST

Bakınız; The Ghost’u belirli bir düzen içinde anlatmanın doğru bir yöntemi yoktur, nereden başlayacağınızı bile bilemezsiniz. The Ghost, zaman içinde döngüsel ve gür sesli olmuştu ve tam anlamıyla bir karmaşa içinde tasarlanmıştı. Ona destek veren kişiler, sınırsız sayıda delice işler isteyen son derece ciddi insanlardı. Örneğin, bir keresinde gazete, iki hizipçi gruba ayrıldığında çok önemli bir kriz yaşanmıştı. Gruplardan biri beyaz şarabın balıklardan yapıldığını, diğeri ise yapılmadığını iddia ediyordu ama beyaz şarabın neden yapıldığını her iki grup da söylemiyor veya söyleyemiyordu.

Aynen Huguenot ve Wallonlar gibi birbirlerinden uzak durmuşlardı ve işbirliği yapmamaları nedeniyle, The Ghost sekiz veya dokuz ay boyunca sayfalarda boşluklar, eksik resimler, makaleler ters veya yanlamasına basılmış olarak piyasaya sürülmüştü. Craig Binky danışmanlarıyla durumu görüştükten sonra yine bildiğini okudu. Yönetim kurulunu yeniden çağırarak şu açıklamayı yaptı: “Beyler, ‘Akordeon Düğümü hikâyesini bilirsiniz sanırım. Kısa Pepin, kendisine verilen Akordeon Düğümünü çözememişti. O yüzden onu yaktı; aynen Rusların Balkabağı Köyünü yaktıkları gibi. Ben de aynı stratejiyi uygulamayı planlıyorum, tabii içinde bulunduğumuz, kulağa daha hoş gelen çağımıza uygun bir hâle getirerek.”

Sonra da The Ghost’un on bir bin çalışanını tek tek işten atma işine girişti. Ertesi gün The Ghost binasında, fareler de dâhil olmak üzere kimsecikler kalmamıştı. Craig Binky her birine üç yıllık işten çıkarma tazminatı vermemiş olsaydı, böyle bir olay tüm çalışanların ona karşı bir husumet içine girmesine neden olabilirdi.

Bir ordu dolusu profesyonel iz sürücü Fransız ve İtalyan Riviera bölgelerine akın ede dursun, beş veya altı hafta boyunca The Ghost ve şubeleri, bir mağaranın içindeki aysız bir gece gibi karanlıklar içinde kaldı.

Craig Binky aslında basit bir ders vermişti. The Ghost’un editörü ve yayımcısıyla yaptığı mülâkattan sonra Virginia’nın özetlediği gibi: “Fazla güç insanı gülünç durumlara düşürür. Bu, güçlü kişilerin genellikle aşırı kibirlerinden dolayı yerlerini kaybettikleri politika alanı için de bir melek görse bile çoğu kez soytarılarla ilgili bir hikâyeyle geri dönen adam

örneğinde olduğu gibi din alanı için de geçerlidir. Gazetecilikte de durum aynıdır. Dünya için bir ayna olmak, dünyanın ne olup olmadığını söyleyenleri aptal durumuna düşürür. Tabii ki insanlar her zaman neyin ne olduğunu veya ne olmadığını söyleyerek bazı riskler almalıdırlar. Ama bunu doğanın içindeki yerlerinin bilincinde olmadan yaparlarsa aynen Craig Binky'nin yaptığı gibi 'beyaz şarap balıktan veya herhangi başka bir memeliden üretilmez. Olmamış kabakların suyundan üretilir, tarzında özenli yargılarda bulunmak gibi olmayacak şeyleri başlarına getirirler."

Ama The Ghost'un yönetim kurulu, Binky'nin katrilyonlarından çok çekiniyorlar ve başkanlarına ters düşmekten korkuyorlardı.

Zaman zaman ona şunu yapma, bunu yapma dedikleri oluyordu tabii ama bunu her zaman bir bahçe sıçanı sesiyle söyleyebiliyorlardı.

Binky'nin onların üzerindeki gücü hemen hemen mutlaktı.

Örneğin, adlarını Britannica Ansiklopedisinin cilt kapakları üzerindeki rehber sözcüklerle değiştirmelerini söylemişti onlara.

Ansiklopedileri çok sık incelediği için bu şekilde onların kim olduklarını daha iyi hatırlayacaktı. Onlar da hiç istememekle birlikte Bibai Coleman, Hermoup Lally, Lalo Montpar, Montpel Piranesi, Scurlock Tirah, Arizona Bolivar, Bolivia Cervantes (tek kadın üye), Ceylon Congreve, Gereniales Hume, Newman Peisistratus, Rubens Somalia ve Tirane Zywny adlarını aldılar. Bunların sonuncusu, unvanını fare yakalayan türde bir köpek olan Zywny ile paylaştığı için sonsuz bir utanç duygusu içine girmişti. Craig Binky, aylık yönetim kurulu toplantısına Alertu ve Scroutu adındaki görme özürlü iki korumasının arasında girdi. Her zaman olduğu gibi, kurulun kabul etmeye mecbur olduğu (ve mermiler adını verdiği) bir dizi yeni teklif ve projeyle gelmişti.

"Her şeyden önce," diye başladı. "Sizi buraya davet etme onurunu verdiğim için kendime teşekkür etmeliyim. Açıkça söylemek gerekirse demek istediğim şu ki sizinle görüştüğüm için ne kadar iyiyim! Şu güzel güne bir bakın! Güneş ağlayarak sızlayarak parlıyor ve her şey doğrulanıyor. Gördüğünüz gibi, size benim tarafımdan hitap edilmek ne büyük bir zevk, sizin dostunuz ve başkanınız olarak... her zaman ilgili, hiçbir zaman mutlu değil ve konuları tekrar tekrar görüşmekten çekinmeyen, dün, bugün veya yarın."

Sonra sandalyesini pencereye doğru döndürdü ve beş dakika boyunca dışarısını seyretti. Kurul üyelerinin onun arkasında hazır ol vaziyetinde

oturuyor olmaları onu hiç ırgalamıyordu. Onları bir saat boyunca bile bu durumda bıraktığı olurdu. Umurunda mıydı? Odaya girdiğinde terbiyeli bir şekilde onu alkışlamaları, bir teklif veya öneride bulunduğu vakit gözlerini kocaman açıp başlarını sallayarak onaylamaları, kendilerini onlara verdiği adlarla tanımlamaları, onun söylediklerini onun anlayamayacağı kocaman sözcüklerle tartışmaları ve örneğin kullanılmayan kasaların içinde mantar üretme gibi fikirlerinin ne kadar müthiş olduğunu söylemeleri için, her birine her yıl 200,000 dolar ödüyordu. Sandalyesiyle birlikte tekrar onlara doğru döndü.

"Lalo, Hermoup, Bolivia, Bibai, Montpel, Newman, Tirane, Ceylon, Geraniales, Arizona, Scurlock. Hepinizin burada olmasına sevindim, hepinizin hayatta olmasına da. Şimdi beni dinleyin. Evrende var olan her şeyi alsak ve bire bolsek, ne olur? Ne olacağını söyleyeyim. Her şey aynı kalır. O zaman, bunu birinin şimdi, tam şu anda yapmadığını nereden biliyoruz? Bunu düşünmek bile tüylerimi ürpertmeye yetiyor. Biri bizi sürekli olarak bire bölüyor veya birle çarpıyor olabilir ve biz bunu fark etmiyor olabiliriz!"

Herkes şaşırmış gibi yaptı, yanındaki kişiye dönüp baktı, tekrar dik bir şekilde oturmaya devam etti ve bundan sonra gelecek olan şeyi beklemeye koyuldu.

"Bugünün konularını sayayım istersem, numara A ile başlıyorum. Numara iki. Bunu düşündüm ama hoşuma gitmedi. Bana sorarsanız bunu pencereden aşağı atabiliriz, tamam işte bitti, gitti."

"İyi fikir," dedi Scurlock Tirah (asıl adı Finny Pealock idi).

"Numara L maddesi. Şirket örgütlenmesinde zamanın biraz gerisindeyiz. Marcel Apand bana geçenlerde Hindistan'da kurduğu küçük bir elektronik şirketinden bahsediyordu. Buranın tepeden tırnağa tasarımını yapacak bir iş okulu bulmuş ve yaptığı iş çok hoşuma gitti. O yüzden, gelecek Pazartesi'den itibaren The Ghost ana şirketi, kümeler, makrokümeler, mikrokümeler, potlar, minipotlar, makropotlar, mikropotlar, makronuggetler, süpemuggetler, bulboagregatlar ve pinglerle yeniden şekillendirilecek. Bazı bölümler başka kümelerle, potlarla, nuggetlerle, bulbo-agregatlarla ve pinglerle ilişkilenecek, diğerleri ise temelde değişmeyecek. Örneğin, ilan bölümünün gayrimenkul bölümündeki bir sekreter, ilan makronuggetinin gayrimenkul bulbo-agregatmın sekreterlik

potundaki bir ping olarak bilinecek. Bu, tabii ki aynı zamanda gelir getiren süpernuggetin bir bulbo-agregatı da olacak."

Yönetim kurulu üyeleri, yüzlerinde sinirli gülümseyişler, ayaklarıyla yeri tıklatarak, parmaklarıyla masanın üzerinde tempo tutarak ve bir oraya bir buraya bakarak oturuyorlardı. Ondan sonraki iki buçuk saat, ağızları sulanan diğerlerinin aç bakışları altında Craig Binky'ye yedi kap yemek servisi yapıldı.

Craig Binky bu süre boyunca bir manyak gibi fikirlerini arka arkaya sıraladı. Kendisinin evrenin merkezi olduğuna ve gelecekteki bin yıl sonra insanların yirminci yüzyılı 'Craig Binky'nin Çağı', müziğini ve sanatını 'Binky tarzı' veya 'Binkyesk' veya "Binkiotik" olarak hatırlayacaklarına gerçekten inanıyordu. 'Binkonyan', 'Binkeyz (böyle bir şey gerçekten de vardı) ve 'Binkritüd' gibi tanımlamalardan da hoşlanmıyor değildi.

The Ghost' un kendisi de kafa karıştırıcı bir olaydı. The Sun'ın ve diğer gazetelerin pek çoğunun aksine, bu gazete manşet yazarları tarafından çalıştırılıyordu. Yıllar boyunca, yaptıkları sansasyonel beyanlarının kazandığı başarı, bu kişileri âdeta kast sisteminin üst tabakasını oluşturan mandarinler hâline getirmişti. Üstelik bu adamlar yazılan yazıların atılan manşetlere uyması gerekmediğini de fark etmişlerdi. Örneğin, 'Manila'da Çaresiz durumda Bir Hastayı Öldürme' başlıklı bir hikâye, Norveç'teki inşaat sektörünün yükselişiyle veya Connecticut, Hartford'daki bir hipermarketle ilgili olabiliyordu. 'Kraliçe Londra'da Çıplak" başlıklı yazı aslında Iowa Üniversitesinde geliştirilen yeni bir tür böcek ilacıyla ilgiliydi.

"Afrikalı Playboyun İntiharı" manşetinin altında ise Harvardlı bir biyokimyacının Nobel Ödülünü kazandığı gün yaptığı konuşma metni yer alıyordu. The Ghost'un baş sayfası, boyalı basına özgü gazetelerden beklendiği gibi, baştan aşağı manşetlerden, çoğu kez de kırmızı harflerle yazılmış manşetlerden oluşuyordu. Ancak çok önceden ortadan kaldırdığı diğer bulvar gazetelerinden farklı olarak, bu gazetedeki manşetlerin altında herhangi bir hikâye yer almıyordu. Bunun da bir önemi yok gibi görünüyordu. Harry Penn, The Ghost'ta çıkan ve hiçbir açıklama içermeyen ve kendisinin de favorisi olan bir manşeti afiş hâline getirerek bürosuna asmıştı. Bu afişte büyük harflerle şöyle yazıyordu: "Ölü Model, Yarış Atından Davacı".

Her şeye rağmen The Ghost ve onunla birlikte milyonlar da büyümeye devam etmişti. Craig Binky'yi sanki bir melek koruyordu. The Ghost'un

editörüne ve yayıncısına inanacak olursak, böyle bir melek vardı. Bir keresinde Craig Binky, Harry Penn'in bürosuna fırtına gibi girmiş ve The Sun'ın derhâl kapatılmasını emretmişti. Bu cüretini izah etmesi istendiğinde de, bir meleğin kendisine geldiğini, bedeninin üstüne plastik ağlar attığını, idaresini hapsettiğini ve bu emri vermesini istediğini söylemişti. O sırada Harry Penn sert bir şekerleme yiyordu ve bu eylem ona bir hava ve olduğundan da ironik bir görünüm veriyordu. Düşünürken, zar atma kutusu içinde sallanan bir çift zar gibi, şekeri ağzında dolaştırıyordu. Sonunda, şekeri ağzında dolaştırmaktan vaz geçti. "Craig," diye sordu, "melek sana bir fatura verdi mi?" Odaya bir sessizlik çöktü.

Craig Binky'nin bu maniayı aşmadaki yetersizliği bir anda odanın içine sel gibi doldu. Sanki yüzlerce gümüş dolar, ceplerinden bir yol bulup, bir şelale gibi pantolonunun paçalarından aşağıya akmış, ayaklarının üzerinden yuvarlanarak tüm odaya yayılmıştı.

"Çünkü Craig," diye ısrar etmişti Harry Penn, "eğer elinde bir fatura yoksa bu iddianın geçerli olduğunu kabul edemeyiz."

Ama Craig Binky'nin pes etmeye niyeti yoktu; çünkü onunla ilgili olan her şeyin zaferle sonuçlanacağına inanıyordu. Harry Penn, hemen hemen yüz yıla yaklaşan hayatı boyunca kendi kendisinden bu derece memnun olan bir başka kişiyle karşılaşmamıştı. O yüzden onun çalımını bazen büyük bir cömertlikle, "Mr. Binky'nin bir şekilde isabetsiz olan zekâsı," sözcükleriyle tanımlıyordu. Kısmen diğer fikirleri ekarte etmek, kısmen de kendi görüşlerinin bilinmesini sağlamak için, The Ghost'un mektuplar sayfasını usta bir şekilde "Craig B." imzalı anonim bildirilerle dolduruyordu. Bu imza, onu ele vermese bile kullandığı belirgin üslup ve sözdizimi nedeniyle pek çok kişi bu mektupları kimin yazdığını tahmin edebiliyordu: "Craig Binky üçüncü katta çok fazla çeşme var diyor. Craig Binky bunların bazılarını kaldırın diyor." Sıklıkla öznenin aynı zamanda yüklem olarak kullanıldığı şu tür tuhaf cümleler kullanıyordu: "The Ghost, New York'un en sevilen gazetesi, Craig Binky tarafından yayınlanan ve düzeltilen gazete The Ghost tur." Bu kadar çok etkili insan tanıdığı, pahalı şaraplar (ve Sakhalindeki donmuş bir pınardan getirtilen bir su) içtiği ve bir tanesinin fiyatı on dört saatlik asgari ücrete bedel olan tostlardan (Almandin usulü tost, Jöleli Tost, Safand usulü tost) yediği için gurur duyuyordu. Kendisini gerçekten üstün kişi olarak görüyordu. Belki de bu yüzden düzenli olarak kendi onuruna bunu ispatlayıcı yemek davetleri veriyordu.

Buna rağmen Craig Binky ve The Ghost, Harry Penn ve The Sun için gerekli olan karşı denge unsurlarını oluşturuyordu.

Başka bir yerde, başka bir şekillerde bile olsalar, biri olmadan diğeri de olamazdı. Aslına bakarsanız bunlar, Printing House Meydanında birbirine bakan binalarda yaşıyorlardı.

Tüm ayların ve günlerin havası, New York'un Haziran ayındaki havasına benzeseydi, dünya bir cennet olurdu. Haziran ayının ilk günlerinde çoğunlukla önemli kararlar alınır, güç giderek büyür, şipşak savaşlar yapılır, aşk ilişkileri başlar ve biter. Craig Binky de bunları biliyordu. Öylesine harika bir gündü ki muhabirler tembel tembel güneşin altında oturuyorlar ve arıları izliyorlardı. Sakin bir opera müziği, huzurlu ve karanlık sokakları dolduruyor ve ağaçlar, yeni çıkan mücevher gibi yapraklarıyla erken yaz rüzgârını içlerine çekiyorken bir haberci, The Ghost helikopteriyle hava alanından geldi. Haberci, helikopter daha The Ghost'un çatısına inmeden piste atladı ve bacağını John Wilkes Booth tarzında incitmesine rağmen Craig Binky'nin bürosuna koştu.

Danışmayı geçerek yıldırım gibi Craig Binky'ye özel olan alana daldı. Alertu ve Scroutu kapının önünde kollarını kavuşturmuş bir şekilde ayakta duruyorlardı. Aralık duran kapıdan Craig Binky'nin içeride yönetim kuruluyla bir toplantıda olduğu görülüyordu.

Binky'nin sekreteri Betty Wasky, oturduğu yerden kalkarak bu yabancıdan sabırlı olmasını rica etti. "Bu adamlar görme özürlü," dedi mesaj getiren kişi, Alertu ve Scroutu'yu şöyle bir yoklayarak.

"Onları incitmek istemem." Bu tür güçlü konuşmalardan etkilenen Betty Wasky patronunun yanına gitti. Craig Binky mesajcıyı özel ofisine aldı ve beş dakika sonra etrafa emirler yağdırarak dışarıya çıktı.

Toplantıyı bitirdi ve şirketin uçak filosunun hazır edilmesi emrini verdi. "Hepsini hazırlayın!" diye bağırdı. Hava alanına yapılan bir telefonla, The Ghost'un küçük uçak filosu hazır hâle getirildi. Craig Binky'yi taşıma onuruna sahip olacak olan uçak en önde uçacak, diğerleri de titanyumdan bir armada hâlinde çığlık atan motorlarıyla onu takip edecekti. Craig Binky uçtuğu vakit, zaferden dönen Romalı bir imparatoru karşılarken uçurulan güvercinler gibi onunla birlikte yüz kadar uçak havalanırdı. Filonun en büyük uçağı olan devasa bir ticari uçağın içine, uçak gövdesinin çatısındaki bir plastik balon içinden etrafı seyretmesini mümkün kılan yükseltilmiş bir oturma yeri koydurtmuştu. New York hava alanları için tanıdık bir manzara

oluşturan bu uçak, The Ghost imparatorluğunun en uzak köşelerinden kalktığında, Craig Binky'nin başı bu balonun içinde görülürdü. O gün, yüz uçak bir bombardımana gidiyormuş gibi birbiri ardı sıra havalandığında, hava alanında müthiş bir heyecan yaşandı. Tüm kontrol görevlileri bir kaos yaşadılar; çünkü aceleyle hazırlanan uçuş planlarında Texas, Brownsville'e gideceklerinin söylenmesine rağmen uçaklar doğuya, denize doğru yön değiştirmişlerdi.

"Hangi cehenneme gidiyor bu adam?" diye sordu bir kontrol görevlisi, armada aşağılara dalıp radar ekranlarından kaybolunca. Hiçbir yanıt alamadı; çünkü Craig Binky'nin dışında kimse hiçbir şey bilmiyordu. Ve Craig Binky de hiçbir şey söylemiyordu.

YAZ BAŞINDA, PETIPAS'TA BİR YEMEK

Craig Binky'nin Brownsville'e uçtuğu ve sonra da gizemli bir şekilde denize doğru rota kırdığı gün, The Sun'dan bir grup gazeteci ve yönetici, bir yaza merhaba yemeği için Petipasta buluşmuşlardı. Batan güneşin beyaz ve altuni parıltısının gözlerini köreltttiği bahçede otururlarken, gökyüzünde bir uçtan bir uca yarışır gibi geçen uçak filosunun sesini duydular ve bunun ne anlama geldiğini merak ettiler.

Yeniden basılacak malzemeyi The Whale'e transfer etmekten oluşan günün son işini de az önce bitirmişlerdi. Erken bir akşam yemeğinden, kısa bir yürüyüş ve iyi bir uykudan sonra, bir sonraki gün saat 2.30'a kadar bitirilmesi gereken baskı üzerinde çalışmak üzere sabah saat 6.00'da The Sun'da, olacaklardı. Yazılarını teslim ettikten, levhaları kontrol ettikten ve ertesi günün işlerini düzene koyduktan sonra, akşamüstü saat 7.00 sularında tüm işlerini tamamlamış olacaklardı.

Petipasta buluşmaktan hoşlanıyorlardı; çünkü orası sakin ve havadardı; gene de kuzeyden akan nehir trafiğini görebiliyorlar ve terkedilmiş pazar yerinin çakıl taşları üzerinden geçen kamyonların sesini duyabiliyorlardı. Taşların üzerinden geçen tekerleklerin çıkardığı ses esrarengiz bir şekilde rahatlatıcıydı. Ama en güzeli, New Weehawken, Staten Island, Upper River ve New Fulton feribot ve şileplerinden çıkan, tüm limanı kaplayan ve finans mahallesinin kayalarına çarparak yansıyan şaşkın ve duygusal çığlıklardı. Akşamüstünün tüm yüküyle dolu olan puslu düdük sesleri, kanyonlar boyunca ve şikayet eder gibi birden çok kez tekrarlanan yankıları sayesinde, şüphe götürmez biçimde başkalaşarak yayılırdı. Doğuda, göklere yükselen binaların ve öküz kanı rengindeki tuğlalardan yapılmış antrepoların pencerelerinden binlerce altın rengi alev yansır ve insan gözünün göremeyeceği yükseklikte olduklarından, kuşlar için yapıldıkları hissi yaratan heykelleri, sütunları ve iç içe geçmiş olağanüstü ayrıntılı süslemeleri olan, belediyeye ait krema beyazı gökdelenleri aydınlatırdı. Nehrin karşı tarafında, üzerinde kolları bellerinde köylü kadınları gibi duran ağaçlarıyla, on sekizinci yüzyıldan kalma bir tepecik vardı. Güneş ışınları bir spot lambası gibi ağaçların yeşil tepelerini alevlendirirken, aşağıya düşen kara gölgeler uçsuz bucaksız bir ağaçlık hissi verirdi.

Harry Penn, demir atmış gibi duran bu karanlık ağaçlığa baktı ve bu kadifemsi tünelin içinde, yakında gitmek zorunda kalacağı yeri tam olarak gördü. Parlak ışıkların bir kılıf gibi kapladığı karanlığın içinde, birleşmek için birlikte koşan geçmişin ve geleceğin baskılı varlığının nihayet canlandığını hissetti. Ağaçların hipnotize edici karanlığından kendini kurtarıp kızına ve diğerlerine döndü; gençlikleri, tutkuları ve heyecanlarıyla sahne üzerindeki şarkıcılar gibiydiler; ışıklar altındaki kahkahaları canlı ve etkileyici, hareketleri ise rüya gibiydi. Yaşlandıkça, onların enerjileri de derin bir düşünme ve bellek gücüne dönüşecekti. Ve sevdikleri insanlar ile otuz bin günün manzaralarını onlara geri getiren rüyaları da gençliklerinin, bira kamyonlarının önünden kaçıştıkları ve hayatlarını kazanmaya çalıştıkları on yıllarının yerini alacaktı. Bir asrın dörtte üçü kadar bir süre sonra, şu anda Petipas'ın bahçesinde oturmakta olan ve onların güzelliğinden ve canlılığından böylesine etkilenmiş olan yaşlı adam gibi olabilirlerse şansları var demekti; çünkü Harry Penn, hatırlanmaya değer mutlu bir adamdı.

Akşam yemeği on beş kişilikti. Hardesty Marratta, Virginia ve Marko Chestnut uzun bir masanın bir ucunda, Harry Penn'in karşısında oturuyorlardı. Asbury ve Christiana ortadaydılar. (Kömür ateşi üstünde pişmekte olan pisi balığını Asbury yakalamıştı.) Courtenay Favat oturduğu yeri terk edip mutfakta not almaya gitmişti; Lucia Terrapin ise Clemmys Guttata adlı iri yarı bir muhabir onun tarafına her baktığında, kıpkırmızı kesiliyordu. Penn geleneklerini iyi bilen Hugh Close, yoğun biçimde masada çalışıyor, elinde bir bardak cin tonikle senfoni orkestrasını yöneten bir şef ciddiyetiyle bir rapor yazıyordu. Hisse senedi piyasasının Halley kuyruklu yıldızı gibi yükselişe geçmesinden mutlu olan Bedford, gümüş rengi Hudson Nehri'nin üzerinden yavaşça kayan kahverengi-beyaz renkli römorkörleri dalgın dalgın seyrediyordu. Praeger de Pinto'yu bekleyen Jessica Penn, mönünün üzerine eğilmiş ve sanki Rosetta Taşı'ymış* gibi onu inceliyordu. Para konularında dillere düşecek kadar sıkıydı. Praeger ise yatağa düşen belediye başkanıyla yapacağı mülakattan sonra Yorkville'den alacağı Martin ve Abby Marratta ile birlikte, her an kapıda belirebilirdi. Belediye başkanı, Haziranın ilk günlerindeki polenler nedeniyle hep yatak döşek hastalanırdı. Garsonlardan biri, masanın üzerine iki devasa tabak füme somon, esmer ekmek ve limon koydu. Masadan "ooh" ve aah" sesleri yükseldi.

Daha sonra Praeger de Pinto, kucağında Abby ile birlikte geldi. Çocukların yerlerinde oturamadıkları yaşta olan Martin ise onları yapışmış gibi yakından takip ediyordu. Abby henüz üç yaşında bile değildi; etraftaki yetişkinlere, itiraz ediyormuş gibi bakıyordu. Virginia'nın kollarından kurtularak uyku sonrası huysuzluğuyla, yavaş yavaş pişmekte olan balıkların altında parlayan kömürlere gözlerini dikti.

"Duydunuz mu?" dedi Praeger. "Bugün öğleden sonra Craig Binky'nin kulağına su kaçmış, aceleyle hava alanına koşmuş ve nereye gittiğini söylemeden yüz uçağının tümüyle birlikte uçup gitmiş."

"Genelde böyle davranmazdı," diye yorum yaptı Harry Penn.

"Telgraflarda ne var?"

____

* Çevirenin Notu: Reşid Taşı olarak da bilinen ve hiyeroglif yazının çözülmesine imkan sağlayan, antik Mısır kitabesi.***

"Hiçbir şey, tek bir şey bile yok. Bir sürü tekrarlama ve insan konulu hikâyeler. Bilirsiniz. St. Petersburg'da bir al yanaklı maymun, bir kadını ısırmış "Belki de," diye tahminde bulundu Hardesty, "Craig Binky'nin peşinde olduğu hikâye budur."

"Craig Binky Haziran ayında East Hampton'da geçireceği bir hafta sonunu hiçbir şey için feda etmez," diye teyit etti Bedford.

"Telgraflarda hiçbir şey olmadığından emin misiniz?" diye tekrar sordu Harry Penn. "Ofise telefon edip kontrol edin. Haber niteliği olan bir şey varsa, bunu The Ghost'tan okumak istemem doğrusu. Bana kalırsa, bir şeyler oluyor. Virginia, hava trafiği kontrol görevlilerini bir arar mısın? Hardesty, sen de lütfen The Ghost'u ara ve doğrudan doğruya sor onlara. Belki sana bir şeyler söylerler."

Restoranın lobisinden telefonla bu aramalar yapılırken Harry Penn, masalarla ızgara ocağının arasındaki parke taşı döşeli dar yolda volta atmaya başladı. Elleri arkasında, başı öne eğik ve kafesinin hep aynı noktasına değerek dönüş yapan bir kaplan gibi yürürken, Abby'nin dikkatini çekti. Küçük kız onu takip etmeye ve onun duruşunu ve yürüyüşünü taklit etmeye başladı. Ve konuşmaya başladığı zaman da sözcüklerini mimiklerle tekrarlamaya çalıştı ama uzun cümlelerle konuşmaya alışık olmadığı için, Penn'in neler söylemek istediğini onun konuşma tarzından anlamak mümkün değildi.

Penn arkasını dönerek hayretle karışık bir keyifle kıza baktı.

“Cesur bir minik kızsın sen, değil mi?” dedi. Sonra tekrar arkasını döndü ve ikisi birden yeniden volta atmaya başladılar. Praeger terasa gelince “Telgraflarda ne var?” diye sordu Harry Penn.

“Hiçbir şey.”

“Hâlâ hiçbir şey yok mu?”

“Tekrar tekrar kontrol ettim”

Hardesty geri geldi. “The Ghost şöyle diyor. Aktarıyorum: “Mr. Binky siyasi bir zatülcenple ilgili olarak bir makale araştırması yapmak üzere hafta sonu şehir dışında olacak”“

Lobiden gelen Virginia, “FAA”ya göre Craig Binky Texas, Brownsville’e gitmek üzere uçuş planı yapmış ama uçakları denize doğru uçup radardan çıkmışlar. Oradakiler küplere binmişler ama onlar hep küplere biner,” diye ekledi.

Tam o sırada, güneşten kalan son parça da karanlık tepenin arkasında kayboldu. Ağaçların altındaki tüm hoş ve davetkâr tüneller, hiçbir ışığın teselli edemeyeceği ürkütücü bir karanlık kitle hâlini aldı. Derin düşüncelere dalmış olan Harry Penn bile başını kaldırıp bakmadı. Herkes füme somon ve esmer ekmek yemeye (Martin kendi ekmeğini kendisi kızartmıştı) ve akşamın gölgeleri altında kaçırmış olduklarından şüphe ettikleri haberlerin ne olabileceği hakkında tahminlerde bulunmaya başladı.

“Sabırlı olun,” dedi Harry Penn. “Binky, Başkanın golf oynarken bir top kaybettiğini duymuş olabilir. Gerçekten haber niteliğinde bir şey duyduysa bile bunu yanlış yorumlayacak veya kulak arkası edecektir. Hatırlıyorum, bundan epeyce önce Tito öldüğünde, The Ghost’un manşeti şöyleydi: “Papa Nihayet Cızlamı Çekti.” Brezilyalı bir akıl hastası Ekvator Cumhurbaşkanını öldürdüğünde de The Ghost’un baş sayfasındaki manşeti de hiç unutmuyorum: “Brezilyalı Çetin Ceviz Ekvatorlu Kodamanın Defterini Dürdü.” Ayrıca, şu anda bizim yapabileceğimiz bir şey de yok.”

Herkes sessizce yemeğini yemeye devam etti. Az sonra, akşam karanlığı, doğudan gelen bir okyanus gelgiti gibi şehrin üzerine çöktü. Alevlere bulanana kadar soya sosuyla ve reçine şarabıyla ıslatılan düzinelerle pisi balığı filetosu, nihayet ızgaradan alındı ve masaya getirildi. Deniz suyunun buharıyla pişen sebzelerin kokusu etkileyici bir şekilde havaya karışıyordu. Ceviz kömürlerinin üzerinde cızırdayan taze balığın kokusu, karanlığa gömülen tüm mahalleye ışıltılı, beyaz bulutlar üzerinde

yayılmıştı. Çocuklara ne yedikleri ve bunları nasıl yemeleri gerektiği anlatıldıktan ve mumlar yakıldıktan sonra, Christina yukarıya doğru baktı ve birden bir şaşkınlık geçirdi. Çatalını tabağının üzerine düşürdü. Herkes bakışlarını onun baktığı yöne, dövme demirden yapılmış bahçe parmaklığına doğru çevirdi. Oraya yaslanmış, evsiz barksız ve toplumdan dışlanmış türden bir adam vardı; tuhaf, güçlü ve hafiften öfkeli bir ifadeyle onlara bakıyordu. Birden, herkes yemek yemeyi bıraktı. Bir şeyler dilenecekmiş veya bir şey isteyecekmiş gibi bir havası yoktu bu adamın (ama aç olması ve aromatik kokular nedeniyle oraya gelmiş olması muhtemeldi). Saldırgan bir hâli de olmadığı gibi, sokaklardan toplanan o biçare delilerden biri gibi de davranmıyordu. Tam aksine, hem rüzgârdan hem de güneşten yanmış yüzlüyle ve bir deri bir kemik olmasına rağmen güçlü ama bakımsız görünümlü bir adamdı ve teşhis edemeyeceğini bildiği kişilerin unutulması mümkün olmayan yüzlerini tanımaya çalışan biri gibi gözlerini kırpmadan, buz gibi bakışlarla onlara bakıyordu. Titreşen yıldızlar gibi parlayıp sönen gözleri, tam Jessica Penn'in üzerinde yoğunlaşmıştı ve bakışlarıyla onu âdeta bir tırmıkla süpürür gibi tarıyordu. Binlerce kez güçlü ışıklar ve affedici olmayan bakışlar altında sahneye çıkmış ve sokaktan geçerken bile insanların söz vermiş gibi hep birden başlarını ona çevirmelerine alışkın olan Jessica, Peter Lake'in bu keskin bakışlarının yoğunluğu karşısında nefessiz kalmıştı. Herkes öyle bir şaşkınlık içindeydi ki kimse kıpırdanmıyordu.

Adam, bir an Virginia'ya baktı ama sonra kendini bayılacakmış gibi hisseden Jessica'ya döndü. Yaşlılığın verdiği bir kırılganlığa rağmen Harry Penn ayağa kalkıp bu toplum dışına itilmiş gibi görünen adamın bakışlarına kendi bakışlarıyla karşılık verdi. Aradaki yaş, yıpranmışlık ve servet farkına rağmen, bu iki adam tıpatıp birbirlerinin karbon kopyası gibi duruyorlardı. Harry Penn, karşısındaki adamın tüm ayrıntılarını metodik bir şekilde inceledi; bu da yabancı adamın yüzündeki tuhaf ateşin bir miktar sönmesine neden oldu. Duman, avuçlarıyla kavradığı dövme demirin arasından geçerek adamın bedenine dolandı. Harry Penn, içinde müthiş bir keder hissetti ve adamın bakışlarından alındığı için bir üzüntü duydu. Zamanın içinden, bilgi birikiminin ve aklının olmadığı, sadece geleceğin ve kendi savunmasızlığının hüküm sürdüğü çocukluğundaki bir ana sürüklendiğini hisseder gibi oldu.

Hiç kimse bu çıkmazdan nasıl kurtulacaklarını bilmiyordu. Bu kördüğümün onları sonsuza dek esir tutacağını düşünüyorlardı.

Hepsinin bakışları, gördüklerinden anlam çıkarmak için büyük bir çaba gösteren Peter Lake'in görüntüsüne çivilenmişti. Abby parmaklığa kadar gitti. Hayatları onu kırmaya bağlı olsa bile, dünyadaki en güçlü bir düzine adamın bile başa çıkamayacağı dökme demirden yapılmış bahçe kapısının parmaklıkları arasından kolayca süzüldü. Karşı tarafa geçtiğini gören anne ve babası onu çağırdı ama Abby onları duymadı. Onlar da yeniden sinir bozucu bir eylemsizlik içine girmişlerdi. İşler birden tersine dönmüştü. Bir sessizlik içine gömülen şimdi onların dünyasıydı; dışarıdan bakan kaybolmuş kişiler onların kendileriydi; Abby diğer tarafa geçmişti ve Peter Lake ile birlikteydi.

Küçük kız onu yerden tüy gibi kaldıran ve ağır çekimde yüzer gibi yürümesine izin veren kocaman adımlarla, sanki ezelden beri tanıyormuşçasına Peter Lake'e doğru ilerledi. Sonra, havada uçar gibi (bu belki de bir ışık oyunuydu), ellerini uzatarak kendini onun kollarına attı. Adam kızı kucakladı. Kız biraz kendine gelince ellerini onun omuzlarının üzerine koydu, başını göğsüne dayadı ve çabucak uyuyakaldı.

Hardesty parmaklığa yaklaştı ve Peter Lake'in gözlerinin içine baktı. Korkulacak bir şey yoktu. Adamın bunalımı ve toplumdan dışlanmışlığı, diğer dünyaların sürekli içine baktığı bu dünyada fazla bir anlam taşımıyordu. Adam, uyuyan çocuğu parmaklıkların arasından ona teslim ederken Hardesty, Peter Lake'in gittiği yerlere gitmek ve gördüğü şeyleri görmek için, içinde müthiş bir arzu duydu. Hardesty Marratta, refah içinde, en güzel keyifleri, zevkleri ve ayrıcalıkları yaşayan bu aile babası, neredeyse kendini enkaz gibi duran bir adama teslim etmek üzereydi. Özel zevklere ve ayrıcalıklara rağmen uçup giden şeylerin sonsuzluğu dikkate alınmadığı takdirde, akıl almaz bir durumdu bu. Peter Lake gölgeler dünyasına, Hardesty ise somut dünyaya aitlerdi ama bu ikisinin birbirine ihtiyaçları vardı. Çocuk onları bir an için bile olsa bir araya getirmişti ama sonra Peter Lake, gerisin geri karanlıklara dalmış ve sanki hiç oraya gelmemiş gibi ortadan kaybolmuştu.

Yemekler soğudu. Virginia, Abby'yi kucağında tutuyordu. Hardesty ise boş bakışlarla bir bıçağı sürekli masanın üzerine hafif darbelerle vurup duruyordu. Kimsenin tek bir söz etmediği bir on dakika geçince Harry Penn, sessizliği bozma yükümlülüğünü üzerine aldı. "Pekâlâ," dedi, sadece

onları değil kendisini de temin etmek ister gibi, “bazen bu tür şeyler olur ve dünya bunlara rağmen yine aynı kalır.”

Herkes etrafına bakındı. Olağan ve tanıdık manzaralar her zaman rahatlatıcı oluyordu. “Dünya bunlara rağmen yine aynı kalır,” diye tekrarladı Harry Penn. “Dünyada henüz mucizevi şeylerin olması için vakit var. Sanırım az önce karşılaştığımız adam, zamanının ötesinde biriydi, onun gibi olan tüm adamlar gibi.”

Marko Chestnut gülümsedi. Kendileri belki farkında değillerdi ama çok yoğun bir gerilim yaşamışlardı. Şimdi de ateşin ve kora dönen kömürlerin beyaz dumanından, nehrin ötesindeki artık gümüşi bir maviliğe bürünmekte olan koyu renkli tepelerden, akşamla birlikte opaklaşan ve en yüksek katlarına kadar ışıklar saçan yüksek binaların kale gibi duvarlarından ve hatta kimse yiyip içmediği için aşçının yine sarhoş olduğunu ve yemeklere çok kötü bir şeyler eklediğini düşünerek korkan garson Tommy’nin yüzündeki ifadeden teselli bulmak zorundaydılar. Bütün bunlar, dünyanın gerçekten de her şeye rağmen aynı kaldığını onlara gösteriyordu. Ama ızgara pisi balığını, buharda pişmiş sebzeleri ve reçine şarabını bitiremeyecekler ve o gece aç kalacaklardı; ne var ki bunu fark edemeyeceklerdi; çünkü dünya bildikleri dünya değildi artık. Onu ilk olarak, sessizce oturan ve artık kendine geldiğini düşünen Virginia gördü. Bütün tüyleri diken diken oldu. “Aman Allah’ım,” dedi. Herkes başını kaldırıp onun endişeyle baktığı şeyi gördü.

Nehrin öte tarafındaki, yarı gölgede ve yarı aydınlıkta kalan arazi, çiftlik, tarla ve meyve bahçelerinden oluşuyordu. New Jersey’deki bir elektrik santrali arıza yapmıştı, o yüzden karşılarındaki kıyıda ne bir bina ne de bir ışık görebiliyorlardı. New Jersey’in büyük bir bölümü o gün, güneşin batışını kırsal karanlık içinde seyretmek zorunda kalmıştı ama bu enerji kesintisi, Petipas’taki bahçede tanık olduklarının sadece rastlantısal bir perde arkasıydı. Çünkü tarla ve meyve bahçelerinin suyun bir ucundan diğer ucuna uzanan yanılsaması ve açık renkli batı gökyüzünün kendisi, yana doğru yolculuk eden bir duvar, devasa bir giyotin ve dünyayı örtmek isteyen bir kapak gibi Hudson Nehri boyunca kuzeyden güneye doğru ilerlemekte olan bir geminin pruvası tarafından tamamen kapanmıştı. Gemiden dört yüz metre kadar veya biraz daha uzaktaydılar ve üst güverteyi görebilmek için boyunlarını eğmeleri ve sandalyelerinde arkaya kaykılmaları gerekiyordu. Gemi kanalın orta yerinden seyrediyordu; öyle de

olmak zorundaydı çünkü o kadar büyüktü ki âdeta manzaranın bir parçası gibiydi ve kanalın hemen hemen tamamını kaplıyordu.

Güneyden gelen ve güney manzarasından kopan bir bahçe duvarından çıkmış gibi ilerleyen bu gemi, bu güne kadar gördükleri en büyük yapıydı ve eski gökdelenleri geçmek için yapılmış olan yeni devasa kulelerle bile yarışabilirdi. Ayrıca şu ana kadar sadece pruva kısmı görünmüştü: gerisi ortada yoktu. Gemi, önünde devasa kıvrımlar oluşturarak ve bunları yorgunluktan çözülen beyaz bukleler hâline getirerek suları yara yara yavaşça ilerledi. Sonunda bu süper yapı göründü. Üzerindeki on bin tane pür ışık, karanlık suyu buzlu bir parıltıyla aydınlattı. Pruvasından iki misli yüksek olan kuleleri ve kale gibi duvarları vardı. Petipas'taki The Sun çalışanları, büyük şehirleri oluşturan ve insanın ruhunu, gözün nadiren takip edebildiği bir yarış içine sokan unsurlardaki, büyüklük ile karmaşıklık arasındaki gizli anlaşmayı huşu içinde izlemek için daha fazla arkalarına yaslandılar.

Geminin orta bölümü, görülmemiş bir kütle ve yükseklik sürprizi yaparak ilerlemeye devam etti. İzleyenlerin nutku tutulmuştu. Herkes, geminin kıç kısmının görünmesiyle, bu güzellik ile uzunluk arasındaki muhteşem orantının uygun bir şekilde sona ereceğini düşünüyordu ki gemi bir sürpriz daha yaparak pırıl pırıl parlayan başka kuleler ve teraslı bembeyaz güvertelerle yeni bir tantana yarattı. Sanki bu gemiyi inşa eden kişi, insanı hayrete düşüren yüksekliğinin tamamıyla akla uygun görünmesi için onu bu kadar ince ve zarif tasarlamıştı.

Geminin birkaç bin adımlık kısmı gözlerinin önünden geçtikten sonra, nihayet üstyapı ve gövde, dökümlü bir kavisle değil de, doğrudan suyun içine damlayan çelikten bir kaya gibi birden bitiverdi.

Daha sonra da üzerinde kamyon sürülebilecek kadar geniş direklerle on iki yerden tutturulmuş ve geminin ana güvertesiyle aynı yükseklikte olan dikdörtgen şekilli, devasa bir mavna göründü. Ana geminin arkasından kayan bu mavnayı da eş yumurta ikizi gibi iki mavna daha takip ediyordu. Gemi hız kesti ve yavaşça durdu. Gökyüzü artık iyice kararmıştı ve şehir ışıkları da kendilerine gelmeye başlamıştı. Geminin gövdesinin ve mavnaların açık mavi renkte olduğu artık görülebiliyordu. Ve bütün devasa şeyler gibi, kendisinden daha küçük olanları cezbederek etrafında toplamıştı. Helikopterler ve özel uçaklar, uzun direkler ve işaret kuleleri arasında tatarcıklar ve yusufçuklar gibi daireler ve sekiz şekilleri çizerek

dolaşıp duruyordu. Battery'deki deniz itfaiyesi karargâhından kalkıp, akıntıya karşı ilerleyerek gecikmeyle gelen bir yangın söndürme gemisi gecenin içine beyaz sular püskürtüyordu. Mürettebat, iş pantolonlarını çekmiş hazır durumda bekliyor ve neden kimsenin onları bunun... bu her ne ise... geleceğinden haberdar etmediğini merak ediyordu. Büyük gemi, yat büyüklüğündeki tekneleri suya indirmişti ve bunlar kıskançlıkla onun etrafında dolaşıp duruyorlardı. Mürettebattan görünenler de sadece bir an için göze çarpıyor, siperden başını uzatan ama çıkmaya cesaret edemeyen askerler gibi sadece bir an için görünür oluyorlardı.

Petipas'taki herkes ayakta, elektrik çarpmış gibi bekliyordu.

Sanki böylesine harika bir şeyi görmekle bir zafer kazanmışlardı. O kadar heyecanlıydılar ki ne yapmaları gerektiğini kestiremiyorlar, bu şaşkınlıklarını diğerleriyle paylaşmaktan mutlu olmakla yetiniyorlardı.

Tepelerde, ağaçların arasında veya kalabalık bir sokakta yaşayan bir şehirli için, gemiler her zaman gereksiz bir tereddütle limana girerlerdi. Ama haftalar veya aylar boyunca birbirinden çok uzak ufuklar arasında gidip gelen bir gemici için, limandaki çılgınca dar sınırlar göz önüne alındığında, geminin hızı baş döndürücüdür ve o ancak gemi tam olarak durduğunda mutlu olabilir. Büyük bir gemi New York limanına girdiğinde, şehirle ilgili düşüncelerini, yerini ve amacını yeniden sıraya koyar: gemi Narrows'un ötesinde geniş bir dünya olduğunu ilan eder. "Ben oralardaydım," der. "Oraları gördüm. Şimdi sen de ötelerdeki harika şeyleri elinden geldiğince hayal et, çünkü sana her şeyi olduğu gibi anlatmayacağım."

Harry Penn bir sandalyeye çıktı ve her zamanki gibi elemanlarına talimatlar vermeye başladı. "Craig Binky muhtemelen bunu kaçırmıştır," dedi. "Kim bilir, belki de kuzeye dönüp Kanada'ya uçmuştur. O adam karada bile bir gemi yüzdürmeye kalkışırsa hiç şaşmam."

"Pekâlâ. Asbury, istediğimiz vakit gidip yakından bakabilmek için hazır olalım. Eğer biraz bilgi edinebilirsek, bunu The Whale'de özel bir baskı yapmak için vaktimiz var. Praeger, dünyada böyle bir gemi yok. Onun bize muhteşem bir armağan getirmiş olabileceğini düşünüyorum."

"Yani, ne?"

"Geleceği."

Restorandan âdeta koşarak çıktılar. Harry Penn bile Printing House Meydanına giden parke taşı döşeli sokaklardan yarış eder gibi geçti. Arada

bir genç olmadığını kendine hatırlatmak ister gibi bastonunu yere vuruyordu. O gece The Sun'da çalışan kimse uyumadı. Farkında değildi belki ama şehrin kendisi de canlanmaya başlamıştı.

MAKİNE ÇAĞI

Yazın yaklaştığını haber veren baştan çıkarıcı havaları takip eden on günlük sulu kar fırtınaları nedeniyle, New York'ta bahar genellikle zorlu ve pis geçer. Sokakta yaşayanları, sık sık inen sağanaklar ve isyankâr rüzgârlar nedeniyle, en çok bu havalar zorlar. Yanlış yerde olduğu takdirde, bir insanın bir saatten daha kısa bir süre içinde ölebileceği zorlu ve mücadeleli kış günlerinden sonra, bitkilerin yeşillenmeye başladığı Nisan ayında gerçekleşebilecek yavaş bir ölüm, bir savaşın son gününde ölme ihtimalinin olması gibi bir şeydir. Sokaktaki adamlar da aynen okula gidenler gibi Haziran ayında mezun olurlar ve ondan sonraki yaz ayları onlara çok iyi bakar.

Peter Lake de Hazirana kadar içinde bulunduğu ikilem üzerinde düşünmeye fırsat bulamadı. Hastaneden taburcu olduktan sonra, bütün kış boyunca hayatta kalma mücadelesi vermek zorunda kaldı. Birkaç ay, metro tünelleri içinde yaşadı, sıcak su borularının yakınlarında uyudu, tek sözcük bile konuşmadığı kişilerin yanında barınak aradı. Bunların çoğu deliydi ve hepsi de bir trenin gelip onları ikiye böleceğinden, köpek büyüklüğündeki farelerin saldıracağından veya kıskançlığı kolayca alevlenen bir deliyle başlarının derde gireceğinden korkuyorlardı. Yiyecek bulmak zor değildi ama keyifli bir iş de değildi; restoranların çöp tenekelerinin içinden kedi ve köpekleri beslemeye yetip artacak miktarda yiyecek çıkıyordu. Bazen, ısının sıfırın altına düşmesi nedeniyle bulaşık yıkayarak veya çorba dağıtan dinî örgütlerin önünde aniden gelen bir dindarlık kisvesine bürünerek yiyecek bir şeyler elde edemediği günlerde Peter Lake, bu yönteme başvurmak zorunda kalıyordu. Ama kısa süre içinde, ortalıktan kaybolması karşılığında, bazı mutfak çalışanlarının ve fırınlardaki kamyon yükleyicilerinin ona bir havuç veya bir sandviç vermeye hazır olduklarının farkına vardı.

Güvercin yemek sağlıklı değildi ama bunları çöp bidonlarında ateş yakıp pişirmek mümkündü; ayrıca orada burada, bir duş almasını teklif eden, bir hindi yemeği bahşeden veya geceyi geçireceği bir yatak veren yardım dernekleri de oluyordu.

Bir iş bulmak mümkün olabilirdi ama hiç vakti yoktu. Hiçbir şey yapmamakla çok meşguldü ve kendini bir an için rahat hissetse, saplantısı hemen devreye giriyor ve onu mahkûm ediyordu. İş yapma fikriyle zaten hiç başı hoş olmamıştı ve kim olduğu hakkında bir fikri olana veya ne olduğunu bilmesi gerekmeyen bir tutkuya kapılana kadar herhangi bir işe girmemeye karar vermişti.

Mayıs sonu Haziran başı geldiğinde kendini çaresiz hissetmekten kurtulunca, neler hatırlayacağını görmek ve değişiklikleri not etmek için şehirde dolaşmaya başladı. Şehir neredeyse tamamen camdan ve çelikten oluşuyordu. Binalar ona binadan çok, tabut gibi geliyordu. Pencereler açılmıyordu. Bazı binaların pencereleri bile yoktu. Ve bunların zarafetten uzak, aşırıya kaçan yükseklikleri, sokakların, karanlık bir labirentin içindeki iplikler hâline gelmesine neden oluyordu. Bunlar, sadece geceleri ve uzaktan bakılmak kaydıyla günahlarını bağışlatabiliyorlardı. Sırları, erişilmezlikleri ve kibirleri ancak o koşullar altında ortadan kalkıyordu. Şehri ışığa boğuyorlar ve vitraylarla bezeli, içi dışına çıkmış katedraller gibi parlıyorlardı. Şehrin mimarisinin büyüklüğünden ve gücünden büyük bir sıkıntı duyan Peter Lake, kendine arada bir gittiği ve dilediğinde gidebileceği bir takım kutsal yerler (bunlardan sadece bir tanesi bir kiliseydi) bulmuştu. Bunların gerçeğin kalıntıları olduğunu düşünüyordu ve kararlılık ve sürat söz konusu olduğunda, yıldırımın tekrar tekrar yüksek çelik kulelere düşmesi gibi o da belirli çatılara ve dar sokaklara geri dönüyordu. Bu yerlerden bir tanesi, deniz gibi uçsuz bucaksız, masmavi bir vitray tarlasına sahip olan Maritime Katedraliydi. Oraya gittiğinde, dalga ve su yanılsaması yaratan ışıkları görebiliyor, gemilerde ve teknelerde yapılan yolculukları konu alan tablolardaki insanların, gözlerindeki ve yüzlerindeki ışığı inceleyebiliyordu. Bu spektrumun gücü, günahlarını bağışlatan ve beli bükük kişilerin, inatçıların, mücadele edenlerin, yenilmeyenlerin ve büyük bir şey görenlerin görüntülerinin içine işlendiği vakit, tehlikeli bir şekilde artıyordu. Bu hassas ışıklardan ve resimlerden çıkan ışın huzmeleri bir araya gelerek katedralin geniş tabanının üzerine yayıldığında, cam dolaplar içindeki bir dizi minyatür geminin altında bir deniz betimlemesi oluşturuyordu. Bu gemi modelleri Peter Lake’i sıklıkla katedrale çekiyordu ama bunun nedeni hakkında hiçbir fikri yoktu. Bunlar ona sonsuz bir şekilde etkileyici ve anlamlı geliyordu. Sanki gerçek hayatları konsantre hâle getirilerek bu camların içine hapsedilen bu gemiler, titreşip duruyorlar

ve özgür bırakılmayı bekliyorlardı. Maritime Katedralindeki ustaca inşa edilmiş pencereler ve bu küçük gemiler hareketsiz durmalarına rağmen, nedense Peter Lake'e hep hareket ediyorlarmış gibi geliyordu. Gemiler camların bir ucundan bir ucuna yolculuk ederlerken, balinalar havaya yükseliyor, denizcilerin yürekleri çarpıyor ve püsküren sulardan alınları sırılsıklam oluyordu.

Peter Lake'in gittiği ikinci yer, çocuğun kollarına atıldığı, Petipas'ın dışındaki o dar sokaktı. O günden sonra buraya, aynı insan grubuyla tekrar karşılaşma ümidiyle sık sık gelmişti. Ama avlu ya boştu veya başka gruplarla doluydu: bunlar genellikle gürültücü insanlardı, çok içiyorlardı ve onu fark etmiyorlardı. Dövme demirden yapılmış parmaklık onun için öpülmesi veya dokunulması gereken kutsal bir şey olmuştu. Onu eliyle tutarsa kendini iyi hissediyordu; avlunun boş olduğu bir sırada buraya ilk geldiğinde, gözlerini kapadı ve bütün bu gördüklerinin bir rüya olduğunu, uyandığında kendisini dışarıdan içeriye bakarken değil, bir yaz gecesi hafiften sarhoş olmuş, yorgun bir şekilde onların arasında bir yemek davetinde, zamanın kehribarlığı içinde bir yerlerde sıkışıp kalmış olarak bulmayı ümit etti. Kendini, örneğin bir giysi mağazasının sahibi, bir demiryolu sevk memuru, bir hukukçu veya bir sigortacı olarak, bir asır önceki Petipas'ta, karısı ve ailesiyle birlikte bulması ne kadar güzel olurdu. Tekrar o günlere, içinde dostane ateşler yakılan koyu renkli tahtadan yapılmış bahçeli bir eve, feribotların hüzünlü çığlıklarına ve geleceğin, insanı boğan cam ve çelikten yapılmış, çatı katlı gökdelenler yerine, sessiz, sonsuz ve yeşil olacağı hissine geri dönebilseydi. Bu rüyasını hep aklında tutacak ve kendisini düşüncelere salan kötü alışkanlıklarını düzeltecekti.

Zaman içinde kaybolmanın ne olduğunu hatırlayan bir kişi olarak, iyi işler yapacak ve tekrar geri döndüğü için minnettar olacaktı. Demir parmaklığı tuttuğu ve gözlerini yumduğu vakit, tekrar öte tarafa geçeceğini ummuştu. Ama tabii ki öyle bir şey olmadı.

Peter Lake'in gittiği yerler arasında, gölgeler arasında kaybolmuş ve boyaları soyulmuş bir kapı aralığı, (her gün yüz binlerce kişinin geçtiği ve muhtemelen tek bir tanesinin bile başını çevirip bakmadığı veya herhangi bir yazı veya ismi okumaya tenezzül etmediği) korkunç binaların arasında sıkışmış bir mezarlık, gizli bahçeler, ev önleri, tuhaf bir şekilde yamulmuş sokaklarda rastlanan anlamlı manzaralar ve gözle görülmeyen bir varlığın barındığı belli olan yerler gibi Alplerdeki yol kenarı sunaklarına benzer

küçük mabetler ve unutulmuş yerler de vardı. Bu gibi yerlerin en sonuncusu ve belki de en iyisi hâlen Five Points'te ayakta duran ve 1901'den önceki imar kanununa göre inşa edilmiş apartmanlardan biriydi. Burası orta sınıftan hiçbir aklı başında, eğitimli ve zeki bir kişinin içine girmediği ve tarif edemeyeceği türden bir yerdi. Çünkü orta sınıftan hiçbir aklı başında, eğitimli ve zeki kişi böyle bir yere girdikten sonra canlı çıkamazdı. Burada yaşayan kişiler, tünellerde yaşayan farelerin hayatını kıskanırlardı. Buralarda ışık, ısıtma veya su yoktu ve koridorlarında her zaman elinde bıçak tutan, öfkeli bir adam bulunurdu.

Peter Lake bir gün bu binanın içine girdi, merdivenleri çıktı ve çatıya çıkan çürük çarık kapıyı açtı. Sonra buraya, nedenini bilmeden, belki bir düzine kez daha geldi. Merdiven sahanlığının çatısını oluşturan rampayı çıktı ve bacaları kontrol etti. Bir zamanlar gaz bacası olan yuvarlak borular on yıldır, belki de daha fazla zamandır kullanılmamıştı. O zaman, bacaya, gerçek bacaya ne olmuştu? O baca çeyrek asırdan beri mühürlenmiş duruyordu ve tuğlaların arasındaki harç, rüzgârda uçuşan kumlar kadar dayanıksızdı. Terk edilmiş kuyuya baktığında hiçbir şey görmemiş ama yükselen taze çam kokusuyla âdeta kendinden geçmişti. Karanlığın sahte ışınlarına tutunup tırmanan bu güzel kokulu hava, çoktan unutulmuş pek çok kışların ruhunu ve onlarla ilgili hikâyeleri de birlikte getiriyordu. İçinde serin ve alışılmadık bir hava olan bu çukur aslında anıların birikmiş olduğu bir mahzendi. O ana ait alevlerin, bir başka vakitte yeniden canlanacak olan mavi ve hayaletimsi yankılarının olduğunu bilmek Peter Lake'i rahatlattı. Ve onu öylesine bir başarıyla gerilere götürdü ki kendini kaybetmemek ve çatıdan aşağıya düşmemek için her yanı dökülmekte olan bacaya tutunmak zorunda kaldı. O vakitler buralarda çok daha az sayıda bina ama pek çok orman ve tarla vardı. Morningside Heights bir çiftlik idi ve Central Park da aslında şehrin dışının bir parçası olmakla birlikte Manhattan'ın içine, çalışma masasının içine sokulan bir çekmece gibi girmişti. Binaların, yakınlardaki ve sınır bölgelerindeki açık alanları hatırlatan, yüksek tavanlı ve yankı yapan salonları vardı. Bunlar geniş alanlı tahta ve taş yapılar oldukları için, el değmemiş doğanın portreleri ve taklitleri gibiydiler. O vakitler yaşamış olmak güzeldi. Kapınız açık uyuyabilirdiniz. (Peter Lake'in o anda bir hırsız olduğunu bilmesi mümkün değildi, buna rağmen safça dürüst olduğunu bilmesi de mümkün değildi.) Çam odununun

kokusunu kışın her zaman duyabilirdiniz ve kar her zaman bembeyaz kalırdı.

Aslında o günler de kolay değildi ve bunu, bacaya sarılmasının bir nedeninin de çatıyı görmek olduğunu ve bunun kendisine nasıl açıklanamaz bir acı verdiğini fark edince anladı. Belki de, bu 1901 öncesi apartmanların tarihçesiyle ilgili bir şeyler okumuş olsaydı, Çatılarda barınan ve oralarda şehrin üzerinde ve şehirden ayrı bir Şehir oluşturan bir alay veremliyle ilgili bir takım basit bilgilere de rastlayabilirdi. O zaman belki de kendisiyle ilgili bir şeyler de hatırlamaya başlardı. Belki de bu bile olmazdı, çünkü gidecek çok uzun bir yolu vardı hâlâ. Şu anki varlığının olumlu tarafları da yok değildi ve kıskandığı o kişilerin pek azının bile bilmesine olanak olmayan kıvanç ve keşif anları yaşamıştı. Ümitsizlik bir şeyin alt yarısıdır ve düşmek için önce tırmanması gerekir. New York sokakları ve saygın akıl hastanelerinin bazı koğuşları, tamamen gözden çıkarılmış olmalarına rağmen, hayatları boyunca, Büyük İskender'in bile kendini bir evrak memuru gibi görmesine neden olabilecek ölçüde zaferler yaşamış olan insanlarla doluydu. Peter Lake her zaman, sokaklarda bile dans etmesine neden olan heyecanı ve hevesleri yüzünden, bir maytap gibi çabuk ateş alırdı. Bunu kimse fark etmiyordu.

Kimsenin umurunda bile değildi bu. Tüm evsizler sokaklarda dans ediyorlar, şarkı söylüyorlar ve gerçeği bulduklarını bağırarak ilan ediyorlardı hep zaten. Ve kimse bu delilerin birbirini tutmayan sonelerinden başka bir şey söylemezdi. "Chester Mackintosh! Chester Mackintosh! Chester Mackintosh çiçeklerle Hilda'nın aya yaptığını yaptı! Hadi gelin an kovanının içine girelim ve yerde sürünerek kedinin boynuna tırmanan serserinin yaptığını yapalım birlikte. Kim?" diye nutuk çekerdi bu adamlardan bir tanesi - hem de bir posta kutusuna. Afişlerdeki yazılar ve aykırı ilanlar dillere destandı ve afişler her zaman "Sen," diye hitap ederdi. Sokakların insanları, özellikle de otopark sayaçları konu olduğunda amirane ve tehditkâr oluyorlar ve onlara en düşük seviyedeki çırak muamelesini layık görüyorlardı. Buna rağmen, bazen de bu delice fıştıklamaları sonucunda altın madenine rastlarlardı. İşte Peter Lake'in başına da böyle bir şey geldi.

Petipas'taki hayalet görevini görmesinden az sonra, muhteşem bir akşam vakti, bir Roma mumu gibi hızlı ve parlak, pılı pırtı ve paçavra dünyasının hâkimi edasıyla, mutluluk ve iyi niyetle dolu ve hatta bir opera

sanatçısı havasıyla yürüyordu. Okul çocuklarının, The Sun'ın angaryasını yaparken pırıl pırıl titreşimlerle parlayan eski makinelerini görmek için üstüne çıktıkları bir parapet olarak kullandıkları seraya benzer panoların önüne geldi. Parmaklıklara dayanarak içeriye baktı. Kendi kendine çalışan makinenin uğultusundan dışarılara kadar taşan çılgınlık, bir itici roketin çıkardığı sesten farklı değildi. Ama bu daha da büyük bir şeydi, çünkü onun içindeki sebepsiz coşkuyu gerçek bir şey hâline getirmişti. O anda, bu iyimserliğinin geçici bir şey olduğunu anladı ve bu şimdi, tamamen bir şans eseri olarak, doğrulanmış bulunuyordu. Orada, tam karşısında, bebekler gibi tüküren ve öksüren, yüzlerce çaydanlık gibi fıkır fıkır kaynayan, kendini adamış bir yoğunlaşmayla durup sonra yine çalışmaya geçen makineler duruyordu. Orada, nihayet bildiği ve emin olduğu bir şey vardı.

İki bezgin ve gergin makine ustası aşağıdaki galeride dolaşıyorlar ve taze yağlanmış çelik bir çubuğu birlikte taşıyorlardı. Hüsran dolu homurtuları ve ettikleri küfürler makinelerin gürültüsüne rağmen dışarıdan bile duyulabiliyordu. Kablo sarıcı diğer iki makine arasındaki üç çeyreklik tesisatın yakınına geldiler. Kablolar çözülürken ve bir dizi Newton türü hız regülatörünü çevirirken, tıslama ve ıslık sesleri çıkarıyordu. Elleri yağla kaplı olmasına rağmen başlarını kaşıdılar. "Bu kötü bir işaret," diye düşündü Peter Lake. Bu çift-homurtulunun nasıl iş gördüğünü muhtemelen bilmiyorlardı bunlar. Ne işe yaradığını bile bilmiyor olabilirlerdi.

Camı hafifçe tıklattı. Ona baktılar, sonra yeniden işlerine döndüler.

Camı tekrar tıklattı. "Ne istiyorsun?" diye sordular.

"Bu çift-homurtulu makinenin inceliklerini anlatmak istiyorum," diye bağırdı. Ne söylediğini anlamamışlardı.

"Git buradan," dediler. Ama o gitmedi ve cama vurmaya devam etti. Sonunda adamların bir tanesi yaklaşıp vasistaslardan birini açtı. "Ne istiyorsun?" diye Peter Lake'e tekrar sordu.

Peter Lake, hâkimin önündeki bir adam gibi kelimelerini dikkatle seçerek, şöyle dedi: "Sizlerin şu çift-homurtulu makineyle Çalıştığınızı gördüm. Biraz şaşkın gibi duruyordunuz. Yardım etmekten mutluluk duyarım."

Makine ustası, Peter Lake'in de kendisi gibi İrlandalı olmasından kaynaklanan bir şüphecilikle ona baktı. "Çift-homurtulu mu?" diye tekrarladı. "Onun adının çift-homurtulu olduğunu kim söyledi?"

“Ne işe yaradığını bile bilmiyoruz onun. İşletmeye çalışıyorduk, ne işe yaradığına sonradan bakacaktık.”

“Bunun adı çift-homurtuludur,” dedi Peter Lake. “Ve güç aktarıma organına önemli katkıda bulunan bir tamamlayıcıdır. Eğer bunu hiç çalıştırmadıysanız, muhtemelen her hafta güç-aktarma arızasıyla karşılaşıyorsunuzdur.”

“Doğru,” dedi makine ustası. “Ama nasıl oluyor da sen bunu biliyorsun?”

Peter Lake gülümsedi. “Bir çift-homurtuluyu veya burada başka neyiniz varsa, gözlerim kapalı olarak alıp parçalara ayırabilir ve sonra da bu parçaları tekrar bir araya getirebilirim.”

“Bunu görmek isterdim işte!” diye bağırdı makine ustası. Kendisi, benzerlerinden fazla yaşayan bu makineler üzerinde yıllardır çalışıyordu ve bunların mekanizmalarında saklı olan bilmeceleri çözmek, onda bir saplantı hâline gelmişti. Hayatının yarısı orada geçmiş ve kendi babası tarafından eğitilmişti; buna rağmen baktığı makinelerin çoğunu anlamakta zorlanıyor ve onları parçalara ayırıp sökmeyi, hele tekrar bir araya getirmeyi hiç beceremiyordu.

“Size göstermekten mutluluk duyarım,” dedi Peter Lake kabul edeceklerinden emin bir şekilde.

Makine ustası arkadaşına gitti ve onunla konuştu. Bir yandan da ortadan kaybolup kaybolmadığını kontrol etmek istercesine sık sık onun tarafına bakıyordu. Sonra ikisi bir portatif merdiven getirdiler ve vasistasa dayadılar. “Bu taraftan gel,” dedi diğer makine ustası.

Peter Lake cennete doğru bir iniş yaptı. O mekânda yürümeye başladığı anda kendini Bismillah çeken Müslüman gibi hissetti. Her şey parlıyor, ışıl ışıl yanıyor, canlı ve tanıdık geliyordu. Makineler onu, bir belediye başkanıyla karşılaşmayı bekleyen anaokulu öğrencileri gibi gerçek bir sevgi ve sevinçle selamladılar. Onlar oflayıp puflarken ve o köşeli, çılgın danslarını yaparak dönerken, Peter Lake bir makine ustası olduğunun bilincine vardı. Bir dönümlük alana yayılan makine bölümünde, yılların birikimi olan bilgiler, içindeki karanlıklardan çıkıp resmigeçit yapan askeri birlikler gibi hazır ol duruma geçerek karşısına dizildi. Bu farkındalık, yıldırımlar ve şimşekler çakarak yerli yerine oturdu. Sonunda, zafere ulaşmıştı.

Birlikte çift-homurtulunun yanına geldiler. İki makine ustası, uzun süreden beri çalışmaz durumda bekleyen makineye yaslanarak, İrlandalılara özgü fokur fokur kaynayan, yanan bir ocak gibi sıcak ve dumanları tüten güçlü bir şüphecilikle Peter Lake'i izledi.

"Şimdi. Siz, efendim," dedi bir tanesi haince, "bize bu şeyi - neydi adı - çift-homurtuluyu nasıl hayata geçireceğimizi gösterir misiniz, yoksa sizi yeniden Bowery'ye geri mi gönderelim?"

Peter Lake tıraşlı olmadığını biliyordu, üstelik güneşte çok kötü yanmıştı, kirliydi ve safir renkli gözleri vardı. "Çift-homurtulu nedir?" diye sordu. "Siz beyefendilerin çöpçü balosu için bir bilet almak isteyeceğini düşünmüştüm."

Makine ustalarının zihni karışmıştı ama Peter Lake çılgınca bakışlarını makinenin üzerine odakladı ve çalışmaya başladı.

"Şimdi şuraya bakın," dedi geniş bir paneli yerinden söktükten sonra. "Şuradaki kollu pergelin dişli çark mandalına çarpıp duran şu sallanan oluklu çubuğu görüyor musunuz? O, dostlarım, helezon dişliye uygulanması gereken şuradaki ikinci azdırmanın üzerindeki vuruş yükünü bozuyor. Sorun da bu zaten. O minik helezon dişli olmadan, friksiyon güdüsünün üzerindeki antiparalel bağlantı kesilmez ve bu solucan tekerlekli pantograf devreye girmez. Buraya kadar anlaşıldı mı?" İkisi birden evet der gibi başlarını salladılar.

"Sadece o değil, bir de sıkışmış bir friksiyon freniniz var. Gördünüz mü? En iyi kalite ispermeçet yağıyla yağlanması gerek bunun. Ayrıca, perifleks kuplaj üstündeki iki tırnak da ters duruyor. İkinizden biri bana elli-beş derece kanat açısı olan dişli-destekli bir iri cıvata somunu verirse, bu sallanan oluklu çubuğu olması gereken yere koyarım. Bu arada, tırnakları yeniden düzenleriz ve friksiyon frenini sıkışıklıktan kurtarırız. Eh? Ne bekliyorsunuz?"

Yarım saate bile kalmadı; çift-homurtulu çılgın gibi homurdanmaya başladı ve güç aktarma organı bir baykuşun saldırısı kadar sessiz ve pürüzsüz bir şekilde çalışmaya başladı. Hâlbuki biraz önce bu makinenin kayışları, sürat koşusu yapan şişko bir adamın etleri gibi kanat çırpıyor ve kavuşmaya çabaladığı dökme-demir volanlara karşı baskı yaratan deri kanatlar oluşturuyordu.

Peter Lake "Bu kayışlar şimdi altı aydan bir yıla kadar iş görür," dedi, onu hayretler içinde izleyen ev sahiplerine. "Ve güç aktarma organındaki

gevşeklik, çift-homurtulu sayesinde daha ılımlı bir hâle geldiği için beygir gücü kaybı da daha az olacaktır. Yakıttan tasarruf edeceksiniz. Bu bir trompet gibidir.”

Trompetle ilgili bölümü anlamamalarına rağmen, bunu umursamadılar.

Tüm hayatları boyunca zihinlerini karıştıran pek çok atıl makineyi göstermek için Peter Lake’i etrafta dolaştırma hevesindeydiler.

İşlemekte olan bir buhar makinesinin üstünde oturmakta olan çan şekilli kubbeyi göstererek “Bu neyin nesidir?” diye sordular.

“Biz bunun ne olduğunu çocukluğumuzdan beri merak ederiz. Arada bir çıngıraklı yılan gibi çılgınca sesler çıkarır ama sadece arada bir. Onu açmaya çalıştık ama ne yaparsak yapalım, yerinden bile kıpırdamıyor. Bunun ne olduğunu bilemezsiniz herhâlde, öyle değil mi?”

“Bilmez olur muyum?” dile yanıtladı Peter Lake, alınarak. “Siz normal bir sokak köpeğini Canarsie’ye alıp götürün, o bile bunun ne olduğunu size söyler. Aslında, bu o kadar basit bir şey ki ne olduğunu Filipince anlatsam da olur diyorum”

“Aman aman, sakın ha!” diye yalvardılar. “Bunca yıl nasıl bir işkence içinde yaşadık bilemezsiniz. Bazen gece yarısı, annesini çağıran bir bebek gibi şakırdamaya başlıyor ve biz de onun ne istediğini bilemiyoruz.”

“Evet,” diye onayladı diğer makine ustası. “Ve biz onu parçalara ayırmayı da denedik ama yerinden kımıldatamadık. Bir çentik bile atılmıyor buna. Bakın, size çok açık ve dürüst bir şekilde söyleyeyim. Eğer bunun ne kahrolasıca bir şey olduğunu bana söylemezseniz, kafama bir saat tokmağıyla vurup intihar edeceğim.”

“Ben de,” dedi arkadaşı.

İkisi de beklenti içinde donmuş gibi duruyorlardı.

“Bu,” dedi Peter Lake, adamların istismar ettiği çan-şekilli metal parçasını okşayarak, “bir mükemmellik çıngırağı.”

Ağızları açık kalmıştı. Bu mükemmellik çıngırağı da neyin nesiydi?

“Şu motora bir bakın,” dedi Peter Lake, mükemmellik gevezesinin altındaki kocaman zarif makineyi heyecanla göstererek.

“Muhteşem, değil mi? Âdeta Haziranda bir gün Coney Adasına gidip gelen genç bir kız gibi. Buna alımlı motor da denir. Yüzde yüzlük bir yeterliliğe ulaştığında, iyice ısınmış olan buhar içe doğru döner ve öyle uçucu bir hâle gelir ki oldukça ağır olan iki parçayı birbirinden ayırır ve gizli bir bacadan yükselerek şuradaki odacığa girer. Buradaki bin sekiz yüz

seksen üç yılına ait bir gümüş doların etrafında dolandığında işte bu neredeyse müziğe benzer ses çıkar. Ne var ki bu paranın neden bin sekiz yüz seksen üç yılına ait olması gerektiğini bilmemek bana utanç veriyor ama hatırladığım kadarıyla bu bir gelenekmiş.”

İki makine ustası dillerini yutmuşlardı. Peter Lake onların kendisine inanmadıkları için böyle durduklarını sanmıştı.

“İsterseniz bunu size ispat edebilirim,” dedi onları yerde mıhlanmış gibi duran bir dizi kulpun bulunduğu köşeye doğru sürükleyerek.

“Biz bunların da ne olduğunu bilmiyoruz,” diye itiraf ettiler.

“Bunlar mı? Bunlar bu sesin çıkmasını sağlayan çentiklerdir. Bakın,” dedi kulpları çevirerek. “Konik şekilli uçları bu açıda ayarlarsınız. Oh, evet anladım. Seksen üç derecede durması gerekiyor. Demek ki o nedenle bin sekiz yüz seksen üç yılının parasını kullanıyorlarmış. Bu, bir bellek aleti; mükemmellik çıngıraklarını çalıştıran da bu.”

“Çıngıraklarını mı?”

“Tabii ya, göründüğü kadarıyla buralarda bir yerlerde en az iki düzine kadar olmalı bunlardan. Bu tür makineler hep böyledir. Aradığınız parçayı bulmak için odanın içinde iyi bir araştırma yapmanız gerekir. Bunun tasarımını yaptıkları vakit, gücün girmesi ve çıkmasından daha fazlasını düşünmüş olmalılar. Bu tam da devasa bir bulmaca, bir tür denklem... Tüm parçalar, bir orkestrada çalınan müzik aletleri gibi birbirleriyle ilintili. İyi bir orkestra şefi olmak için tüm bu aletleri tanımanız gerekir. Müziği bilmeniz gerekir” Onları tekrar mükemmellik çıngırağının yanına götürdü ve alımlı motorun tepesinden tuttuğu gibi kaldırdı. Gümüş bir dolar yere düştü ve şıngırtı gibi bir ses çıkararak odanın diğer ucuna doğru yuvarlandı. Makine ustalarından biri koştu ve ayağıyla paranın üstüne bastı. Sonra onu yerden aldı, inceledi ve arkadaşına fal taşı gibi açılmış gözleriyle baktı. “Bin sekiz yüz seksen üç,” dedi.

*

Normal olarak, eğer The Sun yeni bir başmakinist tutmuş olsaydı, bu kişi Harry Penn ile ya Petipas’ta veya evde bir akşam yemeği yerdi. Ama o Haziran ayında, kaynaklarının çoğunu Hudson Nehri’ne demir atan ve bir daha oradan ayrılmayan o büyük geminin, hem basının hem de genel olarak halkın akıl sır ermez bir olay olarak tanımladığı olayın aydınlatılmasına ayıran The Sun bir kargaşa içindeydi. Buna rağmen, tüm çabalarına karşın The Sun çalışanları hiçbir bulguya erişememişlerdi. Personelin büyük bir

bölümü bu hikâyeye odaklanmıştı. Günde yirmi dört saat rıhtımda bekliyorlar, (gecenin bir yarısında rıhtıma gidip gemiyi ziyaret eden ve güverteye çıkıp orada bir dans gösterisi yapan) belediye başkanına saldırıyor, havadan fotoğraflar çekiyor, enfraruj fotoğraflar çekiyor ve dünyanın olmadık yerlerinden şans eseri bilgi edinmeye çalışarak bu çıkmazdan kurtulmak için çabalıyorlardı. Bu kadar az bilgiye ulaşmak onları hüsrana uğratmıştı; yeni gelenlere hoş geldin partisi vermek gibi geleneksel hâle gelmiş olan günlük işleri bile ihmal ediyorlardı.

Aşırı çalışmaktan bitap düşmüş olan Praeger de Pinto'nun hızlı bir şekilde mülakat yaptığı Peter Lake, mülakata kadar kendisini iyi bir makine ustasının görünmesi gerektiği şekle sokmuştu.

Aslında bu görünümü, tam olarak hatırlayamadığı istiridye evlerinde, atölyelerde ve hırsızlıkta vaktini geçirdiği günlerdeki hâline çok yakındı. Bıyıklarını yeniden pala bıyık hâline getirdi, saçlarını kestirdi, bir düzine banyo ve duş aldı. Sonra kendine yeni bir keten takım aldı. Bu takımın kesimi oldukça eski modaydı belki ama hem onun hoşuna gitmişti hem de The Sun'ın havasına uygundu; çünkü sadece Harry Penn değil, gazetedeki pek çok diğer eksantrik ihtiyar, on dokuzuncu yüzyıldan kalma stillerde giyiniyorlardı.

Peter Lake bir evsiz olarak dolaştığında, yüzündeki yara izleri is ve yağ ile kaplanmıştı. İnce olanlar artık yok olmaya yüz tutmuştu ama derin izler şimdi ortaya çıkmıştı. Praeger, eğer Peter Lake'in gözlerine dikkatle bakmış olsaydı, onun ruhunun başka bir yerin ve zamanın fırtınalarında tabii kalmış olduğunu görebilirdi. Ama bakmadı, o nedenle Peter Lake'in yüzü ona elinden geleni yapmaya hazır olan bir işçininkinden farksız göründü. Bir entelektüel, sanatçı, hukukçu veya banker gibi durmuyordu; tersine, ray döşeyen, ateş söndüren, kaynak yapan ve makinelerle uğraşan biri gibiydi.

Güçlü kolları, kalın elleri, düz bir burnu ve kaim bir sesi vardı. Praeger de Pinto onu görür görmez sevmişti. Onun karmaşıklığından habersizdi ve onun Petipas'ta görünen o hayalet adam olduğunu hiç anlamadı (aslına bakılacak olursa, Peter Lake de Praeger'ı hatırlamamıştı) ve onu çabucak unuttu ama mutluydu çünkü makine ustaları bu uzman kişi işe el koyduktan sonra eskisi gibi arızalar ve gecikmeler olmayacağı konusunda söz vermişlerdi. Peter Lake, sadece bir çırak kadar hisse almıştı ama onların isteğiyle bölümün başı olmuştu; çünkü bir önceki bölüm başkanı Trumbull, emekli olmaktansa Peter Lake'in altında çalışmayı kabul etmişti.

Peter Lake, çoğunlukla makinelerin yanındaydı; çünkü kendini orada mutlu hissediyordu. Boş vakitlerini bomboş çatılara ve tahtadan yapılmış su depolarına bakan kiralık küçük bir odada geçiriyordu. Çok geçmeden o da New York'taki pek çok insana benzedi; yani rahat, unutulmuş ve yalnız. O yazın başında, mükemmel Haziran havası kendini belli etmişti ama pek çok kez, batıdan gelen güçlü fırtınalarla örselenmişti.

Dağ mı şimşek yuvası mı olduklarını bilmeyen gri bulutlar aniden beliriyor ve bir yağmur, rüzgâr ve dolu minderi hâlinde şehrin üzerine çöküyorlardı. Erik renkli bulutların içine kıvrılan ve orada düğümlenen yıldırımlar, Manhattan'ın yüksek, külahlı kulelerini hedef almayı, onlara isabetle çarpmayı ve gök gürültüsünün sesinin Washington Heights'taki caddelerden Battery'ye doğru yuvarlanırken giderek yükselmesini pek seviyorlardı. Bu ani ışıklar ve gümbürtüler, yaşayan tüm varlıkları tedirgin ediyor; normal şartlar altında temkinli ve ağırbaşlı olan kalabalıkları boyun eğmeye zorluyor, kalplerini de büyük bir yıldırımın yakınlardaki bir şeyi cezalandıracağı korkusuyla duracak bir hâle getirerek, evlere veya pasajlara girmeye ve fırtınanın geçmesini beklemeye yönlendiriyordu.

Peter Lake her zaman, yaptığı işi bırakıp, fırtınayı seyretmeye koyulurdu. Bazen The Sun'ın makine odasındaki cam levhalara bakıp, yağmur damlalarının bateri çalar gibi çarpmasını, şimşeklerin gökyüzünü çatlatmasını seyrediyor ve bazen de su kulesi vadisindeki tahta depolar sempatiyle sarsılırken, bu topçu ateşini odasından seyrediyordu. Kendisini her zaman rüzgârın ve yağmurun beşinci köşe yazarı gibi hissediyor, zamanın yapısını bozmalarını ve onu özgür bırakacak kadar güçlü olacaklarını umuyordu. Herkesin yıldırım hakkında kendine özgü bir görüşü olduğunu sanıyordu.

East River'ın otuz kat yukarısında, aniden karanlığa gömülen dairelerinin içinde ağır adımlarla dolaşan Martin ve Abby, bu fırtınalardan birini büyük bir korkuyla izliyorlardı. İkisi de böyle bir olayı ilk kez yaşıyorlardı ve bunun ne olduğunu anlayacak yaşlardaydılar. Martin birkaç küçük fırtınayı hatırlıyordu ama on beş kilometre ötedeki bir fırtına ile insanın tepesindeki fırtına arasında dünyalar kadar büyük bir fark vardır. Hardesty ve Virginia işteydiler ve Mrs. Solemnis, tipik olarak derin uykularından birine dalmıştı. Onu uyandırmayı başaramayan iki çocuk sonunda onun fırtına tarafından öldürüldüğüne hükmettiler ve mutfağa giderek pencereden Hell Gate'e doğru bakmaya koyuldular. Martin anne ve

babalarının öldüklerini söyleyince, Abby ağlamaya başladı. Mrs. Solemnis de ölmüş olduğuna göre, belki de tüm dünyada bir tek ikisi hayatta kalmıştı. Hell Gate'ten bir şilebin çıktığını görünce biraz sevindiler; sonra şilep de görüntüden kayboldu ve gök gürültüsü öylesine şiddetlendi ki neredeyse pencereler kırılacaktı. Abby ağlamaya başlayınca "Merak etme, Abby, ben seni korurum," dedi Martin. Sonra aklından yumurta pişirmenin aşamalarını geçirmeye başladı. Ocağı yakmayı ve kahvaltı hazırlamayı ona öğretmişlerdi ve şimdi kendisini ve Abby'yi besleme durumunda olduğuna göre bunları öğrenmiş olmasının büyük bir şans olduğunu düşündü. Fırtına dindiğinde, güneş çıktığında ve Virginia nasıl olduklarını öğrenmek için aradığında ne yapacağı ve Mrs. Solemnis'in bedeniyle ilgili sorunu nasıl halledeceği, zihnini kurcalayıp duruyordu (acaba terastan aşağıya mı atmalıydı yoksa buzdolabına mı koymalıydı?).

Zaman Peter Lake için neyse, onlar için de oydu. Peter Lake de çocuklar da duvar saatlerinin aldattığı insanlar gibi zamanın çevirdiği işlerden emin değillerdi. İnsanlar gerçi hayali bir çizgi ve bir de nokta olduğunu biliyorlardı, çünkü saniyelere gerçekten inanıyorlardı. Abby ve Martin kolaylıkla zaman üstü olmanın tali sonsuzluğu içinde kalabiliyorlar ve Marratta ailesinin Yorkville'e tepeden bakan dairesinde, kartal yuvasındaki iki küçük kuş gibi yaşıyorlardı. Bu çocukların yetenekleri çoğu kez insanı şaşırtan boyutlardaydı.

Örneğin, Hardesty ve Virginia çocuklarının böylesine zengin hayal gücüne sahip olmalarından çok mutluydular. Çocukların "Şişman kadın ve Keltoş", "Köpek İnsanlar", "Yalnız Dorian", "Yılan Kadın, "Çamaşır Adam", "Yüksek Bitki İnsanları", Alçak Bitki İnsanları", "Duman İnsanlar", Alfonse ve Hoola, "Cırlak Çığlık ve Parmak Ucunda Yürüyenler", "Çılgın Ellen, "Boksör", "Romeo", "Sarımsak Oğlanlar", vb. gibi hayali arkadaşları vardı. Bu liste daha da uzundu; bu da (o güne kadar hiç televizyon seyretmemiş olan) çocukların hayal güçlerinin, fazlasıyla bölünmüş olduğunu düşünmelerine neden oluyordu. Ta ki bir gece akşam yemeğinde çok tuhaf bir konuşmaya kulak misafiri olana kadar: "Aydan gelen kedi kadın bugün ağlıyordu," dedi Martin, Abby'ye çok normal bir şey söylüyormuş gibi. "Bonomo adlı kedi ters takla atıyordu. Sanırım kendisini iyi hissetmiyor."

"Kim?" diye sordu Abby, uzun bir ikindi uykusundan sonra hâlâ mahmurdu ve Morpheus ile Belindanın ülkesinin daha da ötelerine gitmiş

gibiydi. Aslında, uykudan uyanan Marratta fertlerinin hepsi biraz tehlikeli olurlardı. “Aydan gelen kedi kadın,” dedi Martin, bunu tekrarlamaktan pek hoşlanmamış gibiydi.

“Kim?”

“Aydan gelen kedi kadın! Aydan gelen kedi kadın!” diye bağırdı Martin, beş yaşının verdiği kibirle. Hardesty’nin çatalı ağzıyla tabak arasında donup kaldı. “Biliyorsun, on dört aşağıya ve yedi yukarıya.”

İşte o zaman Hardesty ile Virginia o görünmez dostların, çocukların odasından görünen bir gökdelende yaşayan gerçek kişiler olduğunu anladılar. Çocuklar bunlara kişisel özelliklerine ve sahip oldukları eşyalara göre birer ad vermişlerdi. Neredeyse bin kadar insan ve hayvanı belirlemişler ve bunlarla günbegün yakından ilgilenmişlerdi.

Virginia çok şaşırmamıştı, çünkü o da çok küçük yaşlardan beri Mrs. Gamely’nin yaygın olarak kullandığı sözcüklerden on veya yirmi bin kadarını öğrenmişti. Böylece Mrs. Gamely’nin söylediklerinden, örneğin Mrs. Gamely, “Heyhat! Le Blonde ve erkekleri buradalar, kasabanın balık avlama bölgesinin çift lisanlılar arasında paylaştırılmasını istiyorlar,” dediğinde neler olup bittiğini anlaması mümkün oluyordu. Virginia, toprağın üzerinde ve gökyüzünün altında büyüdüğü ve onları değişmez dostları olarak gördüğü için, bulutları okumayı ve havanın nasıl olduğunu bir çiftçi gibi önceden tahmin etmeyi öğrenmişti. Yorkville’de de okunabilecek sürüyle işaret vardı ama bunlar Coheeries’in bozulmamış ve saf doğasından çok daha az zarifti. Ama çocuklarının becerileri onunkiler kadar gerçekti. Ve çocukları da onun gibi çok pervasızlardı. Kendisi çocukken, korkunç bir ölümle ne kadar sıklıkla burun buruna geldiğini sırtı ürpererek hatırladı. Bir keresinde kızgın bir çıngıraklı yılana sataşmış, bir başka sefer kendisinden en az on misli büyük olan gezginci bir kara ayıyı beslemiş, onu sanki bir rakunmuş gibi azarlayarak ağzına dutlar koymuştu. Bununla da kalmamış, yarım saat veya daha uzun bir süre boyunca ayıyı, çayırda köpek gezdirir gibi yanında dolaştırmıştı. Mrs. Gamely, bundan böyle artık hiçbir şeyin onu incitemeyeceğini düşünmüştü. Ayrıca, buzhanedeki buz kalıplarının üzerine tırmanmış, annesi dışarıda turta dağıtırken evdeki tabancayla oynamıştı. Aslında, bir gün Abby’nin balkon duvarına çıktığını ve yüz metrelik bir düşüşü umursamadan pikapta çalmakta olan müziğe uyup vals yaptığını görene kadar kendi çocuklarının bu tür tehlikelerle karşı karşıya kalmayacaklarını düşünüyordu. Böyle bir

durumda, pek çok anne çocuğu kurtarmak için çığlık çığlığa dışarıya fırlardı ama Virginia sakin kaldı. Aklına gelen ilk şey, yaşadıkları yer itibarıyla çocuklarının, şehirde birer şehirli gibi yaşamaya alışık olmaları ve başka tür bir hayatı bilmedikleri için, onlara muhtemelen sincaplar veya dağ keçileri gibi korkunun engelleyemeyeceği bazı yetenekler bahşedilmiş olduğuydu. O anda, kendi korkusunu bastırmaya, Abby'nin cesaretini desteklemeye, şefkatle ona sarılmaya ve vals ederek onu duvardan indirmeye karar verdi. Öyle yaptı ve hayatı boyunca kızının içgüdüsel zarafetinin hayranı olarak yaşadı.

Balkon duvarında dolaşmak, çocukların normal koşullar altında sakin olan hayatlarında istisnai bir bölümdü. Güçsüzlükleri, masumiyetleri ve hayal güçleri bir araya gelmiş ve zamanın içini dışına çıkarmalarını, rüzgârın üzerinde yolculuk etmelerini ve hayvanların ruhlarının içine girmelerini sağlamıştı. Şehrin, evrenin tümü ve merkezi olduğunu düşünüyor olmaları onları, dengeleyici bir şekilde, sonsuz ve açıklanamaz olanın sınırlarına yaklaştırmıştı, zira bilinen âlemlerin ötesindeki varoluşla ilgili olan hiçbir şey, Fort Lee, New Jersey veya Yonkers'tan daha uzakta olamazdı. Kozmoloji konusunu, hızlı hızlı konuşan fizik bilginlerinden daha iyi kavramışlardı; çünkü bu fizikçiler ve onlardan öncekiler, evreni ellerindeki araçlarla görmek zorunda bırakılmışlar; şüphe ve korku engellerini aşarak, doğrudan konunun özüne inmiş olan çocukların aksine, açık gökyüzünü tutmakla görevli yüksüklere benzeyen Modeller tasarlamışlardı. Çocuklar, tüm şeylerdeki mükemmel sessizliği en derin rüyalarında hatırlamak üzere doğmuş olmaya hâlâ çok yakındılar. İnandıkları takdirde, ayaklarının dibinde uzun beyaz bir giysinin etekleri gibi bulanık bir ışık izi bırakarak yükseleceklerinden ve havanın içinde yolculuk edebileceklerinden hiç şüpheleri yoktu. Onlar da Virginia'nın, şehri zaman zaman bir duvar gibi sarmalayan beyaz perdeyle ilgili olarak verdiği açıklamayı, yıllar önce Virginia'nın Mrs. Gamely'den kabul ettiği gibi, kabul ettiler.

"O hem her şeydir hem de hiçbir şey," demişti anneleri onlara; fırtınalı günlerden birinde, yattıkları yerden fırtınanın ulumasını dinlerlerken. "Onun içinde zaman yoktur, sadece zaman adacıkları vardır. Kendi içinde akıntılar ve çelişkiler içinde hareket eder ve eğer çok yaklaşırsanız, kayanın üzerinde dikilmekte olan bir kişiyi aşağıya çeken devasa bir dalga gibi sizi içine alır. O, şehrin etrafında, değişken güçlerdeki dalgalar hâlinde dolaşır,

bazen insanları çaktırmadan götüren veya buralara bir tortu olarak bırakan bir kasırga hâlini alır, bazen de şehrin içinde beyaz yollar açar ve bazen de başka yerlerle irtibat sağlanana kadar denizde bekler. İyi kalpli bir fırtınadır bu, bir sığınak yeridir, üzerinde yüzdüğümüz tarafsız bir akıntıdır. Bizler hep bunun ötesinde bir şey var mı diye merak ederiz ve belki de var olduğunu düşünürüz."

"Neden?" diye sordu Martin yorganın altından.

"Çünkü her şeyin güzelliğe, simetriye ve adalete hizmet etmek için bir bütün hâlinde kaynaştığı o ender anlarda, o da altın rengi olur, sıcacık ve güleryüzlüdür, sanki çok önceden döndürmeye başladığı ve çok önceden beri unutulmuş olan şeyin mükemmelliği ve karmaşıklığı Tanrıya hatırlatılmıştır," dedi Virginia.

Çocuklar çok keskin gözlemcilerdi; çünkü bütün gün boyunca arı kovanına benzeyen bir apartman dairesinde yaşadıkları için, çoğu insanın görmezden geldiği pek çok şeye karşı duyarlılık kazanıyorlardı.

Örneğin, içinde yaşadıkları bina, farklı yerlerde, tonlarda ve yoğunluklarda çalan (çeşitlemeler bu sesi duyan kişinin ne kadar uzakta olduğu, aradaki duvar sayısı, rüzgâr, pencerelerin açık olup olmadığı, orijinal tizlik, vb. gibi unsurlara bağlıydı) telefonların zil sesleri nedeniyle bütünüyle bir müzik aleti hâline geliyordu.

Çocuklar bu sesleri bir ormanın simsiyah hacmine nüfuz eden bir kuş sesini dinler gibi dinliyorlardı. Musluklardan gelen sesler onlar için içine girilemez mağaralarda akan suların sesi gibiydi ve onlarla tıpkı yeraltı dünyasının Hades nehirleri gibi otoriter bir şekilde konuşurlardı. Yüksekteki konumlarında, toprağa yakın yerlerdeki sığlıklarda ve darlıklarda mevcut olmayan bir şeyi; örneğin, göz seviyesinde bir kuşun uçuşunun daha hür hareketlerini izleyebiliyorlar ve kuşlarla mavi hava arasındaki uyumun ruhunu hissedebiliyorlardı.

Çiftlikte yaşayan bir evcil hayvanmış gibi telefonu da (bir geri bildirim ve enterferans döngüsü yoluyla) "kendi kendine şarkı söyler hâle getirebiliyorlardı. Dağ yüksekliğindeki tahkimli mevzilerinden, fırtınalardaki, şafak vaktindeki ve akşam karanlığındaki ışığın ve sesin zarafetini gözlemleyebiliyorlardı. Yakınlarındaki binaların sekizyüz metreye yaklaşan gölgelerinden, duvarları ve işe giden kadınların yüzlercesinin sabahın sekizi ile sekiz buçuğu arasında duş alarak veya banyo yaparak kutsallık verdiği terasları dolduran (Arabistan'daki kokuların

yarısından daha hoş ve daha güçlü olan) kokulu hava bulutlarından da saatin kaç olduğunu anlayabiliyorlardı."

Marko Chestnut, bir çiftlikte veya dağlarda büyümüş olsalardı doğaya ancak bu kadar önem verebileceklerini söylemişti. "Bir makine içinde yaşıyor olmaları doğrudur," demişti. "O makine de şehrin ta kendisidir. Ama eğer makine doğadan çıkabiliyorsa, o zaman doğa da makineden çıkabilir."

Marko Chestnut her Cumartesi günü, tek başına veya grup hâlinde duran çocuk portreleri yapıyordu. Stüdyosu şehir merkezinde, The Sun binasının yakınlarında, Manhattan Köprüsü'nün girişine bakan bir yerdeydi. Yağmurlu bir ilkbahar günü, Abby ile Martin sarı yağmurluklarını giymiş olarak ona geldiler. Bu Marko'yu çok mutlu etti; çünkü Coheeries yağmurluklarının muşambası açık kahverengi noktalarla bezenmiş ve koyu sarı rengi, yağmur ve rüzgârla yüklü bir gökyüzünün gri ışığıyla oldukça yatışmıştı.

Çocukların alev alev yanan yüzlerindeki, genç gözlerindeki ve saçlarındaki renkler ve yağmur-ışık İkilisinin barut rengi, tam aradığı şeylerdi. Kendilerinden ne beklendiğini bilmedikleri için ikisi de biraz tedirgin ve mahcup duruyorlardı. Marko Chestnut'ın bir tür doktor olduğunu sanıyorlardı. Onları konuşturmak hemen hemen imkânsızdı ve ağızlarını açtıklarında da fısıltı hâlinde konuşuyorlardı.

Marko onlara, yaban mersini suyu ve içinde çikolata parçaları olan bisküvi ikram etti; küçük boya takımları, matchbox kamyonlar ve müze katalogları verdi.

Çocuklar Marko'nun stüdyosunda birkaç saat kaldılar, onun kendilerini izlediği dikkatle onlar da yağmuru seyrettiler ve rüzgârın kırbaç gibi şaklamasını dinlediler. Tüm duydukları, olukları ve binaların yanlarını yıkayan, çatıları hızla terk eden ve sokaklardan taşan yağmurun sesiydi. Abby kanvasa doğru ilerledi, Marko Chestnut'ın fırçasını eline aldı ve onun yağmur gibi bir ses çıkardığını söyledi. Gerçekten de öyleydi; Marko Chestnut doğanın, şehirdeki kirişlerin, putrellerin ve motorların, velhasıl tüm şeylerin ve bunların dizgelerinin içinde de var olduğunu düşünüyordu. Ona göre, elektrik ampulünün aydınlattığı bir ortamdaki natürmortun içinde de en azından pür ışık altındaki buğday renkli bir tarlada olduğu kadar doğa mevcuttu. Yasalar aynıydı ve her dem mevcuttu.

Marko Chestnut, şehrin ve onun öksüz kalan makinelerinin, köklerini bulup canlanabileceklerini hayal etme cüretinde bulunurken, çocukların zihninde tüm dünyanın, içinde yaşadıkları karman çorman makinenin düzensiz kenarlarının ötesinden, mükemmelliğe doğru yükselmesi gibi çok daha büyük şeyler vardı.

*

Fakirlerin şehrinde bir yerlerde beyaz at Athansor, bir değirmene hapsedilmiş; kalın bir kirişe bağlanmış ve bir daire etrafında yürüyerek, gıcırtılı bir mili döndürüyordu. Sadece bu döküntü mekanizma bozulduğu veya işlemden geçireceği malzeme bulunmadığı vakit dinlenebiliyordu. Aksi takdirde, sürekli çalışmak zorundaydı.

Dilediği kadar yulaf ve saman yiyebiliyor ve su içebiliyordu.

Yiyeceği ve suyu, yer çekimine tabi olarak duvarın içindeki bir girintinin içine dökülüyordu; o da bu girintinin yanından geçerken bunlara erişebiliyordu. Bu girintinin etrafındaki tahta ve metal, sürüyle atın yiyeceklerini yerken veya sularını içerken sürtünmelerinden dolayı parlamıştı. Buradaki atlar, genellikle bakıcıların onları işe yaramadıkları için öldürmelerinden önce, birkaç ay içinde bitkinlikten ölüyorlardı.

Bir hayvanı ölünceye kadar çalıştırmak, değirmene her yıl yaklaşık on atın getirilmesi anlamına geliyordu. Hâlbuki üç atı münavebeli olarak çalıştırsalardı, onları normal hayat süreleri boyunca çalıştırmak mümkün olabilirdi. Ama fakirlerin şehrinin kendine özgü ekonomik kuralları vardı ve sonuçta değirmenin sahipleri kendilerini zor bir durumda buldular. At bulmaları çok güçleşmişti; araba bile çekemeyecek kadar düşkün olan atlara, arazilere kaçanlara ve hırsızların gece karanlıklarında köylük yerlerden getirip yanmış binaların içinde oluşturdukları korkunç ahırlara kapattıkları atlara bile ihtiyaç duyacak hâle gelmişlerdi. Bu şekilde aşırı çalıştırılarak ölen atların etinden ve derilerinden faydalanılıyordu. Sakatatlarından yağ, toynaklarıyla kemiklerinden ise zamk elde ediliyordu. Geri kalanları işleyen işçiler için de çok kâr vardı; çünkü şeytan ruhlular, açgözlüler, basiretsiz kişiler ve bu sanayii içinde olanlar, çok korkunç oranlarda at tüketiyorlardı. Ama Athansor farklıydı. Dağlardaki otlaklarda yakalanıp şehrin derinliklerine getirilen masum kuzenlerinden çok daha iyi çalışacağı düşüncesiyle onu arenadan almışlardı. Bir keresinde, ödüllü bir Virginia Percheron atı, değirmeni tam beş ay boyunca, hiç durmadan ve onu çalıştıran taş kalpli adamları bile şaşırtacak bir azimle çalıştırmıştı. Bu

beyaz atın o kadar dayanıklı çıkacağını ummuyorlardı; çünkü aynı ağırlıkta olmakla birlikte bu at, safkan bir at gibi duruyordu. Ve onun Percheron'dan daha önce iflas bayrağını çekeceğini sanıyorlardı; çünkü o dövüşken bir attı, Percheron ise bir işçiydi.

Oysaki bilmedikleri bir şey vardı: Athansor'un ne denizde, ne hurda arabası çekerken ne de hiç durmadan bir değirmeni çevirirken pes etmeye niyeti yoktu. Onun içinde de değirmenin atları tükettiği gibi bir kararlılığın var olduğunu ve bu kararlılığın ona verdikleri yulaf ve suyu tükettiği ölçüde beslediğini nereden bileceklerdi ki? Gücünün kaynağı, onlar için bir sırdı ama güdülendiği ölçüde güçlendiğini açık ve net bir şekilde görüyorlardı. Bağlı olduğu kirişi ter içinde ve ateşle, keyifle ve mutlulukla, kederle, kalbinin durduğunu sandığı sırada bile, karanlıkta ve şafak vaktinde, yorgunluktan titreyerek veya güçlü bir şekilde dans ederek itiyordu.

Ağustos ayının ilk haftalarında hava çok sıcak oluyordu. Öğleden sonraları ve hatta geceleri, bedeni bazen köpükle kaplanıyordu; yaraları ve bereleri açılıp irin topladı. Sonbahar gelip de hava berraklaştığında, onu bekleyen şeyin ne olduğunu bildiği için başını kaldırdı, pıhtılaşmış yelesini salladı ve ileriye doğru baktı. Çünkü o, mevsimleri ve denizdeki tuzu öğüten değirmeni iten bir motordu.

Kışın ise üzerinde dönüp durduğu dairenin yarısı kar ve buzla kaplandı ve işi güçleşti. Yine de kendisini ilkbahara ulaştırmaya ve bu mevsimi geçirmeye yetecek gücü buldu. Sonra da kendini güvende hissettiği ve attığı her adımın yeni bir zafer olduğunu bildiği o mükemmel Haziran ayı geldi. Aceleci ve şaşırtıcı şimşekli fırtınaların, kanyonlara bombardıman yapar gibi yıldırımlar gönderdiği günlerin güzel havalı günleri takip ettiği yazın ilk başlarında, pek çok şey onun hayatta kalmasını ve batmamasını sağladı; bunların başında ona işkence eden adamların onun hâlâ hayatta olduğunu gördükleri anda yaşadıkları şaşkınlık geliyordu.

Dairenin üçte birine geldiğinde, batıdaki ufuk çizgisinde tuğla ve moloz ovalarını, kömür hâline gelmiş olan evlerin yükseltilerini ve nehri görebiliyordu. Bu muhteşem, parlak şey de hiç şüphesiz onun hayatta kalmasına büyük bir katkıda bulunuyordu.

*

Bir çan sesi duyuldu. Çan, bir tanıtım programı için East River'dan aşağı Gracie Malikânesinden Belediye Sarayına giden belediye başkanı için çalıyordu. Çan sesleri başkan bürosuna girene, tören kıyafetlerini giyene ve

protokol şefi, “Başkan bürosunda halkının emrine amade, iyi işler yapmaya hazır; ayrıca güneşin, bu eksiksiz ve gelişmekte olan şehrin üzerinde doğmasından dolayı çok mutlu,” anonsunu yapana kadar susmadı. Bu, çok kişinin kanıksadığı eski bir gelenekti. Ama belediye başkanına eşitlikçi bir bakış açısı ve bir devamlılık duygusu veriyor ve görevlerini hatırlatıyordu. İhtiyarlar meclisi (Harry Penn ile Craig Binky burada birarada bulunmayı başarıyorlardı) açılış töreninden önce başkana bir unvan seçmek için toplanırdı. Bu ad tamamıyla sembolikti ve başkanın görevden alınmasında veya yeniden seçilmesinde bir etkisi olmazdı ama seçmen bu ada önem verirdi ve başkanın kendisinin (eğer varsa) vicdanında da bir ağırlığı vardı. Çünkü başkan sonsuza dek şehrin tarihiyle birleşen bu adla tanınır ve kendi adı tamamıyla silinir giderdi. İhtiyarlar meclisinin kendilerine Kül Belediye Başkanı, Kemik Belediye Başkanı, Paçavra Belediye Başkanı gibi unvanlar verdiği başkanlardan istifa ve intihar edenler olmuştu.

Bazıları Tilki Belediye Başkanı, Yumurta Belediye Başkanı veya Kuş Belediye Başkanı gibi adları yutkunarak kabul etmiş ve yola devam etmişlerdi (çünkü politikada, hafiften sataşmalar ve nazik eleştirilere dayanmak gerekirdi). Diğer bazıları ise bu işten, dalga geçilmeden veya eleştiri konusu olmadan sıyrılmışlardı; bunu da belki onların yeteneklerine ve şanslarına veya görev yaptıkları çağın refah içinde olmasına bağlamak gerekirdi. Onlara tarihe geçen muhteşem adlar verilmişti. Bunlar, Fildişi Belediye Başkanı, Su Belediye Başkanı, Nehir Belediye Başkanı ve (İhtiyarlar meclisinin yüzyılın sonunda, yaklaşmakta olan yeni bin yıla dikkat çekmeye karar vermesi nedeniyle uygun görülen) Gümüş Belediye Başkam gibi adlardı. Meclisin belediye başkanının ve görev yapacağı dönemin karakterini önceden nasıl bildiği başkan için de bir bilinmezdi.

Craig Binky kesinlikle bilmiyordu ve toplantıların içine işleyen hu gelecek ruhunun gücü ve mutlaklığı karşısında, Harry Penn de şaşkınlık içinde kalıyordu.

Yeni belediye başkanının görev süresi nehrin üzerinde ilk buz parçası görüldüğünde (genellikle bu Ocak sonunda olurdu) veya Prospect Parkı’nda ilk çiçek açtığında (bu da Mart sonunda ger Çekleşirdi) biterdi ve bir önceki Kasım ayında yeni seçimler için yeniden adaylığını koyardı. Kendisinden önceki belediye başkanının adının Sülfür olduğu göz önüne alındığında, şimdiki başkanın Ermin* adını kazanmış olması büyük başarıydı. Aslında, unvanların karmaşık sembolizmi açısından, bu hoş bir uyum oluşturmuştu;

çünkü görev kıyafetleri kakım postundan yapılmıştı ve ihtiyarlar meclisi bu adı koymakla, onunla görevinin iyi bağdaştığı mesajını veriyordu. Bu ad onun da çok hoşuna gitmiş, kendini bir şey sanmasına neden olmamış ve yeniden seçilebileceğine dair bir işaret olduğuna inandırmıştı. Doğruydu, katı pişmiş bir yumurtaya benziyordu ve sesi de çok tizdi, ancak görevinin gerektirdiği sorumlulukları dengeli ve esprili bir şekilde yerine getirmiş olan becerikli bir politikacı ve dürüst bir adamdı. Ayrıca unutmamak gerekirdi ki milyonlarcası dağıtılan Noel sepetlerinden tutun, bilgisayarların onaylanmasına kadar her türlü sihirbazlık numarasından sorumlu olan ve bir tür sanal hükümet gibi çalışan, dünya üzerindeki en heybetli ve her şeye kadir bir politika makinesi ona destek veriyordu. Böylesi güçlü bir merkezi işlem birimine bağlı olan başkan, elini sıktığı herkesin adını, lakabını ve en sevdiği yemeğin ne olduğunu bile bilirdi. Kampanya konuşmaları artık biraz banal bir hâle gelmişti ("Hey, Jackie, son günlerde lazanya ile aran nasıl?" veya "Seni gördüğüme sevindim, Nick. Aman tanrım, canım nasıl çörek çekti şimdi!") ama yine de bu teknik, oy almaya yarıyor gibiydi.

Ermin Belediye Başkanının üç bürosu vardı, bunların her biri değişik katlardaydı ve her biri farklı işler için kullanılıyordu. En alt katta olan Belediye Konağı bürosu, törenler ve geleneksel olaylar içindi. Bir keman dörtlüsü genellikle Eski Şehir Salonunda halka açık konserler verirdi ve burada birçok güzel tablo asılıydı. Her belediye başkanı galeriye gidip, kendisinden öncekilerin eski portrelerine bakabilir ve onların gülümseyiş tarzından ve gözlerinden cesaret ve destek alırdı. Geçmişten gelen bu kişiler bakışlarıyla, sanki bu iş bittiği vakit, insanın hayatındaki mücadeleleri soğukkanlılıkla gözden geçireceğini ve onlarla yüzleşeceğini söylemek ister gibiydiler.

Üst makamlar neredeyse yarım kilometre yukarıda, şehrin en yüksek kulelerinden olan bir kulenin, en üst katındaydı. Bütün şehir burada ayaklar altındaydı, pencerelerin önünden bulutlar geçerdi. Şehir bu bürolardan öylesine uzak gibiydi ki sanki güneşi gören ve yumuşacık parıldayan şeyler binalar değil, renklerden oluşan kalıp ve hücrelerdi. Buralarda, gelecek için faydalı olabilecek kararlar almak kolaydı; çünkü buralarda insan yüzü görmek veya tarihin dalgalarına yenik düşenlerin çığlıklarını duymak mümkün değildi.

Üçüncü büro, Battery'deki bir binanın on beşinci katındaydı.

Geniş pencereleri limana, denize, Governors Adasının tarlalarına, Brooklyn Heights’ın pas renkli tuğlalarına ve Brooklyn’deki parkların ve mezarlıkların yeşilliklerine bakıyordu. Belediye başkanının bu bürodan orta seviyede bir görüş açısı vardı. Uzakları görebiliyor ve aşağıdaki insanların hareket eden şekillerini ayırt edebiliyordu. Buttermilk Kanalından kurtlar gibi geçen gemiler, üst makam bürosundan bakıldığında mavi cam üzerindeki minik oyuncaklar gibi görünürlerdi ama buradaki görüntüleri çok daha etkileyiciydi.

Orta seviyedeki görüş açısındayken, bu gemiler ona okyanuslardan bahsederlerdi. Rüzgâra kapılmış gelin duvakları gibi uçuşan burun dalgalarını, dürbünle baktığında da kılavuz kaptanın gelgitlerin sığlığından tehlikeli bir şekilde dönüş yapan gemilere yaptığı el işaretlerini bile görebiliyordu.

Ermin Belediye Başkanı şehirle ilgili çoğu işlerini geniş pencerelerden giren hafif ışıkların aydınlattığı orta bürolarda yapardı. Bu bürolar Şehir Konağı’ndakiler kadar etkileyici ve yıpranmış, daha yüksekte olan kadar da ruhani olmadığı için, politikanın kalbini oluşturan çelişkili sorunları çözmek için en iyi yerlerdi. Bu bürolarda olduğu vakit kendini iyi hissediyordu. Burası onun için Araf’tı, Praeger de Pinto da dâhil olmak üzere, konuklarının çoğunu burada kabul ediyordu.

The Sun’ın baş editörü onun bürosuna pek çok kez gelmiş ve kendi malıymış gibi rahat deri koltuklardan birine pek çok kez çökmüştü.

“Neler olup bitiyor?” diye sordu Ermin Belediye Başkanı’na.

“Bilmem,” dedi Ermin Başkan. “Neler olup bitiyor?”

“Ben bildiğinizi sanıyorum.”

“Ne diyorsun sen, Praeger? Neyin var senin? Binkyitis filan mı kaptın?”

“Pekâlâ, daha açık konuşacağım. Geçen hafta Hudson üzerindeki o gemiye gittiniz. Muhabirlerimiz sizin bedbin ve endişeli göründüğünüzü yazdılar; televizyona çıktığınızda da son yürüyüşünü yapan bir mahkûm gibi görünüyordunuz. İki saat sonra filika güverte seviyesine çekiliyor ve Ermin Belediye Başkanı bacakları çelik yaylar üzerindeymiş gibi zıplayarak atlıyor. Yanaklarının arasına bir çubuk konmuş gibi gülümsüyor ve -tüm şehrin gözlerinin önünde -siz, Belediye Başkanı, rıhtımda bir dans gösterisi yapıyorsunuz.”

Belediye başkanı başını arkaya atarak gülmeye başladı, muhtemelen orada dans etmesine neden olan şeyi hatırlamıştı.

“Ondan sonraki haftalar, basınla bir kez olsun görüşmediniz.”

“Meşguldüm”

“O gemide neler olup bittiğini ve kimlerle konuştuğunuzu, şehirdeki herkes deliler gibi merak ediyor. Müttefikiniz olan The Ghost, yaptığınız o dansı Hitler’in Paris’teki zafer gösterisine benzetti. Bunu mu istiyorsunuz? Bu sırrı çözmek için hepimizin ne kadar büyük bir baskı altında olduğumuzu ve onların meraklarını hiçe saydığınızı halkın fark etmesi hâlinde başınıza gelebilecekleri düşünebiliyor musunuz?”

“Benim görevim,” dedi Belediye Başkanı, “sizin işinizi sizin yerinize yapmak değildir. O gemide ne olduğunu bilmiyorsanız, bu benim sorunum değil. Neden oraya gidip kendiniz sormuyorsunuz? Bir sandal kiralayın mesela, ne bileyim.”

“Bizim kendi sandallarımız var. Gemi demir attıktan yarım saat sonra biz zaten oradaydık. Kimseyi gemiye almadıklarını sanırım siz de biliyorsunuz, parmaklıkların oradan bile konuşmuyorlar. Ama biz bir yolunu bulmaya çalışıyoruz. En dik kafalı koyunun bile postunu soymak için yollar vardır. Yine de siz bildiğinize göre, bize bir işaret vermezseniz...”

Yoksa The Sun sonbaharda bana oy vermeyecek mi demek istiyorsun?”

“Politika bir denge sanatıdır. Size destek vermememiz pekâlâ da mümkündür.”

“Sadece bu nedenden dolayı mı?”

“Bizim için bu, küçük bir olay değil. Belediye başkanının elinde şehrin istediği bir şey var ve o bunu vermek istemiyor. Şehir bu durumda neden ona destek versin?”

“Peki ya konuşmamam şehrin yüksek menfaatleri içinse?”

“Buna kim karar verecek?”

“Kimse veremez. En doğrusu, benim sırrımı saklamam”

“En iyisinin ne olduğuna bırakın da halk karar versin. Neden öyle yapmıyorsunuz”

“Çünkü böyle bir durumda bunu yapabileceklerini sanmıyorum.”

“Ne yapmak istediğinizi anlayamıyorum,” dedi Praeger. “Televizyon sizi ölmekten beter edecek.”

“Bunun farkındayım.”

“Tekrar seçilmeyi nasıl ümit edebiliyorsunuz?”

Ermin Belediye Başkanı gülümsedi. “Adaylığını koyan biri var mı?”

“Şimdilik yok.”

“Doğru. Ve biri adaylığını koyduğunda, vakit çok geç olacak. Şimdi Haziranın ortasındayız. Benim iki yüz bölge sorumlum ve iki bin merkez çalışanımla üç buçuk ay içinde kim baş edebilir?”

“Bunların çantada keklik olduğu garanti değil.”

“Yine de öyle olduğunu düşünmek zorundayım. “Neden?” diye sordu Praeger. Ermin Belediye Başkanı’nın lider bir devlet adamı konumundan hırslı bir politikacıya dönüştüğüne bir türlü inanamıyordu.

“Bak,” dedi belediye başkanı. “Bana karşı adaylığını koyup kazansaydın ve bu sorunun ne olduğunu öğrenseydin, emin ol ki sen aynen benim yaptığım gibi yapardın.”

“Size öyle geliyor.”

“Ben bildiğimi söylüyorum. Bu şehri çok muhteşem bir fırsat bekliyor ve bu fırsatı onlara vereceğim. Ben tarihe önem veren bir insanım: kariyerimi bu uğurda feda edebilirim. Her neyse, bana karşı kim adaylığını koyabilir ki zaten?”

“Belki de ben,” dedi Praeger.

Ermin Belediye Başkanı bir tereddüt geçirdi. “Bu bir şaka bile olamaz. Bu şehir uzun boylu, temiz tıraşlı, eğitimli kişileri asla seçmez. Tabii, bu kişilerin kafaları beyin yerine pamukla doluysa veya boğazlarına kadar yolsuzluğa batmışlarsa onu bilemem. Sen köşede kıyıda kalmış idealist bir partiden adaylık alamayacak kadar dürüst ve akıllısın. Ve bu makineyle nasıl baş edersin?”

“Belki o makineyi büsbütün devreden çıkarırım,” diye yanıtladı Praeger. Aslında, adaylığını koyma konusunda en küçük bir isteği bile yoktu ama şu anda o da Ermin Belediye Başkanı’nın izinden gidiyordu.

“Bunu yapmak mümkün değil ama kabul ediyorum, bu her genç adamın rüyasıdır. Sanırım çocuklukta başlar. Başkan olmak isterler, duş alırken muhteşem konuşmalar yaparlar, kutsal politika ilhamı onları havalara uçurur ama sonunda hiçbir şey yapamazlar. Yapmamaları da gerekir zaten. Burası vahşi eşitliklerin dünyasıdır. Şehir ancak sert bir adam tarafından yönetilebilir, kalemiyle sihirbazlık yapmaya çalışan biri tarafından değil. Ve bunu şehrin kendisi de bilir.”

“Peki ya Gümüş Belediye Başkanı?”

“Her yaptığını sonradan kaleme aldı, önceden değil.”

“Ben hiçbir şey yazmadım,” dedi Praeger. “Ve belki de sizin düşündüğünüzden daha sert biriyimdir.”

Ermin Belediye Başkanı Praeger’a baktı ve gördükleri ilk kez hoşuna gitmedi. Önünde, gözlerinde dövüşkenlik, yüzünde ise sert bir hırçınlık olan neredeyse iki metre boyunda, sırık gibi uzun bacaklı, zayıf bir adam vardı. Gözlerini kısarak ceza almaya hazır olduğunu belli eden çılgına dönmüş çetin bir ceviz gibiydi.

“Sen nerede doğdun?” diye sordu belediye başkanı, Praeger’ın bu şehrin kanını taşımadığından, şehirle kendini özdeşleştiremeyeceğinden, kalabalıkların önüne geçip burada doğmuş olmanın verdiği gurur ve güven hissini teyit edemeyeceğinden emindi. Görünüşü taşralı bir göçmenden farklı değildi.

“Ben Havemeyer Sokağında doğdum, Sayın Başkan,” dedi Praeger, “Williamsburg Köprüsü’ne çıkan Brooklyn rampasının hemen altında. Bunu nasıl buldunuz?”

“Umurumda bile değil,” diye yanıtladı Ermin Belediye Başkanı ve Praeger’a artık gitmesi gerektiği işaretini vermek için gazetelerine döndü. “Hiçbir şeye adaylığını filan koyacak değilsin.”

*

Temmuz’un ortalarına gelindiğinde, Hudson Nehri’nde yüzmekte olan o devasa platform konusu güncelliğini kaybetti. Belediye başkanı bir taş gibi sessizliğini korudu ve hiç kimse gemiye gidip gelmedi. Üniformalı adamlar geminin güvertelerinde sadece birileri gemiye çıkmak istediği vakit görünüyorlardı. İlk günlerde, bu meydan okumanın harekete geçirdiği basın mensupları geminin ne taşıdığını anlayabilmek için akla gelen her yönteme başvurdular.

Bir düzine kadar muhabir-paraşütçü geminin iki dönüm genişliğindeki ambar ağzına inmeyi başardılar, ancak her seferinde yakalanıp, dilsiz güvenlik görevlileri tarafından kıyıya götürüldüler.

Kurbağa adamlar geminin gövdesinin etrafında yüzdüler; mıknatıslar ve vakum ağızları kullanarak kenarlardan yukarıya tırmandılar; ancak onlar da her seferinde mizah gücünden uzak görevliler tarafından parmaklıklarda enselendiler. Helikopterler, deniz uçakları, balonlar, yüzer havuzlar, suyun üzerinde yüzebilen veya havada gidebilen ne varsa, geminin New York’taki ilk haftaları boyunca denendi. Gemi enfraredometrelerle, magnetometrelerle ve atom altı parçacıklarla tarandı; ancak taşıdığı yükle

ilgili olarak yapılan hesaplamaların en isabetlisi, geminin hacminin ve taşırma suyunun karşılaştırılması ve bu şekilde, içindekiler de dâhil olmak üzere kesin ortalama yoğunluğunun hesap edilmesiyle elde edilebilirdi. Ama bu da yeni bir bilgi vermedi; çünkü gemideki ambarların ne kadar dolu olduğunu kimse bilmiyordu. Kısa bir süre içinde, basının da ateşi söndü ve herkes başka olaylara yöneldi.

Televizyon dünyayı minik parçalara bölmüştü ve bir ara tüm insanların ağızları açık olarak takip ettikleri Hudson üzerindeki gemi, incecik bir pipetin içinden geçemeyecek kadar hantal bir konu hâline gelmişti.

Finger Lakes'te yaptığı çılgın araştırmalardan dönen Craig Binky, gemi konusunu rakiplerinden önce aydınlığa kavuşturmayı aklını takmıştı. Kendisini Aydınlanma Çağının çocuğu olarak görüyordu. O nedenle, geminin içinden "bideo* ışınları" geçirip, en içte kalan bölmelerin fotoğrafını çekmek için Village'ın batısında bir parçacık hızlandırıcısı inşa edilmesi ve hedef aygıtının nehrin öte yakasına yerleştirilmesi de dâhil olmak üzere, tüm gelişmiş bilimsel araştırmaların yapılması için girişimde bulundu. Ama bunların hiç biri sonuç vermedi; çünkü geminin ara duvarlarını gama ışınları bile delemiyordu. Sonunda, halkın uykusuz geçirdiği gecelerin bilincinde olmasına rağmen Craig Binky, The Ghost'un rotasını değiştirdi. Temmuzun ikinci haftasında yapılan şiir modasına kendisini kaptırdı. (Şiirleri o hafta sonu yayınlanan şanslı şairler, anında milyoner oluyorlardı.) Harry Penn'in, hikâyeye ilgisi, Craig Binky'ye göre daha geç azaldı ama azaldı. The Sun çalışanları hayretler içindeydi; bu alışılagelen bir durum değildi ama Penn onlara geçici olarak kaybetmeyi kabul etmeleri ve gelişmeleri beklemeleri gerektiğini söylemişti.

Sonunda, gemi ile ilgili manşetler, arka sayfadaki minik paragraflara dönüştü. Gemi, köşe yazılarının konusu olmaktan çıktı, öyle ki bir iskeleye bağlı olmadığı için "Nakliyat ve Posta" bölümünde bile gemiyle ilgili bir şey bulmak mümkün değildi.

Gemi böylece belleklerden çıktı ve manzaradaki üçüncü yalıyar gibi insanların bakıp da görmedikleri bir şey hâline geldi. Bir bakıma, şehrin bir parçası oldu. Peter Lake arada bir makinelerinden başını kaldırıp onu seyretmeye gidiyordu ama gemi onun için de başkalarına ifade ettiğinden fazlasını ifade etmiyordu.

Sadece Praeger, Hardesty ve Virginia bu konun kapanmasını kabul etmemişti; çünkü Harry Penn onlara gelişmeleri takip etmemeleri

gerektiğini söylemekle kalmamış, bu konuyla ilgili tüm işleri bir kenara bırakmalarını emretmişti. Virginia'yı ilk kez kısıtlanmıştı ve Praeger de bu yaşlı adamı bu kadar çok sevmeseydi, hemen istifa ederdi.

Geminin nerede inşa edilmiş olabileceğini bulabilmek için kütüphanede geçirdiği pek çok geceden sonra (dünyada böylesine büyük bir gemi inşa edebilecek tek bir yer bile yoktu), Hardesty öyle bitkin düşmüştü ki sonunda kütüphane masasının üzerinde uykuya daldı. Rüyasında kendisini San Francisco'da, babasının limana bakan evindeyken gördü. Küçük bir oğlan çocuğuyken, teleskopunun temiz ve parlak halkasından, önlerindeki beyaz sulardan oluşan halıyı yuvarlayan tuğla renkli şilepleri seyretmeyi çok severdi. Bacalarda San Marco'nun şaha kalkmış aslanının altın yaldızla boyanmış bir resmi ve Marratta ismi vardı. Limanın bir ucundan diğer ucuna geçen ve üzerilerinde altın renkli bir aslan deseniyle birlikte kendi adının yazılı olduğu bu tekneler, sadece ona gurur verdiği için değil, babasının gücünü ve azmini hatırlattığı için her zaman sırtının ürpermesine neden oluyordu.

Uyandığında, Virginia'nın kalın bir denizcilik dosyasının üzerine eğilmiş olduğunu gördü. "Burada bir şey bulamayacağız," dedi, kollarında gemilerle ilgili yarım düzine kitap cildi taşıyan Praeger'in karanlıklardan çıktığını görünce. "Neden gemiyi seyretmekle yetinmiyoruz sanki? Asbury bizi New Jersey tarafına geçirsin ve şafak sökerken geri alsın. Artık ilk sayfa haberi olmaktan Çıktılar, belki de biraz yumuşarlar ve bir şeyler anlatırlar." Ondan sonraki on gün boyunca, her akşam karanlık bastıktan sonra, bir kayanın orta yerinde geniş ve düz bir çıkıntı buldukları Palisades'e giderek, tüm gece boyunca sırayla nöbet tutarak gemiyi kontrol ettiler. Asbury her sabah şafak sökerken gelip onları aldı.

Hiçbir şey görmediler. Hardesty bu şekilde devam etmeyi önerip duruyordu ama bu işi bırakmayı ilk teklif eden de yine o oldu. Ama Praeger buna izin vermedi. Hardesty ve Virginia herhangi bir şey görecekleri konusunda tüm ümitlerini yitirdikten çok sonra bile Praeger, parlayan gözlerle terkedilmiş güverteleri tarıyor ve nöbet sırası ona geldiğinde, avını öldürme beklentisi içinde olan bir avcı gibi uykudan uyanıyordu. Nehrin ılık bir banyo hâline geldiği ve sis ve buharın tüm gemiyi çepeçevre sardığı Ağustos ayma kadar böyle devam ettiler.

Nihayet bir gün, uyanmaları için yaptığı uyarıyla elektrik çarpmış gibi fırlamalarına neden olan kişi, beklenilebileceği gibi Praeger oldu. Sis

ortadan kalkmıştı. Manhattan, gözlerinin önündeki ufuk çizgisi üzerinde şafak vaktinin tüm saf renkleriyle duruyordu.

Karşı kıyıda, kanyonların gölgeleri altında, bir işaret ışığı yanıp sönüyordu. Bulundukları yerden on adım daha sağda veya solda olmuş olsalardı, bu çakıp sönen kıvılcımlanmayı görmeleri mümkün olamazdı. Ama geminin kaptan köprüsünün tam karşısındaydılar ve mesaj, hedefinin ötesine geçmişti. Dürbünle bakan Praeger, nehrin diğer yakasındaki bir iskelede duran siyah bir arabanın yanında iki kişinin dikildiğini gördü. Bunlardan biri bu ışıkları idare ediyor, diğeri ise volta atıyordu. Volta atan kişi kısa boylu ve şişman biriydi; işaret veren kişi ise bir tür üniforma giymişti.

"Bir bakayım," dedi Hardesty.

"Hayır, bir dakika," dedi Praeger. "Asbury nehrin bu yakasından geliyor. Eğer acele edersek bu adamları yapmak istedikleri şeyi yaparken yakalayabiliriz."

Yarı karanlıkta güçlükle ilerlediler ve Asbury kıyıya yanaşır yanaşmaz kayanın dibine vardılar. Asbury şaşırmıştı, çünkü normal olarak onların bulunduğu yere tırmanması gerekiyordu. Ona göre, bu zor bir durumdu. Geminin su seviyesindeki bölmelerinden bir sandal çıkıp da iskeleye yanaştığı takdirde, oraya gitmekte ve kimin iskeleye çıktığını görmekte geç kalabilirlerdi. Öte yandan, oraya gidişlerini fark eden avlarının ürkme olasılığı da vardı. Ama şanslıydılar; çünkü açık limandan akıntıya karşı küçük bir tanker ilerliyordu. Tam kendi hizalarına gelmesini beklediler ve onunla birlikte hareket ederek görüş alanından kayboldular. Tanker, kanalı yarım mil boyunca nehrin doğu yakasına doğru takip etti. Onlar da tankerin daha ilerisine geçtiler. Geminin sancak tarafına sığınarak iki geminin ve limuzinin beklemekte olduğu iskelenin görüş alanından çıkarak tamamıyla görünmez oldular ve uzun bir iskeleye gelene kadar bu şekilde ilerlediler.

Bir süre kokuşmuş yığınların üzerinde tırmandıktan sonra, bir taksi bulmak için sokağa doğru koştular. Hardesty, şafak vaktinde On İkinci Cadde'de asla bir taksi bulamayacaklarını düşünürken, iskeledeki ambarlar boyunca koşmakta olan Virginia ile Praeger'a bakınca, beş yüz kadar taksinin motorlarını çalıştırdığını gördü.

Bir şey söylemesine gerek yoktu, taksilerin birkaç düzine kadarı parıltılı savaş birlikleri gibi üstlerine doğru gelmeye başlamıştı bile.

Flaş ışıklarının olduğu iskeleye doğru giderlerken, karşı taraftan gelen limuzinin yanından geçtiler. “Sıkıntı yaratmayacak şekilde geri dön,” dedi Praeger şoföre.

“Ne anlama geliyor bu?” diye sordu şoför, yüz seksen derecelik bir dönüş yaparak. Arabadan yanan lastik kokuları yükseldi.

“Hiçbir şey,” dedi Praeger. “Sadece şu limuzini takip et ama belli etmeden.”

Limuzin dolambaçlı bir yol takip ediyor, aynı yerden iki ve üç kez geçiyor, parkın içinde müthiş bir hız yapıyor ve kendini bu erken saatte karşılaştığı arabalara belli etmek için sanki elinden geleni yapıyordu. Araba Manhattan turunu bitirdikten sonra, Metropolitan Sanat Müzesinin önünde durdu ve içinden üç adam çıktı. Bunlar, koca bir duvar kaidesinin alt tarafındaki, az kullanılan bir kapıdan geçerek müzenin içine girdiler.

Praeger ve iki Marratta, taksiyle hızla gelirken bu üç adamın limuzinden çıktığını açık bir şekilde gördüler. Bir tanesi çok uzun boyluydu, diğeri iskelede volta atan şişko adamdı, diğeri de işareti veren kişiydi. Şişman olan yeni yetme bir oğlandı. Uzaktan ve hareket hâlinde olan bir arabadan, aldırmaz bir tavırla ve göz ucuyla bakmış olsalar da oğlanın yüzünün aşırı şişman olduğu ve gözlerinin şişmanlıktan gülümser gibi duran, kısık ve ince çizgiler hâlinde göründüğünü fark etmişlerdi. Önceleri, bir tür üniforma Siydiği için işaret veren adamın kiralık taksi hizmetinde çalışan bir şoför olduğunu düşünmüşlerdi ama müzenin içine girdiğinde onun şoför değil, bir din adamı olduğunu gördüler.

Peter Lake bu adamları bir arada görseydi, muhtemelen küçük dilini yutardı; çünkü bunlar Jackson Mead, Pek Muhterem Mootfowl ve çok önceden adını Mr. Cecil Wooley’e değiştiren ve diğer ikisinden önce gelip Brooklyn Köprüsü’nün yakınlarında çalışan bir sokak satıcısı pozunda bekleyen Cecil Mature’ydi.

Hardesty, Virginia ve Praeger taksi şoförüne küçük bir servet ödedikten sonra müzeye giren üç kişinin çıkmasını beklemek üzere karşı sokaktaki kaldırım kafesine girip, kimsenin oturmadığı verandaya yerleştiler. Onlar böyle görünmez bir şekilde beklerlerken, bir başka limuzin gelip durdu ve içinden kabak kafası ve yay gibi sıçrayışıyla ünlü olan Ermin Belediye Başkanı çıktı.

“Bilmem gerekirdi,” dedi Praeger. Demesine kalmadı, bir limuzin daha geldi.

“Buralarda ne çok limuzin varmış böyle,” dedi Hardesty. “Sanki burası Upper East Side.”

Limuzinin kapısı yavaşça açıldı. Önce bir baston göründü, sonra da yaşlı olduğu hemen belli olan bir ayak, daha sonra kazayağı desenli pantolon giymiş bir bacak ve en sonunda küçük cüsseli, yaşlı ve dinç Harry Penn.

*

Uzunca bir süre önce, Harry Penn ölesiye aşağılanmış ve mahcup edilmişti. Özenle gizlediği güçlü kuvvetli, yarı çıplak gece kızlarının resimleri, teslim edilmesi gecikmiş mektuplar gibi tavandan aşağıya yemek odasının ortasına akmış ve Harry Penn, babası Isaac Penn’in ferah yemek masasının enginliği boyunca acılar içinde kıvranmıştı. Bundan neredeyse bir asır sonra bile, o resimlerin tabaklara düştüğü ve babasının bunların bir kısmını havada yakaladığı o anı hatırladığı vakit kıpkırmızı oluyordu. Eğer ruhların kazısını yapmak mümkün olsaydı arkeologlar, yok olan diğer her şeye rağmen zamanı aşarak yükselen iki ebedî sütun olan utanç ve aşktan önce aşınıp giden şeylerin kalıntılarını yeniden inşa etmeye çalışabilirlerdi. Zaman içinde düzinelerle başka acılar yaşamış olmasına ve yaşlandıkça bunlardan giderek daha az ıstırap duymayı öğrenmiş olmasına rağmen, Harry Penn için o anın sızısı hâlâ korkunç bir şekilde keskindi. Ama şimdi bu pakete bir yenisi eklenmişti, en beklemediği bir anda hem de. Müzeden sabah sekizi biraz geçe çıktığında, Praeger de Pinto, Hardesty Marratta ve (hâlâ kızlık soyadını kullanmakta olan) Virginia Gamely’yi limuzinlerin arasında ayakta beklerken bulmuştu. Onları yanlış yönlendirmiş, onlara yalan söylemiş ve onları önemli olaylarla ilgili bilgilerden mahrum etmişti. Bu kadar iyi tanıdığı bu kişilerin yüzüne bakamıyordu, arabasına kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırmış bir köpek gibi girmişti. Böyle hissetmeye alışkın biri değildi.

Jackson Mead, aşırı mavi ve aşırı duygusuz olan güçlü gözlerini onların olduğu yöne doğru çevirdi. Boyu iki metreden fazlaydı (gerçekten de öyleydi) ve çevresindeki her şey safmış ve kendisi de bir insan değilmiş gibi parlıyordu âdeta. Güney denizlerinden keyif almamak için elinden geleni yapan bir on dokuzuncu yüzyıl misyoneri görünümündeki, yarı cenaze havalı Mootfowl ise onun tam bir tezadı gibiydi. Lincoln’u hatırlatan ciddi bir görünümü vardı; ona bakan bir kişi, ona dokunan bir elin sonsuza dek doğaüstü güçlere bulanacağını rahatlıkla düşünebilirdi. Bu

beyaz parlaklığı ve siyah çizgiyi tamamlamak üzere, bir de tombul bir top, yani Cecil Mature vardı. Jackson Mead'ın öfkeli ve Mootfowl'un eğlenen, akıllı bir adam gibi görünmelerine karşın, Cecil'e Mature (veya ısrarla vurguladığı üzere Mr. Cecil Wooley), denetimsiz bir sevgiyle dolu tek kişilik bir çete gibiydi. Virginia'nın içinden onun o kocaman gülen yüzünü öpmek geliyor; Hardesty ile Praeger ise bir kolla ona sarılmak ve sanki bir fotoğraf çektiriyormuş gibi gülümsemek istiyorlardı. Bu üç kişi öyle tuhaflardı ki normal koşullar altında kendini tutmasıyla bilinen Praeger bile sonunda avuçlarını dışarıya doğru açıp kollarını uzatarak, şaşkınlıkla "Siz kimsiniz? Ve nereden geliyorsunuz?" diye sordu.

Jackson Mead bunun mantıklı bir soru olduğunu düşünüyor gibiydi, o nedenle yanıt verdi. "St. Louise'den ve ötesinden ve diğer yerlerden," dedi.

Sonra belediye başkanı dışarıya çıktı ve bütün arabalar motorlarını işleterek hareket ettiler. Jackson Mead'ın yanıtı bir dizel egzozu gibi havada asılı kaldı: "St. Louise'den ve ötesinden ve diğer yerlerden."

Bu sözler artık söylenmemesine rağmen, onların kulaklarında çınlamaya devam ediyordu.

*

"Kim o?" diye bağırdı Boonya, ağır kapının öte tarafından.

"Praeger de Pinto."

"Kim o?"

"Praeger de Pinto."

"Kim? Praeger kim?"

"Praeger... de... Pinto!"

"Hayır."

"Ne demek 'hayır?"

"Biz hiç istemiyoruz."

"Neyi hiç istemiyorsunuz?"

"Neyse ne."

"Ben Praeger de Pinto'yum."

"Kim?"

"Kapıyı aç, Boonya. Kim olduğumu biliyorsun."

"Bir dakika geçsin, öyle. Acele etme."

Beş dakika sonra, kapıyı açtı. "Nasıl yardım edebilirim?" diye sordu.

"Mr. Penn'i görmek istiyorum."

"Burada değil."

“Evet, burada.”
“Hayır, değil.”
“Evet, burada.”
“Hayır, değil.”
“Burada olduğunu biliyorum.”
“Pekâlâ. Burada. Ama banyoda. Onu göremezsiniz.”
“Neden? Suya girince görünmez mi oluyor?”
“Ne?”
“Onu neden göremiyormuşum... ah, merhaba Christiana,” dedi, üstünde tatlı kurabiyeler ve reçel damlaları olan bir tepsi taşıyan Christiana’nın merdivenlerden indiğini görünce. “O da bir erkek, ben de bir erkeğim.”
“Banyodayken kimseyi görmek istemez. Bu olmayacak bir iş.”
“Peki,” dedi Praeger, merdivenlere doğru yürürken. “Ben de olmayacak bir iş yapacağım o zaman.”
Harry Penn, kayrak taşından yapılmış bir küvetin içinde oturuyordu. Güneş ışınlarının ısıttığı sular, bir şelale gibi omuzlarından aşağıya, on adıma on adım ebadında ve sekiz adım derinliğindeki küvete dökülüyordu. Suyun gürültüsünü bastıracak şekilde konuşması zordu; o yüzden damlacıklarla kaplı pirinçten bir musluğu ayarladı ve sonra Praeger’ı içeriye girmeye davet etti. Kapıyı vuran kişinin Praeger olduğundan emin değildi ama tahmin ediyordu; çünkü öfkeli kişiler kapılara her zaman en parlak dönemini yaşayan ağaçkakanlar gibi vururlardı. “Senin geleceğini tahmin etmiştim,” dedi. “Ben de saklanmak için banyoya girmiştim herhâlde.”
“Evet, sanırım bu mümkün,” dedi Praeger, adamın tüvit giysili olduğu zamanların dışında daha önce hiç görmediği zayıf ve çıplak bedeni karşısında kendini aşağılanmış hissederek Bir insanın doksanlı yaşlarının sonuna doğru bu kadar zayıf ve nahif olmasını görmenin şoku Praeger’a, ne olursa olsun saygılı davranması gerektiğini hatırlattı.
“Otur, Praeger,” diye talimat verdi Harry Penn, sedir ağacından yapılmış, havlu kaplı tabureyi işaret ederek. “Sana bütün bunları anlatmak için doğru zamanlamayı kolluyordum. Şimdi de fazla bir şey söyleyemem ama elimden geldiğince açıklamaya çalışacağım. Bunu sana borçluyum. Benim kadar yaşlanınca, Praeger, insanda hırs diye bir şey kalmıyor, yani kendisi için. Oh, tabutun çivileri çakılana kadar yumruk ve tekme atan bir canavarın var olduğunu kabul etmeliyim ama benim gibi yüz yaşına

yaklaşan vasat bir adamı ele alırsak, onun oldukça sakin olduğunu; çoğunlukla anılarıyla, çocuklarıyla ve torunlarıyla ilgilendiğini; küçük şeylerden ve güzelliklerden zevk aldığını; halkın saadeti, şefkat veya cesaret gibi dinginlik verme açısından diğer tüm şeyler kadar görünür ve gerçek olan bir takım şeylerle mutlu olduğunu görürsün.”

“Yirmili yaşlarımın sonlarına doğru, hayatımın sürekli olarak o zamanlar bildiğimi sandığım, hâlbuki bilmediğim ve şimdi bile bilmediğim şeyleri düzeltmek, düzeltmek ve yeniden düzeltmekle geçeceğini anlamıştım. Ama o ışık daha da derinlere uzanır ve sen yükseklere, daha da yükseklere gidersin ve nihayet ölüme yaklaştığında, geçmiş tüm hayatını değerlendirirsin. Sanki bulutların üzerindeki bir platformdan bir melek sana hayatını anlatıyor gibidir.”

“Gençlere ve onların tutkularına nasıl sonsuz bir sevgi ve şefkat duyduğumu anlamak sana güç gelebilir, çünkü çok gençsin. Sanırım insan bunu çocuklarını büyütürken öğreniyor veya öğrenmeye başlıyor. Ve insanın geriye bakıp da daha sonra gelen kişilerin, kendisinin bitirmek üzere olduğu bir yolda nasıl bir mücadele içinde olduklarını görmesi, hayatın en büyük sürprizlerinden birini oluşturuyor.”

“Normal olarak ben genç bir insanın yoluna taş koymak yerine bazı fedakârlıklar yapmayı göze alırım. Hiç kimseye engel olmadım, öyle değil mi?”

Praeger başını olumsuz anlamda sallayarak Harry Penn’in öyle bir şey yapmadığını teyit etti.

“Hayır. Çok bilinçli olarak öyle davrandım. Hepiniz için en iyisini yapmaya çalışıyorum. Peki, o zaman neden böyle aniden gizli kapaklı işler yapmaya ve sizi yanlış yönlendirmeye başladım? Çayırdaki at neden böyle birden tilkilerle birlikte koşmaya başladı? Söyleyeceğim sana.” Sonra güldü. “Hayır, söyleyemem!”

Praeger havuzun kenarındaki kaygan çıkıntının üzerinde ileri geri volta atmaya başladı. “Bu Haziran, birkaç hafta belediye başkanının bu konudaki ketumiyetini eleştiren yazılar yazdım,” dedi.

“Onu, The Sun adına halka bir açıklama yapmaya davet ettim. Ve ben bütün bunları yaparken, siz biliyordunuz.”

“Hayır, bilmiyordum. Mead’ı bugün ilk defa gördüm.”

Praeger koku alan bir av köpeği gibi donup kaldı. “Mead? Hangisi o, uzun boylu olan mı?”

“Evet. Bunu sana söylemeliydim. Ama bunun bir önemi yok. Onun asıl adı Jackson Mead. Din adamının adı da Mootfowl.”

“Mootfowl mu?”

“Evet, Mootfowl. Küçük şişmanın adı da Mr. Cecil Wooley. Bu adlar senin işine yaramaz”

“Var olan tüm arşivleri tarayacağım.”

“Bu adlar arşivlerde yok”

“Bir mil uzunluğundaki bir gemide yolculuk yapıp da birinin bir yerlere bir şeyler yazmaması mümkün olabilir mi?”

“Olabilir,” dedi Harry Penn ve musluğa uzanıp suyu kapattı. Bir sessizlik oldu. “İzlerini bırakmadan yaşayan ve hatta dünyayı bile değiştirebilen insanlar vardır. Jackson Mead buraya daha önce de birkaç kez gelmişti ama bunların kayıtları yoktur. İzlerinin kaybolması için bazı düzenlemeler yapar çünkü.”

“Bu sefer de mi düzenlemeler yapacak?”

“Korkarım, evet.”

“Yani, The Sun onu görmezden mi gelecek?”

“Evet.”

“Yani, elimde bir sütun yazı yazacak kadar bilgi olsa bile böyle bir sütun olmayacak mı demek istiyorsunuz?”

“Evet.”

“O zaman istifa etmem gerekecek. Bunu yapmak istemiyorum ama beni zorluyorsunuz.”

“Biliyorum.” Harry Penn’in yüzünde neşeli denebilecek bir ifade vardı.

“Sizi tanıdığımı sanmıştım.”

“Tanımadığını ben biliyordum,” diye yanıtladı Harry Penn. “Aslında kimse tanımıyor. Ama acele etme. Yazık olur. Senin gittiğini görmek istemiyorum. Neden Jackson Mead’ın kendisiyle tanışmıyorsun?”

“Bunu yapmak için sağ kolumu testereyle kesmem gerektiğini sakın söylemeyin, çünkü bunu yaparım.”

Bunu sağlamak için elimden geleni yapacağım ama bundan fayda mı elde edersin yoksa süngülerin mi düşer, bunu bilemiyorum. Güçlü bir görünüşü ve duruşu var onun.”

“Mr. Penn, Jessica ile tanışmadan önce genç bir bayanla nişanlıydım. Ailesi, evlenmeden önce bir Cizvit’le konuşmamda ısrar etti. Benim din değiştirmemi istiyorlardı; akılları sıra beni büyük bir tabancayla korkutmak

istediler. Nişan daha sonra başka nedenlerle bozuldu ama biz o Cizvit'le görüştük ve onunla uzun uzadıya tartışmalarda ve münakaşalarda bulunduk. Sonunda ne oldu biliyor musunuz? Adam haham oldu."

"Yani Jackson Mead'ı bir haham yapabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Neden olmasın?"

"Hardesty ve Virginia'yı da yanında götür."

"Neden?"

"Onun yanında Mootfowl ve Mr. Wooley olacak. Azınlıkta kalmak istemezsin, değil mi?"

*

Duvar kaidesindeki küçük kapıda karşılandılar. Kapı bir an için açıldı ve hemen kapandı. Daha sonra kendilerini, yüzü sevinçle parlayan ve kendini Mr. Cecil Wooley olarak tanıtan Cecil Mature ile el sıkışırken buldular. Cecil Mature'nin gülerken burnundan ve boğazından çıkardığı ses, tıkalı bir musluktan akmaya çalışan su sesi gibiydi. Orta çağa özgü bir oğlan çocuğu tuniği giymişti ve başında da bir Çin şapkası vardı. Görebiliyor olması bir mucizeydi; gözlerini, kale duvarındaki atış yarıklarından bakan bir nöbetçi gibi kullandığını düşündüler. Her zamanki gibi iyi huyluydu ve paytak paytak ama hissedilir ölçüde hızlı yürüyordu.

Saat, sabah dört buçuktu ve müzede güvenlik görevlileri bile yoktu. Saraydakilere benzer salonlardan ve uzun koridorlardan geçerlerken, bir yerden müzik sesi geldiğini fark ettiler. Giderek artan bir şekilde koridorlarda yankılanan bu ses, kalplerinin deli gibi çarpmasına neden oldu. Yarı karanlık bir iç avluya bakan bir balkondan gördükleri manzara, sel dalgası gibi benliklerini kapladı.

Müzik, aşağıdaki bir düzine kadar müzisyenden geliyordu.

Daha sonra kendilerini ölümsüz bir Mart öğleden sonrasını hatırlatan gri ve beyaz opak camdan yapılmış bir gökyüzünün altındaki Yeni Büyük Salonda buldular. Jackson Mead, yarım kilometre uzağındaymış gibi duran üçayaklı şövalelerin üzerine yerleştirilmiş tablolarla çevrili ve odanın orta yerindeki uzun bir çalışma masasında çalışıyordu. Mootfowl'un başında da bir Çin şapkası vardı ve Aziz Stephen'ın yükselişini gösteren büyük bir tablonun önünde diz çökmüş dua ediyordu. Tablodaki Aziz Stephen, yükselirken görülüyordu; aksak bacakları ve aşağıya dönük ayakları suyun içinden çekiliyormuş gibiydi veya babasının yukarıya kaldırdığı bir bebeğin kundak bezi gibi sarkıyordu. Giysileri havayla uyum sağlayacak şekilde

uçuşuyordu. Üzerine bir ışık seli akarken, o da tablonun üst köşesine bakıyor gibiydi; arka planda ise rüzgârda uçuşan kanatlarını çırpan altın renkli kuşlar vardı. Uzaklarda görülen mor ve beyaz dağlar ürkmüş atlar gibi şaha kalkmıştı.

Nehirler, aktıkları kanalları boşaltıp tekrar geriye dönüyor gibiydiler; kuruyan nehir kıyılarındaki balıklar, olmayan bir suyun içinde yüzmeye ve nefes almaya çalışıyorlardı. Aziz Stephen'ın tam altında altın renkli bir ışık halkası vardı. Onun görüldüğü söylenen çayırların özenle betimlenmiş otları, ışık halkasıyla buluştukları yerde alev alev yanmaya başlamış gibiydiler.

Duasını bitiren Mootfowl ayağa kalktı ve Jackson Mead'ın masasının üzerindeki kâğıtları bir bezle örttü. Cecil Mature, üç konuğu sandalyelere oturmaya davet etti. Jackson Mead'ın karşısına oturdular. Cecil, bir aşağı bir yukarı volta atmaya başladı. Arada bir kendi kendine gülüyor, parmaklarıyla bir hesap yapıyor ve "Hayda! Hayda!" diye mırıldanıyordu. O sırada müzik durdu. Praeger konuşmaya niyetlendi ama Jackson Mead elini kaldırarak parçanın henüz bitmediğini ikaz etti.

"Bu son bölüme kendimi adadım," dedi. "Bu parçanın ne olduğunu biliyor musunuz?"

'"Üçüncü Brandenburg, allegro bölümü," diye yanıtladı Hardesty.

"Evet," dedi Jackson Mead. "Bir tek, 'Üçüncüde üflemeli çalgılar yoktur. Diğer konçertolarda bunlardan hiç hoşlanmam, çünkü bunlar lüzumsuz kalabalık yaratırlar. Bunlar bana bir koridor boyunca koşuştururken gaz çıkaran keşişleri hatırlatır. Karanlık Çağlarda, o manastırlarda onca yıl kalmak... Korkunçtu," dedi.

Ardından, "İşte, tam şurası. Dinleyin!" diye emretti. "İyi bir makine parçası gibi, bir kavrama kolu gibi, iyi yağlanmış ve isabetli. Şu devamlılığa bir bakın! Hipnotize eden tekrarlar... Bunlar, gezegenlerle ve galaksilerle ilgili hız ve mesafe oranlarının, küçük parçacık titreşimlerinin, kalp atışlarının, gelgitlerin, hoşa giden bir eğrinin ve iyi bir makinenin indirgenemez temelini oluşturan ve aynı zaman aralığından türetilen tünel ritmleridir. Bunları, her güzel tabloda mevcut olan oranlardaki ritmlerde görebilmek ve yüreğin dilinde bulmak mümkündür. İşte, ayaklı duvar saatlerini, kırılan dalgaları ve iyi düzenlenmiş bahçeleri bize sevdiren de bunlardır.

Bilirsiniz, öldüğünüz vakit, madde olsun enerji olsun, her şeyi tanımlayan ısrarlı darbeleri duyarsınız; çünkü gerçekte, evrende oranlardan başka bir şey yoktur. Bu, yüzyılın başında üretilen ve pompalarda, sandallarda ve benzeri şeylerde kullanılan bir motor gibidir âdeta. İnsanların bunun ne olduğunu anlayacaklarından emindim ama anlamadılar. Ne yazık. Yine de, bunun gibi müzik her zaman vardır, bestecisi sanki oralara gitmiş ve geri dönmüş gibidir."

Müzik durunca, Jackson Mead Cecil Mature'ye döndü. "Mr. Wooley, lütfen saat beşe kadar onlara ihtiyacımız olmayacağını müzisyenlere söyleyebilir misiniz? Teşekkür ederim." Cecil Mature, sosise benzeyen kollarını ve bacaklarını sallayarak paytak paytak dışarıya çıktı. On sekizinci yüzyıldan kalma bir Connecticut cenaze levazımatçısına fevkalade benzeyen Mootfowl, Jackson Mead'ın yanındaki yerini aldı.

"Reverend Doktor Mootfowl ve ben sorularınıza yanıt vermekten mutluluk duyacağız. Tabii, bir noktaya kadar. Her şey tek bir tane olsaydı, kişiye özel ve gizli bir şey olmazdı. Ama bir çeşitlilik durumunda olduğumuza göre, gölgeler ve farklılıklar olacaktır ve mahremiyetin korunması gerekir; fiziğin sadece bir tamamlayıcısı veya göstergesi olsa dahi."

"Bizi görmeyi kabul ettiğiniz için minnettarız," dedi Praeger. "Ve bizim sizin özel hayatınızı ihlal etme gibi bir niyetimiz yok. Yine de buraya birleşik alan kuramı veya mimarideki estetikle ilgili olarak konuşmaya gelmedik."

Hardesty biraz alınmış gibiydi. Bunu fark eden Jackson Mead, Hardesty ile Praeger'ın arasında bir patika olduğunu hayal etti ve bu patikanın üzerinde rahatça yürüyebileceğine kanaat getirdi.

"Elbette gazetemiz verdiğiniz yanıtları halka açıklamayacaktır. Biz alıştığımız usulde, yani sizinle röportaj yapar gibi sorularımızı soracağız. Seçilmiş görevlilerimizle olan özel ilişkileriniz, kamunun sizin gelişinizle ilgili olarak duyduğu merak ve geminizin eşi emsali görülmemiş ebadı nedeniyle sanırım böyle davranmakta haklıyız."

"Mantıklı," dedi Jackson Mead.

"Onayladığınız için sevindim. Siz kimsiniz, nereden geliyorsunuz, ne yapmayı planlıyorsunuz, eylemlerinizi neden gizli tutuyorsunuz, geminizin içinde ne var, nerede ve nasıl inşa edildi ve yapmak istediğiniz şeyi

yapmaya ne zaman başlayacaksınız? Kamunun ve kendimizin merakını gidermek için bilmemiz gereken şeyler, bunlar işte."

"Bu oldukça kibirli bir yaklaşım," dedi Jackson Mead.

"Nasıl yani?" diye sordu Praeger, lalını kıpırdatmadan.

"Neden benim işime burnunuzu sokuyorsunuz?"

"Size söyledim efendim ve siz de mantıklı bulduğunuzu söylediniz."

"Bana mantıklı gelen şey, Mr. de Pinto, sizin merakınızdı, benim bu merakı giderme gibi bir yükümlülüğümün olması değil. Orada oturmuş bana küstah küstah sorular soruyorsunuz."

"İnsanlar The Sun gazetesini normal şartlarda bilemeyecekleri Şeyleri öğrenmek için satın alıyorlar. Ve normal şartlar altında onlar sizin işinize burunlarını sokup size küstah sorular soramazlar. O nedenle benim sormam gerekiyor."

Anladım," diye yanıt verdi Jackson Mead. "Sadece tartışma olsun diye soruyorum; sizin de söylediğiniz gibi bu röportajda sorulan sorular ve yanıtları The Sun'da yayınlanmayacağına göre, insanların benim planlarımı öğrenmeye neden hakları olduğunu bana söyler misiniz? Bana kalırsa siz onların soru sorma hakkını öne sürüp kendi merakınızı tatmin etmeye çalışıyorsunuz. Onların hakları nedir? Sayıca daha fazla olmaları, onların hakkını daha mı meşru kılıyor? Bu hakkı onlara veren nedir?"

"Bu onları ilgilendirir, Mr. Mead. Onlar her zaman her şeyi göremezler ve bu, onlarda hata bulmak için bir neden değildir; çünkü onlar da hayatlarına devam etmek zorundadırlar. Bazen gemiler Hudson'dan geceleri geçer, bunlar okyanusa açılacak olan gemilerdir.

Kelimenin tam anlamıyla, bunları kimse görmez. Ben burada gözcü konumundayım, ufuklarımızda neler olup bittiğini onların bilmesini ben sağlayacağım, hangi gemiler şafak vakti akıntıya doğru gider veya sizin durumunuzda, akşam vakti akıntıya karşı gelir, bunları onlara ben haber veririm."

"Mr. de Pinto, koyunları koruyan köpek sonunda onları yönetmeyi öğrenir ve bu, bir alışkanlık hâline gelir. İnsanlara da onları gözleyen kişilere zıplamayı ve ezilmesini istedikleri şeyleri ezmeyi öğretirler. Pek çok şehirde ve henüz şehir olmamış bazı yerlerde şunu fark ettim ki insanları gözetmesi gereken kişiler, onların valileri oluyor. Hükümet, hükümet olduğunu kabul ediyor ama basın olmadığını iddia ediyor. Ama nasıl bir bahaneyle! Sizler bütün halkları yönetiyorsunuz. Onları çocuklar

gibi işliyorsunuz, oradan oraya koşturuyorsunuz. Reklamcıların halkı etkilemek için sizin sayfalarınızı kullanması rastlantısal değil elbet. Köşe yazılarınızın, seçtiklerinizin, vurguladıklarınızın, eleştirilerinizin ve hatta yaptığınız alıntıların ne işe yaradığını sanıyorsunuz? Peki, sizi kim seçti? Kimse. Siz kendi kendinizi tayin ettiniz, o yüzden kimse adına konuşamazsınız ve kamu yararını temsil etme iddiasıyla beni de sorgulamaya hakkınız yok. Amaçlarımı halka açıklamaya hazır olduğum vakit bunu yapacağım. O vakte kadar, halktan gelen muhalefetin üstesinden gelmek için hazırlanmayı sürdüreceğim."

"Size muhalefet edeceklerini biliyorsunuz o zaman?" diye araya girdi Virginia.

"Her zaman ederler ve etmeleri de gerekir."

"Neden?" diye sordu Virginia, büyülenmiş gibi. "Size karşı çıkmakta haklı olduklarını düşündüğünüze göre, yapmak istediğiniz her neyse, ondan vazgeçseniz en basit çözüm bu olmaz mı?"

"Evet, gerçekten de olurdu; tabii, sevilmek isteseydim. Basit bir şekilde bu işi keser ve kaçar giderdim. Ama benim buradaki amacım sevilmek değil."

"O vakit amacınız nedir?" diye sordu Hardesty.

Jackson Mead, Hardesty'nin yüzünde, Hardesty'nin onu anlamak ve ona güvenmek istediğini gördü. "Amacım," dedi aniden yumuşak ve iyi kalpli bir tonla, "bu dünyayı daha geniş, çok daha geniş gökkuşaklarıyla donatmak istiyorum. Bu gökkuşaklarının sonuncusu öyle mükemmel olacak ki bizi terk eden Onun dikkatini çekecek ve Onun, kırılmış ve bozulmuş olan tüm simetrileri düzeltmesini ve hayatı bir kere daha sakin ve zaman ötesi bir rüya hâline getirmesini sağlayacak Benim amacım, Mr. Marratta, zamanı durdurmak ve ölüleri geri getirmektir. Benim amacım, tek kelimeyle, adalettir."

*

Hardesty gözlerini kırpıştırdı. Makinelerden, zamandan ve ebedî gökkuşaklarından bahseden bu tuhaf adam, ona New York'ta kalmaya karar verdiği vakit masaya koyduğu elin aynısını dağıtmıştı.

"Ne zaman?" diye sordu ve Jackson Mead ona hafif bir gülümsemeyle bakıp şu yanıtı verdiğinde, gerçekten afallayıp kaldı: "Sabır."

Jackson Mead, Hardesty'nin üzerinde bir tür sihir uygulamıştı sanki ama Praeger, kendisinin zaten duyamadığı o büyülü şarkıdan

etkilenmemeye azmettiği için devam etti.

“Saygısızlık etmek istemem, Mr. Mead,” dedi, “ama neden bahsettiğiniz hakkında en ufak bir fikrim yok. Eğer gazetemde sizin söylediklerinizi olduğu gibi yazarsam, devlet hastaneleri sizinle tanışmak için birbirlerinin gözlerini oyarlar.”

“O bunu bilmiyor mu sanıyorsunuz?” diye homurdandı odaya dönmüş olan Cecil Mature.

“Teşekkür ederim, Mr. Wooley,” diye yanıtladı Jackson Mead.

“Ben kendim için konuşabilirim.”

“Üstelik eğer dünyaya gökkuşakları ve daha neler getirmeyi ve bahsettiğiniz o olağanüstü hedeflere varmayı bir süredir denemekte iseniz, o vakit başarısız olduğunuzu görmeniz gerekir. Bu arada, ne isterseniz onu yapın. Ama yaptığınız, birliği bozacak ve karmaşa yaratacak türden bir şeyse o vakit insanların sizi durdurmak için bundan haberdar olmaları gerekir,” dedi Praeger.

“Şu tabloyu görüyor musunuz?” diye sordu Jackson Mead, Aziz Stephen’ın Yükselişi tablosunu göstererek.

“Evet, tabu,” diye yanıtladı Praeger.

“Aziz Stephen’ın gerçekten göğe yükseldiğine inanıyor musunuz?”

“Hayır.”

“O vakit ressam bu tabloyu neden yaptı ve insanlar böyle bir şeyin olduğuna inanmadıkları hâlde ona ve Aziz Stephen’ın kendisine neden değer veriyorlar? Yani, eğer göğe yükselmediyse kimin nesiydi bu adam?”

“Onun yükseldiğine inanıyorlar,” dedi Praeger. “O yüzden bu tabloyu ve Aziz Stephen’ın kendisini kutsal buluyorlar, yanılıyor olsalar da.”

“Hayır,” diye ısrar etti Jackson Mead. “Hiç öyle bir şey düşünmüyorlar. Ah, belki bazıları düşünüyordur, yani büyülere ve muskalara inananlar. Ama ressam ve ben ve Aziz Stephen’ı kutsayan insanların çoğu, onun gerçekten de sahnedeki bir makineye tellerle bağlıymış gibi göğe yükseldiğine inanmıyoruz.” Bu sözler Praeger’ı ümitlendirdi ama sadece kısa bir süre için. “Kesinlikle öyle değil; tam tersine, onun gerçekten yükseliyor olduğuna, yükseldiğine inanıyoruz. Tabloda bile havada asılı gibi duruyor. Bir süreç var orada. Onun gerçek olup olmadığını tartışmak faydasız bir iş, çünkü bu teyit edilemez; biz her şeyi bir arada ve aynı anda görebilecek duruma gelene kadar tabii.”

“Anlamadım,” dedi Praeger biraz umursamaz bir şekilde.

“Benim söylemek istediğim, kanvas kuruyana kadar gerçeklik sadece niyet olarak kalır; çünkü henüz daha oluşmamıştır. Yani, hepsi gerçekleşmiş ve henüz olmamıştır. Ve başarısız olduğum, hatta berbat bir şekilde başarısız olduğum doğru olsa bile aynı zamanda muhteşem bir zafer de kazandım ben. Sizin gelecek olarak adlandırdığınız bu zaferin anısında, aynen Aziz Stephen’ın yükselmediği hâlde göğe yükseleceğini ve yükseldiğini bildiği gibi, benim de kavuşmayı, geri almayı amaçladığım bir şey var. Zamanla ilintili bir şey bu. Bizler, kusurlarımız nedeniyle onun ima ettiği tek şeyi algılayabilmek için onu bir seri hareketle birlikte düşünmek zorundayız ama yok böyle bir şey. Tabloya bir bak. Onun içinde bir hareket görüyorsun, değil mi? Ama yine de, kimse hareket etmiyor. Buna ne buyrulur? Sana söyleyeyim. Bu resim gelinen gerçek noktaya, işlerin gerçek durumuna yakındır. Hani filmlerde hareket yanılsaması yaratan fotoğraf kareleri kullanılır ya, hayat ve zaman için de aynı şey geçerlidir. Her şey bir matris içinde sıkıca kenetlenmiştir ve nefes kesecek kadar karmaşıktır; sanki sonsuz sayıda minyatürcü onun dudak uçurtan tasvirini yapmak üzere görevlendirilmiş gibidir. Ama seni temin ederim ki anarşi yoktur; her şey bir anda olur ve hareket etmez.”

“Ama hareket eder!” dedi Praeger.

“Yeterince uzaktan bakınca etmez.”

“Nereden biliyorsunuz?” diye sordu Praeger. “Orada mıydınız? Ve bir şey daha: insan öldüğü vakit yüzyılın başında üretilen bir motorun çıkardığı seslere benzeyen sesler duyar demiştiniz. Bunu nereden biliyorsunuz?”

“Ah,” dedi Jackson Mead, alçak gönüllü bir şekilde. “Ben birçok kez öldüm. Durun bir bakalım,” diyerek devam etti ve parmaklarıyla saymaya başladı. “En azından altı kez; belki de daha fazla. Takip etmesi zor; bir süre sonra kesin sayıyı unutma eğilimi içine giriyorsun.”

“Öyle mi,” dedi Praeger, gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Bu söyledikleriniz mezardaki ölülerin kemiklerini sızlatmaya Yeter,” diye araya girdi Hardesty. “Bunları tartışmak faydasız; sonuçta, insan bunları kalbinin içinde değerlendirmeli.”

“Katılmıyorum,” diye itiraz etti Praeger. “Bu tür delice yorumları değerlendirecek olan en iyi araç, akıldır.”

“Hiç de değil, Mr. de Pinto,” dedi Mead. “Ruh akıldan daha zekidir. Ruh çoğunlukla daha az tedbirli hareket eder ve akla göre bir konuyu

kavramakta daha yavaştır. Zaten o yüzden zamana ihtiyacım var ve ben o yüzden size gerçek niyetimin ne olduğunu söylemeyeceğim."

"Bana göre hava hoş," diye yanıtladı Praeger. "Ben nasıl olsa öğrenirim bunu. Sizi nesnellikle yeneceğim."

"The Sun'ı kullanamayacağınıza göre, bunu nasıl yapmayı düşünüyorsunuz? Bu bana pek nesnel gibi gelmiyor. Size geliyor mu?"

"Mr. Mead, sizden farklı olarak benim aklımda demir kadar somut bir şey var ve ben onunla, sizin ortalığa saçtığınız örümcek ağlarını temizlemeyi düşünüyorum."

"Bunu söylemeniz çok ilginç," dedi Jackson Mead, "yani örümcek ağlarıyla ilgili olarak söyledikleriniz." Çok eğleniyormuş gibiydi, o anda, zafer için gerekli olan aracı görmüştü sanki. Praeger, onun böyle bir araca sahip olmadığının bilincindeydi.

"Benim örümcek ağlarımı görene kadar bekleyin Mr. de Pinto, sadece bekleyin." Tüm haşmetiyle ayağa kalktı ve masasının üzerine eğilerek kendisini sorguya çekenlere dikkatle baktı. "Onların karşısında demir bile işe yaramaz."

Mülakat sona ermişti.

IV - ALTIN ÇAĞ

BULUTLARIN ÇOK KISA BİR HİKÂYESİ

İlk bin yıldan daha da önce ve sonradan şehir hâline gelecek olan adalarda ve körfezlerde henüz insan yokken, bulut duvarı bir vakitler denizden esmiş ve çayırları, ormanları ve tepeleri havalara uçurmaya çalışmıştı. Bu vakitsiz çalkalanmanın nedeni olağanüstü güzel bir sonbahardı; çünkü yapraklar öylesine mükemmel bir altuniye ve kırmızıya bürünmüş; suyun üzerinden ve mor karınlı fırtına bulutlarından yansıyan ışık öylesine saf ve katışıksızdı ki bu beyaz duvar, sonbahar berraklığını elde etmek için saklanmaya gerek görmeden ilerlemişti. Ama zamanlama doğru değildi; fizik bilimi tek başına yetersiz kaldığı ve güzellik de en önemli konu olmadığı için, çayırlar, ormanlar ve tepeler havalara uçmadı.

Artık çocukluk hatalarını yapmayacak kadar deneyimli ve yeni bir çağın açılması için, insan yüreğine hitap eden konulardan türemesi gereken bir adaletin var olması gerektiğini anlayacak düzeyde bilgili olan bu bulut duvar, bir Ağustos günü, direklerle ve yelkenlerle dolu bir limanla karşılaştı. Rıhtımların ve sokakların arasında, kutsal sayılabilecek bir takım şeyler de yok değildi ve adalet iyi işliyordu ama makineler çok gençti ve tam olarak yerli yerme oturmamıştı. Hâlâ tahta altlıklar üzerinde duruyorlardı ve kabaca yontulmuş demirleri gökyüzünü ikiye bölemiyordu.

Caz çağında, buhar ve çeliğin, demirin güç konusunda verdiği sözleri yerine getirebilecekleri bir vakitte, insanlar küredikleri kan denize atarken ve öncü dumanların ve bulutların geldiğini haber veren bir sis yükselirken bu duvar, bir kış sabahı öfkeli bir aslan gibi şehrin üstüne çöktü. Ama durumlar biraz belirsizdi; pek çok öğe uygunsuz ve yersizdi ve şehir hiç yükselmeyecekmiş gibi derinlere kök salmıştı.

Sadece üçüncü bin yılın başlarında ve çetin kışlar avcıları kar içinde yakalayan küçük buz çağında olduğu gibi geri döndüğü vakit, bu duvar açıldı, yükseldi ve körfezler ve nehirler yeniden parlak altın renklerine kavuştular. Bu bir doğruluk ve hassasiyet şaheseriydi.

Makinelerin oluşturduğu korolar, çağlar boyu ileri geri bağırmak için ayarlanmışlardı. Adaletin uygulanması için sunulan araçlar şaşırtıcı ölçüde mütevazıydı, buna rağmen bu dünyayı bir arada tutan ilkeler için çok gerekliydiler. Ve üçüncü bin yılın başındaki o merhametsiz kışlarda, nihayet hakkaniyetli bir adam ortaya çıktı.

BATTERY KÖPRÜSÜ

Delilikten mi gerçekten mi yoksa onu cezbeden güçler nedeniyle mi bilinmez, makinelerden gelen sesleri dikkatle dinleyen Peter Lake, geleceğin bunların içinden gelmekte olduğunu duydu.

Zirveye tırmanmış bir dağcı edasıyla, gözlerini kırpmadan, tüm dikkatini makinelerin verdiği vaaza odaklamış bir şekilde ve hareket etmeden onların önünde duruyordu. Bunlardan çıkan ıslık sesleri, çığlıklar ve şarkılar onu baştan çıkarmış, statik bir nebula gibi sınırları ölçülemeyen ve zihin karıştırıcı bir ses ve ışık ormanının derinliklerine dalmasına neden olmuştu. Karanlıkların içinde, leoparlarınkine benzeyen gözler parlıyor ve yakut renkli halkalar hâlinde simetrik bir yörüngeyle dönüyorlardı. Siyahlıklar içindeki uçsuz bucaksız çayırlarda, puslu ışıktan oluşan yaratıklar, kır çiçeklerinin arasından üfleyen bir rüzgâr gibi yıldızların arasından geçen, hareketsiz ebedî sallayışlarla yelelerini savuruyorlardı.

Peter Lake, birkaç saniye boyunca bir çark hakkında düşünerek veya hareketli bir parçanın simetrik tıklamasını dinleyerek günlük dünyadan kendisini soyutlayabiliyordu. Bir tek kendisinin tamir edebileceği bir makineyi tamir etmesi gerektiğinde, tüm süreç boyunca birinin ona eşlik etmesi gerekiyordu; çünkü ne olduğunu anlamaya vakit bile kalmadan, kıkırdayan bir dişlinin önünde hareketsiz kalabiliyor ve kendinden geçiyordu. Bu anlarda bir heykel kadar kaskatı kesiliyor; kendisi de çalışması için arada bir tekmelenmesi gereken gönülsüz bir makine hâline geliyordu âdeta.

Önceleri, bir başka makine ustasıyla birlikteyken, anlaşılır şekilde konuşuyor ve kendisini tamamen kontrol altında tutuyormuş gibi görünüyordu. “Bana altı numara, kilit başlı, bir somun anahtarı getir,” diyebiliyordu ona örneğin. Yanındaki kişi de makinelerin arasındaki uzun koridorlara bir hava alanı oluşturur gibi dizilmiş olan kırmızı alet kutularına gitmek için bir makine kovanının içinde kayboluyor; geri döndüğünde akıl hocasını boydan boya açtığı bir mekanik karnın içine donmuş gibi bakarken buluyordu.

Uzman makine ustaları, piskopos rahipler gibi garip ve nevi şahsına münhasır olabiliyorlardı ve geçen yüzyıllar içinde, birlikteyken özgürce

hareket edebilmeyi, farklılıklara saygı göstermeyi ve tuhaflıklara izin vermeyi öğrenmişlerdi. Ama Peter Lake, aklı başında olduğu vakitler arkadaş olmaya ve diğer herkes gibi davranmaya çalışmış olmasına rağmen onların arasında bile dışlanmış olarak kalmıştı. Aslında bu çabaları da tuhaf kaçıyordu; çünkü kendini süt veren nasırlı bir inek olarak yutturmaya çalışan bir gergedan gibi diğerlerinden farklı olduğu gerçeğini gizleyebilmesi mümkün değildi. Örneğin, Peter Lake'in iş arkadaşları günün sonunda, üstünde devasa bir bira kupası olan eğreti bir masanın etrafında toplanırlardı. Dostluk adına, o da onlara katılır, gevşemiş ve keyiflenmiş numarası yapardı. "Biliyor musunuz," diye başlardı, kaba İrlandalı aksanıyla, "burası tuhaf bir yer. Son bir iki gündür ana kayış regülatörüyle uğraşıyorum ve... ve... ve.. Ve" ana kayış regülatörünün her şeyi merkezi bir simetri içine aldığı bağlama kodunu hatırlayınca, buz gibi donup kalırdı. Diğer makine ustaları birbirlerine bakar ve böyle bir şeyi bekledikleri için kahkahalarla gülerlerdi. Evlerine gitme vakti gelene kadar da onu tekmeleyip uyandırmazlardı.

Önceleri, orada olmasa bile ona "Sen" diye hitap ediyorlardı, çünkü gerçek kimliğini bulabilme ümidiyle kendisi herhangi bir adla çağırılmak istemiyordu. Maaş çeklerinde adı yerine 'Bearer'* yazılıyordu. The Sun'ın maaş kayıtlarında adı şöyle geçiyordu: 'Uzman Makine Ustası, Mr. Bearer.' Etrafı, makine ustalarının içine girmek istedikleri pek çok gizemle çevrelenmişti sanki. Özellikle de onun makineler konusundaki olağanüstü bilgisi karşısında duydukları saygıyla karışık korkudan kendilerini tam olarak kurtaramamışlardı.

Örneğin, onun boş günlerinde ne yaptığını merak ediyorlardı. İş yerinde öyle tuhaftı ki boş zamanlarının Bin Bir Gece Masallarını yaya bırakacağını farz ediyorlardı. O yüzden uzun saçlı ergen çırakları onu takip etsinler diye şehrin derinliklerine gönderiyorlardı.

Bir keresinde çıraklardan biri, "Çok tuhaf şeyler yaptı," diye rapor verdi, iki gün sonra döndüğünde.

"Ne gibi?" diye sordular.

"Ne bileyim... Bir sürü tuhaf şey. Anlatması güç."

"Daha açık ol," diye yalvardılar, bir dedikodu şöleni için kendilerini hazırlarken.

"Nasıl yani?" diye sordu çırak.

"Sadece yaptığı şeylerden bazılarını anlat bize!" diye bağırdılar.

“Pek çok şeye çok dikkatli bir şekilde baktı.”

“Dikkatli bir şekilde baktı mı? İnsanlar bir tek kitaplarda bir şeye dikkatli bakarlar.”

“Ama ‘Sen pek çok şeye dikkatli bir şekilde baktı, o kadarını söyleyebilirim.”

“Kim, ben mi?” diye sordu kıdemli bir makine ustası.

“Hayır, “Sen?”

“Haa.”

“Duvarlara, taşlara ve kapılara dikkatli bir şekilde baktı. Ellerini binaların üstünde gezdirdi ve çatılara baktı. Çit direkleriyle ve yangın çıkışlarıyla konuştu.”

“Neler dedi?”

“Bilmiyorum. O kadar yakınına gidemedim. Sonra Five Points’e gitti. Çok komik görünüyordu. O sırada onu neredeyse kaybediyordum çünkü dişlerimi gizlemek için üzüm sakızı almam gerekti. Dişlerimi karartmam, çoraplarımdan birini çıkarıp başıma şapka gibi sarmam, gömleğimi yırtmam, pantolon fermuarımı açmam ve topallamam gerekiyordu. O vakit beni onlarda biri sandılar. Doğrudan, bir arazi üzerinde tek başına dikilen tuğla bir apartmana gitti. Koridorda beni beş kuruş için öldürebilecek bir güruh vardı ama onunla birlikte olduğumu sandılar, o yüzden uzak durdular.”

“’Sen’ çatıya çıktı. Tanıdığı biriymiş gibi eski bir şömineye kollarını doladı ve ağlamaya başladı. Onunla konuşuyordu, yalvarıyor filan gibiydi.”

“Ne diyordu?” diye araya girdiler.

“Duyamadım...”

“Yetirince yakında olmadığın için mi?”

“Hayır, yeterince yakındım. Çok fazla şey vardı, statik... Şey.. “

“Statik ne?”

“Bilirsiniz. Hani polis radyosunda olur. Bir keresinde bir uçaktaydım: onların güçlü radyoları vardır, bir amatör radyocu gibi. Evet, onun gibiydi... Amatör bir radyocu...”

“Nereden geliyordu bu statik dediğin şey?”

“Bilmiyorum. Yağmur gibi aşağıya akıyordu. Bir şey duyamıyordum. Hani okyanusta olursunuz da büyük bir dalga sizi yakalar ve aşağıya çeker. Köpüklerin sesini duyarsınız. Size bir şeyler söyler. Ne söyler bilmiyorum ama söyler. İşte öyle bir şey duydum ben.”

“Yani neydi o, köpük mü amatör bir radyocu mu? Karar ver.”

“İkisi gibiydi,” dedi çırak, sinirlenmeye başlamıştı. “Köpüklü bir amatör radyocu. Bilirsiniz! Durun!”

“Ne, ne?” diye sordular.

“Benim erkek kardeşimin kız arkadaşı bir Yunan”

“Ne olmuş yani?”

“Kız bir Ortodoks’tur. Bir keresinde onunla kiliseye gitmiştim. Orada bir koroları var, insanlar çok alçak sesle şarkı söylüyorlar orada. Tam onun gibiydi duyduğum ses.”

Makine ustaları daha fazla soru sormadılar, çünkü çırağı fazla doldurmuşlardı ve o da artık tam gaz gidiyordu.

“Sanki uzaklarda bir yerde bir uçak vardı; hani şu pervaneli, antika olanlardan ve titreyen yay kirişleri ve Ah! Ah! Ah!’ diye bağıran kadınlar ve her türlü şeyi çalan bir orkestra ve çok öfkeli bir köpek sesi ve metal... soğuk su küvetine daldırılan sıcak metal ve bir yazı makinesi ve bir arp...”

“Pekâlâ,” dediler, “sonra ne yaptı?”

“Etrafta dolaştı.”

“Nerede?”

“Her yerde. Parlak renkli bir şeyin yanına gelince, ona saatlerce bakıyordu. Onu kokluyordu. Brooklyn Heights’ta kısa süre önce kırmızıya boyanmış bir ev vardı. ‘Sen onu tam gün batımında yakaladı: oradan bir buçuk saat ayrılmadı.”

“Nerede yaşıyor?”

“Görebildiğim bir yerde değil. Hiç uyumuyordu. Sadece etrafta dolaşıyor, dolaşıyordu. Yemek de yemiyordu.”

“Buradayken yiyor ama.”

“Orada yemedi tam iki gün en azından. Ah, söylemeyi unuttum. Bazen öyle keyifleniyordu ki, dans etmeye başlıyordu. Ve bazen de kimsenin olmadığını düşündüğü yıkılmış bir fabrikaya veya rıhtımdaki eski bir kulübeye gidiyordu. Yani, o ses geri geldiği vakit. O korolar gibi, bir koroda şarkı söyleyen insanların sesi gibiydi ama birlikte söylemiyorlardı. On Birinci Rıhtımda ses çok yüksek bir hâl alıyordu. Oraya kimse gitmez, çünkü orası çok tehlikeli bir yerdir. ‘Sen orada dizlerinin üzerine çöktü. Sanki tüm dünya bir araya gelmiş çatıyı sallıyordu. Kirişler yerlere döküldü ve tavanın bir bölümü uçup gitti. İçeriye güneş ışığı girdi ve tozları aydınlattı. Bugüne kadar gördüğüm en tuhaf şeydi bu. Binanın çökeceğini

sandım. Etraf o kadar aydınlanmıştı ki hiçbir şey göremiyordum, her tarafa tozlar yağıyordu. Temel kazıkları bile suyun içinde titreyip, bir ileri bir geri gidip geliyordu. İşte, o zaman oradan ayrılmaya karar verdim ve zaten onu da o zaman kaybettim."

Çırak öne doğru eğildi ve onu dinleyenlere yaklaşmaları için işaret etti. "Sanırım," dedi fısıldayarak, "bu adam sizin bildiğiniz türden biri değil."

*

The Ghost'un uçak filosu Finger Lakes üzerinde manyakça kavisler Çizdikten ve eli boş döndükten sonra, Craig Binky ne yapacağını bilemediği için yeni bir şeylerin peşine düştü. Şiir modasından az önce, kurmaylarından biri kuşkonmazı önermişti: "Bunların bir şıklığı, bir salınışı, olağanüstü bir cazibesi var..." Bir diğeri Hapsburg imparatorluğunun yeniden canlandırılmasının peşindeydi: "New York'taki tüm şık kadınlar kuzu kürkü giyecek ve omuz kayışı takacaklar. Vals salonları açılacak. Ve bizim Sacher turta pastanemiz kapanmak zorunda kalmayacak." Bir başkasının aklına da deri meyve fotoğrafları geldi: "Bu moda San Francisco'yu şu anda kasıp kavuruyor," diye ısrar etti. "Zevkli, biyojenik, rahatlatıcı ve ferah. Çok yakında, sözlerime dikkat edin, çok yakında Peoria'daki tüm evlerde şöminelerin üzerine deri meyve tabloları asılacak."

Craig Binky yine de tatmin olmadı. Bu önerileri reddetti ve inzivaya çekildi. Tam dokuz dakika sonra da dışarıya çıktı.

"Craig Binky'nin zihninde bir ampul yandı," diye ilan etti. "Bana Bindabu'yu getirin."

Wormie Bindabu, The Ghost'un sayıları yarım düzine kadar olan ve penceresiz bodrum katındaki en sıcak kazanın yanında ve en gürültülü baskı makinesinin altında oturan kitap eleştirmenlerinin duayeniydi. Bunlar tıpatıp birbirlerine benzer ve aynı şekilde giyinirlerdi.

Boyları bir altmış, ağırlıkları elli kilo kadardı. Fırça bıyıklıydılar ve midelerine kadar inen sakalları, uzun ve kemikli elleri vardı. Ortadan ayrılmış ak saçlı, siyah çerçeveli gözlüklü, cenaze levazımatçısı kıyafetli, sicim kravatlı ve şaşı gözlü kişilerdi bunlar.

Tüfek temizleme çubuğu kadar düz bir sıra hâlinde yan yana otururlar, günde yirmi kitap (her biri) okurlar, Balkan Sobranies sigarası içerler, katı pişmiş yumurta ve turşu yerler; sürekli olarak hep aynı atonal fagot ve okarina flütü konçertosunu dinlerlerdi. Adları Myron Holiday, Russel

Serene, Ross Burmahog, Stanley Tartwig, Jessel Peacok ve Wormies Bindabu idi.

Craig Binky'nin Bindabu'ya karşı özel bir sempatisi vardı. Çünkü Bindabu, dünyadaki tüm insanlar içinde Craig Binky'yi akıllı göstermeyi başaran ender kişilerden biriydi. Bir kap kahveyi boydan boya geçen bir su böceğinden bile daha hızlı bir şekilde (okumadan bile olsa) Spinoza ve Marx'tan alıntılar yapabilmesine karşın, elmanın ne olduğunu bilmezdi ve bir kere olsun bir gölde yüzmüş değildi. Melville'i hiç okumamış olmasına rağmen, Amerikan karşıtı Bolivyalı şairlerin çoğunun eserlerini ezbere bilirdi. Hazımsız eleştirilerinde Püritanizm aleyhine yazmasına rağmen ne şarkı söyleyebilir ne dans edebilir ve ne de kollarını sallayabilirdi.

"Belediye başkanının canına okuyun," dedi Craig Binky.

"O da mı kitap yazdı?"

"Tabii ki hayır ama bana gemiyle ilgili hiçbir şey söylemiyor."

"Bunun benimle ne ilgisi var?"

"Saldır ona!"

"Teessüf ederim, Mr. Binky. Ben katil, bekçi köpeği, haydut veya elinde balta taşıyan biri değilim..."

"Tabii ki öylesin. Hem de en iyisi. Senin en çok nereni beğeniyorum, biliyor musun, Bindabu? Kocaman sözcüklerin arkasında saklanmayı çok iyi beceriyorsun."

"Ama Mr. Binky, belediye başkanı sizin müttefikiniz değil mi? Onu hırpalamamı istediğinizden gerçekten emin misiniz?"

"Bitir onu, beynini boşalt, götünü ısır!"

Ertesi gün, The Ghost, belediye başkanı hakkında korkunç bir yazı yayınladı. Yazıda başkan (diğerlerinin yanı sıra) hödük, pezevenk, timsah, Nazi, popülist, Faşist, oğlancı, kirpi ve ateş böceği olarak tanımlanıyordu.

The Sun, iki gazetenin bir sorunun karşıt taraflarında yer aldığını gösteren bir yazıyla başkasının yardımına koştu. Hem The Sun hem de The Ghost tiraj kaybetmeye başladı. Gazetelerden birini okuyan, diğerini okumuyordu ve birini okumakta zorlandıkları diğerini okurken de tiksindikleri için okuyucuların çoğu istemeden de olsa On Sent adlı, bir dolara satılan yeni bulvar gazetesini okumaya başladı. The Sun ve The Ghost bir kez daha birbirlerine düşman gazeteler hâline geldiler. Ama The Sun çalışanlarının hiç biri Harry Penn'in belediye başkanını desteklemesini anlayamıyor ve bu desteğe sempatiyle bakamıyordu. İstifa edenler ve

gazete değiştirenler oldu. Bazıları, olan biteni yaklaşmakta olan yeni bin yılın güçlü etkisine bağlıyordu. “İki bin yıl... Tabii,” diyorlardı, “zihin karışıklığı yaşanması normal bir durum, hepimiz sadece birkaç ay sonra gerçekleşecek olan şaşaalı bir düşüşe doğru coşkun bir ırmak üzerinde tüm hızımızla gitmekteyiz.”

Eylülde, Kanada’dan soğuk rüzgârlar geldi; insanları şöminelerin başına hapsetti ve onları eskilerin şehrini düşünmeye sevk etti.

“Kış, zamanın süper iletken olduğu bir mevsimdir,” dediler. “Bu mevsimde, cam gibi olan bir dünya şaşırtıcı olaylar karşısında paramparça olabilir ve daha sonra yeniden somut ve pürüzsüz, genç ve saydam bir buz hâline gelir.”

*

Hardesty Marratta ve Praeger de Pinto, cadde boyunca uzanan ışıkları arkalarından bastıran trafiğin baskısı altında takip ederek bisikletlerini sürdüler ve gelgit dalgasıyla Hafif Süvari Alayının hücumu arasında kalan bir süratle nehir boyunca ilerlediler. Gümüş rengi bisiklet tekerlekleri miskinlik veren bir sonbahar maviliğinin ortasından geçerken şarkı söylüyordu. O sonbaharda renkler, o güne kadar görülmemiş şekilde parlak olmuştu. Soğuk ve berrak bir göl gibi olan havanın içine gömülmüş olmalarına rağmen sıcaklamışlar; Karayiplere özgü ve metalik bir görüntü veriyorlardı.

Karanlık gölgeler, manzaranın içinden kulaklarda hafif bir çınlama yaratacak kadar sessizce geçiyordu ve şehrin silüeti, yaz sisi içinde aylar boyu kaybolduktan sonra aniden yeniden keskin bir odak noktası hâline gelmişti.

Praeger, Jackson Mead konusuyla ilgili olarak, gizlice bir düzine kadar muhabir ve araştırmacı görevlendirmişti. Bunlar arşivlerde, kütüphanelerde, bilgisayar merkezlerinde ve sokaklarda sıkı bir çalışma içine girmişti. Beş tanesi sürekli gözetim yapıyordu.

Hardesty, Praeger, Virginia, Asbury ve Christiana, çoğu zamanlarını bu konuya ayırmışlardı. Christiana, Harry Penn’i gözlüyordu (doğrudan herhangi bir zorlamada bulunmuyordu ama gözlerini ve kulaklarını dört açmıştı) ve diğerleri de ellerinden geldiğince iz sürüyorlardı. Buldukları ve öğrendikleri her şeyi bilgisayara giriyor, verileri sürekli olarak başka verilerle kaynaştırıyor, gizli bağlantılar arıyorlardı. Bütün bunlar Harry Penn’in onayı veya bilgisi dâhilinde yapılmadığı için, Praeger bir tilki kadar

kurnaz davrandığını düşünüyordu. Oysaki bilmediği bir şeyler vardı. Kendisi için çalıştığını sandığı Asbury, aslında vaktinin çoğunu şehirdeki motorları aramak için kullanıyordu. Christiana da Jackson Mead ile ilgilenmekten çok, özel bir beyaz atı bulmanın peşindeydi.

Praeger ve Hardesty, batıdan arka arkaya gelen trenlerin ağır inşaat ekipmanı boşalttığına dair bir dedikodunun duyulması üzerine Arie Lackawanna'nın nakliyat şantiyelerine doğru yola çıkmışlardı. Güneye doğru hızla giderlerken, Praeger Hardesty'ye gelecekte maden piyasasında önemli bir karmaşa yaşanacağını söyledi. Bedford iki düzine yeni şirketin devasa miktarlarda stratejik maden satın almakta olduklarını haber vermişti. Parayı peşin ödüyorlardı ve şu ana kadar gözden çıkardıkları miktar bir milyar dolara yakındı. Bu madenler tüm ülkede stoklanıyor ama New York'a gönderilmek üzere bekletiliyorlardı.

"Peki ya hükümet?" diye sordu Hardesty. "Yabancı bir gücün müdahalesinden şüphelenmiyorlar mı? Araştırma yapmıyorlar mı?"

"Bedforda göre," dedi Praeger, "hükümet her şeyin yolunda olduğunu iddia ediyor. Şirketleri tanıdıklarını ve bu hareketliliğin olağan olduğunu, merak edilecek bir durum olmadığını söylüyorlar. Ama Bedford, Ürün Kontrol Komisyonuna gitti; oradaki adamın sanki uyuşturucu almış veya hipnotize olmuş gibi göründüğünü söyledi."

"Sana göre bu işin içinde Mead mi var?" diye sordu Hardesty, kendilerini uçurmak üzere olan rüzgâra karşı pedal sallayarak.

"İçimden bir ses öyle olduğunu söylüyor, evet."

"Bir milyar dolar, bir adamın ham titanyuma sarf etmesi için Çok büyük bir miktar."

"Sanırım bunu cebindeki bozuk paralarla bile halledebilir. Burada bugüne kadar alışkın olmadığımız türden bir şeyle karşı karşıyayız. Dünyadaki işler onu engelliyor gibi görünmüyor ve onun sorunları şüphesiz ki başka konularla ilgili. Eğer bir mücadele içindeyse - ki öyle görünüyor, bu mutlaka bizim asla öngörmediğimiz bir yöntemle olacaktır. Reverend Doktor Mootfowl ve Mr. Cecil Mature tipik milyarder yardımcıları gibi görünmüyorlar."

"Sana bunu söyleten nedir?" diye sordu Hardesty alaycı bir tavırla.

"Şişmanla zayıf olanın her ikisinin de Çin şapkaları ve ucu sivri ipek terlikler giymeleri hiç aklımdan çıkmıyor. Ve bugüne kadar konuştuğum yarım düzine sanat uzmanına göre, Aziz Stephen'ı göğe yükselirken

gösteren (ve Buonciardi tarafından yapıldığı iddia edilen) o tablo, hiçbir zaman yapılmamış.”

“Peki, tabloyu kim yapmış?”

“Onlar da bilmiyor ama bu önemli değil. Araştırmacılardan biri bugüne kadar limana gelen başka gizemli gemilerin olup olmadığını araştırıyordu. Karantina Komisyonunun dosyalarını incelemiş; çünkü bir geminin menşei konusu Gümrük İdaresinden daha fazla onları ilgilendiriyor. Karantina Komisyonu bir süre için çömlekçiler tarlası mıntıkasından sorumluymuş. Sırf merakından, onların (alfabetik sırayla giden) kayıtlarını incelemeye başlamış ve beyninden vurulmuşa dönmüş. Yüzyılın başında, Reverend Doktor Mootfowl adlı biri Reverend Overweary adında biri tarafından çömlekçiler tarlası mezar kazıcılarına teslim edilmiş. Kayıtta, Mootfowl’un adının altına Reverend Overweary şöyle yazmış: ‘Peter Lake adlı İrlandalı bir oğlan ve onun şişman, çekik gözlü arkadaşı Cecil Mature tarafından öldürülmüştür.”

“Mr. Cecil Wooley, hani şu gördüğümüz en şişman, en çekik gözlü şey değil mi?” Ayrıca Reverend Doktor Mootfowl adı, pek öyle her yerde rastlanılan bir ad değil ve o zaman da değildir”

“Haklısın ama biri ötekini yüz yıl önce öldürmüş. Mr. Cecil Wooley yirmi yaşından fazla değil ve Mootfowl kesinlikle elli yaşından daha genç. Sen tam olarak ne söylemek istiyorsun?”

“Sırtımdan aşağıya ürpertiler iniyor diyorum.”

“Bu cinayet haber olmuş mu?”

“Ne gazetelerde ne de poliste herhangi bir kayıt yok. Şehir o vakitler çete savaşlarının ortasında kalmış, o yüzden bu tür kişisel cinayetlere pek önem verilmiyormuş.”

“Ne zaman verilmiş ki zaten?” diye sordu Hardesty.

Bisikletlerini bir parmaklığa kilitleyip metroyla, tren bakım istasyonlarının yarım yüzyıldan beri atıl durumda kaldıktan sonra aniden hayata dönüş yaptığı Hudson Nehri’nin New Jersey tarafına geçtiler. Günlerden Cumartesi olmasına rağmen, otomatik makineler, robotlar ve binlerce inşaat işçisi şantiyeyi istila etmişti. Sarı şapkalar orada burada büyüyen hindiba çiçekleri kadar boldu. Sıra sıra yük trenleri, gözün görebildiği uzaklara kadar düzenli olarak yan yana dizilmişti. Üstleri açık, uzun yük vagonlarında buldozerler, vinçler ve bir evden bile daha büyük, parçalara ayrılmış inşaat makineleri duruyordu.

“Bütün bunlar ne işe yarıyor?” diye sordu Praeger, sakallı bir işçiye. “Buraları yıllarca önce terk edilmemiş miydi?”

“İki yeni hat yapılıyor,” dedi işçi, paletli araçların ve kazık çakıcı makinelerin şamatasını bastırmaya çalışarak... Bir haftaya kadar biter.”

“Demir yolu mu?” diye sordu Praeger. Kulaklarına inanamıyordu, çünkü onlarca yıldan beri hiç demir yolu yapılmamıştı.

“Demir yolu... Biri kuzeybatıdan, Pennsylvania’dan geliyor. Ve batıdan gelen diğerinin hangi cehennemden geldiği belli değil.”

“Şu ne?” diye sordu Hardesty, yarım düzine kadar birbirinin üstüne yıkılacakmış gibi duran harap binanın bulunduğu çitle çevrili alanı göstererek.

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı işçi, göz kamaştıran sonbahar ışığını yansıtan gözlüklerinin arkasından. “Burası güya bir yükleme peronu olacak ama bu adamların (diğer işçileri kastediyordu) çoğu ona ellerini sürmüyorlar. Böyle giderse burası asla bir yükleme peronu olamaz. Hâlbuki planlara göre burada, tam orta yerde, beton bir platform olması gerekiyor.”

“Neden buraya kimse dokunmuyor?” diye sordu Praeger.

‘ Deliler de ondan. Burası kutsal bir yermiş, öyle diyorlar. İnşaat alanlarında bunlar gibi kaçıklara hep rastlanır. İnşaat işi özel bir konudur. Bunu açıklaması zor ve ben şimdi işimin başına dönmeliyim. Ama bana inanın, bu tip şeyler oluyor.”

Hardesty ve Praeger kenarda durup çalışmaları seyretmeye koyuldular. Buralar çoktandır ölü vaziyette beklemekte ve anlaşılan, doğru anı kollamaktaydılar. Paslı ve darmaduman raylar, bir ceset kümesi gibi üst üste yığılmış bağlantılar, binaların kanat çırpan teneke kaplamaları ve zift kokulu, parçalara ayrılmış payandalar, hızla ve toprakta ürün yetiştirir gibi, parlak raylar, dayanıklı kuleler, cüruf tarlalarını örten demiryolu makasları ve işaret levhaları hâline getiriliyordu.

Praeger ve Hardesty aç oldukları için Broth House’a gitmeye karar verdiler. Bunu yapmak için elliden fazla parmaklığı aşmaları ve park etmiş vaziyette bekleyen bir düzine yük trenini geçmeleri gerekiyordu. Kapalı yük vagonlarının parmaklıklarındaki ve merdivenlerindeki is ve kir ellerine bulaşmıştı ve yüzlerindeki teri silince, bu is şakaklarından aşağıya süzüldü. Yük peronunda başıboş gezen vahşi bekçi köpeklerinin saldırısına uğradılar ve Praeger, bir sinyal kulesinin üzerindeyken, âdeta “İntikam sırası bende,” diye havlayan, kurt gibi bir köpeğin esiri oldu. Broth House’a geldiklerinde

yanakları soğuktan ve koşmaktan kıpkırmızı olmuş, giysileri yırtılmış ve kirlenmişti ama mutlu bir yorgunluk içinde olduklarını hissediyorlardı. Hemen oradaki işçi ve gemicilerin arasına karıştılar. Bunlar kendilerinden emin bir şekilde haşin, çılgınca ve anlamsız hareketler yapan, etraflarındaki herkesi gözleriyle tehdit eden, onlardan uzak durma veya onlara karşı bir manevra yapma oyunundan etkilenmediklerini göstermek için dik duran, kısacası ve sörf yaparken bile ıslanmadıkları görünümü vermeye çalışan adamlardı.

“Praeger,” dedi Hardesty, “arabalarını oto korkuluklarına çarpan adamlar bunlar işte. Hani mücevherci dükkânlarını soyarlar, enselenmeden fıyarlar, sonra da saatte yüz kırkla giderek hız limitini aşarlar ve eyalet polisinin yanından geçip giderler ya, öyle işte. Kovalamacada, fizik kurallarını altüst ederek oraya buraya saparlar ve en sonunda oto korkuluklarına çarparlar. Oto korkulukları bunların yazgısıdır.”

“Susar mısın,” dedi Praeger. “Şu adam bizi dinliyor. Çok kaba birine ve alınmışa benziyor.”

Hardesty, barın üzerindeki bakır tencere içinde kaynamaya bırakılan ücretsiz kum midyesi çorbasıyla parmaklarını yaktı. On adet ızgara karides ısmarladılar ve bunları ekmek, acı sos ve bir-iki bira ile belki de üç bira ile birlikte yediler. Kısa süre sonra müzik dalgaları ve gürültü onları hamur gibi yaptı ama bu arada oto korkuluklarına çarpan adamlarla kardeş gibi olmuşlardı. Broth House’un tümü, sanki çok eskiden yakındaki rıhtımlara çekilip terk edilen yelkenliler gibi rüzgârda tatlı tatlı salınıyordu. Denizin üstündeydiler sanki ve odanın içinde yükselen duman, bulutlara, yelkenlilere ve martılara dönüştü.

Hardesty kısa süre sonra tüm sorunlarını unuttu; dengeli bir şekilde ellerinde tepsiler taşıyan ve sürekli olarak Broth House’dan ve onun şehvet düşkünü sahiplerinin tehlikeli kudurganlıklarından bahseden cesur garson kıza karşı duyduğu art niyetsiz isteğe odaklandı. Kızın, azgın kalabalık arasından geçebilmek ve bu arada tepsileri düşürmeden tutabilmek için dans eder gibi hareket etmesi gerekiyordu. Ufak tefek ve zayıf bir kızdı ama güçlü ve Broth House’taki herkesi baştan çıkaracak kadar seksiydi. Güneşin altında özgürce geçirdiği saatler nedeniyle güzel bir güneş yanığı vardı, bacakları inceydi (muhtemelen koştuğu için) ve uzun, güzel kollarındaki kaslar, Hardesty’nin ona sırtını dönmesini veya gözlerini ondan almasını engelleyecek kadar zarifti. Üzerinde, göğsünün üst tarafının pürüzsüz ve

esmer olduğunu gösterecek şekilde önü açık olan beyaz bir bluz giymişti. Saçları simsiyah ve canlıydı; son moda, popüler bir şarkıcınınki gibi yukarıya dönük bir kıvrım yaratacak şekilde kesilmişti. Hardesty deliriyor gibi oldu. O, kovboy şapkalı kamyoncular, yerel Hobokianlar, eski gemiciler, Manhattan'dan gelen yabancılar ve oto korkuluğu tayfası, hepsi bu kızdan büyülenmiş gibiydi. Hardesty'nin yanından geçerken, Avrupa trenlerinin kalabalık koridorlarından geçmek zorunda kalanların yaptığı gibi, yüzünü ona doğru çevirerek geçiyordu. Nefessiz Ve şaşkın durumdaki Hardesty için, gece yarısını çalan bir duvar saatinden kırk misli daha etkileyici bir şeydi; çünkü kız, onun yakınından geçerken, tanrı Amerika'yı korusun, yavaşlıyor, kalabalık ittirince ikisi birden bir cenderenin içinde sıkışmışlar gibi onun üstüne abanıyordu. Onun minik memelerinin ve meme uçlarının kendi göğsünün üzerinden yavaşça geçtiği hissedince, güneş yanığı yüzüne bakınca, parfümünün sıcacık kokusunu duyunca, gözleri onun gözlerine bir mızrak gibi saplanıp, onu derinden ve tepeden tırnağa sarsınca, kalçalarını ve memelerini ona sürterek geçerken gülümsediğinde onun geniş, mükemmel ve parlayan dişlerini gördüğünde parlak bir ay gibi görmüş gibi olunca, ne amaçla yapmış olursa olsun, ister bir şaka isterse de bir davet veya istenmeden yapılan bir hareket, hatta bir şeyin anısına yapmış olsun, bir an için bedeninin alt kısmını Hardesty'nin bedenine doğru itince, Hardesty'nin bacakları onu taşımayı reddetti ve ıstırap veren bir zevkle ve aynı anda hem hüsranla hem de tatminle dolu öylesine tuhaf bir çığlık atarak yere düştü ki Praeger arkadaşının nerede olduğunu görmek için başını çevirdi.

"Neredesin?" diye seslendi. "Nereye gittin?"

Hardesty yerlerde sürünüyor ve kızın kasvetli bir pantolon ormanına doğru uzaklaşan ayak bileklerine ulaşmak için hamleler yapıyordu. Barın patronları ayaklarının dibinde kıvranan bir dalga olmasından hiç hoşlanmadılar. Bu onları rahatsız etti ve Hardesty insanları yere devirmeye başlayınca, Praeger arı kovanına çomak soktuklarını anladı. Kavga çıktı. Üstüne sel suları gelen Nuh'un gemisinde tekbir yer kalmış gibi herkes birbiriyle dövüşüyordu. Yine de bu manzarada şiirsel bir taraf vardı; çünkü insanlar kuğumsu paraboller şeklinde kıvranıyorlar ve derinden gelen ıstırap sesleriyle inliyorlardı. Aslında bu, Eylül ayında sıklıkla görülen bir gece anarşisi durumuydu. Hardesty, aklı başında olan arkadaşı onu bu karmaşadan kurtarıp kapının dışına çıkardığı için çok şanslıydı.

“O nerede?” diye yalvardı Hardesty, Praeger onu eski Erie Lackawanna istasyonunun içine çekerken. İstasyon, inatçı yaşlı bir hanımefendi gibi zarif, krem renkli taştan ve boyanmış demirden yapılmış ve tamamen terk edilmiş, düğün pastasına benzeyen federal bir binaydı. Karanlık koridorlarından tökezleye tökezleye geçerek, çoktan sizlere ömür olmuş Barclay Sokağı feribotunun rampasına geldiler ve bir ucundan ayaklarını sallandırarak suyun üzerinde fenerler gibi sallanmaya başladılar.

Nehir, bir uçtan diğer uca kadar, ayışığının altında donuk donuk titreyerek parıldıyordu. Kilometreler boyu uzanan pırıltılı beyaz binalar, ateş böceklerinden oluşan bir ormana benziyorlardı.

Hardesty hâlâ garson kızı düşünüyordu ama Praeger, oturduğu yerden kuduz bir köpek gibi suya bakıyordu. Manhattan, beyaz kaburga kemiklerinden oluşan bir kafes ve her an canlanacakmış gibi duran, kor hâlindeki kristal bir kütle gibiydi. Bu görüntünün güzelliği onları düşmanlarından ve dünyadaki sorunlarından çok yükseklere taşıdı; dünyayı bir ölünün görüş açısından seyreder gibi oldular. Aniden, sevdikleri insanlara karşı duydukları şefkatten etkilenerek, hemen önlerinde duran ve şu anda tamamen ayışığıyla yıkanmakta olan, o gün ışığı ve gölgeler şehrine baktılar ve onu o kadar sevdiler ki kollarına almak istediler. Onlar bu manzarayı seyrederken, devasa bir bulut grubu kuzeybatı yönünden yaklaşmaya başladı. Buzdan da beyaz ve bir İsveç dağ köyü gibi pırıldayan şehir, kendisine yaklaşmakta olan bu koskocaman siyah-mor renkli duvardan tam anlamıyla bihaberdi.

Hardesty, Moğolların veya Türklerin eline düşen orta çağ şehirlerini düşündü ve eğer bir işe yarayacağını bilseydi, bir ikaz çığlığı koparacaktı. Solgun binalar pamuk şekeri kadar savunmasız duruyordu; savaş atlarının kaba etleri ya da bir zırhın omuz levhası gibi yuvarlak bulutlar ileriye doğru atıldılar ve maiyetlerindeki yılan benzeri gümüş ve beyaz renkli yıldırımlar, atlıların önündeki toprağa düştü.

New York üzerindeki ilk dalga, rüzgârın gelişiyle birlikte patladı ve Hudson Nehri geçilemez bir boğaz hâline geldi. Hardesty de Praeger’ın üzerinde oturdukları çelik halatlara asılı rampalar eğrilip bükülmeye, sallanmaya başladı. Yine de sıkıca parmaklıklara tutundular ve gözlerini bir an olsun şehirden ayırmadılar. On bin yıldırım, yüksek kulelere çarptı. Onları beyaz altın renginde kıvrımlar hâline getirerek, havayı birbiri ardına gelen ve sabit olan her şeyi yerinden oynatan gök gürültüleriyle doldurdu.

Fareler yuvalarından çıktılar ve panik içinde cıyaklayarak yağmurla dolu sokaklarda koşuşturmaya başladılar. Fakir mahallelerinde yüzlerce yangın çıktı ama yağmur öylesine şiddetli yağıyordu ki bu yangınlar, havada yavaşça dağılan havai fişek halkaları gibi çıktıkları hızla söndüler. Fırtına en şiddetli hâline ulaştığında her taraf, sanki şehrin üzerinde yüzen öfkeli bir denizden dalgalar kopuyormuşçasına sularla kaplanmıştı. Ama şehir yine de kaçmadı, kılını bile kıpırdatmadı ve boyun eğmedi. Bir dizi yüksek dağ gibi dimdik durdu ve hasat yapar gibi yıldırımları topladı. Fırtınanın şiddetle vurduğu tüm süre boyunca New York, pırıl pırıl yanan ışıklarıyla ağırbaşlı durmayı başardı; çünkü yüksek kulelerin hepsi kayaların üzerinde inşa edilmişti. Ve sonunda gökyüzü mavi ve beyaz renklerine geri döndüğünde ve ağır ağır akan nehirlere dönüşen şimşekler, gök gürültüleri için melodik özürler dilemeye başladığında, şehir hâlâ parlaktı, masumdu ve gayretliydi.

Hardesty bir an için hakkaniyet mükemmelliğine nail şehirden bir görüntüye tanık olduğunu düşündü. Fırtına geçmek üzereyken, coşkulu ve azimli bir şekilde gök gürültülerini dinlemekte ve şiddetli gri yağmuru seyretmekte olan Praeger’a döndü.

“ Binky’yi görmeye gittim,” dedi Praeger. “Ruhumu sattım ve belediye başkanı olacağım. Ben belediye başkanı olacağım, bu...” dedi, suyun üzerinden karşı yakaya bakarak. “Ve bunu bu güne kadar hiç yapılmamış bir tarzda yapacağım. Daha önceki belediye başkanlarının tümü ortalığı karıştırmış, sonra uzlaşmış, daha sonra bir manevra yapmış ve kaçmış. Biz bu kişileri, savaşları nasıl geciktirdiklerine bakarak değerlendiriyoruz. Yüz yıldan beri meydan savaşlarını erteledikleri için şehri bölmüşler ve silahlandırmışlardır. O yüzden eğer bir çatışma çıkarsa ortalık mahşer yerine döner. Ben bunu istemiyorum. Hiç kimse istemiyor. Ben bu şehir düşerken ona yol göstereceğim... Yükselirken de ona yol göstermek için.”

Praeger’ın samimiyetinden ve azminin büyüsünden etkilenmiş olmakla birlikte Hardesty yine de onun sağduyusuna hitap ederek, “Nereden biliyorsun?” diye sordu.

Eğer insanların yüzlerinin gaipten haber verme özelliği olsaydı Praeger o anda geleceğin mihenk taşı olabilirdi. Hardesty’ye bakıp gülümsedi. Hardesty, Praeger’ın soğuk ve mavi gözlerinde, özenle kesilmiş saçlarında, hafifçe yontulmuş ön dişlerinde ve yüzündeki, büyük bir güç, uzun süreli ıstırap, sonsuza dek sürecek bir mizah anlayışını yansıtan ifadede, onun da

kendisiyle aynı şeyi aradığını gördü. Nedenini bilmemekle birlikte ona inanıyordu ve Praeger'ın yüzünde gördüğü ifadenin, bir anıtın üzerindeki efriz kadar somut bir şekilde, gelecekteki bir savaşı göstermesinden dolayı üzüntü duymuştu.

Deli olmak, henüz gelmemiş veya geçip gitmiş zamanın kederini ve sevincini, acı veren bir yoğunlukta hissetmektir ve deliler, o öteki zamanla ilgili görüşlerini korumak için, kendi durumlarını çok etkileyici bir sadakatle haklı çıkarmak ister, bunları binlerce saptırıcı düzenle sarmalarlar. Bu düzenler, sırası gelince, onları giderek daha yoğun bir şekilde (aşağılanmalarına veya ödüllendirilmelerine neden olan) karanlıklara ve ışığa doğru güdüler; onları bir seçim yapma durumuyla yüz yüze getirir. Bu düzen ve planlar, rasyonel bir görüşün verdiği rahatlamayla ve diğer kişilerin onaylamasıyla ya hız keser ve çöker veya devam eder ve düşme suretiyle yükselir. Bu kişiler, eğer sarsılmaz inatları nedeniyle en sonunda arka arkaya sayısız sayıda dingin ışık dünyasını delip geçerlerse işte o zaman artık onlara dertli veya deli denmez. Onlara aziz denir.

Peter Lake'in kendisi için en son kullanacağı tanımlama “aziz” olurdu. Ve bunda da haklıydı; çünkü bir aziz değildi ve asla olmayacaktı.

Yine de her geçen gün giderek ve kesinlikle, aklen daha dengesiz olmaktaydı. Ve koşullar değişmedikçe istese bile mantığa sığınamayacağını biliyordu. Tüm benliğini saran korkunç bir ıstırap başını döndürüyor ve ortalıkta dolaşırken deli deli konuşmasına neden oluyordu. Her şey ya muhteşem şekilde açık renk veya telafi edilemez bir şekilde siyahtı. Sahip olduğu tek belirgin şey makinelerdi ama onlar bile, iş arkadaşlarının özenle takip ettikleri gibi, kontrolü güç hayallere saplanmasına neden oluyordu. Deliliği gaddarlığa veya açgözlülüğe dönüşmediği için, iş arkadaşları onunla birlikte yaşamayı öğrenmişlerdi. Ama kuşkulandıkları üzere, kendileriyle birlikte olduğu vakit çok ölçülü oluyordu. Dışarıda ise durum tamamen farklıydı. “Bana biraz İspanyol dağcılık yumurtalarından verin,” diye neşeyle emrederdi, Madison Meydanında konuşulan İrlanda dilinde. “Üç tane hazır lop, iki tane henüz amniyotik suyuyla kaplı bir yavru yabani hayvan gibi yumuşak ve cıvık cıvık, bir tane de Aztek güneş tanrısı gibi katı pişmiş olsun. Anladınız mı? Ne oldu? Dilinizi kedi mi yuttu? Kedi nedir, bilir misiniz? Anlatayım size... Ama yavaş yavaş. Bir kedi yalnız başına yaşayan bir kadının konuşmak için bulduğu bir mazerettir. Kedi budur işte. Bir römorkör.”

“Kahvaltıya geri dönecek olursak, ben muzu severim. Yemeklerimde hep ondan sipariş veririm. Emrederim! Getirin birkaç tane bana. Hayır! Bekleyin! Onun yerine bir meyveli kek alayım. Römorkör.

“Ben fakirim, bu doğru. Ben hakkında hiçbir zaman hiçbir şey bilinmeyen insanlardan biriyim ama bu şehir benimdir. O zaman, söyleyin bana, etrafıma baktığım zaman, yani tam buradan, neden gördüğüm hiçbir şeyin hâkimi değilim? Bu dünya kıtasında, aslında benim var olduğumdan daha fazla var olmayan ve olması hemen hemen imkânsız olan bir şeyi kabul eden, hiç şapka giymemiş ilkel yaratıkların, pastaların içinden çıkan dansçı kızların, ahmakların, piyonların, aptalların ve öküzlerin olması mümkün mü, değil mi? Mümkün değil. Bu mümkün değil! Bu, bir Baptist kilisesinin otobüsü olmaması gibi bir şeydir. Ne istersen onu söyle, orada öyle duran benim neşeli yüzlü, bodur ve şişko arkadaşım. Senin sabrını seviyorum. Yine de, seninle konuşmakta yoğun bir şekilde hüsran verici bir şey var, o yüzden altın yaldızlı sisler içinde yelkenliyle dolaşmayı tercih ederim. Römorkör.

“Pekâlâ. Pişman oldum. Siparişimi değiştirin. Bana Wildenstee’nin maymun ekmeğini, ciğerli sosis, Hindistan cevizi ve deniz köpüğü getirin. İyi bir kahvaltı öyle olur. Neyi amaçladığımı görüyor musunuz? Arzu ediyorum... Arzu ediyorum. Zihnim karışıyor, görüyor musunuz? Ama çabalıyorum! Çabalıyorum! Ve içimde beni oraya iten bir güç var, beni itiyor. Canım yanıyor, yine de gidiyorum. Gidiyorum. Römorkör.”

Tuhaf bir şekilde düzenlenmiş bir düzensizlikle ağzından seller ve kahvaltıda yemek istediğini düşündüğü köpükler gibi çıkan sözcüklerle bu şekilde saatlerce devam etti. Hızlı konuştukça, daha da hızlı konuştu; sonunda akkora dönüştü, onu istedi, bunu istedi, yumruğunu vurdu, dünyada düzen, denge, adalet ve dürüstlük olması için bağırdı, çağırdı. Adalet diye bir şey yok, dedi. Oh hayır, vardı. Ama çok yüksekte ve çok karmaşıktı ve onu anlamak için güzelliğin ne olduğunu anlamalıydınız; çünkü güzellik, denklemi olmayan bir adaletti. “Römorkör.”

Kimse itiraz etmedi, kimse rahatsız olmadı ve kimse korkmadı. Bunun nedeni hiç kuşku yok ki Peter Lake’in bir restoranda olmaması ve bir garsona veya bir aşçıya hitap ediyor olmamasıydı. Tam tersine o, boş bir park yerinin bir ucundaydı, bir mektup kutusuyla konuşuyordu. Kutuya mektup atmak için gelen biri olunca, Peter Lake sesini kesiyor, uzun uzun münakaşa ettiği nesnenin üstüne yaslanıyor ve o yabancının, nesnenin

boğazından aşağıya kâğıdı sokmasını gülümseyerek izliyordu. Peter Lake daha sonra mektup kutusuna “O kimdi? Onu tanıyor muydun? Yani düzenli olarak buralara gelen biri filan mı?” diye sorardı.

Gece geldiği zaman genellikle acıkır ve susardı; kendini başkaları gibi, bir iş adamı veya lisanslı bir hemşire gibi hissetmesini sağladığı için çok sevdiği papaya suyu içmeye, Times Meydanına giderdi. Belki de kendini böyle hissettirdiği için, bu eylemin önüne aşılması hemen hemen imkânsız olan bir engel koymuştu. Sokakların arasında dolaşırken, tüm profesyonel sunucuların kıskançlık duyacağı kadar tatlı ve yumuşak bir sesle sipariş verme provası yapıyordu.

Söylemeye gerek yok, kalabalıkların arasından bu şekilde konuşarak geçmesi, onun saygınlığına mektup kutularına, gaz bidonlarına ve motosiklet sepetleriyle konuşmasından daha fazla katkıda bulunmuyordu. Ama New York’ta, kimsenin saygınlığı yoktu zaten.

“Büyük bir papaya istiyorum, paket olsun,” dedi. “Büyük bir papaya istiyorum, paket olsun. Büyük bir papaya istiyorum, paket olsun.”

Bunu bin kere söyledi. Ama nihayet papaya satılan köşedeki üstüne başına meyve suyu bulaşmış olan şaşkın adamın yanına gelince, beyni tam anlamıyla durdu.

Hırpani görünümlü papaya satıcısı Peter Lake’e “Ne istiyorsun?” diye sordu. Peter Lake yanıt vermek yerine kıkırdamaya, gülmeye ve kahkahalar atmaya başladı. Pek az bastırabildiği acı feryatlar attı, gözlerini bir isteri krizine tutulmuş gibi yumdu ve kahkahaları ayakta durmasını bile engelleyen bir dizi vahşi cırlamaya ve böğürmelere dönüşene kadar bir yandan öbür yana sallanmaya başladı. Onu papaya suyunu içmekten mahrum eden felaket işte buydu.

En sonunda kendine hâkim oldu. Gülmesini durdurması gerekiyordu, çünkü göğsü ve midesi acıyordu. Gözlerini açtı ve boğazını temizledi. Ama kuşku içinde yan yan bakan tek gözlü papaya satıcısını görünce, onu nefessiz bırakan ve tüm bedenini ele geçiren bir çığlık kopardı.

Acı veren bir isteri içinde gülmeye devem ederek yoksullar şehrine geri döndü. Oradaki terk edilmiş bir apartmana girerek bodrum katına indi, hıçkırarak bir çuval kömürün üzerine uzandı. O kadar bitkindi ki çok uzun bir süre ağlayamadı. Yorgunluktan, âdeta tekme yemiş gibi, unutma hâlinin derinliklerine düştü.

Gecenin bir yarısında, sokaklar sessizliğe bürününce ve Ekim ayı Pennsylvania ormanlarına inmek üzereyken, Peter Lake aniden uyandı. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi oldu ve onu arkasından yakalayan şeyle baş edebilmek için paniğe kapıldı. Düşünecek kadar uyanık bir hâle gelince, her biri korkunç güçlü olan üç veya dört kişinin onu kömür çuvalının üzerinde uyurken gafil avladığını sandı. Sabahın saat dördünde terk edilmiş binaların bodrum katlarına giden insanların, daha önceden orada bulunanlar tarafından mükemmel bir şekilde işkence edildiklerini biliyordu. Tek şansı kendisine saldıranları deliliğiyle korkutmaktı. Ne var ki kendini üzüntü verecek şekilde akıllı hissediyordu. Hatta öylesine aklı başında, mantıklı ve sakindi ki bir av ülkesi olan kuzey Boston'da, çıtır çıtır bir ceviz odunu ateşi önünde hatıralarını yazan bir diplomat bile olabilirdi.

"Beyler!" diye bağırdı, birileri onu güçlü bir şekilde havalara kaldırırken ama yalvarmak için söyleyecek daha fazla bir şey bulamadı. Onu kaldıran güçteki mutlak denge karşısında, onu ele geçiren haydutların, Olimpiyat haltercileri olduklarını zannetti. Başını her bir yöne bir iki derece çevirdi ama onların ayaklarını görmeyi başaramadı.

Nefes alışlarını duyamıyor, ellerini de hissedemiyordu.

Yerli canilerin mesleklerini bu denli zarafetle icra etmeleri hiç olmayacak bir şey değildi ama pek muhtemel de değildi. Peter Lake omzunun üzerinden bakmaya çalıştı ama ensesinden sıkıca yakalanmış bir kedi gibiydi. Boğazını temizledi ve ona işkence eden bu adamlara bir iki söz daha etmeyi düşünüyordu ki odanın bir ucundan diğer ucuna çok hızlı bir şekilde hareket etmekte olduğunu fark etti. Öyle hızlıydı ki karşı duvara doğru giderken yarattığı rüzgârın, kulağının dibinde çaldığı ıslığı duyabiliyordu. Her şey o kadar hızla cereyan etti ki başı son hızla duvara çarpmadan önce (itiraz şöyle dursun) gözünü bile kırpacak fırsat bulamamıştı. Ancak, başındaki saçları kafatasına yapıştıran ani bir hava akımıyla birlikte, ölmek yerine doğrudan duvarın içinden geçti. Sonra kendini başka bir kilerde buldu ve daha da hızlanarak bir başka duvara doğru gitmeye başladı. En kötü şeyin başına geleceği beklentisiyle, gözlerini kapadı. Ama yine duvarın içinden geçti. Hızı da giderek artıyordu. Kısa bir süre içinde gözlerini açık tutmayı ve bu hıza şükretmeyi öğrendi. Duvarlar birbiri ardı sıra geliyor ve o da bunlar sadece havaymış gibi içlerinden geçiyordu. O kadar hızlı yolculuk yapıyordu ki duvarlar belirsiz

bir hâle gelene kadar, bodrumdaki odaları bir filmdeki fotoğraf kareleri gibi görmeye başladı.

Toprağın, taşın, sayısız kilerlerin, sarnıçların, tünellerin, kuyuların ve nihayet mezarların arasından bir ıslık sesiyle geçerek jet hızıyla yerin altına girdi. Hiçbir çaba göstermesi gerekmeden, aynen berrak bir havanın içinde uçuyormuş gibi, dünyadaki tüm mezarların ona gösterildiği bir tura çıkarıldı. Bunların tümü son derece hızlı bir şekilde geçip giden titreşimler gibiydi ama yine de bu yolculuğunun her bir anı tam tekmil bir araştırmaya yeterliymiş gibi, her birini tek tek inceleyebildi. Yeni gömülen kişilerin yüzlerini ve giysilerini gördü ve onların yüzlerindeki ifadeleri duygudan ırak bir şekilde zihnine kaydetti.

Peter Lake'in yüzünün en hayati bölümünü oluşturan ve hızla geçip giden bu görüntüleri özümsemek için kullandığı gözleri, makineyi andıran olağanüstü bir hızla hareket ediyor, her bir ayrıntı üzerinde isabetli bir şekilde odaklanıyor ve görmesi gereken milyarlarca insanın her birini tek tek ve giderek daha da dikkatli bir şekilde inceliyordu. Bu hayatların hızı ve ritmi bir araya gelerek sakin ve sessiz bir gecede ormanda dolaşan bir dalgıç kuşununkine benzeyen, saf ve öte dünyaya özgü bir ıslık oluşturuyordu. Bunlar her pozisyonda yatıyorlardı. Bazıları artık sadece tozdu, diğerleri çocukların korktuğu, tekinsiz bir parlaklığa sahip fildişi kemikler hâline gelmişti. Avuçlarında muskalar, bir takım aletler ve madeni paralar tutanlar sayılamayacak kadar çoktu. İkonalarla, fotoğraflarla, gazete kupürleriyle, kitaplarla ve çiçeklerle gömülenler vardı.

Bazıları lime lime olmuş kefenlerle, diğerleri ise bantlarla sarılmıştı.

Bazılarının ipek ve ahşaptan yapılmış beşikleri vardı ve pek çoğu da yumuşak veya taşlı toprak içinde, donanımsız yatıyorlardı. Peter Lake, bunların içinde boğularak öldürülenleri çelik odacıklar içinde buldu, bazıları da toplu hâlde gömülmüşler, odun parçalan gibi birbirlerinin üzerine atılmışlardı. Zincirler, ipler ve demir yakalıklar, en az inci kolyeler ve altın takılar kadar belirgin bir şekilde boyunlarında duruyordu.

Her yaştan insan vardı: çocuklar, kalçalarına saplanan kılıçlar hâlâ yerli yerinde duran savaşçılar, huzurlu bir ölümle ölmüş olan bilim adamları ve kırmızı başlıklı Rönesans dönemi hizmetçileri.

Hızla geçip giderken, hepsi son derece kısa bir an için tereddüt ederek onu selamlamak istiyorlardı. Peter Lake toprağın karanlığı içinde onların hepsinin üzerinden geçti ve gözleri sürekli olarak sakallıları, dişsizleri,

gülenleri, delileri, kaygılı kadınları ve gülümseyenleri, derinliği olanları ve hayattayken bir balıktan fazla bir şey bilmeyenleri, ömürlerini buz üzerinde geçirmiş ve geçirmekte olanları, mükemmelen muhafaza edilmiş mahzenlerde yatanları ve sıcak nehirlerin içine sürüklenerek, nihai pozisyonlarını belli eden tek bir kıvılcım dışında her şeylerini kaybetmiş olanları görmeye ve incelemeye devam etti.

Ağzı açık kalmıştı ama gözleri hep çalışıyordu, içinden bir ses bunların her birine tek tek saygılı davranmasını söylüyordu. O da sanki bu iş için doğmuş gibi, etleri dökülmüş her bir kafayı, rengini kaybetmiş her bir eli ve mağaramsı her bir gözü gördü ve hatırladı.

Dünyanın tüm mezarları, aceleyle giden bir arabanın teker çubuklarından fırlayan ters ritmlerin insanı hipnotize eden hızıyla önünden geçti. Etkilenmemişti; merhamet de duymadı; çünkü çok meşguldü ve gözleri hızla oradan oraya gidip geliyordu. Yapılacak çok iş vardı. Bunların hepsini bilmesi gerekiyordu. Ve bu çılgın ve nefes nefese uçuşta, hiç birini gözünden kaçırmadı ve sanki kayıt işiyle yükümlü, mekanik bir köstebek, sadık bir gözlemci, bir ruh koleksiyoncusu ve iyi bir işçi olmak üzere yaratılmış gibi çalıştı.

*

Ekim ayının ortasında bir gün, öğleden sonra geç bir saatte, Batı Elli Yedinci Sokak’taki ışık, ortaçağ din adamlarının cennet fikrini işlerken faydalandıkları mükemmel koşulları yarattı. Virginia sürgündeki tanınmış bir politikacıyla mülakat yapmak için gönderildiği bir Kuzey Nehri rıhtımından dönüyordu. Gizlice gemisinden alınıp Washington’a uçurulduğu için, adam randevuya gelmemişti.

Eve gidip çocukları öğleden sonra uykusundan uyandırmak için daha birkaç saati vardı. O yüzden, Beşinci Cadde üzerinde alışveriş yapmaya karar verdi. Abby, muhtemelen iklim değişikliği nedeniyle kendini iyi hissetmiyordu. Mrs. Solemnis onun rahat bir şekilde uyuduğunu ve ateşinin olmadığını söylemişti. Virginia’nın kışlık bir paltoya ihtiyacı vardı. Gamely ortalamasından bile uzun boylu olduğu için hep büyük beden giysi alıyordu. Bu ve iliklerine kadar işlemiş olan tutumluluğu bir araya gelince, hem modaya uygun hem de Coheeries Gölü’nün soğuğuyla baş edecek bir şey bulabilmek için çok uğraşması gerekiyordu. Annesini görmeyeli yıllar olmuştu.

Hem Virginia hem de Hardesty, Coheeries’e gitmenin onlar için ne kadar güç olduğunu biliyorlardı; üstelik geri dönmeleri de mümkün olmayabilirdi. Hardesty, öyle bir durumda, göl kenarında bir çiftçi olmaya ve kışın kayaklar üzerinde, buz yelkenlilerinde veya patenler üzerinde kasabadan kasabaya, handan hana gitmeye razıydı. Koşullar uyduğu takdirde, Aralık veya Ocak ayında gitmeyi planlıyorlardı. Çocukları yünlerle, kuş tüyleriyle ve kürklerle sarıp sarmalayacaklar ve bir sabah erkenden, soğuk havada kilisenin önünde bekleyen sıska cenaze levazımatçıları gibi onca yıla rağmen dimdik ayakta durmayı başaran birkaç bacadan dumanlar tüterken, trene bineceklerdi. En azından planları bu şekildeydi. Ama daha önceki kışlarda da benzer planlar yapıp bir türlü gidemedikleri için, bu planlar da rüya gibi geliyordu onlara. Her kış, Coheeries’e geri dönmeyi planlıyorlar, her seferinde de bu planlarını bir sonraki yıla ertelemelerine neden olan bir şey oluyordu.

*

Virginia, Carnegie Hall’dan geçerken konser için bilet sırasına girmiş olan bir kalabalık ve reklam panolarında da ünlü Kanadalı P. (tam adı böyleydi) orkestrasının Mozart’ın Amphibological Whimsey Dances çalacağını gördü. Afişin üzerindeki ifade pek açık olmadığı için programı tam olarak anlamak zordu. Mozart’ın C minör Divertimentosu, Minoscrams Sampson’un Amphibological Whimsey Dances ile aynı programda yer alıyor da olabilirdi. Bu daha mantıklı görünüyordu. Yürümeye devam etmeye niyetlenirken, Mr. Cecil Wooley adlı o şişman ve çekik gözlü şey, bir cıva topu gibi yuvarlak ve hızla tam önünden geçerek Carnegie Hall’un merdivenlerini zıplaya zıplaya çıkmaya başladı. “Hiç kuşkusuz, diye düşündü, “Jackson Mead’ın beşlisi repertuarına Amphibological Whimsey Dances gibi şeyleri dâhil etmemiştir.” Daha hafif şeyleri seven genç Mr. Wooley de müzedeki konser için işi kaytarmış olmalıydı. Aylak aylak yürüme tarzından bu apaçık belli oluyordu. Kadınlara ait bir saunaya kapıdaki işareti okumadığı için yanlışlıkla girdiğini iddia eden ve gözleri bir yalan rapsodisi çalar gibi fıldır fıldır dönen erkek öğrencilerin havası vardı üzerinde. Virginia da onun arkasından lobiye daldı. Oğlan biletini almış balkon bölümüne doğru ilerliyordu. Virginia gişe memuruna yaklaştı. Bir kapı aralığında kaybolmak üzere olan Cecil Mature’yi göstererek “Şu şişkoyu görüyor musunuz?” dedi. “Bana onun tam arkasında bir yer verin.”

“Ama bayan,” diye itiraz etti gişe memuru. “Size Q balkonundaki kırk altı numaralı koltuğu vermem gerek, orası salondaki en kötü yer. Anneniz bir baykuş, babanız da bir atmaca değilse hiçbir şey göremez ve duyamazsınız.”

“Ne dediniz?” diye sordu Virginia. “Yüksek sesle konuşun!”

“Ah,” dedi gişe memuru ve ona biletini verdi.

Virginia halıyla kaplı merdivenlerden koşarak çıktı. Cecil de soluya soluya birkaç basamak önde gidiyordu. Merdivenleri çıkınca, Virginia Cecil’in yerini alması için bir süre bekledi. Sonra arkadan dolaşıp ona fark ettirmeden yerini aldı. Yarım düzine kadar mışıl mışıl uyuyan polis memuru olmasaydı tüm üst galeri bütünüyle Virginia ile Cecil’in emrinde olacaktı. Virginia aşağıya doğru baktı ve elini korkuyla göğsüne bastırdı. Oturduğu yerden sahne, üzerinde siyah ve beyaz karıncalar yürüyen yelpaze şekilli minik bir kurabiye gibi görünüyordu.

Işıklar söndü ve Cecil Mature neşeyle oturduğu yerde zıp zıp zıpladı. Sonra, paltosunun cebinden çıkardığı küçük bir karton kutuyu açtı. Kanton usulü pişmiş ıstakozun hoş kokusu Virginia’ya kadar geldi. Konser başlayınca ve fagotlar, pikololar ve trampetler (Mozart ve Minoscrams Sampson hayranlarının ve uykularında otomatik olarak alkış tutan polislerin sevgi gösterileriyle) devreye girince, Cecil Mature Kanton usulü pişmiş ıstakozunu yemeğe başladı.

Yemeği ağzına tıkmak için parmaklarını, kabuklarını kırmak için de dişlerini kullanıyordu.

Virginia kısa süre içinde amphibological* harmonilerin yarattığı kederin içine sürüklenmişti. Bu müziği dinlemek, yumuşak dalgaların üzerine binmek veya Cotswolds’da motorla gezinmek gibi bir şeydi. Dinleyicilerini, sanki bir savaşta yaralanmışlar gibi şefkatle yukarılara kaldıran ve havalara yükselten bir müzikti bu.

Çok tuhaf bir parçaydı aslında ama Cecil Mature’nin ona bayıldığı belliydi. “Bu müziğe kendini adamış gibi,” diye düşündü Virginia, annesinin A. P. Clarissa’nın çalışmalarına hayran olduğu gibi. Ama Cecil, genç ve biraz da külhanbeyi tavırlıydı ve ikide bir kolunu havaya kaldırıyor ve “Bu müziği çalın! Evet, bunu çalın! Evet!” diye bağırıyordu.

Konser bitmek üzereyken, rastlantısal olarak Cecil ile karşılaşmış gibi görünmek için Virginia koridora çıktı. Işıklar yanınca, Cecil köşeden

göründü. “Mr. Cecil Wooley!” diye bağırdı Virginia sanki onu tüm hayatı boyunca tanıyormuş ve onu görmekten dolayı çok şaşırmış gibi.

Cecil onu gördüğü anda buz kesti, şaşı gözlerini yumup dişlerini sıktı. “Nasılsınız,” dedi açıkça belli olan bir acıyla.

Virginia devam etti. “Minoscrams Sampson’u seviyor olmanız ne güzel bir sürpriz. O kesinlikle benim de favori bestecimdir. Biliyor musunuz, benim büyüdüğüm yere çok yakın bir yerde yaşamış, yani gölün kenarındaki büyük değirmende. Ve her gün.. Cecil ne olduğunu daha anlayamadan, Virginia onu yakalamış ve Doğu Elli Yedinci Sokak’a doğru sürüklemeye başlamıştı.

Eve (veya başka bir yere) gitmesi gerektiğini söyleyerek itiraz bile edememişti; çünkü Virginia durmadan oradan buradan bahis açıyor ve kolunu bırakmıyordu. Aslında oğlan, bu uzun boylu güzel kadınla birlikte görünmekten çok gurur duyuyordu ve Virginia onu istediği her yere götürebilirdi. Gururdan ve utançtan yüzü kızarmıştı. O ve bu güzel kadın birlikte çıkıyor gibiydiler. Karanlık basarken, evlerine yürüyen bütün yöneticiler onları göreceklerdi ve Elli Yedinci Sokak insanların görünmek için can attığı bir yer olduğu için, bundan iyisi can sağlığıydı. İkisini karı koca sanabileceklerini düşününce, içinden bir zevk dalgası geçti.

Virginia parmaklarını şaklattı. “Biliyorum!” diyerek ona sorulmamış bir soruya yanıt verdi. “Otel Lenore’un barında gazozlu dondurma içelim. Benim çocuklarımın çok bayıldığı özel bir zencefilli çikolatalı dondurma yapıyorlar, belki onu denemek istersiniz.”

Cecil olduğu yerde durdu ve başını sağa sola sallamaya başladı.

“Ne oldu Mr. Wooley?”

“Yapamam,” dedi Cecil.

“Ne yapamazsınız?”

“Yapamam. Bizim barlara gitmemiz, sodalı dondurma ve çikolata yememiz, yabancılarla konuşmamız veya geceleri gemiden uzakta tek başına olmamız yasak.”

“Bunu kim diyor?”

“Jackson Mead.”

“Onun bilmesi gerekir mi?” diye sordu Virginia.

“Yapamam.”

Kendini önemli hissetmek isteyen ve gidecek daha iyi yer bilmeyen kişiler, Otel Lenore’un fazlasıyla şık barını tercih ederlerdi. Burada yapılan

sodalı dondurma gerçekten de diğer yerlerde servis edilenlerin hepsinden daha iyiydi.

“Şu güzel kadınla yanındaki şişko çekik gözlüye bir baksana” dedi barmenlerden biri diğerine. “Onun gibi bir içim su, bu oğlan gibi bir Hint kauçuğu topundan ne isteyebilir ki?”

“Bilmem ki,” diye yanıtladı diğer barmen. “Laf aramızda, bazı kadınlar, et yemeğinin yanında çılgın bir salata isterler.”

Bir bar taburesinin üzerine tünemiş olan Cecil, bir zafer anıtının tepesine, uygun bir mimari tasarımla yerleştirilmiş anıtsal bir küre gibi duruyordu. Başka koşullarda keyfini çıkarması mümkün olmayan bir miktar özgüven hissediyordu ama aynı zamanda korkunç bir şekilde rahatsız olduğu da belliydi. “iki tane zencefilli-çikolatalı sodalı dondurma,” dedi Virginia. Ve içindeki özel malzeme çok ama çok bol olsun.” Virginia’nın bahsettiği Özel malzeme, romdu.

65 dolarlık bir sodalı dondurmanın süratle servis edilmesi gerekirdi ve nitekim öyle oldu. 130 dolar tutan iki adet dondurma, kova büyüklüğündeki kristal kaplar içinde, platin kaşıklar ve altın pipetlerle birlikte geldi. Cecil oldukça aklı başında duruyordu.

Virginia’ya teşekkür etti ve pipeti yakaladı. Ama minik bir yudum aldıktan sonra, ona dönerek “Çok güzel ama içinde bana tetrahidrozalini hatırlatan bir şey var,” dedi.

“O zencefil olmalı,” dedi Virginia ve güzel dudaklarını altın pipete dokundurdu.

Cecil önce tereddüt etti ama sonra işe girişti. Virginia buzlu çikolatayı minik arı dokunuşlarıyla, Cecil ise Pontine bataklığını kuruturken Mussolini’nin işine çok yarayabilecekmiş hissini veren bir şekilde tüketiyordu. Birinci sınıf bir döner pompa gibi, yaptığı işin verdiği keyifle şarkı mırıldanıyordu. Lenore’un dondurmaları servis ederken kullandığı kristaller dondurmanın son yudumunda “Aahh... Ohhh!” gibi seslerin çıkmasını önleyecek kadar büyüktü ama Cecil’in sürati bu oyunu bozdu ve onun çıkardığı “Aahh... Ohhh!” sesleri bir volkandan fışkıran bir süngertaşı yağmuru gibi etrafa yayıldı. Biraz arkasına yaslandı ve camlaşmış bakışlarını Virginia’ya dikti. Beş dakika içinde bir galon dondurma yemişti ama onun gözlerini bu hâle sokan dondurmanın içindeki dörtte bir galonluk romdu. Artık Virginia’nın eline düşmüştü.

Virginia'nın romlu dondurmaya yaptığı minik arı dokunuşları ona etkili ve buğulu bir bakış bahşetmişti. Sadece Cecil'in gözlerine bakıp, onun söylemek istediği şeyleri ağzından almasını mümkün kılacak kadar dünyadan kopmuştu. Aslına bakacak olursanız, tam olarak onun gözlerinin içine de bakıyor değildi; çünkü bu oğlanın gözlerini görmek, bir düşman makineli tüfek birliğindeki askerlerin ceplerindeki ilaç kutularının içinde ne okuduklarını görmekten bile daha zordu.

"Sodanın içinde bir şey vardı, değil mi?" diye sordu suçlayarak.

"Bir çeyrek galon rom," diye yanıtladı Virginia.

"Bir buçuk çeyrek," diye düzeltti barmen, yanlarından geçerken.

"Tanrım!" dedi Cecil, bir an için öfkelenerek. "Bunu neden yaptın?"

Havaya bir yumruk attı. "Neyse, önemli değil. Hoşça kal da demiycem, elveda da."

"O da ne demek?" diye sordu Virginia.

"Bilmiyorum. Arada bir, akşam yemeklerinde bir kadeh şarap veya bir bardak bira içtiğim olurdu. Bunun, yemeğin tadını daha iyi almamı sağladığını, damağımı temizlediğini, hazmı kolaylaştırdığını ve beni sarhoş ettiğini fark etmiştim. Ama bu! Şimdi ne yapacağımı bilmiyorum. Bir buçuk çeyrek romun etkisini kaybetmesi ne kadar sürer?"

"Yarım saat."

"Oh, bu o kadar kötü değil. Ama şu var ki kendimi çok savunmasız hissediyorum. Pearly aniden gelirse? Peter Lake burada değil ki beni korusun." Gözleri puslandı ve ağzı uçurumlar kadar derin bir ilkel keder ifadesiyle yukarıya doğru kıvrıldı.

"Peter Lake kimdi?" diye sordu Virginia. Bu ad ona belli belirsiz bir şekilde tanıdık geliyordu.

Cecil'in yanaklarından şimdi gözyaşları dökülmeye başlamıştı. Kendini ancak birkaç dakika sonra kontrol altına alabildi. "O günleri anımsıyorum," dedi. "Su depolarının içinde ve çatılarda yaşardık. Bazen sahte adlar alarak bir demirci ocağında veya bir makine atölyesinde çalışırdık. Bizden hep kaliteli iş çıkardı. Mootfowl bu işi dünyadaki herkesten daha iyi bilirdi. Bize de o öğretmişti zaten. Ne zaman istersek, o zaman çalışırdık. Bazen ben küçük çapta dövme işleri yapardım. Sahip olduğumuz her şeyi küçük bir taş ustası çantasının içinde taşırdık. Hava her zaman güzel olurdu. Gökyüzü de her zaman açıktı. Eğer yağmur yağarsa, Peter Lake'in kız arkadaşlarından birine giderdik. En çok da Minnie'ye giderdik. Ben hep

diğer odada yatar, Peter Lake ile Minnie'nin yattıkları yatağın çıkardığı gıcırtı seslerini dinlerdim. Bundan rahatsız olmazdım ama çok kıskanırsam markete giderdim. Geri dönüp de yemek pişirmeye giriştiğimde, onlar da işlerini bitirmiş olurlardı, hep birlikte oturur, kabak yemeği yerdik. Ben kabak yemeğini iyi yapardım. Bana kalsaydı, her gün kabak yemeği yiyebilirdik. Ama Peter Lake daha çok rosto, ördek ve bira isterdi. O yüzden yemek yemek için dışarıya giderdik. İşte sorunlar da o zaman, Pearly ona etaayı attığında başladı zaten."

Bütün bunları dinlemek Virginia'nın zihnini karıştırmıştı. Bu duydukları kulağına, hiç de bu zamana ait şeyler gibi gelmiyordu. Cecil bir yeniyetmeydi, buna rağmen söylediklerinin doğru olduğunu sanıyordu. Virginia daha fazlasını öğrenmek istiyordu.

Cecil'e'i daha fazla sorgulamak üzereyken Lenore'un kapıları, kostümlü uşaklar tarafından ardına kadar açıldı ve içeriye, kalabalık bir destekçi, parazit, dalkavuk grubu eşliğinde, Craig Binky girdi. Bir opera oyununun sahne direktiflerine uyar gibi içeriye girmişlerdi: "Craig Binky, avdan dönen ve sevinç gösterisi yapan bir grup genç aristokrat serseri eşliğinde sahnenin sol tarafından girer!"

Virginia ile Cecil'in etrafını çevreleyerek tüm boş tabureleri ve oturma yerlerini doldurdular ve Fransızca konuşarak, 250 dolar olan yemeklerin ve 150 dolarlık içkilerin her birinden tek tek ısmarlamaya başladılar.

"Başbakana dedim ki," diye başladı Craig Binky. Özel olarak kimseye hitap etmiyordu. "Ülkenizin ihtiyacı olan şey bir Binky dokunuşu. Yarım milyarı aşan nüfusunuz, sıfır doğal kaynak ve otuz beş dolarlık kişi başı milli gelirinizle, bir sabah uyandığınızda kendinizi büyük bir dert içinde bulabilirsiniz. Ben, Craig Binky, milyonlarca insanın liderine işte böyle dedim! Ve onun ne bilmek istediğini öğrenmek ister misiniz? Söyleyeyim size. Benden en çok öğrenmek istediği şey, Zürih'te isimsiz bir banka hesabını nasıl açabileceğiydi. Şuna bir bakar mısınız? Bu adam bir azizdi. Ülkesinin kendi sorunlarına rağmen, mini minnacık İsviçre'ye nasıl yardım edebilirim diye düşünüyordu!"

Virginia, Cecil'in kolunu çekiştirmeye başladı ve sonunda onu Lenore'dan dışarıya çıkarmayı başardı. Bu kolay olmamıştı. Cecil konuşmaya devam ediyordu ama Virginia onun dediklerini duyamıyordu.

Nihayet kaldırımın üzerinde yürümeye başladıklarında, bir dizi itirafını yakalamayı başardı. Öyle olunca, ben de bırakmak zorunda kaldım. Sonra o

ortadan kayboldu. Bu hepimiz için bir sürpriz olmuştu; çünkü Jackson Mead bunun ebedî gökkuşaklarından biri olduğunu düşünüyordu, yani gerçek olan ve sonu olmayan gökkuşağı. Ama sonra o da beyaz at da sırra kadem bastılar. Ben onlara Peter Lake'in şehri herkesten iyi bildiğini söylemiştim. Eğer gözden kaybolmak isterse, bunu dilediği uzunlukta bir süre boyunca başarabilirdi. Ve şimdi o olmayınca, bunun bir faydası yok. Sanırım bunun vakti henüz gelmedi. Onu seviyordum ben," dedi Cecil. Gözlerinde yaş yoktu ama kesin bir ifadeyle söylemişti bunu."O benim için bir ağabey gibiydi. Beni koruyordu. Ve kendisinin kim olduğunu asla bilmedi."

*

Hardesty, uzun ve ince ışık huzmeleri hâline gelen sisin, ıslık çalarak sessizlikleri yaran rüzgârın üstüne doğru üflemesini izliyordu.

San Francisco soğuk denizlerle çevrelenmiş olduğu için, okyanustan esen rüzgârlar şehri kışa hazırlamaya ve onu yeniden Kuzey Pasifik'e kazandırmaya karar verdikleri vakit, bunu meydan okuyarak yapmaz; onu mavi bir gökyüzünün kayıtsızlığının, beyaz bir sisin ve körfezi boylu boyunca aşındıran sessiz rüzgâr hatlarının önüne savururlardı.

Hardesty, bir otelin ellinci katındaki odasından, doğmuş olduğu şehrin neredeyse tamamını seyredebiliyor ve civardaki en yüksek şey olan Presidio Heights'taki evini de görebiliyordu. Buz gibi beyaz olan bu kule, arkasındaki Presidio ormanlarının yeşiliyle tezat oluşturduğu için kolaylıkla görülebiliyordu. Sis, bu binanın tamamını kapladığı zaman, bina kimsesiz ve çaresiz kalır veya havada asılı bir ev gibi bu beyaz gelgitin üzerinde yüzerdi. Hardesty, mekânı ve zamanı birbirinden ayıran yumuşak bulutların, babasıyla kendisini uzun ve ahşap masada otururken görmesine izin verecek kadar merhametli olup olmadıklarını merak etti. Gözlerinin önüne gelen manzarada, kendisi eski bir kitabın sayfalarını karıştırıyor, babası da bu kitapla ilgili incelikleri anlatıyordu. "Çoktan gelip geçmiş olan ve ömürlerimizin temellerini oluşturan bu olaylar, bir yerlerde duruyor olmalı," diye düşündü. Sadece mükemmel bir dünyada dahi olsa bunları yeniden yakalamak mümkün olabilmeliydi.

Bizlere nihai ödül olarak, zamanın hâkimi olabilme şansının verilmesi ve sevdiklerimizin yalnızca anılarda değil, gerçek olarak yeniden canlanmalarının sağlanması ne kadar adil olurdu. O sırada kulede bir ışık yandı ve sis Marratta evini yutmadan önce, bu ışık bir an için karanlığın

içinde parıldadı. Hardesty içinde bir özlem ve acı hissetti; çünkü sisin içinde göz kırpan o ışıkta, zamanın kısıtlamalarından özgür olan bir canlı varlığın bulunduğunu düşünüyordu.

Jackson Mead ebedî gökkuşağı' hakkında konuşurken, Hardesty geçmişe bir yolculuk yapmış ve sadece Pasifik'i ve onun üzerinde sislerin içinde sırılsıklam olan ormanları düşünmüştü. Jackson Mead'ın bilmecesinin yanıtının, çocukluğunun yarısını geçirdiği ve ona bir şehirde değil de ıssız sıra dağlar üzerinde yaşamış olduğu hissini veren Presidio çamlarının arasında bir yerde olduğunu hissediyordu. Geçmişe bir ziyaret yapabilmek için bir uçak bileti almış ve bir otelde oda ayırmıştı. Babasının mezarına yaptığı (ve Evan'ın kesinlikle olmayacağı) kısa bir ziyaretin dışında, sadece Presidio'ya geri gidebilmek ve Jackson Mead'ın söylediği iki sözcüğü deşifre edebilmek için San Francisco'ya gelmişti.

Ertesi gün, çok iyi tanıdığı ormanlarda güneş kaybolana ve sis beyaz saçlı büyücü kadınlar gibi ağaçların arasından süzülene kadar kuzeye doğru bir uçtan bir uca ve berrak gün ışığının altında yürüyerek, şehri geçti. Sis, uyumsuz ve düzensiz sesler çıkaran arplar gibi tıslıyor ve şarkı söylüyordu. Gölgeler ve sis yayılarak dünyayı örttü, Hardesty kendisini sonsuzmuş gibi görünen narin yapılı bir ağaçlık içinde buldu. Ağaçları ve yeri artık görmediği bir noktaya kadar sisin ters yönünde ilerledi. Yumuşak bir fundalıktan geçtikten sonra, denizin üstüne doğru uzanan bir kayanın ucunda olduğunu fark etti. Rüzgâr bembeyazdı ve kulağına gelen seslerden ve serpintilerden nerede olduğunu bilmesine rağmen hiçbir şey göremiyordu. Denizden gelen ses öyle yükselmişti ki dengesini kaybetmemek için dizlerinin üzerine çökmek zorunda kaldı.

Rüzgârın çığlığı onu yere doğru itti, sanki dalgalar onu dövüyordu.

Düz zemin havada daireler çiziyor gibiydi; yeşilliklere sıkıca tutundu ve bedenim kuma ve fundalığa bastırdı. Burası güvenli bir yer gibi duruyordu ve tamamen sisle kaplanmış bir durumdaydı.

Uyuyarak baş dönmesiyle ve bitkinliğiyle baş etmeye çalıştı.

Hardesty Marratta rüyalarında sık sık cennete giderdi, çünkü rüyaları Bruegel'in 360 derece hareket eden keskin doğaüstü renklerle yarattığı tüm tabloların bir araya gelmiş hâli gibiydi. Ama amatör işi olmadığı kesin olan bu rüyaların ışığı, şimdi o sessizce yukarıya yükselirken kararmıştı. Bir süre için hiçbir şey göremedi ama sonra sis açıldı ve hava eter gibi berraklaştı. Kendini yükseklerden mavi bir göle bakan ahşap ve camdan yapılmış bir

evin içinde buldu. Önce nereye gideceğini veya ne yapacağını bilemedi ama az sonra bir kadın ona doğru kaydı (aslında ona doğru uçtu demek daha doğru olur). Kadının güzel ve havada uçmak için yaratılmış hissi veren ve rüzgârla uyumlu bir şekilde dalgalanan saçları vardı. Kadın ellerini ona uzattı ve (kendisi yere değmemesine rağmen) onu altın rengi bir ışığın arasından geçirerek, ışığın durumu nedeniyle bir göl gibi görünmeyen mavi göle bakan yüksek bir terasa geçirdi. Bu göl onları, ufka kadar uzanan ve kendisininkinden farklı bir ışığa sahip olan ve ağırlığı yokmuş gibi duran bir gök mavisi kubbeyle sarmıştı. Bu ışık, altın ve gümüş renkleriyle doluydu; havadar, sıcak ve göz kamaştırıcıydı. Hardesty, önünde gülümseyerek yüzmekte olan kadının ellerini tuttu ve onu tanımaya, hatlarını aklında tutmaya çalıştı ama kadın buna izin vermedi.

Gözleriyle onun görüş açısını bozdu. Bu gözler Hardesty'nin bugüne kadar gördüğü her şeyden farklıydı: saydam, elektrikli, parlak ve taviz vermeyen bir mavilikte gözler. Hardesty'yi kıpırdayamaz hâle getiriyor ve âdeta ışınlıyormuş gibi içini yakıyordu ama bunu yaparken onu hem dağlıyor hem de serinletiyordu sanki.

Güneş batarken uyandı. Karanlığa bürünmekte olan Presidio'da ince ince çiselemekte olan soğuk yağmurun altında yatıyordu. Yağmur sisi lime lime etmişti ve denizin gri, karanlık ve kirli dalgaları artık aşağılarda görülebiliyordu. Bitkin ve huzursuzdu. Kemiklerin taşıdığı bir çift göz gibi hissediyordu kendini.

Şehre geri dönerken sırılsıklam bir vaziyette Golden Gate Köprüsü'nün altından geçti. Ücretli geçiş gişelerinin önü kuzeye doğru giden arabalarla tıkanmış köprünün kendisi, parlayan kırmızı gözlerden oluşan bir kavis gibi görünüyordu. Burası, kış başındaki sulu karlı ve yağmurlu bir günden sonraki bir akşamın Manhattan'ı kadar karanlık, ıslak ve mahmurdu.

Hardesty gişelerin hemen doğusunda bakımsız küçük bir park buldu. Yassı kaldırım taşlarının ortasında, bir sütun kaidesinin üzerine yerleştirilmiş, tunçtan bir baş duruyordu. Öyle yorgundu ki buraya dayanmak zorunda kaldı. Buranın bir heykel için kötü bir yer olduğunu düşünüyordu; çünkü park ve içindeki bu anıt, halka açık değildi. Ön tarafına geçerek heykelin kime ait olduğunu görmeye çalıştı. Hava kararmış olmasına rağmen, heykelin altındaki yazıyı okumayı başardı.

1870 JOSEPH B. STRAUSS 1938

Daha küçük harflerle yazılmış olan bir paragrafı atlayarak en alttaki satıra geldi:

GOLDEN GATE KÖPRÜSÜ'NÜN BAŞMÜHENDİSİ
1929-1937

Sonra, daha küçük harflerle yazılmış olan paragrafa geri döndü ve yüzyılın büyük bir bölümünden beri orada sabırla ve hareket etmeden bekleyen tunçtan yazıyı okudu. Tahmini doğruydu. Bu yazıyı daha önce görmüştü. Ve şimdi, yarı karanlıkta bile, bu mat yazılar güneş kadar parlak görünüyordu.

Buradaki Golden Gate Köprüsü Onun yarattığı ve şekil verdiği ebedî bir gökkuşağıdır.
Ve insan ırkının
Çağlar boyu var olarak ayakta kalacağının
Gerçek bir vaadidir.

Hardesty bir an için, atlamak üzere olan bir paraşütçü gibi gözlerini kapadı. Sonra açtı; ölçülü ve tuhaf bir gülümsemeyle gözlerini Jackson Mead'ınkilerle buluşturdu. Jackson Mead sis ve pus içinde altmış yıldan fazla bir zamandan beri hiç bıkmadan buradan San Francisco'ya doğru bakmaktaydı. Hardesty başka yerlerde, başka adlarda ama aynı uzaklara erişen bakışlara sahip, başka heykeller olduğundan çok emindi.

*

Hardesty'nin sabah erkenden Jackson Mead'ı görmek için gittiği müzenin salonlarından birinde, Büyük Frederick'in sarayındaki bilim adamlarını çalışırken gösteren devasa bir tablo vardı. Tabloda kral, birkaç adam ve karmaşık laboratuvar aparatı arasında, siyah ve gri bir palto giymiş bir kahraman gibi poz verirken görülüyordu.

Hardesty, bir asistanın içeri girip Mead'ı görebileceğini söylemesi üzerine, zemini ve duvarları genellikle müzelerde kullanılan türden, hafif cilalı, bej rengi taşlarla kaplı, uzun bir koridordan yürüyerek ilerledi. Günlerdir kendine çok güvenmekle birlikte, kendini birden Büyük Frederick'in huzuruna çıkacakmış gibi hissetti ve gerçekten de öyle olabileceğini fark edince kafası iyice karıştı.

Ne Mootfowl ne de Mr. Cecil Wooley ortalarda yoktu. Şövaleler ve tablolar da kaldırılmıştı. Jackson Mead çalışma masasından uzakta, tahtadan ve kamıştan yapılmış basit bir sandalye üzerinde oturuyordu. Yapay bir Mart ışığı altında düşünceli ve şefkatli bir tavırla, piposunda kiraz aromalı tütün tüttürüyordu. Hardesty'ye oturmasını işaret etti. Hardesty de gri renkli, buruşuk kadifeden yapılmış bir koltuğa rahatça oturduktan sonra kendi piposunu çıkardı, doldurdu, yaktı ve sessizlik içinde tüttürmeye başladı. Bir süre sonra Jackson Mead yere baktı ve "Bazen cesaretim çok kırılıyor," dedi. Sonra, hiçbir şey söylememiş gibi piposunu tüttürmeye devam etti.

"Öyle mi?" diye sordu Hardesty.

"Ah, evet. Çok moralim bozuluyor. Bu tür büyük mimari projeleri gerçekleştirmek kolay değil; bu, bir imparatorluğu bir arada tutmak gibi bir şey Sanat, tutku ve şans arasında mükemmel bir denge yoksa tüm öğeler kendi diledikleri yöne doğru uçarlar. Ve o zaman da muhalefet başlar. Ben her zaman, her daim altında bulunduracağından emin olduğu insanları benden ve benim çalışmamdan uzak tutmayı görev bilmiş, sehven alicenap birkaç seçkinci veya kendi kendilerini entelektüel olarak tanımlayan ve on yıllar boyu düşünce tarzlarını safraya dönüştüren bir Marksizm saplantısına kapılmış kişilerin oluşturduğu hiziplerle karşı karşıya kalmışımdır. Örneğin, belediye başkanlığı için çok uzak bir aday olan arkadaşınız Praeger de Pinto, kampanyasını benim üzerime odaklamış gibi görünüyor. Beni neden yalnız bırakmıyor? Ben onun fincancı katırlarını ürkütecek değilim."

"Praeger sizin bahsettiğiniz gibi bir seçkinci değil," diye savundu Hardesty. "O, benim bugüne kadar tanıdığım en eşitlikçi kişidir."

"O zaman Marksist'tir."

"Tabii ki değil. Marksistler, dünyayı değiştirmek isteyen ama editöre yazdıkları mektupları bile yayınlanmayan, günden güne içten içe yıkılan insanlardır. Praeger ise editörün kendisidir. Ayrıca, kendisi şehrin yoksullara ait olan bölümünde büyümüştür. Siz de benim kadar bilirsiniz ki bu ülkede Marksizm, orta sınıftaki insanlar için âdeta dinsel bir tutkudur."

"Peki, o zaman neden benim peşimi bırakmıyor? Onun ilkelerinden hangisi benim işlerime karışmasını öngörüyor? Ne bir şehir ne de bir uygarlık, kendi eleştirmeni tarafından yönetilemez. Eleştirici kişiler ne bir şey inşa edebilirler ne de herhangi bir şey keşfedebilirler. Onların bütün yaptığı evet veya hayır demek ve işleri daha da karmaşık hâle getirmektir.

(Tabii, bunların arasına kitap eleştirmenlerini katmıyorum, onlar melek gibidirler.)”

“O herhangi bir ilke değil, merakı nedeniyle sizin peşinizi bırakmıyor.

Hepsi bu.” Jackson Mead bir iç çekti. “Sonunda, onun merakını gidereceğim elbet ama işlerimi düzene koymak için zamana ihtiyacım var. Bu benim son şansım.”

“Biliyorum,” dedi Hardesty. “Çelik üreten bölgelerden gelen demiryolu hatlarının tamamlanması gerekiyor. Mal teslim rıhtımları ve iskeleleri yapılmalı. Alet edevatın da toparlanıp kaldırılması gerekiyor, değil mi?”

Jackson Mead piposunu ağzından çıkardı. Hardesty’nin tüm bildiklerinin bunlar olup olmadığını merak ediyordu. Sonunda onun daha fazla bir şey bilmediğine kanaat getirdi. Ama Hardesty konuşmaya devam etti. Kadife koltuğa iyice yayılmıştı; saçları yapay gün ışığı altında parlıyordu.

“İstimlak yapacak ve Allah bilir kaç kişiyi yerlerinden edeceksiniz. Fabrikaları, evleri ve ticari binaları yıkmak zorunda kalacaksınız. Sonra temelleri atmaya başlayacaksanız. Bu köprüyü kurmadan önce her şeyin tam tekmil olması gerekiyor, Mr. Mead; çünkü bu ebedî gökkuşağı şehri öfkelendirecek; çünkü sizin aklınızda olan şey bugüne kadar karşılaşılan herhangi başka bir şeyden öylesine daha büyük ki... Ve siz de bilirsiniz ki insanlar, sizin gibi binlerinin geleceğin menteşelerini takmasından, geride kalmaktan ve kendilerini küçük hissetmekten hoşlanmazlar. Eski dönemlerde, değirmenleri yakmışlar ve doğuştan filozof düşünürlerini, topun ağzına koymuşlardı. Şimdilerde ise yapıcı ve yaratıcı olan kişilerin ellerini kollarını bağlamayı ve onları tekmeleyip yerlere sererek aşağılamayı görev biliyorlar.”

“Onlardan nefret ediyorum!” diye haykırdı Jackson Mead ve ayağa fırlayarak volta atmaya başladı.

“Bunlar, bizim bir görevimiz olduğunu anlamıyorlar. Bu şeyleri kurmayı reddedemem; bu benim sorumluluğum. Bütün bu motorlar, köprüler ve şehirlerin hiç biri kendi başına hiçbir anlam ifade etmiyor. Onlar sadece, müzik notaları gibi, bizim zaman diye düşündüğümüz olgunun içindeki belirteçlerdir. İnsanlar bunlara neden bu kadar muhalefet ediyorlar? Bunlar yaratıcılığın sembolleri ve ürünleridir. Mükemmel olmayan bir dünyada adaleti ve tarihsel devinimi sağlayan da bu güçtür; çünkü yaratıcılık ve hayal gücü olmazsa kuşkusuzluğa ermek için gereken

kaynaklarımız olmaz ve kendimizi asla aşamayız. Ama bakın! Biz çarkları döndürmeye başladık bile. Onların ilerlemesi bizi doğru orantıyla etkiler, onlar yükselirse biz de yükseliriz. Böyle bir yükseliş, Mr. Marratta, bize öğretilen tarihin sonunu getirir ve yaratıcılığın başından beri tanıdığı yeni bir çağı başlatır. Makineler gayet sebatkârdırlar. Onların hareket edememeleri gerekir ama ederler. Dönerler ve hareket ederler ve hiç durmazlar. Her zaman, bir yerlere gitmekte olan bir motor vardır. Makineler dünyaya güvenen ve onun sürekli ve muhteşem isyanından ilham alan gümüş yürekliler nesli gibidirler."

"Peki, ya size karşı çıkan gerçek yürekliler?" diye sordu Hardesty.

"O boynu bükük, alçak gönüllü yüreklerde olup bitenler kadar yüce hiçbir şey olamaz. Bunların en az soylu olanı bile binlerce liman üzerinden binlerce köprü geçirebilir."

"Onların yüreklerinde binlerce köprü kurma potansiyeli olabilir, benim yüreğimde ise tek bir tanenin gerçekliği var. Hangimiz daha fazla ödüle layık?"

"Aslında dünyanın her ikisine de eşit şekilde ihtiyacı var"

"Bunu inkâr etmiyorum. Onların tuttuğu yol belki de bizimkinden daha adildir. Sonuç itibarıyla, ben onların kölesiyim. Öyle olmak için, benim ilk önce onların efendisi olmam gerekir. Hem benim başka bir seçeneğim de yok, öyle değil mi? Bunların hepsi önceden olmuştu. Onlar ve ben köpekler gibi kavga edeceğiz ve sonunda kazanan ben olacağım. En sert olan kazanacak çünkü dünyanın kemikleri de kaya ve çelikten oluşmuştur." Volta atmayı bırakarak Hardesty'nin önünde dikildi. Her ikisinin de pipolarından eşit büyüklükte beyaz duman sütunları yükseliyordu. "Sen bütün bunları nasıl öğrendin?"

"Bir düzine kadarımız bu konuda dört ay çalıştı ama sonunda tesadüflerle aydınlandık. Golden Gate Köprüsü'nün başmühendisi olan Joseph Strauss'un heykelini buldum; onun gözlerinin içine baktığımda, sizin bana bakan gözlerinizi gördüm."

"O bir rastlantı. Ben Strauss'u tanırdım. Birbirimize benzerdik ama o zamanlar birbirimize şimdi benzediğimiz kadar çok benzemezdik."

"Bu doğru olsa bile," dedi Hardesty, "ebedî gökkuşağından neyi kastettiğinizi ben o zaman anladım."

"Diğerleri biliyor mu?"

"Hayır."

“Peki, kimin yanındasın? Praeger de Pinto’nun mu yoksa benim mi?”

“Bilmiyorum. Şu anda ortada gibiyim ve niyetim öyle kalmak Limandan demir atmış duran geminizde ne olduğunu bilmek istiyorum.”

“Köprüyü inşa etmek için gerekli olan araç ve malzemeler.”

“Bunlar bizim bildiğimiz, sıradan şeyler değil, öyle değil mi?”

“Haklısın.”

“Ona hangi adı vereceksiniz?”

“Adı önemli değil ama ona Battery Köprüsü diyeceğiz.”

BEYAZ AT VE YAĞIZ AT

Hardesty Marratta ve Jackson Mead gelecekle ilgili tartışırken, şehir sessizliğini koruyordu. Mevsimlerin değişmesine âdeta bağışıklık kazanmış yoksullar şehrindeki tarihin unuttuğu o insanlar; duvarlarla çevrili şehirlere benzeyen, bacalarından yılan misali flamalar gibi siyah dumanlar çıkaran fabrikalarla dolu tuğla tarlaları üzerinden geçip, Manhattan'dan denize uzanan bu zaman ötesi imparatorluğun içinde, mücadele veriyorlardı. Hardesty Marratta ile Jackson Mead müzenin galerisindeki ölümsüz Mart ışığı altında konuşurlarken, yoksulların şehri değişmeden duruyordu ve değişmeden de kalacaktı. Burası horozu çekilmiş bir silah gibiydi; cennete gitmek için dizlerinin üzerine çökmek istemeyen ve oraya tekerlekli bir şeyin içinde gideceklerini hayal eden kişilerin ağzına sokulan bir tabancaydı.

Beyaz at, değirmen kirişine bağlı olarak on dört aydan fazla dayandı; bu süre zarfında birkaç sahibi ölüp gitti ve o da kaçmak için eline geçen pek çok şansı görmezden geldi. Kendinden geçmişçesine aynı dairenin içinde dönüp dururken, zaman kavramını kaybetmiş; yıldızlı çayırlardaki diğerlerinin de bir zamanlar yamaklık ettiği bu işi yaparken, ebedî bir ilkbahar yaratmakta olduğuna inanmaya başlamıştı. Deniz tuzunu öğüten değirmen taşı gibi, bu kirişin de sürekli olarak çalışması gerekiyordu. Kuvvetinin tükendiğini hissediyor ve sonsuzlukla mücadelesinin sona ermesini görmek istiyordu. Bu kirişle kendini de öğüterek geldiği yere dönebilmek için, kirişle birlikte dönüyor ve ölmeyi reddediyordu.

Yoksullar şehri gece ve gündüzü ayıran saatlerden koparılmış olduğu için, bazen hiç olmadık saatlerde, Athansor'un göremediği bir ara sokaktaki ahşap bir çitin üzerinden başlar uzanıyordu.

Çocuklar onu seyrediyorlar; sarhoşlar, onun bir at olma cüreti göstermesine hayret ediyorlardı. Kaçak cürümkârlar veya az önce bir para çantası aşırmış olanlar, onun da kendilerinden biri olduğunu ima eder gibi gülümsüyorlardı. Sabah saat dörtte veya öğle vakti, aniden birileri geliyor ve onunla konuşuyorlardı. Belki de onu kendilerinden daha düşük gördükleri için, savunmasızlığını da istismar ederek, ona karşı topyekûn acımasızca ve alçakça davranıyorlardı. Bu kuklaların yaptığı en şeytani şey,

davranışlarıyla söylediklerinin hiç birbirini tutmuyor olmasıydı. Çitin arkasından bir başın uzanmasını ve kaygı duymasını sağlayacak bir dert vermesini ister hâle gelmişti âdeta. Bu, tam tekmil bir dilek değildi ama buna rağmen kabul edildi.

Ekim ayı alışılmışın dışında soğuktu ve yaklaşan kışın, geleceği etkileyecek bir kış olacağını herkes biliyordu. Kuzey rüzgârının varillerin içindeki suyu buza çevirdiği bir gece, Athansor her zamanki gibi kirişe bağlı, dönüyordu. Çitin yanından geçerken birinin ona baktığı hissine kapıldı. Bir tur daha yaptı. Beyaz at on dört aydan beri bir kez bile durmamış olmasına rağmen, tahtaların arkasından bakan adam, onun donup kalmasına ve durmasına neden oldu. Burun delikleri açılmış, gözleri yuvalarının içinde dönüp duruyordu.

Hâlâ kirişe bağlıyken, şaha kalktı; hem iplerini hem de direği yerinden söktü ve bir savaş atı gibi böğürdü. Toynakları havalandı, gözleri parladı, yer sarsıldı ama dirseklerini çite dayamış duran adamı korkutamadı.

Yabancı adam gülümsedi, elektrikli bakışları burgu gibi Athansor'un etini deliyordu. Kıvılcımlar uçuştu ve rüzgârla birlikte bir gök gürültüsü geldi. "Seni ne kadar uzun bir zamandan beri aradığımı bilemezsin, ey at," dedi. Başparmağını avucuna bastırdı ve sol elini havaya kaldırdı. "Seni şimdi bulduğuma göre, umarım sen de yeterince şaşırmışsındır."

Athansor kendini koşum takımının geri kalan paçavralarından kurtardı ve sadece Pearly Soames'i değil, onun arkasında duran kötü giyimli bir grup yandaşını da yere yıkarak tahtaların arasından ileriye doğru fırladı. "Aynen öyle, seni duygusuz pislik," diye bağırdı Pearly, Athansor tuğla renkli, rüzgârlı arsalardan geçerek, ölü ağaçlarla dolu bir ormanın içlerine doğru dörtnala giderken.

"Onu benim için bul. Beni ona götür"

*

Ekim'in yirmisinde kar başladı, hırçın bir tipi gibi değildi ama kabak tatlısının üzerine serpilen pudra şekeri gibi de değildi. Normal koşullar altında, sonbaharın bu erken günlerinde karın eriyor olması gerekirdi; ancak Kanada'dan süzülerek gelen mutlak sıfır düzeyinde felç edici bir rüya, gökyüzünü kırılgan mavi kubbe hâline getirmekteyken bile, yerler yaklaşık elli santim yüksekliğinde, korkusuz, bembeyaz, taptaze bir pudrayla kaplıydı. Sokak temizleme araçları yağlanmamış olduklarından, garajlarında mahsur kalmışlardı ve sokaklar, Ermin Belediye Başkanının

yollara ve kaldırımlara tuz veya kum serpilmemesi yönünde verdiği talimat nedeniyle el sürülmeden, öylece bekliyordu. “Canı cehenneme,” demişti, muhteşem bir seçim öncesi jestinde bulunarak, “doğa bizim Yukon* halkından olduğumuzu düşünüyorsa, bunu sineye çekelim. Kara dokunmayalım, bu süre boyunca okulları tatil edelim ve zorunlu hizmet işlerinde çalışanların dışında, kimsenin işe gitmesi gerekmesin.”

Praeger de Pinto, Ermin Belediye Başkanının bu genelgesine bir miktar alaycı bir eleştiri getiren bir beyanatta bulundu. Belediye başkanı seçilmesi hâlinde, şehrin kış aylarını o güne kadar görülmemiş bir güzellikle kutlayacağını, beyaz karın ve mavi gökyüzünün aylar boyunca bu şölenin bir parçası olarak kalacağını, kızakların ve kayakların ulaşım araçları olarak kullanılmasına alışılacağım, atların sokaklara geri döneceğini, her evin bir şöminesi olacağını, karanlık gecelerin parlak yıldızlarla aydınlanacağını, patencilerin nehirler boyunca diledikleri gibi gidip geleceklerini, parklarda havai fişek gösterilerinin olacağını, çocukların yanaklarının kızılcıkların rengine bürüneceğini, delişmen kış dansları ve valsleri yapan karın hiç durmadan şehrin üzerine yağarak, şehirdeki tüm insanların mutluluktan başını döndüreceğini açıkladı.

---

* Çevirenin Notu: Kanada’nın, kuzeydeki federal bölgeleri içinde, en batıda ve en küçük olanı.***

İlk başta bir şaşkınlık geçiren, daha sonra düşmanca bir tavır alan halk, yavaş yavaş ona inanmaya başladı. Ona “Kışın Havarisi”, “Karların Kralı” ve “Baba Noel” gibi adlar verdiler.

Praeger açgözlü biri değildi. Seçimleri kazanmak istiyordu ama düğümler atarak kendini bağlama niyetinde de değildi. O yüzden, karanın en karası olanların bile kabul ettiği, doğru bilinen her şeye aykırı bir seçim kampanyası yürüttü. Craig Binky de onu destekliyordu ama halk tabakası o sıralarda bu ünlü yayımcıyla ilgili olarak dönemsel bir güceniklik içindeydi. O yüzden, Praeger’ın gülümseyen yüzünün The Ghost’un tüm sayfalarında çıkmasının veya Craig Binky’nin televizyonların haber kanallarına çıkıp dindarlık taslayarak “Vicdanınızın sesini dinleyin. Oyunuzu Praeger de Pinto’ya verin,” şeklindeki seslenişlerinin pek etkili olduğu söylenemezdi.

Praeger yarışa, oyların sadece yüzde altısıyla başladı, bağımsız aday Crawford Bees IV yüzde 13, Ermin Belediye Başkanı ise yüzde 81 oranında

oya sahipti. Bu durum Praeger'ın cesaretini kırmadı; tam tersine fitilini ateşledi ve onun seçmenlerin fitilini ateşlemeye girişmesine neden oldu. Ermin Belediye Başkanı da dâhil olmak üzere politikacıların çoğu, sokakların tertemiz olacağı veya şehrin suçtan arındırılacağı gibi asla yerine getiremeyecekleri sözler vermeye bayılıyorlardı ama Praeger'in yaklaşımı farklıydı. Bu tutumu onu diğer adayları geride bırakmasını sağladı. Ermin Belediye Başkanı sokakta toplanan insanlara, bundan sonraki döneminde sokaklara yüzde 30 oranında daha fazla polis koyacağını, Çöplerin toplanmasını hızlandıracağını ve vergileri indireceğini söylüyordu. Doğal olarak, herkes bir sonraki dönemde kim başkan olursa olsun, sokaklarda yüzde 30 oranında daha az sayıda polis olacağını, çöp birikintilerinin daha da büyük ve yüksek yığınlar hâline geleceğini ve vergilerin daha da artacağını biliyordu. Ama yine de alkışlamaya devam ettiler.

Sonra Crawford Bees IV onlara farklı sayılarda bir şeyler söylüyordu.

Kalabalıklar onu da terbiyeli bir şekilde alkışlıyorlardı.

Sonra da Praeger de Pinto geliyor ve çöplerden, elektrikten veya polisten hiç bahsetmiyordu. Sadece kıştan, atlardan ve kırsal kesimden söz ediyordu. İnsanları hipnotize eder gibi sevgi, sadakat ve estetikle ilgili olarak konuşuyordu. Ve tam onun hafiften güçsüzleşmeye başladığını düşündükleri bir anda, kendi Havemeyer Sokağına özgü tavrını takınarak sertleşiyor ve belediye başkanını, Jackson Mead ile bir kumpasa girmiş olmakla suçluyordu. Sadece acıtacağını bildiği yerlere minik yumruklar atıyordu. Bazen birden korkunç bir şekilde gaddarlaşıyor (kalabalıklar buna bayılıyordu), sonra yeniden kendi ışık dünyasına yükseliyor ve kalabalıkların kışın arılığına olan bir özlemle dalgalanmasına ve dua etmesine neden oluyordu. Onlara aşk ilişkileri, kızak yarışları, ana yollarda kayak krosu; uluyan, felç eden ve yürekleri dans ettiren tipi fırtınaları vadediyordu. Bu insanlar şöyle düşünüyorlardı veya onların bu düşüncesi genel olarak kabul görüyordu: "Eğer bize yalan söylenecekse bunu en iyi başaran yalancıyı kendimiz seçmeliyiz." Praeger, özlediği dünyayı tanımlarken, onların ağzını açık bırakabildiği ve yüreklerinin çılgın gibi çarpmasına neden olabildiği için, seçim yoklamalarında yavaş yavaş yükselmeye başladı. Ermin Belediye Başkanı paniğe kapılarak çöpler ve vergiler hakkında söylediklerini yırtıcı bir şekilde inkâr etme yoluna girdi. Praeger ise tuttuğu yolda ısrar etti; o güne kadar görülmemiş bir albeni

ortaya koydu ve adalet ve cennet tasavvurları ile seçmenlerin başını döndürdü.

*

“Coheeries’e gidemeyiz, en azıdan bugün. Kuzeye giden yollar kapalı, kar küreme trenleri hâlâ bakımdan geçmekte olduğunu için demir yolları da çalışmıyor,” dedi Hardesty, bilgi edinmek için oradan oraya kayakla yolculuk ettikten sonra, Ekim’de soğuk bir Cumartesi günü Yorkville’e döndüğünde.

“Trenler veya yolların kapalı olması,” dedi Virginia aşağılar gibi, “kimin umurunda?”

“Oraya nasıl gitmeyi düşünüyorsun?” diye sordu Hardesty.

Virginia ona bir aptalmış gibi baktı. “Kızakla,” dedi.

“Kızakla mı?”

“Evet. Kızakların San Francisco’da çalışmaması, burada da çalışmayacakları anlamına gelmez ki.”

“Praeger’ın seçim konuşmalarına kendini çok kaptırdın galiba. İddiaya girerim ki seçimlerde ona oy vereceksin.”

“Elbette ona vereceğim,” dedi Virginia. “Ve sen de ona vereceksin. Git ve bir kızak bul şimdi. Ben de çocukları hazırlayayım.”

“Ne kızağından bahsediyorsun sen? Kızağı nereden bulacağım?” diye sordu Praeger.

“Bu senin sorunun ama onu çekecek bir at bulmayı da sakın unutma. Saman, yulaf ve at için bir battaniye de. Fteley’e varana kadar yolda birkaç gün geçirmek zorunda kalabiliriz.”

“Fteley mi?”

“Acele et!” diye emretti Virginia.

Hava kararmak üzereyken, yumuşak ve esnek yepyeni koşum takımları ve parlak, gümüş rengi kızak ayakları olan, çok güzel bir kızakla geri geldi Hardesty. Obsidyen kadar siyah, zarif bir at, nikahlanmış gibi kızağa bağlanmıştı.

“Yola şimdi çıkamayız,” dedi Hardesty, Virginia’ya. “Birkaç saat içinde karanlık basacak.”

“Bu işler böyle yapılır,” dedi Virginia. “Geceleyin, mehtap varken ve tüm dünya bembeyazken.”

Abby bu konuşmaları dinliyordu ve Coheeries Gölü’ne gitmekle veya gece yapılacak bu kızak yolculuğuyla kendisinin bir ilgisi olmayacağına

kadar verdi. Mutfağa giderek dolaptan beş sandviç ekmeği ve yarım kilo kadar çikolata alarak çarşaf dolabının en üst gözüne yerleşti. Koleje gidene kadar artık orada yaşamayı planlıyordu.

“Abby nerede?” diye sordu Hardesty, Martin’e.

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı Martin. Aslında Abby’nin nerede olduğunu bal gibi biliyordu ama bu saklanma yerini kendisi keşfettiği için taviz vermek istemiyordu.

Tam iki saat, çılgınlar gibi Abby’yi aradılar. Balkondan düştüğünü düşündüler ama öyle bir şey olmamıştı tabii ki. Komşu apartmanlara, yerel dükkânlara ve hatta çarşaf dolabına bile baktılar ama kız kendisini en üst raftaki yastıkların arkasına saklamış ve Martin seslendiği vakit (onun, saklandığı yeri bildiğini fark etmesini rağmen) yanıt vermemişti.

Sonunda, açlıktan ölecek hâle gelince, onu elinde taze bir somun ekmekle mutfaktan çıkarken yakaladılar. Küçük kız, onları görür görmez “Gitmek istemiyorum,” diye bağırarak kaçmaya başladı.

“Seni o yüzden mi bulamadık?” diye bağırdı Hardesty. “Saklanıyor muydun?”

“Gitmek istemiyorum!” diye bağırdı küçük kız yeniden ve başını bile eğmeden ayakta durabileceği mutfak masasının altına sığındı.

“Üzgünüm ama gitmek zorundasın,” dedi babası, yere çömelerek.

“Şimdi oradan çık, sana kar kıyafetlerini giydirip daha da geç kalmadan yola çıkmamız gerek.”

“Hayır.”

“Abby. Buraya gel!” dedi Hardesty, parmaklarını şaklatarak. Küçük kız çok korkmuştu ama yine de kımıldamayı reddetti.

“Oraya gelip seni alacağım,” diye tehdit etti babası; bu kez öfkelenmiş gibi yapmıştı. Çocuğun yüzündeki ifadeden, çana benzeyen sarı elbisesinden ve meydan okur gibi odakladığı yumuşacık derin mavi gözlerinden çok etkilenmişti. Yine de dizlerinin üzerine çökerek masanın altına doğru uzandı. Kız elindeki ekmeği ona doğru fırlattı ama tutturamadı. Ekmek somunu mutfakta bir uçtan bir uca kadar gitti. Hardesty daha sonra kızı yakaladı. İki dakika sonra kar takımım giymişti; elinde Harry Penn’in bir armağanı olan (kırmızı düğmeden gözleri ve çizgili pamukludan elbisesi olan, içi doldurulmuş gri tavşanı) Teddy’yi tutuyordu.

Kızağı yiyeceklerle ve Mrs. Gamely’ye götürecekleri hediyelerle doldurdular ve ön taraftaki yerlere oturdular. Kızağı Hardesty kullanıyordu;

Virginia, Abby'yi kucağına alarak Hardesty'nin yanına oturdu; elinde modası geçmiş bir kırbaç tutan Martin ise annesinin yanında oturuyordu. Martin, ata kesinlikle vurmaması gerektiği konusunda tembihliydi; sadece Hardesty söylediğinde arkasına hafifçe dokunacaktı. Abby, kürk ve kuş tüyünden yapılmış, karpuz gibi bir kozaya sarılmıştı; küçük yüzü, gümüş rengi fırfırlı yakanın arasından bir Eskimo gibi görünüyordu ve gözleri güvende olmanın verdiği bir beklentiyle fıldır fıldır bir oraya bir buraya gidip geliyordu. Bir göçebe çocuğuna benzeyen Martin ise fok derisi ve kurt kürküne bürünmüştü. Annesinin üzerinde samur kürkü vardı ve Hardesty yine, Rockies'de kazandığı koyun postu ceketini giymişti. Bellerine kadar gelen yeşil renkli, kalın, örme battaniyelerle üstlerini örtmüşlerdi.

"Her şeyimizi aldık mı?" diye sordu Hardesty.

"Evet," diye yanıtladı Martin.

Virginia da onaylar gibi başını salladı.

"Tamam," dedi Hardesty. "Coheeries Gölü'ne gidelim o zaman."

Dizginleri şaklattı ve kızak hareket etti. At güçlüydü, iyi dinlenmiş bir hayvandı ve bir gece yolculuğunun özlemini çekiyor gibiydi: özellikle de bir at olarak, ayın o gece ne kadar parlak olacağını bildiği için. Kızaklarının zilleri çala çala parkın içinden geçtiler ve güneşten geri kalan son parça, Palisades'in arkasında kıpkırmızı bir altın külçesi gibi eriyene kadar, kuzeye doğru ilerlediler ve az sonra Riverside Yolu'na geldiler. Nehir, irili ufaklı parçalar hâlindeki buz kütlelerine boğulmuş gibiydi. Marratta ailesi, atın susturuculu toynaklarından çıkan ses ile çıngırakların tatlı ve delişmen sesi dışında hemen hemen hiç ses çıkarmadan kızaklarıyla geçerken, Riverside Yolu boyunca sıralanan apartman binalarında ışıklar ve şömineler yanmaya başlamıştı. Terk edilmiş para gişelerinden sonra, Henry Hudson Köprüsü'nü geçerek bomboş ve bembeyaz yollar boyunca ilerlediler.

İki alçak tepenin arasındaki minicik Westchester geçidine geldiklerinde gökyüzünde bir parıltı gördüler. At içgüdüsel olarak adımlarını hızlandırdı ve tepelerin arasından çıkıp da karlarla kaplı bahçeler ve küçük tarlalardan oluşan küçük bir ovaya gelince; ayın, inci rengi vahşi bir beyazlığa büründükten sonra gökyüzünde yükselmeye hazırlanarak, bir meyve bahçesinde saklandığını gördüler. Bu serin küre en nihayet narin, siyah dalların üzerinde dinlenmeye geçince, o kadar yakın gibiydi ki Abby kollarını uzatıp onu tutmak istedi.

Sonra yavaşça yıldızların arasındaki geleneksel yerine tırmandı ve Marratta ailesi onun beyaz ışığının yarattığı koyu renkli gölgelerin içinden geçerek, kuzeye doğru hızla ilerlemeyi sürdürdüler.

*

Duchess'da bir yerlerde, ay yörüngesinin doruğuna ulaştığında ve çocuklar uyuyorlarken, bir takım çukurlardan ve kara bulanmış baykuşların ve kartalların, bir sur gibi yükselen kayaların ve ölü ağaçların üzerine kanunsuz bir dağ sığınağının nöbetçileri gibi tünediği, zift karası yerlerden geçerken buldular kendilerini. Yol, Belmont'ta doğmuş ve büyümüş narin bir kızak atı için giderek daha zorlu ve dik bir hâle gelmeye başladı.

"Şu yol ayrımından sola sap," diye yönlendirdi Virginia.

"Buraları tanıyor musun?" diye sordu Hardesty.

"Araziyi biliyorum. Aynen Coheeries'e uzanan dağlar gibi burası. Böyle bir yolun sonunda bir nehre inmesi gerek. At yorgun, çünkü doğma büyüme şehirli ve bacakları bütün gece tepelerde koşturmak için fazla ince. Bizim atlarımız ise daha kalın yapılıdır; her seferinde denizde bir ay kadar yüzebilen kutup ayıları veya Alaska'dan Japonya'ya göç eden fok balıkları gibi, bir hafta boyunca hiç durmadan yolculuk yapabilirler. Bu atın geceyi atlatabilmesi için, bir süre düz alan üzerinde gitmesi gerek. Onu nehre götürelim, orası şimdi taş gibi donmuştur."

"Heeyaa!" diye haykırdı Hardesty, tam olarak binicilik dünyasına özgü olmayan bir şekilde. Yağlı deriyi şaklatarak, dizginleri hafifçe sallayınca Belmontlu kısrak sola saptı.

Baykuşların ve kartalların gerçek evi olan nehir kenarı daha da karanlıktı. Burası gizemli dalgıç kuşlarının ıslıklarıyla büyülenmiş bir yerdi ve yağız at neredeyse ayak parmaklarının ucunda ilerliyor ve sarp kayalıklarda yaşayan balkabağı kafalı hortlaklara yerlerini belli eden çıngırak seslerine sövüyordu. Yola devam etmenin tek yolu, ağaçların arasından ince bir kurdele gibi fosforlu bir ışıkla parlayan gökyüzünü takip etmekti. Kızağın yolcuları ve at, yukarıdaki bu solgun ve tozlu yolu görmek için başlarını kaldırdılar. O anda önlerine bir tuğla duvar çıkmış olsaydı, hızla ona çarparlardı ama yolda herhangi bir engel yoktu ve yol boyunca karşılaştıkları sayısız yokuş aşağı dönemeçleri de yalnızca ağaçları ve gökyüzünü referans alarak başarıyla geçtiler.

Nehir kenarına gelince, karla kaplı buzun üzerinde uzanan beyaz bir yol gözlerine çarptı. Buzun onu taşıyacağını bilen kısrak doğrudan oraya girdi.

Hafiften uçarak gerçekleştirdikleri bu geçiş, kızağı biraz sarstı ve çocukların uyanmasına neden oldu. Hardesty ıslık çalınca kısrak kuzeye doğru dümen kırdı. Az sonra doygun ve mutlu bir şekilde, önlerindeki uzun mesafeyi yutan bir hıza erişti.

Kar nehrin büyük bir bölümünü battaniye gibi örtmüştü ama rüzgârın eserek saydamlaştırdığı yerlerde oluşan göz kamaştırıcı, gümüşi gölcükler, ayın saat yönündeki hareketini yansıtıyordu.

Batı yönündeki dağlar beyaz sıralar hâlinde uzanıyor ve batmakta olan aya doğru bir merdiven gibi yükseliyordu.

“Bakın,” dedi Hardesty, çocuklara. Abby nereye bakması gerektiğini bilemeyince de “Abby, şuraya bak. Bu dağlar aya çıkan merdivenlerdir. Oraya gitmek ister misin? Tek yapmamız gereken şey, sola dönüp ay son basamağın altında kaybolmadan yetişmek..” Babalarının yaptığı bu öneriyi değerlendirmeye çalışan çocukların yüzleri ayışığında yıkanıyor gibiydi. Dağ merdiveninin son basamağına oturmuş olan ay, öyle hacimli, sedefli ve büyüleyiciydi ki başlarını onaylar gibi salladılar. Evet, oraya gitmek istiyorlardı.

Her şeyin krem ve gümüş renklerle parladığı sonsuz ve yuvarlak o yer için, pek az tanıdıkları bu dünyadan vazgeçeceklerdi. Bir başka dünyaya giden o dağ merdivenine mutlulukla çıkmayı hayal ediyorlardı ama fırsat ellerinden kaçınca üzüldüler; çünkü yükümlülüklerine sadık olan ay, o çekildikçe karanlıklaşan buzdan merdiven korkuluklarının arkasında kayboldu.

Isının, kristalli bir âleme doğru iniş yaptığı ve (onu takip etmeleri hâlinde) nehrin, onlara kuzey ışıklarını vadeden uzun ve düzgün bir yol hâline geldiği bir saat boyunca, kızak ayaklarının buz ve kar üzerinde çıkardığı tıslama sesini mutluluk içinde dinlediler.

Artık yapmaları gereken tek şeyin sapağı bulmak, Fteley’i geçmek ve Coheeries Gölü’nü tutan gizli coğrafi oluşumun içine girebilmeyi ümit etmek olduğunu düşünüyorlardı. Ama bugüne kadar kimse Coheeries Gölü’ne kolaylıkla gidememişti.

Hudson Nehri’nin, dağların çok yükseklerinden geldiği için asla donmayan kollarından birine yaklaştılar. Onun sesini millerce öteden duymuşlardı ve yakınına gelince onun ince ve öfkeli bir su kurdelesi gibi düşmekte olduğunu gördüler. Gözlerini ondan akmıyorlardı; onun yukarıya doğru giden akıntısının, buzun içinde açık göller oluşturduğunu fark

etmediler. Hiçbir şeyden şüphelenmeden, bu dar geçitlerden birinin tam içlerine doğru son hızla gitmeye devam ettiler.

At, suyu iki beyaz dilime ayırdı ve kızak da onu takip ederek gümbürtülü bir şekilde suya çarptı. Hem at hem de kızak dik bir şekilde suyun üzerinde kaldılar. At, ileriye doğru olan ivmesi ve doğuştan gelen sezgileriyle, ön ayaklarını buzun üzerine çıkarmayı ve tüm gücüyle kendini çekerek önündeki sığlığa çıkmayı başardı. Ancak çok çaba göstermesine rağmen, kızağı bu düz alana çekecek gücü kalmamıştı. Kızak su almaya başlayınca, Hardesty herkesi buzun üzerine atmayı ve ondan sonra da suyla dolan kızağın, atı yeniden suyun içine ve altına çekmesini önlemek için koşum takımlarını çözmeyi aklından geçiriyordu ki arka tarafındaki buzdan gelen gümbürtüyü duydu. Dönecek vakit bile bulamadan, başının üzerinden kocaman bir şey geçti ve çırpınmakta olan kısrağın yanına iniş yaptı.

Devasa bir beyaz at, yoktan ortaya çıkmış ve kısrağı manyetik bir alanın içine hapseder gibi kendisiyle birlikte ileriye doğru çekmişti.

Hardesty ne olduğunu anlayamadan, kızak da hoplayarak buzun üstüne oturdu ve iki at, vahşi bir yarışa girişti. Aygırın hemen arkasından koşan kısrak, kızağı bir roket gibi çekebiliyordu.

Âdeta beyaz ve siyah bir yanılsama gibi görünen iki at, inanılmaz bir hıza ulaştığında, Marratta ailesi soğuk rüzgâra doğru eğildiler.

Çelik kızak ayakları, ısıdan parlamaya ve altlarındaki yolu ıslatmaya başladı. Atlar öyle bir hızla gidiyorlardı ki titremeleri ve sarsılmalarıyla Abby’nin deli gibi korkmasına neden olan kızak, neredeyse parçalanmak üzereydi.

Sonra, hiçbir işaret almadan sol tarafa, dağlara doğru döndüler, Fteley’den geçtiler ve dağ yolunun biçare, keskin dönemeçlerini yuvarlayarak ve arkalarında horoz kuyruğu misali serpintiler ve gevşek kar yığınları bırakarak, yuvarlanır gibi ilerlediler. En yüksek uçurumların sırtlarını aşarak, Coheeries ovasının sonsuzluğuna doğru uçtular. Virginia, uzaklarda ışıldayan minik inci dizisini görünce mutlu oldu. Bunlar, gölün kenarındaki köylerde yakılan ateşler ve sabahın erken saatlerinde, güneş doğmadan az önce evlerde yanan ışıklardı.

Atlar, ovaya girerek düz yolda sıçraya sıçraya ilerlemeye başladılar.

Kuşkusuz, o beyaz at, soğuk havanın ve fırıl fırıl dönen yıldızların bir oyunu olmalıydı; çünkü kısraktan ayrıldıktan sonra, yolun sol tarafına beyaz bir alev gibi kaydı. O gittikten sonra bile yağız kısrak gün doğumuna

kadar yarışa devam etti ve Marratta ailesini Coheeries Gölü'nün kıyılarını sınırlayan kar tarlaları okyanusuna ulaştırdı.

Köye, genellikle yabancıların girdiği şekilde girdiler: yorgun, bitkin ve muüu. Mrs. Gamely'nin evine doğru dönmeden önce, yakacak odun yığılmış bir kızak çekmekte olan Daythril Moobcot'un önünden geçtiler.

"Daythril! Annem nasıl?"

"İyi," diye bağırdı Daythril. "Umarım sözlüğünüzü getirmişsinizdir."

*

New York'un yazgısı, her zaman züppeler, hırsızlar ve kaşarlanmış adamlar tarafından yönetilmek olmuştur. Onun politikalarını belirleyen kişiler, ateşin üzerine benzin döken, yaralara tuz eken ve Newcastle'a kömür götüren, yani tereciye tere satan kişilerdi. Yönetilme tarzı tam bir saçmalık, uyduruk bir çılgınlıktı; ölmek üzere olan bir adamın merdivenlerden çıkmaya zorlanması gibi bir şeydi.

Mucizeleri pürüzsüz bir şekilde hesap etmek çok güç olduğu için bütün bunların rastlantısal değil karmaşık nedenleri vardı.

Mucizeler, bariz bir anarşinin tutarlı bir tasarıma boyun eğmesidir. Nasıl ki müzik, her bir notası kendi yolunda gitme uğraşı vermekle birlikte sağlam bir plana tatlılıkla bağlı bir arı kovanı gibi olmalı ise büyük bir imparatorluk da itici güç için sonunda onu parçalayacak olan öğelere ihtiyaç duyar. Aynı şekilde, iz bırakmak isteyen bir şehir de canlı, kaygan ve yönetilmez olmalıdır. İyi kanunları, güzel bir mimarisi ve temiz sokakları olan sakin bir şehir, itaatkâr denyolarla dolu bir sınıf veya bir tarla dolusu iğdiş edilmiş boğa gibidir.

Anarşik bir şehir ise ümit veren bir şehirdir.

Praeger de Pinto bundan emindi. Ayrıca, insani kurumlardaki içsel parlaklığın en çok, dışlarındaki yozlaşmanın en fazla olduğu an belirginleştiğine inanıyordu. Yani, cehennemi taklit etmek gibi büyük amaçlara göre yaşayamayacak bir şehirdeki anarşi veya çılgınlık, Praeger'ın sırtını yere getiremezdi; o yüzden yozlaşmış şehir politikasının suyu içine, korlaşmış çelik gibi dalmayı ve bu suyu tamamen çekilene kadar kaynatmayı aklına koymuştu. Kampanyası olgunlaştıkça, seçimlerde adaylıkla ilgili orijinal amaçlarını veya Jackson Mead'ı daha az düşünür olmuştu. Şimdi, şehrin bir fırtınanın içine girmek üzere olduğunu görüyor ve yeni bin yıla girildiğinde, yasalar yasalarla ve haklar haklarla yüz yüze

geldiği vakit, coşkulu bir şekilde ötelerdeki sakin suya geçecek olan şehre yol göstermek istiyordu.

Eğer düşündükleri doğruysa ve gelmekte olan çarpışma hilekârlık ve üçkâğıtçılıkla yönünü bulacaksa, o da aynısını yapacaktı.

İşte, geleneksel yöntemleri terk etmesinin ve kampanya teması olarak kışı kullanmasının arkasındaki mantık da buydu. Bu görevi alışılagelmiş yöntemlerle kazanmasının ve alışılmadık bir süre boyunca görev yapmasının dürüst olmayacağını düşünüyordu. Onun yerine, seçmenleri yabancılaştırma pahasına da olsa, onlara çıplak gerçeğin tüm çılgınlığını anlatacaktı.

"Kampanya rozetleri mi?" diye sordu özel kalemine. "Tam bir para israfı. Al, bunu baskıya veriver. 'Kampanya rozetleri için tavrım şöyledir: Ne bu seçim ne de başka seçimler için (de Pinto rozeti üretilmeyecektir. Bedeninin, yürüyen bir (ücretsiz) reklam panosu olarak kullanılmasını kabul edenler, kitleleri hedef alan iğrenç bir zorlamaya payanda olmayı ümit eden aptallardır ve ben böyle bir şeyin parçası olmayı istemiyorum. Bu rozetleri takan kişiler, göğüslerini sermaye olarak kullanan kadınlar kadar kuş beyinlidir.'"

"Peki, Mr. de Pinto, Gracie Malikânesi ile ilgili olarak ne diyeceğiz? Ermin Belediye Başkanı, Gracie Malikânesi yerine Bronx'taki kendi derme çatma evinde oturacağına söz veren belediye meclisi üyesi Magiostra ile yarıştığı son seçimi, az daha kaybediyordu."

"Ben de orada oturmayı düşünmüyorum."

Özel kalem müdürü rahat bir nefes aldı; çünkü Ermin Belediye Başkanı şimdiden eşyalarını nakletmeye başlamış ve Mother Cabrini Bulvarında prestijli küçük bir ev kiralamıştı bile.

"Biz, Gracie Malikânesini bir konferans merkezi olarak kullanacağız," dedi Praeger. "Bird S. Coler hastanesine ve o güzel hasır sepetlerin yapıldığı fabrikaya bakan o yerde konferanslar yapmak çok hoş olacak. Ama ben şahsen hiçbir lanet olası hasır sepet fabrikasının yanında yaşamayı istemiyorum."

"Bu iyi. Ermin Belediye Başkanı'nın ayağının altındaki halıyı çekeceğiz."

"Aynen öyle. Bu şehirde çok vergi parası var. Dünyanın en büyük şehrinin belediye başkanının doğru düzgün bir yerde yaşaması gerek. Bu yer şehrin her şeyden önemli olan mimarisine uyum sağlayan bir şeye sahip

olmalı. Bu vergi parasının bir kısmını, örneğin bir milyar dolar kadarını alıp bir belediye sarayı yaptırabiliriz. Dört beş gökdelenin üst katlarını ve hava haklarını satın alabilir, bunların arasına sandık kirişleri koyabilir ve yarattığımız bu platformu küçük, Versailles tarzında bir yapının temelleri ve bahçeleri için kullanabiliriz. Aman, ben neler söylüyorum öyle? Gökdelen filan satın almamız gerekmez. İstimlak yetkimizi kullanıp bunlara el koyabiliriz."

"Peki, ya gayrimenkul tröstleri? Kampanya paramızın çoğunu bize onlar vermedi mi?"

"Cehenneme kadar yolları var," dedi Praeger. "Geri ver onları. Eğer bu parayı harcadıysak, adi senet ver. Bu gayrimenkul adamları bir yığın şımarık milyarderden başka bir şey değil. Özellikle de Marcel Apand. Üzerinde bir goril yumruğu olan flamasını şehirdeki hemen her binada görmek beni hasta ediyor. Birinin çıkıp bunlarla ilgili gerçeği insanlara anlatma zamanı geldi, özellikle de Apand'la ilgili olanı. Bunlar rüşvet gibi yolsuzluklara bulaşmış, yozlaşmış, parayla elde edilebilir kişiler. Bir basın konferansı ayarla."

"Ya bankerler? Senetlerimizi ciro edemeyiz. Siz bankerleri de kınamış bulunuyorsunuz."

"Eh, onlar da bunu hak ediyorlar," dedi Praeger. "O içten pazarlıklı sülükleri kınamaya devam edeceğim."

"En azından bu, popülist bir tutum olur. İnsanlar bankerlere vuran politikacılara bayılıyorlar. Çok ayrıntılı olmadığınız takdirde, bunu sürdürebilmeniz mümkün olabilir."

"Popülist mi? Bence duvardan duvara halı veya renkli televizyon edinmek için ruhlarını bile satmaya hazır olan bu at sinekleri her türlü istismarı hak ediyorlar. Onlar ve bankerler sanki birbirleri için yaratılmışlar."

Özel kalem müdürünün aklı çok karışmıştı, parmaklarının ucuyla pantolonunun arka cebindeki içki şişesinin üzerinde trampet çalıyordu. "Bu, Mr. Binky'yi de kınadığınız milyarderlerin arasına kattığınız anlamına mı geliyor?"

"Birinin çıkıp kazmaya kazma demesinin zamanı gelmedi mi?"

"Ama Mr. Binky sizin en büyük destekçiniz."

"Ona gereğinden fazla değer verme."

"Mr. Pinto, kimse size oy vermeyecek."

“Öyle bir verecekler ki. Bana doğruları söylediğim için oy verecekler.”

“Ama her zaman gerçeği söylemiyorsunuz ki. Bazen pekâlâ bir köpek gibi yalan söylediğiniz oluyor.”

“En iyi yalancı ben olduğum için bana oy verecekler; çünkü bunu dürüstçe ve incelikle yapıyorum. Onlar doğru ile yalanın kol kola dolaştığını ve ikisinin arasında güzel bir şey olduğunu bilirler. Onlara kendi tarzımda yalan söylediğim vakit, içinde bulundukları koşulları hem anladığımı hem de bunlardan üzüntü duyduğumu ama onlar için ümitli olduğumu ve sırtlarındaki maymunlardan ne kadar tiksindiğimi açıklamış oluyorum. Bu beni onlardan biri gibi yapıyor. Sonuçta, ben de onlardan biriyim. Göreceksin kime oy vereceklerini.”

“Pekâlâ, pekâlâ,” dedi özel kalem müdürü. Sizinle felsefe yapamayacağımı biliyorsunuz. Ama sizinle görüşmek istediğim başka bir konu var.”

“Neymiş o?”

“Bundan sonraki mitinginiz.”

“Ne olmuş ona?”

“The Cloister’de şafak vakti yapılacak bir mitinge kim gider? Politik bir mitingin amacı, TV kameralarının siz konuşurken insanların görüntüsünü alabilmesidir. Ben çok sayıda insanın, The Cloisters’da ve şafak vakti eksi on derecede yapacağınız bir mitinge, sizin onları kınamanızı dinlemek için gideceklerini hiç sanmıyorum. Neden bu mitingi Grand Central İstasyonunda veya Foibles Parkı’nda ve öğle yemeği vaktinde yapmıyorsunuz?”

“Bak,” dedi Praeger, öne doğru eğilerek, “bu tür şeylerin mühendisliğini yapamazsın. Taşlar düşecekleri yeri bizden iyi bilirler.”

“Ama bu, planladığınız sadece üç mitingden birisi. Çok yazık olur eğer... En azından bırakın da ben birkaç tane daha ayarlayayım!”

“Hayır, ben mitinglerden nefret ediyorum. Tahammül edemediğim bir şey varsa, o da kalabalıklardır.”

Özel kalem müdürünün gözyaşlarını güçlükle tutarak odadan çıkmasından sonra, Praeger genel merkezindeki tek mobilya olan ahşap sandalyenin arkasına yaslandı (bir telefon edinip edinmemekte hâlâ tereddüdü vardı). İçine doğuyordu; zafere doğru gittiğinden çok emindi. Chicago, Miami veya Boston’dan aday olsaydı, belki öyle hissetmeyecekti. Ama New York, arı sokmuş firari bir at gibiydi. “Bu atı yakalamanın tek

yolu,” diye düşündü Praeger, “onu, arının soktuğu yollarda ve onunla aynı hızda giderek takip etmektir.”

Kendisinin de yapmak istediği de buydu zaten -imkânsız bir aşkla sevdiği bu imkânsız şehre yön vermek.

The Cloisters’daki miting, ayaz ve berrak bir günün, şafak vaktinde yapıldı. Praeger, yarım saat kadar durup, sabah güneşinde yüzen buzlarla ve sularına vuran mavi ve beyaz renklerle canlanan nehri seyretti. Katılım düşüktü; çünkü basın mensupları ve izleyiciler bir kenara bırakılsa bile, yardımcıları veya işçileri de dâhil olmak üzere kimse gelmemişti. Aslında, güneş ağaçların arasında oyalanan gölgelerle yapacağı savaşa henüz girişemediği için hava o kadar soğuktu ki hayvanı bol bir yer olan Fort Tryon Parkı; Craig Binky’nin o mitingi “lüks kürkleri içindeki destekçilerin katıldığı muhteşem bağış toplama kahvaltısı” diye tanımlamasını doğrulamak için duvarların üstüne çıkacak veya karda gezinecek tek bir sincap, bir güvercin veya politika heveslisi bir tarla faresi bile çıkaramamıştı.

Praeger tamamen tek başınaydı. Gözü pek bir tavırla, akıcı ve bal gibi tatlı olmakla kalmayıp, geniş bir yelpaze politik sorunu parlak bir şekilde tahlil eden güzel bir politik konuşma yaptı. Bu konuşma onun, uygulamacı, devlet adamı ve güncel tarihçi özelliklerinin çok iyi gözlemlendiği bir konuşma olmuştu. Bunu dinleyen herkes de Pinto’ya verilecek bir oyun şehrin işlerinin hassasiyetle, iyi niyetle, özenle ve sorumlulukla yönetilmesine katkıda bulunacağından emin olabilirdi. Eğer dinlemiş olsalardı, bankerler ve gayrimenkul kodamanları da bu konuşmaya bayılırlardı. Dinginliğin tüm güzelliklerini anlatan ve bunun çekincelerinden bahsetmeyen bir konuşmaydı. İşte, sonunda doğru sentez bulunmuştu. Praeger de Pinto, ne kıştan ne de mahşer gününden bahsetmişti. O soğuk kış sabahında, tüm becerileri ve aklıselimi, yenilmesi mümkün olmayan ve teknik açıdan kusursuz bir politik albeni yaratmak üzere bir araya gelmiş gibiydi.

Bitirdiği vakit, alkış sesi duyunca şaşkınlıktan az daha dilini yutacaktı. Eski moda bıyığı olan dazlak bir adam, pek de uzakta olmayan bir yerde karların üzerinde duruyordu. Adam, küçük toprak sahibi bir makine ustasına benziyordu. Gerçekten de tam anlamıyla öyleydi. Praeger onun, köpeğini dolaştırmak için parka geldiğini sandı.

“Benim köpeğim yok,” dedi Peter Lake. “Olsaydı bile onu böyle soğuk bir günde ta buralara kadar getirmezdim. Ben buraya sizi görmeye geldim.”

“Öyle mi?” diye sordu Praeger şaşkınlıkla.

“Evet, öyle. Anlayabildiğim kadarıyla, güzel bir konuşma yaptınız. Kıştan bahsettiğinizde sizi beğenmiştim. Buna inanmalı mıyım inanmamalı mıyım bilmiyorum ama doğru olması da önemliymiş gibi görünmüyor. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Müzik gerçek mi? Gerçek mi değil mi söylemek mümkün değil ama bir kere ona inancımızı vermişiz. En azından benim için öyleydi ama ne zaman olduğunu hatırlamıyorum bile. Ama son zamanlarda,” diye itiraf etti Peter Lake, “zihnim berraklaşmaya başladı ve bazı şeyleri daha iyi hatırlıyorum; örneğin, piyanoda çalınan bazı nakaratları. Ama bunları nerede duyduğumu hatırlayamıyorum. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?”

“Hayır, anlamıyorum.”

“Bunlar geçmişten geliyor gibi; sanki geçmiş, karanlıklardan gelen bir ışık hâline gelmiş. Bunu çok güçlü bir şekilde hissedebilsem de göremiyorum ve hatırlayamıyorum. Ama orada bir yerde çalmakta olan bir piyano kesinlikle var. Sizi burada yalnız bulduğum için çok sevindim, efendim,” diye devam etti Peter Lake. “Benim söylemek istediğim şey çok zor. Ama bir haftadan beri her şey daha açık bir hâl almaya başladı ve ben merak ediyordum acaba... Belki... Şey... Doğrudan sorsam daha iyi olacak. Siz de bizden biri misiniz? Yani, biz aynı mıyız?”

“Yani mason mu?” diye sordu Praeger şaşkın bir tavırla. “Ben bir mason değilim, eğer bunu demek istiyorsanız.”

Hayır, hayır, demek istediğim o değil,” dedi Peter Lake, başını da hayır der gibi sallayarak. Ve tekrar denedi. “Ondan daha kişisel ve daha önemli bir şey...”

“Eşcinsel olup olmadığımı mı soruyorsunuz? Kesinlikle değilim.”

“Hayır, efendim. Sizin eğilimlerinizi merak ediyor değilim.”

“Ne, o zaman?”

“Nerelisiniz?” diye sordu Peter Lake, doğrudan yüzüne bakarak.

“Brooklyn’de doğmuşum.”

“Hangi çağda?”

“Bu çağda.”

“Emin misiniz? Bunu sormamın nedeni şu: ben bu çağda doğmadığıma inanıyorum. Kışlar hakkında yaptığınız konuşmalar benim, sizin de bu

çağda doğmamış olduğunuza inanmama neden oldu; çünkü siz, geçmişte olan şeyleri gelecekte olacakmış gibi anlatıyorsunuz. Böyle olduğunu biliyorum. Çünkü ben oralarda yaşadım."

"Ben..."

Peter Lake elini kaldırdı. "Merak etmeyin," dedi. "Her şey yolunda. Size oy vereceğim, gerçi kayıtlı değilim galiba. Five Points'e gidip kayıt olurum; öyle yaparım ve bir düzine kez daha sizin için oy veririm. Size müteşekkirim, çünkü siz kışlar hakkında konuşmaya başladığınız vakit o piyanonun sesini duyuyor ve geçmişin etrafımızda parlamaya başladığını görüyorum. Bana belki biraz daha yardımcı olursunuz diye umuyordum ama yine de çok yardım etmiş sayılırsınız."

"O piyano ne çalıyor?"

"Oh, tam olarak duysam da ne olduğunu bilemem."

"Onu kim çalıyor?"

"Korkarım, efendim, en ufak bir fikrim bile yok. Gerçi o kadın her kimse çok güzel çalıyor."

*

Yalnız insanların her zaman açıklanamayan bazı hevesleri vardır. Komik buldukları insanlar karşısında attıkları kahkahaların yoğunluğu ve uzunluğu, yalnızlıklarının deriliğini yansıtır, sırtlanlar gibi gülmeyi başarırlar ve duygularına hitap eden bir şeyle karşılaştıkları vakit içlerinden, aynen Paul Revere* gibi, büyük ordular toplamak geçer. Mrs. Gamely de yıllardır yalnız başına yaşamaktaydı.

Kızını ve onun yeni ve tam anlamıyla olgunlaşmış ailesini birdenbire karşısında görünce, öyle bir sarsıntı geçirdi ki gök gürültüsüne benzer bir sesle ağlamaya başladı.

Virginia annesine sarıldı, o da ağladı. Sonra çocuklar da neden olduğunu bilmeden yavru kediler gibi acı acı ağlamaya başladılar.

Hardesty bile ana kız arasındaki bu sevgiden etkilenmişti ve ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Bu acı ağlamalar, Hardesty kendine geldikten sonra da uzun süre devam etti. Duvar saati, çeyrek geçtiğini belirtmek için çalmaya başlayınca (saatin sesi bile ağlayan kadınları ve çocukları daha çok gözyaşlarına boğuyordu), sabırsız sabırsız odanın içinde gidip gelerek bu işin bitmesini beklemeye koyuldu. "Bu ne?" diye sordu Virginia'ya, "Bu ne? Gözyaşı yarışı mı?" Virginia'nın paltosunun kıvrımları arasından kömür siyahı takımı görünüyordu. Hardesty, iyi bir terzinin elinden çıktığı belli

olan bu etek ve ceketi giymiş şehir gazetecisinin, huzur içindeki taşralı Coheeries kızıyla aynı kız olduğunu düşündü ve karısının bu çok yönlülüğü onu çok etkiledi. Ona sarıldı, ağlamaktan kızarmış yüzüne düşen saçlarını okşayarak kaldırdı ve onu öyle bir şefkatle öptü ki Mrs. Gamely'nin yüreği bir meteoroloji balonu gibi havalara yükseldi.

O gece çocuklar hiç uyuyamadı. Sabah kalktıklarında gün ışığı altındaki Coheeries Gölü'nü görme beklentisinin verdiği heyecan, Noel beklentisi heyecanının çok üzerindeydi ve gerçekten de tam bekledikleri gibi, gölün bitmez tükenmez soğuk kış günleri ve gecelerinin güzelliği karşısında kendilerini kaybettiler. İyi bir denizci olan Hardesty, hemen buz kayağı yelkenlisini kullanmayı öğrendi.

Sık sık, yelkenlilerin içinde en büyüğü ve en yavaşı olan Katerina'yı aldılar ve onu yiyeceklerle ve yorganlarla doldurarak şafak vakti yola çıkıp, gölün sonsuzluklarına doğru yelken açtılar.

---

*Çevirenin Notu: Amerikan Devrimi kahramanlarından, Bostonlu bir gümüş kuyumcusu.***

Çocuklar, güneş etkisini gösterene kadar kadınların kucaklarında uyuyorlardı; uyandıklarında da bir tek mavi gökyüzünü ve ayna gibi parıldayan buzun bir tarafından diğer tarafına kadar çöl fırtınasındaki kumlar gibi savrulan karı görüyorlardı. Rüzgârın hızı kar tanelerinin süsünü püsünü bozmuştu; yere düşmüş bir bayrağa benzeyen sisi yırtarak, parlak cam parçaları gibi yıldırım hızıyla geçiyorlardı. Bu gezilerde buzun üzerinde, dünya üzerindeki tek canlı varlıklar kendileriymiş gibi hissettiklerinden, karadan veya herhangi başka bir tekneden çok uzaklardaki ücra yerlerde saatlerce dolaştılar.

Öğle vakti gelince, yelkenleri indiriyor ve güçlü bir çift buz frenini çekiyorlardı. Kuzey rüzgârına karşı Katerina'yı siper edinerek ve kızarmış yüzlerine vuran güneş altında, kum dolu bir kutuda ateş yakıyorlar ve bir kazan yahni yapıyorlardı. Bunu sıcak tereyağlı ekmeklerle ve Algoquia Kızılderililerine özgü buharda demlenmiş çayla birlikte yiyorlardı. Bazen buz pateni yapıyorlar (Hardesty ile Martin kuralsız bir hokey oyunu oynuyorlardı ama Hardesty Virginia'nın topu her ikisinden de kolaylıkla kaptığını ve dilediği kadar elinde tuttuğunu keşfetmişti) veya buzun üzerinde bir delik açıp, on dakika içinde, Katerina'daki sandıkta

mükemmelen donmuş bir şekilde saklamak üzere, diledikleri kadar somon, levrek ve alabalık tutuyorlardı. Veya sonsuzluğa doğru yelken açıyor ve ellerinin altında duran bu insanı baştan çıkaran buz ve güneş dünyasına gelmek için yüzlerce kilometre katetmiş olmanın dipsiz mutluluğunu yaşıyorlardı. Yumuşacık yorganlara ve battaniyelere sarınmış olarak geçirdikleri gecenin sabahında evden çıkıyorlar, karanlık basarken, yıldızların altında parlayan buzun üzerinde kayarak evlerine dönüyorlardı. Samanyolu öylesine parlaktı ki Mrs. Gamely, ona çok uzun süre bakmamalarını tembih etti. "Daythril Moobcot'un büyük babası," diye anlattı, "yaşlı Barrow Moobcot'ın gözleri böyle kör oldu. Ve bu gece, eğer ay çıkarsa dumanlı camlara ihtiyacımız olacak."

Denizde yüzen insanların dalgalara boyun eğdikleri gibi, onlar da kendilerini yıldızlara teslim ettiler; yıldızlar da onları hiç itiraz etmeden aldılar. Buzun üzerinde geçirdikleri günler ve geceler, çocukları sonsuza dek değiştirdi. Buzlu ufuktaki Coheeries Gölü kasabası, göl kıyısındaki samanların üzerine yüzükoyun yatmış damızlık bir atın ardındaki beyaz tepelere gömülü bir ışık zinciri gibi yükseliyordu. Hardesty, Katerina'yı en parlak ışığa doğru yönlendiriyor ve oraya doğru yarış yapar gibi gidiyorlardı. Çocuklar eve doğru giden bu yarışı seviyorlardı ama yine de sonsuza dek gölün üzerinde kalmayı istiyorlardı.

Vakit ilerleyip de gündüzü ve geceyi bir örgü hâlinde örmeye başladığında, kayakla veya kızakla tepelerin üzerindeki çam ve ladin ormanlarına gidiyorlar; oradaki handa Grapesy Dandy ve Birdwalla Shuffle danslarını yapıyorlar, hilal şeklindeki geleneksel Coheeries akçaağaç şekerlemelerinden yiyorlar; gerçek ay, gezegenler ve yıldızlar zamanı gösterene kadar, sobada parlak parlak yanan odunları seyrederek saatlerce oturuyorlardı. Mrs. Gamely'nin horozu Jack, artık Martin'le dama oynayacak kıvama gelmişti ama taşlardan kral yapmanın ne olduğunu bir türlü anlayamamıştı.

Bir gece hava aniden aşırı derecede soğudu. Kuzeyden gelen kutup rüzgârı tüm köyü tam bir don mengenesi içine aldı. Mrs. Gamely'nin evi, denizin ortasındaki bir gemi gibi gıcırdıyordu ama dışarıyı teslim alan sıfırın altında elli dereceye dayanacak şekilde inşa edilmişti. Kalafatlı bir evdi; ancak içeriye giren bir toplu iğne başı kadarcık hava bile bütün bir odayı dondurmaya yeterliydi.

Sobanın içindeki odunları, yarış yapan bir lokomotif kazanı gibi parlayana kadar karıştırıyorlardı.

Abby ile Martin kuru mısır koçanlarından bir ev yapıyorlardı.

Cübbeye benzer giysiler ve kuş tüyü patikler giymişler, odanın ortasında, soba ile şömine arasında oturuyorlardı. Mrs. Gamely sallanan koltuğunda bir ileri bir geri sallanıyor ve torunlarını seyrediyordu.

Virginia şalını üzerine geçirmiş, Britannica'nın eski bir 1978 baskısını okuyordu. Hardesty, sırf termometre orada olduğu için pencerenin yanında duruyor gibiydi. Isının düzenli bir şekilde düşmekte olması ve eksi ellinin de altına inmiş olması, onun mizacında olan bir kişi için karşı koyulamaz bir çekim alanı yaratıyordu. Ama aslında yıldızları seyretmek için oraya gelmişti. Şehir ışıklarından uzaklarda, fosforlu gibi yanıyorlardı. O gece yıldızlarda büyük bir hareketlilik vardı; sanki yıldızlarla dünya arasındaki alan, hiç durmadan denize indirilen gemilerle dolu, kalabalık bir liman gibiydi. Meteora benzeyen flaş gibi çizgiler, buz yelkenlisinin frenlerinden çıkan buz parçacıkları misali, giderek solan beyaz patlamaların oluşturduğu bir şelale gibi yavaş yavaş aşağıya dökülüyordu. Bu minik ışık sağanakları, önce çiçek açıyor sonra kayboluyorlardı.

Hardesty, o beyaz atın, ovaya geldiklerinde kendilerinden nasıl ayrıldığını, arkasında hafif bir tıslama ve kavisli bir ışık çizgisi bırakarak şafak öncesi gökyüzüne nasıl tırmanıp kaybolduğunu hatırladı. Ufukta gördüğü minik flaşlara bakması için Virginia'yı çağırmak üzereydi. Bunlar, beyaz atın arkasında bıraktığı iz dışında, bugüne kadar gördüğü hiçbir şeye benzemiyordu. Ama geriye döndüğünde Virginia ile Mrs. Gamely'nin Abby'nin üzerine doğru eğilmiş olduklarını gördü. Abby başparmağı ağzında, yerde yatıyor ve derin derin nefes alıyordu. "Ne oldu?" diye sordu.

"Abby'nin çok ateşi var," diye yanıtladı Mrs. Gamely. "Yanıyor çocuk."

"Bugün gölde soğuk almış olmalı," dedi Virginia, küçük kızı yerden kaldırıp, onu çocuklar için ayırdıkları odaya taşırken. Birden tereddüt etti. "Orası çok soğuk; Abby için burada bir yatak yapalım."

Hardesty elini Abby'nin alnına koydu. Yüzünü buruşturarak geri çekildi. "Ne kadar aniden oldu bu," dedi.

"Bir dakika önce mısır koçanlarıyla oynuyordu," diye inledi Martin.

"Merak etme Martin. Abby iyileşecek," dedi Virginia. Ama sesi güven vermeyecek şekilde titriyordu.

Abby’yi yatırdıktan sonra, ateşini ölçtüler. Kırk dereceydi. “Bir çocuk için fazla yüksek sayılmaz,” dedi Hardesty. Yatağın çevresinde dolaştılar ve sessizce etrafa çeki düzen verdiler.

“Doktor nerede oturuyor, Mrs. Gamely?” diye sordu Hardesty.

“Neden bir lapa pişirmiyorum ki?” diye soruya soruyla yanıt verdi Mrs. Gamely.

“Lapanın cehenneme kadar yolu var,” dedi Hardesty. “Doktor nerede oturuyor?”

“Han ile göl arasındaki yolun sonundaki evde.”

Hardesty çizmelerini, eldivenlerini ve parkasını çıkardı ve bir saniye içinde kapıdan dışarıya çıktı. Çılgıncasına soğuk hava ona bir balyoz gibi vurdu ve az kalsın yere düşürdü. Karıncalar gibi kaynayan yıldızların aydınlattığı bir yolu takip ederek, kasabaya doğru koşmaya başladı.

Vardığı vakit, sokağın içlerine doğru koşuşan adamlar gördü. Onlar da parkalarını çekiştiriyorlardı, çarpan kapıların sesleri tüm kasabada duyuluyordu. Ama merak edecek vakti yoktu, doğrudan doktorun evine gitti. Kapıya heyecanla vurmaya başladı. (Tecrübelerinden, kapıyı vuranın hasta bir çocuğun babası olduğunu anlayan) doktorun karısı hemen kapıda belirdi. “Şu anda evde değil,” dedi. “Bir iki saat sonra dönebilir. Gelir gelmez sizin oraya gitmesini söylerim. O zamana kadar eve gidip küçük kızın göğsüne biraz sıcak lapa koysanız.”

“Bana lapadan bahsetmeyin,” diye emir verir gibi bağırdı Hardesty.

“Nereye gitti kendisi?”

Doktorun karısı boğazını temizledi. “Diğerleriyle birlikte, Moobcot’un yolun iki mil ötesindeki koyun ağılına gitti.”

“Neden?”

“Nedenini bilmiyorum. Silahlı pek çok adam kapıya geldiler. Doktor da çantasını alıp dışarıya koştu. Ne olup bittiğini bana söylemedi. Zaten hiç bir zaman...”

Hardesty daha fazla dinlemek istemedi. Onun yerine, tarlalara doğru giden karla kaplı yolda koşmaya başladı. Trende mahsur kaldıkları zaman, Alp Dağlarına özgü askerler kadar zinde ve formda olduklarına tanıklık ettiği Coheeries erkeklerine yetişebilecek gücü yoktu. Açık yolda yapayalnızdı, tüm çevresini saran yıldızların başını döndürdüğünü ve kontrolünü kaybettiğini hissediyordu.

Tarlalardaki tümseklerin üzerinde koca bir koyun ağılı görünüyordu.

Kapısı yarı açıktı ve oradan sızan parlak ışık dışarıdaki karların üzerine düşüyordu. Hardesty içeriye girdi. Koyunların hepsi birbirlerine sokularak bir köşede toplanmıştı; Coheeries erkekleri ise karşı duvara bakarak sıkı bir yarım daire şeklinde ayakta duruyorlardı.

Hardesty, silah dipçiklerinin yelpaze benzeri bir kavisle sıralanmış olmasından, namluların tek bir yöne doğru çevrilmiş olduğunu anladı. Adamlardan bazıları münakaşa ediyorlardı. İçlerinden biri “Bunlar ondan farklı,” dedi. “Aynı olmadıkları açıkça görülüyor.”

Bir diğeri yanıt verdi. “Hepsi aynı anda ve aynı şekilde geldi. Görüntüleri hiç hoş değil. Hiç sevmiyorum onların görüntüsünü. Zararsız gibi görünmeye çalışıyorlar ama siz buna inanıyor musunuz?”

“Ne istiyorsun, Walter, onları öldürmek mi?” diye sordu uzaktan biri. Hardesty adamların omuzlarının üstünden bakmaya çalıştı.

Yanıt “Evet,” oldu ama bu sözün ardından bunu onaylamadıklarını belli eden adamların uğultusu geldi. Hardesty, bir kova üzerine çıkarak, adamların başlarının üzerinden baktı. Bugüne kadar görmediği tuhaflıkta elli veya altmış kadar adam, bir saman balyası yığınının üzerinde oturmuş gülümseyerek ve ayaklarını hafifçe yere vurarak saman sapları çiğniyorlardı.

Yüzleri, bir deri bir kemik gibi veya ezilmiş veya testere gibi uzun ve keskindi. Küçük ve kalkık burunları, aşırı gür, fırça gibi kaşları, boks eldivenlerine benzeyen çeneleri ve fena hâlde eğri bacakları, en belirgin özellikleriydi. Ama her birinin gözlerinde, anlatılması çok güç, ürkünç bir boşluk vardı. Başlarına, vodvil oyuncuları gibi melon şapkalar geçirmişlerdi ve bunu umursamaz gibi görünüyorlardı.

Kral Edward dönemine özgü, saat zincirleri olan üç parçalı takımlar giymişlerdi, ellerinde birer baston tutuyorlardı ama bunların tümü zevksiz ve rüküştü. Kötücül ve şiddet sever mizaçlarını gizlemeye gerek duymayan kişiler gibi yılışık yılışık gülüyorlardı. Ama bütün bunlar neyi gösteriyordu ki? Kimdi bu adamlar ve nereden gelmişlerdi?

“Aniden her yere bitiverdiler,” dedi biri, Hardesty’nin açıktan sorduğu soruya yanıt olarak. “İnsanların ahırlarına girdiler, kızakları kaçırmaya, atları çalmaya çalıştılar. Yirmi kadarını yakaladık. Hepsini ele geçirdiğimizi zannederken değirmenin yakınlarında elli tanesi daha karşımıza çıktı. Kim bilir? Belki de başkaları da vardır bir yerlerde.”

“Asıl önemlisini yakaladık ya,” dedi biri.

“Kimi?” diye sordu Hardesty.

Bir düzine adam bir başka odanın kapısının ötesine doğru işaret ederek, doktoru ve diğer birkaç adamı gösterdiler. Doktorun muayene takımları omuzlarından sarkıyordu ve tabancasının namlusu o anda bakmakta olduğu şeye doğru yöneltilmişti. Hardesty oraya doğru giderken önüne çıkan yığma bir tekme attı, bir tıngırtı sesi duyuldu.

“Bu misk farelerinin ellerinden aldık bunları,” dediler ona. Hardesty eğilip bu yığının ne olduğunu anlamaya çalıştı. Orada gümüş ve altın kaplamalı sedef kabzalı piştovlar, neredeyse oyuncak olacak kadar küçük bir takım cep tabancası, hançer çıkıntılı pirinç muştalar, ucu sivri kunduz kuyrukları, coplar, minyatür bir çifte ve fildişi saplı boğma telleri vardı. Buna rağmen, hiç tüfek yoktu.

Kayaklar, kar ayakkabıları veya kalın giysiler de yoktu. Bunlar her kimse, Coheeries Gölü’ne uygun şekilde donanmamışlardı.

Hardesty elini doktorun omzuna koydu ve daha iyi görebilmek için onu biraz kenara itti. Gördüğü şey üzerine irkilerek geriye çekilirken nefesini tutmaya ve dik durmaya çalıştı. “Allah aşkına, nedir bu?” diye sordu. Dengesini hâlâ bulamamıştı.

“Söyleyebilirdim ama söylemek istemiyorum,” dedi doktor.

Hardesty bunun üzerine tabancalı adamların arasına girdi ve tutsağı koydukları odanın içine baktı. Tutsak, at yarışlarındaki en Çelimsiz jokeylerden daha büyüktü ama çok büyük değildi ve çok zayıftı. Tüyler ürpertici bir yüzü vardı; elleri ve bacakları, açıkça kontrol dışında olduğu belli olacak şekilde seğiren ve kendisine özgü bir hayatı varmış gibi sürekli hareket eden sarkık dili gibi kıpır kıpırdı. Gözleri de kafese kapatılmış öfkeli bir fare gibi kendi başına buyruk bir şekilde hareket ediyordu. Hardesty bu adamın kesinlikle yapay olduğunu hissine kapılmıştı. Adamın ne gözleri ne de kemikli parmakları bir saniye bir hareketsiz durmuyordu.

Arada bir bedeninden bir elektrik kıvılcımı çıkıyormuş gibi oluyordu.

Coheeries sakinlerinin huzurlu mizacına kesinlikle uymayan yıkıcı bir ıstırap içinde hapsedilmiş gibiydi bu adam.

“Kim bu adam?” diye sordu Hardesty.

Yanıt, “Siz sorun,” oldu.

“Ben mi?”

Doktor gözünün ucuyla Hardesty’ye baktı. “Evet, siz”

“Kimsin sen?” diye sordu Hardesty, belli belirsiz duyulan bir sesle. Sonra kendine hâkim olup tutsağın yakınına geldi ve takdire şayan bir ciddiyet ve otoriteyle aynı soruyu sordu. Pearly Soames’in saçları diken diken oldu. Sıcak, elektrikli titremeleri havaya yayıldı.

Sanki bir avizeden sarkan yüzlerce çıngıraklı yılan hâline gelmişti.

Hardesty, bu adamın ve arkadaşlarının gerçekten tutsak olmadıkları; çiftçilerin onları büyük bir nezaketle sıcak bir ahırda konuk ettikleri hissine kapıldı. Bu görüşü, Pearly’nin hoşnutsuzluğu arttığında ahırın duvarlarının sarsılmasıyla daha da güçlenmişti. Ama Hardesty’nin bildiği kadarıyla, bütün bunların Abby’nin hastalığıyla hiçbir ilintisi yoktu; o yüzden doktoru Coheeries erkeklerinin arasından çekip aldı ve onları, tarlalarında ve ahırlarında buldukları bu tuhaf yaratıklara ne yapacakları konusunda doktorun eğitimli fikirlerinden faydalanmaktan mahrum etti.

*

Ertesi gece, gümüş rengi bir dilim ayışığı altında Hardesty’nin kullandığı kızak, Coheeries Gölü kasabasından şaşırtıcı bir hızla çıktı.

Önündeki yola aç bir kurt gibi saldırana kadar kırbacını kısrağın başının üzerinde şaklattı. At, yarıştaymış gibi ateşli bir şekilde koşmasına rağmen bu hız, Hardesty için yeterli değildi ve çevreyi tüm yönleriyle incelerken hayvana sürekli daha hızlı koşması için bağırıyordu. Otomatik bir çifte yanında duruyordu. Virginia’nın kucağında da bir çifte vardı. Ve Mrs. Gamely, kızağın arkasındaki çadırımsı bölmede Martin ve Abby ile birlikte oturuyordu. Onun da hemen yanında on iki kalibre Ithaca çiftesi vardı.

O tuhaf adamlar kasabanın dışına çıkarılmış, anayola bırakılmıştı. Şimdi Marratta ailesi ve Mrs. Gamely onların arasından geçmek zorundaydı; çünkü Doktor, Abby’yi tedavi edemeyeceğini söylemişti. Küçük kızın vakit geçirmeden hastaneye götürülmesi gerekiyordu. Coheeries Gölü’nde olmanın verdiği güven ve sükûnet duygusunun lüksü onlar için artık söz konusu değildi. Bir süreliğine şehirden uzaklaşmaya ihtiyaçları olmuştu; şimdi ise her zamankinden fazla şehre ihtiyaçları vardı. Doktor, bu hastalığın özellikleri hakkında bilgi vermekten kaçınmıştı. “Bunu daha sonra yaparız,” demişti. “Hastalık hakkında her şeyi öğrenmek isteyeceksiniz ve öğreneceksiniz. Bu hiçbir şeyi fazla değiştirmeyecektir.” Bu sözler üzerine şaşırmışlar ve doktora inanmamışlardı. Bir kasaba doktoru ne kadar bilebilirdi ki zaten. Ama yine de hemen yola koyulmuşlardı.

Tepeden tırnağa kadar silahlıydılar; çünkü az önce serbest bırakılan tutsakların kızağı ve atı isteyeceklerini tahmin ediyorlardı.

Tek bir yol vardı ve kar, açık arazide yolculuk yapmaya izin vermeyecek kadar derindi. Hardesty bu tuhaf adamlarla, ovadan dağlara çıkmaya başlamadan önce karşılaşacağını hesap etmişti. Öyle bir durumda, ne kadar erken onlarla karşılaşırlarsa o kadar iyi olurdu; çünkü at, düz alan üzerinde tepelere kıyasen daha hızlı gidebilirdi.

Atı mümkün olduğu kadar hızlı koşturmaya çalışıyordu; bunu sadece Abby'yi olabildiğince erkenden hastaneye yetiştirmek için değil, bu haytalar onların önüne geçtiğini fark etmeden önce yolu yarılamış olmak için de istiyordu.

At da bunu anlamıştı sanki. Ama anlamış olsa da olmasa da kar kaplı yolda bir lokomotif gibi çılgın bir hızla gidiyordu.

Ovanın büyük bir bölümünü geçtikten sonra dağlara doğru uzanan yolu tepeden görebilecekleri bir yüksekliğe geldiler. Karşılarındaki bozkırı gözleriyle taramak için burada durdular.

Kısrağın nefesi ve kızak battaniyelerinin gece esintisiyle hafif hafif uçuşması dışında, hiçbir ses duyulmuyordu. Isı sıfır derecenin altında olmasına rağmen esinti sıcacık ve hoştu. Hardesty ile Virginia, ancak etraflarına dikkatlice baktıktan ve kimsenin olmadığına kanaat getirdikten sonra başlarını kaldırıp gece semasındaki çiçeğe benzer belli belirsiz parıltıları görmüşlerdi. Mantar kadar bodur ve simetrik, paraşüt gibi zarif ve kayan yıldızların süratiyle kaybolan kuş tüyü gibi kırmızı bulutlar, yıldızlara ve gökyüzüne karşı, âdeta çiçek açıp kayboluyorlar ve aşağıya doğru süzülüyorlardı.

Her birkaç saniyede bir bunlardan biri, birden alazlanıyor ve yine kayboluyordu; bazen de birkaçı aynı anda veya birbirlerini hızla izler gibi alev alıyordu.

"Paraşütçüler," dedi Hardesty. "Durmadan geliyorlar. Kim bilir, belki tüm gece boyunca böyleydi. Belki daha da devam edecektir. Ve bunlar Seksen İkinci Hava İndirme Taburu da değil."

Sonra aşağıya baktılar ve gözleri ışıktaki değişikliğe alışınca, kilometreler boyunca uzanan düzensiz bölükler hâlinde karla mücadele ederek yola çıkmak için çabalayan, gri renkli ve karanlık şekilli kişilerin, ovanın her tarafına dağılmış olduğunu gördüler. Bu gece askerleri, herhangi bir sinyal veya işaret vermeden, sessizce ve nereye gittiklerini bilerek

ilerliyorlardı, Yakınlarda bir yerde, karın üzerinde bir gürültü duydular; Hardesty ile Virginia, eğilip doğrulan bir silüetin, fare gibi tepeden aşağıya doğru koştuğunu gördüler. Bu bir adamdı; tepeden gelen esintinin uçurmasını engellemek için başındaki şapkasını sıkı sıkı tutuyordu.

“Etraftan dolaşabilir miyiz?” diye sordu Virginia.

“At göbeğine kadar kara saplanır. Kızağı asla çekemez.”

“Başka bir yol var mı?”

“Olmadığını sen benden iyi biliyorsun,” diye yanıtladı Hardesty.

“Emniyet mandalını aç ve ayaklarını sıkı bas,” derken kendi silahının emniyetini açtı ve “Mrs. Gamely?” diye seslendi.

“Efendim canım?” diye yanıtladı Mrs. Gamely, kızağın arkasındaki çadırımsı yerden.

“Bu şeyi hangi hızda doldurabilirsiniz?”

“Uçan sineği vuracak kadar. Virginia doğmadan önce,” dedi Mrs. Gamely, “Theodore ve ben arada bir tepelerdeki Bucklenburg’a giderdik. Oradaki kurtlar, midilliler kadar büyük, aslanlar kadar açtı. Bunu orada öğrendim.”

“Abby ile Martin uyuyorlar mı?” diye sordu Virginia.

“İkisini de yatırdım, arkamdalar,” diye yanıtladı Mrs. Gamely.

“Jack şapka kutusunun içinde. Teddy de.”

“Pekâlâ,” dedi Hardesty, “şimdi ormana gidelim.” Dizginleri salladı ve kısrak ileriye doğru atıldı. Tepeden aşağıya doğru inerken hız kazanıyordu. Toynaklarının sesi kar üzerinde kayboluyordu ve çıngırakları da kaldırmışlardı.

Kızak ayakları pürüzsüz yol üzerinde tıslayarak giderken, yoldan çekilmeye fırsat bulamayan başıboş hayvanların yanından geçtiler ama kızak az sonra on veya on beş kişilik insan gruplarının arasından geçmeye başladı ve bunların, trenden atılan posta çuvalları gibi kenarlardaki kar kümelerine doğru kaçmalarına neden oldu. Önlerinde giden ve arkalarından neyin geldiğini tam olarak fark etmemiş olan kişileri ikaz etmek için havaya ateş ettiler. At kenara kaçamayanlara çarpmaya başladı. Bu onu yavaşlattı. Önden ve yandan namlu uçları parladı; çocuklar uyanıp çığlık atmaya başladıklarında, yürümekte olan kişilerin bir kısmı kızağa tutunuyor veya içine atlamaya çalışıyordu.

Hardesty, Virginia ve Mrs. Gamely, av tüfeklerini konuşturmaya başladılar ve bu kulakları sağır eden ses, yoldaki adamların bağırmalarıyla

daha da yükseliyordu. Yürümekte olan kalabalık, onları durdurabilecek gibi görünüyordu ve kısa bir süre sonra adımlarını daha da hızlandırdılar. At yaralanmıştı. Burun delikleri açılmıştı, dişleri görünüyordu. O, bir Athansor değildi; bir savaş atı da değildi ve bedeni kanarken, Athansor'dan yardım diledi. Kısrak, koşum kayışlarıyla kızağa bağlı olduğu için sadece ön ayaklarını oynatabilirdi ve sadece öne doğru ilerleyebilirdi. Öyle de yaptı; kendine saldıranları yere yıktı, daha sonra da bıçak keskinliğindeki kızak ayaklarını onların üzerinden geçirdi. Ama adamlar sayıca öyle Çoklardı ki en sonunda durmak zorunda kaldı.

Silahlarını süratle doldurmalarına rağmen Hardesty, Virginia ve Mrs. Gamely, yeterince hızlı davranamıyorlardı. "Durmayın, ateş edin," diye bağırdı Hardesty ama homurdanan, inleyen ve dolgun akla gibi elleriyle kızağa tutunan bu inatçı, bodur saldırganların sayısı hepsini ürkütmeye başlamıştı. Marratta ailesi mücadele ettikçe batıyordu sanki. Kızağın çevresinde kara bir düğüm hâline gelmiş, yüzlerce ve yüzlerce küçük adam vardı.

İleride, gökyüzündeki beyaz izi kimse fark etmedi; bu iz şimdi, ışıklı ince bir kırbaç gibi güneydoğuya doğru büküldüğündeki hâlinden çok daha parlaktı. Bir kuyruklu yıldız gibi geliyor ve bir an parladıktan sonra ardında beyaz bir dumana bırakarak, aniden kaybolan milyonlarca elması gökyüzüne saçıyordu. Tam üstlerinden, bir dokuma mekiği gibi geçti ve alevli ışınının ucundaki beyaz atı da aydınlatarak savaş alanına indi.

Önce, hayretler içinde kalan Güdük Kuyrukları durdurdu, sonrada onların arasından kızak için bir yol açtı. Ardından şaha kalktı; ön ayakları, karın içinde kanlı kesikler açan beyaz bıçaklı bir tekerlek gibiydi. Tekme attığı vakit, darbeyi alan şanssız kişiler top mermileri gibi havaya uçtular. Athansor başını, boynunu ve dişlerini kullandığında, Öylesine süratle hareket ediyordu ki sanki bir değil, birkaç Athansor vardı.

Daha sonra ölümüne bir lütuf ve zarif bir mucize kabilinden, ileriye doğru atılarak onların arasında ilerlemeye ve koşarak savaşmaya başladı. Kısrak da onu takip etti. Hardesty ateş etmeyi bıraktı ve kızağı sürmeye devam etti. Şimdi dörtnala gidiyorlardı. Sayıları azalmış olan Güdük Kuyruk saflarını geçtiler. Beyaz at, kızağın bir buçuk at boyu önünde gidiyordu. Açıklığa gelince dağlara doğru koşturmaya başladılar. At, çaba sarf etmeden onları tepeye çıkardı; bulundukları yerden gecenin içine doğru uzanan Coheeries'i görebiliyorlardı. Fazla soğuk olamayacak kadar

yıldızlara yakın ve akim değil sadece ruhun var olduğu o sakin, huzur dolu yerlerden biri gibiydi. Beyaz at, uzun boynunu kara doğru uzattı, sonra yeniden doğruldu. Kısrağın etrafında birkaç kez döndü ve ona yaklaştı.

Kısrağın iki misli kadardı. Kocaman başını eğdi ve onun yüzünün yan tarafına dokundu. Kısrak geriye doğru birkaç adım attı. Beyaz at sonra dikkatini kısrağın yaralarına odakladı. Onların her birini tek tek yaladı ve yaraların her biri tek tek iyileşti. At sonra birkaç adım ilerledi, yukarıya doğru baktı ve o uzun adımlarını atmaya başladı.

Marratta ailesinin bundan sonra bildikleri şey, yapayalnız olduklarıydı.

Gökyüzünde boydan boya uzanan beyaz şerit artık yok olmaya yüz tutmuştu. Hafif bir ıslık sesi duydular. Neredeyse sabah olmuş, ay batmıştı ve yıldızlar da yorgundu. Hardesty dizginleri hafifçe salladı ve kısrak onları dağ ormanlarına doğru götürmeye başladı.

*

Sakalları midelerine kadar inen yaşlı belediye meclisi üyeleri, saplantılı baş hasta bakıcıları, parti yetkilileri, eski belediye başkanları ve yerel yazar bozuntuları hep birlikte, seçim öncesi tartışmaların, kışın kutsallığı ile denge ve erdem teorisi dışındaki konuları kapsaması konusunda ısrar ettiler. Politik manevra yapmak ve insanlara duymak istediklerini söylemek konularında çok becerikli olan Ermin Belediye Başkanı, sonunda Praegen The Sun ile The Ghost’un desteklediği bir dizi tartışmaya katılma konusunda ikna etti. Bu iki gazete de Praeger’ı desteklemiyordu; çünkü Craig Binky’yi halkın önünde (diğer şeylerin yanı sıra) ‘The Ghostu yöneten geri zekâlı, beyinsiz budala, en sevdiğimiz morori ve ‘Binkopede adını verdiği bir keşif balonu içinde yüzen muhalefet ahmağı’ gibi tanımlamalarla rencide ettiğinden beri Praeger’ı desteklemekten vazgeçmişlerdi.

Görmüş geçirmiş yaşlı bir gergedan olan Ermin Belediye Başkanı bu tartışmalarda, asimile edilmiş sıradan bir asilzade olarak gördüğü ve kendini kış konusunda yaptığı konuşmalarla saldırıya açık hâle getiren bu sinekkaydı tıraşlı genç idealisti, ayaklarının altında ezeceğinden emindi. Önceleri bunda başarılı oldu ama seçmenler Şimdi sert içkiye susamışlardı ve Ermin Belediye Başkanı, artık bir yüz yüze tartışmayla bu yeni rakibini belediye başkanlığının verdiği deneyim, olgun yaşı ve dönem süresinin uzunluğundan oluşan üç değirmen taşıyla un ufak etmek için can atıyordu.

İlk tartışma Central Park'ta olacaktı; çünkü Praeger televizyona çıkmayı reddetmişti.

Televizyondan nefret ediyordu ve her fırsat bulduğunda ona saldırıyordu. Praeger'ın platformundaki temel fikirlerden biri televizyonun ortadan kaldırılması olduğu için, kanal sahiplerinin Ermin Belediye Başkanı'na destek vermelerinde ve politik reklamlarını ücretsiz yayınlamalarında şaşılacak bir şey yoktu. Prager'la ilgili herhangi bir şey yayınlamayı reddetmişlerdi ama Praeger zaten onların kendisine yaklaşmalarına izin vermiyordu. Televizyonu elektronik kölelik olarak tanımlıyor ve dinleyicilerini, basılı materyallerin önceliğini ve kutsallığını tanımaya davet ediyordu.

Yarım yüzyıldan beri ilk kez bir aday, televizyonun aracılığı olmadan bir kamu görevine talip olmaya cüret ediyordu. Tartışmada Ermin Belediye Başkanı televizyona çıktı ama bir hayalet ile tartışma yapıyor gibiydi. On dakika sonra Central Park, elektronik ocak başlarını terk ederek, tarihte bugüne kadar birilerini ikna etmek için keşfedilmiş en güçlü alet olan televizyona meydan okumaya ilk kez cesaret eden bu adamı görmek isteyen insanlarla dolmaya başladı. Praeger çok akıllıca bir şekilde tartışmanın parkta yapılmasında ısrar etmişti. Akşam hava çok soğuk olmasına rağmen birkaç milyon kişiyle yüz yüze gelmiş ve onlardan televizyonlarını kırmalarını rica etmişti. Pek çok kişi için bu şok edici ve hemen hemen akıl almayacak bir şeydi. Buna rağmen sıcak içecek satıcıları iyi iş yaparken onlar da bir o ayakları, bir bu ayakları üzerinde durarak o soğukta saatlerce beklediler.

"Size sürekli kıştan bahseden ve zorlukla elde ettiğiniz televizyonlarınızı kırmanızı söyleyen bu tip kim?" diye sordu Ermin Belediye Başkanı alaycı bir sesle. Ama Asbury Gunwillow kalabalığın arasındaydı ve yanıtı, "Praeger de Pinto! Praeger de Pinto!" diye bağırarak, o verdi. Bu ad, bir anda ve şarkı hâlinde milyonların arasında yayılınca belediye başkanı taktiğini değiştirmek zorunda kaldı.

"Aslına bakarsanız," dedi, "ben de çok az televizyon seyrediyorum. Sadece iyi olanlara, kültürel programlara bakıyorum."

"Ne seyrettiğinizin ne önemi var?" diye yapıştırdı cevabı Praeger.

"Hipnotize edici elektron dizisi beyninizin içine nüfuz etmeye başladığında, işiniz bitmiş ve cehenneme doğru yol almaya başlamışsınız demektir. Ne olursa olsun, eğer gözlerinizi ondan ayırmaz ve kendi hızınızı

tayin etmezseniz, zihniniz ölüme mahkûm olur. Akıl bir adale gibidir. Kıvrak ve güçlü olması için, çalışması gerekir. Televizyon işte buna mani oluyor. Ve bunun da ötesinde, Minnie,"

(Ermine Belediye Başkanı'nı bazen bu adla çağırıyordu), "sen de o abartılı edebiyat dramlarını izlesen iyi olur çünkü okumayı unuttuğunu sanıyorum senin."

"Siz sadece bana konuşmuyorsunuz efendim," dedi Ermin Belediye Başkanı, "siz, tüm seçmenlere atıfta bulunuyor ve onlara da hakaret ediyorsunuz!"

"Özürlü ve elektronik turşu beyinlilerin sayısı bizim konumuz değil, Sayın Başkan," dedi Praeger. "Bizim konumuz bu kölelerin özgür kalmayı istiyor olabileceği."

"Bizim vatandaşlarımıza köle mi diyorsunuz?"

"Evet, öyle diyorum. Onlar, kendilerine göz kırpıp, ellerini kollarını bağlayarak, ne düşünmeleri, ne satın almaları ve yataklarına her gece kaç tane battaniye ile girmeleri gerektiğini söyleyen kişilerin kölesi."

Savunmaya geçmek zorunda kalan Belediye Başkanı "Televizyon bizim ortak alanımız, demokrasi agoramız ve büyük iletişimcimizdir," diye haykırdı.

"Bu doğru ama iletişim tek yönlü oluyor," diye yanıtladı Praeger.

"O, herkesi kendi hüküm ve yargılarına tabi kılıyor ve bunlardan hiçbir tanesinin tartışılmasına imkân vermiyor. Sadece konuşma hakkını değil, konuşma becerisini de insanların elinden alıyor. Ayrıca ben, turşularla iletişim kurmak istemiyorum." Kalabalık inanılmaz mutlu olmuştu. O anda onlara bir milyon litre sıcak tereyağlı rom dağıtmış olsaydı bile bu kadar mutlu olamazlardı.

"Şuradaki insanlara bir bakın," diye devam etti. "Onların bacakları var. Adaleleri var. Nefes alabilirler ve geceleri dışarıya çıkabilirler. Soğukta bile yürüyebilirler. Aslında, iddiaya girerim ki ava gidebilirler, kayak yapabilirler, odun kırabilirler, dokumalar ve yontular yapabilirler ve devasa makineleri tamir edebilirler. Bana, şöminemin yanında geçireceğim bir gece verin, elimde de kitabım olsun; ülkenin dört bir yanındaki her bir oturma odasında bağıran ve göz kırpan o dikdörtgen namussuzu istemem."

"Bu gericilikten başka bir şey değil" diye beyanatta bulundu Ermin Belediye Başkanı.

"Davamın tüm delillerini sunmuş bulunuyorum," diye yanıtladı Praeger.

Daha sonra moderatör, çöpçülerin Randall Adasındaki eğitim akademisinin lağvedilip edilmeyeceği konusunu gündeme getirdi; çünkü son zamanlarda öğrencilerinden pek çoğu, gürültü yapma dersini geçmeyi başaramamıştı.

“Bu konuda konuşmayacağım,” dedi Praeger, Ermin Belediye Başkanı çöp tenekelerinin nasıl tıngırdatılacağı konusunda uzun bir diskur geçtikten sonra. “Ben sadece önemli konuları konuşacağım: Çok ve iyi çalışmanın karşılığı olabilecek onurlu bir asgari ücretin saptanması, sokakların suçlulardan arındırılması, Manhattan’dan araba geçişine izin verilmemesi gibi. Ben büyük şeylerden bahsetmek istiyorum. Örneğin, tarihten, bu şehirden, nereye gittiğimizden, yıkılması gereken büyük ve küçük zorba yönetimlerden, doğduğum ve büyüdüğüm bu şehre olan sevgimden. Çöp bidonları beni ırgalamıyor. Beni köprüler, nehirler ve sokakların oluşturduğu labirentler ilgilendiriyor. Onların canlı olduğuna inanıyorum... “

“Bakın,” dedi Praeger, “bazen bırakmak, bu yarıştan çıkmak ve şehirden uzaklaşmak istiyorum. Burası zor, pek çoğumuz için çok büyük ve hemen hemen daima, anlaşılması mümkün olmayan bir yer. Ama o zaman, duruyorum; tüm tutkularımı bir yana atıyor ve şehri bir bütün olarak seyretmeye başlıyorum. Böyle yaptığımda, sonsuz bir cesaretle yürekleniyorum; çünkü o zaman şehrin ışıklarının, onu sıklıkla karanlığa boğan sisleri yaktığını görüyorum. O zaman şehir benim gözüme, nehrin kıyılarında tünemiş bir hayvan gibi görünüyor. O zaman, iklimin değişen galerilerinde sergilenen yekpare bir sanat eseri, parlak ışıklarla ve altın renkli güneşlerle dolu bir güneş sistemi modelinin zemininde duran akıl sır ermez ayrıntılarla süslü bir heykel gibi görüyorum onu. Eğer siz burada doğmuş veya buraya uzak bir yerlerden gelmişseniz veya pek uzaklarda olmayan bir yerden şehrin, tarlalar ve ormanlar üzerinden yükselişini seyretmişseniz, o zaman ne demek istediğimi bilirsiniz. Zengin veya fakir, sizler bilirsiniz ki bu şehrin yüreği, kesilmesi gereken ilk ağaca vurulan ilk baltanın sesi duyulduğunda atmaya başlamıştır. Ve o günden beri de hiç durmadan atmaya devam etmiştir; çünkü şehir, sadece duman ve ışık ve taş olmaktan çok öte, yaşayan bir varlıktır.”

“Şehir,” dedi rakibini bile etkileyen ve onu, ağzından yuvarlanan sözlerin ritmi içine sokan bir duyguyla, “hayatın kendisinden veya ışık süratli evrenin mükemmel kusursuzluğun daha az kutsal olan bir sevgi

nesnesi değildir. O canlıdır ve insan biraz sabır gösterirse anarşiye, çirkinliğe ve ateşe rağmen onun temelde adil ve temelde şefkatli olduğunu görebilir. Tanrım, ben onu seviyorum. Ben onu gerçekten seviyorum. Bağışlayın beni," dedi, gözlerini kapayarak ve başını öne eğerek. Belediye başkanı bu kış akşamında ve projektörlerin gümüşi bakışları altında, Sheep Meadow'dan Seksen Altıncı Sokak'a kadar uzanan kalabalığın sessizliğini bozmaya cesaret edemedi. Ağzı açık kalan belediye başkanı, karşısında duran rakibinin şehrin ruhunu görmekle ve ona sırılsıklam âşık olmakla seçimleri kazanacağından korkuyordu. Şehrin, Praeger'ın olağandışı önerisini kabul etmesinden ürküyordu. Ve gerçekten de onun korktuğu gibi oldu.

Praeger başını kaldırdığında, sadece şehirde yaşayanların değil, şehrin kendisinin de bunu belli ettiğini anlamıştı zaten. Bu sezgi onun tüm çevresini kaplamıştı ve bir elmas gibi parıldıyordu.

AFGANİSTAN’IN BEYAZ KÖPEĞİ

Peter Lake, zamanın iyileştirici gücünün nihayet onun deliliğini iyileştirdiğini ve diğer insanlarla birlikte artık uyum içinde yaşamayı öğrenmekte olduğunu düşünüyordu. Aslında, Five Points’te tam on iki oy verdiği adam seçimleri ezici bir şekilde kazanınca, Peter Lake kendisini siyasi ağırlığı olan birisi, bir kudret simsarı gibi görmeye başladı. Seçimden önceki gece, hâlinden fazlasıyla memnundu. Şehrin en iyi erkek giyimi takımlarını satan Fippo’dan sadece saygın değil, aynı zamanda göz alıcı bir takım elbise alarak bu yeni filizlenen gösteriş merakını tatmin etmesi hiç zor olamamıştı.

Saçını kestirip, tıraş olunca ve bıyığının da özenli bir şekilde uçlarından aldırınca, deliliğini çok güzel bir şekilde yansıtan o beyaz sakallı yuvadan, parlak, yumurta şekilli, yan bakışlı gözlerin arkasındaki yüzü meydana çıktı. O zaman, gerçekten de bir kudret simsarına veya o olmadığı takdirde bir borsa tellalına veya en azından bir gemi simsarına benzediğini fark edip çok şaşırdı.

Yüzü, savaştan bahsetmeyen bir savaş gazisine, bir aile babasına, iyi bir vatandaşa, babacan, anlayışlı, iyi müzikten ve iyi şiirden anlayan ve o türdeki tüm adamlar gibi ruhunda bir sır saklayan, hırsını çoktan bir kenara bırakmış ve kimsenin kolay kolay derinliklerine inemeyeceği senatörvari bir iş adamına benzeyecek kadar yaşlanmış ve bakım görmüştü.

En büyük şaşkınlığı ise yüzünün şefkatli olduğunu gördüğü vakit yaşamıştı. Şefkatli olacak vaktin veya fırsatın nerede eline geçtiğini merak etti. Şefkatli olmasının, kiler duvarlarından top mermisi gibi geçirildiği yakın geçmişiyle bir ilintisi olmadığını düşünüyordu. Ve şaşırmak yerine, yüreğinde yer bulan bu yeni ılımlılıktan ve onun getirebileceklerinden faydalanmaya karar verdi.

Kalacak doğru düzgün yerler buldu. The Sun’dan aldığı maaşını biriktiriyordu ve rahat yaşamasına yetecek kadar parası vardı.

Chelsea’de eski bir binada küçük bir oda tuttu. Evi, gelişmenin az olduğu durgun bir yerdeydi; öyle ki her akşam oraya dönerken kendini bir çiftliğe geri dönüyormuş gibi hissediyordu. Şöminenin etrafındaki ve tavandaki ahşap işleriyle süslemeler, 150 yıldan beri gözlerini hiç

kırpmadan aynı yerde kalmış olmanın verdiği huzuru ve sabrı yansıtıyordu. Bu da ona büyük bir iç ferahlığı veriyordu.

Peter Lake, geceleri şömineyi yakıyor ve sallanan koltuğunda sallanıp koridordaki saatin sesini dinliyordu. Bütün eski saatler gibi o da “Kuzey Dakota, Güney Dakota, Kuzey Dakota, Güney Dakota” diyordu. Neden olduğunu bilmemekle birlikte, dışarıdan geçen atların toynak seslerini duyar duymaz ağlamaya başlıyordu. Sabah erken saatlerde yatağında yatarken, işe koşan kadınların yüksek ökçeli ayakkabılarından çıkan tıkırtılı sesleri dinlerken bile, sütçü atlarının sesini duyuyor gibi oluyordu. “Belki,” diye ümit ediyordu, “bu kadarı yeterli olacak.” Kuzey Dakota, Güney Dakota diyen duvar saati, sessiz ve eski bir oda, şömine, gölgeler, arada bir geçen bir at, takım elbisesinin Kral Edward devrine özgü kesimi... Belki tam olarak hatırlayamadığı şeyleri hatırlamadığı için atfedilecekti. Belki o günler gerçekten kaybolup gitmişti ve o, ileriye veya geriye fırlatılan diğerleri gibi, sonunda boyun eğecek, uyum sağlayacak ve silik ve izah edilemeyen anıları olan sakin bir vatandaş olacaktı. Böyle düşünmek işin kolayına kaçmak gibiydi. Küçük şeylerden aldığı keyif onun tatmin ediyordu. Sadece o zarif duvar saati değil genç bir müzisyenin dairesinden tüm katları çıkarak kulağına geldiğini farz ettiği (ama aslında kendi içinden geldiğini bildiği) güzel bir piyano sesi de onu mutlu ediyordu. Neyse ki bu güzel lr müzikti ve onu sorgulamıyordu. Dinlenmesi, hayatta kalması gerekiyordu. Hayatta kalmak ne güzel bir şeydi. (Yalnız kalmak istediği için) yemeklerini The Sun’da yemiyor; garsonların, üzerine en azından on yemek adı yazılmış bir kâğıt getirdiği French Mill adlı bir restorana gidiyordu. Ne istediğini söylüyordu ve istediği de hemen herhangi bir tantana olmadan getiriliyordu. Yemekler her zaman son derece iyi ve ucuz oluyor, her zaman bir bardak meyve aromalı dağ şarabıyla birlikte geliyordu.

Her gece yemekten sonra halka açık hamamlara gidiyordu. Berber önce onu tıraş ediyor, saçlarını kırpıyordu. Sonra giysilerini bir dolaba koyuyor ve yüzlerce mermer döşeli odalardan birinde yüksek tazyikli bir duş alıyordu. Arkadan, değişmeli olarak buhar banyoları, buzlu sulara dalmalar, saunalar, jakuziler ve duşlar geliyordu. Bunlar bitince bebek bir inci gibi (içinin bile badana edilmiş ve fırçayla kazınmış olduğunu hissediyordu) yalpalayarak dışarıya çıkıyor, eve gelip bir iki saat şöminenin önünde

sallanan koltuğunda oturup sallanıyor ve sonra temiz çarşaflar üzerinde ve kocaman kuş tüyü bir yorgan altında uyumaya geçiyordu.

Uyumakta zorlanmıyordu; çünkü her gün, The Suna gidip gelirken on kilometre yol yürüyordu. Üstelik her ağır işi sıska çıraklarına yükleyen bir makine ustası değildi. Bir bağlantı levhası, bir piston veya bir silindirin yerinden kaldırılması gerektiğinde, Peter Lake de en azından diğerleri kadar gayret gösteriyor ve bir sağlık kulübünde beş saat geçirmeyi hak ediyordu.

Yaptığı egzersizler, uzun yürüyüşlerinde aldığı temiz hava, French Mill'de yediği taze sebze ve yağsız et yemekleri, günde bir küçük bardak şarap, bedenini dinlendiren banyolar, her gece yatağında bulduğu temiz çarşaflar ve ona her gün kolalı gömlekler ve temiz çoraplar temin eden Swedish Hand (yerel bir çamaşırhane) sayesinde, sağlığını ve gücünü mükemmel bir şekilde koruyabiliyordu. Ama eğer aklı mucizevi bir şekilde geri gelmiş olmasaydı, bedeninin eskisi gibi bir harabe olarak kalması işten bile değildi. Ve kendi görüşüne göre bunu, odasındaki, çayırların verdiği huzura benzeyen huzura, duvar saatinin tiktaklarına, şöminedeki ateşin yumuşak konuşmalarına, saatler boyu yaşadığı yalnızlığa ve dünyadaki tüm mezarların içinden geçtiğini gördüğü o tasviri güç rüyadan sonra kendisine olanlara borçluydu. O rüyayı unutmaya çalışıyordu; çünkü dünyadaki hiçbir şey, Chelsea'deki yeni hayatında yaşadığı dinginlik ve sükûnete, bu korkutucu gerçek kadar ters olamazdı. Bu gerçek de şuydu: O, Peter Lake, sonunda yatışıp huzur bulduğunu sanan makine ustası vatandaş; aslında ölülerin, yaşayan bir sicil memuru, onların hepsini ve her birini, tüm çokluklarına rağmen tek tek, tekrar tekrar, sayabilen bir görevliydi.

*

Peter Lake, bir akşam yalnız başına French Mill'de oturmuş, ısmarladığı küçük bifteğin, kibrit çöpü inceliğindeki kızarmış patateslerinin, salatasının ve bir bardak Brennero dağ şarabının gelmesini bekliyordu. Erkenden inen karanlık, kış gündönümünden önce olduğu ve asla daha sonra olmadığı gibi, neşeli ve hiç bir şeyleri olmayan kişiler için bile umut vadeden bir karanlıktı. Birazcık bir şeyleri olan Peter Lake için ise Hudson Sokağı boyunca uzanan ışıklar, Noel ağacı süslemelerine benziyordu.

Bir duvara yaslanarak insanların bu olağandışı soğuk Kasım rüzgârına karşı hızlı hızlı yürümelerini seyretti. Bir tipinin öncü temsilcileri olan buz kristallerinin bombardımana tuttuğu bir metro makinisti, şapkasını sıkıca tutarak yeraltındaki sıcaklığa doğru koşuyordu. Görünüşünden Upper East

Side’ın dışına pek çıkmadığı belli olan pahalı giysiler içindeki bir kadın, yüzünde acı bir ifadeyle ilerliyordu; soğuğun, üstündeki kürklerin altından sinsice içeriye girmesi nasıl bir cüretti! Kadının incileri Peter Lake’i acıyla yerinden hoplattı. Bunu not etti; çünkü aynı şey daha önce de başına gelmişti.

Gözlerini açıp da kızıl saçlı genç doktoru yatağının yanında gördüğü günden beri ilk kez, kadınları düşünmeye başladı. Bir evsiz olarak dolaşmasının bir şekilde, kadınlardan uzak durma isteğiyle ilintili olabileceği daha önce hiç aklına gelmemişti. Kimseye karşı bir bağlılığı olduğunu hatırlamıyordu ama mavi gözlü kadınlarla, en azından doğrudan göz göze gelemediğini biliyordu. Ayrıca, belirli bir yüz şekli olan genç kızlar da onda aynı etkiyi yapıyordu; Şimdi de inciler.

French Mill’in kapısı açıldı ve içeriye cam gibi olmuş kar tanelerinin girmesine izin verdikten sonra kapandı. Peter Lake ilk başta bunu rüzgârın yaptığını sanmıştı ama başını kaldırıp bakınca iki ufak yapılı adamın odanın karşı tarafındaki bir masaya doğru ilerlediklerini gördü. Bu adamların boyu bir buçuk metreden fazla değildi; ayrıca her ikisi de melon şapkalar ve arkaları kırpılmadan önce kuyruk olan pejmürde kırmızı ceketler giymişlerdi. Gözleri içe batmış, yüzleri hayvan derisi gibiydi; çıkık elmacık kemikleri ve kendilerinden iki misli büyük adamlara bile fazla gelecek kadar kocaman ağızları ve dişleri vardı. Elleri topa benzeyen şişko et yığınları gibiydi; başparmakları ise bir ağaç kurbağasının patileri gibi narin, tuhaf ve minicikti. Sesleri de aynen görüntüleri gibi küçüktü.

Kadın oduncularla veya hapishane müdireleriyle evli erkeklerin ricacı cıvıltılarına benzeyen sesleri vardı. Peter Lake onlara karşı ne sempati ne de soğukluk hissetti. Onların kim olduklarını merak bile etmedi ama yine de gözlerini onlardan alamıyordu. Sanki sohbet etmiyorlar da fesat bir komplo kuruyorlardı. Birbirlerinden gaddarca nefret ettikleri belliydi ama birbirlerine yakınmış havası veriyorlardı. Az sonra bir münakaşaya giriştiler ve bu münakaşa giderek ateşli bir hâl alınca, oturdukları yerde zıp zıp zıplamaya başladılar. Heyecanları ve öfkeleri arttıkça, o tuhaf sesleri de daha fazla çıkmaya başladı.

Melon şapkalı ve kesik kuyruklu şamatacı cücelerin oturduğu yeri işaret eden ve “La Madonna!” demek ister gibi (French Mill’deki garsonların tümü doğal olarak Branta’dan gelen İtalyanlardı) gözlerini deviren bir garson, Peter Lake’in yemeğini getirdi.

Peter Lake, o iki adamı mümkün olduğunca görmezden gelerek, yemeğini yemeğe başladı. Ama ne kadar gayret ederse etsin, münakaşada vurgulanan bazı sözleri duymaması mümkün olmuyordu.

Bifteğini keyifle yemek istiyordu ama bir an geldi ki bu konuşmalar yüzünden az daha boğuluyordu.

Adamlar şöyle konuşuyorlardı: “Bir şey bir şey bir şey bir şey, bir şey bir şey bir şey... Afganistan’ın Beyaz Köpeği... bir şey bir şey bti şey, bir şey, bir şey, bir şey daha, hiç anlaşılmayan bir şey daha.”

‘Afganistan’ın Beyaz Köpeği sözcükleri, Peter Lake’in bir balık gibi oltaya takılmasına neden olmuştu.

Daha sonra bildiği tek şey, kendini dışarıya atıp kuzey rüzgârına karşı hızla yürümeye başlamış olmasıydı. Chelsea’yi geçip şehir merkezine doğru ilerledi. ‘Afganistan’ın Beyaz Köpeği’ ne demekse, onun üzerinde büyük bir etkisi olmuştu. Yeni bulduğu dengesini yeniden kaybetmekten korktu. “Hay kahrolası!” dedi, artık kontrol edemediği bacakları onu ileriye doğru iteklerken. “Kahretsin!” Neden yürüdüğünü bile bilmiyordu ama odasına döndüğü takdirde her şeyin bozulacağını hissediyordu.

“Saati koru, saati koru, tik tak yapan saati koru,” derken buldu kendini, eski delilik günlerinde olduğu gibi. Parlak ve kalabalık alışveriş mahallelerine yaklaştığında, temizliğine ve güzel kıyafetine rağmen insanların yeniden ondan kaçınmaya özen gösterdiklerini fark etti.

“Hayır!” diye haykırdı, girdiği boş yolun lüksünden farkında olmadan yararlanarak. “Durdurun onu! Durdurun onu! Durdurun onu. Durdurun onu.. diye bağırdı. Sonra çok yumuşak bir şekilde “Durdurun onu,” dedi. Çılgınca attığı adımları durdurdu.

“Bir köpek alacağım,” dedi kendi kendine. “Beyaz bir köpek alacağım ve onu odama götüreceğim. Bana iyi bir can yoldaşı olur. Ben her zaman köpekleri sevmiştim zaten. Aslında, bunu yapmak doğru mu bilmiyorum ama yine de bir tane alacağım, beyaz bir köpek alacağım, Afganistan’ın beyaz köpeğini alacağım. Evet, tam da öyle; ben bir köpeğin özlemini çekmekteyim.” Boğazını temizledi.

“Aaaah! Evet, aynen öyle. Beyaz bir köpek.” Büyük mağazaların olduğu yere doğru yürüdü.

Kubilay Han bile bundan daha iyi bir alışveriş mahallesinin kurulmasını emredemezdi. Hangi yöne bakarsanız bakın, satın alacak bir şeyler bulabilirdiniz; çünkü her yerde her şey vardı. Hiper marketler yarım

kilometre kareye yayılıyordu, her biri yüz kat yüksekliğindeydi ve caddeler boyunca domino taşları gibi sıralanmışlardı. Şehrin yoksullara ait olan bölümünde yaşayan insanlar, nehrin öte yakasından geceye neon ışıklarını salan veya gün ışığı altında hareket etmeden dikilen kasaturalar gibi parlayan bu materyalizm tapınaklarını seyrediyor ve bunların ne olduğunu merak ediyorlardı.

Peter Lake bir köpek dükkânı buldu ve beyaz bir köpek istedi.

“Güzel bir Shar Mein ister misiniz?” diye sordu satıcı.

“Yemeğimi yedim ben,” diye yanıt verdi Peter Lake.

“Shar Mein, efendim, çok esaslı beyaz bir köpektir.”

“Ah. Pekâlâ, o zaman bir bakalım.”

Satıcı adam ortadan kayboldu ve kolunun altında bir köpekle geri döndü.

“İsa aşkına,” dedi Peter Lake, köpeğe bakarak. “Ben püsküllü süpürge istemiyorum. Bunun gözleri nerede? Bu, köpeğin ne olduğunu bile bilmeyen yaşlı bayanlar için. Bir bıçkı sehpasının üzerinden atlayamayacak bir şey getirme bana.”

“Peki, Ariadne’ye ne dersiniz o zaman?” dedi satıcı adam, kar beyazı, güzel bir Saint Bernard’ı göstererek.

“Bakın şimdi, bu güzel bir köpek,” dedi Peter Lake. Ariadne’nin yanına giderek onun kocaman kafasını okşadı. ‘İyi köpek, iyi köpek,” dedi.

“Bundan iyisi yok,” dedi satıcı adam.

“Çok güzel,” dedi Peter Lake. “Ama korkarım yeterince büyük değil”

“Yeterince büyük değil mi?”

“Hayır. Benim aklımda... büyük, beyaz bir köpek var,” diye yanıtladı.

“Destansı bir büyüklükte olmalı.”

“O zaman Ponmoy’a gitmelisiniz,” diye önerdi satıcı adam. “Büyük köpek konusunda uzman olan onlar.”

Ponmoy pek uzakta değildi ve orayı bulmak cehennemin üçüncü halkasını bulmaktan daha kolaydı. Her tarafta, çelik zincirlerini çekiştiren, dolunay gecelerindeki deliler gibi böğüren ve Roxy’deki perdeler gibi sarkan alt çenelerinden kovalar dolusu salyalar akıtan kocaman köpekler vardı. Bakıcılar bunların önüne on kiloluk biftekleri atıyor ve tüylerini çalı budama makineleriyle kırpıyorlardı.

“Büyük, beyaz bir köpek arıyorum,” dedi Peter Lake Mr. Ponmoy’un kendisine.

“Büyük mü?” dedi Mr. Ponmoy. “İşte, burada.” Müşterisine bir buçuk metre yüksekliğinde, kar beyazı bir çoban köpeğini gösterdi.

Peter Lake hayvanın etrafında birkaç kez dolandı ve başını olumsuz anlamda salladı.

“Aslında, benim aklımda daha büyük bir köpek vardı.”

“Daha büyük mü? Bu, dükkândaki en büyük köpek; yüz on kilo ağırlığı var. Bundan büyük köpek yapmıyorlar.”

“Emin misiniz? Bir nedenden dolayı, gerçekten büyük, beyaz bir köpek istediğimi hissediyorum, gerçekten büyük, beyaz bir köpek.”

“O zaman siz bir köpek istemiyorsunuz,” dedi Ponmoy. “Siz bir at istiyorsunuz!”

Peter Lake bir an için duraladı, bu hâliyle tam bir sükûnet, mutluluk, doygunluk ve gönül ferahlığı modeliydi. “Evet,” dedi. “Onu odamda tutamam ama pek uzakta olmayan bir ahır var. Ona parkta da binebilirim. Bir at...”

*

Kısa bir süre zarfında, Peter Lake’in odasındaki, daha önceleri incelenmeye değer iyi işlenmiş dişli veya rulmanlarla ilgili örnekler muhafaza ettiği kütüphane, şimdi atlarla ilgili yüzlerce cildin barınağı hâline gelmişti. Bunlar, doğal olarak, Robert S. Kahn’ın, Atın Bakımı ve Beslenmesi, Burchfeld’in, Atın Anatomisi ve Turner’ın, At Terbiyesi adlı eserleri gibi klasiklerdi. Ama kitabevlerini neredeyse mezarları gezdiği gibi baştan aşağı gezmiş ve ikincil, üçüncül ve otuz yedinci düzeyde kitap koleksiyonları da bulmuştu ama bunlar tıpkı silik hayatlar yaşayan insanlar gibi, bir tek en silik zaferleri ve Mahşer Günü nü tanıyan ve bilen kitaplardı. Bunların arasında, (tüm hayatı boyunca bir deniz hava üssünde seyis olarak çalışan) Moffet Groorn’un, Askeri Bir Seyis’in Hatıratı, Georgia Fatwood’un, Alabama Tımar Tarakları, 1760-1823 Katalogu, Sierra Leon’un, Afro-California Atlama Stilleri, Fulgura Frango’nun, Cehennem Gibi Koş, Sem Pislik! kitapları vardı. Ayrıca, parşömen üzerine basılmış, ipek ipliklerle ciltlenmiş, altın harflerle yazılmış ve fiyatı Peter Lake’in bir haftalık ücreti kadar olan, yirmi kilo ağırlığında, Büyük Beyaz Atların Resimleri adlı bir de sehpa üzeri kitabı bulmuştu. Bu sonuncusu, Peter Lake’i pek çok gece uykusuz bıraktı. Bu kitapta gördüğü hayvanlardan biriyle ne gibi bir bağlantısı olduğunu veya onu neden bulmak istediğini dilinin ucundan sökmek için, canını acıtan bir yoğunlaşmayla sayfaları

karıştırdı. Saatlerce Camargue üzerinde gemi azıya almış bir şekilde koşan veya bir İngiliz tören alanında kırmızı ve gümüş rengi takımlara bürünmüş olan bu beyaz güzelliklere baktı ve bundan gizemli bir tatmin hissetti.

Doğal olarak bu işten fazla haz almayanlar, pek çok açıdan saygın olan bu beyefendinin küçücük dairesinde bir at gibi koşarak kişnemesi nedeniyle gecenin en olmayacak saatlerinde uyanan, Peter Lake'in komşularıydı. Kendini bir at sandığı için değil, onu atlara bu kadar çok çeken şeyin ne olduğunu anlamak için böyle davranıyordu.

Koşmakta olan bir atın ön ayaklarını, bir fotoğraf karesinde göründüğü şekliyle taklit ederek, kollarını öne doğru uzatıyor ama beyaz yeleli bu yarış atlarının muhteşem dengesinin zarafetine ulaşması mümkün olmuyordu. Kitapta gemi azıya almış, dört bacağı birden yerden kesilmiş; başım, keskin bir virajı henüz dönmüş ve fren yapan bir motor ağırlığı hissetmiş gibi kaldırmış bir yarış atının da resmi vardı. Peter Lake bu fotoğrafa takılıp kaldı. Onu incelerken, atın gözlerinin içine baktı; kitabı yana ve baş aşağı çevirdi ve iş yerindeki aletlerin arasından aldığı bir pertavsızla baktı. Bu atın yerden yükselmiş bir şekilde havada süzülmesinde onu çeken bir şey vardı. Peter Lake'in yapması gereken tek şey, gözlerini kapatmaktı; çünkü o zaman kendisi de uçuyordu. Yerde olmakla, onun birkaç adım üstünde olmak arasındaki farkı küçümsememek gerekti. Bir kişinin rahat ve gevşek ayaklarıyla yere basması ve hiç çaba göstermeden yerin üzerinde yüzmesi, insan aklının almayacağı kadar uzak yerlere yolculuk etmesine eşdeğer bir şeydi.

Peter Lake, havada asılı kalan meleklerin ayakta durmayı unutup unutmadıklarını ve diğerlerinden daha yüksek amaçlar için çalışan sanatkârlara da dünyayı meleklerin gözünden gördüklerini ve bunu onların eklemlerine verdiği esneklik sayesinde başardıklarını söylemek gerekip gerekmediğini merak ediyordu. Bu tür havada asılı kalma durumuna Petipas'taki o çocuğun, avludaki taşların üzerinden fizik kanunlarının izin verebileceğinden daha pürüzsüz ve daha yavaş bir şekilde geçerek kollarına yükseldiği an tanık olmuştu. Ama bu da hayal ettiği şeylerden biri, ölülerle ilgili olan o tüyler ürpertici bilgiler gibi her şeye rağmen üzerine çöken pek çok şeyden biri olabilirdi. Kendisinin kim olduğu hakkında en ufak bir fikri yokken, bu yanılsamaları izah edebilmesi asla mümkün olamazdı. Ama atlar, hem onu birbiri ardı sıra gelen bazı şeylere doğru çeken anlatması mümkün olmayan bir gizemin parçası hem de insan doğasını ilgilendiren

bir gerçekti. Onlarla bu kadar ilgilenmesinin en makul nedeni, çekicilikleri öte dünyayla bağlantılı gibi gelmesine rağmen, bunları aynı zamanda çöp vagonlarını çekerken veya parkın içinde turist gezdirirken görmenin mümkün olmasıydı. Ve doğal olarak, çok güzel ve olağanüstü nazik oldukları için atları sevmek kolay bir şeydi. Peter Lake, neden olduğunu bilmeden beyaz atların fotoğraflarına baktı ve daha önce görüp görmediğini bile bilmediği beyaz bir ata olan sevgisi içini anlatılamaz duygularla doldurdu.

Bir süre sonra, şehirde onun yüzünü tanımayan ahır kalmamıştı.

Atlar açık arttırmayla satıldığı veya müşterilere gösterildiği vakit, Peter Lake de orada bulunuyordu. Genellikle Central Park'taki en fazla kullanılan atlı yolunun yukarısındaki bir kaya üzerinde oturuyordu. Eski delilik günlerinde olsa, bütün bunları neden yaptığını kesinlikle anlamazdı ama şimdi huzur içindeydi ve her şeyin farkında olmaya başlamıştı. Kısa bir süre içinde, arzularının nedenini anlamaktan çok, kendi davranış kalıplarından yola çıkarak özel bir at aramakta olduğunu anladı. Neden aradığını veya tam olarak neyi aradığını bilmediği için, aradığı atı bulamayacağını düşünerek ümitsizliğe kapılıyordu; ayrıca etrafta pek çok büyük ve beyaz at vardı. Ama derinlere gittikçe, görüşleri keskinleşti.

İyileştikçe ve güçlendikçe, akli melekeleri ona daha iyi hizmet etmeye başlamıştı. Öyle olmasaydı Christiana'yı da fark etmesi asla mümkün olamazdı.

Christiana fark edilmesi güç bir kişi değildi. Öyle bir kadındı ki... Ah, onun nasıl bir kadın olduğunu zaten biliyoruz. Ama tuhaftır, Peter Lake kendini bu kadınla birlikteyken diğer erkeklerin olmadığı kadar rahat hissediyordu. Bunun nedeni belki de bu kadının onu esas olarak etkileyen özelliklerin hiç birine sahip olmamasıydı.

Örneğin mavi gözlü değildi, inci takmak gibi bir âdeti yoktu ve yüzü de onun derin bir acı ve özlem duymadan bakamadığı türden bir yüz değildi. Ahıra girerken veya ahırdan çıkarken, yanından birkaç kez geçtiği için, Christiana'yı daha önceleri fark etmişti aslında. Onun Red Hooktaki şafak yoklamasında yük beygirlerini seyrettiğini görmüştü. (Bu atların çoğu çiçek arabalarını çeken ve doğum günlerinde çalışan küçük Shetland atlarıydı ama zaman zaman aralarından büyük beyaz atlar veya beyaz aygırlar bile çıkıyordu.) Özel at gösterilerinde karşılaştığında da onu tanıdığını belli

etmek üzere hafifçe eğilerek selam vermişti. Açık arttırmalarda da bir tek kendisinin ve onun, ısrarla teklif vermediğini fark etmişti.

Nihayet birbirleriyle konuştukları vakit, ortak ilgi alanlarının içinde sadece atların değil (bunun ortak bir saplantı olduğunu bilmediklerini birbirlerine söylemeye ikisi de cesaret edememişti), The Sun'ın da olduğunu öğrenerek çok şaşırmışlardı. Peter Lake ona orada makine ustalarının başı olduğunu söylemiş, o da Peter Lake'e "Siz 'Mr. Bearer olmalısınız," demişti.

"Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sormuştu Peter Lake. Bunu biliyordu çünkü kocası söylemişti ona. Kocası kimdi acaba? Kocası The Sun'ın yarım güverteli teknesini kullanan adamdı.

Aslında, kızın The Sun'la ve dolayısıyla onunla bağlantılı olarak Peter Lake ile olan ilintisi çok daha güçlüydü; çünkü Penn malikânesinde hizmetçi olarak çalışıyordu ve Jessica yollardayken veya belediye başkanlığı için adaylığını koyduğunda Praeger de Pinto'nun yerine ortalarda göründüğü vakit, Harry Penn'e o kitap okumuştu.

"Ben onu tanıyorum," dedi Peter Lake. "Ona on iki oy verdim, ayrıca kocanızı da tanıyorum. Bana bazen balık verir. Onun verdiği lüferlerden birini French Mill'e götürmüştüm ve balığı orada otlu tereyağıyla ızgarada pişirmişlerdi. Makine ustaları, balık getirsin veya getirmesin, Asbury'nin gelmesini hep dört gözle beklerler; çünkü biz makinelerden bahsederken, onun kadar dinleme sabrı gösteren başka biri yoktur. O makinelerin her birini öğrenmek ister o."

"Bugünlerde, yapacak pek işi yok," dedi Christiana. "Liman buz tuttu ve yarım güverteli tekneyi genel bakıma almak zorunda kaldı; çünkü motorla ilgili büyük sorunlar yaşıyor ve onu nasıl tamir edeceğini de bilemiyor."

"Bana neden sormadı?"

"Muhtemelen sizi rahatsız etmek istememiştir."

"Rahatsız etmek mi? Ben motorlara bayılırım. Ne zaman gemi kızağında olacağını bana söyleyin."

"Bu sıralarda, hep orada zaten."

"Yarın gider, ne yapabileceğime bir bakarım."

Peter Lake, Christiana'nın yanından sersem gibi ayrıldı; çünkü nihayet bir arkadaş edinmiş gibi görünüyordu. Bir arkadaş edinmek mutluluk demekti ve çok fazla mutluluk onu mücadelesinden vazgeçirebilirdi. Ama

Asbury’nin motorunu neden tamir etmeyecekti ki? Bunun kesinlikle bir zararı olamazdı. Motor sonuçta The Suna, aitti ve bildiği kadarıyla The Sun’ın motorlarıyla ilgilenmek onun asli görevlerinden biriydi.

ABYSMILLARD REDUX

Kasım ayının bir haftasında, dev şirketler arasındaki en güncel moda, kilise satın almak olmuştu. Craig Binky de dışarıda kalmak istemiyordu, o yüzden Upper West Side'da yarım düzine Baptist kilisesi satın aldı. Bunalımdaydı; çünkü oyunun kurallarına göre bu kadarı oldukça zayıf kalmıştı. Sonuçta, Marcel Apand'ın şehir merkezinde üç tane Episkopal kilisesi ve Astoria'da bir Yunan Ortodoks kilisesi vardı. Crawford Bees ise altmış tane sinagogu eline geçirmişti.

Praeger de Pinto kampanya sırasında onun aleyhine döndüğü için çok rencide olmuştu. Praeger seçimleri kazanınca da hüsrana uğramıştı. En azından Hudson'da demir atan gemiyle ilgili biraz bilgiyi hak ettiğini düşünüyordu ama yeni belediye başkanı ona herhangi bir şey söylemeyi reddetmiş, bu projeyi kendisinin bizzat Aralık ayında ilan edeceğini ve Craig Binky'nin de bu bilgileri diğerleriyle aynı anda öğrenebileceğini belirtmişti.

"Ama ben bir gazeteyim!" diye bağırmıştı, ağzından tükürükler saçarak. "Bunları bilmezsem nüfuzumu kaybederim. Ben sana destek verdim ve şimdi sen benden elimde ipim olmadan su kayağı yapmamı istiyorsun."

Craig Binky hiçbir şey öğrenemediğinin farkına varmadan kendini bürosunda bulmuştu. "Bu şehirde hiç şey bilmeyen," demişti Alertu ve Scroutu'ya, "bir tek ben varım." Genellikle "hiçbir şey yerine "hiç şey" derdi. "Bunu telafi edeceğim " Ondan sonra yeraltı dünyasına başvurmuş ve 100 bin dolar karşılığında, başroldeki kişinin Jackson Mead olduğunu öğrenmiş, Reverend Mootfowl ve Mr. Cecil Wooley'nin adlarını öğrenmek için ise her biri için 50şer bin dolar ödemişti. Düzenlenen pek çok sonbahar davetinden birinde, bu alışverişle ilgili dedikoduları duyan ve Craig Binky'nin herkesten daha fazla şey bildiğini sandığını tahmin eden Harry Penn, bir bakışta dedikoduların doğru olduğunu anlamıştı. Craig Binky yaptığı işten pek memnundu, oturduğu yerden çalım satıyor ve (onun tabiriyle) Cornish kaya tavuğu gibi kabarıyordu. Craig Binky (aslında köşe yazarı E. Owen Lemur için bir övgü konuşması olması gerekirken 'O beni her zaman çok sevdi. Benim büyük bir insan olduğumu düşündü. Bir gün benim.. diye başlayan) konuşmasını yaptıktan sonra, hızını alamadı ve

tekrar ayağa kalkarak “Hudson’da demir atan gemidekilerin adlarını biliyorum. Öhö, öhö!” demekten kendini alamadı. Ondan sonra yerine oturduğunda Harry Penn onun kulağına eğilerek “Jackson Mead, Reverend Mootfowl ve Mr. Cecil Wooleyi mi kastediyorsun? Craig, senin çocuklar da bunu biliyorlardı, Sol Fappiano’ya iki yüz bir dolar ödemen hiç gerekmiyordu,” dedi.

Yüzü pudra şekeri gibi bembeyaz kesilen Craig Binky “Onlar nasıl öğrenmiş peki?” diye sordu.

“The Sun’da okudular,” diye yalan attı Harry Penn. “Onlar hep The Sun okurlar. Biliyorsun sanıyordum.”

Craig Binky durumunu kurtarmak için ne gibi bir bedel ödemesi gerekiyorsa, bunu yüklenmeye ve ödemeye hazırdı; o yüzden neler olup bittiğini inciğine ciciğine kadar öğrenmeye karar verdi. Onurunu kurtarması gerekiyordu. Bir bilgisayara başvurmaya karar verdi. Gezinti arabalarından birine kar lastikleri geçirdi ve Connecticut’ın içlerine, kireçtaşından bir kayanın üzerinden huzurlu bir vadiye bakan askerî görünümlü, devasa bir binaya kadar gitti. Burası Washington’daki Ulusal Bilgisayar’ın terminallerinden biriydi, başkentteki bu silikon canavarı çoğunlukla, kimsenin anlamadığı işlerle meşguldü ama zaman zaman birkaç dakika için genel halkın da anlayabileceği şekilde çalışıyordu.

“Bu kadar mı?” diye sordu Craig Binky, kurumun müdürüne; tavana kadar elektronik mezar taşlarıyla dolu iki yüz ahır genişliğindeki bir odaya getirildiğinde.

“Bu mu?” diye bir soruyla yanıtladı müdür. “Tabii ki hayır. Burası sadece bir terminal. Biz burada kullanıcı dillerini Washington’daki büyük bilgisayarın anlayabileceği özel bir algoritmaya dönüştürüyoruz.”

“Yani Washington’daki bilgisayar bundan daha mı büyük?”

“Aslında, değil. O sadece bir ev büyüklüğündedir ama kalbi her zaman mutlak sıfır noktasında tutulur. Onun bir kum tanesi büyüklüğündeki seçkisiz erişim belleklerinden bir tanesi bile, 1990’dan kalma oda büyüklüğündeki bir modelin yeteneklerine sahiptir. O bir beyin gibidir ve terminaller de bedenin içinde dağılmış olan duyulara benzerler. Kendi beyninizi örnek olarak alın, onun büyüklüğü bir...”

“Basket topu,” dedi Alertu ve Scroutu.

“Peki, öyle olsun. Bir basket topu kadar, yani bedeninizden çok daha küçük olmasına rağmen, ondan çok daha akıllıdır.”

“Sadede gelelim,” dedi Craig Binky, sabırsızlanarak.
“Çiplerinizi getirdiniz mi?”
“Ne çipi? Ben ona sadece bir soru sormak istiyorum.”
“Sadece bir soru mu?”
“Neden olmasın?”
“Alt sınır ödemesi bir milyon dolardır.”
“Benim için fark etmez.”
“Peki, o zaman. Karar sizin. Soru nedir?”
“Jackson Mead kimdir?”
“Washington’daki ana bilgisayara girmek size tam bir milyon dolara patlayacak.”
“İsa aşkına, soruyu sorar mısın?”
Operatör terminallerden birine yaklaştı ve bir dizi kod ve emir girdi. Sonra “Jackson Mead kimdir?” diye yazdı.
Bir dakika sonra, kırmızı rubidyum ekranda şu sözcükler belirdi: “Bilmiyorum.”
“Ne demek ‘bilmiyorum’” diye haykırdı Craig Binky “Ben konuşayım onunla”
“Bir ses bağlantısı kurabiliriz.”
“Bırakın da şu lanet olası şeyle konuşayım.”
“Bunu tavsiye etmem.”
“O pisliği bağlayın bana!” diye haykırdı Craig Binky.
“Tamam, buyurun.”
“Bana bak, seni pislik,” diye başladı Craig Binky. “Sana basit bir soru sormak için bir milyon dolar ödedim ve sen yanıtı bilmediğini söylüyorsun.”
“Eee?” diye yazdı bilgisayar.
“Senin her şeyi bilmem gerekmiyor mu?”
“Üstüne bastın, ayağını kaldır.”
“Sen bir sahtekârsın. Washington’a gelip senin anandan emdiğin sütü fitil fitil burnundan getirmem gerek”
“Beni tehdit mi ediyorsun?” diye sordu bilgisayar.
“Evet,” dedi Craig Binky; yumrukları havada tepinip duruyordu.
“Seni tehdit ediyorum, çünkü sen korkağın tekisin.”
Bilgisayar biraz bekledi ve sonra “İğrençsin,” diye yazdı.

“Paranızı tahsil edin de görelim bakalım,” diye bağırdı Craig Binky, yıldırım gibi dışarıya fırlarken.

Bilgisayar, Craig Binky’nin hayli yüklü olan portfolyosundaki her bir finansal aracın tescil numaralarını topladı. O daha kapıdan bile çıkmadan kanuni dava özeti hazırlanmış, dava açılmış, karara bağlanmış, buna Craig Binky’nin hesapları eklenmiş, uygun ücretler ve cezalar kesilmiş ve davayla ilgili haber, The Ghost dışında, ülkedeki tüm gazetelere servis edilmişti.

“Şu kahrolası otomaton!” diye bağırdı Craig Binky, arabasına bindiğinde Alertu ile Scroutu’ya. “İğrenç otomon!” Jackson Mead hakkında kendisi hâlâ ‘hiç şey’ biliyordu ama başkaları her şeyi biliyordu. Her geçen gün, gazetelerde ve başka yerlerde Praeger de Pintonun 1 Aralıkta yapacağı açıklamanın ayrıntıları açıklanıyordu.

Craig Binky için bu son derece can sıkıcıydı. Onun haberi yoktu ama Abysmillard’ın bile bundan haberi vardı.

Abysmillard mı? Evet, Abysmillard.

Yaradan’ın yarattığı tüm yaratıklar içinde, en dipsiz olanı Abysmillard idi. Henüz bir bebekken bile küf kokulu ve tatsızdı; büyüdükçe saklı olan dipsizlikleri de çiçek vermeye başlamıştı. Baymanlar onu bırakmamışlardı (bugüne kadar dışarıya attıkları tek kişi Peter Lake’ti, çünkü o tam anlamıyla onlardan biri değildi) ama gizliden gizliye, bazen de alenen, hep hızlı ve etkili bir şeyin onun hesabını göreceğini ummuşlardı: bir Kızılderili baskınına uğraması, kokuşmuş bir kum midyesi yemesi veya karadan uzakta ve bataklık kanosunun içindeyken ani çıkan bir fırtınaya tutulması gibi.

Doğum sırasında annesini korkutarak kadının ölmesine neden olmuştu. Hiçbir Bayman kadını onu emzirmeyi kabul etmeyince, kör bir keçiyle birlikte sazdan bir barakanın içine konmuştu. Homurdanmanın ve geğirmenin ötesinde konuşmayı öğrenememişti ama çok içki içmiş bir senatör gibi uzun solukluydu. Baymanlar kederliyken, Abysmillard genellikle neşeli bir cinnete kapılır; onlar neşelendiğinde ise küsüp somurturdu. Bir gözü sağa, diğer gözü sola ve tavana bakardı. İyice gözlemlemek istediği bir şey olduğunda, derimsi ve pütürlü kafasını sallamaya başlardı. Böyle yaparken pek çok ihtiyarı ve çocuğu yere yıkmış, en güçlü adamları kendinden geçirmiş ve önemli sayıda istiridye çorbasının çöpe atılmasına neden olmuş.

Baymanlar banyodan çıkmamalarıyla ünlü değillerdi. Ve banyo yapmama konusunda Abysmillard hepsinin şampiyonuydu. Kendi arazisinde kendi barakasının olmasını isterdi ve bunu canlı yılan balığı yemekten hoşlanan kişiler için isterdi. Bununla birlikte, kızlara karşı da günahkârca güçlü bir şehvet duygusu içindeydi ve herkesi şaşırtan canavarca kırıştırmalarıyla çok sorun yaratıyordu.

Dişleri, yurtdışı sefer ordularının ücra kamplarında görülen ve dünyanın daha parlak ve daha sempatik yerlerinin yönünü gösteren trafik levhalarına benziyordu. Bunlar her yönü gösteriyorlardı.

Bütün bedeninde çıbanlar vardı ve bunlar keçe gibi ve bol gübreli saçlarının arasından bile görünüyordu. Hatta arada bir bunların içinden canlı bir takım yaratıklar da çıkıyordu. Dünyanın en yalnız adamı olmalıydı: kendi varlığına bile tahammül edemeyen bir kişiydi. Genellikle gölgelerin arasında dörtnala giderken, kollarını sağa sola sallarken, bağırırken, bedenini saran ve ona işkence eden o korkunç kabuğu düşürmeye çalışırken görülüyordu. Bu çarpıklığının, iri cüssesinin ve sağlıksız yaşam tarzmın onu hızla mezara götüreceği zannediliyordu ama Baymanlar, diğerlerinin tamamı ölüp giderken, onun hayatta kalmasına hayret ediyorlardı. Onun yaşamasını gerektirecek hiç bir şey olmadığını düşünüyorlardı; ancak yanılıyorlardı. Abysmillard kelebekleri seviyor ve içten içe, kendisinin de bir tırtıl gibi bu canavarca görüntüsünden kurtulup herkesin sevdiği parlak ve narin bir yaratık hâline geleceğine inanıyordu. Yıllar geçtikçe, o da kendi kabuğundan kurtulmayı bekledi ve bu, hayatının tek amacı ve en güçlü beklentisi hâline geldi. Bu inancı ona öylesine bir güç vermişti ki vaktinin çok ötesinde yaşamış ve çok uzun ömürlü olmakla ünlü olan bu insanlar arasında bile, tüyler ürperten yaşlı bir adam hâline gelmişti.

Üçüncü bin yıldan hemen önceki kış aylarında, bataklıklardaki tek kişi olarak o kalmış ve on yıllar boyu yalnız yaşamıştı. Bir bakıma, bu bir şanstı çünkü orada olmadıkları için Baymanlar dünyalarına neler olduğunu göremiyorlardı ve geride kalan tek kişi de tüm hayatı boyunca, başına gelebilecek bilumum ıstırapla baş etmek ve sadece uzak ve geleceğe ümitle bakmak üzere eğitilmişti.

Zor zamanlar, refah ve savaş, kısacası tarih, limanın gelişmesini ve Baymanların tümüyle bel bağladıkları bataklıkların geriye gitmesine neden olmuştu. Büyük canlılıkların yaşandığı zamanlarda, fabrikalar ve liman,

sazlık ve çamurlu bölgelere doğru ilerlemiş ve yaşayan zemini kayalık kadar verimsiz bir yer hâline getirmişti.

Depresyon dönemlerinde, bayındırlık hizmetlerinde çalışan işçiler, kara ile su arasındaki boşlukları doldurmak için gelmişlerdi: Çünkü oralara yürüyerek veya tekneyle gitmek mümkün değildi. Buraları, organize olmuş toplumların düşmanı olarak görülüyordu.

Savaş zamanında ise kara, gemi tersaneleri, yük terminalleri ve malzeme depolan yapılmak üzere kullanılmıştı. Pulaski Asma Yolu başta olmak üzere, yeni yollar birer ok ve mızrak gibi bataklığın tam kalbinden geçiyor, sürat tekneleri ve helikopterler ise onun derinliklerine ve dinginliğine kastediyordu. Sular zehirlenmiş, yağ ve kir topaklarıyla dolmuştu. Onlarca rafineri ve kimyasal çalışmalar nefes almayı bir cesaret işi hâline getirmişti. Bulut duvar başka bir mahalleye göç etmişti. Ama arada sırada içeriye dalmasına ve aklı karışık bir zavallıyı aşağıya atmasına veya kaçarken peşinden sürüklemesine rağmen, açık denizleri daha çok tercih ediyor gibiydi.

Baymanların bazılarına bataklığın kenarlarında polisler ateş açmış, bazıları devasa gemiler tarafından ezilmiş ve bazıları da kanallar boyunca hızla seyreden, içlerinden bangır bangır müzik sesleri gelen ve güverteleri güneş yağı sürerek güneşlenen insanlarla dolu yolcu gemilerinin altında kalmışlardı. Yüzyıl ilerledikçe ve rafinerilerin üretimi arttırmasıyla, tuhaf şekilli çocuklar dünyaya gelmeye başladı ama Abysmillard’ın aksine bunların çoğunun hayatta kalma becerileri yoktu. Sonuçta, bir tek Humpstone John, Abysmillard ve daha genç olan Boojian adlı bir adam geride kalmıştı.

Humpstone John bataklık hummasından ölmüş, Boojian ise buzun çok kenarına kadar gitme cüretini gösterdiği için soğuk kış denizinin içine sürüklenmişti.

Abysmillard, evinden geri kalan yıkıntının içinde yaşamına devam etmeye çalışmış ama ördek ve kürklü havyan avcıları depo veya pusu yeri olarak kullanma ümidiyle oraya göz koymuşlardı.

Evin sahibiyle karşı karşıya geldikleri zaman, bu adamların tek yaptıkları şey, korku ve iğrenmenin verdiği tepkiyle, karanlıkta yatan ve onlara geçmişin dayanılmaz, bomboş gözleriyle bakan bu yaratığı tedavi etmek ve onun içindeki şeytanı çıkarmak için ateş etmek oluyordu. Onu ıskalıyorlardı ama orada burada sayısız delikler açmışlardı. Günün birinde

hedeflerini tutturacakları korkusuyla, Abysmillard toprağın altında, önceleri misk farelerinin yuvası olan ama farelerin çevredeki suyun aşırı yağlanması nedeniyle terk ettiği yumuşak ve rutubetli bir deliğe saklanmıştı. Burası bir mezar ama dışarıya çıkışı olan bir mezar gibiydi.

Her birkaç günde bir, karanlıkta yiyecek aramaya çıkıyordu.

Yediği şeyler saz kökleri, sümüklü böcekler, hâlâ örebildiği ağlarla yakaladığı minik karabataklar ve bulabildiği takdirde birkaç kum midyesi idi. Şanslı ise kazara denizin üzerinde yüzen yağ tabakalarına takılmış bir somon veya tirsi balığı karşısına çıkıyor veya yere inmeye cüret eden bir göçebe kuş yakalıyordu. Yediği her şey bir garajda yetiştirilmiş gibiydi ama fazla yemediği için risk altında değildi.

Hayatının büyük bir bölümünde hep iri yapılı olmuştu; boyu iki metreden fazlaydı ve yüz elli kilo ağırlığındaydı. Üçüncü bin yıldan az önce ise sadece bir buçuk metre boyunda ve eski kilosunun üçte biri kadar kalmıştı. Yirmi yıl kadar, belki de daha uzun bir süre toprağın altındaki yuvasında ağır ağır nefes alarak ve ateşli bir hasta gibi boş gözlerle karşıya bakarak yaşarken, bir yandan da değişmişti. Değişiklik öyle ağır bir şekilde olmuştu ki hiç anlamamıştı bile ama etlerinin değiştiğini hissediyordu.

Dişleri de artık oraya buraya değil, sadece buraya bakacak şekilde yavaş yavaş aynı hizaya gelmiş ve gözleri de aynı noktaya bakmaya başlamıştı. Aynı anda iki farklı yere bakmak zorunda olmamak ne büyük bir nimetti! Artık bir derinlik hissine sahip olduğu için, kendini düz ve yassı resimlere değil, dünyaya aitmiş gibi hissediyordu. Bedeni, kendi kendini yiyordu ama bunu yaparken daha ilk baştan en kötü yerlerden başlamak gibi takdir edilecek bir disiplin örneği göstermişti. İlk önce sivilceleri, çıbanları, guatrı ve bedenindeki mantarımsı oluşumlar kaybolmuştu. Saçları artık keçe gibi değildi. Terebentin ve gaz yağıyla dolu (bu tüm haşereleri öldüren bir şeydi) bir drenaj kuyusunun içine düşüp boğulmaktan zor kurtulduğu günden beri keçelenmiyordu da. İlk kez bu şekilde tamamen kuru temizlemeden geçen giysileri, Bayman kadınlarının onları sahil koyunu ve pekari domuzu yününden dokudukları ilk günkü kadar yumuşak ve kabarık olmuştu.

Abysmillard artık sadece, yavaş yavaş açlıktan ölmek üzere olduğunu, mevsimlerin geçtiğini ve hâlâ hayatta olduğunun hissedebiliyordu. Ona sonsuz gibi gelen süreler boyunca, hayvanlar gibi hareketsiz durabiliyordu. Işığa bakmaktan ve rüzgârı dinlemekten fazla bir şey yapamıyordu. Kış gelince, yuvasının çıkış yerinin hemen ötesine düşen kar tanelerini

görebiliyordu. Güneş bazen yeterince aşağıya inip, yeraltını ısıtmaya başlıyor ve bir avcının el feneri gibi ışık vererek gözlerini kör ediyordu. Yuvanın üst taraflarında zaman zaman öfkeyle coşan tipilerin ağıtları ve sarsıntıları onu eğlendiriyordu.

Alçaktan uçan bir uçak bataklığın üzerinden bir gürültüyle geçtiğinde de bir meleğin onu almaya geldiğini sanıyordu.

Her geçen gün biraz daha erimesi ve ufalması, bir ip gibi incelene kadar sürebilirdi. O vakit havaya yem olabilir veya rüzgâr onu alıp Polinezya'ya kadar uçurabilirdi. Ama yaşadığı yerden çıkmaya mecbur bırakılmıştı.

Baymanların kadim yangın rüyalarında son günler, zor olmakla birlikte korkulmaması gereken günlerdi. On Üçüncü Şarkıda, son günün geldiğini kesin olarak gösteren işaret, "Somut bir gökkuşağı buzdan çıkar, beyaz perdeyi aşırır ve oluşturduğu kavisin yürek gibi atan ışıkları üzerinde binlerce gülümseyen basamak belirir," şeklinde anlatılıyordu. İşçiler bataklığın tüm çevresinde geceleri bile çalışırken, Abysmillard bu gökkuşağının sütunlarını ve temellerini görebiliyordu. Şantiyeler devasa yapı iskeleleriyle ve örtülerle dolu olmasına rağmen, bunlar sıklıkla yanıyor gibi parlıyorlar ve rüzgârda çırpınan değişik renklerdeki branda bezlerinin üzerini aydınlatıyorlardı. On Üçüncü Şarkıyı bildiği için Abysmillard, bu sütunların kirişlerle bir araya gelerek tek bir muhteşem yay oluşturacağından şüpheleniyordu. Bunu sessiz ve sakin bir şekilde bekleyebilirdi ama buz öyle kalındı ki artık yiyecek bulamıyordu. Tahta keseriyle, hatta kılıcıyla bile (bir kılıcın böyle süfli bir iş nedeniyle lekelenmesi çok enderdi) buzun üzerinde bir delik açmaya çalışmıştı. Bugüne kadar böyle mükemmel bir ayna görmemişti ve delik açmaya uğraştığı en son kez, suyun altındaki çalışmayı görmüştü; suyun yüzeyindeki ışık, aşağıdaki donmuş dünyada görünen çok renkli sokaklar ve caddelerin yanında solda sıfır kalıyordu. Örülmüş kirişler fişek barutu gibi alev alıyor ve aletlerini bir kör gibi el yordamıyla aradığı sırada Abysmillard'ın gözlerini önünde bir yarım saat kadar kalıyordu.

Tek ümidi, buzun denizle birleştiği köşesine gidebilmekti. Orada kıyıya vurmuş olan bir balık bulabilir veya karaya yakın yerlere göre daha ince olan buzda bir delik açabilirdi. Uzunca bir süre önce, liman donduğunda ve binlerce Bayman düzinelerle köylerde yaşamaktayken, denize açılmışlar ve pek çok adamlarını kaybetmişlerdi.

İki buçuk metreye kadar yükselen dalgaların bazen buzun üzerine devasa bir dil gibi saldırdığını ve balıkçıları buz gibi denize çektiğini de hatırlıyordu. Bu insanlar jilet gibi keskin ondüleli buz parçaları arasında yok olmuş ve öylesine parça parça olmuşlardı ki arkadaşları onların ortadan kaybolduğu noktaya ulaştıklarında görebildikleri tek şey, üzerinde durdukları şeffaf zeminin alt tarafında pürüzsüz bir çiçek gibi açan parlak ve kırmızı leke olmuştu.

Oraya gece yalnız başına gitmek çok tehlikeliydi; çünkü kırık sırtların üzerinden ilerlemek güç olacaktı ve rüzgâr kuvvetli esiyordu. Ayrıca, okyanusun donmuş yüzeyine kilometreler boyu sürtünerek ilerleyen gelgit dalgaları geliyordu. Karanlıkta bunları fark ederek kaçınma şansı çok azdı. Ancak denize ulaşabilmesi de mümkün değildi; çünkü sıfırın altındaki rüzgâra karşı yirmi beş kilometrelik bir yürüyüş, onun kadar narin yapılı biri için kolay bir iş değildi. Yine de tüm Baymanlar gibi, o da tehlikenin çekimine kapıldı ve ayın yolu aydınlattığı ve ayazın, elinde buzdan bir kılıç tutan bir melek olduğu bir gece yola çıktı. Kendisi sadece kısmen farkında olsa da nihayet kendini toparlamıştı. Zarif biçimde hareket ediyordu, gözleri müşfik ve zeki olmuştu, uzun beyaz saçları bir kabile reisinin saçları gibi uçuşuyordu ve şimdi, bütün hayatı boyunca dışlandığı güçlü ve gelişen topluluklara girmeye hazırdı. Ama hiç kimse kalmamıştı! Sona ulaşmayı başarmışsa da buraya kadar kimse onu kucaklamadan gelmişti. Kendisi gibi başkalarının da olduğunu sanıyordu, belki tonlarcası. Ve bu kadar insanın böyle bir yalnızlığa katlandıktan sonra, nihai bir ödüle de ulaşmamasının adil olmayacağını hayal ediyordu. Bu ona, buzdaki son yürüyüşü için cesaret veriyordu.

İnsanlar böylesine büyük ve bu kadar (öyle sanıyorlardı) emsalsiz bir kışın aniden çöküşü karşısında heyecan duyuyorlardı. Soğuk havadan ve kardan korkanlar hatta nefret edenler bile gümüş rengi kutup geceleri tarafından çabucak baştan çıkarılmışlardı ve onlar da kızak kaymalardan, ateş çevresinde bir araya gelmelerden ve yıldızlar altındaki akşamlardan oluşan ortaçağ gösterisine katıldılar.

Kışın, arada bir Noel'in ayaklarının dibine bıraktığı o neşeli felç durumu nihayet gitmemek üzere gelmişti. Kat kat elbiseler, bedeni birçok yıldan beri olduğundan daha esrarlı ve çekici kılıyordu; belirli bir asalet oluşmuştu ve koşullara karşı yapılan mücadele herkesi, insanlığın temel

vasıflarından birinin her zaman narinlik olduğunu ve her zaman da öyle olacağını anlayacak kadar ufaltmıştı.

Kendinden geçmiş vatandaşlar pek fazla bir yere gitmiyor veya her zaman yaptıkları kadar çok çalışmıyorlardı; fakat şimdiye kadar yaşadıklarından çok daha iyi yaşıyorlardı.

En sevilen eğlencelerden biri, donmuş nehirlerden aşağı limana kadar patenle kaymaktı. Yüksek rüzgârlar buzun yüzeyini kardan temizliyor ve süpürdüğü karı, Hudson'un, East River'ın kenarlarına ve körfezin kıyılarına çok katlı kale duvarları gibi yığıyordu. Bunların içinde, Roma yeraltı mezarları gibi restoran, otel, dükkân ve han olarak hizmet veren doğaçlama yoluyla yapılmış kar odalarına açılan, yüz bin geçit ve tünel bulunuyordu. Bu isimsiz yerlerin resmiyetten uzak havası ve çeşitliliği, şehirdeki alışılmış mağazalardan çok daha çekici geliyordu ve New Yorklular Manhattan'ın bölündüğü karelerden ve dikdörtgenlerden kaçabilmek ve kıvrım kıvrım kar şehirlerine ulaşabilmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlardı. Hilaller, daireler, kısmen eğimli yürüyüş yollarıyla yarı karanlık galeriler ve birbirine bağlı salonlara, mağaralara ve gizli yerlere açılan odalar dik açı üzerine yetiştirilmiş olanları özgürleştirmek ve sevindirmek için çok işe yarıyordu. Patenciler bir yerden bir yere kayıyor, zaman kavramım yitirip günlerce, kar yığınları altındaki şehirlerde kaybolup gidiyorlardı. Herkes bütün ailesiyle kar odalarında uyumak, minik şişler üzerinde kızartılan ederden yemek ve buz yarışlarına katılmak için oraya gidiyorlardı. Ancak sonunda günlerdir oralarda olduklarını ve bütün randevularını kaçırdıklarının farkına varabiliyorlardı. Fakat çoğu kez buluşmaları gereken kişi de bunu unutmuş ve genellikle de buzun üzerinde oluyorlardı. Ancak büyük kar kütleleri ve uzun donmuş nehirler, sadece limana ulaşmak için bir araçtı ve liman şimdi, gündüzleri bir araya toplanmış orduları barındıran bir ova ve geceleri bir festival ve yıldızları seyretmek için bir gözlemevi hâline gelmişti. Buzun üzerine, kar saraylarıyla rekabet eden binlerce çadır kurulmuştu.

Eğer insan hile yapmadan sıraların arasında dolaşırsa, patenciler, tacirler, rengârenk giyinmiş hokey oyuncuları, yarışçılar ve bu çadır şehrin her tarafına rastgele serpiştirilmiş büyük meydanlardaki turnuvalara katılmaya giden curling oyuncuları ile dolu çıkmaz sokaklar ve bulvarlar labirenti içinde, kolaylıkla kaybolabilirdi.

Sayısız ocak ve kazanda ıstakozlar haşlanıyor veya buharda pişiyor ve düzinelerle yumurta bacaksız dazlakların isterik dansını yapar gibi titriyordu. Kızartma etler, sıcak içecekler ve buzun üzerine yapılmış tuğla fırınlarda pişirilen nefis kokulu meyveli kekler, her yerde ve ucuzdu. Paten hokkabazları, jonglörler, akrobatlar, müzik öğrencileri ve dans eden domuzlar daha yoğun olan yol ağızlarında gösteri yapıyorlardı. Çocuklar patenleri üzerinde süpersonik böcekler gibi oradan oraya vızıldıyorlar, kalabalıkların içinden veya üstü mallarla veya yiyeceklerle dolu masaların altından geçiyorlardı. İçlerinde en hızlı ve en cesur olanlar, dokuz yaşındaki oğlanlardı. Elastik bantlar kadar zayıftılar ve hiçbir tehlike tanımıyor, sadece ağızlarına meyve pastaları dolduracak kadar yerlerinde duruyorlardı. Ondan sonra saatte yüz basarak fırlayıp gidiyorlar; eğiliyorlar, aniden hızlanıyorlar ve sürekli olarak herkesin yollarından çekilmesi için tiz sesler çıkartıyorlardı. Güvercinler, muonlar veya tılsımlı kuarklar kadar hızlı, her zaman her yerde, katışıksız ve sınırsız enerji sahibiydiler.

Geceleri ateşler saat dokuza kadar yanıyor; sonra söndürülüp, astronomik gözlemlerine müdahale etmemesi için ızgaraların altına konuyordu. Gece yarısından epey sonraya kadar garip bir sıcaklık kalıntısı devam ediyor, gökyüzünün yoğun biçimde incelenmesine olanak veriyordu. Girişimciler, insanların sırtüstü yatıp gök küreye daldıkları zaman kullanmaları için kalın minderler ve yorganlar kiralıyorlardı. New York sakinleri bir yüzyıl boyunca yıldızları pek fark etmemişlerdi ama şimdi gökyüzü, akıllarını başlarından alıyordu.

Sadece astronomlar değil, çeşitli astrologlar, şarlatanlar ve sivri şapkalı ve pullu çizmeli hekim bozuntuları da küçük bir ücret karşılığında Ülker, Sextans, Rigel, Kent, Tavus, Gacrux, Argo Navis, İkizlerevi, Bellatrix ve Atria hakkında konuşuyorlardı. Yıldızlarla ilgili ufak kitaplar pek çok insanın arka cebinden sarkıyordu. Teleskoplar ve tripodlar bir üçayaklı ağaç ormanı gibi yayılıyor ve halk, uzun zamandır ilk defa, herkesin sevebileceği ve yokluğunu çekmeyeceği bir şeyin mevcut olduğunun farkına varıyordu. Şayet bu böyle devam etseydi, şehir çok ilerilere gidebilirdi. Ama her gece bu hayranlık o kadar vahşi ve soğuk bir rüzgârla dengeleniyordu ki çadırlar yıkılıyor; buzun üstü tamamen terk ediliyor ve sabah oldu mu geride sadece kutu gibi fırınlar kalıyordu. Rüzgâr onları da yerinden oynatıyor, curling taşları gibi birbirine çarpıyordu.

Günler kısaldıkça ve gerçek kış bütün çetinliğini o efsunlu kışın üzerine yığdıkça, ortam daha az konuksever oluyor ve astronomik gözlem saatleri düzenli biçimde azalıyordu.

Peter Lake, bir gün sabah erkenden, yarım güverteli teknenin onaranında Asbury'ye yardım etmek için The Sun'ın Whitehall'daki gemi kızağına gitti. Güneşin henüz doğmuş olmasına ve her şeyi taze ve dinamik bir ışıkla aydınlatmasına rağmen hava hâlâ çok soğuktu ve ancak zar zor konuşabiliyorlardı. Eski bir varilin içinde bir ateş yaktılar; her beş-on dakikada bir tekneden inip ellerini ısıtıyorlardı.

Çelik ile çalıştıkları ve sık sık buna dokunmaları gerektiği için parmakları soğuktan çabucak hissizleşiyordu. Peter Lake ve Asbury, ateşin yanına çömelip, bir zamanlar o kadar yoğun olan limanın üzerindeki, terk edilmiş buzdan ovaya baktılar.

Bir gece önce orada yüz bin kişi toplanmıştı ama sabah etrafta tek bir kişi bile yoktu. Bütün çadırlar toplanmış, herkes ya kar şehrine veya şehrin kendisine çekilmişti. Buzun üstü yol işareti gibi duran bir kaç tuğla fırın veya yere çakılmış kazıklar dışında bomboştu. Güneş, Brooklyn Heights'taki evlerin tepesinden yükselince, liman mavi ve beyaza dönüştü; güneş ışığı buzun üzerindeki soğuk havayı uyandırınca, muazzam bir rüzgâr ortaya çıktı.

Yaktıkları ateş birden parladı. Gözlerini rüzgârdan korumak için başlarını eğdiler. Yanlarından havada uçuşan kâğıt parçaları geçiyor ve çöp artıkları (teneke kutular, minik odun parçacıkları, sopalar, çadır direkleri) buzun üzerinde hokey topları gibi kayarak, buz şehirlerinin duvarlarına saplanıyordu. Hasta filler kadar ağır hareket eden hantal tuğla fırınlar dışında buzun üstünü her şeyden temizleyen bu rüzgârdı.

Asbury, "O da ne?" diye sordu, buzun üzerinde kayan torba gibi bir şeyi işaret ederek. Hareket ediş şekline bakılacak olursa, bu oldukça ağır bir şeydi. Bazen rüzgâr döndürünceye kadar buzdaki bir çıkıntıya tıkılıp kalıyordu. Sonra tekrar önce ağır ağır kaymaya başlıyor ve sonra gittikçe hızlanıyordu. Ve durduğunda da ilk başladığı zamanki gibi yavaş yavaş duruyordu. Havada uçuşan daha hafif nesnelerden farklı olarak, bilinçli bir zarafetle hareket ediyor gibiydi. Ancak ağır çekim film gibi hâlsiz hâlsiz sağa sola sallanan kollarını gördükleri zaman, bunun bir adam olduğunun farkına vardılar.

Kuşkusuz kaskatı donmuş olmalıydı; fakat sürekli hareket etmek kollarını oynak tutmuştu. Bunlar bedeninin yanında, bir gülden kopan yapraklar gibi narin bir şekilde sallanıyordu. Buzun üzerinde koşarak onu yakaladılar ve sırtüstü çevirdiler.

Kasılmış ve hareketsiz, kırağı ve karla kaplı bir Noel Baba yüzü, el örgüsü paçavralar, yünler ve pöstekiden bir kütlenin içinden onları selamladı.

Peter Lake bir an için tereddüt etti. Neredeyse fırsatı kaçırıyordu. Fakat bir dizinin üzerine çömelerek bedeni beline kadar buzun üzerinden kaldırdı ve kollarından tuttu. “Abysmillard,” diye fısıldadı, Baymanların limanın efendileri olduğu dönemin güçlü anısına kapılarak aniden bir yüzyıl geriye gitti. Abysmillard’ın yüzü kırağı ile kaplı olmasına rağmen, Peter Lake’e sadece yazı hatırlatıyordu. Şimdi, sonsuz sığlıkların içinde bir kano yüzdürdüğü ve tereyağı rengindeki kum tepelerinin üzerinden çekip geçirmek için suya atladığı zamanı hatırladı. Şehrin kendisi, sis ve sıcak dalgalarının arkasında neredeyse kaybolmuş vaziyette ve çok uzaklardaydı. Çocukken, şehre alıcı gözle bakması hiç gerekmemişti; fakat onun orada olduğunu her zaman bilmişti. Belleğinde, döküntü giysiler içinde sazlıkların dünyasında kayan mutlu bir çocuk gördü; orada her zaman yaz vardı. Anımsayışının gücü ve kesinliği, o zamanı geride bırakmış olmasına rağmen, anılarının zihninde bir film gibi yeniden oynadığını göstermekteydi.

*

“Onu tanıyor musun?” diye sordu Asbury. “Nereden çıktı geldi?”

Özellikle o donmuş ve yamru yumru hâliyle, Abysmillard modern bir insana pek benzemiyordu.

“Oradan,” diye yanıtladı Peter Lake, bir zamanlar Bayonne Bataklığı olan yere bakarak. “Orada insanlar yaşardı, Kızılderililer gibi. Midyeleri, istiridyeleri, deniztarakları, ıstakozları, balıkları, av kuşları, tuzlu su domuzları, böğürtlenleri, turba kömürü ve kıyıya vuran odunları vardı. Fakat bu çok uzun bir zaman önceydi ve artık her şey değişti. Şimdi bataklıklar cehennem gibi oldu.”

“O en sonuncusu olmalı,” dedi Asbury, Abysmillard’ın vahşi ve yabancı yüzü cesaretini kırmıştı.

“Hayır,” dedi Peter Lake. “En sonuncusu benim.”

EX MACHINA*

Belki Kıyamet Günü hakkındaki içgüdüsel bilginin bu kadar yaygın olması, ölüme uzanan bir hayatın, bir noktada yargılanacak olan tarih için kusursuz bir simge olmasındandır: her ikisi de aynı güçlü ışık tarafından durdurulur, soyulur ve aydınlatılır. Veya belki bu, insanın yaşamında, 'muhteşemdi' diyebileceği bir veya iki an uğruna düşe kalka yılların içinden geçmesi nedeniyle böyledir. Böyle anlar savaş meydanında, bir katedralde, bir dağın zirvesinde veya denizdeki fırtına sırasında olabilirse de daha sıklıkla bir yatağın kenarında, kumsalda, küflü mahkemelerde veya uğursuz yaz öğleden sonraları güneşin kızdırdığı şose yollarda araba sürerken yaşanır: zira modern çağın kaleleri çok ufak odalara bölünmüştür. Bu odalar, yine de çoğu kez büyük insan kalabalıklarıyla doludur; Çünkü tarih, kitlelerden hoşlanır. Ve tarihin azameti en fazla, bir ordunun bütün askerleri bir alanda toplandığı, bir katedral tavana kadar tıkış tıkış dolduğu veya sis kalktığı zaman, istila donanması gemilerinin yalnız başlarına değil de nefes kesen bir armada içinde olduklarını gördüklerinde belli olur.

Praeger de Pinto, şehrin manyetik ve yansımalı sokaklarında yürürken, pek çok kez gri kanyonların arasından, kopmuş bir kablo gibi gürüldeyerek geçen bir enerji kırbacının başıboş bıraktığı aşırı ışıktan çok etkilenirdi.

---

*Çevirenin Notu: Bir roman ya da tiyatro oyununda hiç beklenmedik şekilde ortaya çıkan olay veya kahraman ve bunlarla birlikte gelişen imkânsız olaylar.***

Ve bazen şehir titreyip sallanarak kendine döndüğünde; ruhunun, yukarılardaki görünmez sokakların üstünde ve arasındaki zaman ötesi koridorlardan, bütün şekilleri bir arada tutan kör edici sürtünmelerle geçtiğini hissederdi. Feribotun boğuk düdüğü, onun o ilkel kükremesi, dantelsi ve baştan çıkartıcı sisin içinden, çok daha farklı koridorlar da açıyordu ona. Bu olaylar göreve başlayışı için mükemmel birer hazırlıktı; istediğini elde etmiş ama aynı zamanda kendini de kaybetmişti. Tören, daha çok bir infaza benziyordu ama onu öldürmediler. Ancak artık normal hayattan alınmıştı ve bundan böyle hep ayrı bir yerde yaşayacaktı. Ona daha dost gelen önceki dönemlerde, onun için belediye başkam herhangi

biriydi ama şimdi ağır sorumluluk altına girmişti ve gençliği uçup gidiyordu. Geleneksel usullüleri bilmezlikten gelmeyi tercih eden, maviliklere yükselip, sabahki gökyüzünü ışıldayan hücreler hâlinde çatlatan buz kaplı yapraksız dallar arasından yollarını ihtiyatla bulan güvercinler gibiydi.

Ermin Belediye Başkanı dışarı çıktı. Ermin kaftan, fırfırlı yaka, ermin kep, ermin atkı ve ermin kulaklıklar içindeydi. Mor, beyaz ve siyah kürk kitlesinin içinden gözlerini kısıp baktı. Efemine ve mermi şoku geçirmiş bir kunduza benziyordu. Platformun üzerine çıkıp yeni seçilen belediye başkanın yanına giderek üzgün üzgün durdu.

Belediye başkanını selamlamak için dönen Praeger, kendisine doğru kayan kürklü şeyin gerisinde, podyumda oturan bir dizi patron gördü. Onların gerisinde bir dizi patron daha vardı ve bu şekilde patronların sıraları ta gerideki City Hall'un krem rengi duvarlarına kadar gidiyor ve podyum orada sona eriyordu. Neden bunların hepsi, istisnasız bir seksen boyunda ve yüz kilo ağırlığında, kırmızı burunlu, kırmızı yanaklı, etli suratları uçuşan beyaz ve gümüşi saçlarla taçlanmış siyasi patronlardı? Ya böyleydiler ya da kısa, zayıf, ince bıyıklı, boğuk sesli ve güneş gözlükleri daimî olarak yüzlerine iliştirilmiş yaratıklardı. Büyük, şişman ve kırmızı olanların boyunları yoktu; küçük ince olanlar daima hafifçe aksıyorlardı.

"Kuşkusuz," diye düşündü Praeger, "bu ilahı bir planın parçası."

Patronların desteği olmadan seçilmiş olan ilk belediye başkanıydı; şimdi onlar ve şehirdeki tüm önemli kişiler, Praeger'i dinlemek için toplanmışlardı. Ondan ne beklemek gerektiğini bilmiyorlardı. Kışın cazibesi hakkında konuşabilir, televizyonun kötülüklerini şiddetle eleştirebilir veya şehrin kaderi hakkında sesli olarak düşünebilirdi. Milenyuma varmaya tam bir ay kala, göreve başlama konuşmasında metafizik denge üzerinde durmayı tercih etti. Bütün olayları önceden haber veren ve âdeta şehrin alametifarikası olacak boyutta bir özelliğinden, metafizik dengeden bahsetti.

"Birçok şaşırmış yüz görüyorum," dedi Praeger. "Niçin? Bu şehrin, her şeyi yolunda götüren mekanizmanın kaynağı olduğunu anlamıyor musunuz? Ah, Biliyorum. Ona yanlışlıkla tezat dediniz; sosyal ibretlere tepeden baktınız ve sonra sırtınızı döndünüz. Fakat gerçekten zannediyor musunuz ki ermin giysiler içindeki bir asilzade, bir kış girişinde oturup ağır ağır ölen dışlanmış bir insandan daha seçkindir?"

“Küçükken annem bana hep söylerdi; eğer dükkânının üstündeki dairede jiujitsu öğreten yerel berber ile çalışırsam, sadece tek bir parmakla iriyarı bir adamı yere atabilecektim. ‘Kaç büyük adamın sadece tek bir parmağı var, anne?’ diye sormuştum, söylediğinin can alıcı noktasını anlamazdan gelerek. Fakat ne demek istediğini anladıktan sonra hayret etmedim; çünkü bundan da daha önce, güçlüklerin olumlu bir tarafı olduğunu, düşünerek ve başarısızlığa uğrayarak yükseldiğimizi öğrenmiştim. Sanki sırtımızda bütün dengesizlikleri gideren bir el vardır. Neden azizlerin, adaletin meyvesi sanma yanılgısına düştüğümüz dünyevi güce nadiren sahip olduklarını sanıyorsunuz? Onların bu güce ihtiyaçları olduğuna veya umurlarında olduğuna inanıyor musunuz?”

Patronlar soğukta terlemeye başladılar. Yeni belediye başkanı sadece bir din adamı gibi konuşmakla kalmıyor, onlarla aynı kilisevari jestleri yapıyordu. Güçlerine karşı yegâne gerçek tehdidin teokrasi olduğunu her zaman biliyorlardı ve sadece soğukta terlemekle kalmıyor, terleri de buz gibi akıyordu. Buna mukabil, podyumun arka sıralarında çok renkli papağanlar gibi toplanmış olan din adamları, son derece heyecanlanmışlardı. Çoktan terk edilmiş rüyalarının,”Şehir Meclisini arka kapıdan bir cephe taarruzuyla ele geçirmiş olan bu adam tarafından gerçekleştirilmesi söz konusu olabilir mi?” diye merak ediyorlardı. Onun dinini öğrenmek ve onu saflarına katabilmek için çıldırıyorlardı. Praeger de Pinto gibi bir isimle, bir Katolik, bir İspanyol Yahudisi hatta Rum Ortodoks bile olabilirdi. Kim bilir?

“Benim görüşlerimi, şimdiki sosyal düzeni korumak için dünyevi gücün ve maddi zenginliğin bir aracı gibi algılama yanlışlığına düşmeyin. Otuzuncu sıradaki Marksistlerin sandalyelerinde kıvrandıklarını görüyorum. Kıpırdanmayı bırakın. Serveti yeniden dağıtın, eğer sizi mutlu edecek şey buysa. Eşitleme konusundaki görüşlerinizi bir bakıma kabul ediyorum; ancak sizin gibi zarafette gözü olmayan insanların, toplumu kendi mekanik kurallarınıza göre yönetmenize imkân verildiği takdirde, başımıza getireceği tiranlığı kabul edecek kadar değil. Zira kulüp koltuğundaki aksi adamın, bahsettiğim dışlanmış kişi kadar dünya krallığının ötesini görebileceğine inanıyorum; dışlanmış adamı soğuktan içeri getirmeye ve onun da Wellington bifteği yemesine izin verilmesine hiçbir itirazım yok. Aslında bu sadece adil olur ama kendi başına, çok düşük sevide bir teolojidir.”

“Aslında bunun çok ötesinde, sanatsal, her daim mevcut ve yenilenen bir denge vardır. İnsan bunu doğada ve doğa kanunlarında, mevsimlerde, arazide, müzikte ve en muhteşemi, gök kubbenin mükemmelliklerinde görebilir. Fakat bu aynı zamanda burada da kendini göstermektedir, yani şehrin içinde.”

“Her dönemeçte şehir, zafer manzaraları ve keyifsizlik manzaraları arz ediyor. Güneş ışığı ve gölgeden oluşan bir kaleydoskop, mevcut durumumuzu kader çarkından çok daha iyi temsil ediyor; çünkü kader çarkı, doğru kutuplu olmasına rağmen, zaman ve olayların doğru biçimde parçalanmasına olanak vermez. Kurtuluşun kusursuz basitliği, yapmış olduğumuz bu kayalar üzerinde bozulur; bizim üzerinde düşünmemiz ve parçaları yeniden bir araya getirmemiz için sağa sola saçılır; sabrımızı ve anlayışımızı sınayan bir testin parçalarını oluşturur. Adaletin her zaman hakkaniyeti izlemediğini, adaletin yıllarca uykuya dalabileceğini ve en az beklendiği zaman uyanabileceğini; bir mucizenin, aslında uyuyan adaletin zalimce terk etmiş olduklarını telafi etmek için başka bir zamandan çıkıp gelmesi olduğunu öğreniyoruz. Bunu her kim biliyorsa acı çekmeye istekli demektir, çünkü hiçbir şeyin boşuna olmadığını biliyordur o.”

“Şimdi size Jackson Mead’ın yapacağı köprüyü anlatayım.”

Craig Binky dikkat çeken bir yerde oturuyordu ve bundan sonra olanları tek bir kişi bile kaçırmadı. Göğsünü ve alnını aynı anda hem bir kalp krizi hem de felç geçiren biri gibi tuttu ve sonra, komik bir ihtiyar bunak karakterini oynayan tiyatrocuları bile utandıracak bir dizi hızlı mimikle suratını buruşturmayı sürdürdü. Ve Praeger sözlerini sürdürürken, Craig Binky nedamet getiren biri gibi dizlerinin üstüne çöktü. Spastik hareketleri, yeni keşfedilmiş bir aydınlanma veya pişmanlıktan çok, açgözlülüğü ve hayal kırıklığını yansıtıyordu.

“Bana planları gösterdi,” dedi Praeger. “İlk gördüğüm çizimlerde ve kesit resimlerinde, büyük catenary* kavisi, bütün dünyayı mücevher gibi ışıldayan eğiminde tutabilecekmiş gibi görünüyordu. Bana bunun, ana yapının sadece küçük ölçekli bir örneği olduğunu söylediği zaman hissettiğini hayreti hayal edin. Ondan sonra bir kaç düzine şaşırtıcı köprü planını önüme açtı; bunlar,” şimdiye kadar gördüğümüz hiçbir şeye benzemiyordu ve bunların köprünün orta açıklığından tekerlek parmakları gibi yayılacağını açıkladı.

“Orta açıklığından mimari tasvir yok. Işıktan yapılması söz konusu. Şimdiden inşa hâlinde olan bir kaç istasyon tarafından oluşturulacak ışınlar için denizi ve buzu, bir mercek olarak kullanmaktan bahsediyor.”

____

*Çevirenin Notu: İngilizce, ‘iki ucundan direklere asılmış bir zincir veya kablonun, kendi ağırlığı ile sarkarak yarattığı, iki direk arasındaki eğri’ anlamında.***

Bütün frekanslara ait ışıklar birbirine karıştırılacak, eşleştirilecek, güdülecek, rezervde tutulacak, büyütülecek, yansıtılacak, aksettirilecek, kırılacak, ayarlanacak, düzenlenecek ve odaklanacak ki böylece kendi gücü üzerine güç ekleyebilsin. Sonsuz gücü olan bir ışın elde etmenin yolu, dediklerine göre, onu oluşturma büyüklüğü değil, fakat kontrolün inceliğidir. Kusursuz himaye altında ışık, sınır tanımaz ve Jackson Mead, ayrı ışınların sağanağını eğitip ehlileştirmeyi, onları karmaşık bir geliştirme ve güçlendirme labirentinden geçirmeyi öneriyor, üzerinde yolculuğun mümkün olacağı soğuk ve katı bir ışın hâlinde bir araya gelinceye kadar.

“Kemerlerden birinin ayağı Battery’de olacak ama bu köprünün nereye kadar uzanacağını söylemek istemedi, bunu benim hayal gücüme bıraktı. Ben de bunu sizin hayal gücünüze bırakıyorum.”

Kalabalığın içinden hemen protesto sesleri yükseldi. Mahalleler yıkılacak, ekspres yolların güzergâhı değiştirilecek ve şehrin hayati kaynakları sonu olmayan bir gökkuşağı köprüsüne akıtılacaktı. Times Square’deki kadın tellallarının Chartres Katedrali’ni yeniden yapmalarını istemek, göreve başlama töreni için toplanmış vatandaşları güçlerini bu şekilde harcamaya ikna etmekten daha kolay olacaktı. İnfial, kalın pamuk parçaları gibi boğazlarını tıkıyordu.

Praeger de Pinto’nun seçim kampanyası ilk başta, kendilerini kış çılgınlığı ile aldatıncaya kadar, Jackson Mead’a karşı olmamış mıydı? Bu sorunun gelmesini bekleyen yeni belediye başkanı, kendisinin sadece gizliliğe karşı olduğunu söyleyerek bunu yanıtladı.

“Şimdi gizliliğe son vermiş bulunuyorum,” dedi.

Patronlar öfkeden köpürmüşlerdi; ne de olsa maaşlarını bu şekilde kazanmaktaydılar. Öfkeye kapıldıkları zaman, okurlarına onları temsil etmek için var güçleriyle çalıştıklarını gösterecek, yanıp sönen sinyaller gibi ışık saçıyorlardı. Patronlar galerisi, hepsi aynı anda büyük ikramiyeyi

vuran bir dizi kumar makinesine benziyordu; çünkü her patron, kendi okurlarının, onun infialinin lüksünü görmesini istiyordu. Rahipler bile bu köprünün, herkes üzerinde yürüyüp bulutların içinde kaybolduğunda kendi katedrallerini erozyona uğratması ihtimalinin olup olmadığını düşünmeye başlamışlardı.

“Yoksulların şehri bunu kolay kolay kaldıramayacaktır,” dedi biri. “Köprünün, düşmanlarla dolu bir dünyada diğer bir düşman olduğunu düşüneceklerdir. Harekete geçmeleri biraz zaman alacaktır ama o zaman da intikam hissiyle hareket edeceklerdir.”

Göreve başlama töreninin tamamlanması için geriye kalan tek şey belediye meclis üyelerinin yeni belediye başkanının unvanını açıklamalarıydı. Praeger kaygılıydı, son yıllarda paranın değerinin azaltılmasından sonra, şimdi eli sıkı olmaları gerektiği inanandaydı.

Kendisine Domuz Belediye Başkanı veya Teneke Belediye Başkanı denmesinden çekiniyordu ve Kuş Belediye Başkanı gibi unvanlarla uzlaşmaya hazırdı. İnsanların hatırlayabildiği kadarıyla daha önce kemik belediye başkanları, yumurta belediye başkanları, su belediye başkanları ve odun belediye başkanları olmuştu.

Son kemik belediye başkanından sonra meclis, izah edilemeyen ve heyecanlı yeni bir eğilim sergilemiş ve başkanlara Ağaç Belediye Başkanı, Yeşil Belediye Başkanı ve sonra Ermin Belediye Başkanı gibi unvanlar vermişti. Praeger bunun sürebileceğini sanmıyordu.

Saat öğle vaktini haber verdiğinde ve buzla kaplı ağaçlar, zilli tefler gibi şıngırdadıklarında, Ermin Belediye Başkanı kaftanını çıkardı (yardımcısı bunu alıp katladı), diz çöktü ve makamının asasını Praeger’a sundu. Sevinç sesleri yükselmedi, çünkü kalabalık öfkeliydi ve zihni karışmıştı. Ondan sonra belediye meclis üyeleri (Harry Penn de dâhil olmak üzere) sıra hâlinde podyuma yürüdüler. Craig Binky de çağrılanlar arasındaydı; fakat toplantıyı kaçırdığı için, ortaya çıkma cesaretini gösteremedi. Meclis başkam, halkı gereksiz yorumlamalardan kaçınmaları için uyardı. “Burada söylediklerimiz mutlaka geleceğimizle ilgili olmak zorunda değildir. O kadar akıllı değiliz. Fakat biz de sizin gibi hayal kurabiliriz.” Ondan sonra Praeger de Pinto’nun unvanının Altın Belediye Başkanı olacağını ilan etti.

Hayret içindeki kalabalığın ve patronların ağzı açık kaldı. Görünüşe göre makineleri, parça parça oluyordu. Sadece geçimlerinden değil, hayatlarından da endişe ediyorlardı; çünkü çalıştığı sırada parçalanan bir

makinenin kendisine savaş açtığını biliyorlardı. Büyük zekâlarıyla ne becermişlerdi böyle? Bozguna uğramış bir ordu gibi tören standından uzaklaştılar ve karla kaplı sokaklardan geçerek yiyecek, yakacak ve viski stoklarını istiflemek için evlerine gittiler.

*

Abby Marratta’nın ölmekte olan yaşlı adamların arasına konulmuş olması veya kan ve şalin torbaları asılı uzun bir tekerlekli yatak üzerinde oradan oraya götürürlerken koridorda onların yanından geçmesi adil görünmüyordu. Kendi sefaletlerini kendi şeref muhafızlarına dönüştürmekte becerikli yaşlı adamlar bile, o geçerken kendilerini tamamen unutuyorlardı. Yatağın büyük ölçüde kullanılmamış durumda olduğunu ve çocuğun sadece ortadaki ufak bir kısımda yattığını görmekten son derece etkilenmişlerdi.

Önceleri bir yerden bir yere, her zaman hatta gecenin ortasında bile, yaşamı kaç odayı ziyaret ettiğine ve değişik kaç insanla görüştüğüne bağlıymış gibi gelen hademeler tarafından götürülüyordu.

Bir kemik kadar temiz bu koridorlarda yapılan uzun ve sık yolculuklar Hardesty ile Virginia’yı çok öfkelendiriyordu ama bunların sona ermesi ikisinin daha da öfkelenmelerine yol açtı. Abby şimdi, uzmanların ve teknisyenlerin çoğu çekildiği için, odasında yalnız kalmıştı; sadece anne ve babası, bir-iki hemşire ve kızıl saçlı genç bir doktor, günde yirmi dört saat vardiya hâlinde kendisiyle ilgileniyorlardı.

Abby sık sık uyanıyordu; uyandığı zaman, etraflarını saran plastik tüp ormanı sanki orada değilmiş gibi çocuğu biraz kaldırıp kollarının arasında tutmayı zor zahmet başarmaya çalıyorlardı. Ondan sonra uzmanlar vardı, yarım düzine kadar; hayır, bir düzine. Bunların hepsi özel tavsiye üzerine getirilmişlerdi ve güvenilecek doktorların adları havada uçuşuyordu. Hardesty’nin elinde doktorların adları ve telefon numaraları yazılı o kadar çok kâğıt vardı ki onları düzenli biçimde tutabilmek için daktilo ettiği uzun liste, bütün bir sayfayı doldurdu. Listedeki uzmanların her birinin ‘iyinin de iyisi’ olduğu söyleniyordu.

Değişen yüzlerden ve ihtiyatlı kanaatlerden sadece bir hafta içinde yorgun düşen Hardesty, en kötü şeyi tahmin etmişti. Kimse hiçbir ümit vermiyordu. Sürekli olarak başka kişilere havale ediliyordu.

Nihayet başvurduğu son insan hâline acıdı ve ona gerçeği söyledi.

Kendisinden daha büyük bir otorite yoktu; çünkü o, şehirdeki en prestijli tıp kurumlarının başkanlarının başkanıydı. Arkadaşları bulgu

kayıtlarını ona göndermişlerdi; o da bunları dikkatle incelemiş ve Abby'yi bir değil, iki kez ziyaret etmişti. Hardesty'yi East River'a bakan ofisine davet etti çünkü ortama görkem veren Lavoisier tablosu, ağır möbleler, dışarıdaki sessiz ve karla kaplı bahçelerin, Hardesty'nin kendisine söyleneceklere inanmasını kolaylaştıracağını biliyordu.

"Dünyadaki en iyi şey," dedi Doktor, "gerçektir. Bunu zaten öğrenecektiniz, en sonunda veya daha önce"

Tabii, başka bir şey söylemesine gerek yoktu. Hardesty gözyaşlarını engellemeye çalıştı.

"Kızınızı mümkün olduğu kadar rahat ettirin, onu ağrıdan kurtarın ve ne olacağını öğrenmesine izin vermeyin. Başka çocuklarınız var, değil mi?"

"Evet," diye yanıtladı Hardesty.

Doktor başını salladı ve ona baktı, belli belirsiz gülümseyerek.

Hardesty gözlerini kırpıştırdı, bir soluk aldı ve pencereye gitti.

Önce karla kaplı bahçeyi, sonra onların ötesindeki nehri gördü.

Rüzgâr buzun üzerinden esiyor; eserken beraberinde, derin karın tazılar gibi iskelelerine hapsettiği mavnaların ve arabalı vapurların böğürtülerini ve düdük seslerini getiriyordu. Öğleden sonra daha sona ermemiş olmasına rağmen, nehir kenarındaki ışıklar yandı ve Queens'de birçok bacadan yükselen ince duman yumakları, erkenden yakılan pek çok ateş olduğunu ortaya koydu. Belki de sessiz bir şehirde ölmekte olan ışıktan daha üzüntü verici başka bir şey yoktur.

"Annem ben bir çocukken öldü. Ve babam ölürken," dedi Hardesty, Abby'nin odasının penceresinden yağan hafif ve ısrarlı kara bakarak, "ona bakmak için çok gençtim, bir erkek olmama rağmen. Orası benim yerim değildi. Belki dizginleri ele alabilir ve onun daha fazla dinlenmesini veya değişik şeyler yemesini ya da ömrünü uzatmak için neler yapması gerekiyorsa onları yapmasını sağlayabilirdim, fakat kazanabileceği ayların hepsi yanlış olurdu. O benim babamdı ve benim ona babalık yapma hakkım yoktu. Onun gittikçe zayıfladığını gördükçe ne yapacağımı bilemedim. Tutulup kaldım. Fakat o bunu iyi bir işaret olarak algıladı. 'Kendi çocuklarına bakmak için kuvvetini muhafaza et. Benim için yapabileceğin en iyi şey bu. Benim kadar yaşlı bir adam için ancak bir aptal enerjisini harcayabilir ve senin, cesaretini gerçekten buna ihtiyaç olacağı zamana saklayacak kadar bunu bildiğini görmekten memnunum' dedi. Beni, kendisini hayal kırıklığına uğratmadığım duygusuyla bıraktı ve nasıl ölmek

gerektiğini öğretti. Fakat görüyorsun işte,” dedi Hardesty, kontrollü bir öfkeyle, yüzü azimle sertleşerek.

“Abby’ye bunun olmasına izin veremem. Bu şekilde olması gerekmiyor bunun. Yanlış bu. Sadece bunun hoş olmadığını veya bunu istemediğimi söylemek istemiyorum. Kastettiğim bunun yanlış olduğu. Henüz onun zamanı değil. O çok genç.”

Virginia, “Ne yapabiliriz?” diye sorduğunda, bu tamamen cevabı belli bir soru değildi. O da bir şeyler yapılabileceğine ve bunu yapmanın kendi sorumlulukları olduğuna inanmak istiyordu. Herkes ikazda bulunuyor ve müdahalede bulundukları takdirde, ellerinde olmamasına rağmen, bazı şeylerin kendi güçleri içinde olduğunu hayal ettikleri için, ileride kendilerini hiçbir zaman affetmeyeceklerini söylüyorlardı.

Hardesty, “Fakat elimizde olmadığını kim söylüyor?” diye sordu, bu konuşmaları hatırlayarak. “Kuşkusuz, daha mucizevi şeyler olmuştur. Koca orduların tamamının yeniden hayata döndürüldüğünü veya kapanan deniz tarafından kurtarıldığını duyuyoruz. Çölde ateşten sütunlar yükseliyor*, gök gürültüsü ve şimşek kırıp geçiriyor, vahşi ve azgın düşmanlardan kaçanları korumak için tepeler şahmerdan gibi yer değiştiriyor”

Virginia, “Çölde gerçekten bir ateş sütununun yükseldiğine inanıyor musun?” diye sordu.

“Hayır,” diye yanıtladı Hardesty. “Buna inanmıyorum. Ateş sütunu ile anlatılanın sadece bir metafor olduğuna inanıyorum ama bu imaj, bütün güzelliğine rağmen, çok daha büyük ve çok daha güçlü olan bu şeyin hakkını vermekten uzak kalıyor”

“Bizim de basit bir irade beyanı ile aynı kaynaktan yararlanabileceğimizi hayal etmek boşuna değil mi?”

“Sanmıyorum,” dedi Hardesty. Bir şeyin parçalarını bir araya getirmeye çalışıyor gibiydi. “Sanırım çaba harcamadan kayırılabileceğimizi hayal etmek boşuna olurdu. Benim anlayışıma göre mucizeler, onları ararken yenilgiyi göze alanlara gelir. Mucizeler, imkânsız olanı yerine getirmek için verdikleri mücadelede kendilerini tamamen tüketenlere gelir. Babam öldüğünde kendimi tuttum. O bunun benim görevim olduğunu ve benim haklı olduğumu söylemişti. Son arzusu, kendimi anlamayacağım bir savaşa saklamamdı. Ne dediğini biliyor musun? ‘En büyük savaş, dumanın içinde savaştığın ve gözlerinle göremediğin savaştır.”

*

Peter Lake neler hatırlayabileceğini görmek için bataklığa gitmek istiyordu. Liman donduğu için bir kayığa ihtiyacı yoktu. Onun yerine bir çift paten aldı ve bağlarını sıkıca bağladı. Sonra ayakkabılarını birbirine bağlayıp omzuna attı. Sabah erkenden elleri cebinde buzun üzerinde yola çıktı. Doğan güneşin baskısıyla kuvvetli bir doğu rüzgârı Brooklyn'in kararmış sokaklarından aşağı dökülüyor ve limanın üzerinden var gücüyle esiyordu. Peter Lake paten yapmasına gerek olmadığını keşfetti; arkadan esen rüzgâra yaslanıp kendisini bataklığa doğru itmesini sağlamak yeterliydi. Kilometrelerce mesafeyi hiçbir çaba harcamadan aşarken, bir kez daha Bayonne yarımadasının tanıdık hatlarını gördü; şimdi fabrikalar, gece vakti yol alabilmeleri için çölü aydınlatan mucizevi ışıklar, rıhtımlar ve büyük inşaat alanlarıyla kaplanmış olmasına rağmen bir zamanlar nasıl olduğu yeniden zihninde canlanmaya başladı.

Soğuk şafakta binlerce insan, ışıldaklarla ve çelik taşıyıcıların özgür ışıkları içindeki donanma gemileri gibi görünmesine yol açan, parlak ampul sıraları altında iş görüyordu. Shooters Adası görüş alanına girdi. Baymanlar buraya Fontarney Gat adını takmışlardı. Burada taze su ile meyve ağaçları bulunurdu. Baymanların Siltin Allandrimore dedikleri Kili van Kulla girerken, şehre bir bakış atmak için döndü. Görüntü ona bir şok yaşattı; çünkü bulunduğu yerdeki görüş açısından o kadar tanıdıktı ve kendi anımsayışı o kadar güçlüydü ki her iki dünya ile teması kaybettiğini düşündü. Yine de şehrin şafakla aydınlanan uçurumlarını görmekten zevk alıyordu, daha önce de onlarca kez gördüğü gibi. Cam yalıyarlar alev alev yanarken onlardan geçen ışık Jersey sahilini kırık gökkuşaklarıyla kaplamasına rağmen, Manhattan'a kayalık uçurumlardan oluşan bir ada görüntüsü vermeye yetecek ve Battery'nin çok sert bir çene gibi görünmesini sağlayacak sayıda yaşlı bina ayakta kalmıştı.

Kili van Kull'dan yukarı doğru gidip körfezleri, sazlarla kaplı sığlıkları ve tuzlu su kanallarını araştırmak üzereydi ki birkaç kilometre gerisinde, buzun üzerinde zar zor görünen bir grup siyah nokta dikkatini çekti. Hızla ileri doğru kayarken yaptıkları hareketlerin zarif gelgitini ve değişik zamanlarda yön değiştirmekle beraber aynı genel çizgi üzerinde kaldıklarını fark etmemiş olsaydı, onun peşinde olup olmadıklarını kesin olarak anlaması mümkün olamazdı. Fiziki mekanikte böyle bir görüntünün ya doğaüstü kesinlik ya da uzak mesafede yüksek sürat anlamına geldiğini

bilen Peter Lake, patencilerin niçin şafakta dışarıda olduklarını değil, niçin bu kadar azimli ve süratli olduklarını merak etti.

Kill'in içinde ortadan kaybolmak yerine, doğuya rüzgâra karşı kaydı ve şimdi çok daha büyümüş olan şekillerin kendi pozisyonuna göre yönlerini yeniden ayarlarken, onların insanı sarhoş edecek kadar hoş olan salınışlarını izledi. Bunlar onun ötesine, yolunu kesecek yöne doğru gidiyorlardı. O yüzden dönerek, bir yarışçı hızıyla batıya doğru kaydı. Beklenildiği gibi onlar da onu gözlerinin önünden ayırmayarak, deyim yerindeyse zarafetle, sağa doğru çark ettiler.

Peter Lake, pürüzsüz yüzeyinin üzerine küçük bir çağlayan gibi dökülürken rüzgâr tarafından savrulan kristaller hâlinde buzu parçalayarak, ani bir duruş yaptı. Yaklaşan patencilere baktı. Ne kadar da istikrarlı ve rüzgârı arkalarına alacak kadar şanslı olmayanların bile yalpalamadığı bir şekilde hareket ediyorlardı. Dosdoğru geliyorlardı. Ve onun için geliyorlardı.

Aşikâr tehlikeye rağmen, Peter Lake ona tanıdık gelen bir durumda bulunmaktan memnundu ve içinde kendi yaşındaki bir adam için uygun görünmeyen bir güç akımı ve coşku hissediyordu.

Sanki sokakta olduğunda onu hırpalayıp yere seren, ona karşı çalışan ve onu şimşeklerle ve gök gürültüleriyle cezalandıran garip güçler şimdi kendi içindeydi.

Güneş, onu takip eden kişileri yakaladı. En azından bir düzineydiler ve istikrarlı ve kararlı biçimde hareket edişleri tehditkâr görünüyordu. Peter Lake adaya doğru yollandı. Rüzgâr onların lehineydi ve onların soluna veya sağına kaçmasına olanak yoktu; bunu denerse, bütün yapmaları gereken şey hafifçe yön değiştirmek ve önünü kesmek olacaktı. Batıya doğru devam etmenin de bir anlamı yoktu. Bataklıklar değişmişti ve bunlar hakkındaki bilgisinden, zaten çok da emin değildi. En iyi strateji adanın etrafını dolaşmak ve uzak tarafın ortasına gitmekti. Onları bir yandan veya öbür yandan gelirken gördüğü zaman, yeniden kuzeydoğuya doğru, biraz önde olarak yola devam edecekti ve bu kez rüzgâr hepsine karşı olacaktı. Adanın uzak tarafına ulaştı ve eğer akıllıysalar, iki gruba ayrılıp kendisini kıstıracaklarını fark edinceye kadar orada durdu. Su kamışlarının üzerinden hızla atladıktan sonra kumsalın üzerine uçtu ama sakar sakar adanın ortasından yukarı doğru koşarken, patenlerini kara ve kuma sapladı. Atlarken en yüksek noktaya Sidiğinde, onların gerçekten iki gruba ayrılmış

olduklarını ve ilk stratejisini izlemiş olsaydı onu tuzağa düşürmüş olacaklarını ve gittikçe yayılansavaş birlikleri hâlinde adanın çevresini dolanmakta olduklarını gördü.

Önü açık buzun üstünde çoktan yola koyulmuştu. Fakat siyah giysili bu patenciler öyle kolaca atlatılacak gibi değildi. Aralarından iki kişiyi, sahilden bir kaç yüz metre ileriye gözcü dikmişlerdi.

Yapabileceği tek şey, gözcülere doğru gitmekti ve o da öyle yaptı. Buzun üstüne çıktıktan kısa bir süre sonra onu gördüler. Aralarında yüz metre mesafe bıraktılar ve diğerlerini geri çağırmak için havaya iki el ateş ettiler. Peter Lake tam ortalarına doğru gitti.

Rüzgâra karşı sürat kazandıkça kendilerini sağlama alıp ona ateş ettiler. Peter Lake kurşunların geçişini duydu ve minnettar kaldı, çünkü havadaki kurşunlar ona bir şeyler hatırlatmıştı. Ona aralıksız ve ustaca ateş eden ama deli gibi eğilip kalktığı ve çok hızlı gittiği için tutturamayan kişilere bir göz attı. Eski moda kesimli siyah paltolar giymişlerdi; tıpkı restorandaki iki kısa boylu adamda gördüğü paltolar gibiydi giydikleri. Bunların kim olduğunu hâlâ bilmiyordu. Taktikleri ustacaydı ve burnunun bile kanamamış olması tamamen şans eseriydi. Ama olabilecekleri kadar akıllı çıkmadılar. Bunu onların arasına uçar gibi girdiği zaman keşfetti. Tabancalarının ona doğrultmuşlar, en yakına geleceği noktayı bekliyorlardı ve besbelli ki bu nokta, kendi aralarında uzanan hatların birbiriyle kesiştiği noktaydı. İyi nişan alarak mekanik biçimde kendi eksenleri üzerinde döndüler.

Çizgiyi geçtiği anda birer geometri hastası olarak tanımlanabilecek bir kesinlikle ateş ettiler. Bunu beklemekte olan Peter Lake, iyice yere eğildi, başını eğdi ve birbirine doğru gelen kurşunlar tam üzerinden geçerken yaratacakları çifte Doppler* etkisini duymayı bekledi. Olağanüstü uzun bir sesti bu ve ses dalgaları karşılıklı olarak birine nüfuz ederken bir iğ şeklini almış olmalıydı. Kaymaya devam etmek için doğrulan Peter Lake, iki saldırganın kıskanılacak bir isabetle birbirlerini vurmuş olduklarını ve buzun üzerine serilmiş, hareketsiz yattıklarını görmekten memnun oldu.

“En içten özürlerimle,” dedi yüksek sesle, duraksamaksızın kendini ileri atarken. Peşinden gelen diğerlerinin gittikçe sürat kazanacaklarını bildiğinden, arkasına bakmak için bir saniye bile harcamaya niyeti yoktu. Dosdoğru East River köprülerinin altındaki meskûn buza doğru gitti. Orada, yeni kurulmakta olan çadırlar arasında ve kar duvarlarıyla nehir kenarındaki oyuk ve tünellerde kendini kaybettirebilirdi.

Fazla çaba harcamadan kayarken ileriye doğu yaptığı sert hamleler patenlerinin titremesine yol açıyor ve çelik bıçakların çatlaması tehlikesini yaratıyordu. Sonra, Manhattan'a doğru buzu geçerken, buzun üzerinden şehre son dönüşünü beyaz bir atın üzerinde yapmış olduğunu hatırladı. Bu gibi anı kırıntılarının yerine oturması şimdi olağandı ve bunlar, yüceltici olmaktan çok ayartıcı olsa da işler süratle devam ederse her şeyi hatırlayacağından emindi.

*

Brooklyn ve Manhattan köprülerinin altındaki buz şehirleri ve kuzeydeki kardeş şehirleri, Manhattan ile yoksullar şehri arasındaki ara bölgeyi oluşturuyordu. Zengin kuzenlerinin aksine, yoksullar kendilerininki dışındaki mahallelerde fiziki güvenliklerinden korkmuyorlardı; ancak kendi döküntü şehirlerinden gece gündüz gördükleri pırıl pırıl yerleşimlerde kendilerini fazlasıyla rahatsız hissediyorlardı. Kapıcılar sizi izler ve yaşlı kadınlar onaylamayan gözlerle size bakarken, temiz ve bakımlı bir sokaktan geçmek kaçınılması gereken bir deneyimdi. İki şehir çoktan kutuplaşmışlardı ve aralarında fiziki bir hudut yoksa da Five Points'in görünmez sınırının kolayca kanıtlayabileceği gibi, mevcuttu. Ancak nehirler donduğu zaman, yeni alanlar açılıyor ve tarafsız bölgeler oluşuyordu.

Zenginlerle yoksullar arasındaki temas olumlu bir değişim yaratmış olabilirdi; ancak onları buz üzerindeki şehre gönderen Şey, her birinin birbirinden büyük iştahlarıydı. İnsanların çoğu ve bunların çocukları, körfezin üzerinden galaksilere bakmaktayken, köprülerin altında sinik bir ortam vardı. Zenginler, katkıda bulunduklarını iddia ettikleri faziletleri terk etmek ve yoksulların yaşam tarzı olduğunu sandıkları şehvet düşkünü bir parodinin içine dalmak için; yoksullar da onlardan beslenmeyi uman köpek balıkları gibi, buraya geliyorlardı. Bir grup, kendine köleler ve yardakçılar satın almak; diğeri ise nakit para, kol saatleri ve mücevher istiyordu. Burası, nehrin diğer kenarlarındaki buz şehirlerine hiç benzemeyen hassasiyetlerin ve pek çok çirkinliğin görüldüğü bir yer oluşturuyordu; çünkü hemen hemen her zaman olduğu gibi, şehrin mimarisi de orada yaşayanların ruhlarının planını izliyordu.

Peter Lake, patenlerinin üzerinde ve kahvaltı saatinde, buz ve kardan oluşan kalabalık mahallelerde zikzaklar yaparak, bunların içinde kayboluncaya kadar kaydı. Son bir dönemeçten sonra kendisini bir hanın avlusunda buldu. Rüzgâra karşı kardan duvarlar yapılmıştı ve güneydeki

açık buz üzerinden çalınmış bir tuğla ocakta bir ateş yanmaktaydı. Büyük bir tahta masada, bir grup eğlence düşkünü oturmuş, gevrek mısır lapası ile sütlü bir tahılın sarı bir macun hâlinde karıştırılmasından oluşan yiyeceklerini bekliyorlardı. Hepsinde de ne surat vardı ama! Zengin veya yoksul erkekler ve kadınlar, hatta fırının yanına kıvrılmış köpeklerin bile, doymaz gözleri, terbiye edilmemiş bir hortuma dönüşen çeneleri ve burunları, fazla çabuk yayılan gevşek sarhoş gülümsemeleri, istiridye torbasına benzeyen göbekleri ve sürekli havlayan ağızlardan dışarı fırlayan saldırgan, incisiz kolyeler gibi dişleri vardı.

Peter Lake masaya oturdu. Ona ahşap bir yulaf lapası çanağı verdiler. Yiyecekler müşterilere kalın tahtalardan ve kütüklerden yapılmış bir sedye üzerinde taşınıyordu. On bir küçük yulaf lapası tabağını getirmek için iki adamın yüz kiloluk bir kızağı taşıması gerekiyordu. Yemek kötü değildi ve Peter Lake dışında herkes iştahlarına ve yiyeceğe teslim olarak, domuz gibi yedi. Peter Lake'in gözleri manzarayı yakalayabilmek için sağa sola bakıyordu. Üst kat pencerelerindeki hayat kadınları, dışarıdan geçenlerin onlara fırlattığı öpücüklere boğulmuşlardı. Bunlar öpücükten çok bataklıkları emmeye benziyordu. Ve bunların emdikleri bataklıklar kıllı sırtları ve et kırmızısı dudakları olan çapaçul, çıban kaplı yaratıklardı.

Yulaf lapasının yarısına gelmeden Peter Lake, iki kişinin ceplerinin boşaltıldığını ve daha sonra birisinin bir yankesicinin cebini boşalttığını gördü.

Peter Lake bir an için nerede olduğunu unuttu ve Five Points'teki çocukluğunun bir tekerlemesini hatırlamaya çalışırken kendini kaybetti. Tekerleme periler ve kunduzlar ve bunlardan birinin diğerine neler yapabileceğiyle ilgiliydi. Ama kar avlunun sütunları arasından baktığında, büyük bir siyah paltolu patenciler heyetinin Romalı bölük komutanları gibi önlerinden geçmekte olduklarını gördü.

Peter Lake bir anda kendini masanın altında, yağlı kalçalar ile donmuş ayaklara bakarken buldu. Yemek yiyen bu insanlardan yarısının ellerinin ya kendi veya başka birinin cinsel organları üzerinde olduğunu fark etti. Nitekim o da sığındığı yeri, buzun üzerine diz çökerek her iki cinsin bacakları arasında sürünen ve kendisini hiç görmemiş birinin elinde tuttuğu bir madeni para karşılığında hizmet veren zavallı isimsiz bir kadınla paylaşıyordu.

Siyah paltolular içeri girip, Peter Lake'e dikkat etmedikleri için herhangi bir bilgi veremeyen müşterileri sorguladılar. O kadar sarhoştular ki hiçbir şeye düzgün cevap veremiyorlardı zaten. Peter Lake, varisli damar çalılığı arasından dışarıya göz attı ve takipçilerinin alt yarılarını gördü. Kısa kesilmiş kuyruklara benzeyen paltolar giyiyorlardı.

"Şu... bunlar. Yüce İsa, Güdük Kuyruklar!" dedi, başını masaya çarparak.

Güdük Kuyruklar bunu duydular ve yemek yiyenleri itip buzun üstüne yuvarladılar. Peter Lake, sıçrayarak masayı yandaki bölmenin içine devirdi. Güdük Kuyruklar onun peşinden gelirken hana koştu ve merdivenlerden yukarı fırladı. Duvarlar beyaz olmasına rağmen içerisi neredeyse zifiri karanlıktı. Üçüncü katta, Peter Lake aniden durdu ve az kalsın geriye yuvarlanıyordu. Muhtemelen fahişelerden birine ait ve cereyan eden faaliyetlere karışmış olması Çok muhtemel bir çocuk, odalardan birinden sendeleyerek sahanlığa çıktı. Kız çocuk sadece dört veya beş yaşlarındaydı; fakat bol bir kirli sabahlık giyiyordu ve yaşlı bir sarhoş gibi hareket ediyordu.

Peter Lake bu görüntüye o kadar şaşırmıştı ki neredeyse Güdük Kuyrukların kendisini yakalamalarına izin verecekti. Fakat sonra kendini toparladı ve kaçışına devam etti.

Merdivenlerin tepesi bir çıkmazdı. Baktığı her tarafta kardan bir duvar vardı ve peşindeki Güdük Kuyruklar çatırtılar ve gürüldemelerle merdivenlerden yukarı çıkıyorlardı. Peter Lake dışlanmış bir insan olduğu zamandan bir sayfa açtı ve kafasıyla duvara bir tos attı.

Otuz kişinin kaymaklı Hindistan cevizi sütü banyosu içinde inildemekte olduğu bitişikteki randevu evinin içine daldıktan sonra, özür dileyerek merdivenlerden aşağı koştu ve şehre geriye kaydı.

Gerçek ve somut şehirdeki Güdük Kuyruklar, unun içindeki böcekler gibi şimdi her taraftaydılar. Hepsi onu tanımıyor olsalar da tanıyanlar onu kovaladılar. Peter Lake de onları memnun etti: pencerelerden atlayarak, kar tenteleri üzerinde abartılı zıplayışlar ve her şeyden habersiz kalabalıkların içinden her şeyi alt üst eden hareketler yaparak (bu sırada insanlar bilardo topları gibi sağa sola savruluyorlardı) koştu. Koşarken devirdiği paketler, balistik eğriler çizerek havada uçuştu.

Her ne kadar zorluk derecesi yüksek hareketler yapıyorsa da o buna bayılıyordu ve bir yerden bir yere kovalanırken binaların duvarlarına

tırmanmak, kanalizasyonlarda saklanmak ve çatıdan çatıya atlamak zorunda kalmaktan daha iyi bir spor hayal edemiyordu. Bu kendisini o kadar meşgul ediyor ve o kadar zevk veriyordu ki şehrin dışında her şeyi unuttu ve nereye gideceğine, nereye saklanacağına karar vermesi gerektiğinde, bunun muazzam değeri vardı; çünkü bütün şehir sanki onun kanının içine girmişti ve büyük süratle ileri atılıp hiçbir zaman yanlış yere basmamak elindeydi. Bu ona iyi bir kader gibi görünüyordu. Gittiği yerlerde onun izini sürmemiş olsalardı, bundan hayal kırıklığı duyardı. Bazen kendisini bir yangın merdiveninden yukarı çekip, altından koşarak geçen bir çift Güdük Kuyruğun üzerine atlıyor, kafalarını vahşice birbirine çarpıyordu. Bir keresinde, onlardan birini terk edilmiş bir binada kıstırmıştı. Dehşete kapılan Güdük Kuyruğun uzun, yağlı siyah saçları vardı ve bunları sol eliyle, tedirgin tedirgin, minik domuz kuyrukları şeklinde büküyor; bu arada, öbür elinde silah, moloz yığınının etrafında dolaşıp, o sırada bir dolapta saklanmakta olan Peter Lake'i arıyordu. Güdük Kuyruk dolabın kapağını açınca, Peter Lake "Böööööö!" diye öyle şiddetli bir çığlık atmıştı ki Güdük Kuyruk dans edip sallanmaya, tabancasıyla kontrol dışı ritmik aralıklarla yere ateş etmeye başlamıştı. Tabancadaki bütün kurşunlar boşaldığında Peter Lake, "Güzel bir dans bu yaptığın. Bir gösteri hazırlamalı ve bunu Rainbow Room'da sahneye koymalısın," demişti. Adamın dişleri otomatik zımba gibi birbirine vuruyordu. Öyle ki bazıları ağzından sökülüp yere düştü. "Kendinle işini bitirdiğin zaman," dedi Peter Lake sükûnetle, "iyi bir dişçiye ihtiyacın olacak. Seni yere serecektim, fakat bu ondan iyi oldu. Yine de, benim gitmem gerekiyor. Bitirdiğin zaman, lütfen ışıkları söndürüp binayı yere yıkar mısın?" Ondan sonra Peter Lake, karanlığın, karın, alabildiğine uzanan ışık denizinin ve bir kış gecesinde şehrin sorguçları gibi savrulan buhar dumanlarının içine dalıp, kayboldu.

Odasına geri gitmeye cesaret edemiyordu; çünkü bunlar her kimse, kendisini bulup ortaya çıkarmışlardı. Onlara Güdük Kuyruk dendiğini ve görevlerinin kendisini kovalamak olduğunu biliyordu; fakat bunun neden olduğunu bilmiyordu ve kendisi hakkında da hâlâ pek az şey biliyordu. "Beni ilgilendirdiği kadarıyla," dedi; alış-verişe çıkanlarla dolu Beşinci Cadde'de gece yürürken ve belli birine değil, kendi kendine yüksek sesle konuşurken, "bu bir rüya ve beni canları çıkana kadar kovalayabilirler."

Fakat uyuması gerekiyordu. O zaman, olağandışı zengin bir geçmiş olması gerektiğini şimdi fark ettiği o dönemin, bir parçasını daha

hatırlayabilmek ne büyük bir mutluluktu. Dosdoğru Grand Central İstasyonuna gitti. Banliyölere gidip gelenler ve istasyona uğrayanlar, her zaman yaptıkları gibi, insanı başını kaldırmaya ve yukarıdaki kemerli gökyüzünü seyretmeye davet eden bir sessizlik içindeki çayırlara benzeyen zemini geçiyorlardı. Sanki binanın kendisi, dünyadaki hayatı ve neticede varacağı sonuçları yansıtmak ve insanların işlerini nasıl, uçsuz bucaksız bir denizin dibinde yüzdüklerinin farkında olmadan ve çoğu kez yukarı bakmadan gördüklerini aksettirmek için ustaca inşa edilmiş gibiydi. Peter Lake, Vanderbilt Caddesi'nin üstündeki galerinin gölgelerinin içinden yukarı baktı ve başının üstünde yüzen muazzam kubbeye ihtişamla resmedilmiş gökyüzünü ve takımyıldızları gördü. Burası, dünya üzerinde karanlığın ve ışığın, bir tavanın altında bulutlar gibi yüzüp çarpıştığı nadir yerlerden biriydi. Yıldızların ışıklarına onlarca yıldır bakmamışlardı ve ışıksız gökyüzü fırtınalı ve karamsardı. Belki hiç kimse bunun nasıl yapıldığını veya hatta yıldızların aydınlık olması gerektiğini bile hatırlamıyordu.

Hemen küçük gizli kapıya gitti ve tanıdık bir kilitle karşılaştı. “Bu kilidi nasıl açacağımı biliyorum,” dedi cüzdanından ince aletler çıkarırken ve hemen hemen yüzyıl önce o kilidi oraya kendisinin taktığını fark etmeden. “Pirinçten, eski bir altılı McCauley.”

Asma kilidi o kadar ustalıkla açtı ki bir zamanlar bir hırsız olmuş olabileceği aklına geldi. Fakat böyle bir şey hatırlamadığı için, bu düşünceyi kafasından uzaklaştırdı.

İçeri girince, ona tanıdık gelen bir şalteri indirdi ve bütün yıldızların ışığı yandı. Tek bir ampul bile yanmış veya kaybedilmiş değildi. Sadece şalteri indirmek için bile hiç kimse oraya girmemişti.

Sıcak kubbenin üstündeki çelik ormanının içinde, Peter Lake uzaklardaki makinelerin derinden gelen çekici sesini duydu; bunu bir zamanlar, yaklaşan geleceğin ritmik kar fırtınası olarak hayal etmişti. Neredeyse yüzyıl sonra, tozlu fakat sağlam olan yatağına gitti. Şimdi muhtemelen sinir gazından daha öldürücü olan yiyecek konserveleri, sütunların arasına düzgün biçimde yerleştirilmişti. Yatağın yanında Polis Gazetesi ve eski sararmış gazeteler yığılmış duruyordu. Bütün bunlara merak ve şaşkınlıkla baktı.

Peter Lake, hâlinden memnun, yatağın üzerine uzandı. Kıştı, yıldızların ışıkları yanıyordu ve kendisi gökyüzünün arkasında, güvendeydi. Aşağıda,

krem renkli zeminin üzerindeki insanlar, hâlâ hiç yukarı bakmadan kayıp gidiyorlardı. Eğer bakmış olsalardi, şimdi deniz yeşili bir gökyüzünde pırıl pırıl ışıldayan yıldızları görebilirlerdi.

Hardesty, zaten sokakta olan binlercesinden farkı olmadığını gösteren hipnotik bir öfkeyle kendini sokağa attı. Dünyadaki bütün yerler içinde New York, kanınızın kaynamasını en kolay sağlayan yerdi. Bütün yapmanız gereken sokağa adım atmaktı ve hemen iki kısa insan bacağını Belmont midillileriyle yarıştırmaya hazır olurdunuz.

Hardesty, caddelerde ve anayollardaki esintinin her zaman fırtına kuvvetinde olduğunu biliyordu. Planı, kızının hayatını kurtarmasını sağlayacak tesadüfi bir sırrı keşfedinceye kadar, kendi kendini sarsıp kışkırtmaktı. Ne fazla vakti ne de fazla bir şansı vardı ama Peter Lake'in kaçınmayı asla başaramadığı o şeyi şiddetle aradı. Her şeyi riske atmaya hazırdı ve tam olarak ne aradığını bile bilmiyordu. İlk arzusu kavga etmekti ve bunun için bol bol fırsat vardı; zira sokaklar, çocukluğundan beri adam soymak ve öldürmek için eğitilmiş silahlı ve çaresiz adamlarla doluydu. Onların da korkularının olmaması ve polen peşine düşmüş arılar gibi şiddeti arıyor olmaları, Hardest'yi rahatsız etmiyordu.

Seksen Yedinci Sokak'tan gece geç vakit geçerken önünü kesen iki adam, "Sen dışarıda ne arıyorsun?" diye sordular.

"Affedersiniz, anlayamadım?" diye karşılık verdi; adamların, kendilerini yatıştırma çabası olarak algıladıkları bir gülümsemeyle. Aslında zevkten gülümsüyordu.

"Yani, bu mahallede ne yapıyorsun diyorum. Doğru cevap ver!" dedi bir tanesi, saldıracakmış gibi öne çıkarak.

"Ben burada yaşıyorum," dedi Hardesty tam bir sükûnetle.

"Nerede!" diye bağırdılar peş peşe, onu dehşete düşürmeyi tasarlayan bir tarzda.

"Seksen Dört'te."

"Orası bu mahalle değil," dedi adam. "Ben sana burada ne yaptığını sordum," diye sordu, daha irice olanı. Kendisini öfkeye kaptırmaya hazırlanırken bir parmağıyla yeri gösteriyordu.

"Çok büyük düşünemiyorsun, değil mi?" diye sordu Hardesty, sorusunun cevabını bilir gibi. Adamlar şaşırmışlardı. "Çünkü siz kuş beyinlisiniz. Fakat kuş beyinlilere karşı dostane hislerim var, o yüzden size tam olarak burada ne yaptığımı söyleyeceğim. Ben buradayım, çünkü şimdi

kumar oynama zamanı, kuş beyinliler. Biraz nakit almak için eve gittim, şu anda ceketimin sol cebinde. O kadar çok para var ki şu kalın evrak zarflarının birinin içinde saklamam gerekiyor. Cüzdanıma sığmıyor. Deste fazla kalın. Şimdi, sırf siz kuş beyinlilerin neden bahsettiğimi anladığınızdan emin olmak için tekrarlayayım. Paradan bahsediyorum, otuz bin dolar ve cüzdanda fazladan bir beş veya on bin daha var." Hardesty'nin aslında üzerinde sekiz dolardan az para vardı ve bir santim bile yerinden kıpırdamadan bekledi. Saldırganlar gözlerini kırpıştırdılar ve gerilemeye başladılar.

"Sadece bizi rahat bırak," dediler; fakat Hardesty kavga için gözlerini kısmış vaziyette peşlerinden gitti.

"Sorun ne? Beni soymayacak mısınız? Korkuyor musunuz?" diye bağırdı. İki adam koşmaya başlayınca o da peşlerinden koştu.

Birkaç kilometre boyunca onları kovaladı, ciğerlerini patlatırcasına bağırarak. Adamlar bir duvarın üzerinden parka atladıkları zaman, ayışığı altındaki kar üzerinde koşarak o da onları izledi. Yüzlerindeki boncuk boncuk terler, adamların göz kamaştıran minik aylarla süslenmiş gibi görünmelerine yol açıyordu. Tabancalarını ateşlemek için döndüler; fakat bu, Hardest'nin bağıra bağıra daha da hızlı koşmasına yol açtı. Ondan sonra silahlarını yere atıp canlarını kurtarmak için koştular ve nihayet kuzey pompa istasyonunun yakınındaki sık çalılıklarda kaybolmayı başardılar.

Hardesty, koşar adımla parktan dışarı yürüdü ve West Side'ın içine girdi. Saat sabahın biriydi. Şehir henüz yeni uyanıyordu. İşe Broadway'den başlamayı ve oranın belkemiğini taramayı tasarladı.

İlk durağı, Eighties'de bir bilardo salonuydu. Herkesin her jestinin, oyunun gerektirdiği pürüzsüzlüğü ve ustalığı yansıtması için tasarlanmış bir yerdi burası. Ana fikir, başkalarının sizi, bunu gizlemeye çalışan büyük bir bilardo oyuncusu sanmalarını sağlamaktı. Gerçek usta oyuncuların herhangi bir poza ihtiyaçları yoktu; çünkü ekmek kapıları olan insanlar, başka bir şeye dikkat edemeyecek veya iyi bir atış yapamayacak kadar çok, bir imaj oluşturmakla meşgullerdi. Her oyuncu için dişlerinin arasında oynatacağı bir şey olması zorunluydu: bir puro, sigara, pipo veya kürdan olabilirdi ve bilardo sopasını, bir kamanın bir kılıcı tamamladığı gibi kullanmalıydı. Masaların etrafında yürüyüp açı ve güç kararları veren bilardo oyuncularının yapmacık hareketleri, oyuna uyum sağlayacak ölçüde geometrikti.

Çılgın gözleri dışında fazla bir şeye sahip olmayan Hardesty, üzerindeki paltoyu attı; beş dolarlık giriş ücretini ödedi ve salondaki en iyi adamı sordu. Bu, bütün oyuncuların toptan susmalarına yol açtı ve Hardesty parlak ışıklarla aydınlatılmış dizi dizi masaların arasından salonun en iyi oyuncunun ilgi odağı olduğu köşeye götürülürken, hepsi hareketsiz durdular. Genellikle bu gibi profesyoneller çok şişman veya fiziki olarak gösterişsiz olurlardı.

Kamyon uğraklarındaki bayan garsonlara askıntı olan, dövme delisi West Bend tiplerine benzeme eğilimindeydiler. Masanın çevresinde tekerlekli mantarlar gibi ayaklarının ucunda dolaşırlardı ve nadiren göze batarlardı. Gösterişli olan oyuncular ise girmeye cesaret edemedikleri büyük iddiaları ürkütüp kaçırmak isteyen sahte oyunculardı. Ancak buradaki en iyi oyuncu sadece gösterişli olmakla kalmıyordu; en azından iki metre boyundaki iri yarı, çam yarması bir tip, bir smokin ve üzeri ufak pırlantalarla süslü bir gömlek giymişti.

Adamın yüzü öyle bir yüzdü ki büyük bir çerçevenin içine konsa (bir cüce olmaktan hayli uzak olan) Hardesty gibi bir adamın bile kendini kuru fasulye büyüklüğünde hissetmesine yol açabilirdi. Bu arkadaşın, arkaya atılmış, muazzam dalgalı sarı saçları vardı ve bunlar, çıkık kemik yapısı ve delice bir özgüven ifadesiyle birlikte ona, saatte üç yüz millik bir rüzgârın içine giren bir Ving Walker* görüntüsü veriyordu. Adam ve çevresi, Hardesty'yi görmekten çok memnun oldular.

____

*Çevirenin Notu: 1920'lerde moda olan, dönemin pır pır uçaklarının kanatları üzerinde ayakta durarak yapılan uçuş gösterisi.***

Hardesty'nin kemik çerçeveli gözlükleri ve Brooks Brothers takımı (Fippo için parası yetişmiyordu) onlara, kendisinin belirli bir sorumluluk, onur ve imkân sahibi birisi olduğunu ima ediyordu.

Bilardo oynayıp oynayamadığını bilmiyorlardı ve bu umurlarında değildi. "Ne kadar iyi olduğun veya olmadığın beni ilgilendirmiyor," dedi Wing Walker. "On bin dolarım var ve seninle bu meblağa kadar ve binin üstünde herhangi bir paraya oynarım."

"On yap şunu."

"Yanında var mı bu kadar?"

“Hayır, sadece iki dolar ve bozukluğum var. Fakat sana kimlik ve bir markör vereceğim.”

“Sekiz top mu, tosbağa mı yoksa gök kubbe mi oynamak istersin?”

“Tosbağa kulağa iyi geliyor,” diye yanıtladı Hardesty. “Fakat kuralları bana açıklaman gerekecek.”

“Şimdi bir dakika,” dedi Wing Walker, bela sezerek.

Hardesty, “Merak etme,” diye teminat verdi. “Eğer kaybedersem, ödeyeceğim.” Sonra, kendisinin bile neredeyse zor duyabileceği bir sesle, “Kazanmak niyetindeyim,” dedi.

“O zaman nasıl oluyor da oyunu izah etmem gerekiyor?”

“Bak,” dedi Hardesty sopasını tebeşirlerken, “Ben bilardo oynamıyorum. Son kez oynadığımda kolejdeydim ve bu uzun bir zaman önceydi. Çok iyi değildim o zaman ve şimdiye kadar da yeniden oynamadım.” Başını kaldırıp baktı. “Ama seni yeneceğim.”

“Bunu nasıl yapmayı tasarlıyorsun?” diye sordu Wing Walker.

“Ben asla blöf yutmam. Onun için, aklında blöf yapmak olmasa iyi olur.”

Hardesty, “Ben hiç blöf yapmam,” diye beyanda bulundu. “Hadi oynayalım.”

Wing Walker gülümsedi. “Ben seni biliyorum,” dedi. “Daha önce de senin gibi adamlarla karşılaştım. Sen imkânsıza âşıksın.”

“Şu an için, öyle.”

“Ne için?” diye sordu Wing Walker, belirli bir sempatiyle, ceketini çıkartıp Hardesty’yi yenmeye ve on bin dolarını almaya hazırlanırken.

Hardesty’nin söyledikleri Wing Walken biraz tedirgin etti: “Ölüyü geri getirmek için.” Fakat Hardesty yarattığı etkiyle ilgili değildi; ilgisi sadece salondaki en yeni masanın ışıldayan yeşil keçesine dönüktü.

Wing Walker tosbağanın kurallarını açıkladıktan sonra, kimin başlayacağını görmek için atış yaptılar. Profesyonelin topu bandın iki buçuk santim yakınına döndü. Hardesty atış yapmaya hazırlandı ve bunu şu şekilde yaptı: Önce ne yapmakta olduğunu ve bunu niçin yaptığını hatırladı. Bu Abby içindi. İmkânsızın neyi nasıl hissettirdiğini öğrenmek içindi; böylece zamanı geldiğinde, başka kimse ne yapılacağını asla bilmezken, o ne yapacağını bilsin diyeydi. Bu bir karşı koyma hareketiydi ve söz konusu olan para nedeniyle değil, her şeye kadir olana karşı bir isyan olduğu için tehlikeliydi. Fakat sevgi onu harekete geçirmişti ve nadiren açılmış olan bir

dizi kapıdan geçme teşebbüsünde başarılı olacağına güveniyordu. Bunu yapabilmek için dikkatini toplaması gerekiyordu. Ve dikkatini gerçekten topladı. Önündeki masayla ilgili olmayan bütün düşüncelerini ve arzularını, meleklerin cennetten atılmaları gibi aklından uzaklaştırdı. Seyircileri, rakibini veya yeşil keçenin ötesinde yaşayan veya ölü, herhangi bir şeyi görmüyor veya işitmiyordu. Kazanmayı veya kaybetmeyi, Wing Walker'ın dalgalı saçlarını ve pırlantalı gömleğini, gecenin kaçı olduğunu veya nerede bulunduğunu veya oynadığı kumarın niteliğini düşünmüyordu.

Düşündüğü sadece tek bir şey vardı: önündeki geometriler. Burada Tanrı, kendi basit mutlak diliyle, gezegenleri pürüzsüz ve ipeksi danslarına başlatmak için kullandığı aynı gramere göre konuşuyordu.

Hardesty, mükemmel olmayan gözlerini safiyetle odaklayarak, doğru hareketleri yapmak ve mesafelerin gerçeğini hissetmek için zorlayacaktı. İstekanın bilardo topuna gerekli gücü vermesi, doğru yöne sevk etmesi ve topun da daha yüksek bir isteğe daha sonra herhangi bir bozulma olmadan hizmet etmesine imkân sağlaması için, her adalenin her hücresinin ve her dokusunun söyleneni yapmasını isteyecekti. Onun hazırlanışım izlediler ve sanki salonun ortasında bir ateş yanıyormuş gibi ondan yayılan sıcaklığı hissettiler. Bir çelik kadar gergin olduğunu gördüler ve Wing Walker'ın güç anlar yaşayacağını idrak ettiler. Etraflarına, bunu görmek isteyen ve çoğu, bir bilardo salonunda duyulmamış bir davranışla bilardo masalarının üzerinde dikilen, yüz elli seyirci toplanmıştı. Fakat Hardesty mutlak fizik dışında hiçbir şeyin farkında değildi. Masanın tepesindeki parlak lambalar, çifte güneşler gibi parlıyor ve evrenin yeşil zemini dışındaki her yerde karanlık hüküm sürüyordu.

Hardesty, terleyen ellerine hâkim oldu ve istekayı doğrulttu.

Topu banda yakın getirecek gerçek ve tam kuvvet için derin bir tutkuyla vurdu. Top pürüzsüzce masanın sonuna yuvarlanırken gözleriyle onu takip etti. Topun uzak kenara çarpışı, iki ekspres trenin çarpışması kadar şok ediciydi. Sonra top seyircilerin mırıltılarının yükselmesine yol açan belli belirsiz ve pürüzsüz bir yavaşlamayla geriye doğru yuvarlandı. Ağır ağır gitti ve Wing Walker'ın topunu geçerek, kendini sessizce banda yasladı ve durdu. Sevinç sesleri yükseldi. Buna bayılmışlardı. Fakat Hardesty bunları işitmedi; çünkü oyunu başlatmaya hazırlanıyordu. İfadesinden, onun da bütün varını gücünü toparlamakta olduğu anlaşılan Wing Walker'ı da gözü

görmüyordu. Oyun on bin dolar için oynanıyordu; fakat ortada çok daha değerli bir şey: kuşkusuzluk fikrinin kendisi vardı.

İki yüz seyirci şimdi köşedeki masanın etrafında bir halka oluşturmuşlardı ve paraları o kadar süratle el değiştiriyordu ki bu onlara, bir marul işleme akademisi görüntüsü veriyordu. Bilardo topları dizesini incelerken, Hardesty kendini hafifçe raydan çıkıyormuş gibi hissetti; fakat masaların ve sandalyelerin üzerinde ayakta duran iddiacıların bir horoz güreşindeki seyirciler gibi olduğunu fark edecek kadar sakindi. Bu da çok renkli toplar üçgenini, yeni boyanmış Paskalya yumurtaları formunda görmesine yol açtı. Başka bağlantılar kurmak odaklanmasını tehlikeye sokabilirdi; onun için onları izlemek veya inkâr etmek yerine, onları meselenin kalbine nişan aldığı bir kavisli iğne hâline getirecek şekilde eğdi. İşte gezegenler buradaydı, birden bire düzenleri bozulmuş, iki güneş altında tek bir yörünge düzleminde bir araya toplanmışlardı. İşleri düzene sokmak, büyük çayırları kusursuz kürelerden temizlemek kendi göreviydi. Fakat bunu nasıl yapacaktı? Beyaz topun bandın yakınına dönmesini sağlamak bir yol olabilirdi ama değişkenler çok fazlaydı. Wing Walker'ın bir hayat boyu deneyimlerini ve açı ölçen ayrık gözlerini, sadece yoğun kararlılıkla kopya etmek mümkün değildi. Hardesty yeniden kendini raydan çıkıyormuş gibi hissetti.

Elleri o kadar fazla terliyordu ki her birkaç saniyede bir bunları kalçalarında kurulaması gerekiyordu. Ne kadar tedirgin görünürse bahisler de o kadar aleyhine dönüyordu. Wing Walker rahat nefes almaya başlarken, Hardesty titredi ve gözyaşlarının dökülmek üzere olduğunu hissetti. Bunları saklamak için masanın tepesindeki parlak güneşlere baktı. Bunların ışınları gözündeki yaşlarda kırıldı ve kristalimsi palalardan oluşan bir deve dikeni gözlerine batarken, odayı giyotin gibi kesen gökkuşakları, yollar ve kare ışık demetleri yarattı. Bu elması bile parçalayacak gibi gürüldeyen ışık, Hardesty'yi North Beach'teki bir katedrale geri götürdü.

Katedralin ön cephesine boydan boya yazılmış Dante'den bir mısra, zor zamanlarında daima ona yardım etmişti. Çoğu kez, katedrale bakarak parkın içinde durmuş ve onu büyük memnuniyet duyarak okumuştu: La gloria di colui, che tutto muove, per l'universo penetra erisplende Her zaman nihai adaleti ışığın getireceğine inanmıştı (ama bunun tersinin, aslında daha muhtemel ve daha mükemmel olabileceğini hiç düşünmemişti).

“Susun!” diye emretti gürültücü izleyicilere; çünkü yapmak istediği şey ilk çağların sessizliğini gerektiriyordu. Babasının kendisine öğrettiklerini hatırlayacak ve önünde olan güneş sisteminin göz kamaştıran fakat düzeni bozulmuş modelini düzene sokmak için, semavi mekanik kanunlarını uygulayacaktı. Bu kolay bir iş değildi.

Sürat, hızlanma, momentum, güç, reaksiyon, statik denge, açısal momentum, sürtünme, esneklik, yörüngesel istikrar, merkezkaç güç, enerji tasarrufu ve yön vermenin; on altı küreye, bekleme ceplerine, bandın mekanik niteliklerine, keçenin direnç katsayısına ve beyaz topa vurmaktan kaynaklanan büyük patlamanın tam gücüne tabi olan bütün etkilerini hesaplaması gerekiyordu. Bunu, hassas ölçümlerden yararlanmadan ve hayli kısa bir zamanda yapması gerekiyordu. Bütün ölçü şekillerinin göreceli olarak hassas ve asla onları ortaya atan teori kadar mükemmel olmamaları nedeniyle, gözleriyle ve içgüdüsüyle durumu idare edebileceğini düşünerek kendisini teselli etti. Hesaplamaları seyircileri hayli tedirgin eden bir biçimde yaparak, matematikle çalıştı. O kadar çok rakam dizisi oluşturması ve daha sonra hatırlamak üzere onları terk etmesi gerekiyordu ki bu yüksek farkındalık hâlinde bile, hem sayılar üzerinde çalışmak hem de onları aklında tutmak, hayli güçtü. Bu sorunu, seyircileri zihninde bir abaküse dönüştürerek çözdü. Yüzler ve giysiler ile vektörleri, kat sayıları ve bunların ifade edildiği sayılar arasında bağ kurarak olağanüstü miktarda bilgi depolamaya muvaffak oldu. Her insanı anatomik raflara bölerek, onların dizlerine, ayaklarına, kafalarına, boyunlarına, vs. çeşidi toplamları ve açıları gösteren değerler verdi. Bunu yapmak, kategorik karşılaştırmaları çok daha kolay hâle getirdi. Fakat bunu başarılı biçimde yapabilmesi için tüm kıpırdanmaları önlemesi lazımdı. Pozisyonlarını değiştirdikleri takdirde, bütün denklemleri boşa gitmiş olurdu. “Kıpırdamayın!” diye emretti.

Seyirciler ve Wing Walker bunun garip olduğunu düşündüler. Fakat bu ondan sonra yaptığıyla mukayese edilince hiçbir şeydi. Etrafta dolaşıp izleyenlere bakıyor ve kendi kendine alçak sesle ama çok hızlı konuşuyor, işaret ediyor, parmaklarıyla görünmez yükler kaldırıyor (sayıları) ve bunları bir adamdan diğerine hareket ettiriyordu. Ve eğer emirlerini dinlemezlerse, onlara gaddarca havlıyor, kendilerine o anda verdiği fonksiyon adıyla hitap ediyordu. Bir ara, “Kes sesini, Sigma!” diye Hawaii gömleği giymiş ufak şişman bir adama bağırdı. “Kosinüs! Kahretsin! Yerinde dur!” diye çığlık

attı, deri ceketli uzun boylu bir zenciyi işaret ederek. Seri ateş şeklinde düşünmekten kan ter içinde, dudaklarının kıpırdayabileceğinden daha hızlı gitmekte olduğunu fark etti; bu nedenle hesaplamalarını garip ve esrarengiz bir şarkı hâlinde söylemeye başladı. Beş dakika sonra, işini tamamlamıştı ve yorgunluktan ölü gibiydi. Dizide tam nişan alacağı noktayı, beyaz bilardo topunun hareket edeceği noktayı, topun gideceği noktayı, yaklaşım koordinatlarını ve bu işi yapmak için gerekli olan gücü hesaplamıştı.

“Tamam,” dedi, ellerini haberleri olmadan ağızları açık onun sayılarını akıllarında tutanlara doğru sallayarak, “silin” Şimdi ne yapacağını biliyordu. Hatırlanacak sadece birkaç şey vardı ve bunların çoğunu görüntülü olarak sabitlemişti.

“Oyunun açılış atışını yapacağım,” diye açıkladı. “Bir numaralı top sol taraftaki cebe gidecek; üç, beş ve on dört numaralı topları uzak sol köşedeki cebe göndereceğim; iki, dört, on altı ve yedi numaralı topları yakın sağ cebe; altı ve on numaralı topları sağ taraf cebine; dokuz, on bir ve on iki numaralı topları yakın sol köşe cebine; on üç ve on beş numaralı toplar yakın sağ cebe; son olarak, sekiz numaralı top uzak sağ köşeye. Yani,” diye ilâve etti, boğazını temizleyerek, “eğer her şey plana göre giderse tabii.” Tedirgin biçimde istekasına tebeşir sürdü.

“Bana atış yapmak için bir şans tanımayacak mısın?”diye sordu Wing Walker kinayeli biçimde.

Hardesty, “Hayır,” dedi ve pozisyonunu aldı.

Beyaz topa büyük bir güç uygulaması gerekiyordu, sadece bütün numaralı topların kendi ceplerini bulmaları için değil, fakat bazılarının cebe girmeden önce epeyce bir sekme ve etrafta yolculuk yapmaları gerektiği için; diğerlerinin ise daha isteksiz meslektaşlarına cesaretlendirici toslar vurmaları öngörülmüştü. Ve yine de uygulayacağı güç, topların masanın kenarından zıplamalarına yol açacak bir güçten daha fazla olamazdı. Söylemeye gerek yok, Hardesty açılış topunu büyük dikkatle yerleştirdi. Kendini hizaladı, lstekasını doğrulttu, kolunu geri çekti ve atışı yaptı.

“Top kümesi infilak ederken, Hardesty Wing Walker’a dönerek, biraz zaman alacak,” dedi. Tamamen rahatlamış durumdaydı ve toplar ceplerin içine atlamaya başlarken bunu onaylayarak izledi.

Topların dördü veya beşi hemen ceplere daldı. Ancak diğerleri bir dövme gibi sabit kalmakta ısrarlı görünüyordu ve masanın çevresinde birbirlerine çarpmaktan son anda kurtularak, bazen çarpışarak ve hatta

bazen durarak son hızla gidiyorlardı. Fakat kuşkusuz durdukları zaman, hızlı bir kuzenlerinden bir yan darbe alıp utanç içinde yakındaki bir mağaranın ağzına sıvışıyorlardı. Hardesty'nin öngörmüş olduğu gibi, bu biraz zaman aldı ama en sonunda, sekiz numaralı top, uzun bir araba yolculuğundan sonra, sağduyulu bir hızla gelip kendini sağ köşedeki cebe attı.

Kimse kıpırdamaya veya konuşmaya cesaret edemedi, elinde bir paket banknotla cesurca Hardesty'ye yaklaşan Wing Walker dışında. Wing Walker'ın koca yüzü şaşkınlık ve çekingenlikle yarı seğiriyordu.

"Parayı istemiyorum," dedi Hardesty; bir sonraki görevinin düşüncesine çoktan dalmıştı bile. "Bunu para için yapmadım." Yürüyüp dışarı çıktı.

Salondakiler, durdukları yere kök salmamış olsalar kendisini takip edeceklerdi. Giderek, titremeye ve sarsıntı geçirmeye başladılar. Ve ondan sonra, bir melek gören Holy Rollers* gibi çığlık atıp ulumaya başladılar. Bu adamlar çok sert ve çok iriydiler; fakat çığlıkları cırtlak ve gıcırtılıydı. Kendilerine ne olduğunu bilmiyorlardı ve sokaktan geçen insanlar büyük bir şehir büyüsünün zirvesine rast geldiklerini hayal ederek merakla kendilerine baktılar.

Hardesty çoktan yarım kilometre uzağa gitmişti bile.

*

Hardesty, hiçbiri bir şey getirmeyen korkunç karşılaşmalar ve ağza alınmayacak fiziki testlerle geçen birkaç aç günden sonra bir sabah erkenden, jimnastik salonuna dönüştürülmüş Bizans katedraline benzeyen bir mekânda uyandı. Buraya nasıl geldiğini hiç hatırlamıyor, sadece soğuk ve rahatsız bir uykudan, bir jimnastik minderinin üzerinde uyandığını biliyordu. Uzun bir koridordan terk edilmiş bir lobiye ulaşınca, Wall Street'te bir spor kulübünde olduğunu keşfetti.

---

* Çevirenin Notu: Yerlerde yuvarlanarak ve anlaşılmaz şekilde konuşmalarla ibadet eden bir dini grup.***

Burada tek başınaydı. Çalışanların yoklama tablosunu inceleyince, ilk çalışanın saat onda işe başladığını tespit etti.

Saat tam altıyı vururken, ısıtma çalışmaya başladı. Radyatör buharının ufak tıslamaları ve dumanları ve garip bir salamura kokusu, dikkat çekmek için tıkırdayan borularla yarışıyordu. Uyandığı büyük odada, yükselen

güneşten gelen ışık, yüksek bir buzlu cam panosuna vuruyor; ipleri ve denge barlarını rengârenk boyayan, kenevir ve tahtayı ısıtan beyaz ve sarı dumanlar hâlinde infilak ediyordu.

Hardesty güneşin gökyüzündeki yolunu izlemesini seyretti. Neredeyse suyu çekilmiş vaziyette, hiçbir şey düşünemiyordu ve gücü o kadar azalmıştı ki kendini çağıran jimnastik aletlerini görmezlikten geldi.

Birkaç gün önce olsaydı, halkalardan bir demir haç yapmaya çalışır veya yüksek barda yer çekimsiz uçup, bu gibi şeyler hakkında görebileceklerini görmek isterdi. Fakat şimdi başını kaldırıp Bizans kubbesinin tepesindeki pencerelerden güneşe bakmak bile zor geliyordu.

Berrak sabah ışığı, bir daire oluşturan pencerelerden giriyor; kubbeyi, göz kamaştırarak kaplayan kusursuz yuvarlaklıkta, altın bir disk oluşturacak şekilde kırılıyordu. Hardesty ayağa kalktı.

Kubbenin ortasından aşağı düşen tırmanma ipi şimdi cennetin ilk platformuna çıkıyor gibiydi. İpin kendisi bile kalın bir altın örgü gibi ışıldıyordu.

Altın disk otuz metre yukarıda kalınlaşıyordu. Çok somut görünüyordu ve Hardesty ona ulaşmak istiyordu. Fakat tırmanmak Şöyle dursun, ayakta bile zor duruyordu; sanki çelik kablolar çekmiş gibi ellerinde kesikler vardı. Kubbe kendi ağırlığını daha fazla taşıyamayacak gibi görününceye kadar platforma altın pompalayan güneşin hareket ediş şeklinden, bunun verilmiş olduğu gibi, geri alınacağını görebiliyordu. Tırmanmaya başladı.

Tırmanırken, aramış olduğu bileşik ölümcül ıstırapları buldu Ve altın halatta daha yukarı hareket ettikçe iyiden iyiye yükseldi.

Kendi kanı aktıkça, patlayan bir borudan kaçan sıcak su gibi halatın kendisi kızıla dönüştü. Altında kalan örgü, şimdi altın olduğu kadar kırmızı renge bürünmüş olsa da platforma ulaşabildiği takdirde ne kana ne de kuvvete ihtiyacı olacağını düşünerek durmadan kendini yukarı çekmeye devam etti. Avuç içleri aşınıp gitmişti ve halatı tutuşu o kadar kayganlaşmıştı ki kemikleriyle ona kenetlenmesi gerekiyordu. Acı ve hezeyan içindeyken, beyazlaşmış ellerinin ve kuru kemiklerinin kendisini yukarı yönlendirdiğini ve kendisini yukarı çekmeye devam ettiklerini fark etti. Yarı yolda elleri, kendi yaşamlarına sahip mekanik şeylere dönüşmüştü.

Yükseldikçe, gittikçe daha fazla ağırlığı yukarı çekiyor gibiydi. “Bu kadar sağlam ve dirençli görünen bu ağın içinde, hangi balıklar var acaba?” diye düşündü.

Neredeyse tepeye varmak üzereyken ve aniden halat yumuşak bir helezonla etrafını saran hafif alevlerle yanmaya başladı. Sol elini alevin dibine doğru götürdü. Sıcaktı, fakat yakmıyordu; alevlerin içine tırmandıkça giysisindeki kanlar kayboldu ve elleri iyileşmeye başladı.

Tam üstündeki platform, neredeyse görülemeyecek kadar parlaktı. Bunun ötesinde pencereler, beyaz ve gümüş rengi kırağı ile ışıl ışıldı. Pencerelerin üzerine kazınarak kusursuz gravür biçimde çizilmiş sayısız şekil bulunmaktaydı. Kanat benzeri şeritler, siyah meleklerin uçuşuyla güneşe doğru hareket eder gibiydiler. Tüylü gravürler çalılığının derinlerinde, ışıldayan manzaralar vardı ve her cam panoda işlenmiş olan tekerlemeler, sözcükler içinde sözcüklere yol açıyordu. Uzun tünellerden kaybolma noktasına doğru daha derine gittikçe, bir o kadar daha genişleyerek açılıyor ve hava kuvvetleri savaşırken yanan tarlaların ve mavi dalgalar içinde sağa sola savrulmuş, iğne ucu yaldızlarla kanayan yuvarlak güneşlerin bulunduğu ebedî savaşları barındırır gibi görünüyordu. Güneş camlardaki çizgi ormanını uçtan uca traktör gibi geçiyor ve onları avuçlar dolusu buğday demetleri hâlinde kesiyordu.

Hardesty Marratta, altın diskten kafasını çıkartmaya çalıştı. Hemen geri itildi. Halatı tutarak kendisini acımasızca yukarı çekti, fakat aynı şiddetle geri itildi. Nihayet, her ne pahasına olursa olsun, güçlü bir roket gibi yükselerek, başının üstündeki nüfus edilmez minderden geçmek için bir teşebbüste daha bulunmayı denedi. Bir sinek gibi hızla üstüne vuruldu.

Sırtüstü, kolları açılmış, parmakları gerilmiş vaziyette altındaki boşlukta otuz metre düştü. Bir kedi gibi dönmeyi becerip istediği şekilde yere inebilseydi dahi bunun bir yararı olmayacaktı. Otuz metreydi ama en iyi şekilde dönerse aşabilirdi. Fakat düşerken, soldan sağa gidip geldiğini, sarkaç açıları gibi sallandığını ve sadece ağır ağır düşmekte olduğunu fark etti. Etrafındaki hava, belki bin tane çırpınan ve düşüşünü yavaşlatan görünmez kanatla doluydu. Bunlar kendisini yere o kadar yavaşça bıraktılar ki bir iki saniye için minderin üzerinde havada durdu.

Hardesty gözlerini açtı. Jimnastik kıyafetleri içindeki birkaç adam onu kollarından tutuyorlardı.

“Siz bizden biri misiniz?” diye sordular.

Hardesty, “Sizler nesiniz?” diye karşılık verdi. Sonra yüzlerindeki ifadeye baktı. “Sizler banker ve simsar olmalısınız.”

“Buraya üye misiniz?”

Hardesty, “Hepsi numaralarınızda var,” dedi, “sadece eğer onları doğru şekilde okursanız.”

Adamlardan biri, “Sokaktan gelmiş olmalı,” dedi. “Bir an için kaza geçiren bir üye olduğunu sandım.”

“Havada bir kelebek gibi uçtum,” diye açıkladı Hardesty; adamlar kendisini kaldırıp bir nevi görünmez iskemlede dışarı taşırlarken.

“Alevin içine yükselip geriye düştüğüm zaman, yere vuracağımı sandım. Fakat bir kelebek gibi uçtum.”

Lobideki saatin yanından taşınarak geçerken, saatin on bir olduğunu gördü. Akıl hastaları için beslenen türde bir saygı ve küçümseme karışımıyla kendisini sokakta yere bıraktılar.

“Bir şey daha var,” dedi.

“Nedir o?” diye yanıtladı içlerinden biri, merdivenlerden yukarı Çıkarlarken.

“Jimnastikhaneniz meleklerle dolu,” dedi Hardesty ama onu işitmediler.

Hardesty, Aralık soğuğunda, cebinde bir kuruş olmadan ve günlerdir yemek yememiş olarak Manhattan boyunca yürümeye başladı.

Abby’yi düş kırıklığına uğratmıştı ve onu düş kırıklığına uğratmakla, babasını da düş kırıklığına uğratmış oluyordu. Cennete bir baskın yapmak için gücü olacağını düşünmesine yol açan gurur, şimdi içini bulantı ve korkuyla dolduruyordu.

Sokaklarda koşturan binlerce insanın yanından geçerken, onların yüzlerindeki görkemi görüyordu. Bunu, onların gözlerinin yapısından, kızarmış yanaklarından; ümit, azim veya öfke ifadelerinden; kendilerini iskelet ve etten daha fazla yapan şeyler her neyse, onlardan görüyordu. Çünkü yüzlerindeki hayat, içine gelip girdiği maddenin çok ötesine geçiyordu. Ve yine de eğer bunu yakalayacak olsaydı, elinde kalan tek şey, bir paltonun yakası ve içindeki şaşırmış ve korkmuş yaya olurdu. Aradığı ışık her tarafta parlamasına rağmen, onu elde edemiyordu.

Kızının içinde gömülmesi gerekecek küçük tabutu düşünebilirdi (bir satıcı gibi). Fakat ondan sonra sokakların hayatı ve insanların yüzlerindeki görkem kanma hücum edecek ve bir kez daha kızını hayatta tutabileceğine inanacaktı ama elbette sadece şehrin birçok hayati manzarasının gerisindeki gücü anlayabilirse; karla kaplı sokaklarda tekerlekli bir kıyafet askısı iten kapüşonlu çocuğun bezgin ifadesinin; kürk mahallesinde makinesinin üzerine eğilmiş, dikiş dikmenin sonsuzluğu içinde dikişini diken bir terzinin

ve bir piyade konsantrasyonuyla betonu makineli tüfek atışına tutan asfalt kırma ekibinin oluşturduğu sahnelerin tümünü bir araya getiren ve onları ileri doğru gönderen bir şey vardı. Boş dehlizler ve yüksek şekiller bunun sırrını muhafaza ediyor ve görünmez bir temiz hava bacası gibi şehrin üzerinde uzanıyordu, Ancak yumruğunu sallayıp onu devirmek istediğinde, onu karşısında bulamıyordu.

Adamakıllı bitkin vaziyette kalabalıkların içine karıştı. Zayıftı ve başı dönüyordu ve tam Noel öncesi, sokaklardaki insan dalgalan dayanılacak gibi değildi.

Kuş tüyündeki lif gibi, caddelerde ileri geri gidip geliyordu. Muazzam alış veriş mağazalarının içine taşındı ve sonra geri emildi.

Akıntıya uyarak bir metronun merdivenlerinden aşağı indi ve bir kez daha kaldırılıp sokağa konuncaya kadar bir iki durak gitti. Ve sonunda kendini girdap gibi bir kavşağa sıkışmış durumda buldu.

Kavşağı yüz kere geçerek ve tekrar geçerek, hamura dönmüş, ateşi çıkmış ve yenilmiş vaziyette, hayatları buna bağlıymış gibi etrafta koşturan milyonlarca insanın arasına rastgele karıştı.

Saat beşte daireler paydos olunca, bir gabardin ve yün furyası sokakları mavi ve gri renklerde istila etti. Herkes koşuyordu. Bazı yerlerde, kâtip ve daktilograf dalgaları üç dört sıra derinlikteydi.

Kulağa su sesi gibi geliyordu; belki de rüzgârın azdırdığı bir çalılık yangını, saat beşi çeyrek geçe Manhattan'ın orta yerindeki sokakları yanan bir tiyatronun koridorları hâline getirmişti.

Nihayet, Horseshoe Şelalelerine dökülen Niagara Nehri gibi bir çakışma noktasında, dehşet verici bir palto ve gergin yüzler kitlesi, çılgın vaziyette Hardesty'yi de beraberinde sürükleyerek Grand Central İstasyonundan içeri soktu. Akıntının kenarında olduğu için şanslıydı ve kendini ana girişin üstündeki bir balkona atarak güvenliğe erişmeyi becerdi. Burada, esas itibariyle beşi yirmi geçe treniyle Hartsdale'e seyahat etme konusunda kapıldığı büyük korku nedeniyle, mermer bir parmaklığa sıkı sıkı sarıldı. Kendisini parmaklığa kenetleyerek, dalga geri çekilinceye ve biraz ısınıncaya kadar bir saat dinlendi.

Kapılar ile ana giriş katına inen merdivenler arasında hâlâ hareket etmekte olan banliyö yolcuları akımı dışında, Vanderbilt Caddesi peronu neredeyse bomboştu ve muazzam terminal salonunda krem rengi mermerin üzerinde dazlak noktalar oluşmaya başlamıştı.

1912’den beri bütün geliş gidişlerin yıpratmasıyla dokunmuş bir hah üzerinde boş adacıklar oluşmuştu. Hiç kimse asla yukarı bakmıyordu. Tavan, o kadar uzun zamandır karanlık ve bulutlu kalmıştı ki unutulup gitmişti. Çoğu insan için kubbe zahmete katlanmayacak kadar yüksek olsa da Hardesty, ağır ağır, tamamını görünceye kadar geriye yaslanarak başını yukarı kaldırdı.

Yıldızlar yanıyordu. Yeşilin içindeki derinlikten sarı bir akkor halinde parlıyorlardı. Ne zamandan beri? Ebediyen söndürülmüş olmaları gerekiyordu. Birer birer bütün ampullerin bozulmuş olduğuna ve bir daha asla ışık vermeyeceklerine inanılıyordu. Ayrıca, erişilebilmek veya değiştirilebilmek için fazla yükseğe yerleştirilmişlerdi.

Hiç kimse uğraşmadı ve giderek yıldızlar unutuldu ve dışlandı. Fakat şimdi hepsi yanıyordu. Ve bir teki bile eksik değildi.

“Bak,” diye emretti Hardesty, dişçi yardımcısı üniformalı genç bir kadına, “yıldızlar yanıyor.”

“Hangi yıldızlar?” diye sordu kadın, başını kaldırıp onlara bakmadan ve her zamanki trenine yetişmek için tünellere doğru koştu.

“Şuradaki yıldızlar,” dedi Hardesty kendi kendine, yeşil gökyüzüne bakarak. Gözleri yüksek kubbeyi tararken, ortada bir şeyin hareket ettiğini gördü. Göklerdeki bir deprem sırasında gökyüzünün bir parçası yerinden çıkartılmış gibiydi. Bunun bir göz yanılması olabileceğini düşündü. Fakat bir çatlak belirdi. Sonra ortadan kaybolup ikinci bir kez yeniden ortaya çıktı ve sanki birisi ağır bir kapıyla baş etmeye uğraşıyormuş gibi kararsız biçimde sallandı.

Birden bir yeşil gökyüzü parçası geriye çekildi ve tavanda siyah bir kare ortaya çıktı. Hardesty nefes almakta zorlanıyordu. Kapı kendiliğinden açılmış olamazdı.

Görünürde kimse olmasa da Hardesty birinin görünmesi için sabırla bekledi ve bu sabrının mükâfatını gördü: aşağıdaki gabardin ve yün giyimli, aceleyle koşan ordulara, yukarıdaki gölgelerin içinden bakan bir yüz göründü.

CHELSEA'NİN ASKERLERİ VE DENİZCİLERİ

Yaşlılıkta, büyük dinamizm ve zihin açıklığının yaşandığı anlar, kuru bir denizdeki ıslak adalar gibidir. Güçlü öfke ve ani neşe anları yaşayan bastonlu bir yaşlı adam, ömrünün bunca yılının, kendi masumiyetine kanıt ve izahat dışında hiçbir şey ilave etmediğini; uzun hayatında bu kadar şey öğrendiyse de yedi yaşında görebildiği kadar uzağı göremediğini keşfedebilir. Harry' Penn sık sık bu gibi anlarla karşılaşıyordu. Ve o anlarda, anlamanın bedelini ödemeden önce bir zamanlar bildiği şeyi öğrenmekte olduğunu fark ederek cereyan çarpmışa dönüyordu.

Gözlerinde milenyum ile büyümüştü ve şimdi, Jackson Mead'ın köprüsünün hayal edilebilecek kadar uzağa ve yükseğe hatta bunun da ötesine uzanmasını, bulut duvarı bir mızrak gibi delip geçmesini istiyordu. Bunun olması için, biliyordu ki tüm koşullar imkânsız bir şekilde mükemmel olmak zorundaydı. Hiçbir insan onca uyumlaştırma ve ayarla başa çıkamaz, sökülmüş dikişleri tutturamaz veya gerekli olan noksansız ve dillere destan bir adaleti ortaya koyamazdı. Yine de her şeyin yerli yerinde olması ve herkesin tam olarak kendi rolünü oynayacak şekilde ışıklandırılmış sahneye gereken hızla çıkması lazımdı. Harry Penn henüz ömrünün görevini tamamlamadığına inanıyor ve bundan üzüntü duyuyordu.

Sadece yaşlanmak yeterli değildi. O mucizeler istiyordu. Sadece bir tek ve gerçekten şahane bir an için olsa bile hayatın olmadığı bir yerde yaşamayı, zamanı inkâr etmeyi ve evrenin yaldızlanmasını istiyordu. Arabalara koşulan atların üzerindeki tören sorguçları gibi, muazzam ve bembeyaz tüyler görmek istiyordu ki babası, altın çağın ilan edilmesiyle birlikte bütün bunların şehrin üzerinde yükseleceğini vadetmişti. Böylece kitaplarının ve ansiklopedilerinin üstüne, hiçbir yarar sağlayamadan titredi; gördüklerini mümkün olabildiği kadar hatırlamaya çalıştı; dönemsel ve mecazi tahribatlarına ve yenilenmelerine katlanırken, ruhun mimarisine karşı kendini uyanık tuttu.

Çoğu zaman büyük kayrak küveti suyla doldurarak düşüncelerinin özgürce yüzmesine imkân vermek için onun içine daldı; fakat bunlar, hiçbir zaman kendisini süratle yaklaşmakta olan milenyuma hazırlayacak kadar özgür yüzmediler.

Bir akşam, olağandışı acı bir soğuk nedeniyle Jessica'nın gösterisi iptal edildi. Maddesel olan her şey düşük derecelerde katılaşıp kalırken, Manhattan'ın her tarafından, kopan kabloların ve çatlayan duvarların sesi duyuldu. Bunlar kışın, şimşeğe cevaben yarattığı kırbaçlama gibi yanıtlardı. Küçük gök gürültüleri yankılanırken, Jessica tiyatrodan babasının evine atlı bir kızakla giderek orada biraz kuzu ve bezelye pişirdi. Akşam yemeğini birlikte ateşin önünde yediler. Daha sonra Praeger'ın gelmesi beklenmekle birlikte, ikisi yalnızdılar. Christiana, kocası Asbury ile birlikteydi ve Boonya, Malto Downs'da yaşayan kız kardeşini görmeye gitmişti.

Jessica, masayı temizleyip bulaşıkları yıkadıktan sonra, iki siyah çay fincanı ve üzerinde, etek giymiş bir Highland İskoç Kraliyet Müfrezesi resmi bulunan kurabiye tenekesiyle içeri geldi. Koyu çay Harry Penn'in hayal gücüne iyi geliyordu. Ateş yanarken, içindeki reçine kokulu çam kozalakları ve kupkuru ceviz odunu giderek artan kırmızı çizgilerin ve minik tüfek atışlarının Waterloo Savaşı hâline geldi. Harry Penn kendini hâlâ mağdur edilmiş gibi hissediyordu.

Çay ve ateş de bu duygularını besliyordu.

Jessica'ya "Sözlerini unutursan ne oluyor?" diye sordu.

"Unutmuyorum."

"Hiç mi?"

"Çok nadiren. Hemen hemen hiçbir zaman; çünkü biliyorsun, oynadığım karakteri canlandırırken, söyleyeceklerimi o karakter hâline gelebilmek için öğreniyorum, öbür türlü değil. Bir kez o olduğum zaman, sözlerimi unutamam. Bu düşünülemeyecek bir şey."

"Sahne için replikleri öğrenmenin hafızayla pek fazla ilgisi bulunmadığını mı söylemek istiyorsun?"

"Aynen öyle. Sadece kötü aktörler repliklerini ezberlerler. İyi aktörler ise sahnede oynarken onları sürekli olarak yazarlar."

"Onları yazanın aslında piyes yazarının kendisi olmasına rağmen mi?"

Jessica başıyla onayladı.

"Bu haddini aşmak değil mi?"

"Piyes yazarı bunu anlar."

"Bir nevi transa giriyorsun, o zaman."

"Evet."

"Oyun sahneye konulmuş, fakat hâlâ senin için yeni. Replikleri söylediğin zaman, bunları ilk kez söylüyorsun. Bunlar senin olduğu kadar,

onun sözleri. Bunu nasıl açıklayabilirsin?”

“Açıklayamam; fakat bunun iyi aktörleri kötülerinden ayıran nitelik olduğunu söyleyebilirim.”

“Şimdi, diyelim ki,” diye devam etti Harry Penn, teneke kutunun üstüne bakarak, “keyifsizdin ve uzun ve karmaşık bir oyunun sonunda sözlerini unuttun. Ne yapardın?”

“Muhtemelen bunu düşünmek için zamanım olmazdı ve aklıma ne gelirse onu söylerdim. Diğer replikler bir armağan hâline gelmiş olurdu ve doğaçlama replikleri de farklı bir kaynaktan gelen bir armağan telakki ederdim.”

Birisi kapıyı gümbür gümbür çaldı. “Bu Praeger,” diye açıkladı Harry Penn.

“Belediye Başkanı,” dedi Jessica gururla.

“Hiç fark etmez,” dedi Harry Penn. “Kendisi iyi bir adamdır. Dışarıda donmadan önce kapıyı açıver ona. Ben doğmadan birkaç yıl önce, biliyor musun, Cranberry Belediye Başkanı Newton Creek’te donup ölmüştü.”

Jessica Praeger’ı babasının çalışma odasına getirdiği zaman, Harry Penn’i şöminenin önünde ayakta dururken gördüler, kurabiye tenekesinin kapağı elinde, ağlamaktaydı.

Jessica, “Ne oldu?” diye sordu.

“Highland Fusilier,” dedi. “Bu kutular yıllardır kullanılır ve hiç yüzüne yakından bakmamıştım. Şimdi görüyorum.”

“Neyi görüyorsun?” diye sordu Praeger.

“Petipas taki dışlanmış adamı hatırlıyor musun?”

“Evet”

“Bu onun yüzü, aşağı yukarı, eğer tıraşlı ve temiz olsaydı.”

Praeger kutuya baktı. “Bu benim için çok açık değil,” dedi. “Yeterince iyi hatırlamıyorum.”

“Bu onu daha önce hiç görmemiş olmandandır.”

“Sen görmüş müydün?”

“Evet.”

“Ne zaman?”

“Bir çocuk olduğum zaman.” Kutuyu şöminenin üstündeki rafa koyarak geri çekildi. Harry Penn, Praeger’a, şehrin belediye başkanına dönerek, ona ahıra gitmesini ve en hızlı kızağa en iyi üç atı koşmasını emretti. “Beni kuzeye götürmeni istiyorum.”

“Coheeries’e mi?” diye sordu Jessica.

“Evet,” dedi babası, gülümseyerek. “En sonunda bu dünyadaki yerimi buldum.”

Praeger dışarı çıktı. Avlunun karşı tarafında ahır ışığı yandığında, Harry Penn kızına dönerek bir mucize gerçekleştiğini söyledi hem de tam zamanında.

“Ne mucizesi?” diye sordu Jessica. Aldığı cevap, “Peter Lake, oldu.

*

Harry Penn, New York belediye başkanına, kızağına at koşmasını emredebilecek tek adamdı; fakat bunun üzerinde fazla durmadı, çünkü Praeger kendisi için çalışmıştı ve on yıldan fazla bir zamandır fiili damadıydı. Bundan başka, yüz yaşındaki sağlıklı bir adamın en yüksek protokol teamüllerine hakkı vardı ve cumhurbaşkanlarına veya krallara boyun eğmesi gerekmiyordu; çünkü cumhurbaşkanları ve krallar, o kadar yükseğe çıkmışlardır ki eğer içlerinde bir şey varsa, sadece tarihi düşünürler ve yüz yaşında yaşlı bir adamın zaten kendisi tarihtir.

Praeger’ın yarış kızağına koştuğu üç at, koşmak için can atıyordu ve daha ne olduğunu anlamadan Riverside Drive üzerinde, kuzeye uçuyorlardı bile.

“Aşağı git ve Yüz Yirmi Beşinci Sokaktan nehre çık,” diye yönlendirdi Harry Penn belediye başkanını.

Praeger, “Spuyten Duyvil de tamamen donmuş olacak mı?” diye tedirginlikle sordu. “Girdapların kendisi asla donmaz ve sonra deniz trafiğine açık bir kanal da var.”

“Tabii ki donmuş olacak, hele de bir kışta,” dedi Harry Penn, ileri bakarak, “Spuyten Duvil ile kanal arasında her zaman kuvvetli bir buz köprüsü vardır. Hafifçe batıya kıvrılır ve sonra tekrar doğuya döner ve biraz yükselir. Ondan sonra, sapağa kadar boş buz olacaktır. Deli gibi gidebiliriz.”

Praeger dizginleri sertçe şaklattı ve üç atlı kızak, sola dönerek nehre doğru indi. “Bunu nereden biliyorsun?”

“Bu yolculuğu neredeyse yüz yıldır yapıyorum. Sadece bir düzine kış biliyorsan, bu tamamen kaotik görünür. Fakat yüzden sonra belirli örneklerin nerede yüzeye çıktığını ve kesiştiğini görmeye başlayabilirsin. Ben havayı daima bilirim. Bu kolaydır. Ve buzu da bilirim. Bu da kolaydır.”

“İnsan ilişkileri hakkında ne diyorsun?”

“Bir sorunun mu var?”

“Hayır, sadece merak ettim.”

Bir sessizlik oldu. “O kadar kolay değil, fakat mümkün.”

“Ya tarih?”

“Tarih çok zordur. Neredeyse sonsuz sayıda dalga, sonsuz sayıda tesadüfle etkileşim içindedir. Kuşkulanabileceğin gibi, son zamanlarda güçlü işbirliği eğilimi ortaya çıktı ve birçok değişik dalga birlikte ilerliyor, aşamalı olarak. Ancak onların iki bin yılma kadar “ ki buna sadece iki hafta kaldı, ancak yıkıcı bir felaket olmadığı takdirde, aynı hizaya gelebileceklerini sanmıyorum.”

“Ve sonra ne olacak?” diye sordu Praeger; çünkü kendisinin de bu işler hakkında fikirleri vardı ve şehrin, kalbi donduran, sessiz, sonu olmayan bir düşüşle tepetaklak döndüğünü hayal etmişti.

“O zaman göreceğiz,” diye yanıtladı Harry Penn.

Kızak buza, onu yarım kilometre boyunca çatlatacak sertlikle vurdu. Spuyten Duvil’den sonra engelsiz bir alan bulunduğu için kuzeye doğru o kadar süratle ilerlediler ki kasabalarındaki gözcüler günlüklerine, buzun üzerinden karanlık bir şeyin geçtiğini ve teşhis edilemeden kaybolduğunu yazdılar. Praeger, tepelerdeki kasabaların, uçurumlara asılmış fenerler gibi, farklı bir zamanda olduklarını bilmiyordu. Ve Harry Penn de bunu kendisine söylemedi; çünkü yakın gelecek bu kadar belirleyici olmayı vadediyorken, Praeger’ın yaşayan bir geçmişin büyüsüne kapılmasını istemiyordu.

Kasabaları geçtiler ve Coheeries Gölü’ne giden kuzeydeki dağların içlerine doğru yükselerek altın fener ışığını geride bıraktılar.

Göle ertesi günün akşamı vardılar. Bitkinliklerinin yanı sıra boğazları ağrıyordu. Hudson kenarındaki köylerden farklı olarak gölün kenarındakiler, Coheeries Kasabası Gölü de dâhil olmak üzere, karanlıktı. Harry Penn kızakta ayağa kalkarak, göl kıyısını baştan aşağı süzdü. “Buralar hiç karanlık olmamıştı,” dedi. “Bir terslik var.”

Son kardan beri platoyu kesip Coheeries Gölü Kasabasına giden yolun üzerinden geçen olmamıştı. Tamamen karanlık olan köyün kendisi, gökyüzünün muazzam perdesi ve arkasındaki yıldızlara karşı bir siluet gibi göründü. Köye ağır ağır girdiler ve yolun ortasında, kütük sandıkları bir şeye tosladılar. Fakat bu bir kütük değil, Daythril Moobcot’tu.

Cesetler her tarafa saçılmıştı. Kapı çıkışlarından dışarıya doğru yayılmışlardı ve kilerin üzerinde güneşte kurumaya bırakılan av hayvanları gibi bükülmüş ve donmuşlardı. Tüfekler ve çifteler ölülerin yanında yatıyordu. Korkunç bir savaş olmuş gibiydi ve sokaklar, binaların içinin boşaltıldığının ve yağmalandığının kanıtı olan mobilyalar ve küçük cisimlerle doluydu. Evlerin açık kapıları, rüzgârın iniş çıkışıyla korku içinde ileri geri sallanıyor veya tabanca sesi gibi çarpıp kapanıyordu.

"Sanki biliyordum," dedi Harry Penn, Praeger'a. "Fakat bunun gerçekten olacağını düşünmemiştim." Praeger'ın dili tutulmuştu.

"Fakat madem olması gerekiyordu, peki öyle olsun. Hepsi öldüler.

Artık bitti. Ve bu, yüz çağın nihayet sona erdiği anlamına geliyor. Şu tarafa sür."

Çardağı geçerek kızağı göle doğru sürdüler; Penn'in karşı sahildeki adalar ve çıkıntılar arasında kaybolmuş bir adadaki evine doğru ilerlerken, şimdi o kadar ağır gitmiyorlardı. Harry Penn, yol göstermek için sesi titreyerek arada bir, "Biraz sola," diyordu veya "Biraz sağa." Uzun zaman önce dalgıç kuşlarına terk edilmiş yerlerde, çamlık ve kayalık adalar arasında manevra yaparak, düzgün bir beyaz dönemecin sonunda aniden ortaya çıkan büyük bir eve geldiler. Olduğu gibi duruyordu.

"En azından burası saklı bir yermiş," dedi Praeger.

"Bunun pek önemi yok, göreceğin gibi. Tek önemli şeyi almazlardı ve zarara gelince, yani, zarar çok yakında önem taşımayacak."

Önce samanlığa gittiler. Burada Harry Penn, atların önüne tam bir torba yulaf döktü. Sanki kasabada çoktan sona ermiş olan savaş hâlâ sürüyormuş gibi son derece heyecanlıydı. "Şunları getir," diye Praeger'a emretti, iki veya üç çalı süpürgesini işaret ederek Çalıları zifte bulandığı için elden çıkarılmıştı.

Adadaki, kalçaya kadar yükselen karla mücadele ederek, verandaya ulaştılar. Burası otuz metreden uzun ve on metre derinliğinde muazzam bir balkondu. Ön kapı, her zamanki sağlam kapıydı.

Harry Penn başıyla kapıyı işaret ederek, "Nasıl içeri girerdin?" diye sordu.

Bir anahtarla," diye cevap verdi Praeger.

Harry Penn güldü. "Anahtar deliğine bir bak. Tamamen kapalı, bu sadece bir göz yanılması. Babam aldım soygunculara takmıştı ve onlarla oyun oynardı. O günlerde, soygunculuk bugünkünden daha saygın bir

meslekti. Bir nevi satranç oyunu gibiydi. Babam an alt etmek için bir yığın zaman ve para harcadı. Sanırım modern bir soyguncu camlardan birini kırma yoluna gider, fakat o zamanlar, belirli bir davranış biçimi vardı. Seyret.” Her iki elini de kapı kolunun üzerine koyarak bunu bir vites kolu gibi on parçalı bir şifreye göre hareket ettirdi. Bunun sonunda kapı denge ağırlıkları tarafından otomatik olarak açıldı.

Praeger bundan çok keyif almıştı. Harry Penn, “Hoşuna gitti mi?” diye sordu. “Bunu gördüğüne memnunum; çünkü bu özel makine akşamı böylece son kez çalıştırılmış oldu.” Karanlık evin içinde kayboldu ve Praeger da onu izledi.

Harry Penn bir puro çakmağı çıkartarak kalem uçlu alevini çalı süpürgelerinden geçirdi. Muazzam sarı alevlerle parladılar.

Praeger, tavanlar bu kadar yüksek olduğu için şanslı olduklarını söyledi. Aksi hâlde, alev almaları muhtemeldi. Harry Penn bir şey söylemeden New York belediye başkanını buz gibi soğuk, devasa odalardan geçirdi. Alev alev meşalelerle, orada burada durdular ve duvarlardan kendilerine ölçüsüz bir kederle bakan tabloları aydınlatmak için ateşi havaya kaldırdılar. Portreler genellikle mutlu ve kendinden memnun yüzlere ait olmakla beraber, yıllar ve yıllar boyu süren sessizlik ve hareketsizlik onlara, terk edilmiş hortlakların incinmiş ifadelerini vermişti. Unutuldukları için kırgın görünüyorlardı ve belki bir meşaleyle şimdi aralarında yürüyen buruşuk suratlı yaşlı adamın, bir zamanlar ümitlerini bağladıkları bir genç çocuk olmasından korkuya kapılmışlardı. Bir iki saniye için karanlıktan çıkan portreler, sonsuza kadar hareketsizliğe mahkûm edilmiş olmaları ve gelecek kuşaklar için bunca fedakârlık ve ilgilerine rağmen, evlerinin rüzgâra ve geceye terk edilmiş olması nedeniyle gücenmiş ve öfkeli görünüyorlardı.

“Bunlar Penn ailesi,” dedi yaşlı adam. “Sana her birinin adını söyleyebilirdim ve bunun ötesinde daha birçok şey, çünkü hepsi sevdiğim insanlardı. Şimdi hepsi gittiler. Fakat onlar bile şaşırabilirler. Uyandıkları vakit.”

“Uyanmak mı?”

“Evet. Bunun için mutlak bir ihtimal olduğuna inanıyorum ve sana niçin olduğunu söyleyeceğim. Gölün ortasında hepimizin gömülü olduğu veya olacağı, bir ada var. Birinci büyük savaştan önce ölen kız kardeşim oraya konulmuştu. Fakat şimdi orada değil. Oldukça çabuk ayrılmış gibi görünüyor. Ve bunun izahı, mezarının bir göktaşı tarafından tahrip edildiği

şeklindeydi. Göktaşı! Hiç kimse meteorların dünyadan değil, dünyaya düştüğü gerçeğiyle ilgilenir görünmüyordu. Mezar tamamen ortadan kalktı, gitti; mezar taşına yazılanlara uygun olarak: “Işık dünyasına gitti.” İzah edemiyorum, fakat yapacağını söylediği şeyi yaptığına inanıyorum.”

Mağaramsı bir oturma odasının girişinde durdu ve Praeger’a döndü. “Ölüm yatağında bana talimatlar verdi. O zaman bunları anlamadım. Aklımı yitirdiğini sandım. Orada bizimle olan Peter Lake’i yeniden gördüğümde bunları yerine getirmemi söyledi. Peter Lake, kız kardeşim öldükten hemen sonra ayrıldı ve her an dönmesini beklememize rağmen, hiç geri gelmedi ve onu yeniden hiç görmedim - ta ki Petipas’a kadar.”

“Nasıl emin olabilirsin?”

“Olamam.”

“O kimdi ki?”

“Sana göstereceğim.” Harry Penn onu odanın içine götürdü.

İnip çıkarken gölgelerin bir ritmi vardı ve Praeger halılardaki ve üstleri örtülü mobilyalardaki hafif rutubetin kokusunu alabiliyordu.

Hava, tavanın görüntüsünü bulanıklaştıran ve tavansız bir mağarada veya bir Kasım gökyüzünün altında oldukları hissini veren zift dumanıyla dolmaya başlamıştı. Harry Penn ocağa doğru birkaç adım yürüdü ve meşalesini biri şöminenin üzerinde, diğeri onun karşısında duran iki tablo parlayıp aydınlanıncaya kadar havaya kaldırdı. “Beverly,” dedi. “Kız kardeşim. Ve o da Peter Lake.”

Narin ve zayıf olmasına rağmen, Beverly gülümsüyordu ve güzeldi. Adam ise şaşkın ve rahatsız görünüyordu. Harry Penn, Praeger’a, “Bu portreler boyandığı zaman bile, bizim yanımızda huzursuzdu. Beverly’nin kendisi için fazla iyi olduğunu ve bizim kendisini kökleri ve geçinmek için yapmakta olduğu iş nedeniyle sevmediğimizi düşünüyordu.”

“Geçinmek için ne yapıyordu?”

“Bir soyguncuydu,” dedi Harry Penn. “Hem de iyi bir soyguncuydu, anlaşıldığı kadarıyla. Bir makine ustası olmuştu ve başına bir dert açmıştı. Nasıl ve niçin olduğu bana söylenmedi hiç. Ve şimdi, bir yüzyıl sonra, şehirde bir yerde bulunuyor ve bir gün bile yaşlanmamış. Resmin fonuna bak: kornetler ve yıldızlar. Yüzlerine bak. Bu insanlar ölü değil... Bundan eminim. Lütfen tabloları benim için aşağı indir.”

Praeger geriye çekilip tabloları yere indirdiği vakit döndü ve Harry Penn’in perdeleri ve eşyayı tutuşturduğunu gördü.

Praeger, “Ne yapıyorsun?” diye feryat etti.

“Kız kardeşimin talimatları,” diye yanıtladı Harry Penn, sesi bile tutuşmuş vaziyette.

“Tablolar ne olacak?”

“Onlar da yanacaktı, fakat onlara ihtiyacım var. Hadi gel. Onları yanına al.”

Çabucak koridorlardan ve galerilerden geçtiler ve Harry Penn meşalesiyle duvarları ve eşyayı yaladı. Ön kapıya vardıklarında ev, güneşli bir yaz ikindisinden daha parlaktı. İçeride alevler kükrüyor, odaları içi boş turuncu kompartımanlara ve göz kamaştıran ateş toplarına dönüştürüyordu. Testere dişli alev dalgaları, çocukları aramak için gölden gelmiş kocaman bir sürüngen gibi merdivenlerden yukarı uğulduyordu. Ev dans edip dönüyor gibi görünüyordu: yangın içeride cereyan etmiş bütün olayların hızlı bir oynatımıymış gibi, yüz tane yaz tek bir mercek altında yanıyormuş gibi ve yüz tane kış kaskatı ve kırılgan biçimde donmuş gibi ve bir zamanlar içeride olan bütün ateşler ve danslar ve öpücükler ve rüyalar soluk renkli kızgın hortumlar gibi dönmek ve bu ani başkaldırıyla narin ormanlıkları ateşe vermek üzere serbest bırakılmış gibi. Sanki bir roketmiş gibi, ateş yukarı doğru çığlık attı ve tavanı delip geçti.

Tabloları kızağın arkasına koydular. Praeger huysuzlanan atları tutarken Harry Penn samanlığı ateşe verdi. Bütün yeşil körfez gün ışığındaymış gibi ışıldıyordu. Evin etrafında bir tur attılar ve atlar panik içinde gölün karşısındaki köye doğru bir koşu tutturdular.

Rüzgâr meşalelerin alevlerini alından geriye atılan saç gibi çekip uzattı ve kıvılcımlar karanlığa karıştı. Atlar buzun üstünde koşarken kişnediler; çünkü bu kadar yakınlarında, kızağın üzerinde peşlerinden gelen ve kaçamadıkları bir ateş olması hoşlarına gitmiyordu.

Hem Harry Penn ve hem de Praeger köyü yaktılar. Evler çabucak ateş aldı ve çok geçmeden sokaklar bir alev ızgarasına dönmüştü.

“Hepsi öldüler,” dedi Harry Penn kasabadan çıkarlarken. “Geçmiş, Beverly’nin istediği gibi kapatılıp tecrit edilebilir mi yoksa onun beklentileri yıkılacak mı bilmiyorum.”

Tepenin üstüne vardılar ve kızağı kasabaya ve göle göz atabilecek şekilde döndürdüler. Buzun ötesinde Penn’in evi hâlâ durmadan yanıyordu ve köy de parafine batırılmış bir şey gibi alevler içindeydi.

Söylenecek pek az şey vardı. Şimdi ay yükselmişti ve çok parlaktı.

Harry Penn meşaleleri yere, karın üstüne attı ve Praeger atları Coheeries Gölü'nden uzağa, dağlara doğru döndürdü.

*

Hardesty camla kaplı galerilere giden birinci kat merdiven basamaklarından yukarı koştu. Bu galerinin de neticede gökyüzünün arkasına uzandığını düşünüyordu. Dördüncü kat merdivenlerinin başındaki sahanlığa döndüğünde, aniden yolu tamamen bloke eden altı polis ile bir çavuştan oluşan bir mavi tampon tarafından durduruldu. Kâğıt bardaklardan kahve içmekteydiler ve üstlerinden tabancalar ve coplar sarkıyordu. Çavuş, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu saldırgan biçimde.

"Altı yirmi treniyle Cos Cob'a!" diye bağırdı, onu rahat bırakmaları için, çünkü onların görevleri insanları galerilerden uzak tutmaktı. Şuradan," dediler ve işaret ettiler. O da aşağı koştu.

Vanderbilt peronuna geri dönünce, gökyüzündeki açık alana baktı ve aynı yüzün, sükûnetle aşağı bakmakta olduğunu gördü. Bunun kim olduğunu görmesi lazımdı. Eğer gerekirse polise saldıracaktı. Onları gafil avlayabilirse, dördünü hemen öldürebilir veya yaralayabilirdi. Geriye kalan iki tanesini de üstün hücum taktikleri bilgisini kullanarak yaralanmayı göze alarak alt edebilirdi. Fakat bunu yapmak için en az iki tabancaya ihtiyacı vardı; bu da en az iki diğer polis memurunu alt etmesi gerektiği anlamına geliyordu.

Sırf kendisi bazı basamaklardan yukarı çıkabilsin diye sekiz adamın ölmesi gerekmesi mantıksız görünüyordu. Belki onlara rüşvet verebilirdi. Fakat parayı nereden bulacaktı? Elli kişiyi soysa bile, ihtiyacı olan birkaç bir doları çıkartma şansı pek kuvvetli değildi.

Oraya, tepeye çıkması gerekiyordu.

Çatıdaki kapak kapanarak gökyüzünü tıkadı.

"Kahretsin," dedi kendi kendine. Sonra polisin etrafından dolanmaya karar verdi. Parmaklığının üstünden geçip, dar geçitlerin önünde cam perde ile kesişen mermer duvara tırmanmaya başladı.

Uzun zaman önce, sabırlı ustalar bu köşeye çelenkler, yumurtalar ve pervaz altı dişleri kazımışlardı. Sağladıkları çıkıntılar ve tutamaklar tam Hardesty'nin eline göreydi. Camı itmesi gerekiyordu.

Tırmanmaya cesaret etti ama aşağıya bakamıyordu; süratle ve hiç güvenliğini düşünmeden hareket etti. Yukarı doğru yöneltiği momentum sayesinde duvara tutunmayı becerdi. Şayet dursaydı, dehşet verici bir iki

saniyede mermeri bir kedi gibi tırmıkladıktan sonra aşağı düşerdi. Altın halatta olduğu gibi burada, kendisini çaba harcamadan yukarı taşıyan bir şey yoktu. Ancak, fizikte karşıtlıklar ve çatışkılar vardı ve kendisinin bunları incelemek için vakti olmamış olsa da parmakları, kasları ve kalbi bunları gayet iyi biliyordu. Eğer hareket etmeden duvarda durmaya gücü yoksa yukarı gidecek gücü nereden bulacaktı? Yerden ilk adımının orijinal gücü, bu bağlantı kendisini aşağı çeken güce eşit olduğu müddetçe, aradaki denge ne ölçüde hassas olmalıydı ki onu gidebileceği kadar yükseğe taşısın. Bu takdirde, yumurtalara, çelenklere ve dişlere tamamen nötr bir duruşla neden tutunamayacaktı ki? Korunum yasalarını, belki de zaman içinde daha geliştirmek için uygulamadan kaldıran gözü kara ve inançlı tırmanışlarda, en azından minik bir parça büyü vardı. Fakat şimdi, iyi dağcıların hiç yoktan var ettikleri bir tanrının lütufkârlığı, af ediciliği ve teşvikiyle, Grand Central İstasyonunun içindeki bir sütuna tırmanıyordu.

Nihayet zeminin çok üstünde kurum kaplı bir çıkıntıya ulaştığında, sağ elini bunun üstüne koyup rahat bir soluk aldı. Birçok kez öldürücü bir yükseklikte asılı olmasına rağmen (dört parmağı onu yeterince güvende tutarak başparmağının serbest kalmasını sağladı), yüzüstü yere bağlanmış gibiydi ve düşmeyeceğinden emindi.

Kısa bir dinlenmeden sonra kendini çıkıntının üzerine çekil.

Polisler birçok kat altta kalmıştı ve muhtemelen birisinin yanlarından geçip gittiğini ve şimdi neredeyse havadar üst katların efendileri olan kırlangıçlar kadar özgür olduğunu hayal edemezlerdi. Ve banliyö yolcuları yıldızları görmek için yukarı baksalar bile (ki bunu yapmadılar), muhtemelen yüksek ve korumasız bir çıkıntı üzerinde koşan adamı göremezlerdi.

Kemerli bir pencerenin alt panolarından biri yerinden çıkmıştı.

Belki buna bir kuş veya başıboş bir kurşun çarpmıştı. Hardesty bu boşluktan sürünerek geçti ve kendisini az ışıklı bir koridorda buldu.

Zemin kalın bir toz tabakasıyla kaplıydı ve bunun üzerindeki bir çift ayak izi koridorun uzak ucundaki bir döner merdivene gidiyordu.

Demir basamaklar üzerinde yedi dönüş yaptıktan sonra bir şapele benzeyen küçük bir kemerli odaya geldi. Karşısında öbür taraftan kilitlenmiş olan ufak bir metal kapı vardı.

Haneye tecavüz konusunda acınacak kadar az şey bilen Hardesty, kendini kapıya abanırken buldu. Kapı giderek gevşemeye başladı.

Peter Lake, demir kirişler arasındaki yatağına uzanmış, 1910 yılı Kasım'ına ait bir Polis Gazetesi okuyordu. Şimdiye kadar birçok garip şeye alışmıştı ve hepsini bir zamanlar tanımış olduğunu bilmeden, gazetedeki suratsız zorbaların ve düşünceli sahtekârların görüntülerini merakla değil, keyifle karşılamıştı. Sayfaları çevirirken, James Casey, Charles Mason, Dr. Long ve Joseph Lewis benzerlerle yeniden karşılaştı. Bunlar tanıdık gelmelerine rağmen, kendisinin bunlarla ne ilgisi olduğundan emin değildi. Yankesici William Johnson'ın eski bir fotoğrafından niçin bu kadar etkilenmişti? Melon şapkası ve Kral Edward dönemine ait takım elbisesi nedeniyle miydi? Bu iki parça giysinin (şimdi kuşkusuz sahipleri gibi buharlaşmış olan) her ikisi de ona ne doğanın ne insanın egemen olduğu, fakat en kaba adamın bile, kültürü ve çevresi vasıtasıyla, kendi koşulları üzerinde dikkat çeken sonuçlarla düşünmesine imkân veren bir uzlaşmaya vardıkları bir zamanı mı hatırlatıyordu? Onların üzgün ve bilen gözlerini başka nasıl açıklayabilirdi? William Johnson (bu da tabii bir düzine takma addan biriydi), bir yankesici, gözlerinin ışıldaması zamanın ötesini gördüğünü ve kendisinden sonra gelecek olanları anladığını gösteriyordu. Zamanın tortuları kalktıktan sonra, yankesiciler, üçkâğıtçılar ve hırsızlar, bazen Rönesans ressamlarının azizlerin ve meleklerin portrelerini çizmek için kullandıkları hünerli ve sihirli yüzlerin sahipleri olarak ortaya çıkarlardı.

William Johnson'ın güven dolu ve babacan bakışından garip bir şekilde etkilenen Peter Lake, büyük bir fotoğrafın... kendi fotoğrafının, bulunduğu bir sayfaya geçmek üzereyken Hardesty Marratta'nin kendisini metal kapıya atmasıyla rahat yatağından sıçradı. Polis Gazetesi ellerinin arasında, havaya sıçrayan bir tavuk gibi uçtu ve Peter Lake'in portresinin bulunduğu sayfa, yüzüstü tozların içine düştü. Sırf tesadüf eseri olarak, o sayfaya basılmış Dolandırıcılar Galerisindeki soyguncunun ifadesi ile gökyüzünün üstündeki kirişlerde yatan mekanik ustasının gittikçe kaybolan şaşkınlık ifadesi, birbirinin tıpatıp aynıydı.

İki dirhem bir çekirdek giyinerek gittiği Delmonico'nun yerinde birinin vurulmasından hemen önce, bir suçlama yapılmadan içeri alınmıştı ve kendisinin tozunu atmışlardı; çünkü onu serbest bırakmak zorunda olduklarını biliyorlardı. Flaş tozunu patlatmaya hazır oldukları zaman, yırtılan yakasını ve papyonundan geriye kalanı düzeltip ayarladıktan ve poz

verdirilip hazır olduktan sonra, can çekişen birinin duvarın arkasından gelen çığlıklarını duymuştu.

Peter Lake, sık sık bu gibi şeylere maruz kalmasına rağmen, hiçbir zaman tamamen kaşarlanmış sayılmazdı ve fotoğraf, arkasında kendilerinden birinin öldürülmekte olduğu bir duvarın ötesini görmeye çalışan bir adam için uygun düşen şefkatli bir ifadeyi yansıtıyordu. Uyanık, tedirgin ve yine de alaycı bir şekilde soğukkanlıydı. “Peki, eğer sıra bendeyse, bende demektir. Fakat buna fazla güvenmeyin,” der gibiydi. Hardesty Marratta, çılgın ve iflah olmaz durumda, bir litre koyu demli çay yalamış bir keçi gibi tekrar ve tekrar kapıya doğru koştuğu sırada, Peter Lake aynen bu durumdaydı.

Peter Lake, çatıya açılan kapıyı unuttuğu için dışarı gidecek bir yer olmadığını sanıyordu. Önce donup kaldı; fakat sonra yıldızları kontrol eden şalteri indirdi. Yıldızlar yanık kaldı; çünkü şimdi sönmemek üzere yanmışlardı. Karanlıktan yoksun kalmasına rağmen hâlâ sürpriz avantajı kendisindeydi. “Belki,” diye düşündü, “eğer o ileri atıldığında kapıyı açarsam, demir sütuna çarpıp kendinden geçer. Hayır, bu işe yaramaz; bu her kimse, sert bir kafası olmalı. Biraz kendini yormasına müsaade edip sonra duruma göre hareket edeceğim.”

Peter Lake yukarıya kirişlerin içine tırmandı ve Hardesty kapıya yüklenmeye devam ederken, yarım saat gölgelerin içinde yarı saklanmış vaziyette uzandı. Hem Hardesty hem de kapı, bu yıpratma savaşında büyük ıstırap çekiyordu. Eğer rakibi, öte tarafa geçtiği takdirde bazı şeylerin kökenine inmeye başlayabileceğine kendini inandırmış olmasa, bu savaşı kapının kazanması beklenirdi. Kapıya hücumları arasındaki fasılalar büyüdükçe büyüdü, hücumlar ağırlaştı ve zayıfladı. Ve kapı düşmeye hazır bir diş gibi gittikçe gevşedi.

Nihayet kapıdan dalıp geçti, içeride birkaç metre koştu, iki büklüm oldu, sendeledi ve yere yığıldı. Peter Lake, onu başkalarının izlemesini bekledi. Hiç kimse izlemeyince, yere atladı; kapıyı kapadı ve Hardesty’yi yatağa sürükledi. Hardesty fena hâlde berelenmiş ve soluk soluğa kalmıştı.

Peter Lake ona yardım etmek için doksan yıl önce Yeni Zelanda kuzu yahnisi ihtiva etmiş olan bir tenekeyi alıp, ılık suyla doldurdu Ve Hardesty’nin yüzüne serpti.

Hardesty boğulma hareketleri yaptı ve gözlerini açtı. Peter Lake,”Niye buraya girdin?” diye sordu.

“Seni çatıya açılan kapaktan bakarken gördüm. Senin kim olduğunu ve buraya nasıl ulaştığını anlamak istedim.”

“Yukarı bakmana sebep neydi? Hiç kimse asla bakmaz.”

“Bilmiyorum. Yıldızların yandığını görünce, gözlerimi onlardan alamadım.”

“Bir trene yetişmen gerekmiyor muydu?”

“Hayır.”

“Yukarı nasıl çıktın?” diye sordu Peter Lake, kuşkuyla. “Polislerle dost musun?”

“Yan taraftan tırmandım, çelenkli yumurtalar ve berbat küçük dişleri izleyerek.”

Peter Lake bunu kuşkuyla karşıladı. “Buna inanması güç. Nesin sen, bir dağcı mı?”

“Aslında, evet,” diye yanıtladı Hardesty. “Bir zamanlar...”

Lafının ortasında sustu birden. Zonklayan yüzünü geri çekerek Peter Lake’e gözlerini kısarak baktı. Peter Lake de aynısını yaptı (sadece onun yüzü zonklamıyordu). Birbirlerini Petipas’tan tanımışlardı. Boğazları düğümlendi ve insanın, daha yüksek ve anlamlı güçlerin kimseyi umursamadan ve ikna etmeye uğraşmadan rastlantı kılığına girdiklerini keşfettiği veya teyit ettiği zaman olduğu gibi ürperdiler.

“Kimsin sen?” diye sordu Peter Lake.

Hardesty kafasını salladı. “Bunun önemi yok,” dedi. “Sen kimsin?”

*

Jackson Mead, hazırlayıp biriktirmekte olduğu bütün güçleri, kemikleri inleten delice bir gösteri hâlinde ortalığa saldı. Bu gösteri milenyumun başlamasına kadar tam on gün devam edecekti ve şehir, gökkuşağı köprüsünün yaratacağı yangın ve asayiş bozukluğu tarafından yutulacak olmasına rağmen, sona ermeyecekti.

Yüzyıllar ve yüzyıllar boyu yaptığı inşaat işlerinden sonra, hepsinin tam olarak nasıl yapılması gerektiğini öğrenmişti. Mükemmel bir denge öngören eşitlikler yasasına inanıyordu. Yukarı yükselen her şey için, başka bir şeyin düşmesi gerekirdi ve hiçbir serbest şekil yoktu; zira bütün şekillerin gölgeleri ve karşıtları vardı. Bu yüzden kendisi de karşıttı. Onlara saygı besliyordu ve onları kendi tarafına çekmek gibi bir arzusu yoktu; çünkü böyle bir şey sebepsiz yere kavga etmekte oldukları anlamına gelirdi. Onların davranışları da adildi ve kendisi de onların saflarında yer almış

olabilirdi. Fakat almamıştı; çünkü görevi işleri ileri götürmekti ve bunu yapabilmek için onlarla mücadele etmesi gerekiyordu. Şimdiye kadar savaşı anlamayan tek bir mimarın bile olmadığını söylemekten hoşlanıyordu.

Neredeyse bir yüzyıldır, son on gününde ortalığı kasıp kavuracak olan eylemler için hazırlanmıştı ve Cecil Mature ile Reverend Mootfowl bu işteki alışılmadık generalleriydi. Kişisel gariplikleri̇ne rağmen, sorumlulukları için biçilmiş kaftandılar ve sayısız yıllardan beri, eskimeyen, yaşlanmayan ve dürüstçe gizlenen olağanüstü bilgi sahibi bu ikili — aldatmak için değil, fakat kendi mizaçlarını tatmin için, onunla birlikte olmuşlardı.

Kış dönencesi ile birlikte Sandy Hook’a, sırf kitlesi bile denizi sakinleştirmeye yeterli gemilerle dolu büyük bir armada geldi. Bunların güvertelerinden, emsali görülmemiş makine ve malzemeler taşınmaya başladı. Yüzlerce ağır yük helikopteri, otuz metrelik uzunlukları boyunca yanıp sönen ışık dizileri ve keskin mavi parıltılarıyla gökyüzünden kükreyerek geçiyor, peygamberdevesi gibi eğri gövdelerinin altında kendi ağırlık ve boylarının birkaç misli eşya taşıyorlardı. Bu helikopterlerin uğultuları kilometrelerce uzaktan duyulabiliyordu.

Yaklaştıkça yeri sarsıyor ve bütün yaşayan varlıkları esrarlı motorlarından çıkan felç edici frekanslarla donduruyorlardı. Yanıp sönen ışıkları ve ışıldaklarının dalga boyları, fazlasıyla karmaşık armoniler ve birbiriyle ahenkli melodiler hâlinde, ritmik seslerle kusursuz bir uyum içindeydi.

Her eksen üzerinde dönebiliyor ve her pozisyonda durabiliyorlardı.

Kelebekler kadar narin ve en büyük jetler kadar iriydiler. Limanın üzerinde kesişen yollarda sürekli hareket hâlindeydiler ve yine de hiç çarpışmadan, gemilerle inşaat alanları arasında gidip geldiler.

Jackson Mead’ın Hudson’daki gemisinin yanlarında, muazzam kapılar açıldı. Sahilden veya buzun üzerinden bakınca, geminin uçsuz bucaksız içinin, değişik tonlarda aydınlatılmış birçok kattan oluştuğu görülüyordu. Geminin içinde, onu-on beşi üst üste dizilmiş yollar bulunuyordu ve bunların üzerinde değişik yönlere doğru hareket eden küçük, hızlı araçlar (bir kaç treyleri çeken veya tek başına giden), acil acil yanıp sönen ışıkların altında arterler boyunca kayıp gidiyorlardı. Dakikliği ve sıklığı bakımından hayrete şayan aralıklarla, bu muazzam hangardan taşıyıcılar çıkıyor ve büyük süratle havalanıp, buzu parlatan ve gökdelenlerin yarı yüksekliğinde

genişleyen, gevşek kristallerden ve kardan bulutlar oluşturarak, havada dönüyorlardı.

Gemiden yirmi kat yükseklikte şeffaf kuleler, teleskop gibi yükseldi.

Gece ve gündüz operasyonlar bunların içinden yönetiliyordu.

Ortalıkta, yeni bir çeşit daimî gün ışığı izlenimi veren, bronz renkli hafif bir ışık vardı — Mart değil, Ağustos ayma ait bir ışık.

İnşaat alanları da kendi kalkanlarını attılar ve ortaya elli tane, hisar gibi toprağın derinlerine kök salmış pürüzsüz betondan palanka çıktı. Üst yüzeylerine, gemilerden havadan taşman ve limana hiç ulaşamayan demiryolu trenlerinden gelen birçok çeşit makine yerleştiriliyordu.

Trenler de havadan boşaltılıyor ve sonra bunların kendileri de vagon raylardan kaldırılıp, diğer trenler kesinti olmadan hemen gelip kargolarını boşaltabilsin diye ıskartaya ayrılıyordu.

Temellerin üzerine blok benzeri alt yapılar, büyük kutular ve kendi ağırlıklarını taşıyan zarif kirişler yerleştirilmişti. Gökyüzü çok renkli motorlar, cam gibi silikondan muazzam yapılar, yuvarlak ateş gruplarını küçük güneşler gibi çeken helikopterlerle doluydu. Bunlara, modern bir şeyden çok Priestley’in dev yanan camını veya Herschel’in teleskopunu andıran antik ve esrarlı mekanizmaları, küçük güneşlerin buzlu ikizleri olan ve nabız gibi atan kristal spirallerini ve taşıyıcıların, limanın üstünde havada yüzen denizanalarına benzemesine yol açan gevşek tel ve devre ağlarını eklemek gerekiyordu.

Şaşkın halk tam nefesinin düzeldiğini düşünürken, hiç duyulmamış muhteşem bir malzeme grubu birden gemilerden birinden havaya kaldırılınca trafik ikiye katlanıyor veya ses ağı kalınlaşıyordu.

Jackson Mead’ın stratejisi her saati ondan bir öncekinden daha yoğun yapmaktı. Mesele, onları dengesini kaybetmiş durumda tutmak, şok etmek, zihinlerini karıştırmak, hassasiyetlerinin içinde bata çıka dolaşmak, yanıp sönen ışıklarla kör etmek ve gittikçe daha sert vurmak, böylece muhalefeti çökertmek ve köprünün yapımım sağlamaktı. Çünkü nihayetinde bu, güce ve planlamaya rağmen, hüküm süren koşullara bağlı olan, hassas ve kırılgan bir yapıydı. Ve bu koşullar için Jackson Mead, sadece dua edebilirdi.

*

Virginia, Abby’nin yatağının kenarına oturmuş, kalın ve yumuşak bir kar yağışında sönen ışığı izliyordu. Işıkların yakılmasının akşama ümit ve enerji verdiği saat, sükûnet ve sessizlik içinde geçti.

Abby damardan beslendiği için, yatağının kenarındaki hiç kimse, kocaman nikel paralara benzeyen kaba tabaklarda gelen hastane yemeklerinin çelişkili neşesini bekleyebilecek durumda değildi.

Hardesty evden ayrılalı bir haftayı geçmişti. Birkaç günün değil, bin yıl sürecek bilinçli bir arayışın ve ıstırabın, ölmekte olan bu çocuğu geri getirmesi muhtemel değildi. Gördüğü veya hayal ettiği hiçbir şey Abby'yi kurtaramazdı. Çocuklar ölürdü. Bir zamanlar, çok eskiden değil, ölümle büyüklerinden daha sık karşılaşmışlardı.

İzah edemeyecek olmasına rağmen, Virginia bir çömlekçiler tarlasında elli minik tabutun yağan karın altında gömülmeyi beklediğini, mezar kazıcıların ise gece olmadan işlerini bitirebilmek için acele ettiklerini hatırladığından emindi. Kendisi hiçbir zaman böyle bir manzara veya uzaktan yakından ona benzer bir şey görmediği için, bunun nasıl bu kadar canlı olarak hafızasına yerleşmiş olabileceğini merak ediyordu ve belki de geçmiş ve gelecek, güç zamanlarda saklandıkları yerden daha kolay çıkıyordu. Sonsuz sahnelerin sabit galerisinde, bütün olaylar her zaman ulaşılabilir durumdaydı.

Hiçbir şey kaybolmazdı, asla. Çömlekçiler tarlasındaki karanlığa yakalanmamak için acele eden mezar kazıcıları, sonsuza kadar karanlığa yakalanmamak için acele edeceklerdi.

Bir akşam rüyası gördü. Ani bir gök gürültüsü, kendisini ayak bileklerine kadar yeni yağmış karın içinde bulmasına yol açtı. Bu sırada kara bir at tarafından çekilen karanlık bir araba yanından uçar gibi geçti. Arabanın tekerlekleri, hipnoz için dört mükemmel yöntem gibi dönüyordu. Nerede olduğunu bilmeksizin, arkasında ne olduğunu görmek için döndü ve demir işleri, ağaçlar ve sokak lambaları kardan gri olmasına rağmen, yavaşça kendisini bir gölün kenarında, bir bebek arabasını iterken gördüğü bir yaz sahnesine sürüklendi. Bir parktaydı ve suyun kenarında, banklar ve asfalt kaplı bir gezinti yolu vardı. Gölün karşı tarafındaki ağaçların akisleri suyun, sisli ve sonu belirsiz yüzeyine vuruyordu; şehir karanlık ormanlarla doluydu. Bebeği görmek için arabanın kenarından eğildi ama araba boştu; çünkü bebek göl tarafından alınmıştı ve suyun altında bir yerdeydi. Sonra yaz ikindisi karanlığa dönüştü ve kendisini loş bir koridorda buldu. Çok eskimiş bir lambri, yarı ışıkta parlıyordu. Yer moloz kaplıydı. Gözleri loşluğa alıştıkça, eski moda bir elbise giymiş bir çocuğun, parmaklığın yanında durduğunu gördü. Saçları dökülmüştü, eli ağzındaydı ve bir nevi

felç ile sarsılıyordu. Çocuk ölüyordu, tamamen yalnızdı ve ayağa kalkıyordu.

Virginia onu kucaklamak için kollarını açtı; fakat korkuluğa bağlı olduğu için kıpırdayamadı. Kısık bir sesle konuştu ama çocuk duymadı; hasta ve ölmekte olanlara izin verilen şeylerden birinin yatma hakkı olduğunu bilmiyormuş gibi ileri geri sallanmaya devam etti. Virginia, kıpırdayamadığı için ağlayarak, bağlarını açmak için kendini gerdi.

“Uyan, uyan,” diye seslendi Mrs. Gamely, kızını sarsarak. “Rüya görüyorsun. Uyan.” Mrs. Gamely ışığı yakarken, Virginia dimdik oturdu. “Abby nasıl?” diye sordu büyük anne.

Tüpler ve elektrik kabloları içindeki Abby’ye bakan Virginia, onun aynı olduğu cevabını verdi.

“Bu gece doktor gelince, sanırım bir yürüyüşe çıkmalı ve biraz temiz hava almalıyız. Sen bir haftadır dışarı çıkmadın,” dedi Mrs. Gamely.

“Sen neredeydin?” diye sordu Virginia, çünkü annesinin yanakları en kırmızı Coheeries elmasından daha çok kızarmıştı.

“Bir konuşma dinlemeye gittim, yavrum. Şimdi hemen kızma. Konuşmayı yapan senin şu çok sinir olduğun adamdı. Mr. Binky. Kelime hâzinesi üzerinde epey çalışması lazımsa da ben onu beğendiğimi söyleyebilirim. Büyük-büyük-büyük babası hakkında çok dokunaklı konuştu, Lucky Binky, şu Titanik’le batan. Mr. Binky’nin Titanik’ten sürekli ‘Gigantic diye söz etmesi beni hayli etkiledi.”

Mrs. Gamely, bütün konuşması boyunca, Craig Binky’nin gözlerini kendisinden ayırmadığını ve daha sonra Alertu ile Scroutu’ya kendisini bulmaları için emir verdiğini bilmiyordu. Bu ikisi daha sonra, Craig Binky’nin sadece, “Şu Seraphina*, güzel olan, beyaz gül!” diye tarif ettiği vurdumduymaz yapılı, kısa ve tombul, beyaz saçlı kadını aramak için şehirde dolanmaya başlamışlardı.

Virginia annesine hayretle baktı. Bir konuşma dinlemek için hem de kala kala Craig Binky’nin konuşması için, Abby’nin yatağının yanından nasıl ayrılmış olabilirdi? Fakat Mrs. Gamely bunun gayet normal olduğunu düşünüyordu; çünkü kızından, doktorlardan ve diğer uzmanlardan farklı olarak, çocuğun vahim biçimde hasta olmasına rağmen, iyileşmesine yardımcı olmak için yapılması gereken tek şeyin belirli bir tür lapa koymak olduğuna inanıyordu.

Sırf emin olmak için, bunu her zaman çantasında taşırdı. Fakat lapayı her önerdiğinde bir aptalmış gibi kendisine bağırmışlardı. Bu da Mrs. Gamely'nin cesaretini büyük ölçüde kırmıştı ve kendi nazarında, doktorların bütün ümitlerini garip makinelere ve işe yaramayan budalaca ilaçlara bağlamaları nedeniyle çocuğun ıstırap çekmesi yazıktı. Bunları reddetmeyi düşündü. Bunu yapabilirdi. Çünkü halı torbasında taşıdığı çer çöp ve diğer şeyler yanında (örneğin, uykucu ama canlı bir horoz gibi), çifte dediği çok ikna edici bir alet de vardı. Fakat kendisinden bir zamanlar olduğu kadar emin değildi. Burası Coheeries değildi. Onların istediklerini yapmalarına izin veriyordu ve lapayı saklasa bile uygulamaya cesaret edemiyordu. Ya bu çocuğu daha da hasta yaparsa?

Doktor o gece geç kaldı. Fakat doktor muayenelerini yaptıktan sonra, Mrs. Gamely ile Virginia, bir hemşire nöbetçi kalırken dışarıya, karın içine çıktılar. “Nereye yürümek istiyorsun?” diye sordu Virginia.

“Hangi taraf olursa,” diye yanıtladı annesi. “Şu hâline bak. Titriyorsun. Yürümen ve biraz gücünü toplaman lâzım.”

Saatlerce yürüdüler: daireler ve uzun eğriler hâlinde, karın şekerli pastalar gibi pudraladığı çıplak ve kasvetli çatı katları olan binaların arasında ve yolu sessizce arşınlayarak. Virginia Mrs. Gamely'ye rüyasını anlatmaya başladı.

Mrs. Gamely, “Bebek gölden çıkıp ellerini çırptı mı?” diye şaşırtıcı bir aceleyle müdahale etti.

“Hayır. Bebek gölden hiç çıkmadı. Fakat onu daha sonra, daha büyüdüğü zaman, harap bir binanın koridorunda gördüm,” dedi Virginia ve rüyanın geri kalanını anlattı “Sanırım çok aşikâr,” dedi sonunda.

“Rüyadaki çocuğun Abby olduğunu ve endişen nedeniyle bu rüyayı gördüğünü düşünüyorsun.”

“Başka ne anlama gelebilir ki?”

“Hiçbir anlama gelmeyebilir ve sadece kendi içinde bir değer taşıyabilir. Bir rüya bu dünya için bir araç değil, öbürüne giden bir geçittir. Olduğu gibi kabul et.”

“Bununla ne yapmam gerekiyor?”

“Hiçbir şey. Bu güzel bir şey gibidir. Onunla herhangi bir şey yapman gerekmez.”

“Of, anne,” dedi Virginia, az daha ağlamak üzereyken. “Abby ölecek ve senin ve Hardesty'nin bütün yaptığınız şehirde dolaşmak, mistikler ve

gezgin satıcılar gibi konuşmak. Çoğu kez ne söylediğinizi anlamıyorum. Ne söylediğinizi bilmiyorum. Ne anlama geldiğini bilmiyorum ve bunun Abby'ye bir damla bile faydası dokunmayacak."

"Virginia," dedi Mrs. Gamely, kızını kucaklamak isteyerek.

"Hayır!" dedi Virginia.

Yaşlı kadın kızının koluna girdi ve ikisi, karın içinden geriye hastaneye yürümeye başladılar. Rüzgâr ve saat başında ve çeyreklerde çalan kilise çanları dışında sessizlik içinde yol aldılar. Sisli soğuğa rağmen, kendilerini kuru, içlerini sıcak hissediyorlardı.

Chelsea'deki ufak bir meydanda birinci büyük savaştan bir asker heykeli gördüler. Heykel karla kaplanmış, sokaklarda uğuldayan ve meydanlarda hortumlar oluşturan sis ve karın meydana getirdiği beyaz bulutlar içinde, neredeyse kaybolmuştu. İki kadın, heykelin kaidesindeki kitabeyi okumak için durdular. 'Chelsea'nin Askerleri ve Denizcileri İçin yazıyordu kitabede.

"Bu heykeli hatırlıyor musun?" diye sordu Mrs. Gamely.

"Hayır," dedi Virginia, özür diler gibi.

"Sen ufak bir kızken, Virginia, savaş sona erdiğinde babanı karşılamak üzere şehre gelmiştik. Hatırlamıyor musun?"

"Hayır, hiç hatırlamıyorum."

"Buraya ulaşmak çok zordu; fakat buraya geldik ve birlikleri taşıyan gemiler yoldayken, birkaç ay gelmelerini bekledik. Birçok erkek öldürülmüştü; fakat onların ailelerine telgraflar gönderilmişti. Ondan haber almamış olmamıza rağmen, Theodore'un iyi olduğunu varsayıyorduk, çünkü herhangi bir kötü haber de almamıştık. "Beklediğimiz zaman içinde, West Side'da yaşadık: Chelsea'nin kenarında, nehrin yakınında. Bazen bu parka gelirdik. Sen öbür Çocuklara bunun baban olduğunu söylerdin. Baban hiç geri gelmedi. Aylarca önce öldürülmüştü ve bildirim bize hiç ulaşmamıştı."

"Nasıl haber aldın?" diye sordu Virginia.

"Tümeni döndüğünde, gemiden indikleri Black Tom'a gittik. Sen çok heyecanlıydın. Seni giydirmiştim ve bütün gün, öğrendikten sonra bile elinde taşıdığın küçük bir çiçek buketin vardı, elinden bir türlü bırakmak istemiyordun. Ancak gece sen uykuya daldıktan sonra ellerinden alabildim. Bize söyleyen Harry Penn'di."

"Harry Penn mi?"

“Babanın birliğinin başındaydı. Coheeries’den bütün erkekler beraberdiler. Sen onu ağlattın. Hatırlamıyor musun?”

“Tabii ki hayır” dedi Virginia, başını sallayarak.

“Hiç bu konuyu açmadı mı? Onu yıllardır tanıyorsun.”

“Onun beni işten çıkartması için yapabileceğim bir şey yoktu. Sanırım konuyu bu şekilde açmış oldu.”

“Onu o kadar etkilemiştin ki Virginia. Heyecanlı ve mutluydun ve o sana babanın öldüğünü söylemek zorundaydı. Bu onu çok üzdü.

“Yaz başındaydı. Sen o gün hastalandın ve kış gelinceye kadar ateşin düşmedi. Babana katılmaya çalışıyordun. Bunu ben de yapmış olabilirdim, fakat sana bakmak zorundaydım.”

“Eğer Harry Penn bu nedenle bana hiç elini kaldırmadıysa, bu ne işe yaradı?” diye sordu Virginia.

“Eğer bütün bu zaman boyunca onun amacının ne olduğunu bile bilmediysen, o zaman bunun etkilerini bileceğine niçin hükmediyorsun? Hayırsever bir eylem bir ağustos böceği gibidir: vakti gelene kadar uyur.”

“Hiç kimse sana yaptığın her şeyin sonuçlarını görünceye kadar yaşayacağını veya garantilerin olduğunu ya da karanlıkta dolanmaya mecbur olmadığını veya her şeyin sana kanıtlanacağını ve bilimdeki bir şey gibi düzgün biçimde doğrulunun ortaya konulacağını söylemedi. Hiçbir şey böyle değildir: en azından harcanan emeğe değen hiçbir şey. Ben seni sadece güvenli toprakta yürümek için yetiştirmedim. Sana her şeyin kendi kontrolünde veya anladığın şekilde olması gerektiğini öğretmedim. Böyle bir şey yaptım mı? Çünkü eğer yaptıysam, hatalıyım. Eğer şansım denemezsen, onları izah edemediğin için reddettiğin güçler, dedikleri gibi, seni maskaraya çevireceklerdir.”

“Zaten yaptılar.”

“Peki, Virginia,” dedi Mrs. Gamely “Biraz başarısız kaldın. Fakat hâlâ hayattasın. Çocuğunu kurtarmak için bir yol bulamayabilirsin. Fakat denemen gerekiyor. Bunu ona borçlusun ve genel olarak bu senin borcun.”

*

Kar artık, hevesle yere indiği zaman yaptığı gibi hafifçe tıslayarak, şiddetle yağıyordu. Anne ve kız birbirlerine sarıldılar.

TUTUŞAN ŞEHİR

İlk başlarda ne itfaiye teşkilatı ne de polis, bir sorun olduğunu anlamadı.

Bir kilometre yüksekliğindeki kulelerin gözlem güvertelerindeki konuklar, sonsuz bir uzaklıktaymış gibi görünen mesafelerin ilerisindeki alev sütunlarını görebiliyorlardı. Buna rağmen yüksek yerlere çıkan her konuk gibi, onlar da yerdeki durumun normal olduğunu farz ediyorlardı. Ama felç olmuş gibi Jackson Mead'ın dikkate şayan eylemlerine odaklanmış olan resmî görevliler, yoksullar şehrinin üzerinden yükselen bu alev sütunlarını fark edemediler. Üstelik yoksullar şehrinde yangın olması duyulmadık bir şey değildi. Kendi kendini kundaklayan ve kendi kendini tüketen bu alevler, yazın da kışın da için için yanardı. Ama bu kez, alevler hem çok yüksekti hem de her zamankinden farklı olarak pek çok yerden birden yükseliyordu.

New York'un geri kalan bölümlerinde yaşayanlar, soğuktan kaçmak için, çocukların oynadığı ve kış yorgunu köpeklerin ocak başında uyuduğu konforlu evlerine kapanmışlarken, yoksullar şehrinin sokaklarına bir ordu girdi.

Noel'den iki-gün önce, genç erkekler ve kadınlar Plazada dans ederlerken, limandaki vinçler gürüldeyerek çalışıyordu. Brooklyn ve Queens'e giden köprüler akşam trafiğiyle ışıl ışıldı ve fabrikalar ritmik çalışmalarına geri dönmüşlerdi. Hiç uyumayan avukatlar, evlerine götürmek üzere tonlarca bulgu ve yönetmelik toparlamış, yirmi dört saat bunlar hakkında tartışmalar yapıyorlardı. Tamirciler ise üstlerindeki şehri aydınlatmak ve ısıtmak için yerin altındaki borular ve kablolarla savaş ediyorlardı. Bunlar, zırhlı araçlarla yapılan bir savaştaki tankçılarınkine benzer bir azimle hareket ediyorlar, patlama ve yangın tehlikesiyle karşı karşıya kalarak üç metre boyundaki devasa İngiliz anahtarlarını döndürmeye, çılgınlar gibi yeri kazmaya çalışıyor ve karanlık tünellerin içinde, kirli ve zamanının ötesindeki yüzlerinin alnında madenci fenerleri taşıyan ekipler ve müfrezeler hâlinde koşturuyorlardı. Polis, şehrin farklı yerlerindeki ölümle sonuçlanan olaylarla boğuşuyor; döviz simsarlarının her biri ellerinde altışar telefon tutuyor; sabit lambaların oluşturduğu binlerce berrak ışık havuzunun altındaki kitaplarının üzerine eğilmiş olan

bilim adamlarının her biri, kütüphanenin aynı odasında olmakla birlikte, okudukları kitaba göre binlerce farklı yerde bulunuyordu. Ve bazıları da Plazada dans ediyordu. Bunlar, beyaz veya somon pembesi giysiler içindeki kadınlar ile kuşaklı siyah beyaz takımlar giymiş erkeklerdi. Saçları dökülmeye yüz tutmuş, kalem bıyıklı ve şaşırtacak kadar hovarda suratlı kemancılar, sütunlu avluyu müzik sesiyle dolduruyorlardı. Sütunlardan ve tavandan sarkan pembe ve altın rengi şeritler ve flamalar, dans edenlere bir yaz havası yaşatıyordu. Sandalyelerin arkaları kunduz, vizon ve diğer kürklerle kaplıydı ve dokunduğunuzda, sanki soğuk nedir bilirlermiş gibi onların bile elinize soğuk geldiğini fark edebilirdiniz. Dışarıda, atlı arabalar hızlı hızlı geçiyordu ve kuzeyden gelen savaşçı rüzgârlar, buz sarkıtlarıyla kaplı ağaçları kristal çanlar gibi sallıyordu. Bu, güzelliğin ve güzel anın, sağlığın, dansın ve neşenin ta kendisinin oluşturduğu yumak, az sonra çözülecekti.

Yoksullar şehrinde, sokakların ve yolların eriyip gittiği ve geriye sadece çukurlarla ve deliklerle dolu çay renkli bir çayırların kaldığı bir yerlerde, hayatlarını yıllardır bir dükkân işleterek kazanan yaşlı bir adam ve karısı vardı. Dükkândaki raflar hemen hemen bomboştu ama arada bir birkaç torba şeker ve pirinç, meşrubat şişelerine doldurdukları gaz yağı, ikinci el bazı eşyalar ve pörsümüş ve paralanmış birkaç sebze stoklamayı başarıyorlardı. Tek göz odalarını sığırdan elde edilen don yağı ve atık yağ ile aydınlatıyorlardı. O kış çok soğuk olunca, yaşlı adam ve kadın, bütün giysilerini üstlerine geçirdiler ve dükkânın arka tarafına, ev yapımı çuvaldan bir perdenin arkasına sığındılar. Yaşlı adam bazen odun parçalan bulmak için dışarı çıkıyor ve bunları bir kahve tenekesi içinde yakıyordu.

Titreyemeyecek kadar çok üşüyorlardı; dudakları mosmor kesilmişti ve sanki soğuğu rahatsız etmemek için yerlerinden bile kıpırdamıyorlar ve yaşamalarına izin vermesini umuyorlardı. Bu soğuk dalgası geçip gitmedi ve onlar öldükten çok sonra bile devam etti ama onların ölümü soğuktan olmadı. Tam tersine sıcaktan oldu.

Plaza’daki dans doruğuna ulaştığında ve çıplak omuzlu kadınlar şehvetli bir uyumla vals yaparken, yaşlı adam ve yaşlı kadın yarı dalga köpüğü ve yarı yangın sesine benzer bazı seslerin başlangıcını duydular. Rüzgârın sesini ve orman yangınlarından kaçan hayvanlar gibi insanın yüreğini titreten koca adımlarla sağa sola koşturarak kaçan insanların gürültüsünü de duydular. Daha sonra gruptan kopan insanlar geldiler. Biri dükkânın

kapısını vurdu. İhtiyar adam yutkundu, hareket etmeye korkuyordu. Karısı ona baktı ve ağlamaya başladı. Gözyaşları suratından aşağıya şıpır şıpır, damla damla akıyordu. Gözyaşları daha giysisinin üzerine düşemeden, ön kapı itilerek açıldı ve zemine çakıldı. Göz açıp kapayana kadar içeriye elli kişi girmişti. Rafların üzerindeki her şey bir anda yok oldu. Daha sonra rafların kendileri de duvardan söküldü. Ayakta duran ne varsa, tekmelenerek yere yıkıldı. Kutular ve sandıklar tavanlara fırlatıldı ve duvarlara çarparak yere düştü, yanan meşaleler tahtaları tutuşturdu; barakaları yanmaya başladığında ve kalabalık dışarıya çıkmak üzereyken, biri çuvaldan perdeyi de aşağıya çekti.

Yarım düzine adam, dükkân sahiplerinin ses çıkarmadan odanın bir köşesinde duruyor olmasından alınmış olmalılar ki onları da ateşe verdiler. Giysileri yanarken, onlar da don yağı gibi yandılar.

Her şeyi alevler yuttu; dükkânın tekdüze içi, beyaz ve gümüş rengi bir fırın hâlini aldı. Çatının bel veren kirişlerinin altında, yukarıya doğru bir kemer hâlinde yükselen altın renkli bir ateş baloncuğu oluştu. Uzaktan bakınca bu, fırıl fırıl dönerek çatıdan çıkan ve bir kıvılcım yatağı üzerinde birkaç saniye dans eden ince bir sütun gibi görünüyordu.

Yoksulluğu ışıksızlığından belli olan bu karanlıklara gömülmüş manzaranın bir ucundan bir ucuna kadar parlayan minik sütunlar, zaman zaman birbirleriyle birleşerek oraya buraya fışkıran kitlesel yangınlar hâline geldiler ve arazinin her bir köşesine yayıldılar.

Tahtaları, ağaçları, durgun dere kollarının ve pis kokulu kanalların kıyılarındaki yağa bulanmış toprakları aramak için en uç köşelere kadar girdiler.

*

Jackson Mead, limana bakan aydınlatılmamış bir odada, hiç sesini çıkarmadan oturuyordu. Nihai gözlem noktası olarak, kendine çok daha yükseklerde bir yer seçebilecekken, orta boy bir binanın otuzuncu katını seçmişti. Ama tanık olmayı umduğu şey göz önüne alındığında, otuzuncu katta veya on beş kilometre ötede olmasının hiçbir önemi yoktu. Ve bu, ne çok yüksek ne de çok alçak olan konum, onun için çok uygundu. Onun her zaman şifreli olarak söylediği bir şey vardı: “Tüm çağların en yüksek süratle geçtikleri yerler, orta boy kapılardır.” Ne Mootfowl ne de Mr. Cecil Wooley, onun ne demek istediğini tam olarak anlamışlardı ama onun yaptığı her şeyin, amacını yansıttığını biliyorlardı. O yüzden onun orta katlardan

birini seçmeye karar vermiş olması, hiç şüphe yok ki binlerce yılda evrimleşmiş ve kökeni güneşi bile zifirî karanlık bırakacak kadar parlak olan bir yerden fırlatılan devasa, parçalanmış ve alevlerle süslü bir şeyin havanın içinde dönmeye başladığı o büyük olayla bağlantılıydı.

Üretmiş olduğu makine artık onun kontrolüne ihtiyaç duymuyordu, aşağıda çiçek vermekte olan o nefes kesici hiyerarşiyi seyretmesi yeterliydi. Binlerce idareci, binlerce güçlü ekrana bakıyordu. Onlar da sırasıyla üst denetçiler, kaptanlar ve kaptanların kaptanı tarafından kontrol ediliyorlardı. Yirmiden fazla yeraltı odasında Ve gemilerdeki kristal kulelerde, çalışmalar son süratle derliyordu.

Zemin mükemmel bir şekilde hazırlanmıştı.

Jackson Mead özenle korunan sığınağının dinginliği içinde, planının uygulanmakta olduğunu görüyordu. Cecil Mature ve Mootfowl bazen ona yaklaşıp sessizce birkaç söz söylüyorlardı. Ama o, vaktinin çoğunu, vinçlerinin ve gemilerinin limanı saran buzun üzerinde verdikleri inşaat savaşında, ne kadar seri ateş etmekte olduklarını seyretmekle geçiriyordu.

Mootfowl, hafif duman renkli cam duvarların arasından, dışarıda bir yandan bir yana gidip gelen ışıkları seyreden Jackson Mead'ın yanına geldi. "Şehir başıboş takılmaya başladı," dedi sessizce.

"Genel bir başkaldırma var."

"Nerede?" diye sordu Jackson Mead, son derece sakin bir şekilde.

"Yoksullar şehrinin uzak köşelerinde, elli kilometre kadar dışarıda ama ben konuşurken muhtemelen bu elli kilometre hattı da geçersizleşmiştir."

"Kütlesel yangınlar var mı?"

"Ufak tefek var, orada burada. En yüksek kulelerden bakınca, dış kemerler yanan anızlar gibi görünüyor veya yavaş ilerleyen bir otlak yangını gibi."

"Birkaç gün içinde," dedi Jackson Mead, "bu pencerelerin dışında da bulutlara kadar yükselen alev sütunları yükselecek ve gökyüzü, dumandan simsiyah olup tonozlu bir tavan gibi ağırlaşacak."

"Yeni belediye başkanına haber vermemi ister misiniz?"

"Bilmiyor mu ki?"

"Görebildiğimiz kadarıyla, bilmiyor."

"O zaman, hayır. Bırakalım kendisi öğrensin."

"Eğer ona haber verirsek, olayı durdurabilir."

Jackson Mead başını sallayarak, astına döndü. “Doktor Mootfowl,” dedi, “çok yakınlarına gelmekle birlikte, daha önce hep başarısız olduk; bunun nedeni de bu işin ilmini bilmememiz değil, koşulların uygun olmamasıydı.”

“Efendim?”

“Tanrı’nın lütfü için harika bir şekilde okuduğunuz duaların biriktiği ve çoğaldığı bir gerçek, Reverend Mootfowl; şimdi bu duaların, giriştiğimiz işin başarıya ulaşmasına izin verecek olayı tetiklemeleri gerekiyor. Köprümüz yay gibi yükselmeye hazır. Ancak karşı kıyıya daha yaklaşmamızı sağlayacak bir şey olmazsa, hiç şansımız olmayabilir.”

“Yangın mı demek istiyorsunuz”

“Yangının kendisini değil ama onun içinde oluşacak şeyi kastediyorum. Yüksek enerji ve ayrışma, ışığın ve ateşin soyutlamaları ve bunların insan ruhunu dürtülediği aşırı uçlar, çok güzel olsalar da bizim mekanizmalarımızı gölgede bırakıyor. Şehir yanacak; çünkü o vaktini doldurdu. Dünyadaki her şey Mootfowl, sevgiye veya kavgaya dayanıyor. Bunlar alev hâline gelecek kadar ısındıklarında, yükselir ve birleşirler. Yangınlar insan ruhunu en yüksek lütuf düzeyine getirdiği an, biz de köprümüzü fırlatacağız. Ne kadar becerikli olursan ol dostum, aklını çelmediğin takdirde bir atı açık bir çayırda iple yakalayamazsın”

“Anlıyorum,” dedi Mootfowl.

Cecil Mature gölgelerin arasından çıktı. “Yangınlar otuz beş mil sınırına geldi,” diye rapor verdi. “Nasıl bu kadar süratli yayıldıklarını kimse bilmiyor.”

“Peter Lake’ten ne haber?” diye sordu Jackson Mead, gözlerini ilk kez seyrettiği manzaradan ayırarak.

Cecil hayır der gibi başını salladı ve çekik gözlerini yumdu.

Önce homurdandı, sonra hapşırdı. “Hiçbir iz yok.”

*

Abby o kadar uzun bir süredir hareketsiz yatmıştı ki annesi bile onun öldüğünü, yatağının yanındaki monitörün üzerinde düz bir Çizgi belirip, hemşirelerin ve doktorların koşarak odaya gelmelerine neden olan bir alarm sesi çıktığı vakit anladı. Tüm çabalarına ve sessizce dönen tekerlekler üzerinde getirilen makinelere rağmen Abby Marratta canlandırılamadı. Belli ki en sonuncusuna uzun süredir bağlı olduğu makinelerden bıkmıştı.

Hayati fonksiyon monitörünün elektronik iniltisi Virginia'ya dünyanın sonunu haber veren bir müzik gibi geldi. Makineler fişten çekildikten, odadan çıkarıldıktan ve kızının üstü bir çarşafla örtüldükten sonra bile bunu duymaya devam etti.

Mrs. Gamely başını eğmiş ağlıyordu. Birkaç yıllık bir ömür gem çirmiş olan küçük bir çocuğun kendisinden önce ölmüş olduğuna bir türlü inanamıyordu. Bu olay onun, kesinlikle torununa ait olduğuna inandığı bir gelecekle ilgili görüşleriyle hiç uyum içinde değildi.

Virginia nefes almakta zorlanıyordu. Bundan böyle tek bir saniyeyi bile kedersiz veya dehşetten uzak geçirebileceğini düşünemiyordu.

Abby'yi örten örtünün üzerindeki basit motiflere bakıp, onlardan bir anlam çıkarmaya çalıştı ama hiçbir şey öğrenemedi.

Saniyeler, dakikalar ve daha sonra da ne geri gelme ne yükseliş ne de herhangi bir mucizenin gerçekleşmediği, sadece hareketsiz bir sessizlikle dolu, uzun saatler geçti.

Sonra gözlerinin önüne yoğun ve parlak bir resim geldi. Dünya, telafisi imkânsız bir grilikte olması gerekirken, böylesine canlı bir imaja sığındığı için kendinden utandı. Bu, derin konulu ve sıkıcı bir vaaz verilirken kilisede gülmek gibi bir şeydi. Onu uyanıkken rüya görmüş gibi başka bir dünyaya götüren güzel ve baş döndürücü bir şey gördü. Sıcak ve muhteşem bir yazdı. Limanın üzerindeki sis öyle kalın ve sıcaktı ki her şey mürekkep balığı rengine ve siyaha bürünmüştü. Kendisi beyaz olan bu şey ise tam tersine, olağandışı bir güçle parlıyor ve güneşin şımarttığı bir büyü içinde yüzüyordu. Koyu renkli bacası olan bir feribot, sislerin arasından çıktı ve Battery'nin az ötesinde, badanalanmış gibi duran palamarların yakınına, daha da yakınına geldi. Virginia gözlerine inanamıyordu. Bu bir rüya değildi. Hayatında hissettiği her şeyden daha güçlü bir şeydi bu. Güneşin konumundan ve sıcaktan, Temmuz ayında olmaları gerektiğini biliyordu ama geminin perdahından ve saygınlığından, şu anda liman donmadan önce suyun üzerinde artık müzeye gitmeleri gerekir gibi topallayan ve dilenenlerden çok farklı olan mavnalardan da belli olduğu üzere, doksan veya yüz yıl öncesini görüyordu. Feribotun yolcuları güvertelerin üzerinde duruyorlar ve sessizce bir Temmuz sabahına iniş yapmak ister gibi ve sanki kendileri dümendeymiş gibi dikkatle teknenin iskeleye yanaşmasını seyrediyorlardı. Karahindiba çiçekleri gibi uçuşan ve kenarları deniz

kabuğu şeklinde fistolanmış düzinelerle güneş şemsiyesi, sabırsızlıkla titreşiyor ve nazikçe havayı yelpazeliyordu.

Ceketsiz erkekler, özenle ütülenmiş keten ve pamuklu gömlekleriyle beyaz fanuslar gibi parlıyorlardı. Mağrur bir tavırla, pek de mükemmel olmayan yanaşmayı protesto eder gibi, iskeleden kaptan köşküne bakıyorlardı. Ama feribot daha sonra karaya hafifçe vurdu, motorlar sustu ve gemi sanki rahat bir nefes alıyormuş gibi sintine borularından sular fışkırdı. Berber aynası şeklindeki kapılar, sağlam metal levhaların üzerine indi ve herkes Virginia'nın önünden geçmeye başladı. Virginia ise gözlerini kalabalığın arka taraflarındaki kim olduğunu bilmediği veya tanımadığı genç bir kadına dikmişti. Yine de, en fazla on beş veya on altı yaşlarında olan bu narin ve güzel kızın rampanın üzerinden ve terminalden geçmesini izledi. Bu kızın orada mevcut olması bile Virginia'yı derinden etkiliyor ve mutlu ediyordu. Genç kız sonra, Virginia'nın geçme izni olmayan bir dizi demir kapıdan geçti ve ışığı, karnı hiç doymayan bir grup kemirgen gibi yazın coşkusuyla cıvıl cıvıl sesler çıkaran kuytu ve yüksek kanyonlarda kayboldu. Kız ortadan kaybolurken Virginia dizlerinin üzerine çöküp ağlamak istedi; çünkü kız gözlerinin önünde olduğu müddetçe ve beyaz bluzu dans eden gerçek dışı bir nokta gibi görünene kadar, Virginia bir cömertlik ve şükran duygusuyla dolup taşmıştı. Ama örtünün altında yatan minik şekle bakmak ona korkunç bir acı veriyordu. Zihnindeki o güçlü ve güven veren berrak imaj ile Abby'nin ölmüş olduğu gerçeğinin arasındaki çelişkiye dayanamıyordu.

Hardesty'ye ihtiyacı vardı. "Allah aşkına," diye geçti aklından.

Hardesty neredeydi?

*

"Biliyor musun," dedi Hardesty, Peter Lake ile birlikte karanlık bir metro tünelinden geçerken soğukta buğulanan nefesler arasında, bu küçük jetondan satın alırsan, sadece metroyu kullanma hakkından daha fazlasına sahip olursun." Biliyorum," dedi Peter Lake. Çaba sarf etmeden koşuyordu; arasından gelen Hardesty ona güçlükle ayak uyduruyordu.

"O zaman bunu neden yapıyoruz?"

"Onları görmedin mi?"

"Kimleri?"

"O siyah paltoluları!"

Hardesty nefes nefese kalmıştı. Bir olimpiyat atletinin dublörüne benzeyen bu mekanik adamla sohbet etmek kolay değildi. Hiç çaba sarf etmeden koşuyor, sadece yanındaki arkadaşının hatırı için yavaşlıyordu. “O kısa boylular mı?” diye sordu Hardesty.

“Evet, öldüren, soyan ve yangın çıkaranlar. Tam arkamızdalar.”

Durdular. Birkaç derin nefes aldıktan sonra Hardesty kulak kabarttı ve yüzlerce farenin sessiz ayak seslerine benzer gürültüler duydu. Sonra, tünel çıkışındaki ışıkların önüne geçen Güdük Kuyruklar Çetesinin yeri dalgalandıran adımlarını hissetti.

“Bunlar her zaman ve her yerdedir,” dedi Hardesty. “Ama bazen ortadan kaybolurlar. Onların var olmalarından memnunum. Peşimden geldiklerinde, asla yapamayacağımı sandığım şeyleri yapmama neden oluyorlar.”

“Onları ben de Coheeries’de gördüm,” dedi Peter Lake. “Burada olduklarını bilmiyordum ama anlamış olmam gerekirdi; çünkü bunlar, bir kinle bir yerlere gidiyor gibiydiler ve insanlar genellikle intikamlarını New York’ta alırlar.”

“Coheeries,” diye tekrarladı Peter Lake, “Bu bana tanıdık geliyor ama nasıl olduğunu size söyleyemem.”

“Penn ailesinin orada bir yazlık evleri var.”

Peter Lake sesini çıkarmadı.

“Harry Penn,” dedi Hardesty, “bizim patronumuz.”

“Hiç karşılaşmadım,” diye yanıtladı Peter Lake. Sesindeki asabiyet kendini de şaşırtmıştı.

Otuz Üçüncü Sokak istasyonuna gelince, platformun üzerine atladılar. Onları görünce şaşıran metro yolcuları, üstlerinde terzilerin, aşınmanın ve zamanın değiştirdiği ve paraladığı, on dokuzuncu yüzyıldan kalma ucuz giysiler olan yüzden fazla Güdük Kuyruk’un kuş lıkırdamasına benzeyen tiz çığlıklarla onların arkasından geldiğini görünce, daha da hayretler içinde kaldılar. Güdük Kuyruklar, pirinç kabzalı, sedef kakmalı bıçaklar ve kabzalarına, insanın ancak bir barda görmeyi hayal edebileceği uzanmış, çıplak kadın resimleri işlenmiş çifteler taşıyorlardı.

Hardesty ve Peter Lake doğrudan Gramercy Parkı’na doğru koşmaya başladılar. Çıkış kapısını açmaları gerekmedi; çünkü kapı, onlar arasından geçerken kaybolmuş ve ancak Güdük Kuyruklar parkın içine girdikten sonra yeniden görünür olmuştu. Güdük Kuyruklar, süveter giymiş bir sansar sürüsü gibi orada hapsolunca, açamadıkları kilide küfretmeye başladılar.

Direklere tırmanmak isteyen bazıları da kaymış veya askılarından direklerde asılı kalmıştı. Ama yine de epey kısmı son onarımlardan ve şirketlerin yeni karargâhı hâline geldikten sonra seçkinleşen Madison Meydanına doğru kayan kovalamacayı devam ettirmek için aralardan veya altlardan kendilerini sıkıştırarak geçmeyi başardılar; yan duvarları cıva gibi parlayan binaların arasındaki bakır rengi, eski geçiş köprülerinin altından ve zamanı, göz kamaştırıcı beyaz ve kırmızı renkli yaban mersinleriyle gösteren koca saatlerin yanından koşarak geçtiler. Hardesty şimdi ısınmıştı ve Peter Lake'in uzun ve hafif adımlarına artık o da kendi hafif adımlarıyla eşlik edebiliyordu.

Güdük Kuyruklar Çetesinden kurtulmak için Village'ın içinden bir çember çizerek geçmeyi düşündüler. Ama nereden dönerlerse dönsünler, Güdük Kuyruklar havayı kirleten ve caddeleri bir uçtan diğer uca görmeyi engelleyen, her yerde hazır ve nazır olan acı bir duman gibi önlerine çıktı. Güdük Kuyruk gözcüleri hemen diğerlerine haber veriyor ve tilki avı yeniden başlıyordu. Ama bu av, borular öttürülerek veya kırmızı binicilik kıyafetleri giyerek değil, ulumalarla, genizden gelen tuhaf seslerle, helyum gazı gibi yayılan Çığlıklarla, cadı haykırışları ve cüce iniltileriyle yapılıyordu.

Peter Lake bir teklifte bulundu. "Bak," dedi, "bunlar, her tarafta Ve her yerdeler ve her zaman da öyle olacaklar. Ve kabul ediyorum ki bu çok ürkütücü olabilir. Ama ben ne vakit onlarla mücadele ettiysem, hep kazandım; giderek bu işte daha da iyi oluyorum. Şu anda peşimizde bunlardan elli tane kadar var. Bugüne kadar elli tanesiyle bir anda uğraşmadım ama gökyüzünün gerisine çıktığım vakit ellerimle bir şeyler yapabileceğimi fark ettim, fizik kuralarına bağlı olmayan, çok hayret verici bir şey.

"Ben bir makinistim ve evrensel oranlara ve asla yıkılamayan kanunlara uygun çalışırım. Ama son zamanlarda çok tuhaf şeyler oldu. Fizik kanunları değişmez ve bunları kısaltmak da mümkün değildir ama onların uygulanma yöntemlerindeki çeşitlilikler hakkında hâlâ çok az fikrimiz olduğunu düşünüyorum. Diğer bir deyişle, mantık yoluyla bu becerileri.. "Sadede gel!" diye yalvardı Hardesty.

"Pekâlâ. Bu ifritleri çekebileceğimiz güzel bir çıkmaz sokak bulmaya ve yapabileceğimi tahmin ettiğim şeyi orada denemeye ne dersiniz?"

"Neden olmasın?" diye yanıtladı Hardesty.

“Başaramazsam bizi öldürür bu kalkık burunlu piçler.”

“Sihrini Vernplanck Mews’da deneyelim,” dedi Hardesty. “Orası hem geniş hem de çıkmaz sokak”

“Bunun sihirle filan bir ilgisi yok,” dedi Peter Lake, çıkmaz sokağa girerken. “Benim anlatmak istediğim şey, yoğun, beklenmeyen, yeniden dağıtım gibi bir şey.”

“Her neyse,” dedi Hardesty, sesi heyecandan çatlayarak, “karşına bir fırsat çıktı işte.”

Güdük Kuyruklar, bir kanyonun açık ucundan gelen koyunlar gibi, ahırların olduğu sokağın sonunda belirdiler ve çıkışı tamamen tıkayana kadar, yavaşça uzayan bir sıra hâlinde dizildiler.

Sonra, aynı yavaşlık ve düzen içinde ilerlediler. Ahırların en ucunda, Hardesty ve Peter Lake, Güdük Kuyruklar silahlarının emniyet mandalını kaldırıp, yaylı bıçaklarını açtıklarında ve boğma tellerinin ve usturaların asık olduğu zincirleri gevşettiklerinde, koca bir kumarhanedeki rulet çarkının dönmesine ve durmasına benzer, metalin metale vurması gibi sesler duydular.

“Pekâlâ,” dedi Peter Lake; açıklamasını sakince yapacağı belli oluyordu. “Gökyüzünün arkasına geçtiğimde şöyle bir şey aklıma geldi...”

“Haydi, yap şunu artık!” diye bağırdı Hardesty, “Profesyonel olmaya gerek yok! Geldiler bile!”

“Onlar yüzünden kaygılanmana gerek yok,” diye fırça attı Peter Lake. “Seyret şimdi.”

Giysisinin sağ kolunu kıvırdı, sol gözünü kapattı, elini kaldırdı ve kolunu bir tüfekmiş gibi Güdük Kuyruklara doğru nişanladı. Sonra havadaki elini bir yumruk hâline getirerek sıktı.

Bir Güdük Kuyruk, aniden silahlarını yere bıraktı ve kendi kendini sıkıştırmaya başladı. Ender görülen ve tedavisi imkânsız bir nöbet geçiriyor gibiydi. Kollarını birer bant gibi bedenine yapıştırmıştı ve havasız kaldığı için mosmor olmaya başladı. Güdük Kuyruklar çok etkilenmişlerdi. Kolunu dümdüz tutan Peter Lake, yumruğunu yukarıya doğru kaldırdı. Kendi kendini sıkıştıran küçük Güdük Kuyruk havaya yükseldi. “Ah!” diye bağırdı Hardesty, zevkten bayılıyormuş gibi.

“Peki,” dedi Peter Lake, daha önceden de takındığı, hiçbir şeyi umursamayan bir lise fen öğretmeni tavrıyla, “şimdi bakalım işe yarayacak mı?”

“Tabii ki yarıyor!” diye bağırdı Hardesty.

“Hayır,” dedi Peter Lake, “bunu diyorum.” Yumruğunu indirdi, Güdük Kuyruk yere yapıştı; sonra hızla kolunu kaldırırken ve hareketinin doruğundayken avucunu açarak, onu havaya fırlattı. Güdük Kuyruk bir roket gibi havaya uçtu. Şişman yanakları ile etli burnunun, Gücünün etkisiyle Budanın kıvrımları hâline geldiği uzaktan bile görülebiliyordu. Şehrin üzerindeki kalın dumanın içinden, arkasında beyaz bir iz bırakarak, vınlayan bir kurşun gibi geçti.

“İşe yarıyormuş,” diye teyit etti Peter Lake. “Şimdi de kendi geliştirdiğim bir kement numarasını denemek istiyorum.”

“Lütfen dene, seyretmek için sabırsızlanıyorum.”

Peter Lake, aynı teknikle bir Güdük Kuyruku yakaladı ve onu Çatıların üstüne doğru savurdu. Yumruğunu başının üzerinden geçirerek, Güdük Kuyruk’a inanılmaz hızla daireler çizdirdi ve ahırların çatı ve bacalarından üç metre yukarılara gönderdi. Güdük Kuyruk giderek artan bir hızla uçtu ve tüm arkadaşları, vızır vızır gezen bir arıyı seyreden köpekler gibi onun uçuşunu takip ettiler ve arkasında bir duman izi bırakıp, aniden bir alev topu hâline gelmesini izlediler. Ondan geri kalan soğuk kıvılcımlar çıkmaz sokağın üzerine yağmur gibi yağdı. Yanlarında, onlara cesaret verecek Pearly olmayan Güdük Kuyruklar, arkalarını dönerek kaçmaya başladılar.

Peter Lake bunlardan birini uzaktan yakaladı; baş aşağı çevirdi ve ceplerindeki madeni paralar ve silahlar düşene kadar iyice salladı ve sonra serbest bıraktı. Village’da huzur içinde ve rahatsız edilmeden dolaşırlarken, “Benim hatırladığım kadarıyla,” diye girişti Peter Lake, “Güdük Kuyruklar denen bu siyah paltolular beni daha önce de bir kere kovalamışlardı ve yine aynı şeyler olmuştu. Ben onlarla giderek daha iyi savaşıyorum ama onların sayısı da giderek artıyor”

Hardesty ve Peter Lake, şehri ağır ağır esir alan kalın ve zehirli havayı soluyarak Aziz Vincent Hastanesinin iki sokak ötesinden geçerken, yalnız başına dolaşan bir Güdük Kuyruk, yan sokaklardan birinden çıktı ve minik bacaklarının elverdiği hızla koşarak onlara doğru geldi. Bir saldırı bekliyorlardı; ancak Güdük Kuyruk onların yanına gelmeden az önce kendini karların üstüne attı ve bir fok balığı gibi karnının üzerinde kayarak Peter Lake’in ayaklarının dibine kadar geldi ve ayaklarını öpücük yağmuruna tutmaya başladı.

“Yalvarırım! Yalvarırım!” diye ağlıyordu; bu arada yanlışlıkla ağzına bir avuç kar attı ve neredeyse boğuluyordu. “Efendim! Lütfen beni bağışlayın!”

“Ben senin peşinde değilim,” dedi Peter Lake, Güdük Kuyruk’u ayağa kaldırarak. “Sana dokunmayacağım, eğer uslu durursan, tabii”

Güdük Kuyruk paltosunun ve kazayağı desenli pantolonunun üzerindeki karları silkeledi. Melon şapkası, iğrenç sineklere özgü, ciğer yeşili renkli bir şapkaydı.

“P-P-Pittsburgh!” diye bağırdı hâlâ kar tükürerek. “P-Pittsburgh!”

“Ne olmuş ona?” diye sordu Peter Lake.

“Neye ne olmuş?” dedi Güdük Kuyruk. Burnu bir İngiliz eyeri gibi eğrilmişti ve gerçek bir samimiyetle konuşuyordu.

“Pittsburgha”

“Ha, Pittsburgh,” diye yanıtladı, aniden korkmuş gibi ve oldukça mekanik olarak. “Ben Pittsburgh’ta doğdum. Beni kaçırdılar, annemi ve babamı öldürdüler. Daha doğrusu, annemi ve babamı öldürüp beni kaçırdılar. Kendi okullarına gitmem için zorladılar, bunlar maymun okulları gibiydi. Uçan şeyler, iğrenç böcekler, ölüm. Ve şey, beni kendi okullarına gitmem için zorladılar ve şey, kötü şeyler öğrenmemi istediler. Ben artık onlarla birlikte olmak istemiyorum. Ben sizin tarafınızda olmak istiyorum.”

“Benim yandaşlarım yok,” dedi Peter Lake.

Güdük Kuyruk ona boş boş baktı. “Yani sadece siz ve o mu?”

“Öyle de denebilir.”

“Peki, ata ne diyorsunuz?”

Peter Lake melankolik bir düşünce içine girdi. Bir şeyi yakalamak üzereymiş gibi görünüyordu, sanki şafağın söktüğünü görüyor gibiydi.

“Yani at sizde değil mi?”

“Hayır... Hayır... Ben... Ben düşünüyorum ki... Ben.. “

“Sizden korkmuyoruz,” dedi Güdük Kuyruk, bir zafer kazanmış gibi. “Eğer lanet olası at sizde değilse!”

Güdük Kuyruk, Hardesty’ye şapkasından bir şeyler çıkaran bir sihirbazın hızını hatırlatan bir harekede paltosundan bir bıçak çıkararak Peter Lake’in karnına sapladı. Peter Lake iyice sessizleşmişti ve bu darbeden dolayı nefesi kesilmişti. Bıçağa doğru uzanıp onu çekti. Kırmızı bir kavisten dere gibi kan akmaya başladı. Biraz sendeleyerek ileriye doğru bir iki adım attı ve yarasını sol eliyle bastırdı. Güdük Kuyruk tatmin olmuş gibi gülüyordu ama kıpırdanamayacak kadar dehşete kapılmıştı.

“Gülüyorsun demek,” dedi Peter Lake, güçlükle, “sana ne yapacağımı bile bile”

“Sen sersemin tekisin! Sen sersemin tekisin!” diye bağırdı Güdük Kuyruk, dehşet içinde. “Ben Pittsburgh’tan değilim. Ben çok eskiden beri onlardanım. Sen bana güvendin!” Peter Lake, adımın minik kolunu tutarak arkaya doğru büktü. “Eğer bir anneannem olsaydı, o bile bana inanmazdı ama sen inandın!” diye haykırdı Güdük Kuyruk. Havaya doğru kaldırılırken yüzünü buruşturdu.

Peter Lake yarasının üstüne bastırarak kolunu cirit atarmış gibi hareket ettirdi; Güdük Kuyruku öyle bir hızla savurdu ki adam tiz sesli bir vınlamayla alev alarak, kızakların ve taksilerin üzerinden bir kuyruklu yıldız gibi geçip, Altıncı Caddeye doğru uçtu ve ekşi, gri renkli bir duman hâline gelerek ortadan yok oldu.

*

Praeger de Pinto deri kaplı devasa bir borç ve hesap defterini inceliyor; bir önceki yüzyılın tarihçesine bakıp, şehrin trajik ve kolay kontrol edilemeyen maddi sorunlarına metafiziksel bir çözüm bulmaya çalışıyordu. Saat dokuzu çalmıştı. Belediye Sarayındaki bürosunun penceresinden yıldızları göremediğini fark etmişti ama bunu kısa süre sonra kar getirecek kaim bulutlara yordu.

Birden yeni atanan yardımcılarından biri kapıyı çalmadan fırtına gibi odaya daldı. Yanaklarından aşağı gözyaşları akıyordu.

“Ne oldu?” diye sordu Praeger. İsteri krizi geçiren genç adam konuşmaya çalıştı ama akciğerlerinden ahenksiz bir hıçkırık yükseldi ve daha çok gözyaşı akmaya başladı.

“Ne oldu!” diye bağırdı Praeger; öfkeli olmaktan çok, korkmuş bir sesle.

Daha sonra, büyük otorite ve saygınlığa sahip olan itfaiye müdürü Eustis P. Galloway, genç yardımcısının arkasında belirdi. Oğlana bir koluyla sarılarak, insanın tüylerini ürperten bir açıklama yaptı.

“Şehir yanıyor,” dedi.

“Neresi?”

“Her yer.”

“Ne demek ‘her yer?” diye sordu Praeger, pencereden dışarı bakarak Yakındaki binalarda bir şey yoktu ama arkalarındaki gökyüzü, tarih derneklerinin bodrum katlarında her zaman asılı durmakla birlikte önem

verilmeyen kıyamet tablolarında olduğu gibi, kızgın bir portakal rengine bürünmüştü. Bu kadar uzaktan bakınca bile, süper ve olağanüstü bir manzaraydı bu. Galloway'ın, koskoca güçlü Galloway'in, Cebelitarık Kayası Galloway'in sesinde bile, hafiften bir titreme vardı. O anda, insan Praeger kaybolmuş, yerine makam sahibi Praeger de Pinto gelmişti. Bu ani ve sihirli değişiklik ve yükseliş, eski aşiret reislerine, imparatorlukların ve klanların liderlerine yaraşır bir durumdu. Görevi onu güçlü bir şekilde kundaklamış ve ona, kendi hayatından ve hatta ailesindeki kişilerin hayatından bile kolaylıkla feragat edebileceği bir soğukkanlılık bahşetmişti; çünkü o artık eski kendisi değildi. Belediye başkanı olmuştu ve bu görevin getirdiği sorumluluk onu âdeta kendinden geçirip benliğinden sıyırmış, gücünü arttıran muhakeme gücünü derinleştirmiş ve onu sonsuza dek korkulardan arındıran bir farkındalığa sokmuştu.

Belediye başkanı itfaiye müdürüne döndü. "Şu ana kadar neler yaptınız?"

"Her birim, ülke çapındaki doğal yangınları da göz önüne alarak, elinden geldiğince kendi bölgesine bakıyor. Ama yangın kendi kendine değil, çok daha süratli bir şekilde yayılıyor, sanki oralarda on bin kundakçı varmış gibi. Çünkü oralarda gerçekten de on bin kundakçı var."

"Yedek güçler ve diğer şehirlerde durum nasıl?"

"Az önce beş yüz kilometre içindeki tüm şehirlere genel bir çağrıda bulunduk. Artık yedek gücümüz yok, hepsi sokaklardalar."

"İyi," dedi Praeger. Bürosu şu anda yardımcılar ve müdürlerle dolmuştu. Onları organize ederek her birine talimatlar verdi.

"İlk olarak: bir kamyon alın ve radyo-telefon ve radyo-teletayp cihazlarını Fifth Grand Tower'daki gözlem odasına götürün. Herkesi oraya çağırın ve bir kumanda yeri kurun. İkinci olarak: polis müdürüne tüm bölgeleriyle acil durum bağlantılarını kurmuş olarak bana gelmesini söyleyin. Sonra valiyi arayın. Onunla hemen görüşeceğimi ama bu arada milis güçlerini harekete geçirmesini istediğimi söyleyin. Hangi kaynaktan olursa olsun, mümkün olduğunca asker bulsun ve onları şehre doğru yola çıkarsın. Onlar gelmeden ben de manevra "Ne amaçla?" diye sordu vali.

"Tüm kahrolası şehir yanıyor," diye yineledi Praeger. "Ne kadar çok kundaklayıcı ve ne kadar çok yağmacı vurulursa, o kadar az kundaklama ve yağmalama olur, bu apaçık değil mi?"

"Ama ne pahasına?"

“Ne pahasına mı? Bunu yapmazsak elimizdeki her şey gidecek!”

“Öyleyse ne diye uğraşıyorsun?” dedi vali. Sesi, çok nadiren ayak bastığı bu şehre karşı uzun zamandır duyduğu düşmanca hisleri ele veriyordu.

“Neden uğraştığımı söyleyeyim,” diye yanıtladı Praeger, sesi her tarafta çınlıyordu. “Şehir sonsuza dek yanmayacak. Biz onu yeniden inşa edeceğiz. Göreceksiniz, yaza kalmadan burası aklınızın hayalinizin almadığı bir şekle bürünecek. Bir şey daha söyleyeyim mi? Eğer bu yangın bu akşam sönerse, biz de yarın sabah imar işine başlayacağız. Eğer sabah biterse, öğlenden sonra başlayacağız. O ana kadar, tüm kundakçıların ölmüş olmasını ve bundan böyle ellerine kibrit alan kişilerin, bu yangını başlatan kişilerin başına gelenleri hatırlamalarını istiyorum.”

“Yeniden imar konusunda söylediklerine ancak görürsem inanırım.”

“Göreceksiniz. Biz dünyanın en hızlı çalışan inşaatçılarıyız. Başardığımız işlerin hızıyla konuşmamız da o yüzden boşuna değil. Yangın bizden ne alıp götürürse, onları geri alacağız. Onun bir turist olduğunu farz edeceğiz.”

Bunun üzerine vali geri dönüş yaptı. Milis güçleri şehre doğru harekete geçeceklerdi.

“Eustis,” dedi Praeger, sesi hâlâ yükseltilmiş olarak etrafa yayılıyordu.

“Tüm kamyonlarını harekete geçir. Güvenli adacıklar oluşturmak istiyorum ve eğer gerekirse her binayı tek tek koruma altına alacağız.”

İtfaiye müdürü başını salladı, Praeger’ın söylediği şeylerin gerçekleşeceğinden hiç ümitli değilmiş gibi.

“Dediklerimi hemen yap,” dedi Praeger. “Adacıkların yerini sapta ve onları korumaya geç. Süratli çalışmayan herkesi ateşten at. Özür dilerim,” diye ekledi. “Doğru sözcükleri kullanmadım, işten at diyecektim.” Sonra tekrar şehri seyretmek için döndü.

“Şu an itibarıyla Manhattan’da yangın yok,” dedi yardımcılarından biri. “Tüm kenti mi korumaya alacağız?”

“Hayır,” dedi Praeger, “Çok büyük. Asla başaramayız. O yüzden adacıklar oluşturacağız. Adacıklar yapıp onları koruyacağız.”

*

Abby’nin Aziz Vincent Hastanesi’nde yattığı katın sıra sıra yüksek pencerelerinden şehrin kuzey manzarası görülebiliyordu. “Bakın,” dedi Peter Lake, gökyüzünün rengini görünce.

“Nedir bu?” diye sordu Hardesty, pencereye yaklaşarak. Tüm gökyüzü kıpkırmızıydı. Ama gün batımında veya gün doğumunda olduğundan farklı olarak bu ışık titriyor ve nabız gibi atıyordu. Kül parçacıklarına yapışan dolgun kar taneleri kurşun gibi yere düşüyordu.

“Bu, bir yangın olmalı,” dedi Peter Lake, “havadaki kasvetten de belli. Alevler muhtemelen üç yüz metre yüksekliktedir.”

Kapıda birinin olduğunu fark eden Virginia, morg görevlilerinin geldiğini sanmıştı. Onları görmek için sabırsızlanıyor değildi; önce kendini geriye doğru çekti ve boş gözlerle ileriye baktı. Ama daha sonra ayağa kalkarak yavaşça odanın diğer ucuna doğru ilerlemeye başladı. Kapıyı açtığında, ağlıyordu.

Hardesty’yi görünce başını eğdi. Hardesty, Abby’nin üzerini örttüklerine inanmıyordu.

“Öldü,” dedi Virginia.

“Ben seni tanıyorum!” dedi Mrs. Gamely Peter Lake’e, âdeta suçlayarak.

“Kızağı sen kullanmıştın. Hiç yaşlanmamışsın, tek bir gün bile. Bu nasıl olabilir? Şimdi neden buradasın?”

“Gevezeliği bırak, ihtiyar kadın,” diye emretti Peter Lake. Kadın isteri geçiriyor gibiydi. Kendisinin de onun söyledikleri hakkında biraz fikri var gibiydi ama açıklayamadığı bu anılar artık onu yormaya başlamıştı.

“Benim neden bahsettiğimi bilmiyor musun? Çok zaman önceydi, Coheeries Gölü’nde. Beverly.. “

Peter Lake irkildi. “Sus, ihtiyar kadın!” diye bağırdı. “Sus, yoksa dünyanın kaç bucak olduğunu gösteririm sana.”

Mrs. Gamely geriye çekildi. Martin, onu Peter Lake’ten korumak ister gibi anneannesinin yanına geldi.

Peter Lake, bir kasayı açmak için çağrılan usta bir çilingir edasıyla yatağın yanına giderek, Abby’nin üzerindeki örtüyü çekti. Ölü çocuğa baktı, sol elinin iki parmağıyla onun alnına dokundu ve gözlerinin içine baktı. Hardesty, evsiz barksız, dışlanmış, makine ustası veya her ne ise bu adamın belki de Abby’yi hayata geri döndürebileceğini düşündü. Ama az sonra onun öyle bir niyet içinde olmadığı belli oldu.

*

Peter Lake’in yüzü bir an için belli belirsiz bir gülümsemeyle yumuşadı.

“Bu o çocuk,” dedi. “Bana doğru uçan çocuk bu. Ve de koridordaki çocuk. Çok uzun, uzun zaman önce; hatırladığım kadarıyla, ilk başta onu bir oğlan çocuğu sanmıştım. Her neyse. Ölmek üzereydi ve gözleri kördü ama ayaktaydı. Yatmanın bir ayrıcalık olduğunu bilmiyordu.”

Virginia konuşmaya çalıştı ama ağzından hiçbir söz çıkmadı.

Karşısında duran adam ona kendi rüyasını anlatıyordu ve bunları bir rüyaymış gibi değil de sanki başka bir zamanda gerçekten olmuş gibi anlatıyordu. Sonra ışıkları kapattılar. Bütün bir şehir karanlığa gömülmüştü. Normal şartlarda ışıkları hiç söndürülmeyen uzaklardaki o kuleler bile şimdi pürüzsüz kara taşlar gibi görünüyorlardı. Bu arada hastalar haykırıyor, hastabakıcılar birbirlerine çarparak koridorlarla koşturuyorlardı. Işıklar olmayınca yangın, olduğundan pek çok kez daha da parlakmış gibi görünüyordu. Öyle güçlüydü ki odanın içini bile aydınlatıyordu. Kilometrelerce uzaktaki duman bulutları da bir deniz fenerinin yanar söner lambası gibi duvarları ve yüzleri aydınlatan alevlerin parlaklığını yansıtıyordu. Bu dalgın bulutlar öyle yükseklere çıkmışlardı ki şehir onların yanında bir cüce gibi kalıyordu.

“The Sun’daki makinelere gidip bir bakmalıyım,” dedi Peter Lake. “Şu anda cereyan olmasa dahi, o eski motorlar yine de çalışabilir ve birinin onların çalışmasını sağlaması gerek. Jeneratörler devreye sokulmalı ve türbinler son hızla çalışmalıdır. Onları benim çalıştırmam gerek. Başka seçeneğim yok.”

Kendi güçsüzlüğünden olduğu kadar gücünden de etkilenen Peter Lake, yangının şiddetiyle nabzı atar gibi yanıp sönen gökyüzünün altındaki kararmış sokakların arasından geçti. Bir yandan da bir eliyle yarasını tutuyordu. Kanamayı büyük ölçüde durdurabilmişti. Ama yarası yine de çok acıyordu ve kalbinin durmasından veya kan kaybından ölmekten korkuyordu. Önüne çıkan her Güdük Kuyruk’u acımadan havalara fırlatarak önündeki sokağın aydınlanmasını sağladı. Onların gözünde hemen hemen yenilemez biri olmuştu. “Ama yenilemez olmanın ne önemi var,” diye düşündü, acı çeken bir çocuğu korumayı bile beceremedikten sonra. West Houston Sokağına döndüğünde, yarım düzine Güdük Kuyruk boş bir arsadan ona doğru koşmaya başladı. Onları tek tek alıp öyle bir hızla birer kuyruklu yıldız hâline getirdi ki kendileri bile onlara neyin çarptığını anlamaya fırsat bulamadılar.

Chambers Sokağı'ndan geçerken, birkaç sokak ötede başka bir grup Güdük Kuyruk'un olduğunu gördü. Bunların bir tanesi Peter Lake onu yakalamadan önce Broadway'in yarım kilometre içlerine kadar kaçmıştı ama Peter Lake hepsini sol eliyle yakaladı ve onları Manhattan Köprüsü üzerinde bir havi fişek gösterisi hâline getirdi.

Printing House Meydanının karşı tarafındaki The Sun'ın da The Ghost gibi kapkaranlık olduğunu görünce şaşırdı. Belirli bir saatte yazılarını yazmaları gereken The Sun muhabirlerinin önlerinde mumlar yanıyordu. Peter Lake, lobide ellerinde mumlarla gidip gelen muhabirlerin, baskıcıların ve genç redaktörlerin çokluğu karşısında şaşkına dönmüştü.

"Bu ne yahu!" diye bağırdı, "manastır mı burası?" Ama yanıt bile vermeden, hepsi merdivenleri çıkıp avluyu bir boydan bir boya geçtiler.

"Şehirde elektrik yok, Mr. Bearer," dedi bir güvenlik görevlisi.

Biliyorum," dedi Peter Lake öfkeli bir şekilde. "Makinelerimiz durumda?"

"Onları çalıştıramıyoruz," dediler.

Yarasının acısı makinelerin olduğu bölüme gitmek için merdivenleri inerken şiddetlendi. Bütün makine ustaları ve çıraklar mum ışığı altında çalışıyorlardı. Onu görünce, siyah yağlarla kaplı yüzleriyle ona doğru koştular ve kaç gündür makineleri çalıştırmak için nasıl çabaladıklarını anlattılar. "Her şey kilitlendi sanki!" diye bağırdı daha önceki baş makine ustası Trumbull, "Senin bile yapacağın şüpheli. Makinelerin her biri sanki kaynakla birleştirilip tek bir lanet makine hâline getirilmiş!"

"Kablo gergi cihazının kapağını kapayın," diye emretti Peter Lake az önce onu takip etmekte olan çırağına.

"Ama Mr. Bearer," diye itiraz etti çırak. Cihazın içinden inim inim inleyerek tonlarla dişli ve çubuk çıkarmış bulunuyordu. "Tüm parçaları yeniden bir araya getirmem gerek."

"Dur o zaman," dedi Peter Lake. Çırak büyülenmiş gibi, Peter Lake'in metal parçalarını, fırtınaya yakalanmış sonbahar yaprakları gibi uçurarak cihazın içine sokmasını seyretti. Çubuklar yerlerine yerleşiyor, dişliler birbirine giriyor, levhalar onun başparmağının bir bastırmasıyla yerine oturuyor, vidalar dönen dervişler gibi deliklerinin içine giriyorlardı. Yerine tam oturmayan parçalar, çılgın gibi titreyerek kendilerini yerlerine yerleştirmeye uğraşıyordu.

Zeminin bir ucundan diğer ucuna doğru yarış eden çok ağır olan parçalar da gözleri fal taşı gibi açılmış olan çırağın titreyen bacaklarının etrafında dönüp durmaya başlamışlardı.

“Başka hangilerinin içini boşalttınız?” diye sordu Peter Lake. Ona parçalara ayırdıkları makinelerin bir listesini getirdiler.

Daha sonra, sanki mükemmel bir koordinasyon içinde çalışan binlerce çevik makine ustası varmış gibi, uçuşan makine parçalarının seslerini dinlediler. Sanki içi madeni para dolu bir teneke sürekli baş aşağı tutulup sallanıyormuş veya zincirli zırhlar ve mahmuzlar takan bir ordu asker saldırıya geçmiş gibi sesler geliyordu. Son olarak, dış kapaklar da kendilerini makinelerin üzerine geçirdiler ve vidalar deliklerine girmek için birbirleriyle yarıştılar.

Peter Lake, sıra sıra makinelerin arasındaki ince koridordan geçerken, her birine bir ineği seviyormuş gibi dokunuyordu. Bu işareti alan her bir inek de, derin, güçlü ve iyi yağlanmış bir sinyal ile sonsuza dek hareket etmenin sırrını öğrenmiş gibi çalışmaya başlıyordu. Peter Lake jeneratörlerden birini devreye sokunca, makinelerin üzerindeki ışıklar yanmaya başladı ve bitkin durumdaki ustalar sevinç çığlıkları attılar. Daha sonra devasa buhar motorları, dumandan sorguçlar ve nefesler çıkararak tıslamaya ve yavaşça çalışmaya başladı. Bunların kocaman kolları ve elips şeklindeki tekerlekler, ışıkları kontrol altına aldı ve manyetik alanları itaatkâr bir düzene soktu.

Peter Lake burada meşgulken, The Sun binasının farklı bölümleri de tek tek gün ışığına kavuştu ve tüm çalışanlar makine ustaları gibi sevinç çığlıkları attılar. Baskı makineleri çalışmaya başlayınca, baskıcıların içi güzel duygularla doldu. Onlar da en az Peter Lake gibi yaptıkları işleri seviyorlardı.

Tüm makineleri işleten Peter Lake, hantal bir aktarma kirişinin yakınlarında bir yere kendini attı. Yarasından çıkan kanı gören diğer makine ustaları yardım etmek istediler ama Peter Lake onlara izin vermedi. Kimse, o istemedikçe onun başına bir iş geleceğine inanmıyordu; o nedenle onu yalnız bırakarak, mükemmelen çalışan makinelerinin yanındaki yerlerine gittiler.

Peter Lake, aralarında yattığı makinelerin tüm gücünü şimdi daha iyi hissediyordu. Eğer onların karşı denge sağlayan hareketleri olmasaydı, içinden gelen güçlerin kendisini paralamasına kesinlikle engel olamazdı.

Kuzey ışıkları gibi bükümlü manyetik alanlar onu, kuğulara benzer dalgaların üzerine çıkarmıştı. Ağır çarklar titremeden dönerken bile, bu pürüzsüz kütlesel rotasyon onu kaya matkabı gibi deliyordu. Belki de bir bulanıklığın içine doğru çekilmenin yarattığı bir duygunun da etkisiyle, her bir çarka mutlak bir sempati duyuyor ve her bir darbenin bir davulmuş gibi ona vurmasından keyif alıyordu. Ama kütle varyasyonundan veya manyetik bantlardan daha da etkili olan bir şey daha vardı. O da ışık idi. Makinelerin üzerinde meyveler gibi sarkan koni şekilli lambaların eski moda ampullerinden taşıyordu bu ışık. Peter Lake onun hareket etmesini izledi. Yavaş akan ve yakalanabilirmiş hissini veren ırmaklar gibi yağlanmış çeliğin üzerine yağıyor ve gökkuşakları, mücevherler ve kolları açık olarak bekleyen pırıltılı deve dikenleri oluşturuyordu.

*

The Sun'ın bir işini halletmek için yola koyulan Christiana ile Asbury, şehrin yoksulların yaşadığı bölümünün yakınlarından geçen bir otoyolda, Manhattan'a doğru ilerliyorlardı. Zehirli havayı ve cehenneme dönen gökyüzünü onlar da fark ettiler. Birkaç dakika sonra, bir çetenin yere fırlattığı bir işaret levhasının trafiği tıkması nedeniyle durmak zorunda kaldılar. Yarım kilometre ötedeki kalabalığın, duran otomobillere saldırmaya başlamasını izlediler.

Arabalarını bırakıp yoksullar şehrinin içlerine girmekten korkuyorlardı; çünkü alev sütunları yıkıntıların arasında dolanmaya başlamıştı bile. İnsanlar korkudan buz kesilmiş vaziyette kendilerini evlerine kilitlemişlerdi. Binlerce çapulcu da anayola akmıştı.

Arabaları sallıyorlar, camları kırıyorlar ve yanan tahtaları gaz depolarının içine atıyorlardı. Aileler arabalarının içinden çekilip çıkardıyor ve tek tek karanlıklara sürükleniyordu. Yol kenarları mezbaha hâline gelmişti; korkudan tir tir titrerken parlayan bıçaklarla buluşan kurbanların kanlarından nehirler oluşmuştu. Çeteler arabaları sallamaya başladığında, arabaların içindeki insanlar gözlerini kapatıp son dualarını ediyorlardı.

Asker taşıyan ilk helikopter, on dakika boyunca gök gürültüsünü Andıran bir ses çıkararak üstlerinde dolaştı ama dumanın gizlediği aşağıdaki cinayetleri göremediler.

Asbury ile Christiana arabalarını bırakarak korkuluklardan atladılar ve tuğla ovasına geçtiler.

"Bunlar nereye kadar uzanıyor?" diye sordu tuğlaları göstererek.

“Kilometreler boyunca.”

“En azından burada kimse yok. Tuğlaların arasında durursak, belki güvende oluruz,” dedi Christiana, bir zamanlar gördüğü bit şeyi hatırlarken. Bazı adamların briket parçaları üzerinden antiloplar kadar süratle geçebildiğini ve avcı bir hayvan gibi bu zor ve pürüzlü zeminde kaçmaya çalışanları yakaladıklarını biliyordu.

“Olabilir,” dedi Asbury. “Ama gün ışığında bizi görebilirler, o yüzden şafak vaktine kadar nehre varmamız gerek.”

Manhattan’daki karanlık ve yüksek binaları rehber olarak kullana kullana yola koyuldular. Nehir ile aralarında en azından on kilometre vardı; bu mesafenin yarısı tuğlaların üzerinden geçmelerini gerektiriyordu; diğer yarısı ise orada yaşamaktan başka bir şey bilmeyen sakinlerin kullandığı ve herkes tarafından çoktan unutulmuş olan çukurlardan oluşuyordu. Tuğla bölümden şafak vaktinden birkaç saat önce çıktılar ve çukurların arasından ellerinden geldiğince çabuk bir şekilde geçtiler.

East River’ı üstünden yürüyerek geçmeyi planlamışlardı ama orta kanal artık eriyen bir buz yatağının içinde hızla akan ve giderek daha da derinleşen bir suyolu hâline gelmişti ve üstünü örten mazot tabakası otuz metreye yükselen alevler çıkarmaktaydı.

“Yapabileceğimiz tek şey limana gidip onun etrafından dolanmak,” dedi Asbury. “Ama yine karanlık olana kadar beklemeliyiz.”

Tüm gün molozların arasında beklemeye karar verdiler ve bir yanmış binadan diğerine hoplayarak ve sadece etrafta kimsecikler yokken meydana çıkarak, en sakin çukura geri döndüler.

Pas tutmuş yangın merdivenleri ölü sarmaşıklar gibi dışından dolanan eski binalardan birinden çıktıklarında, yerdeki çukurlardan birinden de bir adam peyda oldu. Adam işaret ederek onun yanına gitmelerini istedi. Onlar da öyle yaptılar. Adam onların pek az anlayabildikleri bir lehçeyle onu kiliseye kadar takip etmelerini söyledi.

‘Ne kilisesi?” diye sordu Asbury. Adam aynı tuhaf lehçeyle bu çukurda yaşayan insanların uzun zamandan beri bir kilisenin avlusunda rahatça saklanabildiklerini anlattı. Yıkıntının düşme şeklinden dolayı kilise sokaktan görünmüyordu. Avlunun yan taraflarında kullanılmayan kemerli yollar vardı. En ucunda, bin kişi toplanmıştı. Hepsi öyle korku içindeydiler ki çocukların bile hiç sesi Çıkmıyordu. İhtiyar adam bu yabancıları kurtardığı ve onca insanı bu kadar akıllıca sakladığı için çok gurur

duyuyordu. Başkalarını da kurtarmak için yine dışarı çıkmak isteyince Asbury onu durdurdu. "Sürekli böyle gidip gelirseniz," dedi, "hepimizi enselerler."

"Bunu ilk öncekiley de sööledi," dedi yaşlı adam. "Şimdik aytık güvende hepcig' Dişsiz ağzını göstererek güldü ve kalçasına vurdu.

"Bunak Flinney'a ödlek tavşanlay gibi kaçtı dey, alay edeydim. Koykulayına yenik düşenley, tavşanlay gibi kaçaylay!" dedi ve daha çok insanı kurtarmak için gitti.

Asbury ile Christiana'nın etrafını, gözleri içine çökmüş, şiş karınlı, kemikleri solgun derilerinin altından belli olan erkekler, kadınlar ve çocuklar sarmıştı. Bu insanlar çok kısa ömürlü oluyorlar ve öldüklerinde de herhangi bir işareti olmayan yerlere gömülüyorlardı.

Çukurların insanları denen bu kişiler, yoksullar şehrinin insanlarının zengin olduğunu ve nehrin karşı tarafındaki bir zamanlar pırıl pırıl parlayan kulelerin tanrılara ait olduğunu sanıyorlardı.

Kendilerinden çok uzun boylu olan Asbury ile Christiana'ya bakmaktan bile korkuyorlardı.

"Kendinizi koruyabilecek misiniz," diye sordu Asbury. "yani eğer yerimizi keşfederlerse?" Hiçbir yanıt gelmedi.

"Karanlığa kadar beklememiz gerek," dedi Christiana, "onları kendi hâllerine bırakmalıyız."

İhtiyar adam hayatta kalmayı beceren birkaç şaşkın kişi daha getirdi. Bunlar kahverengi taştan yapılmış sütunlara dayanarak sıcak siklonların kenarlarından boylu boyunca gökyüzüne yayılan duman ve kül bulutlarını seyretmeye başladılar. Gece mi gündüz olduğunu söylemek güçtü ve her taraftan yangın, patlama ve ağır silah sesleri geliyordu. Akşamüzeri Asbury ile Christiana başlarını kaldırdıklarında ihtiyar adamın gururla siyah paltolu üç adamı getirdiğini gördüler.

"Bunlar onlardan!" diye bağırdı Asbury. "Sen onları getirdin." Güdük Kuyruklar ihtiyar adamı yere itip geriye çekildiler. Asbury hayatta kalan adamlardan, kenarda büzüşmüş yatanlardan, Güdük Kuyrukların oradan ayrılmasını engellemek için kendisine yardım etmelerini istedi ama Güdük Kuyruklar ellerindeki silahları sallayarak çıkışa doğru geri geri gittikleri için kimse yerinden kıpırdayamadı.

Güdük Kuyruklar avlunun yarısına gelmişlerdi ki Asbury onlara doğru koşmaya başladı ve Christiana da onu takip etti. Asbury onlardan birinin

göğsüne bir yumruk attı. Güdük Kuyruk hava dolu bir sesle bir şeyler söyledi ama çabucak öldü. Ama diğer ikisi Asbury'yi zincirlerle dövmeye başladılar. Asbury öldürdüğü adamdan kendini ayıramıyordu, onun altında boğulacak gibi olmuştu.

Diğer iki Güdük Kuyruk ile yaptığı zihin karıştırıcı bir mücadeleden sonra, Asbury bir tanesini öldürmeyi başardı ama diğeri kaçtı. Kilise avlusundaki insanları dağıtmaya çalıştılar ama bunun faydası olmadı; çünkü kaçan Güdük Kuyruk diğerlerini de yanına alıp gelmişti bile. Bazıları çıkışı tıkadı, diğerleri ise merdivenleri çıkıp bir zamanlar keşişleri koruyan hilkat garibelerinin yaşadığı çatıya tırmandı ve orada mevzi aldı. Hepsi birden avlunun ucuna doğru ilerleyip orayı istila ettiler. İçlerinden biri, tam bir maymun gibi öne çıkıp göğsünü yumruklamaya başladı. Asbury elindeki zinciri havaya kaldırınca bu maymun da arkadaşlarının arkasına sığınmak zorunda kaldı. Asbury ile Christiana yerde yatan iki bedenin yanında durdular; Güdük Kuyruklar tekrar saldırma cesareti buldukları vakit ne olacağını düşünüyorlardı. Hünerli okçular olan hilkat garibeleri bile, ateş etmeye korkuyorlardı ve arada bir titreşen kalabalığın içine rastgele ok atmakla yetiniyorlardı. Hedeflerini bulan okların çıkardığı ses (bu ses kuru bir tahtaya saplanan keskin bir baltanın çıkardığı ses gibiydi), sonunda Güdük Kuyrukları cesaretlendirdi ve ileriye doğru atılmalarına neden oldu. Ama Athansor ağlaşan kül rüzgârının içinden çıkageldi ve hayatta olan hilkat garibelerinin içine dört kez dalıp hepsini duvarların ötesinden kulelere doğru savurdu. Güdük Kuyruklar başlarını kaldırınca Athansor'un üstlerine doğru sanki bir ışının üstüne binmiş gibi yavaş yavaş indiğini gördüler. Christiana hayal gördüğünü sandı ama at gerçekten de aşağıya inmişti, ayaklarıyla havayı dövüyor, adaleli beyaz boynunu eğiyor ve adil ve tüyler ürpertici gözleriyle öfkeli öfkeli bakıyordu.

Güdük Kuyruklar etrafa çil yavrusu gibi dağılırken Athansor da avluda dörtnala koşuyordu. Duvarlara öyle hızlı vurdu ki pek çoğu yıkıldı. Küçük adamları dişleriyle yakalıyor, ayaklarının altında eziyor, yere yıkıyor ve onlara tos atıp taş sütunlara yapıştırarak öldürüyordu. Bazıları kavga etmeye yeltendiler, bunların da işini arka ayaklarının üzerinde (sekiz metre havaya) kalkıp, onları toynaklarıyla ezerek bitiriyordu. Beyaz at kavga ederken, avlu revaklarından geri kalanlar da bir depreme tutulmuş gibi zangır zangır titriyordu. Sonunda Asbury ile Christiana'nın yanına geldi ve kişnemeye başladı. Dizlerinin üzerinde çökünce Christiana onun üzerine

bindi. “Gel,” dedi ve Asbury onu takip etti. Sessiz bir şekilde dumanlar içindeki kemerli yoldan ilerleyip nehre doğru tırmanmaya başladılar. Üstlerine milyonlarca kıvılcım düşerken, aşağıdaki sarsılmakta olan kapkara manzaraya bir göz attılar. Kül rüzgârı nedeniyle gece erken gelmişti. Duman bulutlarının arasından uçarlarken gözlerini kapatmak ve öne doğru eğilmek zorunda kalmışlardı. Yüzlerini de atın hayret verici şekilde geniş ve rahat sırtındaki yumuşak beyaz tüylerine dayamışlardı. Asbury rüyada olduklarını sandı ama Christiana rüya görmediklerini biliyordu.

*

İkinci binin son yılının son gününde, Hardesty ve Virginia çocuklarının bedenini küçük bir tahta tabut içine koydular ve şehrin güneyine doğru yürümeye başladılar. Hardesty onun, milenyumun son gecesi bitmeden gömülmesini istiyordu. Yeni bir bin yıla girerken, onu içine doğmuş olduğu bin yılla birlikte geride bırakmak doğru ve uygun görünüyordu. Onu asla bilmeyeceği yeni bir çağın bir saati veya günüyle tedirgin etmek istemiyorlardı. Bu tuhaf bir törendi. Tabutu omuzlarında taşıyan Hardesty önde gidiyordu; Virginia, yere bakarak onu takip ediyordu; onun arkasından, yanında yürüyen Martin’in elinden tutan Mrs. Gamely geliyordu.

O gün akşamüstü kül rüzgârı ve güneşin erken batması nedeniyle, kanyonlar karanlıktı. Bir zamanlar güneşin, etrafa dağılan milyarlarca parçacığının aydınlattığı cam pencereler şehri şimdi mürekkep gibi simsiyahtı. Dar kanyonlardan geçtiler; yangının portakal rengine çevirdiği gökyüzü önündeki alçak binaların siluetini nirengi noktası olarak seçmişlerdi. Sonunda şehir merkezindeki camdan kulelerin kuzeyden gelen alevlere yenik düşerek Roma mumları gibi yandığı Battery’ye geldiler.

Battery’nin eski taş duvarının altındaki yanan buzun üzerine tedirginlikle çıktılar ve limanın üç kilometre ötesinde kalan Ölüler Adası’na doğru ilerlemeye başladılar. Genellikle buradan küçük bir feribot, buradan oraya gider gelirdi. Her yer buz tuttuğu vakit, insanlar kızakların çektiği tabutların arkasından yürüyerek gidebiliyorlardı ama şimdi, eskiden tüm adaları kilitleyen sert ve güçlü buzun üzerinde çok büyük yarıklar oluşmuştu. Düzinelerle çatlaktan çıkan alevler, kanyonların arasında olan mazot nehirlerinin ve bazen otuz metre kadar üstüne çıkıyordu. Yukarıya süzülen siyah dumanlar ve beyaz buharlar, yangının etkisiyle gül rengine

bürünüyordu. Öfkeli yeşil sularla ve yanan mazotla dolu mağaralardaki berrak buz gölcüklerinden aniden fıskiye hâlinde sıcak su fışkırıyor ve bıçak gibi keskin parçacıkları kilometrelerce öteye fırlatıyordu. Bulutlarla dolu gökyüzünden ışın hâlinde inen sıcaklık yüzünden buzun yüzeyi erimeye başlamıştı. Bu erime nedeniyle oluşan beş-altı metre derinliğindeki havuzcuklar ise anında yeni bir çatlak tarafından emiliyor ve yerin altındaki anarşik tünel, mağara ve yeraltı nehirleri ağının içinde kaybolup gidiyordu.

Bir ılık su gölünden geçerken, bellerine kadar suya gömülmeleri gerekti. Buradan çıktıktan sonra arkalarına baktıklarında, bu gölün kaybolmuş olduğunu gördüler. Daha sonra bu yoldan sapıp bir buçuk kilometre kadar gitmeleri ve içinde milyonlarca ton yanan mazot olan bir çatlağın etrafından dolaşmaları gerekiyordu. Suların çok hızlı aktığı ıslak buz yataklarından yürüyerek geçtiler, simsiyah dumanlarla boğuştular ve bunları aşıp karşı tarafa geçtikten sonra labirentin daha pek çok duvarı olduğunu gördüler. Aniden başlarının üzerinde binlerce helikopter belirdi ve bunlar alçaktan uçarak, otuz metrelik uzunlukları boyunca ışıklarını yaka yaka buram buram buhar ve duman arasından geçtiler ve bir kükremeyle ortadan kayboldular. Bunların pervaneleri ve hızları, bulutları ayırıp birbiriyle karıştırdı; meydana gelen tül gibi bir örtü, minik şimşekler ve gök gürüldemesine benzer seslerle birlikte buzu bir boydan bir boya geçli. Helikopterler onları gördüklerinde, hiç korkmamayı öğrenmiş olan Marratta ailesi ve Mrs. Gamely’nin üzerinde çaprazlama gidip gelerek, gökyüzünde çelenge benzeyen motifler bıraktılar. Hardesty, büyük buz merceği geriye dönüşü olmayacak şekilde kırıldığına göre Jackson Mead’ın planına ne olacağını merak ediyordu ama bir yandan da bu büyük ustanın buzun çok daha derinlerini düşündüğünü tahmin ediyordu.

Ölüler Adasında bir mezar kazıcı bulmaya çalıştılar. Bunlar, Baymanların ve Baymanların “dondurulmuş kişilerin hastanesi” adını verdiği yerden kaçanların soyundan gelen adamlardı. Bu adı gerçekten de hak ediyorlardı. Derileri, vahşi görünümlü sakalları, tiksinti veren kaytan bıyıkları ve reddedilmişlik ifadesi taşıyan patlak gözleri, atalarına uygun mirasçılar olduklarını açıkça gösteriyordu, Hardesty, yana eğilmiş çok büyük bir ağacın altında bir çukur buldu. “Onu buraya gömün,” diye emretti, tabutu göstererek. Mezar kazıcı gece olduğu gerekçesiyle itiraz etti.

“Eğer hemen kazmaya başlamazsan hayatının geri kalanı da gece olacak,” diye tehdit etti Hardesty.

“Paramı ödeyin.”

Hardesty adamın önünde birleştirdiği ellerine madeni paralar koydu.

Hazırda bekleyen bir mezar vardı. İçine girip tabutu indirdiler.

Mezar, gece yarısını epeyce geçen bir saatte dolduruldu. Acele etmeleri gerektiğini biliyorlardı ama şimdi sıcak yeşil göllerle dolu olmasına rağmen çok yakında ortadan kaybolacak olan buzun üzerinde ilerlemeye başlamadan bir an için olan bitene inanamayıp duraladılar. Sanki tüm dünya ölüyordu. Virginia ağlıyordu.

“Elveda, Abby,” dedi.

ALTIN BİR ÇAĞ

Yeni milenyumun ilk saatlerinde Peter Lake, The Sun'daki makinelerin arasında yatmış uyuyordu. Makinistler onun sözüne inanıyorlardı.

Şimdi onun ne yapabileceğini görmüş oldukları için, onu Gözlerinde büyütüyor ve rahatsız etmeye cüret etmiyorlardı. Peter Lake'in başka takipçileri, destekçileri veya hatta arkadaşları olsaydı onlar, bir mucize bekleyerek saat tam gece yansım vurmadan önce kendisini uyandırmış olabilirlerdi. Fakat olağanüstü olaylar nadiren randevularına dakiklikle sadıktırlar ve Peter Lake tamamen yalnız olarak, saatin on ikiyi vurduğu ve 2000 yılının geldiği anı uyuyarak geçirdi. Sağ eli sol tarafındaki yarayı kapatıyordu ve birkaç saat önce kendisinin yeniden uyandırdığı bir makineye dayanmış yarı oturur vaziyette yatarken, ağzı hafitçe açılmıştı. Görünürde hiç saat yoktu ama The Sun'ın saatleri tamamen hiçbir şey olmamış gibi saniyeleri tıklamayı sürdürdüler. Bitkiler saksılarında ve fıçılarında kalmaya devam ettiler ve hareketlenip etrafta yürümeye başlamadılar; kapılar hâlâ açıldıklarında gıcırdıyordu ve bir hademe süpürürken, tozları tutmak için yere yeşil bir madde seriyordu.

The Sun ve The Whale haber gerekli kıldığı zaman âdet olduğu üzere, ortak baskı hazırlamak için çalışanların olağan sayısını iki katına çıkarmışlardı. Şehirleri tahrip edilirken gördüklerini yazmak için bütün ilçelerden şok geçiren suratlarla dönen muhabirlerin gazeteye gelmeleriyle, gecenin köründe ortalık canlanmıştı.

Eski dönemin nasıl öldüğü hakkında anlatacak o kadar çok hikâye vardı ki ertesi günkü gazete neredeyse tipik bir Ghost kadar kalın olacaktı (Ancak The Ghost, elektrik kesintisi nedeniyle kapanmıştı).

Örneğin, hayvanat bahçesindeki hayvanlar ve West Side ahırlarındaki binek atları öyle bir şamata yapmışlardı ki serbest bırakılmaları gerekmişti. Yangınlardan panikleyerek sürüler hâlinde, yanan bina sıralarının arasında ve caddelerde, dörtnala aşağı yukarı koşuyorlardı. Bir köşeyi döndüklerinde, The Sun muhabirinin yazdığına göre pürüzsüz derilerinin ve adaleli sırtlarının bulanık görüntüsü, taşmış bir nehri andırıyordu. Ancak insanlarla karşılaştırıldığında, hayvanlar bir dürüstlük ve özdenetim örneğiydiler. Sokaklar hızla giden otomobillerle doluydu.

Şehirden dışarı gidecek yol arayan sürücüler, buraların trafik, insanlar veya enkaz tarafından bloke olduğunu görüp, gidebildikleri kadar süratle diğer çıkışlara yöneliyorlardı. Fakat şehirden çıkış yoktu ve bunun sonucu, herkesin bir yolu denemesi ve sonra diğerine doğru yollanmasıydı. Çift yönlü her sokak veya bulvarda, her iki yönde saatte yüz-yüz elli ile giden otomobiller vardı. Araba kazaları olduğu zaman - ki bunlar olmaktaydı, hayatta kalanlar kaldıkları yerden devam ediyorlardı. Her dakikada herhangi bir sokakta, kontrolden çıkmış bir aracın bir mağazanın vitrinine doğru uçtuğunu veya kaldırımlarda dehşete kapılmış yığınları görmek mümkündü. Şehirdeki her itfaiye aracının ve polis arabasının, sirenleri açık, oradan buraya koşturmakta olması ve milis tanklarının ve helikopterlerinin Praeger de Pinto'nun kendilerine korumalarını söylediği adaları bulmak için benzin harcamakta olmaları, gerginliği azaltmıyordu.

Köprüler binlerce ve binlerce mülteci ile doluydu. Bunlar, Manhattan'ı çevreleyen ufak kentler kuşağının tek bir ateş duvarı hâline geldiğinden habersiz, karanlık yollardan akmaya devam ediyorlardı. Çocukları sırtlarında, evrak çantaları ve bohçaları ellerinde, şaşkın bir sessizlik içinde yürüyorlardı. İnsanlar kurtarmak istedikleri bin bir türlü nesneyi beraberlerinde götürdükleri için sokaklar muazzam bir eskici dükkânına dönüşmüştü. Binlerce ve binlercesi kitaplar, tablolar, şamdanlar, vazolar, kemanlar, eski saatler, elektronik aletler, gümüş eşya torbaları, mücevher kutuları ve— harikaların harikası — televizyon cihazları ile kaçıyorlardı.

Daha pratik kafalılar, yiyecek, alet ve kalın giysiler ile dolu sırt çantalarını taşıyarak, Riverside Yolu üzerinden kuzeye yöneldiler. Fakat kışın ortasında tepetaklak olmuş bir dünyada, sırtına bir zincirli testere bağlanmış bir adamın gerçekten ne gibi bir şansı olabilirdi? On binlerce değil, yüz binlerce yağmacı, ticari bölgelere yığıldılar.

Aralarında daha ihtiraslı olanlar buldozerleri bankaların duvarlarına bindirmeyi akıl ettiklerinden, gizlenmiş sandık sandık dinamit peş peşe kasaları uçurup açtıkça infilaklar duyuldu. Fakat yanıcı madde depoları tutuştuğu ve milisler adalarda yeni çıkan yangınları orayı infilak ettirerek önlemeye çalıştıkları için bir patlamayı diğerinden ayırt etmeye olanak yoktu. Aşırı neşeli ve aşırı yüklü yağmacılar, salyangozlar kadar ağır hareket ediyorlar; buzdolaplarını, kocaman mobilyaları, elbise raflarını ve para torbalarını itiyor veya çekiyorlardı. Para torbaları, öksüzlerin en üzgünüydü; çünkü yeni bir ana-baba bulduklarında bunlar hemen vurulup

öldürülüyor ve başka birisi tarafından evlat ediniliyorlardı. Bu, dur durak bilmeden tekrarlanıyordu; öyle ki şayet para torbaları izlenmiş olsaydı, bunların insafsız açgözlülük güçleri tarafından yerleri zarifçe değiştirilerek, çarpıp geri dönen toplar gibi dalgalandığı görülebilirdi. Sokaklarda terk edilen bütün şeyler, en pahalı mahallelerin bile yakılıp yıkılmış gecekondu mahalleri gibi görünmesine yol açıyordu ve bu çalınmış nesneleri peşlerinden sürüklemiş olanların, nereye gittiklerini zannettiklerini bilmek güçtü.

Esas itibariyle, ellerine geçen şu veya bu yeni nesne dolayısıyla mutluluktan çılgına dönmüş vaziyette, daireler hâlinde dönüp duruyorlardı. İçinde yaşanacak hiçbir yer kalmadığı için mobilya Çalmış olanlar, muhtemelen bunların üzerinde hiç oturamayacak veya yatamayacak; bunun yerine, bunları sırtlarında taşıyarak haftalar veya aylar geçireceklerdi.

Kendinden geçmiş çetelere, taş yığınlarının arasında ahlaksız zevkler arayan değişik türde yağmacılar katıldılar. Çok ağır geldiği için terk edilen mobilyalar, her cinsten ve her yaştan insan arasında cinsel ilişki istasyonları hâline geldi. Gruplar ve bireyler, istekliler ve isteksizler arasında bu şekilde gerçekleşen eşleşmeler, korkunç ve üzücüydü.

Polis kime ateş edeceğini veya neyi koruyacağını bilmiyordu; çünkü her şey diğer şeylerle anlaşmazlık hâlinde görünüyordu; şimşek ve ateş her yerdeydi; suçlular kolayca karanlık kül rüzgârının içinde kayboluyorlardı ve sokaklar bohçalar taşıyan kaçıklarla doluydu.

The Sun’ın muhabirleri, bir arada tutunmayı başaran ve karmaşaya karşı kendilerini savunan aileler, özverili iyilik örnekleri ve dağılmayı durdurmaya çalışmış olan cesurlar ve deliler hakkında da haberler yaptılar. Bu hareketler, gidişi geri çevirmeyen, nadir, izole olaylardı — kendi hataları nedeniyle değil, fakat ne zamanlamalarının ne de yerlerinin elverişli olması nedeniyle.

Harry Penn’in, şehrin çöküşüne şahit olan muhabirlerinden öldürülmemiş olanlar (zira birçoğu öldürülmüştü), gördüklerini yazmak üzere The Suna döndüler. Geri kalan her şey cehennemi boylamış olsa dahi bunun yapılması gereken şey olduğunu hissediyorlardı; çünkü dünya ne zaman sona erse, yeniden başlamak için daima bir yolunu bulduğunu biliyorlardı ve bunun dışında kalma niyetinde değillerdi.

Şehir, yoğun elektrik fırtınalarıyla dolu bir gökyüzü altında yanarken ve makineleri The Sun’ı aydınlatmak için kusursuz biçimde çalışırken, Peter

Lake uyumaktaydı.

*

Praeger de Pinto, Harry Penn'i selamlamak için dönmemişti bile. Kuzey güvertesinin ortasında ayakta durmuş, bir üçayak üstüne monte edilmiş gece görüşlü bir dürbünle pencereden bakan belediye başkanı meşguldü. "Altıncı Adayı kim izliyor?" diye sordu hoparlör sistemi üzerinden, âdeta bir tanrı gibi.

"Ben izliyorum," diye cevap verdi, solundaki adamların arasından normal bir insan sesi: müdür yardımcıları, yönetici asistanları ve boşlukları doldurmak için getirilmiş bir veya iki devriye polisi, hepsi belediye başkanı gibi gece görüş optikleriyle donatılmış vaziyetteydi.

"Güneybatı tarafındaki boşluğu görüyor musun?" diye sordu Praeger.

"Şimdi göremiyorum, efendim," diye yanıt geldi. "Kül çok kalın. Fakat daha önce görmüş ve haber vermiştim."

"Mesajı aldıklarını teyit ettiler mi?"

"Hayır."

"Altıncı Ada haberleşme ağından çıktı," diye açıkladı bir teknisyen.

"Ne zaman?" diye Praeger sordu.

"Beş dakika önce."

"Tekrar bağlamaya çalışın. Eustis, oradaki komuta merkezine yaya bir adam gönder, onlara şu boşluğu haber versin. Ve bir telsiz ver eline. Altıncı Ada Chelsea'de. Eğer koşarsa, yirmi dakikada varabilir."

Şehir aşağıda yanarken Praeger ve diğerleri, savunmalarını sürdürmek ve ellerinden geldiği kadar çok şey kurtarmak için çalıştıkları sırada, azami sükûnet ve huzur içinde bunun gibi konuşmalar cereyan etti. Birkaç saat sonra, alevler ve duman içinde bir şehre alışmışlardı. Praeger de Pinto ve onun kuşağı için, geleceklerinin sessiz komuta merkezlerinde ve mahşerî savaşlarda geçeceği düşüncesi neredeyse doğumlarından beri kendilerini rahat hissettikleri bir fikir olmuştu. Üst güvertedeki adamlardan çoğu soğukkanlıydı ve kılını bile kıpırdatmamıştı. Bu görevleriydi, daima beklemiş oldukları bir şeydi. Daha önceki on yılların mantığı, rüyalar ve hayallere karşı savaşlar, bizatihi hayatın kendi beklentileri, bekleneceği üzere bunlara yol açmıştı. Aslında, kaçınılmaz olanın güçlüklerini karşılamaya hazırlanırken, kendileri de zaman zaman gerçekten bunu istemişlerdi. Fakat Harry Penn, farklı beklentileri olan yaşlı bir adamdı ve karanlığın içinde yakacak başka nelerin kaldığını arayarak titreşen on

binlerce alevi izlerken üzülüyordu. Şehrin üzerinde yükseklere çıkarken turuncu ışık yansıtan, bir fırıncının elindeki hamur gibi tersine dönen ve açılan muzaffer duman ve buhar bulutlarından derin biçimde incinmişti. Büyük bir korkaklıkla terk edilen yanmış ve yıkık binalara gülüyor gibiydiler.

Diğerlerinden farklı olarak Harry Penn, şehrin genç olduğu zamanı hatırlıyordu. Genel olarak, insanlar o zaman daha naziktiler; kendi soylarından daha yetenekliydiler ve şehrin kendisi de değişik ve masumdu. Çoktan yok edilmiş araba yollarının kavisi, çoktan kaybolan yelkenlerin rüzgârda şişmesi, sokaklarda çalışan atların sağrıları ve yeleleri, hatta insanların elbiselerinin yumuşak ve ince olan şekilleri —kendi başlarına, sürekli karşılık bulan bir dua gibiydi. Yaradan ve tabiat, ölümsüz ve doğru kavislerden, atlardan, ifadelerin çekingenliğinden, şehrin dünyadaki yerini anlama konusundaki dikkat çekici kabiliyetinden memnun kalmıştı ve şehir, temiz kuzey rüzgârları ve koyu mavi bir gök kubbe ile ödüllendirilmişti. Harry Penn'in tanıdığı ve sevdiği şehir, hep genç ve yeni olmuştu.

Bir sessizlik anında, Praeger Harry Penn'e döndü ve yaşlı adamın sert yangın ışığı tarafından solukça aydınlatılan yüzünün ıstırap dolu olduğunu gördü. “Ne oldu?” diye sordu.

“Sadece diyelim ki,” diye cevap verdi Harry Penn, “bir zamanlar tanıdığım çok güzel bir çocuk, yaşlanmış ve taşlaşmış ve şimdi de çirkin bir ölümle gidiyor.”

“Öyle değil,” dedi Praeger. “O ölmüyor. Bu olay, yolu temizleyecek.”

“Ben çok yaşlıyım,” dedi Harry Penn, “sanırım, ona inancımı hiç kaybetmeyecek kadar da belli bir zamana bağlıyım.”

“Bak,” dedi Praeger. “Orada dışarıda, karanlığın içinde, şimdiden yeni bir şehrin yükseldiğini görüyorum.”

Harry Penn dışarı baktı ve sık sık rüyasına giren geçmişi gördü.

“Bütün insanların içinden,” diye sürdürdü Praeger, “bir tek senin, bunun gerçekten ne olduğunu göreceğini sanırdım. Bildiğini zannediyordum. The Sun yayınlanıyor, değil mi?”

“Bir gün bile atlamamıştık.”

“Şu anda,” dedi Praeger, “The Sun, bu şehirdeki ışıkları yanan tek bina — bir işaret ışığı gibi.”

“Pek öyle değil,” diye yanıtladı Harry Penn. “The Sun karanlık. Makineler dondu ve makinistler tamir etmenin altı ay alacağını söylüyorlar.

Birkaç saat önce ayrıldığımda herkes mum ışığında çalışıyordu ve ortak nüshayı, elle çalışan pedallı baskıda çıkartacaktık.”

“O zaman benimle gelmen lazım,” dedi Praeger, kolunu Harry Penn’in omzuna dolayıp onu doğu galerisine doğru götürürken. Bu yaşlı adamı derinden seviyordu.

İlk başta, kül ve kor ile kirlenmiş ve kayıp giden gri bir bulut dışında hiçbir şey görmediler. Fakat sonra bulut, krankla kaldırıyormuş gibi ağır ağır ve hantal bir şekilde kalktı ve kirli eteklerinin ucundan geçen bir ışık parladı.

Printing House Meydanının karanlığı içinde tek başına görünen The Sun, çok boyutlu bir mücevher gibi ışıldıyordu. Pencerelerinden şaşırtıcı biçimde açısal ve hassas şekilde ayarlanmış Işık huzmeleri süzülüyordu. Meydanın zemini, dağınık bir parıltıyı geriye yansıtıyor ve üzerinde, sanki bir deve dikenin dallarıymış veya Aziz Stephen’ın haçındaki ışığın, sert metalden temsili görüntüleriymiş gibi, kılıç benzeri izdüşümler uzanıyordu.

“İşte orada,” dedi Praeger. “Erdemin ödüllerinden biri.”

Fakat Harry Penn doğrusunu biliyordu. “Bin yıllık erdem bile,” diye yanıt verdi, “ışığı şekillendirecek kadar güçlü değildir. Erdemden çok daha büyük bir şey... çok yakında olmalı.” Ondan sonra Harry Penn, The Suna dönmek için ayrıldı ve Praeger, aşağıda sessizce gelişmekte olan zorlu savaşı yönetme işinin başına döndü. Kendisi, muhtemelen bunun için doğmuştu.

*

Harry Penn Printing House Meydanına yürürken, The Sun’ın ağının kül rüzgârını bir cerrahın bıçağı gibi kesmesinden o kadar etkilenmişti ki üç adamın kendisini takip etmekte olduğunu fark etmedi. Bu adamlar, bir kirli su gelgiti gibi kabarıp içeri ve dışarı dalgalanan kirli hava tarafından yarı gizlenerek, The Sun’ın kapısından altmış metre önce kendisinin yolunu kesecek bir rota izliyorlardı. Yürüyüş şeklinden kendisinin çok yaşlı ve varlıklı bir adam olduğunu anlayabilmişlerdi. Majestik, sevecen ve şaşırtıcı yürüyüş tarzı, sadece başka bir çağın iyimserliğini ifade etmekle kalmıyor; üzerinde hayli yüklü bir para, altın bir cep saati ve muhtemelen kol düğmeleri, bir kravat klipsi veya iğnesi taşıdığının sinyalini de kendisini izleyenlere oldukça açık bir biçimde gönderiyor gibiydi. Ve Harry Penn gibi yaşlı pinponlar, çok iyi işitemezlerdi; refleksleri ağırdı ve bir hızlı darbeyle yere inerlerdi. Bu nedenle de meydanda kendisini izleyen üç adam,

yaklaşımlarında çok dikkatli davranmıyorlardı. Bunlar Güdük Kuyruklar olsaydı (ki değillerdi) çok dikkatli olurlardı. Güdük Kuyrukların zamanında, yüz yaşındaki adamlar, ileri yaşları nedeniyle büyük risk altında olsalar dahi sınır savaşlarının, İç Harbin ve Güdük Kuyrukların bildiklerinden çok daha sert diğer çeşitli harekâtın gazileri durumundaydılar.

Üç adam, fazla zorlanmayacaklarından eminlerdi. Az daha öyle de olacaktı; çünkü The Suna, gelmeden biraz önce Harry Penn, soluklanmak için durdu. Fakat Jackson Mead'ın koca taşıyıcılarından biri, yüksek kulelerin arasında tehlikeli biçimde alçaktan uçuyordu.

Harry Penn, onun kükremesine döndü ve helikopter dumanı dağıtırken adamları gördü. Gelmeye devam ettiler. İlk başta tehlikede olup olmadığından emin değildi ama sonra adamların bıçaklarını ve sopalarını gördü. Harry Penn'in ağır ve içerlemiş şaşkın bakışı, adamları hem eğlendirdi hem de kızdırdı.

Yüz yıl yaşamış biri olarak Harry Penn, tamamen korkusuzdu.

Titremiyordu, sık nefes almıyordu ve gözlerini kırpmıyordu. Kendisini, Theodore Roosevelt, Amiral Dewey, Birliğin büyük askerleri, Kızılderili savaşçıları ve (Craig Binky'nin diyeceği gibi) Wild Bili Buffalo çağının bir temsilcisi olarak görüyordu.

Refleksleri gerçekten oldukça ağır olduğu için, kendisine doğru gelirlerken üç saldırganına fazlasıyla uzunca baktı. Ancak geçmişi çağırmaya muktedirdi ve geçmiş, onu korumak için ortaya çıktı.

Gözleri parladı. Gülümsedi. (Ve elini cebine atarak dört namlulu, tabancanın atası bir tabanca çıkardı.) Bu ufak makine, saçma ve etkisiz görünüyordu. Bir alaybozan tüfeğiyle aynı zararsız havaya sahipti. Bunu kendisine söylemek üzereydiler ki birinci namlu ile ateş etti ve karın boşluğuna isabet eden bir mermi ile kendisine en yakın olan adamı yere yıktı. Diğer ikisi şaşırmışlardı ve ölümcül bir an için durduklarında onları da vurdu.

Bir an için, sis ve duman üstlerinde kemer oluştururken ölüp giden üç bedene bakmak için durdu. Uzun hayatı boyunca girdiği birkaç savaşta dahi hiç kimseyi öldürmemişti. Biraz titredi; fakat sonra bunu dert etmek için çok yaşlı olduğunu düşündü. Böyle bir şey yaptıktan sonra daha genç bir adamın öğrenmesi gereken bütün korkunç dersleri zaten biliyordu; onun

için arkasını döndü, eski moda tabancasını cebine koydu ve ofise doğru yürüdü.

The Sun, bir ışık ve faaliyet timsali hâline gelmişti. Gazete, Printing House Meydanındaki doğal yangın tarafından izole edilmişti ve girişlerde kum çuvallarının gerisinde ve çatıdaki mevzide silahlı muhafızlar beklemekteydi (bu adamlar Harry Penn'in üç atışını duymuşlardı; fakat dumanın içinde çok ileriyi görmeleri mümkün olmamıştı). Kendi güç kaynaklarına sahiptiler ve aileleri avluda ve binanın içindeki muazzam alanda barındırılıyordu. Böyle bir durumda The Sun görevlileri, daha önce hiç çalışmadıkları kadar çok çalışıyorlardı.

Birkaç basamak merdiven çıkarken Harry Penn, kendisine işlerini yapmakta olduklarını ve ümit dolu olduklarını göstermek isteyen heyecanlı genç adamlar ve kadınlar tarafından yüz defa durduruldu. Ona gereksiz sorular sordular ve o da onları teşvik etmek için bunlara dikkatle cevap verdi. The Sun'daki şenlik havasını dışarıda olan bitenle bağdaştırmak için sadece muhabirlerinin gençliğini dikkate alması gerektiğini biliyordu.

Merdivenlerin tepesinde Bedford'la karşılaştı. "Işıkları nasıl yaktınız?" diye sordu.

Bedford omuzlarını silkti. "Işıklar öylece yeniden geldi. Sanırım makinistler makineleri tamire muvaffak oldular."

Bedford makinistlerle konuşmak için aşağıya gitti.

Daha sonra Bedford, Harry Penn'nin ofisine geldiğinde Harry Penn, bir kanepenin üzerinde oturuyor, puro içiyor ve Peter Lake ile Beverly'nin tablolarına bakıyordu.

Bedford, "Makinistler makinelerin ümitsiz biçimde donmuş ve sıkışmış olduğunu söylüyorlar," dedi, gözleri tablolardan hiç ayrılmayan Harry Penrie. "Yarısının içini boşaltmış ve yere yaymışlardı ve altı aylık bir iş için hazırlanmışlardı. O sırada baş makinist dönmüş ve makineyi tamir etmiş... dediklerine göre, bir dakikada."

"Ne! Trumbull mı? Trumbull'ın bir dakikada hiçbir şeyi tamir edebileceğine inanmıyorum. Benim İsviçre Ordu çakımı bilemesi bir yıl alıyor. Doğru gitmeyen bir şey var."

"Trumbull benim konuştuğum kişiydi."

"Şu yalancı mı?"

"Bay Penn, kendisi artık baş makinist değil."

"Değil mi? Ne zamandan beri? Ben neredeydim?"

“Uzunca bir zamandır, makinistlerin yeni bir şefi var; onu, kendileri bu pozisyona terfi ettirmişler”

“Lanet olsun, Bedford,” dedi Harry Penn ateş püskürerek. “Buralarda benden başka kimse kimseyi terfi ettiremez. Benden başka hiç kimse hisseleri belirleyemez”

Bedford kafasını salladı. “O, acemilerin hisselerini alıyor. Onu şef yaptık; çünkü diyorlar, o kadar iyiymiş ki bekleyememişler.”

“Ne bu adam, şu bilgisayar veletlerinden biri mi? Getir şu orospu çocuğunu buraya. Onunla konuşmak istiyorum.”

“Bunu yapamam.”

“Allah kahretsin,” dedi Harry Penn, çileden çıkmış vaziyette tavana bakarak. “Kim yönetiyor bu gazeteyi?”

Bedford, cevap vermeye çalıştı ama ağzından hiç sözcük çıkmadı.

İlk başta Harry Penn çok öfkeliydi; fakat daha sonra sadece hayrete düşmüş durumdaydı. “Adı ne?”

“Ona Mr. Bearer diyorlar.”

“Mr. Bearer,” diye tekrarladı.

“Evet doğru.”

Harry Penn, tabancasını yeniden doldurması mı yoksa kendini isteriye kaptırması mı gerektiğini bilmiyordu.”Onu niçin buraya çıkartamıyorsun?” diye sordu.

“Biraz kestiriyor.”

“Biraz kestiriyor mu?”

“Evet, efendim. Onun rahatsız edilmesine izin vermiyorlar. Ona hayranlık ve saygı besliyorlar. Onun makinistlerin kralı olduğunu düşünüyor gibiler.”

“Buraya bak,” dedi Harry Penn, çılgın gözlerle kanepeden kalkarken.”Çingenelerin kralı olması bile umurumda değil. Bu Mr. Bearer’ı uyandıracağım, onu işten atacağım ve kıçını tekmeleyeceğim. Ve sonra onu baş makinist olarak yeniden işe alacağım ve önünde diz çökeceğim; çünkü o orospu çocuğu ışıkların yanmaya devam etmesini sağladığı için ona minnettarım.”

Harry Penn ritmik hareketlerle merdivenlerden birer birer inmeye başladığında, önce bir üşüme hissetti, sonra saçları diken diken oldu ve sonra ne ayaklarının altındaki adımları ne de kendi ayak seslerini veya makine güvertesindeki makinelerin sesini duyabilir hâle geldi. “Bu

olamaz,” diye düşündü kendi kendine, tam makinistlerle yüzleşmeden önce. Fakat — bir hareketiyle bütün makineleri onaran, diğer makinistler tarafından terfi ettirilen ve hâlâ bir aceminin hisselerini alan dünyadaki en iyi makinist — sadece bir kişi olabilirdi.

Korku ve önsezi ile uyuşmuş durumdaki Harry Penn, makinistleri sorguladı. “Bay Bearer nerede? Burada mı o?”

“Evet, burada,” diye cevap verdi biri.

“Göster bana.”

“Rahatsız edilmemesi gerekiyor,” dedi Trumbull. “Şimdi uyuyor.”

“Yok, hayır,” dedi Harry Penn, Trumbull’ın hürmetkar tonuna uyarak. “Ben sadece ona bakmak istiyorum.”

“Orada, aşağıda kendisi,” dedi Trumbull, işaret ederek. “İki sıra git ve sonra kompresörün yanından dön. Jeneratörlerin durduğu ufak bir yol göreceksin...” Harry Penn, yola çıkmıştı bile. İki sırayı geçti, kompresörün yanından döndü ve jeneratörlerin bulunduğu küçük yoldan ilerleyerek faal, kusursuz çalışan bir makineye yaslanmış uyuyan bir adama rastlayıncaya kadar yürüdü.

İlk başta Harry Penn onun yüzünü göremiyordu. Titreyerek eğildi ve koni şeklindeki teneke bir gölgelik içinde yanan lambanın parlak ışığına karşı elini gözlerine siper etti. Ve o zaman onu gördü. Hiçbir insanın, yüzyıllık bir hayatta bile görmeyi beklemeye hakkı olmayan şeyi gördü. Geçmişin canlandığını gördü. Geçmişi muzaffer gördü. Zamanın ve ölümün yenildiğini gördü. Peter Lake’i gördü.

*

Seksen beş yıl sonra Peter Lake’i değişmemiş olarak görmek, sadece zamanın yenilebileceğini görmek değildi; insanın, sevmiş olduklarının ilelebet kaybolmadıklarını görmekti. Harry Penn, Peter Lake önünde uyurken o noktada, huzur içinde ölmüş olabilirdi. Fakat ayrıcalıklar sürü hâlinde gelirler; bu, Harry Penn’in göreceği son şey değildi ve hayatının sona ermesi için o noktayı seçmedi.

Peter Lake’in bileğini kavrayarak uyandırmak için çekti. Hâlâ uykudaki Peter Lake, kolunu geri çekti. “Senden istediğim bu değildi” dedi.

“Uyan! Uyan!” diye bağırdı Harry Penn, sevinçle; fakat Harry Penn kendisini ne kadar sarsarsa sarssın Peter Lake hâlâ uyumaya devam etti. Bu yüzden Harry Penn, savaşlarda kullandığı eski ve etkili bir uyandırma

yoluna başvurdu. Peter Lake'in sağ kulağına birkaç santim kalıncaya kadar eğilerek, avazı çıktığı kadar, “El bombası!” diye bağırdı.

Peter Lake'in bedeni bir yıldırım gibi havalanıp, zeminin her santimini tarayıncaya kadar da her nasılsa havada kalmayı becerdi.

Yere indiğinde, yüzünde büyük bir gülümseme olan çok yaşlı bir adam gördü.

“Bunu niçin yaptın?” diye sordu Peter Lake.

“Bir türlü kalkmıyordun. Bu iyi... İyi de ne demek? Sadece iyi değil muhteşem, bir mutluluk, hayatımdaki en mutlu şey, seni tekrar görmek-”

Peter Lake biraz tedirginlikle onu gözlüyordu. “Daha önce tanıştık mı?”

Harry Penn başını geriye atıp manyak bir memnuniyetle kahkaha attı. “Ben Harry Penn'im!” dedi.

“Siz The Sun'ın yayıncısısınız. Benim patronumsunuz. Fakat daha önce hiç karşılaşmadık.”

“Oh evet karşılaştık,” diye teyit etti Harry Penn, iki büklüm kalçaları üzerinde neşe içinde aşağı yukarı zıplayarak. “Seksen beş yılı aşkın bir zaman önce! Ben on beş yaşında bile yoktum. Tabii, şimdi beni tanıyamazsın ama ben seni tanıyorum. Bir gün bile yaşlanmamışsın. Ha!”

Peter Lake, hikâyenin gerisini bekleyerek yaşlı adama dikkatle baktı. Harry Penn'in bir çocuk olarak neye benzediğini hayal etmeye çalıştı ama bunu yapmanın çok güç olduğunu anladı. Fakat Harry Penn, hâlâ mest olmuş durumda (öleceği güne kadar olacağı gibi), kalçasını tokatladı ve düşüncelerini toparladı.

“Biliyor musun,” dedi mutlu mutlu, “bu bana sadece ufak bir çocuk olduğum zamanı hatırlatıyor, dağlardaydık ve Coheeries'e gidiyorduk. Ben dört yaşımda filandım, sanırım. Güzel bir Haziran sabahıydı ve gece kaldığımız handa, babam bir telgraf gönderiyordu veya bir telgraf almayı bekliyordu — bilmiyorum. Coheeries'e varmak için can atıyordum ama bana öğleden sonraya kadar yola çıkmayacağımız söylendi. Bütün dünyaya tepeden bakar ve güneş ışığının yarısını alır gibi görünen yüksek bir yere çıktım ve orada bir yaban mersini tarlası buldum. Çok geçmeden otlakta kendimi kaybettim ve babam çağırana kadar orada yaban mersini yiyerek kalacaktım —dağın kenarından kıvrılarak bir tren gelmiyor olsaydı.

Raylar, bulunduğum yerden biraz ötedeydi ve trenin önümden geçeceğini biliyordum.

Trenin yaklaşmasını izlerken çok heyecanlanmıştım. Onu durdurmak istiyordum, çünkü eğer bana doğru geliyorsa beni geçip gideceğini de fark ettim. Ve gitmesine peşinen üzüldüğümden, onu durdurmaya karar verdim; bu onu yok etmek anlamına gelse bile. Bunu nasıl yapmayı tasarladığımı biliyor musun?”

Peter Lake bilmediğini göstermek için kafasını salladı.

“Ona bir yaban mersini atacaktım dedi Harry Penn kısık bir fısıltı hâlinde.

“Bulabildiğim en büyük yaban mersinini aldım ve rayların yanına beklemeye gittim; sırf ona olan büyük sevgim nedeniyle bir treni yok edeceğim için suçluluk duygusu içindeydim. Gittikçe yaklaşıp üzerime gelmeye başladığında pişmanlıktan titriyordum.

Yetmiş tonluk lokomotif yanımdan geçerken dünyaya boş verip yaban mersinimi ona fırlattım. Ondan sonra bildiğim şey, en gerideki vagonun, yaban çiçeklerinde çok fazla arı olduğu için gitmekten korktuğum kırların içine dalması oldu ve tren yoluna devam ederek dağların tepesindeki parlak karlı alanların içinde gözden kayboldu.

“Hayatımda asla bu kadar rahatlamamıştım. Göğsümden bu korkunç ağırlık kalktıktan sonra, otele koştum ve lokomotiflere yaban mersini atmamaya karar verdim. “Beni gördüğün zaman, senin de benim seni gördüğüm zaman olduğu kadar hayrete düşeceğini düşünmüştüm. Fakat kim olduğum hakkında en ufak bir fikrin yok, değil mi?”

“Hayır, efendim, gerçekten yok.”

“Beni tanıyacağını veya önem taşıyacağımı düşünmem, yetmiş tonluk bir lokomotifi bir yaban mersini ile rayından çıkarabileceğimi düşünmem kadar abesti. O zamanlar beni çok az tanıyordun. Fakat kız kardeşimi hatırlamıyor musun?”

“Hatırladığımı söyleyemem. Bakın, Siz yüzyıl önceden bahsedince haklı olduğunuzu biliyorum. Aniden aklıma gelenler oluyor. Fakat hiçbir zaman açık değil.”

“O zaman kim olduğunu bilmiyorsun, değil mi?”

“Hayır.”

“Ben biliyorum.”

“Bunu bana da anlatırsanız beni çok rahatlatırsınız. Beni limandan çekip çıkardıklarından beri dilimin ucunda duruyor.”

“Kendi ismini bile mi bilmiyorsun?”

“Hayır efendim, onu bile bilmiyorum.”

“O zaman gel,” dedi Harry Penn. “Benimle yukarı gel ve sana kim olduğunu göstereceğim; sözcüklerle değil, fakat hiç taklit edilemeyecek veya sahtesi yapılamayacak güzel görüntülerle. Sevdiğinin ne olduğunu öğrenerek, kim olduğunu da ebediyen öğreneceksin.”

O ve Harry Penn, The Sun’daki asma merdivenden çıkarken, Peter Lake, yan tarafını tutuyordu. Her adım daha büyük bir ıstırap veriyordu; çünkü yarası iyileşmemişti. Fakat yine de neredeyse merdivenlerden yukarı uçtu; son kata ulaştıklarında Peter Lake, sahanlığın ötesinde yükselmeye devam etti ve tavana çarpmamak için kendisini aşağı çekmesi gerekti. Buna şahit olan redaktör yardımcısı genç bir çocuğun hem çenesi düştü hem de kollarında taşıdığı büyük bir kâğıt destesi yere döküldü; Peter Lake merdivenleri çıkarken alameti olan esinti aynı zarif ve özgür ağırlıksızlık ile kağıtları koridordan aşağı götürdü. Ancak demir gibi bir disiplin ve konsantrasyon ile Peter Lake, uzun koridorlardan her keresinde bir adım atarak geçebiliyordu.

Eğer kendisini bir an bile kaybetse hızlanıp, kendisini duvarın ötesinde ve açık havada— kendisini artan ve sınırsız bir süratle ileri çeken bir şeye doğru yuvarlanırken bulacağını biliyordu. İçine bu yüzme, koşma ve yükselme enerjisini boşaltanın ne olduğunu merak ediyordu.

Hep içinde dolaşan öfke, Harry Penn’in ofisinde uzun bir masanın üzerinde Peter Lake ile Beverly’nin uzaklara baktıkları hissini veren hafif bir açıyla duran tabloların gizemli altın ve mavi ortamı içinde yatıştı.

Gerçek boyutlu portrelerden, havada kaynayan gül renkleriyle, sarılarla ve mavilerle, bir dalganın ışıkta asılı kalan güneş ışığı vurmuş köpükleri gibi durmaksızın açılıp gözler önüne serilen bir renk tacı çıkıyordu. Peter Lake ve Harry Penn’e, portrelerdeki iki kişi gerçekten hayattaymış gibi geliyordu. Hafif ışıldamasıyla koyu fon (güçlü bir ışık huzmesi bunu açığa vuran birkaç toz ışıltısı dışında görünmeden geçiyor gibi), hiçbir şekilde düz değildi ve sadece birkaç milimetre boya olmasına rağmen gözü, uzağa ve derine götürüyordu. Beverly, sürekli olarak bir gülümsemeye doğru uzanır gibiydi. Sadece geçmişten bakanlara has zarafet ve affetme görüntüsüne sahip olmakla kalmıyor; fevkalade ve iyi bir şeyin bilgisi ile dolup taşıyordu âdeta. Peter Lake ise güvensiz ve rahatsız görünüyordu; Beverly’yi — sol elinin, omzundan dökülen ve gümüş bir toka ile tutturulmuş olan mavi ipek kıvrımlarına çekingen biçimde dokunuşuna

rağmen — büyük bir kuvvet ve özgüvenle sarmalayan gizeme dâhil olamamış gibiydi. Ama bunu yakında öğreneceği ortadaydı. Beverly sağ elinde, elbisesinin inci grisine karşı katlanmış bir yelpaze tutuyordu. Portrelerden belli olmasa da ressam tablolarını yaparken ikisi neredeyse beraber duruyorlardı; Beverly'nin sol eliyse Peter Lake'e dokunmak için uzanmıştı. Elleri bir arada olmasa da oturdukları koşulları bilen biri, onların birlikte olma yolunda gittiklerini görebilirdi.

Canlıydılar. Bunu söylemek sadece bir sözgelimi, bir hüner veya bir metafor değildir. Canlıydılar ve dahası, Beverly her şeyi görmüştü.

"Senin adın Peter Lake. Ve o benim kız kardeşimdi— Beverly," dedi Harry Penn.

Peter Lake elini uzattı; sanki "Şışşş! Biliyorum. Tabii ki biliyorum" der gibi. Ve aynı zamanda, tam olarak ne yapması gerektiğini biliyordu; bunu nasıl yapacağını bilmese dahi.

Cesaret bulmak için Beverly'nin gözlerine son bir kez bakıp, portreye sırtını döndü ve peşinde Harry Penn olduğu hâlde odadan çıktı.

Harry Penn ona ancak yetişebiliyordu ve Peter Lake konuşurken ona dönmedi. "O portre için çok güzel bir gün poz verdik," dedi.

"Ben dışarıda olmak istiyordum; fakat o sabahtan akşama kadar beni yanında bekletti. Bazen ayakta durmaktan yorulduğumda, arkasındaki ufak bir tabureye çöktüm. O gün güneşi bir kez bile görmedim, fakat kuzey penceresinin üst kısmından kusursuz mavi bir gökyüzünü görebiliyordum. Daha sonra, geceleyin, kaslarımda hoş bir yorgunluk hissetmek, yüzümün ve kollarımın güneş yanığı olduğunu görmek büyük bir sürpriz oldu. Bana, bunların benim ödülüm olduğunu ve daha sonra geleceklerin sadece bir parçasını oluşturduğunu söyledi. O zaman ne kastettiğini bilmiyordum ama şimdi biliyorum."

Harry Penn durdu ve Peter Lake merdivenlerden aşağı kaybolurken arkasından baktı. Yaşlı adam üzerine düşeni yapmıştı ve The Sun'ı yönetmek üzere ofisine döndü.

*

Şişman, yumuşak başlı, yarık gözlü Cecil Mature, öfke içindeydi.

"Bunu yap! Onu yap! Bunu yap! Onu yap!" dedi hırs içinde: Jackson Mead'dan hepsi aynı anda gelen kilolarca istek fişi, malzeme siparişleri, föyler, sorular, talepler ve birkaç düzine parlak kırmızı ve mavi not kâğıdı. Bunların üzerinde şu ibare vardı: "Çok Acele, mutlak, en ivedi, %1000

öncelik— eğer eski çağlarda bir kral olsaydım, bununla derhâl ilgilenmediğin takdirde kafanı vurdururdum.”

Yumruğunu, ufak bir çöreği andırıncaya kadar sıktı ve koca masanın üstüne var gücüyle indirdi. Bu, yarım düzine katot ışınlı ekranın efemine bir protesto ile çırpınıp titremesine yol açtı. Olağanüstü tatlı yaratılışına gölge düşürme tehlikesi yaratan bir öfkeyle kaynıyordu. Öfkesini diğer insanların yaptığı yoldan yok etmeye ve aşağılık biri olmaya çalıştı. Kendisini hudutsuz bir doğaya doğru ağır ağır iteklerken, sert bir dışa dönük ses ile duyulmayan takat her şeye gücü yeten bir iç yumuşaklık arasında bir mücadelenin içine düştü.

“Sadece orada oturup yerinden kıpırdamıyor bile,” dedi Cecil, öfkesini yükseltmeye çalışarak. “Sadece emrediyor, emrediyor, emrediyor. Konuşurken dudakları birbirinden zor ayrılıyor, hepsi enerji tasarrufu için. ‘Mr. Wooley, Minnesota demir madenlerine yirmi bin yük arabası gönder. Mr. Wooley, Sasebo’da yapmakta olduğumuz süper tankerleri sıvı hidrojen taşıyıcılara dönüştür. Mr. Wooley, Botswana’da bir titanyum eritme fırını için planları hazırla. Mr. Wooley, bunu yap. Mr. Wooley, şunu yap.’ Yapamam!”

Mootfowl, nereden geldiği belli bile olmadan yukarı kaydı. “Yangının ilerlemesi hakkındaki durumu tespit etmem istiyor. Hızlı bir Şekilde kuzeyden yaklaşıyor ve senin onun yakınına gitmeni, etrafı keşfetmeni ve Güdük Kuyruklar hakkında biraz bilgi toplamaya çalışmanı istiyor.”

“Bütün bu şeyler ne olacak ?” diye sordu Cecil, acil’ not kâğıtlarına atıfta bulunarak. “Black Tom’daki şarj oynamaları, Diamond Shoals’daki manyetik ters dönüşler, South Bay’de değiştirilmesi gereken şalterler ne olacak? Bunlar nasıl yapılacak?”

“Endişeye gerek yok diyor.”

“Endişeye gerek yok mu? Bütün o yıllardan sonra mı? Kendisinin endişeli olmadığını mı söylüyorsun?”

“O değil.”

Cecil şaşırmıştı. “Ya sen nasılsın? Biraz gergin değil misin? Allah biliyor, ben gerginim. Şehir yanıyor; her yandan baskı altındayız; liman o kadar çalkantılı ki merceklerin nasıl sabit duracağını bilmiyorum ve ışınların kusursuz biçimde yoğunlaşabilmesi için tamamen hareketsiz olmaları gerekiyor; buz mercekleri gittiğine göre ve...”

“Bu yüzden uykularımı kaçırmazdım, Cecil,” dedi Mootfowl.

“Ben kaçırmayacağım.”

Cecil kulaklarına inanamıyordu. “Bu nasıl olabilir?” diye sordu.

“Sen? Sen, şimdiye kadar yaşayan en tedirgin, evhamlı, katı, diken üstündeki ilahı mahluk? O kadar yakınız ki!”

“Cecil, eğer biz o köprüyü kurarsak ve yerinde kalırsa ne olacağını anlıyor musun?”

“Ebedî kurtuluş, dünyada cennet, Yaradanın yüzünün görüntüsü, altın çağ — herkes zayıf ve formda,” diye yanıtladı Cecil, yankılanan bir huşu içinde.

“Evet, doğru,” diye teyit etti Mootfowl. “Ve bize ne kalıyor?”

“Ne?” dedi Cecil, neredeyse sandalyesinden aşağı yuvarlanırken.

“Biz işimizi kaybetmiş olacağız. Eğer her şey kutlu olursa, bize ihtiyaç kalmazdı, değil mi?”

“Böyle olmasını istemiyor musun?”

“Açıkçası, istemiyorum. Fikrimi değiştirdim. O da tereddüt etmeye başladı. Biz bugün nasılsa onu seviyoruz. İnip çıkan dengelerden, iyi ile kötü arasında süren savaştan, ruhun fevkalade ufak zaferlerinden zevk alıyoruz. Belki bunların hepsini sona erdirmek için çok erken. Belki işleri düşünmek için biraz daha zamana ihtiyacımız var.”

Cecil, “Bir yüzyıl daha mı?” diye sordu.

“Geçirdiğimiz çok iyi zamanları düşünüyorduk ve belki diğer bir bin… veya iki bin diye karar verdik.”

“Peter Lake ne olacak?”

“Onun zaferi mutlak olmak zorunda mı? Diğerlerinden hiçbiri bunu elde edemediler; ne Beverly Penn ne de daha öncekilerden herhangi biri. Ama harekete geçmek için onun zamanı geldiğinde, diğerlerinin hepsini gölgede bırakabilir ve meseleyi bizim ellerimizden alabilir.”

“Onlar bunu yapmazlar.”

“Henüz yapmadılar ama Peter Lake’in yapmayacağını kim söyleyebilir? Bu arada, onunla ilgili durum gayet iyi gidiyor, anlayabildiğimiz kadarıyla.”

“Onu buldunuz!”

“Bu sabah saat iki civarında,” dedi Mootfowl, “bir makine grubuna dayanmış uyurken. Bunun için onu ben eğittim.”

Cecil, “Pek sayılmaz,” diye azarladı. “Onu nerede ele geçirdiğini hatırlamıyor musun?”

“Tamam, evet. Fakat ben makinenin doğası sezgisini keskinleştirdim. Hatırlıyorsun, değil mi, onların hayvan olduğunu sanıyordu?”

“Nerede kendisi?”

“Sen ona her zaman, diğerlerine olduğundan çok daha fazla sadıktın.”

“Başından çok şeyler geçti.”

“Hepsinin geçti,” dedi Mootfowl. “Son duyduğumda, The Sun’daydı. Çok geç kalma. Köprüyü birkaç saat içinde kuracağız ve tutarsa... Oralarda olmak isteyeceğini tahmin ediyorum.”

*

Printing House Meydanı, sevdikleri insanları arayan felaketzedelerle doluydu. Kaybolmuş ve yalnız olanlarla çok büyük bir tezat yaratma korkusuyla, üyeleri birbirini bulan aileler, sevinçlerini bastırıyorlardı. Bu, sevinçlerini daha da güçlü yapıyordu. Marrattalar Asbury’yi, Christiana’yı ve Jessica Penn’i tam The Sun’ın kapısının içinde buldular. Birlikte, tavandaki birkaç sahne ışığı tarafından aydınlatılmış bir palmiye grubunun yanında oturdular. The Sun’ın buhar makineleri, baskı makineleri ile aydınlanmaya güç sağlamak amacıyla adaleli bir ritmle çırpınıp tıslıyorlardı. Fakat Printing House Meydanının öte yanındaki The Ghost, zifiri karanlıktı.

Çalışanları muzaffer rakiplerine bakıyor veya alev ışığı ya da The Sun’ın kendi ışığı tarafından aydınlatılan yüzleri üzgün, ay gibi solgun görünüyor ve yapacak hiçbir şeyi olmayan ellerinin arasında duruyordu.

Peter Lake merdivenlerin altına ulaşınca, Marrattaları lobinin karşı tarafında gördü ve onlara doğru gitti. Tam palmiye grubuna gelmeden önce, neredeyse kendisini yere yıkan ani bir ağrı yüzünden yan tarafını tuttu ve geçmesini ümit ederek sessizce durdu. Onlar konuşmaktaydılar. Hardesty ve Asbury, Hardesty’nin tepsiyi bıraktığı kasa hakkında konuşuyorlardı. Tepsinin içindeki birkaç kilo altın, iri ve güçlü bir at, bir yarım güverteli tekne ve Gunwillowların, Marrattaların ve Mrs. Gamely’nin sahip olduğu birçok beceri ve güçle; yangınlar söndüğü ve sabah olduğu vakit şehirde durum ne olursa olsun, yeni bir başlangıç yapabilirlerdi.

Peter Lake palmiyelerin arasından çıktı. Tam o sırada, Cecil Mature aceleyle The Sun’ın lobisine daldı; kalabalıklar arasında önündekileri iterek yol açmaktan nefessiz kalmıştı. Peter Lake’i gördüğü zaman, zor görünen gözleri yaşlarla doldu. Peter Lake de yüreğinde Cecil’e karşı kardeşçe bir şefkatin yükseldiğini hissetti.

Konuştuğu zaman sesi duygu ile çatallaşmıştı “Bir kasayı açmak için gerekli aletlerin var mı?” diye sordu. Cecil, eski ilişkilerinin ani ve mükemmel yen ilenişiyle mutluluktan yere yıkılmak üzereydi.

Zevkten uçarak, “Getirebilirim,” diye cevap verdi.

The Sun’da matkap ve çekiçlerimiz var,” dedi Peter Lake, fakat bu makinelerdeki metal yumuşaktır. Sizden ihtiyacım olacak şeyler her büyüklükte elmas parçaları, nitro, değiştirilebilir torna kafaları ve kasa hırsızı sondaları. Gerisini ben getiririm.”

“Bunları ben hemen getiririm!” diye bağırdı Cecil ayrılırken.

“Burada bekleyin.”

Peter Lake, Asbury’ye döndü. “Bana şu sözünü ettiğiniz attan bahsetsene. Gerçekten üstüne çıkabilmek için neredeyse bir merdivene ihtiyaç olacak kadar iri mi? Kar kadar beyaz ve herhangi bir atlı heykelinden daha güzel mi? Bir atın dövüşebileceğini düşünebileceğin tarzda, ön ayakları havada dönerken, kafası bir topuz gibi ileri geri sallanarak mı dövüşüyor? İpini koparırsa başını alıp gitmeye varabilecek çok uzun adımlar atma eğilimi var mı? Kaçış demek istemiyorum, kastettiğim uçuş.”

“Evet, hepsi doğru,” diye yanıtladı Christiana.

“Sizdeki benim atım,” dedi Peter Lake; öyle bir şekilde söyle ki Christiana, atı yine kaybettiğini düşünerek gözlerini yere indirdi. Fakat Peter Lake, ondan sonra Virginia’ya döndü. “Küçük kızınız nerede?” diye sordu.

“O öldü,” diye cevap verdi Virginia. “Siz kendiniz de gördünüz.”

“Fakat kendisi şimdi nerede?”

“Onu Ölüler Adasında gömdük,” dedi Hardesty.

Peter Lake gözlerini kapayarak düşündü. Sonra, kendisini bir şeye ikna etmiş gibi başını olumlu anlamda sallayarak, gözlerini açtı ve “Mezarını kazın,” dedi.

Hardesty, “Sen ne söylüyorsun?” diye karşılık verdi, birden kızarak.

“Ne mi söylüyorum? Ölüler Adasına gidip onu mezarını kazmaksınız diyorum. Yani, kızınızı gömülü olduğu yerden çıkartın. Onu mezardan çıkartın.”

“Ama neden?” diye sordu Hardesty, ne düşüneceğini bilmeden.

“Çünkü o yaşayacak,” dedi Peter Lake sessizce. “Ve bunu Beverly nedeniyle biliyorum” Elini yukarı kaldırdı. “Sadece dediğim gibi yapın. Atı

ben alacağım, zira zaten benim. Fakat karşılığında kasayı açıp sizin için gümüş tepsiyi çıkartacağım”

Beverly’den bahsettin,” dedi Hardesty, Peter Lake’e. “Beverlv Penn mi demek istiyorsun?”

“Evet,” diye yanıtladı Peter Lake, “Beverly Penn.”

“O zaman senin kim olduğunu arşivlerdeki resimlerden biliyorum. Sen bütün fotoğraflarda onun yanında duran ve kimliği hiç teşhis edilemeyen adamsın. Bütün bu zaman içinde nasıl oldu da yaşlanmadın?”

“Onu ben de bilmek istiyorum,” dedi Peter Lake. “Epeyce bir süredir bu benim de zihnimi karıştırıyor. Fakat şimdi Cecil Mature geri geldi. Eğer bana kasanın yerini ve numarasını söylerseniz, gidip tepsiyi alacağız ve atın yerine size tepsiyi bırakacağız. At nerede?”

“Mr. Cecil Wooley,” diye düzeltti Cecil; elmas parçaları ve titanyum sondaları dolu ağır bir deri çuvalı taşımaktan nefes nefese kalmış olmasına rağmen. “Hatırladın mı?”

“Hatırlıyorum,” diye cevap verdi Peter Lake. “Mr. Wooley, son bir kasa daha açmak ister misiniz?” Cecil sırıttı ve utangaç biçimde yere bakarken sağ ayağını ileri geri salladı.

Hardesty, Peter Lake’e kutunun numarasını ve kasanın yerini söyledi.

“Bunu biliyorum,” dedi Peter Lake, “ta o zamandan, kasaların mükemmel olduğu zamandan. Modern aletler ve tekniklerle çok güç olmaması lazım.”

“Kutunun şifresini ve kapağı tutan asma kilit için bir anahtar istiyor musunuz?” diye sordu Hardesty; anahtarlığını çıkarttı ve sonra Peter Lake’e hakaret ettiğini fark edince, bunu tekrar cebine koydu. Christiana, Peter Lake’e beyaz atı nerede bulacağını söyledi — Bank Sokağındaki bir avluda. Peter Lake, onun attan ayrılmak istemediğini görebiliyordu. “At bende kalmayacak,” dedi. “O, ait olduğu yere dönüyor.”

Bu konuşmalar sırasında Mrs. Gamely dikkati çekmeden bir sıranın üzerinde somurtuyordu. Peter Lake onun yanına gitti. “Saralı,” dedi. “Bir süre önce sana o kadar kaba davrandığım için çok üzgünüm. Gerçekten hatırlamıyordum. Beni affedecek misin?”

“Ha, evet,” diye cevap verdi. “Sen Peter Lakesin, değil mi?”

Peter Lake başıyla onayladı. Peter Lake ve Cecil’in söylenmesini tercih ettiği şekliyle Mr. Cecil Wooley, (çünkü o ‘Mature’nin tıknaz hecelerinin

aksine, ‘Wooley’nin kulağa çok ince ve zarif geldiği düşüncesindeydi), kasayı açmak için ayrıldılar.

Kapı üstü pencerelerinden uzanıp ihtiyaç duydukları diğer aletleri de makinistlerden aldıktan sonra The Sun’dan çıkarak, Hardesty’nin yıllar önce asil, sorumlu ve hırsıza karşı korumalı göründüğü için seçtiği bankaya yollandılar.

Eğer azim, hayal gücü ve arzu ile insan bir zamandan diğerine geçebilirse, Peter Lake ile Cecil Mature yarım kilometrelik yürüyüşlerinde bunu yaptılar. Zaten şimdiki zamanda ancak hayli ıstırap çekerek var olabiliyorlardı ve yakında yükselip, bunun içinden uçup gideceklerini umuyorlardı. Modern çağa ancak pamuk ipliğiyle bağlı olarak, neredeyse seslerin korosunu, toprağı sarsacak titrek sesleri ve türbülanslı dumanın gerisinden gelecek tonları duyar gibiydiler. Kaos ile düzenin çok yakında beklenen evliliğinin, sakin mavi koylarla çevrili bu karışık şehre doğru yola çıktığını çok güçlü biçimde seziyorlardı.

*

Buram buram patlayan dumana çok uzaklardan görüntüler yansıtıldığını gördüler ve Peter Lake, çabucak, bütün şeylerin kaydının belirsiz sonsuzluğa doğru uzaklaşıp gitmekte olduğu ama hâlâ güçlü ve kalıcı bir yansımayı geride bırakabileceği kanısına vardı.

Bir zamanlar tanıdıkları şehrin çiçek açışını — atların arabaları çekişini, kar küreyicilerin deli gibi çalıştıklarını, itfaiyecileri ve ayaklı vazo gibi makinelerini, buzların asılı kaldığı telefon tellerini, eski ipekleri ve elmaslı yakaları; geri kalan zamanını bilmeden ışığın içine doğan, masum ve uçup giden yüz ifadeleri gördüler. Nal seslerini, çok bacalı vapurların yaslı düdüklerini, koşumların şakırtısını, seyyar satıcıların çağırışlarını ve taş döşeli yollar üzerinde tahta tekerleklerin sesini duydular. Ve Peter Lake, bu şeylerin kendi başına hiçbir şey demek olmadığını, fakat sevmiş olduklarını hatırlamanın bir aracı ve kendi tanıdığı aşkın gücünün - hepsi değerli, hepsi kutsal, hiçbiri asla kaybolmayan - bir ruhtan öbürüne, bir milyon kere bir milyon defa tekrarlandığını kendisine hatırlatmanın bir aracı olduğunu biliyordu. Dumanın üzerine cesurca yansıyan hayallere göz gezdirdi ve her şeyin, ışıkta yaşama azminden çok derin biçimde etkilendi.

Banka karanlıkta yükselen eski bir taş binaydı. Her penceresi ve kapısı, dantel kadar ince görünen İspanyol demir işi ile kaplanmıştı. Fakat demir

çubuklar, süslü sarmaşıklar olmaktan çok uzak, Craig Binky’nin kafası kadar kalın, sertleştirilmiş çelikti.

“İşte şurada hayran olunacak bir banka var,” dedi Peter Lake, sütun kaidesine bir metrelik harflerle yazılmış olan özlü sözü göstererek “Ne borç alan ol ne de borç veren.”

“Biz hiç böyle bir iş yapmadık, hatta buna yakın bir şey bile, “dedi Cecil düşünceli bir şekilde.

“Ben yaptım,” dedi Peter Lake. “Buna oldukça yakın bir şey yaptım. Açtığım özel kasalardan bazıları muhtemelen buradaki kadar vardı. İhtiyacın olan şey doğru aletler, sabır ve biraz da pratik. Sonuçta bu metalden bir şey.”

“İçeriye nasıl gireceğiz? Ön kapıdan mı?”

“Etrafta hiç polis olmadığına ve hava da karardığına göre ön kapıyı kullanabiliriz ama bankalar güçlerini genellikle halkın gördüğü yerlere odaklarlar. Eğer arkadaki bir ikinci kat penceresinden girebilirsek on beş dakika kazanabiliriz.”

Köşeyi dolaştılar ve demir parmaklıkların arkasında kalan bir pencerenin pervazını oluşturan geniş çıkıntıya tırmandılar. “Eski günlerde,” dedi Peter Lake, “bu parmaklıkları keser veya uçururduk veya telefon direği kadar kalın bir vidalı kriko kullanırdık. Ama şimdi, akıllı metal bilimciler sayesinde, şu minik yaratıklar var elimizde.” Çantasına uzandı ve her biri bir somun emek büyüklüğünde olan iki gümüş renkli kriko çıkardı. Bunlar, orta kısımlarındaki bir dişli kutusu ve vidalı şaft ile dişli çark mandalının karışımına benzeyen bir şeyden oluşuyordu. Peter Lake bunları parmaklıkların arasına yerleştirdi ve bunlara katlanır levyeler ekledi.

Cecil Mature ile birlikte bunları döndürmeye başladılar. Bir dakikalık çılgın bir döndürmeden sonra göze görünür herhangi bir değişiklik olmadı.

Peter Lake burada, iki binlik mekanik avantaj sağlayan, gofret inceliğinde yüzlerce alaşımlı dişli kullanıldığını anlattı. Çok döndürmek gerekecekti ama sonunda bu işe yarayacaktı. Parmaklıkların taşla buluştuğu yerlerdeki minik çatlamaları gösterdi. Ortağına ayrıca bunların pille çalışanları da olduğunu anlattı ama bunun ne gereği vardı ki? Bu şey kendi kendine çalışırken ne yapacaktınız yani, oturup öğle yemeğinizi mi yiyecektiniz veya Tarlalar ve Irmakları mı okuyacaktınız? Burada önemli olan makineyle birlikte çalışmaktı.

Kısa bir süre sonra, parmaklıklar siste koyun güden yaşlı İrlandalı kadınlar gibi ötmeye başladı. On dakika sonra, Peter Lake'in dişlileri tersine döndürmesine, dışarı çıkarmasına ve içeriye adım atmasına yetecek kadar birbirlerinden uzaklaşmışlardı. Fakat Cecil, bunların arasında sıkışıp kaldı ve ancak Peter Lake onu yumuşak karbonla sıvayıp çekince içeriye girebildi. Bu zorlama, Peter Lake'in yarasını yeniden açmıştı. O yüzden acıyla iki büklüm oldu.

"İyiyim," dedi. "Devam edelim."

Şimdi ikisinin de iyi bildiği bir işi yapıyorlardı ve birlikte, eski aletleriyle eski tip break-tape türü bir pencere alarmı üzerinde çalışıyorlardı.

Bandın üzerinde bir düzine minik delik açtılar ve bunları bakır problar ve tellerle birbirlerine bağladılar. Sonra, akımın kesilmeyeceğini bildikleri için camın üzerinde bir delik açtılar ve onu, pencere ile parmaklıklar arasına özenle yerleştirip bir çift emişli kupayla dışarıya çektiler. Gurur meselesi yaptıkları için bu alarmlara dikkat ediyorlardı, yoksa (elleri dolu olan) polisten korktukları için değil. Parmaklıklara bir palanga takımı taktılar ve hem kendilerini hem de aletlerini camdaki delikten geçirdiler. Daha sonra da kendilerini yavaşça dokuz metre aşağıdaki kata sarkıttılar.

Yere hafifçe ve sessizce bastılar. Peter Lake tepesindeki baş döndürücü karanlığa baktı. "Şşşş!" diye fısıldadı polislerin geldiğim sanan Cecil'e. "Duyuyor musun?"

Neyi?" diye fısıldadı Cecil de.

"Müziği."

"Ne müziği?"

"Piyano müziği. Çok yumuşak ve güzel bir piyano. Dinle!"

Cecil gözlerini kapadı, nefesini tuttu ve derin derin müziğe odaklandı. Ama hiçbir şey duyamadı. Peter Lake, "Ah... Çok güzel! Ne kadar huzur verici," dedi.

Cecil bir nefes daha aldı ve tekrar denedi. "Müzikten hoşlanıyorum," dedi, nefesini verdikten bir dakika sonra. "Ama ben hiçbir şey duymadım."

"Çok hafif bir ses. Orada, kubbenin tepesine yakın bir yerde dönüp duruyor, küçük bir bulut gibi"

Manyakça cilalanmış mermerden bir ova üzerinde kayarak ilerlediler.

Yangının kırmızı parlaklığı nedeniyle yarı aydınlık olan yerlerden geçerek geniş merdivenler indiler ve kasanın olduğu mezar odasına geldiler. Bronz renkli çelik parmaklıklardan oluşan tören kapısını, kilide

sertleştirilmiş tığ ve balyozla vurarak açmak zor olmadı. İçeriye girince fenerlerini yakarak kasaya yaklaştılar.

Kapı on adım çapında, menteşe pimleri ise bir yangın musluğunun iki misli büyüklüğündeydi. Ön tarafındaki çelik tekerlekler ve rotlar, bir denizaltının içi görünümü yaratıyordu. Ama Peter Lake'in cesareti kırılmadı. Ve hemen, güç ve bilinmez bir şeyle karşılaştıkları vakit Cecil gibi kolay kandırılan kişilerin Mootfowl'dan sık sık dinledikleri analitik bir monologa daldı. "Şu tekerlekler," dedi Peter Lake, konuşurken bocurgatların yarısına dokunuyordu, "buraya sadece kasası olan müşterileri etkilemek için konmuş. Sanki bu şeyi kıpırdatmak mümkün değilmiş gibi görünsün diye. Etkileyici ama sorunla hiçbir ilgileri yok. "Şu ikisi," dedi, her biri neredeyse bir metre çapında olan çelik ispiti göstererek, "buradaki dört cıvatayı çeviriyor. Hepsi bu. Bunları döndürebilirsek, bu cıvatalar deliklerinden çıkan ağaçkakanlar gibi saklandıkları yerden çıkarlar. Her bir cıvata katışıksız vanadyum çeliğinden yapılmış, yemek tabağı çapındaki bir kütük gibidir. "Eskiden bu kilitleri hatta zaman kilitlerini bile manipüle edebilirdin. Tam yerine gelene kadar oyman gerekirdi ama yapabilirdin. Şimdi mekanizmalar, şu gördüğün bizden daha akıllı olan bisküviler, yani şu küçük silikon şeylerin kontrolü altında olacak şekilde güçlendirildiler. Eğer onları yenmek istersen, her bir elektronla ayrı ayrı ilgilenmen gerekir. Belki Mootfowl bunu başarabilir ama bu benim stilim değil. Yani, bizim şu kontrolü aşmamız, dört cıvataya ulaşmamız ve onları yok etmemiz gerekiyor. Bunun da anlamı, her bir cıvata için üç delik açmak ve cıvataları kasanın içine doğru uçurmak, çünkü kapının arkası sadece çeyrek inç kalınlığında, bükülmesi pek zor olmayan çelik bir levhayla kaplı. Önemli olan deliklerin tam yerinde açılması."

Deri çantadan sürüyle kumpas ve cetvel çıkardı ve cilalı çeliğin tam da uygun şekilde kaygan olan yüzeyi üzerinde Öklid'e özgü bir şema çizmeye başladı. Çalışırken şarkı söylemesi (Peter Lake'in eşlik ettiği piyano sesini duymamış olmasına rağmen) Cecil'in çok hoşuna gitti. Şarkı, rahiplerin söylediği türden, davetkâr ve hafiften oryantal bir parçaydı ve Cecil'e bir dövmeci olarak çalıştığı günleri hatırlattı. Bir saat içinde, şema tüm hedefleri gösterecek şekilde ortaya çıkmıştı. Parçaları uygun eğimde tutacak delikleri açtıktan sonra matkabı hazırlayıp delmeye başladılar.

Peter Lake'in dişçilik biliminden öğrenip The Sun'daki ihtiyaçlarına uyumlu hâle getirdiği, süper hızla çalışan su soğutmalı elektrikli

matkaplardan kullanıyorlardı. Şaftlar hemen açılınca bir düzine cam şişeden nitrogliserin akıttılar ve delikleri zamkla tıkadılar, daha kurumadan içlerine uzun bakır kıvılcım probları soktular, bunları ahtapota benzeyen distribütöre bağladılar, aletlerini toparladılar ve kasanın dışından bir tel çıkarıp bir mağarayı andıran bankanın zemininin bir ucundan diğer ucuna kadar çektiler.

Tahrip kutusuna kabloları bağlarken Peter Lake, “Kasaları nitro ile uçurmaktan nefret ederim ama burada sürat çok önemli bu çay bisküvileri tam da bunu istiyor,” dedi. “Cıvatalar kasanın arkasına zırh delen mermiler gibi girecek. Umarım levhaya çarpmazlar.”

Sonra Cecil’e döndü. “Mootfowl’un nitro duasını hatırlıyor musun?” dedi. Cecil onaylar gibi başını salladı. “O zaman o duayı oku, ben de pistonu iteyim.”

Cecil, ateş topu’ gibisinden bir şeyler mırıldandı. Peter Lake avucunu pistonun üzerine koydu, elini tekrar yarasının üstüne bastırdı ve rotu pistonun içine doğru ittirdi.

Banka, bir deprem olmuş gibi sarsıldı. Üstlerindeki devasa avize birden yanmaya başladı ve üstündeki tonlarca kristal şaşırmış ve protesto eder gibi ileri geri sallanmaya başladı.

“İşte bu. Işıkları bile yaktı. Her bankanın batarya devreleri vardı, bizim gibi adamlar için. Hadi şimdi gidelim.” İkisi birden koşmaya başladılar ve o anda aydınlık olan mezar odasına geldiler. “Tekerlekleri döndür,” diye emretti Peter Lake. “Ben yapamayacağım, yan tarafım çok ağrıyor.” Cecil, cıvatalardan geri kalanları temizlemek için tekerlekleri çevirmeye başladı. Sonra yangın musluğu kadar büyük olan menteşelerinin üzerinde mükemmel şekilde dengeli duran devasa kapıyı çekmeye başladılar. “Kapının numarası ne?” diye öğrenmek istedi Cecil.

“Bir dört yüz doksan sekiz,” diye yanıtladı Peter Lake. Kapıyı çekerken Cecil’e yardım etmekten kendini alamadığı için çok ağrısı vardı.

Kutu, odanın sağ tarafında, bel hizasındaydı. Peter Lake ona yaklaştı, dizlerinin üzerine çöktü ve şifreyi girmeye başladı. Kendini kasa duvarlarından birinin üzerinde yerden tavana kadar uzanan aynadan seyrediyordu. Kendi gözlerinin içine baktı, sonra Cecil’in beklenti içinde yerinde duramayan yuvarlak bedenine bir bakış fırlattı. Altındaki mermerlerde bir kan havuzunun oluştuğunu gördü. Acısına rağmen, giderek daha çevik ve çok daha güçlü oluyor gibiydi.

“Bitti,” dedi, cıvata levyesini hareket ettirerek. Küçük kapı açıldı ve Cecil içerdeki kutuyu aldı. Küçük asma kilidi kopardılar, kapağı açtılar ve tepsiyi sarmalayan bezin kıvrımlarını açmaya koyuldular.

Peter Lake onu kaldırıp önlerinde tuttu. Bu öylesine durağan bir şey değildi, iyi bir resim gibi bu da hareket ediyordu. Ve ışık da hareket ediyordu. Yapılmış olduğu saf ve lekesiz metallerin sonsuza dek canlı kalacak etkileşimiyle binlerce renkte parıldıyor, beyaz, mavi, gümüş ve altın rengi ışıltılar saçıyordu.

Yanıyor gibiydi ve yüzlerini aydınlatıyordu.

“O, canlı,” dedi Peter Lake. “Onu kimse eritemeyecek Bugüne kadar da kimse eritemedi.”

*

Chelsea, tüfeklerle ve süngülerle donanmış sinirli milis güçleri tarafından sarılan karanlık ve sessiz bir ada hâline gelmişti. Güdük ve kalkık bir burnu veya palete benzer bir çenesi olmamasına rağmen kısa ve bodur olması nedeniyle Cecil, yüzeysel olarak bir Güdük Kuyruka benziyordu. Genellikle taşralı çiftçi gençlerden oluşan milis güçleri, Güdük Kuyrukların yakından nasıl göründüklerinden emin değillerdi, soyguncu aletleriyle dolu deri çantayı da pek sevmemişlerdi. Ama tepsi, onları da büyüledi ve Peter Lake ile Cecil’in geçmesine izin verdiler.

Yangınlarda büyük miktarda enerji salınmıştı ve bazı ters döngüler, toprağa yakın olan yerlerde sıcak hava hapsetmişti (böylece bazı yerler yaz gelmiş gibi sıcacıktı ve şehrin büyük bir bölümünde bahar havası vardı). Ama hâlâ kıştı ve soğuk ırmaklara benzeyen soğuk esintiler, bu ılımlı döngülerin arasından buzdan yılanlar gibi geçiyor, erimiş su birikintilerini tekrar buz hâline getiriyor, kaldırımları kayganlaştırıyor ve havaya fıkır fıkır, tuhaf bir canlılık veriyordu. Chelsea sıcacıktı. Ağaçlar yaprak vermişti. Çalılıklar gelişmişti ve demir çitlere yaslanan veya meydanlarda toplantı yapan kararlı sorguçlar gibiydiler. Çiçekler, bir yaz gecesi dışarıda uyuyan kediler gibi özgüvenli bir şekilde tarhlarını sahiplenmişlerdi.

“Buralardan bir çiçekçi geçmiş olmalı,” dedi Cecil. Çiçeklerin kokusunu almak istiyordu, o yüzden içine her zamankinden daha fazla hava çekmek için ağzını hafifçe aralamıştı.

“Amma da bildin,” diye yanıtladı Peter Lake. “Bunlar o duman tüylerinden bazıları. Bunların bazıları bir mü yükseklere kadar çıkar, bazıları ise ancak bir yaprak büyüklüğündedir.”

*

Bahçeli bir avluya çıkan dar bir geçide saptılar. Önlerine bir bisiklet kilidiyle emniyete alınmış bir kapı çıktı. Üzerinde anahtarı olsaydı, The Sun'ın baş makine ustasının onu açtığı süratle açılamazdı. Geçit yolunun sonunda, doğudan batıya iki blok hâlinde uzanan etrafı çevrili bir bahçe vardı. Buraya bakan binalarda yaşayanlar, aradaki çitleri yıkmışlar ve burayı özel bir park hâline getirmişlerdi.

Peter Lake, Athansor'u oradan tek başına alması gerektiğini fark etti. Durdu ve arkadaşına doğru baktı. Cecil kısa bir birlikteliğin daha sona erdiğini biliyordu. Artık yüzyılın başında yaptığı gibi, Peter Lake'e sarılıp onun kabak yemeği yapan aşçısı olmak için yalvarmayacak, bir taraftan da dövme yaparak ek gelir kazanacağına dair söz vermeyecek ve nereye giderse gitsin, ona ayak uydurmak zor olsa da onu takip etmeyecekti.

Genellikle bir kişi öldüğü vakit, geride kalanlar kendi kendilerine düşünürler: keşke bir günüm daha olsaydı, bir saatim veya hatta bir dakikam... Onu ne kadar iyi kullanırdım. Cecil Mature'ye Peter Lake ile birlikte geçireceği bir zaman dilimi verilmişti ve bu süre şimdi bitmişti. Eğer Jackson Mead ve Mootfowl ona ağlamamayı öğretmemiş olsalardı, yanaklarından aşağı gözyaşları inerdi.

"Hazım için iyi bir şey değil bu," demişti Mootfowl, bir zamanlar olduğu Connecticutlı cenaze levazımatçısı ciddiyetiyle.

"Artık her şey değişti," dedi Peter Lake. "Bizim için her şey sona erdi. Ama bak, göreceksin. Uyuduğun vakit bunlar, o kadar derin bir şekilde senin içine yerleşecek ki hangisinin rüya olduğunu anlamayacaksın. Ve nihayet, senden geriye bir şey kalmadığında, sana sahip çıkan başka bir zamanın gücü karşısında kendini ezilmiş hissedeceksin. Bu sözlerimi unutma. Seni havada kapacak ve böcek yutan bir alabalık gibi seni aşağılara çekecektir. Bunlar bir anda olacak, derinliklerden çıkan gümüş renkli bir sürpriz gibi gelecek. Ve ondan sonra her şeyin yeniden başladığını göreceksin, çünkü aslında o, zaten hiç bitmemiştir."

"Bunu anlıyorum," dedi Cecil. "Ama bu da işleri kolaylaştırmıyor"

"Şimdi bana arkanı dönüp gitmelisin."

"Bunu yapamam."

"Yapabilirsin. Eninde sonunda yapman gerekecek, o yüzden şimdi yapsan daha iyi olur"

Cecil, Peter Lake’ten ayrılmasının mümkün olmadığını düşünüyordu. Ama Peter Lake gülümsüyordu ve belki de bu gülümsemenin bir söz verdiğini hissettiği için arkasını dönüp gitti.

Peter Lake şimdi bahçede yalnızdı. Ağaçların arasında âdeta süzülerek dolaşıyordu. Birden kendini bahçenin diğer ucunu görebileceği hafif bir yokuşun üzerinde buldu. Beyaz atı, orada tam bir sükûnet içinde durmuş ona doğru bakıyordu. Beyaz atı gördüğü anda, Peter Lake’i o ana kadar getiren güçlerin hepsi onu sonsuza dek terk etti ve bedeninin yan tarafında yarası olan sade bir adam hâline geldi. At da artık eskiden olduğu balon adaleli heykel gibi durmuyordu. Daha küçüktü ve eskiden olduğu kadar iyi bir dövüşçü gibi de görünmüyordu. Ve... bir sütçü beygiri olduğunu hatırlatan bir havası vardı sanki. Gözleriyle Peter Lake’i takip etti ve o çalılıkların etrafından dolaşırken başını eğerek onu izledi. Peter Lake ona yaklaşınca, atın kulakları geriye doğru kıvrıldı. Yüzünü ileriye doğru uzattı. Sağ bacakları sanki yere eğreti basıyormuş gibiydi.

Önceleri de yaz aylarında süt arabalarını çekerken dinlenmek istediğinde ve Atlara Yardım Derneğinin kaldırım üstü at duşunun altına girdiğinde, bu pozisyonda dururdu. Peter Lake, Athansor’un gözlerinin içine baktı. At eskiden olduğundan daha küçük görünüyordu, yara ve bereleri de pek iç açıcı değildi. Bu hâliyle bir arabaya koşum kayışlarıyla bağlı olması şaşırtıcı görünmüyordu ama yine de o eski yuvarlak ve mükemmel gözleri yerli yerinde durmaktaydı.

Peter Lake, tepsiyi bir ağacın iyice kısalmış gövdesinden inatla fışkırmış olan yeni dallara yaslayarak bıraktıktan sonra atın üzerine hızla atladı ve birlikte avlunun diğer ucundaki tünele doğru ilerlemeye başladılar. Bahar veya yaz gibiydi, yeşil yapraklara sürtünerek gidiyorlardı. Ve Peter Lake başını yukarı kaldırdığında şafak vaktinin pek de uzakta olmadığını anladı. “Hadi,” dedi, beyaz atı koyu yeşilliklerin arasından geçirirken. “Acele et. Evine gidiyorsun.”

Yangınlar bitmiş, her şeyi yakıp gitmişlerdi ve bağırsakları deşilmiş gibi duran binaların kirişleri sıcaktan ışıldıyordu. Şehri bir zamanlar olduğunun parlak bir şablonu gibi gösteren o koyu kırmızı demir çubukların dışında, pek az şey ayakta kalmıştı. Yeraltının doğal özelliklerini bir kez daha yansıtan yıkım tarlalarının arasında bazı korunmuş adacıklar vardı ve yüzlerce yıldan sonra Manhattan’a yeniden bir açıklık gelmişti. Nehirlerden

beyaz, gri ve gümüş renginde dumanlar ve buharlar yükseliyordu. Sokaklar terk edilmişti.

Şehir ele geçirilmiş ve yıkılmıştı ve çok daha küçük görünüyordu.

Peter Lake, gün ağarmadan az önce Athansor'u uzun caddeler boyunca eşkin gidişle yürüttü. Athansor'un zarafet açısından emsalsiz olan adımları, bir kumaş dokur gibi veya bir usturayı kayışa sürterek biler gibi onları şehrin bir ucundan diğer ucuna götürdü ve tekrar geriye getirdi. Buzun üzerinde kayarmış gibi dolaştılar.

Zaman, yanından geçtikleri yıkıntıların içinde sıkışmış gibiydi; öyle ki şehrin eskiden olduğu hâlini ve gelecekte nasıl olacağını aynı anda görebiliyorlardı. Bunu, özel yetenekleri olduğu veya yüksek bir konumda oldukları için değil, tam tersine mütevazılaştıkları için ve durgun görüntüler ileriye doğru isyankâr ama muzaffer bir şekilde atılırken, dünya da gerilere doğru itildiği için yapabiliyorlardı. Şehir harabe hâlindeydi ama hiç de ölü gibi durmuyordu ve ruhu, şimdi kaybolmuş olan maddesel bir çerçeveye zaten hiç ihtiyacı olmamış gibi yaşıyordu.

Bir yaz günü, kara bir fırtınanın yarış eder gibi geldiğini ve saçları, aniden çıkan rüzgârda uçuşan parktaki çocukların kaçışmasına, çemberlerin düşmesine; küçük kız çocuklarının gondol' türü şapkalarının üzerindeki ucu çatallı kurdelelerin, bir evin içinde hapis kalmış bir kuşun kanatları gibi çırpınmasına neden olduğunu gördüler. Ayrıca gece yalnız başına uçan bir uçaktan çıkan beyaz ışığın Yaradan'ın gönderdiği bir melek gibi havada süzülerek onlara doğru geldiğini gördüler. Uzaklarda tehlikeli görevler yapan askeri birliklere malzeme götürürmüş gibi, Hudson Nehri'nin mavi şeridini kılıç gibi parlayan gümüş renkli izlerle güneyden kuzeye, kuzeyden güneye doğru yaran gemileri ve tekneleri gördüler. Köprülerin, kirişlerin ve kaya formasyonlarının gülünç birer taklidi olan simetrik kol ve bacaklara sahip olduklarını bilmeden minder üzerinde mücadele eden güreşçileri gördüler. Yoksul bir çocuğun, oyuncak bebeğini öptüğünü gördüler. Bir binanın altıncı katında kazık çakan bir işçinin, metal kazığa bu dünyaya ait değilmiş gibi darbelerle vurarak şehrin giyim sanayi bölgesindeki öğle vakti kalabalığını hipnotize ettiğini gördüler. Çılgınca üfüren dumanların, aynen saatler ve günler boyunca kendi hayatlarını teyellemekte ve dikmekte olan giyim sanayi işçileri gibi, onun da bedenini defalarca yükseklere kaldırdığını gördüler. Bir su birikintisinin yanından geçen bir aile gördüler. Evlerden ve tahta duvarlardan, bu su birikintisinde yüzmekte olan

ördeklerin hayatlarında Felemenkçeden başka bir lisan duymadıklarını anladılar. Kayaların arasındaki beyaz akıntıdan vals yapa yapa süzülerek Hell Gate'ten aceleyle geçen cesur, küçük tekneler gördüler. Genç bir aktristin pembe bir ışık altında rolünü oynadığını ve korkusunu yendiğini gördüler. Gün ışığında da kar fırtınalarında da devasa karyolalar gibi şehre karşı dikilen gri renkli köprüleri gördüler.

Bütün bunlar önlerinden, rüzgârda çırpman bayraklar gibi geçti.

Gerçeğin önemli bir bölümünü oluşturuyor gibi görünüyorlardı, çünkü bunlar zamanın içinde, tek bir lisanda söylenen ve tek bir temel güzelliği olan, tek bir şarkıdan bahseden aynı eğrileri, aynı renkleri, aynı akıcı simetrileri, aynı duyguları, işlemleri ve eylemleri sunuyorlardı.

Peter Lake, atın üstünde dans salonlarının ve aynı mekânın on misli derinliklerindeki senfonilerin yanından geçti ve bunların seslerinin tek bir mükemmel tonda birleştiğini fark etti. Gözünün önüne gelen kusursuz imaj katmanının bir bölümünde Athansor vardı. Beyaz atını, elli atın, belki de daha fazla atın, kısrağın, aygırın, tayın ve yavru kısrağın; gri renkli, kestane renkli, siyah renkli ve benekli midillilerin, kırmızı Shetlaudların, Afrikalılar gibi toynaklarına kadar inen yeleleriyle Percheronların, Arap atlarının, savaş atlarının, safkanların ve araba atlarının oluşturduğu bir birliğin önündeydi. Ama dikkatlice bakınca, bunların gerçek olduğunu gördü. Bunlar birer imaj olmanın ötesinde, kanlı canlıydılar ve sokaklarda gidip gelen Athansor'u görmek için bir araya toplanmışlardı.

Saklandıkları molozla kaplı arsalardan çıkmışlar ve bir araya gelmişlerdi; şimdi de uyumlu adımlarla sütçü beygiri önde olmak üzere yürüyorlardı. Işık, bunların her birini tek tek seçebilecek kadar güçlü bir hâle gelince Peter Lake, Güdük Kuyrukların ağızları açık bir vaziyette onun tören alayının önünde fırtına gibi gidişini seyrettiklerini fark etti. Bu, tam onun isteklerine hizmet eden bir şeydi. Kısa bir süre sonra neden belirli bir kalıp içinde davrandığını keşfedecekler ve Athansor'un şimdi kendini elli senkronize at hâline getirdiğini muhtemelen duymuş olan Pearly'ye haber vereceklerdi.

Adanın kuzey tarafına son geçişlerinde, elli atı nehre gönderdiler ve onların nehrin sığ yerinden yürüyerek Kingsbridge'e geçmelerini ve kaçmalarını seyrettiler. Manhattan'da şimdi tek bir tanenin dışında hiç at kalmamıştı. Güneşin doğmak üzere olduğunu gördükleri için Peter Lake ve Athansor, bu kez dörtnala gittiler ve parkın güneylerinde bir yerde durdular.

Kent simgesi olabilecek hemen hemen hiçbir işaret kalmamıştı, o yüzden nerede olduklarını da tam olarak anlayamıyorlardı.

Peter Lake attan indi. İnsan bir atı tam olarak kucaklayamaz, onlar çok büyüktür... O yüzden Peter Lake, Athansor'un gözlerinin içine bakmakla yetindi. "Sanırım," dedi, "nereye gittiğini biliyorsun."

At hapşırdı. "Seni orada nezleli nezleli kabul ederler mi dersin?" diye sordu Peter Lake. "O çayırlarda bu tür şeylerle uğraştıklarını pek sanmam. Ama kim bilir, belki bir karantinaları filan vardır. Belki de ben o yüzden dışarıda kaldım."

"Şimdi senin de yapabilecekken, benim yüzümden Allah bilir ne zamandan beri yapmadığın şeyi yapmanın zamanı geldi. Hadi git, ben seninle birlikte olmayacağım. Bunu kendin yapmalısın."

Peter Lake dilini şaklatana ve elini sallayana kadar at yerinden kıpırdamadı. Athansor sonra kişnedi ve yürümeye başladı. Hareket etmiş olmak ona heyecan verdi ve ayağının altındaki yer sarsılana ve son derece üzgün olan Peter Lake'ten iyice uzaklaşana kadar, dörtnala hızla, daha hızla koşmaya başladı. Beyaz atı bir daha asla görmeyecekti ama atın kendisi için en doğru ve en uygun yeri, yani geldiği yeri, evini, bulacağından emindi.

*

Athansor, göğe yükselir gibi sıçradı. Dört-beş metre havada yüzdükten sonra yere indi ama morali bozulmuştu. Tekrar denedi.

Rüyasında kendini uçarken gören ve tekrar uçacağından emin bir şekilde yeniden uykuya dönen bir adam gibi hissediyordu. Molozları olmayan bir yol bularak orada koşmaya başladı. Önce kendini tutup, ağır ağır yürüdü. Sonra dörtnala gitmeye başladı. Hava, arkaya doğru kıvrılan kulaklarının yanından ıslak çalarak geçiyordu.

Toynakları, çömlek çarkını çaba sarf etmeden çeviren el gibi, yere çok az ve çok hafifçe değiyordu. Şimdi, eriştiği bu hızla, her zaman yaptığı gibi, sadece ön ayaklarını kaldırması, boynunu kasması ve yüzünü gökyüzüne doğru çevirmesi kesinlikle yeterli olacak ve güçlü bir kavisle yukarıya doğru hızla yükselebilecekti. Kendini öne doğru fırlattı ve uçmaktan başka bir şey düşünmeyi cesaretle reddetti. Ama bu cesaretine rağmen kaldırımın üzerine sert bir şekilde düştü, dengesini kaybetti, birkaç kontrol edilemez takla attı ve her iki tarafında boş olan, bariyer gibi bir sıra çöp bidonunun arasına girdi. Çıkan müthiş şangırtı onu çok sarstı ama yere düşmüş olmanın yerdiği şok, bunun iki misli kadardı.

Sokak boyunca böyle kayarak gitmenin ve çöp bidonlarını bowling kukaları gibi devirmenin verdiği şok ve utançla, parka geri döndü. Boş bir tarlada yapayalnızdı. İyice eğildi, bedeni kompakt bir paket hâline gelene kadar başını ön bacaklarının arasına soktu. Bu hâliyle kübist bir sanatçının yapacağı veya Craig Binky'nin "küban" diye tanımlayacağı türden bir at heykeline benzemişti. Böyle yapmasının nedeni, kendi kendini muayeneden geçirmekti.

Çeşitli ahırlarda ve sokaklarda, bir oto tamir ustasının, bir arabayı sessiz ve korku içindeki sahibinin huzurunda, iyice yükseltip onun altına geçtiği ve sakatatlarını incelediği dinsel ve tartışma götürmez bir sürece tanık olmuştu. O da işte bu şekilde kendisini kontrol ediyordu. Gerçi bir makine ustası değildi; bir veteriner, bir anatomist veya (belki konunun özüne daha uygun olan) bir hava mühendisi de değildi ama her şey mükemmel görünüyordu, toynakları siyah ve sertti, pırıl pırıl parlıyorlardı; adaleleri gergindi; derisinin altındaki tendonlar çelik kablolar kadar güçlüydü ve karnı da sıkı ve aerodinamik şekilliydi.

Eksik olan bir şey olmadığını görmek ona cesaret vermişti, o yüzden tekrar denemeye karar verdi. Belvedere'e giden yolda çılgın bir koşu tutturup hız alacak ve sonra güneye doğru nefes kesici, yörüngemsi bir kavis yapmak üzere gölün üzerinden süzülerek, Beşinci Caddedeki yüksek molozları aşacaktı.

Patikalardan yukarı gitmek, yokuşa rağmen çocuk oyuncağı gibi bir şeydi; hatta yürüyüş yolundaki basamaklar ve kavisler bile ona bir engel oluşturmuyordu. Dönemeçlerde dışa doğru uçarken, yolun kenarındaki yeşilliklere dört toynağıyla vurarak durumunu kontrol etti ve birden bir dağın aşağılarına doğru koşuyormuş gibi zıpladı. Tepeye vardığında, düz bir kayanın yüzeyini boylu boyunca geçti ve kısa bir süre sarmal hâlde tuttuğu ve sıkıştırdığı arka bacaklarının üzerinde yaylanarak kendini ileriye doğru fırlattı. Büyülenmiş gibi, dosdoğru yukarıya gitti.

Uçmanın ne olduğunu hatırladığı için, meleklerin hissettiği o hoş hafif yükselişi yaşadı. Sonra da düşmeye başladı. Bu her zaman alışageldiği türdeki, her an yer çekimiyle bir ateşkes yaptığını idrak etmesini sağlayan ve her ikisinin de yerde imzaladığı bir anlaşmanın gereği olan kontrolü altındaki bir kayış kesinlikle değildi. Hiç değildi: bu, her uzvunun zedelendiği ve ona devrilme ve batma hissi veren bir bozgundu. Havada döndü, burun delikleri büyüdü, gözleri kocaman açıldı Belvedere'in

yüzlerce ayak aşağısındaki göle düştü. Düştüğü anda yükselen sorguca benzer köpüklü beyaz sular, her iki tarafından kanatlar çıkmış gibi bir görüntü vermişti, neyse ki o bu ironinin farkında değildi.

Suya düşüş şekline rağmen, çok güzel yüzdü ve bir atın nehirden veya gölden çıkabileceği en soylu şekilde kıyıya çıktı. Belki de üstünden sular aktığı için biraz gözü dönmüş ve paniklemiş gibiydi. Ama vazgeçmeye niyeti yoktu; yeniden o uzun ve düz caddelerden birine doğru yollanmaya başladı. Uçmadan önce orada ne kadar yürümesi gerekecekse o kadar yürüyecekti.

*

Karanlık ile şafak vakti arasında gelen tuhaf ışıkta rengini fark edememişlerdi ama yangınlar bittikten ve ay, Himalaya Dağları'nı andıran buhar ve kül bulutlarını delip geçtikten sonra limanın yüzeyinin zümrüt gibi yeşil ve pürüzsüz olduğunu gördüler. Asbury tekneyi göz kırpan ayışığı altında buzdağından çok, tablolarda olduğu gibi her daim hareketsiz duran ve sadece on-on beş santim boyundaki, zararsız kutup ayıları gibi görünen, ters dönmüş buz yığınlarının arasından rotalayarak, tövbekâr suların arasından geçirdi.

Ölüler Adası'ndaki mezar kazıcısı, teknenin sesini duyunca şapkasını ve küreklerini bırakıp kaçmış, ortadan kaybolmuştu. Hardesty şapkayı bir kenara bıraktı, küreklerden birini aldı ve kazmaya başladı. Asbury'nin ona yardım etmesine izin vermiyordu ve küreği tahtaya çarpmadan önce ölüp, başka bir dünyada uyanmayı istiyordu. Yumuşak topraktan kürek kürek alırken, diğerleri de onu seyrediyordu.

Küçük tabutu çıkarmak uzun sürmedi. “Şimdi ne yapacağız,” diye sordu. İçinden tabutu açmak gelmiyordu.

“Onu dışarı çıkar. Çok uzun bir zaman olmadı ve toprak hâlâ soğuk,” dedi Virginia. Hardesty dişlerini sıktı ve küreği tabutun kapağının altına doğru ittirdi. Biraz kanırttı, sonra eliyle kapağı tutup hızla kaldırdı. Abby, hemen hemen onu son gördükleri hâliyle tabutun içinde yatıyordu. Uzaktan bakınca, uyuduğu sanılabilirdi.

Hardesty, bir hayat emaresi bulmak için eğilip onu kendine doğru çekti. Ama Abby tamamen hareketsizdi. Akşamları onu eve getirirken kollarında uyuduğu her vakit yaptığı gibi omzuna koyarak onu taşıdı.

Asbury tekneyi iskeleye yanaştırmıştı. Hardesty tekneye binerken, Abby'yi onun omzundan aldı ve onu ambar kapağının üzerine koydu.

Virginia ve Mrs. Gamely, Martin'i kucaklayıp içeri soktular ve kendileri de bindiler. Christiana da çevik bir şekilde teknenin kıç tarafına atladı.

Yaşlı motorun ambar kapağının altından gürüldeyerek çalışmaya başlamasıyla birlikte Abby'nin yüzünü örten saçlar geriye düştü. Bunu bir tek Martin fark etti; çünkü onun uyanacağına gerçekten inanan sadece kendisi olduğu için, Abby'nin yüzüne bir tek o bakabiliyordu. Onun yanında diz çöktü ve gözlerini açmasını bekledi.

Mrs. Gamely sinirli bir şekilde çantasında taşıdığı lapayı elledi ama onun ölüleri canlandırmaya değil, hastaları iyileştirmeye yaradığını biliyordu. Diğerleri, Abby'nin dışındaki başka her şeye bakıyorlardı ama Virginia'nın sağ eli çocuğun omzunun üzerindeydi.

Abby hareketsiz yatarken, erimekte olan buz kalıpları arasından geçerek ve pruvalarıyla yumuşak dalgalar yaratarak, liman boyunca ilerlediler.

Hava aydınlanmaya başlamıştı.

*

Gerçekten de öyleydi. Güneş, üçüncü milenyumun ilk gününde, şehirdeki yıkıntıyı görmek ve içinde yaşayan insanların hayatlarının bu en yeni gününü nasıl bir keyif, azim ve metanetle seyrettiklerini görmek için doğmak üzereydi; her şafak vaktinden önce olduğu gibi, bir acelesi vardı.

Jackson Mead 'a önceki saatlerde sel gibi akarak gelen mesajlar ve mesajcılar, aniden kesilmişti. Sessizliği bozacak hiç kimse gelmiyordu; Cecil Mature bile sakin sakin yerinde oturuyor ve kederli kederli, yeşil limanı gören geniş pencerelerden dışarı bakıyordu.

Hesap edilemeyecek kadar uzun bir zamandan beri ilk kez sakin olan Mootfowl, Jackson Mead'ın arka yanındaki aptal bir sandalyeye tünemişti. Neredeyse bir saattir, sessiz sessiz, kimsenin ne için olduğunu bilmediği dualar ediyordu.

Jackson Mead o sessizlik içinde, ne yapacağını tekrar aklından geçirdi. Başarılı olacağından şüphesi vardı. Daha önce, öğelerin daha basit, havanın daha berrak olduğu ve ufkun, bulut duvarın mevcudiyetiyle titrediği o vakitlerde de başaramamıştı. Ama şimdi, şehri boydan boya sarsa ve ruhlarını beyazlığıyla aşındırsa da kimse bu bulut duvarın gerçekten ne olduğunu bilmiyordu. Makineler hazırdı ama Jackson Mead koşulların tam olarak yerine geldiğinden emin değildi. Mükemmel ve dengeli bir hakkaniyet anını başlatacak o titrek altın ışığın geleceğinden şüpheliydi; çünkü kimsenin doğal veya ilah! adaleti hatırladığını veya umursadığını

sanmıyordu. Onu kendi ışıklarına göre tanımlamışlardı ki bu da onun, her zaman hızlı ve kolay olması anlamına geliyordu.

Işıktan köprüyü, algılanabilir bir amaç olmadan yapması gerektiğini anlaması çok uzun sürmüştü. Ondan önce, tüm dünyadaki rüzgârlı boğazların üzerinde esintilerin şarkısını okuyan ve bir eflatun tepeyi bir diğerine bağlayan veya boğulmuş ve yoksul düşmüş bir şehrin iki yakasım birbiriyle evlendiren, çok hoş orantılı, havadar, zarif, gümüşi asma köprüler inşa etmişti. Haddi zatında, yükseliş ile düşüşün, özlem ile çaresizliğin, isyan ile baş eğmenin, tevazu ile gururun ideal bir sentezi olan o muazzam kavisleri yaratmak, hem doğru hem de iyi bir şey olmuştu. Bunlar, muhtemelen bugüne kadar evrensel dalgalara öykünen en güçlü ve çok uzaklara yükselen kilise kuleleri haricindeki en dinsel şeylerdi.

Şimdi, bilinen tüm hesaplama işlemlerine göre bile mutlak şekilde düz görünen tedrici bir kavisi hedeflemek için gerekli olan kaim ve isabetle sıralanmış, mükemmel bir paralellik içinde ve mükemmelen berrak ışık demetleri elindeydi. Köprü Battery’den başlayacak ve bir ok gibi düz, alaca renkli kirişleriyle, havayı kırk beş derece eğimle delecekti.

Jackson Mead, dört metre yüksekliğindeki hafif boyalı cama giderek bir tekme attı. “Onu gerçek renkleriyle görmek istiyorum,” dedi, cam kırılıp, parçaları rüzgârda takla takla kayarken.

Esinti yüzlerini ittirerek saçlarını arkaya savurdu; dışarıya bakmak için rüzgârın içine eğilmek zorunda kaldılar. Gökyüzü buhar ve duman sütunlarıyla doluydu. Üst kısımları güneşle buluşmuş olan bu beyaz sorguçlar, uçarken yavaşça dönüyor, yavaşça yükseliyor ve ufukta değil de yükseklerdeymiş gibi uzanan altuni sıradağlara benziyorlardı. Jackson Mead bu manzarayı görünce başım eğdi ve gözlerini kıstı. Daha sonra da Mootfowl’a dönerek, “Duman ve kül sorguçları var,” dedi. “Daha fazla bekleyemeyiz.” Dikkat çekici bir el ve göz hareketiyle, köprünün fırlatılması işaretini verdi.

Teknedekiler kendilerine yıldırım çarptığını düşündüler. Gözleri kör eden bir parlama tayfı ve onu takip eden sarsıntı, hepsini teknenin alt kısmına düşürdü. Yerinden oynamayan tek kişi Abby idi. Parkın hemen doğusunda, sonu yokmuş gibi görünen bir caddeyi seyrederek cesaretini toplamaya çalışan beyaz at, şehrin üzerinde yuvarlanan ve yıkıntıların bile dikkatini çeken gürültüyü duyunca nefesini tuttu.

Battery’den tüm renkleri içeren çok güzel, açılı bir ışık huzmesi yükseldi. Her bir bölümü bir adam boyunda ve bir metre enindeydi. Uzunluğu hakkında kimse bir şey diyemiyordu. Özünde daha çok kırmızı, yeşil, menekşe rengi ve gri gibi daha sıcak renkler vardı; daha metalik ve semavi olanlar ise kılıfı oluşturuyordu.

Üç boyutlu ışınlar havayı delip, sorguçların arasından yükseldi ve gözden kayboldu. Kılıfı oluşturan mavi, beyaz ve gümüşi ışınlar, saydam, göz kamaştırıcı ve birer mücevher gibiydi. Bunu, üstünde yürünebilecekmiş gibi görünen, yaygın, payetli gümüşi bir yol şeklinde ana yapıyı taklit eden bir hale takip ediyordu.

Dakikalar geçerken, Jackson Mead da seyrediyordu. Işık hızıyla ve hatta (kavisten dolayı) daha büyük bir hızla olsa bile, köprünün oluşup oluşmadığını anlamaları için saniyeler, dakikalar değil, saatlerin geçeceğini bildiği için, her saniyede bir, “Ne kadar vakit var?” diye soruyordu. Uzun arkın kendine bir dinlenme yeri bulup bulmadığını, onun içinden bir artçı dalganın gelmesiyle ve yerin sarsılmasıyla anlayacaklardı. Aksi takdirde, birinin üflediği bir mum gibi, basit bir şekilde yok olacaktı.

Şehirde, yaptıkları bu işten büyülenenler sadece kendileri değildi.

Büyünün bozulmaması için hiçbir yerde, hiç kimse kıpırdamıyordu.

Özellikle de daha sonra gelecek olan sınavdan haberi olmayanlar için, her şey yolunda gidiyor gibiydi. Sorguçlar yükselmeye devam ediyor gibiydi. Güneş şimdi doğu ufkuna o kadar yakındı ki onu seyreden herkes, tüm Avrupa’nın yanmakta olduğunu sanabilirdi. Ve bu arada, köprü de yoluna devam ediyor gibiydi. Ama uzman makinist Mootfowl aniden öne doğru atıldı. Işığın arasında, Jackson Mead de dâhil olmak üzere, hiç birinin görmediği bir şey görmüştü. Cecil Mature gözlerini ilk kez köprüden ayırdı ve Mootfowl’a baktı. Daha sonra Jackson Mead de Mootfowl’un keşfettiği şeyi gördü.

Köprünün iç kısmı sarsılmaya başlamıştı; bu da bu işin tutmadığını gösteriyordu. Önceleri belli belirsizdi ama sonra düzenli bir ritmle titremeye başladı. Tüm köprü sallanıyordu. Daha sonra buruştu ve fırlatıldığı hızla ortadan kayboldu. Arkasında, sabah ışıkları altında onu seyredenlerin belleklerinde acı bir anı, güzel ama zihin karıştırıcı bir imaj bıraktı.

*

Şimdi güneş doğmuştu. Brooklyn'de kararmış bir sıra hâlinde dizilen çatıların üzerinde oturmuş, tepelerden aşağı ve limanın içine erimiş metal dökerek, binlerce altın kanal içinde binlerce karanlık ara sokak yaratıyor gibiydi.

Peter Lake, Maritime Katedralinin yıkıntıları arasında; ışığın, sütunların ve payandaların arasından süzülüşünü ve azimle gölgeleri kovalamasını ve şekillerini hâlâ muhafaza eden pencerelerden geri kalan camlara yansıyan ne varsa onları kovmasını seyrediyordu.

Yangın sırasında, katedralin mürekkepten daha siyah olduğunu ve kırmızı alevlerin yüksek tavanlarda fistolu şekillerle dans ettiğini hayal etti. Belki de parlak bir alazlanma olmuş, bir gaz hattı patlamış veya ahşap bir ev tutuşmuş ve buraya, balinanın beyaz gözünün içinden geçen dümdüz ışınların parıltısını göndermiş veya hassas cam içindeki gemi yelkenlerinin dalgalar hâlinde yükselmesine neden olmuştu. Peter Lake, kısa bir sure sonra taşların arasından yine otların büyüyeceğini görebiliyordu.

Peter Lake, ne ümit etmesi gerektiğini bilmediği bir anda, eldivenli bir elin bir metale vururken çıkardığı sese benzeyen bir ses duydu. Kilerini gözlerine siper ederek kapıya doğru baktı. Orada ışığı arkasına alan ve elleriyle başım tutan birinin sendeleyerek dolaşmakta olduğunu gördü. Gözlerine giren güneş ışığı nedeniyle net olarak görememesine rağmen "Bu sen olmalısın, Pearly," diye bağırdı. "Bir tek Pearly Soames on iki metre genişlikte bir kapıya başını vurabilir." Katedralin ortalarına doğru yürüyen Peter Lake, kanının kaynamaya başladığını hissetti. Kavgaya girişmeye hiç niyeti yoktu ama kavga gelip onu bulmuştu.

Kapı eşiğine çapraz olacak şekilde düşen bir boruya başını şiddetle çarpmış olan Pearly, acı içinde zıplayıp duruyordu. "Bu belki de Pearly Soames değil," diye alay etti Peter Lake. "Bu zıplamaya bakacak olursak, bir çiviye basan sefil bir tavşan olmalı bu." Pearly sesi duyunca duraladı, öfkesi acısını bastırmıştı.

"Pearly Soames da salak ve kötü kalpli bir pisliktir. Günde iki kere merdivenlerden aşağı düşer ve yanlışlıkla kendi adamlarına ateş eder. Habire sözcükleri karıştırır; çünkü dili özgür kalmak isteyen bir yılandır. Ve korkunç, iğrenç yumruklar atar; kendine geldiğinde de ellerinin kan içinde kaldığını görür, çünkü kirli tırnaklarıyla orasını burasını paralamış ve kendi yüzüne saldırmıştır. Ama bir piçin — bunu kelimenin tam anlamıyla

söylüyorum — bir piçin, tavşan gibi hopladığını hiç bilmiyordum. Peki, o zaman bu kim? Pearly mi, bir tavşan mı?”

“Bu, Pearly ve sen de bunu biliyorsun,” dedi Pearly, öfkesini kontrol edemediğini belli eden kalın ve gıcırtılı bir sesle. Düşen taşların altında kalan iki büyük yığın oturma sırası arasındaki koridordan, katedralin ortalarına doğru yavaşça yürümeye başladı.

Acayip kocaman bir adamdı. Peter Lake onun bu kadar büyük olduğunu hatırlamıyordu ama şimdi sanki üç metre boyunda gibiydi.

Rasputinin gözleri bile onunkilerin yanında kuzu gözleri gibi görünürdü. Her türlü güce sahip olan Peter Lake bile Pearly’nin gözlerindeki hareketlilikten etkilenmişti. Gözleri, derine kaçmış, tehditkâr bakışlarından dolayı değil, bomboş olmalarından dolayı ürkütücü olan ve kendi kendini yiyip bitiren girdaplar gibiydi. Ve Peter Lake’in yan tarafındaki yarayı hemen fark ettiler.

“O küçük Gwathmi’nin seni didiklediğini görüyorum, dedi Pearly. Bir taraftan da zaman yolculuğu yapmış olan Peter Lake’in yenilmezliğini bir şekilde kaybetmiş olabileceği ihtimali üzerinde duruyordu. “Erkek kardeşi Sylvane bana anlattı; ödül almayı umuyordu ama ben ona inanmadım ve onu öldürdüm “Bir bakalım o zaman,” dedi Peter Lake alaycı bir tavırla. “Hangi fildişi kabzalı zamazingonla öldürdün onu? Yoksa godoş bir muştayla mı? Yoksa abanoz bir kunduz kuyruğuyla mı?”

“Ellerimle öldürdüm. Sylvane çok küçüktü, Gwathmi’den bile küçüktü. Uzandım ve sağ elimle boynunu yakaladım,” dedi Pearly.

Bir yandan da dişlerini sıkarak yaptığı şeyi taklit ediyordu. “Kendinden geçene kadar onu sıktım. Silahlarına ulaşmak istiyordu ama bunu yapacak vakit bulamadı. Oh olsun ona.”

“Böyle bir şeyi bana yapamazsın, öyle değil mi?” diye sordu Peter Lake, korkusuzca Pearly’nin gözlerinin içine bakarak. “Bana hiç dokunamadığını unutmadın, değil mi?”

“Yok, hayır, sen değil,” diye yanıtladı Pearly. “Hayır, sen değil. Seni bir kadın koruyor, bir kız. Denedim, biliyorsun. Ama senin bir koruyucu zırhın var. Veya bir koruyucu zırhın vardı. Kız da artık bu işi yapmaktan sıkılmış olmalı ki Gwathmi seni yaralayabildi. Hiçbir şey sonsuza dek süremez, Peter Lake, hiçbir şey; onun sana olan aşkı bile.”

“Aşk ruhtan ruha geçer ve sonsuza dek sürebilir, Pearly. Ama sen bunu anlayamazsın.”

“Sanırım anlayabilirim. Neler öğrendiğimi bir bilsen sen de şaşardın. Ruhtan ruha geçtiğine hak verdiğimi say ama sen de bana şu konuda hak ver; aşk tüketilebilen bir mal ve değiş tokuş edilirken bazı ruhları korumasız ve terk edilmiş bir durumda bırakabildiğini kabul et.”

“Hiç sanmam,” dedi Peter Lake. “Ben vermekle insanın hiçbir şey kaybetmeyeceğini düşünüyorum.”

“Bu, lanet olasıca bir masal,” diye bağırdı Pearly. “Ve tüm yasalara karşı! Dünya mükemmel bir denge içinde tutuluyor. Verirsen, kaybedersin. Alırsan, kazanırsın; bu kadar basit.”

“Hayır,” dedi Peter Lake. “Senin mutlak olarak tanımladığın yasalar, bazı vesilelerle kısaltılmışlardır. Her neyse, bunlar çok karmaşık şeylerdir; görünen her şey gerçek değildir.”

“Bundan emin misin?” dedi Pearly.

Peter Lake yanıt vermeden önce tereddüt etti. “Hayır,” dedi, “Emin değilim.”

“Tabii ki değilsin, çünkü seni koruyan güç yok artık,” diye ısrar etti Pearly. “Sen artık terk edilmiş birisin, Peter Lake. Eğer daha uzun bir süre direnebileceğimi bilseydim, takatin kesildiğinde seni bulurdum.”

“Korunmamı kaybetmiş olabilirim,” diye temin etti Peter Lake.

“Ama mücadeleden vazgeçmiş değilim.” Ondan sonra da kimsenin yapmaya cüret edemediği bir şey yaptı. Doğrularak Pearly’nin gözlerine bir tükürük fırlattı.

Pearly’nin kısa kılıcı hemen ortaya çıktı ve aşağıya doğru inmek üzereyken Peter Lake kendini yana doğru attı. Ancak o zaman Güdük Kuyrukların duvarlara tünemiş ve kırık sandalyelerin arasında saklanmış olduklarını ve mihrabın yakınında birbirlerine yapışık vaziyette durmakta oldukları fark etti.

Pearly bir yandan böğürüyor, bir yandan da kılıcını sağa sola sallıyordu. Peter Lake kendini geriye attı ve mükemmel bir şekilde kırık bir sütunun dibine kondu. “Senin işini hemen şuracıkta bitirmeyeceğimden nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?” dedi yumruğunu havada sallayarak. “Peki, ya orada duran bütün bu küçük adamları alıp sesten de hızlı bir şekilde Canarsie’ye fırlatmayacağımdan nasıl emin olabiliyorsun?” Öfkeden kıpkırmızı olan Peter Lake, bir an için ne yapmaya niyetlendiğini unutmuştu.

Pearly, kılıcıyla onun arkasından koşturuyor ve ayak bileklerine kesik atmaya çalışıyordu. Peter Lake, bu kez hızla yana çekilmek yerine sol ayağını kaldırarak kılıcı ayağıyla yere kıstırdı. Pearly bütün gayretine rağmen onu kımıldatamadı.

"İşlerin değiştiğinden bu kadar nasıl emin olabiliyorsun?" diye sordu Peter Lake, ayağını kılıcın üzerinden çekmeden. Pearly gülümsedi.

"Neden?" dedi Peter Lake.

"Çünkü biz atı doğradık."

"Bunu yapamazsınız," dedi Peter Lake. Gözleri sulanmaya başlamıştı.

"Ah yaptık. Hem de daha on dakika bile olmadı."

"Sana inanmıyorum."

"İnanmak zorunda değilsin," dedi Pearly. "Gözlerinle de görebilirsin."

Arkasında bekleyen adamlarına döndü. Bir dalgalanma oldu ve bunların arasında bir geçit açıldı. Baştan aşağı kana bulanmış ve ellerinde bir atın bacaklarını ve başını taşıyan bir düzine adam buradan geçerek geldi. Omuzlarında bütün hâldeki koyunları veya sığır parçalarını taşıyan et pazarlarındaki adamlara benziyorlardı. Ama taşıdıkları atın derisi hâlâ etinin üzerindeydi ve kana bulanmış olmasına rağmen, beyaz olduğu görülüyordu.

Peter Lake burada paramparça oldu. Sütunun yanından ayağını çekince kılıç bir şıkırtıyla yere düştü. Pearly kılıcı yerden aldı.

"Bak, gör," dedi Pearly, at eti yığınını göstererek "senin yenilmezliğin işte tam burada. İnançlarının sonucu da burada. Duygusallığının sana neler getirdiğine bir bak. İşte, katlanmak zorunda olduğun son, bu."

Peter Lake dizlerinin üzerine düştü.

Pearly iki eliyle kavrayarak kılıcı kaldırdı ve uç tarafını Peter Lake'in kürek kemiğiyle ense kökü arasına dayadı.

"Şimdi ne olacağını biliyor musun?" dedi Pearly.

Peter Lake sessiz kaldı.

"Köpekler şehre akın akın gelene kadar burada kokuşacaksın. Senden ve attan geri kalanları kapışmak için birbirleriyle kavga edecekler ve parçalarınızı iskelelerin altındaki inlerine götürecekler. Tabii, daha önce fareler gelmezse. Beverly Penn'e gelince; onu, en son kez yüz yılın başında görmüştün ve bir kez daha görmeyeceksin. Sen herkesin bildiği kaçınılmaz sona gelmiş bulunuyorsun ve bunu başarmak için de çok uğraştın. Az sonra

sonsuza dek dilsiz kalıp unutulacaksın. Seni hatırlayan kimse olmayacak. Hiçbir şey olmayacak. Her şey boşunaydı.”

Peter Lake başını kaldırıp gökyüzüne baktı ve büyük duman sorguçlarını gördü. Mükemmel şekilleri ve berrak beyazlıklarıyla kilometrelerce yükseklerde, soğuk ve mavi havada, hareketsiz duruyorlardı.

“Bunlar sadece buhar ve kül bulutları,” diye ısrar etti Pearly. “Bazen bu olur, yangınlardan sonra.”

“Anladığım kadarıyla,” dedi Peter Lake, “bunlar daha da fazla.” Ama aniden durdu ve belli belirsiz duyduğu bir ses üzerine gözleri çaresizce etrafı taradı. Pearly de durup bu sesi dinledi, kılıcın ucunu Peter Lake’in omzundan kaldırıp havada tuttu. Kuzeyden gök gürültüsüne benzer, yaklaştıkça şiddeti artan bir ses geliyordu. Hiç durmuyordu ve çok heyecan vericiydi. Sonra, at toynaklarından çıkan bu ses, çok yakınlarına geldi. Tüm ada sarsılıyordu.

Peter Lake, bir kez daha Pearly’ye döndü. “Adadaki tüm atların rotalarını Kingsbridge’e çevirdiklerini gördüğümüzü sanmıştım,” dedi. “Meğer nehri geçmeyen,” diye devam etti, yanında yığın hâlinde duran at etlerini göstererek, “en azından tek bir bahtsız hayvan varmış.

“İşte, beyaz at o,” dedi Peter Lake, sağ kolunu gök gürültüsüne doğru uzatıp. “Ve nasıl koştuğuna bakacak olursak, bunu başaracak gibi görünüyor.”

Pearly hiç istifini bozmadı. Peter Lake, kılıcı alarak ucunu kürek kemiğinin üstüne dayadı. “Ve ben de Pearly, ben de,” dedi, “senin asla anlayamayacağın bir şekilde olsa dahi. Bak, bu işe yarıyor. Dengeler tam yerinde. Dünya mükemmel bir yer. O kadar mükemmel ki daha sonra hiçbir şey olmasa dahi bütün bunlar yeterli. Şimdi ben de ne yapmam gerektiğini bildiğimden eminim. Ve bunu süratle yapmalıyım.”

Kılıcı etinin içine girene kadar yavaşça ittirdi. Sonra başını kaldırıp Pearly’nin uzaklarına doğru baktı. “Sadece aşk...” dedi.

“Daha derine sok!”

Kılıç, sapı omzuna dayanana kadar ittirildi ve Peter Lake öldü.

*

Dörtnala koşuşunun sesine ve hızına bakılacak olursa onu görenlere ya da duyanlara, bir sütçü beygiri göründü ama Peter Lake için gök gürültüsü gibiydi. At için bu, uçmasını sağlayan, toprakla havanın ipeğimsi bir rüyaya karıştığı, gayet kolay ve sorunsuz bir geçiş gibiydi. Hız kazandıkça, toprak

ve gökyüzü koyu hatlardan oluşan çizgilere dönüştü ve çok geçmeden geride sadece kulaklarının dibinde ve toynaklarının kenarlarında uğuldayan rüzgârın sesini duyabileceği canlı sıçrayışlarla yerden havalanmaya başladı.

Daha sonradan yere yine dokunacak, dünyanın makineleriyle dört bir yanının sarılmasının nasıl bir şey olduğunu hatırlayacak ve bunun gerilimini, karmaşasını ve aşkı ilk elden biliyor olacaktı. Ama hızlanıp da ağırlığını bile hissetmez hâle geldiğinde, yumuşacık ve kusursuz bir sessizliğin onu çektiğini hissetti ki bu, yabani çiçeklerin yıldızlar olduğu otlaklarda devasa boyutlardaki atların ebedî bir hareketsizlik içinde yaşadıklarının ama bir yandan da sürekli hareket hâlinde olduklarının kesin bir kanıtıydı. Ama toynakları ne vakit yere değse, hâlâ dünyada olanlara karşı hissettiği aşk onu geri çektiği hâlde, o berrak hava onu uzun rüyasından kopardı ve ta yükseklere çıktı. Beyaz duvarın körfezleri ve koyları sardığını gördü. Bulutların arasına uçarken, hatırladığı gibi olduklarını gördü.

Bir kere daha, çok kereler yenilgiye uğramış beyaz at Athansor, bulut duvarını aştı... Hem de bir daha geri düşmemek üzere.

*

Christiana’nın atı sakladığı avluda, tepsi karanlığın arasında duruyordu ama ışık tam üstündeki duvara çarpıyordu; güneş yükselirken, gün ışığıyla gölge arasındaki o belirgin ve kusursuz çizgi alçaldı. İlk önce, tepsinin sadece kızgın bir tel gibi yanan incecik bir kenarı aydınlandı. Sonra, ışık altın rengi bir perde gibi inerken, tepsi alev aldı. Işık neredeyse güneş kadar kızgın hâle geldi ve bahçenin karanlık bölgesini lekesiz metalden göz kamaştırıcı renkler hâlinde çıkan muhteşem bir ışıkla aydınlattı. Üstündeki yazı güneşin alevleriyle aydınlanınca, bahçe de altın renkli bir ışığa bürünmeye başladı.

*

The Sun’ın yarım güverteli teknesi, şimdi limanı yemyeşil, altın sarısı ve beyaza boyayan soğuk akıntılar boyunca ilerledi ve tekne birbirini takip eden dalgaları hafice iterek ilerlerken, motorlar derin ve şaşırtıcı bir şarkı söylemeye başladı. Yolcular, dikey ve beyaz bir duvarın limanı sonsuz bir denize çevirdiği güneye doğru başlarını çevirmişlerdi. Duvar, yoğrulmuş, tamburlanmış gibi eğilip bükülüyordu ama yine de görüş mesafesinin ötesinde dik olarak yukarı yükseliyordu. Hardesty onun, harabe hâlindeki şehrin dumanı ve tozuyla şiştiğini ve sabah güneşinde yakalandığı takdirde

bunun çok güzel bir manzara oluşturacağını söyledi. Bu bulut duvarına bakmayan veya ilerde olabilecek şeyler üzerinde yorum yapmayan tek kişi Martin idi. Sanki bir inanç meselesi yapmış gibi gözlerini Abby'den ayırmıyordu.

Ambar kapağının altındaki motorun sallantısı, Abby'nin saçlarını çoktan yüzünün üzerinden kaldırmıştı. Bu, sanki onun saçlarını isteyerek geriye ittiği gibi bir manzara yaratıyordu. Ama Abby hareketsizdi, sadece elleri arada bir, teknenin hareketlerine yanıt verir gibi oynuyordu. Sol elinin işaret parmağı uzanıp tekrar aynı yerine gelince, Martin nefesini tuttu. Sanki dudaklarının da çok hafif bir şekilde büzüldüğünü görmüştü. Sonra onun nefes aldığını zannetti. Beyaz duvara bakmasını söyledikleri vakit bile gözlerini Abby'den ayıramadı. Çünkü Abby hareket ediyordu. Motorun titreşimlerinden olmalıydı bu, başka bir şey değildi. Ama parmakları da geriliyordu. Ve şimdi de nefes alıyordu. Ve şimdi de, ani ve kararlı bir şekilde gözlerini şaşkın şaşkın açtı.

Martin gücünü toplayınca onlara söyledi. Abby ona bakıp gülümsemişti bile. Asbury çocuğun gözlerini açtığını görünce, dümen yekesini sıkıca kavradı; çünkü ha oldu ha olacak diye beklediği şeyi görünce tekneyi Battery'ye doğru yönlendirmek çok güçtü.

Mrs. Gamely, bozuk lapayı limana döktü ve ağlamaya başladı. Virginia, inanılmaz bir şekilde kendine hâkim olarak, sanki bir öğleden sonra uykusundan uyanmış gibi, kızının yanına gitti. Titriyor ve gözleri hiçbir şey görmeyecek şekilde ağlıyordu ama aşırı veya ani bir harekette bulunmadı. Abby'yi kucağına almakla yetindi.

Hardesty her zamanki gibi, olayı toparlamakla meşguldü.

Yaradanın gözünde, tüm şeylerin birbiriyle bağlantılı olduğunu biliyordu; hakkaniyetin gerçekten de uzun zamandan beri unutulmuş olan çağlardaki eylemlerden ve onların sonuçlarından kaynaklanan büyük sürprizlerden doğduğunu ve zamanın sevgiyi bozmadığını biliyordu. Ama babasının hiçbir kanıt olmadan nasıl bilebildiğini ve kendisinin de ona inanma gücünü nereden bulduğunu merak ediyordu. Hardesty'nin düşünceleri daha sonra Peter Lake'e kaydı ama aynı anda çok harika bir şey oldu.

Ürkütücü bir zihin karışıklığı içinde, geçmişteki ve gelecekteki her çağın içindeki zengin saatler, sınırsız bir şekilde pürüzsüz ve derin olan evren, çocuğunun masum gözleri ve yüksekten bakıldığında sevilen bir

tablo gibi pürüzsüz ve güzel görünen, yüz milyon hattı olan bu yıkılmış şehir, gözlerinin önüne geldi. Tüm zaman sıkışmıştı ve nelerin olup bittiğini ve bunların nedenlerini tam olarak anlayan o ve diğerleri, sazlar gibi bükülmüşlerdi. Ve daha sonra aniden çıkan bir rüzgâr onları çekip alarak eksiksiz ve muzaffer bir imanla yukarı taşıdı. Giderek yükselen sıra dağlara tırmanır gibi yukarıya doğru yükselirlerken, etraflarındaki büyük şehrin son derece karmaşık, kutsal ve canlı olduğunu gördüler.

Üzerinde yavaşça ve sessizce yükselirlerken onun, uzun sorguçları yukarıya, cennete doğru yavaşça tırmanan altın rengi, hayat dolu bulutları gösteren tüm parçaları yekpare bir tablo gibi olduğunu gördüler. Şehri çevreleyen güzel körfezler ve nehirler hareketlenerek ışıldamaya başlamışlardı ve yüz kilometre boyunca bu körfezler ve nehirler ve denizin kendisi, bu solgun ve titrek ışığın, altın rengine boğulmuştu.

SONSÖZ

Altuni türbülansın gerçek olduğunu, bütün okyanusları kapladığını ve yerine getirileceği kuşkusuz olan son bir iyilik vaadi ile her şeye nüfuz edip geçtiğini görecek kadar yükseğe çıktılar. Ve sonra her yerinde ilkbahar ve güneş olan yeni bir şehrin kalbinde yere indiler.

Öte yandan biz, onları, şimdi bize yeni nefesini ve güçlü renklerini göstermek için açılan bulutların içinde sadece bir göl gibi görünen, yeniden doğdukları o yerde bırakmak için, adaların ve akan bulutlar denizinin içine ilerlemeliyiz. Ama ayrılırken, bilmemizin mümkün olduğu belirli şeyler de var.

Jackson Mead'ın köprüsü gök kubbeye nüfuz edemediği için; o, Cecil Mature ve Mootfowl iz bırakmadan kayboldular ve çok geçmeden unutuldular. Fakat Jackson Mead her zaman olduğu gibi gelecek sefer elinin altında olacak yeni bir olanağın kendisinin uzaklaştmldığı yüksek yere dönmesine izin vereceğinden emindi. Ve eğer geri dönemezse şimdi zamanının gelmesini beklemeye hazırdı. Bir kez daha geri geldiği vakit, hiç kimse onu bilmeyecekti ve her şeye yeni baştan başlama ayrıcalığına sahip olacaktı.

Hemen o sabah, şehri yeniden inşa etmeye başladılar. Uzun zincirler hâlinde ortaya çıkan mavnalar, molozu denize taşıdılar ve kazık çakıcıların sesleri, demir ağlar altındaki düşük sesli infilaklar, testerelerin iyimser ölüm perisi çığlıkları ve The Sun'ın makinelerinin puflamaları ve düdükleri, başlı başına müzikti.

Harry Penn yeni binalardan bazılarını görecek kadar yaşadıysa da inşaat başladıktan sonra ama çok geçmeden öldü. Tam bir inanç içinde ölmüştü ve daha sonra Jessica Penn, Praeger de Pinto'nun çocuğunu doğurdu. Çocuk tepeden tırnağa bir Penn'di ve The Sun'ı bizim hayal dahi edemeyeceğimiz bir çağa taşıyacaktı.

Pearly sokaklarda kaldı. Yeni bir şehirde bile kendi yerine sahip oldu, burası o kadar genç ve masumdu ki kötülük bilemezdi. Modaya uyarak iyileşti ve gelişmeleri bekledi. Ne de olsa o olmadan, her şey süt ve gül gibi olacaktı ki bu, dünyayı altına dönüştürmeye yeterli değildi.

Şimdi her yer bembeyaz... Biz şehirden ayrıldık. Kendi başına kaldı. Fakat söylenecek birkaç şey daha var... O kadar çok şey değişmiş ve yenilenmişti ki bazı şeyler bize şaşırtıcı gelebilir. Mamafih, olay şu ki Mrs. Gamely, Craig Binky ile evlendi; bu, cennette yapılmış bir evliliğe dönüştü ve aslan kuzu ile yatmaya başladı.

Marko Chestnut'ın stüdyosuna gelen ve o portelerini yaparken konuşamadan ve dehşet içinde kalan çocukları hatırlıyor musunuz? Hani o sırada yağmur kayrak kaplı çatılardan aşağı dökülüyor ve çatı penceresinden aşağı çavlanlar hâlinde iniyordu? Bu çocukların çoğu, kendileri de ressam oldular. Onlar hatırladılar. Ve Abby Marratta da bunun hepsini gördü. Abby'nin geleceği ve sonunda ondan beklenenler de bizim hayal dahi edemeyeceğimiz bir şey olacaktı ama belki ondan önceki kuşakların hüsnüniyetine bakarsak bunu anlayabiliriz.

Artık bulutlarda göller yok. Şehir yeni rüyasının derinliklerine dalmış durumda. Peter Lake'ten ne haber diye sorabilirsiniz. Geçmiş ona tamamen yeniden açıldı mı? Zamanı durdurmayı başarabildi mi? Sevdiği kadına yeniden kavuşabildi mi? Yoksa hakkaniyet mükemmelliğine nail bir şehrin bedeli, onun geri dönüşü gayrikabil çöküşü mü oldu? Bu soru, en azından bulutlarda hâlen bilinmeyen canlı şehirlerin üzerine açılan yeni göller oluşuncaya kadar veya belki sonsuza kadar, sizin kendi kalbinizde değerlendirmeniz gereken bir sorudur.